ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1850.

002
ΠΡΒ
ΠΕΡ. Β
ΣΥΝ. Γ
1849-1850
Τ. 1

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.

ΕΝ ΤΗ Γ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΩ ΤΗΣ Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1849.

Σήμερον τὴν δεκάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐννάτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὥραν τεταγμένην ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος προγράμματος, παρέστη ὁ Ἐπίσκοπος Ἀττικῆς μετὰ τῶν βοηθούντων αὐτῷ Ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ, ψάλας ἁγιασμόν, ἡγίασε τοὺς Κ.Κ. βουλευτὰς τε καὶ Γερουσιαστὰς καὶ τὴν τοῦ Βουλευτηρίου αἴθουσαν. Ἀνηγορεύθησαν δὲ μετὰ τοῦτο κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσωρινὸς μὲν πρόεδρος ὁ τῶν παρόντων πρεσβύτατος Κ. Ι. Τομαρᾶς, βουλευτὴς ἐκ Τριφυλίας, προσωρινοὶ δὲ γραμματεῖς οἱ νεώτατοι Κ. Κ. Ε. Παρίσης, βουλευτὴς ἐκ Τήνου, Κωνστ. Ἀντωνιάδης, βουλευτὴς ἐκ τῶν Βορείων Σποράδων, καὶ Π. Δημητρακαράκος, βουλευτὴς ἐκ Γυθείου.

Συνῆλθον πρὸς τούτοις καὶ οἱ ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερόμενοι.

Περὶ ὥραν δὲ 1. μ. μ. εἰσῆλθον καὶ οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, καὶ τότε ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων Ὑπουργὸς ἀναβὰς τὸ βῆμα, καὶ ἀναγγείλας ὅτι, καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, θέλει ἀναγνώσει τὸ περὶ ἐνάρξεως τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου Βασ. Διάταγμα, ἀνέγνω αὐτό, ἔχον οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν ἔναρξιν τῆς Γ'. Βουλευτικῆς Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸς θέλει ἐνεργήσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. Γλαράκης. »

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ, ἐπευρημησάντων κατ' ἐπανάληψιν τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπὲρ τῶν Α. Α. Μ. Μ., ἀπελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ προσωρινὸς πρόεδρος
Ἰω. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ προσωρινοὶ γραμματεῖς
Κ. Αντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῇς 14 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου.

Ἀνεγνώσθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 329 ἀπὸ 13 τοῦ μεσοῦντος εἰδοποιητήριον ἔγγραφον τοῦ Κ. προέδρου τοῦ ὑπουργείου, γνωστοποιοῦν τὴν διὰ Βασ. Διατάγματος ἀπὸ 12 τοῦ αὐτοῦ γενομένην ὑπουργικὴν μεταβολὴν, καθ' ἣν πρόεδρος μὲν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διωρίσθη ὁ ὑποναύαρχος καὶ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Κριεζῆς, ἀναλαβὼν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, ὑπουργὸς δ' ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἀναστάσιος Λόντος, ἀναλαβὼν προσωρινῶς καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, ὑπουργὸς δ' ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὁ Κ. Ζ. Ι. Βάλβης, ὑπουργὸς δ' ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Νοταρᾶς καὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὁ ὑποστράτηγος Γερουσιαστὴς Κ. Ἰωάννης Στάϊκος.

Προτεθέντος δὲ κατόπιν τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ σώματος, ἐνεκρίθη ἐπὶ τῇ προτάσει τινὸς νὰ συνέλθῃ αὖθις τὸ σῶμα εἰς συνεδρίασιν κατὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν 19 τοῦ μεσοῦντος, καθ' ἣν νὰ προσδιορισθῇ ἡ τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἡμέρα.

Μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἐν ὥρᾳ 1 μ. μ.

Ὁ προσωρινὸς πρόεδρος
Ἰω. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς.
Κ. Αντωνιάδης.
Εὐ Μ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῇς 19 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν περὶ τὴν 11 π. μ. καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τῶν μελῶν τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου.

Ἀκολούθως παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι, καθ' ἃ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε πρότερον, πρέπει νὰ ὁρισθῇ σήμερον ἡ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς ἡμέρα, τὸ σῶμα μετὰ μικρὰν σύσκεψιν ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῶν ἐκλογῶν τὴν προσεχῆ τετάρτην (21 λήγοντος)· μεθ' ὃ ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀπεφασίσθη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ ἀνωτέρω ἡμέρα, ἀπέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προσωρινὸς πρόεδρος
Ἰω. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ προσωρινοὶ Γραμματεῖς
Π. Δημητρακαράκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῇς 21 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11 τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ προσωρινὸς πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τῶν μελῶν τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου.

Ἀνεγνώσθη δὲ μετὰ τοῦτο καὶ ἔγγραφον τοῦ ἑτέρου σώματος, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι διὰ τὴν ἤδη ἀρξαμένην Σύναδον ἐξελέχθησαν ἀντιπρόεδροι μὲν οἱ Κ.Κ. Α. Μοναρχίδης καὶ Α.

Λουδωρίκης, γραμματεὶς δ' οἱ Κ. Κ. Β. Χρηστακόπουλος καὶ Ι. Παξιμάδης.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ὁριστικοῦ τῆς Βουλῆς προέδρου, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Κονδύλη καὶ Εὐστ. Σπυρίδωνος, μυστικὴ ψηφοφορία, καθ' ἣν ἐψηφορόρησαν **86**, καὶ, εὑρεθεισῶν ἰσαρίθμων τῶν ψήφων πρὸς τὰς κυάμους, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ὑποπτείαν τῶν ΚΚ. Ἐμμ. Μελετοπούλου καὶ Ἐμμ. Τσούχλου, ἐξ ἧς προέκυψεν, ὅτι ἀνεδείχθη πρόεδρος τῆς Βουλῆς διὰ ψήφων **45** ἀπέναντι **41** ἀγράφων ὁ ἐκ Λεβαδείας βουλευτὴς Κ. Α. Γεωργαντᾶς, ὅστις, καταλαβὼν τὴν ἕδραν ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε προεδρεύοντος, εἶπεν ὡς ἑξῆς:

« Εὐγνωμόνων, Κύριοι Βουλευταί, διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσάν μοι « ταύτην τιμὴν, θέλω προσπαθήσει ὅσον ἐνέστι νὰ ἐκπληρώσω « ἐπ' ἀκριβείᾳ τὸ μέγα καθῆκον, ὅπερ ἡ ψῆφος ὑμῶν μοὶ « ἀνέθηκε. »

Μετὰ δὲ ταῦτο ἀναγγείλας ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τῆς Βουλῆς, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων τοῦ σώματος ἐκλογὴ, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ ὁριστικὸς πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ προσωρινοὶ γραμματεῖς
Εὐ. Παρίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε'.

Τῆς 22 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν προσωρινῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων τοῦ σώματος ἐκλογὴ, ἐγένετο πρῶτον μυστικὴ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροέδρων ψηφοφορία· ἀλλ' ἐκ τῆς διαλογῆς συναχθέντος, ὅτι οὐδεὶς ἔλαβε τὴν ἀπαιτουμένην ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, ἐπανελήφθη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς

τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμμ. Τσούχλου καὶ Α. Στεφάνου ἡ ἐκλογὴ, καθ' ἣν ἐψηφοφόρησαν **87**. Εὑρεθεισῶν δὲ ἰσαρίθμων τῶν ψήφων πρὸς τὰς κυάμους, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ΚΚ. Π. Ῥάγκου καὶ Ν. Ἀνδρικοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἀνεδείχθησαν ἀντιπρόεδροι σχετικῶς τοῦ ἑνὸς πλειονοψηφοῦντος ὁ μὲν Κ. Ἐμμ. Μελετόπουλος διὰ ψήφων **46**, ὁ δὲ Κ. Μ. Βαλέτας, διὰ **43**· ἐπέλαχον δὲ διὰ μὲν ψήφων **41** ὁ Κ. Ι. Ζάρκος, διὰ δὲ **33** ὁ Κ. Μ. Καΐρης, διὰ δὲ **3** ὁ Κ. Π. Δελῃγιάννης καὶ ἄλλοι δι' ὀλιγωτέρων, εὑρεθέντος καὶ ἑνὸς ψηφοδελτίου ἀγράφου.

Οὕτω δὲ κηρύξαντος τοῦ προέδρου, ὅτι ἀντιπρόεδροι ἀνεδείχθησαν οἱ Κ. Κ. Ἐμμ. Μελετόπουλος καὶ Μ. Βαλέττας, προύτέθη ἡ τῶν γραμματέων ἐκλογὴ διὰ μυστικῆς αὖθις ψηφοφορίας, καθ' ἣν, ἐπιτηρούντων τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Λογοθετοπούλου καὶ Η. Παππαδαίου, ἐψηφορόρησαν **81**. Γενομένης δὲ καθ' ὅμοιον τρόπον τῆς διαλογῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ΚΚ. Ζ. Δεπάστα καὶ Μ. Χ. Μελέτη, συνήχθη, ὅτι πλειονοψηφοῦντες μὲν γραμματεῖς ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Α. Π. Νάκος διὰ ψήφων **50**, Κ. Δαρειώτης διὰ **46**, καὶ Κ. Ἀντωνιάδης, διὰ **43**· ἐπιλαχόντες δ' ὁ μὲν Κ. Ι. Χατζόπουλος, διὰ **32**, ὁ δὲ Γ. Ἀντωνόπουλος, διὰ **31**, ὁ δὲ Π. Ζάννος, δι' **29**, καὶ ἄλλοι δι' ὀλιγωτέρων, εὑρεθεισῶν καὶ δύω ψήφων ὑπὸ τὸ ἀνύπαρκτον ὄνομα « Κ. Ἀντωνόπουλος. »

Κηρυχθέντων ἑπομένως ὡς γραμματέων τῶν Κ. Κ. Α. Π. Νάκου, Κ. Δαρειώτου καὶ Κ. Ἀντωνιάδου, ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν **28** λήγοντος τὰς συνεδριάσεις, ἀπέλυσε περὶ τὴν **1** μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ϛ'.

Τῆς 28 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους

τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ τε Ταμίου, τοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Ἀρχειοφύλακος τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθη πρῶτον διάγγελμα τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀγγέλλεται ἡμερήσιον πένθος ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ ἀρχιδουκὸς Φερδινάνδου Καρόλου Βίκτορος τῆς Αὐστρίας τῆς Ἔσης· καὶ δεύτερον, αἴτησις τοῦ ἐν Λαμίᾳ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Γ. Ριζοπούλου· ἀπεραντίσθη δὲ νὰ παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὰ τμήματα, ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ περαιτέρω.

Ἀκολούθως λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι, ἂν καὶ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει δείξει πολλὴν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου πλούτου φειδὼ καὶ μεγίστην εἰς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων μέριμναν, ἐπίσης ὅμως παρατηρεῖ καὶ οὗτος ὡς βουλευτὴς, ὅτι ἡ τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων κατάστασις δὲν εἶναι εὐάρεστος. Οὕτως ἄρα ὁ διορισθεὶς πέρυσι κατὰ τὴν Συκιὰν Κορινθίας ἀποθηκάριος Νικόλαος Θανασῆς, λέγεται ὅτι μένει μέχρι τοῦδε ὑπόλογος μεγάλου ποσοῦ, καὶ, τὸ χείριστον, ὅτι δὲν εἶχε δώσει οὐδὲ τὴν εἰς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἐγγύησιν, ὅπερ οὐ μόνον ὑπεμφαίνει δολίαν προαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας ὑπονοίας παρέχει. Προτείνας δ' ἔπειτα ὅτι πρέπει νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅπως δώσῃ πληροφορίας, προσέθηκεν ὅτι καὶ ἕτερός τις ἀποθηκάριος Κορινθίας ἐξεπόλισε κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, 1,500 κοιλὰ δημοσίου σίτου ἀνὰ 1 1/2 δραχ. τὸ κοιλόν. Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἵνα δώσῃ πληροφορίας.

Ἐμφανισθεὶς ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α) νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων, καὶ β) ἐπίσης νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων· ἔχουσι δ' οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1850 νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

α Ὑποβάλλων εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων νομοσχέδιον διὰ τὸ προσεγγίζον ἔτος, δὲν

ἔχω νὰ φέρω ἄλλην παρατήρησιν εἰμὴ ὅτι, παραδεχόμενον τὴν αὐτὴν φορολογίαν, καὶ τὰς αὐτὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΡΛΔ'. τῆς 27 Μαΐου τρ. ἔτους, συνεπληρώθη μὲ μίαν καὶ μόνην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2, δι' ἧς ἐπιβάλλονται αἱ αὐταὶ ποιναὶ εἰς τὰς ὀλιγωρούσας τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογήν του δημοτικὰς ἀρχὰς, ὅσαι προνοοῦνται καὶ ἀπὸ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νόμου.

Κρίνω περιττὸν νὰ δικαιολογήσω τὴν προσθήκην ταύτην, διότι εἶναι γνωστὸς εἰς τὴν βουλὴν ὁ λόγος, ὅστις ὑπηγόρευσεν αὐτήν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Δεκεμβρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1850.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Δεκεμβρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1850 ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1849 ΡΛΔ'. νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα ἔλλειψις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων πρὸς τὸν ἔφορον, καὶ τὴν

παραλαβὴν καὶ ἐπιθεώρησιν τῶν δηλώσεων τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

ΝΟΜΟΣ ΡΛΔ'.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7 Μαΐου 1848 Πς'. Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1849.

ΟΘΩΝ

Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη
σφραγὶς τοῦ Κράτους.
Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαΐου 1849.
Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς
Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣ ΠΣ'.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1846 ΑΣτ. νόμου, περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Μαΐου 1848.

ΟΘΩΝ

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη
σφραγὶς τοῦ Κράτους.
Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1849.
Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΛΣ'.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος προσδιορίζεται διὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς λεπ. 25 κατὰ κυψέλην ἢ κοφρίνιον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν κυψελῶν ἢ κοφρινίων γίνεται ὡς ἑφεξῆς·

α') Πᾶς μελισσοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου μηνὸς νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἔχει τὰς κυψέλας ἢ κοφρίνια, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως.

β') Αἱ δηλώσεις αὗται, συνταττόμεναι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου εἰς διπλοῦν κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δ' ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν μελισσοτρόφον, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

γ') Ἕκαστον δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα κοφρίνια ἢ κυψέλαι κατὰ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἐν αἷς εὑρίσκονται, ὡς σημειοῦνται εἰς τὴν δήλωσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὴν ἑσπέραν τῆς τριακοστῆς τοῦ Ἰουλίου καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις· περίληψις δὲ αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ μελισσοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν κοφρινίων ἢ κυψελῶν δημοσιεύεται παρὰ τοῦ δημάρχου διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς

ψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι βεβαίως δεν σᾶς λαθάνει, ὅτι, ἐὰν τὸ ἀνεπαχθὲς τοῦτο φορολογικὸν σύστημα δὲν ἀπέβη τοσοῦτον ἀποτελεσματικὸν κατὰ τὰς προσδοκίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑμῶν, αἰτία πρώτη εἶναι ἡ μὴ ἐγκαιρος τοῦ Νόμου δημοσίευσις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Δεκεμβρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1850.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ ὅπως ἔχει παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1849 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμος ΡΚΑ'. ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων εἰσπράττεται καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, ἢ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΡΚΑ'. Νόμου πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως· τοιουτοτρόπως εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος τῶν δηλωθέντων ἢ ἐξακριβωθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ 1851, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γενῆ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου· ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον. Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν ζώων τούτων θέλουν κανονισθῆ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

ΝΟΜΟΣ ΡΚΑ'.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ 1849.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τάδε:

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἔτος 1849 φόρος ἐπὶ τῶν ζώων κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1848 Νόμου Ο'. περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος τῶν μὲν μεγάλων ζώων, ὡς καὶ τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου π. ε. Νόμου βεβαιωθέντων χοίρων, πληρώνεται μέχρι τῆς 10 Μαρτίου, τῶν δὲ μικρῶν ζώων, ἤτοι τῶν αἰγοπροβάτων μέχρι τῆς 15 Μαΐου· τῶν δὲ ἐξερχομένων ἀπὸ τὸ Κράτος ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τῶν προσημειωθεισῶν ἐποχῶν, ἐπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον πρὶν παρουσιασθῆ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου· ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν μηδόλως, ἢ μὴ ἀκριβῶς δηλωθέντων ζώων ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου· διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύω βοηθῶν καὶ δύω μαρτύρων προσκαλουμένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῆ ὡς πλαστόν. Ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τούτου, κατεστρωμένου εἰς διπλοῦν, τὸ ἓν ἀντίτυπον παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν φορολογούμενον, ἢ, ἀποποιηθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, διευθύνεται ἐντὸς 24 ὡρῶν εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχήν· τὸ δὲ ἕτερον διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν παραπέμπων αὐτὸ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειο-

δίκαις εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 4. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ 1850 θέλει γείνει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον ε. ε. σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Φεβρουαρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Α Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους.
Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Φεβρουαρίου 1849.
Ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΟΑ'.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ 1848.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ ἔτος 1848 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Διὰ τὰς αἶγας καὶ τὰ πρόβατα λεπ. 25 κατὰ κεφαλήν.
2) Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.
3) Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δρ. 1.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου.

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύω ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν, εἴτε μή.

3) Οἱ ἀρότριῶντες βόες, ἀγελάδες καὶ βουβάλια.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως, ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, ἢ τὰς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 9, ἀποφάσεις. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ

τῶν χοίρων, τῶν δηλωθέντων, ἢ ἐξακριβωθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου 1847 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς· Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τῆς 10 Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος εἶον αἶγας, πρόβατα, ὄνους κτλ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του. Ἂν δὲ κτηνοτρόφος τις ἔχῃ τυχὸν σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδα τῆς δηλώτεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς τούτων ἔχει διακεκριμμένως κατὰ γένος· ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμικτῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα καὶ τὰ ἰδικά του.

Τὰ ἀγωγιάτικα ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν Δημάρχων κρατεῖ βιβλίον ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα καὶ τὸ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειούμενα. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 10 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸ πολὺ παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. Ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ, περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου, εἰς ἕκαστον παραδρεῖον.

Ὅστις τῶν Δημάρχων ἀμελήσῃ τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον θατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ὀλιγωρήσῃ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος ἢ βραδύνῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον παρὰ τὸν κανονισμένον χρόνον, καταδιώκεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ ἄνευ

προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ Ἀρχήν.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ἢ ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ λάβῃ ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι ὁλοκλήρου χωρίου ἢ μέρους αὐτῶν δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶά των ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῆ, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν, ῥητῶς ὀνομαζομένων, συντάττοντες ἐπὶ τούτῳ τὸ ἀνήκον πρωτόκολλον· οἱ δὲ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 100.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν Διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύω βοηθῶν καὶ δύω μαρτύρων προσκαλουμένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὰ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχὺν ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν παραπέμπων αὐτὸ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8 Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσδιορίζεται παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς, καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθοὺς πληρονομένους ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθ. 4 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων του, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ

τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ· καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινὴ ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς ἢ τοῦ προστίμου δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς. Μόνοι δ' οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους κτηνοτρόφοι, μεταφέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων καὶ διεξαγούσης τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινάς.

Ἡ δ' ἀπαρίθμησις τῶν ζώων τούτων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς ἀρχῆς συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον θέλει διευθύνεσθαι πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, πρὸς εἰσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἄρθρ. 10 Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τῆς 15 Μαΐου, τῶν δ' ἐξερχομένων ἀπὸ τὸ Κράτος ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τοῦ ἀνωτέρω μηνός· ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ τῆς 15 Μαΐου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 11. Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῇ Εἰδικὸς νόμος ὅσον οὔπω ἐκδοθησόμενος θέλει ὁρίσει αὐτὰς καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῶν βοσκῶν ἐν γένει. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου π. ἐ. νόμου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ ἔτος 1849, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γείνει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τ. ἐ. ἡ δὲ ἀπαρίθμησις καὶ ἐξακρίβωσις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον· τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων τούτων θέλουν κανονισθῇ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῇ ἐπὶ Ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς κοινότητας πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον καὶ δώσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΤΣΙΑΚΗΣ.

Ἐδόθη ωρίθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη
σφραγὶς τοῦ Κράτους.
Τῇ αὐτῇ ἡμερομηνίᾳ.
Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ δὲ τοῦτο προσέθηκεν ὅτι πραγματευομένη ἄλλοτε ἡ Βουλὴ περὶ συντάξεων, εἶχεν ἀποφανθῆ ὥστε αἱ τῶν συνταξιούχων τοῦ τρέχοντος ἔτους πληρωμαὶ νὰ μὴ διαρκέσωσιν ἢ μέχρι τῆς ἐναρξέως τῆς παρούσης Συνόδου, τὰ δὲ χορηγήματα, μέχρι τέλους τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου. Καὶ αὕτη μὲν ἡ ἀπόφανσις εἶχε καλῶς, ἐπειδὴ πάντες ἐφρόνουν ὅτι ἡ τῶν Βουλῶν ἔναρξις θέλει γίνει τὴν 1 τοῦ Νοεμβρίου, ἐφ' ᾧ ἠδύνατο νὰ κατορθωθῆ ἡ ψήφισις τοῦ τοσοῦτον περὶ συντάξεων ἐπιθυμητοῦ νομοσχεδίου· ἀλλ' ἡ ἔναρξις ἀνεβλήθη, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ τὴν 10 τοῦ λήγοντος, καὶ τὸ ὑπουργεῖον, σεβόμενον τὴν τῶν βουλῶν ἀπόφανσιν, δὲν ἐξηκολούθησε τὰς πληρωμάς. Ἀλλὰ, μεγάλης γενομένης διὰ τὸ ἐπίσημον τῶν νῦν ἑορτῶν συρροῆς πενήτων εἰς τὰ ὑπουργεῖα, ἐνόμισε πικρὸν ἡ κυβέρνησις νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ καὶ γίνῃ οὕτω παραίτιος θορύβου τινός. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνηργοῦντο συγχρόνως αἱ τοῦ σώματος τούτου ἀρχαιρεσίαι, δὲν ἠδυνήθη νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὅπως δοθῶσιν αἱ τῶν συντάξεων πληρωμαὶ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς τούτου· ἀλλ' ἀνεπλήρωσε τοῦτο ἀποταθεὶς εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἐδέχθη μὲν τὴν παράτασιν, ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐδίστασεν αὐτὸς νὰ ἐκδώσῃ ἐντάλματα συντάξεων δι' ὅλον τὸ Κράτος, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ πράξῃ τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τοὺς ἐνταῦθα διατελοῦντας· ἄλλως τε, ὑπάρχει ὁ περὶ συντάξεων νόμος, καὶ, ὑπάρχοντος τούτου, δὲν ἐμποδίζεται ἡ ἀπότισις. Ἐξαιτεῖται λοιπὸν νὰ ἐγκρίνῃ καὶ ἡ Βουλὴ τὴν ἐν γίνει πληρωμὴν τῶν συντάξεων μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς

τούτου καὶ μεθ' οὗ πολὺ θέλει ἐκδοθῆ ὁ ἁρμόδιος νόμος, καθ' ὃν θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι αἱ πληρωμαὶ τακτικῶς.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι περιττὸν ἦτον νὰ ζητηθῇ ἡ τῆς Βουλῆς συγκατάθεσις, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον, πληρόνον τοὺς συνταξιούχους, ἐνεργεῖ ἐντὸς τῆς τοῦ σώματος ἀποφάνσεως, ὁρισάσης νὰ ἐξακολουθῶσιν αἱ πληρωμαὶ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς Γ'. Συνόδου. Ἐπειδὴ δὲ πληρόνονται αἱ συντάξεις εἰς τὰς ἀρχὰς ἑκάστου μηνὸς, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο ἄνευ κωλύματος νὰ πληρώσῃ· ὥστε, ἀφοῦ καὶ ἡ Γερουσία συγκατετέθη, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ τὰς λοιπὰς πληρωμάς.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον αὕτη ὥρισεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον, μέχρι τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσωσιν αἱ συντάξεις· ἄλλ' ὅτι, ἐπειδὴ σκοπὸς τῆς Βουλῆς ἦτον νὰ εἰσαχθῇ νέον περὶ συντάξεων νομοσχέδιον, καὶ τὸ ὑπουργεῖον παρεσκεύασεν ἤδη τοῦτο, ἕπεται ὅτι αἱ εὐχαὶ τοῦ σώματος ἐκπληροῦνται καὶ δύνανται νὰ γίνωσι πληρωμαί· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐξακολουθήσωσιν αὗται μέχρι τέλους τοῦ ἔτους.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον, παετήρησεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὴν ἤδη λήξασαν σύνοδον ἡ βουλὴ δὲν ἦτον, ὡς γνωστὸν, συμπεπληρωμένη καὶ τὰ πρακτικὰ μὴ ἀναγνωσθέντα παρέμειναν ἐκκρεμῆ, ἐφ' ᾧ καὶ ἐγένετο περὶ τούτου πρωτόκολλον. Ἐπειδὴ δ' ἐν ἐκείνοις ὑπάρχει ἥ τε τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἔκθεσις καὶ ἑτέρα τοῦ τότε πρεσέδρου, ἀνάγκη νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς ἡμέραν ῥητὴν, ἵνα ἀποφασίσῃ τὸ σῶμα ἐὰν πρέπῃ νὰ προσαρτηθῶσιν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνόδου ἐκείνης, ἢ ν' ἀποτελέσωσι μέρος εἰς ταῦτα.

Ἀποφηναμένης δὲ τῆς βουλῆς ν' ἀναγνωσθῶσι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, παατήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἕως ἂν ἐπιληρθῇ τὸ σῶμα τῶν ἤδη εἰσαχθέντων νομοσχεδίων, καλὸν ἦτον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν τοῦ διακοπέντος νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως ἐπιψήφισιν· ἡ δὲ βουλὴ ἀπήντησεν, ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν θέλει ἀποφανθῇ περὶ τούτου τε καὶ πάσης ἄλλης ἐκκρεμοῦς ὑποθέσεως.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς τοῦ Ταμίου τῆς Βουλῆς ἐκλογῆς, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ ἑνὸς τῶν γραμματέων, ἐπιτηρούντων τῶν ψηφολεκτῶν Εὐστ. Οἰκονομοπούλου καὶ Π. Λεντούδη, μυστικὴ ψηφοφορία, καθ' ἣν ἐψηφοφόρησαν 90. Μετὰ δὲ τοῦτο, εὑρεθεισῶν ἰσαρίθμων τῶν ὑφῶν πρὸς τὰς κυάμους, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφο-

λεκτῶν Γρ. Κορφιωτάκη καὶ Γ. Λογιωταϊδου, ἐξ ἧς προέκυψεν ὅτι πλειονοψήφων μὲν Ταμίας ἀνεδείχθη ὁ Κ. Δ. Ὀρεινὸς διὰ ψήφων 50, ἐπέλαχον δ' ὁ μὲν Ἐμμ. Ἀντίπας διὰ ψήφων 33 καὶ ἄλλοι δι' ὀλιγωτέρων, εὑρεθεισῶν καὶ τριῶν ἀγράφων. Κηρύξαντος δὲ τοῦ προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, προέβη τὸ σῶμα εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ τε ἐφόρου καὶ τοῦ ἀρχειοφύλακος τῆς Βουλῆς, μεθ' οὗ ἐτέθησαν παρὰ τοῦ προέδρου κατὰ τύπον καὶ δύω ἔτι συνυποψήφιοι. Γενομένης δ' ὁμοίας τῇ ἀνωτέρῳ ψηφοφορίας, καθ' ἣν ἐρρίφθησαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Μακρυποκαμίσου καὶ Α. Δημητρίου 85 ψῆφοι, καὶ εὑρεθεισῶν κατὰ τὴν ἀρίθμησιν ἰσαρίθμων τῶν ψήφων πρὸς τὰς κυάμους, ἐγένετο ἡ διαλογὴ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Βαλέττα καὶ Γ. Ῥιζοπούλου, ἐξ ἧς προέκυψεν ὅτι ἔφορος μὲν ἀπολύτως πλειονοψήφων ἀνεδείχθη διὰ ψήφων 82 ὁ Κ. Α. Πετράκης, ἀρχειοφύλαξ δ' ἐπίσης πλειονοψήφων, ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης διὰ ψήφων 79, εὑρεθεισῶν καὶ τινων ψήφων ἐπ' ὀνόματι ἄλλων.

Οὕτω δὲ κηρύξαντος τοῦ προέδρου, ὅτι ἔφορος μὲν τῆς Βουλῆς ἀνεδείχθη ὁ Κ. Α. Πετράκης, ἀρχειοφύλαξ δ' ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Παππανικολάου καὶ Δ. Κονδύλη ἡ διὰ τὸν Ἰανουάριον μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, ἔλαχον δ' οἱ ΚΚ. βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως·

Α'.	Β'.	Γ'.
Πέτρος Τσανιτάκης	Μ. Καΐρης	Ἀνδρέας Νοταρᾶς
Ἀνδρέας Μάμουκας	Π. Ῥάγκος	Κάρολος Νάζος
Α. Δανελόπουλος.	Γεώργιος Μπάστας	Ἰω. Ζάρκος
Κωνστ. Μανέτας.	Αντ. Γιωγαντᾶς	Ἰωάννης Οἰκονόμου
Σ. Δεληγιαννάκης	Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Γεώρ. Λογιωταϊδης
Πέτρος Α. Ζάνος	Α. Κανελλόπουλος	Ἠλίας Παπαδαῖος
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν. Τσαλακώστας	Ἐμμ. Λ. Ὀρλὸφ
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	Α. Γκιζόδασης
Π. Δεληγιάννης	Σ Σκρέτος	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος
Κ. Δαρτιώτης	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ἰω. Τσιαρᾶς
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Κλεομένης Οἰκονόμου	Α. Γ. Κουτσουριώτης
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Θ.δῶ. Μ. Πετρινὸς	Μιχαὴλ Ἰατρὸς
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	Λουκᾶς Π. Νάκος	Γ. Βαΐστας
Α. Ἀλιξανδρόπουλος	Γ. Παππανικολάου	Δημ. Κολλιτζουνᾶς
Χρύσ. Σουμαρίπας	Μάρκος Βιτσῆλης	Μ. Βαλέττας
Δημ. Κονδύλης	Γερμ. Μαυρομιχάλης	Δ. Α. Κουτσουριώτης
Ἰω. Παππατσώνης	Π. Παππατσώνης	Π. Μαυρομιχάλης
Δ. Χρηστίδης	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Παρασκευὰς Ματάλας
Γεώργιος Κ. Βλάχος.	Γεώργιος Κονδύλης.	Β. Νικολαΐδης.

Δ'.	Ε'.	ς'.
Κωνστ. Φασίτσας	Γρ. Κορφιωτάκης	Π. Δαρτιώτης
Δημήτ. Κουμανιώτης	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Δ. Σακελλαριάδης
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	Μ. Σισίνης	Ἰωάννης Τασσαΐος
Ἀνάρ. Πετράκης	Π. Δημητρακαράκης	Κ. Βέϊκος
Εὐστ. Σπυρίδωνος	Γεώργιος Μῆτσος	Ἄθαν. Καστανᾶς
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ζαφείριος Δεπάστας	Παῦλος Δεντούδης
Μ. Ἀναστασόπουλος	Κ. Δυοβουνιώτης	Ἀνδρέας Δανδόπουλος
Σπυρίδων Βαλέττας	Κωστῆς Βρυζάκης	Εὐσ. Οἰκονομόπουλος
Στεῦρος Γρίβας	Θεόδωρος Ι. Μέξης	Γ. Πανοπριφτόπουλος
Μ. Χατσῆ Μελέτη	Σ. Λογοθετόπουλος.	Ν. Ἀνδρίκου
Γεώργιος Μπάνης	Ἀντώνιος Ἀρμάος	Δ. Ν. Μπούκουρας
Γ. Παπαδημητρίου	Εὐράτιος Παρίσης	Γ. Χατσηγιάννης
Α. Μακρυποκάμισος	Σ. Α. Βαρότσης	Γεώρ Σ. Κριεζῆς
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Κ. Τσαβέλλας	Λουκᾶς Στεφάνου
Ἀν. Παππατσώρτς	Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	Δ. Δεληγεώργης
Κ. Ἀντωνιάδης	Σ. Νικολαΐδης	Ἐμμ. Χ. Τσοΐγλος
Χριστόδ. Τσῖνος	Δ. Βιρβίλης	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς
Χριστ. Ν. Δεμάθας.	Ῥήγας Παλαμίδης.	Ἀντ. Καμπάνης.

Ζ'.		
Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ἰωάννης Περίδης	Ἰωάν. Κλίμακας
Ν. Μπούτουνας	Πάνος Μοναστηριώτης	Ν. Μοσχούλας
Ἠλίας Γιατράκος	Π. Τσιμπουράκης	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης
Π. Παπαδιαμαντόπουλ.	Δημ. Χατσίσκος	Ἰωάννης Γκούρας.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν. Κορφιωτάκης.	Γεώργιος Πετμεζᾶς
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.	Αναγ. Δημητρίου.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος.

Ἀκολούθως ἀναβαλὼν ὁ πρόεδρος τὰς συνεδριάσεις ἐπὶ τὴν μεθαύριον, διέλυσε περὶ τὰς 2 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρτιώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ'.

Τῇς 30 Δεκεμβρίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προκηγέλθη ἡ ἀνάγνωσις τοῦ συντεταγμένου πρωτοκόλλου ὑπὸ τοῦ προεδρείου τῆς ληξάσης συνόδου κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, καθ' ἣν δὲν ἐγένετο δυνατὴ ἡ τοῦ σώματος συμπλήρωσις· ἀναγνωσθὲν δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων, ἐν οἷς καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς 5, Ὀκτωβρίου, ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀποφηναμένης νὰ καταχωρισθῇ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ τῶν πρακτικῶν τῆς β'. συνόδου.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου τῆς παρελθούσης β'. συνόδου, ἐνεκρίθη νὰ προστεθῇ εἰς τὸν προσηρτημένον εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν αὐτοῦ πίνακα τῶν ὑπολειφθέντων ἐκκρεμῶν ἔργων καὶ τὸ ζήτημα περὶ τῆς βουλευτικῆς ἱκανότητος κατὰ τὸ 64, ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος τοῦ καθηγητοῦ βουλευτοῦ Κ. Δ. Σχινᾶ, διορισθέντος πρέσβεως τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως παρὰ τῇ Βαυαρικῇ Αὐλῇ. Ἐπὶ τῇ προτάσει δ' ἄλλου τῶν βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐκφρασθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι αὐτῆς πρός τε τὸν πρόεδρον τῆς συνόδου ἐκείνης καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ προεδρείου μέλη.

Παρετηρήθη ὑπό τινος, ὅτι ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει τοῦ προέδρου τῆς β'. συνόδου φαίνεται καθαψὶς τις τῶν ἀπόντων, μόνης τῆς βουλῆς ἐχούσης τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ προέδρου· καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτυπωθῇ τὸ ἀναγνωσθὲν πρωτόκολλον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα ἔγγραφα, πρὶν ἢ ἀναγνωσθῶσι, κατὰ τὰς τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις.

Ἀπηντήθη ὑπ' ἄλλου, ὅτι τὸ μὲν δικαίωμα τῆς καθάψεως τῶν ἀπόντων θέλει γνωσθῇ ἂν εἶχεν ἢ οὔ τὸ προεδρεῖον μετὰ συζήτησιν περὶ τούτου, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ προκαλέσωσιν οἱ θέλοντες· ἡ δὲ ἐκτύπωσις τῶν ἐγγράφων ἐγένετο, διότι ταῦτα πάντα, καταχωρισθέντα ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ προεδρείου συνταχθέντι πρωτοκόλλῳ, ἔπρεπε νὰ τυπωθῶσι.

Προσετέθη δὲ καὶ ὑπ' ἄλλου ὅτι, ἐὰν ἡ Βουλὴ κρίνῃ ἀναγκαῖον ἵνα ἐπενέγκῃ διόρθωσίν τινα ἐπὶ τῶν ἀναγνωσθέντων, τὰ πρακτικὰ τῆς παρούσης συνεδριάσεως δύνανται νὰ κάμωσι μνείαν τῆς διορθώσεως, οὐδὲν δ' ἄτοπον ἐκ τῆς ἐκτυπώσεως ἐπιγίνεται· ἂν δ' οὐδεμία διόρθωσις ᾖναι ἀναγκαία, ἡ ἐκτύπωσις αὐθις πρὸς οὐδὲν ἔβλαψεν.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τέλος τινὸς ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ διανεμηθῶσι τὰ ἐκτυπωθέντα ἔγγραφα μετὰ τοῦ πίνακος τῶν ἐκκρεμῶν ἔργων, ἵνα μελετήσαντες αὐτὰ οἱ βουλευταὶ ὁδηγηθῶσιν εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Παρατηρήσαντός τινος ὅτι τὰ εἰσαχθέντα νομοσχέδια περὶ φόρου τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων δὲν διενεμήθησαν ἔτι, ἐν ᾧ

ἔπρεπε κατὰ τὸν κανονισμὸν νὰ διανεμηθῶσι πρὶν ἢ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐν τοῖς τμήμασι συζήτησιν· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τοῦτο πρῶτον ἤδη ἐγένετο, ἐξελέξαντο μέν τινα τῶν τμημάτων εἰσηγητὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκτιμῶντα τὸ κατεπεῖγον τοῦ ἔργου, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐπαναληφθῇ τοῦτο ἐπὶ τὸ μέλλον.

Ἓν τῶν μελῶν τοῦ προεδρείου ἀπήντησεν, ὅτι ἐγένετο τοῦτο ἐκ τῆς περὶ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῶν βραδύτητος τοῦ τυπογραφείου.

Ἀνηγγέλθη ὅτι ἐξελέχθησαν ὑπὸ τῶν τμημάτων κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν πρόεδροι μὲν οἱ Κ. Κ. Δ. Χρηστίδης, Α. Γεωργαντᾶς, Ι. Τομαρᾶς, Σ. Γρίβας, Κ. Τσαβέλλας, Α. Κεχαγιᾶς καὶ Ν. Κορριωτάκης· γραμματεῖς δ' οἱ Κ. Κ. Α. Ζ. Μάμουκας, Γ. Ῥιζόπουλος, Γ. Α. Ἀντωνόπουλος, Σ. Βαλέττας, Π. Δημητρακοράκος, Γ. Πανοτριφτόπουλος καὶ Π. Ταιμπουράκης. Μέλη δὲ τῆς μὲν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Κ. Δ. Κονδύλης, Μ. Δ. Καΐρης, Γ. Λογιωτατίδης, Γ. Ι. Γιολδάσης, Δ. Βιρβίλης, Εὐστ. Οἰκονομόπουλος καὶ Ν. Μπούτουνας· τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους οἱ Κ. Κ. Δ. Χρηστίδης καὶ Ἐμ. Μελετόπουλος, Α. Γεωργαντᾶς καὶ Θ. Πετρινός, Ι. Ζάρκος καὶ Δ. Καλλιφρονᾶς, Σ. Γρίβας καὶ Σ. Ἀντωνιάδης, Ῥ. Παλαμίδης καὶ Ι. Κριεζῆς, Α. Σ. Δανόπουλος καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλος καὶ Ν. Κορφιωτάκης καὶ Ι. Χατσόπουλος· τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους οἱ Κ. Κ. Α. Ἀλεξανδρόπουλος, Μ. Δ. Καΐρης, Π. Ματάλας, Χ. Δεμάθας, Ζ. Δεπάστας, Π. Ἀντούδης καὶ Α. Δημητρίου· καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς οἱ Κ.Κ. Π. Τσαννετάκης, Α. Νάκος, Π. Παππαδαῖος, Γ. Παππαδημητρίου, Ε. Παρίσης, Α. Καστανᾶς καὶ Π. Ταιμπουράκης. Καὶ εἰσηγηταὶ ἐπὶ μὲν τῶν νομοσχεδίων περὶ φόρου μὲν ἐπὶ τῶν ζώων οἱ Κ.Κ. Κ. Τσουκαλᾶς, Μ. Πρωτοπαππᾶς, Γ. Α. Ἀντωνόπουλος, Σ. Λογοθετόπουλος, Δ. Μπούκουρας, καὶ Σ. Χ. Στερανόπουλος· περὶ φόρου δ' ἐπὶ τῶν μελισσίων οἱ Κ. Κ. Ἐμ. Ἀντίπας, Α. Νάκος, Α. Γουζούκης, Ε. Βρυζάκης, Γ. Σ. Κριεζῆς καὶ Σ. Χ. Στεφανόπουλος, μὴ ἐκλέξαντος τοιούτους ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων τῶν νομοσχεδίων τοῦ Δ'. τμήματος.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλή, ἐὰν ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῶσιν εἰς ταύτας τὰ κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη, ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς ἐφ' ἁπασῶν.

Ἐγένετο κατόπιν ἡ κλήρωσις ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, τῆς παρευρεθησομένης εἰς τὴν τελετὴν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν

τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Π. Ματάλα καὶ Π. Μαυρομιχάλου· ἔλαχον δὲ κατὰ ταύτην οἱ Κ. Κ. Ε. Α. Ὀρλώφ, Χ. Σουμαρίπας, Πέτρος Δελιγιάννης, Μ. Ι. Μιχαλόπουλος, Π. Ῥάγκος, Α. Ἀλεξανδρόπουλος, Δ. Σακελλαριάδης, Σ. Γριβας, Ι. Ζάρκος καὶ Β. Πετμεζᾶς.

Ὁ πρόεδρος μετὰ τοῦτο ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ. προσδιορίσας ὡς ἡμέραν ἑπομένης συνεδριάσεως τὴν τρίτην τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου.

Ὁ πρόεδρος.
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ,

Οἱ γραμματεῖς.
Α. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η.

Τῆς 3 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὐρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώταις, γενομένης κληρώσεως ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Τσουκαλᾶ καὶ Δ. Μπούκουρα περὶ τῆς εἰς τὰ τμήματα παραπομπῆς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν Ναυπλίας καὶ Οἰτύλου, ἡ μὲν πρώτη ἔλαχεν εἰς τὸ Γ'. τμῆμα, ἡ δὲ τοῦ Οἰτύλου, εἰς τὸ Ζ'.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω πρῶτον μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως νομοσχέδιον περὶ φορολογίας ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς· εἶτα δὲ καὶ ὡς ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἕτερον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δραχμῶν νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου μετὰ τῆς ἀναγκαίας ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850 Νομοσχέδιον, δι' οὗ τίθεται ἐν ἰσχύϊ ὁ ἀπὸ

5 Μαΐου ἔτους παρελθόντος Νόμος ΡΛ.—Ἐπί τινων διατάξεων τοῦ Νόμου τούτου ἐπηνέχθησαν αἱ ἐξῆς τροποποιήσεις, ὅσας ἡ πεῖρα καὶ ἡ ἀνάγκη ὑπηγόρευσεν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2.

Τοῦτο ταυτιζόμενον μὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΠΓ. Νόμου συνεπληρώθη διὰ τῶν λέξεων « ὁ δ' ἔγγειος φόρος, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προστηριμένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν κλπ. »

Ἡ προσθήκη αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία α') διὰ νὰ καταστήσῃ κανονικὸν τὸ μέτρον, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κυρώσεως τοῦ ΑΖ'. Νόμου ἐλήφθη, τὸ νὰ διατίθενται δηλονότι οἱ φόροι τῶν γαιῶν τούτων ἰδιαιτέρως, καὶ παρὰ τοὺς ὅρους τῆς γενικῆς φορολογίας, καὶ β') διὰ νὰ ἄρῃ ἐκ τοῦ μέσου πᾶσαν διένεξιν μεταξὺ δημοσίου καὶ ἐνοικιαστῶν τῶν δημοσίων προσόδων· ἄλλως τε ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος τρόπος τῆς διαθέσεως τῆς προκειμένης προσόδου συνάδει καὶ μὲ τὸν σκοπὸν τῆς καθιδρύσεως τοῦ γεωργικοῦ καταστήματος, διότι βεβαία, ἐὰν αἱ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως ὑπὸ τοῦ καταστήματος καλλιεργούμεναι γαῖαι ἤθελον ὑπόκεισθαι εἰς τὰ γενικὰ μέτρα τῆς φορολογίας, τοιαύτῃ ν' ἀποδίδωσιν ἔγγειον καὶ ἐπικαρπίας φόρον, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ δημόσια κτήματα καὶ γαῖαι, ν' ἀπαιτῆται ἡ ἄδεια τοῦ ἐνοικιαστοῦ εἰς τὸν θερισμόν, ἡ ἐπιτήρησίς του εἰς τὸ ἀλώνισμα καὶ ἡ παρουσία του εἰς τὴν μέτρησιν τῶν καρπῶν, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι αἱ ἐργασίαι τοῦ καταστήματος ἤθελον ὀπωσδήποτε πρασκόπτει.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3.

Ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ σχετικοῦ Νόμου ἦτο ν' ἀποκόπτηται ἡ τιμὴ τοῦ σταφιδοκαρποῦ ἑκάστης ἐπαρχίας κατὰ ποιότητα· ὁ ὁρισμὸς οὗτος ἔδωκε πρόχειρον μέσον εἰς τοὺς προτιθεμένους ν' ἀπορεύγωσι τὴν νόμιμον καὶ δικαίαν ἀπόδοσιν τῶν φόρων, νὰ προκαλλωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰ πρωτόκολλα τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς, καὶ νὰ προκαλέσωσι μεταῤῥυθμίσεις τῶν πρωτοκόλλων καὶ μειώσεις τῶν κανονισθεισῶν τιμῶν, λόγῳ ὅτι μία καὶ μόνη ὡρίσθη τιμὴ κατ' ἐπαρχίαν καὶ οὐχὶ διάφοροι κατὰ τὴν διαφορὰν τῆς ποιότητος.

Ἡ Κυβέρνησις ἐὰν ἐγνώριζεν, ὅτι πραγματικῶς ὑπάρχει διαφορὰ ἐπαισθητὴ ποιότητος τοῦ σταφιδοκαρποῦ μεταξὺ μιᾶς καὶ ἑτέρας θέσεως, καὶ ἰδίως ἐὰν δὲν ἦτο πεπεισμένη ὅτι ὅλος ὁ σταφιδοκαρπὸς τῶν διαφόρων θέσεων ἢ καὶ δήμων μιᾶς ἐπαρχίας ἐναποτομιεύεται καὶ συγχωνεύεται εἰς γενικὰς ἀποθήκας, δὲν ἤθελε βεβαίως δυσκολευθῆ νὰ φορολογῇ τὸν σταφιδοκαρπὸν

κατὰ ποιότητα, ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξαγωγῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διακριθῇ πόσος λ. χ. σταφιδοκαρπὸς παρήχθη ἀπὸ τὸν δῆμον Βουρῶν καὶ πόσος ἐκ τοῦ δήμου Αἰγίου, ὥστε νὰ ληφθῇ ὁ φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ποιότητος, διὰ τοῦτο παρέστη ἡ ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ὅλος ὁ ἄβρεχος σταφιδοκαρπὸς μιᾶς ἐπαρχίας ὑπόκειται εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τιμήν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **4.**

Γνωστὸν κατέστη ἐκ τῆς μακρᾶς πείρας κατὰ πόσον ἀπέβη ἐπιζήμιον εἴς τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον, τὸ μέτρον τῆς ἐλευθέρας ἐξαγωγῆς τοῦ σταφιδοκαρποῦ πρὶν ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἀποκοπῇ. Οἱ ἐμπορευόμενοι τὸ προϊὸν τοῦτο ἔχουν ἀναντιῤῥήτως μέγιστον συμφέρον νὰ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον ἡ δημοσίευσις τῆς τιμῆς, διὰ νὰ ἀγοράζωσι καὶ ἀποστέλλωσιν εἰς τοὺς τόπους ἔνθα καταναλίσκεται, χωρὶς νὰ καταβάλλωσι τὸ ἀντίτιμόν του, καὶ διὰ νὰ δημοσιεύωσι, τῆς ἀνάγκης παρερχομένης, τιμὰς κατ' ἀρέσκειάν των, ὠφελούμενοι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀπὸ τὴν καθυστέρησιν τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον τὴν ἐξακολούθησιν ἑνὸς τοιούτου μέτρου, διὸ καὶ ἐτροποποιήθη τὸ σχετικὸν ἄρθρ. 33 ὡς ἔχει ἐν τῷ παρόντι Νομοσχεδίῳ, ἀπαγορευομένης δηλονότι τῆς ἐξαγωγῆς, πρὶν ἡ τιμὴ ἀποκοπῇ.

Ὁ Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Δεκεμβρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφίσαμεν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἀπὸ 5 Μαΐου π. ἐ. Νόμος ΡΛ' περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, ἀποδίδονται κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους· ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσκτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 Νόμου ΛΖ'. διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρ. 3.

Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος συντάττεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκαπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, καὶ τοῦ τελώνου δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἀφ' οὗ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐϋποληπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ θέλει διακρίνεσθαι ἡ τιμὴ τῆς σεγνῆς ἀπὸ τῆς τυχὸν βρεγμένης σταφίδος, ἐνδιαλαμβάνον ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν (τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του).

Ἄρθρ. 4.

Πρὶν ἀποκοπῇ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαγωγὴ ἢ μεταφορὰ τοῦ προϊόντος.

Ἄρθρ. 5.

Ὁ Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς ζητουμένης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 40000.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἡ σύστασις τῶν μεταβατικῶν σωμάτων πρὸς καταδίωξιν τῆς ληστείας καὶ τῆς ζωοκλοπῆς παρῆξεν εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην πολλὴν ὕλην καταδιώξεως, ἐξ ἧς προέκυψιν ὡς ἀναπόφευκτος συνέπεια νὰ κρατῆται εἰς τὰς φυλακὰς μέγας ἀριθμὸς ὑποδίκων, καὶ νὰ προσκληθῶσι πλεῖστοι μάρτυρες εἰς ποινικὰς ὑποθέσεις. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, καὶ διὰ τὸν ἐπίσης οὐσιώδη τῆς ἐκ μέρους τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν δραστηρίου καταδιώξεως τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, συνέβη ὥστε τὰ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ψηφισθέντα ποσὰ, διὰ τὴν διατροφὴν καὶ λοιπὴν περίθαλψιν τῶν ὑποδίκων καὶ διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν μαρτύρων, νὰ ἐξαντληθῶσιν ἀπό τινος ἤδη καιροῦ, ἐφ᾽ ᾧ κατέστη ἀπαραίτητον νὰ προκληθῇ ἀπὸ τὴν Α. Μεγαλειότητα συμπληρωτικὴ πίστωσις, ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλαίου Ζ΄. ἄρθρ. 4 δραχ. 20000 ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου Η΄. ἄρθρ. 4 δραχ. 20000, χορηγηθεῖσα διὰ τοῦ ἐν ἀντιγράφῳ συνημμένου Β. Διατάγματος τῆς 30 Νοεμβρίου.

Τὴν νομιμοποίησιν ταύτης ἐξαιτούμενος, ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, ἐπικαλούμενος τὴν ψῆφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Δεκεμβρίου 1849

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ μὲν τὸ κεφ. Ζ΄. ἄρθρ. 4 *Διατροφὴ ὑποδίκων* δραχ. 20000, διὰ δὲ τὸ κεφ. Η. ἄρθρ. 4 *Ἀποζημιώσεις μαρτύρων* » 20000.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Δεκεμβρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐπιτρέπομεν αὐτῷ συμπληρωτικὴν πίστωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἐπὶ μὲν τοῦ κεφ. Ζ΄. ἄρθρ. 4 *Διατροφὴ ὑποδίκων* δραχμὰς εἴκοσι χιλιάδας (20000) ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. Η΄. ἄρθρ. 4 *Ἀποζημιώσεις μαρτύρων* δρ. εἴκοσι χιλιάδας (20000) καὶ παραγγέλλομεν νὰ ὑποβληθῇ ἐν καιρῷ εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νομοσχέδιον πρὸς νομιμοποίησιν τῆς ἐπιτρεπομένης ταύτης δαπάνης.

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ. »

Παρελθόντες δὲ μετὰ τοῦτον ἐξ ὑπαμοιβῆς, ὅτε ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων εἰσηγητὴς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν μελισσίων, ἀνέγνων τὰς ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐκ τῶν Εἰσηγητῶν τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα εἰς ἓν καὶ λαβοῦσα ὑπ᾽ ὄψιν τὸ περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1850 Νομοσχέδιον, γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχήν του ὡς ὑποβληθήν, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ γενομένη προσθήκη ἦτον ἀναγκαία διὰ τὴν ἄρσιν παντὸς προσκόμματος, ἐξ ὀλιγωρίας προκύψαντος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἰανουαρ. 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς Α. Π. Νάκος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ Εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων Ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα εἰς πλήρη συνεδρίασιν, καὶ λαβοῦσα ὑπ᾽ ὄψιν τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Νομοσχέδιον, ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ 1850 ἔτος, καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου τῆς 11 Φεβρουαρ. 1849 προτεινομένας τροποποιήσεις, ἀναφερομένας εἰς τὴν συνοδεύσασαν τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσιν, καὶ εὑροῦσα αὐτὰς ὀρθὰς, δὲν διστάζει νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐντελῆ αὐτῶν παραδοχήν· οὐχ ἧττον ὅμως ἐθεώρησεν ἀναγ-

καίας καὶ ἄλλας προσθήκας, αἵτινες ὅτον ἁπλαῖ παρίστανται εἰς τὸ εἶδος των, τοσοῦτον ἐγγυῶνται τὴν ἀκεραιότητα τῶν δικαιωμάτων τοῦ κτηνοτρόφου ἐκ μέρους τῶν ἀπαριθμητῶν.

Ὁ χρόνος καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξαν ὅτι πολλοὶ τῶν ἀπαριθμητῶν ἰδιορρύθμως, ἢ καὶ ἰδιοτελῶς ἐνδιζοντες, ἠδίκησαν πολλάκις τοὺς κτηνοτρόφους ἐγγράψαντες ὡς ἀδήλωτα πολλὰ ζῶα, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ Κυβέρνησις περιέπεσεν εἰς πολλὰς διενέξεις μετὰ τῶν κτηνοτρόφων, καὶ πολλὰ παράπονα διηγέρθησαν, ἐνῷ, ἂν ἡ ἐξακρίβωσις ἢ καὶ ἡ ἀπαρίθμησις ἐνηργεῖτο ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ συμπράξει τῶν κατὰ τόπους παρέδρων, ἤθελε βεβαίως ἐκλείψει καὶ ἡ ἀφορμὴ αὕτη· ἑπομένως, ἐπειδὴ πολλάκις ἐνεγράφησαν ὡς ἀδήλωτα ζῶα ἐπ' ὀνόματι ἑνὸς κτηνοτρόφου, χωρὶς οὗτος νὰ ἔχῃ πάντελῶς γνῶσιν, καλὸν εἶναι τὸ ἕτερον τοῦ πρωτοκόλλου νὰ κοινοποιῆται ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τὸν Δήμαρχον εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ὅστις πληροφορούμενος θὰ ὁδηγηθῇ τί νὰ πράξῃ ὑπὲρ αὐτοῦ.

Πρὸς θεραπείαν ὅθεν τῶν ἀνωτέρω, ἡ ἐπιτροπή σας ἐνόμισεν ὡς ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἑπομένην προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Νόμου τῆς 11 Φεβρουαρ. 1849 ΡΚΑ· οἱονμετὰ τὰς λέξεις, ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ Ἐφόρου,» νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ λέξεις «*ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ συμπράξει τοῦ ἁρμοδίου παρέδρου*·» καὶ πάλιν, μετὰ τὰς λέξεις, «ἐντὸς 24 ὡρῶν εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν,» νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ λέξεις «*ἥτις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ κοινοποιῇ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν κτηνοτρόφον.*»

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρ. 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Α. Ἀντωνόπουλος.»

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων τῆς ληξάσης συνόδου ἀπόφανσις τῆς βουλῆς, παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἐπί τινων μὲν τούτων δὲν εἶχον ἀναγνωσθῇ κατὰ τὴν σύνοδον αἱ οἰκεῖαι ἐκθέσεις, ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ εἰσαχθῶσι ταῦτα ἐκ νέου· ἐφ' ὅσων δὲ τούτων ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις, ταῦτα μόνον δύνανται νὰ ἦναι προτιμητέα.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, κατὰ τὴν ἐν τῇ συνόδῳ ἐκείνῃ τεθεῖσαν τῶν ζητημάτων σειράν, πρωτοταγρέον μὲν ἦτον τὸ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχέδιον, ἐπήρχετο δ' ὡς δευτέρα ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσις. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου βουλευτικὴ ἔκθεσις, καὶ τοῦτο ἐστὶν ἓν τῶν σπουδαιοτάτων ἔργων τοῦ σώματος, διὰ τοῦτο ἐπάναγκες θεωρεῖ νὰ ληφθῶσι τὰ ζητήματα ὡς εἶχον κατὰ σειράν, ὅπως καὶ ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσις συζητηθῇ ἐν τοῖς πρώτοις.

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς βουλῆς, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀσπάζεται μὲν καὶ οὗτος τὴν αὐτὴν τάξιν, προστίθησιν ὅμως, ὅτι ἀντὶ τούτων πρέπει νὰ προηγῶνται ἐν γένει πάντα τὰ εἰσαχθέντα ἤδη φορολογικὰ νομοσχέδια (ὁσάκις παρουσιάζονται), νὰ ἕπωνται δὲ κατὰ σειρὰν τὰ ῥηθέντα ἐκκρεμῆ νομοσχέδια.

Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς προτάσεως, παρετηρήθη, ὅτι πρὸ παντὸς ἐκκρεμοῦς ἄλλου ζητήματος πρέπει μετὰ τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια νὰ προχωρήσῃ τὸ περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῶν μισθῶν τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, καθὸ κατεπείγον καὶ συνοπτικὸν ἅμα.

Ἀποδεξαμένης δὲ καὶ τοῦτο τῆς βουλῆς, ὡρίσθη νὰ προταχθῶσι α.) ὅσα τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων παρασκευάζονται· β.) τὸ περὶ καταργήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων νομοσχέδιον, καὶ γ.) ἅπαντα τὰ ἄλλα κατὰ σειράν, ὡς ἐν τῇ ληξάσῃ συνόδῳ εἶχον σημειωθῇ, μεθ' ὃ ἀπέλυσεν ὁ πρόεδρος τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρεμάτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ'.

Τῆς 4, Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐξέθηκέ τις ὅτι κατὰ τὰ τέλη τῆς ληξάσης συνόδου ἐπρότεινε δύω νομοσχέδια, περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν

ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις καὶ περὶ συστάσεως ἑταιρίας πρὸς κατασκευὴν πέντε ἀτμοπλοίων· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τὰ νομοσχέδια ταῦτα ἐβασανίσθησαν μὲν κατὰ τὰ ἄλλα ἐν τοῖς τμήμασι, δὲν ἀρίμασαν ὅμως τότε πρὸς συζήτησιν δι' εἰσαγωγῆς ἐκθέσεως τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιτροπῶν, διὰ τοῦτο προτείνει αὖθις αὐτὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 55 τοῦ κανονισμοῦ.

Προτεθέντων εἰς συζήτησιν τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει νομοσχεδίων, περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων καὶ περὶ φορολογίας τῶν ζώων, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν καὶ τῇ γνώμῃ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐνεκρίθη νὰ προταχθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων τῆς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου ὑπ' ἀριθμ. 5 ἔγγραφον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὑποβάλλοντος πίνακα τοῦ μερίσματος τῶν τόκων τῆς παρελθούσης ἑξαμηνίας.

Προτεθείσης εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων νομοσχεδίου, καὶ μηδενὸς κατ' αὐτῆς ἀντιλέγοντος, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Ι. Χατσόπουλον καὶ Μ. Πρωτοπαππᾶν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν, κατὰ τὸ ὑπὲρ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου, Ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Γεώρ. Λογιωτατίδης		Κωνστ. Βρυζάκης	
Δ. Δεληγεώργης		Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Κ. Τσαβέλλας	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Σ. Στράτος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης		Π. Δημητρακοράκος	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Κωνσταν. Φασίτσας	Ν.

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Γεώρ. Ἰω. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γεώργ. Κ. Βελῆς	Ν.	Κωνστ. Μανέτας	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.	Ἀ. Ἀλεξανδρόπουλ.	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	Ν.	Μελέτης Χ. Μελέτη.	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικ. Τσαλακώστας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημήτ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος		Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰωάν. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.	Π. Δρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Σ. Νικολαΐδης		Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης		Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.	Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Π. Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Α. Κανελλόπουλος	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.	Ἰωάννης Γκούρας	
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ν.	Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Χριστόδ. Τσίνος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.	Θεόδ. Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Ἐμμ. Α. Ὀρλὼφ	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.	Γεώργιος Μπάστας	
Ἠλίας Γιατράκος		Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.	Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.

Κωνς. Ἀντωνιάδης	Ν.	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	
Ἰωάννης Περίδης		Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἀνδρέας Μάμουκας		Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Δ. Χρηστίδης	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Κάρολος Νάζος		Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Εὐστράτιος Παρίσης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.	Κωνσ. Δυοβουνιώτης	
Μήτ. Ἀναγνωστόπουλος		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.	Ἰωάννης Τασσαίος	
Ἀν. Παππατσώρης		Μάρκος Βιτάλης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.		

Τὸ ἀναγνωσθὲν 1. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, μηδενὸς ἀντιλέγοντος, ἐγένετο παραδεκτόν, ὡς εἶχεν, οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1849 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμος ΡΚΑ. ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθόσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀναγνωσθέντος 2. ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐξέθηκέ τις κατ' αὐτῆς καὶ ὑπὲρ ἐκείνου, ὅτι, ἐὰν αἱ ἀπαριθμήσεις τῶν ζώων ἐνηργοῦντο εἰς τὰς ἐπαύλεις τῶν οἰκιῶν ἢ τὰς πλατείας τῶν χωρίων, ἤθελεν ἀποδειχθῇ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην τροπολογίαν· ἐπειδὴ ὅμως αὗται ἐνεργοῦνται ἐντὸς τῶν δασῶν καὶ μεμακρυσμένων μερῶν, ἔνθα οὐδὲ κατὰ διάνοιαν ἐδύνατό ποτε νὰ φθάσῃ ὁ πάρεδρος, διὰ τοῦτο δὲν κρίνει αὐτὴν πραγματοποιητήν· διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ καλεσθῇ κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν ὁ πάρεδρος, τοῦ ὁποίου ἡ κατοικία ἀπέχει πολὺ ἐκεῖθεν, ἢ διὰ τίνος θέλει καλεσθῇ, εἰμὴ ἂν ὁ ἀπαριθμητὴς ὑποχρεωθῇ νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἄλλους ἵνα χρησιμεύσωσιν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὡς μάρτυρες; ποία δὲ ὑπάρχει βεβαιότης, ὅτι ὁ καλεσθησόμενος πάρεδρος θέλει εἶσθαι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς μακρὰν αὐτοῦ ὑπαρχούσας γεωργικὰς ἢ ποιμενικὰς ἐργασίας του, περὶ ἃς; ἀσχολεῖται ὡς καὶ οἱ λοιποὶ γεωργοί; ποία ἡ βεβαιότης, ὅτι καὶ ἂν εὑρεθῇ ἐν τῷ χωρίῳ καλούμενος θέλει ἔλθει, ἢ ἀσθενοῦντα αὐτὸν τίς θέλει ἀναπληρώσει πρὸς νομιμοποίησιν τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου; Ὅτι, καὶ τῶν δυσκολιῶν τούτων μὴ ὑπαρχουσῶν, ἡ τροπολογία ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσα δὲν διατελεῖ ἀναγκαία· διότι, προταθείσης ταύτης πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ φορολογουμένου ἀπὸ τῶν καταπιέσεων τῶν

ἀπαριθμητῶν, πρὸς τί θέλει χρησιμεύσει ὁ πάρεδρος, ὅστις δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἀντιπαθείας κατὰ τοῦ φορολογουμένου, ἀφ' οὗ οὗτος ἀρκούντως ἐξασφαλίζεται διὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ προσκαλέσῃ δύω μάρτυρας τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς, συνυπογράψοντας εἰς τὸ συνταχθησόμενον πρωτόκολλον, καὶ τούτου ἀντίτυπον θέλει παραδοθῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ τούτου τοῦ κτηνοτρόφου, ἵνα σκεφθεὶς καὶ μετ' ἄλλων ἐπ' αὐτοῦ συμβουλευθεὶς, προνοήσῃ περὶ τῆς ὑπερασπίσεως ἑαυτοῦ κατὰ πάσης ζημίας; Ὅτι καὶ ἑτέραν ἡ ἐπιτροπὴ προέτεινε προσθήκην τῆς τοῦ πρωτοκόλλου κοινοποιήσεως· ἀλλὰ καὶ αὕτη περιττεύει, παρόντων κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τοῦ τε κτηνοτρόφου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προσκεκλημένων μαρτύρων· ἀφ' οὗ δὲ ὁ κτηνοτρόφος φορολογούμενος γνωρίζει τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀπαριθμητοῦ συμβάντα, ἀναγκάζεται οἰκοθεν νὰ ἀνεύρῃ τὸ πρωτόκολλον παρὰ τῇ δημοτικῇ ἀρχῇ· ἡ τοιαύτη μάλιστα κοινοποίησις δύναται νὰ ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς αὐτὸν, μὴ δυνάμενον ἐνίοτε νὰ ὠφεληθῇ ὅταν, διαιτώμενος εἰς τὰ δάση καὶ λαμβάνων τὸ κοινοποιούμενον πρωτόκολλον, οὐδεμίαν νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτοῦ δύναται ὡς ἀγράμματος. Ἄλλως καὶ πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς δυσκολίαι ἀναφύονται, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων ὑπαλλήλων εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, ὅσων αἱ πρὸς ἕκαστον τῶν φορολογουμένων τοιαῦται κοινοποιήσεις χρῄζουσι.

Παρετήρησεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς ὅτι πολυειδεῖς καταχρήσεις, κατὰ τὸ παρελθὸν συμβᾶσαι, ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἀνάγκην μέτρου ἐξασφαλίζοντος τοὺς φορολογουμένους ἀπ' αὐτῶν· προήγαγε δὲ ἐπὶ μᾶλλον τὴν κατάστασιν ταύτην καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διδομένη πλήρης πίστις εἰς τὰς πράξεις τῶν ἀπαριθμητῶν, τὰς ὁποίας ἡ παρουσία τοῦ λοιποῦ τῶν παρέδρων ἤθελε καθιστᾶ μᾶλλον ἀξιοπίστους, πλείους ἐγγυήσεις εἰς τοὺς φορολογουμένους παρέχουσα. Ὅτι καὶ τὴν τῆς κοινοποιήσεως προσθήκην ἀναγκαίαν ἔκρινεν ἡ ἐπιτροπὴ, διότι πολλοὶ τῶν ἀπαριθμητῶν κατὰ τὸ παρελθὸν, εὑρόντες, εἴτε μὴ, ἀδήλωτα ζῶα, ἐσίγγειλαν τοιοῦτόν τι εἰς τὸν ἔφορον, μηδεμίαν λαμβάνοντος τοῦ κτηνοτρόφου γνῶσιν τούτου, εἰμὴ ὅταν μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν κατεζητεῖτο ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος πρὸς πληρωμὴν τοῦ φόρου κατὰ τὴν καταγγελίαν τῶν ἀπαριθμητῶν, ὅτε πλέον τὰ πρωτόκολλα εἶχον κατασταθῇ ἀπρόσβλητα. Καὶ ὅτι, καίτοι τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐδαμῶς δυσκολεύεται ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν περὶ τῶν τροπολογιῶν ταύτων ἑαυτῆς γνώμην, ἐπιμενόντων τῶν κατ' αὐτῆς ἀντιλεγόντων.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, κατιδοῦσα τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν δυσκολίας, διςάζει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτάς· καίτοι δὲ συμφωνοῦντες νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον οἷον ὑπεβλήθη, καλὸν ὅμως κρίνομεν νὰ ἐκτεθῶσι παρατηρήσεις τινὲς πρὸς ὁδηγίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅστις, καθορῶν ὡς καὶ οἱ ἄλλοι τὰ συμβαίνοντα ἀτοπήματα, δύναται νὰ προνοήσῃ διοικητικῶς πρὸς ἄρσιν αὐτῶν. Ὅτι αὐτὰ συμβαίνουσιν ἢ ἕνεκα τῆς μὴ κοινοποιήσεως εἰς τὸν κτηνοτρόφον κατὰ τὸ ἄρ. 3 τοῦ Νόμου, ἢ ἕνεκα τῆς εἰς μόνον τὸν ἔφορον κοινοποιήσεως, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ διατάξῃ τὸν δι' ἑκάστην τῶν πράξεων προσήκοντα χρόνον, καὶ λάβῃ μέτρα καταλλήλα οἷα τὰ ἐκτεθησόμενα· ἤτοι οἱ ἀπαριθμηταὶ νὰ ὀφείλωσιν, ἐντὸς πέντε τὸ πολὺ ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν, νὰ παρακαταθέσωσι τὰ πρωτόκολλα εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὑποχρεούμενον νὰ συντάξῃ πίνακα καταδεικνύντα τὸ καταγγελθὲν ποσὸν, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τοῦ πρωτοκόλλου, καὶ νὰ διευθύνῃ αὐτὸν ἐντὸς ἴσης προθεσμίας εἰς τὸν δήμαρχον· οὗτος δὲ αὖθις ἐντὸς τῆς ἐπιούσης ἀντίγραφον αὐτοῦ νὰ τοιχοκολλήσῃ εἰς τὸ ἐκμασιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης, καὶ ἀποσπάσματα αὐτοῦ νὰ πέμψῃ εἰς τοὺς ἁρμοδίους παρέδρους, ὀφείλοντας νὰ τοιχοκολλῶσιν ἐπίσης ταῦτα ἀμέσως εἰς τὰ παρεδρεῖα· οἱ δὲ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μὴ τηρήσαντες ἀπαριθμηταὶ, ἔφοροι, δήμαρχοι ἢ πάρεδροι νὰ τιμωρῶνται μὲ πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι τριακοσίων δραχμῶν· μετὰ τὴν τοιαύτην τῶν πρωτοκόλλων δημοσίευσιν, ἐὰν οἱ κτηνοτρόφοι ὑπολαμβάνωσιν ἑαυτοὺς ἠδικημένους ἐντὸς εἴκοσι τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ ἀνακόψωσι τὴν διοικητικὴν καταδίωξιν, ἀσφαλιζόντες ὅμως προηγουμένως τὸ δημόσιον ἢ διὰ προκαταβολῆς ἢ δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως διὰ τὴν ἀπότισιν τοῦ καταγγελθέντος μεγαλητέρου ποσοῦ· καὶ ἐὰν μὲν τὸ ποσὸν τοῦτο ᾖναι ἔλαττον τῶν τεσσαράκοντα δραχμῶν, ἡ ἀνακοπὴ νὰ γίνηται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐὰν δὲ πλέον αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· τούτου γενομένου, πᾶσα καταδίωξις νὰ ἀναστέλληται μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἡ δ' ἐνέργεια τῶν ἐκτεθέντων νὰ μὴν ἀπαλλάττῃ τὸν ἔφορον τῆς ὑποχρεώσεως νὰ καταγγείλῃ τὴν πρᾶξιν εἰς τὸν εἰσαγγελέα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ΡΚΑ'. Νόμου. Καὶ ὅτι οὕτω καὶ τὰ συμβαίνοντα ἀτοπα θέλουσι προλαμβάνεσθαι καὶ οἱ φορολογούμενοι θέλουσιν ἐξασφαλίζεσθαι ἀπὸ πάσης καταχρήσεως.

Καὶ ἕτερος ὑπέλαβεν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἡ περὶ τῶν παρέδρων προταθεῖσα προσθήκη προετάθη, ὑπαγορευθεῖσα καὶ τότε ἐκ τῶν

παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκτεθεισῶν ἄρτι ἰδεῶν· οὐδὲ τότε ὅμως ἐγένετο παραδεκτὴ, διότι δὲν ἐδύνατο νὰ ἐνέγκῃ τὴν προσδοκωμένην θεραπείαν, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἄτοπα, πρὸς πρόληψιν τῶν ὁποίων προετάθη, ἕνεκα τῶν ὑπαρχουσῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν. Ὅτι, ἀνακαλούσης ἤδη τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἑαυτῆς γνώμην, δὲν κρίνεται ἀναγκαῖος πλέον ὁ περὶ τούτου λόγος· παρατηρεῖται μόνον ὅτι τὴν θεραπείαν τῶν τυχὸν συμβαινόντων ἀτόπων δύναται νὰ φέρῃ μόνη ἡ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπαριθμητῶν καταλληλος ἐκλογή· μ' ὅλον ὅτι δὲ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν ἔχει καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μ' ὅλον τοῦτο πρὸς ἐκτέλεσιν καθήκοντος συνιστᾶται αὐτῷ ἡ ἀνάγκη νὰ ἐπισταθῇ ἡ προτοχὴ τῶν ἁρμοδίων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, διότι ἐκ μόνης τῆς καταλλήλων προσώπων ἐκλογῆς θέλομεν ἀπαλλαγῆ τῶν συμβαινόντων. Ἐπὶ δὲ τῆς εἰς τὸν κτηνοτρόφον κοινοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπιτρέπεται μὲν εἰς τὸν κτηνοτρόφον κατὰ τὸ ἄρθ. 3, τοῦ νόμου νὰ ἔχῃ δύω μάρτυρας κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν· ἐπειδὴ ὅμως πρωτείνεται ὅτι δὲν μένει αὐτῷ ὁ πρὸς πρόσκλησιν τοιούτων ἀτοχρῶν χρόνος, δὲν κρίνεται ἄτοπος ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς πρωτεινομένη περὶ τούτου προσθήκη, μὴ παρεμβάλλουσα ἄλλως τε καὶ πρόσκομμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀλλ' εἰς μόνον τὸν δήμαρχον ἄτλοῦν καθῆκον ἀ ατιθεῖται, δυνάμενον νὰ γνωστοποιήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα εἰς τοὺς διαφόρους κτηνοτρόφους. Καὶ ὅτι ἄλλως οὐδὲ ἡ προσθήκη αὕτη δύναται νὰ κριθῇ σκόπιμος, ἐπειδὴ ὅμως οὐδὲν παρενέθησι πρόσκομμα, πιστεύεται ὅτι δὲν θέλει κωλύεσθαι ὁ ὑπουργὸς νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν, καὶ νὰ ἐπιβληθῇ οὕτως εἰς τὸν δήμαρχον τὸ καθῆκον νὰ κοινοποιῇ τὸ ἀποτέλεσμα εἰς τοὺς φορολογουμένους ἢ διὰ διακηρύξεως ἢ δι' ἰδίου πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἐγγράφου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, πρὸς πλείονα ἐγγύησιν περὶ τῆς γνησιότητος τῶν πρωτοκόλλων, ἀναγκαία φαίνεται προσθήκη τις. Ὅτι αἱ τῶν ἀπαριθμητῶν πράξεις, ὡς πράξεις δημοσίων ὑπηρετῶν, ἰσχύουσιν ἕως ἂν ἀποδειχθῇ τοὐναντίον αὐτῶν· πλαστοῦ δ' ἀποδεικνυμένου πρωτοκόλλου τινὸς, οὐδαμῶς τὸ δημόσιον ζημιοῦται, κινουμένων τῶν τε πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ συντάξαντος αὐτὸ ἀπαριθμητοῦ· ἀλλὰ μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τοῦτο ὁ φορολογούμενος ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὸν κατὰ τὸ πλαστὸν πρωτόκολλον ὑπολογιζόμενον φόρον, καὶ νὰ ὑπογράψῃ αὐτὸ αὐτός τε καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ προσκληθέντες δύω μάρτυρες. Ὅτι ἂν, κατὰ τὴν σύνταξιν πρωτοκόλλου τινὸς, προσθήκη γένηται ζώων μὴ ὑπαρχόντων, ὁ κτηνοτρόφος δὲν θέλει

μὲν συγκατατεθῇ νὰ ὑπογράψῃ· ἐπειδὴ ὅμως, ἐὰν ὑπογράψῃ, τὸ πρωτόκολλον τοῦτο δυσκόλως θέλει ἀποδειχθῇ ὡς πλαστὸν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ φράσιν *ἕως ἂν ἀποδειχθῇ ὡς πλαστὸν* ἡ περίοδος, *ἐὰν δὲ ὁ κτηνοτρόφος, ἤ τις τῶν παρ' αὐτοῦ προσκληθέντων μαρτύρων, δὲν γνωρίζῃ γράμματα ἢ ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία τοῦ περιστατικοῦ εἰς τὸ πρωτόκολλον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ· κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιστάσεις, καὶ τῶν φερομένων πρὸς τοῦτο λόγων.* Καὶ ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς, συγκατατιθέμενος εἰς τὴν προσθήκην ταύτην, θέλει χορηγήσει εἰς τὸν φορολογούμενον μέσα ἀποδείξεως τῆς μὴ γνησιότητος τῶν πλαστῶν πρωτοκόλλων. Ἐτήνεγκε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεισῶν τροπολογιῶν, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἐπαρίνηται ἀντίτυπον τοῦ πρωτοκόλλου εἰς τὸν κτηνοτρόφον, οὗτος τίθεται ἀμέσως ἔκτοτε ἐν γνώσει τοῦ ἀποτελέσματος, περιττεύει δὲ πᾶσα περὶ τούτου προσθήκη.

Ἐπήνεγκεν ὅμως ἄλλος, ὅτι περιττεύει ἡ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσα προσθήκη τῆς μνείας τῆς ἀρνήσεως τοῦ καλουμένου νὰ ὑπογράψῃ φορολογουμένου· διότι ἐν μὲν τῷ νόμῳ ὑπάρχει διάταξις ἀνατιθεῖσα εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἀναγκαιουσῶν ὁδηγῶν, ἐν δὲ τοῖς στελλομένοις εἰς τοὺς ἐφόρους καὶ ἀπαριθμητὰς παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐντύποις πρωτοκόλλοις ὑπάρχει ἰδία στήλη ἐν ᾗ σημειοῦται ἂν ὁ προσκληθεὶς φορολογούμενος ὑπέγραψεν ἢ οὔ, ἂν τις ἀγράμματος καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἀνακαλέσαντος τὴν τροπολογίαν ταύτην τοῦ προτείναντος μετὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι πλεονέκτημα τῶν φορολογικῶν νόμων ἀναγκαῖον εἶναι, οὐ μόνον νὰ ἐξασφαλίζωσι τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα ἀλλὰ καὶ νὰ προφυλάσσωσι τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ ἐνδεχομένων καταπιέσεων· ἀνατρέχοντες δὲ εἰς τὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου ἀπ' ἀρχῆς ἐφαρμογὴν δὲν θέλομεν εὑρεῖ τὸ δεύτερον τῶν πλεονεκτημάτων τούτων, περὶ τούτου δὲ προτίθεται ἤδη ἡ σκέψις. Ὅτι πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν μὴ δηλωθέντων ζώων διορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐφόρου προσωπικὸν ἀπαριθμητῶν, τῶν ὁποίων ἡ εὐτελὴς ἀντιμισθία δὲν ὑπόσχεται καλὴν πίστιν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατιθεμένων αὐτοῖς ἔργων· οὗτοι δὲ μεταβαίνοντες εἰς τὰ χωρία συντάσσουσι πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως ἐν ἀγνοίᾳ τῶν κτηνοτρόφων, καὶ διευθύνουσιν αὐτὰ εἰς τὸν ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν ἐντελλόμενον κατόπιν τὴν εἴσπραξιν ἔφορον. Ὅτι,

ἐπειδὴ διὰ τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν δὲν ἐξασφαλίζονται οἱ φορολογούμενοι ἀπὸ τούτων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπαριθμητῶν καταχρήσεων, συμφέρον εἶναι εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους νὰ ἀνατίθεται ἡ ἀπαρίθμησις εἰς αὐτοὺς τοὺς κατ' ἐπαρχίαν Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους, μὴ κωλυομένους ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν καὶ δυναμένους ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας νὰ ἀπομακρυνθῶσι πρὸς τοῦτο τῶν ἑδρῶν αὐτῶν. Ὅτι ἐκ τῆς πείρας κατεδείχθησαν εὐχάριστα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ μέτρου τούτου, ὁσάκις ἐλήφθη, ἀπενεγκόντος τοῦ ἀπαριθμήσαντος τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαβρύτων ποίμνια Οἰκονομ. Ἐφόρου διπλάστιον ποσὸν τοῦ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτι ἀπενεχθέντος· οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ οἱ γογγυσμοὶ τῶν κτηνοτρόφων δι' αὐτοῦ ἐκλείπουσι, μὴ δυναμένων τὸ ἐναντίον τῶν συντασσομένων πρωτοκόλλων νὰ ἀποδείξωσι, μηδὲ ὑπολαμβανόντων τὰς πράξεις τῶν ἐφόρων ἐξ ἐκδικήσεων ὑπαγορευθείσας. Ὅτι, ἐὰν καὶ τὸ μέτρον τοῦτο θεωρηθῇ παραγωγὸν καταχρήσεων, μ' ὅλον ὅτι οὐδεὶς τῶν Οἰκονομικ. Ἐφόρων θέλει τολμήσει νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ἑαυτοῦ θέσιν ἐπ' ἐλαχίστῃ ὠφελείᾳ ἢ ἐπὶ ἀντιπαθείᾳ, τὸ μέτρον ὅμως τῆς εἰς τοὺς φορολογουμένους κοινοποιήσεως τῶν πρωτοκόλλων τῆς ἀπαριθμήσεως διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἵνα προτείνωσι τὰς ἑαυτῶν ἀντιρρήσεις εἶναι ἀναγκαιότατον· ὁ δὲ ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων διεπόμενος Κ. ὑπουργὸς δὲν θέλει δυσκολευθῇ νὰ συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικ. ὑπουργὸς, ὅτι ὁ ἔφορος ἔχει ἐκ τοῦ νόμου οὐ μόνον δικαίωμα ἀλλὰ καὶ καθῆκον νὰ ἐπιτρέχῃ καὶ διατρέχῃ ἐν ἀνάγκῃ ἀπαριθμῶν τὰ ποίμνια, ἑπόμενος ταῖς διαταγαῖς τοῦ ὑπουργείου· τοῦτο δὲ γίνεται πάντοτε, ὅταν ὑφ' ὑπονοίας κατοχῆσεων καταληφθῇ. Καὶ ὅτι εἶναι δυσχερὲς νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτὸν ἀποκλειστικῶς τὸ ἔργον τοῦτο.

Ὁ δὲ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐπανέλαβεν, ὅτι πέποιθε μὲν ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει ἐπιμελεῖται τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, ἀμφιβάλλει ὅμως ἂν οἱ ὑπάλληλοι θέλουσιν ἐνεργήσει κατὰ ταύτας· διότι πολλάκις διαταγαὶ τοιαῦται ὥρθησαν ἐκδοθεῖσαι, καὶ οἱ ὑπάλληλοι οὐ μόνον δὲν ἐνήργησαν κατ' αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ τὸν νόμον νὰ στρεβλώσωσιν ἐπεχείρησαν· τούτου δ' ἀποδείξεις καὶ δι' ἐγγράφων εὔνατο νὰ προσαγάγῃ. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο, μὴ δυναμένου τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὴν εἰλικρίνειαν μεθ' ἧς οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι θέλουσιν ἐκπληρώσει τὰ ἑαυτῶν ἔργα, ἀναγκαῖον κρίνεται νὰ ληφθῇ τὸ προταθὲν μέτρον.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι δύω τινὰ πρέπει νὰ ἐπισύρωσι τὴν τοῦ σώματος προσοχήν, τό τε ἐφικτὸν τῆς τοῦ νόμου ἐκτελέσεως καὶ ἡ ἀπὸ καταβλίψεων ἐξασφάλισις τῶν φορολογουμένων· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιψήφισις πολλῶν τροπολογιῶν καθιστᾷ δυσεκτέλεστον τὸν νόμον κατὰ τὴν ἀρχήν, διότι εὐκολώτερον ἐκτελοῦνται οἱ ὀλιγωτέρας διατάξεις περιέχοντες νόμοι, διὰ τοῦτο δὲν παραδέχεται τὰς προταθείσας τροπολογίας πλὴν μιᾶς, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ἡ εἰς τοὺς φορολογουμένους κοινοποίησις τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀπαριθμήσεως. Ὅτι, ἐπειδὴ καὶ αὕτη ἡ τροπολογία ὡς ἐπροτάθη ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων δὲν φέρει εἰς τὸν σκοπόν, διότι ἡ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπιβολὴ τῆς ὑποχρεώσεως, νὰ κοινοποιῇ εἰς ἕκαστον τῶν μὴ δηλωσάντων τὰ ἑαυτῶν κτήνη φορολογουμένων τὸ τῆς ἀπαριθμήσεως ἀποτέλεσμα διὰ τακτικῆς ἐπιδόσεως, εἶναι λίαν ἐπαχθὴς καὶ ἀνεκτέλεστος, διὰ τοῦτο ἡ τοιαύτη εἰς τὸν κτηνοτρόφον γνωστοποίησις δύναται νὰ γενῇ διὰ καταλληλοτέρου τρόπου, οἷος ἐστὶν ὁ τῆς ἀπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν προσεχῆ κυριακὴν διακηρύξεως τοῦ ἀποτελέσματος, δι' οὗ μόνου εὐκόλως θέλουσι λαμβάνει γνῶσιν αὐτοῦ πάντες οἱ κτηνοτρόφοι.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι οὐδεὶς νόμος δύναται νὰ περιλαμβάνῃ ἐν ἑαυτῷ πάσας τὰς λεπτομερείας· καὶ ὅτι ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος ἔχει καλῶς, οἱ δ' ἐκτελεύντες φόβοι θέλουσι προληφθῆ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τοὺς, ἐκτελίσοντας αὐτὸν ὑπαλλήλους ἐκδοθησομένων ὁδηγιῶν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι πάντες ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην νὰ καταβληθῇ πολλὴ προσοχή, περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀπαριθμητῶν. Καὶ ὅτι ὅταν ὁ ἔφορος λαβῇ τὰ πρωτόκολλα, τότε πρέπει νὰ συντάξῃ πίνακα τὸν ὁποῖον νὰ κοινοποιήσῃ ὁ ἔφορος διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς τοὺς κτηνοτρόφους, διότι πολλάκις κατηγγέλθησαν ὡς μὴ δηλώσαντες χοίρους π. χ., ἢ ἀποκρύψαντες τὸν ἀληθῆ ἀριθμὸν αὐτῶν κτηνοτρόφοι, μηδὲν τοῦ εἴδους τούτου τῶν κτηνῶν ἔχοντες· τοῦτο δὲ δύναται νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τοὺς ἐφόρους διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐκδοθησομένων ὁδηγιῶν. Προέτεινε δὲ καὶ τὴν διόρθωσιν τοῦ λεκτικοῦ διὰ τῆς τροποποιήσεως τῆς μετὰ τὴν περίοδον *στηριζομένη εἰς τὰς δηλώσεις ἢ*, διὰ τῆς περιόδου, *καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΡΚΑ. Νόμου τυχὸν ὑπάρχοντα πρωτόκολλα κ.τ.λ.*, διότι οἱ πίνακες δὲν θέλουσι στηρίζεσθαι πάντοτε εἰς τὰς δηλώσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πρωτόκολλα.

Ἐπρότεινε δὲ καὶ ἄλλος νὰ συστηθῇ εἰς τὸν ὑπουργὸν, ἵνα ὑποχρεωθῶσι διὰ τῶν ὁδηγιῶν οἱ ἀπαριθμηταὶ νὰ πέμπωσιν ἀμέσως εἰς τοὺς ἐφόρους τὰ πρωτόκολλα, ὅπως μὴ κρατοῦντες αὐτὰ ἐπὶ πολὺ ἐπιδίδωνται εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν φορολογουμένων.

Ἡ βουλὴ, ἀποφηναμένη ὅτι ἐρωτίσθη, παρεδέχθη τό τε 2 καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 3 ἄρθρον, ὡς εἶχον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, δι' ἀναστάσεως.

Τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν εἰς τῶν ἀντιπροέδρων· γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας ΚΚ. Μ. Πρωτοπαππᾶν καὶ Γ. Κονδύλην, συνήχθη, καθ' ὅμοιον τῷ προηγηθέντι τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1849 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμος ΡΚΑ. ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων εἰσπράττεται καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΡΚΑ. Νόμου πρωτόκολλα ἀπαριθμήσεως· τοιουτοτρόπως εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος τῶν δηλωθέντων ἢ ἐξακριβωθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ 1851, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γενῇ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου· ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον· τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν ζώων τούτων, θέλουν κανονισθῇ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Προβάσης δὲ τῆς βουλῆς καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων συζήτησιν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὁμοία ψηφοφορία, μηδενὸς ἀντιλέγοντος, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Κορφιωτάκη καὶ Ἰ. Γ. Κριεζῆ,

ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν ἐπίσης παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν μελισσίων Νομοσχεδίου, Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γεώρ. Ἀσγιωτατίδης	
Δ. Δεληγεώργης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	
Δημ. Καλλιφρονᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	Ν.
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσανετάκης	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Κωνς. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βιλῆς	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ν.
Πέτρις Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριςόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδοῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.
Π. Δελιγιάννης	Ν.
Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ Πανοπριρτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.

Ματθαῖος Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Νικόλ. Τσαλακώστας	Ν.
Δημ. Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βκρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Δογοθετόπουλος	Ν.
Παν. Παππαδιαμαντόπ.	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χριστόδουλος Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Δαζάρου Ὀρλὼφ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	
Δ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαΐος	
Μάρκος Βιτάλης	
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Μηδενὸς δὲ παρατηρήσαντός τι ἐπὶ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ, ἡ βουλὴ παρεδέχθη ἑκάτερόν τε αὐτῶν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ σύνολον διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Σ. Γρίβα καὶ Ε. Μ. Παρίσ-

ση, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74, καθ' ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι τῆς ψηφοφορίας πρωτοκόλλου· ἔχει δὲ τὸ ψηφισθὲν σύνολον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1850 ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1849 ΡΛΔ΄. νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα ἔλλειψις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων πρὸς τὸν ἔφορον, καὶ τὴν παραλαβὴν καὶ ἐπιθεώρησιν τῶν δηλώσεων τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Ὁ προεδρεύων ἀναγγείλας τέλος ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς παρελθούσης συνόδου ὑπολειφθέντος ἐκκρεμοῦς νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δασονομικῶν καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων ἐνεργουμένης κρατήσεως δυνάμει τοῦ διατάγματος τοῦ 1843, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Μ. Βαλέτας.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ἰ.

Τῆς 5 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τῶν προεδρευσάντων αὐτῆς προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων, ὅτι ἐξελέχθησαν εἰσηγηταὶ ὑπ' αὐτῶν πλὴν τοῦ Ἑ. μὴ συμπληρωθέντος, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου οἱ ΚΚ. Ν. Ἰατρὸς, Μ. Βιτάλης, Μ. Ἰατρὸς, Κ. Ἀντωνιάδης, Εὐστ. Οἰκονομόπουλος καὶ Ι. Χατζόπουλος· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, οἱ Κ.Κ. Γ. Κ. Βελῆς, Κλεομ. Οἰκονόμου, Α. Γουζούασης, Μ. Χ. Μελέτης, Π. Δεντούδης καὶ Σ. Χ. Στερανόπουλος· καὶ ὅτι ἐκρίθησαν ὑπ' αὐτῶν συζητητέα τὰ ὑπὸ τῶν ἐκ Μαντινείας καὶ Αἰγίου βουλευτῶν προταθέντα νομοσχέδια.

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ βουλὴ, ἐὰν ἐγκρίνῃ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰς ἐκ τῶν τμημάτων συγματισθείσας οὕτως εἰσηγητικὰς ἐπιτροπὰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 66 τοῦ κανονισμοῦ τέσσαρα συμπληρωτικὰ μέλη, ἀπερρήθατο ἀποφατικῶς.

Προτεθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δασονομικῶν καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων ἐνεργουμένης δυνάμει τοῦ διατάγματος τοῦ 1843 κρατήσεως, ἐπροτάθη ἡ ἀναβολὴ αὐτῆς ἐπ' ἄλλοτε, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ. Ἀντελέχθη δ' ὑπ' ἄλλου, ὅτι ἡ κατὰ τὰς συζητήσεις ἐπὶ νομοσχεδίων παρουσία τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν δὲν ἀπορρέει ἐκ καθήκοντος αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ δικαιώματος· διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλουσι νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν ἀπενεχθησόμενα ἐπιβλαβῆ τυχὸν ἀποτελέσματα τῶν ἐπὶ τῶν τοιούτων νομοσχεδίων συζητήσεων· πρὸς δὲ καὶ διότι ἄλλως, ὑποτιθεμένου τοῦ ὑπουργοῦ ὡς στοιχείου ἀναγκαίου τῶν βουλευτικῶν ἐργασιῶν, προσβάλλεται ἡ ἀνεξαρτησία καὶ κυριαρχικὴ αὐτῶν θέλησις καὶ ὑπολαμβάνεται ὅτι ἐπιβάλλει εἰς τὰ σώματα τὴν ἑαυτοῦ θέλησιν.

Μετά τινα ἐπεγκόντα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πολλάκις ἠνέχθη ὑπὸ τὴν συζήτησιν τοῦ σώματος, δὲν ἐλύθη δ' ὁριστικῶς ἐὰν ἡ συζήτησις νομοσχεδίου, ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει περιειλημμένου, πρέπῃ νὰ ἀναβληθῇ ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ. Ὅτι, κατὰ τὴν γενομένην ἐν ταῖς παρελθούσαις συνόδοις ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν, ἐξετέθησαν ἑκατέρωθεν λίαν πειστικοὶ λόγοι· λόγου δὲ ποτε γενομένου περὶ τούτου καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ σώματι, ἀπερρήνατο ἐκεῖνο, ὅτι δὲν κρίνει ἑαυτὸ ὑπόχρεων νὰ ἀναβάλλῃ τὰς ἑαυτοῦ ἐργασίας ἐκ τῆς τῶν ὑπουργῶν ἀπουσίας. Καὶ ὅτι κανονικῶς μὲν πρέπει οἱ ὑπουργοὶ νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς τῶν σωμάτων συζητήσεις, ἵνα συνεισφέρωσιν εἰς αὐτὰς τὰ ἑαυτῶν φῶτα· ἐπειδὴ ὅμως τὸ προτιθέμενον νομοσχέδιον εἶναι ἁπλοῦν, τὸ δὲ ζήτημα δὲν ἐλύθη ἔτι ὁριστικῶς, δύναται ἡ

ἡ βουλὴὰ διὰ τοῦτο νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος, μένοντος ἔτι ἐκκρεμοῦς καὶ μὴ λυομένου διὰ τῆς πράξεώς της ταύτης.

Προτεθείσης τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου εἰς συζήτησιν, καὶ μηδενὸς κατ' αὐτῆς ἀντιλέγοντος, ἡ βουλὴ, διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ν. Ἀνδρικοπούλου καὶ Ν. Μοσχούλα, ἀπεφήνατο, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 69 πρὸς 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν δασονομικῶν καὶ τελωνιακῶν ὑπαλλήλων ἐνεργουμένης κρατήσεως, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης	
Π. Τσαμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.
Μιχ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τσαβέλλας	Ν.
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Τσαννετάκης	
Π. Δημητρακαράκος	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Κωνστ. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Ἰω. Βατίστας	
Ἄγγελος Γουζούασης	
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Βαλέττας	Ν.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.

Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτ. Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης	
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφ. Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γ. Πανοπιρτσόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμαν. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ο.
Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Δ. Σοκελλαριάδης	Ν.
Ν. Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βεΐκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάντας	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώργιος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Λ. Κανελλόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπυρ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὁρλιὼρ	Ν.
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης	
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Παππαδημητρίου	
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Λ. Κουντουριώτης	
Ἰωαννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατζίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	

Κων. Δυοβουνιώτης		Μάρκος Βιτάλης	
Γεώργιος Ριζόπουλος	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.
Ἰωάννης Τασσαΐος			

Μηδεμιᾶς δ' ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως κατὰ τῶν κατόπιν ἀναγνωσθέντων δύω ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου, ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτά, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ εἶχον, δι' ἀναστάσεως.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ἐπὶ τοῦ συνόλου, ὅτι ἀνάγκη εἶναι νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα ὑποβληθῶσι τὰ προσήκοντα νομοσχέδια πρὸς κατάργησιν τῆς ἐνεργουμένης ἔτι κρατήσεως καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖα ὑπαγομένων ὑπαλλήλων, ὅπως ἐγκατασταθῇ τὸ ὁμοιόμορφον τοῦ μισθολογίου, ἀνεγνώσθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα προσωρινῶς κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν τελωνιακῶν καὶ τῶν δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, παύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Βασ. διατάγματος μέχρι τῆς ὁρισθείσης ἐποχῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος νόμου κρατηθέντων, θέλει ἐκδοθῆ ἰδιαίτερος νόμος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου διατάγματος. »

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπ' αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ν. Ἀνδρικοπούλου καὶ Γ. Α. Ἀντωνοπούλου, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὅμοιον τῷ προκαταχωρισθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τοῦτο διὰ ψήφων 68 πρὸς 1.

Μετὰ τοῦτο ὁ προεδρεύων, ἀγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 9 τοῦ μηνὸς γενησομένης συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν συνέχειαν τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως συζητήσεως, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Ε. Μελετόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'.

Τῆς 6 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὁμαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἐγνωστοποίησε δὲ ὅτι, καίτοι μὴ οὔσης συνεδριάσεως σήμερον, συνεκάλεσεν ὅμως τοιαύτην κατὰ προτροπὴν πολλῶν ἐκ τῶν Κ. Βουλευτῶν, ἵνα μάθῃ τὸ σῶμα τὰ περὶ τῶν φημισθεισῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Πρέσβεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Παρατηρήσαντος δὲ καί τινος τῶν βουλευτῶν, ὅτι ἀληθῶς ἀπὸ τῆς χθὲς διεσπάρη κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν φήμη, λυπηρὰν καὶ ἀπαισίαν ἀφεῖσα ἐντύπωσιν, ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν Πρέσβυς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, μετὰ τοῦ στολάρχου τοῦ εἰς Ἀμπελάκια προσωρμισμένου Ἀγγλικοῦ στόλου, ἀπεύθυνεν εἰς τὴν ἡμετέραν Κυβέρνησιν ἀποζημιώσεις καὶ ἱκανοποιήσεις δι' ἀρχαίας ἀπαιτήσεις αὐτῆς· καί τινων ὑπηκόων Ἄγγλων ἢ Ἰονίων, ἐπ' ἀπειλῇ ὅτι ἐὰν δὲν ἤθελεν ἐνδώσει ἐντὸς τόσων ὡρῶν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην νὰ λάβῃ μέτρα κατὰ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ ῥηθέντος στόλου. Ὅτι ἡ φήμη αὕτη, μὴ συμβιβαζομένη μὲ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει ἡ μεγάλη αὐτὴ δύναμις μεταξὺ τῶν εὐεργετίδων τῆς Ἑλλάδος δυνάμεων, συγκινεῖ βεβαίως ὅλους ἡμᾶς, καὶ ἐδυνάμεθα μὴ παραλείποντες ἱερώτατον καθῆκον νὰ ἀποταθῶμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ νὰ φωτίσῃ τὸ σῶμα περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν φημισθέντων, κοινοποιῶν πάνθ' ὅσων τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας δὲν ἀπαγορεύει τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦ δὲ δημοσίευσιν. Καὶ ὅτι προλαμβάνει νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἑαυτοῦ πεποίθησιν, ὅτι, οἱανδήποτε ἀπάντησιν νομίσει ἤδη δυνατὴν καὶ δώσῃ τὸ ὑπουργεῖον, δὲν θέλει λησμονήσει οὐδὲ στιγμὴν εἰς τὰς ἐπὶ τῆς προκειμένης σπουδαίας περιστάσεως ἐνεργείας του τὴν διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ θρόνου καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν προφύλαξιν τῆς ἀνεξαρτησίας μας ἀπὸ πάσης ἀδίκου προσβολῆς.

Καὶ ἄλλου παρεμβαλόντος, ὅτι ἀναγκαία μὲν μόνου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ἡ παρουσία κρίνεται, καὶ οὗτος μόνον νὰ καλεσθῇ πρέπει· δύναται δὲ καὶ ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσέλθῃ, ἂν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐμφάνισίν του.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ καλεσθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἵνα προσέλθῃ, αὐτὸς ἢ καὶ ὁλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν

δύναται, διδοὺς τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας. Ἀποστείλασα δὲ τὸν ἕτερον τῶν συντακτῶν, ἵνα ἀνακοινώσῃ τὴν ἀπόφασίν της εἰς τὸν ὑπουργόν, ἐνέκρινε νὰ ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ ὑπουργός· ἀναγνωσθέντα δὲ ταῦτα ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης καὶ τῶν γραμματέων.

Προτελθόντος δὲ τοῦ καλεσθέντος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὁ πρόεδρος ἐπανέλαβεν αὖθις ἐκτιθεὶς τὴν αἰτίαν, δι᾽ ἣν συνεκάλεσε τὴν ἔκτακτον ταύτην συνεδρίασιν.

Ὁ ὑπουργὸς τότε ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ τοι ἐνησχολημένος, αὐτός τε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοὶ αὐτοῦ, περὶ ἄλλας σπουδαίας τε καὶ σοβαρὰς ὑποθέσεις, ἅμα καλεσθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς διὰ τοῦ συντάκτου αὐτῆς, ἔσπευσε νὰ ἐκπληρώσῃ καθῆκον ἱερὸν ἵνα προσέλθῃ καὶ πληροφορήσῃ αὐτὴν, καθόσον αἱ περιστάσεις καὶ τὸ καθῆκον αὐτῷ ἐπιτρέπουσιν ἐξηγήσεις τοιαύτας. Ὅτι ἡ διασπαρεῖσα φήμη πρὸ δύω ἡμερῶν, περὶ ἧς ὁ ἔντιμος βουλευτὴς ἔφερε τὸν λόγον, δυστυχῶς ἀληθεύει. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ζητεῖ ἀνυπερθέτως νὰ παραδεχθῶμεν διαφόρους αἰτήσεις της, τὰς ὁποίας πρὸ πολλοῦ τὰ πρὸ αὐτοῦ ὑπουργεῖα δὲν ἐνέκριναν παραδεκτὰς, ὡς μὴ στηριζομένας εἰς τὸ δίκαιον. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη, τὴν σοβαρότητα τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἀποσιωπήσῃ, δὲν ἐτελείωσε μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ διαπραγματεύσεις ἐξακολουθοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ κοινοποιήσῃ οὐδὲν περισσότερον· ἐκπληροῖ ὅμως καθῆκον λίαν εὐχάριστον, βεβαιῶν ὑμᾶς ἐξ ὀνόματος τοῦ ὑπουργείου, ὅτι τίποτε οὐδὲ παρημέλησαν μέχρι τοῦδε, οὐδὲ θέλουσι παραμελήσει, κατὰ τὰς προσπαθείας τὰς ὁποίας τρεῖς ἤδη ὁλοκλήρους ἡμέρας καταβάλλουσι, διὰ νὰ συμβιβάσωσι τὸ πρὸς εὐεργέτιδα δύναμιν ὀφειλόμενον σέβας μὲ τὴν διατήρησιν τῶν δικαίων μας καὶ τῆς τοῦ θρόνου καὶ τῆς πατρίδος ἀξιοπρεπείας. Καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀμφιβάλλει παντελῶς, περὶ τῶν αἰσθημάτων τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους καὶ περὶ τῆς διαθέσεώς των νὰ ὑποστηρίξωσι θερμῶς τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἂν ἐτάχθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν προθεσμία ὡρῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, καὶ ἂν ἡ προθεσμία αὕτη λήγῃ ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι τὸ πρῶτον αἱ ἀπαιτήσεις αὗται ἐγένοντο προφορικῶς, κατόπιν δ᾽ ἐστάλη εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἔγγραφος περὶ τούτων διακοίνωσις· ὅτι γνωστοποιεῖ μὲν ὅτι ἐτάχθη προθεσμία, παρακαλεῖ ὅμως νὰ μὴ ζητηθῶσι περισσότεραι ἐξηγήσεις, ὄντος τοῦ

ζητήματος λίαν σπουδαίου καὶ ἀκροσφαλοῦς· ἔστω δὲ βεβαία ἡ Βουλὴ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον κατέβαλε καὶ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν διαπραγματεύσεων τούτων, κατὰ τὰς τεθείσας βάσεις, τὰς ὁποίας τὸ πρῶτον ἀγορεύων ἀνεκοίνωσε.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς χθὲς γενομένη γνωστὴ περίστασις αὕτη, βεβαιουμένη ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, λυπεῖ δικαίως καὶ συνταράσσει τὰ πνεύματα πάντων· δὲν ἐπιθυμεῖ δέ τις νὰ προβῇ ὁ ὑπουργὸς εἰς δημοσίευσιν τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὑποθέσεως, ἀφ᾽ οὗ αὕτη δύναται νὰ παραβλάψῃ τὰ δημόσια συμφέροντα, καὶ τοι πάντων ἀνυπομόνων νὰ μάθωσι τὰ περὶ τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης ὑποθέσεως, διὰ νὰ συνεισφέρωσιν τὰ ἑαυτῶν· ὅτι μὴ γνωρίζοντες διὰ τοῦτο τὴν φύσιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων καὶ τὴν στάσιν τῶν γενομένων διαπραγματεύσεων δὲν δύνανται νὰ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος γνώμην τινά· εὐχαριστοῦνται ὅμως πάντες, ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ διδομένῃ ἐλπίδι περὶ τῆς αἰσίας λύσεως τῶν περὶ τούτου, στηριζομένῃ εὐλόγως εἴς τε τὴν γενναιοφροσύνην τῆς δυνάμεως ταύτης καὶ τὰς μεγάλας πρὸς τὴν Ἑλλάδα εὐεργεσίας της· διότι δὲν δύνανται νὰ ἦναι πιστευτὸν ὅτι, δύναμις τοσαῦτα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος διαπράξασα, θέλει πράξει τι ἤδη κατ᾽ αὐτῆς, κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἢ κατὰ τῆς τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ Ὄθωνος, τοῦ τοσοῦτον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος προσφιλοῦς. Ὅτι πιστεύει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἐκτιμῶν τὴν σοβαρότητα τῆς ὑποθέσεως, ἐφρόντισε καὶ θέλει φροντίσει ἔτι νὰ ἐπενεχθῇ ἡ λύσις, διατηρουμένης τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν δικαίων τοῦ ἔθνους, πρὸς δὲ καὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν προστάτιδα ταύτην δύναμιν ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας δύω σεβασμοῦ· παρακαλεῖ δὲ τὸν ὑπουργὸν, ἵνα καὶ σήμερον ἔτι ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει ἂν ἦναι δυνατὸν, ἢ καὶ αὔριον, ὅτε κατασταθῇ ἐφικτὴ ἡ δημοσίευσις αὐτῶν ἄνευ βλάβης τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διότι αὕτη τοσοῦτον σοβαρὰ καὶ σπουδαία, ἀφορῶσα τὴν ἀξιοπρέπειαν Βασιλέως καὶ Ἔθνους, δὲν πρέπει νὰ διατελῇ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Βουλῆς, ἑτοίμου νὰ συνεισφέρῃ τὸ ἐπ᾽ αὐτῇ εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν λύσιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι δὲν δύναται νὰ παραδιασθῇ ἀληθῶς ἡ ἐπὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως ἀπαιτουμένη ἐχεμύθεια, οὐδὲ νὰ ἀπαιτηθῶσιν ἐξηγήσεις περισσότεραι παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, μ᾽ ὅλον ὅτι βεβαίως αἱ δοθεῖσαι δὲν καθυπέτυχασαν τὰ τε-

ραγμένα πνεύματα. Ὅτι ὁ ὑπουργὸς, ὑποχωρῶν εἰς τὸ καθῆκον αὐτῷ, δὲν ἐγνωστοποίησε τὰς λεπτομερείας· ἐπειδὴ ὅμως τὸ κοινὸν ἤκουσε πολλῶν ἀδρυνόντων, προαγαγόντων αὐτὸ εἰς λύπην καὶ ἀθυμίαν, ἐπιθυμεῖ δικαίως καὶ ἀναμένει νὰ μάθῃ τὰ διατρέξαντα· μ' ὅλον ὅτι δὲ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, καὶ ἰδίως ἡ νῦν ὑπάρχουσα, ἐπίσης σεβαστῶν οὐσῶν καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς, διέπεται ὑπὸ τῶν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ κατεχόντων πάντα Ἕλληνα αἰσθημάτων ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ δὲν θέλει ἀνεχθῇ τι προσβάλλον τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, οὐχ ἧττον ὅμως πιστεύει ὅτι καὶ ἡ κραταιὰ δύναμις, ἡ τοσοῦτον προστατεύσασα καὶ εὐεργετήσασα τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος Ἀγγλία, οὐδέποτε θέλει ἀνεχθῇ νὰ βλαφθῇ κατά τι ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἔθνους ἢ τοῦ θρόνου. Καὶ ὅτι ἀνυπόμονος αὐτός τε καὶ πάντες νὰ μάθωσι τὰς λεπτομερείας τῆς ὑποθέσεως καὶ τὴν ἔκβασιν αὐτῆς, ἤθελε προτείνει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ Βουλὴ συνεδριάζουσα, ὡς ἄλλοτε ἐγένετο ὅτε εἰς ἐπίσης σπουδαίας περιστάσεις διεκείμεθα, ἵνα περιμείνῃ τὰς πληροφορίας ταύτας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτε καταστασθῇ αὐτῷ δυνατὴ ἡ δημοσίευσις των· ἀπέχει ὅμως νὰ προτείνῃ τοιοῦτόν τι, παρακαλῶν τὸν Κ. πρόεδρον νὰ συγκαλέσῃ νέαν συνεδρίασιν καὶ ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἔτι ἢ καὶ ἐντὸς τῆς αὔριον, εὐθὺς ὡς ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀγγείλει εἰς αὐτὸν ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ δημοσίευσις αὐτῶν· βεβαιοῖ δ' ὅτι εἶναι ἕτοιμοι πάντες, ἵνα ἐν πάσῃ ὥρᾳ συνέλθωσιν εἰς συνεδρίασιν ἅμα καλούμενοι.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ὡς ἐξέθηκε, τὸ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον μεριμνᾷ νὰ κατορθώσῃ τὴν τοῦ ζητήματος λύσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου, ἐνισχυόμενον μᾶλιστα ἤδη καὶ ἐκ τῆς ὁμοφώνου ἐκφράσεως τῆς τοιαύτης θελήσεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους. Καὶ ὅτι ἔστω βεβαία ἡ Βουλὴ, ὅτι ἐν πάσῃ περιστάσει θέλει σπεύσει τὸ ὑπουργεῖον νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς αὐτὴν πάνθ' ὅσων καταστασθῇ δυνατὴ ἡ δημοσίευσις, καὶ ἐφ' ὧν κρίνει ἀναγκαίαν τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς, περὶ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐμπιστοσύνης τῆς ὁποίας διατελεῖ ἐκ προκαταβολῆς πεπεισμένον.

Παρετήρησεν ὅμως ἄλλος ὅτι αἱ ὑπὲρ τὸ δέον προφυλάξεις τοῦ τε ὑπουργοῦ καὶ τῶν ἀγορευσάντων οὐδὲ τὴν βουλὴν νὰ σωτίσωσιν, οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνισχύσωσι δύναται εἰς τὴν διαγραφὴν τῆς πορείας, τὴν ὁποίαν θέλει ἀκολουθήσει ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν τούτων διαπραγματεύσεών του. Ὅτι δὲν ἐζητήθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ δημοσίευσις λεπτομερειῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀποκάλυψις ἤθελε παραβλάψει τὴν ἐπιθυμητὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, συμφώνως πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου καὶ πρὸς τὸ εἰς μίαν τῶν προστατίδων μεγάλων δυνάμεων ὀφειλόμενον σέβας· ἀλλ' ἐτρόκειτο περὶ ὡρισμένων ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες λυπηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸ κοινὸν παρήγαγον. Ὅτι, ἂν μὲν νομίζῃ ἡ Βουλὴ, ὅτι τὸ ἔθνος δὲν δικαιοῦται νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ εἰς τί συνίστανται αἱ γενόμεναι ἀπαιτήσεις, συμφωνεῖ εἰς τοῦτο καὶ αὐτὸς· νομίζει ὅμως ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γνωστοποιηθῶσι τὰ περὶ τούτων εἰς αὐτὸ, ὅπως δυνηθῇ, ἐκφέρον γνώμην θετικὴν, νὰ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν πορείαν αὐτοῦ· διότι ἄλλως αἱ γενόμεναι προφυλάξεις δὲν ἱκανοποιοῦσι τὸν σκοπὸν τῆς συνεδριάσεως.

Ἐπανέλαβεν αὖθις ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, διαρκουσῶν ἔτι τῶν διαπραγματεύσεων, δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην κοινοποίησιν· ἄλλως ἡ Βουλὴ ταχέως ἢ βραδέως θέλει μάθει καὶ πάντα τὰ περὶ τούτων, καὶ τὴν κατάστασιν τῶν διαπραγματεύσεων. Παρεκάλεσε δ' αὖθις τόν τε προαγορεύσαντα καὶ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ ἵνα τηρήσῃ σιωπὴν, ὅπως μὴ παραβλαβῶσιν ἄλλως κατά τι αἱ γενόμεναι διαπραγματεύσεις· ἐβεβαίωσε δὲ τελευτῶν τὴν Βουλὴν, ὅτι θέλει σπεύσει νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς αὐτὴν πάντα ἐκεῖνα ὅσων ἡ δημοσίευσις καταστασθῇ ποτε δυνατὴ, ὅπως, καὶ τῇ συνδρομῇ αὐτῆς, πραγματοποιηθῇ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, τηρουμένης τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ πρὸς τὴν μεγάλην ταύτην εὐεργέτιδα δύναμιν ὀφειλομένου σεβασμοῦ.

Συμμεριζομένης τῆς Βουλῆς τά τε ὑπὸ τῶν ἀγορευσάντων καὶ τοῦ ὑπουργοῦ λεχθέντα, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'.

Τῆς 7 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ. τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διαγγέλλον ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης, ὁ Βασιλεύς, διώρισεν ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου Β. Διατάγματος, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ν. Χρυσόγελον, ἀναλαβόντα ἤδη καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου.

Ὁ πρόεδρος τῆς βουλῆς ἐγνωστοποίησεν, ὅτι συνεκάλεσεν αὖθις καὶ τὴν ἔκτακτον ταύτην Συνεδρίασιν, ἀνακοινώσαντος εἰς αὐτὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ ὅτι μέλλει νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ σώματος πληροφορίας, περὶ τῶν παρὰ τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλικῆς, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς χθὲς γενομένην ὑπὸ τοῦ σώματος ἀπόφασιν.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ ῥηθεὶς ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι προσέρχεται αὖθις εἰς τὴν βουλὴν, καθ' ἃ ἐπηγγέλθη, ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας μετέχει, ἵνα δώσῃ διασαφήσεις, τῶν ὁποίων ἡ δημοσίευσις καθίσταται ἤδη δυνατὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐπὶ τοσοῦτον ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῆς βουλῆς, ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Καὶ αἰσθάνεται μὲν ἐν αὐτῷ μεγίστην τὴν εὐχαρίστησιν, ἐπὶ τῇ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς χθὲς γενομένῃ καὶ ἐν τῇ παρούσῃ ὑπὸ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ σώματος μαρτυρομένῃ ἐκφράσει τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἔθνους, ἐπιδειχθέντων καὶ ἤδη τοιούτων οἷα πάντοτε ἐχαρακτήρισαν αὐτὸ, προκειμένου λόγου περὶ τῆς τιμῆς τῆς πατρίδος, περὶ τῆς τιμῆς τοῦ θρόνου, περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους· ἄρχεται δὲ διδοὺς τοσαύτας μόνον πληροφορίας, ὅσων ἡ δημοσίευσις δὲν ἀντίκειται εἴς τε τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ ἀπόρρητον τοῦ ἀντικειμένου καὶ εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῷ. Ὅτι ἐρωτηθεὶς χθὲς ὑπό τινος τῶν βουλευτῶν, ἂν ἐτάχθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας προθεσμία ὡρῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑπ' ἐκείνης γενομένων ἀπαι-

τήσεων, ἐζήτησε μὲν τότε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ σιωπήσῃ τὰ περὶ τούτων, ἀπαντᾷ ὅμως ἤδη ὅτι, ὅταν ὁ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ Κυβερνήσει πρέσβυς τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης τῆς μεγάλης Βρεταννίας μετὰ τοῦ Ναυάρχου τῶν κατὰ τὴν Μεσόγειον παραπλεουσῶν ναυτικῶν αὐτῆς δυνάμεων ἐζήτησε παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὴν ἄμεσον ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλικῆς ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνόμενον ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ὑπαρχουσῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ νὰ ἀποφανθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐντὸς 24 ὡρῶν ἐὰν δύναται ἢ οὐ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας. Καὶ τότε οὗτος μὲν ἐξέφρασεν εἰς τὸν πρέσβυν, ἀντιπρόσωπον τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τὰ αἰσθήματα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἀγγλικήν· ἐκεῖνος δ' ἐβεβαίωσε μὲν αὐτὰ περὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἵνα διατηρήσῃ φιλικὰς τὰς ἑαυτῆς σχέσεις μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς, ἐπέμεινεν ὅμως ἐξηγῶν, ὅτι διὰ τῶν ἀπευθυνομένων ἀπαιτήσεων δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἐξετάσεως τῆς οὐσίας αὐτῶν, παρελθόντος ἤδη τοῦ πρὸς ταύτην ἀρμοδίου χρόνου, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν. Ὅτι τότε ἐνόμισε καθῆκον αὐτῷ (ὁ ἀγορεύων ὑπουργὸς) νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸν ἔντιμον ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως τὴν δυσχερῆ θέσιν τῆς Ἑλληνικῆς, μὴ δυναμένης νὰ δώσῃ ἀπάντησιν οὕτω προχείρως ἐπὶ τοσούτων σοβαρῶν ἀντικειμένων, ἀφορώντων τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ θρόνου καὶ τὸ πρὸς τὴν εὐεργέτιδα καὶ προστάτιδα μεγάλην τῆς Ἀγγλίας δύναμιν ὀφειλόμενον σέβας· ἐπιμένοντος ὅμως καὶ μετὰ τοῦτο τοῦ ἐντίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἔκρινεν ἴδιον καθῆκον νὰ ὑποβάλῃ τὰ γεγονότα πάντα εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα, ἐξαιτούμενος τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, καὶ νὰ φέρῃ κατόπιν τὸ ζήτημα εἰς τὴν σκέψιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου· πρὸ τούτου δ' ἔκρινεν ἀναγκαῖον ἵνα συγκαλέσῃ συμβούλιον ἐκ τῶν τὰ μάλιστα ἐν Ἑλλάδι κατεχόντων τὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου, καὶ διακρινομένων ἐπὶ τῇ γνώσει αὐτοῦ καὶ ἰδίως τῶν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἀναγομένων κλάδων αὐτοῦ· ἐφ' ᾧ καὶ συνεκάλεσε τοὺς προέδρους τῶν ἀνωτέρων τοῦ Κράτους δικαστηρίων, τοῦ τε Ἀρείου πάγου καὶ τῶν ἐφετῶν, ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοὺς Κ.Κ. Περικλῆν Ἀργυρόπουλον, Σπυρίδωνα Ἠλλήνικαν καὶ Πέτρον Παππαρρηγόπουλον, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τὸν Κ. Κωνσταντῖνον Προβελέγγιον, εἰς τῶν ὁποίων τὴν μελέτην καὶ κρίσιν ὑπέβαλε τὰς ὑποθέσεις ἐφ' ὧν αἱ ἀπαι-

τήσεις στηρίζονται. Τὸ συμβούλιον δὲ τοῦτο τῶν νομομαθῶν ἀπεφήνατο, ὅτι ἐπὶ τούτων ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τὸ δίκαιον. Ὅτι μετὰ ταῦτα προβαίνει εἰς τὴν γνωστοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐντίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες εἰσὶ κατ' ἀριθμὸν ἓξ· καὶ τούτων αἱ μὲν δύω ἀφορῶσι τὴν ἱκανοποίησιν Ἰονίων τινων καὶ Ἄγγλων, ὡς προσβληθέντων κατὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ Ἦλειαν· ἔχουσι δὲ τὰ περὶ τούτων οὕτω. Καθ' ἑορτήν τινα Ἰόνιοί τινες ἀνύψωσαν ἐν Πάτραις Ἰονικὴν σημαίαν ἐπί τινος καλύβης, ἐκ τούτου δ' ἐπεγένετο ταραχή τις, τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτόπιος ἀστυνομία κατέπαυσεν, ἐνεργήσασα καὶ τὰς κατὰ νόμον ἀπαιτουμένας ἀνακρίσεις· κατὰ ταύτας δὲ, ὑποστηριζομένας καὶ ἐξ ἀποδείξεων ληφθεισῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ, κατεδείχθη, ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς καλύβης τὴν Ἰονικὴν σημαίαν ἀνυψώσας Ἰόνιος ἦτον ταραξίας, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ ἀστυνομία πρὸς ὥραν ἐκράτησεν αὐτόν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐχαρακτηρίσθη ὑπ' ἄλλων εἰς τὸν ἔντιμον Κ. Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας ὑπὸ ἔποψιν μὴ ἀληθῆ, διότι ἡ σημαία οὔτε εἰς οἰκεῖον τόπον ἀνεπετάσθη, οὔτε παρὰ προσώπου, κατὰ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ ἡ τιμὴ τῆς Ἀγγλίας· λέγει δὲ ὅτι ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν μὴ ἀληθῆ, διότι οὐδέποτε δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι πρέσβυς δυνάμεως εὐεργέτιδος καὶ μιᾶς τῶν τριῶν προστατίδων, δυνάμεως τοσαῦτα θυσιασάσης καὶ ἐπὶ τοσούτων εἰς τὴν διάπλασιν καὶ κατάρτισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους συντελεσάσης, ὅτι ὁ πρέσβυς αὐτῆς ἤθελε κατὰ τοσοῦτον κατενεχθῇ κατὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, κατὰ τοῦ ἔργου τούτου τῶν χειρῶν τῶν μεγάλων δυνάμεων, αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας. Χαρακτηρισθείσης δὲ τῆς πράξεως οὕτως ὡς ὕβρεως, καὶ ἀντιλεγούσης τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἡ δυνάμει τοῦ νόμου γενομένη βραχεῖα αὕτη κράτησις τοῦ ταραξίου Ἰονίου δὲν ἀποτελεῖ ὕβριν, ἡ ὑπόθεσις ὑπελείπετο ἐκκρεμής, ἕως ἂν ἄρτι ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς ἀπόφασις, ὅτι ὀφείλομεν νὰ πληρώσωμεν ὡς πρόστιμον εἰς ἕκαστον τῶν μετασχόντων τῆς περισπάσεως ἐκείνης Ἰονίων ἀνὰ 20 λίρας στερλίνας.

Ἡ τρίτη ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν τοῦ Πασιφίκου, περὶ οὗ πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ αἱ βουλευταὶ γνωρίζουσι τὰ περὶ ταύτης, ἔχει δὲ καὶ αὕτη οὕτω· κατ' ἐπίσημόν τινα ἑορτὴν ἄνθρωποί τινες, ὑπὸ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ κατειλημμένοι, ἀπεπειράθησαν νὰ προσενεχθῶσι κακῶς πρὸς τὸν ἄνδρα τοῦτον, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε πάραυτα πάντα τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τούτου τείνοντα ἀναγκαῖα μέτρα, ὡς ἤθελε πράξει καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν παντὸς

ἄλλου, τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος κατοικοῦντος· ἐνεργήσασα δὲ τὰς προσηκούσας ἀνακρίσεις καὶ παραπέμψασα τὸ ποινικὸν τοῦ συμβάντος μέρος εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, ὑπέδειξε συγχρόνως εἰς τὸν παθόντα νὰ προσφύγῃ ἐπίσης καὶ οὗτος εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἀπευθύνων ἐνώπιον αὐτῆς πᾶσαν τυχὸν πολιτικὴν ἀπαίτησιν, ἣν εἶχεν. Ἀλλ' οὗτος, εὑρὼν πλειόνων ὠφελειῶν παραγωγὸν αὐτῷ τὴν διπλωματικὴν ὁδὸν, ἠκολούθησεν αὐτὴν, ἵνα ζητήσῃ ἤδη 870,000 δραχμῶν πρὸς ἀποζημίωσιν· ἐνῷ εἰς οὐδένα δύναται νὰ ἦναι ἄγνωστον ὅτι οὐδέποτε ἔσχε τοσαύτην περιουσίαν ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν, οὐδὲ συνεκέντρωσε τοσαῦτα ἐμπορικὰ συμφέροντα, ὡς ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι θέλουσι κατατεθῇ εἰς τὴν βουλὴν ἔγγραφα καὶ ἄλλαι ψηλαφηταὶ ἀποδείξεις, μαρτυροῦντα τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, διεπομένη ἐξ αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης, ὀφειλομένης εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἐπὶ ταῖς εὐεργεσίαις τὰς ὁποίας τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος παρ' ἐκείνης ἐδέξατο, καὶ μεθ' ὅλης τῆς εἰλικρινείας τὰ περὶ ταύτης διεξάγουσα, εἶχεν ἔτι ἐκκρεμῆ τὴν ὑπόθεσιν, ὅτε ἐγνωστοποιήθη εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ ἐντίμου ἀντιπροσώπου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἡ γενομένη ἀπόφασις, οὐχὶ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου τῆς ἀπαιτήσεως ἀλλὰ πρὸς ἀπότισιν τοσούτου ποσοῦ, καὶ πρὸς πληρωμὴν ἔτι 500 λιρῶν στερλινῶν ἀντὶ προστίμου πρὸς ἱκανοποίησιν δῆθεν τῆς προσβληθείσης τιμῆς του. Δὲν κρίνεται δ' ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἐὰν εἰς τὰ ἐκτεθέντα περὶ τῆς τρίτης ταύτης ἀπαιτήσεως προστεθῇ, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Πασίφικος δὲν εἶχεν ἄλλοτε ἐθνικότητα Ἀγγλικὴν, ἀλλ' ἦτον πολίτης Πορτογάλλος· ἰδιοποιήθη δὲ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὴν τοῦ πολίτου Ἄγγλου ἰδιότητα, ἵνα, τιθέμενος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς μεγάλης ἐκείνης δυνάμεως, ὠφεληθῇ ἐκ τῆς περιστάσεως καὶ ἐνισχυθῇ εἰς ἀπόλαυσιν ἀπροσδοκήτων ὠφελειῶν.

Ἡ δὲ τετάρτη τῶν γενομένων ἀπαιτήσεων ἀφορᾷ πληρωμὴν ἀποζημιώσεως τοῦ Κ. Φίνλεη, διὰ τὰ εἰς δημοσίαν ἀνάγκην διατεθέντα οἰκόπεδα αὐτοῦ· μ' ὅλον ὅτι δὲ, ἐξεταζομένης καὶ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀπαίτησις αὕτη στηρίζεται ὑποθέσεως κατὰ τὸ στενὸν δίκαιον, ὁ Κ. Φίνλεη δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτῇ τοσοῦτον ποσὸν ὅσον ἐζήτησε, μ' ὅλον τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἵνα καταδείξῃ κατὰ πόσον περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὰς μετὰ τῆς Εὐεργέτιδος μεγάλης Δυνάμεως τῆς Ἀγγλίας φιλικὰς σχέσεις καὶ πόσον ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ αὐτὰς, παραβλέπουσα καὶ τὰ ἑαυτῇ συμφέροντα καὶ αὐτὸ τὸ δίκαιον, ἀπεπέρανε τὴν ὑπόθεσιν κατὰ

τὰς ἀπαιτήσεις τούτου, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἐν τοῖς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείοις ὑπάρχοντα ἔγγραφα.

Ἡ δὲ πέμπτη ἔχει οὕτω· πλοῖον Ἰόνιον ἐληστεύθησαν περὶ τὸν Ἀχελῶον ποταμόν, καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν ἀπῃτήθη νὰ πληρωθῶσι χίλια διακόσια δίστηλα, διότι οἱ πειρατεύσαντες αὐτὸ ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὰ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ φερόμενα ῥάμματα, ὡς ἂν ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτῆς ὑπεχρεοῦντο νὰ ἀποζημιώνωσιν οἱανδήποτε ζημίαν, πραχθεῖσαν ὑπὸ κακούργων μετημφιασμένων ἢ φερόντων τὰ χαρακτηρίζοντα τοὺς ἑαυτῆς ὑπαλλήλους σύμβολα. Ἀλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἄλλο ὀφείλει ἢ νὰ καταδιώκῃ τοὺς ἐγκληματίας, καὶ συλλαμβάνουσα αὐτοὺς στέλλῃ εἰς τὰ δικαστήρια, ἐκδιδομένης δ' ἀποράσεως νὰ χορηγῇ πᾶσαν συνδρομὴν πρὸ, ἐκτέλεσιν αὐτῶν· διότι πᾶσα ἄλλη πορεία αὐτῆς ἤθελεν εἶσθαι κατὰ παράβασιν τῶν κειμένων νόμων, ἐπαρεῖσα οὐ μικρὰν εὐθύνην.

Ἡ δ' ἕκτη καὶ τελευταία, ἡ μείζονος προσοχῆς καὶ μελέτης ἀξία, ἀφορᾷ παραχώρησιν μέρους τῆς Ἑλληνικῆς χώρας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος τῆς προστατίδος Δυνάμεως Ἀγγλίας οὐδένα περὶ ταύτης ἔκαμεν ἄμεσον λόγον ἐν τῇ διακοινώσει, τὴν ὁποίαν ἔπεμψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἐμμέσως ὅμως καὶ ταύτην ἀνέφερε, παραπέμψας διὰ τῆς διακοινώσεως ταύτης εἰς τὴν ἀπὸ 6/18 Δεκεμβρίου **1848** προγενεστέραν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ προκατόχου αὐτοῦ ἐντίμου Σὶρ Ἐδμόνδ Λάϋονς. Τὸ δ' ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, σπουδάσαν πάντα τὰ τὴν περὶ τούτου ὑπόθεσιν ἀφορῶντα ἔγγραφα καὶ γεγονότα, ἐπέστειλε διακοίνωσιν εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, καταδεικνύσαν τὰ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης δίκαια τῆς Ἑλλάδος· πρὸς δ' ἔσπευσε καὶ ἀνεκοίνωσε τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ εἰς τοὺς Κυρίους πρέσβεις τῶν ἄλλων δύω προστατίδων μεγάλων δυνάμεων· μέχρι δὲ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἀνεκοινώθη παρὰ τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἀντίρρησίς τις εἰς τὰ ἐν τῇ σταλείσῃ διακοινώσει ἢ ἄλλη τις ἀπάντησις εἰς αὐτήν.

Ἐνταῦθα ἐρωτηθεὶς ὁ ἀγορεύων ὑπουργὸς, ποῖα εἶναι ἡ ζητουμένη πρὸς παραχώρησιν Ἑλληνικὴ χώρα, ἀπήντησεν, ὅτι εἶναι αἱ νῆσοι τῆς Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφοννήσου.

Ἐκθεὶς τὴν οὐσίαν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπουργὸς κρίνω ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εὑρέθη εἰς

ἀληθῶς κρίσιμον καὶ δυσχερῆ θέσιν· διότι οὐδ' ἀπορατικὴν ὅλως ἀπάντησιν νὰ δώσῃ ἐδύνατο, ὀφείλουσα νὰ τηρήσῃ τὸ ὀφειλόμενον σέβας εἰς Δύναμιν προστάτιδα καὶ Εὐεργέτριαν, τοσαῦτα διαπράξασαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θυσιάσασαν μετὰ τῶν ἄλλων δύω Μεγάλων Δυνάμεων ὑπὲρ τῆς πατρίδος μας, οὐδὲ καταρατικὴν ἐδύνατο νὰ δώσῃ εἰς αἰτήσεις, προσβαλλούσας τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως αὐτοῦ, εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος· ἐφ' ᾧ καὶ ὡρίως σκεφθεῖσα ἀπεράσισε νὰ ἀκολουθήσῃ μέσην ὁδὸν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας, ὅπως ἔλθῃ εἰς ἐπιθυμητὴν λύσιν, τηρουμένης τῆς τε ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν Μεγάλην ταύτην προστάτριαν σεβασμοῦ. Ὅτι χθὲς καὶ σήμερον εὐχαρίστως εἶδε τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐθνικὴν ἀπόρασιν νὰ χορηγήσῃ πᾶσαν τὴν αὐτῆς συνδρομὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως· παρακαλῶν δὲ τοὺς ἀγορεύσαντας Κ. Βουλευτὰς νὰ τηρήσωτι καὶ οὗτοι τὸν ὀφειλόμενον σεβασμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν μεγάλην ταύτην προστάτριαν καὶ τὴν ἀναγκαίαν προφύλαξιν ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ σπουδαίου τούτου διπλωματικοῦ ζητήματος, ἐπαρῆκεν εἰς τὴν βουλὴν νὰ ἐνισχύσῃ περαιτέρω τὴν διαχαραχθεῖσαν ταύτην ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὁδὸν, καὶ ἐβεβαίωσεν αὐτὴν ὅτι ἔχει ἀκλόνητον τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὐδ' ἡ Ἀγγλία οὐδέ τις τῶν ἄλλων προστατίδων Δυνάμεων θέλουσί ποτε ἀνεχθῆ νὰ καταστρέψωσι τὸ πλάτημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αὐταῖς χερσὶ διέπλασαν καὶ ἐμόρφωσαν· διότι καὶ ἂν ἐπὶ στιγμὴν ὑποτεθῇ, καὶ τοῦτο οὐδέποτε εἶναι πιστευτὸν, ὅτι αἱ Κυβερνήσεις ἢ τὰ πρόσωπα ἐξ ἐξάψεως προβῶσι ποτέ που, ἐπανέρχονται ὅμως συλλογιζόμενοι, ὅτι ἡ ἱστορία ποτε θέλει πραγματευθῇ περὶ τῶν πράξεων ἑκάστου. Ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ μὲν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἠρνήθη νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς γενομένας ἀπαιτήσεις, ὁ ἔντιμος δὲ πρέσβυς τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἀπήντησεν, ὅτι αἱ πρὸς αὐτόν τε καὶ τὸν Κύριον Ναύαρχον τῶν κατὰ τὴν Μεσόγειον ναυτικῶν δυνάμεων διαταγαὶ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ προβῶσιν εἰς ἔργα· κατόπιν δ' ἐγνωστοποίησαν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὅτι ἀπηγόρευσαν τὴν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς εἴσοδον καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔξοδον ἐθνικῶν πλοίων· μετὰ τοῦτο δ' ἦλθεν εἴδησις εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιον, ὁ Ὄθων, διευθυνόμενον εἰς Σύρον, ἠκολουθήθη ὑπό ἑτέρου Ἀγγλικοῦ καὶ κατὰ πρόσκλησιν τοῦ διευθύνοντος αὐτὸ ἐπανῆλθεν εἰς Πειραιᾶ. Ὅτι ἡ βουλὴ καλὸν εἶναι νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὰς πληροφορίας ταύτας, μηδὲν πλέον αὐτῶν ἐκζητοῦσα· ἀπό-

κειται δ' εἰς αὐτὴν νὰ ἀποφανθῇ, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαγραφεῖσαν πρὸς λύσιν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων πορείαν.

Ἀποφανθείσης τῆς βουλῆς δι' ἐπιδοκιμασιῶν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, εἷς μὲν τῶν βουλευτῶν, ἐκθεὶς ὅτι οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων πιθανὸν εἶναι νὰ ἀναφανῶσιν ἐσωτερικῶς λῃστρικαὶ συμμορίαι, παρεκάλεσε τὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν πιθανῶς δυναμένων νὰ μετακομισθῶσι ποῦ τοῦ κράτους πολεμεφοδίων.

Ἕτερος δ' ἐξέθηκεν, ὅτι, ἐκτιμῶν ἀφ' ἑνὸς τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ γενομένας συστάσεις περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου φειδοῦς τῶν λόγων, ἀναγνωρίζει ὅμως ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνάγκην νὰ λύσῃ τὴν σιωπὴν, ὑβριζομένης τῆς ἑλληνικῆς τιμῆς, προσβαλλομένης τῆς ἀξιοπρεπείας ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος. Ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, μετὰ δουλείαν πολλῶν αἰώνων ἀνεγερθὲν, ἀνεκτήσατο τὴν ἑαυτοῦ ἀνεξαρτησίαν, ἐρειδόμενον εἰς τὰ ἀπαράγραπτα αὐτοῦ δίκαια, καὶ εἰς τὴν πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν ἀμετάθετον ἀπόφασιν ἣν ἔλαβε· τοῦτο δ' ἀποτελεῖ ἀλήθειαν ἀναμφισβήτητον, τὴν ὁποίαν οὐ μόνον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος ἅπας ὡμολόγησε, καὶ τὴν ὁποίαν ἥ τε παροῦσα καὶ ἡ ἐπερχομένη γενεὰ θέλουσιν ἐπαναλαμβάνει, πεποιθυῖαι, ὅτι τὴν ἀνάκτησιν τῆς αὐτονομίας ὀφείλει εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην καὶ εἰς τὴν συμπάθειαν τῶν χριστιανικῶν τῆς Εὐρώπης λαῶν, ἰδίως δὲ τῶν τριῶν τῆς Ἑλλάδος εὐεργετίδων Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐτέθη εἰς θέσιν υἱοῦ πρὸς γεννήτορα, προστατευμένου πρὸς διαρκῆ προστάτην. Ἀλλ' ὁποία θλῖψις καὶ κατήφεια κατέλαβεν αὐτὸ, ἅμα τῇ φήμῃ ὅτι ἐπίκειται κατ' αὐτοῦ ἡ ἀγανάκτησις μιᾶς τῶν τριῶν τούτου εὐεργετίδων Δυνάμεων, τῆς Μεγάλης, τῆς Σεβαστῆς Ἀγγλίας; Ἡ ἀγγελία τούτου ἐκάλυψεν αὐτὸ μὲ πένθος ἐπὶ τῷ μεγίστῳ τούτῳ δυστυχήματι· παλλῷ δὲ μᾶλλον ἤδη, ὅτε κατέστησαν αὐτῷ γνωσταὶ ἡ φύσις καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῆς. Ὅτι, μαθὼν τὴν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀττικῆς προσόρμισιν τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, ἐφρόνει ὅτι ὁ διευθύνων αὐτὸν προσῆλθεν ἵνα διὰ φιλοφρονήσεων ἱκανοποιήσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως, ἐπὶ ταῖς κατὰ τῆς ἱερότητος αὐτοῦ ῥιφθείσαις προσφάτως βλασφήμοις ἐκφράσεσιν ὑπὸ τοῦ νῦν ἁρμοστοῦ τῆς ὁμόρου Ἑπτανήσου. Ἤλπιζεν ὅτι προσῆλθεν ἵνα παραμυθήσῃ καὶ ἐνισχύσῃ τὴν κυβέρνη-

σιν τῆς Μεγαλειότητός Του, βεβαιῶν αὐτὴν περὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, περὶ τῶν ὑπὲρ τῆς προσηκούσης ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ μεριμνῶν τοῦ μεγάλου Ἀγγλικοῦ Ἔθνους καὶ τῆς γενναίας αὐτοῦ κυβερνήσεως· ἀλλὰ δυστυχῶς ἀντὶ τούτων ἀπαιτήσεις ἐγένοντο παρ' αὐτοῦ, ἀπαιτήσεις προσβάλλουσαι τά τε δικαιώματα καὶ αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους. Διότι τί ἄλλο ἢ τοῦτο ἀποτελεῖ ἡ ἀπαίτησις τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος, ὡς διατείνονται, Ἰουδαίου Πασιφίκου; Τὸν Κ. Πασίφικον ἐβλαψάν τινα παιδάρια μετά τινων ἐκ τοῦ ὄχλου, ἐκ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ κατειλημμένοι καὶ ἐκ προλήψεων ὠθούμενοι, ὁποῖαι εὐτυχῶς ὀλιγώτερον παρ' ἡμῖν ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις περιωτισμένοις ἔθνεσιν ἐμφωλεύουσιν· ἡ κατὰ τοῦ ἀνδρὸς τούτου πρᾶξις, δὲν ἦτον γενικὴ ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἐπενεχθεῖσα, ἀλλ' ὑπὸ ἰδιωτῶν, καὶ τούτων ὡς εἶπον ἐκ τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν ταξεων, καὶ ἐπ' αὐτῆς, ὡς πράξεως ἰδιωτικῆς, ἔσπευσαν οἱ ἐνεργοῦντες τότε τὰ τῆς δικαιοσύνης νὰ ἐκτελέσωσι τὰ τοῦ νόμου, ὡς πάντες οἱ ἐνταῦθα τότε διατελοῦντες ἀκριβῶς γνωρίζουσι, καὶ ὡς παρ' αὐτοῦ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ χθὲς ἡ βουλὴ ἤκουσεν, ὁμολογήσαντος ὅτι ἐνηργήθησαν πάντα τὰ τοῦ νόμου ἐπ' αὐτῆς· διὰ τοῦτο κατὰ μὲν τὸ ποινικὸν τῆς πράξεως μέρος, καὶ ἀνακρίσεις ἐνηργήθησαν καὶ φυλακίσεις ἐγένοντο, κατὰ δὲ τὸ πολιτικὸν, μηδόλως ἀνῆκον εἰς τὴν ἀντιπροσωπεύουσαν τὴν κοινωνίαν κυβέρνησιν ἀλλ' εἰς τὸ παθὸν ἄτομον, ἡ κυβέρνησις ἀπέσχε μὲν νὰ ἐνεργήσῃ, ἀνεκοίνωσε δ' εἰς αὐτὸ ὅτι δύναται νὰ ἐκζητήσῃ διὰ πολιτικῆς ἀγωγῆς τὰς περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις του κατὰ τῶν προσβαλόντων αὐτόν· καὶ ὅμως ἀντὶ τούτου ζητεῖται ἤδη παρὰ τοῦ ἔθνους ἀποζημίωσις, στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἁπλῆς τούτου ῥήσεως καὶ ἀφορῶσα μεγάλας ποσότητας. Ὅτι ἡ Ἑλλὰς, ἅμα αὐτόνομος γενομένη, μετὰ τῶν πρώτων ἐπεχείρισεν ἐγκαθίδρυσιν νομοθεσίας, στηριζομένης ὅλως ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων τῶν νομοθεσιῶν τῶν ἄλλων περιωτισμένων ἐθνῶν καὶ ἀληθὲς ἀπαύγασμα ἐκείνων ἀποτελούσης, νομοθεσίας ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐθνῶν ἐπιδοκιμασθείσης· οἱ νόμοι αὐτῆς, ὡς τοιοῦτοι, παρεῖχον πᾶσαν ἐγγύησιν καὶ εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀλλοεθνεῖς. Τοὺς νόμους λοιπὸν τούτους ἀκριβῶς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τηρήσασα, δὲν ἐδύνατο νὰ προβῇ εἰς ἐξαίρεσίν τινα ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπὲρ τοῦ Κ. Πασιφίκου· ἂν δ' ἡ κυβέρνησις τῆς προστάτιδος Μεγάλης Βρεταννίας ἀπευθύνῃ ἤδη τοιαύτας ἀπαιτήσεις, δὲν εἶναι οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι θέλει ἀνακαλέσει αὐτάς

καὶ ἀπορρίψει τὰς αἰτήσεις τοῦ Πασιφίκου, ἅμα πληροφορούμενη ὅτι ἐπὶ τῆς ἀφορώσης αὐτὸν ὑποθέσεως οὐδὲν ἄλλο ἢ οἱ νόμοι τοῦ κράτους ἐνεργήθησαν. Ὅτι τοιαύτην ὅλως φύσιν ἔχουσι καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀριθμηθεῖσαι ἄλλαι ἀπαιτήσεις τῆς προστάτιδος Δυνάμεως· ἀναγκάζεται ὅμως νὰ παραλείψῃ τὴν περαιτέρω βάσανον τῶν ἄλλων ὡς ἐπουσιώδη, διότι κατέρρηξε τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ κατεκάλυψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μὲ ἀχλὺν θλίψεως ἡ τελευταία τῶν ἀπαιτήσεων, ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀκροτηρίασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐπὶ ταύτης φέρων τὸν λόγον αἰσθάνεται πληρουμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἀπὸ δάκρυα, ἀπὸ δάκρυα ἐθνικά, διότι βλέπει, ὅτι τὴν ἔκτασιν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τὴν ὁποίαν ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου κατὰ πρῶτον, ποταμοὶ αἱμάτων ἁπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, σωρεία θυσιῶν Ἑλληνικῶν καὶ τέλος αὐταὶ αἱ χεῖρες τῶν μεγάλων προστατίδων Δυνάμεων, αὐταὶ αἱ χεῖρες τῆς Μεγάλης Εὐεργέτιδος τῆς πατρίδος Ἀγγλίας, διέγραψαν, ὅτι τὴν ἔκτασιν ταύτην τείνει νὰ ἀκροτηριάσῃ ἔτι ἡ ῥηθεῖσα ἀπαίτησις· διότι ἐνθυμεῖται ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις μόνης τῆς νῦν ὑπαρχούσης ἐλευθέρας Ἑλλάδος δὲν ὑπῆρχεν ὁ σκοπὸς τῶν πρωτομαρτύρων καὶ πρωταθλητῶν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ἀλλ' ἄλλος τοσοῦτον μέγας ἀληθῶς σκοπὸς ὅσον καὶ τὸ ἐπιχειρισθὲν ἔργον κατέφλεγε τὰς καρδίας ἐκείνων· ἐν ᾧ δ' οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλαχιστημόριον οὗτος δὲν ἐπραγματοποιήθη διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ παραμυθία μόνη αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἡ ὑποσαίνουσα αὐτὸ γλυκεῖα ἐλπίς, ὅτι αἱ τοσαῦται ὑπὲρ αὐτοῦ θυσιάσασαι μεγάλαι προστάτιδες Δυνάμεις θέλουσιν ἐπισφραγίσει τὸ ἔργον των διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων, βλέπει ἤδη μετὰ τριάκοντα ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἡμῶν ἔτη καὶ τοῦ ἐλαχίστου τούτου τμήματος τὴν ἀπότμησιν ζητουμένην. Ὦ! ἡ θλῖψις ἀνέκφραστος, ἡ συναίσθησις αὐτῆς ἀλγεινή, καὶ, ἂν τὰ χείλη ἀδυνατῶσι νὰ ἐκφράσωσι τοῦτο, αἰσθάνεται ὅμως αὐτὸ πᾶς Ἕλλην, πᾶσα ἡ Ἑλληνικὴ φυλή. Οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ πιστεύσῃ ὅτι προτίθεται τοῦτο ἡ Μεγάλη Βρεταννία, ὅτι τοιοῦτοι εἶναι τὸ φρόνημα τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἔθνους καὶ τῆς σεβαστῆς καὶ γενναίας αὐτοῦ κυβερνήσεως· ἀλλὰ πείθεται ὅτι ὑπάρχει παραγνώρισις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ διατελεῖ βέβαιος ὅτι, πρὶν ἢ ἐξηγηθῶσι περὶ τοῦ ἀδίκου τοῦ τοιούτου κινήματος αἱ ἄλλαι δύω εὐεργέτιδες Δυνάμεις, πρὶν ἢ ἐξηγηθῇ περὶ αὐτοῦ ἡ κοινὴ καὶ ὁμόφωνος γνώμη παντὸς τοῦ χριστεπωνύμου λαοῦ, αὐτὴ ἡ ἰδία Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις θέλει πρώτη δώσει εἰς τὴν Ἑλλάδα

δείγματα εὐμενείας, καὶ ἀνακαλοῦσα τὰ τοιαῦτα μέτρα, θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς θέσιν ἔτι θερμότερον. Ὅτι τέλος ἡ βουλὴ ἐκφράζει τὴν ἑαυτῆς πλήρη εὐαρέσκειαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ καὶ ὅλως ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ὁδόν, τὴν ὁποίαν διαπραγματευόμενον τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα ἐξηκολούθησε· βεβαιοῖ δὲ αὐτὸ ὅτι, ἀποδεχομένη καὶ ἐπιδοκιμάζουσα καθ' ὁλοκληρίαν τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ, εἶναι ἑτοίμη νὰ χορηγήσῃ πᾶσαν καὶ κατὰ πάντα τρόπον τὴν αὐτῆς συνδρομὴν εἰς αὐτό, πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος συμφώνως μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως, μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους καὶ μὲ τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν προστάτιδα Δύναμιν σέβας· καὶ ὅτι οὐ μόνον αὐτή, ἀλλὰ καὶ ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἡνωμένον ὡς εἷς ἀνήρ, πᾶσα Ἑλληνικὴ καρδία εἶναι ἑτοίμη νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ εἰς τὴν διαγραφεῖσαν ταύτην ὁδόν.

Ἄλλος ἐξέθηκεν ὅτι μέχρι τῆς χθὲς ἐρρόνει καὶ αὐτὸς, ὅτι ὠφελον οἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀγορεύοντες νὰ τηρήσωσι μετριότητα περὶ τοὺς λόγους, καὶ μετὰ σεβασμοῦ πλείστου ὅσου νὰ διεξαγάγωσιν αὐτό· ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κινήσεως τῶν ἐθνικῶν πλοίων, νομίζει, ὅτι δικαίως δύναται πᾶς τις νὰ ὀνομάσῃ τὰς πράξεις ταύτας μὲ τὸ προσῆκον αὐταῖς ὄνομα, μὲ τὸ ὄνομα, μὲ τὸ ὁποῖον ἄνδρες ἐλεύθεροι ὀφείλουσι νὰ χαρακτηρίζωσι τὰς διὰ τῆς βίας τῶν ἰσχυροτέρων πραττομένας αὐθαιρέτους πράξεις.

Παρατηρήσαντος εἰς αὐτὸν τοῦ προέδρου, ὅτι ὀφείλει νὰ διεξέλθῃ τὰ τοῦ ζητήματος μετὰ πλείονος φειδοῦς λόγων, ἐκ τοῦ πρὸς τὴν προστάτιδα μεγάλην δύναμιν δικαίως ὀφειλομένου σεβασμοῦ. Ἐξηκολούθησεν οὗτος ὅτι αἰσθάνεται ἀληθῶς τὸ πρὸς τὴν προστάτριαν δύναμιν ὀφειλόμενον σέβας, ἀλλ' αἰσθάνεται καὶ τὸ αἴσθημα τὸ ὁποῖον ἕκαστος Ἕλλην, πρὸ τοῦ αἰσθήματος τοῦ πρὸς ἄλλον ὀφειλομένου σεβασμοῦ, αἰσθάνεται, παραβιαζομένης τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος· ἀλλ' αἰσθάνεται τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας, εἰς τὸν βωμὸν τῆς ὁποίας ἐχύθησαν χείμαῤῥοι ἑλληνικῶν αἱμάτων καὶ κατέπεσαν ἀναρίθμητα σώματα ἡρώων.

Παρατηρήσαντος ὅμως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι φράσεις, ἀντικείμεναι εἰς τὸν ὀφειλόμενον πρὸς τὴν εὐεργέτιδα τῆς πατρίδος μεγάλην δύναμιν σεβασμὸν, δύνανται νὰ βλάψωσι τὰς ἐξακολουθούσας ἔτι διαπραγματεύσεις τῆς Ἑλληνικῆς

Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ ἐντίμου Κ. Πρέσβεως, ἀντιπροσώπου τῆς Ἀγγλικῆς, καὶ ἀπαιτήσαντος νὰ ἀπαγορευθῇ ὑπὸ τῆς βουλῆς πᾶσα τοιαύτη ἐκ τοῦ διαγραφέντος κύκλου ἔξοδος, ὁ πρόεδρος, τῇ συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἀνεκάλεσε τὸ εἰς τὸν ἀγορεύοντα ἐπιτραπὲν τοῦ λόγου δικαίωμα.

Ὅθεν ἕτερος λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι καλῶς μὲν ἡ βουλὴ ἀνεκάλεσε τὸ εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἐπιτραπὲν τοῦ λόγου δικαίωμα· ἀλλὰ πᾶς ἐν ἑαυτῷ αἰσθάνεται τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ ὑψηλὸν αἴσθημα, τὸ πληροῦν πάντα Ἕλληνα λύπης καὶ κατηφείας, καὶ πολλάκις καὶ αὐτῆς τῆς ἀγανακτήσεως. Ἐκ τούτου δ' εἰς δυσχερῆ διάκεινται θέσιν οἱ συζητοῦντες τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου· διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν, διατελοῦντες ἀπέναντι προστάτιδος καὶ εὐεργέτιδος δυνάμεως, εἰς ἣν ἀπείρους εὐγνωμοσύνας καὶ βαθὺ σέβας ὀφείλουσι, δὲν δύνανται νὰ ἐκφράσωσι μετὰ παῤῥησίας καὶ ἐκθέσωσι μετ' ἐλευθερίας τὰ ἐπὶ τῆς σοβαρᾶς ταύτης ὑποθέσεως αἰσθήματα αὐτῶν· ἀφ' ἑτέρου δὲ μέγα καὶ σοβαρὸν τὸ πρᾶγμα, μεγάλα τὰ δίκαια ἡμῶν, καὶ πληροῦται ἡ καρδία θλίψεως. Ὅτι ἀγνοεῖ μὲν τίνος νὰ αἰτιαθῇ, ὡς προαγαγόντος ἡμᾶς εἰς τὴν δυσχερῆ ταύτην θέσιν, συμφωνεῖ ὅμως μετὰ τοῦ τὸ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι ἡ κυρία τῶν πραγμάτων ἀρχὴ εἶναι αἱ ἐσφαλμέναι πληροφορίαι· ἄλλως πῶς ἄνθρωπος, οὐχὶ μόνον Ἕλλην ἀλλὰ πάσης φυλῆς, δὲν θέλει ἀναγνωρίσει ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ ἀπαιτήσεις τοιαύτας, ἀφορώσας ὑποθέσεις, διεξαχθείσας κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, κατὰ τοὺς νόμους παντὸς εὐνομουμένου ἔθνους; Ὅτι ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται ἀφορῶσι σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ Ἰουδαίου Πασιρίκου, ἀπότισιν αὐτῷ μεγάλης ποσότητος· πάντες δὲ γνωρίζουσιν, ὅτι, ἐν ᾧ ἡ ἀληθὴς τοῦ ἀνδρὸς περιουσία, τῆς ὁποίας τὴν ἀξίαν ἀπώλεσεν οὗτος, δὲν ὑπερέβαινε τότε τὰς δισχιλίας ἢ τὸ πολὺ τρισχιλίας δραχμὰς, ὁ ἐνταῦθα πρώην ἀντιπρόσωπος τῆς προστάτιδος Ἀγγλίας ἀνεβίβασεν αὐτὴν εἰς δισχιλίας λίτρας στερλίνας, τοσούτων τὴν ἀπότισιν ἀπαιτῶν πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Πασιρίκου, καὶ ἤδη παραδόξως ἡ ἀπαιτουμένη ἀποζημίωσις ἀναβιβάζεται εἰς ποσὸν μεῖζον τῶν ἑκατοσίων χιλιάδων δραχμῶν· ἐκ δὲ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὁρμώμενός τις θέλει πεισθῇ περὶ τῆς ἀγνωμοσύνης, περὶ τῆς μελαίνης ἀχαριστίας τοῦ ἀνδρὸς, ὅστις, ψιλαφητὰ φιλοφροσύνης λαβὼν δείγματα παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, πολλάκις χορηγησάσης αὐτῷ ἱκανὰς ποσότητας περιθάλψεων,

καὶ οὐ σμικρὸν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως εὐεργετηθεὶς διὰ βοηθημάτων ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ Βασιλικοῦ ταμείου, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα ἑτέρας ὀκτακισχιλίας δραχμὰς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως λαβὼν, ἐφ' αἷς καὶ ἐπίσημον συνέταξε συμβόλαιον, ἀπευθύνεται κατόπιν διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ ἀπαιτῶν ἀνηκούστους ποσότητας λόγῳ ἀποζημιώσεως. Τοιαύτη τις ἡ τῆς ὑποθέσεως φύσις, τὴν ὁποίαν ἐξετάζων πᾶς τις θέλει σχηματίσει ἐδραίαν πεποίθησιν, ὅτι οὐδὲ ἀκτὶς δικαίου ἔγκειται εἰς τὴν ἐπ' αὐτῆς στηριζομένην ἀπαίτησιν· ἡ θέσις ὅμως ἡμῶν οὐχ ἧττον παρίσταται δεινὴ, προτεινομένης τῆς ἀπαιτήσεως παρὰ δυνάμεως σεβαστῆς καὶ εὐεργέτιδος, παρὰ δυνάμεως εἰς ἣν ὀφείλεται μεγάλη ἡ εὐγνωμοσύνη, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα ἐκ σεβασμοῦ νὰ παραστήσωμεν μετὰ παῤῥησίας τὰ ὁμολογούμενα ἡμῶν δίκαια. Ὅτι ἡ περὶ παραχωρήσεως μέρους τῆς Ἑλληνικῆς χώρας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀνακοινωθεῖσα ἑτέρα ἀπαίτησις καὶ τὴν καρδίαν συντρίβει καὶ πάντα εὐλόγως καταβλίβει· διότι ἀφ' οὗ, καταφευσθεισῶν τῶν προσδοκιῶν ἁπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, προσωρίσθη ὁ περιορισμὸς τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας ἐντὸς στενωτάτων ὁρίων, καὶ πληθὺς ὁμογενῶν συμπαθούντων μεθ' ἡμῶν καὶ τὰ πάντα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας ἐπίσης προσενεγκόντων ἀπεκλείσθη τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ὑπέσαινε δὲ μόνον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἡ γλυκεῖα ἐλπὶς ὅτι θέλει ἀποδοθῇ ποτε καὶ αὐτῷ δικαιοσύνη, ζητεῖται ἤδη ἀπότισις τιμήματος καὶ ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ μικροῦ μέρους. Καὶ δύναται μὲν νὰ φανῇ μικρὰ ἡ ζητουμένη ἀπότισις, ἔχει ὅμως μεγίστην ἐπιῤῥοὴν καὶ ἀνυπολογίστους τὰς συνεπείας ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ὅτι, μ' ὅλον ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὅτε τὸ πρῶτον ἐζητήθησαν πληροφορίαι περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐνέκριναν νὰ τηρήσωσι σιωπὴν, εἶχον γνωστοποιηθῇ εἰς τὸ κοινὸν ἄλλοθι τινες τῶν ἀπαιτήσεων τούτων· ἐδίστασε δὲ μαθὼν αὐτὰς νὰ πεισθῇ ὅτι ἀληθεύουσι, καὶ ἤθελεν ἔτι ἐξακολουθεῖ ἀμφιβάλλων περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν, ἂν ὁ Κ. ὑπουργὸς δὲν διεξήρχετο ἄρτι τὰ περὶ τούτων, διότι οὐδεὶς ἐδύνατό ποτε νὰ πιστεύσῃ ὑπαρκτὰς τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας. Καὶ ἀληθῶς μεγάλα ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ δίκαια τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, συγκεχωρημένων πᾶν ἐξ ἀναξιοπαθείας γενόμενον αἴσθημα· ἐπειδὴ ὅμως καὶ σέβας πολὺ πρὸς τὴν εὐεργέτιδα δύναμιν ὀφείλεται καὶ ἀκροσφαλὲς τὸ ζήτημα διατελεῖ, διὰ τοῦτο ὀφείλει πᾶς νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸ μετὰ φρονήσεως, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ἑαυτοῦ αἰσθήματα ἐν ἁρμοδίᾳ ὥρᾳ· ἵνα μὴ ἄλλως

κατακριθῇ τὸ ἔθνος ἐπ' ἀγνωμοσύνῃ πρὸς δύναμιν πρὸς ἣν πάντοτε διετέλεσεν εὐγνωμονοῦν· διότι καὶ οὗτος πέποιθεν, ὅτι, ὅταν ἡ φωνὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἔθνους ἀντηχήσῃ εἰς τε τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ γενναῖον τῆς προστάτιδος Ἀγγλίας ἔθνος καὶ τὰ ἄλλα τῶν ὑπολοιπομένων δύω προστατίδων δυνάμεων, καὶ κατασταθῇ εἰς αὐτὰ γνωστὴ ἡ φύσις τῶν ἀπαιτήσεων, οὐδὲ φωνὴ θέλει ἐγερθῇ ἐν ἐκείνοις κατακρίνουσα εἰς τὴν Ἑλλάδα ποινὰς καὶ ζημίας τοιαύτας καὶ ἀπότμησιν τῆς ἐλαχίστης αὐτῆς χώρας. Ὅτι διὰ ταῦτα πάντες ὀφείλουσι, καταπνίγοντες τὰ εὔλογα αὐτῶν αἰσθήματα, νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῆς ἐλπίδος, ὅτι οὐδέποτε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ τοσοῦτον ἔνδοξον κατάγον ὕπαρξιν, καὶ τέλος ὑπάρξαν διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ συμπαθείας τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῶν μεγάλων δυνάμεων, εἰς ἃς ὀφείλει ἀπείρους χάριτας ἐπὶ τούτοις καὶ στηρίζει τὰς περὶ τῆς προόδου ἐλπίδας αὐτοῦ, θέλει καταδικασθῇ παρά τινος εἰς τὰς ἐπαγούσας καιρίαν εἰς αὐτὸ πληγὴν τοιαύτας ποινάς· ἐὰν δὲ, καὶ τοῦτο οὐδὲ νὰ φαντασθῇ τις πρέπει, οὐδ' ἤθελέ ποτε τολμήσει νὰ διανοηθῇ εἰ μὴ ἐπήρχετο εἰς αὐτὸν ἤδη· ἐὰν δὲ τὰ πράγματα ἤθελόν ποτε ἀποβῇ καταψεύδοντα τὰς ἐλπίδας τοῦ ἔθνους, ὑπάρχει τότε καιρὸς ἵνα σκεφθῇ περὶ τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἀδύνατον περίστασιν πρακτέου, οὐδεὶς δὲ παροραῖ τὸ τοῖς πᾶσιν ἐπιβεβλημένον ἱερὸν καθῆκον τῆς διατηρήσεως τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους, τῆς τιμῆς τοῦ Σεβαστοῦ αὐτοῦ Βασιλέως, τῶν ἀπαραγράπτων ἐθνικῶν δικαίων καὶ τέλος τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος. Τελευτῶν δ' ἀπένειμε καὶ οὗτος πλήρεις χάριτας εἰς τὴν κυβέρνησιν ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ μετριότητι, μεθ' ἧς τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως διεξήγαγε, καὶ ἐβεβαίωσεν αὐτὴν, ὅτι ἡ βουλὴ εἶναι ἑτοίμη νὰ παράσχῃ πᾶσαν ἐμπιστοσύνην καὶ συνδρομὴν, ἐνισχύουσα αὐτὴν διὰ παντὸς τρόπου εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διαγραφείσης ταύτης ὁδοῦ, πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος, τηρουμένης τῆς τιμῆς τοῦ θρόνου καὶ τῆς πατρίδος.

Εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἀγορευσάντων λεχθέντα συναινεσάσης ἁπάσης τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ'.

Τῆς 8 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀπέτεινε παραινέσεις εἰς τοὺς ἐν πᾶσι τοῖς θεωρείοις τοῦ βουλευτηρίου ἀκροατὰς, ἵνα τηρήσωσι τὴν προσήκουσαν τάξιν κατὰ τὴν τῆς συνεδριάσεως διάρκειαν, ὅπως μὴ γένηται κατ' αὐτῶν χρῆσις τῶν περὶ τῶν παραττόντων τὰς συνεδριάσεις διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ. Κατόπιν δ' ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ σοβαρότης τῶν περιστάσεων καὶ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ ἀντικειμένου εὐλόγως ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς τε βουλῆς καὶ ἁπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς· τὸ δ' ὑπουργεῖον, τὸ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς βουλῆς περιβληθὲν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀναγκάζεται ἐξ αὐτῆς νὰ ἐμφανισθῇ ὅλον σήμερον, καὶ νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ σώματος γεγονότα, λαβόντα ὕπαρξιν μετὰ τὴν κατὰ τὴν χθὲς συνεδρίασιν· οὐ μόνον δ' ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον ἔλαβεν, ἵνα ἀποταθῇ πρὸς τὰς προστάτιδας μεγάλας Δυνάμεις, καὶ τὴν ἀπάντησιν τῶν ἐντίμων παρ' ἡμῖν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, ἐν ᾗ θέλει κατιδεῖ ἡ βουλὴ κατὰ πόσον περὶ πολλοῦ ποιοῦνται αὗται τὴν διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὕπαρξιν ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπὸ τῶν ἐν Λονδίνῳ συνελθόντων ἄλλοτε ἀντιπροσώπων τῶν μεγάλων Δυνάμεων ὑπογραφείσης συνθήκης. Ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς θέλει ἀναγνώσει τὴν ἔγγραφον διακοίνωσιν τοῦ παρ' ἡμῖν πρέσβεως ἀντιπροσώπου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, μήπω ἀποπερατωθέντος ἔτι τοῦ ἐγγράφου τῆς μεταφράσεως τῆς ὑπὸ τοῦ πρέσβεως πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν σταλείσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον διακοινώσεως, οὔσης ὅμως ὁμοίας τῇ ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας σταλείσῃ· θέλει δὲ προσέτι ἀναγνώσει καὶ δύω ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐπίσης ὑποβάλλονται εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ σώματος, τὸ μὲν τοῦ ἐντίμου πρέσβεως ἀντιπροσώπου τῆς κυβερνήσεως τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, τὸ δὲ

διακοινώσεως ετέρας της Ελληνικής κυβερνήσεως, κοινοποιηθείσης είς τε τον έντιμον πρέσβυν της Μεγάλης Βρεταννίας και τους των δύω άλλων Μεγάλων δυνάμεων, την οποίαν, ακούσας τας διαταγάς της Α. Μεγαλειότητος του Σεβαστού Βασιλέως ημών και την κρίσιν του Υπουργικού Συμβουλίου, έκρινε δέον να απευθύνη.

Αναγνώντος του γραμματέως τα έγγραφα ταύτα, έχοντα ούτως·

« Αθήναι, την 19 Ιανουαρίου 1850.

Κύριε!

Εις απάντησιν των δύο διακοινώσεων τας οποίας μοι απευθύνατε την 17 και 18 Ιανουαρίου, έχω την τιμήν να σας διαβιβάσω ενταύθα αντίγραφον της διακοινώσεως, την οποίαν αύθημερον διεύθυνα προς τον Κ. Πρέσβυν της Αυτής Βρεταννικής Μεγαλειότητος· θέλετε εύρει εν αυτή, ως ελπίζω, την έκφρασιν των αισθημάτων ζωηρού συμφέροντος, το οποίον μοι εμπνέει υπέρ της Κυβερνήσεως της Αυτού Ελληνικής Μεγαλειότητος ο χαρακτήρ μου ως αντιπροσώπου Δυνάμεως, ήτις υπέγραψε την καταρτίσασαν την ανεξαρτησίαν της Ελλάδος Συνθήκην.

Δέχθητε Κύριε την διαβεβαίωσιν της υψηλής μου υπολήψεως κτλ.

(Υπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Προς τον Κ. Α. Δόντον Υπουργόν των Εξωτερικών Υποθέσεων και του Β. Οίκου.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

Εν Αθήναις, την 19 Ιανουαρίου 1850.

Ο υποφαινόμενος έκτακτος απεσταλμένος και πληρεξούσιος Υπουργός της Γαλλικής Δημοκρατίας, λαβών γνώσιν της διακοινώσεως την οποίαν χθες 18 Ιανουαρίου διεβίβασεν ο έντιμότατος Κ. Θωμάς Ουάϊς πληρεξούσιος Υπουργός της Αυτής Βρεταννικής Μεγαλειότητος παρά τη Αυτού Ελληνική Μεγαλειότητι προς τον Κ. Δόντον Υπουργόν επί των Εξωτερικών σχέσεων, αναγγέλλων δια ταύτης ότι δεν επιτρέπεται εις τα Ελληνικά πολεμικά πλοία να πλέωσιν ενώπιον της Αγγλικής σημαίας, αναγκάζεται μετ' λύπην του να κάμη κίνημα, το οποίον θεωρεί ότι τω υποδεικνύουσι τα χρέη αυτού ως αντιπροσώπου Δυνάμεως ήτις συνυπέγραψε την καταρτίσασαν το Βασίλειον της Ελλάδος

Συνθήκην. Πραγματικώς το άρθρον 4 της μεταξύ Γαλλίας, Αγγλίας και Ρωσσίας συνομολογηθείσης εν Λονδίνω την 7 Μαΐου 1832 Συνθήκης διαλαμβάνει, ότι η Ελλάς, υπό την κυριαρχίαν του Πρίγκιπος Όθωνος της Βαυαρίας, και την εγγύησιν των είρημένων τριών Δυνάμεων, θέλει αποτελέσει Κράτος μοναρχικόν ανεξάρτητον.

Ο υποφαινόμενος σκεφθείς ωρίμως δεν δύναται να παρασιωπήση, ότι θεωρεί την υπό του Κυρίου Πρέσβεως της Αυτής Βρεταννικής Μεγαλειότητος γενομένην εις την Κυβέρνησιν της Αυτού Ελληνικής Μεγαλειότητος και υπό του Κυρίου Ναυάρχου Πάρκερ υποστηριζομένην απαγόρευσιν του να διαθέτη ελευθέρως τα πολεμικά αυτής πλοία, ως πρώτην προσβολήν κατά της ανεξαρτησίας της Ελλάδος. Όταν λέγη τις ανεξαρτησίαν εννοεί βεβαίως, ότι αύτη συνεπιφέρει μεθ' εαυτής και την ευθύνην· διό και ο υποφαινόμενος δεν ήθελε λάβει παντάπασι την ιδέαν να διαφιλονεικήση όπωσδήποτε εις τον Πρέσβυν της Α. Βρ. Μ. το δικαίωμα του ν' απαιτήση την επανόρθωσιν των κατά της Ελληνικής Κυβερνήσεως παραπόνων του, άν η Κυβέρνησις αύτη ήρνείτο να τω δώση νόμιμον ικανοποίησιν· αλλ' ούτω δεν παρουσιάζεται το πράγμα.

Η Κυβέρνησις της Α. Έλλ. Μεγαλειότητος, προσκληθείσα ν' απαντήση εντός 24 ωρών και άνευ συζητήσεως εις απαιτήσεις τας οποίας θεωρεί αμφισβητητέας, επικαλείται διαιτητίαν εξασφαλίζουσαν όλα τα δικαιώματα, και σύμφωνον ούσαν μέ τους όρους και το πνεύμα του άρθρου της προρρηθείσης Συνθήκης του 1832. Τούτο δεν είναι κατά τον τρόπον του σκέπτεσθαι του Πρέσβεως της Γαλλικής Δημοκρατίας απόρριψις οριστική, δυναμένη να επιφέρη κατά της Ελληνικής Κυβερνήσεως συνεπείας, τας οποίας άρνησις μόνον απόλυτος, αντιτασσομένη εις τας περί ων ο λόγος απαιτήσεις, ήδύνατο κατά τι να δικαιολογήση· φρονεί επομένως ο υποφαινόμενος ότι υπείκει εις χρέος απαραίτητον, παρακαλών εκ νέου τον Πρέσβυν της Αγγλίας να ευαρεστηθή να θεωρήση την εις τοιαύτας κρισίμους περιστάσεις γενομένην προσφυγήν εις την διαιτητίαν της Κυβερνήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας ως επιβαλλουσαν αυτώ το καθήκον του ν' αναχαιτήση, μέχρις ού ήθελε γνωρίσει τί απεφάσισε περί της προτάσεως ταύτης η Κυβέρνησίς του, τα αναγκαστικά μέτρα, τα οποία κατά την από 18 Ιανουαρίου διακοίνωσίν του είναι φόβος μήπως λάβη συμφώνως μετά του αντιναυάρχου Κ. Πάρκερ.

Ὁ Κ. Θουβενὲλ, κινούμενος ἀπὸ μόνην τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ παρεμβάλῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν μεσολάβησίν του πρὸς τακτοποίησιν ὑποθέσεως, ἐκκριμοῦς οὔσης μεταξὺ δύω Κυβερνήσεων φίλων καὶ Συμμάχων τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐλπίζει ὅτι ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς ἐκτιμῶν τὰ αἴτια καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς διακοινώσεως ταύτης θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν.

Ὁ ὑπουργὸς ἔχει τὴν τιμὴν κτλ.

(Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Ἐκ τοῦ παρὰ τὴν Σαλαμῖνα Πλοίου τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος « ἡ Βασίλισσα. »

7/19 Ἰανουαρίου 1850.

Κύριε!

Ἀναφερόμενος εἰς ἣν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπευθύνω χθὲς διακοίνωσιν, δι' ἧς ἐζήτουν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ἀντιναυάρχου Κ. Πάρκερ, νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀνηκούσας διαταγὰς, ἵνα ἐμποδισθῇ πᾶν τυχὸν κίνημα ἐκ μέρους τῶν ἐν τῷ Πειραεῖ πλοίων Αὐτῆς, σᾶς εἰδοποιῶ ἤδη, κατ' αἴτησιν τοῦ Ἀντιναυάρχου, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὁ *Ὄθων* ἀπέπλευσε, καὶ τοι γενομένης τοιαύτης προειδοποιήσεως, ὁ Ἀντιναύαρχος εὑρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην τοῦ νὰ τὸ ὀπισθοδρομήσῃ διά τινος τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος· πρὸς δὲ καὶ ὅτι ὁ Κ. Ἀντιναύαρχος, κατὰ συνέπειαν τῶν διαταγῶν, καθ' ἃς εἶναι ἤδη ἀναγκασμένος νὰ ἐνεργήσῃ, ὡς ἔλαβον ἤδη τὴν λύπην τοῦ νὰ σᾶς προειδοποιήσω, θέλει ὑποχρεωθῇ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων μέτρων, νὰ διατάξῃ ὅπως ὁ *Ὄθων* καὶ ἄλλα πλοῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετακομισθῶσιν εἰς Σαλαμῖνα καὶ κρατηθῶσιν ἐκεῖ μέχρις οὗ αἱ ἀπαιτήσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῇ διακοινώσει τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὴν 17 τοῦ τρέχοντος, ἐκπληρωθῶσιν.

Ἔχω τὴν τιμὴν

(Ὑπογ.) Θ. ΟΥΑΪΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων.

Ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7|19 Ἰανουαρίου 1850.

Κύριε!

Ἔλαβον τὴν ὁποίαν μ' ἐκάμετε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ ἀπευθύνετε χθὲς διακοίνωσιν.

Μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς ἐκφράσω ὁποῖα αἰσθήματα ἡ ἀνάγνωσις ταύτης διήγειρεν εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του· τὰ αἰσθήματα ταῦτα τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον θέλει τὰ συμμερισθῇ.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀσθενὴς, Κύριε, καὶ δὲν περιέμενε ποτὲ τοιαῦτα βέλη ἐκ μέρους Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ἐπαιρομένη συνηριθμεῖ μετὰ πεποιθήσεως μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν της.

Ἀπέναντι δυνάμεων τοιούτων, οἵαι εἰσὶν αἱ ὑπακούουσαι εἰς τὰς ὁδηγίας σας, ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ ἄλλο εἰμὴ τὰ δίκαιά της, καὶ διαμαρτύρησιν ἐπίσημον κατ' ἐχθροπραξιῶν γενομένων ἐναντίον της ἐν πληρεστάτῃ εἰρήνῃ, καὶ προσβαλλουσῶν, ἐκτὸς ἄλλων σπουδαιοτάτων συμφερόντων, εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Εἰς τοιαύτας λυπηρὰς περιστάσεις στηριζόμενοι μετὰ πεποιθήσεως ἐπὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐπὶ τῶν συμπαθειῶν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησίς του θέλουσι περιμείνει μετὰ ψυχραιμίας ἀλλὰ συνάμα καὶ μετὰ καρτερίας τὸ τέρμα τῶν δοκιμασιῶν τὰς ὁποίας, κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, ἔχετε ἀκόμη προωρισμένας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Δεχθῆτε Κύριε κτλ. (Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θωμᾶν Οὐάϊς πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος. »

Εἷς μὲν ἐπευφήμησεν ὑπὲρ τῆς προστατίδος Δυνάμεως τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ὁ πρόεδρος, ἀπευθύνας εἰς αὐτὸν τὰς προσηκούσας παρατηρήσεις, ἀπεδοκίμασε δυνάμει τοῦ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ παραχωρουμένου αὐτῷ δικαιώματος πάσας τὰς τοιαύτας δι' ἐπιδοκιμασιῶν καὶ ἀποδοκιμασιῶν ἐκφράσεις τῶν μελῶν τοῦ σώματος. Ὁ δ' ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξηκολούθησεν ἀγορεύων, ὅτι ἐπὶ οὕτω σπουδαιοτάτων περιστάσεων ὀφείλουσι

πάντες νὰ τηρῶσιν εὐσχημοσύνην τε καὶ μετριοπάθειαν οὐ τὴν τυχοῦσαν περὶ τὰς ἐκφράσεις, ὄντος τοῦ ζητήματος πρὸς Δύναμιν εὐεργέτιδα καὶ προστάτιδα τῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἣν σέβας τε καὶ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται. Ὅτι οἱ μὲν ἀπαιτοῦντες εἰσὶν ἰσχυροὶ, ἀσθενὲς δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος· ἀλλ' ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ὑπάρχει τὸ δίκαιον, καὶ ἐν τῇ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ καρτερίᾳ ἡμῶν ἔγκεινται τὰ παθήματα καὶ ἡ ἔνδοξος τοῦ ἔθνους ἱστορία, εὐλόγως ἐνισχύοντα τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ διὰ τῆς γλώσσης παντὸς Ἕλληνος ἐπεδοκίμασε καὶ ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διαγραφεῖσαν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης πορείαν, καὶ ὅστις, πεποιθὼς εἰς τὴν πεποίθησιν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἐλπίζει ὅτι θέλει ἐπέλθει ἡ τῶν διαπραγματεύσεων λύσις κατὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἐπιθυμίαν. Ὅτι, ὅτεν ἔχθες, ἐξελθὼν τῆς συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας καὶ περὶ λύχνων ἁφὰς εἰς τὸ κατάστημα ἀφικόμενος, ἔλαβε παρ' ὑπαλλήλου τῆς πρεσβείας τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως τὴν ἀναγνωσθεῖσαν διακοίνωσιν τοῦ ἐντίμου ἀντιπροσώπου Αὐτῆς, ἀφορῶσαν τὴν εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμῖνος διαταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κυρίου τούτου πρίσβεως, τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. Ναυάρχου, ῥυμούλκησιν τῶν ἐν Πειραιεῖ προσωρμισμένων Βασιλικῶν πολεμικῶν πλοίων, κατεβλίβη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ ὑπουργείου μελῶν ἐπὶ μᾶλλον. Ἐσπούδασε τότε τὸ ἀντικείμενον πανταχόθεν, καὶ, ὑποχωρῶν εἰς τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, ἀκούσας τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προέβη ἐξ ἀνυπερβλήτου μὲν ἀνάγκης εἰς τὴν γενομένην συνεπείᾳ τῆς διακοινώσεως ταύτης διαμαρτύρησιν, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς θλίψεως, ὡς διατελῶν ἀπέναντι μιᾶς τῶν εἰσεργετίδων μεγάλων Δυνάμεων· ἐτήρησεν ὅμως ἐν αὐτῇ τὴν προσήκουσαν σεμνοπρέπειαν, προτιθέμενος μόνον νὰ διατηρήσῃ δι' αὐτῆς τὰ ἀπαράγραπτα, τὰ διὰ τοσούτων θυσιῶν καὶ αἱμάτων τῆς τε Πατρίδος καὶ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀποκτηθέντα ὑπὸ τοῦ ἔθνους δικαιώματα· ἐκ τῆς ἀναγνώσεως δ' αὐτῆς εἶδεν ἡ βουλὴ τὸν μετριοπαθῆ μὲν ἀλλ' ἀξιοπρεπῆ δρόμον, τὸν ὁποῖον διέγραψεν ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης προέβη, ἐνισχυθεῖσα διὰ τῆς ὑφ' ὑμῶν ἐπιδοκιμασίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἀφιδοῦς ἐμπιστοσύνης τῆς βουλῆς.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι μετὰ ταῦτα οὐδὲν ὑπολείπεται ἢ νὰ ἀνευφημήσῃ ἡ βουλὴ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ὑπὲρ τοῦ Σεβαστοῦ Βασιλέως ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ τῶν συμμάχων εὐεργετίδων τῆς

Ἑλλάδος Μεγάλων Δυνάμεων, καὶ τῆς βουλῆς παραδεχθείσης, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Θ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῇς 14 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὐρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τὸν ἐκ Μεγάρων βουλευτὴν Κ. Ν. Τσαλακώνσταν, ἐξαιτησάμενον ἀπουσίας ἄδειαν, διότι ἀνέθηκεν εἰς αὐτὸν ἡ κυβέρνησις δημοσίαν τινὰ ὑπηρεσίαν, ἡ βουλὴ ἐπέτρεψε τὴν ζητηθεῖσαν ἄδειαν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν ἐκείνης, δι' ἧς ὑποβάλλεται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς παρούσης συνόδου τῆς βουλῆς· ἔχει δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

α Σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα **101** καὶ **102** τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ αὐτῆς συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα ἐν τινι τῶν Βουλευτικῶν δωματίων, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τόν τε προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης Β'. Συνόδου, συνέταξε καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸν διὰ τὴν ἀρξαμένην Γ'. Σύνοδον ἀνήκοντα προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, τὸν ὁποῖον κρίνει ἀναγκαῖον νὰ συνοδεύσῃ μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος διαιρούμενος εἰς πέντε κεφάλαια ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς **194,868:78** ἀναλογούσας, ἐπὶ μὲν τῶν Βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου καὶ τῶν κλητήρων, ἐπὶ ἓξ μῆνας, ἐπὶ δὲ τῶν διατηρουμένων καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον ὑπαλλήλων, καὶ ἐπ' ἄλλων τινῶν ἐξόδων τοῦ Καταστήματος, δι' ἓν ἔτος.

Οἱ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαιούμενοι Βουλευταὶ ὑπάγονται κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68 τοῦ Συντάγματος εἰς δύο κατηγορίας, τοὐτέστιν, οἱ μὲν λαμβάνουσι παρὰ τοῦ ταμείου ὁλοσχερῆ τὴν ἑαυτῶν μηνιαίαν ἀποζημίωσιν, οἱ δὲ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς ἐλλεῖπον μέρος· ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ, προσδιώρισεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἀποζημίωσιν ἑκατέρων, εἰς δραχμὰς 160,000 κατὰ τὸ κεφ. Α. τοῦ ἐγκλειομένου πίνακος.

Τὸ Β'. Κεφάλαιον, περιλαμβάνον τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων τῆς Βουλῆς, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 17,020.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπήνεγκεν ἐπὶ τούτου ἐλάττωσίν τινα καὶ ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνοι.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ'. συνισταμένου εἰς δραχ. 9,560, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν παρατήρησιν φέρει, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ προσδιορίζονται ἐπ' ἔλαττον τοῦ περισυνοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναγκαῖα τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ καταστήματος ἔξοδα.

Τὸ Κεφ. Δ'. συμποσοῦται εἰς δραχμὰς 3,570, ἀποκειμένου εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιφέρῃ οἱανδήποτε ἐγκρίνοι αὔξησιν, ἐὰν νομίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο δυσανάλογον μὲ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Εἰς τὸ Ε. Κεφάλαιον ἐμπεριέχονται ἐπὶ τρισὶν ἄρθροις δαπάναι ἀναγόμεναι, αἱ μὲν εἰς τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, αἱ δὲ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξειργάσθη προσηκόντως τὸν περὶ τούτων λογαριασμὸν τοῦ ἐφόρου τῆς Βουλῆς, μετὰ τῶν ἀναγκαίων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, καὶ παρεδέχθη αὐτόν, καταχωρίσασα εἰς τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν τὴν ἀνήκουσαν ποσότητα κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ Ε. Κεφαλαίου λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῶν δαπανῶν.

Ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ ἐγκρίνῃ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπή, μετὰ ὡρίμου συζητήσιν, ὑποβάλλει εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σώματος διὰ τῆς παρούσης ἐκθέσεώς της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπή.

Α. Νάκος.	Α. Καστανᾶς
Εὐ. Μ. Παρίσης.	Ἠλ. Παππαδαῖος.
Γ. Παπαδημητρίου.	Π. Τσιμπουράκης. »

Προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς διὰ τὴν Γ'. Βουλ. Σύνοδον τῆς Β'. Περιόδου, ἀρχομένην ἀπὸ 10 Δεκεμβρ. 1849—10 Ἰαν. 1850

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις κονδυλίων.	Ποσὰ κατ' ἄρθρον	Ποσὰ κατὰ Κεφάλ.		Παρατηρήσεις.
						(α) Ὑπελογίσθησαν αἱ ἀποζημιώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρ. 67 καὶ 68 τοῦ Συντάγματος.
Α'.	1	Βουλευτικὸν Σῶμα. Ἀποζημιώσεις Βουλευτῶν κτλ. .	160,000	160,000	α)	
Β'.	1	Προσωπικὸν τοῦ γραφείου. Μισθοὶ ἀρχιουρλακὴς, δύο συντακτῶν καὶ τοῦ πρωτοκολλίστου.	7,300	. . .		(β) Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται 600 δραχ. διὰ μισθὸν τοῦ βοηθοῦ τοῦ ταμείου ἐπὶ 6 μῆνας.
	2	Μισθὸς βοηθητικοῦ προσωπικοῦ .	4,100	β)		
	3	» Δύο εὐταξιῶν . . .	1,260			
	4	» Κλητήρων	3,500			
	5	Διὰ τὸ διατηρηθησόμενον προσωπικὸν, ἑνὸς γραφέως εἰς τὴν βιβλιοθ. καὶ ἑνὸς εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν βουλῶν καὶ κλητήρων εἰς τε τὴν βουλὴν καὶ τὴν βιβλιοθ. καθ' ὅλην τὴν σύνοδ.	860	17,020		(γ) Ἐν τῷ ποσῷ τούτῳ συμπεριλαμβάνονται τὰ προκαταβληθέντα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου δι' ἀγορὰν ἐλαίου καθ' ὅλην τὴν Σύνοδον.
Γ'.	1	Γλικὸν καὶ ἔξοδα γραφείου. Προμήθεια γραφικῆς ὕλης . .	540			(δ) Ὁμοίως τὰ δι' ἀγορὰν ξύλων καὶ ἀνθράκων.
	2	Συνδρομὴ ἐγχωρ. καὶ ξένων ἐφημερ.	2,200			
	3	Ἀγορὰ βιβλ. καὶ περιοδ. συγγραμ.	1,200			
	4	Δετικὰ τῶν πρακτικ. τῆς βουλῆς καὶ ἄλλων ἀναγκαίων βιβλίων .	1,800			
	5	Προμήθεια τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ τὰ πρακτικὰ τῆς βουλῆς κλπ.	3,000			
	6	Προμήθεια ἐλαίου διὰ τοὺς φανοὺς τοῦ βουλευτ. καταστήματος .	400	γ)		
			430	δ)		

Δ'.						
	1	Ἐπισκευαὶ κατασταλάγματος καὶ θερμαστρῶν	1,150			
	2	Κατασκευὴ μιᾶς ἀρχειοθήκης τοῦ γραφείου	120			
	3	Ἔκτακτοι δαπάναι τοῦ προέδρου καὶ λοιπὰ ἐν γένει	2,300		3,570	
Ε'.		Καθυστερούντα κτλ.				
	1	Εἰς μισθοδοσίαν τοῦ διατηρηθέντος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς βουλῆς μέχρι τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς προσωπικοῦ ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων . . .	1,249	98		
	2	Εἰς διαφόρους δαπάνας γενομένας κατὰ τὴν τελευτὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς βουλῆς, συμφώνως μὲ τὸν λογαριασμ. τοῦ ἐφόρου	468	80		
	3	Εἰς πληρωμὴν τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς τῆς παρελθούσης συνόδου κλπ. καὶ τὰς πρὸς τοῦτο ἐκτελεσθείσας τυπογρ. ἐργασίας, μένει πληρωθεῖσας . . .	3,000		4718	78
		Τὸ ὅλον . . .			194,868	78

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ Ἐπιτροπή.

Α. Καπετάνος
Δημ. Νάνος.

Ε. Παρίσης.
Ἰω. Παπαδάκης.

Καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

αἱ ἐπὶ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐξαιτεῖται ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1849** συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ἐπὶ μὲν τοῦ κεφαλαίου Ζ'. ἄρθρου **4** « Διατροφὴ ὑποδίκων » **20,000** δραχμ... Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφαλαίου Η'. ἄρθρου **4** « Ἀποζημιώσεις μαρτύρων » δραχ. 20,000· τὸ ὅλον **40,000**, καὶ παρατηροῦσα ὅτι οἱ προκαλοῦντες τὴν ζητουμένην πίστωσιν λόγοι εἰσὶν ἀποχρώντως δικαιολογημένοι, συνίστησιν εἰς τὴν βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **14** Ἰανουαρίου **1850**.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπή

Α. Γουζούασης — Κ. Οἰκονόμου
Σ. Χ. Στεφανόπουλος — Ὁ Εἰσηγητὴς
Μελ. Χ. Μελίτης

Πρωΐτερη ἡ ἐπανάληψις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως προτεταμένου νομοσχεδίου ὑπὸ τοῦ ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτοῦ, καὶ ἀνεγνώσθη τό τε **6** ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιψήφισις εἶχεν ἀναβληθῆ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, καὶ τὸ μέρος τῶν πρακτικῶν τῆς κατ' ἐκείνην τὴν σύνοδον ΡΑΪ. συνεδριάσεως τῆς 5 Ὀκτωβρίου, ἐνῷ ἐκτίθενται αἱ τότε ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου γενόμεναι συζητήσεις.

Πρὶν ἢ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν, ἐξέθηκέ τις ὅτι τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον εἶναι ἐκ τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον προταθέντων νομοθετημάτων, τοῦ ὁποίου ἐπελήφθη μὲν ἡ Βουλὴ δὲν κατωρθώθη δ' ἡ ὅλη ἐπιψήφισις· ἐπειδὴ δ' ἐν ταῖς Βουλαῖς τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου κατὰ μὲν τὰς συνόδους τῆς αὐτῆς περιόδου ἐπιλαμβάνονται τῶν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὑπολειπομένων ἐκκρεμῶν ἔργων, καθ' ἣν εὑρίσκονται στάσιν, τῶν δ' ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην περίοδον ὑπολειπομένων δὲν ἐπιλαμβάνονται ἂν δὲν προταθῶσιν ἐκ νέου καὶ διέλθωσιν αὐτὰς τὴν διαγεγραμμένην βάσανον· διὰ τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν ῥητὴ πρέπει νὰ ἐπενεχθῇ ἀποφασις, μηδὲν προβλέποντος τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀλλ' εἷς τῶν γραμματέων, ἀναγνοὺς τὸ 55 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἀντεῖπεν, ὅτι τοῦτο ῥητῶς τὸ περὶ τούτου διατάσσει.

Τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων, ἡ δὲ βουλὴ προέβη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ μὲν τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι οἱ διστάζοντες νὰ ἐπιψηφίσωσι τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὑπολαμβάνουσιν, ὅτι ἡ προικοδοτικὴ μερὶς ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου θέλει ἀποτελεῖσθαι· ἐπειδὴ ὅμως συνήθως αὕτη ἐκ πολλῷ πλειόνων τοῦ ἑνὸς θέλει σύγκεισθαι, οὐδὲν ὑπάρχει τὸ πρόσκομμα, ἀποκειμένου εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς δημοπρασίας ἀποφανθησομένους νὰ ἀκυρώσωσι τὴν ἐπί τινων τεμαχίων δημοπρασίαν πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ, ἐὰν τὸ προσενεχθὲν κατ' αὐτὴν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκτεθέντων τεμαχίων ὑπερβαίνῃ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν· ἂν δέ ποτε σπανίως συμβῇ καὶ ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου νὰ ἀποτελῆται ἡ προικοδοτικὴ μερίς, αἱ ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἀρχαὶ δύνανται ἐπίσης νὰ προλάβωσι τὸ ἄτοπον, ὑποδιαιροῦσαι τὸ μόνον τοῦτο τεμάχιον γῆς, τοῦ ὁποίου τὴν ἀξίαν θέλουσιν ὡς ἔγγιστα προγνωρίζει. Καὶ ὅτι, ἐάν ποτε κατὰ τὴν δημοπρασίαν τεμάχιόν τι ὑπερτιμηθῇ ἐκ πεισματώδους συναγωνισμοῦ, καθ' ὑπέρβασιν τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, τότε τὸ ἄτοπον οὐ μόνον θεραπεύεται γενόμενον, διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῆς δημοπρασίας ὅτε διατελεῖ καταφανὴς ὁ ἐκ πείσματος συναγωνισμός, ἀλλὰ καὶ προλαμβάνεται διοικητικῶς μήπω ὑπάρξαν, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀποτελέσοντος ἑκάστην προσφορὰν ποσοῦ εἰς 40 ἢ καὶ 50 φέρ' εἰπεῖν δραχμάς, δι' οὗ, μηδόλως τὸν συναγωνισμὸν περιορίζοντος ἀλλὰ μᾶλλον ἐνισχύοντος αὐτόν, προλαμβάνεται μὲν ἡ διὰ μιᾶς προσφορᾶς ἐφ' ἅπαξ μεγάλη ὑπερτίμησις τοῦ τεμαχίου, ἀποτρέπονται δ' οἱ συναγωνιζόμενοι νὰ ὑπερτιμήσωσιν αὐτὸ βαθμηδὸν πλέον τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀξίας, φόβῳ μὴ οἱ συναγωνιζόμενοι παραιτηθῶσι τοῦ συναγωνισμοῦ καὶ καταλίπωσιν αὐτὸ εἰς βάρος τῶν προσφερόντων ὑπὲρ τὴν ἀξίαν τοῦ τεμαχίου.

Ἀντέταξεν ὁ τὴν τροπολογίαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ΡΑΕ. τῆς ληξάσης συνόδου προτείνας, ὅτι ὁ τὸ ἄρθρον ὑποστηρίζων, ἵνα εἰς τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπιμείνῃ, ὤφειλε νὰ καταδείξῃ τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τροπολογίας ἄτοπα, ἐν ᾧ ἄλλως τοιαῦτα θέλει προαγάγει ἡ τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἄρθρου ἐφαρμογή. Καὶ ὅτι ἡ τροπολογία, στηριζομένη καὶ εἰς τὸν περὶ προικοδοτήσεως ἐν ἰσχύϊ νόμον, εἶναι προτιμητέα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐξέθηκεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι, διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς τροπολογίας, καταστρέφεται ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου, τοῦτο δ' οὐσιώδη ἀποτελεῖ λόγον πρὸς ἀπόρριψιν αὐτῆς, καταδεικνύοντα τὸ πλημμελές· διότι διπλοῦν τινα σκοπὸν τὸ νομοσχέδιον προέθετο, τήν τε ἴσην πάντων προικοδότησιν, πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ νόμον κειμένου ἀτόπου, καθ' ὃν, διατελούσης ἀπεριορίστου τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, εἷς μὲν ἐξήσκει εὐρύτατον προικοδοτήσεως δικαίωμα, ὁ δ' ἕτερος λίαν περιωρισμένον, καὶ τὴν μὴ ὑποχρέωσιν τῶν προικοδοτουμένων διὰ μεγάλων προικοδοτικῶν πιστώσεων, καθιστῶσαν αὐτοὺς ἀνικάνους πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των. Καὶ εὐλόγως· διότι καὶ αἱ γαῖαι δὲν εἶναι τοσαῦται ἵνα εἰς πάντας ἐπαρκέσωσιν, ἤθελε δὲ συμβῆ τὸ ἄτοπον νὰ μὴ δυνηθῶσι τινὲς νὰ λάβωσι προικοδότησίν τινα· καὶ τὴν αὐτὴν ἀξίαν δὲν ἔχουσι πᾶσαι, ἐκ τούτου δ' ὁ ἐν Νομῷ τινι προικοδοτηθεὶς ἤθελε λάβει γαίας πολλῷ μείζονος ἀξίας τοῦ ἐν ἄλλῳ νομῷ προικοδοτηθέντος· καὶ τὰ ἐκ προικοδοτήσεων καθυστεροῦντα, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν μεγάλων ὑποχρεώσεων τῶν προικοδοτηθέντων προέκυψαν. Ὅτι κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐκτέλεσιν θέλει ἀναφυῇ ἀληθῶς δυσχέρειά τις, ἀλλ' αὕτη ὑποτίθησι κακοήθειαν, τείνουσαν πρὸς ματαίωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, καὶ θέλει συμβῆ ὅταν, πρὸς ματαίωσιν τῆς ἐπί τινος κτήματος δημοπρασίας προσενεχθῇ ποσότης ὑπερβαίνουσα τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν καὶ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν· ἀλλὰ καὶ αὕτη διοικητικῶς δύναται νὰ προληφθῇ. ὅταν αἱ εἰς δημοπρασίαν ἐκτιθέμεναι μερίδες ἐκ πολλῶν ἀποτελῶνται τεμαχίων μικρᾶς ἐκτάσεως, εἴκοσι φέρ' εἰπεῖν στρεμμάτων. Καὶ ὅτι, ὑπαρχόντων τῶν ἐκτεθέντων πλεονεκτημάτων ἐν τῇ τοῦ νομοσχεδίου διατάξει, ἂν κριθῇ ἀναγκαῖον καὶ ἡ δυσχέρεια αὕτη διὰ τοῦ νόμου νὰ προληφθῇ, δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκ Κορινθίας βουλευτοῦ προταθεῖσαν ἄλλοτε γνώμην, καθ' ἣν ἡ τὸ πλέον τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως προσφερόμενον ποσὸν νὰ πληρόνηται ἀμέσως εἰς χρήματα, ἢ νὰ ἀποκόπτηται ἑκατοί, τις ἐκ τοῦ δημοπρατηθέντος τεμαχίου, ὅση δύναται νὰ ἀποφέρῃ ποσὸν ἴσον μὲ τὸ πλέον τῆς πιστώσεως προσενεχθέν· ἐνεργουμένου δ' ἐν ταῖς τοιαύταις περιστάσεσι θατέρου τῶν μέτρων τούτων κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ πλειοδότου, θέλει προλαμβάνεσθαι καὶ τὸ καταδειχθὲν ἄτοπον.

Ἐπήνεγκεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητής, ὅτι, παραδεχομένου τὴν ἐκτεθεῖσαν γνώμην τοῦ τὸ νομοσχέδιον προβαλόντος, οὐδ' αὐτὸς κωλύεται νὰ παραδεχθῇ αὐτήν, καὶ τοι προβλέπων ἱκανὰς περὶ τὴν

ἐκτέλεσίν της δυσχερείας· διότι θέλει ἀμφισβητηθῇ βεβαίως ἐκ ποίας τοῦ τεμαχίου πλευρᾶς θέλει ἀποκοπῇ τὸ ἀποκοπησόμενον τεμάχιον, πολλῶν προερχομένων εἰς συναγωνισμὸν κατὰ τὴν δημοπρασίαν ἐθνικῶν γαιῶν παρακειμένων ταῖς ἰδιοκτησίοις αὐτῶν ἐκ τῆς πρὸς συνένωσιν αὐτῶν ἐπιθυμίας, καὶ ἐν διχογνωμίᾳ μετὰ τῆς ἀρχῆς πρέπει νὰ ὁρισθῇ τίς ἐπ' αὐτῆς θέλει ἀποφασίσει, καὶ ἐν συντόμῳ πολλαὶ ἀμφιβολίαι θέλουσι γεννηθῇ, περὶ ὧν ῥητῶς ὁ νόμος δέον νὰ διατάξῃ.

Πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι, ἂν αἱ ἐπιφυλάξεις καὶ ἡ τῶν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἀρχῶν πρόνοια, τὰς ὁποίας ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ἀνέφερεν ὁ πρωτείνας αὐτὸ, τεθῶσι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκ Θήρας βουλευτοῦ προτεταμένης τροπολογίας, παρίσταται αὕτη αἱρετωτέρα τοῦ νομοσχεδίου· διότι, ἐκτιθεμένου εἰς δημοπρασίαν τεμαχίου μικρᾶς ἐκτάσεως, τὸ ὑπερβάλλον τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως ποσὸν θέλει εἶσθαι ὀλίγον, καὶ πληρονόμενον εἰς δέκα δόσεις οὐδὲν θέλει προαγάγει τὸ ἄτοπον· οὕτω δὲ θέλομεν ἀπαλλαγῇ καὶ ἀπὸ πασῶν ἐκείνων τῶν ἀμφισβητήσεων, τὰς ὁποίας ὁ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴς ἐξέθηκε, καὶ ἀπὸ τῶν δυσχερειῶν πρὸς εὕρεσιν τῶν πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ὑπερβάλλοντος ἀναγκαίων χρημάτων, αἵτινες θέλουσιν ἐπέλθει ἀναγκαίως πάντων ἀπορούντων. Καὶ ὅτι ἡ τοῦ συναγωνισμοῦ ὑπερτίμησις τοῦ δημοπρατουμένου τεμαχίου πρὸς ματαίωσιν τῆς δημοπρασίας οὐχὶ ἐκ κακοηθείας ἀλλ' ἐκ συμφέροντος θέλει ἐπιγίνεσθαι, ἐκ συμφέροντος ἵνα οἱ πανταχόθεν καταπιεζόμενοι χωρικοὶ διατηρήσωσιν ὑφ' ἑαυτοὺς τὰς ὑφ' αὐτῶν κατεχομένας ἐθνικὰς γαίας· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς προσδιορισμὸς τοῦ ποσοῦ ἑκάστης προσφορᾶς, περιστέλλων ἀφ' ἑνὸς τὸν συναγωνισμὸν, οὐδὲν ἀφ' ἑτέρου θέλει προλάβει ἄτοπον, κατορθουμένης τῆς ὑπερτιμήσεως διὰ πολλῶν προσφορῶν ἀποφερουσῶν ἐπίσης μέγα ποσὸν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προτιμηθῇ ἡ τροπολογία.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι, προσδιορισθείσης τῆς ἐκτάσεως ἑκάστης προικοδοτικῆς πιστώσεως ἐν τῷ ἀρθ. 5, ἡ τῆς τροπολογίας ἐπιψήφισις ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην· πρὸς δὲ ἡ τῆς τροπολογίας διάταξις, εἰς τὸν ἐν ἰσχυῖ περὶ προικοδοτήσεως νόμον στηριζομένη, πολλὰ θέλει προαγάγει ἄτοπα, πρὸς διόρθωσιν τῶν ὁποίων τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον ἐπροτάθη. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ἐξ ἀνάγκης πολλοὶ θέλουσιν ὑπερτιμήσει τὰς δημοπρατουμένας μερίδας, τὸ ἐκ τούτου ἄτοπον προλαμβάνεται,

τιθεμένης ποινῆς τινος εἰς τὴν τοιαύτην πρόθεσιν διὰ τῆς ὡς ἑξῆς τροποποιήσεως τοῦ § δ'. τοῦ ἄρθρου 8.

« Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποποιηθῇ τὴν ὡς ἀνωτέρω πληρω-
» μὴν τοῦ ὑπερβάντος τὰς 6,000 δραχ. ποσοῦ, ἢ ἐὰν τὸ δημο-
» πρατούμενον κτῆμα ἐκ μιᾶς ὑπερόγκου προσφορᾶς ὑπαχθῇ
» εἰς τὴν τελευταίαν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου,
» ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς τοῦ κτήματος, κατὰ τὰς δια-
» τάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἰς βάρος ἢ ὄφελος τοῦ προικο-
» δοτηθέντος. »

Παρατηρήσαντος τοῦ τὴν τροπολογίαν προβαλόντος, ὅτι καὶ αὐθις δυσκολίαι θέλουσιν ἀναφυῇ περὶ τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀνεύρεσιν τῆς καλῆς ἢ κακῆς τοῦ πλειοδότου πίστεως, μηδέποτε εἰκαζομένης τῆς κακῆς πίστεως.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλὼν ὑπεστήριζε τὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου διάταξιν, διὰ τῆς ἀνάγκης τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀνισότητος καὶ τῶν καταχρήσεων τὰς ὁποίας ὁ ἐν ἰσχυῖ νόμος προὐκάλεσεν, ἀλλὰ αὐτὰ ταῦτα διὰ τῆς διατάξεως ταύτης θέλουσι προαχθῇ· διότι εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν κεφαλαιοῦχοι τινὲς θέλουσιν ἀναφαίνεσθαι κατὰ τὰς δημοπρασίας ἀποκτῶντες εἰκοσάκις καὶ ἀπειράκις κτήματα καὶ πάλιν ἔχοντες τὸ πρὸς προικοδότησιν δικαίωμα, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, καθ' ἣν, ὑπερβαίνοντος τοῦ προσενεχθέντος ποσοῦ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν, παραχωρεῖται τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα οὐχὶ ὡς προικοδότησις ἀλλ' ὡς ἐκποιούμενον ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει· οὕτω δὲ τὰ ἐθνικὰ κτήματα θέλουσι συγκεντρωθῇ εἰς χεῖρας ὀλίγων, καταστρεφομένης πάσης ἰσότητος, ἐναντίον τῆς προθέσεως τοῦ τὸ νομοσχέδιον προβαλόντος. Ὅτι κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιψήφισιν μεγίστη πρέπει νὰ καταβληθῇ προσοχὴ, ὄντος προτιμοτέρου νὰ μὴ ὑπάρξῃ ὁ νόμος οὗτος ἢ νὰ ψηφισθῇ κακός· ἄλλως καὶ οἱ περὶ ἐπιβαρύνσεως τῶν προικοδοτουμένων διὰ πολλῶν ὑποχρεώσεων ἐκτεθέντες ὑπὸ τοῦ τὸ νομοσχέδιον προτείναντος φόβοι εἶναι ἀνυπόστατοι, προλαμβανόμενοι διὰ καταλλήλων διοικητικῶν μέτρων, καὶ ἡ δι' ὑπερτιμήσεως τῶν δημοπρατουμένων ματαίωσις τῶν δημοπρασιῶν οὐχὶ ἐκ κακοηθείας ἀλλ' ἐκ συμφέροντος ἐκπορεύεται τῶν τε κεφαλαιούχων, ἵνα προσκτήσωνται πολλὰ κτήματα, καὶ τῶν φατριαζόντων, στηριζομένων εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτῶν διάθεσιν τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων. Ὅτι αἱ γαῖαι διαιροῦνται ἀλλὰ λίαν δυσκόλως, καθὸ παραλλάσσουσαι κατὰ ποιότητα κατὰ πᾶσαν σπιθαμὴν, ἡ δὲ τῶν κτημάτων διαίρεσις θέλει πάντοτε ἐπάγει τὴν τοῦ ἀγορά-

ζοντος καταστροφήν, διότι πῶς θέλει διαιρεθῇ σταφὶς ἐκτάσεως δύω στρεμμάτων, ἢ γέμεδον, τοῦ ἑποίου ἡ προσενεχθεῖσα ἀξία ὑπερέβη τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν, φθάσασα εἰς 7,000 δραχ. φέρ' εἰπεῖν; ταῦτα δὲ πάντα διορθοῦνται, διατασσομένου νὰ πληρόνηται τὸ πλέον τῆς πιστώσεως διὰ δεκαετοῦς πιστώσεως, πρὸς δὲ καὶ ὁ λαμβάνων ἐξαντλεῖ τὸ πρὸς προικοδότησιν δικαίωμα, διατηρουμένης οὕτω τῆς ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προτεθειμένης ἰσότητος.

Προσέθηκεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας, ὅτι, διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς, οὐδόλως παραβλάπτεται ἡ ψηφισθεῖσα διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου, οὗ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ δυσχερείας παράγειν ἤνεγκε δὲ παράδειγμα τὸ ἑξῆς. Λαβών τις εἰς προικοδότησιν ἔκτασιν γῆς 111 στρεμμάτων, διὰ δραχ. 5,000, καὶ μὴ ἐξαντλήσας δι' αὐτῆς καὶ τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν, ἐζήτησε πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαιώματός του νὰ ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν τεμάχιον 9 στρεμμάτων, διότι δὲν δύναται νὰ λάβῃ μείζονος ἐκτάσεως· ἡ κυβέρνησις, ἐκτιμήσασα τοῦτο κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ καὶ εὑροῦσα ὅτι διὰ τῆς παραχωρήσεώς του δὲν ὑπερβαίνεται ἡ ἑξακισχιλιόδραχμος πίστωσις τοῦ ζητοῦντος, ἐξέθηκεν αὐτὸ εἰς δημοπρασίαν, ἀλλὰ δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὸν νὰ παραχωρηθῇ τοῦτο εἰς αὐτόν, ἐὰν κατὰ τὴν δημοπρασίαν ὑπερβῇ τὰς 1,000 δραχμὰς ἀνθ' ὧν ἐξετιμήθη, διότι θέλει ὑπερβαίνει τὴν πίστωσιν αὐτοῦ· ἵνα μὴ ἀποβῇ ὅθεν ἀνεκτέλεστος ἐπὶ τούτου ὁ νόμος, πρὸς οὐδὲν βλάπτει, ἐὰν, ψηφιζομένης τῆς τροπολογίας, διαταχθῇ νὰ πληρόνηται τὸ ὑπερβάλλον διὰ δεκαετοῦς πιστώσεως.

Ἐξέθηκε τέλος ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι πάντες οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου συνομολογήσαντες τὸ ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον τοῦ ἐκτεθέντος σκοποῦ τοῦ νόμου, ὑπέλαβον ὅτι διὰ τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν δὲν προσβάλλεται κατά τι αὐτός. Ὅτι ἐπὶ οὕτω σπουδαίων ζητημάτων εὐκταῖον ἦτον νὰ μὴ ἀποβλέπεται εἰς τοὺς διαφόρους γνώμας ἐκφράζοντας σκοπός τις, οὐδὲ πρὸς ματαίωσιν τούτου νὰ γίνηται χρῆσις ἐκφράσεων καὶ ἐπιδείξεων ἀνωφελῶν. Ἔτι δὲ μᾶλλον θέλει πᾶς τις πεισθῇ ὅτι οὐδένα ἄλλον τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον ἔχει ἢ τὴν ἀποφυγὴν κακῶν· διότι, ἀφ' οὗ ἡ κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον δισχιλιόδραχμος προικοδοτικὴ πίστωσις ἐξετάθη διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν εἰς 6,000 δραχμάς, ἔχει δ' ἕκαστος δικαίωμα ἀπροσδιορίστου πιστώσεως κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμον,

θέλει συμβῇ τὸ ἄτοπον, ψηφιζομένης τῆς τροπολογίας, τινὲς μὲν νὰ κατάσχωσι πάσας τὰς γαίας, τινὲς δὲ νὰ ὑπολειφθῶσιν ἀκτήμονες. Ὅτι ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ἤνεγκε παράδειγμα μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰς γαίας νομῶν τινων ὡς τοῦ τῶν Πατρῶν, τιμωμένας ἀντὶ 300 καὶ 400 δραχμῶν κατὰ στρέμμα, ἐν αἷς ὁ ἀγοράζων καὶ μηδένα ἄλλον περιορισμὸν ἔχων ἢ τὴν συμπλήρωσιν ἑκατὸν εἴκοσι στρεμμάτων θέλει λάβει γαίας ἀξίας 40,000 δραχμῶν· ὄντος δ' οὕτως ἀκανονίστου τοῦ δικαιώματος, καὶ μὴ ὑπαρχουσῶν τοσούτων γαιῶν, ὅσαι ἀπαιτοῦνται ἵνα λάβωσιν ὅλοι, καὶ Ἕλληνες θέλουσι μείνει ἄνευ γαιῶν, καὶ ἐκ τῶν λαβόντων τινὲς θέλουσιν ἐπὶ τοσοῦτον βαρυθῇ, ὥστε νὰ ἀνικανῶσιν εἰς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των. Ὅτι εἰς τῶν προαγορευσάντων διϊσχυρίσθη, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο ἐπιγίνεται διὰ τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλάσσαντος φύσιν τοῦ παραχωρουμένου κτήματος καὶ μὴ ἐξαιρουμένου τοῦ πρὸς προικοδότησιν δικαιώματος τοῦ λαβόντος αὐτό· ἀλλὰ λόγος πρόκειται περὶ τῶν γαιῶν ἰδίως, διότι ἡ γεωργικὴ τάξις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν φροντίδων τοῦ ἔθνους, ἐκεῖθεν δὲ φόβος συγκεντρώσεως γαιῶν, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου διατάσσεται τοῦτο περὶ τῶν κτημάτων, ὁποῖα δὲν θέλουσιν ἀγοράσει οἱ γεωργοί· ἄλλως, μ' ὅλον ὅτι καὶ ταῦτα, μετὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ψηφισθείσας ἐξαιρέσεις, εἰσὶν ὀλίγα, εἰς τὸ μέτρον τοῦτο προέβη ἐξ ἀνάγκης, κατιδὼν τὸ ἀδιαίρετον αὐτῶν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, καὶ περὶ τῶν τοιαύτης φύσεως ἀδιαιρέτων τούτων κτημάτων θέλει διατάξει καὶ ἕτερον νομοσχέδιον. Ὅτι διὰ τοῦ εἰσαγομένου διὰ τῆς τροπολογίας μέτρου τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως καταστρέφεται ὁ τοῦ νομοσχεδίου σκοπός, αἱ δ' ὑπ' αὐτῶν καταβεβλημέναι ὡς ἀπαντηθησόμεναι κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου ἐφαρμογὴν δυσχέρειαι, εἰσὶν ἐξ ἐκείνων αἵτινες ἀναφύονται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν πάσης διατάξεως παντὸς νόμου· ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ κακοπιστείας καὶ οὐχὶ συμφέροντος ἀπαντηθησομένην δυσχέρειαν, διότι συμφέρον ἄδικον καὶ ἀθέμιτον εἶναι κακόθεν, ἀρκούντως προλαμβάνει ἡ γνώμη τοῦ ἐκ Κορινθίας βουλευτοῦ, διότι οὐδεὶς θέλει τολμήσει νὰ προσενέγκῃ ποσὸν παρ' ἀξίαν τοῦ κτήματος, προγνωρίζων ὅτι κατακυρουμένου τοῦ κτήματος εἰς αὐτὸν θέλει ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ τὸ ὑπερβάλλον τῶν 6,000 δραχμῶν. Καὶ ὅτι ἡ ἐπιψήφισις τῆς τροπολογίας τοῦ ἐκ Θήρας βουλευτοῦ θέλει ματαιώσει ὁλόκληρον τὸ νομοσχέδιον.

Ἀποχωρησάντων τῆς συνεδριάσεως πολλῶν βουλευτῶν, τὸ σῶμα δὲν ὑπελείπετο πλῆρες, ὁ δὲ προεδρεύων ἀπέλυσε τὴν

συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ. ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν 16 τοῦ μηνὸς γενησομένην.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΓΕΩΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Ε. Μελετόπουλος.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Νάκος
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ'.

Τῆς 20 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ διὰ τὴν παροῦσαν Γ'. Σύνοδον συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὑπέμνησέ τις, ὅτι κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον εἶχεν ὑποβάλει ἀναφορὰν τῶν ἐν τῷ δήμῳ Κουρήτιδος συνοικησαμένων ἐπαρχιωτῶν του, δι' ἧς παραπονοῦνται εἰς τὴν βουλὴν ὅτι καταδιώκονται παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργείου, ὡς οἰκοδομήσαντες ἐπ' ἀγροῦ τινος ἐκκλησιαστικοῦ μόλις ἐκτιμωμένου ἀνὰ' 100 δραχμῶν· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ οὗτοι μὲν διατελοῦσι καταδιωκόμενοι, ἡ δ' ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ δὲν ἐπελήφθη ἔτι τῆς ὑποθέσεως, ἐξαιτεῖται ὅπως κληθεῖσα εἰς συνεδρίασιν ἀποφανθῇ περὶ τούτου.

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς βουλῆς, ἵνα προσκληθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ δώσῃ πέρας καὶ ἐπ' ἄλλων ἐκκρεμῶν αἰτήσεων, παρελθὼν ὁ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτὴς ἀνέγνω κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐκ νέου τὰ κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον παρ' αὐτοῦ προϋποβληθέντα δύο νομοσχέδια, τὸ μὲν περὶ ναυπηγήσεως ἐξ ἀτμοπλόων, τὸ δὲ, περὶ συστάσεως τραπέζης δανειστικῆς ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῖν σταριδοφυτείας· ἔχουσι δὲ τὰ νομοσχέδια ταῦτα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ κατασκευῆς ἐξ ἀτμοπλοίων.

Τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀτμοῦ ὑπῆρξε τὸ λαμπρότερον ἐπινόημα τῆς ἀνθρωπίνης ὀγχινοίας καὶ τὸ πολυτιμώτερον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργέτημα· δι' αὐτοῦ συνενοῦνται, συνεννοοῦνται ἐν μιᾷ οὕτως εἰπεῖν στιγμῇ οἱ δύω πόλοι, καὶ δι' αὐτοῦ θέλει καταβληθῇ ἡ δύναμις ὅλων τῶν στοιχείων, διὰ νὰ καταστα-θῶσιν αὐτὰ εὐπειθεῖς ὑπηρέται εἰς τὰς θελήσεις τοῦ ἀνθρώπου, αὐτοῦ τοῦ κυριάρχου τῆς γῆς.

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ἀτμοκινήτου ὑπῆρξε σχεδὸν σύγχρονος μὲ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ νέος κόσμος προσέφερεν ὡς χαιρετισμὸν ἓν ἔξοχον ἔργον διανοίας εἰς τὸν ἀρχαῖον αὐτὸν κόσμον τῶν μεγάλων ἐπινοήσεων. Ἡ Ἑλλὰς τότε εἰς τὸν ἀγῶνά της δὲν εἶχεν ἀτμοκίνητα, εἶχε πυρπολικά, καὶ ἐνῷ τὰ ἀτμοκίνητα ἤρχιζαν νὰ καλύπτωσι τὸν ὠκεανὸν ἀπὸ καπνούς, αὕτη ἐπλήρου τὴν Μεσόγειον ἀπὸ φλόγας. Ἐὰν ὁ ἀγὼν διήρκει καὶ ἡ ἀνάγκη ἔβλιβε τὴν Ἑλληνικὴν διάνοιαν εἰς ἐπινοήσεις τολμηροτέρας, τὸ πυρπολικὸν ἤθελε λάβει ἴσως τύπον τινὰ τελειότερον καὶ ἤθελε πλουτήσει τὴν θάλασσαν ἀπὸ ἐφεύρεσιν θαυμασιωτέραν· ἀλλ' ἡ εἰρήνη ἐπῆλθεν· ὁ Μιαούλης, ὁ Κριεζῆς, ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Ἀποστόλης ἐναπέθεσαν ῥόπαλα εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος τὴν τριαιναν, μὲ τὴν ὁποίαν συνετάραττον τὰς ἀβύσσους, καὶ ὁ Κανάρης, ὁ Παππανικολῆς, ὁ Πιπῖνος, ὁ Ῥομπότσης, ὁ Ζογκὸς, ὁ Μαρῖνος, ὁ Βῶκος, ὁ Βατικιώτης καὶ οἱ ἄλλοι ἔνδοξοι πυρπολισταὶ ἀφῆκαν τὸν δαυλὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ τὸν ἐλησμόνησαν, ἡ δὲ ἐφεύρεσις τοῦ ἀτμοκινήτου, μεγάλη μὲν ὡς πρὸς τὸ εἶδός της, μετρία δὲ ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ αἰῶνος τούτου, διεδόθη εἰς ὅλους τοὺς λιμένας, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ θαλασσινοὶ λαοὶ πρὸς μέγα αὐτῶν ὄφελος τὴν ἐνηγκαλίσθησαν. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Ῥωσσία, καὶ ὅλα τὰ θαλασσινὰ ἔθνη ἐπλήρωσαν τοὺς λιμένας αὐτῶν ἀπὸ ἀτμοκίνητα, καὶ, ἐνῷ δι' αὐτῶν ἐπροξένησαν τοσαύτην εὐκολίαν εἰς τὸ ἐμπόριόν των, προσέθεντο καὶ εἰς τὴν ναυτικήν των δύναμιν ἀκαταμέτρητον ἐνίσχυσιν.

Ἀλλ' ὕστερον ἀφοῦ ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Τουρκία, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ Αἴγυπτος, συναισθανόμεναι τὸ μέγα αὐτῶν συμφέρον, ἀπέκτησαν καὶ προσκτῶσι καθ' ἡμέραν ἀτμοκίνητα, καὶ τοσαύτην

ἔλαβον καὶ λαμβάνουσιν ὑπεροχὴν καὶ ἐνίσχυσιν ὡς πρός τε τὸ ἐμπόριόν των καὶ ὡς πρὸς τὴν ναυτικήν των δύναμιν, εἶναι παράδοξον! Μόνη ἡ Ἑλλὰς, ὡς νὰ ἦναι ἀπόκληρος αὐτοῦ τοῦ θείου εὐεργετήματος, ἵσταται ξένη ἀπέναντι αὐτῆς τῆς παγκοσμίου κινήσεως, καὶ δὲν ἔχει, ὄχι διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ναυτικοῦ της, ὄχι διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου της, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν συγκοινωνίαν της, οὐδὲ ἓν ἀτμοκίνητον!

Ἡ Ἑλλὰς, ἐν γένει θεωρουμένη, εἶναι τὸ ἐμπορικώτερον καὶ τὸ ναυτικώτερον ἔθνος, καὶ, ἂν ἔμελλεν ἀτυχῶς νὰ βραδυπορῇ ὡς πρὸς ὅλα τ' ἄλλα, τοὐλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἐμπορίου της, αὐτῆς τῆς κυρίας πηγῆς τοῦ πλούτου της, ἔπρεπε νὰ ὑπερτερῇ τὰ ἄλλα ἔθνη. Ποῖον ἔθνος ἄλλο ἔχει τόσον τολμηροὺς καὶ πολυαρίθμους ναύτας, ὡς τοὺς ναύτας τῆς Ἑλλάδος; Εἰς ποῖον κλῖμα ἄλλο καθορᾶται τόση ἐμπορικὴ ὀξύνοια, ὡς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν αὐτὸν τῆς Ἑλλάδος; Καὶ ὅμως καὶ οἱ ἐξαίσιοι αὐτοὶ ναῦται, καὶ οἱ εὐφυέστατοι αὐτοὶ ἔμποροι τῆς Ἑλλάδος παλαίουσιν ἐναντίον ὅλων τῶν δυσκολιῶν, ἀγωνιζόμενοι μὲ μόνας τὰς φυσικὰς δυνάμεις των, χωρὶς νὰ ἐνισχύωνται ποσῶς ἀπὸ τὰς θαυμασίας βοηθείας ἐκείνας, τὰς ὁποίας παρέχει ἡ ἀνθρωπίνη ἀγχίνοια.

Ἐὰν ἀναβλέψητε εἰς αὐτὰ τὰ γιγάντια ἔργα τῆς ἀρχαιότητος, κρεμάμενα οὕτως εἰπεῖν ἐν διαστήματι τοσούτων αἰώνων εἰς τὸν αἰθέρα, πείθεσθε, ὅτι μηχαναὶ ἐξαίσιαι ἐνίσχυον τοὺς θαυματοποιοὺς βραχίονας τῶν προγόνων μας. Δὲν εἶναι τάχα λυπηρὸν οἱ κάτοικοι γῆς, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ Ἑστία τῶν ἐξαισιωτέρων μηχανῶν καὶ τῶν λαμπροτέρων ἐπινοήσεων, νὰ ἦναι σήμερον ἄποροι καὶ αὐτῶν τῶν κοινοτέρων μηχανικῶν μέσων; Δὲν εἶναι κρῖμα, τὰ δελφίνια τῆς Σαλαμῖνος, τῆς Μυκάλης, τοῦ Καφηρέως καὶ τῆς Τενέδου νὰ ἀφίνωνται μὲ τὰ ἱστιοφόρα πλοιάρια εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων καὶ τῶν κυμάτων καὶ νὰ μὴ πετῶσι διὰ τῶν ἀτμοκινήτων εἰς τὰ ἀπώτερα μέρη τοῦ Ὠκεανοῦ, διὰ νὰ μεταφέρωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος των τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου; Δὲν εἶναι ἀπαίσιον τέλος πάντων οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου, ὅλων τῶν παραλίων μερῶν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἔμποροί μας ἐν γένει, νὰ μὴν ἔχωσι τὸ μέσον, διὰ νὰ μετοχετεύωσιν ἐγκαίρως τοὺς στοχασμούς των καὶ τὰς εἰδήσεις των ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην νῆσον;

Ἀτμοκίνητά τινα τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γαλλίας, διερχόμενα οὕτως εἰπεῖν ἀπὸ τὴν θάλασσάν μας, εἴδομεν ὁπόσην παρέσχον εὐκολίαν ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριόν μας· ἀλλὰ ταῦτα μόνα δὲν ἦτον

οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ παρέξωσιν ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας εὐκολίας· ἂν ἐπὶ τούτοις προσετίθεντο καὶ ἰδιά τινα ἀτμόπλοια τῆς Ἑλλάδος διά τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν της καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν ἐν γένει τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, ὁποία δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἡ πρόοδος τῆς Ἑλλάδος ὡς πρός τε τὸ ἐμπόριον, ὡς πρὸς τὴν ναυτιλίαν της καὶ ὡς πρὸς τὸν πολιτισμόν της αὐτόν!

Τί ὠφελεῖ, ἂν καλύπτωσι τὰς θαλάττας μας δέκα χιλιάδες Ἑλληνικαὶ σημαῖαι; τὰ ἀτμοκίνητα λείπουσι· καὶ ἡ Ἑλλὰς, μ' ὅλα τ' ἄλλα της τὰ λαμπρὰ θαλασσινὰ πλεονεκτήματα, ὁμοιάζει πτηνὸν ἄνευ πτερῶν!

Δὲν ἠδύνατο τάχα τὸ ἔθνος, δὲν εἶχε μέσα ὑλικὰ διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν μεγάλην τῆς θαλάσσης μας ἀνάγκην; . . . . Πιθανόν· καὶ ὅμως, τὸ ἔθνος εἶναι πλούσιον, καὶ πρὸ πάντων ἐμπνέεται ὑπὲρ τῶν μεγάλων συμφερόντων του ὑπὸ ἁγίου ἐνθουσιασμοῦ· ὅ,τι εἰς περιστάσεις τινὰς δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ δημόσιον, τοῦτο δύνανται νὰ κατορθώσωσιν οἱ γενναῖοι τῆς πατρίδος πολῖται, αἱ δὲ Κυβερνήσεις ἀρκεῖ νὰ ἔχωσι τάσιν πρὸς τὰ γενναῖα ἐθνικὰ ἔργα, καὶ δύνανται νὰ ἔχωσι πλήρη πεποίθησιν εἰς τὴν γενναιοψυχίαν τῶν πολιτῶν. Πανταχοῦ, εἰς ὅλα τὰ εὐαίσθητα καὶ προωδευμένα ἔθνη σιδηροῖ δρόμοι, ταχυδρομικαὶ συγκοινωνίαι, κατασκευαὶ πλοίων, λιμένων, καὶ τὰ δυσκολώτερα κοινωνικὰ ἔργα ἐκτελοῦνται διὰ τῆς συμπράξεως τῶν πολιτῶν. Εἶναι καιρὸς ἀρ' οὗ οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ Ἕλληνες ἐν γένει στενάζουσιν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν ἀτμοκινήτων, καὶ ταύτην τὴν οὐσιώδη ἀνάγκην, διὰ τοῦ ὁποίου ὑποβάλλω νομοσχεδίου, ἔρχομαι εὐσεβάστως νὰ ἐκπληρώσω σήμερον.

Ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νομοσχεδίου θέλει σᾶς δώσει πλήρη περὶ τοῦ σπουδαίου σκοποῦ του ἰδέαν. Πρόκειται περὶ ἀτμοκινήτων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν πλήρη εὐκολίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου· ἡ ταχεία δὲ ἐκτέλεσις τοῦ κοινωφελεστάτου καὶ ἐθνικοῦ τούτου ἔργου ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ εἰς τὴν συναίσθησιν τοῦ συμφέροντος τῶν Ἑλλήνων ἐν γένει. Οἱ Πελοποννήσιοι, οἱ Ρουμελιῶται, οἱ Ὑδραῖοι, οἱ Πετσιῶται, οἱ Ψαριανοί, οἱ Χῖοι, ἐν γένει οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, οἱ φιλοπάτριδες Ἰόνιοι, οἱ Ἴωνες, οἱ Θεσσαλοί, οἱ Ἠπειρῶται, οἱ Μακεδόνες, οἱ Κωνσταντινουπολῖται, οἱ Σέρβοι, οἱ Βλάχοι, οἱ Μολδαυοί· οἱ ἐν Λονδίνῳ, ἐν Μασσαλίᾳ καὶ ἐν Λιβόρνῳ· οἱ ἐν Τεργέστῃ, ἐν

Βιέννη, ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Συρίᾳ· οἱ ἐν τῇ Ῥωσσίᾳ ἁπάσῃ, καὶ ἐν γένει οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες, ὁμογενεῖς καὶ φιλέλληνες θέλουσι φιλοτιμηθῆ νὰ μεθέξωσιν εἰς τὸ γενναῖον τοῦτο ἔργον, προκειμένης μάλιστα περιστάσεως νὰ ὠφελῶνται καὶ ὑλικῶς· ὄχι δὲ μόνον θέλουσι κατορθωθῆ διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ ἐν ἀκαρεῖ τὰ προκείμενα ἓξ ἀτμοκίνητα, ἀλλὰ καὶ πολὺ πλειότερα τούτων, διότι πάντες συναισθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς συστηματικῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας, αὐτῆς τῆς πρόδου τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, καὶ πάντες συντρέχουσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ὁσάκις πρόκειται περὶ τῆς προόδου τοῦ ἔθνους των.

Συνιστῶ ὅθεν εἰς τὸν ἀκραιφνῆ πατριωτισμόν Σας τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον, καὶ ἔχω βαθεῖαν πεποίθησιν, ὅτι θέλετε προθύμως τὸ ἐπιψηφίσει, διὰ νὰ προσθέσητε εἰς τὰς εὐλογίας τοῦ λαοῦ, τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε ἀπηλαύσατε διὰ τῶν ἐθνικῶν πράξεών σας, ἀνευφημίας νέας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1849.

ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Βουλευτὴς Αἰγιαλείας.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΥ.

Περὶ κατασκευῆς ἓξ ἀτμοπλοίων, ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται ἑταιρεία, σκοπὸς τῆς ὁποίας θέλ' εἶσθαι ἡ κατασκευὴ ἓξ ἀτμοκινήτων· τὸ ὄνομα αὐτῆς θέλ' εἶσθαι *ἡ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρεία.*

Ἄρθρ. 2. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀτμοκινήτων αὐτῶν θέλει γενῆ διὰ μετοχῶν, ἑκάστη δὲ μετοχὴ θέλ' εἶσθαι πεντακοσίων δραχ.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἀτμοκίνητα αὐτὰ θέλουσιν εἶσθαι ἐμπορικὰ διά τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν ταχυδρομικὴν εὐκολίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου· θέλουσιν εἶσθαι τὰ μὲν δύω δυνάμεως διακοσίων ἵππων ἕκαστον, τὰ δ' ἕτερα δύω δυνάμεως τριακοσίων ἕκαστον, καὶ τὰ λοιπὰ δύω δυνάμεως τετρακοσίων ἵππων ἕκαστον.

Ἄρθρ. 4. Ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει διακοσίας μετοχάς.

Ἄρθρ. 5. Ἐπταμελὴς ἐπιτροπὴ, δύω μέλη τῆς ὁποίας θέλει ἐκλέξει ἡ Βουλὴ, δύω ἡ Γερουσία καὶ τρία ἡ Κυβέρνησις, ἅμα

τῇ ἐπιψηφίσει τοῦ Νόμου, θέλει περιέλθει εἴς τε τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη ὅπου κρίνει κατάλληλον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ, ἀπό τε τοὺς Ἕλληνας ἐν γένει καὶ Φιλέλληνας, τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀτμοκινήτων αὐτῶν ἀπαιτουμένων μετοχῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει περιηγεῖσθαι εἴτε ὅλη ὁμοῦ εἴτε εἰς τμήματα διῃρημένη· αἱ δὲ μετοχαὶ ὅλαι ὑπολογίζονται ἐξ χιλιάδες.

Ἄρθρ. 6. Ἕκαστος τῶν μετόχων δύναται νὰ ἀναλάβῃ μίαν καὶ πλειοτέρας μετοχάς· δύνανται δὲ καὶ ἄτομα πολλὰ ν' ἀναλάβωσι μίαν μετοχὴν ὑπὸ ἓν ὄνομα.

Ἄρθρ. 7. Δηλωθέντος τοῦ ἑνὸς ἕκτου ποσοῦ τῶν μετοχῶν, θέλει γενῆ ἐν Ἀθήναις πρώτη τῶν ὑπαρχόντων μετόχων συνέλευσις, διὰ νὰ ἐκλεχθῇ ἐπιτροπὴ, ἡ μέλλουσα νὰ διευθύνῃ σταθερῶς τὴν ταχυδρομικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοκινήτων. Ἡ συνέλευσις αὐτὴ θέλει συντάξει τὸν ὀργανισμὸν καὶ κανονίσει τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ διευθυντικὴ τῶν ἀτμοκινήτων ἐπιτροπὴ θέλει ἐκλεχθῇ διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας ὑπὸ τῶν μετόχων. Ἡ Κυβέρνησις, διὰ τὰς ὁποίας θέλει ἀναλάβει μετοχὰς, δὲν θέλει ἔχει δικαίωμα, εἰμὴ δέκα ψήφων μόνον, ἀντιπροσωπευομένων δι' ἑνὸς παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου. Πᾶσα μετοχὴ θέλει ἔχει μίαν ψῆφον, αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἐπιτρόπου ἀντιπροσωπευομένην. Ὅστις ἀναλάβει δέκα μετοχὰς χαίρει τὸ πλεονέκτημα μιᾶς περιπλέον ψήφου ἐπὶ τῶν δέκα, καὶ ὅστις ἀναλάβει πλειοτέρας τῶν δέκα μετοχῶν θέλει χαίρει τὸ πλεονέκτημα, μιᾶς περιπλέον ψήφου ἐπὶ πάσης δεκάδος μετοχῶν, ἐξασκῶν τὸ ἐπὶ τούτου δικαίωμά του εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἐπιτρόπου. Τοὺς λαβόντας πλέον τῶν δέκα μετοχῶν ἡ Κυβέρνησις, ἀναλόγως τοῦ πλειοτέρου ποσοῦ, ὃ ἤθελον ἀναλάβει, θέλει βραβεύσει καὶ ἄλλως.

Ἄρθρ. 9. Συμπληρωθέντος τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν μετοχῶν, θέλει συγκροτηθῇ ἐκ νέου συνέλευσις, ἥτις νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰ μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἐνηργημένα καὶ νὰ τελειοποιήσῃ ἐπὶ τὸ ὁριστικώτερον τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀτμοκινήτων, ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ὀργανισμὸς τῆς διευθύνσεως τῶν ἀτμοκινήτων, καθὼς καὶ αἱ διατιμήσεις τῶν ταχυδρομικῶν καὶ ἐμπορικῶν τελῶν, θέλουσι ψηφισθῆ παρὰ τῶν Βουλῶν καὶ ἐπικυρωθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους θέλει καταστρώνεσθαι

τακτικὸς καὶ ἀκριβὴς λογαριασμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ θέλει λαμβάνει ἕκαστος μέτοχος τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ὄρελος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀτμοκινήτων.

Ἄρθρ. 12. Ἡ Κυβέρνησις ἐγγυᾶται, ὁσάκις τὸ ἐκκαθαρισθησόμενον ἐτήσιον ὄρελος δὲν ἀναβαίνει εἰς 8 τοῖς 0/0, νὰ τὸ ἀναπληροῖ· ὁσάκις δὲ ὑπερβαίνει τὰ 10 τοῖς 0/0, ἐκ τῶν περιπλέον αὐτῶν τὸ μὲν ἥμισυ θέλει λαμβάνει ἡ Κυβέρνησις, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ θέλουσι λαμβάνει οἱ μέτοχοι κατ' ἀναλογίαν.

Ἄρθρ. 13. Ἐὰν παρουσιασθῶσι πλειότεραι μετοχαὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτμοκινήτων δύναται ν' αὐξηθῇ.

Ἄρθρ. 14. Ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρείας ταύτης προσδιορίζεται πεντηκονταετής.

Ἄρθρ. 15. Εἰς τὸ τέλος τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς ἑταιρείας, τὰ ἀτμόπλοια εἰς ἣν ἤθελον εὑρεθῇ κατάστασιν καὶ πᾶν ὑλικὸν ἀνῆκον εἰς τὴν ἑταιρείαν θέλουσιν ἐκποιηθῇ καὶ θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν εἰς τοὺς μετόχους.

Ἄρθρ. 16. Διακρούσης τῆς ἑταιρείας πᾶς μέτοχος δύναται νὰ ἐκποιήσῃ τὴν μετοχήν του καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ ὁπωσδήποτε ἄλλον εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 17. Τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς περιηγησομένης διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν μετοχῶν, προσδιορίζονται εἰς πεντακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα δι' ἕκαστον μέλος, ἐκτὸς τῶν ναύλων καὶ ἀγωγίων, τὰ δὲ ἔξοδα ταῦτα θέλουσι καταβληθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς λογαριασμὸν τῶν ὁποίων ἀναλαμβάνει μετοχῶν εἰς τὴν ἑταιρείαν ταύτην.

Εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐνέργεια τοῦ παρόντος Νόμου.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συστάσεως Τραπέζης καὶ Ἐπιμελητηρίων ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λίγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ὅσον ἀνεδείχθη ἀνδρεῖος καὶ καρτερικὸς εἰς τὸν ἱερὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἄλλο τόσον φιλόπονος καὶ ἀκάματος ἐν καιρῷ εἰρήνης. Δὲν εἶναι πρᾶγμα, ὅσον δύσκολον καὶ ἂν ὑποτεθῇ εἰς τὸν κόσμον, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ ὁ ἐξαίσιος αὐτὸς λαὸς καὶ νὰ μὴ φθάσῃ εἰς θαυμασίαν ἐπιτυχίαν· τοῦτο

εἶναι τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα λαοῦ, ὅστις ἐμπνέεται εἰς ὅλας τὰς πράξεις του. Ποτὲ αὐτὸς δὲν κινεῖται ὡς κόμμα τι ὕλης, ὡς μηχανή, ἀλλ' ἐνεργεῖ ἐν γνώσει, μετ' ἐνθουσιασμοῦ πάντοτε, καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἔργα του εἰς ὅλους τοὺς καιροὺς ὑπῆρξαν τεράστια, ἀμίμητα· ὅ,τι προσέτι δὲν κατορθόνει λαὸς ἄλλος, βοηθούμενος δι' ὅλων τῶν μέσων, ὁ μεγαλουργὸς αὐτὸς λαὸς τὸ ἐκτελεῖ ἄνευ μέσων βοηθείας τινός, καὶ ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι χρόνου.

Ὅστις ἤθελεν ἰδεῖ τὴν Ἑλλάδα πρὶν τῆς 25 Μαρτίου κοιμωμένην, καὶ ἤθελε τὴν ἰδεῖ καὶ κατὰ τὴν ἱερὰν ἐπανάστασίν της, ἤθελε κυριευθῇ ὑπὸ φοβερᾶς ἐκπλήξεως· ποῦ εὗρε τὰ ὅπλα; ποῦ ἐδιδάχθη τὴν τέχνην τοῦ πολεμεῖν; ποῦ ἀπέκτησε τοὺς ἐνδόξους ἐκείνους στρατηγοὺς καὶ ναυάρχους της; Ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερον ἐκπλήττεται, ὅστις εἶδε τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνός της, καὶ τὴν βλέπει καὶ σήμερον· τὰ πάντα ἦσαν ἀποτεφρωμένα· ἀγρία ἐρημία ἐμπνέουσα φόβον, καὶ στρῶμα σποδοῦ, αἱμάτων καὶ ὀστέων ἦτον ὅλη τῆς Ἑλλάδος ἡ ἐπιφάνεια. Ἀλλ' ὁ ὑδροπόρος, περιτρέχων τὴν Ἑλλάδα σήμερον, τρίβει τοὺς ὀφθαλμούς του, δυσπιστεῖ εἰς τὰ φαινόμενα. . . . . Ἡ Ἑλλὰς εἶναι παράδεισος, αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία παντοῦ ἀνεγηγερμένα, αἱ δὲ πεδιάδες καὶ αὐταὶ αἱ ὑπώρειαι, ὅλαι κατάφυτοι. . . . . Ποῦ εὗρε τὰ χρήματα, τοὺς βραχίονας, τὰ μέσα, τὰς βοηθείας ὁ Ἑλληνικὸς λαός, λαός, ἐξερχόμενος ἀπὸ ἑπταετῆ ἀγῶνα, γυμνὸς καὶ νήστης, καὶ κατώρθωσε ταῦτα πάντα; Πότε ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ ὅλα ταῦτα; Ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνωτέρας βοηθείας, διὰ μόνων τῶν τετραυματισμένων βραχιόνων του μεταλλεύσας μίαν γῆν ζυμωμένην μὲ τὸ πολύτιμον αἷμά του, τὴν μετέβαλεν ἐν ἀκαρεῖ εἰς ἀληθῆ παράδεισον· ἤθελεν εἰπεῖ τις, ὅτι οὐδέποτε διῆλθεν ἐπάνωθέν της τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος. . . . . Τοιοῦτος εἶναι ὁ λαός, τὸν ὁποῖον τολμῶσι νὰ σαρκάζωσι σήμερόν τινες, καὶ νὰ γράφωσιν, ὅτι ἡ ἀνάκτησις τοῦ προγονικοῦ μεγαλείου του εἶναι χίμαιρα, εἶναι νεανικὸν ὀνειροπόλημα· καὶ αὐτοὶ εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες χθὲς ἀκόμη ἴσταντο ἔκπληκτοι ἀπέναντι τῶν ἡρωϊκῶν, τῶν ἀμιμήτων ἔργων του, καὶ ἔλεγον, ὅτι ἠρυθρίων ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ περιφανοῦς λαοῦ.

Τί δὲν ἤθελε πράξει ὁ λαὸς αὐτός, ἐὰν ἐτείνετο ποῦ καὶ ποῦ χεὶρ βοηθείας εἰς αὐτόν; Ναί, τὴν χεῖρά σας ἔρχομαι νὰ ἐπικαλεσθῶ σήμερον ὑπὲρ αὐτοῦ· ἡ μικρὰ βοήθεια, τὴν ὁποίαν εὐσεβάστως ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω, θέλει στερανώσει τὸ ἔργον του, καὶ θέλει ἐπιδαψιλεύσει εἰς ὑμᾶς τὴν εὐλογίαν του.

Ἡ Κορινθιακὴ σταφὶς εἶναι τὸ πολυτιμώτερον καὶ πλουσιώτερον προϊὸν ἑνὸς μέρους τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, προνομιούχου ἐκ φύσεως ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ εἶδος· δι' αὐτοῦ τοῦ προϊόντος, οὐδόλως ἀναλισκομένου εἰς τὸν τόπον, εἰσέρχονται ἄπειρα ξένα χρήματα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν, ὅσα παράγουσιν αὐτὸ τὸ εἶδος, ὕστερον ἀφοῦ ἀνεφάνησαν τοσοῦτον ἐπωφελεῖς διὰ τῶν ἀγώνων των ἐν γένει εἰς τὸν τόπον, δανειζόμενοι μὲ τόκους βαρυτάτους, καὶ φυτεύοντες ἀκαταπαύστως, ἀσθμαίνουσι τοσούτους χρόνους ὑπὸ ἀγωνίας δεινῆς, διότι τὰ ἔσοδα εἰσέτι δὲν ἐξισώθησαν μὲ τὰ ἔξοδά των. Οἱ βαρεῖς τόκοι, δι' ὧν δανείζονται, ὁ ἐκπεσμὸς τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος καὶ καταχρήσεις τινὲς περὶ τὴν πώλησιν αὐτῆς, ταῦτα δὲν τοῖς δίδουσι καιρὸν ν' ἀναπνεύσωσι, καὶ οἱ εὐγενεῖς αὐτοὶ λαοὶ καθίστανται λυπηρῶς δοῦλοι, εἴλωτες, δουλεύοντες δι' ἄλλους. Ποῦ ἠκούσθησαν τόκοι, ἐπὶ τοιούτου προϊόντος, τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατόν; Ποῦ ἠκούσθη πώλησις προϊόντος ἄνευ συμφωνίας, ἄνευ προηγουμένης ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς αὐτοῦ; Καὶ ὅμως πάντα ταῦτα ἀκαταπαύστως συμβαίνουσι, διότι ὁ ἰδιοκτήτης στερεῖται τῶν μέσων τῆς καλλιεργείας τοῦ ἑπομένου ἔτους. Εὑρίσκεται διὰ τοῦτο ἠναγκασμένος νὰ δανεισθῇ τὰ μέσα τῆς καλλιεργείας μὲ τοσοῦτον ὑπέρογκον τόκον, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ, ἐπὶ ποινῇ τοῦ νὰ στερηθῇ αὐτὰ τὰ μέσα διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἂν πράξῃ ἄλλως, νὰ παραδώσῃ τὸ προϊόν του εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ δανειστοῦ του, καὶ νὰ περιμένῃ ἀπὸ τὸ ἔλεός του τὸν ὁρισμὸν τῆς τιμῆς ἑνὸς καρποῦ, τὸν ὁποῖον ὁ ἰδιοκτήτης αὐτὸς ἔχει ποτισμένον μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδίας του. Ἡ τιμὴ συνήθως ὁρίζεται ἐκπεσμένη, τῶν μεσιτῶν καταχρωμένων ταύτης τῆς περιστάσεως, καὶ δὲν καταστρέφονται οὕτω μόνον οἱ ἰδιοκτῆται, ἀλλὰ ζημιοῦται τριακοσίας περίπου χιλιάδας δραχμὰς κατ' ἔτος καὶ τὸ δημόσιον. Ὁ νόμος, τὸν ὁποῖον ὑποβάλλω εἰς τὴν σεβαστὴν ἀπόφασίν σας, προλαμβάνει πάντα ταῦτα· τοὺς μὲν πολίτας ἀπαλλάττει ἀπὸ ὅλας ταύτας τὰς δυστυχίας, καὶ τοὺς ἀποκαταστήνει πραγματικῶς ἐλευθέρους· εἰς δὲ τὸ δημόσιον προξενεῖ προφανὲς, μέγα ἔν ὄφελος. Ἡ σύστασις τῶν ἐπιμελητηρίων, ἀναθέτουσα εἰς πολίτας τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ τὴν προμήθειαν τῶν μέσων τῆς καλλιεργείας, καὶ τὴν εἰλικρινῆ πρόνοιαν τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, ὁμιλεῖ ἀφ' ἑαυτῆς περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας της, καὶ ἡ σύστασις τῆς Τραπέζης εἶναι τὸ μέσον, δι' οὗ δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς αὐτός. Ἡ σύστασις δὲ τῆς τραπέζης ταύτης δὲν θέλει

ἐπασχολήσει, εἰμὴ τόσον χρηματικὸν ποσὸν, ὅσον κατ' ἔτος ζημιοῦται τὸ δημόσιον, καὶ, ἐνῷ θέλει ἔχει ἴσον κατ' ἔτος ὄφελος τοῦ κατατιθεμένου ἅπαξ κεφαλαίου, θέλει ὠφελεῖσθαι προσέτι καὶ ἀπὸ τὸν τόκον αὐτοῦ.

Ἡ παραδοχὴ καὶ ἐπιτυχία τοῦ νόμου τούτου θέλει ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἀγαθοεργῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως αὐτῶν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς γεωργίας.

Ἂς ἀρχίσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργῇ τὰς γενναίας οἰκονομικὰς ταύτας πράξεις, καὶ πολὺ ταχέως θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἡδονήν των, πολὺ ταχέως θέλει δρέψει τοὺς πλέον λαμπροὺς καὶ πολυτίμους καρπούς.

Ἀφιερῶ ὅθεν εἰς τὸν πατριωτισμόν Σας, Κύριοι Βουλευταὶ, τὸ σπουδαῖον τοῦτο Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1849.

ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Βουλευτὴς Αἰγιαλείας.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΝΟΜΟΥ.

Περὶ συστάσεως Τραπέζης καὶ Ἐπιμελητηρίων, ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους, ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως κλπ.

Ἄρθρ. 1. Εἰς πᾶσαν σταφιδοφόρον ἐπαρχίαν τοῦ Κράτους συνιστᾶται ἓν Ἐπιμελητήριον, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς ἐπαρχίας* δεῖνα.

Ἄρθρ. 2. Τὸ Ἐπιμελητήριον θέλει εἶσθαι Ἑπταμελὲς, καὶ θέλει ἐκλέγεσθαι ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων τῶν δήμων ἐκείνων τῆς ἐπαρχίας, οἵτινες παράγουσι Κορινθιακὴν σταφίδα.

Ἄρθρ. 3. Τὸ Ἐπιμελητήριον αὐτὸ θέλει ἐκλέξει ἐκ τῶν μελῶν του τὸν πρόεδρον καὶ τὸν γραμματέα του, καὶ θέλει κρατεῖ τακτικὰ πρακτικὰ τῶν ἐργασιῶν του.

Ἄρθρ. 4. Ἕκαστον ἐπιμελητήριον θέλει γνωρίζει ὅσον ἐνεστιν ἀκριβῶς τοὺς σταφιδαμπελῶνας ἑκάστου σταφιδοκτήτου, τὴν κατάστασίν του, τὸ προϊὸν καὶ ἐν γένει τὸ ἀξιόχρεων αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 5. Συνιστᾶται συνάμα δανειστικὴ Τράπεζα, ἐν Αἰγίῳ ἑδρεύουσα, καὶ τῆς ὁποίας τὰ κεφάλαια θέλουσι συνίστασθαι ἐξ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν· τῶν μὲν τριακοσίων χιλιάδων δραχμῶν εἰς μεταλλικὰ νομίσματα, τῶν δὲ ἑπτακοσίων χιλιάδων εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια τῆς ἀξίας πέντε, δέκα καὶ εἴκοσι

πέντε δραχμῶν· τὸ ὄνομα τῆς Τραπέζης αὐτῆς θέλει εἶσθαι *Κυβερνητικὴ Τράπεζα.*

Ἄρθρ. 6. Τὰ γραμμάτια ταῦτα θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ πανταχοῦ τοῦ Κράτους οἰκειοθελῶς, καὶ διατελοῦντα ὑπὸ τὴν πλήρη ἐγγύησιν τῆς Κυβερνήσεως θέλουσιν ἐξαργυροῦσθαι κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα.

Ἄρθρ. 7. Ἡ τράπεζα αὕτη θέλει δανείζει ὅλους τοὺς σταφιδακτηματίας, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ θέλει κρατεῖ ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μὲ ἕνα ἕκαστον· ὁ τόκος αὐτῶν τῶν δανείων ὁρίζεται εἰς 6 τοῖς 100.

Ἄρθρ. 8. Τὸ Ἐπιμελητήριον ἑκάστης σταφιδοφόρου ἐπαρχίας, τῇ συμπράξει τοῦ Ἐπάρχου ἢ τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Ἐρόρου τῆς ἐπαρχίας, θέλει συντάσσει κατάλογον τοῦ δανείου αὐτοῦ, ἀναλόγως τοῦ ἀξιογρέου καὶ τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου σταφιδοκτήτου· τὸν δὲ κατάλογον τοῦτον, ἀποφασισμένον δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ἐπιμελητηρίου, θέλει ὑποβάλλει εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς τραπέζης, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ καταλόγου αὕτη θέλει ἐνεργεῖ τὰ δάνεια.

Ἄρθρ. 9. Ἡ διεύθυνσις τῆς Τραπέζης θέλει εἶσθαι πενταμελὴς, καὶ θέλει σύγκεισθαι ἐξ ἑνὸς προέδρου καὶ δύο μελῶν, ὧν ὁ διορισμὸς θέλει γενῇ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐκ τοῦ Δημάρχου τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἐν ᾗ θέλει ἐδρεύει ἡ τράπεζα, καὶ ἐξ ἑνὸς συμβούλου, ὃν ἤθελεν ἐκλέξει τὸ δημοτικὸν τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας συμβούλιον· θέλει ἔχει εἰσέτι ἕνα γραμματέα καὶ δύο γραφεῖς. Ὁ ταμίας τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς θέλει ἀναπληροῖ τὰ χρέη τοῦ παρὰ τῇ τραπέζῃ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρ. 10. Ὁ μισθὸς τοῦ προέδρου προσδιορίζεται εἰς 400 δραχμὰς τὸν μῆνα, τῶν δύω μελῶν εἰς 200 ἑκάστου, τοῦ συμβούλου εἰς 200, τοῦ γραμματέως εἰς 200, ὡσαύτως τῶν δύω γραφέων εἰς 100 δραχμὰς ἑκάστου· ὁ δὲ δήμαρχος καὶ ὁ ταμίας θέλουσι λαμβάνει ἐπιμίσθιον 100 δραχμὰς ἕκαστος.

Ἄρθρ. 11. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, φέροντα ἀριθμὸν κατὰ σειράν, θέλουσιν ἐκτυπωθῇ διὰ μιᾶς ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς τραπέζης, καὶ τῇ ἐπιτηρήσει τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ ἐπιτρόπου, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν 700 χιλιάδων δραχμῶν. Ταῦτα θέλουσιν εἶσθαι μεγέθους καὶ σχήματος τῶν συνήθων γραμματίων, καὶ θέλουσι φέρει εἰς μὲν τὰ ἄκρα κυκλοτερὲς κόσμημα, ἐν τῷ μέσῳ τὰ βασιλικὰ παράσημα,

ἑκατέρωθεν τὰς ὑπογραφὰς τοῦ διευθυντοῦ τῆς τραπέζης, τοῦ βασιλικοῦ ἐπιτρόπου καὶ τοῦ ἐπάρχου, καὶ ἐπάνωθεν ἀριθμὸν καὶ ὁλόγραφον τὴν ἀξίαν τοῦ γραμματίου· πρὸ πάντων δὲ θέλει φέρει τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον θέλει προσδιορίσει ἡ διεύθυνσις αὐτή.

Ἄρθρ. 12. Ἡ διεύθυνσις τῆς τραπέζης θέλει ἔχει, διὰ τὴν ἐναποταμίευσιν τῶν χρημάτων καὶ τῶν γραμματίων, κιβώτιον σιδηροῦν, ἐκ πέντε κλειθρων, ἀνὰ ἓν τῶν ὁποίων θέλει φέρει ἕκαστον μέλος τῆς διευθύνσεως, καὶ, κωλυομένου τινός, ὁ παρ' αὐτοῦ ἀντικαθιστάμενος διὰ μόνην τὴν χρῆσιν αὐτοῦ ἐπίτροπος.

Ἄρθρ. 13. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλόγων τῶν διαφόρων ἐπιμελητηρίων κατὰ τὸ ἄρθρον 8, ἡ διεύθυνσις τῆς τραπέζης, συνεννοουμένη μετὰ τοῦ ταμίου ἑκάστης ἐπαρχίας, θέλει ἐνεργεῖ τὰ δάνεια· ἀντίγραφον τοῦ συμβολαίου θέλει πέμπει ὁ ταμίας πρὸς τὴν διεύθυνσιν προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητηρίου πρὸς ἔλεγχον.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς συγκομιδῆς οὐδόλως πωλεῖται, ἐπιβιβάζεται εἰς πλοῖον ἢ παραδίδεται ὑπωσδήποτε εἰς ἔμπορον σταφιδοκαρπὸς, πρὶν ἢ ἀποκοπῇ διὰ τοῦ Ἐπιμελητηρίου μεταξὺ τῶν σταφιδοκτητῶν καὶ τῶν ἐμπόρων ἡ τιμὴ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 15. Ἅμα ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ καὶ πωληθῇ τὸ προϊὸν, ἡ διεύθυνσις τῆς τραπέζης καὶ οἱ ἁρμόδιοι ταμίαι θέλουσι συνεννοεῖσθαι μετὰ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν σταφιδοκτητῶν, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν καὶ ἐξόφλησιν τῶν δανείων· θέλουσι δὲ εἶσθαι ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν, καθὼς θέλουσιν εἶσθαι ὑπεύθυνα καὶ τὰ ἐπιμελητήρια διὰ πᾶσαν τυχὸν ἐσφαλμένην πιστοποίησιν περὶ τοῦ ἀξιογρέου τῶν δανειζομένων.

Ἄρθρ. 16. Μετὰ τὴν ἐξόφλησιν ἢ ἐξασφάλισιν τῶν δανείων, ἡ διεύθυνσις τῆς τραπέζης διὰ τῶν αὐτῶν διατυπώσεων ἀνοίγει ἐκ νέου πίστωσιν εἰς τοὺς σταφιδοκτήτας καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ εἰς τὸ μέλλον τακτικῶς.

Ἄρθρ. 17. Ἂν τὸ ποσὸν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν δὲν ἀρκέσῃ, τὰ κεφάλαια τῆς τραπέζης, διὰ τῆς αὐτῆς ἀναλογίας τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων καὶ τῶν γραμματίων, θέλουσιν αὐξηθῇ διὰ νόμου, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν.

Ἄρθρ. 18. Ὅταν ἡ τράπεζα αὕτη θεωρηθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιμελητηρίων καὶ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων περιττὴ, ἐπὶ τῇ κοινῇ αἰτήσει αὐτῶν, θέλει προκαλεσθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ παῦσις της διὰ νόμου.

Ἄρθρ. 19. Δι' ἰδιαιτέρων νόμων θέλει ληφθῆ ὁμοία πρόνοια δανείων, καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν βαλάνων, τῆς μετάξης, τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐν γένει τῆς γεωργίας.

Εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἀνατίθεται ἡ διεύθυνσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.»

Ὁρίσαντος δ' ἀκολούθως τοῦ βουλευτοῦ ὡς ἡμέραν τῆς τῶν νομοσχεδίων ἀναπτύξεως τὴν ἀμέσως προσεχῆ συνεδρίασιν, ἡ βουλὴ ἐπελήφθη τοῦ κυρίου ἀντικειμένου· ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Α'. κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετήρησέ τις, ὅτι κακῶς ἐτέθη ἡ τῆς Συνόδου διάρκεια μέχρι 10 Ἰουνίου, ἐπειδὴ δύναται νὰ παραταθῆ νομίμως μέχρι τῆς 3 Αὐγούστου, καθ' ὅσον ἤρξατο ἡ περίοδος ἀπὸ τῆς 4 αὐτοῦ τούτου τοῦ μηνός.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι, ἐὰν αἱ τοῦ σώματος ἐργασίαι παραταθῶσι πέραν τοῦ Ἰουνίου, δύναται, ὡς συνέβη καὶ ἄλλοτε, νὰ δοθῆ ἡ ἀνάλογος συμπληρωτικὴ πίστωσις· ἐγένετο ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Κ. Κ. Π. Δημητρακαράκου καὶ Γ. Παππαδημητρίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν τοῦ κεφαλαίου πίστωσιν παιμψηφεὶ διὰ ψήφων 70· ἔχει δ' οὕτω·

« Κεφ. Α'. Βουλευτικὸν Σῶμα.
« Ἄρθρ. 1. Ἀποζημιώσεις βουλευτῶν κλπ. δρ. 160,000.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν,
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τοῦ Α. Κεφαλαίου πίστωσιν τοῦ διὰ τὴν Σύνοδον ταύτην προϋπολογισμοῦ αὐτῆς, ἀναβαινούσαν εἰς 160,000 Δραχμῶν, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Μ. Καῤῥῆς	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Δ. Κονδύλης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἀντ. Καμπάνης	Ν.
Δ. Δεληγεώργης		Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ν. Ἰατρὸς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Κωνστ. Βρυζάκης	

Ἀνάργ. Πετράκης		Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος		Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Α. Π. Νάκος	Ν.	Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος	
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ἰλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Δ. Στέφανος	Ν.
Ἑλ. Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Ἄγ. Γουζούασης		Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς	Ν.	Κ. Μανέτας	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ν.	Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Μ. Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Στέφ. Χ. Στερανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	
Μ. Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γ. Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δορειώτης	Ν.
Π. Α. Ζάννος		Σπ. Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἡλ. Παππαδᾶτος		Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος		Μ. Ἰατρὸς	
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης		Δ. Βιρβίλης	Ν.
Ἀθ. Δαννηλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης		Π. Μαυρομιχάλης	Ν.
Βελισ. Νικολαΐδης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώργιος Παππανικολάου	Ν.	Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Α. Κανελλόπουλος	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ζαφ. Δεπάστας	Ν.	Ἰω. Γκούρας	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.

Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Λ. Ὀρλώφ	
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	Ν.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνς. Ἀντωνιάδης	
Ἰω. Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	
Δ. Χρηστίδης	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσης	Ν.
Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Μ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γ. Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατζίσκος	
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Κωνσταν. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαΐος	
Μάρκος Βιτάλης	
Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Β΄. κεφαλαίου ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ ἀρχειοφύλακος, δύω συντακτῶν καὶ τοῦ πρωτοκολλίστου . . . . . 7,300.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, παρατηρηθέντος ὅτι ἡ περὶ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ταμείου παρατήρησις τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, ν' ἀφεθῇ δ' εἰς τὸ προεδρεῖον ἡ περὶ τῆς μισθοδοσίας τούτου ἀπόφασις· καὶ ἀπαντήσαντος ἄλλου, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῆς πρὸς τὸ προεδρεῖον πεποιθήσεως τῆς βουλῆς δύναται νὰ μείνῃ ἡ παρατήρησις. Λαβὼν τὸν λόγον ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ τῶν οἰκονομικῶν μας κατάστασις, ὥστε οὐ μόνον μεγίστη ἀπαιτεῖται περὶ αὐτὰ φειδωλεία, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα νὰ περιορισθῶσιν αἱ ἐν γένει δαπάναι· ἐὰν δὲ τοῦτ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τηρηθῇ πάντοτε, πολλῷ μᾶλλον καθίσταται ἤδη, ὅτε εἰς τοιαύτας διάγομεν δυσχερείας, ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων. Ἀντὶ λοιπὸν τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν γραφέων, νομίζει ὅτι ὀκτὼ μόνον ἀρκοῦσιν εἰς τὰς τῆς βουλῆς ἐργασίας, καὶ ὅτι, ἀφοῦ οἱ τῶν ἐπάρχων βοηθοὶ λαμβάνουσι 50 δρ. κατὰ μῆνα, ὑπεραρκοῦσι κατ' ἀναλογίαν 60—70 εἰς τοὺς ἡμετέρους· ἐφ' ᾧ μόνον 3,360 δραχμαὶ εἰσὶν ἀναγκαῖαι τότε, καὶ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ δαπάνη.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὁ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος

τεθεὶς τῶν μισθοδοσιῶν ὅρος δὲν ἔχει οὕτως, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν τοῦ σώματος ὑπαλλήλων διά τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ καλλιγραφίαν αὐτῶν λαμβάνουσιν ἀνωτέραν τινὰ ἀμοιβήν, ὡς ὁ μὲν πρῶτος βοηθὸς δραχμ. 90, ὁ τοῦ ταμείου 100, καὶ ἄλλοι μικρὸν ἥττονας τούτων. Ἄλλως τε, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῆς Συνόδου ταύτης προϋπολογισμὸς εἶναι πολλῷ τῶν πρὸ αὐτοῦ οἰκονομικώτερος καὶ περὶ ποσοῦ πρόκειται ἐλαχίστου, δὲν πρέπει τοσαύτη νὰ δειχθῇ φειδωλεία.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ διὰ τὴν πλήρη τῶν ἐθνικῶν πόρων ἐξάντλησιν· ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἅπαντες εἰσὶ ζηλωταὶ τῆς οἰκονομίας καὶ αὐστηροὶ τῶν ἀσωτιῶν διῶκται· ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιδείξῃ ἤδη τὸ σῶμα 200 δραχμῶν φειδωλείαν, ἐν ᾧ ἄλλαι εἰσὶν αἱ τῆς κοινῆς οἰκονομίας ἀνάγκαι, εἶναι ὅλως μικρόν, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ ἀνὰ χεῖρας προϋπολογισμὸς εἶναι τοσοῦτον ἤδη ἠλαττωμένος. Ἀφοῦ δ' ὁ ὑπάλληλος λόγῳ τοῦ ὅτι ἐργάζεται δεσμεύει οὕτως εἰπεῖν ἑαυτὸν καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀσχολεῖται, πρέπει καὶ νὰ πληρωθῇ ἐπαξίως. Ἄλλως τε, δὲν πρέπει νὰ γινώμεθα διῶκται τῶν φώτων καὶ εἶναι πικρόν, ἀφοῦ κατέτριψέ τις νεότητα καὶ ὑγείαν πρὸς ἐκπαίδευσιν, νὰ λαμβάνῃ ὡς ὑπάλληλος 50 μόλις δραχμάς, μισθὸν ἀνάλογον εἰς κλητῆρα καὶ ἀνάρμοστον εἰς τὴν ἀγωγήν του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μὲ τὴν ἀπάλειψιν τῶν ἐν ταῖς παρατηρήσεσι λέξεων τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς, « εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται δραχ. 600 διὰ μισθὸν τοῦ βοηθοῦ ἐπὶ ἓξ μῆνας »· ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 3 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως·

« Ἄρθρ. 2. Μισθοὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ δρ. 4,100.

« Ἄρθρ. 3. » δύο εὐταξιῶν . . . . » 1,260.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 4, προέτεινέ τις νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν εἰς 2,700 δραχμάς, καθ' ὅσον ὁ κανονισμὸς ὁρίζει νὰ μὴν ὑπάρχωσι πλείονες τῶν 15 κλητήρων, τούτων δ' ὁ μισθὸς ἀνὰ 30 δραχμὰς ἀπαρτίζει τὸ ἀνωτέρω ποσόν.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἡ τῶν κλητήρων μισθοδοσία, ἀνὰ 40 οὖσα δραχμάς, φέρει ἀκριβῶς τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσότητα, ἡ Βουλή, ἐπιμένοντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, δὲν παρεδέχθη ἐρωτηθεῖσα τὴν εἰς 2,700 δραχμ. ἐλάττωσιν τοῦ

ἄρθρου. Ἐρωτηθεῖσα δ' αὖθις παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τοῦτο τε καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 5 ἄρθρον, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Μισθὸς κλητήρων δραχ. . . . . 3,500.

« Ἄρθρ. 5. Διὰ τὸ διατηρηθησόμενον προσωπικὸν ἑνὸς γραφείου εἰς τὴν Βουλὴν, ἑνὸς εἰς τὴν βιβλιοθήκην, δύω κλητήρων εἰς τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν βιβλιοθήκην καθ' ὅλην τὴν σύνοδον . . . . . δραχ. 860.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Β'. κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 17,020 δραχμὰς, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Μ. Χ. Μελέτην καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ διὰ ψήφων 70 κατὰ 2.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Β'. κεφαλαίου τοῦ οἰκείου προϋπολογισμοῦ, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις ἐψηφίσθη, ἐκ δραχμῶν 17,020, ναὶ ἢ ὄχι;

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Σ. Στράτος	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Δ. Δελιγεώργης		Ἀντών. Γεωργαντᾶς	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Πέτρος Τσαννετάκης	
Πάνος Μοναστηριώτης		Π. Δημητρακαράκος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γεώργ. Κονδύλης	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Φασίτσας	Ν.
Μ. Καΐρης	Ο.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Δ. Κονδύλης		Γ. Ἰω. Βατίστας	
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γεώργ. Κ. Βελῆς	
Ν. Ἰατρὸς	Ν.	Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	Ν.
Ἀν. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γεώργ. Ι. Γιολδάσης	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Κωνστ. Βρυζάκης		Μιχαὴλ Σισίνης	
Ἀνάργυρος Πετράκης		Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Κ. Τσαβέλλας		Γεώργ. Μῆτσος	

Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Α. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλ. Παππαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετιμεζᾶς	Ν.	Κ. Βείκος	
Ἰω. Ζάρκος		Μιχαὴλ Ἰατρός	
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	Ο.	Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης		Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάρ. Νικολαΐδης		Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γ. Παππανικολάου	Ν.	Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Π. Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.	Δ. Κανελλόπουλος	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Κωνσταν. Δ. Σχινᾶς	
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.	Ἰωάννης Γκούρας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.	Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Α. Νοταρᾶς		Σπυρίδων Λογοθετόπουλος	Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος		Χριστόδουλος Τσίνος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς		Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.	Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.	Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	
Παρασκευᾶς Ματάλας		Γεώργιος Μπάστας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.	Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.	Κων. Ἀντωνιάδης	
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.	Ἰωάννης Περίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινός	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.	Δ. Χρηστίδης	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Μελέτης Χατσ. Μελέτη	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.	Μ. Ἀναστασόπουλος	
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.	Ἀν. Παππατσώνης	

Αθ. Καστανᾶς		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.	Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης		Ἰωάννης Τασσαῖος	
Δημ. Α. Κουντουριώτης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Δημήτριος Χατζίσκος			

Ἀναγνωσθέντων δὲ καὶ γενομένων δεκτῶν δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τῶν ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἐχόντων οὕτως·

« Ἄρθρ. 1. Προμήθεια γραφικῆς ὕλης . . . . δρ. 540.

Ἄρθρ. 2. Συνδρομαὶ ἐγχωρίων καὶ ξένων ἐφημερίδων 2,200.»

Ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου παρετήρησέ τις ὅτι, καθ' ἃ ὁ ἀρχειοφύλαξ ἀπεφήνατο, ἀπαιτεῖται ἡ κατασκευὴ νέας τινὸς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ἀρχειοθήκης, καθ' ὅσον εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας δὲν δύνανται νὰ τεθῶσι βιβλία τινα πρώτου μεγέθους, ἄτλαντες κλπ. ἐφ' ᾧ συνίστησι νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ ὅτι τὸ ψηφιζόμενον ποσὸν θέλει χρησιμεύσει καὶ πρὸς κατασκευὴν τοιαύτης ἀρχειοθήκης.

Παρατηρηθέντος δ' ὅτι κατωτέρω ὑπάρχει ἰδιαίτερον περὶ κατασκευῆς ἀρχειοθήκης τοῦ γραφείου ποσὸν, καὶ ὅτι αὐτὴ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην· ἐπανέλαβεν οὗτος ὅτι κατὰ θατέραν τινα εὐκολίαν πρέπει νὰ οἰκονομηθῇ ἡ τῆς βιβλιοθήκης ἀνάγκη. Συναινούσης δὲ τῆς βουλῆς, ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. ἀγορὰ βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων . . . . . δρ. 1,200.»

Προσέθηκέ τις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐπιρυλαττόμενος νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου, ὅτι ἓν τῶν ἐξαιρέτων τῆς βουλῆς ἔργων ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ ἀνωτέρω βιβλιοθήκη, καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ διάφορα γεωγραφικά τε, γεωπονικὰ καὶ ἱστορικὰ συγγράμματα ἐκ τῶν κλασικωτέρων τῶν ἐν Εὐρώπῃ. Οὐχ ἧττον ὅμως, διὰ ν' ἀπαρτισθῇ ὅσον οἷόν τε πλήρης ἡ ἀποθήκη αὕτη τῶν ῥώτων, ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλα συγγράμματα, καὶ αὐτὸς οὗτος γινώσκει ὅτι ἀπαιτεῖται κατ' αὐτὰς ἱστορία τις, ἧς περ τὸ ἀντίτιμον ἀναβαίνει

εἰς 130 περίπου τάλλαρα· διὸ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ προσεθῶσι διὰ τὴν βιβλιοθήκην ἂν ὄχι 3,000 δραχμῶν, τοὐλάχιστον δισχίλιαι ἔτι.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, παρατηρηθέντος ὅτι λίαν ὑπέρογκος ἀποβαίνει ἡ πρὸς δετικὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς δαπάνη· ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι 50 σώματα τούτων ἀποστέλλονται κομψῶς δεδεμένα εἰς Εὐρώπην, 20 ἄλλα χρησιμεύουσι παρ' ἡμῖν, πρὸς δὲ, διὰ τῆς αὐτῆς δαπάνης δένονται καὶ ἐξωτερικαί τινες ἐφημερίδες, ὡς ὁ Μηνύτωρ καὶ ἄλλαι.

Ἕτερος μετ' αὐτὸν ὑπολογίσας, ὅτι τὰ 70 ταῦτα σώματα μόλις φέρουσιν ἀνὰ 3 δραχμὰς 200—300 δραχμῶν δαπάνην, συνεπέρανεν ὅτι, καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν δετικῶν ἐφημερίδων καὶ ἄλλων, ἀρθόνως ἀρκοῦσι δραχμαὶ 1,000 εἰς ἃς πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ ποσόν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι οὐχὶ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἕκαστος τόμος τῶν εἰς Εὐρώπην πεμπομένων πρακτικῶν δένεται ἀντὶ 3 δραχμῶν, καθ' ὅσον ἄλλη τις εἶναι ἡ τῶν τοιούτων βιβλίων διακόσμισις καὶ ἀπαιτεῖται συνάμα καὶ κατασκευὴ κιβωτίων πρὸς ἀποστολὴν αὐτῶν· ἀλλ' ὅτι δέχεται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν εἰς 1,200 μόνον δραχμὰς, ἀφοῦ δύναται μάλιστα νὰ ζητηθῇ ἐν ἐλλείψει ἡ ἀναγκαία δαπάνη.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς ἠλαττώθη τὸ 4 ἄρθρον, καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 5, 6 καὶ 7, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρ. 4. Δετικὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἄλλων ἀναγκαίων βιβλίων . . . . . δραχ. 1,200

« Ἄρθρ. 5. Προμήθεια τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς κλπ. . . . . » 3,000

« Ἄρθρ. 6. Προμήθεια ἐλαίου διὰ τοὺς φανοὺς τοῦ βουλευτικοῦ καταστήματος . . . . . » 400

« Ἄρθρ. 7. Ὁμοίως καυσοξύλων καὶ ἀνθράκων » 420

Ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Μακρυποκάμισον καὶ Μ. Μιχαλόπουλον γενομένης, ἡ βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ὧδε πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, τὴν ὅλην πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου, ἀναβαινουσαν εἰς 8,960 δραχμὰς, διὰ ψήφων 69 ἀρνησιψηφούντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Γ'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ἀναβαίνουσαν εἰς 8,960 δραχμάς, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάν. Πετμέζης	
Μ. Δ. Καΐρης	ἀρνεῖται
Δημ. Κανδύλης	Ν.
Ἀντών. Καμπάνης	Ν.
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Ἀ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	
Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Γεώργιος Κανδύλης	Ν.
Κωνς. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας	
Ἅγ. Γουζούασης	
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	
Ἀναγνώς. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέτας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	
Γεώργ. Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γ. Παππανικολάου	Ν.
Π. Δελιγιάννης	
Δημ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Α. Νοταρᾶς	
Κύστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Νικ. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.

Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Ἀ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Ν. Τσαλακιώγας	
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικ. Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	
Δημ. Βιρβίλης	Ν.
Γ. Μπάνης	Ν.
Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνς. Δ. Σχινᾶς.	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπυρίδ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Κωνς. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης.	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατζίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀκολούθως ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παρατηρηθέντος, ὅτι ἐδαπανήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐφόρου 300 μὲν δραχμαὶ πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος, 200 δὲ διὰ θερμάστρας, μενουσῶν τῶν ὑπολοίπων διὰ μελλούσας δαπάνας· ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, ὅτι ἡ κατασκευασθησομένη ἀρχειοθήκη θέλει χρησιμεύσει, καθ' ἃ ἐρρέθη, διὰ τὴν βιβλιοθήκην· ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα ὡς ἑρεξῆς·

« Ἄρθρ. 1. Ἐπισκευαὶ καταστήματος καὶ θερμαστρῶν δρ. 1150.
Ἄρθρ. 2. Κατασκευὴ μιᾶς ἀρχειοθήκης τοῦ γραφείου 120 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου ἀναγνωσθέντος παρετήρησέ τις, ὅτι πέρυσιν, ἀντὶ τῶν ἐνταῦθα 2,300 δραχμῶν, ἐδαπανήθησαν 3,800 καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ καὶ ἐνταῦθα, καθ' ὅσον ἐν ὑποτίθεται καὶ εἶναι πάντοτε τὸ τῆς Βουλῆς προεδρεῖον· ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι ἐκ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἄρθρου πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « καὶ λοιπὰ ἐν γένει » ἵνα τηρηθῇ ἡ κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον τεθεῖσα ἀρχὴ τοῦ νὰ λαμβάνῃ ὁ πρόεδρος δι' ἐκτάκτους δαπάνας δισχιλίας δραχμὰς, περὶ δὲ τῶν λειπομένων δαπανῶν ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἐν αὐταῖς περιέχονται τὰ δι' ἁμάξας, τελετὰς καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπαιτούμενα ἔξοδα· ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ποσὸν, ἂν ἡ Βουλὴ ἐφίεται, τὸ κατ' αὐτὸν παραλείπει, ἀναδεχόμενος ἐκ τῶν ἐνόντων πᾶσαν ἐξ ἰδίων δαπάνην.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, γενομένης τοιαύτης κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπερβάσεως, μόνον χάριν σεβασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης τοῦ νῦν προεδρεύοντος παραδέχεται καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄλλος τὰς ἤδη προκειμένας δισχιλίος δραχμὰς, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ πρέσβεις ἀνάγκη νὰ ἐπισκέπτηται ἐπαξίως τοῦ σώματος, ὃ ἀντιπροσωπεύει, καὶ εἰς ἄλλας νὰ ὑπόκηται ἐκτάκτους ἀνάγκας. Ἄλλως, οὐδ' ἔπρεπε νὰ τεθῇ τοιαύτη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δαπάνη, διότι οὐδόλως ἐννοεῖ πῶς ἐδαπανήθησαν πέρυσιν, ἐκτὸς τῶν συνήθων, 1800 δραχμαὶ εἰς ἔκτακτα ἔξοδα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ 3 ἄρθρον, ἀφαιρέσει μὲν τῶν λέξεων « καὶ λοιπὰ ἐν γένει » ἐλαττώσει δ' αὐτοῦ εἰς δισχιλίας δραχμὰς, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ προστεθῇ ἑδάφιον 6'. δι' οὗ νὰ παραχωρῶνται εἰς ἐκτάκτους τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς δαπάνας αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ σημειούμεναι λοιπαὶ 300 δραχμαί· ἔχει ἄρα τὸ ἄρθρον τροποποιηθὲν οὕτως·

«Ἄρθρ. 3. α) ἔκτακτοι δαπάναι τοῦ προέδρου . δρ. 2,000
6) » τοῦ γραφείου τῆς βουλῆς » 300.»

Γενομένης δὲ καὶ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Βιρβίλη καὶ Σ. Στεφανοπούλου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἀναβαίνουσαν εἰς 3,570 δραχμὰς, διὰ ψήφων 67 ἀρνησιψηφούντων 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ Δ'. κεφαλαίου τοῦ οἰκείου προϋπολογισμοῦ, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ἀναβαίνουσαν εἰς 3,570 δραχμὰς, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Μιχαὴλ Σισίνης	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Γρηγ. Χατσηγιάννος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Γεώρ. Μῆτσος	
Δ. Δελιγεώργης		Ἰω. Κλίμακας	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάννος	ἀρνεῖται
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Ἰω. Πετμεζῆς		Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Μ. Καΐρης	ἀρνεῖται	Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Ν. Ἀνδρικόπουλος	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	ἀρνεῖται
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Κωνστ. Βρυζάκης		Σταμ. Νικολαΐδης	
Ἀνάργυρος Πετράκης		Βελισάρ. Νικολαΐδης	
Κ. Τσαβέλλας		Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.
Σ. Στράτος		Π. Δελιγιάννης	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Α. Π. Νάκος	Ν.	Γ. Α Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.
Πέτρος Τσανιετάκης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γ. Κονδύλης	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Γ. Παναγοπριφτόπουλος	ἀρνεῖται
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	
Ἅγ. Γουζούασης		Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	Ν.

Εὐς. Σπυρίδωνος	N.	Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ῥήγας Παλαμίδης		Χρ. Τσῖνος	
Θ. Μ. Πετρινός	N.	Δημ. Κουμανιώτης	N.
Κ. Μανέτας	N.	Θ. Ι. Μέξης	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.	Ἐμ. Α. Ὀρλώφ	
Μ. Χατσῆ Μελέτη	N.	Γ. Μπάστας	
Ν. Τσαλακώστας		Κ. Δαρειώτης	N.
Δ. Σακελλαριάδης	N.	Στ. Ἀντωνιάδης	N.
Ν. Μπούτουνας	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	
Π. Παππατσώνης	N.	Ἰω. Περίδης	
Ἰω. Παππατσώνης	N.	Ἀνδρ. Μάμουκας	N.
Π. Δαρειώτης	N.	Δ. Χρηστίδης	N.
Σπυρίδων Βαλέττας	N.	Κάρολος Νάζος	
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης		Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Παῦλος Δεντσούδης		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Χρύσ. Σουμαρίπας		Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.	Ἀν. Παππατσώρης	
Κωνς. Βεῖκος		Ἀθ. Καστανᾶς	
Μ. Ἰατρός		Γ. Παππαδημητρίου	N.
Δ. Βιρβίλης	N.	Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Γ. Μπάντης	N.	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Π. Μαυρομιχάλης	N.	Δ. Α. Κουντουριώτης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Γερμ. Μαυρομιχάλης		Δ. Χατζίσκος	
Ν. Μοσχούλας	N.	Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Α. Κανελλόπουλος		Κ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Δ. Σχινᾶς		Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰω. Γκούρας		Ἰω. Τασσαΐος	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.	Μάρκος Βιτάλης	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	N.	Ἰω. Οἰκονόμου	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος			

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ε'. κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετήρησέ τις, ὅτι τὸ δι' αὐτοῦ σημειούμενον ποσὸν τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων μετὰ τὴν τῆς βουλῆς λῆξιν εἶναι λίαν ὑπέρογκον καὶ ἀποχρώντως ἐξήρκουν **700 — 800** δραχμαί· ὅταν ὅμως ἀντὶ τούτων χορηγῶνται **1250** διὰ μόνην τὴν λῆξιν **30** ἡμερῶν, ἀρίνει εἰς ἕκαστον νὰ ὑπολογίσῃ πόσα ἔπρεπε νὰ δαπανηθῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ.

Ἁπάντων ἕτερος ἠρίθμησεν ὀνομαστί, ὅτι διετηρήθη δι' ἐγγράφου πρὸς τὸν ἕφορον διαταγῆς τοῦ τότε προέδρου πλειότερόν τι προσωπικόν, ὅπερ κατὰ συνέπειαν ἐπληρώθη παρὰ τοῦ ἐφόρου· περιλαμβάνει δ' ἡ ἀποζημίωσις αὕτη τόν τε Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον μῆνα. Ἄλλως τε, προσέθηκεν, ὁ ἤδη προεδρεύων θέλει ἐκδώσει τὰ ἀναγκαῖα ἐντάλματα καὶ δύναται τότε νὰ ἐξελέγξῃ αὐτά.

Ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν λῆξιν τῆς Β'. Συνόδου, τὸ μὲν προεδρεῖον ἐκείνης διὰ πράξεώς του προσδιώρισε τὸ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας Συνόδου διατηρηθησόμενον προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων, πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ὑπολειφθεισῶν τότε ἐκκρεμῶν ἐργασιῶν τοῦ γραφείου, ὁ δ' ἕφορος ἐκ τῶν παραδοθέντων εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῆς Β'. Συνόδου χρημάτων ἐμισθοδότησεν αὐτούς, ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν του. Καὶ ὅτι τῶν πληρωθέντων τούτων χρημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ τῆς Β'. συνόδου προϋπολογισμὸς δὲν προέβλεψεν, ἡ ἐπιψήφισις προτίθεται ἤδη.

Μετά τινας, τὸν μὲν παρατηρήσαντα ὅτι ἡ τῆς πληρωμῆς τῶν χρημάτων νομιμοποίησις θέλει προτεθῆ κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς συνόδου ἐκείνης ἐξέλεγξιν· τὸν δ' ἀντειπόντα ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ προβλέψῃ περὶ αὐτῶν ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, ἐπέχων τόπον τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον προτείνει δι' ἀνάγκας μὴ προβλεφθείσας ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἄλλον παρατηρήσαντα, ὅτι τὸ ποσὸν δὲν φαίνεται ἀναλογοῦν πρὸς τὸ διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν διατηρηθέντων ὑπαλλήλων ἀπαιτούμενον κατὰ τὸ τεσσαρακονθήμερον βραχὺ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς βουλῆς διάστημα· καὶ ἄλλον προτείναντα νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ ποσὸν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξελέγξεως τῆς δαπάνης κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξιν. Ἡ βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἐπιψήφισε τὸ ἄρθρον, ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχε, φέρον ποσὸν δραχμὰς **1249 : 98**, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξελέγξεως αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Ε'. κεφαλαίου, εἷς μὲν ἐκ τῶν τὴν τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴν ἀποτελεσάντων ἐξεθηκεν, ὅτι ἐν τῷ ποσῷ τούτῳ περιλαμβάνεται καὶ δαπάνη γενομένη πρὸς κατασκευὴν πινάκων, φερόντων ὀνόματά τινα, καὶ προωρισμένων ἵν' ἀναρτηθῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ· ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ἀναρτημένων συνεστάθη ἐπιτροπὴ, μηδὲν ὑποβαλοῦσα τῶν ἐκυτῆς ἐργασιῶν πόρισμα, ὁ δὲ πρόεδρος οὐδὲν εἶχε δικαίωμα

ν' ἀναρτήσῃ νέους πίνακας ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦτο ἔκρινεν ἀπαράδεκτον τὴν διὰ τοὺς πίνακας τούτους γενομένην δαπάνην.

Ἄλλος δ' ἐξέθηκεν ὅτι ὁ τῆς ληξάσης συνόδου πρόεδρος, ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσι πολλῶν βουλευτῶν καταδειξάντων δικαίαν τὴν ἀνάρτησιν καὶ τινων ἄλλων πινάκων μὴ ὑπαρχόντων, ἐνετείλατο τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, ἀπερχόμενος τῆς προεδρείας, ἀφιεμένης τῆς περὶ ἀναρτήσεως αὐτῶν ἀποφάσεως εἰς τὴν βουλήν. Καὶ ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ἐπίσης πρέπει νὰ γενῇ παραδεκτή, διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ μὴ δύναται ὁ πρόεδρος νὰ προκαλῇ προπαρασκευαστικὰς οὕτως εὐτελεῖς δαπάνας.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ τῶν πινάκων ἀνάρτησις πρέπει πάντοτε νὰ γίνηται ἀποφάσει τῆς βουλῆς, πᾶσα δὲ τροποποίησις τῶν ἀνηρτημένων ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ σώματος αὐθαιρεσίαν ἀποτελεῖ ἀπακρουσέαν. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἡ βουλὴ δικαιοῦται ν' ἀπορρίψῃ τὴν ζητουμένην ποσότητα.

Εἷς μὲν ἐξέθηκεν ὅτι ὁ τῆς ληξάσης συνόδου πρόεδρος δὲν διέταξε διὰ ν' ἀναρτηθῶσι νέοι πίνακες, ἀλλ' ἵνα κατασκευασθῶσι καὶ ὦσιν ἕτοιμοι, καθ' ἣν περίπτωσιν ὑπὸ τῆς βουλῆς διαταχθῇ καὶ ἡ τούτων ἀνάρτησις· καὶ ὅτι πρᾶξιν τοιαύτην, μᾶλλον προνοητικὴν, ἡ βουλὴ δικαιοῦται νὰ ἐγκρίνῃ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ποσοῦ. Καὶ ἄλλος τὰ αὐτὰ ἀναπτύξας προσέθηκεν, ὅτι τοσούτῳ μᾶλλον εἶναι ἐπιψηφιστέα ἡ ποσότης, καθόσον, καὶ ἐὰν ἡ βουλὴ δὲν ἐγκρίνῃ τὴν τῶν κατασκευασθέντων πινάκων ἀνάρτησιν, οὐδὲν ἄλλο θέλει περιττεύει ἢ ὁ τὸ ὄνομα φέρων χάρτης, θέλει δ' εἶσθαι οὐχ ἧττον χρήσιμος ἡ ἄλλη τοῦ πίνακος ὕλη.

Προταθείσης τῆς ἐπ' αὔριον ἀναβολῆς τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν, μὴ ὑπολειφθέντος πλήρους τοῦ σώματος, ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣ'.

Τῆς 21 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι διὰ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Ἑλληνικοῦ προξένου ἐστάλησαν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς βουλῆς καὶ παρελήφθησαν ἤδη τὰ πρακτικὰ τῆς συνελθούσης ἐκεῖ συνελεύσεως μετὰ τοῦ κανονισμοῦ ἐκείνης.

Ὁ χθὲς ἀναγνοὺς τὰ προβεβλημένα περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις καὶ περὶ συστάσεως ἑταιρίας πρὸς κατασκευὴν ἀτμοπλοίων νομοσχέδια, ὑποστηρίζων αὐτὰ κατὰ τὸν κανονισμόν, ἐξέθηκεν, ὅτι μεθ' ὅσα πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν κατὰ τὴν λήξασαν Ε'. σύνοδον εἶπεν, οὐδὲν ἤδη κρίνει ἀναγκαῖον νὰ προσθέτῃ, ὅτε ἡ σπουδαιότης τῶν ἐπικειμένων περιστάσεων καταδείκνυσιν ἐπὶ μᾶλλον τὴν ἀνάγκην αὐτῶν. Ἡ βουλὴ ἐνέκρινεν αὐτὰ τυπωτέα καὶ συζητητέα.

Προταθείσης τῆς συνεχείας τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς συζητήσεως, καὶ ἐπαναληφθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Κ. κεφαλαίου αὐτοῦ χθὲς ἀναβληθείσης, ἐξέθηκεν ὁ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον προεδρεύσας, ὅτι, ἀπὸν κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ χθὲς γενομένην συζήτησιν, δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἐπί τινων τῶν συζητηθέντων πληροφορίας, αἵτινες ἤθελον προλάβει τὰς γενομένας συζητήσεις· ἀλλ' ἤδη ἀπέχων μὲν νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τῶν ψηφισθεισῶν ἤδη δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὧν, ἂν παρῆν χθές, ἤθελεν ἐπίσης κατοδείξει ὅτι αὐστηρᾶς οἰκονομίας πνεῦμα ἐπνέυσεν, περιορίζει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν 2 ἄρθρου, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν πρὸς κατασκευὴν εἰκόνων δαπανηθέντων, εἰς τὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ποσὸν συμπεριλαμβανομένων. Ὅτι ἐνετείλατο μὲν ἀληθῶς, ἵνα κατασκευασθῶσι πίνακες πλείους ἢ ὅσων τὴν ἀνάρτησιν διέταξε κατὰ καιροὺς ἡ βουλή, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀποτελεῖ ἴσως τὸ ἥμισυ ἢ τὸ τρίτον τῶν κατασκευασθέντων· καὶ ἡ μὲν βουλὴ εἶχεν ἐγκρίνει νὰ ἀναρτηθῶσιν οἱ τοῦ Ν. Σταματελοπούλου καὶ Γ. Λεβέντη καὶ Γ. Αἰνιάνος καὶ τινων ἄλλων πίνακες, οὗτος δ' ἐνετείλατο, ἵνα καὶ ἄλλων τινῶν οἱ πίνακες κατασκευασθῶσι, μελετῶν νὰ ὑποβάλῃ κατόπιν τὰ περὶ ἀναρτήσεως αὐτῶν εἰς

τὴν κρίσιν τοῦ σώματος. Ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖται ἤδη ἡ ἀξία πάντων τῶν ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα οἱ πίνακες οὗτοι περιέχουσιν, ἐκ τῶν ἀμφισβητουμένων ὅμως ἐπειδὴ ἴσως διατελεῖ καὶ ὁ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ πίναξ, κρίνει δέον νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἐκεῖνος διατελῶν πραγματικῶς φρούραρχος Κλεισούρης, ἀσθενοῦντος τότε τοῦ φρουράρχου αὐτῆς Χ. Πέτρου, καιρίαν ἔλαβε πληγήν, ὡς καὶ ὁ ὑποστράτηγος Κ. Τσαβέλλας δύναται νὰ ὁμολογήσῃ, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ξιφήρης ἐπίσης ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν· μ' ὅλον τοῦτο προέθετο πάντοτε νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, περὶ τῆς ἀναρτήσεως ἑνὸς ἑκάστου τῶν πινάκων τούτων. Καὶ ὅτι ἐκ τῶν ἤδη ἀνηρτημένων πινάκων, τινῶν μὲν τὴν ἀνάρτησιν ἐνετείλατο ἡ βουλή, τινῶν δ' ἐνήργησαν μόνοι οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ· τοῦτο δὲ λέγων δὲν προτίθεται μὲν νὰ καταδείξῃ, ὅτι δὲν ἔπραξαν καὶ ἐκεῖνοι κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, ἀλλὰ μόνον νὰ διαβεβαιώσῃ αὐτήν, ὅτι ἡ πρὸς κατασκευὴν τῶν πινάκων τούτων ἐντολὴ ἄνευ σκοποῦ τινος ἐδόθη, διατελούσης μάλιστα οὕτως εὐτελοῦς τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ τῶν πινάκων ἀνάρτησις, περιεχόντων τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξως ὑπὲρ Πατρίδος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πεσόντων ἢ ἄλλως παθόντων, τὴν ἀρχὴν ἔσχε κατὰ τὴν τῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου συγκρότησιν, ὅτε, διατελῶν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, κατάλογον ὀνομάτων τοιούτων συνέταξε καὶ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπέβαλεν, ἐγκρίναντος τὴν ἀνάρτησιν ἑκατὸν μόνον ἐκ τούτων· καὶ τούτων μέν τινες εὐάριθμοι πίνακες ἐξέλιπον μετ' οὐ πολὺ κατὰ τὴν τῆς βουλῆς συγκρότησιν, δι' ἀγνώστου ἐνεργείας, ἄλλων δὲ τὴν ἀνάρτησιν κατὰ προσήκην ἐνετείλατο κατὰ καιροὺς ἡ βουλή. Ὅτι παραπλήσιόν τι τοῦ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος διαταχθέντος διετάχθη ἄλλοτε καὶ ὑπ' αὐτοῦ, προεδρεύοντος τότε τῆς βουλῆς, ἐπὶ τῇ διαφορᾷ, ὅτι οὐχὶ ὑπὲρ ἰδίου ἀδελφοῦ πρόνοιαν τοιαύτην ἔλαβε, διότι δὲν εἶχε τοιοῦτον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ μακαρίτου Ἀρσενίου καὶ ἄλλων, τῶν ὁποίων οἱ πίνακες δὲν ἦσαν ἀνηρτημένοι· ἐπειδὴ δ' ἡ βουλὴ ἀπερήνατο τότε, ἵνα μὴ ἀναρτηθῶσιν ἐκεῖνοι, πρὶν ἢ ῥητῶς ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν, ὑπελείφθησαν ἐκτοτε φυλασσόμενοι καὶ μὴ ἀναρτηθέντες. Καὶ ὅτι, μὴ μεμφόμενος τὴν πρόθεσιν τοῦ τὴν κατασκευὴν τῶν πινάκων ἐντειλαμένου προέδρου, ὑποστηρίζει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναρτηθῶσιν οὗτοι, ἕως ἂν ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν ἡ βουλή· ἕως δ' ἂν ἡ συνεστημένη ἐπιτροπὴ παρασκευάσῃ τὸ ἐφ' ᾧ συνεστάθη ἔργον, δύναται τὸ τῆς βουλῆς γραφεῖον νὰ ἐξελίξῃ τοὺς ἀνηρτημένους

πίνακας, ἂν ἐκ τῶν τὸ πρῶτον ἐν τῇ συνελεύσει ἀναρτηθέντων ἢ ἐκ τῶν κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς κατόπιν προστεθέντων διατελῶσι, καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ πάντα μὴ τοιοῦτον.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι οὐδεμίαν φέρει ἐπὶ τοῦ καταλόγου τῶν κατασκευασθέντων πινάκων παρατήρησιν, μεθ' ὅσα χθὲς ἐλέχθησαν, περιορίζεται δὲ μόνον νὰ καταδείξῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ἀνηρτημένων πινάκων συσταθείσης πέρυσιν ἐπιτροπῆς· διότι ἵνα τί δὲν ἐξεπλήρωσεν ἔτι αὕτη τὸ ὄντως ἱερὸν ἀνατεθὲν τοῦτο ἔργον, ἢ ἐπέπρωτο καὶ τοῦτο νὰ ὑπολειφθῇ ἐκκρεμὲς εἰς τὴν τοῦ παρελθόντος ἄβυσσον μετὰ τῶν τοσούτων ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων, ἀφ' οὗ μάλιστα χρόνου καὶ τοῦ μηνὸς ἥσσονος μόνον ἔχρηζε, καὶ ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν ἤδη νὰ κατορθωθῇ δύναται ἐν βραχυτάτῳ; Ὅτι τὸ ἀντικείμενον, παριστῶν τὴν ἱστορικὴν τοῦ ἔθνους εὐκλειαν, καὶ ἀφορῶν τὰ ἱερὰ τῶν ἀγωνιστῶν ὀνόματα, τὸ κοινὸν τοῦτο τῆς πατρίδος κτῆμα, πλείστης ὅσης σπουδῆς ἄξιον διατελεῖ, μέλλον ποτὲ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν, ὡς ἄλλοτε ἐχρησίμευσαν εἰς ἡμᾶς τὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων ὀνόματα· ἄλλως δὲ καὶ οὐδὲν ἐν τῷ διαστήματι τῆς περιόδου ταύτης ἐπράχθη, οὐδὲ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, οὐδὲ περὶ ἄλλου τινὸς οὐχ ἧττον σπουδαίου καὶ ἱεροῦ καθήκον ἀποτελοῦντος, περὶ τῶν πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν διδομένων συντάξεων, περὶ ὧν ἱκανὰ ἐρρέθησαν. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι λυπηρὸν οὐδὲν περὶ τούτων νὰ κατορθωθῇ κατὰ τὸ παρελθὸν διάστημα, ἔτι δὲ μᾶλλον ἂν καὶ τὸ ὑπολειπόμενον ἐπίσης ἀπράκτως παρέλθῃ, ἐπρότεινεν, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ τῶν πινάκων ζητήματος, ἵνα συσταθῇ νέα ἐπιτροπὴ ἐκ δύω ἐξ ἑκάστου νομοῦ μελῶν συγκειμένη, ἥτις νὰ λάβῃ σημειώσεις παρὰ τῶν ἐνταῦθα διατελούντων ἀντιπροσώπων ἑκάστης ἐπαρχίας περὶ τῶν ἐν ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι διαπρεψάντων· ἐκ τῶν σημειώσεων δὲ τούτων καὶ τῶν κατόπιν δοθησομένων, θέλει κατορθωθῇ ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἀποτελέσοντος οὐσιώδες μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας τούτου ἀθροίσματος· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συντάξεων, νὰ εἰσαγάγῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐντὸς τοῦ μηνὸς τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον, διὰ νὰ ἀπενεχθῇ σπουδαῖόν τι ἔργον καὶ ἐκ τῆς βουλευτικῆς ταύτης περιόδου.

Μετὰ τὸν πρόεδρον τῆς συνεστημένης πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ἀνηρτημένων πινάκων ἐπιτροπῆς, ἐκθέντα, ὅτι τὸ ἀνατεθὲν αὐτῇ ἔργον δὲν ἐφάνη οὕτως εὐχερές, πολλῶν γενομένων κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ συζητήσεις προτάσεων, ἐξ ὧν εἷς οὐδὲν ἔπρεπε νὰ προέλθῃ ἀποτέλεσμα, ἐν γνώσει ἴσως ἀναβαλοῦσα τὴν τοῦ ἔργου

ἀποπεράτωσιν· διότι ἐπροτάθη τότε ἐν αὐτῇ ὑπ' ἄλλων μὲν νὰ ἀνεγερθῶσι δύω μαρμάρινοι κίονες ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, ἐφ' ὧν νὰ χαραχθῶσι τὰ τῶν ἀγωνιστῶν ὀνόματα, ὑπ' ἄλλων δέ, νὰ κατασκευασθῶσι δέκα πλάκες, ἰσαρίθμοι τοῖς νομοῖς, φέρουσαι τά τε ὀνόματα αὐτῶν καὶ τὴν γενικὴν πολιτογράφησιν τῶν τοιαύτην λαβόντων ἀγωνιστῶν, ὑπ' ἄλλων, νὰ τηρηθῇ τάξις τις κατὰ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐγγραφήν, κατὰ λόγον τῶν ἐκδουλεύσεων ἑκάστου, καὶ τὰ τοιαῦτα. Καὶ ὅτι ἡ τότε μὲν συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ, σχηματισθεῖσα ὑπὸ τοῦ πρυέδρου κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ σώματος δοθεῖσαν αὐτῷ περὶ τούτου ῥητὴν ἐντολὴν, ἀπετελέσθη ἐκ βουλευτῶν ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν, ἡ δὲ βουλὴ ἤδη δύναται νὰ ἀποφανθῇ, ἐὰν κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ διατηρηθῇ ἐκείνη ἢ ἑτέρα ὑπὸ ταῦ προέδρου αὖθις νὰ συσταθῇ.

Μετά τινας, τὸν μὲν προτείναντα νὰ συσταθῇ νέα ἐπιτροπὴ, εἰς ἣν νὰ δοθῶσι σημειώσεις παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν, νὰ ταχθῇ δ' εἰς αὐτὴν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου προθεσμία, μὴ ἐκτεινομένη πέραν τῆς 15 Φεβρουαρίου. Τὸν δὲ, προσθέντα εἰς ταῦτα, ὅτι ἡ συστηθησομένη νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων, ἐφ' ὧν καὶ ἡ πέρυσι γενομένη ἐστηρίχθη, νὰ ἀποτελεσθῇ δ' ἐκ δύω ἢ καὶ τριῶν μελῶν ἐξ ἑκάστου νομοῦ. Ἡ βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὰς γνώμας ταύτας, ἀναθεῖσα τὴν περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν φροντίδα εἰς τὸν πρόεδρον.

Προβᾶσα δ' ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, ἐπεψήφισεν αὐτὸ δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχεν, ἐκ δραχμῶν 468: 80.

Ἐπὶ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Ε. κεφαλαίου, ἐρωτήσαντός τινος πῶς ἔχουσι τὰ περὶ τῆς δι' αὐτοῦ προβλεπομένης τρισχιλιοδράχμου δαπάνης· καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι καὶ πέρυσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἡ ποσότης αὕτη εἶχε συμπεριληφθῆ, μὴ παραιώσαντος ὅμως τοῦ τυπογραφείου τὸν λογαριασμόν, διὰ ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τὸ ἐπὶ συμψηφισμῷ ἀπαιτούμενον ἔνταλμα, καὶ ἐντεῦθεν κλεισθείσης τῆς χρήσεως ἐπεγένετο ἡ ἀνάγκη τῆς νέας ταύτης ἐπιψηφίσεως τῆς δαπάνης. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 3 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἶχεν.

Διὰ ψηφοφορίας δὲ, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης καὶ ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Σ. Γρίβα καὶ Σ. Δελιγιαννάκη ἐπιτηρηθείσης, ἀπεφήνατο, ὅτι παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον τοῦ Ε. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς, διὰ ψήφων 69, ἀρνηθέντος

ψήφον ἑνὸς, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται τὸ Ε. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, ναί ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Ὀρεινὸς		Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Δ. Δελιγεώργης		Μιχ. Σισίνης	
Π. Τσιμπουράκης		Γρ. Χατσηγιάννος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Γ. Μῆτσος	
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Ἰω. Κλίμακας	
Ἰω. Πετμεζῆς	Ν.	Ἀναγ. Δημητρίου	
Μ. Δ. Καΐρης		Π. Α. Ζάννος	
Δ. Κονδύλης	Ν.	Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Πλ. Παππαδαῖος	Ν.
Ν. Ἰατρὸς	Ν.	Γ. Πετμεζᾶς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	Ν.	Ν. Ἀνδρικόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς		Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης		Ἰω. Ζάρκος	
Ἀνάργ. Πετράκης		Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας		Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σ. Στράτος		Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Βελισσάρ. Νικολαΐδης	
Λ. Π. Νάκος	Ν.	Γ. Παππανικολάου	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	Ν.
Π. Δημητρακαράκος		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.
Ἐλ. Καλογερᾶς		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Γ. Ἰω. Βατίστας		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Ἀγ. Γουζούασης	Ν.	Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς		Ἐμμ. Χ. Τσούχλος.	

Ἐπιβεβαιωθέντων δ' αὐτῷ τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας ΚΚ. Μ. Ι. Μιχαλόπουλον καὶ Ἀντ. Καμπάνην, ἐξ ὧν συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν, κατὰ τὸ ἤδη προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, διὰ ψήφων 69 ἀρνησιψηφούντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ναί, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	N.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	N.
Δ. Δελιγεώργης	
Π. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	
Σταῦρος Γρίβας	N.
Ἰω. Πετμέζης	N.
Μ. Κατσης	
Δ. Κονδύλης	N.
Ἀντ. Καμπάνης	N.
Ἀνδρ. Δανόπουλος	N.
Ν. Ἰατρὸς	N.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	
Κωνστ. Πρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	
Π. Ῥάγκος	N.
Δ. Π. Νάκος	N.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	N.
Πέτρος Τσαννετάκης	N.
Π. Δημητρακαράκος	
Γ. Κονδύλης	N.
Κ. Φασίτσας	N.
Ἠλευθ. Καλογερᾶς	
Γ. Ἰω. Βατίστας	
Ἀγ. Γαυζούασης	N.
Γ. Κ. Βελῆς	N.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	N.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Μ. Σισίνης	
Γρ. Χατσηγιάννος	N.
Γ. Μῆτσος	
Ἰω. Κλίμακας	
Ἀναγ. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μ. Ν. Βαλέττας	N.
Χρ. Ν. Δεμάδης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	
Γ. Πετμεζᾶς	N.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	N.
Β. Πετμεζᾶς	N.
Ἰ. Ζάρκος	
Γρ. Ν. Καρτσιωτάκης	N.
Ἀθ. Δανελόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισ. Νικολαΐδης	
Γ. Παππανικολάου	
Πέτρος Δελιγιάννης	

Δ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	N.
Ζαφ. Δεπάστας	N.
Ἐμ. Ἀντίπας	
Α. Νοτσρᾶς	
Εὐ. Οἰκονομόπουλος	N.
Γ. Πανοπριφτόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	N.
Ν. Κορφιωτάκης	
Ἐμ. Μελετόπουλος	N.
Παρασκ. Μιτάλας	N.
Ἠλίας Γιατράκος	N.
Λουκᾶς Στέρανος	N.
Εὐς. Σπυρίδωνος	N.
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θ. Μ. Πετρινὸς	N.
Κ. Μανέτας	N.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.
Μ. Χατσῆ Μελέτη	N.
Ν. Τσαλακώστας	
Δ. Σακελλαριάδης	N.
Ν. Μπούτουνας	N.
Π. Παππατσώνης	N.
Ι. Παππατσώνης	
Π. Δαρειώτης	N.
Σπ. Βελέττας	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σπ. Α. Βαρότσης	
Παῦλος Λεντούδης	N.
Χρύσ. Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δ. Βιρβίλης	N.
Γ. Μπάνης	N.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	N.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	N.
Ἀ. Καπελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	N.
Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	N.
Χρ. Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Δ. Ὀρλώφ	
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	N.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	
Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Ἰω. Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	N.
Δ. Χρηστίδης	N.
Κάρολος Ναζος	
Εὐστρ. Παρίσης	N.
Ἀντ. Ἁρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	N.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Παπαδημητρίου ἐγγύθη ψῆφ.	
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	N.
Δ. Χατζίσκος	N.
Καλομ. Τσουκαλᾶς	
Κ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰω. Τασσαΐος	
Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἰω. Οἰκονόμου	

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅπερ, παραδεχομένης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ μὲν τὸ κεφάλαιον Ζ'. Ἄρθρον 4. *Διατροφὴ ὑποδίκων* δραχ. 20,000, διὰ δὲ τὸ κεφάλαιον Η. Ἄρθρον 4. *Ἀποζημιώσεις μαρτύρων* δρ. 20,000 ».

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας δμοία ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον, ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 72. ἔχει δ' οὕτως·

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ μὲν τὸ κεφάλαιον Ζ'. Ἄρθρον 4. *Διατροφὴ ὑποδίκων* δραχ. 20,000, διὰ δὲ τὸ κεφάλαιον Η. Ἄρθρον 4. *Ἀποζημιώσεις μαρτύρων* δρ. 20,000.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον ».

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Δεκεμβρίου 1849.

Προὐτέθη μετ' αὐτὸ εἰς συζήτησιν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀναγνώσεως τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου προκύψαντος ὅτι δὲν ὑπολείπεται πλῆρες τὸ σῶμα, διὰ τὴν ἀποχώρησιν τινῶν βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν (23 λήγοντος) τὴν συνεδρίασιν, ἀπέλυσεν αὐτὴν περὶ τὴν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 23 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πιστώσεως, ἔχοντα οὕτω·

« *Πρὸς τὴν Βουλὴν τῆς Ἑλλάδος.*

Ὑποβάλλομεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐσώκλειστον νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ε. ε. καθάσον ἡ ἐκ τούτων δαπάνη κατέστη ἐν μέρει ἀναπόφευκτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰανουαρίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τετραμήνου πιστώσεως.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ

Α. Κανελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Ἀαζ. Ὀρλιῶφ	Ν.
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀμμάος	Ν.
Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Δ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	
Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Τασσαῖος	
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Ἀναγνωσθέντος οὕτω τοῦ 1 ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον ἀντέταξέ τις, ὅτι ἐν γένει μὲν καλῶς ἔχει ὁ νόμος, ἀλλ' εἰς τε τὴν προκειμένην διάταξιν καὶ εἰς ἄλλας τοῦ τε περυσινοῦ καὶ τοῦ τῶν 1848 νόμου θεωρεῖ ὅτι ἀπαιτοῦνται διασαφήσεις, καθ' ὅσον παρεξηγήθησαν μέχρι τοῦδε πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐκ πείρας διδαχθεῖσα ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ὁ τοῦ 1848 νόμος ἐγκλείει ἀτελείας τινάς, ἠθέλησε μὲν νὰ διορθώσῃ ταύτας διὰ τοῦ πέρυσι ψηφισθέντος νόμου, ἰδίως δὲ διὰ τοῦ 3 αὐτοῦ ἄρθρου, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἠνέῳξε νέον εἰς τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν κατάχρησιν στάδιον. Οὕτως ἄρα, ἐν ᾧ ὁ τοῦ 1848 νόμος δὲν προέβλεπεν, ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς ἠδύνατο ἄνευ πληρωμῆς νὰ εἰσάγῃ τοὺς φόρους εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ἐγένετο μὲν διὰ τοῦ περυσινοῦ νόμου ἡ διόρθωσις, ἀλλ' ἀναμεμιγμένη μετὰ τῶν ἐκ τοῦ 14 ἄρθρου διατάξεων τοῦ κατὰ τὸ 1848 νόμου, ἐξ οὗ νέα προέκυψε βλάβη εἰς τὸ δημόσιον. Τὸ ἄρθρον τοῦτο, προβλέπον πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν φορολογουμένων ὀλιγωρίαν τοῦ νὰ μεταφορτίσωσι τοὺς καρποὺς εἰς τὰς ἀποθήκας, λέγει ἐν τῷ δ', αὐτοῦ ἑδαρίῳ, ὅτι ὁ κάτοικος ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ αὐτοὺς εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τότε ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁρίζει ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει τοὺς πλεοναζοντας τοῦ

χρέους του καρποὺς ἐκ τῆς ἀποθήκης, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα κλπ. Διὰ δὲ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ περυσινοῦ νόμου παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τῆς μεταφορᾶς τῶν καρπῶν φροντὶς ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς, καὶ τὸ ἄρθρον, ἐννοοῦν οὕτως ὅτι πᾶσα καθυστέρησις λογίζεται εἰς βάρος αὐτῶν, βεβαίως εἶναι σαφές. Ἐνταῦθα ὅμως οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι, εἴτε ἐκ προθέσεως ἢ καὶ ἐξ ἀγνοίας, ἐνόμισαν ὅτι κατὰ πᾶσαν τοιαύτην καθυστέρησιν δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν ἀδιαφόρως εἰς χρηματικὴν πληρωμὴν τὸν ἕτερον τούτων, ἐκ τούτου δ' ὑπελόγισαν πολλαχοῦ τὸν σῖτον πρὸς 9 λεπτὰ εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ οὐχὶ τῶν φορολογουμένων, οἵτινες εἶχον προσφέρει 15. Ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄρθρον παρέχει ἀφορμὴν καὶ καταχρήσεως ἄλλης, ἐπειδὴ, ἀνατιθεμένης τῆς πληρωμῆς εἰς αὐτὸν κυρίως τὸν καθυστεροῦντα, ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν εἰσάγει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην καὶ, λέγων ἔπειτα πρὸς τὸν ἔφορον ὅτι στερεῖται καρποῦ, ἀναλαμβάνει τὴν διὰ χρημάτων ἀπότισιν· ἐκ τούτου δ' ἐν ᾧ πρότερον ἐπωλεῖτο πρὸς δραχμὰς 4 : 25 ὁ δημόσιος σῖτος, ἔβλαπτε νὰ πωληθῇ μόνον πρὸς 3 : 60. Ἀλλὰ καὶ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ περυσινοῦ νόμου ἐπίσης παρέχει ἀφορμὴν καταχρήσεων, ἐπειδὴ, ὁρίζοντος τούτου ὅτι παραχωρεῖ πρὸς τοὺς φορολογουμένους ἐν μετρητοῖς καὶ ἄνευ δημοπρασίας τοὺς εἰς εἴδη συναζομένους καρποὺς, ὁσάκις ζητήσωσι τοῦτο, πολλοὶ κερδοσκόποι ἀναφορὰς ἐκ μέρους πολλῶν πλαττουργοῦντες δήμων, ὡς ἐριεμένων δῆθεν ν' ἀναλάβωσι τοὺς ἰδίους φόρους, ἔλαβον τούτους ἐν ἀγνοίᾳ τῶν δήμων παρὰ τοῦ δημοσίου, ἐξ οὗ πολλὴ μὲν προέκυψεν εἰς αὐτὸ ζημία, μεγάλη δὲ πρὸς τοὺς δημάρχους καὶ τοὺς ῥηθέντας κερδοσκόπους ὠφέλεια. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τούτων πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαία ἐν τοῖς πρακτικοῖς διασάφησις, ἐπὶ μὲν τοῦ 3 ἄρθρου, ὅτι μόναν τὰ ἐκ ζημίας πηγάζοντα καθυστερήματα νὰ πληρώνωνται παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν εἰς μετρητά, τὰ δὲ λοιπὰ νὰ λογίζωνται εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων· ἐπὶ δὲ τοῦ 56 ἄρθρου, ὅτι ὁ ἔφορος ἐπιστρέφει τοὺς φόρους μόναν πρὸς ἕκαστον τῶν φορολογουμένων προσωπικῶς, ἐπειδὴ διὰ τὴν κατάχρησιν ταύτην ἀφῃρέθησαν 4,000 κοιλῶν ἐκ τῶν ἀποθηκῶν.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν εἶπεν ὁ ἀγορεύσας, ὅτι ὁ νόμος ἔχει καλῶς καὶ θέλει φέρει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, συνεπέραναν ὅμως ἔπειτα ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἡ ἀνωτέρω ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἑρμηνεία τοῦ νόμου· ἀλλὰ τοιαύτη εἰς τὰ πρακτικὰ ἑρμη-

εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849, καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρετήρησεν ἀκολούθως ἐπὶ τῆς περὶ συντάξεων καὶ χορηγημάτων ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, ὅτι ὑπεβλήθη ἤδη νομοσχέδιον εἰς τὸν Βασιλέα, ὅπερ περὶ τὰ τέλη τῆς ἑβδομάδος θέλει εἰσαγάγει ἐνώπιον τῆς βουλῆς μετὰ τοῦ καταλόγου τῶν προσόντων κλπ. τῶν συνταξιούχων· ἀλλ' ὅτι παρέρχεται ἐν τῷ μεταξὺ ὁ μὴν οὗτος καὶ θέλει ἐπέλθει ἴσως ὁ μετ' αὐτὸν, ἐν ᾧ οἱ συνταξιοῦχοι συρρέοντες ἐξαιτοῦνται ἤδη τὴν πληρωμήν των· ἐφ' ᾧ ἐρωτᾷ τὸ σῶμα, ἐὰν πρέπῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς πληρωμάς. Ἡ δὲ βουλὴ ἀπεκρίνατο, ὅτι σκεφθεῖσα θέλει ἀποφανθῆ κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου, καὶ, γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηροφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ζ. Δεπάσταν καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσηρτημένων τῆς ψηροφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεί, διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Σταῦρος Γρίβας	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Ἰωάννης Πετμεζᾶς	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Μ. Καΐρης	Ν.
Δ. Δελιγεώργης		Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Π. Μοναστηριώτης		Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.

Νικόλαος Ἰατρός	Ν.	Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀναγν. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Κων. Βρυζάκης	Ν.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας		Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	
Σ. Στράτος		Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος		Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακοράκος	Ν.	Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίσας		Ῥ. Παλαμίδης	
Ἄγγελος Γουζουασης	Ν.	Θεόδωρος Πετρινὸς	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.	Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	Ν.	Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Μελέτης Χ. Μελέτης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Ν. Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγόριος Χατζηγιάννος	Ν.	Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγνώστης Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρυσόβ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σ. Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς		Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κωνστ. Βέϊκος	
Ι. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γ. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	
Α. Δανηλόπουλος		Γεώργ. Μπάκης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάριος Νικολαΐδης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Γ. Παππανικολάου		Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Π. Δελιγιάννης		Ν. Μαγκούλας	Ν.

νεία δὲν δύναται νὰ γίνῃ μονομερῶς καὶ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ τοῦ ἑτέρου σώματος ψῆφος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ τοῦ 1848 νόμος εἶχέ τινας ἀτελείας, ἀλλ' ἐπελθὼν ὁ περυσινὸς, διώρθωσεν αὐτὰς διὰ τοῦ ῥηθέντος 3 ἄρθρου· ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὑπάλληλοί τινες χωροῦντες εἰς καταχρήσεις, ἀντὶ νὰ ὑπολογίσωσι τὸν οἶτον πρὸς 15 λεπτὰ εἰς τοὺς φορολογουμένους, ὑπελόγισαν αὐτὸν πρὸς 9 εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαστῶν. Ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ὅμως ταύτης ἀντὶ τῆς τοῦ νόμου ἑρμηνείας, ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας, ἀποτεινόμενος ἰδίᾳ πρὸς τὸν ὑπουργὸν, νὰ καταμηνύσῃ τοὺς καταχρασθέντας τυχὸν ὑπαλλήλους· ἀλλ' ἀφοῦ, μὴ γενομένου τούτου, ἀνέπτυξε τὰς καταχρήσεις ἀπὸ τοῦ βήματος, ὤφειλε νὰ κατονομάσῃ καὶ τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὰς ὑπαλλήλους. Ἑρμηνεία λοιπὸν νόμου δὲν ἀπαιτεῖται, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ νόμος εἶναι σαφὴς καὶ πρέπει μόνον νὰ καταγγελθῶσιν οἱ καταχραστὰι ὅπως τιμωρηθῶσιν ἀξίως. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ 56 ἄρθρον τοῦ νόμου εἶναι σαφὲς, καὶ ἐὰν συνέβησαν ἐπ' αὐτοῦ καταχρήσεις, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἑρμηνεία τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπόκειται εἰς τὸν ὑπουργὸν τοὺς μὲν αὐτουργοὺς νὰ τιμωρήσῃ, τῶν δ' οἰκονομ. ἐφόρων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν περὶ τὴν τῶν καταλόγων ἀκρίβειαν. Ἄλλως τε, παρατηρῶν ὅτι ἕκαστος τῶν φορολογουμένων φέρει ἀπόδειξιν τοῦ ποσοῦ τῶν γεννημάτων, ὅπερ παρήγαγε, νομίζει κάλλιον ἀντὶ τοῦ νὰ λαμβάνῃ αὐτὰ τὸ δημόσιον νὰ τὰ ὑπολογίζῃ εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων, οὐ μόνον διότι πλειοτέραν ἔχει ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ὑπαχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν μετακομιδήν· ἄριστον δὲ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου μέτρον συνίστησι τὸ νὰ σημειῶνται αἱ τιμαὶ ὡς τρέχουσιν ἐπιτοπίως.

Ἀντέλεξεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἐζήτησε μὲν τὴν τοῦ νόμου ἑρμηνείαν, ἀλλ' ἐζήτησε ταύτην διὰ τὸ μέλλον καὶ οὐδόλως διὰ τὸ παρελθὸν, καθ' ὅσον σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ καταγγείλῃ αὐτὸς τοὺς καταχρασθέντας· ἄλλως τε, ἂν ἐρρόνει τοῦτο, ἠδύνατο βεβαίως νὰ τοὺς γνωστοποιήσῃ πρὸς τὸν ἀρμόδιον ὑπουργὸν, ἂν καὶ ἐκ τῶν τῆς ὑπηρεσίας ἐγγράφων ἀριδήλως δύνανται νὰ ἐξελεγχθῶσι. Κακῶς δ' ἐνόμισεν ὁ προαγορεύσας ὅτι διὰ τοῦ 56 ἄρθρου κατέκρινεν οὗτος τὴν πρὸ τῆς εἰσαμιδῆς τῶν οἴτων παραχώρησιν αὐτῶν πρὸς τοὺς φορολογουμένους, καὶ ἐξέφρασεν ὅτι διὰ πλαστῶν αἰτήσεων παρελήφθησαν οἱ ἤδη ἐν ταῖς ἀποθήκαις ὑπάρχοντες. Τὸ δὲ ὅτι δύνανται οἱ φορολογούμενοι νὰ μεταβιβάσωσιν εἰς ἕτερον τὰ δικαιώματά των, τοῦτο μάλιστα

δεικνύει προφανὴ τὴν κατάχρησιν· ἐπειδὴ πρός τί, ἀφοῦ δύναταί τις πρὸς τὸν ἔφορον ἀποτεινόμενος ν' ἀγοράσῃ ὅσον ἐπιθυμεῖ οἶτον, πρὸς τί νὰ καταφεύγῃ εἰς πλαστογραφήσεις ἀναφορῶν, ἐξαιτούμενος ν' ἀναλάβῃ τοὺς τῶν φορολογηθέντων καρπούς; Τοῦτο βεβαίως ἐμφαίνει ἐναργῆ τὸν σκοπὸν τῆς ἀπάτης. Ἄλλως τε, περὶ καταχρήσεων ὁμιλῶν, δὲν ἀνέφερεν οὗτος ἀρχὰς, καθ' ὅσον δὲν μετέχουσιν αὐτοὶ τῆς τῶν τιμολογίων συντάξεως, ἀλλὰ μόνον, ἂν καὶ ὁ νόμος ἄλλως ἐθέσπισεν, οἱ δήμαρχοι, οἵτινες κατὰ δεκαπενθημερίαν πιστοποιοῦσιν ὁποία ἐστὶν ἡ τῶν γεννημάτων τιμὴ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ. Συμπεραίνων λοιπὸν παρατηρεῖ, ὅτι τὸ μὲν νὰ τεθῇ διασάφησίς τις εἰς τὰ πρακτικὰ οὐδεμίαν παρέχει βλάβην, πᾶσα δὲ τοὐναντίον ἔλλειψις ἀποβαίνει, ὡς ἀπεδείχθη, ἐπιβλαβὴς· διὸ, ἵνα μὴ ἡ Κυβέρνησις καταφεύγῃ εἰς συνεχεῖς ἐξηγήσεις τοῦ νόμου καὶ εἰς ἐπιβολὰς ματαίων ποινῶν, προτείνει νὰ τεθῇ ἐν τῷ 56 ἄρθρῳ, ὅτι παραχωροῦνται ταῖς μετρηταῖς οἱ καρποὶ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους ἑκάστου.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι αὐτὸ τοῦτο σαφῶς αἰνίττεται καὶ ὁ νόμος, ἐννοῶν ἕκαστον τῶν φορολογουμένων· παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ ἰδίως καὶ συνεχῶς ζημιοῦν τοὺς φορολογουμένους εἶναι, ὡς ἐρρέθη, τὸ νὰ δίδωνται πρὸς αὐτοὺς εἰς τιμὴν ἀνωτέραν οἱ φόροι, τὰ δὲ παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος σπανίως συνέβησαν μέχρι τοῦδε, καὶ ὅταν ὁ ὑπουργὸς ἐπιτηρῇ τὴν τῶν ὑπαλλήλων πορείαν, βεβαίως δὲν θέλουσι συμβῆ πλέον. Ἀφοῦ δ' ἡ βάσις τοῦ φόρου, τὸ τιμολόγιον, συντάσσεται παρά τε τοῦ διοικητοῦ, τοῦ οἰκον. ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου, βεβαίως δὲν εἶναι εὔκολον νὰ συμφωνήσωσι πάντες οὗτοι· ἀλλ' ἂν καὶ τοῦτο ὑποτεθῇ, τὸ ὑπουργεῖον, λαμβάνων νέον κατὰ δεκαπενθημερίαν τιμολόγιον, δύναται, ἀντιπαραβάλλων τὸ ἔλαττον πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ, νὰ ἐξελέγξῃ τὸν δόλον. Ἐνταῦθα δὲ μνησθεὶς ὅτι τοιοῦτόν τι συνέβη καὶ πρὶν εἰς Τρίπολιν καὶ ὅτι, ὑπουργὸς ὢν αὐτὸς, παρέπεμψεν ἀποθηκάριόν τινα εἰς τὰ δικαστήρια, συνεπέρανεν ὅτι μόνη ἡ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιτήρησις ἀρκεῖ πρὸς ἀσφάλειαν, καὶ περιττὴ, ἀφοῦ ἐρρέθησαν μάλιστα, πᾶσα ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἑρμηνεία.

Ὑπέλαβεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς οἱουσδήποτε νόμους καὶ ἂν ψηφίσωσιν αἱ Βουλαὶ, ὅταν οἱ ἐφαρμόζοντες αὐτοὺς ὑπάλληλοι δὲν ὦσιν ἀκριβεῖς, αἱ καταχρήσεις αὐξάνουσι, καθ' ὅσον ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ἄλλοι περικαλύπτουσιν αὐτοὺς πολυτρόπως. Ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸν κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντα δικαιοῖ, ἐὰν ἀπέ-

φυγε μὴ καταγγείλας ὀνόματα, ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἄλλως ὠφειλεν, οὐδεμία ὅμως ἡ ἐξ αὐτοῦ θεραπεία καὶ, ὅπου πρόσωπά τινα συμφωνοῦσιν, ἐκεῖ καταπράσσονται τὰ ἀδικήματα ταῦτα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καθ' ὅλον τὸν τῆς Ἀρκαδίας νομὸν πάντοτε διωρίσθησαν παρὰ τὸν νόμον ἐγχώριοι, οἵτινες πλήρεις ἔχοντες τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας αὐτῶν, ἐγένοντο παραίτιοι πολλῶν τοιούτων ἀτοπιῶν· ἐπίσης δὲ καὶ εἰς Μαντινείαν συγκροτοῦσι τὰι ἀρχὰς ἐγχώριοι ἄνδρες, καθ' ὧν πολλάκις ὡς ἀντιπρόσωποι οὗτο ἐζητήσαντο τὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, ἀλλ' ἡ φωνή των οὐδές ποτε εἰσηκούσθη. Οὕτως ἄρα, ἐνῷ τὸ **1846** συνήχθησαν πολλὰ ἐν τινι ἀποθήκῃ τῆς Μαντινείας γεννήματα καὶ ἐνεγράφησαπολλῷ τούτων ἐλάσσω ἐν τοῖς βιβλίοις, πολίτης τις ἐζήτησεν ὑπ' ἰδίαν εὐθύνην τὴν τοῦ σίτου καταμέτρησιν, διαβεβαιῶν ὅτι **4,000** κοιλῶν ὑπάρχουσι περιπλέον· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐξετάσαν μόνην ἀπάντησιν ἔλαβεν, ὅτι ὁ πολίτης ἐκεῖνος δὲν ἔχει σῴας τὰς φρένας, καὶ εἰς δευτέραν αὐτοῦ αἴτησιν τοιαύτη ἐπίσης ἐδόθη ἀπάντησις. Οὐ μόνον δὲ εἰς Μαντίνειαν, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ πολλαὶ συμβαίνουσι καταχρήσεις, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη νὰ προσέξῃ ὅσον οἷόν τε ἡ Κυβέρνησις νὰ μὴ διορίζωνται εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐγχώριοι. Ἐκτὸς δὲ τούτου προτείνει νὰ δοθῇ προθεσμία τις εἰς τοὺς θέλοντας νὰ κρατήσωσι τοὺς καρποὺς των, καὶ νὰ δηλόνωσι μὲν αὐτοὺς ἐντὸς **20** ἡμερῶν, νὰ πληρόνωσι δὲ μέχρι τέλους τοῦ Νοεμβρίου, καθ' ὅσον οὐ μόνον ἀνήκει εἰς τὴν τῶν γεωργῶν τάξιν τοιαύτη τις δικαιοσύνη, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τούτων καὶ πομένες ὄντες συνάμα πλειότερον εὐκολύνονται τότε εἰς τὴν ἀπότισιν.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι ὁσάκις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν νόμου ἁπαν τῶνται ἐλλείψεις, δὲν πρέπει ν' ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἡ διόρθωσις, ἀλλ' εἰς νόμον προσφορώτερον ἄλλον. Καὶ εἶπον μὲν ὅτι εἰς τὴν τοῦ προκειμένου νόμου ἐφαρμογὴν πολλαὶ συμβαίνουσι καταχρήσεις, προστίθησι δ' ὅτι τὸ τῆς κερδοσκοπίας πνεῦμα τοιαῦτα δύναται νὰ ἐπινοήσῃ καταχρήσεως μέσα, οἷα οὐδ' ὁ ὑπουργὸς οὐδ' ἄλλος τις νὰ προλάβῃ ἰσχύει. Φρονεῖ δ' ὅτι τὸ κακὸν ἀπορρέει ἐκ τοῦ συστήματος αὐτοῦ τῆς φορολογίας, καὶ ἐν τῇ πηγῇ τοῦ κακοῦ πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ διόρθωσις. Ὅτε παρεδέχθη τὸ πρῶτον τὸ σύστημα τοῦτο τῆς εἰς εἴδη φορολογίας, ὡρμήθη τὸ σῶμα α) ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ προληφθῇ πᾶσα τῶν δημοσίων προσόδων ἐλάττωσις καὶ β) τοῦ νὰ παύσωσι τοῦ λοιποῦ αἱ καθυστερήσεις· ἀλλ' οὐ μόνον ἀμφότερα τὰ δεινὰ ταῦτα διατελοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἐκ τοῦ νόμου τούτου πηγάζουσιν, ὡς μὴ δυναμένων τῶν ἀρχῶν νὰ ἐκποιῶσιν ἐγκαίρως τοὺς φόρους. Ἀφοῦ ἄρα ὁ πρῶτος τοῦ συστήματος λόγος τοῦ νὰ μὴ σμικρυνθῶσιν οἱ φόροι δὲν κατωρθώθη, δύναται ἡ βουλὴ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν διὰ χρημάτων ἐνοικίασιν καὶ οὕτω πᾶσα κατάχρησις ματαιοῦται· εἶναι δ' ἄλλως ἀνωφελὴς ὁ τῶν καθυστερήσεων φόβος, ἐπειδὴ αὗται οὐχ ἧττον συμβαίνουσι· καὶ, ἐὰν ὑπονοῶσι τινες ὅτι δύνανται νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ὡς πρὸ τοῦ **1844**, παρατηρεῖ ὅτι προλαμβάνεται τοῦτο, τιθεμένου τοῦ ὅρου « ὅτι τὸ δημόσιον εἶναι μεσεγγυοῦχος μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαθέσῃ τοὺς καρποὺς, πρὶν ἡ πληρώσῃ τὸ ἰσότιμον αὐτῶν. » Οὕτω δὲ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω θέλει ἐκλείψει καὶ ἡ ἐκ **400,000** δραχ. εἰς ἀποθήκας καὶ ἀποθηκαρίους δαπάνη, ἀφοῦ πολλαὶ τούτων ἢ σχεδὸν κεναὶ ἀπὸ τοῦ **1848** μένουσιν, ἢ περιέχουσιν ὀλίγον σεσηπὸς καρπόν. Προτείνει λοιπὸν νὰ τεθῇ ὡς **3** τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ἀντὶ τῶν ἐν τῷ ἀρχικῷ νόμῳ λέξεων « ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν κλπ. », τὸ « εἰς χρήματα. »

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ μὲν νόμος διατελεῖ σαφὴς, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δὲ μόνων αὐτοῦ δέον νὰ κατεβληθῇ ἡ τοῦ ὑπουργείου προσοχὴ, καὶ οὐ μόνον τούτου ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἄλλων. Ὅτι ἡ παρ' ἡμῖν ὑπάρχουσα τῶν καταχρήσεων νόσος τοσοῦτον βαρεῖα ἐνέσκηψεν, ὥστε αὐστηρῶν πρὸς θεραπείαν χρήζει φαρμάκων, τοιοῦτον δὲ τυγχάνει τελεσφόρον ἡ στηλίτευσις αὐτῶν διὰ τῆς δημοσιότητος· οὐ μόνον δὲ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ βουλὴ ἐπιτρεπεῖ τὴν πορείαν τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας διατελεῖ ἁρμοδία ἵνα τὰ περὶ τούτων μανθάνῃ, οὐδέποτε δὲ πρέπει ἐκ φειδοῦς προσώπων νὰ ἀποσιωπᾷ τις αὐτάς· ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν οὕτως ἐγένετο. Ὅτι ὁ νόμος σχεδὸν τέλειος τυγχάνει, μεγίστη δ' ἐπιτήρησις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ· διότι δὲν εἶναι ἐμψυχόν τι ὁ νόμος ἵνα ἀκολουθῇ τὰ ἄτομα, ἀλλ' εἰς ταῦτα ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἀνετέθη καὶ ὑπεύθυνοι διατελοῦσιν οἱ τὴν ἐκτέλεσίν του ἐπιτετραμμένοι καὶ τὰς πραττομένας καταχρήσεις παρορῶντες ὑπάλληλοι. Ὅτι καὶ ὁ ὑπ' ἄλλου τινος ἐκτεθεὶς διϊσχυρισμὸς, περὶ τοῦ συμφέροντος τοῖς γεωργοῖς ἐκ τῆς παρατάσεως τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων τεταγμένης προθεσμίας, δὲν ἀληθεύει· διότι συμφέρει ἰδίως αὐτοῖς νὰ πληρόνωσιν εὐθὺς τὰ ἑαυτῶν ὀφειλήματα, ἵνα μὴ, διατηροῦντες παρ' ἑαυτοῖς τοὺς παραχθέντας καρποὺς, ζημιῶνται ἐκ τῶν ἐπιγινομένων εἰς τοὺς τεταμιευμένους καρποὺς φθορῶν καὶ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἐκ τῶν οἰκείων τῶν

γεωργῶν· ἄλλως τε κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, ὅτε κατὰ τὴν γενομένην πρότασιν θέλουσι πληρόνει τοὺς ἑαυτῶν φόρους, οἱ γεωργοὶ εἰσὶ περιβεβλημένοι μὲ ἀπείρους ἀνάγκας, παρασκευαζόμενοι εἰς σπορὰς καὶ ἄλλας γεωργικὰς ἐργασίας· ἐκ τούτου δὲ θέλουσιν ἀναγκάζεσθαι νὰ καθυστερῶσι τὰ ἑαυτῶν χρέη καὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς καταδιώξεις, μεγάλα καὶ σπουδαῖα παράπονα παραγούσας.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ μελέτη τοῦ ἄρθρου **2** τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν κατὰ τὸ **1848** προϊόντων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἄρθρ. **10** καὶ **56** τοῦ κατὰ τοῦ **1849** ἐκδεδομένου καταδείκνυσιν ἀρκούντως, ὅτι ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος οὐδεμιᾶς χρῄζει διορθώσεως· διότι οἱ φόροι παραδίδονται ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἀλωνος εἰς τὰς ἀποθήκας, δὲν ἐπιτρέπεται δ' ἡ διατήρησις αὐτῶν παρὰ τοῖς φορολογουμένοις καὶ προλαμβάνονται ἐντεῦθεν αἱ καθυστερήσεις· οἱ φόροι δ' ἀποτιθέμενοι οὕτως ἐν ταῖς ἀποθήκαις εἴτε διὰ δημοπρασιῶν παραχωροῦνται εἰς τοὺς ἀγοραστάς, εἴτε παραχωροῦνται εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν φορολογουμένων. Καὶ ὅτι, ἐὰν ὁ ἔφορος, παραβαίνων τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα, ἐνεργῇ ἰδιορρύθμως, δὲν μαρτυρεῖ τοῦτο τὴν τοῦ νόμου ἔλλειψιν ἀλλὰ τὴν ἀτέλειαν τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι οἱ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον συντάξαντες προέθεντο νὰ ἀπαλλάξωσι τοὺς φορολογουμένους τοῦ βάρους τῆς μεταφορᾶς τῶν ἑαυτῶν φόρων, ἐπιτρέψαντες οὕτως αὐτοῖς ἵνα ἐπαναλαμβάνωσιν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ἅλωνος· ὅταν δ' ἡ τῶν φόρων εἰς αὐτοὺς παραχώρησις πρόκηται νὰ γενῇ μετὰ τὴν ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἀποταμίευσιν αὐτῶν, τότε οὐδεμία εἰς τοὺς φορολογουμένους ἐπιγίνεται ὠφέλεια εἰς διπλοῦν ὑποβαλλομένους βάρος. Ὅτι οὕτω διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἡρμηνεύθη, ἐπὶ μᾶλλον οἱ φορολογούμενοι βαρύνονται, διατρέχοντες τὸν κίνδυνον νὰ ζημιωθῶσι καὶ ἐκ τοῦ ἀλλοίου εἴδους τῶν παραχωρηθησομένων αὐτοῖς φόρων. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ὁ φορολογούμενος θέλει λαμβάνει οὐχὶ διὰ πλειοψηφίου ἀλλὰ μόνος τοὺς ἑαυτοῦ φόρους, ὅταν ἡ ἐν τῷ νόμῳ λέξις *παραχωρεῖ* ἐξηγῆται, οὐχὶ *ἐπιστρέφει* ἀλλὰ *διμοιράει*, δηλονότι ἐπὶ τῆς ἅλωνος.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἤθελε παραταθῇ ἡ συζήτησις, ἐὰν ἐξετιμῶντο τὰ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος λεχθέντα· διότι ἐκεῖνος ἐθεώρησε μὲν τέλειον τὸν νόμον, ἐπρότεινε δὲ τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισιν τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ, καὶ τὴν πρότασιν ταύτην ἐνέκριναν καὶ οἱ προθέμενοι νὰ ἀντικρούσωσιν αὐτήν, ἀπαιτήσαντες ὅ,τι οὐδεὶς ἐπρόβαλεν, ἤτοι τὸ νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς ἑρμηνευτικὴ ἡ τῶν παρατηρήσεων ἐκείνου καταχώρισις. Ὅτι ἄλλος τις ἄλλως τὸν νόμον ἡρμήνευσεν, ὑποστηρίζας τὴν ἀπὸ τῆς ἅλωνος καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν παραχώρησιν τῶν φόρων εἰς τοὺς φορολογουμένους· ἀλλ' ἐὰν τοῦτο αἰνίττηται ὁ νόμος, ὧν καὶ κατ' ἐκείνων σαφῶς, τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐφαρμόσει αὐτὸν οὕτως· ἄλλως οὐδεὶς ὁ φόβος, ἂν τοὐναντίον ἔχῃ, διότι ὁ παραλήψόμενος ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τοὺς τῶν φορολογουμένων φόρους ὀφείλει νὰ ἐπιδείξῃ τὰ ἐκείνων διπλότυπα, μαρτυροῦντα τὴν ὑπ' ἐκείνων δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα, περιττῶν κρινομένων τῶν γενομένων παρατηρήσεων, ὁ νόμος διατελεῖ ἐπιψηφιστέος, ὡς ἔχει.

Μετά τινας, τὸν μὲν προτείναντα ὅτι, σιωπῶντος τοῦ νόμου περὶ τῆς μετακομίσεως τῶν φόρων εἰς μέρη ἀπέχοντα πλέον τῶν τριῶν ὡρῶν, πρέπει νὰ προστεθῇ διάταξις, προσδιορίζουσα τὸ διὰ τὸ πλέον αὐτῶν διάστημα πληρωτέον εἰς τοὺς φορολογουμένους ποσόν, ὡς π. χ. δύω λεπτὰ ἀνὰ πᾶσαν ὀκᾶν δι' ἑκάστην ὥραν. Τὸν δὲ ζητήσαντα ἵνα ὑποβάλῃ ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν βουλὴν πίνακα τῶν κατ' ἐπαρχίαν ἐκ φόρων τῶν ἐτῶν **1848** καὶ **1849** καθυστερούντων, ἵνα γνωσθῇ τὸ ποσὸν τῶν καθυστερήσεων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι αἱ συζητήσεις αὗται ἐγένοντο ἀκαίρως, τὸ μὲν διότι σπουδαιότερα ἀντικείμενα ἀπασχολοῦσιν ἤδη τοὺς πάντας, τὸ δὲ διότι καὶ ὀρθαὶ ἂν ὦσι δὲν γίνονται ὅμως εἰσακουσταί. Καὶ ἀληθῶς, ὅσον καὶ ἂν ὦσι τέλειοι οἱ νόμοι, ἔχουσιν ὅμως ἐν ἑαυτοῖς τι τὸ τρώσιμον, ἐφ' ᾧ καὶ ποτε ἔλεγον, ὅτι ἐτοῖς μὲν ἀσθενοῦσιν οἱ νόμοι ἀράχνη, τοῖς δ' ἰσχυροῖς παιδιᾶς ἀντικείμενα· » χρησιμεύουσι δ' ἀντὶ ἀμφιστόμου ξίφους, ὑπηρετοῦντος ἐν ταῖς τῶν ἐκτελούντων χερσὶ κατά τε τῶν ἐχθρῶν καὶ ὑπὲρ τῶν φίλων. Ὅτι τὴν τοῦ κακοῦ πηγὴν ἀναζητοῦντες οἱ προαγορεύσαντες, ἄλλοι μὲν ὡς τοιαύτην εἶπον τὴν τῶν ὑπαλλήλων ποιότητα, ἄλλοι δὲ τὸ φορολογικὸν σύστημα καὶ ἄλλοι τὴν τοῦ νόμου ἀσάφειαν· οὗτος ὅμως, εἰωθὼς νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τοι πολλάκις ἀσύμφορον ἑαυτῷ ὡς πικραίνουσαν τοὺς πλείστους, λέγει, ὅτι οὐδὲν τούτων τὴν τοῦ κακοῦ πηγὴν ἀποτελεῖ· διότι καὶ οἱ ὑπάλληλοι θέλουσι τιμωρηθῇ ἂν οὐχὶ ὑπὸ τὸν ἕνα ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἄλλον ὑπουργόν, ὅστις θέλει παραπέμψει αὐτοὺς εἰς δίκην οὐχὶ πρὸς τιμωρίαν ἀλλὰ πρὸς ἐκκένωσιν τῶν ὑπ' ἐκείνων κατεχομένων θέσεων. Ὅτι ἡ τοῦ κακοῦ πηγὴ σύμφυτος διατελεῖ μὲ τὸ κοινωνικὸν σύστημα, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν ὑπάρχοντα ῥατριασμὸν, ἀπὸ τὴν πρὸς διαιώνισιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν

επιρροῶν ὑπάρχουσαν τάσιν· καὶ ἀληθῶς οἱ μὲν ὑπάλληλοι οὐχὶ ὡς ἐκτελέσοντες τὸν νόμον ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς ὑπηρετήσοντες πολιτικόν τινα σκοπὸν διορίζονται, οἱ δ' ὑπουργοὶ διοριζόμενοι ἐνεργοῦσιν ἵνα διατωνισθῶσιν ἐπὶ τῶν θέσεων αὐτῶν, καὶ τὴν ἀπατηλὴν ταύτην ὁδὸν τρέχοντες πρὸς τοῦτο τὰς ἐνεργείας αὐτῶν τείνουσι πάντες, καί τοι πίπτοντες ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον. Ὅτι δὲν ἐγνωστοποίησεν ὁ τὸ πρῶτον ἀγορεύσας τὰ ὀνόματα τῶν οὓς ὑπηνίττετο ὑπαλλήλων, διότι περιττὴ ἦτον πᾶσα τοιαύτη γνωστοποίησις, καλυπτομένου παντὸς ἁμαρτήματος ἐκείνων ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ὧν ὄργανα διατελοῦσιν· τὴν ἀλήθειαν δὲ τούτων μαρτυρεῖ τό δε. Ἀνήρ τις τίμιος, λοχαγὸς ἄλλοτε τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου, εἰς θέσιν δασοφύλακος διετέλει ἐν Αἰγιαλείᾳ, καταδείξας προσόδους ἐξ αὐτῆς πολλαπλασίονας ἢ ὅσας ὁ προκάτοχος αὐτοῦ· καὶ εἰς μὲν τὸν ὑπουργὸν ἐγέ ετο ἡ παρατήρησις, ὅτι ἀπέχουσι πάσης συστάσεως τοῦ ἀνδρὸς συνιστωμένου ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων, ὁ δ' ὑπουργός, εἰπὼν ὅτι εἰ οὕτως ἔχει οὐδεὶς δύναται νὰ μετακινήσῃ τὸν δασοφύλακα τοῦτον, ἔπαυσεν αὐτὸν κατόπιν. Ἀλλ' οὐ μόνον οὗτος ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι τίμιοι ἀληθῶς ὑπάλληλοι ἐπαύθησαν, ὡς οἱ διορισθέντες ἐπιστάται τῶν ἐν Αἰγιαλείᾳ ἐθνικῶν σταριδίων, καὶ τοι ἀρτίως διορισθέντες, καὶ ἔπαρχός τις ἀπεσταλὴ που ἵνα καταστρέψῃ δημοτικὰς ἀρχὰς ἀρίστως προσενεχθείσας ἄλλοτε ἐπὶ τῶν Μερεντιτικῶν, καὶ ἀλλαχοῦ ἄλλος ἔπαρχος συγγενὴς τοῦ ὑπουργοῦ ἐστάλη εἰς τὴν ἰδίαν ἐκείνου πατρίδα. Ὅτι οὐδὲν μετὰ ταῦτα ὑπολείπεται, ἢ νὰ ἐπικαλεσθῶσι πάντες τὸν θεόν τε πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν οὕτω κακῶς κειμένων, καὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν ὑπουργῶν πρὸς πλείονα σεβασμὸν τῶν συμφερόντων τῇ πατρίδι· διότι ἅμα τήματα τοιαῦτα ὑποκαίουσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ὡς σπινθῆρες ὑπὸ ἄχυρον, καὶ κατόπιν ἐκρήγνυνται κρατῆρες καταστρεπτικοί. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο καλῶς ἔχει ὁ νόμος, ὅταν εἰλικρινῶς ἐνεργῶσιν οἱ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐπιτετραμμένοι.

Ἐξέθηκεν ὁ τὴν παράτασιν τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων τεταγμένης εἰς τοὺς φορολογουμένους προθεσμίας προβαλών, ὅτι δύω κατὰ τῆς ἑαυτοῦ προτάσεως φόβους ἀντέταξαν, τάς τε ἐπιγεννησομένας καθυστερήσεις καὶ τὸ τοῖς φορολογουμένοις ἐπιβλαβὲς τῆς παρατάσεως ταύτης· ἀλλ' οὐδεὶς μὲν ὁ ἐκ καθυστερήσεως φόβος, διότι οὐδαμοῦ τῶν βιβλίων τῶν εἰσπράξεων θέλει εὑρεθῇ τις τῶν γεωργῶν καθυστερῶν, μόνης τῆς τάξεως αὐτῶν πληρουσῆς εὐχαρίστως τοὺς ἑαυτῆς φόρους, ἐν ᾧ

καθυστερήσεις θέλουσι συμβῆ ἂν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀποτίσαντες λάβωσι παρὰ τῶν φορολογουμένων τοὺς φόρους καὶ δὲν ἀποτίσωσιν αὐτούς. Οὐδόλως δ' ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς φορολογουμένους ἡ παράτασις αὕτη διατελεῖ, ἀλλ' ἀπαλλάσσει μᾶλιστα αὐτοὺς καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὸ τῶν ἀποθηκαρίων πρασσομένων καταβλίψεων, αἵτινες, μυρία ὅσα πράττοντες καὶ ἀπείρους παρεμβάλλοντες δυσκολίας, ἐγένοντο ἀληθῶς μάστιγες τῆς τῶν γεωργῶν τάξεως. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἀναγκαία καταφαίνεται ἡ τῆς προθεσμίας παράτασις, ἂν ὄχι μέχρι τέλους Νοεμβρίου τοὐλάχιστον ὅμως μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου.

Ἀντεῖπεν ὅμως αὖθις ὁ καὶ τὸ πρῶτον τὴν πρότασιν ταύτην ἀντικρούσας, ὅτι οὐδεὶς ὁ ἐκ τῶν ἀποθηκαρίων φόβος κατὰ τὸν ψηφισθέντα τῷ **1849** νόμον· διότι, ἐν ᾧ πρότερον οἱ ἀποθηκάριοι ὑποτιθέμενοι μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι τῶν φορολογουμένων ἐδύναντο νὰ βλάψωσιν αὐτούς, ἐν τῷ κατὰ τὸ **1849** ψηφισθέντι νόμῳ πρόνοια ἐλήφθη ἵνα ἀντιταχθῇ εἰς τούτους ἄλλος τις, ἐπίσης ἀνεπτυγμένος διανοητικῶς ὑποτιθέμενος, ὁ ἐνοικιαστής, ὅστις ὀφείλει νὰ δίδῃ τοὺς καρποὺς, διατελῶν ὑπεύθυνος διά τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν αὐτῶν. Ὅτι οὕτω μὲν ἔχει ὁ νόμος, ἂν δ' ἄλλως γίνεταί που, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς ἐνεργούμενον ἐναντίον τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Καὶ ὅτι ἀμφιβάλλεται ἂν συμφέρῃ τοῖς φορολογουμένοις ἡ τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν φόρων προθεσμίας παράτασις, διότι αὐτὸς φρονεῖ, ὅτι ἀληθὲς ἐκείνων συμφέρον εἶναι νὰ πληρώνωσιν ἀμέσως πᾶν ὅ,τι ὀφείλουσιν, ἵν' ἀπαλλάσσωνται τῶν ἐκ τῶν καταδιώξεων ἐπιγινομένων ζημιῶν καὶ καταστροφῶν καὶ ἄλλων καταβλίψεων, καταστρεφουσῶν ἄλλως καὶ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν· ἄλλως δὲ, ἂν τις τῶν φορολογουμένων θελήσῃ νὰ διατηρήσῃ τοὺς ἑαυτοῦ φόρους, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρ. **56** τοῦ νόμου, πληρώνων τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν.

Παρατηρήσεως ἐνταῦθα γενομένης, ὅτι ἀποχωρησάντων τινῶν δὲν ὑπελείφθη πλῆρες τὸ σῶμα, καὶ καταδειχθέντος τούτου ἐκ τῆς τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀναγνώσεως, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ., ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς ἐπὶ τοῦ νόμου συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ'.

Τῆς 24 Ἰανουαρίου 1850.

Συναθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ γενομένης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, τοῦ γραμματέως καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Καμπάνη καὶ Γ. Παππαδημητρίου κλήρωσις συγχαρητηρίου Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μεγαλειότητος εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἔλαχον δ' οἱ ΚΚ. Α. Ἀρμάος, Γ. Παππαδημητρίου, Α. Καστανᾶς, Σ. Βαλέττας, Θ. Μέξης, Μ. Χ. Μελέτης, Εὐστ. Σπυρίδωνος, Γ. Α. Ἀντωνόπουλος, Δ. Κουμανιώτης καὶ Β. Πετμεζᾶς.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον συζητήσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νομοσχεδίου, ἐν πρώτοις ἠρωτήθη τὸ σῶμα, ἐὰν ὑποστηρίζῃ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας ὑποβληθεῖσαν χθὲς τροπολογίαν ὑπὲρ τῆς εἰς χρήματα εἰσπράξεως τῶν φόρων τοῦ δημοσίου.

Ἐπὶ ταύτης παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, ἐὰν ὑπῆρχεν ἡ χθὲς παρ' αὐτοῦ αἰτηθεῖσα σημείωσις τῶν ἐπὶ τὰ δύω λήξαντα ἔτη καθυστερήσεων, ἠδύνατό τις νὰ κρίνῃ ἂν ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἀνωτέρω τροπολογία, καθόσον, ἂν αἱ καθυστερήσεις μικρὸν διαφέρωσι τῶν πρὸ αὐτῶν, αἱρετωτέρα εἶναι ἡ εἰς χρήματα εἴσπραξις. Καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι δύναται μὲν νὰ προσαγάγῃ τοιαύτην σημείωσιν, ἀλλὰ δὲν ἦτον ἐφικτὸν νὰ παρασκευασθῇ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι αἱ νῦν καθυστερήσεις οὐδεμίαν ἔχουσι σύγκρισιν μετὰ τῶν προτέρων, καθότον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς οὐδὲ 1 000 δὲν καθυστεροῦνται δραχμαὶ ἐν δὲ τῇ τῶν Θηβῶν μόλις 4,000 καὶ ἐν ἄλλαις παραπλήσια τοιαῦτα ποσὰ κατ' ἀμφότερα τὰ λήξαντα ἔτη. Οὕτως ἄρα τῷ μὲν 1848 ἀνέβαινον εἰς 100,000 δρ. αἱ καθυστερήσεις, ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ 1849 οὐ μόνον ἠλαττώθησαν κατὰ μέγα μέρος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ πρώϊμοι καρποὶ συνεκεντρώθησαν ἐν ταῖς ἀποθήκαις.

Ἐπὶ τούτοις, μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς τροπολογίας, παρετηρήθη ἐπὶ τῆς μετ' αὐτὴν δευτέρας, «τοῦ νὰ μετακομίζωσι μὲν οἱ φορολογούμενοι τὸν σῖτον ἐπὶ 3 ὥρας, νὰ πληρόνωνται δ' ἀνὰ δύω λεπτὰ τὴν ὀκᾶν κατὰ πᾶσαν πέραν τοῦ διαστήματος τούτου μετακομιδήν· ὅτι, ἀφοῦ ἐπὶ 3 ὥρας ὑποχρεοῦται ὁ φορολογούμενος νὰ μεταφέρῃ τὸν σῖτον, περιττὴ καθίσταται ἡ τροπολογία, καθόσον διαμένει ὁ φορολογούμενος ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῆς πέραν τῶν 3 ὡρῶν πληρωμῆς, ἐνῷ δύναται ἴσως νὰ συμφωνήσῃ λυσιτελέστερον. Ὑπολαβόντος ἄλλου ὅτι, ἵνα μὴ τυχὸν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πληρόνηται ὁ φορολογούμενος διὰ τὴν πέραν τῶν 3 ὡρῶν μετακομιδήν, δύναται μὲν νὰ παραλειφθῇ ὁ τῆς ἀμοιβῆς ὅρος, ἀλλὰ νὰ σημειωθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅτι πρέπει νὰ πληρόνηται. Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι δὲν δύναται νὰ σημειωθῇ τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον «ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ὁ φορολογούμενος νὰ μεταφέρῃ πέραν τῶν 3 ὡρῶν τοὺς καρποὺς» διότι ἐπανερχόμεθα ἄλλως εἰς τὴν πρώτην διάταξιν, δι' ἧς ὡρίζετο νὰ μεταφέρωσι τὸν καρπὸν ἐπὶ 10 ὥρας, τὰς 5 μὲν, ὑποχρεωτικῶς, τὰς δὲ λοιπὰς ἐπὶ πληρωμῇ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι κατὰ τὸν ἀνὰ χεῖρας νόμον, ὅταν ὑπάρχῃ εἰς δῆμον τινὰ ἀποθήκη καὶ τὰ χωρία αὐτοῦ ἀπέχωσιν 11 ὥρας, ὁ φορολογούμενος ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ τὸν σῖτον καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα· ἀλλ' ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐν δήμῳ τινὶ ἀποθήκη, ὁ χωρικὸς μόνον ἐπὶ 3 ὥρας ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ τὸν σῖτον· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ τεθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὡς προοιμιαζόμενος εἶπεν·

Οὕτω δὲ ἐγκριθέντος νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ὁ φορολογούμενος νὰ μεταφέρῃ πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν τοὺς καρποὺς του, δὲν ὑπεστηρίχθη κατὰ τὰ ἄλλα ἡ τροπολογία, ὡς καὶ ἡ μετ' αὐτὴν τρίτη, τοῦ νὰ δηλόνωσιν οἱ γεωργοὶ ἐντὸς 20 ἡμερῶν τοὺς καρποὺς των καὶ πληρόνωσι μέχρι τέλους τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη ὡς ἔχει τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Ὁ ἀπὸ 5 Μαΐου π. ἔ. Νόμος ΡΛ'. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἀναγνωσθέντος μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης νὰ προστεθῶσιν ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ αἱ λέξεις «τῇ συμπράξει τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν» ἀνέπτυξέ τις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ βεβαίως αἰνίττεται, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ καταστήματος συναγόμενον δίκαιον καὶ τὸ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα δὲν πρέπει νὰ πωλῆται ὑπὸ μόνου τοῦ ἐν Τήνῳ διευθυντοῦ· ἀλλ' ἐὰν μὲν περὶ τούτου προΰκειτο, ἐννοεῖται ὅτι δὲν γίνεται ἄλλως, καὶ ἡ τῶν γεννημάτων ἐκποίησις θέλει ἐναργηθῇ παρὰ τοῦ ἐφόρου ἐνώπιον τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν πρόκειται περὶ ἐκποιήσεως, ἀλλ' ἁπλῆς τῶν γειῶν διαθέσεως, καὶ τοῦτο ἀρχῇ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ περὶ τῶν ἐν

Τίρυνθι γαιῶν προσθήκη· διότι, ληφθέντος ἀπὸ τοῦ 1848 τοῦ μέτρου τοῦ νὰ ἐνοικιάζωνται αἱ γαῖαι ἐκεῖναι, ὁ ἐνοικιαστὴς, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν γεωργὸν ἢ τὸν τοῦ ἀγροῦ ἐνοικιαστὴν, ἐζήτει παρ' αὐτῶν ἔγγειόν τε φόρον καὶ ἐπικαρπίας δικαίωμα, ἐξ οὗ οὐ σμικραὶ συνέβησαν διενέξεις καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐτέθη ἤδη, ὅτι οἱ ἀνωτέ ω φόροι διατίθενται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν ἔχει καλῶς καὶ περιττὴ ἡ προσθήκη.

Ἀντείπεν ἕτερος ὅτι σκοπὸς τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ὁ ἀνωτέρω, ἀλλὰ τὸ νὰ μετέχωσι τῆς ἐκεῖσε διαχειρίσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου αἵ τε διοικητικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀρχαί, ἐπειδὴ πολλαὶ ὑπάρχουσι πέριξ τοῦ καταστήματος ἀκαλλιέργητοι γαῖαι, αἵτινες ἐνοικιαζόμεναι χρησιμεύουσιν εἰς βοσκὴν ζώων. Δὲν ἀγνοεῖ δ' ὅτι πολλαὶ τούτων δημοπρατηθεῖσαι μέχρι τοῦ νῦν ἐδόθησαν εἰς ἐνοικίασιν, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ συνίστησιν ἤδη νὰ μετέχωσιν, ὁσάκις ὁ διευθυντὴς τοιαύτας ἐνεργεῖ ἐνοικιάσεις, αἱ ἀνωτέρω ἀρχαί· ἐφ' ᾧ συμφέρει νὰ ἐγκριθῇ ἡ γνώμη αὐτῆς. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, ἐνῷ εἰς χρῆσιν τοῦ καταστήματος ἐπαρκοῦσιν 700—800 στρέμματα, περιλαμβάνει ἐκτασιν 6,000 καὶ ἐπέκεινα στρεμμάτων, ἅπερ ἐν γένει παραχωροῦνται εἰς ἐνοικίασιν, καὶ εἶδε μάλιστα ὅτι ἕκαστον τούτων ἐφθασε μέχρι 10 δραχμῶν. Ἐπειδὴ λοιπὸν σημαντικὴ καθίσταται ἡ τοῦ διευθυντοῦ διαχείρισις, καλὸν εἶναι νὰ τεθῇ πλειότερος ἐπ' αὐτῆς ἔλεγχος.

Ἀποδεχομένου δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι, συμφωνῶν μετὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, φρονεῖ καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, ἀφορᾷ ὅ,τι ἐκεῖνος ἐξήγησεν. Ὅτι διὰ τοῦ ΛΖ'. νόμου τοῦ 1846 ἠνώθησαν μὲν τό τε ἱπποφορβεῖον καὶ τὸ γεωργικὸν κατάστημα, ἐλπίζει ὅμως ὅτι ταχέως πεισθήσεται ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ἡ τοῦ πρώτου διατήρησις καὶ ματαία καὶ δαπανηρὰ ἀποβαίνει, θέλει ὁρίσει δισχίλια μὲν στρέμματα ὑπὲρ τοῦ γεωργικοῦ καταστήματος, παραχωρήσει δὲ τὰ λοιπὰ εἰς ἐνοικίασιν· ὅτι διῃρέθησαν αἱ γαῖαι αὗται εἰς μερίδας ἴσας, ὑπὲρ τὰς 300, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἐνοικιασθεῖσαι παρέχουσι πρόσοδον 40 — 50,000 δραχμῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ οὐδὲν ἀποφέρουσιν ὄφελος· ὅτι, ἵνα τεθῇ ἔλεγχός τις ἀκριβὴς καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων, πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς γενικὰς περὶ φορολογίας διατάξεις, ἐπειδὴ τότε, λαμβάνοντος τὸ δέκατον τοῦ ἐνοικιαστοῦ, θέλει γίνει ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν εἰσοδημάτων· ὅτι ἄλλως, ἂν εἰς τὴν τοῦ διευθυντοῦ διαχείρισιν ἀφεθῶσιν, οὐ μόνον καταχρήσεις ἐνδέχεται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ νὰ συμβαίνωσιν, ἀλλ' οὐδὲ πρόσφορον εἶναι, καθόσον διορισθεὶς ἐκεῖ ἵνα διδάσκῃ οὐδὲ καιρὸν, οὐδὲ τὰς ἀναγκαίας εἰς συγκομιδὴν ἀποθήκας ἔχει, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη νὰ διορισθῇ τότε εἰδικὸς ἐπιμελητής· ὅτι ἀνθ' ὅλων τούτων προτείνει ὥστε καὶ ἡ περιφέρεια αὕτη νὰ ὑπαγῆται εἰς τὴν ἐν γένει τοῦ δήμου ἐνοικίασιν, ἐξ ἧς ἡ ἐλαχίστη δὲν θέλει συμβῇ διένεξις, καθ' ὅσον εἰσὶν, ὡς εἶπε, διακεκριμέναι αἱ γαῖαι, καὶ αἱ μὲν τούτων ἀποφέρουσι 10 τοῖς 100, αἱ δὲ κεῖνται ὡς ἔχουσι· καὶ ὅτι τοῦτο συμφέρει εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τὸ κατάστημα, οὗπερ ἄλλως εἰσέτι δὲν εἴδομεν τὰ καλὰ, καὶ γινώσκει μόνον ὅτι πολλοὶ τοῦ ἱπποφορβείου ἵπποι ἐπωλήθησαν ἀνὰ 30 μόλις δραχμὰς καὶ 60 οἱ ἄριστοι τούτων.

Κατέκλεγκεν ἄλλος ὅτι ὀρθαὶ μὲν εἶναι αἱ περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν γαιῶν τοῦ καταστήματος παρατηρήσεις, ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν ἀντικείμενον εἰς τὸν προειρημένων ὑπαγόμενον νόμον καὶ εἰς τὸν ὑπουργὸν ἀπόκειται νὰ προνοήσῃ τὰ δέοντα· ὅτι ἄλλως, συζητουμένου τοῦ περὶ τοῦ καταστήματος νόμου, αἱ εἰς αὐτὸ ὑπαγόμεναι γαῖαι ἐθεωροῦντο ἐλάσσονες καὶ ἤδη πολλῷ πλείονες ἀριθμοῦνται· ὅτι αἱ γενικαὶ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐνταῦθα, διότι ἤδη μὲν ἐνοικιάζονται ἀνὰ 8 καὶ 10 δραχ. τὸ στρέμμα αἱ προκείμεναι γαῖαι, ὁ δ' ἐνοικιαστὴς θέλει διατείνεσθαι ὅτι εἰς αὐτὸν ἀνήκει ὁ τῆς ἐπικαρπίας φόρος· ὅτι ἀληθῶς ἀνεφύη πρότερον διένεξις περὶ τούτου, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖα εἰς διαταγμὸν περιῆλθον τοῦ τί εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ ὡς ἔγγειον φόρον καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας ὁ ἐνοικιαστής· καὶ ὅτι ἄλλως, ἐπειδὴ δὲν ἔπρεπε νὰ βαρύνηται τὸ κατάστημα ἐξ ἐνοικιαστικῶν ἀπαιτήσεων, ἐκρίθη καλὸν καὶ πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ τῶν γενικῶν περὶ φορολογίας διατάξεων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, παρετήρησεν ὅτι, ὅτε καὶ αὐτὸς διετέλει παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ, καὶ ἀπολύτως διεῖπε τὰ τοῦ καταστήματος ὁ διευθυντὴς, ἐπειδὴ πολλαὶ διεφημίζοντο καταχρήσεις, συνέταξε τότε κανονισμὸν, δι' οὗ οὐ μόνον ὡρίζετο ὅτι δὲν δύναται ὁ διευθυντὴς νὰ διαθέτῃ ἄνευ τοῦ οἰκονομ. ἐφόρου τὰς ὑπ' αὐτὸν γαίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα καθιεροῦντο· καὶ ὅτι ἐπειδὴ ὁ κανονισμὸς οὗτος ὑφίσταται, περιττὴ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, καθ' ὅσον καὶ ἄνευ ταύτης θέλει συμπράττει ἡ τε διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐξουσία, μεγάλα παρέχοντος ἐχέγγυα τοῦ κανονισμοῦ.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἀσύμφορος ἀποβαίνει ἡ εἰς τὰς γενι-

κὲς περὶ φορολογίας διατάξεις ὑπαγωγὴ τῶν γαιῶν, καὶ ἐκ τούτου θέλουσι πολλαπλασίως ἐλαττωθῆ αἱ ἐξ αὐτῶν πρόσοδοι, διότι ἡ κυρία ταύτων πηγὴ εἶναι ἡ ἐκ τῆς πωλήσεως χόρτου τῶν ζώων. Ἐκ τούτου δ' ἐνῷ καὶ ὁ τῆς Κυβερνήσεως σκοπὸς ματαιοῦται, αἱ μὲν γαῖαι θέλουσι μείνει ἀκαλλιέργητοι, ὁ δὲ χόρτος, εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος· ἐφ' ᾧ ὑποστηρίζει καὶ οὗτος νὰ μείνῃ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἀντέλεξεν ὁ πρωτείνας ὅτι κακῶς ἐρρέθη ὅτι οἱ τοῦ καταστήματος γαῖαι ἐκποιοῦσι χόρτον, ἐπειδὴ ἐνοικιάζονται, ὡς εἶπεν, ἀνὰ 10 καὶ 12 τὸ στρέμμα δραχμάς· μένουσι δὲ μόνον αἱ πρὸς νομὴν τῶν τοῦ ἱπποτροφείου ἵππων χρησιμεύουσαι γαῖαι· οἱ δὲ γεωργοί, διατρέφοντες ἄλλως τὰ ζῶά των, δὲν ἀγοράζουσι χόρτον. Ἀ-ίσχυρος δ' εἶναι καὶ ὁ φόβος τοῦ ὅτι θέλουσιν ἀναφυῆ διενέξεις, ἐπειδὴ διηρέθησαν, ὡς εἶπεν, αἱ γαῖαι κατ' ἀριθμὸν καὶ ἐξεβόθησαν πρὸ πολλοῦ τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐνοικιαστήρια· ἄλλως τε, τῶν γεωργῶν ἕκαστος καλλιεργεῖ ἐντὸς τοῦ ἰδίου χωρίου, καὶ οὐδεμία δύναται νὰ συμβῇ σύγχισις· ἐφ' ᾧ ἐπαναλέγει ὅτι τὸ ἐκ τῶν γαιῶν δέκατον πρέπει νὰ λαμβάνῃ οὐχὶ ὁ τοῦ καταστήματος διδάσκαλος, ἀλλ' ὁ ἐνοικιαστής. Ἀνωφελῆ δὲ λογίζεται καὶ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, καθ' ὅσον, εἰς τὸν διευθυντὴν ἀφιεμένης τῆς διαχειρίσεως καὶ παρ' αὐτῷ συγκεντρουμένων τῶν γεννημάτων, αἱ ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπιτηρῶσι, καὶ σκοπὸς εἶναι νὰ προληφθῇ ἡ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν ταῖς ἀποθήκαις κατάχρησις, οὐχὶ δὲ τὰ μετ' αὐτήν. Ἄλλως τε ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ καταστήματα νὰ ἐγερθῶσι καὶ ἡ ἐκείσε ὑπαλληλία νὰ αὐξηθῇ, ἐφ' ᾧ συνίστησι τὴν τῆς δευτέρας περιόδου τοῦ ἄρθρου ἐξάλειψιν. Τοὐναντίον δέ, καλῶς θέλει ἔχει τὸ ἄρθρον, ἂν ἡ κυβέρνησις διατάξῃ νὰ παραδίδωνται τὰ γεννήματα κατ' εὐθείαν πρὸς τοὺς ἀποθηκαρίους.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη, συναινοῦντος καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς τὸ 2 ἄρθρ. δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2 Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας ἀποδίδονται κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους· ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 Νόμου ΛΖ', διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ

καταστήματος τῇ συμπράξει τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν. »

Προτεθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ προσβάλλει οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τῆς τε γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου· διότι οἱ μὲν σταφιδοκτῆται, ἀποροῦντες χρημάτων, λαμβάνουσι κατ' ἔτος ἐπὶ δανείῳ τοιαῦτα παρὰ τῶν ἐμπόρων, ὑποχρεούμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς τὴν διάθεσιν ἐκείνων τὸν παραχθησόμενον καρπόν· ἂν δὲ ἀπαγορευθῇ ἡ πρὸ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς ἐξαγωγὴ τοῦ προϊόντος, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξιν, καὶ ἀρνηθῶσιν οἱ σταφιδοκτῆται τὴν εἰς τοὺς ἐμπόρους παράδοσιν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τότε δὲν θέλουσιν εὑρεῖ πλέον παρ' αὐτοῖς χρήματα ἐπὶ δανείῳ, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ προβῶσιν εἰς τὰς πρὸς καλλιέργειαν τῶν κτημάτων τούτων ἐργασίας· οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ, καὶ ἐκ τοιαύτης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως δυσαρεστούμενοι οἱ τὴν ἐμπορείαν τοῦ προϊόντος τούτου μετερχόμενοι, δύνανται νὰ περιορίσωσι τὰς ἑαυτῶν ἐπιχειρίσεις ἐπὶ μόνου τοῦ ἐκ τῆς Ἑπτανήσου παραγομένου σταφιδοκαρποῦ, καὶ νὰ καταστρέψωσι τὴν τάξιν τῶν σταφιδοκτητῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὅτι διὰ τοῦτο ἡ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου διάταξις ὡς ἀπαγορευτικὴ ζημίζει πλείστης ὅσης προσοχῆς καὶ μελέτης, ὅστις συνήθως χρήζουσι πάντες οἱ φύσεως τοιαύτης ἀπαγορευτικῆς ἢ προστατευτικῆς νόμοι, ἵνα μὴ ἀντὶ ὀφέλους βλάβην καιρίαν προκαλέσωσιν· ἄλλως καὶ οὐδεὶς εἶχε δικαίωμα τοιαύτην ἀπαγόρευσιν νὰ θέσῃ, μηδὲν πλέον δυναμένης τῆς κυβερνήσεως παρὰ τῶν παραγωγῶν νὰ ἀπαιτήσῃ ἢ τοὺς ἐπὶ τῶν παραγομένων φόρους. ἔχόντων δὲ τῶν παραγωγῶν ἀπόλυτον τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα· ἐπειδὴ ὅμως ἐλπὶς δίδεται, ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀπαγορεύσεως θέλει ἀπενεχθῇ ὠφέλειά τις εἰς τοὺς περιοριζομένους δὲ αὐτῆς παραγωγοὺς, ἀποδέχονται ταύτην. Καὶ ὅτι, διὰ νὰ ἀποτρέψωμεν τὰς ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως δυναμένας νὰ προκύψωσι βλάβας, καὶ φθάσωμεν εἰς τὸν ἀφ' οὗ εἰς ταύτην ὡρμηθημεν σκοπὸν τῆς πριγκασίας τῶν σταφιδοκτητῶν, πρέπει νὰ γενῇ παρεκτεκτὸν τὸ ὑπ' αὐτοῦ (τοῦ ἀγορεύοντος) προτεταμένον νομοσχέδιον, περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις, μεθ' οὗ στενῶς τό τε ὑπὸ συζήτησιν 3 καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 4 ἄρθρον συνδέονται· διότι μόνον ὑπαρχουσῶν τοιούτων δανειστικῶν τραπεζῶν, οἵων τὴν σύστασιν προτίθεται τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο, θέλουσι δύνασθαι οἱ σταφιδοκτῆται νὰ μὴ ὑποχωρῶσιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, βέβαιοι, ὅτι, καὶ τῶν ἐμπόρων

ἀρνουμένων νὰ δώσωσιν αὐτοῖς χρήματα ἐπὶ δανείῳ πρὸς καλλιέργειαν, θέλουσι λάβει παρὰ τῶν τραπεζῶν τούτων. Συνεπέρανε δὲ λέγων, ὅτι παραδέχεται κατὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις νομοσχεδίου, ἄνευ τοῦ ὁποίου διατελεῖ λίαν ἐπιβλαβὴς ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις.

Ἡ Βουλὴ ἐπεψήφισε τὸ ἄρθρον 3 ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει· ἐρωτηθεῖσα δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ 4 παρεδέχθη καὶ τοῦτο δι' ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' ἀμφότερα οὕτως·

«Ἄρθρον 3. Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος συντάττεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἀφ' οὗ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐποληπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ θέλει διακρίνεσθαι ἡ τιμὴ τῆς στεγνῆς ἀπὸ τῆς τυχὸν βρεγμένης σταφίδος, ἐνδιαλαμβάνον, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν (τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του).

Ἄρθρον 4. Πρὶν ἀποκοπῇ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαγωγὴ ἢ μεταφορὰ τοῦ προϊόντος. »

Μετὰ τοῦτο ἐξεθηκέ τις, ὅτι δὶς κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον ἐπηρώτησε τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ἐὰν, κατὰ τὸν ἐψηφισμένον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς τοῦ **1849** νόμον, ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν ἐντὸς τοῦ κράτους διὰ θαλάσσης μεταφερομένη μέταξα ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν φόρου τινός· διότι καταφατικὴν ἐξέδοτο τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς διαταγὴν, τὴν ὁποίαν κρίνει μὴ στηριζομένην εἰς τὸν νόμον. Ὅτι κατὰ τὰ ἔτη **1847** καὶ **1848** ἡ οὕτω μεταφερομένη μέταξα εἰς οὐδένα ὑπεβάλλετο φόρον, καίτοι μεταβληθέντος κατὰ τὰ **1848** τοῦ φορολογικοῦ συστήματος· κατὰ δὲ τὸ ἐπιὸν ἔτος **1849**, ἐν ᾧ ὁ κατὰ τὸ **1848** ψηφισθεὶς φορολογικὸς νόμος ἐτέθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐν ἰσχύϊ, ἐν τῷ οἰκείῳ δὲ τόπῳ τῆς εἰσαγαγούσης εἰς τὰς Βουλὰς τὸ φορολογικὸν νομοσχέδιον ὑπουργικῆς ἐκθέσεως, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ἀριθ. 37, οὐδὲν φαίνεται, κατὰ τὸ ἔτος **1849** ὑπεβλήθη ἡ μέταξα διὰ διαταγῶν τοῦ ὑπουργείου εἰς φορολογίαν καὶ κατὰ τὴν ἐντὸς τοῦ κράτους

διὰ θαλάσσης μεταφοράν. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τοῦτο οὐ μόνον εἰς νόμον δὲν στηρίζεται ἀλλὰ καὶ τὴν ἄνισον φορολογίαν καθιστᾷ, ὑποβαλλομένης μὲν εἰς πληρωμὴν φόρου τῆς διὰ θαλάσσης ἐντὸς τοῦ κράτους μεταφερομένης μεταξης, εἰς μηδεμίαν δὲ τοιαύτην ὑποβαλλομένης τῆς διὰ ξηρᾶς μεταφερομένης, καὶ βαρυνομένων οὕτω πλειότερον τῶν παραγωγῶν τῶν νήσων ἢ τῶν τῆς ξηρᾶς, ἐπερωτᾷ αὖθις τὸν ὑπουργὸν ἵνα δώσῃ τὰς προσηκούσας πληροφορίας.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι, καίτοι ἀπόντος τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, δύναται ἡ βουλὴ νὰ λύσῃ μόνη τὴν γεννωμένην ἀμφιβολίαν, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ κατὰ τὸ **1848** ψηφισθέντος περὶ φορολογίας νόμου, τοῦ καὶ κατὰ τὸ **1849** ἐν ἰσχυϊ τεθέντος, ὁ ἐπὶ τῆς μεταξης καὶ τινων ἄλλων προϊόντων ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται ἐν τοῖς τελωνείοις κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφοράν· ἐπὶ δὲ τῆς διὰ ξηρᾶς ἐντὸς τοῦ κράτους μεταφορᾶς αὐτῆς, ὀφείλει ὁ μεταφέρων, κατὰ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ νόμου ἐκείνου, νὰ δηλώσῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τόν τε πρὸς μεταφορὰν σκοπὸν αὐτοῦ, τὸ μεταφερόμενον ποσὸν καὶ τὸν τόπον εἰς ὃν θέλει μετενεχθῇ, ἐπὶ ἐγγυήσει ὅτι δὲν θέλει ἐξαγάγει αὐτὴν τοῦ κράτους, ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τὸν ἔγγειον φόρον, ἐὰν ἐντὸς τεταγμένου χρόνου δὲν ἀναγγείλῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, εἰς ἣν ἐδήλωσεν ὅτι θέλει μεταφέρει τὴν μέταξαν, ὅτι ἐπλήρωσε τὸν νενομισμένον φόρον. Καὶ ὅτι οὐ μόνον διὰ ταῦτα ἄνισός τις φορολογία δὲν καθιστᾶται ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐκδοθεῖσαι διαταγαὶ ἐπὶ τοῦ νόμου στηρίζονται.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι τὸ μὲν ἄρθρον 37 τοῦ νόμου πραγματεύεται εἰδικῶς περὶ τοῦ ἐπὶ τῆς μεταξης φόρου, τὸ δὲ 27, τὸ ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἐπεκαλέσθη, πραγματεύεται γενικῶς περὶ τῶν ἐν τοῖς τελωνείοις πληρονομένων φόρων· ἐπειδὴ δ' οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἰς τοὺς τὴν μέταξαν μεταφέροντας ἐπιβάλλει τὸ ἄρθρον 27, τὸ ὑπουργεῖον ὑπέβαλλεν αὐτοὺς εἰς πληρωμὴν φόρου ἐναντίον τοῦ νόμου, κατὰ τὸν ἑρμηνευτικὸν κανόνα, ὅτι αἱ εἰδικαὶ διατάξεις εἰσὶν ἐπικρατέστεραι τῶν γενικῶν. Καὶ ὅτι ταῦτα ἐνισχύονται οὐ μόνον ἐκ τῆς ἐπιβαλλούσης ποινὰς εἰς τὴν λαθραίαν μετακόμισιν κατωτέρω διατάξεως τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συνοδευσάσης αὐτὸν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, μηδὲν ἐκτιθείσης ἐν ἄρθρῳ 37 καὶ ἀφινούσης τὸν νόμον ὡς εἶχε κατὰ τὸ **1848**, ὅτε οὐδεὶς ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῆς μεταξης ἐπληρόνετο φόρος.

Ἀλλ' ἐπανέλαβεν αὖθις ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι λανθάνεται ὁ ἐπερωτήσας διϊσχυριζόμενος, ὅτι δὲν ἔπρεπε κατὰ τὸν νόμον νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῆς ἐντὸς τοῦ κράτους διὰ θαλάσσης μεταφερομένης μετάξης φόρος· διότι τὸ μὲν ἄρθρον 27, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ἐπεκαλέσθη, προσδιορίζει μόνων γενικῶς τῶν ἐπὶ τῆς μετάξης πληρωτέον φόρον, ὁ δὲ 2 § τοῦ ἄρθρ 37 διατάσσει ὅτι ὁ μεταχομίζων πληρόνει ἐπίσης φόρον ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς· λέγων δὲ *μεταχομίζων* ἐννοεῖ τὸν διὰ θαλάσσης καὶ οὐχὶ τὸν διὰ ξηρᾶς, εἰς ὃν ἐπιβάλλει ἄλλας ὑποχρεώσεις.

Μετά τινας τῶν μὲν παρατηρήσαντα, ὅτι οἱ φόροι εἰσὶν ἢ ἄμεσοι, στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, ἢ ἔμμεσοι στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, τούτων δ' οἱ πρῶτοι πρέπει νὰ ἦναι ἴσοι ἐφ' ὅλων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ τε μέταξα καὶ τὰ σῦκα καὶ ἡ σταφὶς καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα, ἀναλισκόμενα ἐντὸς τοῦ κράτους, εἰς οὐδένα μὲν φόρον ὑποβάλλονται ὅταν διὰ ξηρᾶς ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταφέρωνται, εἰς τοιοῦτον δ' ὑπόκεινται ὅταν διὰ θαλάσσης ἡ μεταφορὰ αὐτῶν γίνηται. Καὶ ὅτι ἐξ ἀνίσου τοιαύτης φορολογίας βαρύνονται ἐπὶ μᾶλλον οἱ τῶν νήσων παραγωγοί.

Τὸν δὲ εἰπόντα, ὅτι ὁ 2 § τοῦ ἄρθρου 37 ἐπιβάλλει εἰς τὸν διὰ ξηρᾶς μεταφέροντα μέταξαν ὑποχρεώσεις τινὰς, καὶ ἐν μὴ τηρήσει αὐτῶν τὴν πλημμέλειαν τοῦ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ὀφειλομένου ἐγγείου φόρου· ἡ δὲ διάταξις αὕτη, περιλαμβάνουσα ποινὴν, φέρει εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ ἐναντίου αὐτῆς, ἤτοι ἀφίησιν ἐλεύθερον παντὸς φόρου πάντα τὸν ἐκτελοῦντα τὰς δι' αὐτῆς περὶ δηλώσεων καὶ ἄλλας ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δικαίως ἔκρινεν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην πλημμέλειαν ὑποβάλλεται ὁ μεταφέρων ἐντὸς τοῦ κράτους μέταξαν· ὁ δὲ νόμος οὕτω κείμενος οὐδεμιᾶς χρῄζει τροποποιήσεως, ἵνα ἐμφάνῃ τὴν ἀπὸ πλημμελείας τοῦ φόρου ἀπαλλαγὴν τῆς μεταφερομένης μετάξης· ἐφ' ᾧ καὶ δύναται νὰ ἐπιψηφισθῇ ἄδη ὁ νόμος, νὰ ὑπολειφθῇ δ' ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης συζήτησις ἐπ' ἄλλην τινὰ συνεδρίασιν, καθ' ἣν νὰ παρευρίσκηται καὶ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός.

Ἡ Βουλὴ, ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσιν ἄλλων, κρίνασα ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος, ἀνέβαλε τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασίν της· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπέ-

λυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀναβαλὼν τὰ περὶ τούτου ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν 26 τοῦ λήγοντος γενησομένην.

Ὁ Πρόεδρος
ΑΝΤ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Η. Νάκος.
Κ. Δαρεϊώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'.

Τῆς 27 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Μ. Χ. Μελέτη καὶ Γ. Πανοπριφτοπούλου, ἐγένετο ὑφ' ἑνὸς τῶν γραμματέων ἡ μυστικὴ τῶν τμημάτων κλήρωσις, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ βουλευταὶ ὡς ἑξῆς·

Α.	Β.	Γ.
Βελ. Νικολαΐδης	Γ. Παππανικολάου	Α. Ἀρμάος
Γ. Παπαδημητρίου	Μ. Ἰατρὸς	Σ. Στρατος
Δημ. Καλλιφρονᾶς.	Ἰω. Τσαμαρδᾶς	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Κ. Ἀντωνιάδης	Γ. Σ. Κριεζῆς
Γ. Λογιωτατίδης	Ν. Ἰατρὸς	Μ. Μιχαλόπουλος
Γρ. Ν. Κορφιωτάκης	Ἀν. Μακρυπαπάμιος.	Ἐμ. Μελετόπουλος
Δ. Κονδύλης	Α. Πετράκης	Α. Καστανᾶς.
Χ. Τσῖνος	Νικόλ. Μπούτουνας	Γ. Μπάνης
Λ. Δανόπουλος	Νικόλ. Κορφιωτάκης	Π. Ράγκος
Κ. Σχινᾶς	Π. Ἡππαδιαμαντόπουλ.	Α. Καμπάνης.
Γ. Μαυρομιχάλης	Δημ. Δελιγεώργης.	Δ. Α. Κουντουριώτης
Ἰω. Α. Χατζόπουλος.	Α. Κουντουριώτης	Η. Μοναστηριώτης.
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Εὐστρ. Περίσης	Κ. Μανίτας
Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης.	Γ. Μπάστας
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Α. Κανελλόπουλος	Δ. Χρηστίδης
Γ. Ι. Γιαλοῦσης	Χ. Σουμαρίπας.	Ν. Τσαλακώστας
Ι. Πετμεζῆς	Δ. Χατζῆσκος.	Ἰω. Παπαταϊώννης
Στέφ. Στεφανόπουλος.	Ν. Μοσχούλας	Α. Η. Νάκος
Η. Ματαλᾶς.	Π. Παπαταϊώννης.	Γ. Μῆτσος.

Δ'.	Ε'.	Ϛ'.
Α. Γεωργαντᾶς	Εὐς. Σπυρίδωνος.	Μ. Βιτάλης
Κ. Τσαβέλλας.	Β. Πετμεζᾶς	Π. Τσιμπουράκης
Λευκᾶς Στέφανος.	Ν. Ἀνδρίκου	Γ. Κονδύλης
Α. Ζ. Μάμουκας.	Γρηγ. Χατσηγιάννος	Γ. Κ. Πετμεζᾶς
Π. Δημητρακαράκος	Α. Δημητρίου	Α. Γουζούασης
Π. Μαυρομιχάλης	Παῦλος Λεντούδης.	Ματ. Πρωτοπαππᾶς
Ἠλ. Γιατράκος	Θ. Πετρινός.	Μ Βαλέττας.
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	Κ. Βέϊκος
Κ. Νάζος	Π. Δαρειώτης	Ῥήγας Παλαμίδης.
Πέτρος Τσαννετάκης.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	Σ. Ἀντωνιάδης
Π. Α. Ζάννος	Α. Ἀλεξανδρόπουλος.	Κ. Δαρειώτης.
Σ. Γρίβας	Δ. Βερβίλης	Σ. Λογοθετόπουλος
Ι. Κλίμακας	Γ. Ῥιζόπουλος	Μελ. Χ. Μελέτης
Κ. Φασίτσας.	Ζ. Δεπάστας	Α. Παππατσώρης
Ι. Περίδης	Γ. Κ. Βελῆς	Ἠλ. Παππαδαίος
Γ. Ι. Βατίστας	Κ. Τσουκαλᾶς.	Δ. Ν. Μπούκουρας
Ἰ. Γκούρας	Σ. Δελιγιαννάκης	Μ. Σισίνης.
Χ. Δεμάθας.	Σ. Βαλέττας.	Θ. Μίξης.

Ζ.

Σταμ. Νικολαΐδης	Κων. Δυοβουνιώτης	Κ. Βρυζάκης.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς.	Μ. Δ. Καΐρης.	Ι. Τασσαΐος
Ι. Οἰκονόμου	Ἀνδρ Νοτοράς	Δ. Κουμανιώτης.
Α. Κεχαγιᾶς	Μ. Ἀναστασόπουλος	Γερ. Μαυρομιχάλης
Π. Δελιγιάννης	Σ. Βαρότσης	Δ. Ὀρεινός.
Ἐλευθ. Καλογερᾶς	Κλεομ. Οἰκονόμου	Ἰω. Ζάρκος.

Ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν ἐκ Γόρτυνος καὶ Λακεδαίμονος βουλευτῶν Κ. Κ. Πέτρου Δελιγιάννη καὶ Π. Ματάλα, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς μὲν τὸν πρῶτον, διορισθέντα ἐπιτετραμμένον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῶν ὑποθέσεων, τριμήνου, εἰς δὲ τὸν δεύτερον μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια.

Προτεθείσης εἰς συζήτησιν τῆς κατὰ τὴν προγενομένην συνεδρίασιν γενομένης προτάσεως, περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ φόρου τῆς ἐντὸς τοῦ Κράτους διὰ θαλάσσης μεταφερομένης μετάξης, ἐπανέλαβέ τις ἀνακεφαλαιόνων, ὅτι διϊσχυρίσθησάν τινες ὅτι, κατὰ παρεξήγησιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου, ἐπεβλήθη φόρος καὶ ἐπὶ τῆς διὰ θαλάσσης ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταφερομένης μετάξης, οὕτω δὲ, εἰς μηδένα τοιοῦτον ὑποβαλλομένης τῆς διὰ ξηρᾶς μεταφερομένης, παραβαίνεται ἡ περὶ τὴν φορολογίαν τηρητέα ἰσότης.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ τοῦ νόμου διάταξις, ὑποβάλλουσα εἰς φορολογίαν τὴν διὰ θαλάσσης ἐντὸς τοῦ κράτους μεταφερομένην μέταξαν, διατελεῖ σαφὴς, καὶ οὐδεμία αὐτοῦ παράβασις ἐγένετο· ἀπόκειται δ' εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ ἀποφανθῇ

ἐὰν ἐγκρίνῃ τὴν προταθεῖσαν τροποποίησιν αὐτῆς, τιθεμένης ῥητῆς περὶ ἀπαλλαγῆς διατάξεως.

Ὁ μὲν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν ὅτι, ὑπάρχουσι πολλοὶ φόβοι περὶ τῆς ὑπεκφυγῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς πληρωτέου φόρου, ἐὰν ἀτελὴς καταστασθῇ ἡ διὰ θαλάσσης ἐντὸς τοῦ κράτους μεταφορά· ἵνα δὲ τηρηθῶσιν αἱ ἐπὶ τῆς διὰ ξηρᾶς μεταφερομένης τεταγμέναι ἐγγυήσεις πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκτεθείσης ὑπεκφυγῆς, ἀπαιτουμένου τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διατηρηθῇ ὁ νόμος ὡς εἶχε καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ὁ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ φόρου ἀπαλλαγὴν ζητῶν ἐπρόβαλε τὴν ἑξῆς τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου·

« Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, ξηρῶν σύκων, μετάξης, βαλανιδίων, ῥιζαρίων καὶ πρινοκοκκίου εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν· τῶν δὲ λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Ἄνδρου, Νάξου καὶ Τροιζηνίας καὶ κατὰ τὴν μεταφοράν. »

Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει δέ τινος ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου παραγράφου τῆς τροπολογίας προβλεπόμενον διατάσσεται καὶ ὑπὸ τοῦ 40 ἄρθρου τοῦ νόμου· ὁ προβαλὼν αὐτὴν συγκατετέθη εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ μέρους τούτου, περιορίσας τὴν τροπολογίαν εἰς μόνον τὸν πρῶτον αὐτῆς παράγραφον.

Ἀλλ' εἰς μὲν ἐξέθηκεν ὅτι τὸ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν προκαλέσαν πνεῦμα τῆς ἰσότητος τῆς φορολογίας δὲν πραγματοποιεῖται δι' αὐτῆς, ὑποβαλλούσης ἐπίσης εἰς τὸν ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς φόρον τὰ λεμόνια καὶ πορτοκάλλια. Ἕτερος δὲ παρετήρησεν ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ τήρησις πλήρους κατὰ τὴν φορολογίαν ἰσότητος· ἐφ' ᾧ καὶ ἀνίσως πολλοὺς βαρύνουσιν αἱ τοῦ νόμου διατάξεις, ὡς τὸ τῆς μετακομίσεως τῶν φόρων βάρος βαρύνει ἐπὶ μᾶλλον τὸν φορολογούμενον, εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι συνεστημένη ἀποθήκη, ἢ τὸν κατοικοῦντα εἰς μέρος ἔνθα ὑπάρχει ἀποθήκη.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις δέ τινος, ὅτι εὐκταῖον ἦτον νὰ προφυλαχθῇ τὸ δημόσιον ἀπὸ τῶν διὰ τῆς τροπολογίας ἐπελευσομένων ζημιῶν, πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ βάρους τῶν φόρων· ἐπειδὴ ὅμως οὐδὲ τοῦτο νὰ γενῇ εἶναι δυνατὸν, οὐδὲ ὁ τὴν διαταχθεῖσαν ἀτέλειαν τῆς ἐν τῷ τόπῳ καταναλισκομένης μετάξης ψηφίσας νομοθέτης προέθετο μόνον τὴν τῆς παραγωγῆς ἐνίσχυσιν, ἀλλ' ἐξωρμήθη κυρίως εἰς ταύτην καὶ ἐκ τῶν περὶ τὴν φορολογίαν καταδειχθεισῶν δυσκολιῶν· καὶ ἐπειδὴ αἱ ἀνισότητες περὶ τὴν φορολογίαν καὶ ἄλλαχοῦ ὑπάρχουσι, καὶ διὰ

τῆς προταθείσης τροπολογίας ἡ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τοῦ νόμου καταδειχθεῖσα δὲν θεραπεύεται πλήρως, μενόντων μὲν ἀτελῶν τῶν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Νάξου φερ' εἰπεῖν παραγομένων καὶ καταναλισκομένων πορτοκαλλίων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι, ἐφ' ὧν καὶ ἐν τῷ τύπῳ καταναλισκομένων φόρος ἐπιβάλλεται, διὰ τοῦτο δέον παρίσταται νὰ ἐπιψηφισθῇ ὁ νόμος ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχεν· ἀφοῦ μάλιστα ἡ ζητουμένη ἀτέλεια τῆς διὰ θαλάσσης μεταφερομένης μετάξης δύναται νὰ προκαλέσῃ ὑπεκφυγὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς φόρου καὶ νὰ φέρῃ εἰς λαθρεμπόριον· ὡς καὶ ἐπὶ τῶν σιτηρῶν, καὶ τοι εἰς ἐλάχιστον φόρον ὑποβαλλομένων κατὰ λόγον τοῦ ἐπὶ τῆς μετάξης ἐπιβεβλημένου, καὶ ὄντων ὀγκωδεστέρων αὐτῆς, κατεδείχθη ἐκ τοῦ παρελθόντος ὅτι αἱ τεταγμέναι ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν ἐγγυήσεις δὲν ἦρκεσαν, γενομένης πολλάκις ἀποπείρας πρὸς λαθρεμπόριον.

Μὴ ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς τροπολογίας παρ' οὐδενός, ἡ βουλὴ προέβη εἰς τὴν τοῦ συνόλου ἐπιψήφισιν· γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ε. Ἀντίπα καὶ Π. Τσιμπουράκη, ἐξήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 81, ἀρνησιψηφούντος ἑνός· ἔχει δ' οὕτω.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἀπὸ 5 Μαΐου π. ε. Νόμος ΡΑ'. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας ἀποδίδονται κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους· ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 Νόμου ΑΖ'. διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος, τῇ συμπράξει τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 3.

Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, συντάττεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ

ἐπάρχου, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου δι' ἑκάστην ἐπαρχίαν, ἀφ' οὗ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐπολιτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ θέλει διακρίνεσθαι ἡ τιμὴ τῆς γεγνῆς ἀπὸ τῆς τυχὸν βρεγμένης σταφίδος, ἐνδιαλαμβάνων, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς, καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν (τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του).

Ἄρθρ. 4.

Πρὶν ἀποκοπῇ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαγωγὴ ἢ μεταφορὰ τοῦ προϊόντος.

Ἄρθρ. 5.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς νόμου, ὡς ἐψηφίσθη ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Κ. Τσαβέλλας	
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Σ. Στράτος	
Δ. Δελιγεώργης		Π. Ράγκος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Σταῦρος Γριβᾶς		Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Ἰωάννης Πιτμέζης	Ν.	Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Μ. Δ. Κατρὶς	ὑρν. ψῆφον	Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	
Νικόλαος Ἰατρὸς		Ἁγ. Γουζούνης	
Ἀναγν. Μακρυπόκαμπος	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἰω. Δ. Χατσόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Γεώργιος Ἰω. Γιωλδάσης	Ν.

Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος	
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γεώργ. Παππανικολάου	
Πέτρος Δελιγιάννης	
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορριωτάκης	Ν.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Ῥήγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Νικόλαος Τσαλακώστας	
Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α Βαρότσης	Ν.
Παῦλος Δεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰω. Γκούρας	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	
Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	Ν.
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ἰω. Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	
Δ. Χρηστίδης	
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.

Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	
Α. Γ. Κουντουριώτης.	
Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χατζίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαίος	
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάν. Οἰκονόμου.	

Ἐξέθηκέ τις ὅτι πολλαὶ ἀναφοραὶ εἰς τὴν βουλὴν ἐστάλησαν παρὰ τῶν ἐν Σμύρνῃ διαμενόντων πολιτῶν Ἑλλήνων, ἐκτιθέντων τὴν κατ' αὐτῶν παράνομον διαγωγὴν τοῦ ἐκεῖ ἑλληνικοῦ προξένου, καὶ δι' ἀντιπροσώπου τέλος ἐκείνων ἐπανελήφθησαν τελευταῖον αἱ αἰτήσεις των καὶ ἐζητήθη ἡ τῶν κακῶν θεραπεία. Ἐπρότεινε δ' ἵνα ταχύνῃ ἡ βουλὴ καὶ ἐπιληφθῇ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπως μὴ μένωσιν ἐκκρεμεῖς τοσοῦτον σοβαραὶ ὑποθέσεις.

Παρετήρησε δ' ἄλλος ὅτι αἱ ἀναφοραὶ αὗται ἐστάλησαν ἔκτοτε εἰς τὴν τότε ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ἥτις καὶ ὑπέβαλε τὴν ἑαυτῆς ἔκθεσιν· θέλουσι δὲ τεθῆ ὑπὸ συζήτησιν τῶν Ἑλλήνων τούτων τὰ παράπονα, ὅταν ἐπιληφθῇ ἡ βουλὴ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τούτων συζητήσεως.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ὁ ἐφέτος γενόμενος χειμὼν, λίαν σφοδρὸς ἐπῆλθε κατὰ τὴν Λακεδαίμονα, ἀνυπολογίστους ἐπενεγκὼν ζημίας εἰς τὰ προϊόντα αὐτῆς· καὶ ἀληθῶς, διότι οὐ μόνον τὸν ἐπὶ τῶν δένδρων καρπὸν κατέστρεψεν ἀλλὰ καὶ τὰ στελέχη αὐτὰ τῶν λεμονεῶν καὶ πορτοκαλλεῶν, καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ δένδρα τῶν ἐλαιῶν, τὰς ὁποίας ἡ ὀλίγη χιὼν ἐπιπίπτουσα ὠφελεῖ. Ὅτι τοὺς καρποὺς τοῦ παρόντος ἔτους εἶχον ἐνοικιάσει ἰδιῶται, προγενομένης τακτικῆς ἐκτιμήσεως· ἐπελθούσης δ' ἤδη τῆς καταστροφῆς τῶν καρπῶν, καὶ οἱ φορολογούμενοι ζημιοῦνται, ἐὰν ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ὑποχρεωθῶσι ν' ἀποτίσωσι τὸν ἀναλογοῦντα φόρον ἐπὶ τοῦ ἐκτιμηθέντος ἀλλὰ καταστραφέντος προϊόντος, καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἐπίσης μηδὲν ἀπὸ τὸν φόρον ληψόμενοι. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἀπευθύνει τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἵνα τεθῶσιν ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν ἐνεργοῦσα ὅ,τι ἐγκρίνει.

Προσέθηκε δ' ἄλλος ὅτι καὶ κατὰ τὴν Λεβαδείαν ἱκαναὶ ἐπεγένοντο ἐκ τοῦ χειμῶνος ζημίαι, καὶ σίφων μάλιστα συνέβη, ἁρπάσας ἀπὸ τῶν ἀγρῶν πάντα τῶν γεωργῶν τὰ προϊόντα·

ἐπειδὴ δὲ ἐκ τούτου ζημιοῦνται καὶ οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἐνοικιασταί, διὰ τοῦτο καὶ τὰς παρατηρήσεις ταύτας δέον νὰ συζήτῃ ἡ βουλὴ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Παρετήρησεν ὅμως ἄλλος, ὅτι κατὰ διάταξιν τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, περιλαμβανομένην καὶ ἐν τῇ Ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου, αἱ τοιαῦται ἀπροσδόκητοι ζημίαι, ὀνομαζόμεναι ἐκεῖ *ἀμέτροι θεομηνίαι*, δὲν ἐπιπίπτουσιν εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαζῶν ἢ ἐκμισθωτῶν ἀλλ' εἰς βάρος τῶν κυρίων, κατὰ τὸν κανόνα ὅτι ἡ τύχη τοῦ πράγματος ἀκολουθεῖ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ, τούτου προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου, οὐδεμία ἀνάγκη νομοθετικῆς τινος διατάξεως, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ μόνον ἡ βουλὴ ἐφιστῶσα τὴν τοῦ ὑπουργείου προσοχὴν ἐπ' αὐτῶν, ὅπως ἐνεργεῖ κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν τοῦ πολιτικοῦ δικαίου διάταξιν, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ. Ἀλλ' ἤδη ἐξετέθησαν ζημίαι ἐπὶ προϊόντων συγκεκομισμένων ἐν μέρει, ἡ δὲ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου μνημονευθεῖσα διάταξις χορηγεῖ τὰ ἐκτεθέντα δικαιώματα εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἢ ἐκμισθωτὴν ἐν μόνῃ τῇ πλήρει καταστροφῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοτε· διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον πρέπει, ἀκούων προηγουμένως τῆς γνωμοδοτήσεως δικηγορικοῦ συμβουλίου, νὰ ἐκτιμᾷ τὰ περιστατικὰ καὶ ν' ἀποφαίνηται κατὰ τὸν νόμον. Καὶ ὅτι καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πρωτοδικῶν ἐφήρμοσέ ποτε τὴν ἐκτεθεῖσαν τοῦ πολιτικοῦ δικαίου διάταξιν, παραδεχθὲν τὴν τῆς ἀμέτρου θεομηνίας ἔνστασιν, προταθεῖσαν ὑπό τινων μισθωτῶν γαιῶν κειμένων ἔν τινι πεδιάδι, τὴν ὁποίαν κατέκλυσαν τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Γερεάτου κλεισθείσης καταβάθρας τινὸς εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλοτε κατέῤῥεον, ἐπὶ δίκης καθ' ἣν ἐνήγαγον αὐτοὺς οἱ τὰς γαίας ἐκμισθώσαντες κύριοι αὐτῶν.

Μετὰ τινα ἐκθέντα ὅτι οὐδὲ τοιαῦται συστάσεις πρέπει νὰ γείνωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οὐδὲ τις συζήτησις ἐπὶ τούτου νὰ ἐπιτραπῇ, πρὶν ἡ ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν αἱ περὶ τούτου τῶν ἐνοικιαστῶν ἢ φορολογουμένων αἰτήσεις· διότι τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκτεθέντα, ὡς ἀντιπροσωπεύοντος κατὰ τὸ Σύνταγμα τὸ ὅλον κράτος καὶ οὐχὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, οὐδαμῶς νὰ λησθῶσι πρέπει ὑπ' ὄψιν. Καὶ ὅτι, ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων τοιούτων ἡ βουλή, ἐκτιμῶσα αὐτὰς, δύναται ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν τότε.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι αἱ περὶ τούτου αἰτήσεις οὐχὶ εἰς τὴν βουλὴν ἀλλ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπευθύνονται, οἱ δὲ βουλευταὶ, οἱ μαθόντες ὅτι τοιαῦται ἐκεῖ ἐδόθησαν, δύνανται νὰ φέρωσιν ὧδε τὸν περὶ τούτου λόγον, προτείνοντες νὰ συστήσῃ ἡ βουλὴ

εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα ἐπενέγκῃ τὴν ἔννομον καὶ προσήκουσαν θεραπείαν. Καὶ ὅτι τὰ περὶ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθέντα δὲν ἰσχύουσιν, ὑπαρχούσης ἐναντίας τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν ἡ ὑπ' ἐκείνου μνημονευθεῖσα τοῦ πολιτικοῦ δικαίου διάταξις ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἰδιωτῶν σχέσεων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν· ἀνάγκη δὲ μόνον ἵνα ἀπευθυνθῶσιν αἱ γενόμεναι παρατηρήσεις εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐκεῖνο δὲ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς βουλὰς τὰ κατάλληλα νομοθετικὰ μέτρα.

Καὶ ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι δὲν πρόκειται ἵνα διὰ δικαστικῆς ὁδοῦ ἀπαιτήσωσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως οἱ ζημιωθέντες τὴν αἰτουμένην θεραπείαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἔχει πρὸς τοὺς πολίτας, ὡς ὁ πατὴρ πρὸς τέκνα, ὅταν ἐκεῖνοι πάθωσί ποτε ἐξ ἀμέτρου τοιαύτης θεομηνίας, ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσι τῆς βουλῆς, ἡ Κυβέρνησις, ἐκτιμῶσα τὰς περιστάσεις, δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς συγκαταβάσεις, ὑποβάλλουσα προηγουμένως τὰ πράγματα εἰς τὴν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων κρίσιν.

Συναινεσάσης ἐπὶ τούτοις τῆς βουλῆς, προὐτέθη ἔπειτα εἰς συζήτησιν τὸ διακοπὲν 6 ἄρθρον τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ ἀνακεφαλαιώσαν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κατὰ τὰς πρὶν περὶ τούτου συνεδριάσεις ἐδόθη ἀφορμὴ ὅτι ἡ τελευταία τοῦ ἄρθρου περίοδος ἐνδέχεται νὰ παρεξηγηθῇ καὶ νὰ συμβῶσιν ἐντεῦθεν πολλαὶ καταχρήσεις· ἐπειδὴ, ἐξαιρουμένων, ὡς ὁρίζεται, τῶν γαιῶν, πᾶσα ἡ ὑπὲρ τὰς 6,000 δρ. ἀναβαίνουσα δημοπρασία πρέπει νὰ ἀκυροῦται καὶ ὁ γεωργὸς, ὑπερβιατίζων πολλάκις ἐπίτηδες, δύναται νὰ παρεμποδίζῃ τὴν τοῦ νόμου πραγματοποίησιν. Ἐκ τούτου ἄρα οἱ μὲν ὑπέβαλον γνώμην, ἥτις, κατ' αὐτὸν, προσβάλλει τὸ τοῦ νομοσχεδίου πνεῦμα, οἱ δὲ, ὅτι πρέπει νὰ ἐκκόπτηται τὸ ὑπερβάλλον τὰς 6,000 δραχμ. τεμάχιον, ὅπερ συνάδει μᾶλλον πρὸς τὸν τοῦ νόμου σκοπόν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο ἀναφύη ἡ δυσχέρεια τοῦ τίς πρέπει νὰ ὁρίζῃ τὸ ἀποκοπτέον τεμάχιον, ῥορεῖ, ὅτι πρέπει ν' ἀνατεθῇ τοῦτο εἰς αὐτὸν τὸν προικοδοτούμενον, καθ' ὅσον, πλείονα τῶν 6,000 προσενεγκόντα, σημαίνει ὅτι ἀδρότερον τὰς γαίας ἀνέλαβεν. Ἄλλως τε δύναται ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα, νὰ ἐκποιῇ μικρὰ καὶ μὴ ὑπερβαίνοντα τὰς 6000 δραχμὰς τεμάχια. Καὶ αὐτὴ μὲν εἶναι ἡ περὶ τούτου ἰδέα του· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ προτελευταῖον τοῦ ἄρθρου ἐδάφιον, παρατηρεῖ, ὅτι θεωρεῖ ὅλως ἄδικον τὴν διάταξιν αὐτοῦ, ἐπειδὴ τὸ νὰ καταδικασθῇ μὲν ἐν

νέα δημοπρασία εἰς τὴν τοῦ ἐλλείψοντος πληρωμὴν ὁ ὑπερθεματίσας πολίτης, ἐννοεῖ ὅτι ἔχει καλῶς, ἀλλὰ τὸ νὰ βραβευθῇ τοὐναντίον, ὡς ἀθετήσας τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, ἀποβαίνει καὶ ἄδικον καὶ ἐπισφαλές· διὸ θεωρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐξοβελισθῶσιν αἱ λέξεις « πρὸς ὄφελος » καὶ πᾶν τὸ ἐκ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ περίσσευμα νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸ δημόσιον. Συμβιβάζων λοιπὸν ἀμφοτέρας τὰς ἐκτεθείσας περιστάσεις, ὑποβάλλει τὴν παρὰ πόδας τροπολογίαν.

« Ἄρθρ. 6. Ἐὰν ἡ τιμὴ δημοπρατουμένου τινὸς κτήματος ὑπερβῇ τὰς ἓξ χιλιάδας δραχμὰς, εἰμὲν τὸ κτῆμα τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν φθαρτῶν, τὸ περιπλέον θέλει πληρόνεσθαι εἰς μετρητὰ εὐθὺς μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ παραχωρητηρίου, ὅταν τοῦτο δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς. Ἐὰν δὲ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ, τὸ ἐκποιούμενον κτῆμα θέλει πληρωθῇ κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων νόμον, καὶ δὲν θέλει θεωρεῖσθαι πλέον ὡς προικοδότησις.

Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποποιηθῇ τὴν ὡς ἀνωτέρω πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάντος τὰς ἓξ χιλιάδας δραχμὰς ποσοῦ, ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς τοῦ κτήματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἂν προκύψῃ ἐλάττωσις ὡς πρὸς τὸν πρῶτον πλειστηριασμὸν, θέλει εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἀποποιηθέντος τὴν πληρωμὴν πρώτου ὑπερθεματιστοῦ.

Ἂν δὲ τὸ ἐκποιούμενον κτῆμα συνίσταται ἐκ καλλιεργησίμων γαιῶν, ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται γαῖαι δὲν πρέπει νὰ διατεθῶσιν, εἰμὴ μόνον ἐπὶ προικοδοτήσει, τότε, ἐὰν τὸ προσφερθὲν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ποσὸν ὑπερβαίνῃ τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προικοδοτικὴν πίστωσιν, θέλει ἀφαιρεῖσθαι ἐκ τοῦ δημοπρατηθέντος τεμαχίου τόσον μέρος γῆς, ὅσον ἀναλογεῖ εἰς τὸ ἐπέκεινα τῶν ἓξ χιλιάδων προσφερθὲν ποσὸν, προσδιοριζομένου τοῦ μέρους τοῦ τεμαχίου, ἀφ' οὗ θέλει γίνει ἡ ἐκκοπὴ παρὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ προικοδοτηθέντος, καὶ θέλει κατακυροῦσθαι ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τὸ ὑπόλοιπον διὰ τὸ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς πιστώσεώς του ποσόν. »

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐδεμίαν παρέχει δυσχέρειαν ἡ τῶν γαιῶν ἐκκοπὴ διότι, γενομένης ἀνωτέρας τῶν 6,000 δραχμ. προσφορᾶς, ἡ δημοπρασία θεωρεῖται οἰκοθεν ἄκυρος καὶ ὁ οἰκονόμος διαιρεῖ τότε τὰς γαίας εἰς ἀνάλογα τοῦ ποσοῦ τεμάχια. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν ἐννοεῖ ἐνταῦθα ἐκεῖνα μόνον τὰ κτήματα, ἂν ἡ διαίρεσις ἀποβαίνει ἀδύνατος, καὶ ταῦτα εἰσὶ τὰ φθαρτὰ κτήματα περὶ ὧν ὑποβάλλει τὴν ἑρεξῆς τροπολογίαν.

« Ἄρθρ. 6. Ἐὰν ἡ τιμὴ δημοπρατουμένου τινὸς κτήματος μὴ δυναμένου νὰ διαιρεθῇ, ὑπερβῇ τὰς ἓξ χιλιάδας δραχμὰς, τὸ περιπλέον, ἐὰν δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 500, θέλει πληρόνεσθαι εἰς μετρητὰ εὐθὺς μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ παραχωρητηρίου· ἄλλως τε τοῦτο θέλει πληρόνεσθαι ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως. »

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀπαντήσαντα, ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ φθαρτὰ κτήματα, οὐδεὶς βεβαίως ἀντίκειται πρὸς τὰ ῥηθέντα, μόνη δ' ἡ τῶν γαιῶν νέα διαίρεσις θεωρεῖται ἐπισφαλὴς, καθ' ὅσον ὁ γεωργὸς, δύναται ὑπερθεματίζων ἑκάστοτε, νὰ παρεμποδίζῃ τὴν προικοδότησιν. Ἀνεκεφαλαίωσέ τις ὅτι τρεῖς μέχρι τοῦδε ὑπεβλήθησαν τροπολογίαι· δύω μὲν αἱ μικρὸν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαι, καὶ τρίτη τις ἐν ἑτέρᾳ ὑποβληθεῖσα συνεδριάσει, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι εἴτε φθαρτὰ κτήματα εἴτε γαίας ἀφορᾷ ἡ δημοπρασία, ἅμα γενομένης ἀνωτέρας τῶν 500 δραχμῶν ὑπερτιμήσεως, νὰ ἐξοφλῆται εἰς 10 ἴσας δόσεις τὸ περιπλέον.

Οὕτω δὲ, κλεισθείσης τῆς συζητήσεως καὶ προκειμένου ν' ἀποφανθῇ ἐφ' ἑκάστης τῶν τροπολογιῶν ἡ βουλὴ, παρετηρήθη ὅτι δὲν ὑπελείπετο πλήρης· ἐφ' ᾧ ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, συνήχθη ὅτι ἀπῆσαν οἱ Κύριοι Γ. Λογιωτατίδης, Π. Τσιμπουράκης, Ι. Πετμεζᾶς, Μ. Καΐρης, Π. Δημητρακαράκος, Π. Ζάνος, Γ. Πετμεζᾶς, Ι. Ζάρκος, Δ. Μπούκουρας, Γ. Ἀντωνόπουλος, Ῥ. Παλαμίδης, Κ. Μανέτας, Ν. Μπούτουνας, Χ. Σουμαρίπας, Μ. Ἰατρὸς, Δ. Βιρβίλης, Π. Μαυρομιχάλης, Γ. Μαυρομιχάλης, Ἰω. Ἀντωνόπουλος καὶ Ἐμμ. Ὀρλώφ.

Ἀποφηναμένης δὲ τῆς βουλῆς νὰ ἐφαρμοσθῶσι κατ' αὐτῶν αἱ τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις, εἰδοποιουμένων ἅμα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς βουλευτὰς ὑπαλλήλους, τῶν ὑπουργείων, ὅπως κρατήσωσι τὴν ἡμερησίαν αὐτῶν ἀποζημίωσιν, ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐξακολούθησιν, διέλυσε περὶ τὰς 2 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'.

Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ γραμματέως εἰδοποιήσεις τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν περὶ πενθῶν διαταχθέντων ἐν τῇ αὐλῇ, ὀκταημέρου μὲν ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς Δουκίσσης Φρεδερίκας, συζύγου τοῦ Δουκὸς Λεοπόλδου τῆς Ἀὐχάλτης· τριημέρου δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ Λανδγράφου Ἐρνέστου Κωνσταντίνου τοῦ Ἐσσ Φιλιππθάλ· καὶ τριημέρου ἔτι ἐπὶ τῇ τῆς Πριγκιπέσσης Αὐγούστης, χήρας τοῦ ποτὲ Πρίγκιπος Γεωργίου τῆς Βαλδέκης καὶ Πορμόντης.

Ἀνεκοινώθη δὲ ἐπίσης ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐπὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. **1104** αἰτήσει τοῦ πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι κατὰ τὴν **30** τοῦ λήγοντος τελεῖται ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου τὸ ἐπέτειον μνημόσυνον τῶν εὐεργετῶν τοῦ καταστήματος, ἵνα παραστῶσιν εἰς τὴν τελετὴν οἱ θέλοντες.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῶν τμημάτων, ὅτι ἐξελέχθησαν, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ὑπ' αὐτῶν πλὴν τοῦ Ζ. μὴ συμπληρωθέντος, πρόεδροι μὲν οἱ Κ. Κ. Γ. Δογιωτατίδης, Ι. Τομαρᾶς, Α. Καστανὰς, Α. Γεωργαντᾶς, Π. Δαρειώτης καὶ Ῥ. Παλαμίδης· γραμματεῖς δὲ οἱ Κ. Κ. Γ. Πανοπριρτόπουλος, Κωνσταντ. Ἀντωνιάδης, Μ. Ι. Μιχαλόπουλος, Π. Δημητρακαράκος, Γ. Ῥιζόπουλος καὶ Μ. Βιτάλης. Καὶ εἰσηγηταὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν οἱ Κ. Κ. Γ. Παππαδημητρίου, Ν. Μοσχούλας, Ἐμ. Μελετόπουλος, Π. Τσαννετάκης, Α. Ἀλεξανδρόπουλος καὶ Στ. Ἀντωνιάδης· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου οἱ Κ. Κ. Γ. Μαυρομιχάλης, Κων. Ἀντωνιάδης, Α. Νάκος, Χρ. Δεμάθας, Ζ. Δεπάστας καὶ Μ. Βιτάλης· καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐξ Αἰγίου βουλευτοῦ προτεταμένων νομοσχεδίων, τοῦ μὲν περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις οἱ Κ. Κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Π. Μαυρομιχάλης, Σ. Βαλέττας καὶ Γ. Κ. Πετμεζᾶς, τοῦ δὲ περὶ συστάσεως ἑταιρίας πρὸς κατασκευὴν ἀτμοπλοίων οἱ Κ. Κ. Γ. Κ. Μαυρομιχάλης, Π. Μαυρομιχάλης, Π. Λεντούδης καὶ Στ. Ἀντωνιάδης, μὴ ἐκλεξάντων τοὺς ἐπ' αὐτῶν εἰσηγητὰς καὶ τῶν Β. καὶ Γ. τμημάτων.

Προτεθείσης τῆς συνεχείας τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ προϋποθετήσεως νομοσχεδίου, καὶ πρῶτον τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου αὐτοῦ προταθεισῶν τροπολογιῶν· παρετήρησέ τις ὅτι ἡ κατὰ τὴν χθὲς γενομένην συνεδρίασιν ἀποχώρησίς τινων ἐκ τῶν βουλευτῶν ἐπεκρίθη, καὶ δικαίως πλὴν ἂν ἐξ ἀνάγκης τινος ἀπετύρθησαν τῆς συνεδριάσεως· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ πολλὴ διάθεσις πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν ὑπὸ βουλευτῶν προτεινομένων νομοσχεδίων, ἀφ' οὗ τὰ ψηφισθέντα ἤδη ὑπὸ τῆς βουλῆς τοιαῦτα, διαβιβασθέντα εἰς τὸ ἕτερον σῶμα, οὐδ' εἰς συζήτησιν κἂν ἐν ἐκείνῳ προὐτέθησαν. Ὅτι ὅτε ἄλλοτε ἡ βουλὴ, κρίνασα ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγὴν διαφόρων νομοσχεδίων, ἀπῄτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἵνα παρασκευάσῃ καὶ εἰσαγάγῃ αὐτά, τὸ ὑπουργεῖον ἀπήντησεν ὅτι δύναται νὰ προτείνῃ αὐτὰ καὶ τις τῶν βουλευτῶν, ἐπίσης τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχων ἐκ τοῦ συντάγματος· προτεινάντων δέ τινων τὰ περὶ προϋποθασμῶν εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς καὶ περὶ καθυστερούντων νομοσχέδια, λίαν ἀληθῶς ἀναγκαῖα, ἡ μὲν βουλὴ, ἐπιψηφίσασα ταῦτα, διεβίβασεν ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, τὸ σῶμα δ' ἐκεῖνο, καίτοι τοσούτου παρελθόντος ἔκτοτε χρόνου, οὐδὲν ἐπ' αὐτῶν ἐνήργησε. Καὶ ὅτι ἐπειδὴ, οὐ μόνον ἕκαστος κρίνων ἐκ τούτου ὅτι οὐδόλως τὰ τοῦ σώματος ἔργα ἐκτιμῶνται ὑπολαμβάνει τὴν ἐπὶ τοιούτων ἐργασίαν ματαιοπονίαν, καὶ οὐδεμίαν πρὸς ἔργον ἔχει διάθεσιν, ἀλλὰ καὶ ματαιοῦται τοιουτοτρόπως τὸ ὑπὸ τοῦ συντάγματος εἰς ἑκάτερον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων χορηγούμενον δικαίωμα τῆς τῶν νόμων προτάσεως, διὰ τοῦτο δέον κρίνεται νὰ ἀπευθυνθῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα, ἵνα λάβῃ τὰ διαβιβασθέντα αὐτῷ προβουλεύματα ὑπὸ συζήτησιν, ἀποραινόμενον τὴν ἑαυτοῦ ἐπ' αὐτῶν γνώμην, ὅπως, οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἐπ' αὐτῶν ψῆφος ἐκείνου, ἀνοιχθῇ δίοδος εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς τῶν νόμων προτάσεως.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἀνακοινωθῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὴν Γερουσίαν, δι' ἀποστολῆς ἀποσπάσματος τῶν περὶ τούτου πρακτικῶν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ σώματος ἐκείνου.

Προτεθείσης δὲ εἰς ψηφοφορίαν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκ Θήρας βουλευτοῦ προτεταμένης ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 6 τροπολογίας, ὡς ἀπωτέρας τῶν ἑτέρων δύω, ὁ μὲν προτείνας αὐτὴν, ἐρωτηθεὶς ἂν θέλῃ πληρόνεσθαι καὶ τόκος ὑπερημερίας διὰ τὰ κατὰ τὸν περὶ φθαρτῶν κτημάτων νόμον πληρωθησόμενα, ἀπήντησε καταφατικῶς· ἕτερος δὲ ἐπρότεινεν ἵνα ἡ ἐν τῷ α. §. τοῦ ἄρθρου φράσις

εὐθὺς μετὰ τὴν παραλαβὴν ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς *ἅμα τῇ παραλαβῇ*, ἡ κἂν νὰ ληφθῇ φροντὶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου νὰ διαδηλωθῇ διὰ τοῦ ἐκδοθησομένου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου διατάγματος, ὅτι δὲν θέλει ἐκδίδεσθαι τὸ παραχωρητήριον ἢ δὲν θέλει γίνεσθαι ἡ ἐγκατάστασις πρὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ τῶν 500 δραχμῶν· καὶ ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου ὅτι περὶ τούτου προβλέπει τὸ ἑπόμενον 19 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου· ἐπρότεινεν ἄλλος ἵνα διαγραφῇ ἡ ἐν τῷ 6. §. τοῦ ἄρθρου φράσις *πρὸς ὄφελος*.

Ἡ βουλὴ ἐνέκρινε τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἐν τῷ 1 ἐδαφ. τοῦ α. §. τοῦ ἄρθρου φράσεως *εὐθὺς μετὰ τὴν παραλαβὴν* διὰ τῆς *ἅμα τῇ παραλαβῇ*· ἐρωτηθεῖσα δ' ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκ Θήρας βουλευτοῦ προτεταμένης τροπολογίας παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, ἀποψηφισθεῖσα, ἵνα ἀποτελέσῃ 2. ἐδαφ. τοῦ α. §. τοῦ ἄρθρου· ἐνέκρινε δὲ καὶ τελευταῖον τὴν διαγραφὴν τῆς ἐν τῷ β. §. φράσεως *πρὸς ὄφελος*.

Συναρμολογηθέντος δὲ κατὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου καὶ ἀναγνωσθέντος, ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν ἂν παραδέχηται αὐτό, αὖτη δ' ἐπεψήφισεν αὐτὸ δι' ἀνιστάσεως, ἔχον οὕτως.

«Ἄρθρ. 6. Ἐὰν ἡ τιμὴ δημοπρατουμένου τινὸς κτήματος ὑπερβῇ τας ἐξ χιλιάδας δραχμάς, τὸ περιπλέον θέλει πληρόνεσθαι εἰς μετρητὰ, ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ παραχωρητηρίου, ὅταν τοῦτο δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς· ἐὰν δ' ἡ τιμὴ αὐτοῦ ὑπερβῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ περιπλέον θέλει πληρόνεσθαι κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμον.

Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποποιηθῇ τὴν ὡς ἀνωτέρω πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάντος τὰς 6,000 δραχ. ποσοῦ, ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς τοῦ κτήματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἰς βάρος τοῦ προικοδοτηθέντος.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲ πληρόνεται παρὰ τοῦ νέου προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἑπόμενον 7 ἄρθρον, ἐγένετο παραδεκτὸν κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 7. Ὅσις λάβῃ ἐπ' ὀνόματί του διπλῆν προικοδότησιν, τῷ ἀφαιρεῖται ἡ νεωτέρα, καὶ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 400, καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως καὶ πάσης ἄλλης δαπάνης.

Ἡ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις ἐπι-

βάλλεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑπομένου 8 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινάσης τὴν ἀπάλειψιν τοῦ 2 ἐδαφίου τοῦ § ιά τοῦ ἄρθρου, ταύτην μὲν οὐδεὶς ὑπεστήριξεν· ἡ δὲ βουλὴ, ἐγκρίνασα τὴν ὑπό τινος γενομένην πρότασιν περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς ἐν τῷ § θ'. τοῦ ἄρθρου λέξεως *δύναται* διὰ τῆς *πρέπει*, ἐπεψήφισε κατὰ τἄλλα τοῦτο τε τὸ ἄρθρον καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἔνατον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, οὕτως·

« Ἄρθρ. 8. Περὶ προικοδοτικῶν καταλόγων.

α) Εἰς τοὺς δήμους θέλουσι καταστρωθῆ παρὰ τῶν δημάρχων, ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, ὁμοιομόρφως, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, κατάλογοι ὅλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως. Θέλουν δὲ περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν κτλ. ἑκάστου ἀρχηγέτου οἰκογενείας.

β) Οἱ κατάλογοι οὗτοι μένουσιν ἐκτεθειμένοι δεκαπέντε ἡμέρας εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν ἑκάστου, καὶ ἓν ἀντίτυπον τοιχοκολλᾶται· ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ τοιχοκολλᾶται ἐπίσης εἰς ἕκαστον χωρίον, ἐπιμελείᾳ τῶν εἰδικῶν παρέδρων.

γ) Ἡ ὡς ἀνωτέρω ἔκθεσις γνωστοποιεῖται διὰ δημοσίας κηρύξεως καὶ προγράμματος τοῦ δημάρχου εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου, ἀντίγραφον δὲ τοῦ καταλόγου πέμπεται αὐθημερὸν πρὸς τὸν ἔπαρχον ἢ νομάρχην.

δ) Πᾶς ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου δύναται νὰ κάμῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἐντὸς τῆς δεκαπενθημέρου προθεσμίας, παράπονα ἢ ἐνστάσεις κατὰ τοῦ ἐκτεθέντος καταλόγου, διὰ παραλείψεις ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, ἢ δι' ἐγγραφὴν μὴ ἐχόντων ταῦτα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις.

ε) Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον τοῦ δημάρχου καὶ ἐγγράφονται εἰς ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ παραπονουμένου ἢ ἐνισταμένου.

ς') Τὴν 16 ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐν τῷ γ'. παραγράφῳ ἀναφερομένου προγράμματος, τὸ πρωτόκολλον τῶν παραπόνων ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ δήμου. Συγχρόνως δὲ, διὰ νέου προγράμματος προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς ἀντιρρήσεις των ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Αἱ ἀντιρρήσεις γίνονται, καθ' ὃν τρόπον ὁ ἀνωτέρω παράγραφος δ'. ὁρίζει.

ζ) Τὴν ἐπιοῦσαν, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγρ. ὡρισμένης προθεσμίας, τὰ πρωτόκολλα τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, καὶ ἅπαντα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα πέμπονται πρὸς τὸν Νομάρχην ἢ ἔπαρχον· οὗτοι δὲ, μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἑνὸς μέλους αὐτοῦ, διὰ κληρώσεως γενομένης ἐπὶ δημοσίας συνεδριάσεως προσδιοριζομένου, συνέρχονται εἰς ἐπιτροπὴν, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων.

η) Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δικάζει συνοπτικῶς δημοσίᾳ· αἱ ἀποφάσεις δ' αὐτῆς πρέπει νὰ ἦναι συντόμως ἠτιολογημέναι, καὶ καταχωρίζονται εἰς ἐπὶ τούτῳ συντασσόμενον πρωτόκολλον.

θ) Ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων ἑκάστης ἐπαρχίας δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰς **70** ἡμέρας.

ι) Τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, παραδίδεται πρὸς τὸν νομάρχην ἢ ἔπαρχον· οὗτος δ' ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλει διὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου νὰ δημοσιεύσῃ, διὰ τοιχοκολλήτεως, περίληψιν τοῦ πρωτοκόλλου τούτου εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰ χωρία τοῦ δήμου.

ια) Ἐντὸς **12** ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου τοιχοκολλήσεως, δύνανται οἱ θέλοντες νὰ κάμωσιν ἔρευνν, νὰ ὑποβάλωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ ἐπάρχου ἢ νομάρχου, ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἐντὸς ἑνὸς μηνός.

Ἕως οὗ δὲ καταρτισθῶσιν, ὡς ἀνωτέρω, ὁριστικοὶ οἱ προικοδοτικοὶ κατάλογοι, ἕκαστος, ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου, δύναται νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ δυνάμει αὐτοῦ νὰ αἰτήσῃ τὴν προικοδότησίν του, ἢ νὰ πλειστηριάσῃ εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας, παρουσιάζων εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ καταθέσῃ ἂν τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα κατακυρώθῃ ἐπ' ὀνόματί του.

Ἄρθρ. **9.** Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, οἱ κατάλογοι (ἀφοῦ τεθῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸ « ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν») πέμπονται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν

Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν. »

Ἐπίσης δ' ἀναγνωσθὲν ἐγένετο παραδεκτὸν καὶ τὸ **10** τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ὡς ἑξῆς·

« Ἄρθρ. **10.** Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς προικοδότησιν προσδιορισθέντα κτήματα θέλουν καταμετρᾶσθαι καὶ ἐκτιμᾶσθαι πρὸ τῆς δημοπρασίας παρὰ γεωμέτρου καὶ πραγματογνωμόνων, ἐπιμελείᾳ τῆς ἐπαρχιακῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς. Τῆς καταμετρήσεως δὲ ταύτης καὶ ἐκτιμήσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν ἐνεργησάντων τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν, θέλει παραδίδεσθαι ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας διὰ τὰ περαιτέρω. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ μετ' αὐτὸ **11** ἄρθρου, ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσί τινος, ἐγκρίνασα τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐν αὐτῷ προσδιοριζομένου προστίμου εἰς τὸ ποσὸν ἀπὸ **50** — **200** δραχμῶν, ἐπεψήφισε τὸ ἄρθρον, τροποποιηθὲν οὕτως·

« Ἄρθρ. **11.** Ἑκάστης δημοπρασίας προηγεῖται διακήρυξις τῆς κατ' ἐπαρχίας οἰκονομικῆς ἀρχῆς, δημοσιευομένη καθ' ὅλους τοὺς δήμους **30** ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεώς της, ἀρχομένης ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν δῆμον ὅπου κεῖται τὸ κτῆμα.

Οἱ ἀρμόδιοι δήμαρχοι ὀφείλουσιν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου **50** μέχρι **200** δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ἐνεργῶσι παραχρῆμα τὴν δημοσίευσιν, καὶ εἰδοποιῶσι συγχρόνως τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν. »

Τὸ δ' ἀναγνωσθὲν ἄρθρον **12**, ἡ βουλὴ παρεδέχθη, τροποποιήσασα μόνον τὸ ποσὸν τοῦ προσδιοριζομένου δικαιώματος τοῦ κήρυκος, καὶ ἐλαττώσασα αὐτὸ εἰς ἓν ἐπὶ τοῖς χιλίοις, οὕτως·

« Ἄρθρ. **12.** Ἡ δημοπρασία θέλει γίνεσθαι διὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ, ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτευούσης καὶ οἰκονομικῆς ἀρχῆς· θέλει δὲ διαρκεῖ ἐπὶ τρεῖς συναπτὰς ἡμέρας. Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ κήρυκος, λογιζόμενον ἓν ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρώνεσθαι ἀπὸ τὸν προικοδοτούμενον.

Προσφοραὶ μετὰ τὴν δημοπρασίαν δὲν εἶναι δεκταί. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ κατόπιν ἀναγνωσθέντος **13** ἄρθρου, ἐπροτάθη ὑπό τινος μὲν ἡ ἀντικατάστασις τῆς περιόδου τὴν *πρώτην ἡμέραν τῆς δημοπρασίας διὰ τῆς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς*

πρὸς τὸν ἴδιον κοινοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος, ἵνα ἢ τοῦτο ἐν γνώσει αὐτοῦ καὶ μή ποτε συμβῇ νὰ ἀπωλέσῃ τὸ χορηγούμενον αὐτῷ δικαίωμα ἐξ ἀγνοίας τοῦ ἀποτελέσματος. Ὑπ' ἄλλου δ' ἐξετέθη ὅτι ὁ τὴν δημοπράτησιν τεμαχίου τινὸς ζητῶν προσφέρει συνήθως καὶ τιμὴν, δὲν ὑποχρεοῦται δὲ ποσῶς νὰ δεχθῇ τὴν ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων διαγνωσθησομένην ἀξίαν αὐτοῦ· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου οὕτως ἔχοντος, δύναται νὰ ὑπολη φθῇ ὅτι τοιαύτην τινὰ οὗτος φέρει ὑποχρέωσιν, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ δυσχέρειαι περὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἀπαντῶνται, ἀνάγκης οὔσης ἵνα διὰ τοῦ νόμου διαταχθῇ καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος καὶ ὁ τρόπος τῆς περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἐκτιμήσεως ἀποφάνσεως αὐτοῦ, πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ὅλως τὸ ἄρθρον.

Μετὰ τινα προσθέντα, ὅτι πρὸς τοῖς ἐκτεθεῖσι καὶ ὁ συναγωνισμὸς ἀποκλείεται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ δυναμένου τοῦ τὴν ἐκτίμησιν τεμαχίου τινὸς ζητήσαντος νὰ συναγωνισθῇ κατὰ τὴν πρὸ τῆς δημοπρατήσεως αὐτοῦ γενομένην πλειοδοσίαν ἐπὶ ἑτέρου· πρὸς δὲ καὶ οἱ μέρος τι τῆς προικοδοτικῆς αὐτῶν πιστώσεως λαβόντες θέλουσιν ὑποχρεοῦσθαι νὰ λαμβάνωσι τεμάχιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκτίμησιν ἐζήτησαν ἵνα πρὸς συμπλήρωσιν λάβωσι, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ διαγνωσθεῖσα ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων ἀξία ὑπερβαίνει τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπόλοιπον, ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5.

Ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπάλειψιν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑπομένου **14** ἄρθρου, γενομένου οὕτω **13**, ἐπροτάθη ἡ διαγραφὴ τῶν χωρίων ἐκείνων, ἅτινα συνδέονταί πως μετὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀπαλειφθέντος **13** ἄρθρου, ἤτοι τῆς ἐν τῷ § 6'. αὐτοῦ περιόδου *ἢ τοῦ ζητήσαντος τὴν προικοδότησιν* καὶ τῆς ἐν τῷ δ'. § αὐτοῦ περιόδου *ἢ ὁ αἰτήσας τὴν προικοδότησιν*, ν' ἀντικατασταθῇ δ' ἡ μετ' αὐτὴν λέξις *αὐτῆς* διὰ τῆς *τῆς προικοδοτήσεως*.

Ἡ βουλὴ, ἐγκρίνασα τὰς προταθείσας ταύτας τροποποιήσεις, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατ' αὐτὰς οὕτως.

«Ἄρθρ. **13.** Τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας θέλει ὑπογράφεσθαι ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν παρὰ τῶν ἐνεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν θέλει ὑπογράφεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου.

Ἂν ὁ προικοδοτούμενος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, γίνεται μνεία τούτου εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ ὑπογράφεται δι' ἄλλου τινός.

Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀποποιηθῇ τὴν παραδοχὴν τῆς προικοδοτήσεως, σημειοῦται τοῦτο εἰς τὸ πρωτόκολλον καὶ εἶναι οὐχ ἧττον ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας· τὸ δὲ κτῆμα ἀναπλειστηριάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ Βουλὴ κατόπιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **15**, γενομένου **14**, παρεδέχθη αὐτό τε κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὸ ἑπόμενον γενόμενον **15**, μὴ ἐγκρίνασα τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσαν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως.

«Ἄρθρ. **14.** Ἂν, ἀρξαμένη ἡ δημοπρασία, ἀναβληθῇ ἕκ τινος περιστατικοῦ, συντάσσεται περὶ τούτου αἰτιολογημένη ἔκθεσις ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν αὐτὴν ἀρχῶν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον **15** ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διακηρύξεως τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς, γενομένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **11** τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα.

Ἄρθρ. **15.** Πᾶς μὴ ὢν ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν ὡς πλειστηριαστὴς, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων ραλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια.

Ὁσάκις δὲ τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα ἤθελε κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματι τινῶν τῶν τελευταίων, σημειοῦται ἀμέσως εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅτι ἡ πληρωμὴ θέλει γίνει διὰ ραλαγγιτικῶν ἢ ναυτικῶν γραμματίων.

Τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρωτοκόλλου τῆς δημοπρασίας. »

Ἐπίσης ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα **17** καὶ **18**, γενόμενα **16** καὶ **17**, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, περιορίσασα μόνον τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ τασσομένην δίμηνον προθεσμίαν εἰς ἐνὸς μόνον μηνός· ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα οὕτως.

«Ἄρθρ. **16.** Εἰς τὰς δημοπρασίας δύναται νὰ πλειστηριάσῃ τις καὶ κατ' ἐντολὴν ἄλλου, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ καὶ καταθέσῃ ἀμέσως εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς ἐπίσημον πληρεξούσιον.

πρὸς τὴν ἰδίαν κοινοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος, ἵνα ἢ τοῦτο ἐν γνώσει αὐτοῦ καὶ μή ποτε συμβῇ νὰ ἀπωλέσῃ τὸ χορηγούμενον αὐτῷ δικαίωμα ἐξ ἀγνοίας τοῦ ἀποτελέσματος. Ὑπ' ἄλλου δ' ἐξετέθη ὅτι ὁ τὴν δημοπράτησιν τεμαχίου τινὸς ζητῶν προσφέρει συνήθως καὶ τιμὴν, δὲν ὑποχρεοῦται δὲ ποσῶς νὰ δεχθῇ τὴν ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων διαγνωσθησομένην ἀξίαν αὐτοῦ· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρου οὕτως ἔχοντος, δύναται νὰ ὑπολη φθῇ ὅτι τοιαύτην τινὰ οὐδὲ φέρει ὑποχρέωσιν, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ δυσχέρειαι περὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἀπαντῶνται, ἀνάγκης οὔσης ἵνα διὰ τοῦ νόμου διαταχθῇ καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τοῦ ἀποτελέσματος καὶ ὁ τρόπος τῆς περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἐκτιμήσεως ἀποφάνσεως αὐτοῦ, πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ὅλως τὸ ἄρθρον.

Μετὰ τινα προσθέντα, ὅτι πρὸς τοῖς ἐκτεθεῖσι καὶ ὁ συναγωνισμὸς ἀποκλείεται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ δυναμένου τοῦ τὴν ἐκτίμησιν τεμαχίου τινὸς ζητήσαντος νὰ συναγωνισθῇ κατὰ τὴν πρὸ τῆς δημοπρατήσεως αὐτοῦ γενομένην πλειοδοσίαν ἐπὶ ἑτέρου· πρὸς δὲ καὶ οἱ μέρος τι τῆς προικοδοτικῆς αὐτῶν πιστώσεως λαβόντες θέλουσιν ὑποχρεοῦσθαι νὰ λαμβάνωσι τεμάχιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκτίμησιν ἐζήτησαν ἵνα πρὸς συμπλήρωσιν λάβωσι, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ διαγνωσθεῖσα ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων ἀξία ὑπερβαίνει τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπόλοιπον, ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5.

Ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπάλειψιν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑπομένου **14** ἄρθρου, γενομένου οὕτω **13**, ἐπροτάθη ἡ διαγραφὴ τῶν χωρίων ἐκείνων, ἅτινα συνδέονται πως μετὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἀπαλειφθέντος **13** ἄρθρου, ἤτοι τῆς ἐν τῷ § 6'. αὐτοῦ περιόδου *ἢ τοῦ ζητήσαντος τὴν προικοδότησιν* καὶ τῆς ἐν τῷ δ'. § αὐτοῦ περιόδου *ἢ ὁ αἰτήσας τὴν προικοδότησιν*, ν' ἀντικατασταθῇ δ' ἡ μετ' αὐτὴν λέξις αὐτῆς διὰ τῆς *τῆς προικοδοτήσεως*.

Ἡ βουλὴ, ἐγκρίνασα τὰς προταθείσας ταύτας τροποποιήσεις, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατ' αὐτὰς οὕτως.

«Ἄρθρ. **13.** Τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας θέλει ὑπογράφεσθαι ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν παρὰ τῶν ἐνεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν θέλει ὑπογράφεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου.

Ἂν ὁ προικοδοτούμενος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, γίνεται μνεία τούτου εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ ὑπογράφεται δι' ἄλλου τινός.

Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀποποιηθῇ τὴν παραδοχὴν τῆς προικοδοτήσεως, σημειοῦται τοῦτο εἰς τὸ πρωτόκολλον καὶ εἶναι οὐχ ἧττον ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας· τὸ δὲ κτῆμα ἀναπλειστηριάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ Βουλὴ κατόπιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **15**, γενομένου **14**, παρεδέχθη αὐτό τε κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὸ ἑπόμενον γενόμενον **15**, μὴ ἐγκρίνασα τὴν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχουσαν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτως.

«Ἄρθρ. **14.** Ἂν, ἀρξαμένη ἡ δημοπρασία, ἀναβληθῇ ἐκ τινος περιστατικοῦ, συντάσσεται περὶ τούτου αἰτιολογημένη ἔκθεσις ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν αὐτὴν ἀρχῶν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον **15** ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διακηρύξεως τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς, γενομένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **11** τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα.

Ἄρθρ. **15.** Πᾶς μὴ ὢν ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν ὡς πλειστηριαστής, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια.

Ὁσάκις δὲ τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα ἤθελε κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματι τινῶν τῶν τελευταίων, σημειοῦται ἀμέσως εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅτι ἡ πληρωμὴ θέλει γίνει διὰ φαλαγγιτικῶν ἢ ναυτικῶν γραμματίων.

Τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρωτοκόλλου τῆς δημοπρασίας. »

Ἐπίσης ἐπεψήφισεν ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα **17** καὶ **18**, γενόμενα **16** καὶ **17**, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, περιορίσασα μόνον τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ τασσομένην δίμηνον προθεσμίαν εἰς ἑνὸς μόνου μηνός· ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα οὕτως.

«Ἄρθρ. **16.** Εἰς τὰς δημοπρασίας δύνανται νὰ πλειστηριάσῃ τις καὶ κατ' ἐντολὴν ἄλλου, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ καὶ καταθέσῃ ἀμέσως εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς ἐπίσημον πληρεξούσιον.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Περὶ ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων.

Ἄρθρ. 17. Μετὰ παρέλευσιν, τὸ πολὺ, πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως, ὁ ἔφορος ὀφείλει νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων· τὸ δὲ ὑπουργεῖον, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὸ ἀποτέλεσμα, θέλει πέμψει ἐντὸς, τὸ βραδύτερον, ἑνὸς μηνὸς τὸν φάκελλον τοῦτον πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ μετ' αὐτὸ ἀναγνωσθέντος 19 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπροτάθη ὑπό τινος μὲν ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐν τῷ α. §. αὐτοῦ ταχθείσης ὀκταημέρου προθεσμίας εἰς εἰκοσαήμερον· ὑπ' ἄλλου δ' ἡ ὁλοτελὴς ἀπάλειψις τοῦ 2. ἐδαφίου τοῦ δ. §. τοῦ ἄρθρου· καὶ ὑπ' ἄλλου ἡ τροποποίησις αὐτοῦ οὕτως, ὥστε νὰ διατάσσηται τοὐναντίον τοῦ ἤδη διατασσομένου, ὅτοι, ἐνσιωπῇ τοῦ ὑπουργείου, νὰ γίνηται κύριος τοῦ κτήματος ὁ προικοδοτούμενος.

Παρετηρήθη ὑπ' ἄλλου, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιψήφισις πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, ἵνα μὴ συμβῇ τὸ διπλοῦν ἄτοπον, νὰ κατορθώσῃ ὁ προικοδοτούμενος νὰ γενῇ κύριος τοῦ παρατύπως κατακυρωθέντος εἰς αὐτὸν κτήματος, ἐνεργῶν διὰ παντοίων μέσων νὰ μὴ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς δημοπρασίας ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν τὸ ὑπουργεῖον, καὶ νὰ θεωρηθῇ προσέτι ὡς ἔγκυρος δημοπρασία μὴ ὑφισταμένη, ὡς ἄκυρος κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τούτου τοῦ νόμου.

Ἀντελέχθη δὲ ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις προτίθεται νὰ προλάβῃ τὴν τῶν τὰ ἔργα ταῦτα ἐπιτετραμμένων ἀρχῶν ὀλιγωρίαν, τιθεῖσα προθεσμίαν ἀνυπέρβλητον πρὸς τὴν τῶν παραχωρητηρίων ἔκδοσιν· ἐπειδὴ δὲ, ἂν ἐκ τῆς μὴ ἀποφάνσεως τοῦ ὑπουργείου ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἐπέλθῃ ἡ τοῦ προικοδοτουμένου ἀπαλλαγὴ, θέλουσι συμβῆ καταχρήσεις ἐκ τῶν μεταμελουμένων προικοδοτουμένων· ἡ δὲ αἰτία τῆς βραδύτητος θέλει εἶσθαι πάντοτε ἡ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ὀλιγωρία, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ τροποποιηθῇ ὁ τελευταῖος τοῦ ἄρθρου παράγραφος, ἀντικαθισταμένης τῆς μετὰ τὴν *δημοπρασίας* περιόδου διὰ τῆς *ἡ δὲ ἀκυρωθῇ αὕτη, ὁ προικοδοτούμενος καθίσταται αὐτοδικαίως κύριος τοῦ δημοπρατηθέντος κτήματος*, οὕτω μόνον αἰρομένων ἀμφοτέρων τῶν ἐκτεθέντων ἀτόπων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, τούτου τεθέντος, δημοπρασία, ἐνεργηθεῖσα κατὰ παράβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου τεταγμένων τύπων, θέλει γίνεσθαι ἰσχυρὰ ἐκ τῆς τοῦ ὑπουργείου

ἢ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἀμελείας, καθισταμένου τοῦ τελευταίου πλειοδότου κυρίου τοῦ δημοπρατηθέντος κτήματος· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὁ μὲν παράγραφος πρέπει νὰ διατηρηθῇ ὡς ἔχει, ἂν δ' ὑπουργός τις ποτ' ὀλιγωρήσῃ ἐκ προθέσεως ὑπὲρ τοῦ προικοδοτουμένου, οὗτος θέλει εἶσθαι ὑπεύθυνος.

Ἐπανέλαβέ τις αὖθις, ὅτι, ἐὰν ἡ τρίμηνος προθεσμία ἐτάχθη ὡς ἀνυπέρβλητος, τότε, ὑπαρχούσης καὶ τῆς τῶν ἐνεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν εὐθύνης, τὰ πάντα προλαμβάνονται· διότι γίνεται μὲν κύριος τοῦ παρατύπως δημοπρατηθέντος κτήματος ὁ προικοδοτούμενος, φέρουσι δὲ τὴν εὐθύνην τούτου αἱ τὴν δημοπρασίαν ἐνεργήσασαι ἀρχαί.

Ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσι δ' ἄλλων, ἐκθέντων τὴν τῆς διατάξεως ταύτης σπουδαιότητα καὶ προτεινάντων τὴν ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως, ἡ βουλὴ ἐνέκρινε νὰ ἀναβληθῇ αὕτη, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. Μ. Μ. ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν 31 τοῦ μηνὸς γενησομένην.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Δαρειώτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 31 Ἰανουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ 19 κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἄρθρον τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, τοῦ ὁποίου εἶχεν ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ α. §. αὐτοῦ ἐπροτάθη νὰ προστεθῇ ἐν τέλει ἡ περίοδος, *πλὴν ἂν χρήζῃ νεωτέρων πληροφοριῶν ὅτε ἡ προθεσμία αὕτη ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἕνα μῆνα*· ἡ δὲ βουλὴ ἐνέκρινε τήν τε προσθήκην αὐτῆς καὶ τὴν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν προταθεῖσαν ἐπέκτασιν τῆς ὀκταημέρου εἰς εἰκοσαήμερον προθεσμίαν.

Μεταβάσης δὲ τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ τιλευταίου παραγράφου συζήτησιν, ἐπροτάθη ἡ διαγραφὴ τῆς ἐν αὐτῷ λέξεως *αὐτοδικαίως*, ἵνα μὴ οἱ μεταμελούμενοι τῶν προικοδοτουμένων κατορθόνωσι τὴν ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως ἑαυτῶν ἀπαλλαγὴν παρασκευάζοντες τὴν καθ' ὅλην τὴν τασσομένην προθεσμίαν σιωπὴν τῆς κυβερνήσεως.

Παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ τὸ νομοσχέδιον προβαλόντος, ὅτι ἡ τοῦ παραγράφου τούτου διάταξις ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς πείρας, καταδειξάσης ὅτι δημοπρασίαι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνεργηθεῖσαι ὑπελείποντο ἐκκρεμεῖς παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ ἢ τῷ ἐλεγκτικῷ συνεδρίῳ, ἐξήνεγκον δὲ ταῦτα τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεις των καὶ ἐξέδιδον τὰ παραχωρητήρια μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν. Καὶ ὅτι ἡ γενομένη παρατήρησις ἐκπορεύεται ἐκ φόβων ὑποτιθέντων ὅτι ἡ κυβέρνησις θέλει ἐνεργήσει ἐν κακῇ πίστει, ὅπερ ἄτοπον· μ' ὅλον ὅτι οὐδὲ καὶ τότε ζημία τις θέλει προσγίνει εἰς τὸ δημόσιον, διατηροῦν τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος κυριότητα, καὶ ἐὰν κατὰ τὴν τοῦ παραγράφου διάταξιν ἀκυρωθῇ ἡ δημοπρασία.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ πρὸ τούτου ἀγορεύσαντος, τί μέλλει γενέσθαι, ἐπιμένοντος μὲν τοῦ προικοδοτουμένου νὰ ζητῇ τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα, καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τασσομένης τριμήνου προθεσμίας, ἀρνουμένης δὲ τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐκδώσῃ τὸ παραχωρήριον ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ;

Ἀπήντησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι, διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἂν, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν τῆς τριμήνου προθεσμίας παρέλευσιν, τὸ πρὸ ταύτης ἐκδεδομένον παραχωρητήριον ἐστέλλετο εἰς τὸν προικοδοτούμενον, προϋτίθετο νὰ περιποιήσῃ εἰς τὸν προικοδοτούμενον τὸ δικαίωμα νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τοῦ ἐκδεδομένου τούτου παραχωρητηρίου· ἐὰν ὅμως, παρελθούσης τῆς τριμήνου προθεσμίας καὶ μὴ ἐκδοθέντος ἐντὸς ταύτης τοῦ παραχωρητηρίου, ἡ κυβέρνησις ἠρνεῖτο ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς παρελεύσεως αὐτῆς νὰ ἐκδώσῃ τὸ παραχωρητήριον, τότε ἀπαλλάσσεται ὁ προικοδοτούμενος κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην τῶν ἐκ τῆς δημοπρασίας ὑποχρεώσεων ἐφ' ᾧ καὶ οὐδαμῶς δύναται νὰ ὑπολάβῃ τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα ὡς ἴδιον, πρὸ τῆς τοῦ παραχωρητηρίου ἐκδόσεως.

Παρατηρήσαντος δ' αὖθις τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι κατὰ ταῦτα διατηρεῖται εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα ἄλλας μὲν τῶν δημοπρασιῶν νὰ ἐγκρίνῃ, ἄλλας δ' οὔ, κατὰ θέλησιν αὐθαίρετον· τούτου δ' ὁ περιορισμὸς ἀναγκαῖος τυγχάνει. Ἀπήντησεν ὁ τὸ

νομοσχέδιον προτείνας, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ γενομένη κατακύρωσις τῆς δημοπρασίας, ἵνα μὴ προσγίνωσιν ἄπειροι εἰς τὸ δημόσιον ζημίαι, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξε· διότι ἀληθῶς κατὰ τὸ παρελθὸν κατεκυρώθησαν δημοπρασίαι γαιῶν, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ προσδιωρίσθη διὰ τοῦ κατὰ ταύτας συναγωνισμοῦ μόλις εἰς εὐτελεστάτας τιμάς, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δ' ἀκύρωσιν αὐτῶν ἀνυψώθη εἰς πολλῷ μείζους.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς κατὰ τὴν Ηλείαν, τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ ἐπαρχίαν, γαῖαι κατὰ στρέμμα ἀξίας 150 καὶ πλέον δραχμῶν μόλις εἰς τιμὴν 9 καὶ 12 δραχμῶν ἐφθασαν, καὶ τελευταῖον μάλιστα γαῖαι τοιαύτης ὡς ἀνωτέρω ἀξίας καὶ ἐκτάσεως πεντακοσίων περίπου στρεμμάτων κατεκυρώθησαν εἴς τινα τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κ. Κρεστενίτου· ἀλλὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἦτον συνέπεια τῆς παραβάσεως τῶν κατὰ τὴν δημοπρασίαν τεταγμένων τύπων, διότι ἐνηργήθη αὕτη οὐ μόνον ἔν τινι ἐσπέρᾳ ἀλλὰ καὶ κατὰ στιγμὴν καθ' ἣν ῥαγδαιοτάτη ἔπιπτεν ἡ βροχή, ὥστε οὐδεὶς ἐγένετο συναγωνισμὸς, μηδενὸς δυνηθέντος ἵνα κατὰ τὴν δημοπρασίαν προσέλθῃ.

Ἀπήντησε τούτοις ἕτερος, ὅτι οὐδὲν μὲν νὰ φέρῃ δύναται ἐπὶ τῆς τοῦ ἄρθρου συζητήσεως, παρατηρεῖ ὅμως ἐπὶ τῶν περὶ Κρεστενίτου λεχθέντων, δημοσιευθέντων καὶ πρότερον διὰ τῆς ἐφημερίδος ἡ Συνταγματικὴ, πολλάκις κατ' ἔθος συκοφαντησάσης τῶν Κρεστενιτῶν, ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκεινται γαῖαι οὐχὶ ἀντὶ 12 ἀλλ' ἀντὶ 18 : 50 δραχμῶν κατὰ στρέμμα κατεκυρώθησαν ἐπ' ὀνόματι διαφόρων, ἐν οἷς καὶ τὸ ὄνομα Ἰωάννου τινὸς Κρεστενίτου, ἀγνοουμένου ἂν οἱ ἄλλοι συγγενεῖς αὐτοῦ τυγχάνωσι. Καὶ ὅτι αἱ γαῖαι αὗται εἰσὶ μόνον καλλιεργήσιμοι εἰς μηδὲν ἄλλο ἢ εἰς βοσκὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος διατελοῦσαι ἐπιτήδειαι· συνέβη δὲ τοῦτο, διότι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην γαῖαι καλητέραι ποιότητος ἀντὶ 16 μόνον δραχμῶν ἠγοράσθησαν πρότερον κατὰ στρέμμα ὑπὸ τοῦ Κ. Ζωγράφου, αἱ δ' ἀντὶ 18:50 δραχ. εἰς τοὺς ῥηθέντας συγγενεῖς, ὡς εἶπον, τοῦ Κ. Κρεστενίτου κατακυρωθεῖσαι πολλῷ πλέον τῆς ἀξίας αὐτῶν ἐτιμήθησαν. Ἐξηκολούθησε δ' ὅτι, κατὰ τὰς βεβαιώσεις ὑπαλλήλων τινῶν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἡ δημοπρασία τῶν γαιῶν τούτων, οὐχὶ ὡς ἐξετέθη παρατύπως, ἀλλ' ἐν νομιμότητι διεξήχθη, ἐν μεσημβρίᾳ καὶ οὐχὶ ἐν ἑσπέρᾳ ἐνεργηθεῖσα. Καὶ ὅτι, ἂν ἡ βουλὴ θέλῃ ἐπὶ μᾶλλον νὰ πεισθῇ περὶ τῆς τῶν ἐκτιθεμένων ἀληθείας, δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην

ἐφορῶντα ἔγγραφα, ἵνα μὴ δωρεὰν κατηγορῶνται ἄνδρες μὴ δυνάμενοι νὰ ἀπολογηθῶσιν, ὡς μὴ ὄντες βουλευταί.

Ἐπανέλαβε δ' ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος τὴν ἑαυτοῦ προικοδότησιν ἔλαβε διὰ γαιῶν ἀκαλλιεργήτων, τιμηθεισῶν ὅμως ἀντὶ 150 δραχμῶν κατὰ στρέμμα ἐν τῇ δημοπρασίᾳ, ὡς γενομένη ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ μεθ' ὅτης οἷόν τε δημοσιότητος· ὅταν δ' εἰς ἐλαχίστας τιμὰς κατὰ τὴν δημοπρασίαν αἱ γαῖαι διατιμῶνται, δὲν τηροῦνται τότε οἱ πρὸς δημοσιότητα τῶν δημοπρασιῶν τηρητέοι τύποι, καὶ ἄλλαι καταχρήσεις συμβαίνουσι, τὸν συναγωνισμὸν καιρίως περιορίζουσαι. Ὅτι αἱ εἰς τὸν Κ. Ζωγράφον παραχωρηθεῖσαι γαῖαι δὲν τυγχάνουσι τῆς αὐτῆς ποιότητος, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἢ εἰς μόνην βοσκὴν ἐπιτήδειοι, ἐνῷ αἱ εἰς τοὺς Κρεστενίτας παραχωρηθεῖσαι καὶ καλλιεργήσιμοι διατελοῦσι καὶ ἀρδευόμεναι καλλίστης τυγχάνουσι ποιότητος. Ὅτι ὁ περὶ τῆς νομιμότητος τῆς δημοπρασίας βεβαιώσας τὸν προαγορεύσαντα ὑπάλληλος ἠρώτησε τὰς ἑαυτοῦ πληροφορίας ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ τῆς Ἠλείας ἐφόρου διαβιβασθέντων εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρωτοκόλλων· οὐδεμίαν δὲ ταῦτα παρέχουσι πίστιν, συγγενοῦς τοὺς Κρεστενίτας διατελοῦντος ἐκείνου, καὶ ἐπὶ καταχρήσεσι καὶ καταδολιεύσεσι τῶν δημοσίων συμφερόντων ὑπὲρ αὐτῶν πολλάκις κατηγορηθέντος. Καὶ ὅτι ἐξ ἀξιοπίστων τὰ περὶ τῆς δημοπρασίας ταύτης δι' ἐπιστολῶν ἐξ Ἠλείας πληροφορηθείς, ἀνήνεγκε τὰ περὶ ταύτης ἐγκαίρως εἰς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, εἰπόντα αὐτῷ νὰ προσενέγκῃ πλείονα τῆς κατὰ τὴν δημοπρασίαν προσενεχθείσης ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων τιμῆς, ἐφ' ᾧ καὶ 24 δραχμὰς κατὰ στρέμμα οὗτος προσήνεγκε· τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ πόσον ἦττον τῆς ἀληθοῦς ἀξίας ὑπὲρ τῶν Κρεστενιτῶν αἱ γαῖαι αὗται ἐτιμήθησαν.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι ἀνάγκη εἶναι περιορισμοῦ τινος, ἵνα μὴ τὸ ὑπουργεῖον κατ' ἀρέσκειαν τὰς μὲν ὑπὲρ τῶν εὐνοουμένων δημοπρασίας κυρόνῃ, τὰς δὲ τῶν μὴ τοιούτων ἀκυρόνῃ· οὗτος δὲ τίθεται, διατασσομένου διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν παραγράφου, ὅτι μετὰ τὴν τῶν τριῶν μηνῶν παρέλευσιν ὑπολείπεται κύριος τοῦ δημοπρατηθέντος κτήματος ὁ προικοδοτούμενος.

Ἐπανέλαβεν ὁ προτείνας νὰ ζητηθῶσι τὰ τὴν ὑπὲρ τῶν Κρεστενιτῶν ἐν Ἠλείᾳ ἐνεργηθεῖσαν δημοπρασίαν ἀφορῶντα ἔγγραφα τὴν πρότασιν ταύτην, ἐπιμένων ὅτι δι' αὐτῆς θέλει ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια, κατὰ τῶν ἐκ πάθους ἴσως ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος λεχθέντων κατὰ Κρεστενιτῶν.

Ἐζήτησε δὲ καὶ ἄλλος νὰ καλεσθῇ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν

ὑπουργὸς δι' ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν βουλὴν τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα, νὰ προσέλθῃ δὲ κατόπιν καὶ αὐτὸς, πληροφορῶν περὶ τούτου τὴν βουλήν. Προσέθηκε δὲ ὅτι πρέπει ἐπίσης νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ ἄλλα τινὰ ἔγγραφα ἄλλην ἀφορῶντα δημοπρασίαν· διότι ἐπίσης κατὰ τὴν Ἠλείαν σταφὶς πρὸ ἑπτὰ περυσινὴ ἐτῶν ὡς χέρσος γῆ παρεχωρήθη εἰς συγγενῆ τινα ὑπαλλήλου τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, γνωσθέντος τούτου κατόπιν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐμπιστευτοῦ καταγγελίας τῆς ἀπάτης.

Ἐπανέλαβε δ' οὐθὶς τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι καὶ περὶ τούτου νὰ πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν δύναται, ἔχει δ' ὡς ἑξῆς· Πρὸ χρόνων πολίτης τις ἔλαβε τὴν ἑαυτοῦ προικοδότησιν, καὶ ἐφύτευσεν ἐπ' αὐτῆς, περιχαράξας τὸ τεμάχιον καὶ οἰκίσκον ἐν αὐτῷ οἰκοδομήσας· ἐκτεθέντος δὲ τοῦ τεμαχίου εἰς δημοπρασίαν, οὗτος μαθὼν τοῦτο ἐνεφανίσθη εἴς τε τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον καὶ τὸν ἔπαρχον, διατεινόμενος ὅτι τοῦτο παρακεχωρημένον ἦν εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἐπ' ὀνόματι του ἐκδεδομένον παραχωρητήριον ἐπιδεικ.ός. Ἀλλ' οὗτος μὲν μὴ εἰσακουσθεὶς ὑπ' αὐτῶν διεμαρτυρήθη, αἱ δ' ἐπιτόπιαι ἀρχαὶ, τὴν δημοπρασίαν ἐνεργήσασαι, ὑπέβαλον τὰ πρακτικὰ αὐτῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐν καλῇ πίστει καὶ τὸ παραχωρητήριον ἐπ' ὀνόματι τοῦ νέου προικοδοτουμένου ἐξέδωκε· κατόπιν δὲ, μαθὸν τὴν ἀπάτην ἐξ ἀναφορᾶς τοῦ πρώτου προικοδοτηθέντος διὰ τοῦ τεμαχίου, ἔφριξε καὶ τὰς τὴν δημοπρασίαν ἐνεργησάσας ἐπιτοπίους ἀρχὰς διέταξε νὰ ἀπολογηθῶσιν, ἐνῷ ἴσως ἐδικαιοῦτο εἰς δίκην ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ ταύτῃ νὰ εἰσαγάγῃ. Ἐξηκολούθησε δὲ λέγων, ὅτι τοσαῦται οἱ γενόμεναι ἐκεῖ καταχρήσεις, ὥστε καταλίποι αὐτὸν ὁ χρόνος διηγούμενον.

Ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ἵνα δι' ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν ζητηθῶσι τὰ ἔγγραφα ἀμφοτέρων τούτων τῶν ὑποθέσεων, καὶ προσέλθῃ κατόπιν ὁ ὑπουργὸς διδοὺς τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Διακοπείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, προσῆλθεν ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, λέγων, ὅτι προσέρχεται καὶ αὖθις εἰς τὴν βουλὴν, καθ' ἃ ἐπηγγείλθη, ἵνα πληροφορῇ αὐτὴν ἑκάστοτε περὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς ἔτι σπουδαίου ἀντικειμένου, τοσοῦτον ἐπασχολοῦντος τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν. Ὅτι ἔχουσιν ἤδη πάντες ἀνὰ χεῖρας τὴν ἐφημερίδα ὁ Ἀθηναϊκὸς Παρατηρητὴς, καὶ ἐν αὐτῇ βλέπουσι διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν ἐνταῦθα ἀξιότιμον ἀντιπρόσωπον πληρεξούσιον

ὑπουργὸν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπό τινα διακοίνωσιν, κατακεχωρισμένην εἰς φυλλάδιόν τι διανεμηθὲν τελευταῖον καὶ ἐπιγεγραμμένον « ἔγγραφα δημοσιευόμενα, μὴ » περιεχόμενα εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν » τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθὲν φυλλάδιον. » Τὴν διακοίνωσιν ταύτην ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Γραμματέα τῆς Βουλῆς ἵνα ἀναγνώσῃ· ἀναγνωσθεῖσα δ' εἶχεν οὕτως :

Ἀθῆναι τὴν 28 Ἰανουαρίου 1850.

Κύριε !

« Πρὸ ὀλίγου ἔλαβον γνῶσιν ἑνὸς ἐντύπου τὸ ὁποῖον δὲν φέρει τὸ ὄνομα κἀνενός τυπογραφείου καὶ τοῦ ὁποίου ἀγνοῶ τὴν ἀληθῆ πηγήν, γνωρίζω μόνον ὅτι ἐκοινοποιήθη πρὸς ὅλας τὰς ἐν Ἀθήναις διαπεπιστευμένας Πρεσβείας· ἐπιγράφεται δὲ « ἔγγραφα δημοσιευόμενα παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας καὶ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν συλλογὴν τῶν δημοσιευθέντων ἐγγράφων παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. »

Παρατηρήσας ἰδίως, Κύριε, τὸν παράγραφον μιᾶς διακοινώσεως, ἥτις σᾶς ἐγένετο παρὰ τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Α. Βρεταννικῆς Μ. ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 τοῦ τελευταίου Ἰανουαρίου, « περιπλέον ὁ ὑποφαινόμενος εἶδε μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως ὅτι, εἰς μίαν ἔκθεσιν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ αὐτῇ συλλογῇ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις συμπεριέλαβε (πρὸς τίνα σκοπὸν ὁ ὑποφαινόμενος δὲν δύναται ποσῶς νὰ εἰκάσῃ) τὸ ἀλλότριον εἰς ταύτην τὴν αἴτησιν ζήτημα, τῆς παρὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως κατοχῆς τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας. »

Εἶναι τῶν καθηκόντων μου νὰ μὴν ἀφήσω τόσον εἰς τὸν νοῦν σας, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, κἀμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ μιᾶς ἀταιτήτεως τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Οὐάϊς δὲν μοὶ ἀπεύθυνε προσωπικῶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁποίαν σπεύδω ν' ἀπαντήσω. Τὸ κείμενον τῆς παρὰ τοῦ Ε. Λόρδους ἀπευθυνθείσης διακοινώσεως πρὸς τὸν Κ. Κολοκοτρώνην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 6 Δεκεμβρίου 1848, τὴν ὁποίαν παλλάκις ὑπαινίχθη ὁ Κ. Οὐάϊς, περιεῖχε φράσιν τινὰ ἥτις *δὲν εὑρέσκεται εἰς τὸ ἀρώτυμον ἔντυπον*, περὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς λαλήσω. Ἰδοὺ ἡ φράσις· « περὶ αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τῶν μήπω ἱκανοποιηθεισῶν ἀπαιτήσεων. »

Μετὰ τὴν μνείαν ἐντὸς αὐτῆς τῆς διακοινώσεως ὅλων τῶν παραπόνων, ἅτινα ἔδωκαν χώραν εἰς τὰ μέτρα τῶν ὁποίων διατελεῖ οὖσα ἡ Ἑλλὰς τὸ ἀντικείμενον, αἱ λέξεις αὗται, ἔπρεπε,

φυσικῷ τῷ λόγῳ, ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸ δάνειον καὶ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας.

Εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῆς 2 Ἰουλίου 1849 ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Α. Βρεταννικῆς Μ. ἀφοῦ ἔκαμε μνείαν τῶν αὐτῶν παραπόνων προσέτιθησι : « κἀμμία ἄλλη ἀπάντησις δὲν ἐδόθη προσέτι » εἰς τὴν τοσάκις μνημονευθεῖσαν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ διακοίνωσιν τοῦ Κ. Λόρδους, χρονολογουμένην τὴν 6 Δεκεμβρίου » 1848, διὰ τῆς ὁποίας συνεκεφαλαίωνε τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ὡς καὶ ἄλλας σπουδαιοτέρας. »

Ποῖαι ἠδύναντο νὰ ἦναι *αἱ σπουδαιότεραι αὗται ἀπαιτήσεις* ἐὰν δὲν ἦσαν τὰ ζητήματα, περὶ τοῦ δανείου καὶ τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ;

Εἰς αὐτὰς, ὡς γνωρίζετε, Κύριε, τὰς δύο διακοινώσεις, τὴν μὲν τῆς 6 Δεκεμβρίου 1848, τὴν δὲ τῆς 2 Ἰουλίου 1849 ἀνεφέρθη ἰδίως ὁ Κ. Οὐάϊς, εἰς τὴν συνέντευξιν, καθ' ἣν, συμφώνως μετὰ τοῦ ναυάρχου Κ. Πάρκερ, ἔθηκεν εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν τὴν ἀμετάτρεπτον πρότασιν (ultimatum) τῆς ὁποίας γνωρίζετε τὰς συνεπείας, λαβὼν πρόνοιαν δι' ἰδίας διακοινώσεως νὰ κάμῃ ἐπιφύλαξιν *διὰ τὸ δάνειον μόνον*. Αὕτη ἡ ἐξαίρεσις *ἐκὸς μόνον ἀντικειμένου* δὲν ἄφινε συμπεριλαμβανομένας ὅλας τὰς προγενεστέρας ἀπαιτήσεις ;

Καὶ ὅμως καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀμφιβάλλων ὡς πρὸς τοῦτο, καὶ τὰς ἀμφιβολίας μου ὑπέδειξα λέγων πρὸς τὴν βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων τὴν 6 Ἰανουαρίου « ἡ ἕκτη καὶ τελευταία πρότασις » ἔχει σχέσιν μὲ παραχώρησιν ἑνὸς μέρους τῆς Ἑλλ. Ἐπικρατείας. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας δὲν μοὶ » ἔκαμε ῥητὴν αἴτησιν περὶ αὐτῆς, εἰς τὴν διακοίνωσιν ὅμως » τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν εἰς τὴν κυβέρνησιν κάμνει ἔμμεσον » μνείαν αὐτῆς, παραπέμπων εἰς τὴν προγενεστέραν τοῦ πρόκα- » τόχου του διακοίνωσιν, τὴν τοῦ ἐντίμου Κ. Λόρδους τῆς 6 » Δεκεμβρίου 1848. »

Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, Κύριε, χωρὶς νὰ δ ἰσχυρισθῶ, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη πρότασις ἔπρεπε κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ Κ. Οὐάϊς καὶ τὴν τοῦ Ναυάρχου Πάρκερ, δικαία ἢ ἄδικος, ν' ἀποφασισθῇ κατ' ἀνάγκην ἐντὸς 24 ὡρῶν καθὼς αἱ λοιπαί, διατηρῶ τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς παρούσας περιστάσεις, τοῦ νὰ φωτίσω τὸ ἔθνος καὶ τὴν κοινὴν γνώμην περὶ ὅλων τῶν μήπω ἐξομαλυθεισῶν ἀπαιτήσεων, αἵτινες εἶχον ἤδη γίνει παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας ὅτε ἀνερύη ἡ διαφορά.

Ὅθεν ὁ Κ. Οὐάϊς δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι αἱ νῆσοι

Ἐλληνήσου καὶ Σαπιέντζας ἐζητήθησαν κατ' ἐπανάληψιν, ὅτε οὔτε κάμμία ἀπάντησις παραδοχῆς δὲν ἐγένετο εἰς τὴν διακοίνωσιν τοῦ Κυρίου Γλαράκη ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Νοεμβρίου τελευταίου, ἀφορῶσαν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἑπομένως ἡ ἀπαίτησις αὕτη ὑπάρχει, καὶ ὤφειλον νὰ τὴν ἀναφέρω διὰ νὰ μὴ ἀγνοῆται παρ' οὐδενὸς κάμμία τῶν ὑπὸ διαπραγμάτευσιν ὑποθέσεων μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκείνης τῆς Α. Β. Μ. Ἤθελε μοὶ εἶσθαι εὔκολον, Κύριε, διὰ ν' ἀπαντήσω εἰς ἄλλα χωρὶς τῆς τελευταίας διακοινώσεως τοῦ Κ. Οὐάϊς, νὰ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐπὶ ἑκάστης τῶν ἀπαιτήσεων περὶ ὧν πρόκειται ἀπήντησε πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν πρεσβείαν καθ' ἣν ἐποχὴν τῇ ἐγένοντο, ἡ δὲ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ. περιωρίσθη πάντοτε εἰς τὸ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι τῇ ἐχρειάζετο ἱκανοποίησις πλήρης καὶ ὁλοσχερής. Διὰ λόγους εὐπρεπείας, τοὺς ὁποίους ἕκαστος δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ, ἡ σιωπὴ κατήντησεν ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς προκατόχους μου.

Ὡς πρὸς τὴν διακοίνωσιν τῆς 6 Δεκεμβρίου 1848 γνωρίζετε, Κύριε, εἰς ποίαν κατάστασιν ὑγείας εὑρίσκετο ὁ Κ. Κολοκοτρώνης. ὅτι τὴν ἔλαβε ἀφοῦ ἀπέθανε τρεῖς μετὰ ταῦτα ἑβδομάδας. Ἐκ δὲ τῆς συγχύσεως τὴν ὁποίαν τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἐπροξένησε, καὶ ἐκ τῶν πολλῶν μεταβολῶν αἵτινες ἐπῆλθον εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν διαδόχων του ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ τελευταία διακοίνωσις τοῦ Κ. Β. Λάϋονς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἄλλως καὶ ἤδη ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἰπω, *Ἀλλὰ ἔγγραφα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχον ἀπαντήσει ἐκ προοιμίων· ἀλλὰ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν*, εἶναι ἐδεχόμενον λέγω, νὰ ἐλησμονήθῃ.

Ὡς πρὸς τὰς διακοινώσεις τὰς ἀπευθυνθείσας ἀπὸ τὸν Κ. Οὐάϊς εἰς τὸν Κ. Γλαράκην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19 Ἰουνίου καὶ 2 Ἰουλίου 1849 ἐπέσυρον τόσον τὴν προσοχὴν τοῦ προκατόχου μου, ὥστε, προτιμῶν τὰς πράξεις ἀπὸ τοὺς ματαίους λόγους δυναμένους ν' ἀποβῶσι καὶ ἐρεθιστικοί, ἐσυμβίβασε τὴν περὶ τοῦ Κ. Φίνλαϋ ὑπόθεσιν, ἂν καὶ μ' ὅλα *ταῦτα τὴν ἀνευρίσκητες* εἰς τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως ἐπιβληθεῖσαν ἀμετάτρεπτον πρότασιν (ultimatum).

Περὶ τῆς τελευταίας διακοινώσεως περὶ ἧς ἀναφέρει ὁ Κ. Οὐάϊς, τοὐτέστι περὶ ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν 26 Δεκεμβρίου τελευταίου, ὀλίγας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀρίξεώς μου εἰς τὰ πράγματα, σᾶς ἀφίνω νὰ κρίνητε, Κύριε, ἐὰν ἡ ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας σιωπὴ

μου, ἐν τῷ μέσῳ πολλῶν ἀσχολιῶν, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄρνησις τοῦ νὰ ἐξετάσω καὶ νὰ ἐξομαλύνω συμφώνως μὲ τὴν δικαιοσύνην, μὲ τὸν νόμον καὶ τὸ ὀφειλόμενον σέβας πρὸς φίλην κυβέρνησιν, τὰς αἰτήσεις τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας.

Σᾶς ζητῶ ὡς χάριν, Κύριε, νὰ διευθύνητε τὴν παροῦσαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, διὰ νὰ μάθῃ ὅτι κατὰ τὴν λυπηρὰν ταύτην διαφορὰν δὲν παρεξέκλινα οὐδὲ κεραίαν τῆς γραμμῆς, τὴν ὁποίαν μοὶ διέγραφον τὰ τοῦ ὑπουργοῦ καθήκοντα καὶ ἡ καλὴ πίστις ὡς τιμίου ἀνθρώπου.

Δεχθῆτε, κτλ.

(Ὑπογεγρ.) ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Θουβενὲλ, Πρόεδρον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.»

Ἐξηκολούθησε δὲ μετὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ὅτι, καὶ τοι καλῶς ἐν τῇ διακοινώσει ταύτῃ δηλουμένης τῆς ἀναιρέσεως τῆς ἰδέας τινῶν, διϊσχυρισθέντων ὅτι ἐν ταῖς διακοινωθείσαις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν αἰτήσεσιν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου ἀντιπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, διά τε τῆς μεθ' αὐτοῦ γενομένης συνδιαλέξεως ἐκείνου καὶ διὰ τῆς διακοινώσεως τὴν ὁποίαν κατόπιν ἀπεύθυνε, δὲν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς χώρας ἀπόπτησις νησιδίων τινῶν ὀφειλῶν ὅμως εἰς ἑαυτόν τε καὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας μετέχει καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ὁποίας προσῆλθε, θέλει ἐκθέσει κατὰ προσθήκην εὐρίθμους τινὰς παρατηρήσεις, τεινούσας νὰ γνωστοποιήσωσιν εἴς τε τὴν βουλὴν καὶ τὸ ἔθνος ὅλον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Σ. Βασιλέως οὐδόλως ἐξέκλινε τῆς διαγραφείσης ἀρχῆθεν πορείας, τὴν ὁποίαν τά τε νομοθετικὰ σώματα ἀμφότερα ἐνέκριναν καὶ τὸ ἔθνος ἐπεδοκίμασε. Ὅτι εἰς τὴν πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας ἀπευθυνθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς κυβερνήσεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας διακοίνωσιν ἐκτίθεται, ὅτι ἀνέγνω οὐτις μετ' ἀπορίας ἔν τινι δημοσιευθέντι ἐντύπῳ ὅτι καὶ ἡ αἴτησις αὕτη μετὰ τῶν ἄλλων συμπεριλαμβάνεται· καὶ τις δ' ἔχων ἤδη ἐν χερσὶ τελευταῖον τι ἔγγραφον, ἀποδεικνύων ἐναργῶς ὅτι ἡ περὶ ἀποσπάσεως τῶν νησιδίων αἰτήσις καὶ ἐν ταῖς τὸ πρῶτον ἀπευθυνθείσαις περιείχετο, ὀφείλει ὅμως νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι καὶ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν οὐδὲν παρέλειψεν ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Βασιλικοῦ Θρόνου, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος τοῦ ἔθνους. βαδίσας ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τούτων καὶ μεθ' ὅσης οἷόν τε μετριότητος, ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ πρὸς εὐαγίτιδα καὶ προστάτιδα δύναμιν ὀφειλομένου σεβασμοῦ. Καὶ εἶπον μέν τινες, ὅτι

ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις περιέπλεξεν ἐπὶ μᾶλλον τὸ ζήτημα καὶ τὴν αἴτησιν ταύτην παρεμβλοῦσα μετὰ τῶν ἄλλων· ἀλλ' εἰς οὐδὲν τὸν διϊσχυρισμὸν αὐτῶν στηρίζουσι, διότι, καὶ ἂν ἡ εἰς τὴν ἀπὸ 6/18 Σιπτεμβρίου διακοίνωσιν παραπομπὴ δὲν ὑπῆρχεν, ἡ διακοίνωσις ὅμως τῆς 2 Ἰουλίου 1849 ἀποδείκνυσι τὴν ὕπαρξιν τῆς περὶ ἀποσπάσεως τῶν νησιδίων αἰτήσεως· μ' ὅλον ὅτι, καὶ τούτου μὴ ὄντος, ἂν ἡ κυβέρνησις παρενέβαλεν ἐν ταῖς ἄλλαις αἰτήσεσι καὶ ταύτην μὴ ὑπάρχουσαν, ὁ ἀξιότιμος ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἤθελεν ἀπευθύνει ἀμέσως τὴν παρατήρησιν ταύτην εἰς αὐτὴν τε καὶ εἰς τὰς πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους ἀντιπροσώπους τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς δημοκρατίας τῆς Γαλλίας ἀπαιτήσεις του. Οὐδὲν ὅμως τούτων ἐγένετο, ἀλλ' ἀφοῦ τὸ κοινὸν ἅπαν ἐξανέστη, τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐξερράσθησαν, ἅπας ὁ κόσμος ἔκρινε τὴν ζητουμένην ταύτην τῆς χώρας ἀπόσπασιν ὡς καιρίαν κατὰ τοῦ ἔθνους προβολήν, ἀφοῦ σφοδραὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δύω ἄλλων μεγάλων Δυνάμεων διαμαρτυρήσεις ἐγένοντο, τότε ἐμπιστευτικῶς ἐξετέθη ὅτι δὲν περιελαμβάνετο ἐν ταῖς ἄλλαις καὶ ἡ αἴτησις αὕτη. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων δὲ δηλοῦται, ὅτι καὶ τοῦ κατωτέρω ἀναγνωσθησομένου ἐγγράφου μὴ ὑπάρχοντος, ἡ Βασιλ. Κυβέρνησις ἐβάδισε κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων διαγραφεῖσαν αὐτῇ πορείαν, τὴν ὑφ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος ἐπιδοκιμασθεῖσαν. Ἐνεχείρισε δὲ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν γραμματέα τῆς βουλῆς διακοίνωσίν τινα τοῦ ἀξιοτίμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἀγγλίας, μετὰ τὴν εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἀποστολὴν τῆς προαναγνωσθείσης διακοινώσεως, δι' ἧς ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐπιμένει ζητοῦσα τὰς δύω νήσους· προσεθηκε δ' ὅτι οὐχ ἧττον ἔχει πεποίθησιν, ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς μεγάλης ἐκείνης δυνάμεως, μετὰ τὰς διαβιβασθησομένας αὐτῇ πληροφορίας, θέλει ἐκτιμήσει τὰς προαποσαλείσας αὐτῇ, αἵτινες ἠνάγκασαν αὐτὴν τοιαῦτα νὰ λάβῃ μέτρα κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τῆς προσφιλοῦς αὐτῇ θυγατρὸς, ὑπὲρ ἧς τοσαῦτα ἐθυσίασε καὶ χρήματα καὶ αἷμα, καὶ θέλει συναινέσει εἰς τὴν ποθητὴν ἐκείνην εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος λύσιν.

Ἀναγνῶντος δὲ τοῦ γραμματέως τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ διακοίνωσιν ταύτην, ἔχουσαν οὕτω·

Ἐκ τοῦ πλοίου τῆς Α. Μ. « ἡ Βασίλισσα » παρὰ τὸ στόμιον τῆς Σαλαμῖνος, τὴν 9 Φεβρουαρίου 1850.

« Πρὸς τὸν Κύριον Λόντον, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κτλ.

Ὁ ὑποφαινόμενος, Ὑπουργὸς Πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν Κ. Λόντον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Α. Βρ. Μ. ἀντίγραφον τῆς διακοινώσεως τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς αὐτὸν ὁ Κ. Γλαράκης τὴν 17/29 Νοεμβρίου 1849, εἰς ἀπάντησιν τῆς τε ἀπὸ 19 Ἰουλίου διακοινώσεως αὐτοῦ καὶ διαφόρων ἄλλων προηγουμένων διακοινώσεων τοῦ Κ. Ἐ. Λάϋονς ὑπὸ ἡμερομηνίαν τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1839, 23 Σεπτεμβρίου 1841, 14 Σεπτεμβρίου 1843, καὶ 13 Μαρτίου 1849, δι' ὧν ἐγένοντο παραστάσεις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς ἐπὶ τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ὑπό τινων ἀτόμων λεγομένων ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως ταύτης γενομένας πράξεις, φερούσας χαρακτῆρα παραβιάσεως τῶν ἐπὶ τῶν νησιδίων τούτων, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἡνωμένας ἐπικρατείας τῶν Ἰονίων Νήσων, κυριαρχικῶν δικαιωμάτων.

Ὁ ὑποφαινόμενος προσεκλήθη διὰ τῆς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1850 διαταγῆς τοῦ πρωτίστου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ τῆς Α. Βρ. Μ. τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν 7 τοῦ τρέχοντος, νὰ πληροφορήσῃ τὸν Κ. Λόντον, ὅτι, πρὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπὸ 17/29 Νοεμβρίου 1849 διακοινώσεως τοῦ Κ. Γλαράκη, ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ βραδύνῃ πλέον νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἰόνιον χώραν κατὰ πράξεων τόσον ἀδικαιολογήτων, οἷαι εἰσὶν αἱ λαβοῦσαι χώραν ὡς πρὸς τοὺς φυλακισμένους Ἴονας, οἵτινες ἀπελύθησαν εἰς Ἐλαφόνησον κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1849, καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εἶχε διατάξει νὰ ληφθῶσι μέτρα, ὅπως ἀπομακρυνθῶσι τῶν νησιδίων τούτων ἅπαντες οἱ ξένοι οἱ μὴ ὄντες πολῖται Ἴονες· ὅτι δὲ, ἀφοῦ τὸ ἀντικείμενον τῶν τοσούτων τῆς πρεσβείας διακοινώσεων αἵτινες σημειοῦνται ἀνωτέρω ἔμεινε τοσαῦτα ἔτη χωρὶς νὰ ληφθῇ παντελῶς ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, δὲν θέλει φανῇ ἄπορον εἰς τὸν Κ. Λόντον, ἂν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εὑρέθη ἠναγκασμένη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνάκτησιν τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἔβλεπεν εἰς αὐτὴν ἡ ἐπὶ τῶν Ἰονίων νήσων προστασία τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Συνάγεται ἐν τούτοις ἐκ τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου διακοινώσεως τοῦ Κ. Γλαράκη, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις εἶναι πεπεισμένη, ὅτι

οἱ πρώτιστοι ὅροι δι' ὧν προσδιορίζονται τὰ δικαιώματα τῆς Ἰονίου πολιτείας ἐπὶ τῆς περιφερείας τῆς ἐπικρατείας αὐτῆς εὑρίσκονται ἐν ταῖς συνθήκαις, αἵτινες συνωμολογήθησαν εἰς Κάμπο Φόρμιον κατὰ τὰ 1797 μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Γαλλίας, καὶ εἰς Καρλοβιτζ καὶ Πασάροβιτζ μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῆς Ἐνετίας κατὰ τὰ 1,699 καὶ 1,778· στηρίζει δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἡ Ἰόνιος πολιτεία δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰ νησίδια ταῦτα, καθὸ κατεχόμενα ὑπὸ τῆς Ἐνετίας, πρὸ τοῦ ἔτους 1,683, ὅτε ἐξερράγη ὁ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Καρλοβιτζ καταπαύσας πόλεμος.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβε διαταγὴν νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν Κ. Λόνταν εἰς ἀπάντησιν, ὅτι ὁ τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰόνιον πολιτείαν τὰ νησίδια τῆ Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ὡς καὶ τὰ λοιπά, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ὡσαύτως τὴν περιφέρειαν τῶν ἑπτὰ κυριωτέρων Ἰονίων Νήσων, ὑπάρχει οὐχὶ διὰ τῶν συνθηκῶν τοῦ Κάμπο-φορμίου, τοῦ Καρλοβιτζ, ἢ τοῦ Πασάροβιτζ, ἀλλὰ διὰ τῆς συνθήκης, ἥτις συνωμολογήθη ἐν Παρισίοις τὴν 5 Νοεμβρίου 1815 μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Ῥωσσίας, καὶ ὅτι ἡ μόνη συνθήκη, τὴν ὁποίαν ἡ Μεγάλη Βρεταννία δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ ὡς περιέχουσαν τὴν περιγραφὴν τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῶν ὑπὸ τούτων ἐξαρτωμένων, εἶναι ἡ κατὰ τὸ 1800, μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Πύλης συνομολογηθεῖσα, ἥτις προσδιορίζει τὰς νήσους ταύτας ὡς ἑρεξῆς :

« Αἱ Νῆσοι τῆς Κερκύρας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Κεφαλληνίας, » τῆς Λευκάδος, τῆς Ἰθάκης, τῶν Παξῶν, τῶν Κυθήρων, καὶ » ὅλαι αἱ νῆσοι μικραί τε καὶ μεγάλαι, κατοικημέναι καὶ » ἀκατοίκητοι, ὅσαι κεῖνται ἀπέναντι τῶν παραλίων τῆς Πελο- » ποννήσου καὶ τῆς Ἀλβανίας, αἵτινες, ἀποσπασθεῖσαι ἐκ τῆς » Ἐνετίας, κατεκτήθησαν ἀρτίως. »

Δυνάμει τῆς συνθήκης ταύτης τῶν 1800 καὶ ὑπὸ τὴν εἰδικὴν ἐγγύησιν τῆς Ῥωσσίας ὠργανίσθη ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία, καὶ συνετάχθη τὸ Σύνταγμα αὐτῆς· τὸ δὲ ἀνώτατον νομοθετικὸν Σῶμα τῆς Πολιτείας ταύτης προσδιώρισε τὰς πρωτίστας Νήσους, ὧν τὰ ἐν τῇ συνθήκῃ τῶν 1800 ἀναφερόμενα νησίδια θέλουσιν ἀποτελεῖ παραρτήματα, διακηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1804 πράξεώς του.

Α'. Ὅτι τὰ νησίδια Στριβόλι, Μαραθωνῆσι, Πελοῦζο, Νέον Πρέντα (Prenta nove) Πρόδανον, Σαπιέντζα, Πόρτο, Σελινάρι, Βενέτικον, καὶ ὅλα τὰ λοιπά, ὅσα εἰσὶ διεσπαρμένα εἰς τὴν θάλασσαν μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γάλλο (Gallo), θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν Ζάκυνθον, καὶ θεωρεῖσθαι ἠθικῶς καὶ δικαιωματικῶς ἡνωμένα μετ' αὐτῆς.

Β'. Ὅτι ὅλα τὰ κατοικημένα τε καὶ ἀκατοίκητα νησίδια, οἷα εἰσὶ τὸ Τσεριγότον, Πόρο, Πορέτο, Δραγονέρα, Σέρβι (Ἐλαφόνησος) καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη, ἀπὸ τοῦ Ἀκρωτηρίου Ἀγγέλου (Angelo) μέχρι Κορώνης, θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυθήρων, καὶ θέλουσι θεωρεῖσθαι ἠθικῶς καὶ δικαιωματικῶς ἡνωμένα μετ' αὐτῆς.

Οὕτως, ὁπόταν ἡ Μεγ. Βρεταννία ἐγένετο, δυνάμει τῆς συνθήκης τῶν 1815, Προστάτις τῶν ἡνωμένων ἐπικρατειῶν τῶν Ἰονίων νήσων, εὗρε τὰ νησίδια Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου ἡνωμένα, τὸ μὲν μετὰ τῆς Ζακύνθου, τὸ δὲ μετὰ τῶν Κυθήρων, δι' ἐπισήμου πράξεως τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας. Ἡ Μεγ. Βρεταννία εἶναι ἐπομένως ὑπόχρεως νὰ διατηρήσῃ ἀνέπαφον τὴν περιφέρειαν τῆς Ἰονίου χώρας, ὡς ἦτον αὐτὴ ὅτε τῇ ἀνετέθη ἡ ἐπ' αὐτῆς προστασία διὰ τῆς συνθήκης τῶν 1815.

Ὁ ὑποφαινόμενος ὀφείλει πρόσθετι νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1819 ἡ Πύλη, ἀδιαφιλονείκητος τότε κυριάρχης ὅλης τῆς σχηματιζούσης σήμερον τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον χώρας, συνήνεσεν ὁριστικῶς εἰς τὴν συνθήκην τῶν 1815 διὰ τῆς ἐπικυρωτικῆς αὐτῆς πράξεως, τῆς χρονολογουμένης ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 24 Ἀπριλίου 1819. Φαίνεται μ' ὅλα ταῦτα, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις διϊσχυρίζεται, ὅτι ἡ Σαπιέντσα καὶ ἡ Ἐλαφόνησος ἐξηκολούθουν νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Πύλης μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἔλαβε κατοχὴν τῶν νησιδίων τούτων μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐποχήν, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ εἰρημένα νησίδια περιέχονται ἐντὸς τῆς προσδιωρισμένης χώρας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς ἀπάντησιν τούτου ὁ ὑποφαινόμενος ὀφείλει νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Ἐλαφόνησος ὡς καὶ ἡ Σαπιέντσα, ἐπιθεωρηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἰονίων Ἀρχῶν κατὰ τὰ 1817, εὑρέθησαν ἀκατοίκητοι, καὶ ὅτι, ὁπόταν ὁ Κ. Ἐρρῖκος Οὐάρδ, Μέγας Ἀόρδος Ἁρμοστὴς τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐπεσκέφθη τὴν Σαπιέντσαν καὶ Ἐλαφόνησον κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1849, ἡ μὲν Σαπιέντσα ἦτον ἀκόμη ἀκατοίκητος, εἰς δὲ τὴν Ἐλαφόνησον μία μόνη οἰκία ὑπῆρχε, καὶ 50 κάτοικοι διεσπαρμένοι. Ἀλλὰ, καὶ ἂν τινες ὑπήκοοι τῆς Πύλης ἢ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος κατέσχον καιρόν τινα ἓν τῶν περὶ ὧν ὁ λό-

γος νησιδίων, ἔπραξαν οὕτω καταπάτησιν τῆς Ἰονίου χώρας.

Ὅσον δὲ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κ. Γλαράκη ἀναφερομένης συνθήκης, ἥτις καθιεροῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ προσδιορίζει τὰ ὅρια τοῦ Βασιλείου τούτου, ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ φέρῃ εἰς μνήμην τοῦ Κ. Λόντου, ὅτι τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὰς νήσους προσδιορίζονται ἐν τῷ ἀπὸ 3 Φεβρουαρ. 1830 πρωτοκόλλῳ τοῦ ἐν Λονδίνῳ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον πρωτόκολλον, μετὰ τὴν περιγραφὴν τῶν ἀρκτικῶν ὁρίων τῆς Στερεᾶς τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου, λέγει: « ἅπασα ἡ χώρα, ὡς καὶ ὅσα μέρη κεῖνται πρὸς μεσημβρίαν τῆς γραμμῆς ταύτης θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἅπασα δὲ ἡ χώρα καὶ τὰ μέρη ὅσα κεῖνται πρὸς ἄρκτον τῆς αὐτῆς γραμμῆς θέλουσιν ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῶσι μέρος τοῦ Ὀθωμ. Κράτους. » Ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ ἀναφέρῃ καὶ προσδιορίζει διὰ τῶν ἀκολούθων φράσεων τὰς νήσους, αἵτινες ἔμελλον ν' ἀνήκωσιν εἰς τὴν νέαν Ἑλλ. Ἐπικράτειαν: « θέλουσιν ἀνήκει ὡσαύτως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ νῆσος Εὔβοια μετὰ τῶν νήσων τῶν καλουμένων τοῦ *Διαβόλου* (τῶν Σποράδων), ἡ νῆσος Σκῦρος, καὶ αἱ νῆσοι αἱ γνωσταὶ ὑπὸ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Κυκλάδων, συμπεριλαμβανομένης ἐν αὐταῖς καὶ τῆς Ἀμοργοῦ. » Καθίσταται ἄρα προφανέστατον, ὅτι, δυνάμει τῆς συνθήκης ταύτης, οὐδεμία ἄλλη νῆσος, ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτῇ προσδιωρισμένων, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον.

Ὁ ὑποφαινόμενος διετάχθη ἑπομένως νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Κ. Λόντον, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν ἔχει, οὐδ' εἶναι παντελῶς εἰς στάσιν νὰ ἐπιστηρίξῃ δυνάμει συνθήκης τινὸς ἢ ἐπισήμου πράξεως δικαιώματα ἐπὶ τῶν νήσων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου, καὶ ὅτι ἀποδεικνύεται ἀναντιῤῥήτως διὰ τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν τῶν 1815, καὶ 1800, ὡς καὶ διὰ τῆς κατὰ τὸ 1804 πράξεως τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, ὅτι αἱ δύο αὗται νῆσοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰόνιον Ἐπικράτειαν.

Περαίνων τὴν διακοίνωσιν ταύτην ὁ ὑποφαινόμενος, δὲν δύναται νὰ μὴν ἀναφέρῃ ὁποίαν ὑπόληψιν καὶ σέβας ἔδειξεν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν διεπραγματεύθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα, καὶ ὁποίαν λύπην θέλει αἰσθανθῇ, ὡς εἶναι πιθανώτατον, διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἀνταπεκρίθη εἰς ταῦτα· καθότι ἐκ τινος ἐντύπου ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ὑποφαινόμενος λυπεῖται ἀναγκαζόμενος νὰ θεωρήσῃ ὡς πηγάζουσαν ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξω-

τερικῶν, συνάγεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. παρημέλησε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 17/29 Νοεμβρίου 1849 διακοίνωσιν τοῦ Κ. Γλαράκη, καὶ ὅτι ἐπέμεινεν ἀπολύτως εἰς τὸ νὰ περατωθῇ καὶ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις συγχρόνως μὲ τὰς ἐκτιθεμένας ἐν τῇ διακοινώσει ἣν ὁ ἀναφαινόμενος ἀπεύθυνε πρὸς τὸν Κ. Λόντον τὴν 5/17 Ἰανουαρίου 1850. Τοῦτο θέλει φανῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. τοσοῦτον μᾶλλον ἄπορον, καθόσον ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβεν ἰδίως τὴν φροντίδα τοῦ νὰ περιορίσῃ ἐν τῇ εἰρημένῃ διακοινώσει αὐτοῦ τὰς ἀπαιτήσεις του εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ ἐπανόρθωσιν τῶν κατ' Ἄγγλων καὶ Ἰόνων πραχθέντων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀδικημάτων καὶ προσβολῶν, καὶ νὰ παραπέμψῃ (ὡς ἔπραξε τοῦτο καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς περιστάσεις) εἰς ἀκριβῆ τινα ἔκθεσιν τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, περιεχομένην ἐν τῇ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848 διακοινώσει τοῦ Κ. Λάϋονς πρὸς τὸν Κ. Κολοκοτρώνην. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρήσῃ ὁ ὑποφαινόμενος εἰς τὸν Κ. Λόντον, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως κατοχὴ τῶν ἀκατοικήτων Ἰονίων Νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας, δὲν ἀποτελεῖ « *ἀδίκημα ἢ προσβολὴν γενομένην* ἐν Ἑλλάδι καθ' ὑπηκόων Ἄγγλων ἢ Ἰόνων, καὶ ὅτι οὐδεὶς λόγος οὐδὲ μνεία περὶ τῶν νήσων τούτων ὑπάρχει ἐν τῇ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848 διακοινώσει τοῦ Κ. Λάϋονς· ἔτι δὲ πλέον ἦτον ἀδύνατον νὰ ποιῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διακοίνωσις τοιαύτην μνείαν, καθὸ περιστρεφομένη μόνον εἰς τὰ ζητήματα ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν εἶχον γενῆ ἤδη παραστάσεις εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ὁπόταν δ' αὕτη ἐγράφη, οὐδεμία κοινοποίησις εἶχεν εἰσέτι γενῆ κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ., ἀπ' ἐναντίας ἡ Κυβέρνησις τῆς Βασιλίσσης περιέμεινε τοσοῦτον χρόνον μὲ παραδειγματικὴν ὑπομονὴν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ ὅτι ἡ τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν ἀπαντήσει εἰς τὰς παραστάσεις τῆς ἐν Ἀθήναις Βρετ. Πρεσβείας. Δέκα περίπου ἔτη εἶχον ἤδη παρέλθει ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς πρώτης περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διακοινώσεως τοῦ Κ. Λάϋονς, ἡ δὲ Πρεσβεία τῆς Α. Μ. εἶχεν ἀπωλέσει πᾶσαν ἐλπίδα ἀπαντήσεως, ὁπόταν ἔλαβε κατὰ πρῶτον διαταγὴν τοῦ νὰ ἀπευθύνῃ, ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, διακοίνωσιν περὶ τῆς Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου· ἑπομένως ὁ ὑποφαινόμενος ἑπτὰ μῆνας μετὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848 διακοινώσεως, περὶ ἧς τοσοῦτον συνεχῶς ἐγένετο μνεία, ἀπεύθυνεν εἰς τὸν Κ. Γλαράκην τὴν ἀπὸ 19 Ἰου-

λίου 1849 διακοίνωσίν του, ζητῶν δι' αὐτῆς τὴν ἐκκένωσιν τῶν εἰρημένων νήσων.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸς τὸν Κ. Λόντον τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς αὐτὸν ὑψηλῆς ὑπολήψεώς του.

(Ὑπογ.) Θ. ΟΥΑΙΣ. »

Ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν διακοίνωσιν αἱ περὶ τῆς ἀποσπάσεως τῆς χώρας διαταγαὶ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως εἶχον ἐκδοθῇ, πρὶν ἡ φθάσῃ εἰς Λονδῖνον ἡ παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου προκατόχου Κ. Γλαράκη ἐπισταλεῖσα διακοίνωσις. Καὶ δὲν πρόκεινται μὲν ἤδη εἰς συζήτησιν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀποσπάσεως τῶν νησιδίων τούτων ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας προτεινόμενοι λόγοι, διότι χρήζουσι μεγίστης σκέψεως, καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Α. Μεγαλειότητος σκέπτεται οὐ μόνον νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τὸν ἀξιότιμον τοῦτον ἀντιπρόσωπον τὰς προσηκούσας ἀντιρρήσεις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀνελπίστῳ καὶ ἀπευκταίᾳ περιστάσει, καθ' ἣν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀκροτηρίασις τῆς περιφερείας καὶ ἡ προσβολὴ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὰς δύω ἄλλας εὐεργέτιδας δυνάμεις τὰς περιστάσεις ταύτας καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν. Ὅτι ἐξέθηκε ταῦτα ἵνα πείσῃ πάντας, περὶ τῆς ἐπὶ τῆς διαγεγραμμένης ὁδοῦ πορείας τῆς κυβερνήσεως, καὶ νὰ καθησυχάσῃ τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον, ἐν μέσῳ τοσούτων συμβάντων καὶ ὑπὸ τοσαῦτα δεινὰ, ἐμμένει εἰς τὴν πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα καὶ τὴν Κυβέρνησιν ἀφοσίωσίν του· ὡς πάντες δ' οἱ Ἕλληνες οὕτω καὶ ἡ κυβέρνησις ἀδιαλείπτως φροντίζει περὶ τῶν ἀνδρείων τοῦ ἔθνους ναυτῶν, ἵνα, τηρουμένου πάντοτε τοῦ πρὸς τὴν προστάτιδα ταύτην δύναμιν σεβασμοῦ, κατορθώσῃ τὴν ἄρσιν τῶν πιεζουσῶν αὐτοὺς στενοχωριῶν· ὡς πάντες οὕτω καὶ ἡ κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῶν συμφερόντων τῶν κατοίκων· ταῦτα δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τριάκοντα ἤδη ἡμέρας διαγωγὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπιδείξαντος ὅτι γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀρκοῦσιν εἰς ἀπάντησιν τῶν προτιθεμένων νὰ διαστρέψωσι τὴν κοινὴν γνώμην. Ὅτι, ἅμα λαβὼν τὴν ἀναγνωσθεῖσαν διακοίνωσιν, ἀνεκοίνωσεν αὐτὴν πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἀξιοτίμους ὑπουργοὺς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας· τούτων δ' ὁ πρῶτος ἀνεκοίνωσεν ἤδη εἰς τὴν

κυβέρνησιν τὴν ἀπάντησιν τὴν ὁποίαν πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἔσπευσε νὰ ἀπευθύνῃ, κατόπιν δὲ θέλει διακοινωθῇ εἰς αὐτὸν καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας γενησομένη.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ γραμματέως δ' ἀνάγνωσιν ταύτης τε καὶ τοῦ ἐγγράφου τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλίας δι' ἧς τὴν ἀπάντησιν ταύτην διεκοίνωσεν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, ἐχόντων οὕτω·

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι.

Ἀθῆναι, τὴν 11 Φεβρουαρίου 1850.

Κύριε!

« Εἰς ἀπάντησιν τῆς κοινοποιήσεως τὴν ὁποίαν μοι ἐκάματε τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας ὡς πρὸς τὴν διεκδίκησιν τῶν νησιδίων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβιβάσω ἐσωκλείστως τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἀπαίτησις μὲ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ἀπευθύνω πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς.

Θέλω λογισθῇ εὐτυχὴς ἂν εὑρεθῶ εἰς θέσιν νὰ σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι τὰ διαβήματά μου ἔφερον ἀποτέλεσμα, σύμφωνον μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ δεχθῆτε, Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς ὑπολήψεώς μου.

(Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κτλ. »

Ἀθήναις τὴν 11 Φεβρουαρίου 1850.

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἰς Ἑλλάδα.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θωμᾶν Οὐάϊς, πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος εἰς Ἑλλάδα.

« Ὁ ὑποφαινόμενος ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας πρὸς τῇ Α. Μ. τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἐπιστήσας ὅλην αὐτοῦ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς

διακοινώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος Θωμᾶς Οὐάϊς πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ γράψῃ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 τελευταίου Ἰανουαρίου, ἐνόμισεν ὅτι ὀφείλει νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ τὴν μεταβιβάσῃ εἰς τὴν κυβέρνησίν του, διὰ ν' ἀφήσῃ εἰς αὐτὴν νὰ ἐκτιμήσῃ συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνόμιζεν ὅτι δὲν εἶχε πλέον νὰ ἐπέμβῃ ἐξ οἰκείας προαιρέσεως. Ἐλυπεῖτο μ' ὅλα ταῦτα διότι εἰς ἐπιχειρήματα, πορίζομενα ἐξ ὁριστικῶν συνθηκῶν καὶ ἀπορρέοντα ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν σχέσεων τῆς Γαλλίας πρὸς τοὺς συμμάχους της καὶ τὴν Ἑλλάδα, ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς δὲν ἀντέταξεν εἰμὴ λόγους ὅλως εἰδικοὺς διὰ τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν καὶ μὴ δυναμένους, ὅσον σπουδαῖοι καὶ εὔλογοι καὶ ἂν φαίνωνται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος, νὰ ἐξαλείψωσιν ἀπὸ τοῖδε τὸ κείμενον, οὐδὲ νὰ μεταβάλωσι τὸ πνεῦμα ἐπισήμου συνομολογήσεως. Ἠπόρει ἐπίσης διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, τῶν συλληφθέντων εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ Βασιλείου λιμένας καὶ ἐχόντων ἀξίαν ὑπερβαίνουσαν ἤδη τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας γενομένων ἀπαιτήσεων.

Καίτοι ἀναλογιζόμενος μετ' ἀνησυχίας ὁποῖον θέλει εἶσθαι τὸ τέρμα τῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐνεργουμένων καταναγκαστικῶν μέτρων, ὁ ὑποφαινόμενος, ἀρκούντως πεπεισμένος περὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τῶν προσπαθειῶν του, δὲν ἤθελεν ἐπαναλάβει παρὰ τῷ Κυρίῳ πληρεξουσίῳ ὑπουργῷ τῆς Α. Β. Μ. προσφορὰς, τὰς ὁποίας δὲν κατώρθωσαν νὰ κατοχυρώσωσιν ἀποτελεσματικὰς ὁ φιλικός χαρακτήρ των καὶ ὁ εὐσυνείδητος σκοπός των.

Ἀλλ' ἓν νέον περιστατικὸν ἔλαβε χώραν, τὸ ὁποῖον μεταβάλλει τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Εἰς τὴν διακοίνωσίν του ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 Ἰανουαρίου ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς ἔλεγεν· «Ὁ ὑποφαινόμενος εἶδε μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως, ὅτι εἰς ἔκθεσίν τι α ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις συμπεριέλαβε (ὁ ὑποφαινόμενος ἀγνοεῖ διὰ τίνα σκοπὸν) τὸ ὅλως ἀλλότριον ζήτημα τῆς κατοχῆς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας.»

Μετὰ τὴν διακήρυξιν ταύτην ὁ Κ. Θουβενὲλ ἐδοκίμασεν οὐκ ὀλιγωτέραν ἀπορίαν μαθών, ὅτι ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀναγγείλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος, ὅτι, κατὰ συνέπειαν νέων διαταγῶν τῆς Α. Ἐκλαμπρότητος τοῦ πρώτου γραμματέως τῆς ἐπικρατείας τῆς Α. Β. Μ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ἔμελλον νὰ ληφθῶσι μέτρα διὰ ν' ἀποβληθῶσιν ἐκ τῶν νήσων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου οἱ ξένοι μὴ ὑπήκοοι τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἰονίων νήσων. Εἰς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, καθὼς καὶ ὡς πρὸς ὅλα τὰ λοιπὰ, ὁ ὑποφαινόμενος ἀπέχει νὰ ἐκφράσῃ ὁριστικὴν γνώμην. Τὰ ἔγγραφα ἅτινα τῷ διεκοινώθησαν δὲν εἶναι εἰμὴ στοιχεῖα μιᾶς ἀμφισβητήσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἀνήκει εἰς αὐτὸν νὰ κρίνῃ, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος πρόκειται νὰ ὑποστῶσι ζημίαν, ἥτις ἤθελεν ἀνταναλασθῇ εἰς τὸ δημόσιον τῆς Γαλλίας ταμεῖον, καὶ καθ' ἣν ἡ γενικῶς ἀποδιδομένη ἐπικράτεια εἰς τὸ Βασίλειον τὸ κατὰ τὸ 1832 δημιουργηθὲν παρὰ τῆς Γαλλίας, ὡς καὶ παρὰ τῆς Ἀγγλίας αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, ἐπαπειλεῖται νὰ κολωβωθῇ, ὅ,τι τῷ ἐνδιαφέρει, ὅ,τι εἶναι τοῦ καθήκοντός του εἶναι τὸ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὸ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα, ὅπερ ἔχει ἡ Κυβέρνησίς του νὰ εἰδοποιῆται προηγουμένως περὶ τῶν πράξεων, αἵτινες κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύνανται νὰ τῇ ἦναι ἀδιάφοροι, καὶ αἵτινες δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπαισθητὴν ἐπιρροὴν ὄχι μόνον καθ' ἑαυτὰς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῶν συνεπειῶν των, ἐπὶ τῶν ζωτικῶν στοιχείων τόπου ἀνεξαρτήτου μὲν, ἀλλὰ προστατευομένου ὑπὸ ἄλλων δυνάμεων. Ὁ ὑποφαινόμενος, ὑποβάλλων τὰς σκέψεις ταύτας εἰς τὸν Κ. Πληρεξούσιον ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ., ἐλπίζει ὅτι θέλει εἶσθαι εὐτυχέστερος παρὰ εἰς τὰς προγενεστέρας αὐτοῦ διακοινώσεις, καὶ ἀγαπᾷ νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Κ. Ναύαρχος Σ'ρ Β. Πάρκερ δὲν θέλει προχωρήσει διὰ τῆς βίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν Α. Ἐκλαμπρότητος τοῦ Λόρδου Παλμερστὸν, τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας.

Ὁ Κ. Θουβενὲλ ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θ. Οὐάϊς τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς του.

(Ὑπογ.) Ε. ΘΟΥΒΕΝΕΛ.»

Συνεπέρανεν ὁ ῥηθεὶς ὑπουργὸς, ὅτι τὰ λεχθέντα τε καὶ τὰ ἀναγνωσθέντα ἔγγραφα πείθουσι πάντας, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἄλλο προεστέθη ἢ τὴν διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος, βαδίζουσα τὴν καὶ ὑπὸ τῶν βουλῶν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐπιδοκιμασθεῖσαν πορείαν.

Ἐρωτηθεὶς δ' ὑπό τινος ἂν ἡ ἐνταῦθα ὑπάρχουσα Ἀγγλικὴ δύναμις κατέσχε τὰς περὶ ὧν πρόκειται νήσους, ἀπήντησεν ὅτι οὐδεμίαν περὶ τούτου ἔλαβεν ἔτι ἐπίσημον εἴδησιν.

Επήνεγκεν άλλος ὅτι, ἀσχολουμένης ἤδη τῆς κυβερνήσεως νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος τὰ ἐπὶ τῶν νησιδίων τούτων δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, σπεύδει νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν αὐτῆς γεγονός τι ἐν Ἑπτανήσῳ συμβάν, διατελοῦν ἴσως ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅτι, εἰδήσεις ἐκεῖθεν διαδιβασθεῖσαι, βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ Ἁρμοστὴς τῆς Ἰονικῆς πολιτείας ἐπρόβαλεν εἰς τὴν βουλὴν αὐτῆς ζήτημα, ἂν κρίνῃ ὅτι ἔχει κυριαρχικόν τι δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν· ἡ δὲ βουλὴ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀπεφήνατο, ὅτι οὐδὲν ἔχει ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα, ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο, λίαν σπουδαῖον τυγχάνον, γνωστοποιεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ὁδηγηθῇ περὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος πορείαν του.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι οὐδεμίαν ἔλαβε περὶ τούτου ἐπίσημον εἴδησιν παρὰ τοῦ ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις Ἑλληνικοῦ Προξένου· καὶ ὅτι, ἅμα τὰ περὶ τοῦ τοιούτου πληροφορηθησόμενος ἐκεῖθεν, θέλει ἐνεργήσει τὰ εἰκότα. Ἐπρατάθη ὑπό τινος νὰ ἐκτυπωθῶσι πάντα τὰ ἀναγνωσθέντα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἔγγραφα, ἐνεκρίθη δ' ὑπὸ τῆς βουλῆς ἡ πρότασις αὕτη.

Ἐξεθηκεν ἕτερος ὅτι, περὶ μὲν τῶν αἰσθημάτων τῆς κυβερνήσεως οὐδεὶς ἀμφιβάλλει· ἡ βουλὴ ὅμως οὐδενὸς ἄλλου γεγονότος καὶ μέτρου τῆς κυβερνήσεως ἐπίσημον γνῶσιν ἔλαβε, πλὴν τῶν μέχρι τῆς κατὰ τὴν 9 Ἰανουαρίου γενομένης συνεδριάσεως ἀνακοινωθέντων αὐτῇ, ἤτοι τῶν πρώτων προφορικῶν τε καὶ ἐγγράφων συνεντεύξεων τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τῶν Κ. Οὐάϊς καὶ Πάρκερ, τῶν πρώτων πρὸς τοῦτον διακοινώσεων τῶν Πρέσβεων Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, τῆς τοῦ ἀτμοπλόου ὁ Ὄθων κρατήσεως, τῆς εἰς τὴν διοιτησίαν τῶν δύω ἄλλων μεγάλων Δυνάμεων προσφυγῆς τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀπευθυνθείσης διαμαρτυρήσεως· συνέβησαν ὅμως ἔκτοτε σπουδαῖα ἄλλα γεγονότα, μὴ ἀνακοινωθέντα αὐτῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ὡς μὴ λαβόντος ἴσως τὴν πρὸς γνωστοποίησιν καὶ τούτων προσήκουσαν εὐκαιρίαν, περιελθόντα ὅμως εἰς γνῶσιν αὐτῆς ἐκ τῶν ἐκτυπωθεισῶν πραγματειῶν. Ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς ζητουμένης ἤδη ἀποσπάσεως ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς χώρας τῶν νησιδίων δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς πορείας, τὴν ὁποίαν θέλει ἀκολουθήσει ἡ κυβέρνησις· ἐπειδὴ ὅμως οὐχὶ περὶ παρονυχίδος ἀλλὰ περὶ σπουδαίου καὶ λίαν σοβαροῦ ἀντικειμένου πρόκειται, ἀνάγκη βουλευτικῶς τὰ περὶ τούτου νὰ ἐξετασθῶσιν. Ἡ τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐξέτασις συνίσταται εἴς τε τὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας, τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου τῶν ἀπαιτήσεων, μελέτην καὶ εἰς τὴν

ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ τὰς διακοινώσεις ἀπαιτουμένων τύπων ἔρευναν· καὶ οὐδεὶς μὲν ἀμφιβάλλει περὶ τοῦ δικαίου τῶν διϊσχυρισμῶν τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ τοῦ δευτέρου πολλὰ ἐλέχθησαν, πρέπει ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν βουλὴν σημείωσιν τῶν ἀντικειμένων, τῶν χρονολογιῶν τῶν ἀπαιτήσεων, τῶν χρονολογιῶν τῶν ἀπαντήσεων, καὶ, εἰ δυνατόν, καὶ αὐτὰς ταύτας τὰς ἀπαιτήσεις. Καὶ ἀληθῶς, διότι ἐκ τούτων ἡ μὲν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Κ. Φίνλαιν στηριζομένη δὲν ἄρχεται, ὡς τινες περὶ τὴν κατάκρισιν τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου 1844 ὑπὲρ τὸ δέον ἀφεσκόμενοι διετάθησαν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1836· ἡ δ' ἐπὶ τῶν νήσων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ 1839· ἡ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν Ἀχελῶον ληστευθέντων ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1846, ὡς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Πασιφίκου ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου 1846, πρωθυπουργοῦντος καὶ ὑπουργοῦ ἔτι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν διατελοῦντος τοῦ ἀειμνήστου Ἰω. Κωλέττου· ἡ δὲ ἐν Πάτραις ἀνύψωσις ξένων σημαιῶν ὑπὸ Ἰόνων καὶ ἡ εἰς Πῦργον φυλάκισις ἄλλων συνέβησαν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1847, ὅτε καὶ ἄλλοι τοῦ ὑπουργείου μετεῖχον, πρωθυπουργοῦντος ἔτι τοῦ ἀειμνήστου Κωλέττου· ὅλαι δ' αἱ ὑποθέσεις αὗται ὑπελείφθησαν εἰς ἣν κεῖνται κατάστασιν ἀπὸ τῶν μνημονευθεισῶν ἐποχῶν μέχρι τοῦδε, διελθόντων ἔκτοτε οὐ μόνον τοῦ ὑπουργείου Κωλέττου, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων πρωθυπουργῶν καὶ ὑπουργῶν διαφόρων πολιτικῶν φρονημάτων. Καὶ ὅτι ἡ ζητουμένη αὕτη σημείωσις θέλει εὐκολύνει τὴν βουλὴν νὰ ἀποφανθῇ καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων λεχθέντων.

Ἀπήντησε δ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κυβέρνησις, καὶ πρὸ τῆς γενομένης ταύτης παρατηρήσεως, ἔκρινεν ἀναγκαίαν τὴν δημοσίευσιν πάντων τῶν τὰς ὑποθέσεις ταύτας ἀφορώντων ἐγγράφων, μετὰ συναπτικῆς τῶν διατρεξάντων ἐκθέσεως, ἐν ᾗ θέλει περιλαμβάνεσθαι καὶ τῶν χρονολογιῶν τούτων ἡ σημείωσις· ἀρχομένης δ' αὔριον τῆς τούτων ἐκτυπώσεως θέλουσι διαβιβασθῇ καὶ εἰς τὴν βουλὴν ἀντίτυπα τῆς συλλογῆς ταύτης, καὶ θέλει ἐκτελεσθῇ οὕτως ἡ γενομένη πρότασις.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι, ἀρχομένης αὔριον τῆς ἐκτυπώσεως τῆς συλλογῆς ταύτης, θέλουσι τεθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς βουλῆς τὰ ἀντίτυπα αὐτῆς ἐντὸς δύω ἢ τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν, καὶ τοῦ ὑπουργοῦ βεβαιώσαντος τοῦτο. Πρώτησεν ἄλλος, ἂν ἐλήφθη μέτρον τι ἄλλο ἐπὶ τῶν ζητουμένων νήσων, πλὴν τῆς ἀναγνωσθείσης διακοινώσεως· ἀπήντησε δ' ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἔχει μὲν

ἔτι ἐπίσημον ἄλλην τινὰ πληροφορίαν, οὐδὲ δύναται πλείου νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις, ἐπιφυλασσόμενος νὰ δημοσιεύσῃ τὰ περαιτέρω ἐν καιρῷ.

Προτείναντος δέ τινος νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν σημείωσις καὶ τῶν ἁρπαγέντων ἐμπορικῶν πλοίων καὶ τῶν ἄλλων περὶ τὴν ἁρπαγὴν αὐτῶν ἀξιοσημειώτων συμβάντων, ἵνα καὶ ταῦτα ἐνγνώσει ὦσι τῶν περὶ τὰ κοινὰ βουλευομένων. Ὁ ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι καὶ τοῦτο θέλει σπεύσει νὰ ἐκτελέσῃ ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ πρόεδρος τέλος, συναινέσει τῆς βουλῆς, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὸν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Κ. Π. Δαρειώτου καὶ Ι. Χατσοπούλου, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Κ. Ν. Ἰατροῦ, ὡς πρεσβυτέρου τῶν παρόντων, ἐκπλήρωσις τοῦ ἀντιπροέδρου, ἡ κλήρωσις τῆς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς 3 Φεβρουαρίου παρευρεθησομένης μεγάλης πρεσβεύσεως· ἔλαχον δ' ὡς μέλη αὐτῆς οἱ ΚΚ. Γ. Α. Ἀντωνόπουλος, Ἰωάννης Πετμεζᾶς, Νικόλαος Ἰατρὸς, Ἀναγν. Κεχαγιᾶς, Ῥήγας Παλαμίδης, Βασίλειος Πετμεζᾶς, Εὐστρ. Παρίσης, Δ. Σακελλαριάδης, Γεώργιος Ι. Γιολδάσης, καὶ Ἀναγνώστης Μακρυποκάμισος.

Προτεθείσης τῆς συνεχείας τῆς ἐπὶ τοῦ 19 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον, γενομένου δὲ 18, τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου συζητήσεως, εἰς μὲν ἐξέθηκεν, ὅτι οἱ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὰς προγενομένας συνεδριάσεις ἀγορεύσαντες διαφόρους φόβους ἐξέθηκαν καταχρήσεων τοῦ ὑπουργείου, εἴτε φατριάζοντος καὶ μὴ ἐκδιδόντος τὴν ἑαυτοῦ ἀπόφασιν πρὸς βλάβην τῶν συμφε-

ρόντων τοῦ προικοδοτουμένου, ἐὰν ὁ ὑπὸ συζήτησιν παράγραφος τοῦ ἄρθρου διατηρηθῇ ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐκτίθεται, εἴτε ἐπὶ ταῖς ἐνεργείαις τοῦ προικοδοτουμένου μὴ ἐκδιδόντος ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἀπόφασίν τινα ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν, ὑπὲρ τοῦ προικοδοτουμένου, καλυπτομένων οὕτω τῶν κατὰ τὴν δημοπρασίαν παραβαθέντων τύπων, ἐὰν τροποποιηθῇ ὁ τοῦ ἄρθρου παράγραφος κατὰ τὴν γενομένην πρότασιν, καὶ διαταχθῇ δι' αὐτοῦ ἡ εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην παραχώρησις τοῦ κτήματος ἐν σιωπῇ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν τασσομένην τρίμηνον προθεσμίαν. Καὶ ὅτι οἱ ἐκτεθέντες φόβοι, καταδεικνύμενοι ὑπάρκτοι καὶ ἐκ τοῦ παρελθόντος, αἴρονται τροποποιουμένου τοῦ παραγράφου τούτου ὡς ἐξῆς·

« Τούτων γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· ἐὰν » δὲ τὸ παραχωρητήριον δὲν δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον » ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας, » τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς καθίσταται ἀμετάκλητον διὰ τὸ δη» μόσιον, ἐὰν ὁ προικοδοτούμενος δὲν προτιμήσῃ μετὰ τὴν προ» θεσμίαν ταύτην νὰ παραιτηθῇ. Ἡ κατὰ τὴν τοιαύτην περίστα» σιν γενομένη παραίτησις δὲν συνεπάγει εἰς τὸν προικοδοτού» μενον οὐδεμίαν ζημίαν. »

Παρετήρησε δ' ἕτερος ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης οὐ μόνον δὲν αἴρονται οἱ ἐκτεθέντες φόβοι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον αἱ καταχρήσεις ἐνισχύονται· διότι διὰ τοῦ κειμένου τοῦ παραγράφου ἐλέχθη, ὅτι ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ὑπουργείου ἐντὸς τῆς τασσομένης τριμήνου προθεσμίας, γενομένης τῇ συνεννοήσει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ προικοδοτουμένου, δύναται νὰ ὠφεληθῇ ὁ μεταμεληθεὶς προικοδοτούμενος, ἀπαλλασσόμενος τῆς ἐκ τῆς δημοπρασίας ὑποχρεώσεως πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου· ἐκ δὲ τῆς μετὰ τὴν ἐν σιωπῇ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ἀναγωρίσεως τοῦ προικοδοτουμένου ὡς κυρίου κτήματος, ὡς ἐπροτάθη χθές, δύναται ὁμοίᾳ νὰ προσγένῃ καταδολίευσις τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου ἐκ τοιαύτης τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τοῦ ὑπουργείου συνεννοήσεως· αἱ συνέπεια ὅμως τῆς ἄρτι προταθείσης τροπολογίας δύνανται νὰ ὦσι μᾶλλον ἐπιζήμιοι, οὐ μόνον ἀπαλλασσομένου τοῦ προικοδοτουμένου μετὰ τὴν ἐν σιωπῇ τοῦ ὑπουργείου παρέλευσιν τῶν τριῶν μηνῶν πάσης ἐκ τῆς δημοπρασίας βαρυνούσης αὐτὸν ὑποχρεώσεως, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεουμένου κατ' αὐτὴν τοῦ δημοσίου νὰ καταλείπῃ τὸ κτῆμα εἰς τὸν κατὰ τὴν δημοπρασίαν τελευταῖον πλειοδότην· κατ' αὐτὴν δὲ πρωτόκολλα πλαστὰ καὶ εἰκονικὰ καὶ μυρίαι ἄλλαι περὶ τὰς δημοπρασίας συμβαίνουσαι καταχρή-

σεις θέλουσι λαμβάνει κῦρος. Καὶ ὅτι ἡ βουλὴ, πρὸς ἄρσιν τούτων τῶν ἀτόπων, ἢ πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν παράγραφον, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐκτίθεται, ἢ, ὅπερ αἱρετώτερον, νὰ τροποποιήσῃ τὴν διάταξιν αὐτοῦ δι' ἄλλης, δι' ἧς νὰ καταστήσῃ τὴν δημοπρασίαν ὑποχρεωτικὴν εἴς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πλειοδότας· καὶ ἀληθῶς, διότι πῶς δύναται νὰ ὑποχρεοῦται μὲν ὁ ἀγοραστὴς νὰ δέχηται τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα καὶ μεταμελούμενος, τὸ δὲ δημόσιον οὐδεμίαν νὰ ἔχῃ τοιαύτην ὑποχρέωσιν; Δὲν εἶναι δ' ἄγνωστον πόσον ἡ τοιαύτη τροποποίησις θέλει ἀποβῆ ὠφέλιμος καὶ εἰς τὸ δημόσιον, ὡς ἐνισχύουσα τὸν περὶ τὴν δημοπρασίαν συναγωνισμὸν, καθὸ βεβαιοῦσα πάντας, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὸν καὶ διὰ τὸ δημόσιον. Τελευτῶν δὲ ἐπρότεινε κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα τὴν ἑξῆς τροπολογίαν·

« Τούτων δὲ γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις, » καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας εἶναι ὑποχρεωτικὸν καὶ » διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν ἐτηρήθησαν κατ' αὐτὴν οἱ ἀπαιτούμενοι » τύποι, ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἦναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς » προικοδοτικοὺς καταλόγους, καὶ ἐὰν τὸ κτῆμα δὲν ἐξαιρῆται » τῆς προικοδοτήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. »

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι καλῶς εἶχεν ὁ παράγραφος, εἰ μὴ φόβοι ἐξετίθεντο ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐκ κακῆς πίστεως ἤθελε σιωπήσει καθ' ὅλον τὸ τρίμηνον διάστημα, πρὸς καταδολίευσιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου· ἐπειδὴ ὅμως τὸ παρελθὸν δὲν καταδείκνυσι τοὺς φόβους ὅλως σκαιοὺς, οὐδὲ πρέπει νὰ γενῇ παραδεκτὴ ἡ πρότασις ἵνα μετὰ τὴν ἐν σιωπῇ τρίμηνον προθεσμίαν καθίσταται κύριος τοῦ κτήματος ὁ προικοδοτούμενος, φόβῳ μὴ δημοπρασίαι παρατύπως διεξαχθεῖσαι κατασταθῶσιν ἔγκυροι, διὰ τοῦτο ἀσφαλῶς οὕτω μόνον νὰ τροπολογηθῇ δύναται ὁ παράγραφος, προστιθεμένης ἤτοι μετὰ τὴν ἐν αὐτῷ λέξιν *δημοπρασίας* τῆς περιόδου « οὕτος κηρύττεται αὐτοδικαίως κύριος, » ἐὰν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δημοπρασία διεξήχθη κατὰ τοὺς νομί- » μους τύπους. » Καὶ ὅτι τὰ περὶ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων, ὁσάκις ἀμφισβητηθῶσι μεταξὺ ὑπουργείου καὶ προικοδοτουμένου, θέλουσι λύει τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ἐπὶ προσφυγῇ τοῦ προικοδοτουμένου.

Προτείναντος δέ τινος νὰ τροποποιηθῇ ἄλλως ὁ παράγραφος, καὶ νὰ διατάσσηται δι' αὐτοῦ ἵνα καθίσταται μὲν κύριος τοῦ κτήματος ὁ προικοδοτούμενος μετὰ τὴν τῶν τριῶν μηνῶν παρέλευσιν, νὰ ὦσι δ' ὑπεύθυνοι εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου οἱ ἔνοχοι τούτου

ὑπάλληλοι. Ἐπανέλαβεν ὁ αὐτὸς, ὅτι τοιαύτη διάταξις θέλει ἀντίκεισθαι εἰς τὴν γενικὴν τοῦ περὶ δημοπρασιῶν νόμου διάταξιν, καθ' ἣν δημοπρασίαι, μὴ διεξαχθεῖσαι κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους, εἰσὶν ἄκυροι.

Ἐπήνεγκεν ὅμως ἄλλος ὅτι αἱ τὸν εἰς τὰς δημοπρασίας πλειοδοτοῦντα βαρύνουσαι ὑποχρεώσεις, ἀνάγκη νὰ βαρύνωσι καὶ τὸ δημόσιον, μὴ δυνάμενον κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ κυρόνῃ ἢ ἀκυρόνῃ τὰς δημοπρασίας· οὕτω δὲ τροποποιουμένου τοῦ ἄρθρου, οὐ μόνον τὰ δικαιώματα ἀμφοτέρων τῶν μερῶν θέλουσι διατηρεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ καταχρήσεων ὑπόνοιαι θέλουσιν ἀρθῆ. Καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα ὁ μὲν ἀγοραστὴς θέλει ἐγκαθίστασθαι ἀμέσως μετὰ τὴν δημοπρασίαν, τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ δημοσίου πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν δημοπρασιῶν θέλει περισταλῆ, ἀκυρουμένων μόνων τῶν κατὰ παράβασιν τῶν τύπων διεξαχθεισῶν δημοπρασιῶν, οὐχὶ δὲ καὶ πασῶν κατὰ τὴν αὐθαίρετον τοῦ ὑπουργοῦ θέλησιν.

Παρετήρησε δ' ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι πάντες μὲν συμφωνοῦσιν, ὅτι ἡ κατὰ τύπους διεξαχθεῖσα δημοπρασία πρέπει νὰ ἦναι εἰς πάντας ὑποχρεωτική· ἐπειδὴ δὲ λόγος ἐγένετο περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς δημοπρασίας, καλῶς ποιῶν ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας ὥρισεν αὐτὸ εἰς τρίμηνον, πρὸς ἄρσιν τῶν γινομένων καταχρήσεων. Ὅτι μετὰ τοῦτο ἐπρότεινάν τινες ἵνα, μετὰ τὴν καθ' ὅλον τὸ τρίμηνον τοῦτο διάστημα σιωπὴν τοῦ ὑπουργείου, καθίσταται κύριος τοῦ κτήματος ὁ προικοδοτούμενος· καὶ εὐλόγως, διότι ἐκ τῆς σιωπῆς ταύτης τοῦ ὑπουργείου δικαίως τεκμαίρεται, ὅτι οὐδεμία ὑπῆρξε τύπων παράβασις κατὰ τὴν δημοπρασίαν. Ἵνα δὲ πάντα συμβιβασθῶσι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἡ τοῦ παραγράφου διάταξις κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος προταθεῖσαν τροπολογίαν, τροπολογουμένην ὅμως καὶ ταύτην οὕτως, ὥστε ὁ τελευταῖος πλειοδότης νὰ ἔχῃ κατ' ἀρέσκειαν τὸ δικαίωμα, ἢ νὰ δεχθῇ τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα πληρόνων τὴν προσενεχθεῖσαν τιμὴν, ἢ νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν ἐκ τῆς δημοπρασίας ὑποχρεώσεων.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι τὸν μὲν προικοδοτούμενον ἡ τοῦ 14 ἄρθρου διάταξις ἐδέσμευσε, μὴ ἐπιτρέψασα αὐτῷ νὰ παραιτηθῇ τῆς προικοδοτήσεως ἢ ὑποκύπτων εἰς τὰς ἐκ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ ζημίας, εἰς δὲ τὸ δημόσιον ἀπηγορεύθη νὰ προκαλέσῃ νέαν δημοπρασίαν διὰ τοῦ § ε'. τοῦ ἄρθρου 12· ἄλλως ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀνυρόνῃ τὰς

δημοπρασίας ἐπὶ παραβάσει τύπων, ἂν δ' ἀκυρώσεις δημοπρασιῶν ἐν ἄλλῃ τινὶ περιστάσει διατάξῃ ἰδιοποιεῖται δικαίωμα, μὴ παρακεχωρημένον αὐτῇ διὰ τοῦ νόμου. Ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ἀπαλλάσσεται ὁ προικοδοτούμενος τῆς ἐκ τῆς δημοπρασίας ὑποχρεώσεως, ἐὰν ἡ κυβέρνησις καθ' ὅλον τὸ τασσόμενον τρίμηνον διάστημα σιωπήσῃ, καὶ ἐπειδὴ ὁ τρεῖς ὅλους μῆνας περιμένων προικοδοτούμενος τὴν ἐπὶ τῆς γενομένης δημοπρασίας ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου δύναται νὰ ὑποστήσῃ ζημίας, εἴτε ἀπέχων νὰ πλειοδοτήσῃ εἰς κτήματα ἄλλα, ἐκτεθέντα κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εἰς δημοπρασίαν, εἴτε μηδεμίαν ἄλλην περὶ τῆς ἑαυτοῦ προικοδοτήσεως λαμβάνων πρόνοιαν, διὰ τοῦτο δικαιοῦται νὰ ἀποζημιωθῇ οὕτως εἰπεῖν διὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ πρὸς ἀκύρωσιν τῶν δημοπρασιῶν ἐπὶ παραβάσει τύπων δικαιώματος τῆς κυβερνήσεως· ἐντεῦθεν δὲ, μηδόλως παραβαινομένης τῆς δικαιοσύνης μηδὲ παραβλαπτομένων τῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων, πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἡ τοῦ παραγράφου διάταξις, κατὰ τὰς παρατηρήσεις καὶ τοῦ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητοῦ, ὡς ἑξῆς·

« Τούτων δὲ γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· » ἀλλ' ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυ- » ρώσεως τῆς δημοπρασίας δὲν ἐκφέρῃ ἐπικυρωτικὴν ἢ ἀκυρω- » τικὴν ἀπόφασιν, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς καθίσταται ἀμετά- » κλητον διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν ὁ προικοδοτούμενος δὲν προτι- » μήσῃ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην νὰ παραιτηθῇ. » Καὶ ὅτι εἶπε μὲν *ἀμετάκλητον* καὶ οὐχὶ *ὑποχρεωτικὸν*, ἵνα ἐμφάνῃ ὅτι καλύπτονται οὕτως αἱ συμβᾶσαι τυχὸν παρατυπίαι· δύναται δὲ τοῦτο νὰ διαταχθῇ ἀπαραλλάκτως, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν δικῶν ἡ προταθεῖσα ἀστήρικτος καὶ ἀβάσιμος ἀγωγὴ ἐπιδικάζεται, παρελθούσης ἀνωφελῶς τῆς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου ταχθείσης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας.

Μετά τινα τῶν προαγορευσάντων ἐπαναλαβόντα, ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης δὲν προλαμβάνεται ὁ περὶ συνεννοήσεως τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τοῦ ὑπουργείου ἐκτεθεὶς φόβος, καὶ ἡ ἐκ τῆς σιωπῆς τούτου πραγματοποιηθεῖσα μεταμέλεια τοῦ προικοδοτουμένου, διατηρουμένου κατὰ τὴν τροπολογίαν εἰς αὐτὸν τοῦ δικαιώματος νὰ μὴ δεχθῇ τὸ κτῆμα ἢ νὰ δεχθῇ αὐτό, κατ' ἰδίαν ἐκλογήν, μετὰ τὴν τῶν τριῶν μηνῶν παρέλευσιν.

Ἐπανέλαβε καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι τοιαύτη συνεννόησις οὐδέποτε εἶναι δυνατὴ, θέλει δὲ σπεύδει ἡ κυβέρνησις νὰ ἐκδώσῃ

τὴν ἐπὶ τῆς δημοπρασίας ἀπόφασιν, τοσούτου ὑπάρχοντος παρὰ τῷ προικοδοτουμένῳ συμφέροντος.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι δι' αὐτῆς παραβαίνεται ἡ γενικὴ τοῦ περὶ δημοπρασιῶν νόμου διάταξις, καθ' ἣν αἱ παρατύπως ἐνεργηθεῖσαι δημοπρασίαι εἰσὶν ἄκυροι· ὁ δὲ ὑπὸ συζήτησιν νόμος πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ ἄλλως διακινδυνεύοντα τοῦ δημοσίου συμφέροντα.

Ἐπανέλαβεν ὁ αὐτὸς, ὅτι, ἂν φόβος δύναται νὰ ὑπάρξῃ, μὴ ὁ ὑπουργὸς καταδολιευθῇ οὕτω τῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων, τότε ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἰδία ἐν τῷ νόμῳ διάταξις, καθιστῶσα τὸν ὑπουργὸν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὑπεύθυνον εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν γεγονότα ἐνισχύουσι πάντας τοὺς ἐκτεθέντας φόβους, διότι καὶ ἡ δυστροπία καὶ καταχρήσεις τῶν προικοδοτουμένων καὶ ὁ φατριασμὸς ἢ ἡ ἰδιοτέλεια τοῦ ὑπουργοῦ, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑπόνοιαι ἀνύπαρκτοι. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἀγορευσάντων, τινὲς μὲν ἐπρότειναν νὰ κατασταθῇ ἀμετάκλητον ὑπὸ τοῦ δημοσίου τὸ τῶν δημοπρασιῶν ἀποτέλεσμα, ἄλλοι δὲ ὅτι καὶ οὕτω δὲν προλαμβάνεται ἡ ἐξ ἰδιοτελείας τοῦ ὑπουργοῦ καὶ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ προικοδοτουμένου δυναμένη νὰ ἐπιγίνῃ βλάβη τῶν δημοσίων συμφερόντων· ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν ἀμφοτέρων αἱ ἐπιθυμίαι νὰ ἐκτελεσθῶσιν. Ὅτι οἱ τὸ πρῶτον προτείναντες φθάνουσιν εἰς τὴν ἐπιβλαβῆ συνέπειαν τῆς δεσμεύσεως τοῦ δημοσίου καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν γαιῶν αὐτοῦ· δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέηται τὸ δημόσιον μετὰ τῶν ἀτόμων τῶν ὑπουργῶν, ἀλλ' εἰς μὲν τὸ πρῶτον πρέπει πάντοτε νὰ ἀποδίδηται καλὴ πίστις, οἱ δὲ περὶ καταχρήσεων φόβοι πρέπει νὰ ἐκπηγάζωσιν ἐκ τῶν ἀτόμων τῶν ὑπουργῶν· οὕτω δ' ἦτον αἱρετώτερον νὰ ἐξασκηθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ὁ φατριασμὸς καὶ νὰ ζημιωθῶσιν οἱ ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν ὑποβλεπόμενοι, ἀκυρουμένων πασῶν τῶν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν κατακυρωθεισῶν δημοπρασιῶν, ἢ νὰ κηρυχθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ δημόσιον αἱ γενόμεναι δημοπρασίαι· διότι οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, ὅτι ἐφάνησαν ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τινὲς οὕτω τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου καταδολιευόμενοι, ὥστε καὶ εἰκονικαὶ εἴδομεν δημοπρασίας καὶ εἰκονικοὺς ὑπερθεματισμούς· θέλει δὲ καιρίαν ὑποστήσει τὸ δημόσιον ζημίαν, ἂν ἐνεργηθῶσι καὶ αὖθις δημοπρασίαι, οἷαι ἡ πρό τινων ἐτῶν ἐν Πάτραις πρὸς ἀγορὰν δισχιλίων στρεμμάτων γῆς ἀντὶ 10 δραχ. ἑκάστου γενομένη. Καὶ ὅτι εὐκταῖον μὲν ἦτον, ἂν δὲν ὑπῆρχον φατριάζοντες ὑπουργοί· τούτου ὅμως ὑποτεθέντος, τὸ κακὸν οὐχ ἧττον αἴρε-

ται, καταχωριζομένης ἐν τῷ νόμῳ ῥητῆς διατάξεως, κηρυττούσης τὴν κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριμήνου προθεσμίας σιωπὴν τοῦ ὑπουργείου ὡς ἄρνησιν ὑπηρεσίας· διότι, διὰ τοῦ ἀτομικοῦ τούτου περιορισμοῦ, οὐδεὶς τῶν ὑπουργῶν θέλει ἔχει τὴν τόλμην νὰ ἐπιδειχθῇ οὕτω φατριαστικῶς, ἐκ φόβου μὴ διακινδυνεύσῃ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ θέσιν, καὶ καταστασθῇ ἀντικείμενον ποινικῶν ἐγκλήσεων.

Προσελθὼν ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέπτυξεν, ὅτι, ἐμφανισθεὶς χθὲς ἐνώπιον τῆς βουλῆς, εἶπεν ὀλίγα τινὰ περί τε τῆς νῦν καταστάσεως τῶν ἡμετέρων πραγμάτων καὶ περὶ τῆς θέσεως, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἤδη τὸ οὐσιώδες ἀντικείμενον, ὅπερ ἀπασχολεῖ κατ' αὐτὰς τὴν ὅλην προσοχὴν τοῦ τε ἔθνους καὶ τῆς κυβερνήσεως. Καὶ χθὲς μὲν ὑπέβαλεν εἰς τὸ σῶμα τὴν παρὰ τοῦ Κ. Οὐάϊς γενομένην ἄλλοτε πρὸς τὴν κυβέρνησιν διακοίνωσιν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς ἀπάντησιν τοῦ παρ' ἡμῖν πρέσβεως τῆς τῶν Γάλλων δημοκρατίας Κ. Θουβενὲλ, πρὸς δὲ, καὶ τὴν ἀπάντησιν, ἣν αὐτὸς οὗτος διεύθυνε πρὸς τὸν πρέσβυν τοῦτον. Ἀλλά, μόλις ἐξελθὼν ἔπειτα τοῦ κοινοβουλίου, συνέταξε καὶ τὴν ἐξῆς πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἀπάντησιν, ἣν ὑποβάλλει ὡσαύτως ἐνώπιον τῆς βουλῆς. Ἀναγνωσθείσης δὲ ταύτης ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ ἐχούσης οὕτω·

« Ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Ἀθῆναι τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου 1850).

Κύριε!

Ἔλαβον τὸ ὁποῖον μοὶ ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ διευθύνετε ἔγγραφον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9 Φεβρουαρίου. Νέαν ἡ κοινοποίησις τὴν ὁποίαν περιέχει παρέσχεν ἀφορμὴν ἐκπλήξεως καὶ λύπης εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Μοὶ εἶναι ἀδύνατον ἐντὸς τόσῳ βραχυτάτου χρόνου νὰ συζητήσω τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους προτείνετε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπὲρ τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων διεκδικήσεως τῶν δύω νησιδίων τῆς Σαπιέντσας καὶ τῆς Ἐλαφονήσου. Ἓν μόνον νέον ἐπιχείρημα παρετήρησα, τὸ ἐκ μιᾶς πράξεως τῆς Ἑπτανησιακῆς Συνελεύσεως ὑπὸ χρονολογίαν 1804 προκύπτον, καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του εἶναι λίαν ἀμφισβητήσιμον· διότι τὰ βουλεύματα μιᾶς συνελεύσεως καὶ αἱ πράξεις της δὲν δύνανται αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ νὰ ἀποτελέσωσι τίτλον κατὰ μιᾶς ἄλλης κυβερνήσεως.

Μοὶ ἀνηγγείλητε, Κύριε, ὅτι, καὶ πρὶν ἡ λήθῃ εἰς Λονδίνον τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Γλαράκη ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 (29) Νοεμβρίου, ἦτον ὁριστικὴ τοῦ ὑπακόμητος Παλμερστῶνος ἡ ἀπόφασις, καὶ διατεταγαὶ εἶχον δοθῇ ἵνα ἀποπεμφθῶσιν ἐκ τῶν νήσων τούτων οἱ ξένοι, εἵτινες κατοικοῦσι τὰ μέρη ταῦτα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, ἢ ἐνεργοῦσιν ἐκεῖ οἱανδήποτε ἐξουσίαν ἐν ὀνόματι τῆς κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως.

Ὅπως ὁ Κ. Γλαράκης σᾶς παρετήρησε, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον περιέμενε, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα, τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὁ Κ. Ἐδ. Λάϋονς, ἐν τῇ διακοινώσει του τῶν 27 Ὀκτωβρίου 1839, ἐπεφυλάχθη νὰ καταθέσῃ καὶ δὲν κατέθεσε· ὁ δὲ προκάτοχός μου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δημοσίων ἐγγράφων, ἅτινα εἶχεν εἰ, τὴν διάθεσίν του, καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Μονεμβασίας, ἐπεστήριξε τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν νήσων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου.

Ἐλπίζω, Κύριε, ὅτι θέλετε μοὶ δώσει καιρὸν διὰ νὰ συμπληρώσω τὰς ἐρεύνας, αἵτινες δὲν θέλουσιν ἀρήσει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν εἰς τινα περὶ τῆς νομιμότητος τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἡ ἐν καλῇ τῇ πίστει ἀρξαμένη ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου συζήτησις δὲν θέλει διακοπῇ ὑπὸ μέτρων, δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσι νέον καὶ ὀδυνηρὰν προσβολὴν εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ βασιλέως, τοῦ σεβασταῦ μοι Κυρίου, καὶ εἰς τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Βασιλείου.

Τὰ μόνον δικαίωμα τῶν ἀδυνάτων ἀπένα τι τῶν ἰσχυρῶν συνίσταται εἰς τὴν ἐλευθέραν συζήτησιν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω, ὅτι κυβέρνησις, τοσούτῳ πεφωτισμένη ὡς ἡ τῆς Α. Βρεταν. Μεγαλειότητος, καὶ ἔχουσα εἰς τὴν διάθεσίν της τηλικαύτα μέσα ἐνεργείας, θὰ θελήσῃ ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πρὸς κατάρτισιν τῆς ὁποίας συνετέλεσε, νὰ ἐξέλθῃ τῆς ὀφειλομένης μετριότητος πρὸς τὴν ἀδυναμίαν, καὶ τῆς δικαιοσύνης τὴν ὁποίαν ἐπιζητεῖ ὑπὲρ τῶν δικαίων της.

Δέχθητε κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κύριον Θωμᾶν Οὐάϊς, Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος. »

ἐξηκολούθησεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἔλαβε μὲν οὐδεμίαν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου ἀπάντησιν· ἀλλὰ, μόλις ἐπέστειλεν αὐτὸ, καὶ ὁ Κ. Θουβενὲλ, εἰς οὗ τὸν ζῆλον οὐ σμικρὰ βεβαίως ὀφείλει, ἐκοινοποίησεν αὐτῷ ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Κ. Οὐάϊς διακοίνωσιν, ἧς δὲν ἀπέστειλε μὲν πρὸς αὐτὸν τὸ πρωτότυπον, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, ἣν οὗτος ἀπέτεινε πρὸς ἐκεῖνον, ἐξάγεται, ὅτι σκοπὸς τοῦ νὰ προσβληθῇ ἡ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἀκεραιότης ὑπάρχει καὶ ἐδόθησαν ἤδη τοιαῦται περὶ τούτου διαταγαί· συνάμα δ' ἡ τοῦ Κυρίου Οὐάϊς πρὸς τὸν Κ. Θουβενὲλ διακοίνωσις προστίθησιν, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ τῶν νησιδίων κατοχή. Ἀλλὰ ποίαν δύναται, πρὸς Θεοῦ! νὰ ἔχῃ βάσιν ὁ ὑπουργὸς, ὅταν, εἰς τοιαῦτα μάλιστα ζητήματα, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἡ τῶν πραγμάτων συζήτησις ἐλευθέρα καὶ δέχηται πικρὰς ἐπιπλήξεις, διότι δὴθεν ἐβράδυνε ν' ἀπαντήσῃ; Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθησαν, προτάσει αὐτοῦ, παρὰ τοῦ γραμματέως τότε πρὸς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν ἔγγραφον τοῦ Κ. Θουβενὲλ καὶ ἡ πρὸς τὴν τοῦ Κ. Οὐάϊς διακοίνωσιν ἀπάντησις αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτως·

« Ὁ Κύριος Πρέσβυς τῆς Α. Βρ. Μ. ἀνήγγειλε πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Κ. Θουβενὲλ, Πρέσβυν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὅτι, καὶ τοι ἀπευθύνας πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν ἀπὸ 9 τρέχοντος διακοίνωσίν του, δὲν ζητεῖ μ' ὅλα ταῦτα νὰ λάβῃ ἀμέσως τὴν κατοχὴν τῶν νησιδίων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου, καὶ ὅτι δὲν ἦτον τοιαύτη ἡ ἔννοια τῆς διακοινώσεώς του. Ἀναγγέλων τοῦτο πρὸς τὸν Κ. Λόντων ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Γαλλίας, τῷ ἐνεχείρισε συγχρόνως καὶ τὴν ἀκόλουθον πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἀπάντησίν του. »

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θωμᾶν Οὐάϊς Ὑπουργὸν Πληρεξούσιον τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου) 1850.

« Ὁ ὑποφαινόμενος σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς Πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ σήμερον διακοίνωσιν.

Ἂν ἠννόησεν ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα τῆς διακοινώσεως, ἣν ἐγνωστοποίησεν αὐτῷ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ, ὁ ὑποφαινόμενος φρονεῖ, ὅτι ἡ διακοίνωσις αὕτη διαιρεῖται εἰς τρία μέρη· ἐν τῷ πρώτῳ ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς ἀναγγέλλει, ὅτι, καὶ πρὶν ἢ λάβῃ τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Γλαράκη ἡ ἐξοχότης του ὁ Κ. Λόρδος Παλμερστὸν, εἶχεν ἤδη ἀποφασίσει νὰ ληφθῶσι μέτρα ὅπως

ἀπομακρυνθῶσιν ἐκ τῶν νησιδίων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου οἱ ξένοι ὅλοι, οἱ μὴ ὄντες πολῖται Ἰονες. Ἀλλ' οὐδόλως παρατηρεῖται ἐν αὐτῷ, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Γλαράκη ἐπέφερε τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὴν ἀναστολήν· ἀπ' ἐναντίας εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς διακοινώσεώς του ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς ἐκτίθησι τὰ κατ' αὐτὸν δικαιώματα τῶν Ἰονίων Νήσων ἐπὶ τῆς κυριότητος τῶν διαφιλονεικουμένων νησιδίων. Τέλος διὰ τοῦ τρίτου μέρους μέμφεται τὸν Κ. Λόντον, διότι περιέλαβε μεταξὺ ἄλλων ἰδιωτικῶν συμφερόντων ἀπαίτησιν φύσεως πάντῃ διαφόρου, καὶ τοῦτο, *εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν* ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Βρ. Μ. δὲν εἶχε *δώσει* ἀκόμη διαταγὴν τοῦ νὰ *γερῇ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν οἱαδήποτε διακοίνωσις* περὶ Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας. Ἂν ὁ ὑποφαινόμενος δὲν ἀπατᾶται, τὸ ἀπὸ 9 τοῦ τρέχοντος ἔγγραφον τοῦ ἐντιμοτάτου Κ. Θ. Οὐάϊς πρὸς τὸν Κ. Λόντον περιέχει τὴν διακοίνωσιν ταύτην, ἥτις μάλιστα οὐδόλως ἀναφέρει ὁποία προθεσμία παραχωρεῖται πρὸς ἀπάδοσιν τῶν δύο περὶ ὧν ὁ λόγος νησιδίων εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν. Τῷ ἦτον ἐπομένως ἐπιτετραμμένον νὰ πιστεύσῃ, κατὰ τὴν ἔννοιαν μάλιστα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν Δυνάμεων κατοχὴ τῶν νησιδίων τούτων ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῇ ἄνευ ἀναβολῆς. Ἄλλως τε ὁ ὑποφαινόμενος χαίρει, διότι ὁ Κ. Ὑπουργὸς Πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀφορμὴν ἵνα τῷ ἐξηγήσῃ σαφέστερον τοὺς σκοπούς του, καὶ σπεύδει νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ διότι τὸν διεβεβαίωσεν ἤδη πληρέστατα ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου.

(Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΛ. »

Ἀναλαμβάνων δὲ τὸν λόγον, προσέθηκεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι καὶ αὐτὸς καθῆκον θεωρῶν ν' ἀπαντήσῃ, ἐπέστειλεν ἰδίαν πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἀπάντησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ταύτην ὡς καὶ εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔλαβεν. Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ ταύτης παρὰ τοῦ γραμματέως ὡς ἑρεξῆς·

Ἀθῆναι τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου) 1850.

Κύριε!

« Ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἔλαβε τὴν καλοσύνην νὰ μοὶ διακοινώσῃ πρὸ ὀλίγου τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν τῷ ἀπευθύνατε ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ τῷ ἀναγγέλλετε ὅτι οὐδέποτε εἴχετε τὸν σκοπὸν νὰ ζητήσετε τὴν ἄμεσον κατοχὴν τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας. Τοιαύτη δὲν

ἦτον ἡ ἔννοια τὴν ὁποίαν ἀπέδωκα εἰς τὴν διακοίνωσίν σας τῆς 9 Φεβρουαρίου, ὡς τὸ παρετηρήσατε ἐξ ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γράψω σήμερον.

Ἤθελε μοὶ εἶσθαι πολὺ εὐχάριστον νὰ λάβω παρ' ὑμῶν τὴν αὐτὴν διαβεβαίωσιν, τὴν ὁποίαν ἐκάματε πρὸς τὸν Κ. Θουβενέλ· ἀλλὰ καὶ οὕτω θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ μὴν ἀφήσω ἐν τῇ μνησθείσῃ διακοινώσει μου εἰμὴ τὰ μέρη, τὰ ἀφορῶντα τὴν συνοπτικὴν συζήτησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντσας, ἐπιφυλαττόμενος ὡς σᾶς εἶπον νὰ τὰ συζητήσω ἐκτενέστερον.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θωμᾶν Οὐάϊς Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Βρ. Μ. »

Ἐπήνεγκεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι, καθ' ἃ ὑπεσχέθη, ἐμφανιζόμενος καὶ αὖθις πρὸς τὴν βουλὴν, ὑπέβαλε πάσας τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου νεωτέρας τῆς κυβερνήσεως πράξεις. Ὅτι ἐξ αὐτῶν τούτων πᾶς τις πείθεται, ὅτι οὐδὲ κεραίαν ἐξέκλινεν ἡ κυβέρνησις ἐκείνων τῶν βάσεων, ἅτινα ἀμφότερα τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐξ ἀρχῆς ἐνέκριναν ὡς καταλλήλους, ἐφ' ᾧ οὐδεὶς, πέποιθε, θέλει εἴπει αὐτῷ ὅτι μετέβαλε φάσιν. Ὅτι ἅμα, μεταβαλλομένου τυχὸν τοῦ ζητήματος, ἀπαιτηθῇ διαφορός τις ἐνέργεια, προσελθὼν θέλει ἀναγγείλει καὶ τοῦτο. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος παρατηρεῖ, ὅτι οὐδεμία νόθευσις ἢ περιπλοκὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως, ἀλλ' ὅτι τοὐναντίον ἐκ τῶν ἐγγράφων αὐτῶν καὶ τῶν πραγμάτων συνάγεται, ὅτι κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια τοῦ νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἐπαξίως τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ τε Θρόνου καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ὅτι ἐπιθυμεῖ μάλιστα νὰ πιστεύσῃ, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ μέγα ἔθνος τῶν Ἄγγλων καὶ ἡ φωτεινὴ αὐτοῦ κυβέρνησις, διασκεδασθέντος τοῦ σκότους, δὲν θέλουσιν ἀποφασίσει ποτὲ νὰ καταστρέψωσι τὸ ἔργον αὐτὸ τῶν χειρῶν των, τὴν Ἑλλάδα, ὑπὲρ ἧς καὶ χρήματα καὶ στόλους καὶ αἷμα προσήνεγκον. Ταῦτα, προσέθηκε, νομίζει, θέλουσι πείσει τοὺς ὀλίγους ἐκείνους, οἵτινες πρὸς διαστροφὴν τῆς κοινῆς γνώμης διαφόρους διασπείρουσι φήμας· γνώμης ἐκφρασθείσης πανδήμως καὶ ἀποδειξάσης, ὅτι ὁ Ἕλλην ἐσυνείθισεν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν γνωρίζει νὰ ὑπομένῃ τὰ δεινὰ, ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου τε καὶ τῆς Πατρίδος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ χθὲς ἀναγνωσθεῖσα πρὸς τὴν βουλὴν διακοίνωσις τοῦ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας πληρεξουσίου, ἐξ ἧς συνήγετο, ὅτι προύκειτο τὸ μέτρον τῆς τῶν νησιδίων Σαπιέντσας

καὶ Ἐλαφονήσου κατοχῆς, ἀναμφιβόλως ἐλύπησε τὰς καρδίας ἁπάντων· ἡ δ' ἀρτίως ἀναγνωσθεῖσα τοῦ Κ. Θουβενὲλ πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἀπάντησις, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον πρόκειται νὰ ληφθῇ μέτρον, δὲν δύναται ἢ νὰ διασκεδάσῃ τὰς πρώτας λυπηρὰς ἐντυπώσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διῆγον οἱ ἀντιπρόσωποι. Ἐφ' ᾧ εὐαρέστως εἶδε τῷ ὄντι καὶ ἡ βουλὴ τὰς ὑπὲρ ἡμῶν ἐνεργείας τοῦ τε φιλοτίμου πρέσβεως τῆς Γαλλίας, ὡς καὶ τοῦ τῆς Ῥωσσίας ἐπ' ἄλλων τοῦ ζητήματος περιστάσεων. Ἐπίσης δὲ καὶ αἱ σήμερον ἀναγνωσθεῖσαι δύω τῆς κυβερνήσεως διακοινώσεις ἦσαν καὶ ὀρθαὶ καὶ ἀνάλογοι ὅλως τῆς ὑποθέσεως, καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει βεβαίως, ὅτι μέχρι τέλους θέλει τηρήσει διαγωγὴν τῆς τε ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἐπαξίαν. Ἐφ' ᾧ περαίνων τὸν λόγον προσέθηκεν, ὅτι, ἅμα ἐκτυπωθέντων, κατὰ τὰ χθὲς ἀποφασισθέντα, τῶν περὶ τῆς ὑποθέσεως ἐγγράφων, θέλει ἐγκύψει τὸ σῶμα καὶ εἰς πᾶν ἕτερον τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορῶν, καὶ θέλει ἐξαγάγει ἂν ἡ περὶ τῶν νησιδίων πρότασις περιείχετο ἐν αὐτοῖς.

Τελευταῖον μετά τινα προτείναντα, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ μὲν ὑπουργὸς ὑπεσχέθη τὴν τῶν ἐγγράφων προσαγωγὴν, ἐρρέθη δ' ὑπό τινων ὅτι ἐν μεταφράσει διαστρέφεται δῆθεν ὁ τῶν ἰδεῶν νοῦς, καλὸν εἶναι, ἂν δὲν προσκρούῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς, νὰ καταθέσῃ ταῦτα ἐν πρωτοτύπῳ· ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε περὶ ὥραν 2 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν, ἀναβαλὼν τὰς βουλευτικὰς ἐργασίας ἐπὶ τὸ προσεχὲς σάββατον.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 6 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τῶν προεδρευσάντων αὐτῆς καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτοῦ Δ. Φρεινοῦ,

αἰτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὴν τῆς συζύγου αὐτοῦ ἀσθένειαν, παρετήρησέ τις, ὅτι ὁ βουλευτὴς οὗτος, καὶ πρότερον καὶ ἤδη ταμίας διατελῶν τῆς βουλῆς, ὤφειλε κατὰ τὸ 107 τοῦ κανονισμοῦ ἄρθρον νὰ ὑποβάλῃ ἀπολογισμὸν τῆς ἐν γένει ταμιακῆς αὐτοῦ διαχειρίσεως· ἀλλ' ὅτι ἀντὶ τούτου πολλαὶ καθυστεροῦνται ἀπὸ τῆς παρελθούσης συνόδου ἀποζημιώσεις βουλευτῶν, ὧν περ οὗτοι μὲν ὑποβάλλουσι κατάλογον εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, αὕτη δὲ βιάζεται νὰ παραδέχηται αὐτὰς ἐν ἀγνοίᾳ· ἐφ' ᾧ προτείνει ὅπως ἐπανελθὼν ὑποβάλῃ τὸν ἀπολογισμὸν ὁ ῥηθεὶς ταμίας.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ὅλως ἄσχετος εἶναι ἡ παρὰ τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ αἰτουμένη ἄδεια πρὸς τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα· ἐπειδὴ, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἄδειαν, ὁ βουλευτὴς δύναται, κατὰ τὸν κανονισμὸν, νὰ ζητήσῃ ταύτην· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ταμιακὴν αὐτοῦ διαχείρισιν, ὑπάρχει ἡ ἐπ τούτῳ ἐπιτροπὴ, πρὸς ἣν δύναται νὰ δώσῃ εὐθύνας· διὸ συίστηται νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ μηνιαία ἄδεια.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ὁ μὲν ἀνωτέρω βουλευτὴς ἐξαιτεῖται τρίμηνον ἄδειαν, καὶ εἰς τὴν βουλὴν ἀπόκειται ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦτου· ἀλλὰ τὸ νὰ προσκληθῇ ἐνταῦθα ὅπως δώσῃ λόγον, τοῦτο ἀντίκειται πρὸς τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ καὶ ὡς ἀντιπροσώπου καὶ ὡς πολίτου. Ὅτι, ἂν βουλευταί τινες ἔχωσι τυχὸν ἀπαιτήσεις, ὑπάρχουσι ἐνταῦθα οὐ μόνον τὸ προεδρεῖον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰ ἀναγκαῖα βιβλία δι' ὧν δύναται νὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος· καὶ ὅτι ἄλλως, οὗτος μὲν νομίζει ὅτι κατ' ἔτος ὑπέβαλεν ὁ ῥηθεὶς ταμίας τὸν ἀπαιτούμενον ἀπολογισμὸν, ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχωσι καὶ ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τῆς δαπάνης, δύνανται νὰ ἐκτεθῶσιν αὗται ἀπὸ τοῦ βήματος.

Ἄλλου δέ τινος ἐπιβεβαιώσαντος ὅτι ὑπέβαλεν ὁ ῥηθεὶς τὸν περὶ οὗ πρόκειται ἀπολογισμὸν μέχρι τέλους τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς λιξάτης συνόδου, ἐκτὸς τῶν μετὰ ταῦτα 18 ἡμερῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ διὰ ταύτας ἀνέθηκεν εἴς τινα τὴν τοῦ ἔργου συμπλήρωσιν, ἐπιφυλαττόμενος ὅπως λαβὼν ὑπογράψῃ καὶ ταύτην.

Καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος ὅτι μόνον ὁ τῶν 18 ἡμερῶν ἀπολογισμὸς καθυστερεῖται, ὅπερ ἀγνοεῖ, φαίνεται, ὁ κατὰ πρῶτον ἐνστὰς· καὶ ἀναπτύξαντος ὅτι τὰ τοῦ βουλευτοῦ χρέη εἶναι πολλῷ ἀνώτερα τῶν τοῦ ταμίου, ἐφ' ᾧ δὲν πρέπει νὰ τῷ ἀρνηθῶσι τὴν ἄδειαν. Διεσάφησεν ἕτερος ὅτι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἡ προκειμένη διαφορὰ, ἢ καθυστέρησις τῆς ἀποζημιώσεως εὐαρίθμων τινῶν βουλευτῶν, οἵτινες, μηνιαίαν λαβόντες ἄδειαν καὶ

ἐντὸς ταύτης ἐπανακάμψαντες, δικαιοῦνται, κατὰ τὸν κανονισμὸν, νὰ μὴ στερηθῶσι τῆς ἀποζημιώσεως σύτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ τῷ ῥηθέντι μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια.

Ἐπίσης δὲ ἐπὶ ταῖς αἰτήσεσι τῶν βουλευτῶν Θ. Πετρινοῦ, Γ. Α. Ἀντωνοπούλου καὶ Γ. Κονδύλου, αἰτουμένων μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ μὲν καὶ πρὸς τούτους, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον τοῦ νὰ περιλείπηται ὁ ἀριθμὸς 90 βουλευτῶν, προσκαλουμένων συνάμα καὶ τῶν ἀπόντων.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν αὐτὸ καὶ ὡρίμως σκεφθεῖσα, παρατηρεῖ τὰ ἑπόμενα.

Μ' ὅλον ὅτι ἡ πίστωσις πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1850, λαμβάνεται ὅμως ὡς βάσις ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1849, καὶ κατ' αὐτὸν ἡ τετράμηνος πίστωσις ἀναβαίνει εἰς δρ. 5,268,330· ἡ ἐπιτροπή σας ὤφειλεν ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ, ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τόσα ἔσοδα ἐφέτος ὅσα δύνανται νὰ παράσχωσιν, ἀναλόγως, τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς μίαν τετραμηνίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της.

Εἶναι τοῖς πᾶσιν ὁμολογούμενον, ὅτι δὲν ἔπεσεν ὁ συνήθης σπόρος εἰς τὴν γῆν ἐφέτος, ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ συνεχῶν ὑετῶν· ὅτι τά τε μεγάλα καὶ μικρὰ ζῶα ὑπέστησαν φθοράν, ἕνεκα δὲ τῆς ὑπερβολικῆς χιόνος καὶ τοῦ παγετοῦ αἱ ἐλαῖαι καὶ λεμονοπορτοκαλέαι ἐβλάβησαν ὄχι μικρὸν, τοῦ δὲ σταφιδοκαρποῦ ἡ κατάστασις δὲν εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ μᾶς ἦναι γνωστὴ· ὥστε καθ' ὅλα τὰ διδόμενα δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νὰ ἔχωμεν τόσα ἔσοδα ὅσα κατὰ τὸ παρελθόν.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849 τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων καὶ τινων ἄλλων ἀφεύκτως ἐλαττωθησομένων προσλεφθέντα εἰσοδήματα ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὰ 2/3 τοῦ ὅλου τῶν ἐσόδων, καὶ ἑπομένως ἡ ἐξ αὐτῶν ἐλάττωσις θέλει εἶσθαι ἐπαισθητή.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν παρατηρεῖται, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἐνδεχόμεναι ἐλαττώσεις ἄλλων φόρων, αἵτινες ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος συμβαίνουσι πότε μὲν εἰς τοῦτο, πότε δ' εἰς

ἐκεῖνο ἐκ τῶν παραλειφθέντων κεφαλαίων, οὐδ' ὑπελογίσθησαν αὐστηρῶς αἱ λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν ἐλαττώσεις. Ἐὰν λοιπὸν ἤθελε δοθῇ ἡ πίστωσις ἀπαραλλάκτως ὅπως ζητεῖται, θέλει καλύψει πολὺ μέρος ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τοὺς λοιποὺς ὀκτὼ μῆνας.

Ἐὰν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐσυζήτει ἡ ἐπιτροπή σας τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἤθελεν ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1850**, ὡς ἐγίνετο ἄλλοτε πρὶν ζητηθῶσι πιστώσεις, ἤθελε φέρει ἐνώπιόν σας ἔργον ἐνδεχομένως τελειότερον, καὶ ἤθελεν ὑποδείξει κατὰ πόσον, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον ἠδύνατο νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐβράδυνεν ἐπὶ τοσοῦτον, παρὰ τὴν μέχρι τοῦδε τάξιν, ἐνῷ ἐρέτος ὑπῆρχεν ὁ ὑλικὸς χρόνος πρὸς σύνταξιν αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς ἐγκαίρου ἀπουσίας τῶν βουλῶν, ὁδηγουμένη ἐκ τοῦ περισσευοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν σκέψεων, ὅσας ἀνωτέρω ἐξέθηκε.

Γνωμοδοτεῖ.

Νὰ δοθῇ τετραμηνος πίστωσις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προβλεπομένων ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰ ὁποῖα θέλουσι κανονισθῇ καὶ τὰ ἔξοδα τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ταῦτα πρὸς ἰσορροπίαν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· τὸ δὲ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ εἰσάξῃ ὅσον τάχιστα τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς ἐπιψήφισιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **4** Φεβρουαρίου **1850**.

Ὁ Εἰσηγητὴς Μ. Β ι τ ά λ η ς.»

Ἀνήγγειλεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπέστειλε πρὸς τὸ σῶμα πίνακας γενικοὺς τῶν συνταξιούχων μετ' ἐκθέσεως συνωδευμένους, ἅτις, ἀπόντος αὐτοῦ, δὲν δύναται ν' ἀναγνωσθῇ· καὶ ὅτι τῶν πινάκων τούτων, εἰς τὸ γραφεῖον παρακατατιθεμένων, δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλευταί.

Ἐπερωτήσαντος δέ τινος ἂν ὁ Ὑπουργὸς, ὑποβάλλων ταῦτα, ἐννοῇ ὅτι θέλει εἰσαγάγει ἢ οὔ τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι, ἐὰν μὲν τὸ σῶμα θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν αὐθημερὸν τοῦ περὶ πιστώσεως νομοσχεδίου συζήτησιν, δύναται, προσκαλούμενος ὁ Ὑπουργὸς, νὰ δώσῃ καὶ τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας· ἐὰν δ' ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον, δύναται ν' ἀπαντήσῃ τότε τὰ δέοντα.

Ἀποδεξαμένης δὲ τὸ δεύτερον τῆς βουλῆς, ἀνηγγέλθη ἀντι-

κειμένου τῆς παρούσης ἡ συνέχεια τῆς τοῦ **19** ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου συζητήσεως· ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξέ τις, ὅτι ἐπὶ τοῦ τελευταίου τοῦ ἄρθρου ἐδαφίου, περὶ οὗ τοσαῦτα ἐρρέθησαν, εἶχεν ὑποβάλει τροπολογίαν, δι' ἧς πᾶσα προϋλαμβάνετο ὑπόνοια, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ τε πολίτου καὶ τοῦ δημοσίου, ματαιουμένης τῆς ἀφ' ἑκατέρων τῶν μερῶν ὑπεκφυγῆς τῆς δημοπρασίας. Καὶ ἀληθῶς μὲν τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ μόνον τὴν ἀπὸ τοῦ κτήματος ἀπαλλαγὴν τοῦ πολίτου, ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν δὲν χορηγηθῇ αὐτῷ τὸ παραχωρητήριον· ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἐνέμενε τυχὸν εἰς τὸ τῆς δημοπρασίας ἀποτέλεσμα, τί ἤθελε πράξει, ὅπως, πειθαναγκασθὲν τὸ Ὑπουργεῖον, δώσῃ ἓν πέρας; Νὰ περιμένῃ ἐπ' ἄπειρον τὴν τοῦ παραχωρητηρίου ἔκδοσιν, ἢ ἀπελπισθεὶς νὰ πλειστηριάσῃ ἐπὶ κτήματος ἄλλου; Καὶ ἐρρέθη μὲν ὅτι δὲν πρέπει νὰ δεσμευθῇ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ ν' ἀκυρόνῃ τὰς παρὰ τύπον ἐνεργουμένας δημοπρασίας· ἀλλ' αὐτὸς, ἐπίσης συμφώνων κατὰ τοῦτο, προστίθησιν ὅτι οὐχ ἧττον ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ περαιώνῃ ὅσον οἷόν τε τάχιον τὰς οὐσιώδεις αὐτὰς ἐργασίας· ἐφ' ᾧ εἰς τοῦτο ἀρκούμενοι μόνον οἱ ἀντειπόντες, ἔπρεπε νὰ ζητήσωσι τὴν πέραν τῶν τριῶν μηνῶν τῆς προθεσμίας ἐπέκτασιν, ὅπως, ἔχουσα καιρὸν, δύναται νὰ ἐξελέγχῃ τὰ κατὰ τὴν δημοπρασίαν ἡ Κυβέρνησις. Οὐδὲ τοῦτο ὅμως θεωρεῖ αὐτὸς ἀναγκαῖον, διότι, κατὰ τὸν νόμον, προεξελέγχει τὰ πρακτικὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, καὶ, ἀποστελλομένων ἔπειτα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν μένει ἢ νὰ ἐκδώσῃ ἁπλῶς τὰ παραχωρητήρια. Πρὸς τί δὲ, ἀφοῦ τὰ πρακτικὰ τὸ πρῶτον μὲν ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, εἶτα δ' ἐξελέγχονται παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, πρός τί νὰ παραπέμπωνται αὖθις πρὸς ἐκεῖνο; Ἀναγκαῖον λοιπὸν νομίζει νὰ ἐκδίδωνται μετὰ τρεῖς μῆνας τὰ τῶν κτημάτων παραχωρητήρια, ἐφ' ᾧ ὑποβάλλει ἀντὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τὴν ἑφεξῆς τροπολογίαν.

Τούτων γενομένων, ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις·

« ἀλλ' ἐὰν, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς
« δημοπρασίας, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐπιφέρῃ ἐπικυρωτικὴν ἢ
« ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν, τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς καθίσταται
« ὑποχρεωτικὸν καὶ ἀμετάκλητον διὰ τὸ δημόσιον, ὁ δὲ προι-
« κοδοτηθεὶς ἐγκαθίσταται εἰς τὸ κτῆμα δυνάμει τοῦ παρόντος
« νόμου, ἂν καὶ δὲν ἤθελεν ἐπέλθει ταχύτερον ἢ βραδύτερον ἡ
« ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου.

« Ὁ προικοδοτηθεὶς ὅμως μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην δύ-

« ναται νὰ παραιτηθῇ, ἡ δὲ κατὰ τὴν τοιαύτην περίπτωσιν « γενομένη παραίτησις οὐδεμίαν συνεπάγει εἰς τοῦτον ζημίαν. »

Ἀναπτύσσων δὲ ταύτην, ἐπήνεγκεν ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τῆς παραιτήσεως δικαίωμα, ἐρρέθη μὲν ὅτι δύναται σκευωρῶν ὁ πολίτης νὰ παρεμποδίσῃ τὴν τοῦ παραχωρητηρίου ἔκδοσιν· ἀλλ' ἔνθεν μὲν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τρίμηνον προθεσμίαν εἰς τοῦτο, ἔνθεν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα μένει, πρὸς συμφέρον τοῦ ἰδιώτου, ὑπὸ αἵρεσιν. ἐὰν δύναται δὲ οὐδ' εἰς τὰς τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ συνεπείας νὰ ὑπόκηται ὁ πολίτης, καθ' ὅσον, καί τοι παραιτηθείς, δὲν ἦν οὗτος ὁ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ παραίτιος. Ἀποκρούει δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς αὐτὸς δύναται, παραβλάπτων τὰ δημόσια, νὰ περιέλθῃ εἰς καταχρήσεις· ἀλλ' ἐὰν ἐξ ὀλιγωρίας ἢ σκοποῦ ἰδιοτελοῦς ὑποτεθῇ ὅτι περιπίπτει εἰς τοῦτο, αὐτὸς οὗτος ἐστὶ βεβαίως ὑπεύθυνος, καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ δύναται νὰ τεθῇ ὅτι εἶναι ἀτομικῶς ὑπόλογος κατὰ τοῦτο.

Ἀντέταξεν ἕτερος ὅτι, καθ' ἃ καὶ ἀλλοτε εἶπεν, ἐὰν ἐγκριθῇ ἡ τροπολογία, θέλει περιέλθει τὸ σῶμα εἰς τὸ ἄτοπον τοῦ νὰ δεχθῇ ὅλως ἀντικειμένην πρὸς τὸν νόμον διάταξιν, ὁρίζουσαν ὅτι πᾶσα δημοπρασία μὴ διεξαγομένη κατὰ τοὺς τύπους λογίζεται ἄκυρος· ἐκτὸς δὲ τοῦ ἀτόπου τούτου, καὶ ἀσύμφορον εἶναι τὸ νὰ ἐγκαταλείνηται ὁ πολίτης μετὰ τὴν τῆς τριμηνίας παρέλευσιν οἴκοθεν εἰς τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα, ἐπειδὴ οὐ μόνον δύνανται νὰ παρέλθωσιν οἱ τρεῖς μῆνες πρὶν ἢ τὰ πρακτικὰ παραπεμφθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ πρὶν ἢ καὶ εἰς τὸ Συνέδριον αὐτὸ ὑποβληθῶσι πολλάκις. Οὕτως ἄρα ὁ μὲν πολίτης ἐγκατασταλίνεται εἰς τὸ κτῆμα, τὸ δὲ Συνέδριον, παρατηροῦν ἔπειτα ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν ὅλως οἱ τύποι, ματαίως ἀκυροῖ τὴν δημοπρασίαν. Ἄλλως τε, οὐδ' ἀναγκαῖον θεωρεῖ τὸ τοιοῦτον μέτρον, ὑπάρχοντος παρ' ἡμῖν τοῦ μέσου τοῦ νὰ καθίσταται κύριος ὁ ἀγοραστὴς, ἅμα διεξαχθείσης κατὰ τοὺς τύπους τῆς δημοπρασίας. Περιπλέον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ πταίουσιν ἀνθρωπίνως, καὶ πεῖρα πικρὰ μᾶς ἐδίδαξεν ὅτι ἐπὶ ἓξ μῆνας πολλάκις ἀφῆκαν οἱ ὑπάλληλοι πρακτικὰ δημοπρασιῶν ἀνενέργητα, τὰ αὐτὰ δὲ δύνανται νὰ συμβῶσι καὶ αὖθις. Διὰ τί λοιπὸν ν' ἀπαλλάσσηται ὁ πολίτης ἐκ τούτου, ἐνῷ, εἴτε πλειοδοτήσας ἢ ἄλλως πως, θεωρεῖ συμφέρουσαν τὴν τοιαύτην ἀπαλλαγήν; ἢ διὰ τί νὰ σφετερίζηται ἀντιστρόφως τὸ κτῆμα, μόνον διότι ἔληξεν ἡ τρίμηνος προθεσμία; Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι διορθόνοντας ταῦτα

πάντα, μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς τροπολογίας, καθ' ὅσον δύνατται ἄλλως νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια ὁ ἀγοραστής.

Τοῦτον ἀντικρούων ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι, ἂν ὁ πρὸ αὐτοῦ διϊσχυρίζετο ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, περὶ διττοῦ προκειμένου συμφέροντος τοῦ τε πολίτου καὶ τοῦ δημοσίου, εἰς βραχὺ τοσοῦτον διάστημα, καὶ ὅτι ἀπαιτοῦνται ἓξ ἢ πλειότεροι μῆνες, ἠδύνατο ἴσως νὰ συμφωνήσῃ· ἀλλὰ τὸ νὰ ζητῇ ν' ἀποφασίζῃ ὅτε καὶ ὅπως θέλει ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς τῶν κτημάτων κυρώσεως καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν οὕτως εἰς ὅ,τι πρόκειται νὰ διορθωθῇ ὡς ὀλέριον, τοῦτο δὲν δύναται ἢ νὰ ἀποκρούσῃ ἐντόνως. Ἐὰν δ', ὡς εἶπε, συμβαίνωσιν ἀπὸ μέρους τῶν ὑπαλλήλων ὀλιγωρίαι, δι' αὐτὸ τοῦτο οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ ζημιοῦται ὁ πολίτης, ἀλλὰ καὶ νὰ τεθῇ ὅτι θεωροῦνται ὑπεύθυνοι κατὰ τοῦτο. Τὸ δὲ νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια ὁ ἀγοραστὴς, εἶναι ἡ ἐσχάτη αὐτοῦ καταστροφὴ, διότι οὐ μόνον μέχρι τοῦ Ἀρείου Πάγου θέλει ἀναγκασθῇ νὰ προσδράμῃ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὑπεξαιρεῖ ὁ ὑπάλληλος ἓν ἔγγραφον, μίαν ἁπλῆν δήλωσιν ἐκ τοῦ φακέλλου καὶ ἐξοντόνεται ὁ πολίτης. Παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν ἀναρτῶνται οἱ νόμοι ἢ διὰ τοὺς δολίους, τοὺς ἀμελεῖς κλπ. ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν αἱ τοῦ νόμου ἐλαστικότητες, ἵνα μὴ παρακάθηνται ἐπὶ δέκα πολλάκις μῆνας εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Ὑπουργείου οἱ πολῖται, εἰς μάτην ἐπικαλούμενοι δικαιοσύνην· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι οὐ μόνον ἰδιῶται, ἀλλὰ καὶ ἀντιπρόσωποι πολλῶν κοινοτήτων ἐπὶ μῆνας χρονοτριβήσαντες, ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι. Λυπηρὸν δ' ἀποβαίνει τὸ νὰ ἐξαρτᾶται ἡ τοῦ ἀγοραστοῦ τύχη ἐκ τῆς τοῦ ὑπαλλήλου διαθέσεως, αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ἔχοντος ἄμεσον εἰς τὴν δίκην συμφέρον, ἐπειδὴ ἀρκεῖ νὰ μὴ παρουσιάσῃ οὗτος ἔγγραφόν τι ἐντὸς μηνιαίου διαστήματος καὶ κατεστραμμένος ὁ πολίτης· ἐφ' ᾧ ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ μάλιστα ὅτι τιμωρεῖται αὐστηρῶς ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἀπολέσας τοιοῦτον τι ἔγγραφον.

Παρετήρησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον ὑποβαλών, ὅτι κατὰ τὴν τῶν νόμων συζήτησιν πρέπει μὲν νὰ ἔχῃ τὸ σῶμα ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ ἰδιώτου συμφέρον, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ τὸ τοῦ δημοσίου, ἐφ' οὗ μάλιστα, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ὁ προσωπικῶς διαφερόμενος, πρέπει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν ἰδιάζουσαν προσοχήν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ πείρας ὡρμηθεὶς ἔθηκε τὴν τοῦ τελευταίου παραγράφου διάταξιν, διότι εἶχεν ἴδει ὅτι ἡ μὲν Κυβέρνησις βραδύνουσα ἐξέδιδε πολλάκις μετὰ ἓν ἔτος τὸ παραχωρητήριον, ὁ δὲ ἀγοραστὴς, μηδόλως ἀπαλλασσόμενος,

ὑπεχρεοῦτο καὶ μετὰ τὸ διάστημα τοῦτο νὰ δεχθῇ τὴν κατακύρωσιν. Ἐκ τούτου ἄρα ἔθηκε τὸν ἐν τῷ ἐδαφίῳ ὅρον τοῦ ν' ἀπαλλάσσηται πάσης ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεώσεως, ἅμα παρελθούσης εἰς μάτην τῆς προθεσμίας· ἐφ' ᾧ περιττὴν νομίζει πᾶσαν τῆς τροπολογίας περὶ ἀμετακλήτου ἀποτελέσματος προσθήκην, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ὅρου οὐδὲ τὸ δημόσιον οὐδ' ὁ ἀγοραστὴς δύνανται νὰ βλαβῶσι. Καὶ ὅμως ἠδύνατο ἡ βουλή, ἂν τὸ δημόσιον δὲν ἐζημιοῦτο, νὰ παραδεχθῇ τὴν προσθήκην ταύτην· ἀλλ' ἐπίκειται ζημία τις προφανὴς, ἣν πᾶς τις μὲν δύναται ἐκ πείρας πικρᾶς νὰ πιστεύσῃ, οὐδεμία δὲ καθ' ὑπαλλήλων διάταξις προλαμβάνει, ὡς δυσαπόδεικτον. Οὕτως ἄρα, ἐκτεθείσης Ἀττικῆς τινος γῆς εἰς δημοπρασίαν, ἐνεργεῖται μὲν αὕτη κατὰ τοὺς τύπους, ἀλλὰ κατακυροῦται πρὸς 20 μόλις δραχμὰς τὸ στρέμμα· ἐπειδὴ δὲ ἡ προσφορὰ εἶναι εὐτελὴς δύναται, κατὰ τὴν τροπολογίαν, ἐὰν θέλῃ ὁ Ὑπουργὸς, νὰ ἐπεκτείνῃ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ κτῆμα ὁ ἰδιώτης· ἔχει δὲ τὴν εὔσχημον δικαιολογίαν νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ εὐτελὲς τῆς τιμῆς δὲν ἐνέκρινε τὴν δημοπρασίαν, ἀλλ' ἕως οὗ λάβῃ πληροφορίας τινας, παρῆλθεν ἡ τρίμηνος προθεσμία. Ἐκ τούτου λοιπὸν, εὐφήμως ἀπαλλασσομένης τῆς ἁρμοδίου ἀρχῆς, θέλει δοθῇ ἀφορμὴ καταχρήσεων. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Ὑπουργῶν δύναται ἐξ ἀμελείας τοῦ εἰσηγητοῦ ἢ μικροῦ τινος ὑπαλλήλου νὰ παρέρχηται παλλάκις ἡ προθεσμία, καὶ τοῦτο, συμφέροντος προκειμένου, θέλει συμβαίνει. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κατὰ τοὺς τύπους τῶν δημοπρασιῶν διεξαγωγὴν, τῷ ὄντι ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ ἐπικυρῶνται παρὰ τοὺς τύπους· ἀλλὰ τὸ νὰ καταφεύγῃ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ εἰς τὰ δικαστήρια ὁ ἀγοραστὴς εἶναι λίαν ἐπισφαλὲς, ἐπειδὴ δι' ἔλλειψιν, ὡς ἐρρέθη, μιᾶς τινος προκηρύξεως ἢ ἄλλου ἐγγράφου πολλὰς θέλει ὑποστῇ δυσχερείας καὶ ἡ τύχη αὐτοῦ ταλαντευθῇ. Ἄλλως τε, δὲν εἶναι βεβαίως δίκαιον νὰ τιμωρηθῇ δι' ἔλλειψιν ἑνός τινος ὑπαλλήλου ἡ Ὑπουργοῦ τὸ δημόσιον, οὗ περ πρέπει νὰ λογίζηται τὸ συμφέρον ὡς περιουσία ὑπὸ τὴν τῆς βουλῆς κηδεμονίαν τεθειμένη. Ἀφοῦ δὲ τὸ τοῦ ἰδιώτου συμφέρον εἰς ἴσην πρὸς τὸ τοῦ δημοσίου τίθεται μοῖραν, νομίζει ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἀρκεῖ, καὶ δὲν πρέπει νὰ καταστραφῶσιν ὅ,τε νόμος καὶ τὸ τοῦ δημοσίου συμφέρον, τροποποιουμένου τοῦ ἄρθρου.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲν μετὰ τοῦ εἰπόντος, ὅτι ἀπολύτως πρέπει νὰ ᾖναι ὑποχρεωτικὴ ἡ δημοπρασία καὶ

δέκα ἐὰν παρήρχοντο μῆνες, ἐπειδὴ καταστρέφεται οὕτως ἡ περὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἐν ταῖς δημοπρασίαις τύπων ἀρχή· ἐπίσης ὅμως δὲν συμφωνεῖ καὶ μετὰ τοῦ προτείναντος ἐν πάσῃ νὰ ἀπόκηται περιπτώσει εἰς τὴν τοῦ Ὑπουργείου ἔγκρισιν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δημοπρασιῶν, διότι ἀντίκειται τοῦτο πρός τε τὸ δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν συμφέρον, καὶ οὐδεμία ἴσως τῶν δημοπρασιῶν θέλει περαιωθῇ· καθ' ὅσον δὲν προσφέρει μὲν τότε τιμὴν ἀνάλογον ἐν ταῖς δημοπρασίαις ὁ πολίτης, ὑπερθεματίζει δ' ἔπειτα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποτεινόμενος, ἐξ οὗ διττὴ δύναται νὰ προκύψῃ βλάβη. Ἡ δημοπρασία λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ᾖναι δι' ἀμφότερα τὰ μέρη ὑποχρεωτικὴ, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἴσου συμφέρει, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν θὰ συμβαίνωσι νεώτεραι πλειοδοτήσεις καὶ προσφοραί. Παρατηρεῖ δ' ὅτι αὐτὸς εἶδε νὰ προσφέρωσιν οἱ ἀγορασταὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον δι' ἄλλων τιμὰς ἀνωτέρας ἐπὶ κτημάτων, ἅπερ εἶχον λάβει εἰς ὑπέρογκον προσφοράν, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, ἀπατηθὲν, ἠκύρωσε μὲν τὴν δημοπρασίαν, ἀλλ' ἔπειτα οὐδὲ τὸ τρίτον τῆς τιμῆς προσηνέχθη ἐπὶ τοῦ κτήματος. Ἵνα προληφθῇ λοιπὸν πᾶσα τοῦ τε δημοσίου καὶ ἀγοραστῶν ζημία, ἐκ καταχρήσεων ὑπαλλήλων τινῶν γινομένη, ῥρονεῖ ὅτι δύναται να ἐπιβληθῇ ποινή τις ἀνάλογος κατὰ τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες περιπίπτουσιν εἰς παρατυπίας· ἐφ' ᾧ ὑποβάλλει τὴν ἐφεξῆς τροπολογίαν, δι' ἧς καὶ οἱ ὑπάλληλοι ἀποτρέπονται τοῦ ἀτόπου τούτου, καὶ ἡ δημοπρασία κτήματος δὲν ἐγκρίνεται, ἂν δὲν ἐτηρήθησαν οἱ νόμιμοι τύποι.

« Τούτων δὲ γενομένων, ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις « καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας εἶναι ὑποχρεωτικὸν « καὶ διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν συνέβη κατ' αὐτὴν δόλος ἢ « παρατυπία, καὶ ὁ αἴτιος τῆς παρατυπίας ὑπάλληλος, ἕνεκα « τῆς ὁποίας ἀκυροῦται ἡ δημοπρασία, καταδικάζεται εἰς « πρόστιμον 100—300 δραχμῶν. »

Μετ' αὐτὸν παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι μὲν ὁλοσχερῶς σύμφωνος ὑπὲρ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου, καὶ ἂν δὲν ἐγκριθῇ τροπολογία τις, θέλει εἶσθαι ὅλως ἐναντίος· ἄλλως ὅμως συμφωνεῖ ὅτι ὁ τοῦ νόμου σκοπὸς εἶναι σωτήριος, καὶ οὗτος ἐστὶν ὁ κύριος λόγος, δι' ὃν ἐν μέρει μόνον κηρύσσεται ἐναντίος, καθ' ὅσον ἔνθεν μὲν προνοεῖται δι' αὐτοῦ ἡ τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν προικοδότησις, ἔνθεν δ' ἀδιάθετα μένουσι τοσαῦτα κτήματα, ἐξ οὗ ματαιοῦται κατά τι ὁ κύριος τοῦ νομοσχεδίου σκοπός. Καὶ πρόκειται μὲν ἐνταῦθα ἡ τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ἀπο-

κατάστασις, ἐφ' ᾧ ψηφίζονται δι' ἑκάστην 6,000 δραχμῶν κτήματα, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο ἑνὸς δισεκατομμυρίου καὶ τετρακοσίων ἑκατομμυρίων κτήματα· ἐὰν δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐλαττωθῇ ἡ ἀναλογία, οὐχ ἧττον ἀπαιτεῖται 700 ἑκατομμυρίων κτηματικὴ περιουσία. Ἐὰν λοιπὸν ὡς ὅρος τεθῇ τὸ δεύτερον τοῦτο ποσὸν, οὐ μόνον δὲν καταρτίζεται τοῦτο διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου, ἀλλὰ καὶ τὴν γεωργικὴν τάξιν, τὴν μείζονα πάσης ἄλλης, θέλομεν καταστρέψει, καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς θέλομεν ἐγκαταστήσει τὸν βιομήχανον, τὸν ἔμπορον, τὸν ποιμένα κλπ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀνωτέρω δύω τροπολογίας, θεωρῶν ταύτας λυσιτελεῖς, παρατηρεῖ πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι πρέπει νὰ προσέχωμεν ἐπὶ τῶν τοῦ δημοσίου δικαιωμάτων ὡς κηδεμόνες αὐτοῦ, ὅτι, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλλοίωτον ἀρχὴν, πᾶς πολίτης, μέλος ὢν κοινωνίας, οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτὸ ἐστὶ τὸ δημόσιον· ἄλλως τε, ἡ μὲν πρὸς τὸ δημόσιον προσγινομένη ζημία εἶναι ἀνεπαίσθητος, ἡ δὲ τοῦ ἰδιώτου καταστρεπτικὴ ὅλως· ἐφ' ᾧ πανταχοῦ ὑρίσταται ἡ ἀρχὴ ὅτι ἐν ἀμφισβητουμέναις περιστάσεσι τὸ δίκαιον πρέπει νὰ λογίζηται ὑπὲρ τοῦ πολίτου καὶ τοῦτ' αὐτὸ ἀνάγκη νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἄλλη τις ὑπάρχει ἀρχὴ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἰδίαν τὸ δημόσιον περιουσίαν, διότι, ἐπελθὼν πολλάκις πλεονέκτης τις ἀρχων, διαρπάζει αὐτὴν καὶ καθίσταται τιμαριώτης. Ἐπίσης δ' ἀντικρούει καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι, ἀκυρουμένης τῆς δημοπρασίας, δὲν ἀδικεῖται ποσῶς ὁ πολίτης, καθ' ὅσον ἄλως ἄδικον εἶναι, ἀφ' οὗ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἐνεκαρτέρησεν ὁ ἀγοραστὴς, ὡς μόνην νὰ λαμβάνῃ ἀπάντησιν ὅτι δὲν τῷ παραχωρεῖται τὸ κτῆμα· ἄλλως τε, ἡ τῶν γεωργῶν τάξις, ὡς ἐν πλείονι διατελοῦσα ἀγνοίᾳ, θέλει στερηθῇ καὶ τῶν ὑφ' αὐτῆς καλλιεργουμένων γαιῶν. Προσθετέον δὲ καὶ τὰς τῶν ὑπαλλήλων δολοπλοκίας, ἃς οὐδ' αὐτὸς ὁ ἀντιλέγων ἠρνήθη, εἰπὼν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἡ τῶν ὑπαλλήλων ποινὴ νὰ ἀντανακλᾶται κατὰ τοῦ δημοσίου. Προσθέτει δ' ὅτι ὅ τε ὑπουργὸς, ὁ νομάρχης κλπ. οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἐντολοδόχοι, καὶ ὑπάρχει νόμος κανονίζων τὰς πρὸς τοὺς ἐντολεῖς τῶν ἐντολοδόχων ὑποχρεώσεις· κατ' αὐτὸν δὲ ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ ἐξασφαλίζωσι τὰ τῶν ἐντολέων των δίκαια, καὶ πᾶσα παράβασις καθίστησιν αὐτοὺς ὑπευθύνους. Πρὸς τί λοιπὸν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νὰ ὑποφέρῃ ὁ πολίτης τὰς τοῦ ἐντολοδόχου τῆς Κυβερνήσεως ἐλλείψεις; Ἀναμφιβόλως εἶναι ἄδικον τοῦτο, καὶ ὁ πολίτης μετὰ τὴν τρίμηνον προθεσμίαν πρέπει νὰ ἐγκατασταίνηται εἰς τὸ κτῆμα,

καθ' ὅσον εἶναι ἄτοπον ἄλλως ν' ἀκυροῦται δημοπρασία τις δι' ἁπλῆν τινα τῆς διακυρύξεως ἔλλειψιν· ἐφ' ᾧ ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς τὴν τελευταίαν τροπολογίαν, προτείνων ὅμως νὰ ἐξαιρεθῶσιν αἱ ἐν αὐτῇ λέξεις « ἐὰν δὲν συνέβη παρατυπία. » Δὲν παραδέχεται δὲ καὶ τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ τῆς ἐξελέγξεως δικαίωμα· ἐπειδὴ προτιμότερον εἶναι νὰ στερηθῇ μικροῦ τινὸς τὸ δημόσιον ἢ νὰ ἐκθέσωμεν τὰ τοῦ πολίτου συμφέροντα· ἄλλως τε, ἐὰν τὰ κτήματα ταῦτα εἰς ἥττονα κατακυρῶνται τιμὴν, δὲν θέλουσιν ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτοῖς ἢ οἱ συναγωνισταὶ καὶ ἀδελφοί μας, οἱ τὴν γῆν ταύτην δι' αἵματος ἀνακτήσαντες. Προστίθησι δ' ὅτι οὐδέποτε οἱ ὀλίγοι, ἀλλ' οἱ πολλοὶ συνεισφέρουσιν ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀναγκῶν, καὶ εἰς τοὺς πολλοὺς τούτους πρέπει νὰ διανεμηθῶσι τὰ κτήματα. Διὸ ὑποστηρίζει τὴν ἑτέραν τῶν τροπολογιῶν τούτων, ἰδίως δὲ τὴν τελευταίαν.

Ἐξέθηκεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας, ὅτι, ἀνατρέχοντες εἰς τὴν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου ἀρχὴν, καθορῶσι πάντες, ὅτι ὁ νομοθέτης προέθετο νὰ ἀποκαταστήσῃ δι' αὐτοῦ τὴν γεωργικὴν τάξιν, τῆς ὁποίας ἡ τύχη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προσκτήσεως γαιῶν· διότι διὰ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν καὶ ἐμφυτεύσεως, μηδόλως μεγάλα κεφάλαια ἀπαιτούσης, δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ· ἐκ τούτου δὲ δηλοῦται, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρακτικὸν κῦρος. Καὶ δὲν εἶναι μὲν ἔτι γνωστὴ ἡ τῶν ὑπαρχουσῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν γαιῶν ἔκτασις, μὴ γενομένης καταμετρήσεώς τινος αὐτῶν· ὑπαρχουσῶν ὅμως ὑπονοιῶν περὶ τῆς ἀνεπαρκείας αὐτῶν εἰς τὰς προικοδοτητέας οἰκογενείας, αὐτὸς μὲν ἔθηκεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περιωρισμένην τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν εἰς 6,000 δραχμῶν μόνον, τὸν ὅρον δὲ τοῦτον μετέβαλεν ἡ Βουλὴ ἐν τινι προγενομένῃ συνεδριάσει, ἀπόντος αὐτοῦ. Ὅτι ἡ κατοχὴ ἐθνικῶν γαιῶν, ἧς ὁ προαγορεύσας ἐμνήσθη, καὶ τοι μὴ κατισχύουσα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν τοῦ περὶ φαλαγγιτῶν, οὐδόλως ὠφελεῖ τὸν γεωργὸν, ὡς μὴ συνεπάγουσα καὶ τὸ τῆς διαθέσεως δικαίωμα, ἡ δὲ ἀπώλεια αὐτῆς οὐδεμίαν ἐπάγει αὐτῷ ζημίαν· ἄλλως τε ἡ περὶ ταύτην ὑπάρχουσα ἀνισότης, τινῶν μὲν κατεχόντων ἱκανὰς ἐκτάσεις, τινῶν δ' οὐδαμῶς, καιρίαν παρέχει ζημίαν· οἱ δὲ περὶ ταῦτα νομοθετοῦντες ὀφείλουσι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν πάντων νὰ ψηφίζωσι, διότι ἡ εἴς τινας μόνον παρεχομένη ὠφέλεια κατάχρησιν ἀθέμιτον ἀποτελεῖ, οὐσιώδη ἐπάγουσα εἰς τοὺς ἄλλους.

ζημίαν. Ὅτι οὐδὲ συμφέρον τινος διὰ τῆς συζητουμένης τοῦ νομοσχεδίου διατάξεως προσβάλλεται· ἀφ' οὗ δὲ διὰ προηγουμένης τινος διατάξεως παρεχωρήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ ἢ οὐ τὸ τῆς δημοπρασίας ἀποτέλεσμα, ἡ δὲ γενομένη ἐκτίμησις δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, οὐδὲν ἄλλο ἡ ὑπὸ συζήτησιν διάταξις προετίθου ἢ μόνον νὰ περιορίσῃ τὴν ἐπὶ πολὺ παράτασιν τῆς τῶν δημοπρασιῶν ἐκκρεμότητος, ἐπὶ μέγα ἐπιῤῥέουσαν εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἀγοραστῶν· διότι ἄλλως, ἐὰν ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας δὲν ἐκδοθῇ τὸ παραχωρητήριον, οὐδὲν θέλει ζημιωθῇ ὁ ἀγοραστής, ἐπανερχομένων τῶν πραγμάτων εἰς ἣν πρὸ τῆς δημοπρασίας ἔκειντο στάσιν, ἐν ᾧ, καθισταμένης ὑποχρεωτικῆς τῆς δημοπρασίας μετὰ τὴν τῆς προθεσμίας παρέλευσιν, τὸν ἔσχατον κίνδυνον διατρέχουσι τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα. Καὶ ὅτι διατάξεις, ἐλαστικὴν ἔχουσαι τὴν ἔννοιαν, οἷαι αἱ προτεινόμεναι διὰ τῶν τροπολογιῶν, μεγάλην παρέχουσιν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἵνα ὑπὲρ ἑαυτῶν ἢ ὑπὲρ ἄλλων καταβολιεύωνται τῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι αὐτὸς μὲν κατὰ τὴν τοῦ 18 ἄρθρου ἐπιψήφισιν ἠννόει, ὅτι παραχωρεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ κύρους ἢ οὐ τῶν πρακτικῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας, ὑπολαμβάνων ὅτι ἡ δημοπρασία θέλει εἶσθαι μία ὑποχρεωτική, οὐδέποτε δὲ θέλει ἐπιτρέπεσθαι δευτέρα· ὡρμᾶτο δ' εἰς τὴν κρίσιν ταύτην καὶ ἐκ τοῦ διαταχθέντος ἐν τινι προϋπηρισθέντι ἄρθρῳ ἀπαραδέκτου τῶν μετὰ τὴν δημοπρασίαν γενομένων προσφορῶν. Ἐπειδὴ δ' ὁ προαγορεύσας ἐναντίαν ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο ἔννοιαν, ἐξηγήσας ὅτι κατ' ἐκεῖνο ἔχει τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ ἢ μὴ κατ' ἀρέσκειαν τὸ τῆς δημοπρασίας ἀποτέλεσμα, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσῃ ἡ Βουλὴ τὴν τοῦ ἄρθρου ἔννοιαν.

Καὶ μετ' ἄλλον παρατηρήσαντα, ὅτι εἰς τὸ ὑπουργεῖον παραχωρεῖται διὰ τοῦ 18 ἄρθρου τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ ἢ οὐ τὴν δημοπρασίαν· ἀπαγορευθεισῶν δὲ τῶν μετ' αὐτὴν προσφορῶν, ἕπεται ὅτι ἡ τῆς δημοπρασίας μὴ ἔγκρισις πρέπει νὰ γίνηται οὐχὶ συνεπείᾳ νέων προσφορῶν, ἀλλὰ λόγῳ τῆς εὐτελείας τῶν προσενεχθεισῶν τιμῶν. Ἐπανέλαβεν ὁ αὐτός, ὅτι οὕτω, τοιούτου εἰς τὸ δημόσιον παραχωρηθέντος δικαιώματος, θέλει γίνεσθαι πάντοτε ἡ ὑπεκφυγὴ τῆς διαταχθείσης τῶν μετὰ τὴν δημοπρασίαν προσφορῶν ἀπαγορεύσεως.

Ἐξήγησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι ἡ τῶν δευτέρων

προσφορῶν ἀπαγόρευσις ἐγένετο ἵνα μὴ ἐπ' ἄπειρον παρατείνωνται αἱ δημοπρασίαι, καὶ ἵνα προσέτι ἐνισχύηται ὁ συναγωνισμός, γνωριζόντων πάντων ὅτι δὲν δύνανται νὰ προκαλέσωσι τὴν ἐπανάληψιν αὐτοῦ διὰ νέων προσφορῶν· ἤθελεν εἶσθαι ὅμως λίαν ἐπιζήμιον, ἐὰν δὲν παρεχωρεῖτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα νὰ ἀκυρώσῃ δημοπρασίαν καθ' ἣν εὐτελεστάτη προσηνέχθη εἰς βαρύτιμον κτῆμα τιμή, εἴτε ἐκ τῆς μὴ δημοσιότητος τῆς δημοπρασίας, εἴτε ἐκ τοῦ διὰ τῶν ἐπιῤῥοῶν κατορθουμένου ἐνίοτε περιορισμοῦ τοῦ συναγωνισμοῦ.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ τὴν ἐξήγησιν ταύτην προκαλέσαντος, ὅτι, ἐὰν τοιαύτη εἰς τὸ ἄρθρον 18 ἀπεδίδετο ἔννοια, ὁ νόμος ἔχρῃζε προσθηκῶν πλειόνων ἵνα διασαφισθῇ ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὁ ὑπουργὸς ἐδύνατο νὰ διαγινώσκῃ τὸ εὐτελὲς τῶν προσενεχθεισῶν τιμῶν, καὶ ἵνα μὴ κατ' ἀρέσκειαν ἐπὶ τούτου ἀπαραίνηται· διότι οὕτως οἱ τὴν ἐπανάληψιν τῆς δημοπρασίας ἐζητοῦντες, μὴ δυνάμενοι νὰ προαγάγωσι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο διὰ νέων προσφορῶν, διαταχθέντος ἤδη τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῶν, θέλουσιν ἐνεργεῖ παρὰ τῷ ὑπουργῷ ἵνα τὴν δημοπρασίαν μὴ ἐγκρίνῃ, ὑπεκφεύγοντες οὕτω τὴν τοῦ νόμου ἀπαγόρευσιν.

Ἐπανέλαβε καὶ ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας, ὅτι ὁ ὑπουργὸς εὐκόλως δύναται εἰς κρίσεις τοιαύτας νὰ προβαίνῃ, καὶ ἐκ τῶν λαμβανομένων πληροφοριῶν καὶ ἐξ ἰδίας τῶν πραγμάτων γνώσεως· ὡς καὶ αὐτὸς ἄλλοτε ὑπουργός, ἐκ τῶν ἰδίων γνώσεων ὁδηγούμενος, ἠκύρωτε δημοπρασίαν γαιῶν πρὸς προικοδότησιν νεοφωτίστου τινός, ἐν Λεβαδείᾳ κειμένων καὶ ἀντὶ 15 δραχμῶν κατὰ στρέμμα τιμηθεισῶν, καὶ τοι μηδεμίαν ἄλλοθι λαβὼν πληροφορίαν, ἀλλὰ κρίνας μόνον ὅτι αἱ ἐκεῖ κείμεναι γαῖαι πλείονος τιμῶνται ἀξίας.

Μετά τινας δὲ ἀποφανθέντας, ὅτι ἡ τοῦ 18 ἄρθρου διάταξις καλῶς ἔχει ὡς ἐπεψηφίσθη· ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ τοῦ 18 ἄρθρου ἐπιψήφισις δὲν κωλύει τὴν βουλὴν ἀπὸ τοῦ νὰ τροπολογήσῃ τὸν ὑπὸ συζήτησιν παράγραφον τοῦ 19 ἄρθρου· διότι, ἐπιψηφιζομένης τῆς προτεινομένης τροπολογίας, δι' ἧς καθίσταται ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸ δημόσιον ἡ δημοπρασία, ἐξηγεῖται τότε τὸ διὰ τοῦ 18 ἄρθρου παρακεχωρημένον εἰς τὸ ὑπουργεῖον δικαίωμα στενώτερον, ἤτοι μόνον ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν τύπων. Ὅτι, διαταχθέντος τοῦ τῶν προσφορῶν ἀπαραδέκτου, κατεστάθη σιωπηλῶς ὑποχρεωτικὴ ἡ δημοπρασία διὰ τὸ δημόσιον, ἐπὶ μηδενὶ ἄλλῳ λόγῳ ἢ ἐπὶ τῷ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν τεταγμένων τύπων δυναμένου νὰ ἀκυρώσῃ τὰς δημοπρασίας. Ἄλλως, γινομένης μετὰ δη-

μοπρασίαν προσφορᾶς τινος ἐπὶ τοῦ δημοπρατηθέντος κτήματος ἐκ σκοποῦ δολίου, πρὸς ἀκύρωσιν τῆς δημοπρασίας τείνοντος, τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει δύνασθαι νὰ διαγινώσκῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον, θέλουσι δ' ἐπέρχεσθαι αἱ τῶν δημοπρασιῶν ἀκυρώσεις τῇ ἐνεργείᾳ τῶν μεταμεληθέντων πλειοδοτῶν, μηδεμιᾶς ἐπαγομένης εἰς τοὺς τὰς νέας προσφορὰς προτείναντας ὑποχρεώσεως· ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ δημοπρασίαι οὐδέποτε θέλουσι καταστῆ τελεσφόροι, καὶ ὁ συναγωνισμὸς θέλει περισταλῆ.

Ἐπανέλαβον δὲ, ὁ μὲν τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι τὸ τοῦ ὑπουργείου δικαίωμα, τοῦ ἐγκρίνειν ἢ οὗ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας, οὐδόλως περιστέλλει τὸν συναγωνισμὸν, μηδενὸς ὄντος τοῦ ὑπολῃψομένου, ὅτι μὴ παριστάμενος κατὰ τὸν συναγωνισμὸν θέλει κατορθώσει οὕτω τὴν τῆς δημοπρασίας ἐπανάληψιν. Ἄλλος δέ τις ὅτι ἡ μὲν τῶν νέων προσφορῶν ἀπαγόρευσις ἐγένετο, ἵνα πάντες μετέχωσι τῶν κατὰ τὰς δημοπρασίας συναγωνισμῶν, πεποιθότες ὅτι αὗται θέλουσιν εἶσθαι τελειωτικαί· ἡ ἰδέα δ' ὅτι δύναται νὰ ἐπενεχθῇ ἀκύρωσις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐκ τῆς τῶν τιμῶν εὐτελείας ἐλαχίστην παρέχει πιθανότητα, καὶ οὐδένα θέλει ποτ' ἀποτρέψει τοῦ συναγωνισμοῦ.

Ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ προεδρεύων πρεσβύτερος ἤρξατο νὰ ἀνακεφαλαιώσῃ τὰ λεχθέντα· ἀλλὰ, ἀποχωρησάντων τινῶν βουλευτῶν, δὲν ὑπελείπετο πλῆρες τὸ σῶμα· ἐφ' ᾧ καὶ ἀπελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ προεδρεύων πρεσβύτερος
Α. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 7 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τοῦ τοῦτον κατ' αὐτὴν ἀναπληρώσαντος πρεσβυτέρου τῶν παρόντων, καὶ τῶν γραματέων.

Ἐπὶ ταῖς ὑποβληθείσαις αἰτήσεσι τῶν ἐκ Πατρῶν καὶ Ξηροχωρίου Βουλευτῶν Κ. Ι. Δ. Ἀντωνοπούλου καὶ Δ. Βιρβίλη, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν τεθειμένον ὅρον ἐπὶ τῶν ἀδειῶν.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν εἰσήγαγε τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1850 Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, ἀναγνωσθὲν μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως, ἔχει οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

« Κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Μ. τοῦ σεβαστοῦ μου Κυρίου, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, Κύριοι, τὸ ἐπισυνημμένον ἐν τῇ παρούσῃ, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους, ἀπαιτούμενον Νομοσχέδιον διὰ τὸ ἔτος 1850.

Ἡ αὔξησις τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφαινομένων ἀτόμων δώδεκα ἀπὸ τὸ τοῦ 1849 ἔτους, πηγάζει ἀπὸ τὴν προσθήκην τεσσάρων ἀτόμων εἰς τὰ λιμεναρχεῖα Πύλου καὶ Γαλαξειδίου, καὶ ἑτέρων ἀτόμων ὀκτὼ ἐπὶ τοῦ πληρώματος τοῦ Β. ἀτμοπλοίου ὁ Ὄθων καὶ τοῦ ἀκταιωροῦ Πειραιῶς, διὰ τοὺς ὁποίους ἐκθέτω λόγους εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ τρέχοντος ἔτους πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου· εἶμαι δ' εὐέλπις, Κύριοι, ὅτι θέλετε παραδεχθῇ αὐτὸ παμψηφεί.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, περὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους κατὰ τὸ ἔτος 1850, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ, ὅπως ἔχει, ἐνώπιον αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Φεβρουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν

ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1850 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦνται, τὸ μὲν σῶμα τοῦ Ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν 54
Τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν » 67
Καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς λιμεναρχεῖα ναυτῶν » . . . . . 753.
Τὸ ὅλον 874

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται Ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Ὁ δ' ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὑπέβαλε νομοσχέδιον, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς διὰ τὸ ἔτος 1850 δυνάμεως τῆς ξηρᾶς, καὶ ἕτερον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 27,900 εἰς τὸν τοῦ 1849 προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπ' ἐκείνον ὑπουργείου, πρὸς πληρωμὴν τῆς καταργηθείσης κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν στρατιωτικῶν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τά τε νομοσχέδια ταῦτα καὶ αἱ αἰτιολογικαὶ αὐτῶν ἐκθέσεις, ἔχοντα οὕτω·

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1850.

Κύριοι Βουλευταί!

« Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλὴν, καθ' ὑψηλοτάτην διαταγὴν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος, τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1850.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο διαφέρει ἀπὸ τὸ τοῦ ἔτους 1849 κατὰ τὰ ἑξῆς.

Α'. Προσέθεσα τοὺς προικοδοτημένους ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος τοῦ ἀποσπάσματος Μεγάρων, ὡς σήμερον ὑπάρχουν, συμποσούμενοι εἰς 76.

Β'. Περιώρισα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ εἰς 3460, ἀντὶ τῶν 3473 ὅπου ὑπῆρχον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀπὸ 9|21 Ἰουνίου 1833 ὀργανικὸν Διάταγμα τοῦ πεζικοῦ, συνδυαζόμενον μὲ τὸ ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1834, ὁ ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν πρέπει νὰ ἦναι 3418· προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς παρὰ τῷ 2 πεζικῷ τάγματι τῆς γραμμῆς μουσικῆς, συμποσουμένης εἰς 42 ἄνδρας, τουτέστιν εἰς 1 Διευθυντὴν τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν,

1 ἀρχιμουσικὸν καὶ 40 μουσικούς, ἐξάγεται ὁ ἀληθὴς ἀριθμὸς πραπόντων ἀνδρῶν εἰς τὰ 4 τάγματα τοῦ πεζικοῦ καὶ ἀκροβολιστῶν 3460

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς νὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΪΚΟΣ

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὸς Βουλὰς καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1850 εἰς 8970 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, διαιρουμένους ὡς ἑρεξῆς.

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος	389
Β'. Εἰς προικοδοτημένους ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος (ἀπόσπασμα Μεγάρων)	76
Γ'. Εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς	6
Δ'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3460
Ε'. Εἰς τὸ ἱππικόν	224
Ϛ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου . . .	481
Ζ'. Εἰς τὸ μηχανικόν	51
Η'. Εἰς τὴν χωροφυλακὴν	
α'. Πεζὴν	1285
β'. Ἔφιππον	165
γ'. Ἐπικουρικὴν χωροφυλακήν	115
Θ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακὴν	2383
Ι'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
ΙΑ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα	24
ΙΒ'. Εἰς τὴν στρατ. σχολήν	41
ΙΓ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ	6
ΙΔ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΕ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	210
Γεν. ἄθροισις	8970

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰανουαρίου 1850.

ΟΘΩΝ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΙΚΟΥ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως εἴκοσιν ἑπτὰ χιλιάδων ἑνακοσίων ὁραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἔτους 1849, πρὸς πλήρωμὴν τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἀπὸ πρώτης Σεπτεμβρίου π. ἔτους.

Κύριοι!

Ἡ Βουλὴ, ἀφαιρέσασα ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας κανονικῆς κρατήσεως, παρεδέχθη εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 12 Ἰουλίου 1849 ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ καταργήσεως τῆς εἰρημένης κρατήσεως νόμου, νὰ ζητηθῇ ἡ ἀναγκαία συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους διάστημα.

Κατὰ συνέπειαν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος συμπληρωτικὴν πίστωσιν.

Τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ πίστωσις αὕτη, περιορίζεται εἰς τὸ τρίτον τοῦ γινομένου τῆς ἐτησίας κανονικῆς κρατήσεως, τὸ ὁποῖον ἀφῆρεσεν ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν διότι ὁ νόμος ἐξεδόθη τὴν 29 Αὐγούστου 1849, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ κράτησις ἔπαυσεν ἀπὸ τὴν 1 Σεπτεμβρίου, ἤτοι καθ' ὅλην τὴν τελευταίαν τετραμηνίαν τοῦ ἔτους.

Ἡ πίστωσις αὕτη διαιρεῖται, ὡς θέλετε παρατηρήσει εἰς τὸ παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἑξῆς·

Κερ. 1ον. ἄρθρον 1.

Μισθὸς ἐνεργείας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς . . . . . δραχ. 11,000

Κερ. Χ.

Μισθοδοσία τῶν ἀξιωματικῶν καὶ καθηγητοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ σχολείου . . . . » 1,200

Κεφάλ. XVII.

Μισθὸς ἀργίας καὶ σύνταξις ἀξιωματικῶν » 1,366:67

Κεφ. XIX.

Ἔξοδα χωροφυλακῆς . . . . . » 3,000

Κεφάλ. XX.

Ἔξοδα ὁροφυλακῆς . . . . . » 4,666,66

Κεφάλ. XXI.

Ἔξοδα τῆς φάλαγγος . . . . . » 6,666,67

Ἄθροισις 27,900.00

Ἀθῆναι τὴν Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν

ΙΩ. ΣΤΑΙΚΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν:

Ἐγκρίνεται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἴκοσιν ἑπτὰ χιλιάδων ἑνακοσίων ὁραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἔτους 1849, πρὸς πλήρωμὴν σώου τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου, ἀφ' ἧς κατηργήθη ἡ κανονικὴ κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν, μέχρι τέλους Δεκεμ. ε. ε.

Ἡ πίστωσις αὕτη διαιρεῖται ὡς ἀκολούθως·

Κεφάλ. 1.	ἄρθρον 1.	δραχ.	11,000
Κεφάλ. Χ	» 2.	»	1,200
Κεφάλ. XVII	. . . . .	»	1,366: 67
Κεφάλ. XIX.	. . . . .	»	3,000
Κεφάλ. XX.	. . . . .	»	4,666: 66
Κεφάλ. XXI.	. . . . .	»	6,666: 67

Οἱ Ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι τὴν 31 Δεκεμβρίου 1849.

ΟΘΩΝ

ΙΩ. ΣΤΑΙΚΟΣ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ. »

Προτεθείσης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἄρθρου 19, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπεψήνατο ἡ βουλὴ ὅτι ἐφωτίσθη, ἀνεκεφαλαίωσεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἐπὶ τοῦ τελευταίου παραγράφου τοῦ ἄρθρου τρεῖς ἐπροτά-

θησαν τροπολογίαι· ἡ μὲν ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἐπιδαύρου Δημητρᾶς βουλευτοῦ, ἥτις καὶ θέλει προφηφορηθῆ ὡς ἀπωτέρα, ἡ δ' ὑπὸ τοῦ ἐκ Θήρας ἐπομένη, καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκ Μαντινείας ἐπιψηφορρυθμισμένη, καθὸ μᾶλλον εἰς τὴν τοῦ κειμένου ἔννοιαν προσεγγίζουσα. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ τῆς προψηφορρητέας τροπολογίας, ἐχούσης οὕτω·

« Τούτων δὲ γινομένων, ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις, » καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας εἶναι ὑποχρεωτικὸν καὶ » διὰ τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν συνέβη κατ' αὐτὴν δόλος ἢ παρατυ- » πία· καὶ ὁ αἴτιος τῆς παρατυπίας ὑπάλληλος, ἕνεκα τῆς » ὁποίας ἀκυροῦται ἡ δημοπρασία, καταδικάζεται εἰς πρόστι- » μον 200—300 δραχμῶν. »

Ὁ μὲν πρόεδρος ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται αὐτὴν, ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς· ψηφοφορηθείσης δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῆς μετ' αὐτὴν εἰς ψηφοφορίαν τεταγμένης τροπολογίας, ἐχούσης οὕτως « οὗτος κηρύτ- » τεται αὐτοδικαίως κύριος, ἐὰν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δημοπρα- » σία διεξήχθη κατὰ τοὺς νομίμους τύπους· » ἐξήχθη, ὅτι οὐδὲ ταύτην παρεδέχθη ἡ βουλή. Προὐτέθη τέλος εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἡ τελευταία τῶν προτεταμένων τροπολογία, τὴν ὁποίαν, ἔχουσαν οὕτω·

« Τούτων γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· ἐὰν » δὲ τὸ παραχωρητήριον δὲν δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον » ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας, » τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς καθίσταται ἀμετάκλητον διὰ τὸ δη- » μόσιον, ἐὰν ὁ προικοδοτούμενος δὲν προτιμήσῃ μετὰ τὴν » προθεσμίαν ταύτην νὰ παραιτηθῇ· ἡ κατὰ τὴν τοιαύτην περί- » στασιν γενομένη παραίτησις δὲν συνεπάγει εἰς τὸν προικο- » δοτούμενον οὐδεμίαν ζημίαν. »

Ἐπίσης δὲν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ, ἀποφηναμένη καὶ ἐπὶ ταύ- της κατ' ἐρώτησιν τοῦ προέδρου δι' ἀναστάσεως.

Ἀνεγνώσθη διὰ τοῦτο τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου, μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ ά. § αὐτοῦ ἐγκριθεισῶν ἐν τῇ συνεδριάσει ΚΔ. προσθηκῶν, καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν ὑπὸ τῆς βουλῆς, ὡς ἐξῆς·

« Τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐξετάζει, ἂν ὁ προικοδο- » τούμενος ἦναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς » καταλόγους, ἐὰν ἐτηρήθησαν οἱ τύποι τῆς δημοπρασίας, καὶ » ἂν τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα δὲν ὑπάγηται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις » τοῦ παρόντος νόμου· ἐντὸς δ' εἴκοσιν ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ » τῆς παραλαβῆς τοῦ φακέλλου τῆς δημοπρασίας, ὀφείλει νὰ

» ἀποφανθῇ περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ αὐτῆς, πλὴν ἂν χρῄζῃ νεω- » τέρων πληροφοριῶν, ὅτε ἡ προθεσμία αὕτη ἐπεκτείνεται ἐπὶ » ἕνα μῆνα.

« Μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν τούτων τὸ συνέδριον ἐπιστρέφει εἰς τὸ » ὑπουργεῖον τὸν φάκελλον, ἀφοῦ ὁ πρόεδρος αὐτοῦ θέσῃ ἐπὶ τοῦ » πρωτοκόλλου τὸ, ἐθεωρήθη, καὶ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα καταχώρι- » σις εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνε- » δρίου βιβλίον τῶν ἐκποιήσεων.

« Τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐκδίδει ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον, καὶ » διευθύνει αὐτὸ πρὸς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν ἀρχὴν διὰ νὰ » τὸ παραδώσῃ πρὸς τὸν προικοδοτηθέντα, ἀφοῦ ὑπογραφθῶσι » παρ' αὐτοῦ αἱ ὁμολογίαι, καὶ ἀφοῦ πληρωθῇ προηγουμένως » ἡ πρώτη δόσις, καὶ τὸ τυχὸν ὑπάρχον περιπλέον τῆς προικο- » δοτικῆς πιστώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος νόμου.

« Τούτων δὲ γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· » ἐὰν τὸ παραχωρητήριον δὲν δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον » ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας, » οὗτος ἀπαλλάττεται αὐτοδικαίως τῆς ὑποχρεώσεως. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἑπομένου 20 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπροτάθη νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *προικοδοτηθεὶς* ἡ *προσκληθεὶς*, νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἐν αὐτῷ τασσομένη *τριήμερος* προθεσμία εἰς *ὀκταήμερον* καὶ ἡ λέξις *πλειστηριασμὸν* νὰ ἀντι- καταστα θῇ διὰ τῆς *ἀναπλεισιηριασμόν*. Ἡ βουλὴ ἐγκρίνασα τὰς προταθείσας τροπολογίας ἐπεψήφισε τὸ ὅλον ἄρθρον, ὡς ἐξῆς·

« Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς προσκληθεὶς ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ » τὰς ὁμολογίας ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, τὸ κτῆμα ἐκτίθεται εἰς » ἀναπλειστηριασμὸν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ » παρόντος νόμου. »

Παρεδέχθη δὲ κατόπιν ἡ βουλὴ καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 21 καὶ 22 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς ἐξῆς, γενόμενα 20 καὶ 21.

Ἄρθρον 20. « Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα θεω- » ροῦνται πλήρης ἰδιοκτησία τῶν προικοδοτουμένων, καὶ ἐλεύ- » θερα πάσης ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους, ἐξαιρουμένων τῶν » ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει εἰς αὐτὰ ὁ παρὼν νόμος.

« Πᾶσα δὲ διένεξις μεταξὺ τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τῆς » κυβερνήσεως διαλύεται διὰ τῶν ταχτικῶν δικαστηρίων κατὰ » τοὺς ἰσχύοντας πολιτικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 21. « Τὸ τίμημα τῆς προικοδοτήσεως θέλει πλη- » ρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον εἰς εἰκοσιπέντε ἐνιαυσίους ἴσας » δόσεις, ἢ καὶ ὅλον τὸ τίμημα ὅταν θέλῃ. »

« Μέχρι δὲ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, τὸ εἰς προικο-
» δότησιν δοθὲν κτῆμα εἶναι ὑπάγρεων πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ
» δημοσίου, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ προικοδοτηθεὶς
» ἤθελε μεταβιβάσει τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος εἰς ἄλλους. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ 23 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, παρετηρήθη ὑπό τινος, ὅτι θέλουσι παρεντεθῆ πολλαὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν δυσκολίαι, δυσδιακρίτων ὄντων τῶν ἐκ προικοδοτήσεως ἢ ἄλλως περιελθόντων ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἰδιωτῶν ἐθνικῶν κτημάτων· πρέπει δὲ διὰ τοῦτο νὰ ὑπαχθῶσι καὶ τὰ εἰς προικοδότησιν παραχωρηθησόμενα κτήματα εἰς τὸ γενικὸν φορολογικὸν σύστημα, ἕως ἂν εἰσαχθῇ ἐφ' ὅλα γενικόν τι ἕτερον.

Ἐξετέθη δ' ὑπ' ἄλλου, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου προσδιοριζόμενον ὡς πληρωτέον ποσὸν ἀντ' ἐγγείου φόρου εἶναι ὑπερβολικόν· διότι, καὶ ἂν ἄνευ συναγωνισμοῦ ἐξηκμένου ἐνεργηθῇ δημοπρασία τις, οἱ μὲν μὴ ἀρδευόμενοι ἀγροὶ οὐδέποτε θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς τιμὴν ἴσσονα τῶν 50 δραχμῶν κατὰ στρέμμα, ὁ δὲ πληρωθησόμενος κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην φόρος θέλει εἶσθαι δραχμὴ κατὰ στρέμμα, ἐνῷ ἡ ἐκ τούτων πρόσοδος δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 5 δραχμὰς κατ' ἔτος· οὕτω δ' ὁ ἐγγειος φόρος θέλει εἶσθαι δύω ἀνθ' ἑνὸς ἐπὶ τοῖς δέκα. Καὶ ὅτι τοῦτο μὲν θέλει συμβῆ ἂν ἄνευ συναγωνισμοῦ ἐνεργηθῇ ἡ δημοπρασία, τὸ ἀδίκημα δὲ θέλει εἶσθαι πολλῷ μεῖζον, ἂν ἐκ συναγωνισμοῦ ἡ τιμὴ τῶν τοιούτων ἀγρῶν ὑπερβῇ τὰς 50 κατὰ στρέμμα δραχμάς.

Προσετέθη ὑπ' ἄλλου ὅτι οἱ μὴ ἀρδευόμενοι ἀγροὶ εἰσὶν ἐπιδεκτικοὶ σπόρου μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς δέκα καὶ τέσσαρας ὀκάδας, δὲν παράγουσι δ' ἐπὶ τούτου πλέον τῶν ἑξήκοντα ὀκάδων καρποῦ· καὶ ἂν μὲν οἱ γεωργοὶ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον κατὰ τὴν γενικὴν φορολογίαν, θέλουσι πληρώσει ἐξ μόνον ὀκάδας σίτου, φέρ' εἰπεῖν, τιμωμένας ἀντὶ δραχμῆς μιᾶς καὶ εἴκοσι λεπτῶν, ὁ δὲ φόρος οὗτος ἀναλογιζόμενος εἰς τὰ δύω ἔτη, διότι κατὰ διετίαν σπείρονται συνήθως οἱ ἀγροὶ οὗτοι, φέρει ἐτησίων φόρον ἑξήκοντα μόνον λεπτῶν· ἂν δὲ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξιν, θέλουσιν ἀποτίσει πολλῷ μεῖζον τοῦ ποσοῦ τούτου. Καὶ ὅτι οὐδ' οἱ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἐκτεθέντες φόβοι εἰσὶν ὅλως μάταιοι· διότι, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν ἰσχύϊ ἤδη περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἀπεδείχθη, οἱ προαιρεθέντες νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον εἰς εἶδος καὶ οὐχὶ εἰς χρήματα, κατὰ τὸ δεδομένον αὐτοῖς ὑπ' ἐκείνου ἐκλεκτικὸν δικαίωμα, συνέχεον τοὺς ἀπὸ κτημάτων ὑποκειμένων εἰς τὴν εἰς εἶδος φορολογίαν παραγομένους καρποὺς

μετὰ τῶν ἀπὸ ἄλλων κτημάτων παραγομένων, τῶν ὁποίων οἱ ἔγγειοι φόροι ἐπληρώνοντο εἰς χρήματα, καὶ ὑπεξέφευγον οὕτω τὴν τοῦ φόρου πληρωμήν· πρέπει δὲ νὰ διαταχθῇ διὰ τοῦτο ἵνα ὁ ἔγγειος φόρος πληρώνηται ὑπὸ τῶν προικοδοτουμένων ἐπὶ τοῦ παραχθέντος καρποῦ καὶ κατὰ λόγον τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ.

Ἀντελέχθη ὑπ' ἄλλου ὅτι, ἐὰν ὁ ἀντὶ 50 δραχμῶν παραχωρηθεὶς ἀγρὸς ἀπενέγκῃ πρόσοδον ἴσσονα τῶν ἑξήκοντα λεπτῶν, τότε δὲν εἶναι ἀντάξιος τῆς τιμῆς τῶν 50 δραχμῶν· διότι, ἐὰν ἡ ἀληθὴς αὐτοῦ ἀξία τυγχάνῃ τοσαύτη, πολλῷ μείζονα πρόσοδον θέλει ἀπενέγκει. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα εὐλόγως διὰ τοῦ ἄρθρου ὁ ἔγγειος φόρος προσδιωρίσθη εἰς δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος, διότι ἄλλως θέλει παραχθῇ τὸ ἄτοπον, φόβῳ τοῦ ὁποίου ὁ πρῶτον ἀγορεύσας προῆλθεν εἰς τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις.

Ἐπανελήφθη ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν εἰς προικοδότησιν παραχωρηθησομένων κτημάτων θέλουσιν εἶσθαι πολλῷ μείζους τῆς ἀνωτέρω ὑποτιθείσης τῶν 50 δραχ. κατὰ στρέμμα ἀγροῦ μὴ ἀρδευομένου· διότι οἱ προικοδοτούμενοι, σπεύδοντες νὰ μετάσχωσι τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένων αὐτοῖς ὠφελειῶν, θέλουσιν εἰσέλθει εἰς συναγωνισμόν, ἐξ οὗ εἰς μείζονα τῆς ἀληθοῦς τιμὴν θέλουσι παραχωρηθῇ τὰ κτήματα· τότε δὲ πολλῷ μείζων θέλει εἶσθαι ἡ ἐκ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐγγείου φόρου ζημία.

Ἐξετέθη ὑπὸ τοῦ τὸ νομοσχέδιον προβαλόντος, ὅτι αἱ μὲν ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ὑποδειχθεῖσαι ὡς ἐπισυμβησόμεναι ἐκ τῆς τοῦ ἄρθρου διατάξεως καταχρήσεις δύνανται νὰ συμβῶσι μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἀπ' ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων γαιῶν παραγομένων καρπῶν, διότι οἱ ἐπὶ τῶν πρώτων πληρωτέοι φόροι εἰσὶ δύω καὶ ἥμισυ ἐπὶ τοῖς δέκα, οἱ δ' ἐπὶ τῶν δευτέρων ἓν ἐπὶ τοῖς δέκα, καὶ τὸ ἐκ τῶν περὶ τοῦτο καταχρήσεων ὄφελος μεῖζον τυγχάνει τοῦ ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν προσδοκωμένου. Ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ὑπηγορεύθη ἐκ σκοποῦ, περιλαμβάνοντος τό τε τοῦ δημοσίου καὶ τὸ τῶν προικοδοτουμένων συμφέρον· διότι κατ' αὐτὴν καὶ οὗτοι θέλουσιν ἀπαλλαγῇ τῶν ἐνοχλήσεων τῆς φορολογίας, καὶ θέλουσι πληρώσει πολλῷ ἧσσον τοῦ δεκάτου τοῦ παραχθησομένου καρποῦ ἐκ τῶν φυτευθησομένων γαιῶν, τὴν δι' ἐμφυτεύσεως καλλιέργειαν προτιθεμένου τοῦ νόμου, ὡς μόνην τείνουσαν πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν γεωργῶν, ὑπὲρ ὧν οὗτος προετάθη· καὶ τὸ δημόσιον θέλει ἐξασφαλισθῇ, μανθάνον

τὸ εἰσπραχθησόμενον ἀπὸ τῶν τοιούτων φόρων ποσὸν, καὶ ὁδεῦον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἐπιθυμητοῦ διττεμητικοῦ συστήματος. Καὶ ὅτι οὐδενὸς τὸ συμφέρον ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης παραβλάπτεται· διότι οἱ μὲν πρὸς ὠφέλειαν ἑαυτῶν προικοδοτηθησόμενοι θέλουσιν ὑπολογίσει τά τε ἐκ τῆς προικοδοτήσεως ἀτενεχθησόμενα καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς βάρη, καὶ θέλουσιν ἐκ τούτου ὁδηγηθῆ εἰς τὴν πλειοδοσίαν· τῶν δ' ἄνευ ὑπολογισμοῦ τοιούτου προικοδοτηθησομένων οὐδέποτε δύνανται νὰ ἀσφαλισθῶσι τὰ συμφέροντα. Ἀποδείκνυσι δὲ τὰ λεγόμενα τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν γενόμενον, καθ' ὃ οἱ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου εἰς χρήματα προαιρεθέντες, ἐκ τῶν κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ προικοδοτήσεως νόμον προικοδοτηθέντων, πολλῷ ἦσαν τοῦ δικάτου ἐπλήρονον, ἐντεῦθεν δὲ καὶ παράπονα παρὰ τῶν τοὐναντίον προαιρεθέντων τότε ἠγέρθησαν.

Ἐπανελήφθη δὲ ὑπὸ τοῦ ὑποστηρίξαντος τοὐναντίον, ὅτι οἱ μὲν τῶν προικοδοτουμένων ὑπολογισμοὶ θέλουσι στηριχθῆ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς τοῦ κτήματος ἀξίας, ληφθείσης ὡς βάσεως καὶ κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀγόρευσιν· δὲν πρέπει δὲ νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκτάκτως δυναμένη δι' ἀπείρων τινὸς κόπων νὰ κατορθωθῆ μεγίστη κτήματός τινος βελτίωσις. Καὶ ὅτι, καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν πάντα τὰ εἰς προικοδότησιν παραχωρηθησόμενα κτήματα διατεθῶσιν εἰς ἐμφυτεύσεις, ἐπειδὴ τὸ ἀπενεχθησόμενον ὄφελος εἰς τοὺς ἀντ' ἐγγείου φόρου δύω τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ κτήματος πληρώσαντας θέλει εἶσθαι μέγα, μηδόλως ἀναλογοῦν εἰς τὴν δεκαδικὴν φορολογίαν, ἀνισότης ἐπέρχεται περὶ τὴν φορολογίαν, οὐ μόνον τὸ δημόσιον ζημιοῦσα ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς ἄλλους ἀποβαίνουσα· ἐφ' ᾧ τὸ γενικὸν φορολογικὸν σύστημα πρέπει νὰ ἐπεκταθῆ καὶ ἐπὶ τῶν προικοδοτηθησομένων.

Ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν ἐπὶ τούτοις τὴν βουλὴν ἂν ἐφωτίσθη· καὶ, ταύτης ἀποφηναμένης ἀποφατικῶς, διεκόπη ἡ περαιτέρω ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως, καὶ ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, δι' ἧς εἰσήγαγεν εἰς τὴν βουλὴν κατάλογον τῶν παρὰ πᾶσι τοῖς ὑπουργείοις συνταξιούχων· ἔχει δ' αὕτη οὕτω·

Ἀριθ. 2,942, 2,939, 2,306.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Διὰ διαφόρων Β. Διαταγμάτων ἡ Λ. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπένειμεν, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἁρμοδίων ὑπουργείων, διαφόρους συν-

ταξεις εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ, ἀπομάχους, καὶ κληρικοὺς, ἐμφαινομένους ὀνομαστικῶς εἰς τοὺς ἐγκλειομένους καταλόγους τῶν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείων τῆς Ἐπικρατείας.

Τὰ Διατάγματα ταῦτα, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ 1833, φθάνουν μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀπὸ τὸ κῦρος αὐτῶν ἀπορρέουν αἱ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων ὑπουργείων σημειούμεναι συντάξεις.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ὑπ' ὄψιν ἔχων καὶ τὰ κατὰ καιροὺς παρὰ τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων θεσπισθέντα, περὶ τῆς περιθάλψεως τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντων καὶ προκινδυνευσάντων, ὡς καὶ τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν αὐτῶν, ἀπένειμε τὰς πλείστας τῶν συνταξεων τούτων ἐπὶ τὸ προσὸν τοῦτο· ὀλίγας δὲ μόνον διὰ μεταγενεστέρας, ἢ ἄλλας ἐπωφελεῖς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις.

Ἡ ἀπονομὴ τῶν περὶ ὧν πρόκειται συντάξεων ἦτο, Κύριοι, ἓν ἐκ τῶν εὐεργετικῶν ἐκείνων μέτρων τῆς Βασιλείας, τὸ ὁποῖον, ἀπαλλάξαν ἐκ τῆς ἐνδείας καὶ τῆς κακουχίας τεθλιμμένας ὁλοκλήρους ἀγωνιστῶν οἰκογενείας, ἀσθενεῖς γέροντας, λείψανα τοῦ ἀγῶνος, καὶ χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς ἄρτον καὶ ἐπαρηγόρησε τὰς θλίψεις των, καθ' ὅσον τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἐπικρατείας μας μέτρα τὸ ἐπέτρεπον.

Τὰ προσόντα τῶν συνταξίμων, ἢ μᾶλλον οἱ λόγοι, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθησαν αἱ συντάξεις, ἐμφαινόμενοι εἰς τοὺς καταλόγους τούτους, θέλουν πείσει τὰ Νομοθετικὰ σώματα, ὅτι οὐδεμία ἀπενεμήθη σύνταξις ἄνευ ἀρκούντως δικαιολογημένων αἰτιῶν.

Ἐπιτροπαὶ κατὰ καιροὺς ἐσυστήθησαν καὶ ὑπὸ τὴν βάσανον αὐτῶν ἀπενεμήθησαν αἱ πλείσται τῶν συντάξεων, αὐστηρὰ δὲ ἔρευνα προηγήθη πάντοτε ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως· ἐπὶ τῆς ἀπονομῆς ἑκάστης συντάξεως, καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα διεβεβαίωσαν ἑκάστοτε τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ τὰς θυσίας τοῦ πρὸς ὃν ἀπενεμήθη ἡ σύνταξις, ἢ τῶν γονέων, τῶν συζύγων, καὶ τῶν ἀδελφῶν διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανά.

Πολλὰ πολλάκις ἐρρέθησαν καὶ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ περὶ τῶν συντάξεων τούτων, καὶ πολλάκις ἀνεστάλη ἡ πληρωμὴ αὐτῶν. Διὰ ν' ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου λοιπὸν αἱ ἀμφιβολίαι περὶ τῶν ἀναμφισβητήτων δικαιωμάτων τῶν συνταξίμων τούτων, καὶ νὰ ἐλλείψωσιν ἅπαξ διὰ παντὸς αἱ

γενόμεναι ἀναβολαὶ εἰς τὴν τακτικὴν τῶν συντάξεων πληρωμήν, ἐνεκρίθη νὰ ὑποβληθῶσιν οἱ καταλογοι οὗτοι ὑπ' ὄψιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ἵνα λάβωσι γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν λόγων, εἰς οὓς στηρίζεται ἑκάστης συντάξεως ἡ ἀπονομὴ, καὶ ἑπομένως πεισθῶσι περὶ τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος τῶν συνταξίμων τούτων ἔχει ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις, τὸ ἐπ' αὐτὴν ἐρρόντισεν, ὅσον τὰ οἰκονομικὰ μέτρα τῆς ἐπικρατείας τὸ ἐπέτρεπον, νὰ τὰ ἱκανοποιήσῃ.

Νομοσχέδιον δὲ δὲν συνοδεύει τοὺς καταλόγους τούτους διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὰ διάφορα διατάγματα, τὰ ἀπονείμαντα τὰς συντάξεις ταύτας, θεωροῦνται ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἰσχὺν νόμου ἔχοντα.

Οἱ δύο τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὀνομαστικοὶ καταλογοι τῶν ἀπομάχων καὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ἐρανισθέντες καὶ συνταχθέντες ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ ὑφισταμένων μητρώων καὶ καταλόγων, περιέχουν ἀκριβῶς ὅλας τὰς πληροφορίας, ὅσαι εἰς αὐτὰ περιείχοντο, ἐκτεθεῖσαι μόνον μὲ πλειοτέραν σαφήνειαν καὶ τάξιν.

Εἰς τοὺς καταλόγους τούτους παρελείφθησαν μόνον τὰ ὀνόματα τῶν ἀποβιωσάντων ἢ ἄλλως ἀπολεσάντων τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 Βασ. Διατάγματος, περὶ ὧν τὸ Ὑπουργεῖον εἶχεν ἐπισήμους πληροφορίας.

Ἐὰν ἡ Βουλὴ παραβάλῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τοῖς καταλόγοις τούτοις συνταξίμων μὲ τὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Γ. Ε. θέλει εὕρει τὸν πρῶτον ἀνώτερον· ἡ διαφορὰ αὕτη πηγάζει ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν εὑρεθέντων κατὰ τὴν πρώτην ἐξέλεγξιν, ἐνεργηθεῖσαν τὸ 1845 ἔτος, παρόντων, ἐξ ὧν ἀφαιρεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νέου προϋπολογισμοῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποβιούντων ἢ ἀπολεσάντων τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον λαμβάνει παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ἐπισήμους πληροφορίας.

Τινὲς ἐκ τῶν μὴ εὑρεθέντων κατὰ τὸ τότε παρόντων συνταξίμων ἀνεφάνησαν κατὰ καιροὺς ζητοῦντες τὴν σύνταξίν των, εἴτε ὡς ἀπόντες ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἄνευ ἀδείας, εἴτε ὡς διατελοῦντες εἰς ὑπηρεσίαν, εἴτε ὡς παραμελήσαντες νὰ παρουσιασθῶσιν ἐν καιρῷ. Εἰς τούτους ἐπληρώθησαν τακτικῶς αἱ συντάξεις των, εἰς μὲν τοὺς πρώτους, μετὰ τὴν ἐπάνοδόν των εἰς τὸ Κράτος, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰς τοὺς τρίτους, ἀφοῦ ἀνηκόντως ἀπεδείχθη ἡ ταὐτότης καὶ τὰ δικαιώματά των· τὰ δὲ διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν

ποσὰ ἀπεπληρώθησαν ἐκ τῶν πλεονασμάτων τῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς χρήσεως ἀποβιούντων, δίχα νὰ προέλθῃ εἰς τὰς πιστώσεις τῶν συντάξεων ὑπέρβασις.

Εἶναι δὲ πιθανὸν καὶ τινες ἐκ τούτων νὰ ἀπεβίωσαν· ἀλλὰ δὲν διεγράφησαν τῶν Μητρώων, διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐπισήμων περὶ τῆς ἀποβιώσεώς των πληροφοριῶν.

Ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν ἀπέναντι παλαιῶν χρεῶν ἡ ἀπαιτήσεων λαμβανόντων χορηγήματα ἐτέθη ἀπὸ πέρυσιν ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς, κατ' αἴτησιν της ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, συντεταγμένος μεθ' ὅλης τῆς δεούσης ἀκριβείας, εἰς ὃν πρὸς τοῖς ἄλλοις καταφαίνονται καὶ τὰ πληρωθέντα εἰς ἕκαστον τούτων ποσὰ μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου.

Ἐπισυνάπτεται ἐπὶ τέλους καὶ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος τῶν ὀκτὼ ἐπιζώντων πρεσβυτῶν τῆς φάλαγγος, ἐκ τῶν δέκα οἵτινες ἐπεβάρυνον μέχρι τοῦδε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου. Οὗτοι δὲ, ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Στρατιωτικοῦ Κλάδου, δὲν ὑπάκεινται βεβαίως εἰς τὰς περὶ συνταξίμων ἀμφισβητήσεις, ἀλλ' ὡς μισθοδοτούμενοι παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργείου δὲν ἐθεωρήθη ἄκαιρον νὰ ὑποβληθῇ συγχρόνως καὶ τούτων ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος.

Πεποίθαμεν ἀδιστάκτως ὅτι ἡ βουλὴ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τοὺς καταλόγους τούτους, θέλει ἐπιτρέψει ἄνευ δυσκολιῶν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τῶν τε συντάξεων καὶ χορηγημάτων, ἡ καθυστέρησις τῆς ὁποίας παλαιπωρεῖ τόσας ἑκατοντάδας συνταξίμων, μηδένα ἄλλον ἐχόντων πόρον, καὶ τῶν ὁποίων αἱ καθημεριναὶ ἀπαιτήσεις καὶ τὰ πικρὰ παράπονα, κατὰ μέγα μέρος δικαιολογημένα, φέρουν τὴν Κυβέρνησιν εἰς δυσχερείας, μὴ δυναμένην νὰ τὰ ἱκανοποιήσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Φεβρ. 1850.

(Ὅρα τοὺς καταλόγους ταύτους εἰς τὸ ὑπὸ στοιχ. Β. παράρτημα τῶν πρακτικῶν.)

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ. »

Ἐνταῦθα, τῶν μὲν προτεινόντων νὰ προβῇ ἡ βουλὴ ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, καὶ αἰτούντων τὸν λόγον, τῶν δὲ διατεινομένων ὅτι πρέπει ἑτέρα τις ἡμέρα πρὸς συζήτησιν νὰ προσδιορισθῇ κατὰ τὸν κανονισμόν· παρελθών τις παρετήρησεν, ὅτι, ἀγορεύοντος ὑπουργοῦ τινος μέλους τοῦ παραιτηθέντος ὑπουργείου, καὶ ἐπαγγελλομένου ἵνα εἰσαγάγῃ

τὸ περὶ συνταξέων νομοσχέδιον, αὐτὸς ἀντεικὼν τότε, ὅτι αἱ ἐπαγγελίαι αὗται ἦσαν ἀπατηλαί, προύκάλεσεν ἐπὶ τούτῳ παράπονα τοῦ ὑπουργοῦ ἐκείνου. Ἀλλὰ ἡ κρίσις του ἐκείνη καταδείκνυται ἤδη ἀληθής, εἰσαγομένης ἀντὶ τῶν ζητηθέντων νομοσχεδίων, ἀντὶ τῶν ἔργων τῆς πρὸς τοῦτο συσταθείσης ἐπιτροπῆς, μιᾶς ἁπλῆς ἐκθέσεως· τοῦτο δὲ μαρτυρεῖ ὅτι, καὶ τοι ἀποφαινομένων περί τινος τῶν βουλῶν, καὶ τοι ἀπαιτουσῶν τι, οἱ ὑπουργοὶ ὅμως οὐδόλως παραλλάσσουσι τὴν διαγεγραμμένην πορείαν των. Ὅτι εἶναι μὲν ἄγνωστος ἔτι ὁ σκοπὸς, ἐφ' ᾧ εἰσήχθη ὁ τῶν συνταξιούχων κατάλογος· ἐρωτᾶται ὅμως ὁ ὑπουργὸς, ἂν καὶ ἄλλαι πλὴν τῶν ἐν αὐτῷ οἰκογένειαι ἀνδρῶν πεσόντων καὶ θυσιασθέντων ὑπὲρ πατρίδος, ἂν καὶ ἄλλαι οἰκογένειαι ναυτικῶν πεσόντων καὶ θυτιασάντων τὰ ἑαυτῶν, ὑπάρχωσιν ἄξιαι περιθάλψεως· τούτου δ' ὄντος, ἡ βουλὴ δὲν ἠννόει νὰ ἀποκόψῃ τὸν εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς νῦν διδόμενον ἄρτον, ἀλλ' ἤγειρε φωνὴν ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν τούτων οἰκογενειῶν, αἵτινες λιμώττουσι, καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ἄλλα ἀντὶ τούτου ἐνεργῆσαν, ἢ δὲν κατέμαθε τὸν σκοπὸν τοῦτον αὐτῆς, ἢ προσποιεῖται ὅτι δὲν ἠννόησεν αὐτόν. Ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐγερθεῖσα φωνὴ ἦτον κατὰ τῆς τοιαύτης ὀλιγωρίας τῆς ἐξουσίας, τῆς τοὺς ἀγωνιστὰς τούτους εἰς τὴν τριόδον ἐγκαταλειψάσης, καὶ τῆς οὕτω καταστρεφούσης τὸν ἐθνικὸν ἐνθουσιασμόν, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην καὶ ἄλλοτε καὶ τελευταῖον ἔτι νῦν ἠσθάνθη. Ὅτι οὐδεὶς μὲν ἀρνεῖται τὴν ἰσχὺν τῶν ὑπαρχόντων περὶ συντάξεως διαταγμάτων, δι' ὧν αἱ ὑπάρχουσαι συντάξεις χορηγοῦνται· ἀλλὰ προέθετο ἡ βουλὴ νὰ ἀποκόψῃ τὰς ὑπερόγκους συντάξεις, νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ εὐλόγου καὶ δικαίου περιορισμοῦ τῆς εἰς οἰκογένειάν τινα διδομένης ἑπτακοσιοδράχμου χορηγίας, τῆς ἔτι ἐξακολουθούσης καίτοι ἐνηλικιωθέντος τοῦ υἱοῦ καὶ εἰς ὑπηρεσίαν διορισθέντος, καίτοι ἀποκατασταθείσης τῆς θυγατρὸς καὶ μηδενὸς ἄλλου πλὴν τῆς χήρας ὑπολειπομένου, ἐναντίον αὐτοῦ ταύτου τοῦ χορηγοῦντος αὐτὴν διατάγματος, ῥητῶς διατάσσοντος τὸν εἰς ὡρισμένον ποσὸν περιορισμὸν τῆς χορηγίας μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν μελῶν τούτων τῆς οἰκογενείας.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα ἴσως καὶ ἄλλοι συμμερίζονται· δὲν ἔπρεπεν ὅμως νὰ προβῇ ἤδη εἰς ταῦτα, πρὶν ἡ ἄλλη ἡ πρὸς συζήτησιν ἐπὶ τούτου προσδιορισθησομένη ἡμέρα. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ μὲν ἔκθεσις πρέπει νὰ ἐκτυπωθῇ, μετά τε τῶν συνημμένων αὐτῷ καταλόγων καὶ τοῦ προεισαχθέντος τῶν λαμβανόντων χορηγήματα, ἢ

δ' ἐπὶ τούτου συζήτησις πρέπει ν' ἀναβληθῇ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐπί τινα ἄλλην τακτὴν ἡμέραν.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τά τε εἰς τὴν Γερουσίαν διαβιβασθέντα καὶ ἐκκρεμῆ ἔτι σωζόμενα προβουλεύματα, καὶ τὸ ὑπὸ τὴν συζήτησιν ἔτι τῆς βουλῆς διατελοῦν περὶ προικοδοτήσεως νομοσχέδιον, ὑπὸ βουλευτῶν προτεταμένα, μαρτυροῦσι τὸ ἑαυτῶν δικαίωμα πρὸς πρότασιν νόμων, εἴτινες, ἅμα ἐπιψηφισθέντες καὶ ὑπὸ τοῦ βασιλέως κυρωθέντες, θέλουσιν εἶσθαι ὑποχρεωτικοὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὅτι ὁ προαγορεύσας ἔλεγξε τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἐκτελοῦν τὸν νόμον διατηρεῖ ἐν ἰσχύϊ τὰ ἰσχὺν αὐτοῦ ἔχοντα διατάγματα τῶν συντάξεων, δὲν ὑπέβαλε δὲ νόμον πρὸς μεταρρύθμισιν αὐτῶν. Καὶ ἀληθῶς· ἀπιφήναντο πολλάκις τὰ νομοθετικὰ σώματα, τοιούτου νόμου τὴν εἰσαγωγὴν ἀπαιτήσαντα, τὸ δ' ὑπουργεῖον συνέστησεν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, παρασκευάσασαν τὸ διαγράφον τὰ προσόντα τῶν συνταξίμων νομοσχεδίου, ἐγκριθὲν ἤδη ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑποβληθὲν ὑπὸ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως· παρεσκεύασε δὲ τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τοῦτο καὶ ἕτερον εἰδικὸν νομοσχέδιον, περιλαμβάνον τοὺς παρὰ πᾶσι τοῖς ὑπουργείοις συνταξιούχους μετὰ τῶν σημειώσεων τῶν ἐκ τῶν μητρώων καὶ τῶν χορηγούντων αὐτοῖς τὰς συντάξεις Βασ. διαταγμάτων συνημμένων προσόντων αὐτῶν. Ὀφείλει ὅμως νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι, κἂν τοι ἐπαγγελθεὶς νὰ εἰσαγάγῃ τὰ νομοσχέδια ταῦτα ὅτε ἐν προηγηθείσῃ τινὶ συνεδριάσει ἔλαβε τὴν πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων ἄδειαν τοῦ σώματος, δὲν συμφωνεῖ μετὰ τῆς γνώμης τῆς βουλῆς οὐδὲ θέλει εἰσαγάγει αὐτὰ διότι, ὡς καὶ ἐπ' ἐσχάτοις ἐν Γαλλίᾳ προτεθείσης τῆς τῶν συντάξεων μεταρρυθμίσεως ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη τῶν ἀντιλεγόντων ῥητόρων, διαταθέντων ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι ἐκτήσαντο ἀμετάτρεπτα δικαιώματα, οὕτω καὶ αὐτὸς φρονεῖ, ὅτι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου τούτου οὐ μόνον θέλουσι προσβληθῆ τὰ δικαιώματα ταῦτα, ἀλλὰ καὶ θέλουσι μετατραπῆ οὕτως οἱ χορηγήσαντες εἰς τοὺς συνταξιούχους τὰς συντάξεις νόμοι, ὑπὸ τῆς Βασιλείας ἐκδοθέντες, μετὰ προηγηθεῖσαν ἐξέλεγξιν τῶν προσόντων τῶν ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθησαν. Ὅτι διὰ ταῦτα ταλμηρὰν καὶ σαλπρὰν ἔκρινε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ τροποποιοῦντος αὐτοὺς νομοσχεδίου, ὡς μέλλοντος νὰ ἀφαιρέσῃ τὸν ἄρτον ἀπ' ἀνθρώπων, κρθέντων ἀξίων τῆς τοῦ ἔθνους φιλανθρωπίας· ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἐθεώρησε δυνατὴν τὴν προστασίαν τῶν ὑπαρχόντων ἔτι ἀξίων τῆς φιλανθρωπίας ταύτης, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικῶν νομοσχεδίων πρὸς συνταξιοδό-

τησιν καὶ τούτων κατὰ τὰ ἑνόντα μέσα· ἀφῆκε δὲ εἰς τοὺς θέλοντας ἵνα μεταῤῥυθμισθῶσιν οἱ ἐν ἰσχύϊ οὗτοι νόμοι, ἢ νὰ ἀκυρωθῇ τις τούτων, καὶ ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως, ἵνα τοὺς ἀπαιτουμένους πρὸς τοῦτο νόμους προβάλλωσιν. Ὅτι κρίναν ὅμως ἀναγκαῖον τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν τῶν σωμάτων περιέργειαν, ἵνα μὴ κριθῇ ὡς καταχρώμενον τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν, ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ τοὺς τῶν συνταξιοδοτουμένων παρὰ πάντων τῶν ὑπουργείων καταλόγους μετὰ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως· οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἵνα καταδείξῃ ὅτι αἱ ὑφ' ἃς αἱ συντάξεις αὐτῶν ἀπενεμήθησαν παρελθοῦσαι κυβερνήσεις οὐδόλως τοῦ δικαιώματός των κατεχράσθησαν· ἂν δὲ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν βουλευτῶν ἐξέλιγξιν τούτων, τῶν ὁποίων τὰ προσόντα σημειοῦνται ἐν τοῖς καταλόγοις, ὡς ἐρρέθη, ἐξελεγχθῇ πρόσωπόν τι μὴ λαμβάνον σύνταξιν ἐννόμως, ἢ πλέον τοῦ δέοντος λαμβάνον, εὔκολον εἶναι νὰ διαγραφῇ τοῦ καταλόγου, προτεινομένου εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο νομοσχεδίου ὑπὸ τοῦ τὴν ἀδικίαν ταύτην καταδείξοντος, καὶ οὕτω νὰ περιορισθῇ τὸ εἰς συντάξεις διατεθέμενον ποσὸν κατὰ τὸ πρόσηκον. Ὅτι δὲν συμφωνεῖ προσέτι, ἵνα ὑποβάλῃ τὸ διαγράφον τὰ προσόντα τῶν συνταξιοδοτουμένων ἐπὶ τὸ μέλλον ἢ καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς παρασκευασθὲν, νομοσχέδιον· διότι, ἐκ τῆς τῶν προσόντων τούτων διαγραφῆς, θέλουσιν ἀπονεμηθῇ δικαιώματα πρὸς σύνταξιν εἰς χιλιάδας Ἑλλήνων, οἵτινες εὐλόγως τότε θέλουσιν ἀπαιτήσει παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν πραγματοποίησιν τῶν διαγωσθέντων αὐτοῖς δικαιωμάτων· αἱ δὲ βουλαὶ δύνανται ἐπίσης νὰ γνωρίζωσιν, ἂν οἱ πόροι τοῦ κράτους ἐπιτρέπωσι τὴν εἰς τὸ πέμπτον ἢ τὸ δέκατον τῶν κατοίκων αὐτοῦ, ὅσοι τὰ προσόντα ταῦτα θέλουσιν ἔχει, ἀπονομὴν συντάξεων. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα παρακαλεῖ τὴν βουλὴν, ἀποταθεὶς ἤδη καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν δι' ὁμοίας ἐκθέσεως, ἵνα ἀναπαλέσῃ τὴν ἐξηνεγμένην ἀπόφασιν περὶ εἰσαγωγῆς τῶν περὶ συντάξεων νομοσχεδίων, νὰ ἀρκεσθῇ δὲ εἰς τὴν μεταῤῥύθμισιν τῶν χορηγουμένων συντάξεων, ἂν ὑπό τινος κριθῇ εὔλογος, προτείνοντος ἑκάστου τῶν βουλευτῶν τὸ περὶ τούτου ἀπαιτούμενον εἰδικὸν νομοσχέδιον, διότι τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ἐξετέθη, δὲν τολμᾷ νὰ προτείνῃ αὐτὸ τοιαῦτα. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον συμπεραίνων, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ τῆς βουλῆς περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ συντάξεων νομοσχεδίου ἀπόφασις ἐπήνεγκεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ καθῆκον νὰ ἀναπτείλῃ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν, περιμενούσης τῆς βουλῆς ἵνα τὸ ἀπαιτηθὲν νομοσχέδιον εἰσαχθῇ, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ὑπουργείου ἐκλείπει ἤδη, καταδει-

κνυμένου ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐκείνη δὲν ἔχει νόμιμον βάσιν, καὶ βεβαιουμένου ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, κρίνον σκληρὰν τὴν τῶν συντάξεων μεταῤῥύθμισιν, δὲν ἔχει τὴν τόλμην οὐδὲ μέλλει νὰ εἰσαγάγῃ τὰ ἀπαιτηθέντα νομοσχέδια· ἀπόκειται δ' εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ἀφαιρέσωσιν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν ἐγκρίνωσι, τὸ πρὸς συντάξεις ταταγμένον ποσὸν, ἢ νὰ καταργήσωσι διὰ νόμου τὰ περὶ συντάξεων ἐν ἰσχύϊ διατάγματα, καὶ τότε τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἐκ καθήκοντος ἐκτελέσει ἀκριβῶς τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἀπόφασιν.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι, ἂν καὶ δὲν συμφωνεῖ ἴσως ὁλοσχερῶς πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἀσμένως ὅμως ἤκουσε τὴν μετὰ παῤῥησίας ἐξήγησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, μεθ' ἧς τοιαύτην ἐξέφρασεν ἀλήθειαν, ἣν περ, ἂν καὶ πάντες ἠννόουν, οὐδεὶς ὅμως μέχρι νῦν ἐτόλμησε νὰ ἐκφράσῃ. Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι εἴτε ἀλήθειαν ἢ ἄλλο τι ἐξέφρασεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ ἡ βουλὴ ὅμως οὐδέποτε ὑπεκρίθη, καὶ κατηνόει πᾶν ὅ,τι περὶ τούτου προέτεινε· δὲν ἐπιθύμει δὲ τοιαύτην νὰ ἀκούσῃ παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ κρίσιν, καθ' ὅσον ὁ ὑπουργὸς ἀγορεύων δεινὰς ἀπεύθυνε κατὰ τῶν Σωμάτων προσβολάς. Καὶ ἐβασάνισε μὲν πολὺ τὴν ἰδίαν συνείδησιν, ὠμὸν λογιζόμενος καὶ σκληρὸν τὸ πρᾶγμα, οὐδὲν δ' ἐκ τούτου ἐξήχθη ἢ ὅτι πάντες οἱ βουλευταὶ τοιαύτας ἔχουσιν ἰδιότητας· ἀλλ' οὐδόλως ἀνήκει πρὸς τὸ σῶμα τοιαύτη μορφὴ, διότι, ὡς ὁ ἴδιος λαθὼν ἐαυτὸν εἶπε, χιλιάδες ἀγωνιστῶν θέλουσιν ἀναφανῇ τὰ αὐτὰ προτείνοντες δίκαια. Ἡ βουλὴ ἄρα οὐχὶ ἐξ ὠμότητος, ἀλλ' ἐκ πατριωτισμοῦ εὐγενοῦς ἐζήτησε τὴν ὑπὲρ πάντων τοῦ νόμου ἔκτασιν, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τούτους « λάβετε τὴν ὑπὲρ τῶν ἀγώνων σας ἀμοιβήν » καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἔστωσαν καὶ ὀλίγαι δραχμαί· οἱ ἄνδρες οὗτοι ἤθελον χύσει θαλερὰ διὰ τὴν πρᾶξιν μας δάκρυα, καὶ δὲν πρέπει νὰ συμπίγωνται τοιαῦτα αἰσθήματα. Ἴδετε τὰς πρὸ ὀλίγου πανδήμους ζητοκραυγάς· ἂς μὴ ψυχραίνηται λοιπὸν ὁ τοῦ λαοῦ ἐνθουσιασμὸς, ἂν καὶ δὲν περιμένει νὰ ἐμπνευσθῇ ἀλλαχόθεν. Τὸ δὲ νὰ εἴπῃ ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ μὲν Κυβέρνησις δὲν ὑποβάλλει τοιοῦτόν τι νομοσχέδιον, ἡ δὲ βουλὴ δύναται, ἐὰν θέλῃ, νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸ ἀφ' ἑαυτῆς, εἶναι ἀντικρὺς εἰρωνεία· ἐπειδὴ δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι μόνον τοιούτου εἴδους νομοσχέδιον δὲν δύναται κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ προτείνῃ ὁ βουλευτής. Προσέθηκεν ἔτι ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι ἔλαβε κατὰ τοῦτο ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν τῇ βουλῇ τῆς Γαλλίας συζητήσεις καὶ εἶδεν, ὅτι ἐπεκράτησεν ἐκείσε ἡ γνώμη ὅτι οἱ συντάξεις εἶσιν ἱεραὶ, κεκτημένα δικαιώματα· παρ' ἐκείνοις ὅμως,

ὡς καὶ πᾶν ἄλλο, οὕτω καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα εἶσι κανονικὰ καὶ ὁρίζεται ἡ ἀνάλογος πάσης χώρας σύνταξις, ὥστε τῷ ὄντι εἶναι κεκτημένα τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐπὶ τῇ βάσει ῥητῆς συμφωνίας. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν συμβαίνει τοῦτο, καὶ εἶναι δικαίωμα σεβαστὸν τῶν ἐν γένει κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντων, ἐφ' ᾧ ἀποκρούει τὴν ἐναντίαν ἰδέαν. Ἐπανελέγων δ' ὅτι ἡ καθαρὰ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ ἄρνησις τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ εἰς τὰς βουλὰς παραπομπὴ εἶναι προφανὴς εἰρωνεία καὶ περιφρόνησις, συμπεραίνει, ὅτι, ἂν αἱ βουλαὶ δὲν δύνανται τοιοῦτον νὰ προτείνωσι νομοσχέδιον, δύνανται ὅμως εἰς πολλὰ λῶν νὰ καταφύγωσι μέσα.

Ἐπὶ τούτοις ἀπεφήνατο ἡ βουλὴ νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν ἡ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, ὅπως ἐκτυπωθῶσι καὶ τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ προσαχθέντα ἔγγραφα· μετά τινας δὲ προτείναντας μόνη ἡ ἔκθεσις νὰ ἐκτυπωθῇ, ὡς ὑπαρχόντων ἐντύπων τῶν καταλόγων, καὶ ἄλλους τὴν καθόλου ὑποστηρίζοντας εἰς ἓν βιβλίον ἐκτύπωσιν, ὡς ἀνεπαρκῶν ὄντων τῶν πρὶν ἐντύπων καταλόγων κτλ· ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ ἐκτυπωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνη ἡ ἔκθεσις καὶ μίαν μετὰ τοῦτο ἡμέραν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν τοῦ προκειμένου συζήτησιν.

Προὐτέθη ἔπειτα ἡ τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου συζήτησις, καὶ, γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Καμπάνην καὶ Γ. Παππαδημητρίου, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 81.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου διὰ τὰ ἐν γένει ἔξοδα τοῦ Κράτους, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Μιχ. Καΐρης	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	Ν.	Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Α. Δελιγεώργης		Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.

Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ζαφ. Δεπάστας	
Κωνστ. Βρυζάκης		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος		Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.	Ἐμμαν. Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακαράκος		Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κωνστ. Φασίτσας		Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν.	Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.	Κωνστ. Μανέτας	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.	Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.	Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικόλαος Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης		Δ. Σκελλαριάδης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.	Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μιχαὴλ Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δεληγιαννάκης	Ν.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς		Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Σταμάτ. Νικολαΐδης	Ν.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισάριος Νικολαΐδης		Γεώργιος Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώρ. Παππανικολάου		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ν.
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας		Α. Κανελλόπουλος	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	

Ἰωάννης Γκούρας		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Σπυρ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἀν. Παππατσώρης	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	
Χριστόδουλος Τσῖνος		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Δημήτριος Κουμανιώτης	Ν.	Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἐμμ. Δαζάρου Ὁρλὼφ	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μπάστας		Ἰωαννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.	Δ. Χατζίσκος	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Ἰωάννης Περίδης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἀνδρίας Μάμουκας	Ν.	Ἰωάννης Τασσαΐος	
Δ. Χρηστίδης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Κάρολος Νάζος		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.		

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἑπομένη γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς.

Μ' ὅλον ὅτι ἡ πίστωσις πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1850, λαμβάνεται ὅμως ὡς βάσις ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1849, καὶ κατ' αὐτὸν ἡ τετράμηνος πίστωσις ἀναβαίνει εἰς δρ. 5.268,330· ἡ ἐπιτροπή σας ὤφειλε νὰ σκεφθῇ, ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ ἔχωμεν τόσα ἔσοδα ἐφέτος, ὅσα δύνανται νὰ παράσχωσιν, ἀναλόγως, τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς μίαν τετραμηνίαν, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της.

Εἶναι τοῖς πᾶσιν ὁμολογούμενον, ὅτι δὲν ἔπεσεν ὁ συνήθης σπόρος εἰς τὴν γῆν ἐφέτος, ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ συνεχῶν ὑετῶν· ὅτι τά τε μεγάλα καὶ μικρὰ ζῶα ὑπέστησαν φθοράν, ἕνεκα δὲ τῆς ὑπερβολικῆς χιόνος καὶ τοῦ παγετοῦ αἱ ἐλαῖαι καὶ λεμονοπορτοκαλέαι ἐβλάβησαν ὄχι μικρόν· τοῦ δὲ σταριδοκαρποῦ ἡ κατάστασις δὲν εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ μᾶς ἦναι γνωστή· ὥστε καθ' ὅλα τὰ διδόμενα δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νὰ ἔχωμεν τόσα ἔσοδα, ὅσα κατὰ τὸ παρελθόν.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849, τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, καὶ τινων ἄλλων ἀφιύκτως ἐλαττωθησομένων, προελθόντα εἰσοδήματα ἰσοδυναμοῦσι μὲ τὰ 2|3 τοῦ ὅλου τῶν ἐσόδων, καὶ ἑπομένως ἡ ἐξ αὐτῶν ἐλάττωσις θέλει εἶσθαι ἐπαισθητή.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν παρατηρεῖται, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἐνδεχόμεναι ἐλαττώσεις ἄλλων φόρων, αἵτινες ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος συμβαίνουσι πότε μὲν εἰς τοῦτο, πότε δὲ εἰς ἐκεῖνο ἐκ τῶν παραλειφθέντων κεφαλαίων, οὐδ' ὑπελογίσθησαν αὐστηρῶς αἱ λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν ἐλαττώσεις. Ἐὰν λοιπὸν ἤθελε δοθῇ ἡ πίστωσις, ἀπαραλλάκτως ὅπως ζητεῖται, θέλει καλύψει πολὺ μέρος ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τοὺς λοιποὺς ὀκτὼ μῆνας.

Ἐὰν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐσυζήτει ἡ ἐπιτροπή σας τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἤθελεν ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1850, ὡς ἐγίνετο ἄλλοτε πρὶν ζητηθῶσι πιστώσεις, ἤθελε φέρει ἐνώπιόν σας ἔργον ἐνδεχομένως τελειότερον, καὶ ἤθελεν ὑποδείξει κατὰ πόσον, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον ἠδύνατο νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐβράδυνεν ἐπὶ τοσοῦτον, παρὰ τὴν μέχρι τοῦδε τάξιν, ἐνῷ ἐφέτος ὑπῆρχεν ὁ ὑλικὸς χρόνος πρὸς σύνταξιν αὐτοῦ ἕνεκα τῆς ἐγκαίρου παρουσίας τῶν βουλῶν, ὁδηγουμένη ἐκ τοῦ περυσινοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν σκέψεων ὅσας ἀνωτέρω ἐξεθηκε,

Γνωμοδοτεῖ

Νὰ δοθῇ τετράμηνος πίστωσις, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προβλεπομένων ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰ ὁποῖα θέλουσι κανονισθῇ καὶ τὰ ἔξοδα τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ταῦτα πρὸς ἰσορροπίαν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· τὸ δὲ ὑπουργεῖον πρέπει νὰ σπεύσῃ νὰ εἰσάξῃ ὅσον τάχιστα τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς ἐπιψήφισιν.»

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ὑπουργός, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, συνεπὲς εἰς τὸ ἐπικρατήσαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔθος, συνέταξε τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον, ὅπως τὰ πρὸ αὐτοῦ συνετάσσοντο, ἐπὶ τῇ βάσει δηλ. τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ· τὸ σύστημα τοῦτο, ὅπερ ἀρχὴν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ 1845, καθιερώθη, διότι, προϋπάρχοντος ἐψηφισμένου προϋπολογισμοῦ, δὲν ἠδύναντο αἱ βουλαὶ νὰ δώσωσι πίστωσιν μὴ στηριζομένην ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ ἄλλου ἐπικεκυρωμένου· ἐκ τούτου ἄρα καθιερώθη ἡ ἀνωτέρω ἀρχή, ἣν περ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίῳ ἠκολούθησεν. Ἤδη δὲ τιμῶσα ἡ βουλὴ τὴν κυβέρνησιν, ἴδιαν δεικνύει πρὸς αὐτὴν πίστιν, ἐπιτρέπουσα τὰς δαπάνας ἀπέναντι τοῦ ἤδη τρέχοντος προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ᾧ ἐκφράζει τὴν πρὸς τὸ σῶμα εὐγνωμοσύνην του. Καὶ ἀληθῶς ἀποδεχομένη ἡ ἐπιτροπὴ τὴν πίστωσιν «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προβλεπομένων ἐσόδων τ. ε.»

δὲν ἐννοεῖ βεβαίως ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ προϊδῇ τὸ μέλλον, ἀλλὰ τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔσοδα· διό, ἐὰν μὲν ἡ βουλὴ ἀσπάζηται τὴν τοιαύτην γνώμην, ἀσμένως τὴν ἀποδέχεται καὶ αὐτός, εἰ δ' ἄλλως, συνίστησι νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μέχρι τοῦδε τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιβράδυνσιν, συνομολογεῖ μὲν, ὅτι εἶχεν ὑπὲρ αὐτῆς ἡ κυβέρνησις τὴν ἐκ τῆς λήξεως τῶν βουλῶν προθεσμίαν· ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸ αὐτῶν ὑπουργεῖον, εἰς περιπετείας ἄλλας εὑρεθὲν, δὲν ἠδύνατο ἐν τῇ τῆς παραιτήσεώς του ἀκμῇ νὰ ἐνασχοληθῇ περὶ τούτου, τὸ δ' ὑφιστάμενον ἤδη ἐπίσης δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸν ἐξ ἑτοίμου, πρὶν ἡ σκεφθῇ ἀποχρώντως· ἐπῆλθε δ' εἰς ἐπίμετρον καὶ ἡ κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας ἀνωμαλία, ἥτις οὐ σμικρὸν ἀπησχόλησε τὴν κυβέρνησιν. Ἀλλως δμως ὁ προϋπολογισμὸς ἐκτυποῦται ἤδη, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἰσέρχεται εἰς τὴν τῶν βουλῶν ἐπιψήφισιν.

Ἀνέπτυξεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀποραινομένη ὡς ὁμολογούμενον ἐθεώρησεν, ὅτι τὰ ἐφετεινὰ ἔσοδα θέλουσιν εἶσθαι πολλῷ τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐλάττω, ἐφ' ᾧ ἀπαραίτητον ἔκρινε καὶ τὴν τῶν ἐξόδων ἐλάττωσιν· δὲν ἠδύνατο δμως, στερουμένη αὐτὴ τῶν ἀναγκαίων εἰς τοῦτο πληροφοριῶν, οἴκοθεν νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐλαττώσεις, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀναπτύσσει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς. Καὶ βεβαίως, τὸ μὲν νὰ ἐλαττώσῃ ἡ ἐπιτροπὴ αὐτογνωμόνως τὰς δαπάνας ἤθελεν εἶσθαι καὶ τολμηρὸν καὶ αἰθαίρετον· τὸ δὲ νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἂν καὶ βεβαία θεωρεῖται ἡ τῶν ἐσόδων ἐλάττωσις, δίδει δμως ὡς ἐζητήθη τὴν πίστωσιν, καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι κακόν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀπεφήνατο ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δύναται διὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ νὰ συλλέξῃ πᾶσαν πληροφορίαν, εἰς αὐτὸ ἀνατίθεται καὶ τὸ νὰ δαπανήσῃ ἀναλόγως τῶν προσδοκωμένων ἐσόδων. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔνθεν μὲν ὑποβάλλει ἔσοδα καθ' ὑπολογισμὸν σημειούμενα, ἔνθεν δὲ δαπάνας βεβαίας καὶ μηδεμίαν δεχομένας ἐλάττωσιν· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν πρώτων, μὴ ἔχουσα ἡ βουλὴ κρείττονας τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας, τὴν ἐλαχίστην δὲν φέρει παρατήρησιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐξόδων προσέχουσα, περιορίζεται εἰς τὴν τούτων συζήτησιν. Ἐπειδὴ δ' ἐν τούτοις τὸ ὑπουργεῖον ἐξακολουθεῖ δαπανῶν, ἡ ἐπιτροπὴ εἶπεν, ὅτι δύναται καὶ ἤδη νὰ πράξῃ ὅ,τι ἔπραξε μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τοῦτο, δὲν ἐννοεῖ δ' ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς, ὅτι χορηγεῖται ἡ πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δι' ἀριθμῶν ψιλῶν προβλεπομένων ἐσόδων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν διαφόρων ἀρχῶν της, ἀπὸ τοῦ παρέδρου μέχρι τοῦ νομάρχου

αὐτοῦ. Καὶ ἐπεκράτησε μὲν τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ ἔθος τῶν πιστώσεων, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μὴ ληρμονήσῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι δὲν εἶχον συμβῇ τότε αἱ σήμερον ὁμολογούμεναι γενικαὶ ζημίαι, ἐφ' ᾧ δὲν ἦτον δυνατὸν τὰ αὐτὰ νὰ ἀποφανθῇ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐπιτροπή· διὸ ὑποστηρίζει τὴν γνώμην αὐτῆς.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἂν καὶ τὸ κατ' αὐτὸν φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ χορηγηθῇ ἡ περὶ ἧς πρόκειται πίστωσις, ἀλλὰ, δι' ἐνδεχομένας τοῦ μέλλοντος συνεπείας, ἀνάγκη πάντες νὰ εὐχηθῶσιν ὅπως μὴ συμβῇ τοῦ λοιποῦ ὅ,τι πρῶτον ἤδη παρατηρεῖται. Καὶ ἄλλοτε μὲν προύκαλεῖτο ἡ τῶν πιστώσεων εἰσαγωγὴ ἐκ τῆς βραδυτέρας τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἤδη δὲ τοὐναντίον ἡ τῆς πιστώσεως ἐπιψήφισις ἀναπληροῖ τὴν μέχρι τοῦδε τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔλλειψιν· καὶ πιστεύει μὲν ὅσα πρὸς ἀπολογίαν εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ βουλὴ πρέπει νὰ εὐχηθῶσιν ὅπως μὴ συμβῇ πλέον τοιαύτη παλινῳδία. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, ἀληθῶς ἡ ἐμπιστοσύνην ἢ εἰρωνείαν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐμφαίνει· τὸ πρῶτον μέν, διότι χορηγεῖται εἰς αὐτὸ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ σχηματίσῃ προϋπολογισμόν τινα τῶν μελλόντων ἐξόδων· εἰρωνείαν δὲ, διότι, ἂν ἦττονα τῶν προσδοκωμένων συλλέξῃ, οὐδεμίαν δύναται νὰ ὑποστῇ βλάβην· καὶ, ἂν ὁρισθῇ δ' εἰς αὐτὸ πόσα πρέπει κυρίως νὰ δαπανήσῃ, θέλει εὑρεθῇ εἰς ἀμηχανίαν ποίας τινὰς πρέπει νὰ ἐλαττώσῃ δαπάνας. Ἁρμόζει λοιπὸν νὰ εἴμεθα εἰλικρινέστεροι εἰς τὰς ἀποφάνσεις ἡμῶν καὶ, ἂν ἔχωμεν τὰ πιστὰ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, νὰ χορηγήσωμεν ὡς ζητεῖται τὴν πίστωσιν· νὰ ταχύνῃ δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσαγωγὴν, διότι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ ματαίῳ εἶχε βεβαιώσει ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἐκτύπωσιν.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι, ἂν καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐθεώρησε τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην ὡς ἔκφρασιν ἰδίας ἐμπιστοσύνης, βιάζεται νὰ μὴ παραδεχθῇ ταύτην, καθ' ὅσον φρονεῖ ὅτι θέλει περιστήσει εἰς οὐ σμικρὰν τὸ ὑπουργεῖον ἀμηχανίαν· ἀρ' ἑτέρου δμως, ἂν καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη ἀπέρρεεν ἐκ τῆς τῶν ἐξόδων ἐλαττώσεως, οὐχ ἧττον παρατηρεῖ ὅτι ἤνοιγεν οὕτως ἐλευθερώτερον στάδιον εἰς τὴν τῶν δαπανῶν χρῆσιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς τῷ ὄντι, ὅτι διὰ τοῦ παραδεδεγμένου τῶν πιστώσεων τύπου αἱ βουλαὶ σκοπὸν ἔθεντο, ὅπως περιστέλλωσι τὰς τοῦ ὑπουργείου δαπάνας· ἀλλ' ἐκλειποῦσης ἤδη τῆς βάσεως ταύτης, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο μὲν νὰ ἐπιφέρῃ ἐλαττώσεις, ἀλλὰ πιθανὸν, παραλείπον ἀναγκαίαν τινὰ δαπάνην, νὰ ἐπλήρωνεν ἐπουσιωδέ-

στερά τινα ἄλλα. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν τῶν ἐφετεινῶν εἰσόδων ἐλάττωσιν, ἀναμφιβόλως εἶναι γνωστὴ αὕτη καὶ δύναται ἴσως νὰ φθάσῃ εἰς τρία περίπου ἑκατομμύρια, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη νὰ ἐλαττωθῶσι καὶ αἱ δαπάναι· ἀλλὰ τὰς ἐλαττώσεις ταύτας δὲν δύναται βεβαίως νὰ φέρῃ ἀφ' ἑαυτῆς ἡ κυβέρνησις, καὶ πρέπει νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῶν βουλῶν, ἐπειδή, ἂν π. χ. θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ τῶν μισθοδοσιῶν ἔκπτωσις, δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην ἄνευ νόμου. Πῶς λοιπὸν νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ἐφαρμοστέαν ἄλλως καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου ἐξόδων, ὡς καταστάντων ἀπαιτητῶν; Ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη ἔχει τι ἄσκοπον, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν ὑποστηρίζει τὴν τοῦ νομοσχεδίου παραδοχήν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπίκειται ἀφ' ἑτέρου ἐπαισθητὸν ἔλλειμμα, ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσῃ μὲν ὅσον οἷόν τε τὸ ὑπουργεῖον τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσαγωγήν· ἀλλ' ἕως τότε περιοριζόμενον εἰς τὰς ἀπολύτους ἀναγκαίας δαπάνας, ἄνευ τῶν ὁποίων βλάπτεται ἡ ὑπηρεσία, ν' ἀποφύγῃ τὰς λοιπὰς ὅλας, ὡς τὰς τῶν καλλιεργειῶν, τῶν κλεισμένων χρήσεων κλπ. καὶ τὴν γνώμην ταύτην συνίζησιν ὡς ἐξεθηκεν.

Ἐπανέλαβεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι, μετ' ἀπορίας ἀκούσας τινὰ τῶν προαγορευσάντων πνεῦμα εἰρωνείας εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην ἀποδιδόντα, ἀγνοεῖ πλέον ἂν ὅ,τι κατ' ἐνιαυτὸν συμβαίνῃ ἦναι εἰρωνεία, ἐπειδὴ τότε μόνον παραδέχεται ὡς τοιαύτην καὶ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην. Ἐπαναλέγει δ' ὅτι αἱ βουλαὶ δὲν συζητοῦσιν ἢ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, τὴν δὲ περὶ τῶν εἰσόδων ἰδέαν ἀνατιθέασιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὡς φυσικῶς δυνάμενον νὰ ἔχῃ ἀκριβεστέρας πληροφορίας· τούτου δὲ τεθέντος, εἰς ἀντίφασιν περιπίπτει ὁ ἀγορεύσας, ἐπειδὴ πᾶν ὅ,τι εἰς τὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ σύνολον παραδέχεται ὡς καλῶς ἔχον, αὐτὸ τοῦτο ἀποκαλεῖ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα εἰρωνείαν. Καὶ ἕτερος δέ τις εθεώρησε μὲν ἄσκοπον τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, δὲν ἐπήνεγκεν ὅμως τὸ συμφέρον νὰ πράξῃ τὸ ὑπουργεῖον· ὅπερ ἐστίν, οὐδὲν πλειότερον ἔπραξεν ἢ ὅ,τι καὶ ἡ ἐπιτροπή· διότι, ἀφοῦ ἔνθεν μὲν συνωμολόγησε καὶ οὗτος τὸ ἔλλειμμα, ἀφ' ἑτέρου δ' εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ δαπάνη, τί νεώτερον ἄλλο ὑπέβαλλεν ἢ ὅ,τι καὶ ἡ ἐπιτροπή; Συμπεραίνων λοιπὸν ὅτι ἡ ἔκθεσις ἀπεφήνατο πᾶν ὅ,τι δέον, ὑποστηρίζει τὴν παραδοχὴν ταύτης.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συντάσσουσι τὰς

ἐκθέσεις αὐτῶν αἱ ἐπιτροπαί, τὸ τῆς βουλῆς πνεῦμα προεξετάζουσαι, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἔπραξε καὶ ἐνταῦθα ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτροπή. Ἀποκρούει λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὰς εἰς τὴν ἔκθεσιν ἀποδοθείσας ἐκείνας ἰδιότητας, καὶ λέγει μόνον, ὅτι εἶναι χρησμός, ἀλλὰ χρησμὸς, ὅπερ τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ προεκάλεσεν· ἐπειδὴ τοῦτο μὲν ἀπέτεινεν ἐρωτήσεις ὁμοίας ταῖς τῶν προσερχομένων εἰς Δελφούς, αἱ δὲ τοῦ μαντείου ἀπαντήσεις ἦσαν ὡς αἱ τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς. Δὲν ἠδύνατο δὲ τῷ ὄντι νὰ χορηγήσῃ αὕτη τὴν πίστωσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ λήξαντος προϋπολογισμοῦ· καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον, ἐὰν καὶ ἡ βουλὴ ἀπεφαίνετο τοῦτο, καθ' ὅσον καὶ αὐτοὶ οἱ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἀντικρούσαντες ἐβεβαίωσαν ὅτι ὑπάρχει μέγα τι ἔλλειμμα· δυστυχῶς δὲ οὐ μόνον ἡ γεωργία καὶ οἱ ἐλαιῶνες ἐξωντώθησαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπόριον πρὸ ἑνὸς μηνὸς ἐνεκρώθη. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν ἐξεφράσθη μετὰ πάσης εἰλικρινείας, ἀλλ' ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ἐμμένῃ, δύναται νὰ ἐξοδεύσῃ κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἀλλὰ δὲν πρέπει, ἐμφανισθὲν μετ' ὀλίγον, νὰ ζητήσῃ τὴν τοῦ ἐλλείποντος ἀναπλήρωσιν, περὶ ἧς μικρὸν, φαίνεται, ὡς ἀπωτέρας φροντίζει ὁ ὑπουργός.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενον ἔλλειμμα δὲν εἶναι βεβαίως πρωτοφανὲς, καὶ ἐν τῷ τοῦ 1849 προϋπολογισμῷ ὑπῆρχεν ἕτερον ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ διακοσίων χιλιάδων περίπου, ὅπερ ἐβιάσθη ἔπειτα νὰ καλύψῃ τὸ ὑπουργεῖον δι' ἀριθμῶν. Διό, συζητουμένου τότε τοῦ περὶ ἐσόδων νόμου, εἶχεν εἴπει ὅτι διορᾷ ἐπισφαλῆ τινα τάσιν τοῦ νὰ μεγαλύνωμεν ἀνύπαρκτα ἔσοδα, ἐξ οὗ θέλομεν περιέλθει εἰς βεβαίαν κρίσιν. Δυστυχῶς ἡ πρόρρησις ἐκείνη ἰδοὺ πραγματοποιεῖται σήμερον· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγκην κατέδειξεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, συνεννοούμενον μετὰ τῶν βουλῶν, πρέπει νὰ προνοήσῃ τὰς δυνατὰς ἐλαττώσεις, ἀλλ' ἡ φωνή του ἀπέβη ἀνωφελὴς καὶ τὰ ἔξοδα ηὐξήθησαν μάλιστα. Καὶ κατακρίνομεν μὲν τὴν ἐκ τοῦ παρελθόντος πληγὴν ἡμῶν, διότι ἀλλότρια πρόσωπα μᾶς ἐπεβάρυναν δι' 60 ἑκατομμυρίων, ἀνθ' ὧν ἐνιαυσίως πληρώνομεν τέτσαρα· ἀλλὰ τίς περιλείπεται εἰς ἡμᾶς δικαιολογία, ὅταν πᾶν ὅ,τι κακὸν ἡμιτελὲς ἐγκατέλιπον ἀναπληροῦμεν αὐτὸ καθ' ἑκάστην; Νομάρχας διώριζε τότε, πρέσβεις ἀπέστελλεν ἄνευ λόγου ἡ ἀντιβασιλεία· νομάρχας, πρέσβεις δημιουργοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐν συνταγματικῇ ζῶντες πολιτείᾳ. Ἐκ τούτου πιθανὸν νὰ ἀκούσωμεν πάλιν ὅ,τι ὁ τῶν Ῥωσσιῶν Αὐτοκράτωρ

εἶπεν ἄλλοτε· « ἡ παρουσία πρέσβεως παρ' ἐμοὶ δὲν χρησιμεύει εἰς τὰς ὑπὲρ Ἑλλάδος εὐνοϊκὰς διαθέσεις μου. » Καὶ ὅμως ἄπορον εἶναι πῶς μετὰ τόσα ἐλλείμματα οὐδεμίαν δέχεται ἐλάττωσιν ἡ κυβέρνησις, ἐνῷ ἀγνοεῖται ποῖαι τινὲς θέλουσι μᾶς ἀπευθυνθῆ αὔριον ἀπαιτήσεις. Ἔπρεπε λοιπὸν τοιαῦται νὰ γίνωσιν ἐλαττώσεις, ὥστε οὐ μόνον εἰς πλήρη νὰ ἔλθωμεν ἰσορροπίαν, ἀλλὰ καὶ περίσσευμά τι ἐνιαυσίως νὰ λείπηται διὰ πᾶσαν τῆς πατρίδος ἀνάγκην.

Ἐπὶ τούτοις, μετά τινας ἐμμένοντας εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, καὶ ἄλλους παρατηρήσαντας ὅτι δὲν ἀπαρτίζει αὕτη ἴδιον ἄρθρον, ἀλλὰ φέρει ἁπλῆν τινα σύστασιν, ἥτις δύναται νὰ τεθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ὡς ἔχει τό τε ἄρθρον, συστατικομένων καὶ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων, καὶ τὸν τῆς ἐκτελέσεως τύπον δι' ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1850**, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1849** καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ κράτους. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Βιρβίλην καὶ Ἰλίαν Γιατράκον, συνήχθη, καθ' ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **83**, ἔχον ὡς ἀνωτέρω.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ὁρισθεισῶν τῆς βουλῆς ἐργασιῶν, ἀπέλυσε περὶ τὴν 3 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Τῆς 8 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον, περὶ ἐκποιήσεως **30,000** κανταρίων σμύριδος· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἐπὶ δύο ἔτη σχεδὸν ἐστερήθη τὸ δημόσιον τὴν ἐκ τῆς σμύριδος τῆς Νάξου πρόσοδον, καὶ ὁ λόγος τῆς στερήσεως ταύτης εἶναι, διότι ἡ Κυβέρνησις ἦτον ἀμφιρρεπὴς ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν συστήματος διὰ τὴν διάθεσίν της.

Σκεφθεῖσα δὲ ὡρίμως ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε συμφερωτέραν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἐκποίησιν **20,000** μέχρι **30,000** κανταρίων μόνον ἐκ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀρυκτοῦ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους κατὰ μερίδας, διὰ τὸν λόγον, ὅτι, διὰ τὴν ἐπὶ δημοπρασίας ἐκποίησιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, θέλει ἀναμφιβόλως παρουσιασθῆ πλειότερος συναγωνισμὸς καὶ ἐπομένως προσφοραὶ συμφερώτεραι.

Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ ἐπισυνημμένον Νομοσχέδιον, κατὰ τὴν δοθεῖσαν μοι παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐντολὴν, οὗ τινος τὴν ἐπιψήφισιν ἀπεκδέχομαι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Φεβρουαρίου **1850**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Φεβρουαρίου 1850.

ΟΘΩΝ

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τοῦ ἐν Νάξῳ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος θέλουν διατεθῆ ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δι' ἐκποιήσεως 30.000 καντάρια, ἓξ ὀκάδων τεσσαράκοντα τεσσάρων καὶ οὐχὶ πλειότερον, ἐπὶ τῇ τιμῇ τῶν δραχ. 8 καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκποίησις αὕτη θέλει γίνει διὰ δημοπρασίας, προηγουμένης προκηρύξεως διδούσης ἱκανὸν χρόνον προειδοποιήσεως, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς δημοπρασίας· ἡ δημοσίευσις αὐτῆς θέλει γίνει ἐπισήμως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ κυρίως γίνεται χρῆσις τῆς σμύριδος· ὁ δὲ τρόπος τῆς δημοπρασίας, καθὼς καὶ αἱ ἐποχαὶ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς σμύριδος, θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μετὰ τοῦ δημοσίου συμφωνιῶν του, ἴσην μὲ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐξαχθησομένης καθ' ὅλον τὸ ἔτος ποσότητος σμύριδος.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τινὸς παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀπεστάλη ἤδη πρὸς τὸ ἕτερον σῶμα διάγγελμα, περὶ τῶν εἰς αὐτὸ παραπεμφθέντων δύω περὶ καθυστερούντων χρεῶν καὶ περὶ προϋπολογισμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν νομοσχεδίων. Συγχρόνως δὲ διεκοίνωσε πρὸς τὴν βουλήν, ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν πρέσβυς τῆς Ἱσπανίας ἀπέστειλε δι' ἐγγράφου του τὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τοῦ Κράτους του πρακτικά.

Προκειμένου ν' ἀναγνωσθῆ μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ γραμματέως ἔγγραφόν τι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, δι' οὗ δίδει τὰς περὶ τινος Ν. Δανασῆ κλπ. παρὰ τινος βουλευτοῦ αἰτη-

θείσας πληροφορίας, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐπιστραφῆ τὸ ἔγγραφον, ὅπως, ἐμφανισθεὶς αὐτοπροσώπως ὁ ὑπουργὸς, ἀπαντήσῃ κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀναγνώσῃ, ἂν θέλῃ, τὸ ἔγγραφον.

Παρετήρησέ τις ὅτι, ἐπειδὴ πρὸ πολλοῦ διατελεῖ ἐκκρεμὲς νομοσχέδιόν τι περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου, καλὸν ἦτον νὰ τεθῆ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει, ὅτι ἕπεται μετὰ τὸ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχέδιον, ἂν δὲν ὑποβληθῆ ἕως τότε ὁ προϋπολογισμός.

Ἀλλ' ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ἀπεφασίσθη μετὰ τὸ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχέδιον νὰ συζητηθῆ ἐν ἐλλείψει τοῦ προϋπολογισμοῦ ὁ παρασκευασθεὶς ἤδη ἀπολογισμός, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη πρέπει νὰ τηρηθῆ, καθ' ὅσον μάλιστα οὗτος οὐ σμικρὰν ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ προμνησθέντος νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρετήρησεν, ὅτι, μετὰ τὴν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου συζήτησιν, δύναται ν' ἀποφανθῆ ἀνακόντως.

Προὐτέθη ἀκολούθως ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου· λαβὼν δέ τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 23 ἄρθρου αὐτοῦ, γενομένου 22, ἀνέπτυξεν ὅτι κακῶς διϊσχυρίζονται τινες, ὅτι ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου τιθέμενος ἔγγειος φόρος τῶν 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν κτημάτων εἶναι ὑπέρογκος, καὶ φρονεῖ οὗτος ὅτι ὁ φόρος εἶναι ἐπικερδὴς μάλιστα διὰ τὸν προικοδοτούμενον. Καὶ ὑπελόγισαν μὲν ὅτι δύναται νὰ παρέχῃ τὸ κτῆμα 7 — 10 τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῆς ἀξίας του, οὕτω δὲ θέλει πληρόνεσθαι τριπλοῦς τις ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος φόρος· ἀλλ' ἀπατῶνται εἰς τοῦτο, διότι ἔγγειος φόρος δὲν ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου τοῦ κτήματος εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης λαμβάνει ἐκ τούτου τὸ ἕβδομον, ὡς τὸ αὐτὸ λαμβάνουσι δικαίωμα καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἰδιοκτῆται. Παραδέχεται δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι αἱ γαῖαι δὲν θέλουσι παρέχει πλείονα τῶν 7 τοῖς 0/0, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ στηριζόμενοι βάσει, δὲν θέλουσι πληρόνει οἱ μετρίας ποιότητος ἀγροὺς ἀγοράσαντες ἢ 1 τοῖς 0/0 καὶ οὐχί, ὡς ἐρρέθη, 5· οἱ δὲ τῆς πρώτης ποιότητος, οἵπερ θέλουσι παρέχει 7 τοῖς 0/0, ἀναλογεῖ νὰ πληρόνωσι 3, ὅ ἐστιν, ἀναβαίνουσιν εἰς 30 περίπου δραχμάς. Διὰ τοὺς ἀγροὺς λοιπὸν ὁ ἀνωτέρω φόρος εἶναι λυσιτελὴς, καὶ μόνον εἰς δενδροστεφῆ ἄλλα κτήματα ἴσως δὲν συμφέρει· ἐν ᾧ, βελτιούμενα ἄλλως τὰ περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, δὲν θέλουσι πληρόνει ἔγγειον φόρον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ ὅτι τὰ κτήματα

ταῦτα δὲν θέλουσιν ἐκποιηθῆ εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν, συμφωνεῖ μὲν καὶ οὗτος, διότι αἱ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς χορηγούμεναι εὐκολίαι θέλουσιν αὐξήσει τὸ τίμημα· ἀλλ' ἡ τοῦ ἐγγείου φόρου ἐλάττωσις δὲν θέλει ὠφελήσει αὐτούς, ἐπειδὴ συγχωνεύεται μετὰ τοῦ τιμήματος καὶ, ἂν ὁ φόρος ἐλαττωθῆ, αὐξάνει τότε τοῦ κτήματος ἡ τιμή.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἐπιλαμβανόμενος, ὑποτίθησι στρέμμα τι γῆς ἀξίας 100 περίπου μόνον δραχμῶν, ἥτις διὰ τὴν ποιότητά της σπείρεται μὲν τὸν ἕνα ἐνιαυτὸν, παρασκευάζεται δὲ τὸν ἄλλον. Διὰ τὴν γῆν λοιπὸν ταύτην ἀπαιτοῦνται δύω δραχμαὶ εἰς ἔγγειον φόρον καὶ τέσσαρες εἰς πληρωμὴν τῆς ἀξίας, ἰσάριθμον δὲ ποσὸν καὶ διὰ τὸ ἄγονον ἔτος· ὥστε, πληρονομένων 12 διὰ τὸ στρέμμα δραχμῶν, δὲν βλέπει τι λείπεται πρὸς τοῦ γεωργοῦ τὴν συντήρησιν· ἄλλως τε, καὶ ἀφορίαι συνεχῶς καὶ ἄλλαι ζημίαι ἐπισυμβαίνουσαι καθιστῶσιν ὑπέρμετρον τὸν ἔγγειον φόρον. Ἀφοῦ δὲ διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίου πράκειται οὐχὶ νὰ γυμνωθῶσιν· ἀλλὰ νὰ εὐτυχήσωσιν αἱ Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, θέλει συμβῆ βεβαίως τὸ πρῶτον, πληρονουσῶν 200 δραχ. μὲν φόρον, 240 δ' εἰς τὴν τοῦ κτήματος ἀγοράν· ἄλλως τε, καὶ σύμπνοια εἰς τὰς δημοπρασίας δυσκόλως θέλει ἐπικρατήσει, ὅπως ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῆς οἱ προικοδοτούμενοι, ἀλλ' ἥ τε τοῦ συναγωνισμοῦ ἔλλειψις, αἱ ἐκ τοῦ νόμου εὐκολίαι καὶ ἄλλα θέλουσιν ἐπαυξήσει τὴν τῶν κτημάτων τιμήν. Ἀνάγκη λοιπὸν, ὑποκείμενος ὁ γεωργὸς εἰς τὸ ἁπλοῦν δέκατον, νὰ μένῃ κατὰ τὰ ἄλλα ἐλεύθερος καὶ νὰ δίδῃ μόνον ὁσάκις λαμβάνει· ἐὰν δὲ πρόκηται νὰ ἐφαρμοσθῇ γενικός τις διανεμητικὸς νόμος, ἂς ἐφαρμοσθῇ ὅτε θέλει γίνει, χωρὶς νὰ παραδεχθῶμεν ἤδη τοιοῦτον τραγέλαφον.

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι πάντες οἱ θεωροῦντες τὸν εἰς 2 τοῖς ἑκατὸν ἔγγειον φόρον ὑπέρμετρον ὑποθέτουσι, φαίνεται, ὅτι ἡ ἐν Ἑλλάδι γεωργία θέλει εἶσθαι πάντοτε ἡ αὐτή· δυστύχημα, ὅπερ ἤθελεν εἶσθαι δεινὸν, ἐὰν οὕτως εἶχεν· ἀλλ' ὁ νόμος, μὴ ὢν ἐφήμερος, χορηγεῖ ἀΐδια δικαιώματα καὶ ἀναλλοίωτος θέλει μένει ἡ ἰδιοκτησία, ἐφ' ᾧ ἁρμόζει νὰ σκεφθῶμεν ἐπὶ τῇ τοῦ μέλλοντος βάσει. Εἰς Εὐρώπην ὁ ἔχων ἔκτασιν γῆς ἴσην μὲ κῆπον Ἕλληνος γεωργοῦ λογίζεται κτηματίας, διότι ἡ τῆς καλλιεργείας μέθοδος παράγει τὰς πολλὰς ὠφελείας. Ἀλλ' οἱ τὰ ἐναντία διατεινόμενοι, εἰς ἀνωτάτην τιμὴν τὴν τῆς γῆς ἀγορὰν ὑπολογίζοντες, ὑποθέτουσιν ἅμα, ὅτι αἰωνίως θέλουσι σπείρει

εἴτον οἱ γεωργοὶ καὶ ἀφορίαι δειναὶ θέλουσι συμβαίνει· τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως νομίζει, ὅτι ἕκαστος θέλει σκεφθῆ τί συμφέρει νὰ σπείρῃ, ποῖον τὸ προσδοκώμενον ὄφελος καὶ ἀναλόγως θέλει προσφέρει τιμήν. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶπον, δὲν θέλει εἶσθαι πλήρης ἐν τῇ φορολογίᾳ ἰσότης, τοῦτο θέλει προέρχεσθαι ἐκ τῆς τοῦ ἰδίου γεωργοῦ ἀμελείας, καὶ εἰς αὐτὸν ἀπόκειται πλειοτέρους νὰ καταβάλλῃ ἀγῶνας. Ἄλλως τε, πρέπει νὰ τείνωμεν βαθμηδὸν εἰς τὴν τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος προσέγγισιν, καὶ τὸ προκείμενον βῆμα θέλει μᾶς φέρει ἐγγύτερον τοῦ σκοποῦ.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι, ὅτε εἰσήχθη ὁ περὶ προικοδοτήσεως ἐν ἰσχύϊ νόμος, ἡ Κυβέρνησις καθιέρωσε τότε τὸ σύστημα τῆς ἐπὶ τῶν κτημάτων φορολογίας· ἀληθῶς δὲ διὰ τοῦ συστήματος τούτου θέλουσιν ἀπαλλαγῆ ἐκ πολλῶν ζημιῶν καὶ κινδύνων οἱ ἰδιοκτῆται, τὸ δὲ δημόσιον θέλει ἔχει ὡρισμένον ποσὸν ἐκ τῶν φόρων τούτων. Ἀλλ' ὅταν ὁ τὸν νόμον ἐκεῖνον συντάξας, λαβὼν ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἀγοράσται θέλουσι προσφέρει ὑπερόγκους τιμὰς, ἀφῆκεν εἰς τὴν αἵρεσιν αὐτῶν τὴν εἰς εἴδη ἢ εἰς 3 τοῖς 0/0 πληρωμὴν, οἱ προτιμήσαντες τὸ δεύτερον τοῦτο μέσον κατεστράφησαν, διότι ἔβλεπαν νὰ δώσωσιν φόρον καὶ πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν εἰσόδων των· ἐκ τούτου πλῆθος ὑπάρχει ἀναφορῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ ὅμως, τοῦ νόμου κελεύοντος, δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ θεραπείαν τινα. Παρατηρεῖ δ' ἐνταῦθα ὅτι, ἐπειδὴ ἡ τῶν κτημάτων ὑπερτίμησις θέλει εἶσθαι βεβαία, οὐ μόνον πρέπει νὰ σημειωθῇ ὁ φόρος εἰς ἓν ἢ εἰς ἓν καὶ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν τὸ πολὺ, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπόκηται εἰς τὸν ἰδιώτην ἡ τοῦ εἴδους τοῦ φόρου προτίμησις, διότι ἄλλως βλάβην ἀντ' ὠφελείας θέλει παράσχει ὁ νόμος. Τελευταῖον δ' ἐρρέθη μὲν, ὅτι τὸ φορολογικὸν τοῦτο σύστημα εἶναι ἀμφίβολον· ὅταν ὅμως εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνατίθηται ἡ τοῦ συστήματος ἀλλαγὴ, δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ ὁπόσον παράγει ἀγρὸς τις εἰσόδημα, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνῃ νὰ ὁρίσῃ ἓν σύστημα.

Παρετήρησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον εἰσαγαγών, ὅτι ἐν ὅσῳ μακρύνεται ἡ βουλὴ τοῦ κυρίου τοῦ νομοσχεδίου σκοποῦ, καὶ στηρίζεται εἰς ἄλλας σφαλερὰς βάσεις, θέλει διατελεῖ εἰς τὸν φαινόμενον τοῦτον κυκεῶνα, προτιμώντων τινῶν τὴν εἰς εἴδη φορολογίαν. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι νὰ καταστήσῃ πάντας τοὺς στερουμένους γαιῶν κτηματίας· διότι πολλοὶ, κάτοχοι μόνον ὄντες γαιῶν, δὲν ἐπιφέρουσι τὰς ἀναγκαίας ἐπ' αὐτῶν βελτιώσεις, ἐξ οὗ μικρὰς λαμβάνουσιν ὠφελείας. Ἐκ τούτου ἄρα πολλοὶ, καὶ παρὰ τὴν αὐστηρὰν τῆς

Κυβερνήσεως ἀπαγόρευσιν, ἐτόλμησαν νὰ ἐμφυτεύσωσι τὰς ὑπ' αὐτοὺς γαίας μὲ κίνδυνον τοῦ νὰ στερηθῶσι τῶν μόχθων καὶ τῶν ἐξόδων των· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ βλέπομεν, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν ἐπὶ προικοδοτήσει γαιῶν ἐνεφυτεύθησαν, καὶ, ἂν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀνέφερεν ὅτι πολλοὶ τῶν ἀσπασαμένων νὰ πληρώσωσιν ἀντὶ εἰς εἴδη 3 τοῖς 0/0 μετημελήθησαν, ἤκουσεν ὅμως καὶ αὐτὸς ἀπείρους παραπονουμένους, διότι δὲν ἔπραξαν αὐτὸ τοῦτο. ἀλλὰ ὡς βάσιν λαμβάνοντες ὅτι στρέμμα τι γῆς 100 δραχμῶν ὑποχρεοῦται εἰς 6 δραχμῶν ἀπότισιν διά τε τὸ τίμημα καὶ τὸν ἔγγειον φόρον, καὶ ὅτι ἡ γῆ αὕτη, ἐκ τῶν εὐτελῶν οὖσα, θέλει μένει εἰς τὴν αὐτὴν πάντοτε στάσιν, ἐννοεῖται ὅτι κλονιζόμεθα τότε εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου ἰδέαν. Τοὐναντίον ὅμως, ὑποτεθείσης γῆς ἀρίστης ποιότητος καὶ ἐπιδεκτικῆς πάσης φυτείας, ἀντὶ τοῦ δεκάτου δὲν πληρόνομεν τότε οὐδὲ 3 τοῖς ἑκατόν· ἂν δὲ ληφθῇ μόνον ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐν μὲν τῇ Στερεᾷ πωλεῖται ἀνὰ 20 δραχμὰς τὸ στρέμμα, ἐν δὲ τῇ Πλείᾳ ἀνὰ 50 ἢ 60, καὶ κατ' αὐτὰς ἔτι ὅτι ἐπωλήθησιν ἀνὰ 20 δραχμὰς γαῖαι καὶ σταφιδοκαρποῦ δεκτικαί, ἀντὶ δὲ τούτων τεθῇ ὅρος τις δραχμῶν τεσσαράκοντα, ἕπεται ὅτι μάλις 80 λεπτὰ θέλει πληρόνει ὁ γεωργὸς δι' ἕκαστον στρέμμα. Τίς δ' ἄραγε δὲν θέλει προτιμήσει τὴν εὐτελῆ ταύτην πληρωμὴν, ἔχων συνάμα τὴν ἐκ τῆς φυτείας ὠφέλειαν, παρὰ τὰς ἐκ τῆς φορολογίας συνεχεῖς ἐνοχλήσεις; Καὶ ἴσως μὲν τὸ μέτρον δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐπιβλαβὲς πρὸς τὸ δημόσιον, οὐδέποτε ὅμως πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, καθ' ὅσαν οὐδεμία τῶν γαιῶν εἶναι ἀνίκανος εἰς φυτείαν, καὶ, ἂν ὑπάρχῃ τις, συμβαίνει ἐκ τῆς τοῦ γεωργοῦ ἀμελείας, ὅπερ θέλομεν παροτρύνει διὰ τοῦ νόμου. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι καὶ συμφέρει ἡ τῶν 2 τοῖς 0/0 παραδοχὴ τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ τὸ πρῶτον βαίνομεν εἰς τὸ διανεμητικὸν σύστημα βῆμα.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι πᾶν φορολογικὸν σύστημα πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπ' ἀρχῆς τινος οἰκονομολογικῆς, καὶ τότε βαίνει μετ' ἀσφαλείας. Ἐνταῦθα, περὶ τοιούτου προκειμένου συγήματος, οἱ μὲν ὡς ἐπαχθῆ ἐθεώρησαν τὸν εἰς 2 τοῖς 0/0 φόρον, οἱ δὲ, ὡς ἀνεκτὸν καὶ συμφέροντα· ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἄλλου νομίζει, ὅτι πρέπει νὰ σχηματίσῃ τις βάσιν τινα, πόσα τοῖς ἑκατὸν ὡς ἔγγιστα χορηγοῦσιν αἱ ἑλληνικαὶ γαῖαι, καὶ, ἂν στερώμεθα οἰκονομολόγων, ν' ἀποβλέψωμεν εἰς γείτονας ἄλλους φωτεινοτέρους. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐν Εὐρώπῃ, ὅπου καὶ βραχίονες πολλοὶ ἀριθμοῦνται καὶ τὰ τῆς καλλιεργείας ἀνθοῦσιν, οὐδέ ποτε τὸ

εἰσόδημα ὑπερβαίνει τὰ 5 τοῖς 0/0· οὕτως ἄρα συνάγεται, ὅτι ὁ προκείμενος φόρος εἶναι βαρὺς, καθ' ὅσον καὶ ἡ τῶν κτημάτων τιμὴ θέλει εἶσθαι ἰδανικὴ κατὰ μέγα μέρος. Ἀφ' οὗ δὲ παρ' ἡμῖν ἀριστικὴ βάσις εἶναι ὁ φόρος τῶν 10 τοῖς ἑκατὸν, ἕκαστον φόρον ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης πρέπει ν' ἀναλογίσωμεν· ἐνταῦθα ὅμως διὰ τοῦ φόρου τῶν 2 τοῖς ἑκατὸν ἔπεται, ὅτι τὸ κτῆμα πρέπει νὰ παρέχῃ εἰσόδημα 30 τοῖς 0/0, ὅπερ, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον, πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς 1/2 μόνον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ διανεμητικὸν σύστημα, ὁλοσχερῶς ἀσπάζεται τοῦτο, ἀλλὰ νομίζει ὅτι δὲν θέλει προκαλεσθῇ διὰ μέσων τοιούτων καὶ ἐκ πολλῶν ἐξαρτᾶται περιστάσεων ἄλλων, ἃς περ βαθμηδὸν θέλει φέρει ὁ χρόνος· ἐπειδὴ οὐ μόνον πρέπει νὰ χρατῶσιν οἱ ἐνοικιασταὶ ἀκριβῆ τῶν φόρων σημείωσιν, ἀλλὰ, καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας καὶ τῶν ἐν γένει εἰσπράξεων, νὰ καθοδηγηθῇ τις εἰς τὸ ἔργον. Ἐφ' ᾧ παραδέχεται ἤδη καὶ αὐτὸς τὴν γνώμην τοῦ νὰ πληρόνωσιν 1 τοῖς 0/0 μόνον οἱ ἀγοράσται, ἀλλὰ καὶ οὕτω νὰ μένῃ ὑπὸ τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν θέλησιν ἡ τοῦ ἑτέρου τῶν συστημάτων προτίμησις.

Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη παρὰ τοῦ γραμματέως ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογία τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, ἔχουσα οὕτως·

« Ἄρθρ. 21. Ὁ προικοδοτηθεὶς θέλει ἀποδίδει εἰς τὸ δημόσιον ὡς ἔγγειον φόρον εἰς εἶδος τὸ δέκατον, ἢ εἰς χρήματα 2 τοῖς 100 κατ' ἔτος, ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος, κατ' ἐκλογήν του δηλουμένην διὰ τῆς ὑπογραφῆς του εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας μετὰ τὴν κατακύρωσιν, μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ἄλλο γενικὸν φορολογικὸν σύστημα. »

Ἀποδεξαμένου δὲ ταύτην καὶ τοῦ τὸ νομοσχέδιον εἰσαγαγόντος, ἐκλείσθη ἡ περὶ τούτου συζήτησις· ἐφ' ᾧ ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ πρῶτον ἐπὶ τῆς ἐξῆς τοῦ ἐκ Καρυστίας βουλευτοῦ ἀπωτέρας τροπολογίας.

« Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα ὑπάγονται εἰς τὸ γενικὸν εἰς εἴδη φορολογικὸν σύστημα. »

Δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· ἀκολούθως δ' ἐρωτηθεῖσα καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας, παρεδέχθη αὐτὴν ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἄρθρου δι' ἀναστάσεως· ἔχει δ' ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη.

Τὰ ἄρθρα 24, 25 καὶ 26 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἀναγνωσθέντα, ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς βουλῆς, γενόμενα 22, 23 καὶ 24· ἔχουσι δ' οὕτως.

«Ἄρθρ. 22. Αἱ ἐνισχύσιοι δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν καὶ ὁ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος 2 τοῖς 0/0 θέλουσι πληρώνεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ πᾶσαν 1 Ὀκτωβρίου, ἐξαιρουμένης τῆς ά. δόσεως τοῦ τιμήματος, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ παρόντος νόμου, θέλει πληρώνεσθαι, ἅμα τὸ παραχωρητήριον δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον.

Ἄρθρ. 23. Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα, ὅσα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἐγγείου φόρου, θέλουν φορολογεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ φορολογίας αὐτῶν νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 24. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς καταμετρήσεως τοῦ κτήματος ὡρισμένη ἔκτασις αὐτοῦ ἤθελεν εὑρεθῇ ἐσφαλμένη, ἡ ἀγοραπωλησία μένει οὐχ ἧττον ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος· ἀλλὰ τὸ μὲν δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος ποσὸν ἀνάλογον μὲ τὴν ἔλλειψιν, ὁ δὲ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ προσαποκτήσῃ τὸ πλεόνασμα δι' ἀναλόγου μὲ αὐτὸ αὐξήσεως τοῦ τιμήματος. Ἡ αὔξησις ἢ μείωσις θέλει γίνεσθαι κατὰ λόγον τῆς ἐπὶ δημοπρασίας ἐφ' ἑκάστου μέτρου ὡρισμένης τιμῆς καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς ἐρεύνης· πᾶσα δὲ περὶ τούτου ἀπαίτησις ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ τοῦ δημοσίου παραγράφεται ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἀναγνωσθέντος κατόπιν 27 ἄρθρου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, εἷς μὲν παρετήρησεν ὅτι, διατιθεμένων τῶν ἐθνικῶν γαιῶν εἰς προικοδότησιν τῶν ἀτόμων, δὲν θέλουσιν ὑπολειφθῇ ἄλλαι πρὸς τὴν τῶν δήμων. Ἄλλος δ' ἐπρότεινεν ἵνα ἡ τοῦ § έ. διάταξις ἐπεκταθῇ καὶ ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, πανταχοῦ σχεδὸν τοιούτων συσταθέντων, καὶ ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν ἔτι καταστημάτων, τῶν ὁποίων ἡ σύστασις ἐπίσης ὑπὸ τῆς ἀνάγκης θέλει ἐπιβληθῇ.

Μετὰ τὸν τὸ νομοσχέδιον προβαλόντα ἐκθέντα, ὅτι ἡ ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἐπέκτασις τῆς διατάξεως περιττεύει, μὴ ὑπαρχόντων τούτων· ἡ δ' ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καταρθοῦται, ἀντικαθισταμένων τῶν λέξεων *ἀλληλοδιδακτικῶν σχολείων* διὰ τῶν *ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων*. Ἐπρότεινεν ὁ τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἀγορεύσας, ἵνα προστεθῇ εἰς αὐτὸ διάταξις, διατιθεῖσα εἰς τὴν τῶν δήμων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου προικοδότησιν καὶ τὰ κτήματα τῶν κατὰ τὸν δῆμον διαλελυμένων μονῶν, ἐν ἐλλείψει διαθεσίμων ἐθνικῶν γαιῶν, ἵνα κατασταθῇ ἐφικτὴ ἡ προικοδότησις αὐτῶν.

Μετὰ τὸν προτείναντα δὲ τὸ νομοσχέδιον, συγκατατεθέντα εἰς τὴν προταθεῖσαν προσθήκην, καὶ τοι καὶ ἄνευ ταύτης πραγματοποιουμένου τοῦ προτιθεμένου σκοποῦ, δυνάμει τοῦ περὶ διαλύσεως τῶν μοναστηρίων τούτων ἐκδεδομένου διατάγματος, προορίζοντος τοιαύτην τὴν τῶν κτημάτων τούτων διάθεσιν.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὰς γενομένας παρατηρήσεις, ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 26. Ἡ προικοδότησις ἑκάστου τῶν δήμων τοῦ κράτους θέλει προσδιορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου· ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θέλουσι παραχωρηθῇ δωρεὰν εἰς τοὺς δήμους, ὡς μέρος τῆς προικοδοτήσεώς των, ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ παρόντος νόμου τὰ ἀκόλουθα δι' ἑκάστην πόλιν καὶ χωρίον·

α) Τόπος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας·

β') Εἰκοσιπέντε στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς δι' ἕκαστον ἐφημέριον, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας·

γ') Τόπος διὰ πλατείαν·

δ') Ἡ διὰ τὰς διαφόρους ὁδοὺς καὶ ὑδραγωγεῖα ἀπαιτουμένη γῆ·

ε) Τόπος δι' οἰκοδομὴν καὶ κῆπον τῶν ἀπαιτουμένων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εἰς ἕκαστον δῆμον·

ς') Εἰκοσιπέντε στρέμματα γῆς καλλιεργησίμου δι' ἕκαστον ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου·

ζ') Τόπος διὰ νεκροταφεῖον·

Ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικὰ κτήματα διαθέσιμα πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, ἡ παραχώρησις αὕτη θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα ἐντὸς τοῦ δήμου ἐκκλησιαστικά. »

Προκειμένης δὲ τῆς ψηφίσεως τούτου, εἷς μὲν ἠρώτησε τί μέλλει γενέσθαι ὑπὲρ τῶν δήμων, ἐν οἷς οὐδ' ἐθνικὰ διαθέσιμα οὐδ' ἐκκλησιαστικὰ τοιαῦτα κτήματα ὑπάρχουσι, διότι καὶ ὑπὲρ τούτων πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοιά τις. Ἄλλος δ' ἀπήντησεν, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου χορηγούμενον πλεονέκτημα δίδοται εἰς τοὺς ἔχοντας ἰδιοκτήτους γαίας, διότι, ὑπαρχουσῶν ἐθνικῶν ἔν τινι δήμῳ, τεκμαίρεται τοῦτο, καὶ ἐκ τῶν ἐθνικῶν διατίθενται κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν αἱ δι' αὐτοῦ προσδιοριζόμεναι ἐκτάσεις· ὅταν δ' οὐδ' ἐθνικὰ οὐδ' ἐκκλησιαστικὰ που ὑπάρχωσι, τότε τεκμαίρεται ὅτι οἱ τοῦ δήμου κάτοικοι ἔχουσι πάντες ἰδιοκτήτους γαίας, καὶ δὲν δικαιοῦνται εἰς τὴν τοῦ πλεονεκτήματος ἀπολαυήν.

Αεχθέντων τινῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν γαίας ἐθνικὰς κατεχόντων, ἐγένετο ὑπό τινος ἡ παρατήρησις, ὅτι τὸ σῶμα δὲν ὑπελείπετο πλῆρες· τούτου δὲ γνωσθέντος, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Θ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΣ'.

Τῆς 9 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὸν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος ἐκείνης προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς προσελθών, ἔλεξεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως δίδει σήμερον εἰς τὸ σῶμα εὐχαρίστους εἰδήσεις, διερμηνεύουσα τὴν ἑαυτῆς χαράν, ἐπὶ τῇ πραγματοποιήσει ὧν ἄλλοτε ἐξέθηκεν ἐλπίδων. Καὶ ἀληθῶς ἀγορεύων ἄλλοτε εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πλήρη ἔχει πεποίθησιν, ὅτι τὸ γενναῖον Ἀγγλικὸν ἔθνος καὶ ἡ περιωτισμένη αὐτοῦ Κυβέρνησις, θέλουσι διατάξει νὰ καταπαύσωσι τὰ καθ' ἡμῶν ἐν ἐνεργείᾳ τεθέντα τοσοῦτον ὀλέθρια μέτρα, ἅμα τῇ καταγνώσει τῆς ἀληθείας· ἡ δὲ πεποίθησις αὕτη ἐπραγματοποιήθη, καὶ σήμερον ὁ ἔντιμος παρ' ἡμῖν ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν διὰ διακοινώσεως τὰ ὑπὸ τῆς σοφῆς Κυβερνήσεως τοῦ μεγάλου ἐκείνου καὶ εὐεργετικοῦ Ἔθνους τῆς Γαλλίας, τοῦ πάντοτε συμπαθήσαντος ἡμῖν, ληφθέντα μέτρα ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἀναγνῶντος δὲ τοῦ γραμματέως τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ διακοίνωσιν ταύτην, ἔχουσαν οὕτω·

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 (21) Φεβρουαρίου 1850.

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐνταῦθα.

Κύριε,

« Περιωρίσθην, κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ καταπλεύσαντος εἰς Πειραιᾶ ἀτμοκινήτου τὴν 19 τοῦ παρόντος μηνός, νὰ σᾶς κοινοποιήσω προφορικῶς τὰς εἰδήσεις τὰς ὁποίας ἔλαβον ἐκ Γαλλίας. Ἤλπιζον δὲ ὅτι καὶ ὁ Κύριος Πρέσβυς τῆς Α. Β. Μ., εἰδοποιημένος καὶ αὐτὸς παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς του, ἤθελεν εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς κάμῃ ἀνάλογον τῆς εἰδικῆς μου διακοινώσεως· ἀλλ' ἡ σιωπή, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε διετήρησεν ὡς πρὸς ὑμᾶς, σᾶς παρέχει ὑποψίας, ὅτι δὲν ἔλαβε τὰς ὁδηγίας, αἵτινες ἔμελλον νὰ τῷ ἀναγγείλωσι τὴν νέαν μορφὴν τὴ ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος ἡ μεταξὺ τῶν μυστικοσυμβουλίων τῶν Παρισσίων καὶ τοῦ Λονδίνου γενομένη συνεννόησις. Νομίζω ἐπομένως χρέος μου, Κύριε, νὰ σᾶς χορηγήσω τὰ μέσα τοῦ νὰ γνωρίσητε ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς δημοκρατίας, περίλυπος ἄλλως διὰ τὰ συμβεβηκότα τὰ ὁποῖα κατὰ χρέος τῇ ἀνέφερον, ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς νὰ δυνηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεων ἀπέστειλεν εἰς Λονδῖνον μ' ἔκτακτον ἀποσταλὴν τὸν Κύριον Δὲ-Δρουὲν Δὲ-Λουΐς, καὶ ὁ Λόρδος Παλμερστὸν, ἀπὸ τῆς πρώτης μετ' αὐτοῦ συνεντεύξεως, παρεδέχθη τὰς προτάσεις τὰς ὁποίας ἦτον ἐπιτετραμμένος νὰ τῷ κάμῃ· μετὰ δὲ τὴν κοινοποίησιν μιᾶς ἐπισήμου διακοινώσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Πρέσβυς τῆς Δημοκρατίας, μετὰ ῥητὴν μετὰ τοῦ πρώτου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματέως συνεννόησιν, προσέφερε τὰς φιλικὰς προσπαθείας καὶ τὴν μεσολάβησιν τῆς Γαλλίας· ὁ ἐν Παρισίοις Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸν στρατηγὸν Κύριον Δὲ-Λαχίτ, τὸ κείμενον αὐτὸ τῶν ὁδηγιῶν, αἵτινες ἔμελλον νὰ σταλῶσι πρὸς τὸν Κύριον Οὐάϊς διὰ τοῦ ταχυδρόμου τῆς 8 Φεβρουαρίου. Ἐὰν ἤργησαν νὰ φθάσωσιν εἰς Ἀθήνας, τοῦτο δὲν θὰ προῆλθεν, εἰμὴ ἐκ περιστάσεως ὅλως ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τοῦ Λόρδου Παλμερστῶνος, ὅστις θετικώτατα ἀνήγγειλε τὴν 5 τοῦ παρόντος μηνὸς εἰς τὸν Κύριον Δρουὲν Δὲ-Λουΐς, ὅτι ἔμελλεν ἀμέσως νὰ δώσῃ διαταγὴν νὰ ἀνασταλῶσι τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνεργούμενα καταναγκαστικὰ μέτρα. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ., μετὰ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας μὲ τοσαύτην προθυμίαν καὶ καλὴν θέλησιν ἀνέλαβεν ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας, θέλει λυπηθῇ ἐπίσης μὲ ἡμᾶς διὰ τὴν παράτασιν μιᾶς καταστάσεως πραγμάτων, τὴν ὁποίαν, ὡς δὲν δύναμαι ν' ἀμφιβάλλω, εἶχε τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ καταπαύσῃ, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν θέλει δώσει ἀναγκαίως πέρας ἡ ἄφιξις τοῦ ἐλευσομένου ταχυδρόμου. Ὅπως καὶ ἂν ᾖ, Κύριε, θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ φέρω εἰς γνῶσίν

σας ὅλα ταῦτα τὰ περιστατικὰ· θέλετε ἰδεῖ ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς συμπαθητικῆς συνδρομῆς τῆς Γαλλίας καὶ τὴν τόσῳ ἀξίαν λόγου μετριότητα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Β. Μ. καὶ θέλετε δυνηθῆ νὰ περιμείνητε μετὰ θάῤῥους τὸ τέρμα τῆς λυπηρᾶς διαφορᾶς, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς θέλει ἐξέλθει ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Δέχθητε κτλ. (Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΑ.

Πρὸς τὸν Κύριον Λύτον κ.τ.λ. κ.τ.λ.»

Ἐξηκολούθησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης διακοινώσεως καταδείκνυται ἡ προθυμία, μεθ' ἧς ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἔσπευσεν ἵνα ἐπιδοκιμάσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ παρ' ἡμῖν ἐντίμου ἀντιπροσώπου αὐτῆς, καὶ χορηγήσῃ τὴν συνδρομήν της πρὸς λύσιν τοῦ λυπηροῦ τούτου συμβάντος, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν ἐκφρασθέντα αἰσθήματα ὑπό τε τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκείνου, ἅμα καταγνωσθείσης τῆς ἀληθείας· ἐντὸς βραχέος δὲ χρόνου θέλει ἀναγγελθῆ ἡμῖν καὶ ἡ ὁλόκληρος τοῦ δράματος λύσις. Ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν ἔντιμος πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας δὲν διακοίνωσε μὲν ἔτι τι εἰς τὴν Κυβέρνησιν· θέλει ὅμως νὰ πιστεύσῃ, ὅτι καὶ οὗτος θέλει κατόπιν ἐπιστείλει διακοίνωσιν περὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ζητήματος λύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος τῆς γενναιόφρονος Ῥωσσίας, τὰ μέτρα τῆς ὁποίας δὲν ἐγένοντο ἔτι γνωστὰ, ἐκ τοῦ μεταξὺ Πετρουπόλεως καὶ Λονδίνου μεγάλου διαστήματος. Καὶ ὅτι ταῦτα κατὰ καθῆκον ἀναγγέλλει σήμερον ἡ Κυβέρνησις, ἵνα καθησυχάσῃ ἥ τε βουλὴ καὶ ἅπας ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, ὅστις μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας προσεδόκα τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο. Προσέθηκε δὲ τελευτῶν, ὅτι, καθ' ἃ ὁ παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Ῥωσσίας διορισθεὶς ἔκτακτος ἀπεσταλμένος πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπιστέλλει αὐτῷ, καὶ ἐν Τεργέστῃ καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Αὐστρίας εἶδε διαβαίνων τοὺς λαοὺς καὶ τὰς Κυβερνήσεις ἐκείνας, συγκινηθέντας ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις παθήμασι, καὶ, καθ' ἃ ὁ ἐν Τεργέστῃ ἑλληνικὸς πρόξενος ἀναφέρει, οἱ ἐκεῖ διατελοῦντες ὁμογενεῖς ζωηρότατα ἐπέδειξαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος αἰσθήματα, εἰς συνεισφορὰς ἐκουσίας καὶ γενναίας ὑπὲρ τῆς πατρίδος προελθόντες, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων δὲν προέβησαν ἔτι περιμένοντες τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι ἡ βουλὴ χαίρει πᾶσα ἐπὶ ταῖς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀναγγελθείσαις τόσαις εἰδήσεσιν· οὐδέποτε δ' εἶχεν ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τῆς τοιαύτης τοῦ πράγματος ἐκβάσεως,

οὔσης ἀναγκαίας συνεπείας τῆς τε συνέσεως τῆς Κυβερνήσεως, τῆς παραδειγματικῆς φρονήσεως καὶ καρτερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς προσδοκωμένης συμπαθείας τῶν συμμάχων τε μεγάλων δυνάμεων καὶ παντὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου. Ὅτι οὐχὶ μόνον ὥρας καὶ ἡμέρας, ὅσαι ἴσως πρέπει νὰ παρέλθωσι καθ' ἃ ὁ Κ. ὑπουργὸς εὐαγγελίζει ἕως ἂν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀποφασισθεῖσα τοῦ ζητήματος λύσις, ἀλλ' ἥ τε βουλὴ καὶ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλὰς, στηριζόμεναι εἰς τὰ δίκαια αὐτῆς, καὶ χρόνους ὁλοκλήρους δύνανται νὰ περιμείνωσι τὴν ἑαυτῆς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν ἀπειλούντων δεινῶν, τὰ ὁποῖα, ὅσῳ παρατείνονται, τόσῳ ἐνισχύουσιν αὐτὴν εἰς τὴν καρτερίαν της· διότι πρόκειται περὶ δικαίων τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Θρόνου, τὰ καίρια αὐτῶν συμφέροντα ἀφορώντων, τὴν ἀνεξαρτησίαν ἤτοι καὶ ἀξιοπρέπειάν των. Καὶ ὅτι οὐχ ἧττον παρακαλεῖται ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ μὴ λησμονήσῃ ἵνα διαβιβάσῃ εἰς τὴν βουλὴν πάντα τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, ἵνα, καὶ διὰ τῆς ὑπὸ ταύτης γενησομένης ἐπ' αὐτῶν βασάνου, καταδειχθῶσι τρανώτερα τὰ δίκαια τοῦ τε Βασιλέως καὶ Ἔθνους.

Μετὰ τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἐκθέντα, ὅτι ἤθελε πρὸ πολλοῦ στείλει εἰς τὴν βουλὴν τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, ἂν ἡ πληθὺς τῶν ἐγγράφων τῶν πρὸς κατάδειξιν τῆς ἀληθείας προσαχθέντων εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀπησχόλει αὐτὸν· καὶ ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει πέμψει αὐτά.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ συμπαθὴς συνδρομὴ τῶν παρ' ἡμῖν πρέσβεων τῶν δύω εὐεργετίδων Δυνάμεων, καὶ τὰ ὑπὲρ ἡμῶν ὑπό τε τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ῥωσσίας ληφθέντα μέτρα, νέα ἐπιβάλλουσιν εἰς ἡμᾶς καθήκοντα ἐθνικῆς πρὸς αὐτὰς εὐγνωμοσύνης· ἐπειδὴ δὲ οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ τῆς τοιαύτης αὐτῶν συμπαθείας, διὰ τοῦτο καὶ ὑπουργοὶ καὶ βουλευταὶ πρότερον τελείαν ἐξέφρασαν ἐνταῦθα πεποίθησιν περὶ τούτου. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἀγγλικοῖς κοινοβουλίοις ἠγέρθησαν δικαίως φωναὶ ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις παθήμασι, καὶ ὅλος ὁ τύπος ἐπ' αὐτοῖς ἀνέκραξεν· ἐφ' ᾧ καὶ νέαν ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην ἐπὶ ταῖς νέαις ταύταις τῶν μεγάλων τούτων Δυνάμεων εὐεργεσίαις, αἵτινες θέλουσι γενῆ παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς τὰ ἡμέτερα δίκαια παραγνωρίσαντας. Ὅτι τὰ πράγματα ἔθηκαν ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε ἐγκαρτερήσασα ἐν παθήμασιν Ἑλλὰς καὶ ἐπὶ ὁλοκλήρους χρόνους διατίθεται νὰ ἐγκαρτερῇ, προκειμένου οὐχὶ περὶ παρανυχίδος ἢ τυχαίου τινὸς ἀλλὰ περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ

ἔθνους, περὶ τοῦ παντὸς, ὑπὲρ ὧν ποταμοὶ αἱμάτων ἔῤῥευσαν· οἱ δὲ μετὰ τῶν ἑλλήνων ναυτικῶν καὶ τῶν πλοιάρχων τῶν εἰς Σαλαμῖνα ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου ἀπαχθέντων πλοίων διαλεχθέντες κατέμαθον τὸν ὕψιστον τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ βαθμὸν, ἰδόντες αὐτοὺς, καί τοι στερουμένους ἰδιοκτησίας, καί τοι ἀπωλέσαντας τὸν μόνον παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα πόρον ζωῆς, οὐ μόνον μηδόλως ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ καὶ ἑτοίμους εἰς πᾶσαν ἄλλην ὅσῳ μείζονα θυσίαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὑπὲρ ἧς κατὰ τὸν ἀγῶνα τοσαῦτα κατέπραξαν. Ὅτι τῶν ἐκτεθέντων ἀπόδειξις οὐχὶ ὀλιγωτέρα τυγχάνει καὶ ἡ ὑπὸ πάντων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων ἑτοίμη ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐν ἀνάγκῃ γενομένη προσφορὰ τοῦ ἑαυτῶν μισθοῦ, τῆς ὁποίας τὴν δημοσίευσιν ἐπελάθετο νὰ κάμῃ ἡμῖν ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐν Ῥίῳ καὶ Ἀντιῤῥίῳ διατελούντων ἀπομάχων ὁμοία προσφορὰ, γνωστοποιησάντων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι εἰσὶν ἕτοιμοι νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς μόνου τοῦ ἄρτου τὴν ἀπολαυὴν πάσας τὰς ἄλλας ἑαυτῶν ἀποδοχὰς παραιτοῦντες, ἐν ἀνάγκῃ τοιαύτῃ· αἱ δὲ προσφοραὶ τούτων τε καὶ τῶν ἄλλων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὁ ἐπιδειχθεὶς ὑπὸ παντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πατριωτισμὸς, νέας θέλουσι πληρώσει σελίδας ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς πατρίδος. Ὅτι, καὶ τοι λυπούμενος ἐπὶ ταῖς ἐπιγενομέναις ἡμῖν ζημίαις ἐκ τῶν καθ' ἡμῶν ἐνεργηθέντων, ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ ἐμπορίου καταστροφῆς τὴν δημοσίαν πίστιν κλονισάσης, ἐκ τῆς ὑφέσεως τῶν δημοσίων πόρων καὶ τῶν τοιούτων, καθορῶν ὅμως τὸ ἐκ τῆς καρτερίας τοῦ ἔθνους ἀποκτηθὲν ἠθικὸν κέρδος, ἐνεπλήσθη χαρᾶς, πεισθεὶς, ὅτι ἀκμαῖα ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ διατηροῦνται ἔτι τὰ ὑπὲρ Ἑλλάδος αἰσθήματα, καὶ ὅτι καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες, μήπω ἐκπεφρασμένων αὐτῶν ἐκ περιστάσεως, ὑπελάμβανον αὐτὴν ἀσθενῆ ἐν ἀγνοίᾳ, θέλουσι πεισθῇ ἤδη, ὅτι ὁ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐμφωλεύων μέγας πατριωτισμὸς καὶ ἡ καρτερία αὐτῆς, ἡ περιφρούρησίς της ὑπὸ τῶν εὐγενῶν παντὸς τοῦ κόσμου συμπαθειῶν, καθιστῶσιν αὐτὴν οὐχὶ ἀσθενῆ ἀλλ' ἰσχυράν. Καὶ ὅτι εὐχαριστίας αὐθις ὀφείλουσι πάντες νὰ ἀναπέμψωσιν εἰς τὸν ὕψιστον, διότι ἡ θεία αὐτοῦ πρόνοια, ἣ πάντοτε τὴν Ἑλλάδα διασώσασα, καὶ ἤδη ἔσωσεν αὐτήν.

Ἕτερος δὲ λαβὼν τὸν λόγον προσέθηκε τάδε.

«Συγκινηθεὶς ἀπὸ τὰς εὐχαρίστους ἀγγελίας, τὰς ὁποίας μᾶς διακοίνωσε ταύτην τὴν στιγμὴν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἔρχομαι εἰς τὸ βῆμα, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω συζήτησίν τινα ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδώσω καὶ ἐγὼ τὰς εὐχαριστίας

ας μου πρὸς τὸν ὕψιστον, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην.

Αἱ εὐτυχεῖς ἀγγελίαι αὗται εἶναι καρπὸς τῆς προνοίας τοῦ θεοῦ, τῆς γενναιοφροσύνης τῶν δυνάμεων, καρπὸς τῆς ἀρετῆς τοῦ ἔθνους.

Πολλαὶ τοιαῦται ἡμέραι ὡς καὶ ἡ σημερινὴ ἐπέλαμψαν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασίν μας, καὶ πάντοτε ὁ Ἑλλ. λαὸς εἰς περιστάσεις ὁμοίας ἔψαλλεν. «Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· » ἔψαλλε μετὰ κατανύξεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ὡς ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς, ὅταν διέβη τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ ἐσώθη, καὶ διὰ τοῦτο αἱ γλυκεῖαι, αἱ ἱεραὶ ἀναμνήσεις ἐκεῖναι, πανταχόθεν ἀναβαίνουσαι ταύτην τὴν στιγμὴν, πλημμυροῦσι τὴν ψυχήν μου.

Ναί! Δὲν εἶναι πρώτη φορὰ αὕτη, καθ' ἣν ὁ ὕψιστος διὰ τῶν ἁγίων θαυμάτων του σώζει τὸν περιούσιον τοῦτον λαόν. Τὰ συμβεβηκότα τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεώς μας εἶναι σειρὰ θαυμάτων ἱστορικῶν, καὶ ἐκπλήττομαι, ὅτι σώζει καὶ σήμερον ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὅσον θαυμάζω διὰ τὴν ἄπειρον πρὸς ἡμᾶς μακροθυμίαν του.

Ἡ Ἑλλὰς γῆ εὐγενοῦς προορισμοῦ σώζεται ἀείποτε ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν πρόνοιαν τοῦ ὑψίστου.

Γεγονὸς μέγα λαμβάνει χώραν πρὸς ἑνὸς μηνὸς εἰς τὴν μεσόγειον, καὶ αὐτὸ συνταράσσει τὴν μεσημβρίαν, ἔπειτα τὴν Δύσιν, τὴν Ἄρκτον, καὶ συγκινεῖ τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Τοῦτο εἶναι ὁ παράδοξος καὶ ἀπροσδόκητος αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀποκλεισμὸς ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου.

Ἀλλ' ἰδοὺ κατεξανίσταται ὁ κόσμος, καὶ ἰδοὺ συγκινεῖ ὁ θεὸς τὰ πάντα, καὶ καταμαρτύρεται ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πρὸ πάντων ἡ Ἀγγλία αὐτή.

Οὐδεμία ὅθεν ἀνάγκη συζητήσεως σήμερον. Τὸ γενναῖον, τὸ ἔνδοξον ἔθνος τῶν Ἄγγλων δὲν ἀφίνει νὰ εἴπωμεν τίποτε πρὸς ὑπεράσπισίν μας ἡμεῖς. Ἡ βουλὴ τῶν εὐγενῶν λόρδων, ὁ τύπος ὁλόκληρος, τὸ μέγα ἔθνος ἐκεῖνο ὑπῆγε μακρύτερα παρ' ὅσον ἠδυνάμεθα νὰ ὑπάγωμεν ἡμεῖς, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος μας.

Ἡ δὲ Γαλλία, ἡ γενναία αὕτη φίλη, ἡ εἰλικρινὴς εὐεργέτις, συνεκινήθη βαθέως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, καὶ προέταξεν ἀμέσως τὰ εὐγενῆ στήθη της ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἡ σεμνὴ ἀδελφή της Ἀγγλία τὴν ἐσεβάσθη.

Καὶ ἡ κραταιὰ καὶ μεγαλόφρων Ῥωσσία, καὶ ἡ νοήμων Αὐ-

στρία, καὶ ἡ Φιλελληνικὴ Γερμανία ἅπασα· ὅλαι αἱ δυνάμεις ὑπὸ τὰ νεύματα τοῦ ὑψίστου ἔτεινον τὴν δεξιάν των, διὰ νὰ σώσωσι τὸ ἀρτιγενὲς, τὸ εὐγενὲς τοῦτο ἔθνος.

Δόξα, δόξα λοιπὸν εἰς τὸν ὕψιστον· δόξα εἰς τὴν μεγάλην Βρεταννίαν αὐτήν· δόξα εἰς τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς καὶ εἰς ὅλας τὰς γενναίας αὐτὰς δυνάμεις. Καὶ γνώτωσαν οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἔχοντες πρὶν ἐναντίαν ἰδέαν, γνώτωσαν ὅτι ἡ θεία πρόνοια καὶ ἡ συμπάθεια τῶν Χριστιανικῶν λαῶν δὲν ἐγκατέλιπον τὴν Ἑλλάδα.

Συνεταράχθησαν πρὸ μικροῦ αἱ Εὐρωπαϊκαὶ κοινωνίαι, παρεδιάσθησαν θρόνοι, ἐσφάγησαν μεταξύ των λαοὶ, καὶ ὅλα τὰ ἔθνη, ὡς πρὸς τὰ μεγάλα αὐτὰ συμβάντα, ἐφάνησαν διαφωνοῦντα. Ἀλλὰ μόλις προσεβλήθη ἡ Ἑλλὰς, καὶ ὅλα ἠγέρθησαν σύμφωνα ὑπὲρ αὐτῆς.

Τί εἶναι τάχα ἡ σπιθαμὴ αὕτη τῆς γῆς! . . . . Εἶναι ἐξαιρετικὴ διὰ τὴν θέσιν της, ἔκραξαν ὅλοι· ὁ λαός της εἶναι λαὸς εὐγενὴς, καὶ παρέχει διὰ τῆς διαγωγῆς του μεγάλα ἐγγύησις εἰς τὰ συμφέροντα καὶ εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ κόσμου.

Ὅταν ἔπεσε τὸ κλεινὸν Μεσολόγγιον μετὰ τοῦ κρότου ἐκείνου τοῦ ἀνηκούστου, ἡ Ἑλλὰς ὠχρίασε· τὸ πᾶν ἀπελπίσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ἐντοσούτῳ ὡς ἐκ τοῦ συμβάντος ἐκείνου ὁ κόσμος ὅλος συνεκινήθη, καὶ αἱ δυνάμεις ὡς βραβεῖον τοῦ μαρτυρικοῦ ἀγῶνός της ἐπέθεσαν τὸν στέφανον τῆς ἀνεξαρτησίας της εἰς τοὺς Ναβαρίνους.

Ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ αἴσθημα εὐγνωμοσύνης καὶ φιλανθρωπίας ἁπλῶς εἰς τὸ παρελθὸν δεικνύει συμπάθειαν πρὸς τοὺς πάσχοντας λαούς, ἀλλ' ἐντοσούτῳ μένει σώφρων καὶ καρτερικὴ ὡς πρὸς τὸν πυρετὸν τῶν ἐκεῖνον.

Ἡ Ἑλλὰς ἀποκρούει γενναίως μίαν πρώτην δοκιμασίαν, γενομένην πρὸς διατάραξιν τῆς ἡσυχίας της, τὴν ἔφοδον τῶν Τουρκαλβανῶν.

Καὶ ἰδοὺ πάλιν, ἐνῷ τὸ πᾶν ἐθεωρήθη ἥσυχον, εἰς μέγας στόλος, ὡς δι' ἀμοιβὴν τῆς εὐγενοῦς, τῆς φιλησύχου αὐτῆς διαγωγῆς της, αἴφνης ἐπιπίπτει κατ' αὐτῆς.

Εἰς πολλὰ μέρη ἐνόμισαν, ὅτι ὁ τόπος ἀνεστατώθη, ὅτι ὁ λαὸς ἐπανέστη κατὰ τοῦ ἡγεμόνος του. Καὶ ὅμως, ὡς διὰ νὰ εἶχε δοθῇ τὸ μεγαλοπρεπέστερον παράδειγμα τοῦ ἐθνισμοῦ εἰς τὸν κόσμον, καὶ Βουλαὶ, καὶ τύποι, καὶ, λαὸς, τὸ ἔθνος ὅλον ἔγεινεν εἰς νοῦς, ἓν στόμα, μία καρδία, καὶ, περιστοιχίσαν μετὰ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ τὸν θρόνον, εἶπεν «Ὁ Βασιλεύς μου, ὁ ἀντι-

πρόσωπός μου, ὁ ἀρχηγός μου, ἰδοὺ ὅλον ἐγώ. » Καὶ δὲν ἐβουλεύθη, δὲν ἐλάλησε, δὲν εἰργάσθη εἰμὴ διὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου αὐτοῦ.

Μὲ ἓν νεῦμά του ὅθεν, μὲ ἓν νεῦμα του μόνον ἴσχυσε νὰ καλύψῃ τὸν τρομερώτερον κρατῆρα τοῦ κόσμου, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἐκραγῇ ὡς ἐκ τῆς ἐφόδου αὐτῆς τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου. Τοιοῦτον ἔθνος, τοιοῦτος λαὸς ἦτον ἄξιος τῆς εὐνοίας τῶν Δυνάμεων.

Καὶ ἰδοὺ διὰ τοῦτο ἐπῆλθε τὸ πολύτιμον βραβεῖον ταύτης τῆς μεγάλης ἀρετῆς, ἐπῆλθεν ὁ στέφανος τῆς ἐνδόξου αὐτῆς καρτερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅμοιος μὲ ἐκείνους τῶν Ναυαρίνων. Τὸ πᾶν ἐξερράσθη ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὅταν εἶδα τὰς ἐχθροπραξίας τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου εἶπα. Εἶναι δυνατόν! ἡ Ἀγγλία, ἡ γενναία Ἀγγλία, ἥτις ἐπεδαψίλευσε τοὺς θησαυρούς της, ἥτις ἔχυσεν αἷμα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, νὰ μελετήσῃ οἱουτοτρόπως τὴν καταστροφήν της! Καὶ ἂν διὰ μίαν στιγμὴν ἡ πεφωτισμένη αὕτη δύναμις ἤθελεν ὑποπέσει εἰς τοιοῦτον λάθος, ἔλεγα, αἱ σκιαὶ τοῦ Βύρωνος, τοῦ Ἄστυγκος καὶ τοῦ Γυλφόρδου ἤθελον ἐγερθῆ καὶ ἤθελον τὴν εἴπει. «Στάσου, ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι λαὸς σεβαστὸς, ἐνθυμοῦ, ὅτι τὰ πλέον ἱερὰ αἰσθήματα καὶ τὰ τιμαλφέστερα συμφέροντα σὲ συνδέουσι μετ' αὐτοῦ. »

Ἀλλ' ὅταν βλέπω, ὅτι ὁ λόρδος Ἀβερδῖνος, καὶ τόσοι ἄλλοι εὐγενεῖς σύντροφοί του, αὐτὸ τὸ ἔθνος τὸ Ἀγγλικὸν ἐξεγείρεται κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας διὰ τὸ βῆμά του αὐτὸ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, συγκινούμενον ἀπὸ βαθεῖαν κατάνυξιν, λέγω, ὅτι τὸ ἔθνος τὸ Ἀγγλικὸν εἶναι μέγα, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει λαμπρὸν ἔνδοξον μέλλον.

Αἱ Κυβερνήσεις πολλάκις ἐθυσίασαν τὰ ἔθνη ἐξ ἀπάτης ἢ ἰδιοτροπίας, καὶ τὰ περιέπλεξαν εἰς μεγάλας συμφοράς· καὶ ἂν καὶ οἱ ἄθῳοι λαοὶ, τῶν ὁποίων αἱ πάλλουσαι καρδίαι ἀνταποκρίνονται ὡς δι' ἠλεκτρικοῦ τινος μηχανισμοῦ σώζωσι τὰς πρὸς ἀλλήλους εὐγενεῖς συμπαθείας, τὰ ἁμαρτήματα ὅμως τῶν Κυβερνήσεων ἔχουσι πάντοτε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης τῶν λαῶν· ἀλλὰ δὲν εἶναι λόγος ἤδη συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἂς ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, τὰ ἀφορῶντα τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ἔγγραφα, καὶ ἂς γενῶσιν ἐν ἁρμοδίᾳ ὥρᾳ βουλευτικαὶ συζητήσεις, ἀφοῦ τὰ κοινοβούλια μάλιστα τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὕψωσαν φωνὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων

ἡμῶν, διὰ νὰ φωτισθῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις ἡμῶν καὶ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις καὶ ὅλη ἡ Εὐρώπη.

Ἡμεῖς, περιοριζόμενοι σήμερον νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν ὕψιστον καὶ τὰς δυνάμεις, ἃς φερθῶμεν μὲ ὅλην τὴν φρόνησιν καὶ τὴν μετριότητα καὶ εἰς τὸ μέλλον, καὶ ἃς γενῇ εἰς ἡμᾶς τὸ συμβὰν αὐτὸ μέγα μάθημα.

Ὁ γενναῖος Πάρκερ ἀναχωρεῖ ἔμπλεως εὐγενῶν ἀναμνήσεων, ἀπογαιρετῶν τὰ παράλιά μας. Ἂς ὑπάγῃ, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἔνδοξον πατρίδα του, ἂς εἴπῃ ὅ,τι εἶδε καὶ ἤκουσεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον· ἂς εἴπῃ ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι φίλος τῆς τάξεως, ὅτι ἐκτιμᾷ τὴν ἐλευθερίαν του· ἂς εἴπῃ ὅτι τὸ ἔθνος αὐτὸ εἶναι ἄξιον τῆς εὐνοίας τῶν δυνάμεων καὶ τῶν συμπαθειῶν ὅλου τοῦ κόσμου.»

Ἀρξαμένου τινος νὰ ἀγορεύσῃ καὶ εἰπόντος, ὅτι ἐν ταῖς δειναῖς ταύταις περιστάσεσι, ταῖς καταδειξάσαις τούς τε φίλους καὶ ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, προτίθεται νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Τουρκίας, τῆς ὁποίας ὁ τύπος, ἐνῷ ἅπας ὁ κόσμος ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐξανέστη, ἤγειρε κατ' αὐτῆς φωνὴν· ἐγένετο ὑπ' ἄλλου ἡ παρατήρησις ὅτι τὸ σῶμα δὲν ὑπελείπετο πλῆρες, ἀναχωρησάντων τινων. Ἐφ' ᾧ, τούτου γνωσθέντος, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. μ. μ.

Ὁ Προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 11 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Εἰς τὸν ἐκ Κορινθίας βουλευτὴν Κ. Οἰκονομόπουλον ἐχορηγήθη, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ, δεκαπενθήμερος ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν κατ' αὐτὰς παραδεδεγμένον ὅρον.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ἔπειτα τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο, ἐκτὸς τοῦ Ζ'. κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν σειράν, ἐπὶ μὲν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐν Λαμίᾳ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Γ. Ῥιζοπούλου, τοὺς ΚΚ. Ἐμμ. Ἀντίπαν, Κ. Ἀντωνιάδην, Κ. Μανέταν, Π. Ζάννον, Σ. Βαλέτταν καὶ Κ. Δαρειώτην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, τοὺς ΚΚ. Δ. Κονδύλην, Ν. Μισχούλαν, Γ. Κριεζῆν, Χ. Δεμάθαν, Ἐμμ. Ὀρλὼφ καὶ Θ. Μέξην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς, τοὺς ΚΚ. Ἰωάννην Πετμέζην, Π. Παππατσώνην, Ἰω. Παππατσώνην, Π. Μαυρομιχάλην, Δ. Βιρβίλην καὶ Κ. Βεῖκον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 27,900 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, τοὺς ΚΚ. Ἰω. Χατσόπουλον, Εὐστ. Παρίσσην, Μ. Μιχαλόπουλον, Κ. Φασίτσαν, Γ. Βελῆν καὶ Σ. Ἀντωνιάδην. Τελευταῖον δὲ ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων σμύριδος τῆς Νάξου, τοὺς ΚΚ. Σ. Στεφανόπουλον, Α. Πετράκην, Ἐμμ. Τσοῦχλον, Π. Δημητρακαράκον, Π. Λεντούδην καὶ Μ. Βαλέταν, προσθέντος τοῦ Γ'., ὅτι ἐξελέξατο ἅμα, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ κατασκευῆς ἐξ ἀτμοπλόων νομοσχεδίου τοῦ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτοῦ Κ. Κλ. Οἰκονόμου τὸν Κ. Δ. Καμπάνην, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης ὑπὲρ τῶν σταφιδοφόρων ἐπαρχιῶν τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, τὸν Κ. Ἐμμ. Τσοῦχλον. Ἐρωτηθεῖσα δὲ κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἀπεφήνατο ἡ βουλὴ, ὅτι δὲν δέχεται τὴν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων τούτων προσθήκην 4 μελῶν.

Ἐτέθη μετὰ τοῦτο ἡ συνέχεια τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλλην. οἰκογενειῶν νομοσχεδίου· προκειμένου δὲ νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ 6'. ἐδαφίου τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας τροπολογία, ἔχουσα οὕτως·

« Ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἐθνικαὶ γαῖαι, νὰ λαμβάνωνται ἐκ » τῶν ἐκκλησιαστικῶν. »

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι ἐπειδὴ, μὴ ὑπαρχόντων πανταχοῦ τοιούτων κτημάτων, θέλει δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τινας μόνον δήμους, οἱ δὲ λοιποὶ θὰ παραλειφθῶσι, προτείνει ὥστε ἢ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ὅλον, ἢ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐπομένη τροπολογία.

« Ἐὰν ἐντὸς δήμου τινὲς δὲν ὑπάρχωσιν ἐθνικὰ ἢ ἐκκλησια- » σικὰ κτήματα πρὸς παραχώρησιν, θέλει λαμβάνει τοιαῦτα » ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἄλλου δήμου, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ

» ἐκποιήσῃ πρὸς ἀντικατάστασιν ὁμοίων ἐντὸς τοῦ ἰδίου δήμου » καὶ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι καλῶς μὲν ἔχει κατὰ τὰ ἄλλα, πρέπει ὅμως νὰ ὁρισθῇ ὅτι τὰ κτήματα θέλουσι λαμβάνεσθαι ἐξ ἑτέρων παρακειμένων δήμων· διότι ἄλλως δύναταί δῆμός τις, ἐν ἀπόπτῳ κείμενος, νὰ ζητήσῃ ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις γαιῶν, ὅπερ εἶναι προφανῶς ἄδικον, καθ' ὅσον αἱ ἐνταῦθα γαῖαι εἰσὶ πολλῷ μείζονος τῆς τῶν ἄλλων μερῶν ἀξίας.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι συνταγματικὸν ἀντικείμενον εἶναι τὸ νὰ συνταχθῇ νόμος περὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐν γένει κτημάτων, καὶ διὰ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου πρέπει νὰ ληφθῇ ἡ ἀναγκαία περὶ τοῦ προκειμένου φροντίς· ὅτι ἄλλως, οἱ στερούμενοι τοιούτων γαιῶν δῆμοι, θέλουσι λαμβάνει τὰς ἀρίστας τῶν ἀλλαχοῦ κειμένων, καὶ τοῦτο μάλιστα ἄνευ δημοπρασίας· καὶ ὅτι, ἐὰν εἷς δῆμον τινὰ 15 ὑπάρχωσιν ἱερεῖς, οὐκ ὀλίγας θέλουσιν ἰδιοποιηθῇ γαίας, ἀνὰ 25 στρέμματα ἕκαστος τούτων λαμβάνων.

Μετά τινα προτείναντα νὰ ἐξαλειφθῇ μᾶλλον τὸ ἄρθρον, καὶ ἄλλον, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῶσι μὲν τὰ λοιπὰ ἐδάφια καὶ τὸ ἀφορῶν τὰ σχολεῖα μέρος, ὑπὲρ ὧν, ὅταν δὲν ὑπάρχωσι γαῖαι, νὰ χορηγῶνται ἐκ τῶν ἐγγὺς δήμων, νὰ ἐξαιρεθῇ δὲ μόνον ἡ τοὺς ἱερεῖς ἀφορῶσα παραχώρησις· ἕτερον δέ τινα ἀντειπόντα, ὅτι πρέπει νὰ χορηγηθῶσι καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τὰ πρὸς συντήρησιν μέσα, καθ' ὅσον καὶ ἡ ἐνδειά των εἶναι γνωστὴ καὶ ἀξιοπρεπῶς συμφέρει νὰ ζῶσιν, καὶ ὅτι ἄλλως, ἡ παραχώρησις δὲν θέλει γίνει πρὸς τούτους ἀλλ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου. Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι σέβεται καὶ αὐτὸς τὸν κλῆρον ἀπὸ τοῦ ἔσω, ἀλλὰ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ ὑποστηρίζει τὰ ἐναντία· διότι, ἐὰν μὲν λάβωσιν ἤδη 25 στρέμματα γῆς, μόλις θέλουσιν ἔχει 200 δραχμῶν ἐτησίαν ἀπολαυὴν καὶ τὰ ἐκ τοῦ λαοῦ βοηθήματα θέλουσιν ἐκλείψει· ὅταν δ' ἐπέλθῃ ὁ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων νόμος, δύνανται, 1,000 δραχμῶν εἰσόδημα ἀπολαύοντες, νὰ ζῶσιν ἀνέτως.

Παρετήρησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας, ὅτι ἡ τῶν 25 στρεμμάτων ἀξία, ἐκτὸς ὀλίγων μερῶν, δὲν εἶναι βεβαίως μεγάλη καὶ δὲν ἤθελεν εἶσθαι θυσία τοιαύτη τις παραχώρησις, ἂν καὶ ὀφείλεται μικρά τις θυσία· διότι γνωστὸν εἶναι πῶς διάκειται καὶ ἐν γένει, ἰδίως δ' ὁ ὑποδεέστερος κλῆρος. Διὰ τοῦ νόμου λοιπὸν τούτου ἤθελε τοῖς δοθῇ μέρος γῆς οὐσιωδῶς χρήσιμον, ὅπερ οἱ κάτοικοι φιλοτίμως ἤθελον σπεύσει νὰ ἐμφυτεύσωσι, καθ' ὅσον ἡ τιμὴ καὶ τὸ θρήσκευμα πάντων ὑπαγορεύει νὰ μὴ ἐγκαταλειφθῶσι γυμνοὶ οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου. Ἐνταῦθα δὲ οὐ μόνον περὶ ἱερέων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται· ἐφ' ᾧ ἐξέχθη καὶ οὗτος τὴν τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας τροπολογίαν, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ὀλίγοι μόνον ἤθελον παραλειφθῇ δῆμοι. Ἐπειδὴ ὅμως δυστυχῶς ἐρρέθη, ὅτι ἢ πάντες οἱ δῆμοι ἢ οὐδεὶς πρέπει νὰ λάβῃ γαίας, συγκατατίθεται καὶ οὗτος εἰς τὴν ἐξάλειψιν, ἂν καὶ ἄλλως φρονῇ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκφύγῃ ἡ εὐκαιρία τοῦ νὰ χορηγήσωμεν ὅπου κεῖνται τοιαύτας γαίας, διότι θέλει ληφθῇ ποτὲ καὶ ἡ ὑπὲρ τῶν ἱερέων πρόνοια· ἐφ' ᾧ καλὸν ἦτον νὰ μένωσιν ὀλίγοι τινές. Δὲν ἐννοεῖ δὲ πρὸς τί νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ τὸ ὑπὲρ τῶν σχολείων ἐδάφιον, ἐνῷ τὸ σύνταγμα προνοοῦν ὁρίζει, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ συντρέχῃ τὰ ῥῶτα. Καὶ δύναται μὲν πολλοὶ δῆμοι, στερούμενοι τῶν ἀναγκαίων γαιῶν, νὰ μὴ μετάσχωσι τοῦ ὑπὲρ τῶν σχολείων δικαιώματος· ἀλλ' ἡ κυβέρνησις τότε, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τοὺς παραλειφθέντας, θέλει χορηγεῖ ἀναλόγως τὰς χρηματικὰς αὐτῆς βοηθείας.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ἀποκρούει πᾶσαν περὶ ἐξαλείψεως τοῦ ἄρθρου ἰδέαν· ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου δυνάμεθα νὰ θεραπεύσωμεν μέρος τῶν τοσούτων τοῦ κλήρου δεινῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὰ σχολεῖα, ὧν περ οὐδὲ τοὺς τῶν διδασκάλων μισθοὺς ἐπαρκοῦσι νὰ χορηγῶσιν οἱ δῆμοι· ἀλλ' ἐὰν τὰ εἰς τινας τῶν δήμων παραχωρηθησόμενα κτήματα θέλωσι κεῖσθαι μακράν, δύνανται ὅμως νὰ ἐκποιηθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν ἢ ἄλλο τι νὰ ληφθῇ μέτρον, ὥστε καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι μία τις ἀνακούφισις καὶ ὠφέλεια· οὐδεμία δὲ θέλει συμβῇ ἄλλως δυσαρέσκεια, ἐπειδὴ δι' ὃν λόγον θέλουσι λάβει γαίας οἱ ἕτεροι δῆμοι, διὰ τὸν αὐτὸν θέλει δοθῇ καὶ εἰς τούτους. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι παρέχει τὴν συνδρομὴν αὐτῆς ἡ κυβέρνησις ὑπὲρ τῶν σχολείων, ἀλλ', ἂν καὶ ἄλλα μὲν πολλὰ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς τῶν διδασκάλων μισθοδοσίας προσφέρῃ, πάλιν δὲν ἐπαρκοῦσιν οἱ δῆμοι εἰς τὴν τοῦ ὑπολοίπου ἀπότισιν, καίτοι προνοησάσης τῆς κυβερνήσεως νὰ πληρόνηται τοῦτο ἐν τοῖς πρωτίστοις. Τελευταῖον δ' ἀφοῦ τοσαῦτα καὶ εἰς χήρας καὶ εἰς ὀρφανὰ ἐδόθησαν βοηθήματα, ἄδικον θεωρεῖ νὰ φεισθῶμεν 25 στρεμμάτων ὑπὲρ τῶν δήμων ἐκείνων, οἵτινες δὲν τυχὸν ἔχωσιν ὡς οἱ λοιποὶ γαίας, καὶ πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ὅσον οἷόν τε ἡ ἐκπαίδευσις, ὅπως δυνηθῇ τέλος νὰ ὑπογράφῃ ἰδιοχείρως ὁ γεωργός.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι μετὰ τὰς ἐξηγήσεις, ἃς περ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου καὶ ἐπὶ τοῦ ς', μάλιστα ἐδαφίου ἔφερεν, ἤλπιζεν

ὅτι ἤθελε παραιτηθῇ ὁ προχορεύτας τοῦ μέτρου τῆς τῶν γαιῶν ἀναπληρώσεως. Ἄλλως τε, ἀντίκειται τοῦτο πρὸς τὰ τῶν ἐντολέων αὐτοῦ συμφέροντα· διότι, ὀφείλουσα νὰ χορηγῇ συνδρομὴν ἡ κυβέρνησις, θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τοὺς πόρους, οὓς ὑπὲρ τῶν προικισθέντων σχολείων παρεχώρησε καὶ ἀναλόγως θέλει χορηγεῖ πρὸς τοὺς ἄλλους τὴν συνδρομήν της, ἐνῷ, ἐὰν τὸ μέτρον ἐπεκταθῇ, ἧττονας θέλουσιν ἔχει οἱ στερούμενοι γαιῶν δῆμοι τὰς ὠφελείας τῶν πρὶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διδομένων. Περιπλέον, δὲν δύναται ὅλως νὰ ἐννοήσῃ πῶς ὑποστηρίζεται ἡ ἰδέα, τὸ νὰ λάβῃ π χ. τὸ σχολεῖον Θήρας εἰς Σπάρτην τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ στρέμματα· ἄσκοπος δ' εἶναι ἡ τῶν στρεμμάτων τούτων ἐκποίησις, ἐπειδὴ οὐχὶ διὰ τὴν ἀξίαν ἀλλὰ τὴν ἐκ τούτων παραγωγὴν χορηγοῦνται. Συμφέρει λοιπὸν εἰς τοὺς στερουμένους γαιῶν δήμους νὰ ἐμμείνωσι, δι' ἃ εἶπεν, εἰς τὰς ἐκ τῆς κυβερνήσεως βοηθείας.

Ἐπήνεγκεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι, ἂν οἱ ὑπὲρ τοῦ Ε'. ἐδαφίου λόγοι δὲν ἦναι ἰσχυροί, καὶ θεωρῆται ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ πρὸς τοὺς ἱερεῖς παραχώρησις, οὐδ' αὐτὸς ἀντιτείνει εἰς τοῦτο. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ σχολεῖα, παραχωρεῖται ἡ τῶν 25 στρεμμάτων ἔκτασις οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς τῶν σχολείων συντηρήσεως, ἀλλ' ἵνα διδάσκωνται συγχρόνως οἱ μαθηταὶ καὶ ἀρχάς τινας τῆς γεωπονίας· ἐφ' ᾧ ἀνάγκη νὰ παράκηνται τοῖς σχολείοις αἱ γαῖαι. Καὶ δύναται μὲν ὁ δῆμος νὰ ἐκποιῇ αὐτὰς ἐν ἀπόπτῳ κειμένας, ἀλλ' ἴσως ἂν κατορθωθῇ τοῦτο, καὶ ἄλλαι πλησιόχωροι εὑρεθῶσιν, ἡ παραχωρήτη αὐτὰς ὁ ἰδιοκτήτης, οὐ σμικραὶ παρεντίθενται δυσκολίαι· ἡ τοιαύτη λοιπὸν τῆς ἀντικαταστάσεως ἰδέα εἶναι ἀνέφικτος, καὶ δὲν πραγματοποιεῖται ὁ τοῦ νόμου σκοπὸς διὰ τοιούτων, ὡς εἶπεν, μετοχίων. Ἄλλως τε, οὐδεμία θέλει συμβῇ διάκρισις. ἀφοῦ εἷς τινας μὲν τῶν δήμων θέλει γίνεσθαι ἡ διὰ χρημάτων βοήθεια, εἰς ἄλλους δ' ἡ διὰ τῶν γαιῶν.

Ἀντέκρουσεν ἕτερος ὅτι ἐρρέθη μέν, ὅτι ὁ προκείμενος νόμος καταστρέφεται, παραχωρουμένων γαιῶν ἀλλαχόθεν καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς δήμους· ἀλλ' ἡ ἰδέα, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ καλλιεργῶνται γαῖαι ἀπωτέρω κείμεναι, δὲν εἶναι ὀρθή, ἐπειδὴ οὕτως οὐδ' ὁ τῆς Γαλλίας κάτοικος δύναται νὰ ἔχῃ κτήματα ἐν Ἀθήναις. Ἐπαναλέγει δ' ἄλλως ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ οἱ δῆμοι, ἐκποιοῦντες τὰς γαίας, ἀντικαθιστῶσιν αὐτὰς δι' ἄλλων, ἐξ οὗ ἴσως μὲν ἧττονας λάβωσιν ὠφελείας, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ τοῦτο ἔστιν ὠφέλεια. Καὶ ἀπόκειται μὲν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἡ πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων συνδρομή, ἀλλ' αἱ τῆς κυβερνή-

σεως περιστάσεις δὲν εἶναι ἄγνωστοι, ἐφ' ᾧ αἱρετώτερον εἶναι νὰ χορηγηθῇ καὶ μικρὸν ὑπὲρ τῶν σχολείων ὄφελος. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπε, καὶ αὐτοὶ οἱ μὴ ἔχοντες γαίας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν ἰδιῶται τοῦ αὐτοῦ ἀπεκλείσθησαν δικαιώματος, ἐπειδὴ ἐρρέθη μὲν νὰ συμπεριλνφθῶσιν ἐν ἐλλείψει τὰ μοναστηριακὰ κτήματα, ἀλλ' ἀντὶ τούτου, ἀλλαχόσε παραπεμφθέντες, ἀπεκληρώθησαν οἱ πολῖται. Ἐνταῦθα δὲ, περὶ σχολείων καὶ οὐχὶ πλέον περὶ ἀτόμων προκειμένου, δὲν πρέπει τὸ αὐτὸ νὰ συμβῇ, καθ' ὅσον τὰ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀκατόρθωτα λογιζόμενα εἰσὶν ἐφικτά· ἀφ' οὗ δὲ καὶ λίγεται ἤδη, ὅτι προσπάθεια καταβάλλεται ν' ἀποκλεισθῶσι τοῦ δικαιώματος οἱ ἐν ἀπόπτῳ κείμενοι δῆμοι, συμφέρει νὰ διαψευσθῇ πᾶσα τοιαύτη ἰδέα.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι, ἐκ τοῦ παλαιοῦ περὶ σχολείων τοῦ κράτους νόμου, ὁρμωμένη καὶ ἡ παροῦσα διάταξις κυρίως πρατίθεται νὰ παράκηνται τοῖς σχολείοις αἱ γαῖαι, διότι ἄνευ τούτου δὲν τελεσφορεῖ ὁ τοῦ νόμου σκοπός· ἀφ' οὗ δὲ πρόκειται περὶ ἐκπαιδεύσεως, εἶναι δυνατὸν οἱ μαθηταὶ, φέρ' εἰπεῖν, τῆς Τήνου νὰ σπουδάζωσιν εἰς Ἀκαρνανίαν τὴν καλλιέργειαν; ὄχι βέβαια. Τελευταῖον κακῶς ἀπεδόθη σκοπός τις ἀνεύρετος εἰς τινας, ἐπειδὴ τοσαῦτα παρεχωρήθησαν εἰς τὸν τοῦ προαγορεύσαντος δῆμον, ὅσα εἰς οὐδένα μέχρι τοῦ νῦν ἄλλον· καὶ ὅμως οὐδεμία ἠγέρθη φωνὴ, διότι πᾶσα τοῦ δημοσίου βοήθεια ὑπὲρ τῶν φώτων χορηγεῖται ἐν γένει, καὶ πλήρης κατὰ τοῦτο ὑπάρχει ἰσότης, καθ' ὅσον οἱ μιᾶς ἐπαρχίας μαθηταὶ ἀμοιβαδὸν δύνανται νὰ σπουδάσωσιν εἰς ἑτέραν.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀπαντήσαντα, ὅτι ἐχορηγήθησαν μὲν 2,300 δραχ. εἰς τὸν δῆμόν του, ἀλλὰ καθυστεροῦνται αὐτῷ ὀκτακισχίλιαι παρὰ τοῦ δημοσίου, παρετηρήθη ὅτι δὲν ὑπολείπεται πλήρης ἡ βουλὴ· ἐφ' ᾧ, ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐπεβεβαιώθη τοῦτο, ἀπόντων τῶν ΚΚ. Σ. Γρίβα, Ἰω. Πετμέζη, Γ. Βελῆ, Γ. Γιολδάση, Ἠλ. Παππαδαίου, Ν. Ἀνδρίκου, Ἐμμ. Ἀντίπα, Ἐμμ. Τσούχλου, Χ. Σουμαρίπα, Σ. Ἀγγουετοπούλου καὶ Γ. Κριεζῆ. Ἀποφηναμένης δὲ τῆς βουλῆς νὰ ἐφαρμοσθῶσι κατ' αὐτῶν τὰ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, ὁ περὶ τὰ τέλη ἀναπληρῶν τὸν πρόεδρον πρεσβύτερος βουλευτὴς διέλυσεν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων πρεσβύτερος
ΙΩ. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Νάκος
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 13 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύσαντος πρεσβυτέρου βουλευτοῦ καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ Μ. Σισίνου, αἰτουμένου δι' ἀσθένειαν τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Βουλὴ ἀρνουμένη ἀπεφήνατο νὰ προσκληθῇ εἰς τὰ χρέη του, ὡς μηδόλως ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς προσήγαγεν ἤδη τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς αἰτηθέντα περὶ τῶν ἐν Ἠλείᾳ ἐκποιηθεισῶν γαιῶν ἔγγραφα, τὸ σῶμα παρεδέχθη, προτάσει τοῦ προέδρου, νὰ συνέρχωνται τοῦ λοιποῦ εἰς συνεδρίασιν οἱ Κ. Κ. Βουλευταὶ τὴν 11 π. μ. Μεθ' ἣν, μὴ συμπληρουμένου τοῦ σώματος, θέλει διαλύεσθαι ἡ συνεδρίασις καὶ ἐφαρμόζεσθαι ὁ κανονισμὸς κατὰ τῶν ἀπόντων· πάντες δὲ οἱ δι' εὔλογον κωλυόμενοι ἀφορμὴν νὰ εἰδοποιῶσι τὸ προεδρεῖον αὐθημερόν.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ πρόταξιν νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Κράτους εἰσαγαγὼν, ἀνέγνω τοῦτό τε καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὴν πρότασιν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον, ὑπέβαλεν εἰς τὴν βουλὴν κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Α'. βουλευτικῆς Περιόδου, νομοσχέδιον περὶ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν μὲν ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο παραδεκτὸν, δὲν εἰσήχθη δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν παντάπασιν, ἂν καὶ τὸ ἔργον εἶναι, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἐθεώρησεν, ἐκ τῶν μᾶλλον σπουδαίων καὶ ἀναγκαίων διὰ πολλοὺς ἀναμφισβητήτους λόγους.

Τὰ αἴτια ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ ἀναβολὴ μέχρι σήμερον τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου, πιστεύω τὸ κατ' ἐμὲ, Κύριοι,

ὅτι δὲν ὑπῆρξαν ἄλλα, παρὰ αἱ ἀσχολίαι τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἄλλα ἔργα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐκ τῆς ἀναποφεύκτου ἀνάγκης προκαλεσθέντα, καὶ εἰς ταῦτα ἐμβλέπων καὶ ἤδη ἐθεώρητα ὡς ἀναγκαῖον νὰ φέρω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ νόμου τούτου πρότασιν· (καθ' ὅσον εἶναι ἤδη βέβαιον καὶ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ ἐπὶ μικρὸν ἔτι ἀναβολὴ θέλει μᾶς παρουσιάσει τὴν παντελῆ στέρησιν ἐπισκόπων, εἰς ἓξ ἢ ἑπτὰ μόνον σήμερον ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι ἀριθμουμένων καὶ τούτων ὑπεργήρων, ἄλλοτε καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀκόμη εἰς 52 ἀριθμουμένων ἁπάντων, μὴ ἀντικατασταθέντων δεμέχρι τοῦδε, καὶ συνεπείᾳ τῆς αὐστηρᾶς περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς συντηρήσεώς των ἐντολῆς τοῦ ἔθνους) ἀπαράλλακτον μὲν κατὰ τὸ ἐπιψηφισθὲν ὑπουργικὸν νομοσχέδιον ὡς πρὸς τὴν διαίρεσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν, τροποποιημένον δὲ ὡς πρὸς τὴν προσδιοριζομένην εἰς τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου χρηματικὴν χορηγίαν, ἀντὶ τῆς ὁποίας ἐπροτίμησα τὴν ἀπολαυὴν τῶν μέχρι τοῦδε ἀποδιδομένων ἐπισκοπικῶν κανονικῶν καὶ τυχηρῶν δικαιωμάτων, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἐπισκοπικοὺς ἐπιτρόπους παρὰ ταῖς διαφόροις ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους διοριζομένους, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν σημερινὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου κατάστασιν, καὶ ἐπιφυλάξας εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προκαλέσῃ ἀπὸ τὰς Βουλὰς εἰς ἁρμοδιωτέραν ἐποχὴν ἰδιαίτερον περὶ χρηματικῆς χορηγίας νόμον.

Συνεπείᾳ ὅθεν τῆς τροποποιήσεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, ἀφῃρέθησαν τὰ ἄρθρα 6, 7 καὶ 8, ὡς πραγματευόμενα περὶ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, περὶ ὧν διέλαβεν ἐν γένει τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Τὸ ἄρθρον 9. τοῦ νομοσχεδίου, γενόμενον 6, μετεβλήθη ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς χρηματικῆς περιθάλψεως, σύμφωνα μὲ τὸ ληφθὲν περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιωμάτων μέτρον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου προσδιωρίσθη ἡ ἀπολαυὴ τοῦ τετάρτου μέρους τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ προκατόχου ἐπισκόπου διευθυνομένην ἐπισκοπήν.

Ἀναφερόμενος πρὸς ὑμᾶς, Κύριοι, καὶ περὶ ἀντικειμένου τόσον σπουδαίου, περὶ οὗ καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐπανειλημμέναι δεήσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον σήμερον ἀντιπροσωπεύομεν, ἔφερεν εἰς θέσιν τὴν Βασιλικὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σχέδιον νόμου, ἀφορῶντος αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ

Βασιλείῳ ἐπισκοπῶν προσδιορισθεισῶν πρότερον εἰς δέκα μόνον διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) 1833 Βασιλικοῦ Διατάγματος, καὶ τὸ ὁποῖον ἐγένετο μὲν δεκτὸν παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προσδιορίζον εἰς εἴκοσι δύο τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν, ἀνεβλήθη δὲ ἡ κύρωσις αὐτοῦ ὡς νόμου, διότι, ἐπελθούσης τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταπολιτεύσεως, ἀπέκειτο πλέον εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα, καὶ μετ' αὐτὴν οἱ πληρεξούσιοι τοῦ ἔθνους, διὰ τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἐνετείλαντο καὶ αὐτὰ τὴν ταχυτέραν ἐπιψήφισίν του, θεωρῶ περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ἀνάπτυξιν, ἐπιφυλαττομένης αὐτῆς μ' ὅλον τοῦτο κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐὰν ἦναι ἀναγκαία.

Ἐπικαλοῦμαι ὅθεν ἐκ μέρους ὑμῶν, Κύριοι βουλευταί, τὴν ἑτοίμην παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου, διὰ τοὺς προεκτεθέντας καὶ ἐκτεθησομένους ἐν τῇ συζητήσει λόγους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1849.

Ὁ βουλευτὴς Μαντινείας

Α. Ἀλεξανδρόπουλος.

Πρότασις Νομοσχεδίου.

Ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας Α. Ἀλεξανδροπούλου.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ Ἐπισκοπῶν, ἀκυρουμένης τῆς μέχρι τοῦδε ὑπαρχούσης περὶ τούτων διαιρέσεως, προσδιορίζεται εἰς εἰκοσιεννέα.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ Βασιλείῳ ἐπισκοπαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς.

Α'. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βιωτίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀττικῆς, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος καὶ Αἰγίνης· καθέδρα τοῦ ἀρχιερέως, Ἀθῆναι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Βοιωτίας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Θηβῶν καὶ Λεβαδείας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, αἱ Θῆβαι.

Β'. Ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Χαλκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Χαλκίδος, Ξηροχωρίου καὶ Σκοπέλου, ἐξαιρουμένης τῆς νήσου Σκύρου· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Χαλκίς.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Καρυστίας, περιλαμβάνουσα τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας καὶ τὴν Σκύρου· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Κάρυστος.

Γ'. Ἐν τῷ Νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Φωκίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Παρνασσίδος καὶ Δωρίδος· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Ἄμφισσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Λαμία.

Δ'. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀκαρνανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Βόνιτσαν καὶ Ξηρόμερον καὶ Βάλτον· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Βόνιτσα.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Εὐρυτανίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Εὐρυτανίαν καὶ Ναυπακτίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Καρπενήσιον.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Αἰτωλίας, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Μεσολογγίου καὶ Τριχωνίας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Μεσολόγγιον.

Ε'. Ἐν τῷ Νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀργολίδος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ναυπλίας καὶ Ἄργους· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Ναύπλιον.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Κορινθίας, συγκειμένη ἐκ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Κόρινθος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Ὕδρας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Ὕδρας, Πετσῶν, Ἐρμιονίδος καὶ Τροιζηνίας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Ὕδρα.

Ϛ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἀχαΐας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ Αἰγιαλείας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Πάτραι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἤλείας, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Πύργος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Καλαβρύτων, περιέχουσα τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Καλάβρυτα.

Ζ'. Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας δύο.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μαντινείας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ Κυνουρίας· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Τρίπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Γόρτυνος, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Δημητσάνη.

Η'. Ἐν τῷ Νομῷ Μεσσηνίας τρεῖς.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Καλάμαι.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Πυλίας, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Πύλος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τριφυλίας, περιλαμβάνουσα τὰς ἐπαρχίας Τριφυλίαν καὶ Ὀλυμπίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Κυπαρισσία.

Θ'. Ἐν τῷ νομῷ Λακωνίας τέσσαρες.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Λακεδαίμονος, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Σπάρτη.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Μονεμβασία.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Γυθείου, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Γύθειον.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Οἰτύλου, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Ἀρεοῦπολις.

Ι'. Ἐν τῷ νομῷ Κυκλάδων πέντε.

1. Ἡ ἐπισκοπὴ Σύρου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Σύρου καὶ Κέας· καθέδρα Ἀρχιερέως, Ἑρμούπολις.

2. Ἡ ἐπισκοπὴ Ἄνδρου, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Ἄνδρος.

3. Ἡ ἐπισκοπὴ Τήνου, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Τῆνος.

4. Ἡ ἐπισκοπὴ Νάξου, περιέχουσα τὰς ἐπαρχίας Νάξου καὶ Μήλου· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Νάξος.

5. Ἡ ἐπισκοπὴ Θήρας, συγκειμένη ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον ἐπαρχίαν· καθέδρα τοῦ Ἀρχιερέως, Θήρα.

Ἄρθρ. 3. Ἑκάστη ἐπισκοπὴ ἔχει ἴδιον ἐπίσκοπον, διοριζόμενον παρὰ τοῦ Βασιλέως, κατὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 4. Ἐπίσκοπος μετατατίθεται εἰς μόνον χηρεύουσαν ἐπισκοπήν, συγκαταθέσει αὐτοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου· ἀποβάλλεται δὲ τῆς ἐπισκοπῆς μόνον ἕκαστος, ἀποδεδειγμένου ἐγκλήματος ἐπάγοντος καθαίρεσιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐπίσκοποι, ἄχρις οὗ κανονισθῶσιν ἁρμοδίως δι' ἰδιαιτέρου Νόμου τὰ περὶ τῶν ἐπισκοπικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων,

θέλει λαμβάνουν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, τὰ καθιερωμένα κανονικὰ καὶ τυχηρὰ δικαιώματα αὐτῶν, ἀπό τε τὰς μονὰς, τοὺς ἐφημερίους καὶ τὸν λαὸν ἐπίσης διδόμενα.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν ἐπίσκοπος, ἕνεκα φυσικῆς τινος ἐπελθούσης αὐτῷ ἐλλείψεως, κατασταθῇ ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, ἀντικαθίσταται μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα· θέλει χορηγεῖται δὲ εἰς αὐτὸν λόγῳ περιθάλψεως, διαρκούσης τῆς ἀνικανότητος αὐτοῦ, τὸ τέταρτον τῶν ἐν γένει δικαιωμάτων, τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένην πρότερον ἐπισκοπήν.

Ἄρθρ. 7. Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν σεβασμιωτάτων ἐπισκόπων θέλει ἐκδώσει ἡ Κυβέρνησις ἰδιαίτερον Διάταγμα, προηγουμένης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Βασιλείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.»

Μετὰ τὸν αὐτὸν Βουλευτὴν, ὁρίσαντα ὡς ἡμέραν τῆς τοῦ νομοσχεδίου ἀναπτύξεως τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἐξ ἐπισήμων ἀναφορῶν ἀνηγγέλθη ἤδη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ τε ἀπροσδόκητος τῆς Ἄνδρου καταστροφὴ καὶ αἱ ζημίαι εἰς ἃς ἐκ τῆς πολυνομβρίας ὑπέκυψε κατὰ τὴν 18 τοῦ Ὀκτωβρίου· ὅτι καὶ γέφυραι, καὶ μύλοι καὶ ἀγροὶ κατεστράφησαν, καὶ πλῆθος δένδρων ἐξερριζώθη, ἡ δὲ καταπεσοῦσα χιὼν ἐξήρανε τοὺς πορτοκαλεῶνας καὶ λεμονῶνας, ἀνθ' ὧν φιλανθρωπίας ἴδιον ἦτον νὰ λαμβῇ πρόνοιά τις ὑπὲρ τῶν παθόντων· ὅτι τοῦτο μὲν δὲν ἐγένετο διὰ τὰς ἐπικειμένας δυσχερεῖς περιστάσεις, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ νέα τις, ὡς πληροφορεῖται, συμφορὰ ἐπαπειλεῖ τοὺς κατοίκους διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἀρχῶν γενομένην παρεξήγησιν τοῦ νόμου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ὅτι ἐν Ἄνδρῳ οὐδὲ συφορβεῖα οὐδὲ συροφβοὶ ὑπάρχουσιν ὅλως, ἀλλ' οἰκόσιτοι μόνον χοῖροι, ὧν ἀνὰ εἷς ἐξαιρεῖται τοῦ φόρου δι' ἑκάστην οἰκίαν, καθ' ἃ ὁρίζει ὁ νόμος· ὅτι ἐκ τούτου οἱ μὲν κάτοικοι δὲν ἐδήλωσαν τοὺς τοιούτους χοίρους, οἱ δ' ἀπαριθμηταὶ καὶ τούτους κατὰ παρεξήγησιν ἠρίθμησαν, ὅπερ ἐναργῶς ἀντίκειται πρὸς τὸν νόμον. Ἐφ' ᾧ συμπεραίνει

ὅτι, προσκαλούμενος ὁ ὑπουργός, πρέπει νὰ διατάξῃ ὅπως μὴ καταδιωχθῶσιν οἱ κάτοικοι διὰ τὴν τοῦ νόμου αὐτοῦ παρεξήγησιν τῶν ἀρχῶν, καθ' ὅσον, ἐὰν παραπεμφθῶσιν εἰς δίκην 3,000 περίπου κατοίκων, μεγάλας θέλουσιν ὑποστήσει ζημίας.

Μετ' ἄλλον τινὰ προσθέντα ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν συμπεριελήφθησαν οἱ οἰκόσιτοι χοῖροι κατηγορίαν· ἡ βουλὴ ἀπερήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῶσι τὰ ἀνήκοντα μέτρα.

Προέβη μετὰ τοῦτο τὸ Σῶμα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ 27 γενομένων 26 ἄρθρου ἐξακολούθησιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου· καὶ πρῶτον ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλή, ἐὰν παραδέχηται τὴν τοῦ βουλευτοῦ Κορινθίας τροπολογίαν, τοῦ νὰ παραχωρῶνται ἀλλαχόθεν εἰς τοὺς στερουμένους ἐθνικῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων δήμους αἱ ἀναγκαῖαι αὐτοῖς γαῖαι, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα παρεδέχθη τὴν τοῦ Ε'. ἐδαφίου διαγραφήν, ἐφ' ᾧ ἐξηλείφθη τοῦ ἄρθρου. Τελευταῖον δ' ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὰς ἐπ' αὐτοῦ γενομένας τροποποιήσεις· ἔχει δ' οὕτω.

ΚΕΦ. Η.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων.

« Ἄρθρ. 26. Ἡ προικοδότησις ἑκάστου τῶν δήμων τοῦ κράτους θέλει προσδιορισθῆ δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θέλουν παραχωρηθῆ δωρεὰν εἰς τοὺς δήμους, ὡς μέρος τῆς προικοδοτήσεώς των, ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου, τὰ ἀκόλουθα δι' ἑκάστην πόλιν καὶ χωρίον.

α) Τόπος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας.

β) Τόπος διὰ πλατεῖαν.

γ') Ἡ διὰ τὰς διαφόρους ὁδοὺς καὶ ὑδραγωγεῖα ἀπαιτουμένη γῆ.

δ') Τόπος δι' οἰκοδομὴν καὶ κῆπον τῶν ἀπαιτουμένων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εἰς ἕκαστον δῆμον.

ε) Εἰκοσιπέντε στρέμματα γῆς καλλιεργησίμου δι' ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου. Ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουσιν ἀναπληρωθῆ ἀπὸ τὰς μοναστηριακάς.

ς.) Τόπος διὰ νεκροταφεῖον.»

Ἀλλοιωθεισῶν δ' ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 28 τῶν λέξεων « κατὰ τοὺς ϛ'. καὶ ς'. παραγράφους » εἰς « κατὰ τὸν ε'. παράγραφον » καὶ τῶν « εἰς ἑκάστην ἐκκλησίαν καὶ σχολεῖον » εἰς « εἰς ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα », ἐν δὲ τῷ 29, τῶν λέξεων « τοῖς παραγράφοις ϛ'. καὶ ς'. » εἰς « τῷ παραγράφῳ ε'. » ἐγένοντο ταῦτα τε καὶ τὰ ἄρθρα 30 καὶ 31 δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, μεταβληθέντα εἰς 27, 28, 29 καὶ 30· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 27. Ἡ κατὰ τὸν ε'. παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου παραχωρηθησομένη γῆ εἰς ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα θέλει θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία αὐτῶν.

Ἄρθρ. 28. Τὰ ἐν τῷ παραγράφῳ ε'. τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερόμενα κτήματα θέλουν πληρόνει, καθὼς ὅλαι αἱ προικοκτησίαι, τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 29. Προσωρινῶς, καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, θέλει προσδιορισθῆ δι' ἑκάστην κοινότητα ἀνάλογος ἔκτασις ἐθνικῶν ἀνεπιδέκτου καλλιεργείας γαιῶν, ὅπου τοιαῦται ὑπάρχουν, διὰ τὴν νομὴν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ λοιπῶν ζώων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐκτάσεως θέλει γίνει, ἐπὶ τῆς ὡς ἔγγιστα ὑπολογιζομένης ἀναλογίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων καὶ ἑνὸς πέμπτου περιπλέον.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας νόμους γενομένων προικοδοτήσεων.

Ἄρθρ. 30. Οἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 23 Μαΐου 1835, καὶ 13/25 Σεπτεμβρίου 1836 νόμων λαβόντες προικοδότησιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις εἶναι κατωτέρα τῶν 120 στρεμμάτων, τὸ δὲ ἀντίτιμον δὲν ἔφθασεν ἢ δὲν ὑπερέβη τὴν πίστωσιν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, δὲν ὑπερέβη δὲ (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως) τὴν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένην πίστωσιν τῶν ἓξ χιλ. δραχμῶν, δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ὑπόλοιπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. »

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 32 ἄρθρον γενόμενον 31 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

« Ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ὡς προτελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τὸ ἑξῆς·

« Διὰ τὸ ὁμοιόμορφον δὲ θέλουν ἐξορθωθῆ ἀπαραλλάκτως εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως, καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώ-

σεις, κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμον, ὡς ταὐτιζομένων τῶν τοιούτου εἴδους χρεῶν. »

Ἡ δὲ μειονοψηφία ἀντέτεινεν εἰς τὴν προσθήκην ταύτην διϊσχυριζομένη, ὅτι πρέπει νὰ μένῃ τὸ ἄρθρον, ὡς ἔχει εἰς τὸ νομοσχέδιον, καθ' ὅσον εἰς τὸν προκείμενον νόμον δὲν δύναται νὰ γενῇ λόγος, εἰμὴ μόνον περὶ τῶν κτημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν ἢ θέλουν παραχωρηθῇ ἐπὶ προικοδοτήσει, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῶν ἐκποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ἄλλου νόμου, ἤτοι τοῦ περὶ ἐκποιήσεως, ἐπὶ τοῦ ὁποίου σήμερον οὐδεμία πρόκειται νὰ γένῃ μεταῤῥύθμισις. »

Παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὸ μὲν ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον οὐδὲν ἄλλο προτίθεται ἢ τὴν τῶν ἑλλην. οἰκογενειῶν προικοδότησιν, περὶ ἧς καὶ ἄλλος τις προϋπῆρξεν ἀπὸ τοῦ **1835** νόμος· μικρὸν παραλλάσσων τοῦ προκειμένου· ἄλλος δέ τις ἐστὶν ὁ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμος, ἕτερα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ὁρίζων. Ἤδη δὲ, μὴ προκειμένου ἢ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν πρὸ αὐτοῦ ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος, ἄτοπον εἶναι δι' ἄρθρου τινὸς ἐῤῥιμμένου νὰ τροποποιηθῇ νόμος τις ἄλλος· ἐφ' ᾧ τὸ μὲν ἄρθρον πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὅπως ἔχει, περὶ δὲ τῶν ἐκ φθαρτῶν κτημάτων ὀφειλομένων δύναται νὰ ἐπέλθῃ εἰδικὸς νόμος.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον προβλέπει καὶ περὶ τῶν ἐκ προικοδοτικῆς πιστώσεως **2,000** δρ, ἡ πλειονοψηφία ἐθεώρησεν ὅτι δύναται νὰ προστεθῇ καὶ τὸ περὶ φθαρτῶν κτημάτων ἐδάφιον· ὅτι ἄλλως τε, ἀφοῦ πρὸς πάντας τοὺς εἰς τὸ δημόσιον καθυστεροῦντας, ὡς ἐκ προικοκτησιῶν κλπ, αἱ αὐταὶ ἐδόθησαν εὐκολίαι, δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῶσιν οἱ περὶ ὧν ἤδη πρόκειται· καὶ ὅτι, δυσχεροῦς οὔσης τῆς τῶν χρεῶν τούτων ἀποτίσεως, ἡ τοιαύτη τοῦ ἐδαφίου προσθήκη καὶ τοὺς καθυστεροῦντας ἀπαλλάσσει καὶ πρὸς τὸ δημόσιον εἶναι συμφέρουσα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, νομοθετοῦντες, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἰδιώτου, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ δημοσίου. Ἀφοῦ δ' οἱ μέχρι νῦν προικοδοτηθέντες ἔλαβον τὴν προικοδότησιν αὐτῶν δυνάμει τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, ἕπεται ὅτι μεταξὺ δημοσίου καὶ τούτων συνέστη συνάλλαγμα, δι' οὗ ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσι χρεώλυτρόν τε καὶ τόκον· τὸ νὰ ὑπαχθῇ λοιπὸν ἡ τοῦ χρέους τούτου ἀπότισις εἰς **25** ὅσεις ἔχει καλῶς, ἀλλὰ τὸ ν' ἀρεθῇ καὶ ὁ τόκος εἶναι ἄδικον καὶ πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ μόνον ἡ πληρωθεῖσα ποσότης. Ἀφοῦ

δὲ πολλοὶ τούτων οὐχὶ τὸν νόμιμον τόκον, ἀλλ' οὐδ' ἓν τοῖς ἑκατὸν ἐπλήρωσαν, εἶναι ἄτοπον νὰ τοῖς χαρισθῇ ἤδη καὶ ὁ πληρωθεὶς τόκος. Ἐφ' ᾧ προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ β'. μέρος τοῦ ἄρθρου.

Μηδενὸς δὲ τὴν πρότασιν ὑποστηρίζοντος, ὑπέλαβεν ἄλλος, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον τοῦ ἄρθρου ἐδάφιον ἔχει καλῶς, ἐπειδὴ εὐλόγως προτίθεται νὰ διευκολύνῃ τοὺς ὑποκύπτοντας καὶ τόκον καὶ κεφάλαιον νὰ πληρώσωσιν, ἐφ' ᾧ ἡ βουλὴ, δικαίως φερομένη, φαίνεται ὅτι τιμᾷ τὴν προθυμίαν αὐτῶν· ἀλλὰ τὸ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τοιαύτην κατηγορίαν καὶ οἱ ἐξ ἐγγείων φόρων καθυστεροῦντες εἶναι ἀσύμφορον ὅλως, καὶ δὲν πρέπει, ἀφοῦ ἐκ μόνης κακῆς πίστεως καθυστέρησαν, νὰ χαρισθῶσιν αὐτοῖς οἱ τόκοι· ἄλλως τε, οὐ μόνον ταπεινόνει τοῦτο τοὺς πρώτους, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς θέλει ἐνθαῤῥύνει εἰς ὁμοίας ὑπεκφυγάς.

Ἀπήντησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας ὅτι αὐτὸς οὗτος, νομίζει, ὁ προαγορεύσας, εἰς τὸ περὶ ἀποτίσεως ἐγγείου φόρου **2 0/0** ἄρθρον ἐνιστάμενος, εἶχεν ὡς παράδειγμα φέρει τὰς ζημίας, εἰς ἃς οἱ ἀναδεξάμενοι τὴν διὰ χρημάτων πληρωμὴν ὑπέπεσαν πρότερον. Ἐκ τοῦ λόγου λοιπὸν τούτου ὁρμώμενος, ἔθηκε τὴν προκειμένην διάταξιν, καθ' ὅσον πολλοὶ τῶν καθυστερούντων, οὐ μόνον εἰς ὑπερόγκους τιμὰς προσκτησάμενοι γαίας, ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ χρημάτων ἀπότισιν προτιμήσαντες, δὲν ἠδύναντο, ὡς εὑρέθη, οὐδὲ δι' ὅλου τοῦ ἐκ τῶν γαιῶν εἰσοδήματος νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον· ὅταν λοιπὸν καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, οἵτινες διὰ τοὺς αὐτοὺς καθυστεροῦσι λόγους, ἐπιεικῆ λαμβάνωνται μέτρα, δίκαιον ἐνόμισεν ἡ αὐτὴ νὰ γίνῃ καὶ ὑπὲρ τούτων θυσία. Καὶ ἐνδέχεται μὲν νὰ μὴ καθυστερῶσι τινες τούτων ἐκ τῆς τῶν κτημάτων ὑπερτιμήσεως, ἀλλ' ἡ διάκρισις εἶναι δυσχερὴς καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν ἐκ τούτου οἱ πλεῖστοι· ἄλλως τε, τὰ καθυστερήματα ταῦτα εἶναι μικρὰ, καὶ ὅταν δὲν φθάνῃ εἰς **100** τὸ χρέος δραχ. δὲν ὑποβάλλεται εἰς τόκον ὁ ὀφειλέτης.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ τὰ αὐτὰ καὶ αὖθις ὑποστηρίξαντα καὶ προτείναντα τέλος νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ β'. τοῦ ἄρθρου ἐδαφίου ἡ λέξις «ἀτόκως», ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν ταύτην. Ἐρωτηθεῖσα δ' ἔπειτα, παρεδέχθη τό τε προκείμενον ἄρθρον μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ προσθήκης τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ **33, 34** καὶ **35** γενόμενα **32, 33, 34** δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτως.

« Ἄρθρ. **31.** Ὁλοσχερῶς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοφλη-

θεισῶν δόσεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πληρωθέντων συμπεφωνημένων τε καὶ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, τῶν προερχομένων ἀπὸ τὰς δόσεις τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως τῶν **2000** δραχμῶν, καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα· καὶ τὸ μὲν ἀπὸ προικοδοτικὴν πίστωσιν πηγάζον ὑπολοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς **25** ἔτη ἀπὸ σήμερον ἀτόκως, τὸ δὲ ἀπὸ δεκαετῆ πίστωσιν, εἰς δέκα ἔτη ἀπὸ σήμερον λογιζόμενα, πληρονόμενον καὶ τοῦτο ἀτόκως.

Διὰ τὸ ὁμοιόμορφον δὲ θέλουν ἐξορληθῆ ἀπαραλλάκτως εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώσεις, κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμον, ὡς ταυτιζομένων τῶν τοιούτου εἴδους χρεῶν.

Οἱ καθυστεροῦντες ἔγγειοι φόροι θέλουσιν ἐπίσης πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως.

Ἄρθρ. **32.** Πᾶς, κατὰ τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας νόμους προικοδοτηθεὶς ὀφείλει νὰ παρουσιασθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου του, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ πληρωθέντος καὶ καθυστεροῦντος χρέους τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. **31** τοῦ παρόντος νόμου, καὶ πρὸς ὑπογραφὴν τῶν νέων ὁμολογιῶν· μὴ ἐμφανισθεὶς δὲ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, στερεῖται τῶν χορηγουμένων ὡς ἀνωτέρω δικαιωμάτων, καὶ θεωρεῖται καὶ τοῦ λοιποῦ ὡς ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς ἐπιβαλλομένας διὰ τῶν νόμων τοῦ **1835** καὶ **1836** ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. **33.** Ὅσοι τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων προτιμῶσι νὰ παραιτήσωσι τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει εἰς προικοδότησιν ἐθν. κτήματα, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

α) Οἱ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσιν ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν ἀπόφασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

β') Οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν προικοκτησιῶν αὐτῶν, ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, διὰ τῆς ἁπλῆς δηλώσεως τῆς παραιτήσεώς των· οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον, **3** τοῖς **0/0**, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσαν αὐτὸν ἐμπροθέσμως· ἔτι δὲ καὶ, ἀντὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ἕτερα **3** τοῖς **0/0** ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος, καθ' ὃ ἐνέμοντο τὸ κτῆμα.

Ἄρθρ. **34.** Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ, θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα, εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου **3** τοῖς **0/0**, εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος λόγῳ συμπεφωνημένων ἢ ὑπερημερίας τόκων· τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίους, ἐξασφαλιζόμενον εἴτε δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, εἴτε διὰ ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως Κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου. »

Ἀναγνώσθη δ' ἔπειτα τὸ **36** ἄρθρον γενόμενον **35** μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς.

« **1.** Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ τροπολογηθῆ ὡς ἑξῆς·

« Ἄρθρ. **36.** Ὅσοι οἰκοδόμησαν ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων, μὴ ἐκ ποιηθέντων ἢ ἄλλως παραχωρηθέντων κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμους, οἴκους, ἐργαστήρια καὶ ἄλλας τοιαύτας οἰκοδομάς, ἢ ἐνήργησαν ἐπ' αὐτῶν φυτείας, καὶ εἰσέτι δὲν ἐφωδιάσθησαν μὲ τὰ ἀναγκαῖα παραχωρητήρια ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων **11** καὶ **12** τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου τοῦ **1835** ἔτους, οἱ τοιοῦτοι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποκτήσαντες κἀνὲν νόμιμον δικαίωμα ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων.

Ἑπομένως καὶ τὰ κτήματα ταῦτα, θεωρούμενα ὡς καθαρῶς ἐθνικά, θέλουν διατεθῆ ἐπὶ δημοπρασίας κατὰ τὸν παρόντα νόμον, προηγουμένης ἐκτιμήσεως μόνον τῶν γηπέδων μετὰ τοῦ εἰς αὐτὰ ἀνήκοντος ὑλικοῦ, καὶ προσδιοριζομένου ῥητῶς εἰς τὴν προκήρυξιν, ὅτι ὁ μέλλων νὰ λάβῃ τὸ τοιοῦτον κτῆμα εἰς προικοδότησιν ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ καὶ τὸν ἀνεγείραντα τὴν οἰκοδομὴν ἢ ἐνεργήσαντα τὴν φυτείαν διὰ τὰ καταβληθέντα παρ' αὐτοῦ ἔξοδα, ἐξακριβουμένου τοῦ ποσοῦ διὰ πραγματογνωμόνων διοριζομένων κατὰ τὸν νόμον.

Αὐτὸ τοῦτο ἐννοεῖται καὶ δι' ὅσους ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἐπεσκεύασαν ἐθνικήν τινα οἰκοδομὴν, καὶ δὲν ἔλαβον μέχρι τοῦδε τὸ ἀναγκαῖον παραχωρητήριον. »

Ὁ λόγος τῆς τροπολογίας τοῦ ἄρθρου τούτου στηρίζεται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καθ' ἃς ἑκάστῳ πρέπει νὰ ἀπονέμηται τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον, καὶ εἰς τὴν ἀναγκαίαν εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἐπιείκειαν, ἀπέναντι τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἀκριβῶς ὁ νομικὸς κανών, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ κτίζων ἢ φυτεύων εἰς ἀλλοτρίαν γῆν ἀποβάλλεται τῆς δεσποτείας χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὰ ὁποῖα κατέβαλεν ἔξοδα. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι μετὰ τὰς λέξεις « ὡς καθαρῶς ἐθνικὰ » προστίθησιν εἰς διατάρησιν τὴν φράσιν « καὶ λαμβανόμενα εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ δημοσίου διὰ τῆς ἀνηκούσης ὁδοῦ » ἐπειδὴ, ἐὰν τις ὑποτεθῇ ὅτι ἐνεφύτευσεν ἐθνικὰς γαίας ἡ ὠκοδόμησεν ἐπ' αὐτῶν, ἐνδέχεται προσκαλούμενος νὰ μὴ παραχωρήσῃ ταύτας εἰς ἐκποίησιν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νὰ λαμβάνωνται τὰ κτήματα διὰ τῆς ἀνηκούσης ὁδοῦ, καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ ἐν τῇ τροπολογίᾳ πνεῦμα τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι πλῆθος πολιτῶν ᾠκοδόμησαν μέχρι τοῦδε ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν, καὶ ὅτι θέλει ἀποζημιώσει αὐτοὺς ἡ Κυβέρνησις. Ἐπήνεγκεν ἄλλος ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ὅτι δὲν πρέπει εἰς τὸ αὐτὸ νὰ περιληφθῶσι δικαίωμα πάντες ἐν γένει οἱ ἐπὶ τοιούτων γαιῶν οἰκοδομήσαντες, ἐπειδή τινες μὲν τούτων ᾠκοδόμησαν κατ' ἀρχὰς ῥητῇ ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως, ἔπειτα δὲ ἄλλοι συγκαταθέσει σιωπηλῇ μέχρι τοῦ 1838, καὶ ἄχρι τοῦ ἐνεστῶτος τούτου ἐθεωρήθησαν νομίμως ἔχουσαι αἱ οἰκοδομαί· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐμπόδισε ῥητῶς ἡ Κυβέρνησις πᾶσαν ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων οἰκοδομήν. Ἐφ' ᾧ δίκαιον εἶναι οἱ μὲν μέχρι τοῦ 1838 οἰκοδομήσαντες νὰ λαμβάνωσιν ἐπ' ἐκτιμήσει τὰς γαίας, καθ' ὅσον οὐδ' οἰκίαν οὐδ' ἄλλο τι χρήσιμον εἶχον τότε· οἱ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο τὰ αὐτὰ πράξαντες, ν' ἀποκλεισθῶσι τοῦ δικαιώματος, ἀφ' οὗ ῥητῶς ἀπηγορεύετο πλέον.

Ἀπήντησεν ὁ τὸ νομοσχέδιον προτείνας ὅτι ἐκ τῶν δυσχερειῶν, εἰς ἃς ὅ τε εἰσηγητὴς καὶ οἱ ὑποστηρίζαντες τὴν γνώμην ταύτην εὑρέθησαν, ἐπόμενον ἦτον νὰ ἐννοήσωσι τὸ δύσκολον τῆς ἐφαρμογῆς. Ἐκ τούτου ἄρα καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὶν καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπεξέτειναν ἄχρι τοῦ νῦν τὸ δικαίωμα, καθ' ὅσον καὶ αἱ δυσχέρειαι ἄλλου τινὸς ἀποφεύγονται μέτρου καὶ τὸ δημόσιον ὠφελεῖ· ἐπειδή, ἂν ἐπὶ γηπέδου 500 δραχμῶν ἀξίας ἐδαπάνησέ τις δι' οἰκοδομὴν 7,000 δραχμῶν, οὐδὲ τὸ δημόσιον ν' ἀποζημιώσῃ αὐτὸν συμφέρει, οὐδ' ὁ ἀγοραστὴς δύναται. Ἐντεῦθεν, φαίνεται, οὐ μόνον ὁ κατὰ τῶν οἰκοδομούντων ἐπὶ ξένων γαιῶν νόμος δὲν ἐφηρμόσθη, ἀλλ' ὡς ἐξεδόθη ἕτερος ὁρίζων ὅτι αἱ αὐθαιρέτως ἐνεργηθεῖσαι φυτεῖαι θέλουν διανέμεσθαι, ἐξεδόθη καὶ νόμος τὰ αὐτὰ περὶ τῶν οἰκοδομῶν θεσπίζων. Δὲν ἐφηρμόσθη δ', ὡς εἶπεν, ὁ πρῶτος καὶ ὡς δρακόντειος μὲν καθ' ἑαυτὸν καὶ ὡς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου προσβάλλων· ἐπειδὴ, ἐν ᾧ αἱ τῶν φυτειῶν γαῖαι καὶ αἱ παραχείμεναι ταύταις μόλις ἐτιμῶντο 30,000 δραχμῶν, ἐμφυτευθεῖσαι ἤδη ὑπερβαίνουσι τὰς 200 καὶ 300,000.

Ἀντέκρουσεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος τοῦ 1835, καθιερώσας τὴν δημοπρασίαν, μόνον ἐν τῷ 11 ἄρθρῳ αὐτοῦ ἐπιτρέπει τὴν ἐπ' ἐκτιμήσει παραχώρησιν τῶν γαιῶν ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἐνηργήθησαν μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης φυτεῖαι. Καὶ οἱ μὲν προσδοκῶντες τὴν κατὰ γράμμα τοῦ νόμου ἐκτέλεσιν καὶ πειθόμενοι εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις περιέμενον τὴν δημοπρασίαν· ἀλλ' οἱ τῶν νόμων ὀλιγωροῦντες δὲν ἔπαυον καταλαμβάνοντες διάφορα ἐθνικὰ κτήματα, καὶ ἐκ τούτων βεβαίως τὰ ἐπωφελέστερα. Ἐκ τούτου ἠθέλησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ παρατείνῃ κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1838 διὰ διατάγματος τὰς ἐπισκείς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω 11 ἄρθρου, συμπεριλαμβάνουσα καὶ τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης αὐθαιρέτως καταλαβόντας διάφορα κτήματα· ἀλλά, ἀγνοεῖ πῶς, τὸ Διάταγμα τοῦτο δὲν ἐδημοσιεύθη. Ἐν τούτοις βλέπουσα ἡ Κυβέρνησις ὅτι δὲν ἔπαυεν ἡ αὐθαιρεσία, διαρπαζομένης, ὡς εἰπεῖν, τῆς δημοσίου περιουσίας, πολλὰς ἐξέδιδεν ἀπαγορευτικὰς κατὰ τῶν ἐπεμβάσεων τούτων διαταγάς· περὶ τὰ τέλη δὲ μάλιστα τοῦ 1845, ὁ νῦν διέπων τὰ οἰκονομικὰ ὑπουργὸς ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 39,151 ἐγκύκλιον, παραγγέλλων δι' αὐτῆς τοὺς ἐφόρους νὰ προκηρύξωσιν ὅτι κατὰ τὸν νόμον ὁ κτίζων ἢ φυτεύων εἰς ἀλλοτρίαν γῆν ἀποβάλλεται τῆς δεσποτείας χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὰ ἔξοδά του » καὶ ἀπήτησε τὴν ἐν γένει ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος τούτου. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦτο συνέβη, ὥστε οἱ μὲν τὸν νόμον καὶ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως εὐλαβούμενοι ν' ἀπέχωσι πάσης τοῦ δημοσίου περιουσίας, καὶ τοι μὴ ἔχοντες πολλοὶ τούτων μηδὲ σπιθαμὴν γῆς νὰ ταφῶσιν· οἱ δὲ μὴ σεβόμενοι μήτε νόμους μήτε δίκαια ἰδιοκτησίας εἰσπηδῶν ἐντὸς τῶν ἀρίστων κτημάτων, καὶ, ἐμφυτεύοντες ἢ κτίζοντες ἐπ' αὐτῶν, ἐνέμοντο καρπείας τε καὶ, ἐνίοτε, καταγελῶντες τῆς τῶν ἄλλων δειλίας. Εἰς τίνας λοιπὸν ἐκ τῶν πολιτῶν τούτων πλειοτέρα ὀφείλεται ἐπιείκεια; εἰς τοὺς αὐθάδεις καταχραστὰς τοῦ δημοσίου, ἢ εἰς τοὺς φιλονόμους πολίτας; Ἁρπάζουσί τινες τὰ δημόσια χρήματα, ἐμπορεύονται ταῦτα ἐπὶ 10 — 15 ἔτη, καὶ ὅμως, ἀντὶ πάσης ποινῆς, ἐπιείκειαν ἐκφωνοῦμεν· καταπατοῦσιν ἄλλοι μὲ σκανδαλώδη ἰδιοτέλειαν τὴν ἱερὰν τοῦ ἔθνους περιουσίαν, καὶ ὅμως ἐπιείκειαν κράζομεν. Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν οὕτω καὶ ἐπιείκειάν τινα διὰ τοὺς χρηστοὺς, τοὺς σεβομένους τὰ ἀλλότρια πολίτας, ἢ δὲν ἀναλογιζόμεθα κἂν ὅτι πάντες οἱ

Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου; Τέλος δὲν ἀρκεῖ εἰς τοὺς πρώτους ἡ μετὰ τῶν ἄλλων ἐν ταῖς δημοπρασίαις ἰσότης, ἀφ' οὗ πρὸ ἐτῶν μάλιστα ἐγεύθησαν ἀποινὶ τοὺς καρποὺς τῶν αὐθαιρεσιῶν αὐτῶν; Ἀλλ' ὄχι· καταπράξαντες ταῦτα πάντα, οὐδόλως ἐρρόντισαν νὰ νομοποιήσωσι κἂν αὐτὰ, λαμβάνοντες παραχωρητήρια. Εἶπε πρὸς τούτοις τὸ **11** ἄρθρον τοῦ μνησθέντος νόμου, ὅτι συγχωροῦνται αὐτοῖς ὅσα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρηνόμησαν· ταῦτα εἶπεν ἀσθενῶς καὶ τὸ τοῦ **1838** Διάταγμα, τὸ ἔτος τοῦτο θέτον ὡς ὅριον· πρέπει ἤδη καὶ κατὰ τὸ **1850** νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐπίσης παραβλέπονται καὶ ὅσα μέχρι τοῦδε ἐξηκολούθησαν παρανομοῦντες; Ἀλλ' ἂν πάντες οἱ προστατεύοντες τὴν ἰδιοκτησίαν νόμοι πρέπῃ νὰ ὑπνώττωσιν ὑπὲρ τούτων, τὸ Σύνταγμα ὅμως διὰ τοῦ **12** ἄρθρου ἐδογμάτισεν, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ· καὶ ὅμως ἐπέπρωτο, φαίνεται, καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Συντάγματος νὰ καταλαμβάνωσί τινες αὐθαιρέτως τὴν ἐθνικὴν περιουσίαν, ἐλπίζοντες ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοὶ θέλουσι νομιμοποιήσει τὰς πράξεις των. Ἀλλ' ἐὰν καὶ τὰ μέχρι τοῦδε τολμηθέντα παραβλεφθῶσιν, ἐμμέσως θέλει ἐνισχυθῇ καὶ ἡ εἰς τὸ μέλλον ἐξακολούθησις τούτων, ἑνὸς ἑκάστου ἐλπίζοντος ὅτι νόμος τις ἄλλος θέλει συγχωρήσει καὶ ταῦτα. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι ἢ πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ ὡς ἔχει ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, ἢ νὰ ἐπεκταθῇ τὸ δικαίωμα μέχρι τοῦ **1838** κατὰ τὸ ἀδημοσίευτον ἐκεῖνο διάταγμα, ἢ κατ' ἀνωτάτην τινὰ ἐπιείκειαν νὰ παραταθῇ τοῦτο καὶ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος, μεθ' ὃ πᾶσα παράτασις καὶ ἀσύμφορος εἶναι καὶ τὸ Σύνταγμα προσβάλλει καιρίως.

Ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρηθῶσι κατακτηταὶ οἱ τὰ πάντα διὰ κτιρίων καὶ φυτειῶν βελτιώσαντες καὶ ἀνεγείραντες, ὡς εἰπεῖν, τὴν ἐρημωθεῖσαν πατρίδα· οὐδ' εἰς αὐθαιρεσίαν τινα προῆλθον οὗτοι, ἐπειδὴ ἡ μὲν σιωπὴ εἶναι πλήρης ἄδεια, ἡ δὲ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ παραχωρήσῃ ἐγκαίρως τὰς γαίας. Ἄλλως τε, ἂν τὰ κτήματα ταῦτα ἐκτεθῶσιν ἐπὶ δημοπρασίας, οὐδεμία ἴσως θέλει δοθῇ προσφορά, ἐπειδὴ οὐδεὶς ποτε θέλει ἀπορασίσει νὰ καταστρέψῃ πλειοδοτῶν τὸν γείτονα καὶ οἰκεῖον του· ἐφ' ᾧ ἡ μὲν τροπολογία συνίστησι νὰ ἀπορριφθῇ, προτείνει δὲ μόνον νὰ ἐξοβελισθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἄρθρου αἱ λέξεις *α οἶκους, ἐργαστήρια α τ' ἄλλα* δὲ νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, ἂν ἐλάμβανεν ἐντολὴν ὁ προαγορεύσας

νὰ καταγγείλῃ τινὰ τῶν ἰδιωτῶν ἐπὶ σφετερισμῷ ἀλλοτρίου κτήματος, βεβαίως ἤθελεν ἀποκαλέσει ἅρπαγα τὸν κατηγορούμενον· καὶ ὅμως, περὶ ἐθνικῆς προκειμένου περιουσίας, δικαιοῦ τοὺς αὐθαιρέτους αὐτῆς ἅρπαγας, λέγων ὅτι ἔπρεπε ἡ Κυβέρνησις νὰ διαθέσῃ ἐν καιρῷ τὰς γαίας· ἀλλ' ἡ μὲν Κυβέρνησις, μὴ βραδύνασα, ἀμέσως ἐξέδωκε τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, πρὸς ὃν ἂν ἐν καιρῷ συνεμορφοῦντο οἱ ἰδιῶται, ἤθελε λάβει πέρας τὸ πρᾶγμα. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ μὲν Κυβέρνησις, ἐπεκτείνασα μέχρι τοῦ **1838** τὸ δικαίωμα, ἡ ἰδία παρέβη τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον· ἤδη δὲ, παραδεχομένης τῆς βουλῆς ὅτι τὸ αὐτὸ ὑφίσταται καὶ μέχρι τοῦδε δικαίωμα, θέλουσι καταλάβει τὰ κτήματα καὶ τὰς γαίας οἱ αὐθάδεις καὶ παραβάται τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους βραβεύομεν οὕτως. Ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη πλειοτέρας τοῦ δημοσίου φειδοῦς· ἐφ' ᾧ προτείνει καὶ οὗτος νὰ τεθῇ ὅρος ἂν ὄχι τὸ **1838**, ἡ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ συντάγματος ἐποχή. Οὕτω δὲ φαίνεται ὅτι Κυβέρνησις ξένη, τὸ συμφέρον τοῦ τόπου ἀγνοοῦσα, ἠνέῳξε τὸ στάδιον τοῦτο, μετὰ τὸ σύνταγμα ὅμως πᾶσα τοιαύτη παραχώρησις δὲν δικαιολογεῖται πασῶς· ἄλλως τε, καταστρέφεται οὕτω καὶ ἡ ἀρχὴ ὅτι δὲν ἀφαιρεῖται ἡ ἀλλότριος ἰδιοκτησία. Τελευταῖον δὲ δύναται νὰ προστεθῇ κατ' ἀνάγκην, ὅτι οἱ μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συντάγματος λαβόντες γαίας ἀποζημιοῦνται διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομήν.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι δύω ὑπάρχουσι πανταχοῦ κοινωνίαι, ἡ τῶν κυβερνώντων καὶ ἡ τοῦ λαοῦ κοινωνία· ἐκ τούτων ἡ μὲν δευτέρα τείνει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν, ἡ δὲ τῶν κυβερνώντων εἰς τοῦτο προώρισται νὰ τείνῃ ὅπως καθοδηγῇ τοὺς λαούς, ἀλλὰ πολλάκις ἡ ἵσταται ἡ ὑπ' αὐτῶν ῥυμουλκεῖται. Τὸ κατ' αὐτὸν οὐδ' ἔκτισεν οὐδὲ ἐφύτευσεν ἐπ' ἐθνικῆς γῆς, καὶ, διατεθειμένα βλέπων πάντα, οὐ μόνον δὲν ῥίπτει βάσκανον βλέμμα, ἀλλὰ καὶ θαυμάζει πῶς ὁ λαὸς οὗτος μετέπλασε τοσαῦτα χωρία καὶ γαίας, ποῦ εὗρε τέλος τὰ ἀνάλογα μέσα. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ βραβεύσωμεν τὸν μεγαλουργὸν τοῦτον λαόν, πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ἤδη διὰ τὴν αὐθόρμητον πρόοδόν του; Ὄχι, δὲν εἶναι κατάχρησις ἡ πρᾶξις αὐτοῦ· εἶναι εὐγενὴς ἰκανότης, δι' ἧς καὶ πόλεις, καὶ γαίας καὶ δήμους ἀνήγειρε. Καὶ ἐθεωρήθη μὲν τοῦτο κατάκτησις, ἀλλ' εἶναι φαινόμενον φυσικόν· ἡ κοινωνία διάζεται νὰ βαδίζῃ, καὶ μὴ ὁδηγουμένη βαδίζει μόνη. Οὐ μόνον λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ὅριον, ἀλλὰ καὶ πᾶσα νὰ δοθῇ ἐλευθερία, διὰ νὰ κωλλιεργήσωσι τὰ δάση καὶ ἐξημερώσωσι παρ' ἡμῖν τὰ πάντα.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι « ἐστὶ ἐπιεικεῖς » ἐπιφωνοῦσι τινες, ὅταν πρόκηται νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον τὰ πρὸς αὐτὸ ὀφειλόμενα· « ἐστὶ ἐπιεικεῖς » ὅταν ἐπαπειλῆται νὰ διαρπαγῇ ὁλοκλήρως ἡ ἐθνικὴ περιουσία. Ναί, ἅρπαγες εἶναι καὶ οἱ μεγαλουργοὶ ἄνδρες τοῦ προαγορεύσαντος, ἅρπαγες καὶ πάντες οἱ οἰκοδομήσαντες ἢ ἐμπορευσάντες ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν. Καὶ ὑρίσταται ἀρχή τις σεβαστὴ παντχοῦ, τὸ νὰ σέβηται ἕκαστος τὴν περιουσίαν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη, νεκρὰ παρ' ἡμῖν ἐπὶ τῶν κοινῶν, εἶναι ἀσπαστὴ ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων συναλλαγῶν· ἐκ τούτου ἄρα « ἐστὲ ἐπιεικεῖς » λέγομεν, ἀλλὰ τις θέλει εἰσθαι ἐπιεικὴς πρὸς ἡμᾶς ἐπικυροῦντας ἢ νομιμοποιοῦντας τὰ τοιαῦτα; Δὲν πρέπει λοιπὸν τοιαῦται νὰ ἐπικρατῶσιν ἰδέαι, καὶ, τοιούτους ὑπερίζοντες νόμους, τὴν βάσιν τῶν κοινωνιῶν ἀρορῶντας, πρέπει νὰ εἴμεθα εὐλαβέστεροι. Συμπολῖται μας εἶναι καὶ οἱ σεβασθέντες τὰς ἀπαγορεύσεις τοῦ νόμου, καὶ ὅμως δὲν ζητοῦμεν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιείκειαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν παραβάντων τοὺς νόμους, οὐχὶ διὰ νὰ ἀνεγείρωσι πόλεις, ἀλλ' εὐτελεῖς καὶ πρὸς αὐτοὺς χρησίμους οἰκοδομάς. Καὶ σήμερον πρέπει ἡ βουλὴ νὰ ἀποφανθῇ ὑπὲρ τούτων; Ὄχι, διότι θέλομεν εἶσθαι ἔνοχοι ἐνώπιον τῆς πατρίδος. Καιρὸς νὰ δείξωμεν ὅτι ὁ νόμος ἰσχύει, καὶ, ἀπὸ τοῦ ἴσου θεσπίζοντες περὶ πάντων, νὰ μεταβάλωμεν τὴν μαρασμώδη τῆς κοινωνίας κατάστασιν, καὶ γίνῃ οὕτω ζηλωτὴ καὶ ἀκμαιοτέρα.

Μετὰ τινα ἐπερωτήσαντα τὸν ἀγορεύσαντα, ἂν ἡ ἰσότης τοῦ δικαίου ἐτηρήθη καὶ εἰς τὰ Λακωνικὰ προϊόντα ἢ ἡ ἐπιείκεια, καὶ πῶς τὰ σήμερον λεγόμενα περὶ ἰσότητος δὲν ἀπηγγέλλοντο καὶ τότε. Ἐπάνεγκεν ἕτερος ὅτι λαμβάνων τὸν λόγον, δὲν λέγει «ἐστὲ ἐπιεικεῖς » ἀλλὰ δίκαιοι ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς πατρίδος. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, μικρὸν ἐὰν ἐξετάσῃ τις τὰ πρακτικὰ τῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων, θέλει ἴδει ὅτι ὑπισχνοῦνται πρὸς τὸν λαὸν, ὅστις δι' αἵματος ἐλύτρωσε τὴν γῆν ταύτην, μεγάλας ὑπὲρ τῶν ἀγώνων του ἀμοιβὰς καὶ διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς· ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐδ' ἐλήφθη μέχρι τοῦδε ὑπ' ὄψιν, ἐνῶσω δὲ νεκρὰ μένουσι τὰ ὑποσχεθέντα, ἀδίκως φερόμεθα. Καὶ ὅμως ἀντὶ τῆς διανομῆς ταύτης τῆς γῆς, συζητοῦμεν τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, ἤτοι περὶ ἐκποιήσεως γαιῶν ἐθνικῶν, ἤτις ἀδήλον εἶναι ἂν θέλῃ ἀποβῇ λυσιτελὴς ὡς ἡ ἀνωτέρω διανομή. Ἀλλ' ἀφοῦ δυσχέρειαι καὶ ἀνάγκαι ἄλλαι ἐμπόδισαν ταύτην, δὲν πρέπει, προκειμένου ἤδη περὶ καλύβης τινὸς ἢ οἰκίας, ἣν ἀνήγειραν οἱ κατὰ τὸν ἀγῶνα πυριποληθέντες, νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀρχαί, καθ' ὅσον δὲν ὁμαλίζει τοῦτο μὲ τὸ δίκαιον λαοῦ καὶ οἰκίας καὶ γονεῖς καὶ τέκνα ὑπὲρ τοῦ ἔθνους προσεγκόντος, ἀνθ' ὧν ὤφειλε τοῦτο νὰ ἀνταμείψῃ τοὺς Ἕλληνας. Καὶ ἐρρέθη μὲν ὅτι ἐγένοντο καταχρήσεις, ἀλλὰ διὰ τῶν δημοπρασιῶν καιρίως θέλει βλαβῇ τὸ δημόσιον· ἐπειδὴ, ἐὰν γῆ τις 500 δραχ. ἀξία, ἐφ' ἧς ὑπάρχει 10,000 δραχ. οἰκοδομὴ, ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν, οὐδεὶς θέλει δυνηθῇ νὰ πλειοδοτήσῃ καὶ θέλει λάβει αὐτὴν ἀνθ' ὅσης τιμῆς θέλει ὁ οἰκοδομήσας. Οὕτω δὲν ἐννοεῖ νὰ χαρισθῶσιν αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι, ἀλλὰ νὰ πληρωθῶσιν ἐπ' ἐκτιμήσει, ὅπερ καὶ τὸ δημόσιον ὠφελεῖ καὶ τοὺς οἰκοδομήσαντας δὲν ἀπελπίζει· ἀλλ' ἐὰν, ἐνεργουμένης τῆς ἐκτιμήσεως, φρονῶσι τινὲς ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι καταχρήσεις, τοῦτο δὲν εἶναι νομοθετικὸν ἀλλὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔργον, εἰς ἣν ἀπόκειται νὰ διορίζῃ τιμίους ἐκτιμητὰς, ἐφ' ὧν νὰ ἐπαγρυπνῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι ὑπάλληλοι.

Ἐνταῦθα δὲ, κλεισθείσης τῆς συζητήσεως, παρετηρήθη ἀντὶ τῶν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου λέξεων «ὅσοι ᾠκοδόμηταν» νὰ τεθῇ « ὅσοι μέχρι τέλους τοῦ 1849 ἔτους ᾠκοδόμησαν» ἀντὶ δὲ τοῦ «ἢ ἐπεσκεύασαν ἐθνικὰ κτίρια ἢ ἐρείπια αὐτῶν » νὰ τεθῇ πρὸς σαφήνειαν « ἢ ἐπεσκεύασαν ἐθνικὰ τοιαῦτα κτίρια ἢ ἐρείπια αὐτῶν. » Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἐὰν παραδέχηται ἡ βουλὴ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἀνὰ χεῖρας νόμος ὑπεισέρχεται, ὡς εἰπεῖν, τὴν ἀκύρωσιν νόμων ἄλλων, ὡς π. χ. τοῦ περὶ ἀπονομῆς γηπέδων εἰς Ἕλληνας, καὶ δύναταί τις, παραβιάζων τὸν τελευταῖον τοῦτον, νὰ οἰκοδομήσῃ, φρονῶν ὅτι δὲν εἶναι ὑπεύθυνος, πρέπει νὰ καθαρισθῇ ὅτι δὲν ἐπιφέρει ὁ προκείμενος νόμος, καὶ τοι γενικὸς ὤν, τὴν ἀκύρωσιν τῶν τοιούτων, ὡς εἶπε, νόμων.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ τὸ νομοσχέδιον ὑποβαλόντος, ὅτι οὐδόλως ἐννοεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸ ἄρθρον τοὺς τοιούτους νόμους· ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὰς μικρὸν ἀνωτέρω γενομένας δύω προτάσεις· ἔχει δ' οὕτως.

«Ἄρθρ 35. Ὅσοι μέχρι τέλους τοῦ 1849 ἔτους ᾠκοδόμησαν ἐπὶ ἐθν. γηπέδων οἶκους, ἐργαστήρια, ἢ ξενοδοχεῖα, ἢ ἐπεσκεύασαν ἐθν. τοιαῦτα κτίρια ἢ ἐρείπια αὐτῶν μέχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους, θέλουσι λάβει τὰ κτήματα ταῦτα μετὰ τῆς ἀνέκαθεν περιοχῆς των, ἤτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ χίλια μέτρα, ἀπέναντι τῆς προικοδοτήσεως των κατ' ἐκτίμησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Όσοι δὲ ἐξ αὐτῶν συνεπλήρωσαν δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν τῶν 6,000 δραχ. ἢ ἔλαβον τὰ 120 στρέμματα γῆς πρὸς προικοδότησίν των, θέλουν πληρώσει τὸ τίμημα τῶν παρ' αὐτῶν κατεχομένων γηπέδων ἢ ἐρειπίων εἰς δέκα ἴσας δόσεις, ἐτησίους, ἀτόκους.

Όσοι τῶν ἀνωτέρω δὲν ζητήσωσι τὰ ῥηθέντα κτήματα ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς κακῆς πίστεως κάτοχοι, καὶ ὡς τοιοῦτοι θέλουν καταδιώκεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. »

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Δ. Π. Νάκος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τῆς 15 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Οἱ εἰσηγηταὶ τῶν συσταθεισῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων σμυρίδος τῆς Νάξου καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ναυτικῆς δυνάμεως, ἀνέγνων τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, ἐχούσας οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων Σμυρίδος τῆς Νάξου.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰρημένον νομοσχέδιον τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, θεωροῦσα αὐτὸ ἐπωφελὲς καὶ συμφέρον, συνιστᾷ εἰς τὴν βουλὴν παμψηφεὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου.

Ἀθήνησι τῇ 14 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Π. Δημητρακάρακος.

Ἔκθεσις περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Ναυτικοῦ.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, συνελθοῦσαι συνεδρίασιν, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ Κράτους, γνωμοδοτεῖ τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ν. Δ. Μοσχούλας.»

Ὁ πρόεδρος ἐξέθηκεν, ὅτι, γενομένου ἄλλοτε λόγου περὶ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας τοῦ Καίσαρος Καντοῦ, πραγματευομένης δ' ἰδίως περὶ τῶν Βυζαντινῶν πραγμάτων, καὶ τιμωμένης ἐν Εὐρώπῃ ἀνὰ ἑξακοσίων περίπου φράγκων, ἔλαβε τὴν πρὸς ἀγορὰν αὐτῆς συγκατάθεσίν τινων τῶν Κ. βουλευτῶν· εὑρὼν δ' αὐτὴν ἤδη εἰς μετρίαν τιμὴν τῶν 450 δραχμῶν, ἐνέκρινε νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ συγκατάθεσιν τοῦ σώματος.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι, πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ πρὸς ἀγορὰν βιβλίων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τεταγμένου ποσοῦ, συνιστᾶτο ἄλλοτε ἐπιτροπὴ ἐκ βουλευτῶν τε καὶ μή, εἰς τῆς ὁποίας τὴν κρίσιν ἀνετίθετο ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀγοραστέων βιβλίων· καὶ ὅτι τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἤδη πρέπει νὰ γενῇ, σχηματιζομένης ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ προεδρείου οὐ μόνον ἐκ βουλευτῶν ἀλλὰ καὶ ἐξωθεν τῆς βουλῆς, ἀποφανθησομένης ἐπί τε τῶν ἄλλων καὶ ἐπὶ τῆς προτεινομένης ἀγορᾶς τῆς περὶ ἧς προὐτέθη ἱστορίας.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι, προσδιορισθείσης πρό τινος τῆς παρελθούσης παρασκευῆς εἰς συζήτησιν τῶν περὶ συντάξεων, ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν προσῆλθε κατ' αὐτὴν, καὶ ἐπεγένετο ἵνα ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τούτων συζήτησις ἐπὶ τὴν ἐπομένην δευτέραν· ἀλλὰ καὶ τότε μὴ προσελθόντος τοῦ ὑπουργοῦ, νέα αὖθις ἐπεγένετο ἀναβολή. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς, ἐπαγγελθεὶς τὴν ἄμεσον τοῦ περὶ συντάξεων νομοσχεδίου εἰσαγωγὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος μηνὸς, καὶ διὰ τούτου τὴν αἰτηθεῖσαν τότε πίστωσιν λαβὼν, καταδείκνυται ἀπατήσας τὴν βουλὴν τοιαῦτα ἢ τοιαῦτα διατεινόμενος, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ αὖθις νέα πρὸς συζήτησιν ἡμέρα, καθ' ἣν νὰ προσέλθῃ καὶ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τοῦδε προσκαλούμενος.

Μετὰ τὸν πρόεδρον, παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν προσῆλθε κατὰ τὰς προσδιορισθείσας πρὸς συζήτησιν τῶν περὶ τούτου ἡμέρας, μὴ κρίνας τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν ἀναγκαίαν· καὶ ὅτι θέλει προσέλθει τότε, ὅταν ἡ βουλὴ ἀποφανθῇ τελικῶς, ὅτι χρῄζει αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ τοῦ ὑπουργοῦ τούτου παρουσία κρίνεται ἀπολύτως ἀναγκαία κατὰ τὴν ἐπὶ τῶν συντάξεων συζήτησιν, διότι διάφοροι θέλουσιν ἀπευθυνθῇ αὐτῷ ἐρωτήσεις· ἄλλως οὐ μόνον τούτου ἀλλ' ἴσως καὶ τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ ἡ παρουσία ἀναγκαία κρίνεται.

Ἡ βουλὴ ἐνέκρινε νὰ καλεσθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, ἵνα προσέλθῃ κατὰ τὴν γενησομένην τὴν προσεχῆ παρασκευὴν (17 μεσοῦντος) συνεδρίασιν, ταχθεῖσαν πρὸς συζήτησιν ἐπὶ τῶν συντάξεων.

Προτεθείσης τῆς συνεχείας τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ κατ' αὐτὸ 37, γενόμενον δμως 35, ἄρθρον· ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσι δέ τινος, προτείναντος τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων *εἰς μεταλλικὰ νομίσματα* διὰ τῶν *τοῖς μετρητοῖς*, ἡ βουλὴ ἐπεψήφισε δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον, ἐγκρίνασα καὶ τὴν ἐκτεθεῖσαν τροποποίησιν τοῦ 6'. §. αὐτοῦ· ἔχει δ' οὕτω·

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῶν προικοδοτουμένων, τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των.

« Ἄρθρ. 35. Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου προικοδοτούμενοι καὶ οἱ προικοδοτηθέντες κατὰ τοὺς περὶ προικοδοτήσεως προϋπάρχοντας νόμους, ὅσοι θέλουσι μεθέξει τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας χορηγεῖ εἰς αὐτοὺς τὸ Β'. Μέρος Κεφ. Θ'. καὶ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν καθυστερήσωσι τὴν πληρωμὴν ἑτησίου τινὸς δόσεως, ἢ τοῦ ἐγγείου φόρου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων, ὑποβάλλονται καὶ εἰς τόκον ὑπερημερίας 8 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὴν καθυστερήσασαν δόσιν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας αὐτῆς. Τὸ δὲ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως τοὺς καρποὺς τοῦ ἑπομένου ἔτους, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τε καθυστερήματος καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὀφειλομένου ἐκ τοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου χρέους· ἐὰν δὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν καρπῶν δὲν ἐπαρκῇ εἰς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ χρέους τῶν δύο ἐτῶν, τότε

τὸ κτῆμα κατάσχεται καὶ πωλεῖται δυνάμει τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους. Ὁ νέος προικοδοτηθείς, ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρότερον προικοδοτηθέντος, ὑποβάλλεται εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσας αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβάλλουσι.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα θέλει διαιρεῖσθαι κατὰ τὰς ἀρχικὰς προθεσμίας εἰς εἰκοσιπέντε ἴσας δόσεις ἑτησίους· ἐξ ὧν ὁ νέος ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἀμέσως τοῖς μετρητοῖς τόσας δόσεις, ὅσαι καθυστεροῦνται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κατακυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, πληρόνων ἐφεξῆς τὰς λοιπάς, κατὰ τὰς μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ πρότερον ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος συμφωνίας τῆς προικοδοτήσεως. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἀναδειχθῇ ἀνώτερον τοῦ τιμήματος τῆς προγενεστέρας δημοπρασίας, τὸ πλεόνασμα ἀνήκει εἰς τὸν πρότερον προικοδοτηθέντα· ἐὰν δὲ ᾖναι ἔλαττον, τότε τὸ δημόσιον εἰσπράττει ἀπὸ τοῦτον διοικητικῶς, ἀμέσως μὲν τὸ ἔλλειμμα τῶν καθυστερουσῶν δόσεων μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας αὐτῶν, ἐν καιρῷ δὲ τὸ ἔλλειμμα μιᾶς ἑκάστης τῶν ἀκολούθων δόσεων.»

Ἐπίσης ἐπεψήφισεν ἡ βουλὴ καὶ τὰ μετ' αὐτὸ ἀναγνωσθέντα 38 καὶ 39 ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, γενόμενα 36 καὶ 37· ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα οὕτως·

« Ἄρθρ. 36. Οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 (25) Νοεμβρίου 1836, περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἐπίσης καὶ οἱ ἀπὸ 24 Μαρτίου (5 Ἀπριλίου) καὶ 24 Ἰουνίου 1843, καθόσον ἀφορῶσι τὴν κατοχὴν γαιῶν ὑπὸ γεωργῶν, ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 37. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῇ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν κυριακὰς καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ κράτους.

Τὰ δὲ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ θέλουν κανονισθῇ διὰ Βασ. Διαταγμάτων, δημοσιευθησομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. »

Προὐτέθη μετὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ὑπολειφθέντος ἐκκρεμοῦς ἑ. §. τοῦ 3 ἄρθρου συζήτησις· τὸν ὁποῖον, μηδενὸς ἀντιλέγοντος, ἐπεψήφισεν ἡ βουλὴ ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ εἶχεν, οὕτω·

« Ε. Τὰ γήπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδομήθησαν οἰκίαι, ἐργαστήρια καὶ ξενοδοχεῖα, ὡς καὶ τὰ ἐπισκευασθέντα κτίρια αὐτῶν· ἀλλὰ ταῦτα θέλουσι παραχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνεγείραντας ἢ ἐπισκευάσαντας αὐτά, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ψηφισθεισῶν οὕτω πασῶν τῶν διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου, ἀ.εγνώσθη τὸ σύνολον αὐτοῦ· ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσι δὲ τινων, ἐ.εκρίθη ἡ μὲν ἐν τῷ τίτλῳ τοῦ Κεφ. Ι. τοῦ μέρους Γ'. λέξις *προικοδοτουμένων* νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς *προικοδοτηθέντων*, αἱ δ' ἐν τῷ §. ά. τοῦ ἄρθρ. 35 λέξεις *τὸ κτῆμα κατάσχεται διὰ τῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος γίνεται κατάσχεσις*· κατὰ ταύτας δὲ τὸ σύνολον ἐτροποποιήθη οὕτω·

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως.

α Ἄρθρ. 1. Δικαίωμα προικοδοτήσεως ἔχουσιν οἱ ἑξῆς·

ά) Πᾶς Ἕλλην γεννηθεὶς ἐντὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, ὅστις κατεγράφη εἰς δῆμόν τινα, ἢ θέλει καταγραφῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. β') Πᾶς ἐκτὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ Κράτους γεννηθεὶς Ἕλλην, ὅστις, λαβὼν μέρος εἰς τὸν περὶ ἐλευθερίας ἀγῶνα, κατοικεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς δῆμόν τινα, ἢ ἀποκατασταθεὶς ἐγγραφῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου. γ') Πᾶς Ἕλλην γεννηθεὶς εἰς ἐπαρχίας, μὴ ἀνηκούσας μὲν εἰς Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, λαβούσας δὲ μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἂν, ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἀποκαταστασθεὶς ἐγγραφῇ εἴς τινα δῆμον. δ') Πᾶς ἐκ παντὸς τόπου ἐλθὼν Ἕλλην, μετὰ τριετῆ διαρκῆ διαμονὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ νομφευθεὶς, ἀποκαταστασθῇ καὶ ἐγγραφῇ εἴς τινα δῆμον τοῦ βασιλείου. ε') Πᾶς ξένος, ὁποιουδήποτε ἔθνους καὶ ἂν ᾖναι, ὅστις ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ συναγωνισθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας της, κατοικεῖ ἤδη ἐν αὐτῇ, καὶ ἔχεινεν ἡ γίνῃ εἰς τὸ ἑξῆς μέλος τινὸς δήμου. Πρὸς τούτοις καὶ ὅσοι ξένοι ὑπηρέτησαν ἐν διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοὐλάχιστον δύο ἔτη ὑπὸ τὰς Ἑλλ. σημαίας, ἂν ἐνοικήσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐγγραφῶσιν εἴς τινα δῆμον. ς') Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ, ὅσοι μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τῶν περὶ προικοδοτήσεως στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν.

α Ἄρθρ. 2. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 προικοδότησις δὲν ἐννοεῖται χωριστὰ δι' ἕκαστον μέλος οἰκογενείας, ἀλλὰ δίδεται μία καὶ

μόνη εἰς τὸν ἀρχηγέτην διὰ τὴν ὁλομέλειαν αὐτῆς. Ὡς ἀρχηγέται δὲ οἰκογενείας θεωροῦνται· ά) Πᾶς ἔχων σύζυγον ἢ χηρεύων. β') Πᾶσα ἔχουσα τέκνα ἢ ἄτεκνος χήρα. γ') Πᾶς ἄγαμος ὅστις ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παραγ. ά. καὶ δὲν εἶναι μέλος ἐχούσης δικαίωμα προικοδοτήσεως οἰκογενείας. δ') Πᾶς ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν § β'. γ'. καὶ δ'. τοῦ 1. ἄρθρ., ἐὰν δὲν ἔλαβε προικοδότησιν ὁ ἀρχηγέτης, ἢ ἄλλο τι μέλος τῆς οἰκογενείας του. ε) Τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ὀρφανὰ ἄγαμα τέκνα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποθανόντος πατρός των· ἐὰν, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς, τὰ ὀρφανὰ δὲν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἡ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῆς προικοδοτήσεως γίνεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ κηδεμονίας νόμους.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν διδομένων κτημάτων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς προικοδότησιν δίδονται ὅλαι αἱ μήπω διατεθεῖσαι ἐθν. γαῖαι καὶ ὅλα τὰ ἀδιάθετα ἐθνικὰ κτήματα.

Ἐξαιροῦνται δὲ·

ά) Ὅσα γήπεδα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημοσίαν ἀνάγκην·

β') Αἱ σταριδάμπελοι·

γ) Οἱ πολυετῶς ἐνοικιασμένοι καὶ οἱ ἀδιάθετοι ἐθν. ἐλαιῶνες, οἱ ἀπαρτιζόμενοι ἐκ δένδρων συσταδὴν κειμένων·

δ') Τὰ δάση καὶ οἱ δρυμῶνες·

ε) Τὰ γήπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδομήθησαν οἰκίαι, ἐργαστήρια καὶ ξενοδοχεῖα, ὡς καὶ τὰ ἐπισκευασθέντα κτίρια αὐτῶν· ἀλλὰ ταῦτα θέλουσι παραχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνεγείραντας ἢ ἐπισκευάσαντας αὐτά, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 36 τοῦ παρόντος νόμου.

ς') Ὅσα ἐθνικὰ κτήματα θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς προίκισιν τοῦ βασιλικοῦ στέμματος.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ προικοδοτικῆς πιστώσεως.

Ἄρθρον 4.

ά) Πᾶς ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως δύναται νὰ ἀποκτήσῃ γαίας ἢ ἄλλα ἐθνικὰ κτήματα, ἐκ τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου προσδιορισθέντων, μέχρις ἓξ χιλιάδων δραχμῶν ἀξίας, ἢ γαίας μέχρις 120 στρεμμάτων·

β') Ὁ συμπληρώσας τὸ ποσὸν τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως τῶν 6000 δραχμῶν, ἀλλὰ μὴ συμπληρώσας καὶ τὸ ποσὸν τῶν 120 στρεμμάτων, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν 120 στρεμμάτων ὑπόλοιπον.

Ἐπίσης ὁ συμπληρώσας τὸν ἀριθμὸν τῶν 120 στρεμμάτων, ἀλλὰ μὴ ἐξαντλήσας τὸ ποσὸν τῶν 6,000 δραχμῶν, δὲν ἔχει δικαίωμα τοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν 6,000 δραχ. ὑπολοίπου.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ἡ τιμὴ δημοπρατουμένου τινὸς κτήματος ὑπερβῇ τὰς ἓξ χιλιάδας δραχμάς, τὸ περιπλέον θέλει πληρόνεσθαι εἰς μετρητά, ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ παραχωρητηρίου, ὅταν τοῦτο δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς· ἐὰν δ' ἡ τιμὴ αὐτοῦ ὑπερβῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ περιπλέον θέλει πληρόνεσθαι κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων νόμον.

Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποποιηθῇ τὴν ὡς ἀνωτέρω πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάντος τὰς 6,000 δραχ. ποσοῦ, ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς τοῦ κτήματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, εἰς βάρος τοῦ προικοδοτηθέντος.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲ πληρόνεται παρὰ τοῦ νέου προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 6. Ὅστις λάβῃ ἐπ' ὀνόματί του διπλῆν προικοδότησιν, τῷ ἀφαιρεῖται ἡ νεωτέρα, καὶ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 400, καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως καὶ πάσης ἄλλης δαπάνης.

Ἡ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν.

ΚΕΦ. Α'.

Τρόπος καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις.

Ἄρθρ. 7. Περὶ προικοδοτικῶν καταλόγων.

α') Εἰς τοὺς δήμους θέλουσι καταστρωθῇ παρὰ τῶν δημάρχων, ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, ὁμοιομόρφως, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, κατάλογοι ὅλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως· θέλουσι δὲ περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν κτλ. ἑκάστου ἀρχηγέτου οἰκογενείας.

β') Οἱ κατάλογοι οὗτοι μένουσιν ἐκτεθειμένοι δεκαπέντε ἡμέρας εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν ἑκάστου, καὶ ἐν ἀντιτύπον τοιχοκολλᾶται· ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ τοιχοκολλᾶται ἐπίσης εἰς ἕκαστον χωρίον, ἐπιμελείᾳ τῶν εἰδικῶν παρέδρων.

γ') Ἡ ὡς ἀνωτέρω ἔκθεσις γνωστοποιεῖται διὰ δημοσίας κηρύξεως καὶ προγράμματος τοῦ δημάρχου εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου· ἀντίγραφον δὲ τοῦ καταλόγου πέμπεται αὐθημερὸν πρὸς τὸν ἔπαρχον ἢ νομάρχην.

δ') Πᾶς ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου δύναται νὰ κάμῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἐντὸς τῆς δεκαπενθημέρου προθεσμίας, παράπονα ἢ ἐνστάσεις κατὰ τοῦ ἐκτεθέντος καταλόγου, διὰ παραλείψεις ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, ἢ δι' ἐγγραφὴν μὴ ἐχόντων ταῦτα· ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδείξεις.

ε') Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον τοῦ δημάρχου καὶ ἐγγράφονται εἰς ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ παραπονουμένου ἢ ἐνισταμένου.

ς') Τὴν 16 ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐν τῷ γ'. παραγράφῳ ἀναφερομένου προγράμματος, τὸ πρωτόκολλον τῶν παραπόνων ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ δήμου. Συγχρόνως δὲ, διὰ νέου προγράμματος προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς ἀντιρρήσεις των ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Αἱ ἀντιρρήσεις γίνονται, καθ' ὃν τρόπον ὁ ἀνωτέρω παράγραφος δ'. ὁρίζει.

ζ') Τὴν ἐπιοῦσαν, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγρ. ὡρισμένης προθεσμίας, τὰ πρωτόκολλα τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, καὶ ἅπαντα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα πέμπονται πρὸς τὸν Νομάρχην ἢ ἔπαρχον· οὗτοι δὲ, μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἑνὸς μέλους αὐτοῦ, διὰ κληρώσεως γενομένης ἐπὶ δημοσίας συνεδριάσεως προσδιοριζομένου, συνέρχονται εἰς ἐπιτροπὴν, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων.

η') Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δικάζει συνοπτικῶς δημοσίᾳ· αἱ ἀποφάσεις δ' αὐτῆς πρέπει νὰ ἦναι συντόμως ἠτιολογημέναι, καὶ καταχωρίζονται εἰς ἐπὶ τούτῳ συνταχθησόμενον πρωτόκολλον.

θ') Ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων ἑκάστης ἐπαρχίας δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰς 70 ἡμέρας.

ι') Τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, παραδίδεται πρὸς τὸν νομάρχην ἢ ἔπαρχον· οὗτος δ' ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλει διὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου νὰ δημοσιεύσῃ, διὰ τοιχοκολλήσεως, περίληψιν τοῦ πρωτοκόλλου τούτου εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰ χωρία τοῦ δήμου.

τά) Ἐντὸς 12 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου ταχυκομιδῆς, δύνανται οἱ θέλοντες νὰ κάμωσιν ἔφεσιν, νὰ ὑποβάλωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ ἐπάρχου ἢ νομάρχου, ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἐντὸς ἑνὸς μηνός.

Ἕως οὗ δὲ καταρτισθῶσιν, ὡς ἀνωτέρω, ὁριστικοὶ οἱ προικοδοτικοὶ κατάλογοι, ἕκαστος, ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου, δύναται νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ δυναμει αὐτοῦ νὰ αἰτήσῃ τὴν προικοδότησίν του, ἢ νὰ πλειστηριάσῃ εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας, παρουσιάζων εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ καταθέσῃ, ἂν τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματί του.

Ἄρθρ. 8. Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, οἱ κατάλογοι (ἀφοῦ τεθῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸ « ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ») πέμπονται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν.

ΚΕΦ. Ε.

Περὶ ἐκτιμήσεων καὶ καταμετρήσεων καὶ τῶν κατὰ τὰς δημοπρασίας διατυπώσεων.

Ἄρθρ. 9. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς προικοδότησιν προσδιορισθέντα κτήματα θέλουν καταμετρᾶσθαι καὶ ἐκτιμᾶσθαι πρὸ τῆς δημοπρασίας παρὰ γεωμέτρου καὶ πραγματογνωμόνων, ἐπιμελείᾳ τῆς ἐπαρχιακῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς· τῆς καταμετρήσεως δὲ ταύτης καὶ ἐκτιμήσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν ἐνεργησάντων τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν, θέλει παραδίδεσθαι ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρ. 10. Ἑκάστης δημοπρασίας προηγεῖται διακήρυξις τῆς κατ' ἐπαρχίας οἰκονομικῆς ἀρχῆς, δημοσιευομένη καθ' ὅλους τοὺς δήμους 30 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεώς της, ἀρχομένης ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν δῆμον, ὅπου κεῖται τὸ κτῆμα.

Οἱ ἀρμόδιοι δήμαρχοι ὀφείλουσιν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου 50 μέχρι 200 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν

Οἰκονομικῶν, νὰ ἐνεργῶσι παραχρῆμα τὴν δημοσίευσιν, καὶ εἰδοποιῶσι συγχρόνως τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 11. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνεσθαι διὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ, ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς πρωτευούσης καὶ οἰκονομικῆς ἀρχῆς· θέλει δὲ διαρκεῖ ἐπὶ τρεῖς συναπτὰς ἡμέρας. Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ κήρυκος, λογιζόμενον ἓν ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρώνεσθαι ἀπὸ τὸν προικοδοτούμενον.

Προσφοραὶ μετὰ τὴν δημοπρασίαν δὲν εἶναι δεκταί.

Ἄρθρ. 12. Τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας θέλει ὑπογράφεσθαι, ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, παρὰ τῶν ἐνεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν θέλει ὑπογράφεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου.

Ἂν ὁ προικοδοτούμενος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ, γίνεται μνεία τούτου εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ ὑπογράφεται δι' ἄλλου τινός.

Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀποποιηθῇ τὴν παραδοχὴν τῆς προικοδοτήσεως, σημειοῦται τοῦτο εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ εἶναι οὐχ ἧττον ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας· τὸ δὲ κτῆμα ἀναπλειστηριάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 6 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ἂν, ἀρξαμένη ἡ δημοπρασία, ἀναβληθῇ ἐκ τινος περιστατικοῦ, συντάσσεται περὶ τούτου ἰδιολογημένη ἔκθεσις ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν αὐτὴν ἀρχῶν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διακηρύξεως τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς, γενομένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 14. Πᾶς, μὴ ὢν ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν ὡς πλειστηριαστής, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια.

Ὅσάκις δὲ τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα ἤθελε κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματι τινῶν τῶν τελευταίων, σημειοῦται ἀμέσως εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅτι ἡ πληρωμὴ θέλει γίνει διὰ φαλαγγιτικῶν ἢ ναυτικῶν γραμματίων.

Τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρωτοκόλλου τῆς δημοπρασίας.

Ἄρθρ. 15. Εἰς τὰς δημοπρασίας δύναται νὰ πλειστηριάσῃ τις καὶ κατ' ἐντολὴν ἄλλου· ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ καὶ καταθέσῃ ἀμέσως εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς ἐπίσημον πληρεξούσιον.

ΚΕΦ. ΣΤ'.

Περὶ ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων.

Ἄρθρ. 16. Μετὰ παρέλευσιν, τὸ πολύ, πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως, ὁ ἔφορος ὀφείλει νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας μεθ' ὅλων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων· τὸ δὲ ὑπουργεῖον, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὸ ἀποτέλεσμα, θέλει πέμψει ἐντὸς, τὸ ὀψαίτερον, ἑνὸς μηνὸς τὸν φάκελλον τοῦτον πρὸς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐξετάζει, ἂν ὁ προικοδοτηθεὶς ἦναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, ἐὰν ἐτηρήθησαν οἱ τύποι τῆς δημοπρασίας, καὶ ἂν τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα δὲν ὑπάγηται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ παρόντος νόμου· ἐντὸς δὲ εἴκοσιν ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ φακέλλου τῆς δημοπρασίας ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ αὐτῆς, πλὴν ἂν χρήζῃ νεωτέρων πληροφοριῶν, ὅτε ἡ προθεσμία αὕτη ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἕνα μῆνα.

Μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν τούτων, τὸ συνέδριον ἐπιστρέφει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸν φάκελλον, ἀφοῦ ὁ πρόεδρος αὐτοῦ θέσῃ ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου τὸ, ἐθεωρήθη, καὶ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα καταχώρισις εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου βιβλίον τῶν ἐκποιήσεων.

Τὸ δὲ ὑπουργεῖον ἐκδίδει ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον, καὶ διευθύνει αὐτὸ πρὸς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν ἀρχὴν διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ πρὸς τὸν προικοδοτηθέντα, ἀφοῦ ὑπογραφῶσι παρ' αὐτοῦ αἱ ὁμολογίαι, καὶ ἀφοῦ πληρωθῇ προηγουμένως ἡ πρώτη δόσις, καὶ τὸ τυχὸν ὑπάρχον περιπλέον τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος νόμου.

Τούτων δὲ γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· ἐὰν τὸ παραχωρητήριον δὲν δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας, οὗτος ἀπαλλάττεται αὐτοδικαίως τῆς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς, προσκληθεὶς, ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, τὸ κτῆμα ἐκτίθεται εἰς ἀναπλειστηριασμὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου.

ΚΕΦ. Ζ'.

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν προικοδοτουμένων

Ἄρθρ. 19. Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα θεωροῦνται πλήρης ἰδιοκτησία τῶν προικοδοτουμένων, καὶ ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους, ἐξαιρουμένων τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει εἰς αὐτὰ ὁ παρὼν νόμος.

Πᾶσα δὲ διένεξις μεταξὺ τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τῆς κυβερνήσεως διαλύεται διὰ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας πολιτικοὺς νόμους.

Ἄρθρ. 20. Τὸ τίμημα τῆς προικοδοτήσεως θέλει πληρωθῇ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, εἰς εἰκοσιπέντε ἐνιαυσίους ἴσας δόσεις, ἢ καὶ ὅλον τὸ τίμημα, ὅταν θέλῃ.

Μέχρι δὲ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, τὸ εἰς προικοδότησιν δοθὲν κτῆμα εἶναι ὑπόχρεων πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ὁ προικοδοτηθεὶς ἤθελε μεταβιβάσει τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος εἰς ἄλλους.

Ἄρθρ. 21. Ὁ προικοδοτηθεὶς θέλει ἀποδίδει εἰς τὸ δημόσιον ὡς ἔγγειον φόρον εἰς εἶδος τὸ δέκατον, ἢ εἰς χρήματα 2 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος, κατ' ἐκλογήν του, δηλουμένην διὰ τῆς ὑπογραφῆς του εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ἄλλο γενικὸν φορολογικὸν σύστημα.

Ἄρθρ. 22. Αἱ ἐνιαύσιοι δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν καὶ ὁ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος 2 τοῖς 0/0 θέλουσι πληρόνεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατὰ πᾶσαν 1 Ὀκτωβρίου, ἐξαιρουμένης τῆς α' δόσεως τοῦ τιμήματος, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ παρόντος νόμου, θέλει πληρόνεσθαι, ἅμα τὸ παραχωρητήριον δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον.

Ἄρθρ. 23. Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα, ὅσα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἐγγείου φόρου, θέλουν φορολογεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ φορολογίας αὐτῶν νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 24. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς καταμετρήσεως τοῦ κτήματος ὡρισμένη ἔκτασις αὐτοῦ ἤθελεν εὑρεθῇ ἐσφαλμένη, ἡ ἀγοροπωλησία μένει οὐχ ἧττον ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος· ἀλλὰ τὸ μὲν δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος ποσὸν ἀνάλογον μὲ τὴν ἔλλειψιν, ὁ δὲ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ προσαποκτήσῃ τὸ πλεόνασμα, δι' ἀναλόγου μὲ αὐτὸ αὐξήσεως τοῦ τιμήματος. Ἡ αὔξησις ἢ μείωσις θέλει γίνεσθαι κατὰ λόγον τῆς ἐπὶ δημοπρασίας ἐφ' ἑκά-

στου μέτρου ὡρισμένης τιμῆς καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς ἐρεύνης· πᾶσα δὲ περὶ τούτου ἀπαίτησις ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραζοῦ ἢ τοῦ δημοσίου παραγράφεται, ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου.

ΚΕΦ. Η'.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν κοινοτήτων.

Ἄρθρ. 25. Ἡ προικοδότησις ἑκάστου τῶν δήμων τοῦ Κράτους θέλει προσδιορισθῆ δι' ἰδιαιτέρου νόμου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θέλουν παραχωρηθῆ δωρεὰν εἰς τοὺς δήμους, ὡς μέρος τῆς προικοδοτήσεώς των, ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου, τὰ ἀκόλουθα δι' ἑκάστην πόλιν καὶ χωρίον.

α) Τόπος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας.

β) Τόπος διὰ πλατεῖαν.

γ) Ἡ διὰ τὰς διαφόρους ὁδοὺς καὶ ὑδραγωγεῖα ἀπαιτουμένη γῆ.

δ) Τόπος δι' οἰκοδομὴν καὶ κῆπον τῶν ἀπαιτουμένων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εἰς ἕκαστον δῆμον.

ε) Εἰκοσιπέντε στρέμματα γῆς καλλιεργησίμου δι' ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου. Ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουσιν ἀναπληρωθῆ ἀπὸ τὰς μοναστηριακάς.

ς) Τόπος διὰ νεκροταφεῖον.

Ἄρθρ. 26. Ἡ κατὰ τὸν ε. παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου παραχωρηθησομένη γῆ εἰς ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα θέλει θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία αὐτῶν.

Ἄρθρ. 27. Τὰ ἐν τῷ παραγράφῳ ε. τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερόμενα κτήματα θέλουν πληρόνει, καθὼς ὅλαι αἱ προικοκτησίαι, τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 28. Προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς προικοδοτήσεως τῶν δήμων, θέλει προσδιορισθῆ δι' ἑκάστην κοινότητα, ἀνάλογος ἔκτασις ἐθνικῶν ἀνεπιδέκτου καλλιεργείας γαιῶν ὅπου τοιαῦται ὑπάρχουν, διὰ τὴν νομὴν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ λοιπῶν ζώων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐκτάσεως θέλει γίνει, ἐπὶ τῆς ὡς ἔγγιστα ὑπολογιζομένης ἀναλογίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων καὶ ἑνὸς πέμπτου περιπλέον.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΚΕΦ. Θ'.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας νόμους γενομένων προικοδοτήσεων.

Ἄρθρ. 29. Οἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 23 Μαΐου 1835, καὶ 13/25 Σεπτεμβρίου 1836 νόμων λαβόντες προικοδότησιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις εἶναι κατωτέρα τῶν 120 στρεμμάτων, τὸ δὲ ἀντίτιμον δὲν ἔφθασεν ἢ δὲν ὑπερέβη τὴν πίστωσιν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, δὲν ὑπερέβη δὲ (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως) τὴν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένην πίστωσιν τῶν ἓξ χιλ. δραχμῶν, δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ὑπόλοιπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 30. Ὁλοσχερῶς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοφληθεισῶν δόσεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πληρωθέντων συμπεφωνημένων τε καὶ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, τῶν προερχομένων ἀπὸ τὰς δόσεις τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως τῶν 2000 δραχμῶν, καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα· καὶ τὸ μὲν ἀπὸ προικοδοτικὴν πίστωσιν πηγάζον ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς 25 ἔτη ἀπὸ σήμερον ἀτόκως, τὸ δὲ ἀπὸ δεκαετῆ πίστωσιν, εἰς δέκα ἔτη ἀπὸ σήμερον λογιζόμενα, πληρονόμενον καὶ τοῦτο ἀτόκως.

Διὰ τὸ ὁμοιόμορφον δὲ θέλουν ἐξοφληθῆ ἀπαραλλάκτως εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώσεις, κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως ὀφαρτῶν κτημάτων νόμον, ὡς ταυτιζομένων τῶν τοιούτου εἴδους χρεῶν.

Οἱ καθυστεροῦντες ἔγγειοι φόροι θέλουσιν ἐπίσης πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως.

Ἄρθρ. 31. Πᾶς κατὰ τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας νόμους προικοδοτηθεὶς ὀφείλει νὰ παρουσιασθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου του, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὸ ἁρμόδιον ταμεῖον πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ πληρωθέντος καὶ καθυστεροῦντος χρέους του κατὰ τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ παρόντος νόμου, καὶ πρὸς ὑπογραφὴν τῶν νέων ὁμολογιῶν· μὴ ἐμφανισθεὶς δὲ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, στερεῖται τῶν χορηγουμένων ὡς ἀνωτέρω δικαιωμάτων, καὶ θεωρεῖται καὶ τοῦ λοιποῦ ὡς ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, κατὰ τὰς ἐπιβαλλομένας διὰ τῶν νόμων τοῦ 1835 καὶ 1836 ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. 32. Ὅσοι τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων προτιμῶσι νὰ παραιτήσωσι τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει εἰς προικοδότησιν

εθν. κτημάτα, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους.

α) Οἱ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσιν ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν ἀπόφασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

β') Οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν προικοκτησιῶν αὐτῶν, ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, διὰ τῆς ἁπλῆς δηλώσεως τῆς παραιτήσεώς των· οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον, 3 τοῖς 0/0, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσαν αὐτὸν ἐμπροθέσμως· ἔτι δὲ καὶ, ἀντὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ἕτερα 3 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος, καθ' ὃ ἐνέμοντο τὸ κτῆμα.

Ἄρθρ. 33. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ, θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα, εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0/0, εἴτε, ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος, λόγῳ συμπεφωνημένων ἢ ὑπερημερίας τόκων· τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίους, ἐξασφαλιζόμενον εἴτε δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, εἴτε διὰ ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως. Κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 34. Ὅσοι μέχρι τοῦ **1849** ἔτους ᾠκοδόμησαν ἐπὶ εθν. γηπέδων οἴκους, ἐργαστήρια, ἢ ξενοδοχεῖα, ἢ ἐπεσκεύασαν εθν. τὸ αὖτα κτίρια ἢ ἐρείπια αὐτῶν, θέλουσι λάβει τὰ κτήματα ταῦτα μετὰ τῆς ἀνέκαθεν περιοχῆς των, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ χίλια μέτρα, ἀπέναντι τῆς προικοδοτήσεώς των κατ' ἐκτίμησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν συνεπλήρωσαν δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν τῶν **6,000** δραχ. ἢ ἔλαβον τὰ **120** στρέμματα γῆς πρὸς προικοδότησίν των, θέλουν πληρώσει τὸ τίμημα τῶν παρ' αὐτῶν κατεχομένων γηπέδων ἢ ἐρειπίων εἰς δέκα ἴσας δόσεις, ἐτησίους, ἀτόκους.

Ὅσοι τῶν ἀνωτέρω δὲν ζητήσωσι τὰ ῥηθέντα κτήματα ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς κακῆς πίστεως κάτοχοι, καὶ ὡς τοιοῦτοι θέλουν καταδιώκεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΚΕΦ. Ι.

Περὶ τῶν προικοδοτηθέντων, τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των.

Ἄρθρ. 35. Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου προικοδοτούμενοι, καὶ οἱ προικοδοτηθέντες κατὰ τοὺς περὶ προικοδοτήσεως προϋπάρχοντας νόμους, ὅσοι θέλουσι μεθέξει τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας χορηγεῖ εἰς αὐτοὺς τὸ Β'. μέρος κεφ. Θ'. καὶ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν καθυστερήσωσι τὴν πληρωμὴν ἐτησίου τινὸς δόσεως, ἢ τοῦ ἐγγείου φόρου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων, ὑποβάλλονται καὶ εἰς τόκον ὑπερημερίας **8** τοῖς 0/0 κατ' ἔτος διὰ τὴν καθυστερήσασαν δόσιν, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας αὐτῆς. Τὸ δὲ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ, ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως, τοὺς καρποὺς τοῦ ἐπομένου ἔτους, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τε καθυστερήματος καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὀφειλομένου ἐκ τοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου χρέους· ἐὰν δὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν καρπῶν δὲν ἐπαρκῇ εἰς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ χρέους τῶν δύο ἐτῶν, τότε ἐπὶ τοῦ κτήματος γίγνεται κατάσχεσις καὶ πωλεῖται, δυνάμει τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους. Ὁ νέος προικοδοτηθείς, ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρότερον προικοδοτηθέντος, ὑποβάλλεται εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσας αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβάλλουσι.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα θέλει διαιρεῖσθαι κατὰ τὰς ἀρχικὰς προθεσμίας εἰς εἰκοσιπέντε ἴσας δόσεις ἐτησίους· ἐξ ὧν ὁ νέος ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἀμέσως τοῖς μετρητοῖς τόσας δόσεις, ὅσαι καθυστεροῦνται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κατακυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, πληρόνων ἐφεξῆς τὰς λοιπάς, κατὰ τὰς μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ πρότερον ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος συμφωνίας τῆς προικοδοτήσεως. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἀναδειχθῇ ἀνώτερον τοῦ τιμήματος τῆς προγενεστέρας δημοπρασίας, τὸ πλεόνασμα ἀνήκει εἰς τὸν πρότερον προικοδοτηθέντα· ἐὰν δὲ ἦναι ἔλαττον, τότε τὸ δημόσιον εἰσπράττει ἀπὸ τοῦτον διοικητικῶς, ἀμέσως μὲν τὸ ἔλλειμμα τῶν καθυστερουσῶν δόσεων μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας αὐτῶν, ἐν καιρῷ δὲ, τὸ ἔλλειμμα μιᾶς ἑκάστης τῶν ἀκολούθων δόσεων.

Ἄρθρ. 36. Οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἐπίσης καὶ οἱ ἀπὸ 24 Μαρτίου (5 Ἀπριλίου) καὶ 24 Ἰουνίου 1843, καθόσον ἀφορῶσι τὴν κατοχὴν γαιῶν ὑπὸ γεωργῶν, ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 37. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν κυριακὰς καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ κράτους.

Τὰ δὲ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. Διαταγμάτων, δημοσιευθησομένων διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Γενομένης δ' ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Κ. Μαυρομιχάλου καὶ Γ. Κονδύλη, συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω κατεχωρίσθη παμψηφεί, διὰ ψήφων 76 ἐνὸς ἀριθμοῦ ψηφισάντος, κατὰ τὸ ὧδε προστρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου, ὡς εἰς τὰ καθέκαστα ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Ὀρεινὸς		Κ. Τσαβέλλας	
Κλεομ. Οἰκονόμου		Σ. Στράτος	
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Δ. Δελιγεώργης		Α. Π. Νάκος	Ν.
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Αντ. Γεωργαντᾶς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης		Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης		Κ. Φασίτσας	Ν.
Δ. Κονδύλης	Ν.	Ἐλ. Καλογερᾶς	
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Γ. Ἰω. Βατίστας	
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Ἄγ. Γουζούασης	Ν.
Ν. Ἰατρὸς		Γ. Κ. Βελῆς	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόδαμισος	Ν.	Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης		Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.	Μιχ. Σισίνης	

Γρ. Χατσηγιάννος	Ν.	Νικόλ. Μπούτουνας	
Γ. Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	Ν.
Π. Α. Ζάννος	ψηνῆθη ψῆφον	Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.
Ἡλ. Παππαδαῖος	Ν.	Π. Λιντούδης	Ν.
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Ἰω. Ζάρκος		Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Σταμάτιος Νικολαΐδης		Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Βελισσάρ. Νικολαΐδης		Γεώργ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γ. Παππανικολάου		Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ν.
Δ. Ν. Μπούκουρας		Α. Κανελλόπουλος	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ζαφείριος Δεπάστας		Ἰωάννης Γκούρας	Ν.
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Ν.	Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς		Σπ. Λογοθετόπουλος	
Εὐσταθ. Οἰκονομόπουλος		Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος.	Ν.	Χριστόδ. Τσίνος	
Ματ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.	Θεόδ. Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Ἐμ. Δ. Ὀρλὼφ	
Παρ. Ματάλας		Γεώργιος Μπάστας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.	Σταμάτ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.	Κωνς. Ἀντωνιάδης	
Ῥήγας Παλαμίδης.		Ἰωάννης Περίδης	
Θεόδ. Μ. Πετρινός		Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	Ν.	Δ. Χρηστίδης	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.	Εὐστρ. Παρίσης	Ν.
Ν. Τσαλτικώστας		Ἀντώνιος Λρμάος	Ν.
Δημήτ. Σκκελλαριάδης		Μ. Ἀναγνόπουλος	

Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.	Δημήτρ. Χατζίσκος	Ν.
Ἀν Παππατσώρης		Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Ἀθανάσ. Καστανᾶς	Ν.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ν.	Ἰωάννης Τασσαΐος	Ν.
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Δ. Δ. Κουντουριώτης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.		

Ἐξέθηκέ τις ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς τροποποιήσεως τῶν ἐν ἰσχύϊ περὶ καθυστερούντων καὶ περὶ προικοδοτήσεως νόμων ἐβεβαιώθη ὑπό τε τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἐκ τούτου δὲ εἰς δυσχερῆ περιῆλθεν ἐκείνη θέσιν, καταναγκάζουσα ἐκ καθήκοντος τοὺς ἐκ προικοδοτήσεων καὶ ἐνοικιάσεων ὀφειλέτας εἰς πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων, δι' ἔλλειψιν νόμων τροποποιούντων τοὺς ἐν ἰσχύϊ διατελοῦντας, μηδὲν δ' ἢ ἐλάχιστόν τι ποσὸν εἰσπράξασα καίτοι παντὶ τῶν καταδιωκτικῶν μέτρων χρησαμένη. Ὅτι ἐπεγένετο τοῦτο, οὐ μόνον διότι οἱ ὀφειλέται ἐθεώρησαν ἐπαχθεῖς τοὺς νόμους τούτους, καθ' οὓς τὰ ἑαυτῶν χρέη ἐπολλαπλασιάζοντο διὰ τοῦ ἀνατοκισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι οἱ κατ' ἐπαρχίας ὑπάλληλοι οὐδέποτ' ἄλλοτε τῶν καταδιώξεων ἐπελαμβάνοντο, ἢ μόνον ὅτε βουλευτικαὶ ἢ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ προῦκειντο, πρὸς κατάθλιψιν τῶν μὴ εὐνοουμένων κομμάτων. Ὅτι τὰ κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ καθυστερούντων νόμον ἐνεργὰ καταδιωκτικὰ μέτρα, οὐ μόνον ἐν γένει εἰσὶ λίαν σκληρά, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀποστολὴν τῆς κυβερνήσεως ἀπάδουσιν, ὀφειλούσης νὰ προστατεύσῃ καὶ ὅσον οἷόν τε ἐπιεικῶς νὰ προσφέρηται πρὸς τοὺς λαούς, ἀφ' οὗ οἱ ἰδιῶται πρὸς ἀλλήλους, χρῆσται τυγχάνοντες ἐμπόρου τινὸς ἐκ περιστάσεως πτωχεύσαντος, οὐ μόνον ἐλαχιστημόριον τοῦ ποσοῦ τοῦ δανείου λαμβάνουσιν ἀλλὰ καὶ τὸν πτωχεύσαντα παντοιοτρόπως συντρέχουσι. Καὶ ὅτι πρὸς ἄρσιν τούτων τὰ τοὺς νόμους τούτους τροποποιοῦντα νομοσχέδια, ὑπὸ βουλευτῶν κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον προταθέντα, ἐπεψηφίσθησαν ἤδη ὑπὸ τῆς βουλῆς, καὶ τὸ μὲν ἔκτοτε εἰς τὴν Γερουσίαν διεβιβάσθη, τὸ δ' ἤδη θέλει διαβιβασθῇ εἰς αὐτήν· ἐπειδὴ δὲ ἡ τῆς συνόδου ταύτης διάρκεια θέλει εἶσθαι βραχεῖα, μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν αὐτῆς θέλουσι ματαιωθῇ τὰ ἐπιψηφισθέντα προβουλεύματα ἐκ τῆς λήξεως τῆς περιόδου, ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ συστήσῃ διὰ τοῦ προεδρείου εἰς τὴν Γερουσίαν ἵνα ταχέως ἐπιληφθῇ τῆς ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως· οἱ δὲ Γερουσιαστὴ-

ὡς ἐκ τοῦ λαοῦ ἐπίσης προελθόντες καὶ τῇ συνδρομῇ αὐτοῦ εἰς τὴν κοινωνικὴν ταύτην θέσιν ἀφικόμενοι, θέλουσι βεβαίως ἐκτιμήσει τὴν ὑπάρχουσαν ἀνάγκην καὶ σπεύσει πρὸς θεραπείαν αὐτῆς.

Μετά τινα παρατηρήσαντα, ὅτι, κατά τινα διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ τῆς βουλῆς, τὰ ἐκ τῆς λήξεως τῆς συνόδου διακοπέντα νομοθετικὰ ἔργα ἐξακολουθοῦσι κατὰ τὴν νέαν σύνοδον, ἐὰν ἐπ' αὐτῶν ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις· ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν τῷ τῆς Γερουσίας κανονισμῷ, ἐκ τούτου δὲ νὰ ἐπῆλθεν ἡ μήπω ἀποπεράτωσις ἐκεῖθεν τοῦ περὶ καθυστερούντων κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον διαβιβασθέντος αὐτῇ προβουλεύματος, διὰ τοῦτο πρέπει τὸ προεδρεῖον νὰ ἐξετάσῃ τὸν κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, καὶ, ἂν οὕτως ἔχῃ, νὰ διαβιβάσῃ ἐκ νέου εἰς αὐτὴν καὶ τὸ περὶ καθυστερούντων προβούλευμα, ὡς καὶ τὸ ἔκτοτε διαβιβασθὲν ἐπίσης εἰς ἐκείνην περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἕτερον.

Ἡ βουλή, ἐγκρίνασα ταῦτα, ἀνέθηκεν εἰς τὸ προεδρεῖον ἵνα ἐπιστείλῃ τὰ προσήκοντα εἰς τὴν Γερουσίαν, ἑρμηνεῦον αὐτῇ τὸ ὡς ἀνωτέρω δηλωθὲν ἑαυτῆς πνεῦμα.

Προσῆλθε κατόπιν ὁ πρυβαλὼν τὸ περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπὰς νομοσχέδιον, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ ἐξέθηκεν, ὅτι νομοσχέδιον τοιοῦτον ὑπεβλήθη ἄλλοτε εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου· ἐπιψηφισθὲν δὲ τότε ὑπελείπετο ἐκκρεμές, ὡς μὴ διαβιβασθὲν ὑπ' ἐκείνου εἰς τὴν Γερουσίαν. Ὅτι τὴν μὲν ἔλλειψιν ταύτην ἀπέδωκεν, ἐν τῇ συνοδευούσῃ τὸ ἤδη προβαλλόμενον νομοσχέδιον ἐκθέσει, εἰς τὰς κυβερνητικὰς τοῦ ὑπουργείου ἀσχολίας· συνέταξε δὲ τὸ νομοσχέδιον οἷον τότε ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπεψηφίσθη, ἐπὶ τῇ διαφορᾷ ὅτι, διαιρεθεισῶν κατ' αὐτὸ τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ κράτους εἰς εἴκοσιν ἐννέα, καὶ εἰς ἑκατὸν ἑξήκοντα περίπου χιλιάδας δραχμῶν ἀναβαίνοντος τοῦ πρὸς μισθοδοσίαν τῶν ἐπισκόπων διατεθησομένου ποσοῦ, φόβῳ ἐνδείας τοῦ δημοσίου ταμείου, ἔταξεν ἐν τῷ προβαλλομένῳ νομοσχεδίῳ διάταξιν, καθ' ἣν οἱ ἐπίσκοποι θέλουσι λαμβάνει τὰ ἤδη διδόμενα αὐτοῖς δικαιώματα, ἕως ἂν τὸ δημόσιον ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ὅτε τὰ περὶ ταύτης δι' ἰδίου θέλουσι κανονισθῇ νόμου· προῆλθε δ' εἰς τὴν κρίσιν ταύτην, διότι καὶ ἤδη ἡ τῶν δικαιωμάτων τούτων ἀπάτισις βαρύνει τοὺς λαούς, πληρόνοντας ταῦτα εἰς τοὺς κατὰ πᾶσαν τὰς ἐπαρχίας διωρισμένους ἐπισκοπικοὺς ταμιευτήρας. Ὅτι τὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀνάγκην ἀνε-

γνώρισεν ἡ τε συνέλευσις καὶ αἱ βουλαί· καθίσταται δ' ἤδη ἐπ μείζων, χηρευσασῶν πασῶν τῶν ἐπισκοπῶν, καὶ ἑπτὰ ἴσως μόνον ἐπισκόπων ὑπολειφθέντων, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις διοικούντων τὰ τοῦ κλήρου τῶν ἐπισκοπικῶν τοποτηρητῶν· ἐν ᾧ ἡ τῶν ἐπισκόπων ὕπαρξις λίαν λυσιτελὴς διατελεῖ, συντελούντων καὶ εἰς τὴν τῶν νόμων ὑποστήριξιν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν τῶν λαῶν ἀνάπτυξιν, καὶ συντρεχόντων οὕτως αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ κενοῦ, ἠναγκάσθη νὰ ἀποστείλῃ κατ' ἐπαρχίας ἱεροκήρυκας. Καὶ ὅτι, ἵνα μὴ περιπέσωμεν εἰς ἀνάγκην ἄλλην δυσθεράπευτον ἐκ τῆς στερήσεως καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἔτι ἀρχιερέων, ἡ κυβέρνησις πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν τοῦ νόμου τούτου κατάρτισιν, ἡ δὲ βουλὴ εἰς τὴν τοῦ προβαλλομένου νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, κρίνουσα ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτὸ συζητητέον καὶ τυπωτέον.

Ἡ βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἔκρινεν αὐτὸ συζητητέον καὶ τυπωτέον.

Πρυτεθείσης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως γῆς εἰς τὸν ἀποθανόντα ὑποστράτηγον Μακαρ. Ν. Σταματελόπουλαν νομοσχεδίου, παρετηρήθη ὑπό τινων ὅτι προηγεῖται πάντων τῶν ἀπὸ τῆς λῃξάσης συνόδου ὑπολειφθέντων ἐκκρεμῶν ἔργων ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις, καθ' ἃ ἀπεφάσισεν ἄλλοτε ἡ βουλή· καὶ ὅτι εἰς ταύτην πρὸ παντὸς ἄλλου, πλὴν τῶν ἤδη προτεινομένων κατεπειγόντων ἔργων, πρέπει νὰ προβῇ ἡ βουλή.

Ὑποστηριξάντων πολλῶν τὴν πρότασιν ταύτην, ἡ βουλὴ ἐνέκρινε νὰ τεθῇ ὡς πρῶτον ἀντικείμενον ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις, νὰ προτιμῶνται δὲ ταύτης μόνα τὰ ἤδη προτεινόμενα κατεπείγοντα ἔργα· ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος, ἀγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Π. Νέκος.
Κ. Δημητρίου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Λ'.

Τῆς 16 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προκειμένου ἔπειτα νὰ συζητηθῇ, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844** ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος ὅτι, ἀναγκαίας θεωρουμένης τῆς τοῦ ὑπουργείου ἐμφανίσεως, τὸ προεδρεῖον ἀπὸ τῆς προτεραίας εἰδοποίησεν αὐτὸ περὶ τοῦ ἀντικειμένου, ὅπως προσελθὸν δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας τε καὶ διασαφήσεις· ἀλλὰ, μὴ προσελθόντος αὐτοῦ, ἀπόκειται εἰς τὸ σῶμα ν' ἀποφασίσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι τὸ προεδρεῖον πέμπει κατὰ τὸ σύνηθες εἰς τὰ ὑπουργεῖα τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὅπως λαμβάνωσι γνῶσιν τῶν συζητητέων ἀντικειμένων, αὐτὸ τοῦτο δ' ἔπραξε καὶ ἤδη τὸ προεδρεῖον· ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἀπὸ τῆς παρελθούσης συνόδου ὑπ' ὄψιν ἔχον τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσιν, δὲν ἀγνοεῖ ὅτι ἀπορρίπτονται δι' αὐτῆς τὰ οἰκεῖα νομοσχέδια, ἐφ' ᾧ καθῆκον ἔχει ὁ ὑπουργὸς ἢ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὰ, ἢ νὰ δεχθῇ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην· καὶ ὅτι, ἂν προετίθετο ἴσως τὸ πρῶτον, ἀναμφιβόλως ἤθελε προσέλθει εἰς τὴν συζήτησιν, ἀλλὰ, τούτου μὴ γενομένου, ἐπείσθη, φαίνεται, ὅτι καλῶς ἔχει ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, διὸ δύναται νὰ προβῇ τὸ σῶμα.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς προτεραίας γενομένη πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν εἰδοποίησις δὲν ἦτον βεβαίως ἀρκετὴ προθεσμία, καὶ εἶχε χρείαν τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν, διὰ νὰ συσκεφθῇ μετὰ τοῦ εἰσηγητοῦ· ἐπίσης δὲ τὴν αὐτὴν εἶχον χρείαν καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ, καθ' ὅσον, ἀρτίως τὰ τῆς ἐξουσίας ἀναλαβόντες, ἀγνοοῦσι τὰ κατὰ τὸ παρελθόν. Ἐπειδὴ δ' ἄλλως περὶ οὐσιωδεστάτου πρόκειται ζητήματος, τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀναγκαίαν νομίζει τὴν ἐπ' ἄλλην ἡμέραν ἀναβολὴν αὐτοῦ, ὅπως καὶ οἱ ὑπουργοὶ παρασκευασθέντες προσέλθωσι κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἐγγράφονται μὲν τὰ ὡριμα εἰς συζήτησιν νομοσχέδια, συζητοῦνται δὲ καθ' ἣν ἐτέθησαν ἐν αὐτῇ τάξιν. Οὕτως ἄρα τὴν ἐπαύριον πρέπει νὰ συζητήσῃ τὸ σῶμα τὸ ἤδη ὁρισθὲν περὶ συντάξεων ἀντικείμενον, εὐθὺς δὲ μετὰ τοῦτο δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀντικειμένου.

Μετ' ἄλλον τελευταῖον ὑποστηρίξαντα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ προσελθωσι τότε πάντες οἱ ὑπουργοί, καθ' ὅσον περὶ πάντων θέλει πρόκεισθαι τῶν τῆς ὑπηρεσίας κλάδων, καὶ πρέπει παράντες νὰ δίδωσι τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις, ἕως ἂν λυθῇ τὸ περὶ συντάξεων ζήτημα· συνάμα δὲ νὰ εἰδοποιηθῶσι πάντες οἱ ὑπουργοί, ἵνα παρευρεθῶσι τότε κατὰ τὴν συζήτησιν.

Μετὰ τοῦτο, χορηγησάσης τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὸν τεθέντα ὅρον, τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν πρὸς τὸν ἐκ Τροιζηνίας βουλευτὴν Κ. Γ. Κριεζῆν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι τὸ περὶ συντάξεων ζήτημα, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

Τῆς 18 Φευρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ τότε προεδρεύσαντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐξ ἐπιδ. Λιμπρᾶς βουλευτοῦ Κ. Ε. Καλογερᾶ, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ τριακονθήμερος ἀπουσία ἄδεια, κατὰ τὸν ὅρον.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς χρήσεως τοῦ ὑπ' αὐτὸν ὑπουργείου διὰ τὸ ἔτος 1849· ἔχουσι δ' οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ 1849.

Μ'ὅλον ὅτι ὁ προσηρτημένος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ πίναξ ἀρκούντως διασαφεῖ τὰς κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ζητουμένας ταύτας πιστώσεις, τὰς συμπληρούσας τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 97,702:33, μ' ὅλα ταῦτα ἔρχομαι καὶ διὰ τῆς παρούσης ἐκθέσεως νὰ σᾶς δώσω τὰς δεούσας πληροφορίας, διὰ νὰ φωτίσω τὴν Βουλὴν εἰς τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Α) τῆς χρηματικῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου μὴ ἐπιτρεψάσης τὴν διὰ μιᾶς πληρωμὴν τῆς Β'. δόσεως τοῦ δανείου τοῦ ἱππότου Εὐνάρδου, ἔγινεν αὕτη ἐκ διαλειμμάτων, καὶ ἐντεῦθεν ἐπήγασαν οἱ τῆς ὑπερημερίας τόκοι, πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δρ. 3,777:54|00.

Β') ἡ διὰ τῆς μεταθέσεως κίνησις ταμιῶν τινῶν καὶ ἡ ἀπόλυσις τῆς ὑπηρεσίας ἄλλων, ἐπέφερεν ἀναγκαίως τὴν ἐξάντλησιν τῆς χορηγηθείσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 πιστώσεως διὰ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἡ συμπληρωτικὴ τῶν δραχ. 1000 πίστωσις, ἵνα πληρωθῶσιν οἱ καθυστεροῦντες εἰς τινας μισθοί. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849 δὲν ἐσημειώθη κανὲν ποσὸν διὰ μισθοδοσίαν προσωρινῶν βοηθῶν, πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ταμείων τινῶν, καὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Εἰσπρακτόρων· ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπῄτησεν ἀπαραιτήτως τὸν διορισμὸν τοιούτων ὑπαλλήλων, καθὼς ἔγεινε καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἡ ποσότης τῶν δραχ. 1200 διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὡσαύτως ἡ κατάστασις τῶν διαφόρων ταμείων ἀπῄτησε τὴν προμήθειαν ἐπίπλων τινῶν πρὸς εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας, διὰ

τὴν τελείαν ἀποπληρωμὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις τῶν δρ. 600. Ἡ ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως τῶν χρημάτων εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον καὶ ἡ γενομένη παρ' αὐτοῦ δαπάνη διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν καὶ μετακόμισιν ἀπὸ Πειραιᾶ, ἐπροξένησε τὴν ἐξάντλησιν τῆς χορηγηθείσης διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 πιστώσεως, καὶ ζητεῖται ἤδη τὸ ποσὸν τῶν δρ. 3000 διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων τούτων ἐξόδων, προκαταβληθέντων ἤδη παρὰ τῶν διαφόρων ταμείων.

Γ') Ἡ διὰ τῆς μεταθέσεως κίνησις ἐφόρων τινῶν, καὶ ἡ προμήθεια ἀναγκαίων τινῶν ἐπίπλων διὰ τὰ γραφεῖα τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτρόπων ἐξήντλησαν τὴν χορηγηθεῖσαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσιν· πρὸς πληρωμὴν δὲ τῶν καθυστερούντων τούτων ἐξόδων, ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις τῶν δρ. 1104:15/00.

Δ'. Ἡ ἕνεκεν τῆς μὴ ταχείας καὶ ἀκριβοῦς δηλώσεως τῶν ζώων εἰς διαφόρους τοῦ Κράτους ἐπαρχίας γενομένη ἀναγκαίως ἀπαρίθμησις αὐτῶν παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἐπηύξησε τὴν δαπάνην ταύτην· καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται, πρὸς πληρωμὴν τῆς καθυστερουμένης μισθοδοσίας ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν τινῶν, ἡ ποσότης τῶν δρ. 7000.

Ε'. Προμηθευθεισῶν 203 δεσμίδων καὶ φύλλων 360 χάρτου μὲ ὑδάτινον σημεῖον πρὸς ἐκτύπωσιν ἐνσήμου χάρτου, πλέον τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ 2000· καὶ δεσμίδων 6 1|2 χάρτου μεγάλου λευκοῦ δι' ἐκτύπωσιν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων, περὶ ὧν δὲν προεῖδεν ὁ προϋπολογισμός· καὶ δεσμίδων 10 πλέον τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκριθεισῶν 100 τὰς ὁποίας ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ἀπῄτησε, προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ζητουμένης συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν δρ. 2142:44/00 διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὡσαύτως τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα, διὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐνσήμου χάρτου παρὰ τοῖς διαφόροις Ταμείοις, δὲν ἐπήρκεσαν· πρὸς ἐξόφλησιν δὲ τῶν καταβληθέντων παρ' αὐτῶν τοιούτων ἐξόδων, ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη πίστωσις τῶν δρ. 300.

Δαπανηθέντος πλειοτέρου ἐνσήμου χάρτου παρ' ὅσον ὑπελόγισεν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1849, εἶπετο ἀναγκαίως νὰ αὐξήσῃ

κατ' ἀναλογίαν καὶ ἡ σημειουμένη εἰς αὐτὸν δαπάνη, διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειαν αὐτῶν, πρὸς τελείαν ἀποπληρωμὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη ποσότης τῶν δραχ. 60,000.

Στ'. Πλειοτέρας καὶ τελειοτέρας καλλιεργείας γενομένης εἰς τὰς ἁλυκάς, καὶ πλειοτέρου ἑπομένως παραχθέντος ἅλατος, τὸ προϋπολογισθὲν διὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ποσὸν δὲν ἐπήρκεσε· πρὸς ἐξόφλησιν δὲ τῶν γιγνότων ἐξόδων ἀπαιτεῖται ἡ ζητουμένη πίστωσις τῶν δρ. 5000.

Ζ'. Τὰ δικαστικὰ καὶ δικηγορικὰ ἔξοδα, ἕνεκα τῆς πληθύος τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου κινουμένων δικῶν, ἐπηύξησαν οὐκ ὀλίγον· πρὸς ἐξόφλησιν ὅθεν τῶν ὀφειλομένων τούτων ἐξόδων διὰ τὸ 1849 ἔτος, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὴν γενομένην ἐκκαθάρισιν αὐτῶν παρὰ τοῦ δικαστικοῦ τοῦ ὑπουργείου τμήματος, τὸ ζητούμενον ποσὸν τῶν δρ. 12,593.90

Ἐπὶ τέλους παρατηρῶ εἰς τὴν Βουλήν, ὅτι τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ζητουμένης ταύτης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ποσὸν θέλει ἀναπληρωθῇ ἀπὸ τὰ πλεονάσματα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Φεβρουαρ. 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Φεβρουαρίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, κατὰ τὴν προσηρτημένην ἐν τῷ παρόντι

Νόμῳ διασαφητικὸν πίνακα, ἐκ δραχ. ἐννενήκοντα ἑπτὰ χιλιάδων ἑπτακοσίων δύο καὶ λεπτῶν τριάκοντα τριῶν, εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1849 ὡς ἑξῆς·

Κεφάλαιον	1	ἄρθρον	5	δραχ.	3,777:54
»	8	»	2	»	1,000
»	»	»	3	»	1,200
»	»	»	4	»	600
»	»	»	5	»	3,000
»	9	»	2	»	1,104:15
»	12	»	1	»	7,000
»	16	»	2	»	2,142:44
»	»	»	3	»	300
»	»	»	4	»	60,000
»	21	»	3	»	5,000
»	22	»	6	»	12,578:20
					97,702:33

Ἄρθρ. 2. Τὰ ὡς ἀνωτέρω ποσὰ τῆς συμπληρωτικῆς ταύτης πιστώσεως θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1849.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν νόμος, συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρὰ τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Πίναξ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου διὰ τὸ 1849.

Κεφ.	Ἄρθρον	Διαίρεσις τῆς ὑπηρεσίας	Ποσὰ κατ' ἐξάρτιον	Ποσὰ κατ' ἄρθρον	Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον	Ὁλικὰ ποσὰ κατὰ μέρος
Α.	5	Μέρος πρῶτον. Χρέος δημόσιον. Χρέος ἐξωτερικόν.				
		Τόκος καὶ λοιπὰ ἔξοδα (τοῦ ἄνευ τοῦ Εὐνάρου)				
		Πρὸς συμπλήρωσιν ὀρ. 5,641:17 ὅσα φέρει ὁ ὑπερημερίας τόκος τῆς ἐκ ὀρ. 184,272.				
		Β', ὁδοῦσες τοῦ ἄνευ τοῦ Εὐνάρου, λήγοντος τὴν α'. Ἰανουαρίου 1849 καὶ πληρω-				
		θείσης ἐκ διαλειμμάτων τὴν 19 Ἰανουαρ. 25 Ἀπριλ., 8, 11, 13 καὶ 14 Ἰουλίου 1849	. .	. .	3777 54	3777 54
Η.		Μέρος τέταρτον. Γενικὴ ὑπηρεσία. Ταμεῖα.				
		Προσωπικὸν τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων.				
	2	Διὰ μισθοὺς νέων ἀνάρων Ταμιῶν, μὴ ἐπαρκούσης τῆς ἀρχικῆς πιστώσεως ἕνεκα τῶν				
		γενομένων μεταθέσεων ἢ ἀπολύσεων, καθ' ἃς λαμβάνει χώραν διπλῆ μισθοδοσία·	. .	1000		
		"Ἔξοδα ὑπηρεσίας.				
	3	α) Διὰ μισθοδοσίαν προσωπικῶν ἀνάγκης, τακτοποιηθέντων τὴν ὑπηρεσίαν ταχύ-				
		τῶν τινων καὶ τὴν διαγγελίαν τῶν ἀπουσιῶν	1200	1200		
		Βιβλία καὶ ἔπιπλα.				
	4	β) Διὰ κατασκευὴν ἐπίπλων πρὸς 7/τὴν διαφόρων ταμείων, ...	600	600		
		Μετακόμισις χρημάτων.				
	5	Εἰς διάφορα ἔξοδα μετακομίσεως δημοσίων χρημάτων κατὰ τὸ 1849.	. .	3000	5800	
		"Ἔξοδα ὑπηρεσίας. Οἰκονομικοὶ ἔφοροι.				
		α) Διὰ κατασκευὴν ἐπίπλων πρὸς χρῆσιν τῶν ἐφόρων Ναυπλίας καὶ Ἀσκρίδος.	59			
Θ.		β) Διὰ ἔξοδα μεταθέσεως διαφόρων ἐφόρων, ἐκκαθαρισθέντα καὶ ἐφιλλόμενα . .	1045 15	1104 15	1101 15	6904 13
	6	Διὰ ἔξοδα μεταθέσεως διαφόρων ἐφόρων, ἐκκαθαρισθέντα καὶ ἐφιλλόμενα . .				
		Μέρος πέμπτον. "Ἔξοδα διοικήσεως ἐποπτείας καὶ ἐπιπρίξεως τῶν φόρων.				
		Φόροι ζώων.				
ΙΒ		α) Διὰ ἀντιμισθίαν ἀπαριθμητῶν τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων ὀρ. 2069. Τριγωνίας				
		560 καὶ Αἰγιαλείας 245· ὁμοῦ ὀρ. 2874· πλέον ὀρ. 1126 διαφόρων ἄλλων				
		ἐπαρχιῶν, ὧν ὅπου αἱ κατατάξεις δὲν ἐστάθμησαν ἀκόμη τοῦδε.	7000	7000	7000	

| | | |

σαντο, οἱ δὲ ὀλίγα δικαιώματα ἔχοντες ἀρθόνως ἀπολαύουσι τῶν ὠφελειῶν τούτων· ἕτεροι δὲ, καίτοι μεγάλας ἔχοντες ἀξιώσεις, ὀλοσχερῶς ἀπεκλείσθησαν ἐνῷ τρυφῶσιν ἀντ' αὐτῶν ἄλλοι, παντὸς δικαιώματος εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους στερούμενοι. Καὶ περὶ τούτων ἁπάντων οὐδὲν ἀντεῖπεν ὁ ὑπουργὸς, διά τε τῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος λόγων του· ἐφ' ᾧ δικαίως ὤφειλε νὰ προσέξῃ ἔπειτα τὸ σῶμα. Ἀνατρέχων δ' εἰς τὴν κατὰ πρῶτον γενομένην περὶ τῶν συντάξεων ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀναμιμνήσκει, ὅτι ἡ κατὰ τὸ 1845 συστᾶσα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, παλλὴν καταβαλοῦσα ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεων ἄρθρου προσοχὴν, δὲν εὗρεν εἰμὴ χάσμα, ἐξ οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ· ἐφ' ᾧ ἀπερήνατο τότε ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς οὐ μόνον νὰ ἐξακριβωθῶσι δι' ἐπιτροπῆς τὰ τῶν συνταξίμων προσόντα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριόδιον νὰ ὑποβληθῇ νομοσχέδιον, ἄνευ τοῦ ὁποίου πᾶσα πληρωμὴ λογίζεται ἄκυρος. Ἀναγνοὺς δὲ ταῦτα ἐν τῷ ά. τόμῳ τῶν πρακτικῶν τῆς ά. συνόδου τῆς παρελθούσης περιόδου, προσέθηκεν, ὅτι ὀλίγον βραδύτερον, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, σπουδαία ἐγένετο περὶ τούτου συζήτησις, τῶν μὲν διϊσχυριζομένων ὅτι τὰ πρὸ τῆς μεταβολῆς διατάγματα θεωροῦνται ὡς ἔχοντα ἰσχὺν νόμου, τῶν δὲ καταπολεμούντων ὡς σφαλερὰν τὴν τοιαύτην γνώμην, καθ' ὅσον τὸ 54 τοῦ συντάγματος ἄρθρον ἀπαγορεύει πᾶσαν ἄνευ Νόμου πληρωμὴν συντάξεως. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ νόμος, πρέπει νὰ φέρῃ ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τοῦ νόμου, καὶ τὰ Διατάγματα ταῦτα, μηδένα χαρακτῆρα τοιοῦτον ἐμφαίνοντα, εἰς μόνην περιστρέφονται τὴν ἐκτέλεσιν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀναγκαίαν εἰς τοὺς νόμους δημοσίευσιν ἔλαβον. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν, ἵνα ῥυθμίσῃ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἐχορήγησε μὲν τότε τὴν πίστωσιν, ἀλλὰ, παραδεχομένη τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ὥρισε νὰ ἐπέλθῃ κατόπιν ὁ νόμος. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἐπήνεγκεν ὅτι, κατὰ τὴν Ε'. σύνοδον τῆς περιόδου ἐκείνης, τὸ σῶμα, ἵνα μὴ χορηγήσῃ νέαν ὑπὲρ τῶν συντάξεων πίστωσιν, τέσσαρας μῆνας πρὶν ἢ ὁ προϋπολογισμὸς ψηφισθῇ, τοῦ αὐτοῦ ἐπελήφθη θέματος· ὁ δὲ τότε τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε μὲν δι' ἐκθέσεως τοὺς τῶν συντάξεων καταλόγους, οὐσιωδῶς ἐκκαθαρισθέντας, ἀλλ' ἀπέφυγε τὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰσαγωγὴν, προτείνων ὅτι τὰ διατάγματα ἐπίσης ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου καὶ ὅτι, ἐὰν ἡ Βουλὴ θέλῃ, ἡ αὐτὴ δύναται νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰς περὶ συνταξίμων πληροφορίας ἢ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀναθέσῃ τὸ ἔργον. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν περὶ τούτου

περίοδον, εἶπεν, ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ σροδροτέρα τῆς κατὰ τὴν ά. Σύνοδον ἠγέρθη συζήτησις, μεθ' ἣν ἐκ νέου ἀπεφασίσθη ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ὁ περὶ συντάξεων νόμος· ἐφ' ᾧ ἐπεστράφη καὶ ὁ κατάλογος, ἵνα ὑποβληθῇ ἑτερός τις περὶ τῶν ἐν γένει ἐχόντων δικαίωμα συντάξιμου. Ἐπιμαρτυρηθεὶς δὲ καὶ κατὰ τοῦτο τὰ πρακτικὰ, προσέθηκεν, ὅτι ἔκτοτε καθιερώθη δόγμα βουλευτικὸν ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ πληρωμή τις συντάξεως, πρέπει νὰ ψηφισθῇ εἰδικὸς νόμος. Ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν σύνοδον, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τὰς αὐτὰς ἐνστάσεις ἀντέταξεν· ἐφ' ᾧ καὶ πάλιν σροδρὰ ἐγέρθη συζήτησις, καὶ, ἐρωτηθεὶς μάλιστα ὁ τότε Πρωθυπουργὸς, ἀπήντησεν ὅτι δὲν συμμερίζεται τὰς ἰδέας ἐκείνου. Οὕτω δ' ὑποσχεθέντος τοῦ τε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἄλλων τὴν αἰτουμένην τοῦ νόμου εἰσαγωγὴν, ἐπὶ τῇ συμβάσει ταύτῃ παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὸ περὶ τῶν συντάξεων ἄρθρον. Ἀναγνοὺς δὲ καὶ ταῦτα, συνεπέρανεν ὅτι ἔκτοτε πλέον τὸ δόγμα τῆς Βουλῆς ἐγένετο καὶ δόγμα τοῦ ὑπουργείου, ὅπερ καὶ ἡ Ε'. περίοδος ἐπίσης ἠσπάσθη καὶ τὰ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα ὑπισχνοῦντο, ὡς καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς πρὸ ὀλίγου, νὰ ἐκτελέσωσιν. Ἀλλ' ἀντὶ τούτων πάντων, ἠρκέσθη οὗτος προσενεγκὼν ἁπλῆν τινα ἔκθεσιν καὶ κατάλογον τῶν συνταξιούχων, ἅπερ πρὸ πενταετίας εἶχον ὑποβληθῇ εἰς τὸ σῶμα. Συμπεραίνει λοιπὸν, ὅτι, μετὰ τοσαύτας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφάσεις, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ ἀρνουμένη τὸ δόγμα της νὰ ὑποχωρήσῃ πρὶν ἢ ἀρνηθῇ καὶ τὸ πρὸς αὐτὴν σέβας. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν περὶ τούτου συζήτησιν κακῶς εἶπεν, ὅτι, ὡς μέχρι τοῦδε καὶ ἄλλα ἐπεχηρίσθησαν βουλευτικὰ νομοσχέδια, δύναται ἡ Βουλὴ νὰ εἰσαγάγῃ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ τὸν αἰτούμενον νόμον, διότι κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ῥητῶς ἀπαγορεύεται εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τοῦτο· ἀποκρούει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ δικαιολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι καὶ εἰς Γαλλίαν ἀπεφασίσθη νὰ μὴ τροποποιηθῶσι τὰ τῶν συντάξεων· ἐπειδὴ ἐκεῖσε μὲν ἐγένετο ἡ συζήτησις ἐπὶ νόμων κειμένων καὶ δὲν ἐπροτάθη ἢ ἡ τοῦ νόμου τροπολογία, ἀλλ' ἐνταῦθα τοιοῦτος τις δὲν ὑπάρχει νόμος καὶ ἐπ' αὐτῷ ζητεῖται νὰ ψηφισθῇ· ὥστε οὐδεμία ὑπάρχει πρὸς τὸ παράδειγμα σχέσις. Περιπλέον, ἂν ἄδικον νομίζῃ ὁ ὑπουργὸς τὸ ν' ἀφαιρεθῶσι δικαιώματα κεκτημένα, λέγει ὅτι οὐ μόνον δὲν ἐζήτησεν ἡ Βουλὴ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ περιβληθῶσιν ἀπαιτεῖ διὰ νόμου. Τέλος δὲ ἀπάνθρωπον εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, τὸ νὰ στερηθῶσι τοῦ ἄρτου των τόσοι ἐνδεεῖς· ἀλλ'

εἰς τὴν βουλὴν δὲν ἀνήκει τοιαύτη μορφή, καθ' ὅσον καὶ παρὰ τὴν ἀπόφασίν της ἐχορήγησε τὴν ἀναγκαίαν ὑπὲρ αὐτῶν πίστωσιν. Παύων συμπεραίνει δύο τινα. α) ὅτι ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ πληροφορήσῃ τὸ σῶμα, ἂν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τὴν αὐτὴν πρεσβεύῃ μετ' αὐτοῦ γνώμην καὶ β) ὅτι οὐ μόνον δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ παραδεχθῇ ταύτην, ἀλλ' οὐδὲ νὰ ἐπανέλθῃ πλέον ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Ἐπήνεγκέν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τῶν ἤδη λεχθέντων παρατηρεῖ, ὅτι περιέρχεται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴν ἀπαντήσῃ, διότι θέλει προκύψει εὐλογός τις ἀμφιβολία, ἂν ἐπὶ τῇ εἰσαγωγῇ τῆς περὶ συντάξεων ἐκθέσεώς του ἔχῃ καὶ τὴν τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν πληρεξουσιότητα· Ὅτι πρότερον μὲν, ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγορεύων, ἐξέφρασε κατὰ συνείδησιν τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἀλλ' ἤδη ζητούμενος ν' ἀπαντήσῃ ἐπέχει· ἐφ' ᾧ δικαίως ἠρώτησεν ὁ προαγορεύσας περὶ τῆς ἐν γένει τῆς Κυβερνήσεως γνώμης. Ὅτι, προκειμένου ἐνταῦθα περὶ δόγματος ῥητοῦ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ ἀμεταβλήτου τῶν μέχρι νῦν ἀποφάσεων, ἀναγκαῖον νομίζει, ὅτι καὶ ἅπαν τὸ ὑπουργεῖον πρέπει ὁριστικῶς νὰ ἀποφανθῇ, καθ' ὅσον, ἀγνοῶν τὴν τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ γνώμην, δὲν ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην· καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ἕως ἂν συνεννοηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν, ὅτε ἢ αὐτὸς ἢ ἕτερός τις τῶν ὑπουργῶν θέλει λάβει τὸν λόγον, ἵνα ἀναπτύξῃ τὰ δέοντα.

Ἀποδεχομένης δὲ τῆς βουλῆς τὴν ἀναβολὴν, λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι, καὶ ἂν ἐγκριθῇ ἡ ἀναβολὴ αὕτη, οὐχ ἧττον ὅμως σήμερον θεωρεῖ ἀναγκαῖον τὸ νὰ ἐξηγηθῶσιν οἱ βουλευταὶ, ἂν συμμερίζωνται τὰς ἐκτεθείσας ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ἰδέας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι κατὰ τὴν σ. περίοδον καὶ αὐτὸς ὁ ἀγορεύων καὶ ἄλλοι μετεῖχον μὲν τῆς βουλιφορίας, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ συνεμερίσθησαν τότε οὐδ' ἡ βουλὴ ὅτι τὰ διατάγματα δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου. Ἀναγνωρίζουσα λοιπὸν, ὡς ἔπρεπε, ταῦτα, εἴζήτησε μόνον τὴν δυνάμει τοῦ Γ. ψηφίσματος τῆς συναλεύσεως ἀναθεώρησιν αὐτῶν· ἵνα τε ἐξετασθῇ δι' ἐπιτροπῶν, ἂν ἐξεπληρώθησαν οἱ ἐν τοῖς διατάγμασιν ἐκείνοις κείμενοι ὅροι ἢ ἂν παρεισέδυσαν, ὡς λέγεται, καταχρήσεις· καὶ ἐνταῦθα ἐδίδισεν ἡ βουλὴ μεθ' ὅλου τοῦ πρὸς τὰ Β. διατάγματα σεβασμοῦ, τὸ δ' ὑπουργεῖον ἐλέχθη τὴν ῥηθεῖσαν ἀναθεώρησιν. Καὶ πολλάκις μὲν πολλὰ παρετήρησαν τὰ σώματα περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης, ἀλλ' ἐξ ἤδη παρῆλθον ἐνιαυτοὶ καὶ οὐδὲν κατωρθώθη ἔτι· εἰς τοῦτο ὅμως οὐδὲ ὀφέγει

τινὰ οὐδ' ἐξετάζει τοὺς λόγους, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἄλλοτε καὶ ἄλλοι τοῦ ὑπουργείου μετέχοντες δὲν ἔπραξαν τοῦτο. Ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ ὅτι ἡ τε θέλησις τῆς βουλῆς καὶ ἡ τοῦ ὑπουργείου συναντῶνται, καὶ μόνη ὑπάρχει διαφορὰ τὸ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ σῶμα, ὅ,τι ἀνέθετο νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ὑπουργός. Ἐπὶ τούτῳ δὲ διϊσχυρίσθη πανδήμως εἰπὼν, ὅτι δὲν ὑποβάλλει τὸ αἰτούμενον νομοσχέδιον, διότι ἀνατρέπει τὸ ὅλον τῶν περὶ συντάξεων νόμων· τοιαύτη δ' ἀληθῶς εὐτολμία τὸν ἐξέπληξε καὶ ἐγνώρισεν αὐτὸν διὰ τοῦτο. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν λέγει, καὶ συνομολογεῖ καὶ αὐτὸς, ὅτι ὑπάρχουσιν οἱ περὶ συντάξεων νόμοι, ὅτι θεωρεῖ καλῶς ἔχοντα ἐν γένει τὰ περὶ τούτων καὶ ὅτι, ἂν καὶ ἐλλείψεις τις ὑπάρχῃ, δύναται ἡ βουλὴ νὰ συμπληρώσῃ καὶ ταύτην. Καὶ δὲν ἔπρεπε μὲν Κυβέρνησίς τις ὑποσχομένη νὰ μὴ προσαγάγῃ τὸν αἰτουμένων νόμων· ἀλλ' ἡ ἔλλειψις αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ παρελθόντα πρόσωπα, ἐνῷ ὁ ἤδη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν ἐνέχεται, διότι τοιαύτην ἔχει σήμερον οὗτος γνώμην. Ἡ βουλὴ λοιπὸν δὲν ἀποκρούει τὰ Β. Διατάγματα, ἡ δὲ Κυβέρνησις, μὴ ἀρνουμένη τὴν ἀναθεώρησιν, ἀρκεῖται λέγουσα νὰ γίνῃ παρὰ τῆς βουλῆς ἡ διόρθωσις. Καὶ ε'ναι μὲν ἀληθέστατον ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἐξηγηθῇ εὐκρινῶς περὶ τούτου, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ πρώην ὑπουργὸς Κ. Κραστινίτης συστὰς ἐπιτροπὴν, ἧς καὶ ὁ ἀγορεύων μετεῖχε, συνέταξε νομοσχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῶν ὑπαρχόντων διαταγμάτων, ὅπως κατ' αὐτὸ δοθῶσιν ἐρεῖς αἱ συντάξεις· ἀλλὰ δὲν ἐγνώσθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ νὰ γίνῃ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων καὶ ἡ τῶν παρελθουσῶν ἀναθεώρησις, καθ' ὅσον αὕτη δὲν ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὰ διατάγματα. Ἡ ἀναθεώρησις λοιπὸν δὲν συνεπάγει τὴν εἰς τὰ διατάγματα. Ἡ ἀναθεώρησις λοιπὸν δὲν συνεπάγει τὴν ἀνατροπὴν τῶν περὶ συντάξεων νόμων· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον, ἀποποιούμενον, ἀνέθετο εἰς τὸ σῶμα τὴν ἐκκαθάρισιν, παρατηρεῖ ὅτι ὀλίγος λείπεται καιρὸς κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην καὶ δὲν δύναται ἡ βουλὴ, ἵνα φθάσῃ εἰς ἐν ἀποτέλεσμα, νὰ ἐπιληρωθῇ ἤδη τοῦ τοιούτου ἔργου· ἀλλ' ἐπίσης δ ν δύναται διὰ τοῦτο ν' ἀραιρέσῃ διὰ νέων ἀναβολῶν τὸν πολυθρύλλητον ἄρτον ἐκείνων, ὧν περ τὰ δίκαια καθιερώθησαν ὑπό τε τῶν ἐθνικῶν ψηφισμάτων καὶ τῆς πρὶν ἐξουσίας. Ἀνατρέχων δ' ἤδη εἰς τὸν κείμενον τῶν συνταξιούχων κατάλογον, παρατηρεῖ πρῶτον ὅτι οὐσιωδῶς μὲν ἐξεκαθαρίσθη, ἀλλὰ δὲν ἀποτελεῖ ἔργον τι πλῆρες· διότι καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀποδεικτέων εἶναι ἀσαφὲς καὶ ὁ τῶν παραχωρήσεων κατάλογος, ἂν δὲν ἀπατᾶται, δὲν ὑπάρχει, καὶ, τὸ μέγιστον, δὲν ὁρίζεται πόσα δικαιοῦνται νὰ

λάβωσιν οἱ ἀπέναντι χρηματικῶν βοηθειῶν πληρονόμενοι· ἐφ' ᾧ πολλοί, ὧν περὶ τὰ ποσὰ ἐξωρλήθησαν, λαμβάνουσιν ἔτι χορηγίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ ἤδη τὸ σῶμα εἰς ἓν ἀποτέλεσμα, κατ' ἀνάγκην καὶ ὡς θεραπευτικὸν μέσον πρατείνει, νὰ δημοσιευθῇ συμπληρούμενος καθ' ἃ εἶπεν ὁ κατάλογος κατὰ δήμους, ὅπως μελετήσαντες τὰ ἐν αὐτῷ καὶ λαοὶ καὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ καὶ βουλευταὶ, προσβάλωσιν αὐτὸν ἐν γνώσει κατὰ τὴν προσεχῆ περίοδον, ἂν καὶ σήμερον ἕκαστος βουλευτὴς δύναται νὰ ἐξελέγξῃ τὰ κακῶς ἔχοντα, ἐὰν γνωρίζῃ αὐτά. Καὶ τοῦτο μὲν καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὸ παρελθόν· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ μέλλον θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν τοῦ νόμου εἰσαγωγὴν, καὶ πρέπει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιταχύνῃ· τὰ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος δικαιώματα εἶναι καινὰ καὶ πρέπει ἅπαντες νὰ μετέχωσι τῶν ὠφελειῶν του· ἐὰν δ' ἐλλείψωσι τὰ χρηματικὰ μέσα, καὶ τότε δύνανται νὰ γονυπετήσωσι πάντες, ἀλλ' ἐφ' ὅσον συντάξεις ὑπάρχουσιν, οὐδεὶς πρέπει ν' ἀποκλεισθῇ τοῦ δικαιώματος τούτου. Οὕτω διὰ τὶ π. χ. ἡ χήρα τοῦ ναυάρχου Πετσῶν Ἀνδρούτσου, ἡ χήρα τοῦ Θεοδώρου Δελιγιάννη, τὰ ὀρφανὰ τοῦ Βάσσου καὶ πολλαὶ ἄλλαι οἰκογένειαι λιμώττουσαι ἤδη νὰ στερῶνται συντάξεων; Τὸ ἐθνικὸν τοῦτο κληρονόμημα ἀνήκει πρὸς ἅπαντας τοὺς ἔχοντας ἀξιώσεις καὶ δὲν εἶναι δικαίωμα τοῦ προκαταλαβόντος. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν, τὸν ἀναγκαῖον λαμβάνουσα νόμον, δύναται καὶ ὀφείλει νὰ παρηγορήσῃ ἑκατομμύριον τοὺς ἔχοντας δικαιώματα, καθ' ὅσον 30 ἤδη παρῆλθον ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος ἐνιαυτοὶ καὶ δὲν πρέπει νὰ χορηγηθῶσιν αἱ συντάξεις ἐπὶ τῶν πάρων τῶν ἄλλως, ἐὰν δὲν ἐπαρκῶσι τὰ μέσα μας, δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσιν οἱ μισθοί, νὰ μετριασθῶσιν ἄλλαι δαπάναι, ἀλλὰ νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἴσου τὸ δίκαιον. Τοῦτο δὲ πλειότερον καθίσταται ἀναγκαῖον, καθ' ὅσον καὶ αἱ βουλαὶ καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον παρεδέχθη ἄλλοτε τὴν εἰσαγωγὴν νόμου. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐμποδισθῇ καὶ περιπλέον εἶναι χρέος ὅπερ ἡ δικαιοσύνη ἐπιβάλλει, ἡ ἔνδεια ἀπαιτεῖ καὶ ὑπαγορεύει τὸ μέλλον, ἐπειδὴ ὁ ὑπὲρ πατρίδος ζῆλος ἐκλείπει ὅπου ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ ληστεύεται.

Αἱ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος μνημονευθεῖσαι βάσεις, ἐξέθηκεν ἄλλος, δὲν ἐτέθησάν ποτε ὑπὸ τῆς βουλῆς, οὐδ' ἐν τῇ πρώτῃ οὐδ' ἐν τῇ ἐνεστώσῃ συνόδῳ, ἀποδούσης πάντοτε εἰς τὰ τὰς ὑπαρχούσας συντάξεις ἀπονείμαντα διατάγματα ἰσχὺν νόμου· καὶ εὐλόγως, διότι πολλὴν ἤθελε φέρει βλάβην εἰς κεκτημένα δικαιώματα. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπῆρχον ὑπόνοιαι, ὅτι καὶ περὶ

τὰς συντάξεις εἶχον ἐμφιλοχωρήσει καταχρήσεις τινές, ὡς καὶ περὶ πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον συναρπὲς μετὰ πλήθους προσώπων καὶ πραγμάτων, καὶ ὅτι πρόσωπα δικαιούμενα ἀληθῶς εἰς ἀπόλαυσιν συντάξεως οὐδεμίαν τοιαύτην ἔλαβον, ἄλλα δὲ μηδὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἔχοντα, μηδὲ εἰς τοσαύτην διατελοῦντα δυστυχίαν, ἐσυνταξιοδοτήθησαν· πρὸς δὲ καὶ ὅτι ἰδία τις περίθαλψις ὠφείλετο εἰς τινα ἄλλα πρόσωπα δυστυχοῦντα καὶ παραλειφθέντα, μὴ οὖσα ἄλλως κατορθωτὴ ἐκ τῆς ἀπορίας τοῦ ταμείου, εἰμὴ δι' οἰκονομιῶν ἐπενεχθησομένων ἐπὶ τῶν πληρονομένων ἤδη συντάξεων καὶ ἀφαιρέσεων τῶν ἀδίκως διδομένων· διὰ τοῦτο ἡ βουλὴ προῆλθε τότε εἰς τὸ μέτρον νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα εἰσαγάγῃ τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον. Ὅτι τοῦ ἀπαιτηθέντος νομοσχεδίου ἀφορμὴ διὰ τοῦτο ἦτον, οὐχὶ ἡ ἀνάγκη τῆς κυρώσεως τῶν ἀπονειμάντων τὰς συντάξεις διαταγμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς οὐδέποτε παρ' οὐδενὸς ἠμφισβητήθη, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διδομένων συντάξεων, πρὸς τὸν τεθέντα σκοπὸν ἐφ' ᾧ καὶ κατὰ τὰ 1845 ἔθηκεν ἡ βουλὴ βάσεις τινὰς πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης, ἀποφηναμένη ὅτι πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ συσταθῶσι κατ' ἐπαρχίαν συμβούλια, ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ταμίου τῆς ἐπαρχίας ἀποτελούμενα, τὰ ὁποῖα, μετὰ ἐξέτασιν τῆς τε ἐνεστώσης τῶν συνταξιούχων καταστάσεως καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς προσόντων, νὰ γνωμοδοτήσωσι περὶ τῶν ἐλαττωτέων ἢ ἀφαιρετέων συντάξεων καὶ περὶ τῶν προσώπων εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ χορηγηθῶσιν ἤδη τοιαῦται. Ὅτι ἦταν μὲν ἀληθῶς δυσχερὲς τὸ ἔργον, τοσαύτας ἀπαιτοῦν πληροφορίας καὶ ἱκανοῦ χρῆζαν ὑλικοῦ καιροῦ· ἀλλ' ὁ νῦν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, διευθύνων καὶ τότε τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, διέταξεν ἀμέσως καὶ συνεστάθησαν τὰ συμβούλια ταῦτα, καὶ μετ' οὐ πολὺ πολλαχόθεν ἦλθον αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι, ἐξ ὧν συνήγετο ὅτι ἀληθῶς ἐδύναντό τινες συντάξεις νὰ παύσωσιν· ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν δὲν ἐπέρφθησαν αἱ πληροφορίαι αὐταὶ, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ νομοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἐν ᾧ παραπιδημοῦσι πολλοὶ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν καταγόμενοι συνταξιοῦχοι, ἐδέησε νὰ ὑπολειφθῇ ἐκκρεμὴς ἡ ὑπόθεσις, καὶ ἔκτοτε οὐδεὶς τῶν περιελθόντων εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο ὑπουργῶν ἠδυνήθη ἐκ τῶν συνεχῶν ὑπουργικῶν μεταβολῶν νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου καὶ νὰ περάνῃ αὐτό. Ὅτι διὰ ταῦτα, ἂν ἀνενδότως καὶ ἤδη ἀπαιτήσωμεν ἵνα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰσαχθῇ, δὲν θέλουσιν ὑπάρχει αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, καὶ οὐδὲ τοῦτο

θέλει στηρίζεσθαι ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς βουλῆς τότε τεθεισῶν βάσεων, οὐδ' ἡ βουλὴ δύναται νὰ ἔχῃ τὰ προσήκοντα φῶτα ἵνα ὁδηγηθῇ περὶ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτω πρὸς δυστυχίαν τῶν δικαιουμένων νὰ τύχωσι συντάξεώς τινος, μήπω δὲ λαβόντων ταιαύτην ἐκ τῆς ἐκκρεμότητος τῆς ὑποθέσεως. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ὑπουργός, ὑποβαλὼν τὸν τῶν συνταξιούχων κατάλογον, ὅτι ἡ βουλὴ δύναται, ἐξετάζουσα τὰ ἐν αὐτῷ πρόσωπα, νὰ προτείνῃ τὰς εὐλόγους ἐλαττώσεις τῶν χορηγουμένων συντάξεων ἢ καὶ τὰς δικαίας ἀφαιρέσεις τινῶν ἐξ αὐτῶν· ἀλλ' ἡ βουλὴ, καί τοι τὸ πρὸς τὸν ἔλεγχον τοῦτο δικαίωμα ἔχουσα, ἀναγνωρίζει τὰς περὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ δυσχερείας, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐδύνατο μᾶλλον τελεσφόρως τὴν ἐργασίαν ταύτην νὰ πράξῃ· ἐφ' ᾧ οὐδέποτε διάφορον τούτου γνώμην ἐξήνεγκε· καὶ ἀληθῶς, ἀπὸ τοῦ **1845** μέχρι τῆς κατὰ τὴν προχθὲς ἀγορεύσεως τοῦ ὑπουργοῦ, οὐδέποτε ὑπό τινος τοὐναντίον ὑπεστηρίχθη, ἀναβολῶν μόνον πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ζητουμένων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν κατωρθώθη τὸ ἔργον διὰ τὴν μήπω συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν. Ὅτι ἡ ἄρνησις πρὸς πλήρωμὴν τῶν συντάξεων καὶ ἡ ὁλοτελὴς αὐτῶν ἤδη παῦσις, ἐπὶ τῇ ἄνευ ἀποτελέσματος παρελεύσει τῶν ταχθεισῶν προθεσμιῶν καὶ τῇ μὴ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πραγματοποιήσει τῶν ἀποράσεων τῆς βουλῆς, θέλει εἶσθαι πρᾶξις ἀληθῶς σκληρά· διότι εὐάριθμοι ἴσως τῶν συνταξιούχων δὲν δικαιοῦνται πρὸς ἀπόλαυὴν συντάξεων, πρὸς τοὺς ὁποίους θέλουσι τιμωρηθῇ καὶ οἱ ἔχοντες πρὸς ἀπόλαυὴν τῶν συντάξεων δικαιώματα, καὶ θέλουσι στερηθῇ ἀναιτίως καὶ ἀδίκως τοῦ ὀλίγου ἄρτου τὸν ὁποῖον λαμβάνουσιν. Ὅτι τὸ μὲν παρελθὸν οὕτως ἔχει, ἡ δὲ περὶ τοῦ μέλλοντος πρόνοια εἶναι, τὸ κατ' αὐτὸν, ἀδύνατος ἄνευ τῆς τοῦ παρελθόντος ἐξετάσεως· διότι, ἂν ἡ ἀπαιτηθεῖσα τῶν διδομένων συντάξεων ἀναθεώρησις δὲν κατορθωθῇ, καὶ δὲν ἀπενεχθῶσιν ἐκ ταύτης οἰκονομίαί τινες, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ διατεθῶσι νέα κεφάλαια πρὸς θεραπείαν τοῦ μέλλοντος· δὲν συμφωνεῖ δ' ἐπὶ τούτου πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ἀφορῶν πρὸς τὴν οἰκονομικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν, μηδόλως ἐπαρκοῦσαν εἰς ἱκανοποίησιν τῶν ἀπείρων πρὸς σύνταξιν δικαιουμένων, ἄνευ τῶν μνημονευθεισῶν οἰκονομιῶν ἐκ τοῦ παρελθόντος. Ὅτι, ὅταν τὰ ὑπάρχοντα μέσα οὐ μόνον δὲν ὦσιν ἀνάλογα πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς σύνταξιν δικαιουμένων, ἀλλὰ καὶ πολλῷ ἥσσονα αὐτοῦ δικτελῶσι, τότε πρέπει νὰ ἐκλέξωμεν ἐκ τούτων τοὺς ἔχοντας τὰ πλείονα δικαιώματα

καὶ ὑστερουμένους ἐκ τῆς ἀπορίας πλείονα τῆς συντάξεως ἀνάγκην· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ μέλλοντος, ὡς ἐπίσης τοιοῦτόν τι προὐτίθετο ἡ βουλὴ καὶ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν, διϊσχυρισθέντος, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι ἔχουσιν ἤδη κεκτημένα δικαιώματα ὡς λαβόντες συντάξεις· διότι τὰ κεκτημένα πρὸς σύνταξιν δικαιώματα δὲν παράγουσι τὰ ἀπονειμάντα συντάξεις διατάγματα, ἀλλ' αἱ ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίαι, χιλιάδες δ' ὁλόκληροι δυστυχούντων προσώπων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κεκτημένα ἔχουσι δικαιώματα, παραγόμενα ἐξ αὐτῆς τῆς δυστυχοῦς καταστάσεώς των, ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν των· ἐντεῦθεν δ' ἕπεται, ὅτι, ἂν κατὰ τὰ **1836**, φερ' εἰπεῖν, σύνταξις ἀπενεμήθη εἰς οἰκογένειάν τινα δυστυχοῦσαν καὶ δικαιουμένην πρὸς σύνταξιν, ἐβελτιώθη δ' ἡ κατάστασις αὐτῆς ἤδη, ἀποκατασταθεισῶν τῶν ὑπαρχουσῶν αὐτῇ ἀγάμων θυγατέρων ἢ ἀποκατασταθέντων καὶ ἐνηλικιωθέντων τῶν ἀνηλίκων τέκνων, ἡ σύνταξις αὕτη πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ πλέον ἀπ' αὐτῆς καὶ νὰ διατεθῇ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους συνιστῶσι πρὸς τοῦτο τὰ δικαιώματα καὶ ἡ πενία. Συνεπέρανε τελευτῶν, ὅτι ἀφορμὴ μὲν τοῦ ἀπαιτηθέντος ὑπὸ τῆς βουλῆς νομοσχεδίου ἦτον ἡ τοῦ παρελθόντος ἀναθεώρησις, ὅπως διὰ τῶν ἐν ταύτῃ ἀπενεχθησομένων οἰκονομιῶν ἀπονεμηθῶσι συντάξεις καὶ εἰς τοὺς δικαιουμένους μὲν πρὸς τοιαύτην μήπω δὲ λαβόντας· ὅτι, τούτου μήπω γενομένου, ἐπὶ τῇ ἐλλείψει ἄλλου, ἐπαγούσῃ βαρεῖαν ἀληθῶς εὐθύνην ἐπ' αὐτοῦ, εἶναι σκληρὸν νὰ ἀφαιρεθῇ ἤδη ὁ ἄρτος ἀπὸ τὰ διὰ μόνου αὐτοῦ συντηρούμενα δυστυχῆ πρόσωπα· ὅτι εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ μέλλοντος δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὸν νὰ προβῇ τὸ ἔθνος ἐπιτυχῶς, ἂν, ἐκ τῆς τοῦ παρελθόντος ἐξελέγξεως, δὲν κατορθώσῃ νὰ περιποιήσῃ εἰς τὸ ταμεῖον τὰ πρὸς ταύτην ἀναγκαιοῦντα κεφάλαια. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν προτίθεται νὰ δικαιολογήσῃ τὰ γενόμενα, ἀλλ' ἐξέθηκε μόνου τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν καὶ τὰς αἰτίας τῆς μήπω τῶν ἀποφασισθέντων ἐκτελέσεως· οὐδὲ φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκτελεσθῶσι ταῦτα, ὡς ὁ ὑπουργὸς ἐπρότεινε, καὶ τοι ἀληθεῖς πρὸς ὑποστήριξιν λόγους προσαγαγών, ἀλλὰ μόνον ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκτέλεσις· τὸν νομίζει μάλιστα, ὅτι, ἂν ἀρχήθεν νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν νομίζει μάλιστα, ὅτι, ἂν ἀρχήθεν ἐπροτείνοντο οἱ νῦν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ δοθέντες λόγοι, ἡ βουλὴ ἤθελεν ἴσως δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν προτεθειμένον σκοπὸν, μηχανευομένη τὰ προσήκοντα.

ἐπανέλαβεν ὁ τὸ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι οἱ τῶν προαγορευσάντων λόγοι ἦσαν λόγοι Πυθίας, ἀναιρούντων ὅσα ἀμέσως ἔλεγον καὶ τ' ἀνάπαλιν. Ὅτι, ὅτε τὸ τελευταῖον ἡ βουλὴ ἔταξε προθεσμίαν τινὰ πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων, ἀντέλεξε τότε οὗτος εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς προαγορεύσαντας, πάναντία τῶν ἤδη διατεινομένους, προϊδὼν τὴν θέσιν εἰς ἣν σήμερον ἦθελε περιέλθει ἡ βουλή. Ὅτι περὶ τῆς τῶν διαταγμάτων ἰσχύος, περὶ τοῦ τύπου ἤτοι τῶν συντάξεων, ἱκανὴ ἐγένετο ἐν τῇ βουλῇ συζήτησις, μεθ' ἣν ἐξηνέχθη ὑπ' αὐτῆς ἡ περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ νόμου ἀπόφασις, διότι ἄλλως δὲν ἤθελεν ἐξενεχθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη, καὶ τότε ἐγένετο, οὕτως εἰπεῖν, συνθήκη τις μετὰ τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀναιροῦσι· προῆλθε δ' εἰς ταῦτα ἡ βουλή, ἵνα ὑπαγάγῃ τὰς συντάξεις εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 54 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ περιβάλῃ αὐτὰς μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς νομιμότητος, ἐπιψηφίσασα τὴν πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν πίστωσιν κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα ἐξ ἀνάγκης, ὡς ῥητῶς ἐν τοῖς πρακτικοῖς σημειοῦται. Ὅτι ὁ νόμος, ἵνα τοιοῦτος ᾖ, πρέπει νὰ φέρῃ ἀναγκαίως χαρακτῆρας τινας, τοὺς ὁποίους δὲν ἔχουσι τὰ περὶ συντάξεων διατάγματα, ὡς ἀρκούντως τότε ἀνεπτύχθη τοῦτο ἐντεῦθεν· διὰ ταῦτα δ' ἡ βουλὴ ἀπήτησε τότε δύω νόμους, τὸν μὲν τιθέντα τὰς βάσεις ἐφ' ὧν θέλουσι στηρίζεσθαι αἱ ἐπὶ τὸ μέλλον χορηγηθησόμεναι συντάξεις, τὸν δὲ νομιμοποιοῦντα τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν δαθείσας καὶ ἐξακολουθούσας ἔτι. Καὶ ὅτι καὶ ἤδη ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ σεβασθῇ τὰς ἑαυτῆς ἀποφάσεις, καταβηλουμένας καὶ ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῆς ὕλης ταύτης συζητήσεων, ἐπιμένουσα εἰς τὴν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἀπαίτησιν, ἵνα μὴ κατακδειχθῇ ἀντιφάσκουσα· ἄλλως, ἂν ἡ βουλὴ ἔκρινεν ὡς ἰσχὺν νόμου ἔχοντα τὰ περὶ συντάξεων διατάγματα, ἐδύνατο μόνη νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ περὶ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν ἔργον, μηδὲν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀπαιτοῦσα, μηδ' εἰς τὴν γεννηθεῖσαν ἤδη πρὸς αὐτὸ ῥῆξιν περιερχομένη· ἂν τοιαῦτα ἔκρινεν αὐτά, οὐδέποτε ἐδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν τούτων τροποποίησιν, ἀλλ' ἤθελε παραδεχθῇ τὸ ὑπάρχον καὶ γενόμενον ὡς καλῶς ἔχον.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι πρώτην ἤδη φορὰν μανθάνων τὰς ἐπὶ τῶν συντάξεων ἀποφάσεις τῆς βουλῆς κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς περίοδον, διότι δὲν ἦτον τότε μέλος αὐτῆς, τιμᾷ μὲν αὐτάς, δὲν ἀνευρίσκει ὅμως ἐν ἑαυτῷ ὑποχρέωσίν τινα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν· ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων δ' ἐκτεθέντων συ-

νάγει ὅτι ἡ βουλὴ ἐνήργει πάντοτε προϊσταμένου τὴν τῶν ἀδικουμένων προστασίαν. Ὅτι δὲν ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς ἰσχύος τῶν διαταγμάτων, διότι ἀποδίδωσιν εἰς αὐτὰ πλήρη ἰσχὺν νόμου, καὶ διότι ἄνευ τούτου οὐδέποτε ἤθελεν ἐπιψηφίσει τὰς πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων ἐν τοῖς τῶν παρελθόντων ἐτῶν προϋπολογισμοῖς κατακεχωρισμένας πιστώσεις· πρὸς δὲ καὶ διότι δυνάμει τούτων καὶ μόνων χορηγοῦνται εὐτελῆ μέσα ζωῆς εἰς εὐαρίθμους χήρας, τὰς ὁποίας δὲν ἤθελεν ἐνθυμηθῇ ἡ συνταγματικὴ αὕτη περίοδος, ὡς δὲν ἐνθυμήθη καὶ τὸ ὑπολειπόμενον τῶν μὴ λαμβανόντων πλῆθος· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐξελεγχθῶσιν αἵ τε συντάξεις καὶ τὰ πληρονόμενα χορηγήματα, τὴν πρόθεσιν δὲ ταύτην αὐτῆς παρεξηγήσας ὁ ὑπουργὸς ἐξέλαβεν ὡς σκληράν. Ὅτι ἐπὶ τοῦ μέλλοντος δὲν συνεφώνησαν ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος τῶν ἀγορευσάντων, ὁ μὲν ἀπαιτήσας νὰ ληφθῇ ἀνυπερθέτως καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοια, ὁ δὲ κατιδὼν αὐτὴν ἀδύνατον ἄνευ τῆς τοῦ παρελθόντος ἐξελέγξεως· αὐτὸς δὲ, συμφωνῶν ἐπὶ τούτου πρὸς τὸν πρῶτον αὐτῶν, δὲν συμφωνεῖ ὅμως πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν δοθέντων ἐπαίνων, διὰ τὸ δῆθεν ἐπιδειχθὲν ὑπ' ἐκείνου θάῤῥος· διότι τὸ θάῤῥος εἶναι ἐπαινετὸν, εἰς τὴν κατάπραξιν γενναίου τινος ἔργου, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ὑπεκφυγὴν τῆς ἐκπληρώτεως ἱεροῦ τοῦ ἔθνους καθήκοντος πρὸς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένους. Ὅτι οὐδέποτε ἡ βουλὴ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν λαμβανόντων συντάξεις, ἀλλὰ κατὰ τῶν μὴ ἐκτελεσάντων τὴν ἑαυτῆς ἀπόφασιν, καὶ, τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων ἀναστείλασα, τὸν κατανάγκασμὸν μόνον ἐκείνων προέθετο· διότι τὰ δικαιώματα τῶν ἀγωνιστῶν εἰσὶ γεγραμμένα δι' αἵματος. τὸ δ' ἔθνος ὀφείλει νὰ ἀνταμείψῃ αὐτά, καὶ ὁ ὑπουργὸς ἤθελεν ἐπιδείξει ἀληθῶς ἐπαινετὸν θάῤῥος, ἂν, μηδόλως ἀφαιρῶν τὰς εἰς τοὺς δυστυχεῖς χορηγουμένας συντάξεις, διήρει ἅπαν τὸ πρὸς ταύτας διατιθέμενον κεφάλαιον τοῦ ἔθνους εἰς πάντας, καὶ ἂν ἐλαχίστη ἀπέλαγεν ἡ εἰς ἕκαστον ἀναλογίζουσα μερίς. Ὅτι οὐδεὶς πρόνοιαν τοιαύτην ἔλαβεν, ἀλλὰ πάντες διαβαίνουσι τῆς ἐξουσίας ὡς ὁδοιπόροι, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ περὶ τῶν ἔργων τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν μεριμνῶντες· περιπλεχθείσης δὲ κατά τι τῆς ὑποθέσεως, ἀφίνουσι τὰ πράγματα ὡς κεῖνται, καὶ λαμβάνουσι συντάξεις ὅσοι λαμβάνουσιν, ἀπελπίζονται δ' οἱ ἄλλοι, καὶ συμβαίνει παραπλήσιόν τι τοῖς περὶ Ἡσαῦ καὶ Ἰακὼβ ἱστορουμένοις. Ὅτι ἡ βουλὴ δὲν πρέπει μὲν νὰ ἀρνηθῇ τὴν χορηγίαν τῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν συντάξεων πιστώσεως, οὐχ ἧττον ὅμως

ὀφείλει νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν ἑαυτῆς ἀπόφασιν, ἀποδιδοῦσα μὲν ἰσχὺν νόμου εἰς τὰ ἀπονείμαντα τὰς συντάξεις διατάγματα, ἀπαιτοῦσα δὲ νόμον περὶ τῶν μὴ λαμβανόντων, καὶ ἐπιφυλασσομένη νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν καταχρήσεων ὑπάρχοντος αὐτῇ δικαιώματος· ἄλλως καὶ καιρὸν ἔχει, διότι ὁ θέλων νὰ πράξῃ τι, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο μέχρι τελευταίας στιγμῆς, καὶ οὐχὶ ὡς τις εἶπε, διϊσχυρισθεὶς ὅτι δὲν ὑπολείπεται αὐτῇ καιρός. Συμπεραίνων δὲ τὸν λόγον ἐπανέλαβε προτείνων νὰ ἀποδοκιμάσῃ μὲν ἡ Βουλὴ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπισταλεῖσαν ἐκθεσιν, νὰ ἐμμείνῃ δ' εἰς τὴν ἰαυτῆς ἀπόφασιν, ἀπαιτοῦσα τὴν τοῦ νόμου εἰσαγωγήν.

Ἄλλος ὑπέλαβεν ὅτι καὶ ἄλλοτε, τῆς αὐτῆς συζητήσεως γενομένης, ἀντέκρουσε τοὺς τῶν ζητούντων τὸν περὶ συντάξεων νόμον διϊσχυρισμούς· διότι, εἰ μὲν ὁ νόμος περὶ τῶν λαμβανόντων τὰς συντάξεις πραγματευθῇ, οὐδεμία ἀνάγκη τοιούτου, δυναμένης πάντοτε τῆς Βουλῆς νὰ ἐξελέγξῃ καὶ τὰς περὶ τὰς συντάξεις παρεισφρησάσας καταχρήσεις ὡς καὶ πάσας τὰς ἄλλας, καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ τὰς εἰς τοὺς ἀπολέσαντας τὰ πρὸς σύνταξιν προσόντα διδομένας συντάξεις· ἐπίσης δὲ δυναμένης νὰ ἐξετάσῃ, ἂν τὰ τὰς συντάξεις ἀπονείμαντα διατάγματα ἔχωσιν ἰσχὺν νόμου, καὶ νὰ παραδεχθῇ τὰς συντάξεις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ ἀπορρίψῃ δὲ τὴν πρὸς ἀπότισιν αὐτῶν πίστωσιν ἐν ἐναντίᾳ. Εἰ δὲ περὶ τῶν δικαιουμένων νὰ λάβωσι σύνταξιν ὁ νόμος προταθῇ, οὐδεμία ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια, διότι εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ ἀποκτήσαντες ἤδη τὰ προσόντα μὴ λαμβάνοντες δὲ σύνταξιν, ἀλλ' οἱ ἐπὶ τὸ μέλλον προσκτησόμενοι αὐτά· καὶ τότε δὲ καὶ ἤδη φρονεῖ, ὅτι τοὺς ἔχοντας ἤδη τὰ πρὸς σύνταξιν προσόντα μήπω δὲ λαβόντας τοιαύτην, μόνη ἡ τῶν περὶ τούτου πραγματευομένων ψηφισμάτων ἐκτέλεσις θέλει θεραπεύσει. Ὅτι εἰς ἑκάστην τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ συντάγματος τὸ δικαίωμα τῆς τοῦ νόμου προτάσεως, πλὴν τῶν ἀφορώντων ὠφέλειάν τινα προσώπου· τὴν διάταξιν δὲ ταύτην τοῦ Συντάγματος οὐσιωδῶς θέλει παραβῆ ἡ Βουλὴ, ἀπαιτοῦσα τὴν τοῦ περὶ συντάξεων νόμου εἰσαγωγήν, διότι, ἀπαιτοῦσα παρὰ τοῦ ὑπουργείου νόμον τείνοντα πρὸς ὠφέλειαν προσώπου, πράσσει πλαγίως ὅ,τι ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης διατελεῖ ἀπηγορευμένον.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ Βουλὴ προῆλθεν εἰς τὰς περὶ συντάξεως ἀποφάσεις ἀνεξαρτήτως τοῦ παρελθόντος καὶ μέλλοντος, διότι, καὶ οἰκονομίας ἐπιγενησομένης ἐκ τῆς τοῦ

παρελθόντος ἐξελέγξεως, οὐδέποτ' ἐφρόνησεν ὅτι διὰ τοῦτο ἡ θεραπεία τοῦ μέλλοντος πρέπει νὰ ἐπέλθῃ μετὰ τὴν τοῦ παρελθόντος ἐξέλεγξιν· γίνεται δὲ τοῦτο ἔτι κατάδηλον, ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπιψηφισθεισῶν ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς συντάξεων, ἀναγνωρισάσης τὰ πρὸ ταύτης δικαιώματα τῶν συνταξιοδοτηθέντων, καὶ τοι μήπω ἐξελεγχθέντος τοῦ παρελθόντος. Ὅτι ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ἀναγκαίαν τὴν τοῦ παρελθόντος ἐξέτασιν, ἐρειδομένη εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα τῶν Ε καὶ Ι ψηφισμάτων καὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθέντων κατόπιν Β. Διαταγμάτων, ἅτινα διατασσόντων τὴν ἐξέτασιν τῶν καταχρήσεων· ἔκρινε δὲ ταῦτα καὶ τοι θεωροῦσα τὰ πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος ἐκδεδομένα Β. διατάγματα περὶ συντάξεων ὡς νόμου ἰσχὺν ἔχοντα, καθὸ ἀπορρέοντα ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐκείνης, ἥτις εἶχε τότε καὶ τὸ τοῦ νομοθετεῖν δικαίωμα. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς ὑπάρχουσι δυσκολίαι, καὶ τοῦτο κατεδείχθη ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλως τεθεισῶν πρὸς τοῦτο προθεσμιῶν καὶ τῆς ἀνωφελοῦς αὐτῶν παρελεύσεως, πρὸς δ' ἐπειδὴ διὰ τῶν ὑπαρχόντων διαταγμάτων ἀνεγνωρίσθησάν τινων δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς δύναται νὰ παραγνωρίσῃ, διὰ τοῦτο ἡ περὶ τοῦ πρακτέου σκέψις πρέπει νὰ προτεθῇ. Ὅτι, ἐξεταζομένων τῶν τῆς βουλῆς ἀποφάσεων, εὑρίσκονται ἐν αὐταῖς δύο ὅροι, ὁ μὲν τὴν διοικητικὴν διαγράφων ἐνέργειαν, ὁ δ' εἰς τὸ νομοθετικὸν μέρος ἀνήκων· ὁ πρῶτος τούτων, ὁ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῶν ἀφορῶν, πρὸς συλλογὴν τῶν περὶ τῶν συνταξιούχων καὶ συνταξίμων πληροφοριῶν, ἐξετελέσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὡς ὑπ' αὐτῆς ἐξεδικαιώθη, προσαγαγόντος μέν ποτε ἐνταῦθα ὑπουργοῦ τινος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ Κ. Ν. Πανηρεπούλου, τὰς συλλεχθείσας πληροφορίας κατὰ τὸ τεθὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς θέμα, τῶν ὁποίων δὲν ἐπελήφθη ἡ βουλὴ, κρίνασα τὸ ἔργον ἀλλότριον, ἄλλου δέ τινος εἰπόντος ὅτι ἔπαυσε τὰς εἰς τοὺς ἀπολέσαντας τὰ πρὸς σύνταξιν προσόντα διδομένας συντάξεις· κυρίως ὅμως ἀπέσχεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀνεύρῃ τοὺς πρὸς σύνταξιν δικαιουμένους. Νῦν δὲ, ἐπειδὴ ὁ ὑπουργὸς τὸ τῆς ἀνευρέσεως τῶν τὰ προσόντα ἀπολεσάντων ἔργον ὡς καὶ τὸ τῶν ἐχόντων αὐτὰ ἀρίπσιν εἰς τὴν βουλὴν, τὸ δὲ τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης ἀναθεωρήσεως ἔργον δὲν εἶναι εὐχερὲς, πολλὰς ἀπαιτοῦν πληροφορίας, μὴ συνειλεγμένας ἤδη· διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐκτυπωθῇ πᾶσα ἡ τῶν πληροφοριῶν τούτων ὑπάρχουσα ὕλη, νὰ διανεμηθῇ κατὰ δήμους καὶ κατασταθῇ ὅσῳ τὸ δυνατὸν κοινοτέρα, ὅπως, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ γενησομένην ἐπ' αὐτῶν μελέτην,

καταγνωσθῶσιν οἱ μὴ δικαιούμενοι πρὸς σύνταξιν, καὶ ἀδικηθῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ καταλόγου διαγραφὴν αὐτῶν. Ὅτι ἡ ἀναθεώρησις αὕτη εἶναι διατεταγμένη διὰ τοῦ περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς διατάγματος, εἰς ὃ προσυπογεγραμμένος φαίνεται αὐτὸς ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργός, μηδόλως ἐκ ταύτης ἐλαττουμένης τῆς ἰσχύος τῶν ἀπονειμάντων τὰς συντάξεις διαταγμάτων· ἐκ ταύτης ὅμως οὐδόλως δικαιούμεθα μὴ ἀποδιδόντες καὶ τὰ εἰς ἄλλους ὀφειλόμενα· ἐφ' ᾧ ἀναγκαῖον καὶ ὁ περὶ τῶν προσόντων τῶν συνταξίμων νόμος νὰ ὑποβληθῇ, καὶ, ἂν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ εὑρεθῶσι πολλαὶ ἔχοντες αὐτὰ ὑπὲρ ὅσον τὰ ἐνόντα μέσα ἐπιτρέπουσι τὰς συντάξεις, ἀπόκειται τότε εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προτείνῃ τὰ πρὸς ἀμοιβὴν καὶ τούτων ἀνάλογα μέτρα, εἴτε διὰ χρημάτων, εἴτε διὰ γῆς, εἴτε δι' ἄλλου τρόπου· διότι τριάκοντα μετὰ τὴν ἐπανάστασιν παρῆλθον ἔτη, καὶ οἱ κατὰ ταύτην καὶ ἐκ ταύτης δυστυχήσαντες δὲν χρήζουσι τῆς συνδρομῆς τοῦ ἔθνους εἰμὴ ἐπὶ τὸν παρόντα βίον. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα, μηδόλως ἀναιρουμένων τῶν προαποφασισμένων, πρέπει νὰ ἀπαιτήσῃ ἡ βουλὴ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑποβληθέντος καταλόγου, διὰ τῆς συναποστολῆς καὶ πασῶν τῶν περὶ τῶν προσόντων τῶν συνταξιούχων ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν, πρὸς κατάρτισιν βιβλίου ἰδίου τὰ περὶ τούτων περιέχοντος, νὰ ἀφήσῃ δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν πρότασιν τῶν ἐξ ἀπωλείας τῶν προσόντων διαγραπτέων τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ μᾶλλον αὐτὴ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου κατὰ τὴν ἰδίαν τοῦ ὑπουργοῦ ἔκφρασιν· πρὸς δὲ νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν τοῦ ἤδη ὑπογεγραμμένου νόμου εἰσαγωγήν, περὶ τῶν προσόντων τῶν συνταξίμων πραγματευομένου, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὁποίου θέλει προτεθῆ εἰς σκέψιν ἡ εὕρεσις τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς, μ' ὅλον ὅτι κατ' αὐτὸν τὸ δημόσιον θέλει ἐπαρκέσει καὶ εἰς τὴν συνταξιοδότησιν καὶ ταύτων.

Παρατηρήσαντός τινος ὅτι τὸ περὶ συντάξεων ζήτημα σπουδαίας προύκάλεσε συζητήσεις καὶ ἐν ταῖς παρελθούσαις συνόδοις καὶ ἤδη· ἐπειδὴ δ' ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δὲν θέλει φέρει τὸν νόμον, ἐπὶ τῇ ἐλευθέρᾳ δὲ ταύτῃ ἐκφράσει τοῦ σκοποῦ του ἐπαινεῖ αὐτόν, δὲν φέρει ἐφ' ἅπαντων τὸν λόγον· ἀλλ' ἐρωτᾷ μόνον αὐτὸν πῶς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως καὶ τῶν ἄλλων ὑπουργῶν, μηδεμίαν καθ' ἃ εἶπε γνῶσιν τῶν περὶ τούτου ἐχόντων, τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξέφρασεν οὗτος. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα, ἀνάγκη εἶναι τῆς ζητηθείσης ἀναβολῆς, ἵνα ὁ ὑπουργὸς, καὶ μετὰ τῶν συναδελφῶν αὐτοῦ συνεννοηθείς, φέρῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν γνώμην

ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, ὅτε, τὰ αὐτὰ καὶ ἐκείνου προτιθεμένου, ἡ βουλὴ πρέπει νὰ σκεφθῇ ἂν θέλῃ ἐμμείνει εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ νόμου, προκαλοῦσα οὕτως ἢ τὴν τοῦ ὑπουργείου παραίτησιν ἢ τὴν ἑαυτῆς διάλυσιν, ἢ ἂν θέλῃ ἐνδώσει εἰς τοὺς τοῦ ὑπουργείου διϊσχυρισμούς, ὅτε πᾶν τὸ ζήτημα λύεται. Ἐπιφυλαξάμενος δὲ νὰ φέρῃ τὸν λόγον, ὅταν τὰ περὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος προτεθῶσι, προσέθηκεν, ὅτι περιττεύει πᾶσα ἡ περαιτέρω συζήτησις, ῥητῶς ἀποφηναμένου τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν θέλει φέρει τὸν περὶ συντάξεων νόμον.

Εἷς μὲν ἐπήνεγκεν ὅτι ἀγορεύσας πρότερον ἐνόει, ὅτι ἡ λύσις τοῦ ζητήματος θέλει προτεθῆ ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει, ὅτε ὁ ὑπουργὸς προσέλθῃ φέρων καὶ τὴν περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπαιτηθέντος νόμου γνώμην ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου· καὶ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα εἶσιν ἄλλοτε τῶν ἑαυτοῦ σκέψεων.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι, μὴ ἔχων τὴν συγκατάθεσιν ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου, οὐδὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ἀδύνατον νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην πᾶσαν· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς προήγγειλεν, ὅτι ἡ τοῦ ζητήματος λύσις θέλει ἐπέλθει πολιτικῶς καὶ οὐχὶ νομοθετικῶς, ἢ ὑποχρεονομένου τοῦ ὑπουργείου νὰ φέρῃ τὸν νόμον ἢ ἀναγκαζομένου νὰ ἀποσυρθῇ, διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον θέλει σκεφθῇ ἐπὶ τούτου ἵνα ἀνεύρῃ ποίαν ἀπάντησιν δύναται ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης νὰ δώσῃ. Ὅτι οὐχ ἧττον, πρὸς διασάφησιν ὅσων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περὶ συντάξεων συζήτησιν εἶπεν, ἐπιφέρει ἤδη, ὅτι περὶ μὲν τοῦ παρελθόντος ὑπέβαλεν ἤδη εἰς τὴν βουλὴν τοὺς τῶν συνταξιούχων καταλόγους, οἵτινες, συνειλεγμένοι ἐκ πάντων τῶν ὑπουργείων, ἀποτελοῦσι πρᾶξιν τοῦ ὅλου ὑπουργείου· περὶ δὲ τοῦ μέλλοντος εἶπεν ἐπίσης, ὅτι ὑπάρχει νομοσχέδιον συντεταγμένον ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ συσταθείσης ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐτέθη ὑπὸ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, καὶ τὸ ὁποῖον, ὑπογραφησόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἴσως ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν βουλήν· οὗτος ὅμως, ἰδὼν ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ διαγραφόμενα προσόντα θέλουσιν ἔχει ἀπειρίαν προσώπων, πρὸς συνταξιοδότησιν τῶν ὁποίων δὲν θέλει ἐπαρκέσει τὸ ταμεῖον, εἶπεν ἐξομολογούμενος, καὶ τοι ἀγνοῶν ἂν θέλῃ εἶσθαι καὶ τότε ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θέλει συγκατατεθῆ νὰ προβάλῃ αὐτό, πλὴν ἂν ἕως τότε ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις ἦναι βελτίων.

Ζητουμένης τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, ἕως ἂν γνωσθῇ ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου ἡ γνώμη, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ

βουλὴ ὀφείλει νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν ἐκκρεμότητα τῶν ὑπαρχουσῶν συντάξεων, τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ πρὸ πολλοῦ ἀνεζάλη, ἀφ' οὗ ὑπὸ συζήτησιν μὲν ἔκειτο τὸ περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ συντάξεων νόμου ζήτημα, οὐδεὶς δὲ ἠμφισβήτησε τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ἀπονειμάντων τὰς συντάξεις διαταγμάτων, πλὴν ἑνὸς μόνου τῶν ἀγορευσάντων, κακῶς ὑπολαβόντος ὅτι τοιοῦτον ἦτον τὸ τῆς βουλῆς ἅπασης φρόνημα. Ὅτι, καθ' ἃ πάντες οἱ προαγορεύσαντες ὡμολόγησαν, τὰ περὶ συντάξεων διατάγματα, στηριζόμενα εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἔθνους, ἀπετέλουν οἱονεὶ γενικόν τινα τοῦ ἔθνους νόμον, καὶ ἔχουσι πλήρη ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἐφ' ᾧ καὶ δὲν πρέπει ἐπὶ πλέον νὰ ἀναστα\-λῇ ἡ τῶν δι' αὐτῶν ἀπενειμημένων συντάξεων πληρωμή· ὁ δὲ περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν συντάξεων διϊσχυρισμὸς δύο ἐκ τῶν προαγορευσάντων οὐχὶ τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς ἰσχύος τῶν διαταγμάτων τούτων προὐτίθετο, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐπιθυμία τῆς Κυβερνήσεως ἦτον νὰ ἀνευρεθῶσιν αἱ παρεισφρήσασαί που καταχρήσεις, διότι οὐδεὶς οὐδὲ κυβέρνησις οὐδὲ πολίτης ἀνέχεται αὐτάς, διὰ τοῦτο προὐτίθετο τὴν τοῦ παρελθόντος ἀναθεώρησιν πρὸς κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων· ἐν ὅσῳ ὅμως δὲν καταδειχθῶσιν αὗται, ἂν ὑπάρχωσι, δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν, ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ ὅτι πιθανῶς νὰ ὦσιν ἐν ταῖς συνταξεσι τοιαῦται. Ὅτι γενικὸν πρὸς σύνταξιν δικαίωμα ἔχουσι πάντες οἱ τῶν πεσόντων κατὰ τὸν ἀγῶνα συγγενεῖς, ἢ οἱ προφανῶς ἐξ αὐτοῦ δυστυχήσαντες· ἐπειδὴ ὅμως, λαμβανομένου τούτου ἀντὶ βάσεως, ἀπειρία θέλει εὑρεθῇ τὰ προσόντα ταῦτα φέρουσα, καὶ οὐδέποτε θέλει τὸ ἔθνος ἐπαρκέσει εἰς συνταξιοδότησιν αὐτῶν, καθ' ἃ καὶ ὁ ὑπουργὸς εἶπε, διὰ τοῦτο παρέστη ἡ ἀνάγκη νὰ κανονισθῇ στενώτερα τὸ πρὸς σύνταξιν τοῦτο δικαίωμα· ὡς δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι δὲν ἐκανονίσθησαν ἀμέσως τὰ ὑπάρχοντα δικαιώματα διὰ νόμου, εἰμὴ ἐφ' ὅσον αἱ περιστάσεις καὶ ἡ πεῖρα κατεδείκνυε τοῦτο ὡς ἀνάγκην ἀνυπέρβλητον, καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ Γαλλίᾳ εὑρίσκονται ἔτι ἐν ἰσχύϊ διατάγματα ἀπὸ τοῦ 1260 ἐκδεδομένα· οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν δὲν εἶχε κανονισθῇ δίκαιον συντάξεων, ἀλλ' ἡ σχηματισθεῖσα Κυβέρνησις, εὑροῦσα πολλοὺς ἀπαιτητὰς καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων, καὶ ἐξετάσασα αὐτὰ τὰ πράγματα καταδεικνύοντα τὸ δίκαιον αὐτῶν, προέβη εἰς τὴν συνταξιοδότησίν των· οὕτω δέ, ἀναφανεισῶν ἤδη νέων ἀναγκῶν καὶ περιστάσεων, ἐμορφώθη ἡ προσήκουσα ὕλη καὶ δύναται νὰ σχηματισθῇ τὸ δίκαιον τοῦτο τῶν συντάξεων καὶ

παρ' ἡμῖν. Ὅτι ἡ δικαίου τοιούτου κατάστασις λίαν ἀναγκαία παρίσταται εἰς τὰ ἔθνη ἐπίσης ὡς καὶ οἱ ποινικοὶ νόμοι· διότι, ὡς οὗτοι τιμωροῦσι τὰ ἐγκλήματα, ἀνάγκη νὰ καταστα\-θῇ καὶ τὸ δίκαιον τῶν συντάξεων πρὸς βράβευσιν τῆς ἀρετῆς. Ὅτι τέλος τὰ τὰς συντάξεις ἀπονείμαντα διατάγματα στηρίζονται ἄλλως καὶ ἐπὶ γενικοῦ τινος νόμου, ἀποτελοῦντος τὸ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δίκαιον, τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1834 νόμου· δὲν δύναται δέ τις διὰ τοῦτο νὰ καταστρέψῃ αὐτὰ, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὴ ἡ συνέλευσις τὰ ἐσεβάσθη, ἀναγνωρίσασα διὰ τοῦ Ε. ψηφίσματος τὰς δοθείσας ἀποζημιώσεις, ἐπιβαλοῦσα δὲ μόνον τὴν τῶν καταχρήσεων κατάπαυσιν. Ἐπειδὴ δέ, ἐν ὅσῳ ἡ κατάχρησις δὲν καταδειχθῇ, οὐδεμία τῶν συντάξεων δύναται νὰ παύσῃ, διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γενῇ ἀναστολὴ ἐπὶ πλέον τῆς τῶν συντά\-ξεων πληρωμῆς.

Ἐπαναληφθείσης τῆς περὶ ἀναβολῆς προτάσεως, καὶ τινος ἐκθέντος ὅτι δὲν συμμερίζεται τὰ ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων λεχθέντα περὶ ῥήξεως μεταξὺ ὑπουργείου καὶ βουλῆς, καὶ ἡ παραιτήσεως ἐκείνου, ἢ διαλύσεως αὐτῆς· ἡ βουλὴ συνήνεσεν εἰς τὴν πρότασιν, ἀναβαλοῦσα τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν· ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ'.

Τῆς 20 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμ\-ματέων.

Ἀνηγγέλθη πρῶτον εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος Σύ\-ρου Ι. Περίδης, ἐπισυνάπτων δι' ἀναφορᾶς του πιστοποιητικὸν ἰατροῦ, εἰδοποιεῖ τὸ σῶμα ὅτι ἀσθενῶν δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ

εἰς τὰ βουλευτικὰ χρέη του. Μετὰ τοῦτο δὲ παρελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως εἰσηγητὴς ἀνέγνω τὴν ἐριζῆς ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτ. δυνάμεως τῆς ξηρᾶς.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχέδιον διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος **1850**, παρατηρεῖ ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι αἱ γενόμεναι τροποποιήσεις εἰσὶν εὔλογοι καὶ ἀναγκαῖαι· μὴν ἔχουσα δὲ μηδεμίαν τροποποίησιν νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτοῦ, παραδέχεται τοῦτο καθ' ὁλοκληρίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Φεβρουαρίου 1850

Ὁ εἰσηγητὴς Π. Παππατσώνης.»

Διακοινώσαντος ἔπειτα τοῦ προέδρου ὅτι, ἡμέρας οὔσης ταχυδρομείου, δὲν δύναται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον νὰ ἐμφανισθῇ σήμερον εἰς τὸ σῶμα, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν περὶ τῶν συνταξεων γνώμην αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐπιφυλάττεται νὰ προτείνῃ τὴν ἐπαύριον· ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ συζητηθῶσιν ἐν τούτοις τά τε περὶ ἐκποιήσεως σμύριδος καὶ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχέδια καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844** ἔκθεσις.

Οὕτως ἐπελήφθη πρῶτον ἡ βουλὴ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῆς σμύριδος Νάξου νομοσχεδίου, καὶ, γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Τσαννετάκην καὶ Δ. Κονδύλην, συνήχθη, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη, κατὰ τὸ ᾧδε προσηρτημένον πρωτόκολλον, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων σμύριδος νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.
Γεώργιος Λογιωτατίδης	
Δ. Δελιγεώργης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πιτμέζης	

Μ. Δ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας	
Ἀγ. Γουζούκσης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγν. Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γρηγ Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γεώργ. Παππανικολάου	
Πέτρος Δελιγιάννης	
Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐσάθιος Οἰκονομόπουλος	
Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Ἐμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐσ. Σπυρίδωνος	
Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Νικόλαος Τσαλακιώστας	
Δημήτριος Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.

Π. Μαυρομιχάλης	Ν.	Δ. Χρηστίδης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Κάραλος Νάζος	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Ν. Μοσχούλας		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Α. Κανελλόπουλος		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἰω. Γκούρκς		Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Α. Γ. Κουντουριώτης.	
Χρ. Τσῖνος		Δημ. Α. Κουντουριώτης	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	Ν.	Δ. Χατζίσκος	Ν.
Ἐμ. Α. Ὀρλώφ		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γ. Μπάστας		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Ἰωάννης Ταπσαῖος	
Κωνστ. Ἀντωνιάδης		Μάρκος Βιτάλης	
Ἰω. Περίδης		Ἰωάν. Οἰκονόμου.	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.		

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως. Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορία, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Κ. Α. Δανοπούλου καὶ Γ. Ῥιζοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι, καθ' ὅμοιον τῷ προηγηθέντι πρωτόκολλον, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 76· ἔχει δ' οὕτω·

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τοῦ ἐν Νάξῳ ὀρυκτοῦ τῆς σμύριδος θέλουν διατεθῆ ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δι' ἐκποιήσεως 30.000 καντάρια, ἐξ ὁκάδων τεσσαράκοντα τεσσάρων καὶ οὐχὶ πλειότερον, ἐπὶ τῇ τιμῇ τῶν δραχ. 8 καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκποίησις αὕτη θέλει γίνει διὰ δημοπρασίας, προηγουμένης προκηρύξεως, διδούσης ἱκανὸν χρόνον προειδοποιήσεως, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς δημοπρασίας· ἡ δημοσίευσις

αὐτῆς θέλει γίνει ἐπισήμως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ κυρίως γίνεται χρῆσις τῆς σμύριδος· ὁ δὲ τρόπος τῆς δημοπρασίας, καθὼς καὶ αἱ ἐποχαὶ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς σμύριδος, θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μετὰ τοῦ δημοσίου συμφωνιῶν του, ἴσην μὲ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐξαχθησομένης καθ' ὅλον τὸ ἔτος ποσότητος σμύριδος.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Προέβη μετὰ τοῦτο ἡ βουλὴ, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου, καὶ, τῆς ἐπιτροπῆς παραδεχομένης, ἡ βουλὴ, δι' ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐνεργηθείσης καὶ ὁμοίων σχεδὸν ἀποτέλεσμα παραγαγούσης, ἐδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 75.

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1. καὶ μοναδικὸν ἄρθρον, καὶ, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως. Παραδεχθέντος δ' ἐπίσης καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἡ βουλὴ, δι' ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας γενομένης, παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, κατὰ τὸ ἐνταῦθα προσηρτημένον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτω·

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν:

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1850 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακισίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας, τὸ μὲν σῶμα τοῦ Ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν. . . 54

Τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν . . . . . » . . . 67

Καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς λιμεναρχεῖα ναυτῶν . . . . . » . . . 753

Τὸ ὅλον . . . 874

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται Ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχεδίου, Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.
Γεώρ. Ἀογιωτατίδης	
Δ. Δελιγεώργης	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Ἰωάννης Πετμέζης	
Μ. Καΐρης	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δημ. Καλλιφρονᾶς	
Κωνστ. Βρυζάκης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	
Σ. Στράτος	Ν.
Π. Φάγκος	Ν.
Λευκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Κων. Φασίτσας	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας	
Ἀναγνώστης Δημητρίου	
Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἡλίας Παππαδαῖος	
Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Νικόλ. Ἀνδρεκόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Γεώρ. Παππανικολάου	
Π. Δελιγιάννης	
Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Ναταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ Πανοπριστόπουλος	Ν.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.

Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λευκᾶς Στέφανος	Ν.
Εὐς. Σπυρίδωνος	
Ῥάγας Παλαμίδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	Ν.
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Νικόλ. Τσαλακώστας	
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	Ν.
Γεώργιος Μπάνης	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Παν. Παππαδιαμαντόπ.	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.
Ἐμ. Λαζάρου Ὀρλώφ	
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Λ. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατζίσκος	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάννης Τασσαῖος	
Μάρκος Βιτάλης	
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Προκειμένης ἔπειτα τῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ συζητήσεως, λαβόντες τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεων ἀντικειμένου, παρενέβαλεν, ὅτι καὶ πολλὰ ἄλλα ἐρρέθησαν περὶ τούτων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν καὶ μνεία διαφόρων βουλευτικῶν ἀποφάσεων ἐγένετο, δι' ὧν συσταίνεται ἡ ἀνάγκη τῆς ταχείας ἐκδόσεως νόμου·

ταῦτα δὲ πάντα ἐκτυλίσσων ὁ πρῶτος ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγορεύσας, ἐπεμαρτυρήθη καὶ ἀνέγνω τὰ πρακτικὰ ἀμφοτέρων τῶν περιόδων· τὰς παρατηρήσεις δ' αὐτοῦ καὶ πολλαὶ μὲν ὑπεστήριξαν ἄλλοι, ἰδίως δέ τις ὅστις, ἀντικρούων τοὺς ἐναντίους, ῥητῶς εἶπεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νόμον ἀφ' ἑαυτοῦ, διότι ἄλλως, ἀντιβαῖνον εἰς τὰς βουλευτικὰς ἀποφάσεις, εὑρίσκεται εἰς πλήρη μετὰ τῆς βουλῆς ῥῆξιν. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐπρέσβευσε τοὐναντίον, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν τοιαύτην εἰσαγωγήν, διότι δύω πηγαὶ χορηγίας συντάξεων ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι· α') ἡ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, καθ' ὃν τοσαῦτα ἀπεκτήθησαν δικαιώματα, καὶ β') ἡ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ὅστις ἐγγράσει ὑπηρετῶν ἔχει, κατὰ τὰ ψηφίσματα, τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, ὅπερ, ἐλεύθερον τοῦ παρελθόντος, σχετίζεται μὲ τὸ μέλλον, ὁ ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη, ἐπειδὴ, ἀφ' ἧς κατέστη τὸ ἔθνος, δὲν ὑρίσταντα ι ἀξιώσεις τοιαῦται· ἐπίσης δὲ καὶ διὰ τὰς ἐκ τοῦ ἀγῶνος συντάξεις περιττὴ ἡ κατάρτισις νόμου, διότι κεῖνται ἤδη τὰ περὶ τούτων διατάγματα, πλήρη ἔχοντα ἰσχὺν νόμου· ἀπέναντι δὲ τῶν ἀντιθέτων διϊσχυρισμῶν τούτων διελύθη τότε τὸ σῶμα, ὅπως ἐμφανισθὲν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον πληροφορήσῃ αὐτό, ἐὰν μέλλῃ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νόμον. Πρὸ τούτου λοιπὸν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ὁρίσῃ τὸ σῶμα τὴν αἰτησιν αὐτοῦ, λέγον, ὅτι τὰ περὶ συντάξεων τεθειμένα τοιαύτην τινὰ πάσχουσιν ἔλλειψιν, ἣν μόνον τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἐπανορθώσῃ· ἀνάγκη δ', ὡς εἶπε, νὰ ὁρισθῇ τοῦτο, καθ' ὅσον δύναται ἴσως νὰ εἴπῃ ἡ κυβέρνησις ὅτι, καὶ ἂν δὲν ἀναγνωρίζωνται ὑπὸ τῆς βουλῆς ὡς ἰσχὺν νόμου ἔχοντα τὰ διατάγματα, περιττὴ πάλιν ἡ τοῦ νόμου εἰσαγωγὴ, διότι κεῖνται ἄλλοι ἀρχικοὶ νόμοι, οἱ ἐκ τῶν ψηφισμάτων πηγάζοντες, ὧν περ τοὺς ὁρισμοὺς ἐκτελοῦσι τὰ διατάγματα. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἕτερόν τι δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα δὲν ἐμποδίζουσι τὴν βουλὴν νὰ προτείνῃ αὐτὴ τὸν νόμον· διότι ὑπάρχει μὲν διάταξις συνταγματικὴ, πᾶσαν τὴν ἄνευ νόμου σύνταξιν ἐμποδίζουσα, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς προϋπάρξεως νόμου· ἑτέρα δέ τις διάταξις λέγει, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ σώματα ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὔξησις λόγῳ συντάξεων ἢ ἀμοιβῶν, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἀποκλείει τὰς βουλὰς τοῦ κανονίζειν γενικὰ δικαιώματα, καθ' ὅσον δὲν ἐπιφυλάττει τοῦτο ἀλλοῖ εἰδικοὶ νόμοι τοὺς προϋπολογισμούς. Ἐπειδὴ

λοιπὸν οὐ μόνον δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀρίησιν εἰς τὸ σῶμα τὴν τοῦ νόμου εἰσαγωγήν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐρωτήσῃ ἂν ὁ νόμος οὗτος θέλῃ ἀποβλέπει τὸ παρελθὸν ἢ τὴν τοῦ μέλλοντος ἀμοιβήν, ἐπάναγκες θεωρεῖ νὰ ὁρισθῶσιν, ὡς εἶπε, ταῦτα, ὅπως ἡ βουλὴ ἀπαντήσῃ εὐστόχως.

Πρὸς ταῦτα παρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι δὲν πρέπει ἐκ τοιούτων εἰκασιῶν ὁρμωμένη νὰ σκέπτηται ἡ βουλὴ ἀκαίρως· καὶ ὅτι πρέπει νὰ διαδηλωθῇ πρῶτον ἡ τῆς κυβερνήσεως γνώμη, μεθ' ἣν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὰ δέοντα.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθέντος ψηφίσματος, ὁ μὲν ὑπουργὸς ἀπερρήνατο, ὅτι παραδέχεται τὰ ὑπ' ἐκείνης προταθέντα· βουλευτὴς δέ τις ἐξέθηκεν, ὅτι, κατὰ τοὺς περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων ψηφιζομένους ἐτησίους νόμους, δύω τινὰς φέρει ὑποχρεώσεις τὸ ὑπουργεῖον, νὰ εἰσάγῃ εἰς τὴν βουλὴν ἐντὸς τεταγμένης προθεσμίας τὸν τοῦ ἔτους ἀπολογισμόν, καὶ νὰ φέρῃ προσέτι ἐντὸς ἄλλης προθεσμίας εἰς αὐτὴν τὴν προσωρινὴν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ ἔτους κατάστασιν πρὸς πληροφορίαν της. Ἐπειδὴ δ', ὡς ἐκ τῆς ἐκθέτεως δηλοῦται, πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀπολογισμῶν ὑπάρχουσί τινα πρόσκομματα, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν κατωρθώθη ἔτι ἡ τῶν ἀπολογισμῶν τακτικὴ κατ' ἔτος εἰσαγωγὴ, μ' ὅλον ὅτι τὸ ἐκ τῆς προεξελέγξεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου πρόσκομμα δὲν εἶναι πάνυ ἰσχυρὸν ὡς μαρτυροῦν ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν κατὰ παράβασιν τῶν διαταξεων τοῦ Συντάγματος· διὰ τοῦτο δύναται μὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ προβάλῃ αὐτὰ δικαιολογούμενον ἐπὶ τῇ μὴ εἰσαγωγῇ τῶν ἀπολογισμῶν, οὐδένα ὅμως δύναται νὰ φέρῃ λόγον ἐπὶ τῇ μὴ εἰσαγωγῇ τῶν προσωρινῶν καταστάσεων ἐντὸς τοῦ τεταγμένου χρόνου, λίαν ἀναγκαίων πρὸς κατάγνωσιν τῶν πραγματικῶν τοῦ κράτους ἐσόδων.

Ἐξέθηκε δὲ καὶ τις ἐκ τῶν ἀποτελεσάντων τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ὅτι, ἂν ἡ συζήτησις ἐγίνετο ἐφ' ἑκάστου τῶν χωρίων τῆς ὑποβληθείσης ἐκθέσεως, ἤθελον ἀναπτυχθῇ βεβαίως σπουδαῖα ἀντικείμενα· μὴ γενομένης ὅμως ἤδη τοιαύτης, ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθέντα, ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, περιορίζεται νὰ καταδείξῃ ὅτι δύω τινὲς λόγοι προϋκάλεσαν τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν γνώμην περὶ ἀπορρίψεως τῶν νομοσχεδίων· α.) ἡ ἀνάγκη νὰ προεξελεγχθῇ ὁ ἀπολογισμὸς ὑπὸ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἵνα μὴ ἡ βουλὴ ἐξενέγκῃ ἀπόφασιν, ἀντιτιθεμένην εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ἐξενεχθησομέ-

νην· Ε') ἡ κατὰ τὸ 1844 ἔλλειψις προϋπολογισμοῦ, ἐξ ἧς καὶ οὗτος ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πρὸ τοῦ 1844 ἕως τοῦ 1833 ἐτῶν, καθ' ἃ δὲν ἐδόθη ἀπολογισμός, καὶ δι' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινε νὰ παραπέμψῃ καὶ τοῦτον εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ὅλης δωδεκαετοῦς περιόδου. Καὶ ὅτι συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος περὶ τῆς ἀνάγκης, ἵνα τακτικῶς φέρωνται εἰς τὴν βουλὴν αἱ προσωρινὰι καταστάσεις, ὅπως μὴ ᾖ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ κράτους καταστάσεως.

Ἀλλ' εἰς μὲν παρετήρησεν ὅτι ἡ πολλάκις ἐξενεχθεῖσα ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπιθυμία, περὶ τῆς ταχείας τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξελέγξεως, ἠνάγκασε τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ ἔργον της, γνωμοδοτοῦσα τὴν ἀπόρριψιν τῶν νομοσχεδίων, διότι δὲν προεξηλέγχθη ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁ ἀπολογισμός· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ προεξέλεγξις αὕτη εἶναι ἀναγκαία, ἵνα κατόπιν δυνηθῇ καὶ ἡ βουλὴ νὰ ἐκφέρῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ ἤδη τὸ σῶμα τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάγκην μόνην ταύτην ἀρκούμενον νὰ ἀποστείλῃ αὖθις τὸν ἀπολογισμὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀποφαινόμενον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προεξελέγξεως. Καὶ ὅτι ἐντεῦθεν οὐδὲ τὸ προταθὲν ψήφισμα πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ οὐδ' ἄλλο τι νὰ πράξῃ, ἀλλὰ νὰ ἀναβάλῃ μόνον τὴν τοῦ ἔργου διεξαγωγὴν, ἕως ἂν προεξελέγξῃ αὐτὸ τὸ συνέδριον, ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς ἐννόει διὰ τῆς συγκαταθέσεώς του εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθέντα.

Ἄλλος δ' ἐξεθηκεν ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ συνεδρίου προεξέλεγξις τοῦ ἀπολογισμοῦ δὲν εἶναι πάντοτε ἀναγκαία, ὡς ὅταν τακτικῶς οἱ προϋπολογισμοὶ ἐπεψηφίσθησαν, ὅτε καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν ἐτῶν ἐκείνων, ἄνευ τῆς προεξελέγξεως ταύτης, δύνανται νὰ ἐξελεγχθῶσιν ὑπὸ τῆς βουλῆς· διότι ἄλλο μὲν τὸ ἐπ' αὐτῶν ἔργον αὐτῆς, ἄλλο δὲ τὸ τοῦ συνεδρίου. Καὶ ὅτι τὴν τῆς προεξελέγξεως ἀνάγκην ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ἀναγνωρίζει ἐξαιρετικῶς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀπολογισμοῦ, μὴ ὑπάρχοντος ἐψηφισμένου κατὰ τὸ ἔτος 1844 προϋπολογισμοῦ.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα ἀληθεύουσιν ἔτι μᾶλλον, καθόσον ἄλλως δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐφικτὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, τὴν ἐτησίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξέλεγξιν ἐπιβάλλοντος· διότι οὐδέποτε ἤθελε κατορθωθῇ νὰ ἐξελέγχηται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ὁ ἀπολογισμός, ἀφ' οὗ τοῦτο ἀπὸ

τῆς συστάσεώς του ἔτι οὐδὲν ἔπραξε, μηδόλως δικαιῶσαν τὸν ἑαυτοῦ προορισμόν.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ὁ πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐρωτηθεὶς ποτε περὶ τῆς βραδύτητος τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀπολογισμῶν, εἶπεν, ὅτι ἐκ σκοποῦ δὲν εἰσάγει αὐτοὺς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ἴδῃ ἂν ἡ βουλὴ θέλῃ ἐξελέγξει τὸν ὑποβληθέντα εἰς αὐτὴν καίτοι μὴ προεξηλεγμένον ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἀπολογισμὸν τοῦ 1844, καὶ ὑποβάλῃ κατόπιν καὶ τοὺς ἄλλους ἐὰν ἡ βουλὴ δὲν κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν προεξέλεγξιν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία τις περὶ τοῦ ὅτι ἡ βουλὴ δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξελέγξεως, καὶ πρὶν ἢ τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον ἐξελέγξῃ αὐτὸν· διότι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐργασία αὐτῆς, ἐξεταζούσης ἂν αἱ γενόμεναι δαπάναι ἐγίνοντο κατὰ τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφισθείσας πιστώσεις, διαφέρει ὅλως τῆς τοῦ συνεδρίου, ἐξεταζόντος μόνον ἂν ἡ τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων χρῆσις ἐγένετο κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ διατάγματα· ἄλλως τὰ δημόσια συμφέροντα ἔμελλον νὰ διατρέξωσι κίνδυνον οὐ τὸν τυχόντα, καὶ μάλιστα ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα καθίσταται δυσχερὴς ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξις, διότι τότε οἱ ἀπολογισμοὶ ἤθελον εἰσάγεσθαι καὶ ἐξελέγχεσθαι μετὰ πολλὰ ἔτη. Ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσαχθεῖσα ἔκθεσις περὶ δύω τινῶν πραγματεύεται, διαφόρων ὅλως ἀλλήλοις, περί τε τῶν λ/σμῶν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ἀπὸ τοῦ 1833—1843, καὶ περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1844· τούτων δ' οἱ μὲν πρῶτοι ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν βουλὴν πρὸς γνῶσιν μόνον αὐτῆς, ὁ δὲ δεύτερος κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐπιβαλλόμενον εἰς τὸ ὑπουργεῖον καθῆκον πρὸς ἐξέλεγξιν· ἄλλως τε τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους τούτου ἐπανειλημμένως ἡ βουλὴ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ὑπουργείου, διότι, ψηφισθέντος κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος τοῦ Συντάγματος καὶ μὴ γινομένων πλέον τῶν πληρωμῶν διὰ διαταγμάτων ὡς πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐγίνετο, εἶχε πρὸς τὸ καθῆκον καὶ συμφέρον ἔτι νὰ καταδείξῃ τὴν ἐκ τῆς νέας πολιτικῆς πορείας ἐπιγενομένην οἰκονομίαν, καίτοι μὴ ὑπάρχοντος κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο προϋπολογισμοῦ. Ὅτι ἐπαινῶν ἀφ' ἑνὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, ὡς μετὰ ζήλου ἐπ' αὐτοῦ ἐργασθεῖσαν καὶ διὰ πολλῶν κόπων τὴν ἑαυτῆς ἔκθεσιν παρασκευάσασαν, ὀφείλει ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπὶ τῶν ὑπ' ἐκείνης προταθέντων, καὶ τοι ἀμφιβάλλων περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς ἐκ τῶν

φαινομένων προκαταλήψεων ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ δὲ γνώμη αὐτοῦ εἶναι ὅτι ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐπιληφθῇ τῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξελέγξεως, καὶ νὰ μὴ παραπέμψῃ αὐτὸν κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προταθέντα εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον· διότι δὲν ὑπῆρξε μὲν ἀληθῶς κατὰ τὸ **1844** ἔτος προϋπολογισμός, καὶ ἐντεῦθεν ὑπετίθετο δυσχερὴς ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξις, εὐκολύνεται ὅμως ἐκ τῶν κατὰ μῆνα ἐκδιδομένων τότε μηνιαίων πιστώσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐνετέλλοντο αἱ πληρωμαί, περιεχουσῶν κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τὴν ἀνάλυσιν πασῶν τῶν δαπανῶν τοῦ κράτους, πρὸς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ παραβληθῶσι τὰ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ κατακεχωρισμένα ἔξοδα. Ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιγενομένη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δυσχέρεια περὶ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξιν ἐκλείπει οὕτως, ἂν δυσχέρειαι ἄλλαι ἀπηντῶντο περὶ τὴν ἐξελεγξιν ἐκ τῶν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν ὑπαρχουσῶν τυχὸν ἀταξιῶν, καὶ αὗται ἐδύναντο νὰ ὑπερβληθῶσι, ζητούσης καὶ λαμβανούσης τῆς ἐπιτροπῆς ἐφ' ἑκάστης πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου, παραπλησίως ὡς πράσσει καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐνίοτε καὶ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ἀπαντωμένων ἀταξιῶν, γνωμοδοτούσης δὲ μετὰ τὰς πληροφορίας ταύτας τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν ἂν καλῶς εἶχον ἢ τὴν ἀπόρριψίν των ἐν ἐναντίᾳ περιστάσει. Ὅτι ἄλλως πράττοντες, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην γνώμην, οὐ μόνον τὸ καθῆκον ἡμῶν παρορῶμεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πολλάκις δηλωθεῖσαν ἐπιθυμίαν ἡμῶν περὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου δὲν ἐκπληροῦμεν. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα, μηδόλως προτιθέμενος νὰ κατακρίνῃ διὰ τοῦτο κατά τι τὴν ἄλλως ἀξιέπαινον ἐπιτροπήν, παρακαλεῖ αὐτήν τε νὰ συγκατεθῇ εἰς τὴν γνώμην ταύτην, καὶ τὴν βουλὴν νὰ ἐγκρίνῃ αὐτήν.

Παρατηρήσαντος δὲ μέλους τινὸς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν προέβη εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν ἀπαντηθεισῶν ἀταξιῶν, ζητοῦσα ἐφ' ἑκάστης αὐτῶν τὰς προσηκούσας πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου· διότι ὑπέλαβεν ὅτι αὗται δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ὅλως πισταί, ὡς διδόμεναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ὑπουργείου τοῦ ὑπευθύνου ἐπὶ ταῖς ἀταξίαις ταύταις. Αἱ δὲ περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπάρχουσαι ἀταξίαι ἦσαν ὅλως ἀνυπέρβλητοι· διότι ἐδύνατο μὲν νὰ παραβληθῇ τὸ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ σημειούμενον ὁλικὸν ποσὸν τῆς δαπάνης ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὑπουργείων πρὸς τὰς χορηγηθείσας αὐτοῖς πιστώσεις διὰ τῶν μηνιαίων πιστώσεων, οὐδεμία ὅμως ἐδύνατο νὰ γενῇ ἐξέλεγξις

τῶν λεπτομερειῶν ἑκάστου τῶν δαπανηθέντων ὁλικῶν ποσῶν, ἀφ' οὗ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ δὲν σημειοῦνται κατ' ἄρθρα καὶ κεφάλαια αἱ δαπάναι ὑπουργείων τινῶν, ὡς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν, ἀλλὰ μόνον τὸ ὁλικὸν αὐτῶν ποσόν. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπή, ἰδοῦσα τὸν ἀπολογισμὸν οὕτως ἀτάκτως συντεταγμένον, καὶ εὑροῦσα αὐτὸν ὑπαγόμενον ὅλως εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπὸ τοῦ **1833—1843** λογαριασμῶν διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἔλλειψιν προϋπολογισμοῦ, εὐλόγως ἔκρινε νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τοῦτον εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων· διότι ἄλλως, ἂν ἐξήλεγχε καὶ ἐνέκρινεν αὐτὸν, ἐπερίττευε πλέον ἡ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐξέλεγξις. Καὶ προτείναντος ἐπὶ τούτοις τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω ἐπὶ τούτου συζητήσεως, ἵνα μετὰ τὰ λεχθέντα σκεφθῶσιν οἱ βουλευταὶ ὡρίμως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σπουδαίου ἀληθῶς ἀντικειμένου.

Ἡ βουλὴ ἐνέκρινε τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΓ'.

Τῆς 21 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ ὥραν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν τὰς συντάξεις ἀφορώντων ἐκκρεμῶν ζητημάτων, καὶ κατὰ ταύτην ἐξέθηκέ τις, ὅτι, παρεξηγηθείσης ἐκφράσεώς τινος, τὴν ὁποίαν προχθὲς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀγορεύων ἀπήγγειλεν, ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ ὅσα τότε εἶπεν, ἵνα ἄρῃ τὰς διαστροφὰς τῆς ἐννοίας τῆς ἀγορεύσεώς του ἐκείνης, τὰς ὁποίας τινὲς θεραπεύοντες τὸ ὑπουργεῖον ἔσπευσαν νὰ κάμωσιν. Ὅτι,

ἀγορεύων προχθὶς, εἶπεν, ὅτι τὰ περὶ συντάξεων ἀπησχόλησαν τὴν βουλὴν καθ' ὅλας τὰς παρελθούσας συνόδους, εἰς σπουδαίας συζητήσεις προαγαγόντα αὐτήν· συνεπεία δὲ τούτων ἡ βουλὴ ἔκρινεν ἔκτατε ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγὴν νόμου περὶ αὐτῶν, τὴν ὁποίαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀπήτησεν, ἐπανειλημμένως πρὸς τοῦτο τάξασα εἰς αὐτὸ προθεσμίας. Εἰπόντος ὅμως κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν συγκατατίθεται ἵνα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἰσαγάγῃ, καὶ κρίναντος ἀναγκαίαν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τότε ἕως τὴν σήμερον, ἵνα καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν συνεννοηθῇ καὶ ἴδῃ ἂν καὶ οὗτοι τὴν αὐτὴν περὶ τούτων ἔχωσι γνώμην, οὗτος τότε, θέλων νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν καθιστερημένην ἀληθῶς ἀνωφελῆ περαιτέρω συζήτησιν, εἶπεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ζητηθεῖσα τότε ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως εἶναι ἀληθῶς ἀναγκαία, ἵνα γνωσθῇ ἂν τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξενεχθεῖσαν γνώμην ἔχῃ καὶ τὸ ὑπόλοιπον ὑπουργεῖον. Καὶ τότε, ἂν μὲν οἱ προσελευσόμενοι ὑπουργοὶ ἐπαγγελθῶσι νὰ εἰσαγάγωσι τὸν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀπαιτηθέντα νόμον, αἴρεται πᾶσα μεταξὺ βουλῆς καὶ ὑπουργείου διάστασις· ἂν δὲ καὶ οὗτοι συμφωνῶσι μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ εἴπωσιν ὅτι δὲν θέλουσιν εἰσαγάγει τὸν νόμον τοῦτον, οἱ ὑπ' αὐτῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κρίσεώς των ταύτης προταθησόμενοι λόγοι ἢ θέλουσι πείσει τὴν βουλὴν, καὶ τότε παύει πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, παραιτουμένης τῆς βουλῆς ἀπὸ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης· ἢ δὲν θέλουσι πείσει αὐτὴν, ὅτε πάλιν, ἐπιμενούσης ἀφ' ἑνὸς τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ νόμου, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν περὶ τοῦ περιττοῦ τοῦ νόμου τούτου κρίσιν, ἐπέρχεται ἡ συνταγματικὴ λύσις τῆς διαστάσεως ταύτης. Καὶ ὅτι, ἀγορεύων τότε, δὲν ἐπρόβαλεν εἰς τὴν βουλὴν ἵνα διεξαγάγῃ τὸ προκείμενον περὶ συντάξεων ζήτημα ὡς ὑπουργικόν· ἀλλ' εἶπε μόνον, ὅτι αἱ βουλαὶ ἐθεώρησαν αὐτὸ καθ' ὅλας τὰς παρελθούσας συνόδους ὡς σπουδαῖον. Ἀπέσχε δὲ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος, ἐπιφυλαξάμενος τοῦτο νὰ πράξῃ κατὰ τὴν πρὸς λύσιν αὐτοῦ γεννησομένην οὐσιαστικὴν συζήτησιν· διότι συναισθάνεται ἐν ἑαυτῷ τὴν γενναιότητα νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν καιρῷ τότε, ὑπείκων εἰς μόνας τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἑαυτοῦ συνειδήσεως.

Ἐπιλαβόμενος τοῦ προτεθειμένου ζητήματος ἐπῆγεν ἕτερος, ὅτι τὸ περὶ συντάξεων ζήτημα πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο τινὰς κατηγορίας· καὶ εἰς τὴν πρώτην μὲν τούτων νὰ ὑπαχθῶσιν αἱ πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος ἀπονεμηθεῖσαι συν-

τάξεις, εἰς τὴν δευτέραν δὲ αἱ ἐπὶ τὸ μέλλον χορηγητέαι. Ὅτι πρὸ τῆς μεταβολῆς ἡ εἰς τρεῖς ἰδίας δυνάμεις διανεμημένη ἤδη νομοθετικὴ ἐξουσία ἀνῆκεν εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, ὅστις, ἐν τῇ νομοθετικῇ ταύτῃ ἐξουσίᾳ, ἐξέδιδε διατάγματα, ὧν πλεῖστα ἐκ τῆς ἐκυτῶν φύσεως εἶχον ἰσχὺν νόμου, ὡς ἀπονέμοντα δικαιώματα διάφορα ἀναφαίρετα, οἷα τὰ τῆς ἰδιοκτησίας, τῶν προικίσεων, τῶν περὶ ὧν πρόκειται συντάξεων καὶ τῶν τοιούτων· τὰ ἀπονείμαντα δὲ τὰς συντάξεις διατάγματα ταῦτα ἔταττον συγχρόνως καὶ ὅρους τινὰς, τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἀφορῶντας· ὡς ἐπὶ μὲν τῶν χηρῶν, τὴν εἰς τὴν χηρείαν ἐμμονὴν των καὶ τὴν ἐντὸς τοῦ κράτους κατοίκισιν, ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν τὴν μὴ ἀποκατάστασίν των, ἐπ' ἄλλων δ' ἀτόμων ἀπένεμον ἰσοβίους συντάξεις. Ὅτι τὰ διατάγματα ταῦτα οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ νόμοι, χορηγήσαντες δικαιώματα ἀναφαίρετα· τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, οὐδενὸς ἄλλου χρήζομεν νόμου, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 54 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, οὐδὲ δύναταί ποτε ἡ τῶν διαταγμάτων τούτων ἐκτέλεσις ὡς νόμου ἰσχὺν ἐχόντων νὰ ἀνασταλῇ, οὐδὲ ταῦτα διὰ τοῦ νέου νόμου νὰ μετατραπῶσιν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐξηκολούθει ἡ κυβέρνησις νὰ ἐντέλληται τὴν τῶν συντάξεων τούτων πληρωμὴν, διότι τοῦτ' ἐστὶν ἡ τῶν ἀπονειμάντων αὐτὰς διαταγμάτων ἐκτέλεσις, καὶ οὐδέποτε ἐδύνατο νὰ ἀποτραπῇ τούτου ἐκ τῆς θελήσεως μόνης τῆς μιᾶς τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων. Ἀλλὰ, γενομένης ποτ' ἀντιρρήσεως εἰς ταῦτα, καὶ ὑποστηριχθέντος ὑπό τινων ὅτι τὰ διατάγματα ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἀπῃτεῖτο νέος νόμος πρὸς κύρωσιν αὐτῶν, οἱ τότε ὑπουργοὶ δὲν ἀντέκρουσαν δυστυχῶς τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ συναινέσαντες προθεσμίας ἐζήτησαν πρὸς παρουσίασιν αὐτοῦ· ἡ δὲ βουλὴ, ἕνεκα ἀφ' ἑνὸς μέρους ἀνεγνώριζε τὴν ἰσχὺν τῶν διαταγμάτων, διότι ἄνευ τούτου οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ ἐπιτρέψῃ πληρωμήν τινα κατὰ συνέπειαν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου ἐπέμενε δυστυχῶς καθ' ὅλας σχεδὸν τὰς συνόδους, ὡς καὶ εἰς αὐτὰς ὢν καὶ αὐτὸς ἀποτελεῖ μέρος, εἰς τὴν σφαλερὰν, πρέπει νὰ τὸ εἴπῃ, ἰδέαν τοῦ ν' ἀπαιτῇ νέους νόμους ἀντὶ τῶν ὑπαρχόντων διαταγμάτων, ἅπερ οὐδόλως ἐθεώρησε συμβιβαζόμενα μὲ τὸ 54 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως, ἀναγνωρίζων ἤδη τὸ πολλάκις ἐπαναληφθὲν λάθος, ἐξ οὗ οὐδ' ἑαυτὸν ἐξαιρεῖ, δὲν βλέπει οὐδεμίαν ἀνάγκην νέου νόμου, ἐπειδὴ τὰ διατάγματα εἶναι νόμοι κατὰ τὸ ἀνωτέρω 54 ἄρθρον. Λέγων ὅμως ταῦτα δὲν ἀποκρούει τὸ νὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαία ἐπιθεώρησις τῶν συνταξιοδοτουμένων· διότι, ἐνδέχεται, πολλοὶ τούτων

ν' ἀπώλεσαν τὰ προσόντα ἅπερ τὰ διατάγματα ταῦτα ὁρίζουσι, καὶ πρέπει ὡς τοιοῦτοι νὰ ἐξαιρεθῶσιν· ἀλλ' ἡ ἀναθεώρησις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ διοικητικῶς διὰ τοῦ ὑπουργείου, πρὸς τὸ ὁποῖον πᾶς τις τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ ἀνακοινώσῃ οἵας ἔχει πληροφορίας περὶ συνταξιούχων ἀπολεσάντων τὰ προσόντα αὐτῶν. Ἐνεγκὼν δὲ τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας τῶν συντάξεων κατηγορίας, ἤτοι τῆς τῶν χορηγητέων μετὰ τὴν μεταβολήν, ἐξέθηκεν, ὅτι οὐ μόνον οἱ μέχρι τοῦδε λαβόντες συντάξεις, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀδίκως παραλειφθέντες, καὶ οἱ προσκτησάμενοι τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα δι' ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν πατρίδα, δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τοιαύτας· ἀπαιτεῖται ὅμως πρότερον νὰ κανονισθῶσι διὰ νόμου τὰ πρὸς σύνταξιν δικαιώματα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μὲν βουλὴ τὸν νόμον τοῦτον ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ὑπουργείου, τοῦτο δὲ δὲν συναινεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τοιοῦτον, δύναται νὰ πληρωθῇ τὸ κενὸν, προτείνοντός τινος τῶν βουλευτῶν αὐτὸν, ἀφ' οὗ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 17 τοῦ Συντάγματος οὐδὲν πρὸς τοῦτο παρεντίθησι πρόσκομμα, τὰς πρὸς ἀτομικὸν ὄφελος προτάσεις ἀπαγορεύουσα οὐχὶ δὲ καὶ τὰς πρὸς κανονισμὸν δικαιωμάτων, οἷα ἡ τοῦ νόμου τούτου. Καὶ ὅτι, μετὰ τὴν τοῦ νόμου τούτου κατάρτισιν, τὸ ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸν, προτείνον ἑκάστοτε εἰδικὸν νομοσχέδιον, πρὸς ἀπονομὴν συντάξεων εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀπέκτησαν τὰ διὰ τοῦ γενικοῦ νόμου διαγραφόμενα προσόντα πρὸς σύνταξιν.

Μετά τινα τῶν βουλευτῶν, παρατηρήσαντα, ὅτι οὐδέποτε ἡ βουλὴ ἐθεώρησεν ὡς μὴ ἔχοντα νόμου ἰσχὺν τὰ διατάγματα, δι' ὧν ἀπενεμήθησαν αἱ πρὸ τῆς μεταβολῆς χορηγηθεῖσαι συντάξεις.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, μαθὸν τὰς περὶ συντάξεων προγενομένας συζητήσεις, κατενόησε τὴν προκαλέσασαν αὐτὰς αἰτίαν· ἐφ' ᾧ ἤδη μέλλει νὰ δώσῃ ἐξήγησιν, τῇ συναινέσει ὅλου τοῦ ὑπουργείου τοῦ ὁποίου καὶ οὗτος μετέχει, ἥτις θέλει καταπαύσει πᾶσαν μεταξὺ ὑπουργείου καὶ βουλῆς φιλονεικίαν. Ὅτι ἠγόρευσέ τις πρότερον περὶ ὑπουργικοῦ ζητήματος· ἀλλὰ τὸ ζήτημα, ὡς ἠννόησεν αὐτὸς, δὲν εἶναι τοιοῦτον, οὐδὲ θέλουσιν ἐλθεῖ ποτε εἰς ῥῆξιν ἥ τε βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, προκειμένων τῶν ἀληθῶν τοῦ ἔθνους συμφερόντων· διότι ἥ τε βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ πολλῶν ἀπέδειξαν, ὅτι τὰ αὐτὰ σκέπτονται καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιθυμοῦσιν, ὅτε τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους ὑπὸ συζήτησιν τίθενται. Ὅτι αὐτὸς, καὶ ὡς Γερουσιαστὴς πρότερον ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην νομοσχεδίου,

ἵνα τὰ περὶ τούτου ἐρεισθῶσιν ἐπὶ ἑδραιοτέρων βάσεων, καὶ ὡς ὑπουργὸς ἤδη τὴν ἀπαίτησιν ταύτην δέχεται· ἀλλὰ ἡ τοῦ νομοσχεδίου παρασκευὴ δὲν ἦτον εὔκολος οὐδὲ ἔργον βραχέος χρόνου, ἀφ' οὗ μάλιστα πρὸ μικροῦ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἀνέλαβε τὴν τῶν πραγμάτων διεύθυνσιν, καὶ, ἅμα ἀναλαβὸν μάλιστα αὐτὴν, ἠναγκάσθη νὰ ἀσχοληθῇ περὶ σπουδαῖα ἄλλα καὶ σοβαρὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα καὶ μόνα ἀπορροφῶσιν ἔτι τὴν προσοχὴν αὐτοῦ· εἰς δὲ τὴν ἀνάγκην ταύτην πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ μήπω εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου τούτου. Ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι παντάπασιν ὑπουργικὸν, διότι τοιαῦτα εἰσὶ τὰ περὶ ἀρχῆς νομοσχεδίου τινός, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς ὑπό τινων ἐκτιθεμένης ἀνάγκης πρὸς πρότασιν τοιούτου, ἀφ' οὗ τὸ πρὸς πρότασιν νόμου δικαίωμα ἀπεδόθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐπίσης καὶ εἰς ἕκαστον τῶν βουλευτῶν. Ὅτι τῶν μὲν ὑπαρχουσῶν ἤδη συντάξεων ἡ πληρωμὴ δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, διότι καὶ κεκτημένα δικαιώματα θέλουσι προσβληθῇ, καὶ ὁ διδόμενος νῦν ἄρτος εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν, ἐλπιζόντων εἰς μόνην τὴν διδομένην αὐτοῖς σύνταξιν· περὶ δὲ τοῦ ὑποβλητέου νόμου, τὸ ὑπουργεῖον σκέπτεται νὰ προβάλῃ αὐτὸν εἰς περιστάσεις μᾶλλον αἰσίας. Καὶ ὅτι ἡ ὑπό τινος τῶν ὑπουργῶν ἐξενεχθεῖσα κατὰ προηγηθεῖσαν τινὰ συνεδρίασιν γνώμη δὲν εἶναι ἡ κοινὴ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἡ ἰδία ἐκείνου πεποίθησις, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐφέρῃ ἐν καιρῷ κατὰ τὴν συζήτησιν, πρὸς φωτισμὸν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· διότι καὶ τὰ ὑπὸ βουλευτῶν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου προβαλλόμενα νομοσχέδια οὐδέποτε δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν οὕτω τέλεια, ὥστε νὰ μὴ χρήζωσι συζητήσεως, ἀλλ' ὡς ἔργα ἀνθρώπων δι' αὐτῆς πάντοτε τελειοποιοῦνται. Συνεπέρανε τέλος ὅτι δὲν προετέθη ποτὲ τὸ ὑπουργεῖον νὰ μὴ εἰσαγάγῃ τὸν νόμον τοῦτον, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ πρὸς πρότασιν αὐτοῦ δικαίωμα ἔχει καὶ αὐτὴ ἡ βουλὴ, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν προβάλλει αὐτὸν τὸ ὑπουργεῖον· ἀνέβαλε δὲ ἐπί τινα χρόνον τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ, ὑπεῖκον εἰς τὴν δυσχέρειαν τῶν περιστάσεων.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι οὐδ' ὑπουργικὸν οὐδὲ κοινὸν τυγχάνει τὸ ζήτημα, καθ' ἃ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων δηλοῦται· διότι, πραγματευόμενον περὶ τοῦ ἂν τὸ ὑπουργεῖον θέλῃ εἰσαγάγει ἢ οὔ τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον ἄλλως καὶ πᾶς τις τῶν βουλευτῶν νὰ προτείνῃ ἐδύνατο, ἐλύθη ἤδη ἐπαγγελθέντος τοῦ ὑπουργείου τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐν πολλαῖς

συνεδριάσεσι λόγος ἐγένετο περὶ τῆς εἰσαγωγῆς νομοσχεδίων, γενικοῦ τε καὶ εἰδικοῦ, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ πολλοὶ ἔφερον τὸν λόγον, εἰς τὸ αὐτὸ σχεδὸν ἀποληξάντες συμπέρασμα. Τούτων δ' εἷς μὲν ἐπραγματεύθη αὐτὸ ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν· ἄλλος δὲ, γενναιοφρόνως προσφερόμενος, μεγαλοδωρίαν ἐσυμβούλευεν εἰς τὸ ἔθνος πρὸς τοὺς ἀξίους συντάξεως· ἄλλος, κατειλημμένος ἐκ τῆς παρούσης τοῦ κράτους καταστάσεως, ἐζήτησε μόνον τὸ περιληψόμενον τοὺς συνταξιούχους εἰδικὸν νομοσχέδιον, καὶ τὴν δι' αὐτοῦ τῶν διδομένων συντάξεων ἀναθεώρησιν· καὶ ἄλλος τέλος, ἐντονώτερον διϊσχυριζόμενος, καὶ παραγνώρισιν καθηκόντων προσῆψεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ πνεῦμα ὀλίγωρον εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, καὶ ἄγνοιαν πραγματικὴν ἢ καὶ προπεποιημένην τῶν προηγηθέντων ἀπέδωκεν αὐτῷ. Ὅτι τότε αὐτὸς, ἔχων πληρεξουσιότητα καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν, εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ εἰσαγάγῃ τὸ εἰδικὸν περὶ τῶν πληρονομένων ἤδη συντάξεων νομοσχέδιον, καὶ ὅτι τοὺς μετὰ τῆς ἐκθέσεως ὑποβληθέντας εἰς τὴν βουλὴν καταλόγους τῶν τε συνταξιούχων καὶ τῶν τὰ χορηγήματα λαμβανόντων ἔφερε πρὸς ἱκανοποίησιν μόνον τῆς περιεργείας τῆς βουλῆς· εἶπε δὲ προσέτι, ὅτι ὑπάρχει καὶ ἕτερόν τι νομοσχέδιον, διαγράφον τὰ γενικὰ προσόντα τῶν πρὸς σύνταξιν δικαιουμένων, τὸ ὁποῖον ἐπιτροπὴ συσταθεῖσα ὑπὸ τοῦ παραιτηθέντος ὑπουργείου παρεσκεύασε, καὶ τὸ ὁποῖον, ὑπογραφὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐκείνου, ἐτέθη ὑπὸ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, ἵνα μετὰ τοῦτο εἰσαχθῇ εἰς τὰς βουλάς· ἐξήγησε δὲ τότε ὅτι αὐτὸς, θεωρῶν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἔχον ὄγκον πλείονα ἢ ὅσον αἱ παροῦσαι τοῦ δημοσίου ταμείου περιστάσεις ἐπιτρέπουσι, δὲν συναινεῖ νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸ, ἀγνοεῖ δ' ἂν οἱ ἄλλοι ὑπουργοὶ θελήσωσι νὰ τὸ προβάλωσιν. Ὅτι περὶ τοῦ γενικοῦ τούτου νομοσχεδίου ἐζήνεγκε τότε μόνην τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, μηδεμίαν παρὰ τοῦ ὑπουργείου λαβὼν ἐπὶ τούτου πληρεξουσιότητα· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ παροῦσα συζήτησις περὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον περιστρέφεται, ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῶσιν ἰδίᾳ πρῶτον τὰ περὶ τοῦ εἰδικοῦ νόμου καὶ κατόπιν τὰ περὶ τοῦ γενικοῦ, ὅπως ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης καταδειχθῇ ἡ ἀλήθεια· εἶναι δ' ἐπὶ μᾶλλον συζητήσεως ἄξια τὰ περὶ τοῦ εἰδικοῦ νομοσχεδίου, τοῦ τὰς ὑπαρχούσας συντάξεις ἀφορῶντος, διότι τὰ περὶ τούτου ἐφάπτονται μᾶλλον τῆς εὐαισθησίας καὶ τῶν συμφερόντων, ἐν ᾧ τὰ περὶ τοῦ γενικοῦ νομοσχεδίου, καίτοι συνεπτόμενα μετὰ πάντων, ὡς μὴ ἐφαπτόμενα ὅμως τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, εἰσὶν ἐπὶ μᾶλλον εὔλυτα. Ὅτι τὸ ζητούμενον γενικὸν

νομοσχέδιον βάσιν ἔχει τὴν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκ Σύρου βουλευταῦ καταδειχθεῖσαν προχθὲς ἀνάγκην τῆς κοινωνίας, ἵνα τὴν ἀρετὴν βραβεύῃ· διότι ἀληθῶς ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ, ὡς ὑπάρχουσιν οἱ τὰς ἀξιοποίνους πράξεις τιμωροῦντες νόμοι, πρέπει νὰ καταστα θῶσι καὶ οἱ τὴν ἀρετὴν βραβεύοντες· ἡ δὲ ἀνάγκη αὕτη ἀναφέρεται εἴς τε τὸ παρελθὸν, περιέχον τὰς θυσίας τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα διακινδυνευσάντων τὴν ἑαυτῶν ὕπαρξιν καὶ πολλαχῶς τὸ ἔθνος ὑπηρετησάντων, καὶ εἰς τὸ μέλλον. Καὶ τούτου μὲν ἡ ἀμοιβὴ εἶναι εὔκολος καὶ δυνατὴ, διότι αἱ καταπραχθησόμεναι γενναῖαι πράξεις θέλουσιν ὑπάρξει ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ θέλουσιν ἀναφαίνεσθαι βελτιουμένης ἀναλόγως καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους· τοῦ παρελθόντος ὅμως ἡ ἀμοιβὴ εἶναι δυσκατόρθωτος, διότι αἱ ἄξιαι ἀναμοιβῆς πράξεις δὲν θέλουσιν ἀναφανῆ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀλλὰ συσσωρευμέναι ἤδη τυγχάνουσι, ὁ δὲ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν ἐπιχειρήσων θέλει περιπέσει ὑπὸ δυσφόρητον βάρος, πλὴν ἂν θελήσῃ νὰ ἀραιώσῃ αὐτὰς κατ' ὀλίγον, ἕως ἂν προϊόντος τοῦ χρόνου κατορθώσῃ νὰ ἀμείψῃ πάσας. Ὅτι ἀληθῶς γενναῖα εἶναι ἡ γνώμη τῶν ἐκ Μαντινείας καὶ ἐξ Λίγίου προχθὲς ἀγορευσάντων βουλευτῶν, μηδόλως ἐπιδόντων εἰς τὰ ἑνώτα ἡμῖν μέσα, ἀλλ' ἐκ φιλανθρωπίας καὶ γενναιοφροσύνης συμβουλευσάντων νὰ ἀπονειμηθῇ ὁ ἐπιούσιος ἄρτος ἐπίσης πᾶσι τοῖς χρῄζουσιν αὐτοῦ· ἡ γνώμη ὅμως αὕτη, καίτοι ὑπαγορευομένη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας παντὸς, δὲν συνάδει ὅμως μὲ τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν· ὅταν δ' αἱ ἐξαιρέσεις, ἐπὶ τοσοῦτον ἐνισχυνθῶσιν, ὥστε νὰ ἐπιῤῥεάζωσι τὸν γενικὸν κανόνα, καθ' ὃν τρέπεται ἡ κοινωνικὴ τάξις, τότε πολλαπλασιαζόμεναι οὐ μόνον βαρύνουσιν ἐπὶ μᾶλλον τὴν κοινωνίαν ἀλλὰ καὶ ἐπιπροσθοῦσιν εἰς τὴν πορείαν αὐτῆς, καὶ ἀμηχανίαν καὶ σύγχισιν προάγουσιν· ἐφ' ᾧ αἱ μὲν ἐξαιρέσεις πρέπει νὰ διατελῶσιν ἐντὸς τοῦ περιωρισμένου κύκλου αὐτῶν, νὰ κυβερνᾷ δ' ὁ κανὼν καὶ ἡ τάξις, καὶ πᾶν τὸ τὴν διατήρησιν αὐτῶν ἐγγυώμενον μέσον, τοιοῦτον δὲ κατορθωθέντος καθίσταται ἐφικτὴ καὶ ἡ τῶν ἐξαιρέσεων ἐπέκτασις. Ὅτι διὰ ταῦτα, ἕως ἂν οἱ τὰ ἀνωτέρω συμβουλεύσαντες δὲν ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία κατέστησε πλήρη τὴν ἀναγκαίαν τάξιν, διὰ τοῦ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ἰσολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ διὰ τῆς προσκτήσεως τῶν ἄλλων ἀναγκαιούντων μέσων, οὐδέποτε θέλει συναινέσει ἵνα παραδειχθῇ τὴν γνώμην αὐτῶν· διότι, ὡς ἐξετέθη, φρονεῖ ὅτι πότε μόνον πρέπει νὰ δοθῇ ἡ εὐεργετικὴ αὕτη ὤθησις εἰς τὰ μέσα, ὅταν ταῦτα περισσεύσωσιν. Εὐλόγως ὄθεν τὸ ὑπουργεῖον

δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπαγγελθῇ τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου νομοσχεδίου, ἀφ' οὗ οὐ μόνον πρόωρον ἐθεώρει αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις. Ὅτι δὲν ἀπεδόθη εὐλόγως εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἄγνοια ἢ προσποίησις τῶν προηγηθεισῶν ἀποφάσεων τῆς βουλῆς, διότι αὗται εἰσὶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτῆς, τὸ δ' ὑπουργεῖον, κἂν τοι ἐκτιμῶν αὐτάς, δὲν ἐτόλμησεν ὅμως νὰ ἐκθέσῃ τὸ ἔθνος εἰς τοσαύτην ζημίαν· οὐδ' ἡ προσαρθεῖσα εἰς αὐτὸ παραγνώρισις καθηκόντων ἀληθεύει, διότι καθῆκον ὑποτίθησι πειθαρχικὴν ἱεραρχίαν καὶ βασίζεται εἰς καθεστῶτας νόμους διαγραφομένου ὑπ' αὐτῶν, οὐδὲν ὅμως τοιοῦτον ἔχει σχέσιν μὲ τὰ ἐν τῷ συντάγματι, δικαιώματα μόνον καὶ ὑποχρεώσεις διαγράφοντι. Οὕτω τὸ σύνταγμα ἀποδίδει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ δικαίωμα νὰ προβάλλῃ νομοσχέδια, πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κράτους· βαρύνει δὲ αὐτὸ μὲ ὑποχρέωσιν νὰ μὴ προβάλλῃ αὐτά, ἐὰν πολιτικαὶ ἀνάγκαι δὲν ἐπιτρέπωσι τὴν εἰσαγωγήν των· ἐπίσης δίδωσιν εἰς πάντα βουλευτὴν τὸ δικαίωμα νὰ προβάλλῃ γνώμην, ἵνα ψηφισθεῖσα ὑπὸ τῶν τριῶν νομοθετικῶν δυνάμεων κατασταθῇ ὠφέλιμος εἰς τὸ κράτος, βαρύνει δ' αὐτὸν μὲ ὑποχρέωσιν ἠθικὴν ἐὰν ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἐπιβάλῃ αὐτῷ τὴν γνώμην ταύτην. Ἡ ἐξάσκησις ὅθεν δικαιώματος δὲν ἀποτελεῖ παραγνώρισιν καθήκοντος, εἶαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον προσῆψαν, δυναμένου καὶ παντὸς βουλευτοῦ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ αὐτὸ δικαίωμα· οὐδὲ τὴν βουλὴν ὠλιγώρησε τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ὁ βουλευτὴς ἐκεῖνος εἶπε, ἐκ πολλοῦ ζήλου ὁρμώμενος καὶ ἐκ μεγάλου σεβασμοῦ πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς, αἵτινες εἶχεθεν εἶσι σεβασταί· ἡ δὲ πρόσαψις αὕτη ὑποτίθησιν ὑπερβολὴν ἀπαιτήσεως, ἐν πάθει ἐμφωλεύουσαν, ἐν ᾧ ἡ βουλὴ, ἀνωτέρα τούτων τυγχάνουσα, ἄλλην ἔχει ἀποστολὴν, ὑπὸ τῆς ἀληθείας μόνης φωτιζομένη. Ὅτι ἐπὶ τούτοις οὐδὲ περιφρόνησις ὑπῆρξεν, ἄλλως μηδ' ἐπὶ τὸ μέλλον δυναμένη ποτὲ νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλὰ σεβασμὸς εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα κίνδυνον ἤθελον διατρέξει, ἂν νομοσχέδιον τοιοῦτον ἐπροβάλλετο. Ἄλλως, ἂν ἡ βουλὴ ἐθεώρει καὶ ἔκρινεν αὐτὸ συμφέρον, κατὰ πλείονα λόγον ἤθελε κρίνει αὐτὸ ὡς τοιοῦτον τὸ ὑπουργεῖον, διότι περὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῶν προϋπολογισμῶν πρῶτοι οἱ βουλευταὶ θέλουσι μετὰ σπουδῆς φροντίσει, ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ πληρόνοντος τοὺς φόρους ἔθνους καὶ ἐγγυώμενοι τρόπον τινὰ περὶ τούτου, ἐφ' ᾧ καὶ πρῶτοι αὐτοὺς ἐπιψηφίζοντες· οὐδ' ἄγνοια τῶν τῆς βουλῆς ἀποφάσεων ὑπῆρξεν, ἐν ᾧ ἡ ἐπιβλητικὴ ἀπαίτησις τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου περιέχει ἴσως καί τι ἀντισυνταγματικόν. Ὅτι

τὰ περὶ εἰδικοῦ νομοσχεδίου μεγίστης χρήζουσι προσοχῆς, ἵνα διὰ φιλησύχου συζητήσεως λυθῶσι. Καὶ ἐζητήθη μὲν παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα ὑποβάλῃ νομοσχέδιον καταργοῦν τὸ παρελθόν, καταστρέφον τὴν ἰσχὺν νόμου τὴν ὁποίαν τὰ περὶ συντάξεων διατάγματα ἔχουσι, καταπαῦον πάσας τὰς συντάξεις, καὶ ἀπονέμον μὲν τοιαύτας εἰς μόνους τοὺς κατὰ τὸν νόμον τὰ γενικὰ προσόντα ἔχοντας, ἐλαττόνον δὲ τὰς μεγάλας· ἀλλ' αἱ συντάξεις αὗται κατεστάθησαν διὰ νόμων, κυρωθέντων ἐκ τῆς συνηθείας καὶ εἰς διηνεκῆ ἐνέργειαν τεθέντων, τοῦτο δ' οὐδεὶς ἠμφισβήτησε πλὴν ἑνός· τὰ θεωρηθέντα δ' ὡς νόμος καθ' ὅλον τὸν παρελθόντα χρόνον ὑπό τε τῆς κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων δὲν πρέπει πλέον νὰ ἀμφισβητῶνται. Ὅτι κατὰ τὰ 1845, προτεθείσης τότε τῆς περὶ τούτου συζητήσεως, ἀνεγνωρίσθη ἡ τοιαύτη ἰσχὺς τῶν ἀπονεμάντων τὰς συντάξεις διατγμάτων, μ' ὅλον ὅτι ἀντελέχθη ἤδη ὅτι πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως ἀπαιτεῖται νόμος· ἡ δ' ἀναγνώρισις αὕτη γίνεται κατάδηλος ἐξ αὐτῆς τῆς διαγωγῆς τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, διότι, ἂν δὲν εἶχεν οὕτως, ἤθελον κατηγορηθῆ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ δικασθῆ ὑπὸ τῆς Γερουσίας πάντες οἱ ἔκτοτε διατελέσαντες ὑπουργοί, ὡς ἐντελάμενοι τὴν τῶν συντάξεων πληρωμήν· τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πλέον ἀμφιβολία τις περὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν, διότι, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχον, ὡς καθιερωθέντα ἐκ μόνης τῆς συνηθείας ἤθελον ἰσχύει. Ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι συντάξεις ἀπενεμήθησαν εἰς πρόσωπα, καὶ ἐστηρίζοντο εἰς δικαίαν τινὰ αἰτίαν, οἷον τὴν πενίαν ἢ τὰς θυσίας ἢ τοὺς ἀγῶνας ἢ τὸ πολυμελὲς τῆς οἰκογενείας αὐτῶν, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν ἤθελον φέρει χαρακτῆρα τινὰ νομιμότητος· ἐπειδὴ δὲ ἡ δικαία αὕτη αἰτία δὲν ἐδύνατο νὰ ᾖ διηρκής, διὰ τοῦτο ἔταξεν ὁ νομοθέτης ὅρους τινάς, οἷοι εἰσὶν ὁ θάνατος ἢ ἡ βελτίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ συνταξιούχου. κτλ. τῶν ὁποίων ἡ ἐκπλήρωσις ἐπέφερε τὴν τῆς συντάξεως κατάπαυσιν. Ἐὰν μὲν λοιπὸν πρόκηται περὶ καταχρήσεων, συμβάσεων περὶ τὴν τῶν συντάξεων ἀπονομὴν, ἤτοι περὶ χορηγίας συντάξεώς τινος καὶ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς κατάπαυσιν αὐτῆς τεταγμένων ὅρων, τοῦτο, ἀποτελοῦν παρανομίαν, ἐξελέγχεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἅμα μανθάνοντος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων ἀρχῶν τὴν τῶν ὅρων τούτων ἐκπλήρωσιν· τὸ ἔργον ὅθεν εἶναι ὅλως διοικητικὸν, καὶ, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐνέργειαν τούτου τὸ ὑπουργεῖον ὁδηγεῖται ἐκ μόνων τῶν διδομένων αὐτῷ πληροφοριῶν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, δύναται ἕκαστος, ἅμα λαμβάνων γνῶσιν

γεγονότος τοιούτου, νὰ ἀνακοινώσῃ αὐτὸ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα μὴ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς τῶν ὅρων ἐκπληρώσεως ἐξακολουθῇ νὰ ἐντέλληται τὴν τῆς συντάξεως πληρωμήν. Ὅπως δὲ μὴ ὑπολειφθῇ ἀμφιβολία τις ἐν ταῖς βουλαῖς, περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος τούτου, τὸ ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν αὐταῖς τοὺς καταλόγους τῶν ὑπαρχόντων συνταξιούχων, καὶ τις μάλιστα τῶν βουλευτῶν ἐπαινέσας τὸ ἔργον εἰς ὑπερβολήν τινα προῆλθε, προβαλὼν νὰ ἐκτυπωθῶσιν οὗτοι καὶ διανεμηθῶσι κατὰ δήμους, ἵνα ἐκ τῆς δημοσιότητος ἐπέλθῃ ἡ προσήκουσα ἐξέλεγξις· ἐν ᾧ ἄλλως τὸ ἔργον τοῦτο ἐξεπληροῦτο καὶ ἄνευ τούτου εὐκόλως, διὰ συστάσεως ἐπιτροπῆς τινος πρὸς ἐξέλεγξιν. Ἀλλ' ἐὰν πρόκειται περὶ ἄλλης τινὸς μετατροπῆς τῶν διατεταγμένων, τὸ πρᾶγμα καθίσταται διάφορον· διότι, ἰσχυόντων τῶν διαταγμάτων ἀντὶ νόμων, τὰ δι' αὐτῶν διατασσόμενα εἰσὶν ἀντικείμενα νενομοθετημένα ἤδη καὶ χορηγοῦντα δικαιώματα ἀπαράβατα καὶ ἀνεξάλειπτα· ἐξ αὐτῶν δηλοῦται, ὅτι ὁ νομοθέτης τότε ἦλθεν εἰς ἰδίας τινὰς σχέσεις μετὰ τῶν προσώπων, περὶ ὧν προεῖδε δι' αὐτῶν, προῆλθεν εἰς τοιαύτην διάγνωσιν δικαιωμάτων, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἐγεννήθησαν δικαιώματα μὲν εἰς ἐκείνους ὑποχρεώσεις δ' εἰς αὐτόν. Καὶ ἀληθῶς, οὐδεὶς δύναται μετ' ἐπιτυχίας νὰ προβῇ εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ ἐπιμέτρησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν συνταξιούχων· ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν σκέψεων τῆς ἐποχῆς ταύτης, ὅτε ἀπενεμήθησαν αὐτοῖς αἱ συντάξεις, ὁ νομοθέτης εἶχεν ὑπ' ὄψιν ζωηρὰ ἔτι δικαιώματα, πρόσφατα συμβεβηκότα, καὶ σωζόμενα τὰ ἐρείπια, ἡ δ' ἐξ αὐτῶν ἐπιγενομένη ἐντύπωσις τὸν προῆγαγε βεβαίως εἰς ἐκτίμησιν δικαιωμάτων γενναιοτέραν, ἐν ᾧ ἡ ἔλλειψις τῶν ἐντυπώσεων τούτων ἤδη ἤθελεν ὑπαγορεύσει τοιαύτην μετὰ πολλῆς φειδοῦς· ἡ μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν δὲ ταύτην τῶν δικαιωμάτων διαταχθεῖσα ἀπονομὴ τῶν συντάξεων ἀποτελεῖ οἱονεί τινα συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ τε καὶ ἐκείνων περὶ τοῦ τρόπου, τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἡ ἀλήθεια τοῦ διεσχυρισμοῦ, ὅτι ἐκ τῶν συντάξεων ἀπεκτήθησαν παρά τινων δικαιώματα· διότι δι αὐτῶν ἀπετελέσθη, ὡς εἴρηται, δεσμός τις μεταξὺ συνταξιούχων καὶ νομοθέτου, ἐξ οὗ δὲν δύναται νὰ μετατραπῇ τὸ εἰς ἐκείνους ἐπαγγελθὲν ἄνευ ἐξαλείψεως τῆς ὑποχρεώσεως τούτου. Ἀλλ' ἐδύνατό τις ν' ἀντείπῃ, ὅτι, πλὴν τῶν λαβόντων συντάξεις, καὶ ἄλλοι τοιαῦτα προσεκτήσαντο δικαιώματα καὶ, μηδὲν λαβόντες, δικαιοῦνται τοιαύτας νὰ ἀπαιτῶσιν· οὐχ ἧττον ὅμως τὰ δικαιώματα αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ διαλύσωσι τὴν μεταξὺ

νομοθέτου καὶ τῶν συνταξιούχων συμφωνίαν, παραπλησίως ὡς τὰ ἐπί τινος ὀφειλέτου δικαιώματα χρήστου τινὸς δὲν δύνανται νὰ καταστρέψωσι τὰ ἑτέρου τινὸς χρήστου, συμφωνήσαντος μετὰ τοῦ ὀφειλέτου περὶ τοῦ τρόπου τῆς τοῦ χρέους ἐξοφλήσεως. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἦναι ἰσχυρὰ καὶ ἑτέρα ἀντίρρησις, ἐὰν προταθῇ, ἡ περὶ ἐλαττώσεως τῆς συντάξεως μετὰ τὴν βελτίωσιν τῆς τοῦ συνταξιούχου καταστάσεως, ὡς τοιαύτην τινὰ ἀντίρρησιν οὐδεὶς ὀφειλέτης ἐδύνατο νὰ προβάλῃ εἰς τὸν ἀπαιτοῦντα τὴν πληρωμὴν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους του δανειστήν· πλὴν ἂν τοῦτο κατὰ προαίρεσιν τοῦ συνταξιούχου κατορθωθῇ, ὅτε δὲν γίνεται πλεονάναγκαστικῶς. Καὶ τοῦτο εὐλόγως· διότι ὡς ἄλλοι ἔλαβον τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν ἐν ὅλῳ καὶ ἐφάπαξ, οὕτω καὶ οἱ μετὰ τοῦ νομοθέτου συμφωνήσαντες νὰ λαμβάνωσιν αὐτὴν εἰς δόσεις συνταξιοῦχοι δύνανται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἐσχάτην δόσιν ἐπίσης, ὡς ἀπῄτησαν καὶ ἔλαβον τὴν πρώτην· ἄλλως διαρρήγνυται ἡ προαγενομένη συμφωνία, καὶ ὁ νομοθέτης φωράται ὑπεκφεύγων τὰς ἑαυτοῦ ὑποχρεώσεις. Ὅτι, ἐπειδὴ τέλος ἐδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ὡς διὰ νόμου κατεστάθησαν αἱ συντάξεις, οὕτω καὶ νὰ μετατραπῶσιν ἢ καταργηθῶσι διὰ νέου νόμου δύνανται, καὶ εἰς τὴν ἀντίρρησιν ταύτην παρατηρήσεις τινὰς νὰ φέρῃ προτίθεται· παραλείπει δ' ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ὑπουργεῖον οὐδόλως ὑποχρεοῦται νὰ προβάλῃ νόμον τοιοῦτον ἐναντίον τῆς ἑαυτοῦ συνειδήσεως, δυναμένου καὶ παντὸς βουλευτοῦ νὰ προβάλῃ αὐτόν. Ἀληθῶς ὁ νόμος ὡς κολοσσὸς καταστρέφει τὰ πάντα, ἐὰν διόρθωσιν κακοῦ τινος ἐπαγγέλληται· ἐὰν ὅμως δὲν περιέχῃ ἐν ἑαυτῷ τὸ δίκαιον, τότε ὁ κολοσσὸς οὗτος ἐπὶ σαθρῶν στηρίζεται βάσεων καὶ τελευτᾷ καταπίπτων εἰς βάρος τῆς κοινωνίας· διότι οὐσιώδη τοῦ νόμου προσάντα τυγχάνουσι, τὸ δίκαιον, ἡ δι' αὐτοῦ κατάστασις τῆς μονιμότητος καὶ ἡ δι' αὐτοῦ ἄρσις μὲν πάσης ἀμφιβολίας τῶν πολιτῶν ἐγγύησις δὲ περὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν, ἄνευ δ' αὐτῶν ταχίστην προκαλεῖ τὴν τῆς κοινωνίας διάλυσιν. Μέγα βέλει εἶσθαι τὸ ἐκ τοιαύτης συνταράξεως τοῦ παρελθόντος κακόν· διότι ὁποία ἤθελεν εἶσθαι μετὰ τὴν διὰ νέου νόμου μετατροπὴν ἢ κατάργησιν τῶν συντάξεων ἡ θέσις τοῦ συνταξιούχου ἐκείνου, ὅστις, ὑπανδρεύων τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ μηδὲν ἄλλο εἰς προῖκα ἔχων νὰ δώσῃ, ἐπηγγέλθη ἀντὶ τοιαύτης τὰ τρία τέταρτα τῆς ἑαυτοῦ συντάξεως; βέβαια διάλυσις τῆς μνηστείας καὶ ἀμηχανία αὐτοῦ τε καὶ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς, καὶ ταῦτα ἐκ τῆς μετατροπῆς τῆς καθεστηκυίας κατὰ τὸ παρελθὸν τάξεως. Καὶ ὅτι ἐκ τοιούτων σκέψεων ὁρμώμενον

τὸ ὑπουργεῖον ἀπεφήνατο ὁριστικῶς, ὅτι δὲν θέλει ὑποβάλει εἰδικὸν νομοσχέδιον· περὶ δὲ τοῦ γενικοῦ, ὅτι δὲν θεωρεῖ μὲν αὐτὸ ἐγκαίρως ζητούμενον, δὲν ἀρνεῖται ὅμως νὰ εἰσαγάγῃ ἀπολύτως αὐτό, πλὴν ἐκ τῶν δυσχερειῶν καὶ σκανδάλων, τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ δύναται νὰ προκαλέσῃ. Τελευτῶν συνεπέραινεν, ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων καταδείκνυται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, σεβασθὲν καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς βουλῆς καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἀδίκως ὑπό τινος τῶν ἀγορευσάντων ἐψέχθη· καὶ ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα πέποιθεν, ὅτι διατελεῖ τὸ ὑπουργεῖον ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν σωμάτων, διότι ἡ τύχη αὐτοῦ οὐχὶ ἐκ πολιτικῶν ἀναγκῶν ἀλλ' ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται, δι' ὧν δὲν συνετάραξε τοῦτο ποσῶς τὴν ἁρμονίαν αὐτήν.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν, ὅτε πολὺς ἐγένετο περὶ συντάξεων λόγος, εἶχεν εἰπεῖ ὅτι περὶ τὰ τέλη ἔλαβεν ἡ συζήτησις διάφορον φάσιν, ἐκκλίνουσα τῶν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποφασισθέντων· καὶ σήμερον δέ, τῶν βάσεων ἐκείνων μακρυνόμενοι, σημαίνομεν ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ τὸ ὑπουργεῖον συνάμα ἀντιβαίνομεν εἰς ὅ,τι εἴχομεν παραδεχθῆ ἄλλοτε. Ἀλλὰ πρὶν ἡ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος, ἁπάντων πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς βουλῆς εἰς τὸν προσιμιασάμενον ἤδη τὴν συζήτησιν, παραλείπει μὲν πολλὰ ἄλλα· λέγει δὲ μόνον ὅτι τὴν περὶ τῶν συντάξεων γνώμην τῆς βουλῆς οὐ μόνον καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἀγορεύσας ἐπρέσβευσεν ὡς οἱ λοιποὶ πάντες, ἀλλὰ καὶ προχθὲς ἔτι ὑπεστήριξεν αὐτὴν μετὰ ζήλου· ἐνθυμεῖται δὲ ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν μὲν εἶχεν ὑποστηρίξει τὸ νὰ εἰσαχθῇ ὁ πρακείμενος νόμος, ἀλλ' ὅτι διὰ τὴν ἀναβολὴν τούτου δὲν πρέπει νὰ ἀναβληθῇ καὶ ἡ ἀπότισις τῶν συντάξεων. Καὶ ὅμως ὅτε, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μετὰ τοῦτον ὑπουργοὶ ἐδέχθησαν *νὰ παύσῃ ἡ τῶν συντάξεων ἀπότισις* μετὰ τὴν ματαίαν τυχὸν παρέλευσιν τῆς διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νόμου προθεσμίας, ἀλλ' ἡ περὶ τούτων πίστωσις νὰ μένῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, αὐτὸς οὗτος ὁ ἀγορεύσας, εἰσηγητὴς ὤν, εἶχεν ὑποστηρίξει οὐσιωδῶς τὴν ἰδέαν ταύτην, καὶ εἶναι λυπηρὸν πῶς μεταβληθεὶς ἤδη τὴν νομίζει κατακριτέαν. Ἀλλ' ἐπανερχόμενος εἰς τὸ θέμα, παρατηρεῖ ὅτι, ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συζήτησιν πρακτικῶν, σαφῶς ἐξάγεται, πόθεν ὁρμωμένη ἐζήτησεν ἡ βουλὴ τὸ περὶ συντάξεων νομοσχέδιον. Ἀνακεφαλαιῶν δὲ ταῦτα, λέγει ὅτι τῷ **1845**, συζητουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἰδίως

δὲ τοῦ περὶ συντάξεων ἄρθρου, σφοδρὰ ἠγέρθη συζήτησις ἐπὶ τούτου, τῶν μὲν ἀποφαινομένων ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς στιγμῆς πρέπει νὰ παύσωσιν αἱ συντάξεις ὡς μὴ βασιζόμεναι εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ 54 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος θεσπιζόμενα, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ πολλαὶ συμβαίνουσι καταχρήσεις· τῶν δὲ μὴ συμφωνούντων μὲν εἰς τοὺς διϊσχυρισμοὺς τούτους, καθὸ ἀναγνωριζόντων ὡς ἰσχὺν νόμου ἔχοντα τὰ πρὸ τῆς μεταβολῆς διατάγματα, συμμεριζομένων δ' ὅτι καὶ ἀδικίαι καὶ καταχρήσεις ἐνδέχεται νὰ συνέβησαν, ἐφ' ᾧ μόνον πρέπει νὰ γίνῃ ἀναθεώρησις, ὅπως καταργηθῶσιν αἱ κακῶς ἔχουσαι. Τὴν δευτέραν δὲ ταύτην γνώμην, ἣν περ ἐστήριξαν οἱ πρεσβεύοντες καὶ εἰς τὸ Ε. ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, παρεδέχθη τότε σύμπασα ἡ βουλή. Ἀναγνοὺς δὲ τήν τε περὶ τούτου περίοδον τῶν πρακτικῶν καὶ τὰ διὰ τοῦ Ε. ψηφίσματος ὁριζόμενα, προσέθεκεν, ὅτι ἡ βουλὴ εἶχεν ἀποφανθῇ τότε νὰ ἐξακολουθήσῃ μὲν ἡ τῶν συντάξεων πληρωμὴ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἀλλὰ, ἀρξαμένου τοῦ **1846**, νὰ εἰσαχθῇ ἀφεύκτως τὸ νομοσχέδιον, ἀφοῦ διὰ τῆς ἀναγκαίας ἐρεύνης ἀνακαλυφθῇ πρῶτον πᾶσα κατάχρησις. Ἐπιμαρτυρηθεὶς δὲ καὶ ἐνταῦθα τὰ πρακτικά, ἐξηκολούθησεν, ὅτι παροῦσα κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην καὶ ἡ κυβέρνησις, οὐ μόνον εἶχε παραδεχθῇ ταύτην, ἀλλὰ καὶ ὁ νῦν ὑπουργός, ἐπίσης διευθύνων τότε τὰ οἰκονομικά, ἔπεμψε συστάσεις ἐπιτροπῶν νὰ συλλέξῃ τὰς περὶ καταχρήσεων πληροφορίας, καὶ πολλαὶ τούτων, ὡς ἐνθυμεῖται καὶ αὐτὸς παρὰ τῷ ὑπουργείῳ διατελῶν, εἶχον ἀποσταλῇ. Ἀλλ' ἐπληροφορήθη ἔπειτα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν κατώρθωσε νὰ συλλέξῃ ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τὰς τοιαύτας πληροφορίας, ἢ τὰς συνέλεξε μὲν, ἀλλ' ἦσαν ἀτελεῖς καὶ ἀόριστοι, ἐφ' ᾧ δὲν ἠδύνατο νὰ προσαγάγῃ ἔργον τι πλῆρες καὶ τέλειον. Ἐκ τούτου, προτεθείσης τῷ **1846** τῆς συζητήσεως αὐθις τοῦ προϋπολογισμοῦ, γενικῶς μὲν τὸ ὑπουργεῖον ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εἰσήγαγε τὸν αἰτούμενον νόμον δι' ἔλλειψιν τῶν πληροφοριῶν ὅλων, εἷς μόνος δ' ὑπουργὸς ἐθεώρησε περιττὴν τὴν εἰσαγωγήν, εἰπὼν ὅτι τὰ διατάγματα ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου. Καὶ ἡ μὲν βουλὴ ἐκπλαγεῖσα ἐξανέστη πρὸς τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο, ἀλλ' οὐ μόνον ὁ τότε πρωθυπουργὸς καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἀπέκρουσαν τὴν ἰδέαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, μόλις ἀντιτείνας, ὑπεσχέθη ὡσαύτως τὴν ταχείαν τοῦ νόμου εἰσαγωγήν. Λείποτε λοιπὸν τό τε νομοθετικὸν σῶμα καὶ ἡ κυβέρνησις εἶχον παραδεχθῇ τὴν ἀπὸ τοῦ **1845** τεθεῖσαν ἀρχήν, ἥτις ἀνεγνώριζε μὲν, ὡς εἶπε, τὰ περὶ συντάξεων διατάγ-

ματα, ὡς ἰσχὺν νόμου ἔχοντα, ἀλλὰ μόνον λόγῳ τῶν ἐνδεχομένων καταχρήσεων ἐπεζήτησε τὸν ῥηθέντα νόμον. Ἡ Βουλὴ ἄρα, συνιστῶσα τὴν ἀναθεώρησιν, σκοπὸν εἶχε νὰ ἐξαλειφθῶσι τὰ τυχὸν κακῶς διδόμενα, τὸ δὲ ἐκ τούτων περίσσευμα, προσιθεμένου ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ ἄλλου ποσοῦ, νὰ δοθῇ πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας καὶ μὴ μετασχόντας τῆς ἀμοιβῆς ταύτης. Καὶ τοιοῦτον μὲν νομοσχέδιον ἐζήτησε τὸ σῶμα νὰ εἰσαχθῇ, ἀλλ' ἤδη πολλαὶ καὶ ποικίλαι ἰδέαι προτείνονται, ἐπειδὴ τί εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός; ὅτι τίποτε δὲν θέλει ἐνεργήσει διὰ τὸ παρελθόν, διότι ἔχουσι πλέον κεκτημένα δικαιώματα οἱ συνταξιοῦχοι. Ἀλλὰ μεθ' ὅσα προλαβὼν ἀνέπτυξεν ἤδη, ἀγνοεῖ ἐὰν ἁρμόζῃ νὰ εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θέλει ἐνεργήσει τὰ ὑπὸ τῶν ψηφισμάτων, τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου παραδεχθέντα· διότι, καὶ ὀρθὰ ἐὰν ὑπατεθῶσιν ὅτι δὲν εἶναι ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ δικαίου, πάλιν δὲν ἔπρεπε μετὰ ἓξ μόλις ἔτη νὰ γίνῃ τοιαύτη τις ἄρνησις. Δὲν εἶναι ὅμως οὔτε ἄδικος οὔτε ὀλαβερὰ ἡ τοιαύτη αἴτησις τῆς Βουλῆς, ἐπειδὴ δὲν πρόκειται ν' ἁρπάσῃ τὸν ἄρτον, ἀλλὰ νὰ τὸν ἐξασφαλίσῃ ὑπὲρ τῶν δικαίως ἀμειβομένων, ἢ, λαμβάνουσα τὸν κακῶς προσφερόμενον, νὰ διαθέσῃ αὐτὸν ὑπὲρ τῶν ἐχόντων τοιαῦτα δικαιώματα καὶ δυστυχούντων ἤδη· ἄλλως τε, οὐδὲ πρέπει κἂν νὰ ἐρωτηθῇ ἂν τὰ νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ φέρωσι τοιαύτας τροποποιήσεις, διότι καθίστανται οὕτως ἀμφίβολα τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. Καὶ ἂν μὲν αἱ βουλευτικαὶ ἀποφάσεις ἐζήτουν νὰ ὑποβληθῇ νόμος, διὰ νὰ καταργηθῶσιν ἢ κυρωθῶσιν αἱ συντάξεις, ἀναμφιβόλως ἤθελεν εἶσθαι καὶ ἄδικος καὶ μὴ νόμιμος ἡ ἀπαίτησις· ἀφοῦ δ' ἐζήτησεν ἡ Βουλὴ τοῦτο μόναν, νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ κακῶς χορηγούμεναι, δὲν προσβάλλει ποσῶς κεκτημένα δικαιώματα, καὶ τοιαῦτα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἐκεῖνα, ὅσα δικαίως καὶ οὐχὶ καταχρηστικῶς ἀπεκτήθησαν. Τῷ ὄντι δὲ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι πολλὴν σύνεσιν καὶ δικαιοσύνην ἐπέδειξεν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, διότι, προσαγαγόντος ὑπουργοῦ τινος τὸ 1846 κατάλογον τῶν συνταξιούχων, ἡ Βουλὴ, ἐπιστρέψασα τοῦτον, ἐζήτησε τὴν τοῦ νόμου εἰσαγωγήν. Ἐνῷ δὲ καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς ἀρτίως ἔτι τοιοῦτον ὑπέβαλε κατάλογον, εἰπὼν, ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐξαλείψῃ τὰς κακῶς τεθειμένας συντάξεις, δὲν ἠθέλησε νὰ περιβληθῇ αὕτη τοιοῦτον δικαίωμα, σκεφθεῖσα ὅτι δὲν θέλει δυνηθῇ, προσωπικοῦ ὄντος τοῦ ζητήματος, νὰ διεξαγάγῃ ἐν πλήρει δικαιοσύνῃ τὸ ἔργον, καὶ ὅτι ἐνδέχεται νὰ προσβάλῃ

δίκαιά τινα προηγνωρισμένα· ἄλλως ὅμως ἠδύνατο τῷ ὄντι, ἐκ πληροφοριῶν ἑνὸς ἑκάστου τῶν βουλευτῶν ὁρμωμένη, νὰ θεωρήσῃ ὅτι κακῶς συνταξιοδοτοῦνται 700, φέρ' εἰπεῖν, πολῖται καὶ ν' ἀφαιρέσῃ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ 80,000 δραχ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ μέτρον τοῦτο ἠδύνατο νὰ ζημιώσῃ ἀδίκως πολλοὺς τῶν συνταξιούχων, ἐπέσχε, παραδεχθεῖσα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ ἐξετάσῃ ἐπιτυχέστερον τὰ κακῶς ἔχοντα, ἵνα διατεθῶσι δικαιότερον ὑπὸ ἄλλων. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλὴν ἀπαιτεῖ τὸ ἔργον τοῦτο τῆς ἐξελέγξεως ἐργασίαν, διότι καὶ μέχρι νῦν δὲν κατωρθώθη εἰσέτι, καὶ ἡ Βουλὴ ἐφάνη ἀνεκτικὴ, μὴ διακόπτουσα τὰς συντάξεις· ἂν δὲ τοσοῦτοι ἀπέτυχον ὑπουργοὶ, πολὺ μᾶλλον δὲν ἠθέλησεν ἐπιβληθῇ πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη, οἵτινες οὐ μόνον χθὲς ἀνέλαβον τὰ χαρτοφυλάκια, ἀλλὰ καὶ προπαρασκευαστικὰς ἄλλας ἐργασίας δὲν εὗρον καὶ ἡ τοῦ 1846 ὑπῆρξεν ἀτελεστάτη. Οὐδέποτε ὅμως ἐλπίζει τὸ σῶμα ὅτι θέλει ἀκούσει, ὅτι πάνθ' ὅσα ἡ μὲν Βουλὴ ἀπεψήφισατο, τὰ δὲ κατὰ καιροὺς ὑπουργεῖα ὑπεσχέθησαν, δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι. Παρατηρεῖ δ' ὅτι τὸ προηγηθὲν ὑπουργεῖον, ἀποκριθὲν εἰς τὰς τῆς Βουλῆς ἀπαιτήσεις, συνέταξε νομοσχέδιόν τι κανονίζον τὰς ἰδιότητας καὶ προσόντα τῶν συνταξίμων, ἡ δὲ ἀναλαβοῦσα τὴν ἐξέτασιν τούτου ἐπιτροπὴ προσέθηκε συναινέσει τοῦ ὑπουργείου καὶ ἕτερον ἄρθρον, δι' οὗ ὁρίζεται ὥστε καὶ ἡ ἀναθεώρησις τῶν προηγηθεισῶν συντάξεων νὰ γίνῃ κατὰ τὰς βάσεις τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ὅπερ συνάδει πρὸς τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ὡς καθιεροῦν τὴν αὐτὴν καὶ τοῦτο ἀναθεώρησιν. Ἐπειδὴ λοιπὸν διὰ τοῦ ῥηθέντος νομοσχεδίου τίθενται κἂν αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἀναθεώρησις, δύναται βεβαίως νὰ εἰσαχθῇ τοῦτο, ἵνα γίνῃ ἡ ἔρευνα τοῦ προσωπικοῦ μέρους· ἄλλως τε, τὸ νομοσχέδιον δὲν προσβάλλει τὸ παρελθὸν, διότι τὰς αὐτὰς ἔχον βάσεις τῶν ψηφισμάτων καὶ τὴν ἀναθεώρησιν προτιθέμενον, οὐδὲ τὸ παρελθὸν προσβάλλει οὐδὲ τὸ μέλλον ἀδικεῖ κατά τι. Λίμαν τὸ ὂν ὑπῆρξεν ὁ ἀγὼν τῆς πατρίδος καὶ ὀλίγοι, ὀλίγοι μόνον ὑπάρχουσιν, οἵτινες δὲν ἐθυσιάσθησαν, δὲν ἔπαθον ἢ δὲν συνεισέφερον ὑπὲρ αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ ἔθνος στερούμενον δὲν δύναται ν' ἀνταμείψῃ τοσούτους ἀγῶνας, ἐφ' ᾧ καθῆκον ἔχομεν νὰ μὴ παραλειφθῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκεῖνοι, οἵτινες, διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς πατρίδος δυστυχήσαντες, πραγματικὴν ἔχουσιν ἀνάγκην παρηγορίας. Τοῦτο δὲ κατορθοῦται ἄνευ τινὸς γογγυσμοῦ, ὅταν πάντες οἱ ἄλλοι παρατηρήσωσιν, ὅτι ὑπὲρ μόνων τῶν προφανῶς δυστυχούντων χορηγοῦνται συντάξεις. Ἐκ

τούτου, φαίνεται, ὑπῆρχον μὲν ὑπ' ὄψιν τὰ δικαιώματα, ὅτε πρῶτον ἐδόθησαν αἱ συντάξεις, ἀλλὰ δὲν ἐξετιμήθησαν τὰ δικαιώματα πάντων καὶ ἰδίως ἐξετιμήθη ἡ ἀνάγκη καὶ ἔνδεια τῶν συνταξίμων· διὸ καὶ εἰς Σπάρτην, 40,000 πληθυσμὸν ἔχουσαν καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα διακριθεῖσαν, οὐδὲ 10 δραχμῶν σύνταξις χορηγεῖται εἴς τινα. Ἐπομένως, ὅτε πρῶτον ἐδόθησαν τὸ 1836 αἱ συντάξεις, ἐνδέχεται πολλοί, θυγατέρας ἀγάμους ἢ ἀνήλικα ἔχοντες τέκνα, νὰ ἐστέναζον ὑπὸ πικρὰν ἔνδειαν καὶ σήμερον εἰς πολὺ κρείττονα νὰ εὑρίσκωνται θέσιν· εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθῶσι μέχρι τοῦ νῦν αἱ συντάξεις αὐτῶν, ἐνῷ ὑπάρχουσιν ἄλλοι οἵτινες ἀντ' αὐτῶν δυστυχοῦσι, καὶ δὲν εἶναι εὔκολον ἐκ τῶν ἐνόντων μέσων νὰ βοηθηθῶσιν; Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐπιταχυνθῇ πλέον ἡ ἀναθεώρησις, καὶ ἂν περιστάσεις ἄλλαι παρενέβαλον δυσχερείας, καὶ βουλὴ καὶ ὑπουργεῖον ὀφείλουσι νὰ εὐχηθῶσι πλέον ὑπὲρ τῆς τοῦ ἔργου διεξαγωγῆς· φρονεῖ δ' ὅτι τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν νομοσχέδιον, ὡς ἔχον καὶ τὸν ὅρον τοῦ παρελθόντος, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις, καθ' ἣν θέλει γίνει ἡ ἀναθεώρησις. Καὶ συμφωνεῖ μὲν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὸ ἀναθεωρητικὸν νομοσχέδιον, διότι πολλαὶ προκαταλαμβάνονται πληροφορίαι· ἀλλ' ἡ βουλὴ συνίστησιν αὐτὸ ὡς οὐσιωδεστάτην ἐργασίαν τοῦ ὑπουργείου, ἣν περ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πρώτου ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν βουλήν, ὡς ἐγένετο τοῦτο εἴς τε τὸ περὶ βαθμολογιῶν ἀντικείμενον καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς δι' οὗ; ἐξέθηκε λόγους, ἂν καὶ ἄλλως φρονῇ ὅτι δύνανται νὰ ἐξακολουθῶσιν αἱ συντάξεις.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μετὰ συζήτησιν τοσοῦτον ἐκτενῆ καὶ σπουδαίαν ὀλίγα, νομίζει, ἀρκοῦσιν ἔτι εἰς τὴν αὐτὴν ἰδέαν νὰ φέρωσι πάντες, καὶ νὰ συναντηθῶσιν ἥ τε βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον· πᾶσα δὲ μετὰ τοῦτο συζήτησις ἀποβαίνει ματαία, καὶ ἡ ἐξέτασις τοῦ παρελθόντος θέλει ἐπεκτείνει ἐπ' ἄπειρον τὸ νῆμα τῆς συζητήσεως, ἐνῷ πρέπει νὰ δαπανῶμεν τὸν χρόνον εἰς σπουδαιότερα ἄλλα. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ γενικὸν περὶ συντάξεων νομοσχέδιον, ἡ βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθησαν ἤδη σύμφωνα, καὶ παρετηρήθη μόνον εἰς ταύτην ὅτι ἄκαιρον καὶ δύσχερὲς εἶναι τὸ νὰ ὑποβληθῇ κατ' αὐτά; ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ἡ τοῦ εἰδικοῦ νομοσχεδίου, λέγει, ὅτι, μεθ' ὅσα καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ εἶπε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέπτυξε, μικρὸν ἂν προσέξῃ τις, ἐπίσης περιττὴ εἶναι

πᾶσα συζήτησις. Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ὑπέμνησεν ὅτι ὑπάρχουσι πολλαὶ περὶ αὐτοῦ ἀποφάσεις, οὐδεὶς ὅμως διενοήθη ἢ εἶπεν ὅτι ἀντίκειται εἰς τὰ παρὰ τῆς Συνελεύσεως θεσπισθέντα, ἢ ὅτι ἀποκρούει τὰς βουλευτικὰς ἀποφάσεις· ἀλλ' ὡς ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπε, τὸ δικαίωμα τοῦ ἀκυρεῖν τοὺς νόμους εἶναι ἀπαράγραπτον, ἀλλὰ τὸ κατ' αὐτὸν θεωρεῖ ὅτι δὲν ἐπίκειται ἀνάγκη τις νόμου ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἄλλως τε, ἐάν τις τῶν συνταξιούχων ἀπώλεσε τυχὸν τὰ προσόντα καὶ ὁ ὑπουργὸς ἐξακολουθῇ πληρώνων αὐτὸν, ὁ ὑπουργὸς οὗτος εἶναι ὑπεύθυνος καὶ ἡ βουλὴ δύναται νὰ τὸν καταγγείλῃ· ἀλλ' ἐὰν ὑπουργός τις ἐν ἀγνοίᾳ ἐνεργῇ τοῦτο, οἱ βουλευταὶ, ὡς ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἀποῤῥέοντες καὶ συναφεῖς ὄντες μετ' αὐτοῦ, δύνανται προσερχόμενοι νὰ λέγωσιν ὅτι ὁ δεῖνα τῶν συνταξιούχων ἀπώλεσε τὰ προσόντα, καὶ, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐξακολουθῇ μετὰ τοῦτο τὴν πληρωμὴν, ὑποβάλλεται τότε εἰς δίκην. Καὶ λέγεται μὲν ὅτι πολλοὶ τῶν συνταξιούχων δὲν ἔχουσι τὰ προσόντα· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ ἐξελέγξῃ τὸ παρελθὸν, καὶ εἰς τὴν βουλὴν ἀρίεται νὰ τὸ ἐξετάσῃ, μεθ' ὃ, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπιφέρῃ διόρθωσιν, ἀναντιῤῥήτως εἶναι ὑπεύθυνον ἐνώπιον τῆς κοινωνίας.

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας καὶ πολλῶν ἄλλων αἰτούντων τὸν λόγον, ἀπεφασίσθη ἡ ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ὡρίσθη νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐπίσης οἱ Κ. Κ. ὑπουργοί· οὕτω δὲ διέλυσεν ὁ πρόεδρος τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΑ'.

Τῆς 22 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρατηρηθέντος ἔπειτα ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι οἱ Κ.Κ. ὑπουργοὶ, ἐξ ἄλλων ἐργασιῶν κωλυόμενοι, δὲν δύνανται νὰ ἐμφα-

νισθῶσι σήμερον, ὅπως ἐξακολουθήσῃ ἡ περὶ τῶν χορηγουμένων συντάξεων διακοπεῖσα συζήτησις· καὶ ὅτι εἰς τὸ σῶμα ἀπόκειται νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα τις ἄλλη, καθ' ἣν, ἐμφανιζομένων καὶ τῶν ὑπουργῶν, θέλει ἐπαναληφθῇ τὸ ζήτημα. Ἡ βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τὴν προσεχῆ **24**.

Ἀκολούθως δ' ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας, συναινέσει τοῦ σώματος, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι α) ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, καὶ β) ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ συζητήσεως, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ'.

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1850.

Συνελθόντων περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ γραμματέως τὸ ὑπ' ἀριθ. **6162** ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ζητοῦντος νὰ ἐπιστραφῶσιν αὐτῷ τὰ εἰς τὴν βουλὴν πρὸ μικροῦ σταλέντα ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα τὴν εἰς τοὺς Κ. Κρεστενίτας παραχώρησιν γαιῶν τινων ἐν Ἠλείᾳ, ὡς ἀναγκαιοῦντα εἰς τὸν ἐνεργοῦντα τὰς περὶ τούτων διαταχθείσας ἀνακρίσεις Νομάρχην Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἤδη μὲν πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰ ζητούμενα ἔγγραφα· μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν δὲ τῶν ἀνακρίσεων πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν αὖθις εἰς τὴν βουλὴν αὐτά τε, καὶ πανθ' ὅσα ἄλλα τὴν ὑπάθεσιν ταύτην ἀφορῶσι. Καὶ ἄλλου προτείναντος, ἵνα τηρηθῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ

τῆς βουλῆς ἀντίγραφα τῶν ἐγγράφων τούτων, ἡ κατάλογος αὐτῶν, περιέχων καὶ περίληψιν τῶν ἐν αὐτοῖς, ὅπως μὴ νόθευσίς τις γένηται. Ἡ βουλὴ ἐνέκρινε νὰ ἀποσταλῶσιν ἤδη τὰ ἔγγραφα, νὰ τηρηθῇ δ' ἐν τῷ γραφείῳ τῆς βουλῆς κατάλογος αὐτῶν καὶ περίληψις τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων.

Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀνδρέου Μελισσηνοῦ Δασκάρεως γενομένη προσφορὰ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς τεσσάρων ἀντιτύπων τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πονήματος, ἐπιγραφομένου τὸ *δνειρον ἢ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος*· ἡ δὲ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐκφρασθῶσιν αὐτῷ αἱ προσήκουσαι εὐχαριστίαι ὑπὸ τοῦ προεδρείου κατὰ τὸ σύνηθες.

Ἀνεκοινώθη ἐπίσης ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, παρευρισκόμενον εἰς τὴν σήμερον γενομένην ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζήτησιν ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ, κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα· ἡ δὲ βουλὴ ἐπὶ τούτῳ ἀνέβαλε τὴν περὶ συντάξεων συζήτησιν.

Ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ γραμματέως τὰ ὀνόματα τῶν ἐπὶ τρεῖς συνεδριάσεις ἀπόντων βουλευτῶν Κ. Ἐλ. Καλογερᾶ καὶ Μ. Χ. Μελέτη, μηδόλως δικαιολογησάντων τὴν ἑαυτῶν ἀπουσίαν, καὶ ἐνεκρίθη ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισις αὐτῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. **19** τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἔκθεσις αὐτῆς, ἐπὶ τῶν εἰς τὴν βουλὴν δεδομένων ἀναφορῶν· ἔχουσα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰσαχθείσας πρὸς τὴν βουλὴν περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης δευτέρας Συνόδου ἀναφορὰς, ἀπὸ ἀριθ. **264** μέχρι τοῦ ἀριθ. **270**, γνωμοδοτεῖ ἐπ' αὐτῶν ὡς ἑφεξῆς·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 264 ἀναφορὰ τοῦ Κ. Γεωρ. Παππαδημητρίου, βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον, ὅπως, συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείων, ἐνεργήσῃ ἁρμοδίως πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συνοικιζομένων, καθόσον ἐκ τοῦ ἔργου τὰ δημόσια συμφέροντα δὲν παραβλάπτονται.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 265 ἀναφορὰ τῆς Εὐπραξίας χήρας Δ. Μακρῆ, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως

λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ τῆς ἀναφερομένης κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 266 ἀναφορὰ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν Νικολάου Σταμουλάκη, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 267 ἀναφορὰ τῶν ἐκ Κορινθίας Ἀντωνίου Πετρουτσοπούλου, Δημητρίου Μητροπούλου καὶ λοιπῶν κατόχων ἐπὶ πολυετεῖ ἐνοικιάσει ἐθνικῶν σταφιδαμπέλων, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως προέλθῃ εἰς ἕν καταλληλότερον μέτρον, ἐξασφαλίζον διὰ τὸ μέλλον τὰ δημόσια ἐκεῖνα κτήματα, ἅτινα δὲν ἀντικαθιστᾷ, οὔτε ἐξασφαλίζει, ὡς δεῖ, ἡ κατ' ἔτος ἐπιβαρύνουσα τοὺς ἐνοικιαστὰς, ἢ ἐκμισθωτὰς, ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποχρέωσις.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 268 ἀναφορὰ τοῦ Μ. Βερνάρδου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 269 ἀναφορὰ τοῦ Ἰωάννου Ξηρομερίτου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 270 ἀναφορὰ τῆς Κωνσταντίνας Γεωργίου Ζάρα χήρας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Ἀλεξανδρόπουλος.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰσαχθείσας πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Γ'. Συνόδου ἀναφορὰς ἀπὸ ἀριθ. 1—33, γνωμοδοτεῖ ἐπ' αὐτῶν ὡς ἑφεξῆς·

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀναφορὰ τοῦ Ἀθανασίου Δεληγιάννη, ἐκ Προστοβᾶς τῆς Τριχωνίας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ ὅτι, λαβὸν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν προκειμένην αἴτησιν, σύμφωνα δὲ καὶ μὲ τὸ ψήφισμα ΙΕ'. τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, ὑποβάλῃ νόμον περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν· διότι, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ, προσβάλλονται τὰ δίκαια πολυαρίθμων πολιτῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 ἀναφορὰ τοῦ Γεωργίου Πλακωτᾶ, κατοίκου

Προστοβᾶς τῆς Τριχωνίας, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ γίνῃ ἡ δέουσα ἀναλόγως τοῦ δικαίου του περίθαλψις.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 ἀναφορὰ τοῦ ἐκ Λεβαδείας Π. Κονταξῆ, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ γίνῃ ἀνάλογός τις περίθαλψις.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 ἀναφορὰ τοῦ Δημάρχου Βερβαίνων, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὡς ὑπαγομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν κλάδον του.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 5 ἀναφορὰ τῆς Μαρίας, χήρας τοῦ ποτὲ Δημητρίου Ἰατροῦ ἐκ Πόρου, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀναφορὰ τῆς Αἰκατερίνης, χήρας Νικολάου Γκίκα ἐκ Πόρου, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 7 ἀναφορὰ τοῦ δημαρχεύοντος παρέδρου τοῦ δήμου Φελλίας, μετὰ τῆς ἐπισυνημμένης πράξεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ δήμου, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς τὸν κλάδον τοῦ ὁποίου ἀνήκει.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 8 ἀναφορὰ τῆς Βασιλικῆς, χήρας Ἀναστασίου Παλαμᾶ ἢ Καραπιπέρη ἐκ Μεσολογγίου, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ἡ περὶ τῆς ἀναφερομένης δέουσα πρόνοια κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 9 ἀναφορὰ τοῦ Βασιλείου Γιαννούλη, ἐκ Μαυρίκου τῆς Τριχωνίας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 10 ἀναφορὰ τῆς Παναγούλας, χήρας Ἀναστασίου Σπαῆ ἐκ Μεσολογγίου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀναφερομένης διὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεώς της, ἐὰν αὐτὴ νομίμως δύναται νὰ ἀποδοθῇ ἤδη· ἄλλως τε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 11 ἀναφορὰ τῶν Κ. Γαλῆ καὶ Ἀναγνώστου Ἀντωνίου, ἐκ τοῦ δήμου Κτημενίων τῆς Εὐρυτανίας, νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 12 ἀναφορὰ τῆς Ἀγγέλως, χήρας Γεωργίου Κατσι-

μάρδου ἐξ Ἀγρινίου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως, σύμφωνα μὲ τὰ περὶ τῶν τοιούτων περιβαλλόμενα, λάβῃ τὴν δέουσαν περὶ τῆς ἀναφερομένης πρόνοιαν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 13 ἀναφορὰ τῶν Ἀμπρου Γαλανοπούλου, Ἀναστασίου Θανοπούλου, Γιάννου Δημητρακοπούλου καὶ λοιπῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπαράκου τοῦ δήμου Ἐράνης τῆς Ὀλυμπίας νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, εἰς ὃ ἀπόκειται νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν τυχὸν ὑπῆξε καὶ ἄλλους, τοιαύτας ὑποστάντας ζημίας.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 14 ἀναφορὰ τοῦ Χρήστου Τρίμη ἐξ Ἀθηνῶν, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἀναφορὰ τῶν ἐξ Ἀνδριτσαίνης διαφόρων κατοίκων τῆς Ὀλυμπίας νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως δι' αὐτοῦ ἁρμοδίως ἔλθωσιν εἰς γνῶσιν καὶ τῶν λοιπῶν ὑπουργείων τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα, καθόσον ἀφορῶσι διαφόρους ὑπαλλήλους τῶν διαφόρων τῆς ὑπηρεσίας κλάδων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 16 ἀναφορὰ τῆς ἐκ Ναυπλίου Μαρίας Κακάναινας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 17 ἀναφορὰ τοῦ Χαραλάμπους Παππαδοπούλου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ νὰ λάβῃ ταχύτερον πρόνοιαν περὶ τοῦ ἀναφερομένου ἀξίου ἐλέους, διὰ τὴν ἐπικειμένην αὐτῷ ἀσθένειαν καὶ διὰ τὴν στέρησιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἡμερουσίου ἄρτου, δικαιουμένου ἄλλως ὡς ὑπηρετήσαντος πολυειδῶς τὴν πατρίδα.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 18 ἀναφορὰ τῶν ἐξ Ἀνδριτσαίνης Π. Σακελλαροπούλου, Β. Δυμπεροπούλου, Ε. Γιαννοπούλου καὶ λοιπῶν ἐνοικιαστῶν διαφόρων χωρίων τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸ 1849, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ἐκτιμῆσαν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων, καθόσον ταῦτα δὲν ἀντίκεινται μὲ τὸ δημόσιον συμφέρον, λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 19 ἀναφορὰ τοῦ Βασιλείου Γ. Μάτσικα, νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 20 ἀναφορὰ τῶν ἐκ Κορθίου τῆς Ἄνδρου Δ. Ι. Κάψη, Γ. Βασταρδῆ, Μ. Βαβάκη καὶ Ι. Δελαγραμμάτικα νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, μὲ τὴν αἴτησιν τοῦ νὰ δώσῃ ἐν συνόψει διὰ τοῦ γραφείου τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας πρὸς γνῶσιν τῆς Βουλῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐνδιαλαμβανομένην ὑπόθεσιν, εἰς ἣν παραπονοῦνται οἱ ἀναφερόμενοι, ὅτι παρεβιάσθησαν διατάξεις τοῦ δημοτικοῦ νόμου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 21 ἀναφορὰ τοῦ Γεωργίου Μαρίνου, ἐκ τοῦ χωρίου Μπερίκου τῆς Τριχωνίας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 22 ἀναφορὰ τῆς Ἑλένης Παππαδοπούλας, συζύγου Ἰωάννου Σύρπη, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 23 ἀναφορὰ τῆς Ἄννης, χήρας Ἰωάννου Παπαγεωργίου ἐξ Αἰτωλικοῦ, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῆς ἀναφερομένης κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 24 ἀναφορὰ τοῦ Ἀθανασίου Παππαδοπούλου, κατοίκου τοῦ δήμου Παμφίας τῆς Τριχωνίας, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ἁρμοδίων νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου καὶ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 25 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Στροβίτσης τοῦ δήμου Φυγαλίας τῆς Ὀλυμπίας, νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως, ἐκτιμῆσαν τὴν ἐκ τῆς ἐπισκηψάσης εἰς αὐτοὺς συμφορᾶς ἔκθεσιν, ἐνεργήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν τὰ δέοντα.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 ἀναφορᾶς τῶν Κ. Α. Μαργέλου καὶ Κ. Παππαδοπούλου ἐκ Δοιδωρικίου, ἡ βουλὴ νὰ ζητήσῃ, ἐὰν ἐγκρίνῃ, πληροφορίας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ γνῶσιν τῶν εἰς τὴν ἐνδιαλαμβανομένην ὑπόθεσιν γεγονότων, καθ' ὅσον γίνεται λόγος περὶ δολίας προσλήψεως ἐθνικῆς γῆς ἐκτάσεως καὶ ἀξίας μεγάλης.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 27 ἀναφορὰ τοῦ Σαράντου Ἰωάννου νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ γίνῃ ἡ δέουσα εἰς αὐτὸν περίθαλψις.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 28 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Στενοῦ τῆς Μαντινείας, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως, ἐκτιμῆσαν τοὺς λόγους τῶν ἀναφερομένων, πράξῃ ὅ,τι σύμφωνον μὲ τὸν ἐν ἰσχύϊ ὑπὲρ τῶν γεωργῶν νόμον, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νέου νόμου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 29 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπόσνας

τῆς Μαντινείας, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ, ἂν ἐγκρίνῃ ἡ βουλὴ, νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι ἀναφορικῶς εἰς τὴν ἐνδιαλαμβανομένην ὑπόθεσιν πρὸς γνῶσιν αὐτῆς.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 30 ἀναφορὰ τοῦ Μ. Βερνάρδου, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, καὶ, ἐκτιμῆσαν τὸ περὶ οὗ διαπραγματεύεται ἀντικείμενον, ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 31 ἀναφορὰ τοῦ δημάρχου Φελλάης τῶν Καλαβρύτων, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου δήμου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 32 ἀναφορὰ τοῦ Ν. Γ. Νικολέτου καὶ Ἀργυρῆς Γ. Νικολέτου, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 33 ἀναφορὰ τῆς Κυριακῆς, χήρας Φραντσέσκου Βέση ἐξ Ὕδρας, νὰ συστηθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἀναφερομένης κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς Α. Ἀλεξανδρόπουλος.

Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ προεδρείου, ὅτι, κατὰ τὸ χορηγούμενον αὐτῷ δικαίωμα ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 109 τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπέτρεψεν ἀπουσίας εἰς τοὺς ἐκ Γόρτυνος βουλευτὰς Κ. Γ. Α. Ἀντωνόπουλον καὶ Δ. Μπούκουραν, καὶ τὸν ἐκ Μαντινείας Κ. Κ. Μανέταν, καὶ εἰς τὸν ἐκ Μεσολογγίου Κ. Π. Τσιμπουράκην.

Ἐπὶ τῇ προτάσει τινος, προσδιωρίσθη ἡ κατὰ τὴν προσεχῆ πέμπτην γενησομένη συνεδρίασις, πρὸς συζήτησιν τῶν ἐκ τῆς παρελθούσης συνόδου ὑπολειφθεισῶν ἐκκρεμῶν ἀναφορῶν.

Προὐτέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας στρατιωτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον· καὶ οὐδεὶς μὲν κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀντεῖπεν, ἀλλ' ἐζητήθη ἡ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ παρουσία ὑπό τινων, διατεινομένων, ὅτι οὗτοι πρέπει νὰ παρευρίσκωνται πάντοτε ὅταν τὰ ὑπ' αὐτῶν προβληθέντα νομοσχέδια εἰς συζήτησιν προτίθενται. Παρατηρούντων δὲ ἄλλων, ὅτι ἡ βουλὴ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀπόντος δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, μηδεμιᾶς χρῄζοντος συζητήσεως·

ὅτι ἡ τῶν ὑπουργῶν ἀπουσία δὲν πρέπει νὰ διακόπτῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς, βαρύνουσα διὰ τῶν συνεπειῶν της μόνους τοὺς ἀπόντας ὑπουργούς· καὶ ὅτι καὶ ἄλλως ἡ βουλὴ, προβαίνουσα ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν, δὲν προτίθεται νὰ καθιερώσῃ ἀρχήν τινα εἰδικῶς ἐπὶ τούτου, τοῦτο πράσσουσα. Προσῆλθεν ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, καὶ ἔπαυσεν ἐκ τούτου ἡ συζήτησις αὕτη.

Ἀρξαμένης δὲ τῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ι. Α Χατσοπούλου καὶ Μ. Δ. Καΐρη, κατεδείχθη ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἀποσυρθέντων ἐκ τῆς συνεδριάσεως τῶν Κ. Βασιλείου Πετμεζᾶ καὶ Α Ἀρμάου· ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν, περὶ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΤ'.

Τῆς 1 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ.Κ. βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δρ. ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ὁ προκάτοχός μου ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπισυνημμένην ἐνταῦθα ἔκθεσιν, περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 40,000, ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1 ἐδαφ. ά. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἔτους.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθεν ἡ λῆξις τῆς συνόδου τῆς Βουλῆς, τὸ Νομοσχέδιον δὲν ἐψηφίσθη· ἑπομένως ἡ ἀνάγκη, ἥτις προύκάλεσε τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλὰς, ὑπεχρέωσε τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ χρῆσιν, ἐπὶ τῇ βάσει Διατάγματος εἰδικοῦ, τῶν

πιστώσεως ταύτης, ἐπιφυλαχθεῖσα νὰ ζητήσῃ ἐν καιρῷ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Αἱ δὲ περιστάσεις καὶ χρεῖαι τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, κατὰ τὰ ἐφαρμοσθέντα μέτρα, ἀπέδειξαν ἀπολύτως ἀναγκαίαν ὁλόκληρον τὴν ἀνωτέρω πίστωσιν· διὰ ταῦτα λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ἐκ νέου εἰς τὴν συζήτησίν σας τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον πεπεισθὼς, ὅτι θέλετε ἐπιψηφίσει αὐτό, καθόσον τὰ μὲν ἔξοδα ἐγένοντο, ἡ δὲ προσθήκη αὕτη θέλει ἀντισταθμισθῆ ἀπὸ πολλαπλασίαν οἰκονομίαν κατ' ἄλλας τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὡς θέλει ἀποδειχθῆ ἐν καιρῷ ἐκ τοῦ ὁριστικοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 40,000, τεσσαράκοντα χιλιάδων, ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. ἀ. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Κεφ. Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἔτους, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς δαπάνας ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται, ἑφ' ὅσον ἑκάστῳ ἀνήκει, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.»

Ἐπίσης δὲ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 27,090 δραχ. εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ὑπὸ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 27,900

δραχ. ἐπὶ τοῦ ἔτους 1849, πρὸς πληρωμὴν τῆς καινουργίας κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ πρώτης Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου π. ε. καὶ σκεφθεῖσα ὅτι εἶναι σύμφωνον μὲ πᾶν ὅ,τι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε, προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1 Μαρτίου 1850.

Ὁ Εἰσηγητὴς Εὐστρ. Μ. Παρίσης.»

Προτεθέντος δ' ἔπειτα τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐνιαυσίου δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Βαρότσην καὶ Εὐστρ. Σπυρίδωνος, ἡ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ματαιωθεῖσα ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν, παιψηφισθεῖσα διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Π. Ῥάγκος	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Α. Δελιγεώργης		Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Π. Δημητρακοπράκος	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	Ν.	Γεώργιος Κονδύλης	Ν.
Σταῦρος Γριβας	Ν.	Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ν.	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Μ. Καΐρης		Γεώρ. Ἰωάν. Βατίσας	
Δημήτριος Κονδύλης		Ἄγγελος Γουζούσης	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος		Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρός		Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν.
Ἀναγ. Μακρυπόκαμισος	Ν.	Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Μιχαὴλ Σισίνης	
Κων. Βρυζάκης	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	Ν.	Ἰωάννης Κλίμακας	
Σ. Στράτος	Ν.	Ἀναγνώστης Δημητρίου	

Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριςόδ. Ν. Δημάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ι. Ζάρκος	Ν.
Γ. Κορφιωτάκης	
Α. Δανηλόπουλος	
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γ. Παππανικολάου	
Π. Δελιγιάννης	
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐςάθιος Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Φ. Παλαμίδης	Ν.
Θεόδωρος Πετρινὸς	
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτης	
Ν. Τσαλακώστας	
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Σ. Α. Βαρότσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης	Ν.
Χρύσαν. Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Κωνστ. Βέϊκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργ. Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	Ν.
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Λαζ. Ὀρλώφ	
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἀν. Παππατσώρης	
Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Γ. Παππαδημητρίου	Ν.

Γεώργ. Χ. Κριεζῆς	
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰωάν. Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.

Οὕτως ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ὅπερ, παραδεχομένης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως. Παραδεχθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἡ βουλὴ, κατὰ ψηφοφορίαν ὁμοίαν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας γενομένην, παρεδέχθη τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

ο Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1850 εἰς 8970 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, διαιρουμένους ὡς ἑρεξῆς.

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος	389
Β'. Εἰς προικοδοτημένους ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος (ἀπόσπασμα Μεγάρων)	76
Γ'. Εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς	6
Δ'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3460
Ε'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Ϛ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου . . .	481
Ζ'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Η'. Εἰς τὴν χωροφυλακὴν	
ά. Πεζὴν	1285
β'. Ἔριππον	165
γ'. Ἐπικουρικὴν χωροφυλακὴν	115
Θ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακὴν	2383
Ι'. Εἰς τὰ ὁρουαρχεῖα	45
ΙΑ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα	24
ΙΒ'. Εἰς τὴν στρατ. σχολὴν	41
ΙΓ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ	6
ΙΔ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΕ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	210
Γεν. ἄθροισις	8970

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Προέβη μετὰ τοῦτο ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ περὶ συντάξεων ἐκκρεμοῦς ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι πάντες βεβαίως ἐνθυμοῦνται τὰ κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς τε 7, 18 καὶ 21 Φεβρουαρίου ῥηθέντα, ὅτε καὶ αὐτὸς ἀγορεύων ἐπέφερε κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 18 τὴν ἐπὶ τῶν συντάξεων γνώμην του, ἥτις ἠσπάσθη μὲν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 γνώμην τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἀπέκρουστε δὲ τὴν περὶ τοῦ γενικοῦ νομοσχεδίου γνώμην ἐκείνου· μεθ' ὃ ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις, ὅπως, ἐρωτηθέντες καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοί, πληροφορήσωσι τὸ σῶμα, ἐὰν τὴν αὐτὴν πρεσβεύωσι μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ γνώμην. Καὶ δὲν ἤλπιζε μὲν, ὅτι μετὰ τοῦτο ἤθελεν ἐπανέλθει ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλ' αἱ δοθεῖσαι κατὰ τὴν 21 ἀνέλπιστοι ἐξηγήσεις, καὶ μάλιστα αἱ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, διαζώσουσιν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἵνα πρὸς πάντας ἀποδείξῃ, ὅτι καὶ τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα καὶ οἱ βουλευταὶ προσωπικῶς προσεβλήθησαν ὑπ' ἐκείνου, καὶ ὅτι δὲν ἐφάνη κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν συνεπὴς πρὸς ὅσα κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 ἐξέθηκεν· ἐφ' ᾧ παρώτρυνε τὴν βουλὴν νὰ ἐπιμένῃ πλειότερον. Ὑπομιμνήσκει δ' ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην εἶχεν εἰπεῖ ὁ ἀγορεύων, ὅτι τὰ περὶ συντάξεων ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποφασισθέντα εἰσὶν ἀπαράγραπτα, ὡς ἐν τοῖς τότε πρακτικοῖς περιεχόμενα, ὅτι τὰ Β. Διατάγματα ἐθεωρήθησαν καὶ θεωροῦνται ὡς ἰσχὺν ἔχοντα νόμου, διὸ οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ αὐτά· καὶ ὅτι ἡ βουλὴ ὡρμήθη μόναν εἰς τὰς περὶ συντάξεων ἀποφάσεις της, ἔκ τε τῶν περὶ τούτων λεγομένων καταχρήσεων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐ. ψηφίσματος ὁριζομένων. Ὁ λόγος λοιπὸν ἦτον, εὐχὶ περὶ κύρους διαταγμάτων ἢ τοιούτου τινος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀναγκαίου τρόπου, τοῦ νὰ καταδειχθῇ ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ καὶ ἐξακολούθησις τῶν ἐν τοῖς διατάγμασι τούτοις κειμένων ὅρων. Ἐντεῦθεν δὲ, ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπε, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7, ὅτι, ἐξετάσας τοὺς ὅρους, διέγραψεν ὅσους τῶν συνταξιούχων δὲν ὑπάγονται πλέον εἰς αὐτούς, προσήγαγε δὲ καὶ κατάλογον, ὅπως τὰ δέοντα ἐνεργήσῃ καὶ ἡ βουλὴ, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν μὴ λαμβανόντων ἐνόμων σύνταξιν ἢ πλέον τοῦ δέοντος λαμβανόντων καὶ διαγραφὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ καταλόγου, ὡς αὐτολεξεὶ ταῦτα εἶπεν, ἠσπάσθη κατ' ἀνάγκην ὁ ἀγορεύων τὴν πρότασιν ταύτην, ἵνα μὴ ὑποτεθῇ κατὰ τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὑπάρχει πρόθεσις ἀνατροπῆς τῶν περὶ συντάξεων νόμων, προσθεὶς μόνον, ὅτι πρέπει νὰ δημοσιευθῶσιν ὅσον ἐνεστι πλειότεροι οἱ κατάλογοι, καὶ σημειωθῇ ἐν αὐτοῖς πᾶσα λόγῳ χορηγημάτων δοθεῖσα ποσότης, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ ἐξωφλήθησαν ἤδη πολλὰ τῶν χρεῶν τούτων. Ὑπεστήριξε δὲ καὶ τὴν κατὰ δήμους διανομὴν τῶν καταλόγων, εἰπὼν, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συνόδου εἶναι μικρὰ, ἐφ' ᾧ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἴς τε τοὺς δήμους καὶ τοὺς ἐπερχομένους βουλευτάς. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ μέλλον, ὑπεστήριζεν, ὡς ἅπαντες ἐνθυμοῦνται, τὴν ταχείαν τοῦ νόμου προσαγωγήν. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν 21 Φεβρουαρίου, παλλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐξέθηκεν, ἅπερ δὲν ἐξετάζει ὡς συνήθη τῶν ἀγορεύσεων ἐνθουσιασμόν· ἀλλ' ἐπήνεγκε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι περὶ δύο νομοσχεδίων ἐπράκειτο, ἐνῷ ἐξ ἀρχῆς ἓν μόναν ἐζήτησεν ἡ βουλὴ, ἓν, τὴν ῥηθεῖσαν ἐξακρίβωσιν τῶν δοθεισῶν συντάξεων καὶ τὰς βάσεις τῶν δοθησομένων ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος περιλαμβάνον. Ὁ ὑπουργὸς ὅμως, οὐ μόνον διήρεσεν εἰς δύο τὰ νομοσχέδια, ἀλλὰ καὶ, περὶ τοῦ ἑνὸς τούτων, τοῦ εἰδικοῦ, ἀγορεύων, ἐνησμενίσθη νὰ διαιρέσῃ κατὰ κλάσεις τοὺς ἀγορεύσαντας βουλευτὰς, ἀποδοὺς καὶ εἰς τοῦτον τὸν τίτλον τῆς γεναιότητος. Ἀλλὰ περὶ τούτου μὲν ἀδιαφόρων δέχεται ὡς εἰλικρινῆ τὴν πρόσρησιν, καὶ παραλείπει ἐπίσης ὅσα ἐλέχθησαν καὶ ἀντελέχθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπ' ἄλλων περὶ τῆς τακτικῆς του ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ περὶ συναινέσεως τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν· δὲν δύναται ὅμως νὰ μὴν ἀποκρούσῃ μίαν ἰδέαν αὐτοῦ εἰπόντος, ὅτι τὸ συνταχθὲν παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς νομοσχέδιον, ἐγκριθὲν παρὰ τοῦ πρώην ὑπουργείου, ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν τοῦ Βασιλέως ὑπογραφήν. Τοιαῦται φράσεις δὲν πρέπει νὰ κηρύττωνται ἀπὸ τοῦ βήματος· τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀπρόσβλητον, ἱερὸν, καὶ, ἢ προσήχθη ἢ ὄχι τὸ νομοσχέδιον, ὁ ὑπουργὸς μόνος εἶναι ὑπεύθυνος. Ἀποκρούων λοιπὸν τὴν ἀντισυνταγματικὴν ταύτην ἰδέαν, ἐπίσης κατακρίνει καὶ τὴν ἐξήγησιν, ὅτι, καὶ ἂν οἱ λοιποὶ ὑπουργοὶ συναινέσωσιν, αὐτὸς δὲν δέχεται τὴν τοῦ νόμου προσαγωγήν· παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν λέγονται τὰ τοιαῦτα πρὸ πάντων βουλῶν, ἀλλ' ὁ διαφωνῶν ὑπουργὸς ἀποτείνεται περὶ τούτου πρὸς τὴν ὅλην Κυβέρνησιν καὶ ἀποθέτει εἰς ἕτερον τὸ χαρτοφυλάκιον. Περιπλέον δὲ παρεξηγῶν ἰδέαν τινὰ τοῦ προτείναντος βουλευτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ συνταχθῇ νομοσχέδιον βραβευτικὸν, κακῶς ἐσχολίασε ταύτην, εἰπὼν, ὅτι ἐννόει νομοσχέδιον βραβεῖον τὸ

μέλλον· ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο, φρονεῖ, ἐζήτει ὁ ἀγορεύσας ἢ νομοσχέδιον, ἀφορῶν τοὺς ἀγῶνας τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας παθόντων. Καὶ ἐνταῦθα περὶ τοῦ παρελθόντος ἀγορεύων ὁ ὑπουργὸς, πολλὰ μὲν ἐζήτησε νὰ δικαιολογήσῃ, ἀλλὰ, μηδεμίαν φέρων ἐπ' αὐτῶν παρατήρησιν, ἀρκεῖται οὗτος δεχόμενος πᾶν ὅ,τι ἐκεῖνος ἐπράττεινε τὴν 1 Φεβρουαρίου, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν τοῦ νὰ δημοσιευθῶσι πλήρεις οἱ κατάλογοι. Ἀναρμόστως δὲ παρενέβαλεν ἔτι ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὰ ἔθνη δὲν πρέπει νὰ ὁμοιάζωσι κατά τινα παροιμίαν τοὺς Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους· ἀλλ' οὐδέποτε ἤκουσεν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, ὅτι ἐφηρμόσθη τοῦτο εἰς τὰς βουλὰς παρ' εἰς ἐκεῖνον καὶ μόνον τὸν ὑπουργὸν τοῦτο ἁρμόζει· ἐπειδὴ, ἐὰν μὲν ἤδη ἀντίκηται εἰς τὴν περὶ τῶν συντάξεων τῆς βουλῆς ἰδέαν, ἴσως ἔχει καλῶς, ἀλλὰ διὰ τί δὲν ἐκηρύχθη ἐναντίος, ὅτε κατὰ πρῶτον ἀπεφασίσθησαν ταῦτα; Τοὐναντίον μάλιστα τὸ **1845**, ὅτε ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς καὶ βουλευτὴς ὢν διεῖπε τὰ Οἰκονομικὰ, οὐ μόνον ἐδέχθη ἀπαρεγκλίτως τὴν γνώμην ταύτην τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντας τοὺς διοικητὰς καὶ ταμίας ἐξέδωκε πρὸς διευκόλυνσιν ταύτης. Ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **30,760** ἐγκυκλίου ταύτης, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ **1845** χρονολογουμένης, ἐσυμπέρανεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι καὶ τότε συνεμερίζετο ὁ ὑπουργὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἔτι τῆς 7 Φεβρουαρίου τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐπρέσβευε γνώμην. Ἐπιβεβαιώσας δὲ τοῦτο διὰ τῆς τῶν πρακτικῶν ἀναγνώσεως, προσέθηκεν, ὅτι ἡ τῆς **21** τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀγόρευσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐμφαίνει ὅλως ἀντίθετον χαρακτῆρα· ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο εἶπεν, ἢ ὅτι ἔρερε τὸν κατάλογον *πρὸς ἐκατοπείσειν μόνον τῆς περιεργείας τοῦ Σώματος*. Ἄλλως τε, δὲν ἔπρεπεν, ἀγορεύων τότε, νὰ κατακρίνῃ τὸ κοινοβούλιον, ἐπειδὴ πάντες ἓν μόνον ἐζήτησαν, τὸ νὰ εὑρεθῇ μέσον, δι' οὗ νὰ μὴ δίδωνται τυχόν, ὅπου δὲν πρέπει ὡς προανεπτύχθη, χορηγήματα καὶ συντάξεις· διὰ δὲ τῆς προθέσεως ταύτης, οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ διασείσῃ τὰ Β. Διατάγματα, ἅπερ καὶ ὑπῆρχον καὶ ὑπάρχουσιν ἀναλλοίωτα· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἡ βουλὴ οὐδ' εἶπεν ὅλως νὰ παύσῃ τις σύνταξις, ἀλλὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαία ἐπ' αὐτῶν ἔρευνα, ὅπως ἐπενεχθῇ ἡ νόμιμος θεραπεία. Καὶ ὅμως μετ' ἀπορίας ἤκουσεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς καὶ συντάξεων καὶ χορηγημάτων πληρωμὴν ἠρνήθη λέγων, ὅτι δὲν θέλει πράξει τοῦτο πρὶν ἡ ἀποφασίσῃ ἡ βουλή· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς, ἐκφεύγων τὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰσαγωγὴν, κακῶς παρετήρησεν, ὅτι δύναται νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸ ἡ βουλὴ, ἐπειδὴ, ἂν καὶ αὕτη ἔχει τὸ τοιοῦτον δι-

καίωμα, ἔργον ὅμως κυρίως τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ ὑποβάλλῃ τά τε ὀργανικὰ καὶ τὰ διὰ ψηφισμάτων ὁριζόμενα νομοσχέδια· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἔχει τὸ σῶμα καὶ πικρά τινα παραδείγματα τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν νόμων εἰσαγωγῆς, καθ' ὅσον συνεζητήθησαν μὲν τοιαῦτά τινα νομοσχέδια, ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ὑπουργὸς προσῆλθε κατὰ τὰς συζητήσεις ἐκείνας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι προτιθεμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ τῷ ὄντι σχέδιον νόμου, διαγράφοντος τοὺς τῶν συντάξεων ὅρους, εἶχε συστήσει κατὰ τὸν Ἰούλιον παρελθόντος ἔτους ἐπιτροπὴν, ἧς καὶ αὐτὸς ἦτον μέλος, ὅπως ἐπεξεργασθῇ τὸ σχέδιον τοῦτο. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ ἔγγραφον τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ, καὶ προσθεὶς ὅτι παρακαταθέτει χάριν μνήμης εἰς τὸ γραφεῖον α') τὸ ἔγγραφον τοῦτο, β') τὸ περὶ συντάξεων σχέδιον νόμου τοῦ ὑπουργείου καὶ γ') τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπάντησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπήνεγκεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἅμα συστᾶσα, συνῆλθεν εἰς συνεδρίασιν, καθ' ἣν παρευρέθησαν καὶ οἱ ἀρμόδιοι τῶν ὑπουργείων εἰσηγηταί. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰσηγητὴς εἶχεν εἰπεῖ κατ' ἐντολὴν τοῦ τότε ὑπουργοῦ ὅτι, ἀφ' οὗ τὰ τῶν συνταξιούχων προσόντα ἐξήχθησαν ἐκ τῶν κειμένων διαταγμάτων, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ παύσωσιν ὅσοι δὲν εἶχον τυχὸν τὰ προσόντα ταῦτα, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη ἐντεῦθεν εἰς διαφωνίαν, καὶ, δύο τινὰς προσθέσασα ὅρους ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς, φαίνεται, διά τε τὴν ἀνωτέρω περίστασιν καὶ τὴν ἀνάγκην ἑτέρου νομοσχεδίου περὶ τῶν μετὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων, ἐπέστρεψε τὸ σχέδιον εἰς τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὸν Αὔγουστον· καὶ ὅμως μετὰ τέσσαρας μῆνας, ἤτοι τὸν Δεκέμβριον, ἐρωτηθεὶς ἐν τῇ Γερουσίᾳ τί ἔπραξε περὶ τούτου ὁ ὑπουργὸς, ἀπήντησεν, ὅτι ἀρτίως μόλις ἔλαβε παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τὸν νόμον. Ἤδη δὲ οὐχὶ πλέον τοῦτο, ἀλλὰ ῥητῶς ἀρνεῖται τὴν τοῦ νόμου εἰσαγωγὴν, προτείνων, ὅτι θέλομεν περιπέσει εἰς χάος τι ἀδιέξοδον, καὶ ὅτι, ὑπερτρήσαντος κατά τι τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τὰ ἔξοδα, δύναται τότε νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν· ἄλλως ὅμως οὐδ' αὐτὸς ἠρνήθη, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασθέντων· ἀλλ' ὅταν γίνῃ τοῦτο, ὅπως καὶ ὅτε παρουσιασθῇ ἡ ἀνωτέρω εὐκολία, μόλις κατὰ τὴν τρίτην γενεὰν θέλει δοθῇ, φαίνεται, ἡ ἀμοιβή. Ἐντεῦθεν εἶπε καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἄρευκτον νὰ δοθῶσι συντάξεις πρὸς ὅλους· ἀλλ' ὅλοι πρέπει τοὐλάχιστον νὰ γονυπετήσωμεν ἀπέναντι τῆς ἐλλείψεως. Πολλοὶ λαμβάνουσιν ἤδη συντάξεις, πλειότεροι ἀπεβίωσαν, καὶ ὀλίγοι μένουσι παρηγωνισμένοι· ὀλίγοι, οἵτινες ἔχουσιν ἴσως πλειότε-

ἀπ τῶν ἄλλων δικαιώματα· ἐκτὸς τούτου, δὲν θέλουσι συνταξιοδοτηθῆ διὰ μιᾶς πάντες, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον ἐκεῖνοι, οἵτινες ὑπὸ δεινοτέρας στενοχωρίας στενάζουν ἀνάγκας. Πρέπει λοιπὸν, πρέπει νὰ περαιωθῆ, πρὸς τιμὴν ἔτι τοῦ ὑπουργείου, τὸ δίκαιον τοῦτο ἔργον. Ναί, κατηφὴς ἐπισκέπτεται τὴν νύκτα ἡ σκιὰ τοῦ Κολανδρούτσου τὸν ἐνδοξον Κριεζῆν· δὲν ἀφίνει ἥσυχον τὸν Κ. Λόντον ἡ σκιὰ τοῦ ἀτυχοῦς Σίκερη· ἄρτον ζητοῦσι τὰ τέκνα των, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀγορεύει, μὴ ἔχων οὗτος συγγενεῖς ἢ οἰκείους ἵνα συσήσῃ. Διὰ τοῦτο, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, ὑποστηρίζει πᾶν ὅ,τι εἶπεν, ἤτοι καὶ τὴν κατὰ δήμους διανομὴν τῶν καταλόγων, ὅπως ἐξακριβωθῶσι τὰ κακῶς ἔχοντα· ὡς πρὸς τὸ μέλλον ὅμως ἐπαναλέγει, ὅτι πρέπει νὰ εἰσαχθῆ νομοσχέδιον, καὶ, ἐπειδὴ οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀρνεῖται, ἂς εὐχηθῶμεν πάντες νὰ ἐπισπεύσῃ. Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξ αὐστηρότητος ἴσως μεγάλης ἀντέτεινεν· ἀλλ' ὅπως δήποτε καὶ ἂν ἔχῃ, πρέπει νὰ δικαιωθῶσιν οἱ ἐκ τοῦ ἀγῶνος παθόντες. Τὸ ἔθνος ἔχει πολλὰς πηγὰς πλούτου· ἂς ἐμμείνωμεν ἐν γνώσει εἰς τὴν τεθεῖσαν ἀρχὴν, καὶ ἂς μὴ κόψωμεν τὰς ἐλπίδας ἐκείνων, δι' οὓς ἡμεῖς διάγομεν σήμερον βουλευόμενοι καὶ ἄρχοντες· ἄλλως πᾶσα ἐναντία ἰδέα ἀντίκειται εἰς τὸ σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς περὶ τούτου ὁρισμοὺς τῶν ἐθνικῶν ψηφισμάτων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, μετὰ τοσαύτην ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκριβῆ ἀνάπτυξιν, τὴν ὁποίαν προλαβὼν εἶχε κάμει, μετὰ τοσαύτην εἰλικρινῆ ἐξομολόγησιν ἑνὸς ὑπουργείου, κανονίσαντος τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἐν τιμιότητι, ἐνόμιζεν, ὅτι τὸ ζήτημα ἤθελεν εἶσθαι λελυμένον, καὶ μείνει μόνον ὡς ἱστορικὸν συμβὰν εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅπως χρησιμεύσῃ ἴσως καὶ εἰς τὸ μέλλον· ἀλλ' ἀντὶ τούτων ἐθεωρήθη ἤδη ὁ ὑπουργὸς ὡς ἀσυνεπὴς, ὡς ἔνδους καὶ ἀγορεύων δῆθεν πρὸς μόνην ἐπίδειξιν. Ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν λόγων του παρεξηγήθη, καὶ προπαρεσκευασμένος ἀνέβη ὁ ἀγορεύσας, οὐχὶ ὅπως ἀνασκευάσῃ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν εἶχεν ὁρμηθῆ, ἀλλ' ὅπως, πλήττων αὐτὸν πανταχόθεν, τὸν ῥίψῃ εἰς ἀντιφάσεις καὶ φθάσῃ τέλος εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅπερ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἠσπάσθη. Καὶ αὐτὸς δὲ ἀπέναντι τῆς ὅλης ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας τὰ αὐτὰ παρεδέχθη· ἀλλ' ἐπέφερε μόνον ὅτι, διὰ τὰς ἐπικειμένας δυσχερεῖς περιστάσεις, ἄκαιρος εἶναι ἡ τοῦ νόμου εἰσαγωγὴ, ἀλλ' ὅτι, ἐνεργοῦσα τοῦτο βραδύτερον ἡ Κυβέρνησις, θέλει ἐκπληρώσει ἱερὸν χρέος, ἵνα, ὡς τιμωρεῖται τὸ ἔγκλημα, βραβεύηται καὶ ἡ ἀρετὴ διὰ νόμου. Μετὰ τὴν ἐξήγησιν λοιπὸν ταύτην τὸ

ὑπουργεῖον δὲν ἔχει νέον τι νὰ προσθέσῃ καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο εἶναι φορτικὴ περιττολογία· ἀλλ' ὁ προαγορεύσας πλαγίως θέλει νὰ ὑποθέσῃ αὐτὸν εἰς ἀντισυνταγματικὴν εὑρεθέντα θέσιν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τοῦτο παρεξήγησε τὴν ἀγόρευσίν του, εἰπών, ὅτι προσέβαλε δι' αὐτῆς τὸ ἀνεύθυνον πρόσωπον ἐκείνου. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς οὐδὲ διενοήθη κἂν τὸ τοιοῦτον, καὶ δὲν ἀγνοεῖ οὐδ' αὐτὸς ὅτι ἐν συνταγματικῇ πολιτείᾳ μόνος ὁ ὑπουργὸς ὑπόκειται εἰς εὐθύνην, καὶ εἰς οὐδεμίαν πρᾶξιν περιπλέκεται τὸ Βασιλικὸν ὄνομα· διὸ δὲν εἶπεν οὗτος, ὅτι ὁ Βασιλεὺς, λαβὼν ἤδη τὸ νομοσχέδιον, δὲν ἀρέσκεται νὰ τὸ ὑπογράψῃ, ἀλλ' ὅτι συνταχθὲν τοῦτο εἶναι ἕτοιμον εἰς εἰσαγωγὴν, καὶ μένει ὑπὸ τὴν τοῦ Βασιλέως ὑπογραφὴν, οὐχὶ δι' ἄλλο, ἢ διότι τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ πρόωρον τὴν εἰσαγωγὴν του. Τοῦτο λοιπὸν εἶπεν, ἱστορικῶς ἀγορεύων κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7, καὶ ἀπέναντι τῶν πρὸς τὸν ἀγορεύσαντα ἐπαίνων αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν παρεξήγησιν ταύτην ὑπὸ τὸν τίτλον καὶ πρόθυμον τῆς γενναιότητος. Κακῶς δ' ἐπίσης παρέστησεν αὐτὸν, ὡς σοφιζόμενον δῆθεν τὰ δικαιώματα ἐν γένει τοῦ ὑπουργείου, καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τούτου τοσαύτας ἐπιφέροντα δυσκολίας· ἐπειδὴ μόνος τότε καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν ἄλλων ὑπουργῶν ἀγορεύων, εἶπεν ὅτι, ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ εἰδικὸν νομοσχέδιον, δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῆ ὅλως, καὶ λέγει τοῦτο ἐν γνώσει καὶ πληρεξουσιότητι τῶν λοιπῶν ὑπουργῶν, ὡς διεβεβαιώθη τῷ ὄντι κατὰ τὴν εἰς τὸ σῶμα ἐμφάνισίν των· ἀλλ' ὅσον ἀποβλέπει τὸ γενικὸν νομοσχέδιον, μὴ ἔχων τὴν αὐτὴν πληρεξουσιότητα, ὡμολόγησε τοῦτο καὶ ἐζήτησατο ἐπίτηδες τὴν ἀναβολὴν, ὅπως ἀπαντήσῃ ἐν γνώσει τῆς Κυβερνήσεως ὅλης. Ἐπὶ παρουσίᾳ λοιπὸν τοῦ ὑπουργείου εἶπεν ἔπειτα πρὸς τὸ Σῶμα, ὅτι εἰσάγεται μὲν τὸ ῥηθὲν νομοσχέδιον, οὐχὶ ὅμως ἤθη, ὅτε αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσι τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα τῷ ἀπεδόθη ἀγωνιστική τις ἰδέα, ἣν οὐδ' ἐφαντάσθη ποσῶς, ὅτι, καὶ ἂν οἱ ἄλλοι ὑπουργοὶ θελήσωσι τὴν εἰσαγωγὴν, αὐτὸς ὅμως δὲν θέλει ἐνδώσει· ἐν ᾧ οὐδὲν ἄλλο εἶπε κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7, ἢ ὅτι, ἂν καὶ τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἕτοιμον, τὸ κατ' αὐτὸν νομίζει ὅτι δὲν πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσαχθῆ, τὴν δὲ ἰδέαν του ταύτην ἐπεβεβαίωσαν ἔπειτα καὶ οἱ λοιποὶ ὑπουργοί. Ἡ φράσις λοιπὸν ἐκείνη δὲν εἶχε τι τολμηρὸν ἢ ἀγέρωχον καὶ ἦτον εἰλικρινής τις ἐξήγησις. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας, ἀπὸ παρεξηγήσεως εἰς παρεξήγησιν βαίνων, καὶ ἄλλην τινὰ βάσιν τοῦ λόγου του ἠθέλησε νὰ παραμορφώσῃ, ἣν ἠρανίσθη ὁ ὑπουργὸς ἐκ τῆς ἀγο-

μεύσεως ἄλλου, εἰπόντος ὅτι εἰς πᾶσαν κοινωνίαν, ὅπου ὑπάρχουσι ποινικοὶ νόμοι, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι καὶ νόμοι βραβεύοντες ἐπίσης τὴν ἀρετήν. Καὶ ὅμως ἐπιλαμβανόμενος ὁ πρὸ αὐτοῦ τῆς ἰδέας, εἶπεν, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἀπερήνατο ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνταχθῇ νομοσχέδιον, δι' οὗ νὰ βραβευθῶσιν οἱ ἐνδεεῖς ἀγωνιστὰ τῆς πατρίδος, ἀλλ' ἕτερόν τι νὰ γένῃ βραβευτικὸν νομοσχέδιον· ἂν δὲ καὶ δὲν εἶναι αὕτη ἡ ὀρθὴ τῶν λόγων του ἔννοια, δὲν βλέπει ὅμως καὶ οὕτω τι ἄτοπον εἰς τὴν φράσιν, ἐπειδὴ *βραβευτικὸν* νομοσχέδιον εἶναι πᾶν τὸ βραβεῦον τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην βραβεύσεως καὶ ἀποκτήσαντας εὐγενῆ δικαιώματα δι' ἀγώνων καὶ θυσιῶν. Περιπλέον παρατηρεῖ ὅτι, ἐν ᾧ αὐτὸς ἁρμοδίως εἶχεν ἐπαγάγει παροιμίαν τινα, ὅπως δι' αὐτῆς ἀποδείξῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλωνται συνεχῶς τῶν ἐθνῶν οἱ νόμοι, διότι, μὴ ἔχοντες τὰ στοιχεῖα τῆς μονιμότητος, δὲν παρέχουσιν ἐχέγγυα κοινῆς ἀσφαλείας, ἡ ῥῆσις αὕτη ἀντεστράφη καθ' ἑαυτοῦ καὶ, διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. **30,760** ἐγκυκλίου, ἠθέλησε νὰ ἀποδείξῃ ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ κατὰ τὴν **21** Φεβρουαρίου ὁμιλία τοῦ ὑπουργοῦ ἀντιφάσκει ὅλως πρὸς τὴν διὰ τῆς ἐγκυκλίου ἐκείνης πανδήμιον διαβεβαίωσιν τοῦ ἰδίου· ἀλλὰ διὰ τί δὲν ἀνέφερεν οὗτος καὶ πολλὰς ἄλλας τῶν παρελθουσῶν ἀγορεύσεων, καὶ τὰς ὑποσχέσεις ὅλων τῶν μέχρι νῦν ὑπουργείων, ἅπερ ἀείποτε μὲν ἐθεώρουν τὸ ζήτημα εὔλογον, ἀείποτε ὑπέσχοντο τὴν προσαγωγήν, καὶ ὅμως ἀείποτε ἡ βουλὴ τὴν ἀπήτει; Τοὐναντίον ὅμως αὐτὸς οὗτος ἐξήγησεν ἐν εἰλικρινείᾳ τὰ πάντα· εἶπε πρὸς τὴν βουλὴν ὅτι, μόλις ἀναλαβὼν τὴν τοῦ νόμου κατάρτισιν, εὑρέθη εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἀπεράνθη ὅτι, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ δικαίου, ἡ αἴτησις εἶναι ἄδικος καὶ οἱ νόμοι δὲν πρέπει νὰ φέρωσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἄδικον καὶ τὸ μεταβλητόν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ συνέλευσις διελύθη, καὶ πρὸ τῆς μεταβολῆς ἴσως, ἡ περὶ τῶν συντάξεων αὕτη φωνὴ οὐδόλως ἐξέλιπε, καὶ πᾶς τις δύναται νὰ πεισθῇ, ὅτι ἡ μεταπολίτευσις ἔφερε νὰ συνεπιφέρῃ καὶ ἐνθουσιασμὸν ἀπαιτήσεων καὶ πιθανότητας ἐπιτυχίας· ἐπειδὴ δὲ τῷ ὄντι ἡ μεταβολὴ εὗρεν ἐξημμένα τὰ πάθη, καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι εἶχον καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ αἴσθημα νὰ ἐξασκήσωσιν ἀπαιτήσεις τοιαύτας, ἡ δύναμις τότε τῶν ἐν ταῖς βουλαῖς αἰσθημάτων, μηδόλως ἀναλογισθεῖσα τὰς δυσχερείας, παρέσυρε τὰς κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις, ἵνα ἔλθωσιν εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν. Ἀληθῶς δὲ τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὰ ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου Κωλέττου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συμβάντα; τίς δὲν ἐνθυμεῖται ὁποῖαι κραυγαὶ

ἠγέρθησαν πανταχόθεν; Πάντες ὑπὸ τὸ πρόσχημα φίλων, μεντάρων, ἢ ἀπαιτητῶν δὲν ἔπαυον ἐξαιτούμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ε. ψηφίσματος ὁριζομένων, ἕως οὗ τὸ ὑπουργεῖον ὑπαχωρῶν συνέταξε τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο Β. Διάταγμα, εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὁποίου ὁμολογεῖ ὅτι ἦτον ἐναντίος. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε, τὸ Διάταγμα τοῦτο συνετάχθη καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν ἑξήκοντα εἶχε συσταθῇ, ὥστε, ἂν ἡ βουλὴ ἐπιμένῃ νὰ προχωρήσῃ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, περιττὴ πᾶσα συζήτησις ἄλλη, καθ' ὅσον ἐν ἐκείνῳ τῷ διατάγματι ὑπάρχουσι πάντα τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναγκαῖα, καὶ, ἂν θεωρῆται ὅτι εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ δικαιωθῶσιν οἱ κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντες, δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ τοῦτο. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνωτέρω ἐγκύκλιον, δὲν ἦτον αὕτη εἰμὴ ἀπόρροια τοῦ Β. Διατάγματος, καὶ τὴν ἐξέδωκεν ἵνα χρησιμεύσῃ, ἂν τυχὸν δὲν ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς ἐκεῖνο, ἀφ' οὗ μάλιστα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐδυσκολεύοντο νὰ συνέλθωσιν· ἄλλως, ἄπειρος τῆς πολιτικῆς τότε, ἠκολούθησε τὴν αὐτὴν γραμμὴν τοῦ Κωλέττου καὶ ἐξέλεξεν εἰλικρινῶς τὴν ἐγκύκλιον. Ἀλλ' ἡ ἐγκύκλιος αὕτη περιεῖχε βεβαίως καλόν τι ἢ κακὸν εἰς τὰς διατάξεις της; ἐὰν τὸ πρῶτον, καὶ ἀπέρυγεν οὗτος νὰ τὸ ἐκτελέσῃ παρὰ τὴν ἐθνικὴν εὐαρέσκειαν, δέχεται, ἂν τῷ ἦναι πεπρωμένη ἡ τύχη αὕτη. Ἡ ἐγκύκλιος ὅμως ἐκείνη καὶ εἰς πάλλιῶν ὑπουργῶν ἄλλων καὶ εἰς χεῖρας τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος περιῆλθε· διὰ τί δὲν ἐπραγματοποίησεν αὐτὴν οὐδεὶς τούτων; Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐγκύκλιος ἦτον κακή, πρὸς τίνα σκοπὸν συνωθοῦσιν αὐτὸν σήμερον νὰ καταπράξῃ τὸ κακὸν τοῦτο, ὅπερ ἀπέρυγεν ἄλλοτε; Τῆς ἐγκυκλίου λοιπὸν ἡ ἐπιμαρτύρησις εἶναι ἀσθενής, καὶ ἀντιστρατεύεται κατὰ τοῦ ὑπομνήσαντος ταύτην. Προσέθηκεν ἔτι ὁ ἀγορεύσας ὅτι μετ' ἀπορίας ἤκουσεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἔπαυσε τοῦ νὰ πληρώνῃ συντάξεις καὶ χορηγήματα, ἐν ᾧ ἡ βουλὴ δὲν ἐζήτησε τοῦτο· ἀλλ' ἡ ἀπότισις αὕτη, ἂν καὶ δὲν ἐξεταζῇ κατὰ πόσον ἦτον ὑπόχρεως ἡ Κυβέρνησις, περιωρίσθη μέχρι τέλους τοῦ Δεκεμβρίου καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη τὸν τεθέντα ὅρον· ἐφ' ᾧ ἐζήτησεν οὗτος ἔπειτα τὴν ἄδειαν τῶν βουλῶν, καὶ λαβὼν ταύτην ἐξηκολούθησε τὰς πληρωμάς. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ τοῦ νομοσχεδίου εἰσαγωγὴ καὶ τὰ Διατάγματα ἐλογίσθησαν ὡς ἰσχὺν ἔχοντα νόμου, αἱ συντάξεις πληρόνονται τακτικῶς, ἂν καὶ διέταξε πάλιν τὰς ἀρχὰς νὰ πληροφορήσωσιν αὐτόν, περὶ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ συντάξεων ὅρων. Μόνον δὲ ἡ τῶν χορηγημάτων πληρωμὴ ἀνεστάλη, ὡς πολὺ διαφέροντος τοῦ ζητή-

ματος· ἐπειδὴ αἱ μὲν συντάξεις, περιλαμβάνουσαι δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, πρέπει νὰ δίδωνται τακτικῶς μέχρι καταργήσεως νόμου, τὰ δὲ χορηγήματα δίδονται, ὡς γνωστόν, ὑπὸ αἵρεσιν καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ ἂν ἐξωρλήθησαν ἢ ὄχι τὰ τοιαῦτα χρέη· ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ ἐπιτροπὴ συνεστήθη, ὅπως ἐξετάσασα ἀνακαλύψῃ ὅ,τι κακῶς χορηγεῖται, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξακριβώσεων τούτων θέλει ἀποφασισθῇ καὶ ἡ πληρωμή. Τελευταῖον παρατηρεῖ ὅτι, περὶ ἀμοιβῶν ἀγορεύων, εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι ἡ ἀρετὴ βραβεύεται δι' οἵων μέσων ὁ νομοθέτης ἐγκρίνει, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ παρ' ἡμῖν νομοσχέδιον τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἦναι γενικόν, ἀποβλέπον ἐν μέρει τὸ παρελθόν, ἐν μέρει δὲ καὶ τὸ μέλλον· ἐννοεῖ δὲ ταῦτα λέγων, ὅτι ἐν αὐτῷ τούτῳ πρέπει νὰ περιέχωνται καὶ μέλλουσαι ἐκδουλεύσεις, αἵτινες θέλουσιν ἀναφύεσθαι κατ' ὀλίγας, ἐν ᾧ ἡ τοῦ παρελθέντος ἀμοιβὴ θέλει ἐπιφέρει αὐρείαν ἀπαιτήσεων καὶ δικαιωμάτων. Καὶ καλὴ μὲν ἦτον ἡ ἀποστροφή, ἣν ὁ προαγορεύσας ἀπέτεινε πρὸς τοὺς ἀγωνισαμένους ὑπὲρ αὐτονομίας συναδελφούς του, ἵνα περιθάλψωσι τὴν χήραν τοῦ Σέκερη, τὴν χήραν τοῦ Κολανδρούτσου, καὶ, ἑνόνων καὶ αὐτὸς οὗτος ὑπὲρ αὐτῶν τὴν φωνήν, λέγει μάλιστα ὅτι εἶναι πληθὺς τοιούτων δικαιωμάτων, ἅτινα πρέπει νὰ βραβευθῶσιν ἐπίσης. Ἀλλὰ πόσα καὶ ποῖα εἶναι τὰ δικαιώματα ταῦτα; ἀγνοεῖ· ἄλλοι ἀγωνισταὶ δύνανται νὰ γνωρίσωσι τὸν ὄγκον αὐτῶν, ἅπερ ὅμως ἢ σήμερον ἢ ἐν ἄλλῳ χρόνῳ πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῶσι. Συμπεραίνων λοιπὸν λέγει, ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν τοῦ γενικοῦ νομοσχεδίου εἰσαγωγήν, τὸ ὑπουργεῖον παραδεχόμενον ἐμμένει ἐπίσης, ἂν καὶ ἡ βουλὴ ἐννοῇ τοῦτο· ἂν ὅμως περὶ εἰδικοῦ πρόκειται νομοσχεδίου, ἤτοι περὶ καταργήσεως συντάξεων δυνάμει Διαταγμάτων χορηγουμένων, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐμμένει εἰς τὴν εἰσαγωγήν, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ νόμου τε καὶ τοῦ δικαίου, καὶ ἀρκεῖται μόνον παραδεχόμενον, ὅτι θέλει πράξει τοῦτο *διοικητικῶς*, καὶ, ὅσας πλείονας συλλέγων πληροφορίας, τοὺς μὲν μὴ στερουμένους τῶν πρὸς σύνταξιν κειμένων προσόντων θέλει διατηρήσει, ὅσους δὲ στεροῦνται τυχὸν τούτων θέλει διαγράψει ἀσμένως· ἐφ' ᾧ καὶ ἡ βουλὴ δύναται νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν, καθ' ὅσον εἶναι ἄδικον νὰ πληρόνωνταί τινες ἄνευ λόγου. Ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ συνναυαγήσωσι μετ' αὐτῶν καὶ οἱ καλῶς ἔχοντες· ἐπειδή, ὡς εἶναι δίκαιον νὰ βραβευθῶσιν αἱ χῆραι τοῦ Κολανδρούτσου καὶ Σέκερη, οὕτω καὶ ἄδικον καὶ σκληρὸν εἶναι ν' ἀφαιρεθῇ ὁ ἄρτος παρ' ἄλλων,

οἵτινες διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ μάλιστα διὰ νόμου ἀπέκτησαν τοῦτο. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς ἕκαστον βουλευτὴν νὰ εἰσαγάγῃ, ἂν θέλῃ, παραπλήσιον νομοσχέδιον, καθ' ὅσον, προκειμένου ἐνταῦθα περὶ ἐλαττώσεως δαπανῶν, δύναται ἡ βουλὴ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νόμον. Ἀλλ' ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἐπειδὴ ἑκάστη μὲν τῆς τριπλῆς Συνταγματικῆς ἐξουσίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ εἰσάγειν νόμον, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἴπῃ ἡ Βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ τὴν εἰσαγωγὴν οἱουδήποτε νόμου, ἐπειδὴ ἡ ἀπαίτησις καὶ ἀνάρμοστος καὶ ἀντισυνταγματικὴ ἤθελεν εἶσθαι. Διὸ ἑκάστη τῶν δυνάμεων τούτων πρέπει νὰ τηρῇ τὰ διαγεγραμμένα αὐτῇ ὅρια, ὡς τηροῦσιν αὐτὰ καὶ τῆς φύσεως τὰ στοιχεῖα.

Ἐπόφερεν ἄλλος ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα ἐμφαίνει ὅλως ἐθνικὸν χαρακτῆρα καὶ οὐχί, ὡς παρεγνωρίσθη, ὑπουργικόν· ἐφ' ᾧ καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ νῦν ἀγορεύοντος παρεγνωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις, σοβαρὸν περιβεβλημένος πολιτικὸν χαρακτῆρα, ὤρειλε νὰ προσέρχηται ἀξιοπρεπέστερος. Ἀλλά, παραλείπων πᾶν ὅ,τι ἀποβλέπει ἐκεῖνον, λέγει μόνον, ὅτι ὑπουργός τις, ἰδίας ἐξομολογούμενος ἁμαρτίας, ἔπρεπε καὶ νὰ ἀνέχηται τὸν ἔλεγχον τούτων, καὶ οὐχὶ θρασαίως νὰ προσβάλλῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, ἐκφέρων εἰς αὐτὴν ἰδίας ἀντισυνταγματικάς. Τὸ κατ' αὐτὸν δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἀγορεύων πρότερον ἐπὶ τοῦ ζητήματος, εἶχεν ὑποδείξει ὁποία ἦτον ἀνέκαθεν ὡς πρὸς τοῦτο ἡ θέσις καὶ τὸ δόγμα τῆς Βουλῆς, ὅπερ καὶ ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη πάντοτε· ὑπεστήριξε δὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ οὐχὶ διὰ σοφισμάτων, ἀλλὰ διὰ τοσούτων ἐκφράσεων τῆς Βουλῆς, ἥτις ἀπειράκις διὰ τῶν ἐκθέσεων ὅλων τῶν προϋπολογισμῶν, ἐκτὸς τῶν ἐξωδίκων συζητήσεων, ἀπερρήγνυτο περὶ τούτου. Ἀνέπτυξε δὲ τότε ἐκ ποίων λόγων ἡ Βουλὴ ὁρμωμένη, ἐπήνεγκε τὰς περὶ συντάξεων ἀποφάσεις της· α) οὐχὶ διότι δὲν ἀπέδιδε πλήρες εἰς τὰ Β. Διατάγματα σέβας, ἀλλὰ διότι ἐπεθύμει νὰ ῥυθμισθῶσιν αἱ πληρωμαὶ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ 54 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα, καὶ β) διότι ἐθεώρει ἐπάναγκες νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν ὅλαι αἱ περὶ συντάξεων βεβαιούμεναι καταχρήσεις. Καὶ τοῦτο μὲν ἦτον τὸ βουλευτικὸν δόγμα, ὅπερ ἐπανελήφθη καθ' ὅλας γενικῶς τὰς συνόδους, ἕως οὗ, τὴν λήξασαν σύνοδον ἀπαυδήσασα πλέον ἡ Βουλή, ἔθηκε πρόθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὥρισε τὴν τοῦ νομοσχεδίου εἰσαγωγήν, μεθ' ἣν, ἐὰν δὲν εἰσαχθῇ πάλιν, ἀπερρήγνυτο νὰ παύσωσιν αἱ τῶν συντάξεων πληρωμαί· ἀλλ' ἐνταῦθα παρατηρεῖ ὅτι ἔλαβεν ἄλλην μορφὴν

ἡ ὑπόθεσις, ἐπειδὴ λοιπὸν ζήτημα τῆς βουλῆς ἦτον τὸ περὶ τῶν πληρουμένων συντάξεων θέμα τῶν τιθεμένων κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋπολογισμόν, τὸ δὲ περὶ προσόντων ἀντικείμενον ἐπέρχεται ὡς ἐπεισόδιον τούτου. Μετὰ τοσαύτας λοιπὸν τῆς Βουλῆς ἀποράσεις, ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς ὑπεσχέθη κατὰ τὸν Δεκέμβριον τὴν τοῦ νόμου προσαγωγήν, ἐμφανιζόμενος λέγει σήμερον, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο· ἐν ἄλλαις λέξεσιν οὐδὲν ἄλλο λέγει πρὸς τὸ σῶμα, ἢ ὅτι πρέπει νὰ αὐτοχειριασθῇ. κηρύσσον ὅτι ἐσφαλεν ἀπαιτῆσαν τὴν εἰσαγωγὴν νόμου. Δύναται ποτὲ νὰ γίνῃ τὸ ἄτοπον τοῦτο; Οὐχὶ βέβαια, καὶ ἐπειδὴ μέλη τινὰ τοῦ νῦν ὑπουργείου, ὡς οἱ ΚΚ. Νοταρᾶς καὶ Στάϊκος ὑπῆρξαν βουλευταὶ πρότερον, ὁ δὲ Κ. Λόντος ἀπὸ τῆς Γερουσίας τὰ αὐτὰ περὶ συντάξεων ὑπεστήριξεν, ἐκ τούτου εἶχεν ἐρωτήσει ὁ ἀγορεύων, ἂν ἡ Κυβέρνησις πᾶσα τὴν αὐτὴν πρεσβεύῃ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἰδέαν. Ἡ ἐπανειλημμένη λοιπὸν ἐκείνη ἀπόφασις τῆς βουλῆς εἶναι δόγμα, θρησκεία, καὶ δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ· ἂν δ' ὁ ὑπουργὸς, μικρὰ περὶ τούτων φροντίζων, ἔχῃ τὴν ἕξιν τοῦ μεταβάλλεσθαι, αὐτὸς καὶ οἱ λοιποὶ βουλευταὶ ποτὲ δὲν θέλουσιν ἀνεχθῇ νὰ μεταβάλωσι δόγμα. Αὕτη λοιπὸν εἶναι ἡ θέσις τοῦ σώματος, ἣν εἶχεν εἰπεῖ ὅτι παρεγνώρισεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ ὄχι τὰ καθήκοντα αὐτοῦ περὶ ὧν δὲν ἐποίησε μνείαν· ἂν δ' ἄλλως ἦναι δικαία ἡ ὄχι ἡ αἴτησις τῆς Βουλῆς, ὅπερ ἐτόλμησέ τις νὰ παρενείρῃ, λέγει ὅτι, ἂν καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δικαία, καὶ ἄδικος ὅμως ἐὰν ἦτον, ἔπρεπε νὰ ὑποστηριχθῇ ὑπ' ἐκείνου ὡς βουλευτοῦ. Ἄδικος ἡ αἴτησις τῆς Βουλῆς· καὶ ὅμως ἡ Βουλὴ ἐζήτησε τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, δι' οὗ νὰ ἐξελεγχθῶσιν αἱ περὶ τὰς συντάξεις εἰσδύσασαι καταχρήσεις, αἵτινες δὲν εἶναι ἄγνωστον μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐφθασαν. Αἰσχύνεται, αἰσχύνεται τῇ ἀληθείᾳ νὰ εἴπῃ πρὸς ποίας δίδονται τὰ αἱματηρὰ ταῦτα βοηθήματα· καὶ ὅμως αἱ χῆραι τοῦ Τσουρᾶ, τοῦ Μαρκέζη καὶ ἄλλαι λιμώττουσι παρημελημέναι. Τίς ἔλαβε φροντίδα περὶ αὐτῶν; Τίς ἐνθυμήθη ἂν ζῶσιν ἢ ἂν ἀπέθανον; Καὶ ὅμως ἄδικος εἶναι, τολμῶσι νὰ εἴπωσιν, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς! Ὄχι· οὐδεὶς ποτὲ θέλει εἰπεῖ τοῦτο, καθ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον σχετίζεται μετά τε τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀγῶνος. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ χορηγήματα, ἐπειδὴ πολλῶν ἴσως αἱ ἀπαιτήσεις ἐνδέχεται νὰ ἐξωραϊσθησαν καὶ διατελοῦσι πληρονόμοι, τοῦτο εἶναι προφανῶς σκανδαλώδες· καὶ ἤκουσε πολλοὺς παραπονουμένους, διότι παρὰ τὸ δίκαιον λαμβάνουσιν ἄλλοι ἀδρὰς πληρωμὰς·

Οὕτω π. χ. ἐν ᾧ ὁ ἐξ Ὕδρας Γκίκας, ἀνήκων εἰς μίαν τῶν περιφανεστέρων οἰκιῶν τοῦ τόπου, συνεισέφερεν ὑπὲρ τὰς 120,000 ταλλάρων κατὰ τὸν ἀγῶνα, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, παρημελημένος σήμερον, δὲν ἔλαβεν οὐδ' ἁπλῆν τινα θέσιν. Τὰ τοιαῦτα λοιπὸν φαινόμενα καὶ λυπηρὰ καὶ ἄδικα εἶναι, καὶ ἡ ἐκ τούτων μομφὴ ἀντανακλᾶται πλέον, ἂν δὲν διορθωθῶσι, καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς. Κακῶς δὲ ἀπεδόθη εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτης σκοπὸς συμφέροντος, ἐπειδὴ μόνον ἐκ τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἰδίου καθήκοντος ὁρμῶνται πάντες ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος· καὶ ἀληθῶς, ἀφ' οὗ οἱ βουλευταὶ εἶναι οἱ μόνοι διερμηνεῖς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν, δὲν ὀφείλουσιν ἄρα νὰ ἔχωσι γνῶσιν εἰς τίνας καὶ πῶς διασκορπίζονται τὰ χρήματα ταῦτα, δι' ὧν βαρύνεται ἐτησίως αὐτὸς ὁ λαός; Ἀντὶ τούτων ὅμως ἐγένετο ἤδη μνεία περὶ νομοσχεδίου προσόντων, περὶ παλαιῶν ἐκδουλεύσεων κλπ., ἐν ᾧ τὸ ζήτημα ἔχει οὕτως· « ἐμμένει ἡ Βουλὴ εἰς τὰς περὶ συντάξεων ἀποφάσεις αὐτῆς, ναὶ ἢ ὄχι; » Καὶ ἂν μὲν ἐμμένῃ, ὅπερ καὶ δὲν γίνεται ἄλλως, τὸ γενικὸν τοῦτο νομοσχέδιον πρέπει νὰ εἰσαχθῇ, καὶ, ἂν δύσκολος ἦναι ἡ ἀπὸ τοῦδε πληρωμὴ τῶν συνταξίμων, δύναται νὰ γίνῃ βραδύτερον, χωρὶς νὰ ἁρπασθῇ ὁ ἄρτος ἑτέρων· ἂν ὅμως ἡ βουλὴ δὲν ἐμμείνῃ, ἐπαναλέγει, ὅτι στρέφει καθ' ἑαυτῆς αὐτοκτόνον χεῖρα. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 λήξαντος διήκεστεν εὐστόχως τὸ ζήτημα εἰς νομοσχέδιον περὶ προσόντων καὶ εἰς ἕτερον, τὸ εἰδικὸν νομοσχέδιον, ἐσυμπέρανεν, ὅτι ἡ τοῦ πρώτου εἰσαγωγὴ εἶναι ἄκαιρος, ὡς ἐλλειπόντων τῶν πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ μέσων· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ νομοθεσία μας εἶναι ἐλλειπὴς κατὰ τοῦτο, πᾶσα σκέψις ἄλλη εἶναι ματαία, καὶ, εἴτε ἄκαιρος εἴτε ὄχι, πρέπει ὁ νόμος νὰ εἰσαχθῇ, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀκαίρως ἐπὶ δύο ἡμέρας θνήσκοντες οἱ μαχηταὶ τοῦ ἀγῶνος, δὲν μᾶς περιμένουσιν ἀτυχῶς. Ἐὰν δὲ καὶ τὰ μέσα ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχουσι, τί ἐμποδίζει τὸν ὑπουργὸν νὰ δώσῃ κἂν εἰς τοὺς ἀτυχεῖς τούτους τὴν παρηγορίαν μιᾶς ἐλπίδος; Εἰς περιπτώσεις τοιαύτας πρῶτον εἰσάγονται νόμοι, καὶ ἔπειτα γίνεται σκέψις περὶ τῶν μέσων. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς καὶ τοῦ εἰδικοῦ νομοσχεδίου ἐπιληφθεὶς, ἀνέπτυξεν ἐπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐπιστημονικὴν δεινότητα, οὐ μόνον ἀποδοὺς εἰς τὸ σῶμα τὴν ἀγοραίαν ἐκείνην περὶ Ἀθηναίων τε καὶ Θηβαίων ῥῆσιν, (ἐνταῦθα προκληθεὶς εἶπεν ὁ ἀγορεύων ὅτι δὲν ἀποδίδει εἰς τὸν ὑπουργὸν τὴν ἀνωτέρω ἀπωνυμίαν) ἀλλὰ καὶ περιπεσὼν τέλος εἰς τὸ μέγα ἄτοπον τῆς

περὶ μονιμότητος τῶν νόμων ἀρχῆς. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως, καί τοι μὴ ἐνδιατρίψας εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ πανεπιστήμια, γνωρίζει ὅτι δύω τινὰ εἰσὶ δίκαια, τὸ φυσικὸν καὶ θετικὸν δίκαιον. Τὸ α) εἶναι ἀμετάβλητον, ὡς ἐκ τῶν νόμων τῆς φύσεως ἀπορρέον, καὶ εἰδικὸν ἔχει χαρακτῆρα, ὅτι πανταχοῦ εὑρίσκεται τὸ αὐτό· τὸ β) περιλαμβάνει τοὺς πολιτικοὺς νόμους, καὶ κατὰ τόπους, καιροὺς ἡ περιστάσεις μεταβάλλεται ἀναλόγως· παρὰ μόνου δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἤκουσεν, ὅτι οἱ νόμοι οὗτοι πρέπει νὰ μένωσιν ἀμετάβλητοι. Ἐκ τοιαύτης ἀρχῆς αἱ κοινωνίαι ἤθελον ἀπαρτίζει ἀγέλας θηρίων, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ βελτιωθῶσι ποτέ. Ποῦ χρεωστεῖται ἡ μεγάλη τῶν ἐθνῶν πρόοδος, ἢ εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν ἰδίων νόμων; Ἄνευ τούτου τί ἤθελεν εἶσθαι ἡ εὐκλεια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τῶν Ῥωμαίων, αὐτῆς σήμερον τῆς Εὐρώπης; Δὲν ἀγνοεῖται ὅτι εἰς μέρος τι τῆς Ἰνδίας, ὅτε οἱ γονεῖς ἐγήρασκον πλέον, ἐκαίοντο ὑπὸ τῶν υἱῶν των, καὶ θέλει ἔπειτα ὁ ὑπουργὸς νὰ διαιωνίζωνται νόμοι τοιοῦτοι; Ἄλλως τε, κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ μεταπολίτευσις τοῦ 1843 ἦτον αὐτόχρημα ἔγκλημα, διότι ἀνέτρεψε τοὺς προϋπάρχοντας νόμους καὶ ἤγειρε πολιτείαν ἄλλην. Καὶ ὅμως εἶπε περιπλέον ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα τὸ νὰ μεταβληθῇ νόμος, ἐν ᾧ καὶ τοῦ Κονοφάου καὶ ἄλλων ἀφήρησεν ἡ βουλὴ τὰς συντάξεις, ἰδοῦσα ὅτι κακῶς τοῖς ἐδίδοντο. Κακῶς δὲ τελευταῖον διϊσχυρίσθη ὅτι αἱ συντάξεις εἰσὶ κεκτημένα δικαιώματα, ἐπειδὴ, ἀφαιρεθείσης τῆς συντάξεως συνταξιούχου τινός, κατέφυγε μὲν οὗτος εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἀλλ' ἐξεδόθη ἀπόφασις ῥητῶς λέγουσα ὅτι δύναται ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἐχορήγησεν, οὕτω καὶ ν' ἀφαιρέσῃ τὴν σύνταξιν· ἄλλως τε, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ 1843, ὅτε εἶχον ληφθῇ τὰ οἰκονομικὰ μέτρα, τοσαῦται συντάξεις ἐκόπησαν, ἕπεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη εἶχε τοιοῦτον δικαίωμα, ἡ δὲ Βουλὴ ἡ πληρόνουσα τὰς συντάξεις δὲν δύναται; Περαίνων μετὰ τοῦτο τὸν λόγον, ἐσυμπέρανεν ὅτι, καθ' ἃ καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ὁρίζουσι καὶ τὰ πρακτικὰ μαρτυροῦσι, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ νόμος, ἀφορῶν τὰς πληρονομένας συντάξεις.

Τοῦτον διαδεχθεὶς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι, καὶ κατὰ τὴν 21 λήξαντος ἀναβὰς τὸ βῆμα, ἐπελήφθη τοῦ προκειμένου ζητήματος· ἀλλὰ τὸ βάρος τῶν ἐπικειμένων δυσχερῶν περιστάσεων, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἀπαιτουμένη ἐμβριθὴς ἐργασία ἐβίασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ζητήσῃ ἀναβολὴν, καθ' ὅσον πολλοὶ τῶν βουλευτῶν δὲν ἐθεώρησαν τότε

ὥριμον τὴν συζήτησιν. Ἤδη δὲ πολλὰ μὲν ἐρρέθησαν αὖθις, ἀλλὰ συμβαίνει ὥστε ὁ τρόπος τοῦ ἐκφράζεσθαι νὰ φέρῃ πολλάκις σύγχισιν ἐπί τινων ζητημάτων, ἂν καὶ ἀμφότερα τὰ μέρη εἰσὶν ἄλλως σύμφωνα· ἐλπίζει ὅμως ὅτι ἡ βουλὴ, ἀναλογιζομένη κατὰ τὴν συνήθη αὐτῆς εὐθύτητα, θέλει κρίνει δικαίως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἵνα δοθῇ πέρας εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ δυνηθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐγκύψῃ καὶ εἰς ἄλλας σπουδαίας ἐργασίας. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀγορεύων, ἠσπάσθη ὅσα ὁ πρὸ αὐτοῦ λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκε· καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠρνήθη τὴν προσαγωγὴν τοῦ γενικοῦ περὶ προσόντων νομοσχεδίου, ἀλλ' εἶπε μόνον, ὅτι διὰ τὸ δυσχερὲς τῶν νῦν περιστάσεων δὲν πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἤδη, καὶ κατὰ τοῦτο πέπεισθεν ὅτι θέλει συμφωνήσει τὸ σῶμα. Καὶ περὶ τοῦ εἰδικοῦ δὲ νομοσχεδίου ἀρκετὰ εἶπεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ἅπερ ἐπίσης δὲν ἐδίστασε νὰ δεχθῇ ἐκεῖνος, εἰπὼν ὅτι, ἅμα πληροφορηθεὶς ὅτι κακῶς χορηγεῖται οἱαδήποτε σύνταξις, θέλει ἐξαλείψει αὐτὴν τῶν καταλόγων. Ἄλλως τε, καὶ οἱ κατάλογοι οὗτοι ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ σῶμα, καὶ ἡ γνώμη τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος, ἤτοι νὰ διανεμηθῶσι κατὰ δήμους, ἔχει καλῶς· ὥστε, ἂν οἱ ἀντιπρόσωποι νομίσωσιν ὅτι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ δεῖνα, ἀναφέρουσι τοῦτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ὀνόματος· ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει, ὁ ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος, καὶ διὰ τῆς Βουλῆς παραπέμπεται τότε εἰς δίκην. Εἶπατε λοιπὸν πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς ὅτι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν θέλουσι δώσει εὐθύνην, καὶ οἱ ὑπουργοὶ, σεβόμενοι ἑαυτοὺς, τὸν νόμον, τὴν κοινὴν γνώμην, θέλουσι σπεύσει νὰ διορθώσωσι πᾶσαν ἔλλειψιν διοικητικῶς. Ἀμφοτέρωθεν λοιπὸν ἥ τε Βουλὴ καὶ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, φρονεῖ, ὅτι δὲν διαφωνοῦσι, καὶ πρέπει νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὴν συζήτησιν, καθ' ὅσον περιττὴ εἶναι πᾶσα διὰ λόγων ἀμφισβήτησις, ἀφ' οὗ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὁμογνωμοῦμεν.

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν, προκειμένου νὰ λάβῃ τὸν λόγον καὶ ἄλλος τις, ἠγέρθη μικρὰ περὶ τούτου διαφωνία, τῶν μὲν ἀποφαινομένων ὅτι ἀρκούντως ἀνεπτύχθη τὸ θέμα, τῶν δὲ, ὅτι πρέπει νὰ ἐκτυλιχθῇ ἔτι, ἀγορεύοντος μάλιστα ἑνὸς μετὰ τὸν ὑπουργὸν βουλευτοῦ· ἐπικρατησάσης δὲ τέλος τῆς δευτέρας γνώμης, λαβών τις τὸν λόγον, ἐπέφερε τὰ ἑξῆς·

« Λυποῦμαι, Κύριοι, διὰ τὴν σκηνὴν, ἥτις ἔλαβεν ἤδη χώραν, ὡς νὰ πέπρωται, ὁσάκις πρόκεινται σπουδαῖαι ἐθνικαὶ περιστά-

σεις, νὰ συμβαίνωσιν ἐνίοτε τοιαῦτα καὶ νὰ παρεμβάλλωνται ὡς ἐκ προθέσεως ὑπό τινων προσκόμματα, ἐν ᾧ μέλλω νὰ λαλήσω; Νομίζω ὁσάκις ἐλάλησα, δὲν μετενόησαν οὐδὲ αὐτοὶ οἱ σήμερον ἀνθιστάμενοι, ἀφ' οὗ μὲ ἤκουσαν καλῶς. Δι' αὐτούς, οἵτινες τοσοῦτον ἐνθέρμως τὴν διακοπὴν τῆς συζητήσεως ἐπεθύμουν, λέγω, ὅτι, καὶ ἀνάγκη διὰ νὰ φωτισθῇ πλειότερον ἡ Βουλὴ ἂν δὲν ἦτον, ἔπρεπε νὰ γενῇ ἔκτακτός τις συζήτησις διὰ τὴν τιμὴν τῆς Βουλῆς, διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους, αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος· διατί τάχα νὰ ἐπισπεύσωμεν οὕτω τὸ τέρμα μιᾶς ἐθνικῆς ὑποθέσεως, ἥτις ὑπέστη κατὰ τὴν συζήτησιν τόσας καιρίας πληγάς, χωρὶς νὰ ἐπιφέρωμεν εἰς αὐτὰς μίαν θεραπείαν; . . . . Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς μεσολαβῶν τρόπον τινὰ ἦλθε νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γαλήνην εἰς τὰς τεταραγμένας ψυχάς, τεταραγμένας ἀπὸ τὰς λυσσηρὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἰδίας· ἀλλὰ, ποία δύναται νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὰς ψυχὰς μετὰ τοιαύτην διαγωγὴν ἑνὸς ὑπουργοῦ γαλήνη; . . . . Καὶ ἔρχεται ἀκόμη ὁ ὑπουργὸς καὶ ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος πανδήμως, ὅτι ἠπάτησεν ἄλλοτε τὴν Βουλὴν, τὸν λαὸν, τὸ ἔθνος αὐτὸ ὡς Ὑπουργός! Ἐξωμολογήθη, εἶπε, μιὰν ἁμαρτίαν, τὴν ὁποίαν ἔπραξεν, ὡς μὴ γνωρίζων τότε τὴν πολιτικὴν καλῶς. . . . Ὑπὸ τὴν ἀφέλειαν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἤδη ἐνδύεται, ἠθέλησε νὰ ὑποκρύψῃ τόσον ἀδεξίως ἓν δηλητήριον, τὸ ὁποῖον, ἀχαρίστως φερόμενος, ἠθέλησε νὰ ἐπιχύσῃ κατὰ τῆς δόξης ἐκείνου τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρὸς, ὅστις τόσον ἐπιεικῶς τὸν ἐτίμησε καὶ τὸν ἀνέδειξεν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὡς συναδελφόν του· ἀλλ' ἡ μεγάλη σκιά του εἶναι ἐδῶ παροῦσα, καὶ μαρτύρεται ταύτην τὴν στιγμὴν κατὰ τῆς ἀναξίας ταύτης διαβολῆς. Ὄχι· ὁ ἔνδοξος ἀνὴρ ἐκεῖνος εἶχεν εὐγενεῖς στοχασμοὺς, εἶχε γενναίαν καρδίαν, καὶ δὲν εἶχεν ἀνάγκην ν' ἀκολουθῇ μίαν ἀπατηλὴν, δολίαν πολιτικήν· πᾶν ὅ,τι ἔπραξε, τὸ ἔπραξεν ἀπὸ αἴσθημα πατριωτισμοῦ, τὸ ἔπραξεν εἰλικρινῶς, καὶ σκοπὸν ἀμετάθετον εἶχε νὰ φέρῃ εἰς πέρας πᾶν ὅ,τι ἐπεχείρησεν ἔργον ἐθνικόν· ἀλλὰ σεῖς, οἵτινες τὸν διεδέχθητε, ἦλθατε ὕστερον καὶ κατεστρέψατε τὰ γενναῖα ἔργα ἐκείνου.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς αὐτὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἦλθε σήμερον μὲ εὐαγγελικήν τινα ταπεινοφροσύνην τὸ πρῶτον, καὶ ὑποκρινόμενος ἀγνοιαν, ὑποκρινόμενος συμβιβαστικὸν πνεῦμα, ἐπροσπάθησεν ὅλαις δυνάμεσι νὰ τροποποιήσῃ ὅσα προχθὲς εἶπεν· εἶπεν ἀκόμη ὅτι, ὕστερον ἀπὸ ὅσα ὡραῖα πράγματα προχθὲς ἐλάλησεν, ἄξια νὰ μένωσιν εἰς τὴν ἱστορίαν, δὲν ἐπερίμενε μίαν συζήτησιν

νέαν, ἀλλ' ἤλπιζεν, ὅτι τὸ ζήτημα ἤθελεν εἶσθαι τετελειωμένον. Ἐπαραπονέθη μάλιστα, ὅτι παρεγνωρίσαμεν ὡς πρὸς ἐκείνην τὴν ὁμιλίαν του καὶ αὐτὴν τὴν εὐθύτητα τῶν λόγων του καὶ τὴν εἰλικρίνειάν του· ἀλλ' ἔπειτα, λαθὼν ἑαυτὸν, ἐπανῆλθε καὶ σήμερον πρὸς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας του εἰς τὰ αὐτὰ πάλιν, καὶ μὲ πλειοτέραν τινὰ μάλιστα ἐπίτασιν.

Ἐξ ἀρχῆς ἐγὼ παρετήρησα σκοπόν τινα πλάγιον εἴς τε τὴν ὁμιλίαν καὶ εἰς τὴν διαγωγὴν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, καὶ, μετὰ τὰς γενομένας σήμερον ἀναπτύξεις ἑκατέρωθεν, ἴσως δὲν ἤθελα θεωρήσει τόσον ἀναγκαῖον νὰ λάβω τὸν λόγον, ἐὰν δὲν ἔβλεπον καὶ ἐγὼ τὸν σκοπὸν αὐτὸν πλέον ἀπαραλλάπτως ἀνεπτυγμένον. Λί περὶ τοῦ προκειμένου ἐπίμονοι ἀποράσεις τῶν Βουλῶν, εἶπε, δὲν πηγάζουσιν, εἰμὴ ἀπὸ ἰδιοτέλειαν· μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγῶνος ἔλαβον ὄγκον μέγαν, καθὼς καὶ πιθανότητα πρὸς ἐπιτυχίαν πλειοτέραν, καὶ ἕκαστος βουλευτὴς, πρὸς ἐξάσκησιν ἐπιρροῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑποσχέσεις. Βλέπετε λοιπὸν ἐντεῦθεν μίαν παράτολμον κατὰ τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ χαρακτῆρος προσβολὴν, καὶ τοῦτο τοὐλάχιστον, καθὼς καὶ τόσα ἄλλα ὅμοια μὲ τοῦτο, ἔμελλον νὰ καταστήσωσι πλέον φανερὰν τὴν ἀνάγκην μιᾶς τακτικῆς καὶ γαληνίου συζητήσεως, διὰ νὰ γνωσθῇ ὅσον πλέον σαφῶς ὁ σκοπὸς, ὁ χαρακτὴρ, ἡ φύσις αὐτοῦ τοῦ ζητήματος, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἕκαστος ὁποῖον εἶναι τὸ ζήτημα, καὶ ὄχι ποτὲ νὰ θεωρηθῇ τοιοῦτον, ὁποῖον τὸ ἐχαρακτήρισεν ὁ Κ. ὑπουργός.

Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἐξηντλήθη τὸ ζήτημα, ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶναι εὐρύχωρος, ἀπέραντος, καὶ πάντοτε ἔχει διὰ νὰ ἀκούσῃ τις σπουδαῖόν τι. Ναὶ, δὲν ὑπάρχει, νομίζω, εἰς τὸν κόσμον ὕλη πλέον περιπαθὴς, οὐδὲ δυναμένη νὰ διεγείρῃ αἰσθήματα κατανυκτικώτερα· διὰ τοῦτο θέλετε μοῦ συγχωρήσει ν' ἀφήσω ὀλίγον ἐλευθέραν τὴν καρδίαν μου, καθότι, ὁμολογῶ, δὲν δύναμαι νὰ διελθῶ αὐτὴν μὲ τὴν στωϊκὴν γενναιότητα ἐκείνην, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν διῆλθεν ὁ Κ. ὑπουργός.

Ἂν ἦναι ἀληθὲς, ὅπερ δὲν ἀμφιβάλλει κανεὶς, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, καὶ ἄυλος καὶ πανταχοῦ παρευρισκομένη, ὡς ὁ Δημιουργὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπόρροια, ἂς μὴ διστάσωμεν νὰ πεισθῶμεν, ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην ὅλαι αἱ ψυχαὶ τῶν ἐνδόξων νεκρῶν μας περιπτανται τριγύρω μας· αἱ ψυχαὶ αὗται δὲν ἔχουσιν ἤδη φωνὴν ὡς ἡμᾶς, ἔχουσιν ὅμως φωνὴν ἄλλην πλέον διαπεραστικὴν, πλέον καταπληκτικὴν, καὶ τὴν

στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ Κ. ὑπουργὸς περὶ αὐτῶν ἐλάλει, ἕνας ἱερὸς ψιθυρισμὸς ἠκούετο ἀπὸ τὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ περιβόλου.

Ἂς μὴ νομίσῃ δὲ κανεὶς, ὅτι τὴν σπουδαιοτάτην ὑπόθεσιν αὐτὴν θέλω τὴν διελθεῖ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν αἰσθημάτων μόνον· θέλω κυρίως τὴν θεωρήσει ὑπὸ τὴν ἔποψιν ἑνὸς ἄλλου ἐπίσης ὑψηλοῦ σκοποῦ, τοῦ σκοποῦ τῶν μεγάλων συμφερόντων τῆς Πατρίδος. Ἀμφότερα ταῦτα εἶναι στενῶς συνδεδεμένα, καὶ, καθὼς δὲν ἀποδέχομαι τὴν ψυχρὰν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ γνώμην ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν, οὕτω θεωρῶ ὄχι ὀλιγώτερον ὀλέθριον καὶ τὸν τρόπον του τοῦ σκέπτεσθαι ὡς πρὸς τὸ μέλλον.

Καθὼς καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν εἶπε, τῷ ὄντι, ἡ παροῦσα ὥρα, καθ' ἣν ἐπὶ πεντήκοντα ἤδη ἡμέρας τὸ ἔθνος σύσσωμον καὶ ἀπηωρημένον ὅλον ἀτενίζει εἰς τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου δράματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ αὐτὴν τὴν τύχην του, δὲν ἦτον ἁρμοδία διὰ μίαν τόσαν σπουδαίαν συζήτησιν. Ἡ Βουλὴ, εἶδεν ὁ κόσμος ὅλος, ἔδειξε βαθυτάτην εὐλάβειαν εἰς τὰς γενικὰς αὐτὰς περιστάσεις, καὶ ἔδωκε μάλιστα πᾶσαν ὑποστήριξιν, μ' ὅλας τὰς δυσαρέστους ἀφορμὰς, τὰς ὁποίας ἔχει· καὶ, ἐν ᾧ φαίνεται ὡς νὰ τιμωρῆται ἀκαταπαύστως διὰ τὴν ὑπομονήν της, αὐτὴ δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ διατηρῇ εἰς ὅλον τὸ ὕψος της τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν διαγωγήν της.

Καὶ ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν, εἰς αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν ἀκμὴν, ὡς ἐπίμετρον τῆς κοινωνικῆς ἀγωνίας, εἰσπίπτει εἰς τὴν Βουλὴν μία καταιγὶς, ῥίπτεται ἐν μέσῳ αὐτῆς μία περὶ συντάξεων ἔκθεσις, ὁμοία μὲ μίαν πυρὰν, ἀναπτομένην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους· ἦτον ὕστερον ἡ Βουλὴ, ἥτις ἐπροκάλεσε τὴν λυπηρὰν συζήτησιν αὐτήν;

Τί ἦτον ἡ ἔκθεσις αὐτὴ, συνδυαζομένη μὲ τὰς ὁποίας ἔκαμεν ἑπομένως ὁ ὑπουργὸς ἐξηγήσεις;

« Ὦ Σεῖς » ὡς νὰ ἐσάλπισε δι' αὐτῆς. . . καὶ εἰς μίαν στιγμὴν, καθ' ἣν πολιορκεῖ τὴν Πατρίδα μας εἰς ξένος στόλος· εἰς μίαν στιγμὴν, καθ' ἣν κρατοῦνται αἰχμάλωτα τὰ πλοῖα τῶν ἀνδρείων ναυτικῶν μας· εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν πράκτονται ἀγῶνες νέοι, θυσίαι νέαι, καὶ ὁ πατριωτισμὸς τοῦ λαοῦ καλεῖται εἰς ὅλον του τὸ ὕψος· — « ὦ σεῖς, ἐσαλπισεν, ὅσοι ἐχύσατε τὸ αἷμά σας διὰ » τὴν Πατρίδα· ὅσοι ἐκάματε θυσίας δι' αὐτὴν, καὶ ἀφήκατε » ἕνεκεν αὐτῆς τὰς χήρας συζύγους σας καὶ τὰ ὀρφανά σας » ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ ὅσοι εἴκοσιν ἤδη ἔτη ἤλ- » πίσατε ἐπὶ ματαίῳ, προσμένοντες· ἀπελπισθῆτε! δὲν ἔχετε » τίποτε νὰ ἐλπίσετε πλέον. Καὶ Ἐθνοσυνελεύσεις καὶ Κυβερ- » νήσεις, τὸ πᾶν σᾶς ἐπάτησεν. » Ἔῤῥιψεν ἐκ προθέσεως ὁ Κ. ὑπουργὸς τὸ μέγα τοῦτο σκάνδαλον ἐν μέσῳ τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ ἐν σκάνδαλον ἄλλο τὸ στενοχωρεῖ ἀφ' ἑτέρου; Ἡ ἐπέρωτο ἀληθῶς τὸ μέγα, τὸ ἱερὸν τοῦ ἀγῶνος ζήτημα, νὰ λάβῃ τέλος πάντων τὴν ἀπαισίαν αὐτὴν λύσιν; Ἡ Βουλὴ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν τὴν ἐχρωμάτιστεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, διὰ νὰ τὴν διεγείρῃ πλειότερον· ἡ Βουλὴ, λέγω, διὰ τοῦτο μάλιστα, διότι ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἔφερεν εἰς τὸ μέσον τὸ σκάνδαλον αὐτὸ ὁ ὑπουργὸς, θεωροῦσα τὸν ἐκ τούτου κίνδυνον, καὶ ἔχουσα καὶ αἴσθημα ἀληθὲς καὶ συμφέρον ἀληθὲς πρὸς τὸν Θρόνον καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα, δὲν ἠδύνατο ὡς πρὸς τοιαύτην ὀλεθρίαν κήρυξιν νὰ ἀδιαφορήσῃ· ἡ Βουλὴ ἔπρεπε νὰ ἐπιθέσῃ τὴν χεῖρά της καὶ νὰ σβέσῃ τὸν σπινθῆρα μιᾶς πυρκαΐᾶς, πρὶν αὐτὴ ἀνάψῃ.

Δὲν ἐννοῶ βεβαίως νὰ θέσω μὲ τοῦτο εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἄλλως γνωστὴν πίστιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· ἐξ ἐναντίας ἀγαπῶ νὰ πιστεύω, ὅτι οὗτος ὁρμᾶται εἰς ὅλα αὐτὰ ἀπὸ πεποίθησιν· καὶ, καθὼς ἀπὸ πεποίθησιν ἐξέῤῥηκτε πρὸ μικροῦ γνώμην τινὰ διὰ τὸ ἔθνος λυπηρὰν, οὕτως ἀπὸ πεποίθησιν ἐκήρυξε συνάμα καὶ τὴν ἀπελπισίαν αὐτὴν εἰς ὅλους τοὺς ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισθέντας. Καὶ ἐν τοσούτῳ, ἡ γνώμη του ἐκείνη ἀφ' ἑνὸς, ἡ κήρυξίς του αὐτὴ ἀφ' ἑτέρου, ἔπειτα παράστασίς τις, ὅτι στασιάζει ἡ Βουλὴ, παράστασις ἄλλη, ὅτι κόπτει τὰς συντάξεις ἡ Βουλὴ, ἐπιτηδεία τις ὥθησις ἐκ μέρους του εἰς τὸ νὰ προσκαλεσθῇ ὅλον τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐνασάνισις ἔνθερμος ὡς πρὸς γνώμην τινὰ τοῦ βουλευτοῦ Ἄργους παρεννοηθεῖσαν, ὅλα ταῦτα συνδυαζόμενα, ἀφίνω ὑμᾶς νὰ κρίνητε, ἂν δὲν θέτωσιν οἰκοθεν εἰς ἀμφιβολίαν τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ.

Οἱ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνες τῶν λαῶν εἶναι συμβάντα κοινωνικὰ μεγάλα· σπανιώτατα αὐτοὶ ἐπιτυγχάνουσι, καὶ ἴσως εἶναι μοναδικὸν παράδειγμα εἰς τὴν ἱστορίαν ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ, ἄνδρες τῆς ἐπαναστάσεως ὑμεῖς γνωρίζετε καλῶς, δὲν τελοῦνται δωρεάν· ἀπαιτοῦνται θυσίαι, χύσεις αἱμάτων, δουλεύσεις προσωπικαὶ, συνεισφοραὶ χρημάτων· πυρπολοῦνται πόλεις, ἀπόλλυνται πλοῖα, καταστρέφονται χῶραι, συμβαίνουσιν αἰχμαλωσίαι, συμφοραὶ· ὅσα ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ.

Ἂν ἀγὼν, ὅστις ἂν ᾖ, συμβῇ δυστυχῶς ν' ἀποτύχῃ, ὁ ἀγωνιζόμενος λαὸς θάπτεται ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς πατρίδος του, καὶ μετά τινας αἰῶνας ὁ ὁδοιπόρος ζητεῖ εἰς αὐτὴν τὴν νέαν Τροάδα τὰ ἴχνη τοῦ ἀτυχοῦς αὐτοῦ λαοῦ. Καὶ τότε, κατὰ τὴν διάθεσιν

τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, οὐδὲ συντάξεις, οὐδὲ βαθμοί, οὐδὲ Βουλαί, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ὑπουργοί, τίποτε δὲν ὑπάρχει πλέον· οἶκτος μόνον αἰώνιος κλαύσεται τὸν τόπον ἐκεῖνον.

Ἀλλ' ἂν ὁ ἀγὼν εὐλογηθῇ ἀπὸ τὸν Ὕψιστον, καὶ ὁ ἀγωνιζόμενος λαὸς εὑρεθῇ ἐλεύθερος ἐπὶ τῆς πατρίδος του, τότε ὁ λαὸς αὐτὸς περιστρέφει εὐθὺς τὰ βλέμματά του τριγύρω, καὶ τί βλέπει! Βλέπει ἐρείπια κκπνίζοντα, βλέπει αἵματα ἀχνίζοντα, βλέπει πόλεις, νήσους, ἀγροὺς, χωρία, τὰ πάντα ἠρημωμένα, καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἐρημίας αὐτῆς, ἐν ᾧ αὐτὸς εἶναι ἀκόμη ἐκπεπληγμένος, ὡς σωθεὶς ἀπὸ τρομερὸν ναυάγιον· ἀνακαλύπτει αἴρνης ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τόσους πολίτας πληγωμένους, τόσας χήρας μαυροφορεμένας, τόσα ὀρφανὰ ὀλολύζοντα εἰς τοὺς δρόμους καὶ ζητοῦντα βοήθειαν· τότε ὁ ἐπιζήσας κόσμος αὐτὸς δὲν λέγει, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, *νὰ ἰδῶ, τοῦτο εἶναι μία ἐξαίρεσις· νὰ ἰδῶ, θὰ στερεώσω πρωτοῦ τὴν τάξιν μου, καὶ, ἂν μοῦ περισσεύσωσι τὰ μέσα, θέλω ἐλθεῖ πρὸς βοήθειάν των*· ἀλλὰ λησμονῶν ἑαυτὸν τρέχει κατὰ πρῶτον πρὸς βοήθειαν τῶν ἀδυνάτων αὐτῶν, συναισθανόμενος, ὅτι ἐσώθη αὐτὸς, διότι ἐπληγώθησαν ἐκεῖνοι· οἱ πολῖται· ὅτι ἐπέζησεν αὐτὸς, διότι ἔπεσαν οἱ σύζυγοι τῶν χηρῶν ἐκείνων· ἐπέζησεν αὐτὸς, διότι ἔπεσαν οἱ πατέρες τῶν ὀρφανῶν ἐκείνων. Καὶ ἰδοὺ ἐντεῦθεν ἄρχεται νὰ γεννᾶται φυσικῶς ἕνας νόμος, ὁ ἱερὸς νόμος αὐτὸς, περὶ οὗ συζητοῦμεν σήμερον· ἐντεῦθεν ἄρχονται νὰ γεννῶνται αἱ συντάξεις, αἱ χορηγίαι, οἱ βαθμοί, τὰ δικαιώματα, τὰ ἱερὰ αὐτὰ χρέη τῆς κοινωνίας.

Εἶναί τις ἐξ ὑμῶν, ὅστις νὰ μὴν ἐνθυμῆται, ὅτι εἰς τοιαύτην τραγικὴν κατάστασιν εὕρομεν τὴν Πατρίδα, ἅμα ἔπεσε τὸ τελευταῖον τῆς ἐπαναστάσεώς μας προπύργιον;

Ὁ ποίδιμος Κυβερνήτης ἔπραξεν ἐκ τῶν ἐνόντων τότε ὅ,τι ἠδυνήθη ὡς πρὸς τὰς πληγὰς αὐτὰς τοῦ ἔθνους.

Ἐπῆλθεν ἡ Βασιλεία· καὶ ἰδοὺ ἐπαρουσιάθησαν ἐνώπιόν της αἱ χῆραι, τὰ ὀρφανὰ, οἱ πληγωμένοι, οἱ θυσιάσαντες, οἱ ἀγωνισθέντες ὑπὲρ Πατρίδος· καὶ ἡ Βασιλεία, ἐνθουσιασθεῖσα ἀπὸ τὴν θέαν τῶν ἐρειπίων, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς, (καὶ εἶναι παράδοξον πῶς διέλαθεν αὐτὸν νὰ προφέρῃ τὴν λέξιν ἐ ρ ε ί π ι α, ἀφ' οὗ διεξήγαγεν ὅλην τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀγῶνος ἀδακρυτί) ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν αὐτὴν, λέγω, ἡ Βασιλεία ἔδωκεν ἀμοιβὰς, χορηγίας, συντάξεις.

Ἀλλὰ, ἔδωκεν εἰς πάντας; . . . ἂν τοῦτο ἦτον, δὲν ὑπῆρχε λόγος σήμερον, οὐδὲ εἰς ὅλον τὸ παρελθόν. Ἡ βασιλεία ἐσύστησεν ἐπιτροπὰς, ἐπιτροπὰς πρὸς ἀπονομὴν βαθμῶν, ἐπιτροπὰς πρὸς

ἀπονομὴν συντάξεων, πρὸς ἀπονομὴν χορηγιῶν καὶ τῶν τοιούτων.

Ἂν οἱ ἄνθρωποι, οἱ καλούμενοι εἰς τὰ κοινὰ πράγματα, δὲν διαστρλατοῦντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ δυστυχίαν ἀπὸ τὰ πάθη των καὶ ἀπὸ τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντά των, ἀλλ' ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης, ἔκτοτε πᾶς περὶ ἀγῶνος λόγος ἤθελεν εἶσθαι τετελειωμένος· ἀλλ' ὅλοι γνωρίζετε, δυστυχῶς, αἱ πρῶται ἐπιτροπαὶ ὠφέλησαν τοὺς οἰκείους των, ἠδίκησαν τοὺς ἐναντίους των, καὶ πολλαχοῦ ἐσφετερίσθησαν τὰ ἱερὰ δίκαια ἄλλων καὶ τὰ ἀπέδωκαν εἰς ἄλλους, κανὲν μὴ ἔχοντας δικαίωμα.

Ἠγέρθησαν ἔπειτα δεινοὶ γογγυσμοὶ· καὶ ἡ Βασιλεία ἐσύστησεν αὖθις ἐπιτροπάς· ἀλλὰ καὶ αὐταὶ κατὰ δυστυχίαν τὸν αὐτὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δρόμον ἐβάδισαν. Τί ἀπετελέσθη οὕτω; Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀγωνισθέντων δὲν ἐμνημονεύθη ὁλοτελῶς, ἀλλ' ἐγκατελείφθη νὰ ἔρπῃ εἰς τὰς ὁδοὺς, νὰ στενάζῃ ὑπὸ τὰ ἐρείπια καὶ νὰ εὑρίσκῃ ἐπὶ τέλους ἐκεῖ τὸν ἐλεεινὸν θάνατον· νὰ ἀναφαίνωνται δὲ βαθμολογημένοι ἄνθρωποι, οἵτινες ἢ γεννημένοι εἰς τὸν ἀγῶνα δὲν ἦσαν, ἢ τὸν ἀγῶνα δὲν εἶδον. Τί ἀπετελέσθη ἀκόμη; Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐθυσίασαν τὴν περιουσίαν των, νὰ μείνῃ ἐγκαταλελειμμένον εἰς τὴν σκληρότητα τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως, νὰ ἀναφαίνωνται δὲ προικοδοτημένα πρόσωπα, εὐνοούμενα ἄλλα, οὐδὲν δὲ δικαίωμα ἔχοντα, μὲ συντάξεις ἀδρὰς· σκληρὸν, ἀσυνείδητον τοῦτο, διεγείρον πᾶσαν καρδίαν Ἑλληνικήν!

Ἠγέρθη τὸ ἔθνος. Ἦλθεν ἡ ἐθνοσυνέλευσις· αὐτὴ, πεπεισμένη περὶ τῶν ἀληθειῶν τούτων, καὶ προνοοῦσα περὶ τῆς τύχης τοῦ ἔθνους, ἐθέσπισε δι' αὐτῶν τῶν ψηφισμάτων της νὰ ἀποδοθῶσιν αἱ ὀφειλόμεναι ἀμοιβαὶ καὶ συντάξεις εἰς ὅσους δὲν ἐδόθησαν, νὰ ἐπανορθωθῶσι δὲ αἱ καταχρήσεις, ὅσαι τυχὸν εἰσεχώρησαν· αὐτὰ ὑπῆρξαν δύο θετικὰ καὶ ὡρισμένα πράγματα.

Ἐπῆλθεν ὕστερον ἡ Βουλὴ, ἡ πρώτη Βουλὴ, καὶ ὕψωσε μετ' ἐπιμονῆς τὴν φωνήν της, ζητοῦσα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν τούτων ἀποφάσεων. Ἐπῆλθε καὶ ἡ δευτέρα Βουλὴ, ἡ παροῦσα, καὶ ὕψωσε καὶ αὐτὴ ἐπίσης τὴν φωνήν της, ζητοῦσα τῶν ἐθνοσωτηρίων αὐτῶν ἀποφάσεων τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἐπὶ τῆς πρώτης Βουλῆς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠρνήθη τὴν ἐκτέλεσιν αὐτὴν· ἐσύστησε μάλιστα καὶ ἐπιτροπὴν, καὶ προσκάλεσεν ὅλους τοὺς ἔχοντας δικαιώματα νὰ παρουσιάσωσι τοὺς

τίτλους των. Οἱ δυστυχεῖς, ὅπου καὶ ἂν εὑρέθησαν, ἔσπευσαν νὰ παρουσιάσωσι τὰς αἰτήσεις των· ἀλλ' ὡς συμπλήρωμα τῆς δυστυχίας των, ἐμέλλον νὰ δαπανήσωσιν ἀκόμη ἐκ τοῦ στερήματός των δύω ἴσως ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς χαρτόσημα καὶ εἰς ἀναφοράς, καὶ ἔπειτα ὅλα αὐτὰ τὰ αἱματόβρεκτα ἔγγραφα κύριος οἶδε ποῦ κεῖνται ἐξῃμμένα.

Τὰ ὑπουργεῖα ἐπὶ τῆς παρούσης Βουλῆς, ἀρίνω κατὰ μέρος τὸ τῶν βαθμῶν ἀντικείμενον, διότι αὐτὰ ἔδιδον βαθμοὺς ὅπου ἤθελον, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς συντάξεις, τὰς ὑπέσχοντο ὁλονέν, ὑπέσχοντα νὰ φέρωσι τὸν νόμον ὁλονέν, τὸν ὁποῖον ὅμως ποτὲ δὲν ἔφερον· ἡ Βουλὴ, συγκινουμένη ἀπὸ τὰ περιπαθῆ παράπονα τῶν πολιτῶν καθ' ἡμέραν, ἀπαυθήσασα ἀπὸ τοῦ νὰ συνιζᾷ εἰς μάτην τὰς ἀπείρους ἀναφορὰς των εἰς τὰ ὑπουργεῖα, καὶ ποθοῦσα, ὄχι ἀπὸ ἰδιοτέλειαν, ὡς ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶπεν, ἀλλ' ἀπὸ βαθεῖαν συναίσθησιν ἑνὸς ἱεροῦ χρέους, νὰ ἰδῇ τέλος πάντων ἐκπεπληρωμένον τὸ ἐθνικὸν αὐτὸ ἔργον, ἠναγκάσθη νὰ ἀναστείλῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἐξακολούθησιν τῶν δυδομένων συντάξεων, ὡς διὰ νὰ ἐπιβάλῃ μὲ τοῦτο μίαν καταναγκαστικὴν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ποινὴν, ὅπως οὗτοι, στενοχωρούμενοι τοὐλάχιστον διὰ τὰς συντάξεις αὐτῶν τῶν οἰκείων των, ἤθελον φέρει αὐτὸν τὸν νόμον.

Εἰς μάτην! ὑπουργοί τινες, ἐν οἷς καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς, μὲ ὑποσχέσεις περὶ τῆς ἀρρύκτου εἰσαγωγῆς αὐτοῦ τοῦ νόμου μυριάκις ἐπὶ ματαίῳ ἐπανειλημμένας, μᾶς ἔκαμαν νὰ ἀναστείλωμεν τὸ καταναγκαστικὸν αὐτὸ μέσον, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς νὰ ἐνόμισεν ἁρμοδίαν τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ῥίψῃ τὸ προσωπεῖον, ἔρχεται καὶ μᾶς παρουσιάζει αὐτὴν τὴν κήρυξιν τῆς ὁριστικῆς ἀρνήσεως, καὶ ἔρχεται ἀκόμη καὶ εἰς τὸ βῆμα καὶ, τίποτε ὀλιγώτερον, ἐξυβρίζει καθ' ὁλοκληρίαν καὶ τὴν Βουλὴν, καὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ τὸ ἔθνος.

Τὸ Ὑπουργεῖον, καθ' ἣν ὁ ἴδιος ὑπουργὸς αὐτὸς ἔδωκεν ἀφορμὴν, ἐκαλέσθη ὅλον καὶ ἦλθε, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ἐκ προσώπου ὅλου τοῦ ὑπουργείου, ἠγωνίσθη καὶ προχθὲς καὶ σήμερον νὰ μαρτυρήσῃ τὴν εἰλικρίνειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γαλήνην τῶν πνευμάτων. Ἀλλ' ἰδοὺ ἔπειτα οἱ δύο ὑπουργοί, ἢ μᾶλλον τὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ αὐτοῦ εἰς διαφωνίαν· ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξηγηθεὶς ὕστερον, δὲν ἀφῆκεν ἐκ μέρους του τίποτε εἰς ἀμφιβολίαν.

Ἠκούσατε καὶ τὴν προχθεσινὴν, τὴν μακρὰν ἐκείνην, ὡς καὶ τὴν σημερινὴν ἀγόρευσίν του· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἤθέλησε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον ἐμεσολάβησε, διὰ νὰ λη-

μονηθῶσιν αἱ ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμε, καὶ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἀπαίσιαι ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας ἀφῆκεν· ἀλλὰ τοιαῦται ἄτοποι ἐξηγήσεις, τὰ ἱερώτερα τοῦ ἔθνους προσβάλλουσαι, δὲν παραβλέπονται ἁπλῶς χωρὶς πρότερον νὰ ἀποκρουσθῶσι πρεπόντως· καὶ προχθὲς καὶ σήμερον ἀνέπτυξε πολλοὺς συλλογισμοὺς, πολλὰς θεωρίας, καὶ ἔφερε πολλὰ παραδείγματα. Εἰς τρία δέ τινα ἐνησχολήθη κυρίως· εἰς τὸ νὰ ὑπερασπισθῇ ὅσον οἷόν τε τὰς ἅπαξ δοθείσας συντάξεις, ὡς ἀπαραβιάστους καὶ ἱερὰς· εἰς τὸ νὰ ἀρνηθῇ ὁλοτελῶς πᾶν ἄλλο, ἀφορῶν τὸ παρελθὸν, ἀφορῶν αὐτὸν τὸν ἀγῶνα· καὶ εἰς τὸ νὰ μεμφθῇ τὴν Βουλὴν, ὅπερ ἦτον ὁ κύριος σκοπός του, ὡς ἀπερίσκεπτον, καὶ ὡς ζητοῦσαν πράγματα σκανδαλώδη, ἐπικίνδυνα, ὀλέθρια διὰ τὴν πατρίδα· αὐτὴ ἐστάθη ὅλη ἡ ἐνασχόλησίς του.

Ἂν δὲν ἐγνώριζα τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἡγεμόνος, τὰ αἰσθήματα αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἤθελα κλαύσει τὴν Πατρίδα· ἀλλ' οὐδὲ διὰ μίαν στιγμὴν δὲν ἔχασα τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἡ ὁμιλία τοῦ Κ. ὑπουργοῦ αὐτὴ, μακρὰν τοῦ νὰ μετέχῃ τῆς γνώμης τούτων, σκοπὸν δὲν εἶχεν, εἰμὴ νὰ ἀναπτύξῃ τὸ σύστημα τῶν ἰδεῶν, τὸ ὁποῖον ὡς πολιτικὸς ἄνθρωπος ἔχει, καὶ συνάμα νὰ ὑπενεργήσῃ σκοπόν τινα πολιτικὸν, ἄλλον παρὰ τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τῆς ὑποθέσεως.

Οἱ Θρόνοι καὶ οἱ Λαοὶ, Κύριοι, δὲν ὠθοῦνται συνεχῶς εἰς τὸ βάραθρον, εἰμὴ ὅταν συμβαίνῃ νὰ ἔρχωνται ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κοινωνίας ἄνθρωποι τοιαύτας ἔχοντες ἀρχὰς, τοιαύτας ἰδέας· οἱ μὲν θρόνοι, παρασυρόμενοι ἐνίοτε, τὰς ἐνστερνίζονται, οἱ δὲ λαοὶ, ἀδικούμενοι καὶ πιεζόμενοι, ἀπελπίζονται· καὶ ἐντεῦθεν αἱ ἀναστατώσεις, αἱ ἀπώλειαι τῶν ἐθνῶν. Αἱ ἰδέαι, αἱ θεωρίαι αὐταὶ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἠδύναντο νὰ λέγωνται, νὰ λέγωνται μόνον εἰς τὸν μεσαιῶνα, ὁπόταν ὁ ἐγωϊσμὸς ἦτον ἀνεπτυγμένος εἰς ἄκρον καὶ οἱ λαοὶ ἐθεωροῦντο κτῆμα τῶν δυνατῶν, τὸ δὲ αἷμά των ἔγύνετο ὄχι διὰ τὴν πατρίδα, ἀλλὰ διὰ τὰς ὀρέξεις ἐκείνων· ἀλλ' εἰς τοιαύτην ἐποχὴν, εἰς τὰ μέσα αὐτὰ τοῦ ιθ'. αἰῶνος, εἰς αὐτὰ τὰ πρόθυρα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς ἔθνος, ἀποκτῆσαν τὴν ἐλευθερίαν του μὲ χειμάρρους αἱμάτων καὶ μὲ θυσίας ἀγνώστους, τὰς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι ἀναφέρουσι μὲ εὐλάβειαν καὶ σέβας, τοιαύτας ἀρχὰς, τοιαύτας θεωρίας, ὁς ὁμολογήσωμεν, κανεὶς ἄλλος δὲν ἠδύνατο νὰ τὰς ἐξηγήσῃ.

Αἱ ἀπαιτήσεις, εἶπε, τοῦ παρελθόντος εἶναι ἓν χάος, εἶναι μία σειρὰ λόρων ἀλλεπαλλήλων, εἰς τὰς ὑπωρείας μένων τῶν ὁποίων ἅμα φθάσῃ τις χάνεται· καὶ ἀφ' ἑτέρου, τί συγχρόνως σᾶς εἶπε;

Προσέξατε, εἶπε, μὴ λαλήσετε, μὴ σκεφθῆτε κἂν εἰς ὅ,τι ἔγεινεν, εἰς ὅ,τι ἐδόθη κατὰ τὸ παρελθόν, εἰς αὐτὰς τὰς ἅπαξ χορηγηθείσας συντάξεις· αὐταί ; . . . εἶναι ἀπαραβίαστοι.

Ἀρίνω τὴν παράδοξον ἀντίφασιν αὐτὴν, ἥτις ἀναφαίνεται οἴκοθεν ἀπὸ τοιαύτην ἐξήγησιν, προκειμένου περὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος· ἀλλὰ παρατηρῶ ἓν ὡραῖον φαινόμενον, τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ἐδῶ. Ἕνας ὑπουργὸς δεικνύεται βασιλικώτερος τοῦ ἰδίου Βασιλέως· τὸ ἔθνος τὸ θέλει, τὸ ἀποφασίζει· ὁ Βασιλεὺς τὸ θέλει, τὸ διατάττει· ὁ ὑπουργὸς «προσέξατε, λέγει, » μὴ λαλῆτε περὶ αὐτοῦ ν· μὲ φαίνεται ὅτι τοσαύτη πίστις, ἂν ἦναι πίστις αὐτὴ, ὑπερβαίνει καὶ αὐτὴν τὴν πίστιν, ἐπειδὴ καὶ ὅ,τι εἶναι γλυκύτερον τοῦ μέλιτος, καὶ αὐτὸ εἶναι χολή.

Ἡ ὁμιλία αὐτὴ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἠδύνατο, νομίζω, πολὺ προσφυῶς νὰ κληθῇ « ὁμιλία περὶ θεωρικῶν ». Ἠξεύρετε, τὸ πάλαι ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας ὀχλοκόποι τινὲς καθιέρωσαν σημαντικήν τινα πρόσοδον τῆς πόλεως νὰ διανέμηται εἰς τοὺς πολίτας, διὰ νὰ δύνανται αὐτοῦ οὕτω νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ θέατρον πρὸς διασκέδασίν των δωρεάν· καθιέρωσαν δὲ τὴν πρόσοδον αὐτὴν διὰ νόμου ὑπὸ τὸν τίτλον « χρήματα θεωρικά », καὶ ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἀκόμη εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ προτείνῃ τὴν μεταβολὴν τῆς προσόδου εἰς ἄλλην χρῆσιν· ὡς ἐκ τῆς διαφθορᾶς αὐτῆς καὶ ἄλλων ὁμοίων, ὁ λαὸς ἐξεθηλύνθη, ὁ πατριωτισμὸς ἔσβεσεν, αἱ πρόσοδοι ἠλαττώθησαν καὶ ἡ πατρὶς ἐκινδύνευεν, ὁπόταν ὁ δυστυχὴς ὁ Δημοσθένης, βλέπων ταῦτα καὶ ἐνθαρρύνων τοὺς πολίτας εἰς πόλεμον, « μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, » ἔλεγε, δὲν εἶμαι ἐγὼ, ὅστις σᾶς τὸ λέγω, δὲν σᾶς τὸ λέγω » ἐγὼ, τὰ θεωρικὰ χρήματα νὰ τὰ ψηφίσητε στρατιωτικά » καὶ διὰ τοῦ ῥητορικοῦ σχήματος τούτου ἤθελε νὰ κάμῃ μὲν τὴν πρότασιν, νὰ ὑπεκρύγῃ δὲ τὴν ποινήν· ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ἐπαρουσιάσθη μίαν ἡμέραν ἕνας μὲ ἓν σχοινίον εἰς τὸν λαιμόν, ἕτοιμος δῆθεν νὰ ὑποστῇ τὴν ποινήν, καὶ τοὺς εἶπε ῥητῶς « ἄνδρες Ἀθηναῖοι ! ἔχετε ἀνάγκην τὰ θεωρικὰ χρήματα νὰ τὰ ψηφίσητε στρατιωτικά, » ὡς καὶ ἔπραξαν ὕστερον, ἀλλ' ἦτον πλέον ἀργά.

Βλέπετε· ὅ,τι ἔπραττον οἱ ὀχλαγωγοὶ τότε, διότι ἦτον δημοκρατία, πράττουσιν ὑπουργοί τινες ἤδη κατ' ἀντίθετόν τινα τρόπον, διότι εἶναι βασιλεία· ἀλλ' ἐγὼ, χωρὶς νὰ ὀρκισθῶ οὐδὲ εἰς τὸν Δία, οὐδὲ εἰς τὸν Ἑρμῆν, καὶ χωρὶς νὰ βάλω εἰς τὸν λαιμόν μου σχοινίον, ἀρίνων ὅλην τὴν ἀμοιβὴν τοῦ ὑπερβολικοῦ ζήλου εἰς τὸν Κ. ὑπουργόν, λέγω, τὰ θεωρικὰ νὰ τὰ κάμητε

στρατιωτικά· τὰς συντάξεις νὰ τὰς δώσητε εἰς ὅλους, καὶ νὰ τὰς δώσητε εἰς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκουσι.

Τί ἔπραξεν ὁ Κ. ὑπουργός ; τὰ περὶ τάξεων Β. Διατάγματα, ὡς ἔχοντα ἰσχὺν νόμου, δὲν τὰ προσέβαλε κανείς· τοῦτο τὸ ἐξηγήσαμεν ῥητῶς, τὸ ἀπεδείξαμεν πραγματικῶς, καθότι ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν χορηγοῦμεν ὁλονὲν ἡμεῖς αὐτοὶ τὰς συντάξεις, καὶ ἑπομένως πᾶς λόγος ἦτον περιττός. Τίς ἦτον ὕστερον ἡ ἀνάγκη, ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ ἐξελθῇ μὲ ἱπποτικόν τινα ἀέρα, καὶ σείων τὸ δόρυ νὰ ζητῇ πολεμίους ;

Οἱ νόμοι, εἶπεν, ἐννοῶν τὰ περὶ συντάξεων Β. Διατάγματα, δὲν ὑπόκεινται εἰς μεταβολήν τινα, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν.

Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος νόμοι, εἶναι οἴκοθεν θνητοί, διότι αὐτοὶ δὲν εἶναι οἱ περὶ συντάξεων καταστατικοὶ νόμοι· ἀλλ' εἶναι νόμοι ἐκδιδόμενοι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καταστατικῶν νόμων, καὶ ἐκ τούτου αὐτοὶ συναποθνήσκουσιν ὁμοῦ μὲ τὰ ἄτομα, διὰ τὰ ὁποῖα ἐκδίδονται. Οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι ἔτι πλέον μεταβλητοί, διότι κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν δύνανται νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ καταχρήσεις, αἵτινες ἀναμφιβόλως ὑπόκεινται εἰς διόρθωσιν.

Ἀλλ' εἶπε κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι τὸ περὶ συντάξεων ζήτημα ἐσυζητήθη καὶ ἐλύθη κατὰ τὴν ἰδέαν του καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη. Παρατηρῶ καὶ ἐγὼ αὐθις, ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς, καὶ τοι φιλοσοφῶν, συγχέει ὁλονὲν τῆς Ἑλλάδος τὴν περίστασιν μὲ τὴν περίστασιν τῶν ἄλλων ἐθνῶν· καὶ, ἂν καὶ νομομαθὴς, παραγνωρίζει ὁλονὲν τὰ διατάγματα τῆς ἐκτελέσεως ἀπὸ τοὺς περὶ συντάξεων καταστατικοὺς νόμους. Εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ὑπάρχουσιν ἀπηρχαιωμένοι νόμοι, κανονίζοντες τὰ χρέη καὶ τὰ δικαιώματα πρὶν γεννηθῶσιν αὐτά· ἐκεῖ ὑπῆρξαν προηγουμένως αὐτοὶ οἱ νόμοι, οἵτινες ὥρισαν, ὅτι ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ στρατηγοῦ, ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ Συνταγματάρχου, τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ στρατιώτου, ὅταν οὗτοι ἀποθάνωσιν ὑπὲρ πατρίδος, ἔχουσι τόσην σύνταξιν. Ἑπομένως αὐτοὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ νόμου ἀπέθανον· αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ των ὕστερον ἔλαβον τὴν σύνταξίν των, προωρισμένην οὕτω πάντοτε, καὶ τότε, τὰ ἐκτελεστήρια αὐτὰ Διατάγματα εἶναι συμβόλαια τῷ ὄντι ἀναλλοίωτα, ἱερὰ εἶναι δικαιώματα κεκτημένα, ὡς τὰ ὀνομάζει ὁ Κ. ὑπουργός.

Ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα, πρὶν τῆς ἐπαναστάσεώς της, τοιοῦτος νόμος δὲν ὑπῆρξεν· ὁ δὲ καταστατικὸς τοῦ **1834**, τὸν ὁποῖον ἀνέφερε μὲν ὁ ἔντιμος βουλευτὴς κύριος Χρηστίδης, ἐπακαλέσθη

δὲ καὶ ὁ Κ. ὑπουργός, ὡς μεταγενέστερος καὶ αὐτὸς τοῦ ἀγῶνος, δὲν κατέχει τὴν θέσιν τῶν περὶ συντάξεων αὐτῶν καταστατικῶν νόμων τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Εἶναι καὶ αὐτὸς νόμος γενικὸς ἐκτελεστήριος· ὥστε δικαίωμα κεκτημένον, κατὰ τὴν ἰδέαν του, διὰ τῶν Διαταγμάτων αὐτῶν δὲν ὑπάρχει· ὑπάρχει δικαίωμα κεκτημένον, καὶ δικαίωμα ἱερόν, ἀλλὰ δικαίωμα ἀόριστον, τὸ δικαίωμα αὐτὸ τοῦ ἀγῶνος· καὶ ὑπάρχουσιν ἀκόμη καὶ νόμοι καταστατικοί, θεμελιώδεις ἄλλοι, ἐφ' ὧν τὸ δικαίωμα αὐτὸ στηρίζεται, καὶ τοὺς ὁποίους ὅμως δυστυχῶς δὲν ἐκτιμᾷ, ὁ Κ. ὑπουργός. Εἶναι αἱ ἀποράσεις αὐταὶ ὅλων τῶν Συνελεύσεων τοῦ ἔθνους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθησαν ὅλα τὰ περὶ συντάξεων Β. Διατάγματα.

Καὶ ἐπειδὴ περὶ δικαιωμάτων κεκτημένων τοσοῦτον ἔκαμεν ὁ Κ. ὑπουργὸς λόγον, καὶ ἐπειδὴ κυρίως περὶ τούτου πρόκειται σήμερον, ἔρχομαι εἰς αὐτὴν τὴν οὐσίαν. Ἐν ᾧ τοσοῦτον ἀγωνίζεται ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑπὲρ τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων ἐκείνων, οἵτινες πρὸ τοσούτων χρόνων ἔλαβον καὶ νέμονται αὐτὰ, διατί ἀφ' ἑτέρου ἀρνεῖται τὰ κεκτημένα ἐπίσης δικαιώματα ἐκείνων, οἵτινες δὲν τὰ ἔλαβον εἰσέτι; Ἐν ᾧ ὑπερασπίζει τοὺς νόμους, τοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν περιστρεφομένους, διατί καταπολεμεῖ τοὺς νόμους τοὺς θεμελιώδεις ἐξ ὧν πηγάζουσιν οὗτοι; Τὸν ἐρωτῶ· τί πρέπει νὰ γενῶσιν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους καὶ ὁ ἴδιος ἀναγνωρίζει, ὅτι διάγουσιν ἠδικημένοι; Αὐτοὶ οἱ λόροι οἱ ἀλλεπάλληλοι, εἰς τὴν θέαν τῶν ὁποίων αὐτὸς τρομάζει;

Ἐκεῖνοι, λέγει, τετέλεσται, ἀπελπισία! Νὰ μὴ λάβωσι τίποτε μόνοι, ὅσοι φθάσαντες ἔλαβον, αὐτοὶ νὰ λαμβάνωσι καὶ τοῦ λοιποῦ ἰσοβίως.

Τερατώδης ἀριστοκρατία αὕτη! . . . ἀριστοκρατία καὶ μεταξὺ ἀκόμη τῶν νεκρῶν, ὄχι μόνον μεταξὺ τῶν ζώντων. . . . ἀλλὰ παρίστανται ἐνώπιόν μας αὐτὴν τὴν στιγμὴν τόσαι χιλιάδες μαρτύρων, οἵτινες πλάγι πλάγι ἔπεσον ὅλοι ἐπίσης εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, διατί ὕστερον ἀμείβονται μόνον τινὲς ἐξ αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ μένουσι παραπονεμένοι; Δὲν ἠξεύρω, λέγει ὁ ὑπουργός· ἡ Βασιλεία, ἐνθουσιασθεῖσα ἀπὸ τὴν θέαν τῶν ἐρειπίων κατ' ἀρχὰς, ἔδωκεν ὑπερόγκους συντάξεις εἰς τινας ἐκ τούτων· ἐπειδὴ ὅμως, ἐὰν θελήσωμεν νὰ δώσωμεν καὶ εἰς τοὺς μὴ λαβόντας συντάξεις ἀναλόγους μὲ τὰς ἤδη δοθείσας, δὲν εὑρίσκομεν τέλος, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν καὶ εἰς αὐτούς· ἂν ποτὲ μᾶς περισσεύσωσι τὰ μέσα, θέλομεν δώσει καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἄλλους.

Γενναῖον εἶναι, ἐπέφερε, γενναῖον νὰ δώσωμεν ὁπωσδήποτε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ὡς εἴπομεν ἡμεῖς, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἐξαίρεσις, καὶ αἱ ἐξαιρέσεις δὲν ἀποτελοῦσι τὸν κανόνα· ὅταν λοιπὸν ἰδῶμεν, ὅτι ἐστερεώθη προτοῦ ἡ τάξις, καὶ μᾶς περισσεύσωσι μέσα, τότε ἂς δώσωμεν καὶ εἰς αὐτούς· τώρα μάλιστα, ἐπρόσθεσε καθαρῶς, ὁπόταν τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους εἶναι πολὺ κατώτερα τῶν τακτικῶν ἀναγκῶν μας, ἀπολύτως δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς δώσωμεν τίποτε . . . Τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους πολὺ κατώτερα τῶν τακτικῶν ἀναγκῶν μας!!! . . . Ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Κράτους πρό τινος ἤδη χρόνου εἶναι ἐλεεινὴ, κανεὶς δὲν ἀμφιβάλλει· καθεὶς μάλιστα ἦτον βέβαιος, ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς ὁ ἴδιος ἔμελλε νὰ ἐλθῇ καὶ νὰ τὸ ἀναγγείλῃ τοῦτο μίαν ἡμέραν.

Ἀλλὰ τὴν ἀπαισίαν αὐτὴν ἀγγελίαν ἂς τὴν ἀκούσῃ ἡ Κυβέρνησις· ὅταν ἡμεῖς ὑψώσαμεν τὴν φωνήν μας περὶ τῶν καταχρήσεων, τόσον προφανῶς ἐνεργουμένων, ὁ Κ. ὑπουργὸς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του, καὶ μᾶς ἐζήτει δικαστικὰς ἀποδείξεις, καὶ ἐμαρτύρει καὶ τὸν πενιχρὸν ἐπενδύτην του ὑπὲρ τῆς τιμιότητός του. Ἡμεῖς, οὐδὲ ἀνακριταί, οὐδὲ εἰσαγγελεῖς εἴμεθα, οὐδὲ σχέσιν μὲ τὰς διαχειρίσεις σας ἔχομεν, διὰ νὰ φέρωμεν ψηλαφητὰς εἰς φῶς τὰς καταχρήσεις· μίαν μόνην παρατήρησιν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν. Μέχρι τῶν **1842** οἱ πόροι τοῦ Κράτους ἀνέβαινον εἰς **17, 16, 15** ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ τὰ ἔσοδα ἦσαν ἀνώτερα τῶν ἐξόδων· εἰς τὰ **1850** οἱ πόροι φθάνουσιν εἰς **13 . 12 .** καὶ ἐφέτος θὰ φθάσωσιν ἴσως εἰς δέκα μόλις, καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι ἀνώτερα τῶν ἐσόδων. Ἔκτοτε μέχρι τοῦδε κατ' ἀσύγκριτον λόγον ἡ γεωργία ἐβελτιώθη, τὸ ἐμπόριον προώδευσε καὶ οἱ διάφοροι ἄλλοι πόροι ηὔξησαν· ἑπομένως ὁ λαὸς πληρόνει καὶ πληρόνει μέχρι λεπτοῦ τοὺς φόρους του, καὶ, διὰ τὴν ἀκρίβειαν μάλιστα τῆς φορολογίας, μετεβάλετε καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως. Τελευταῖον σεῖς εἰσθε, σεῖς καὶ οἱ οἰκεῖοι σας ὅλοι καὶ Τελῶναι, καὶ Ταμίαι, καὶ Ἔφοροι, καὶ Εἰσπράκτορες, καὶ Εἰσαγγελεῖς καὶ Δικασταί, τὰ πάντα· ἐξηγήσατέ μας ὕστερον αὐτὸ τὸ αἴνιγμα, ἐξηγήσατέ μας τὸ ἔλλειμμα αὐτὸ πῶς γίνεται;! Ἐάν ποτε κανεὶς βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς λαλήσῃ τι, ἅ, φωνάζετε, τοῦτο γίνεται, διότι ἔχετε τὰ ὠτά σας εἰς τὰς συστάσεις αὐτῶν κλεισμένα· καὶ πραγματικῶς! Ἂς γνωσθῇ, ἂς βεβαιωθῇ τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον πρὸς τιμὴν καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐνοχλεῖ κανείς, κανείς! Τὰ πάντα διὰ τῶν ἰδίων σας χειρῶν ἐργάζεσθε σεῖς· ἐξηγήσατέ μας λοιπὸν αὐτὸ τὸ αἴνιγμα

οἱ ἴδιοι ἤδη. Ἐγὼ σᾶς παραδέχομαι ἀκόμη καὶ ὡς Ἀριστειδας, ὅπως κηρύττεσθε, καὶ ὡς Κιγκινάτους ἂν θέλετε· καὶ μάλιστα καὶ ὡς Ἰάσονες ἐθεωρήθητε, οἵτινες ἐμέλλετε νὰ φέρητε αὐτὸ τὸ χρυσοῦν δέρας διὰ τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητός σας· ἀλλ' ἔρχεσθε τώρα καὶ μᾶς λέγετε, ὅτι ἐσυντρίψατε καὶ αὐτὸ τὸ πλοῖον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξειδεύετε εἰς τὴν Κολχίδα.... Τί ἔχομεν νὰ τὰ ἀκούσωμεν αὐτὰ ἡμεῖς; Τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἡμεῖς! Ἂς τὰ ἀκούσωσιν ὅσοι τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἐλπίδας εἶχον ἀπὸ σᾶς. Ὅτι βεβαίως θὰ ἀνακαλυφθῇ μίαν ἡμέραν ἡ κατάστασις αὐτὴ, δὲν εἶναι ἀμφιβολία τις· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν διόρθωσίν της θέλει εἶσθαι ἴσως πλέον πολὺ ἀργά· ὅ,τι ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν σήμερον ἡμεῖς εἶναι·

Τί πταίουσιν οἱ μάρτυρες τῆς πατρίδος, ἐκεῖνοι, οἵτινες διὰ τοῦ αἵματός των ἐδημιούργησαν αὐτὸ τὸ ἔθνος, ἂν οἱ διαχειρισταὶ τῆς πολυτίμου αὐτῆς κληρονομίας τὴν διεχειρίσθησαν κακῶς; Πιστεύει ὁ Κ. ὑπουργὸς, ὅτι θέλει τοῦ περισσεύσει διὰ νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς ποτέ; Ὁ σκληρὸς αὐτὸς ὅρος, τὸν ὁποῖον θέτει, εἶναι ὅρος, ὅστις, τὸ κατ' αὐτὸν, γνωρίζει καλῶς, δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ, καὶ ἑπομένως μετὰ βεβαιότητος κηρύττει, ὅτι δὲν μέλλει νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τίποτε.

Ἡ Βασιλεία ἐνθουσιασθεῖσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια ἔκαμε τὸ μέγα κατὰ τοὺς Κ. ὑπουργοὺς σφάλμα νὰ δώσῃ συνταξεις. Τῷ ὄντι! Εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐκάπνιζον εἰσέτι τῆς πατρίδος τὰ ἐρείπια, ἔπρεπε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ τύχη τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς πεσόντων· ἀλλὰ ποῦ ἤθελον φαντασθῇ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἔβλεπον τὸ πῦρ εἰς τὴν προμεράν ἐκείνην ὑπόνομον ὁ Ἱεράρχης καὶ ὁ Καψάλης τοῦ Μεσολογγίου, ὅτι εἷς συμπολίτης των σήμερον ἤθελε κατακρίνει καὶ αὐτὴν τὴν Βασιλείαν, διότι ἐνθουσιάσθη εἰς τὴν θέαν ἐκείνων τῶν ἱερῶν ἐρειπίων; Καὶ ὅμως ἡ μνήμη, ἡ θέα τῶν ἐρειπίων τῆς πατρίδος εἶναι ἀείποτε εἰς τοὺς εὐσυνειδήτους ἀνθρώπους παροῦσα· καὶ ὄχι μόνον ἀξία κατακρίσεως δὲν εἶναι ἡ Βασιλεία, δείξασα· βαθείαν εὐλάβειαν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀλλ' ἡ κατάκρισις αὐτὴ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ εἶναι δι' αὐτὴν ὁ λαμπρότερος ἔπαινος· διότι ἀπὸ τοιαύτας κρίσεις ἂν ἤθελεν ὁδηγηθῇ καὶ ἡ Βασιλεία, τότε ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγὼν ἤθελε λάβει τὴν σκληροτέραν καταδίκην.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία μὲ πατέρα ἀπρονόητον, ὅστις διενείμεν ἀπὸ παραφορὰν φιλοστοργίας τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἄρτου, ὃν εἶχεν εἰς τινα τῶν τέκνων του, διατί ὑμεῖς,

πατέρες σήμερον ὑπεύθυνοι τοῦ ἔθνους, λέγετε εἰς τὰ ἄλλα, «ὑπάγετε ἀποθάνετε, ἢ ζητήσατε ἐλεημοσύνην εἰς τὰς ὁδούς.»

Ἂν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δώσητε καὶ εἰς αὐτὰ ἴσας συντάξεις μὲ τὰς δοθείσας ἐκείνας, δότε μετριωτέρας, ἀλλὰ δότε πάντοτε· καὶ τοῦτο ὅμως ἀκόμη ἂν ὑποτεθῇ ἀδύνατον, ὁ Κ. ὑπουργὸς εἶναι νομομαθὴς καὶ γνωρίζει, ! δὲν ὑπάρχει εἰς τοιαύτην περίστασιν ἓν δίκαιον γενικὸν ἄλλο, τὸ δίκαιον τῆς συνεισφορᾶς; Ἐπίσης ὅταν πατὴρ διανείμῃ εἰς τὰ τέκνα του μὲ τρόπον ἄνισον τὴν περιουσίαν του, ἰσχύει τότε ἡ ἀρχὴ αὐτὴ τοῦ δικαίου, καὶ συνεισφέρονται, τὰ διάφορα τέκνα ὅσα ἔλαβον, τὰ διανέμονται πάντα ἐξ ἴσου. ! Διατί ὁ Κ. ὑπουργὸς ὄχι μόνον δὲν ἀναμιμνήσκεται τῆς ἀρχῆς αὐτῆς τοῦ φυσικοῦ οὕτως εἰπεῖν δικαίου, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τὴν καταπολεμεῖ; Ἐν τίνι δικαιώματι τοὺς μὲν ἀναγνωρίζει ὡς κληρονόμους, τοὺς δὲ ἀποκληρόνει ὁλοτελῶς;

Καὶ ὅμως τὸ ἔθνος δὲν ἤθελεν ἔχει ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ εἰς τοιαῦτα εἴδεα μέσα, διὰ νὰ προσφέρῃ, τί; . . . . Ὀλίγον θυμίαμα εἰς τῶν μαρτύρων του τὰς ψυχάς! Ἓν αἴσθημα, μία φρόνησις, μία ἱκανότης ἀρκεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἱερὸν αὐτὸ χρέος.

Ἀλλὰ τέλος πάντων, δὲν ἤρκεσαν ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀρνήσεις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ· ἐστράφη ὕστερον κατὰ τῆς βουλῆς, ὅπερ ἦτον ὁ κύριος αὐτοῦ σκοπὸς, καὶ ἐπενόησε νὰ διαβάλῃ ἀκόμη καὶ αὐτὴν εἰς τε τὸν Ἡγεμόνα καὶ εἰς τὸν λαὸν ὡς ἀπερίσκεπτον, καὶ ἐπικίνδυνον. Εἰς μὲν τὸν Βασιλέα δῆθεν, ὡς ζητοῦσαν νὰ προσβάλῃ τὰ Διατάγματά του, ἐφ' ᾧ καὶ τὰ ὑπερασπίσθη αὐτός· εἰς δὲ τὸν λαὸν, ὡς ζητοῦσαν νὰ αὐξήσῃ δῆθεν, διὰ τῶν ὑπολοίπων συντάξεων, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, καὶ σώρρων αὐτὸς ζητεῖ νὰ ἀναστείλῃ τὴν ὁρμὴν της πρὸς τὴν σπατάλην αὐτήν . . . . Εὐφυὴς τρόπος αὐτός . . . ὅστις ὅμως μαρτυρεῖ μόνον τὴν πολλὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἔχει περὶ τῆς ἱκανότητός του ὁ Κ. ὑπουργὸς· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν φυσικῶς πως τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ παρουσιάζεται ἀντίθετον· νὰ ἀνθίσταταί τις εἰς τὴν θέλησιν καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ· νὰ καταπολεμῇ ἀναφανδὸν τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, καὶ νὰ παριστάνηται συγχρόνως ὕστερον ὡς ὑπερασπιστὴς καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ· τοῦτο εἶναι εὐτολμία, ἥτις ὑπερβαίνει τὴν εὐτολμίαν καὶ αὐτῶν τῶν θαυματοποιῶν.

Ἡ βουλὴ, καθὼς παντάπασι δὲν προσέβαλε τὰ Διατάγματα, ὡς ἀπεδείχθη, οὕτω δὲν ἐζήτησε νὰ αὐξηνθῶσι καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους· διότι δὲν ἐννοεῖ ποτὲ, ποτὲ, ἡ βουλὴ νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν λαὸν, τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει, κανὲν νέον βάρος· ἡ

βουλὴ ἐζήτησε καὶ ζητεῖ νὰ παύσωσιν αἱ καταχρήσεις, νὰ περισταλῶσιν αἱ πολυτέλειαι, καὶ, ἀποσπῶσα οὕτως ἀπὸ ὑμᾶς πᾶν ὅ,τι δυνηθῇ, νὰ κάμῃ ὥστε ἐξ αὐτῆς τῆς οἰκονομίας να δοθῇ ἄρτος εἰς τὰ ὀρφανά, νὰ ἱκανοποιηθῶσιν οἱ θυσιάσαντες τὴν περιουσίαν των, νὰ ἀποκατασταθῶσιν αἱ θυγατέρες ἐκείνων, οἵτινες διὰ τὸ αἵματός των ἔκαμαν νὰ ὑπάρχωμεν ἔθνος καὶ ἡμεῖς ἐδῶ σήμερον. Ἡ βουλὴ δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἀνταμειφθῶσιν οἱ ὑπὲρ πατρίδος θυσιασθέντες· ἡ βουλὴ δὲν ἀνέχεται νὰ βλέπῃ χωρὶς πόνον τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ ἀγῶνος νὰ πλανῶνται εἰς τὰς ὁδούς· ἡ βουλὴ τέλος πάντων δὲν ἀνέχεται νὰ ἦναι ἀγωνισταὶ προνομιοῦχοι, καὶ ἀγωνισταὶ ἄλλοι εἵλωτες, καὶ ἐπαρχίαι ὑποτελεῖς εἰς τοὺς προνομιούχους αὐτούς. Ναί, ἂν θὰ ὑπάρξῃ ἀμοιβὴ, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ δι' ὅλους, ἄλλως δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ διὰ κανένα.

Ἐρωτῶ τὸν Κύριον Πρωθυπουργὸν, ἠγωνίσθη μόνος καὶ μόνος ἔδρεψε τὰς δάφνας, ἢ ἠγωνίσθη μετὰ τοσούτων ἄλλων, καὶ τόσα ἔπεσαν θύματα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του; αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ ὅλων αὐτῶν ἀπολαμβάνουσι τὴν σύνταξίν των;

Ἐρωτῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν· ποσάκις δὲν ἔκλαυσεν ἡ καρδία του, διὰ ν' ἀπαντᾷ καθ' ἑκάστην τόσους ἀνδρείους ἠκροτηριασμένους, ζητοῦντας ἔλεος εἰς τὰς ὁδοὺς, τοὺς ὁποίους ὅμως ἄλλοτε ἐθεώρει μὲ θαυμασμόν του εἰς τὰς μάχας;

Ἐρωτῶ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν· ὁ ἀδελφός του ἦταν ὡς εἶναι ἔτι ἔντιμος στρατηγός. καὶ ὁ ἀείμνηστος ἐξάδελφός του στρατηγὸς ἐπίσης ἔπεσε θῦμα ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ μνῆμα τοῦ Φιλοπάππου· ἠγωνίσθησαν μόνοι των οἱ στρατηγοὶ οὗτοι; αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τόσων πεσόντων Κορινθίων ἔχουσι τὴν περίθαλψίν των;

Ἐρωτῶ τέλος πάντων τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ἂς μοῦ συγχωρηθῇ, διότι ἀνακαλοῦνται οὕτως ὀλίγειαι τινὲς ἀναμνήσεις! Ὁ ἀείμνηστος στρατηγὸς τῆς Ἁγίας Δαύρας ἑπτὰ ὁλόκληρα ἔτη ὡδήγει τοὺς ἀνδρείους Αἰγιαλεῖς εἰς τὰς μάχας καὶ ἄπειροι ἔπεσαν ἔνδοξα θύματα· πόσαι χῆραι, πόσα ὀρφανὰ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην τῆς Αἰγιαλείας λαμβάνουσι σ.ντάξεις; Πόσοι ἀριστεύσαντες ἀγωνισταὶ ἐβραβεύθησαν μὲ τοὺς βαθμούς των; Τίποτε δὲν εἶδαν εἰς τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα μου. Ἐρωτῶ καὶ ὑμᾶς τοὺς Κυρίους Βουλευτὰς πάντας, καὶ πάντες σχεδὸν μὲ λυπηρὰν φωνὴν ἐπίσης τὸ αὐτὸ θέλετε μ' ἀποκριθῇ, ὅτι καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας σας τὸ αὐτὸ συμβαίνει. Εἵλωτες λοιπὸν θὰ καταζαθῶσιν οἱ Ἕλληνες, ὑποτελεῖς αἱ ἐπαρχίαι αὐταὶ τινῶν προνομιούχων;

Δὲν ἐρωτῶ περὶ τούτων πάντων τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν τὸν ἐρωτῶ, καθότι ὁ ἴδιος ἀπεκδύεται πᾶν αἴσθημα τοῦ ἀγῶνος· ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον μοὶ φαίνεται ἐκπληκτικὸν εἶναι, ὅτι ἀπ' αὐτὸ τὸ Μεσολόγγιον, ἀπ' αὐτὸ τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον τοῦ ἀγῶνος, ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅστις νὰ προφέρῃ αὐτὴν τὴν καταδίκην τοῦ ἀγῶνος. Τάχα αἱ ἱεραὶ σκιαὶ τοῦ Μεσολογγίου, ἐρυθριῶσαι καὶ παρωργισμέναι, δὲν θέλουσι τὸν προκαλέσει εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ αἱματωμένου ἐκείνου περιβόλου καὶ νὰ τοῦ εἰποῦν· « Τί ἔπραξες!!! »

Ἡ Βουλὴ, καὶ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ θρόνου καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, ὡρμήθη καὶ ὁρμᾶται πρὸς ταῦτα ἀπὸ ὑψηλὸν καὶ ἐθνοσωτήριον σκοπόν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἐμελέτησε, φαίνεται, πῶς γεννῶνται τὰ ἔθνη, πῶς διατηροῦνται καὶ πῶς ἐξολοθρεύονται. Ἐὰν παρατηρήσῃ τις ὅλην τὴν ἱστορίαν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπάρχουσαν κατάστασιν τοῦ κόσμου, θέλει ἰδεῖ, ὅτι τὰ ἔθνη διὰ μόνου τοῦ πατριωτισμοῦ ἀνυψοῦνται καὶ διατηροῦνται πάντοτε· ἀδριάντες, ναοί, μνημεῖα ἀνηγέρθησαν καὶ ἀνεγείρονται πανταχοῦ πρὸς ἀποθέωσίν του· ἡ ἐλευθερία φέρει πορφύραν, ἀποκτᾶται μὲ αἷμα δὲν ἀποκτᾶται μὲ ξηρὰς ἰδέας.

Ἂν δὲν ἔχωμεν χρήματα, ἔχομεν ὅμως μέσα ὑλικὰ ἄλλα· ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἄπειρα πλούτη, ἔχει ἀνεξαντλήτους θησαυρούς· ἡ δὲ ἰδέα, ἥτις σᾶς κάμνει νὰ τρομάζητε καὶ νὰ ἀρνῆσθε τὴν πληρωμὴν τῶν ἱερῶν αὐτῶν χρεῶν, εἶναι ἰδέα σφαλερὰ, καὶ δὲν κάμνετε, εἰμὴ νὰ στρέφητε οὕτως ὁλονὲν εἰς τὰ ὀπίσω τὴν πατρίδα. Ἡ Γαλλία πρὸ χρόνων ἦτον βεβυθισμένη εἰς χρέη τρομερὰ καὶ χρήματα ἐπίσης δὲν εἶχεν· ἀπελπισία τὴν ἐκυρίευε καὶ ἐζήτει παντοιοτρόπως τὴν σωτηρίαν της· παρουσιάσθη ὅθεν ἕνας καὶ εἶπε· « πληρώσατε τὰ χρέη σας καὶ τότε θέλετε πλουτήσει » ὑποθέσατε, εἰς τοιαύτην κατάστασιν εἰς ἣν ἦσαν, καὶ μὲ τοιαύτην πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἤκουσαν, τὸν ἐθεώρησαν ἔξω φρενῶν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐδέχθησαν τὴν πρότασίν του, ἐκανόνισαν τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των, ἀμέσως ἐκ τούτου ἡ δημόσιος πίστις ἐστερεώθη, καὶ ἡ Γαλλία ἔκτοτε κατέστη τὸ πλουσιώτερον τῶν ἐθνῶν . . . Οἱ νόμοι εἶχεν εἰπεῖ ὁ Κ. ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἔχωσι βαθὺ μέλλον, αἰώνιον σκοπόν· ποῦ εἶναι λοιπὸν οἱ νόμοι σας αὐτοὶ οἱ ἔχοντες τὸ βαθὺ μέλλον, οἱ ἔχοντες τὸν αἰώνιον σκοπόν; . . . Αἱ εὐφορώτεροι ἐθνικαὶ γαῖαι διηρπάγησαν καὶ διαρπάζονται καθημέραν πρὸς 7 καὶ 10 δραχ. τὸ στρέμμα· τί ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἐδίδοντο εἰς ἑκάστην θυσιασθεῖσαν

οἰκογένειαν τόσα στρέμματα γῆς, ἥτις βελτιουμένη ἀφ' ἑτέρου ἤθελεν ὠφελήσει διπλασίως τὸ ἔθνος; Τότε μὲ δάκρυα κατανύξεως τὰ ὀρφανὰ αὐτῆς τῆς οἰκογενείας ἤθελον εἰπεῖ· « ἰδοὺ αἱ γλυκεῖαι ἀμοιβαὶ τῆς πατρίδος μας· ἡ γῆ, ἥτις ἐβάφη μὲ τὸ αἷμα τοῦ πατρός μας, ἐδόθη σήμερον εἰς ἡμᾶς· καὶ οὕτως ἐμψυχούμενα ἤθελον ἀποθάνει προθύμως καὶ αὐτὰ ἄξιον εἰς μίαν ἀνάγκην τῆς πατρίδος.

Ὁ Κ. ὑπουργός . . . καὶ ἐκ τῆς ἕδρας ἀναγκάζομαι νὰ ὁμιλῶ ἴσως συγκεχυμένως . . . ὁ Κ. Ὑπουργὸς μεταξὺ τῶν ἄλλων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδεῶν του μᾶς ἀνέφερε καὶ τὴν περίστασιν τινὸς συνταξιούχου, ὅστις ἐπροίκισεν εἰς τὴν θυγατέρα του τὰ τρία τέταρτα τῆς συντάξεώς του, καὶ ἤθέλησε νὰ ἐξάξῃ ἐκ τούτου τὴν ἐρώτησιν ἂν προσβληθῇ ἡ σύνταξίς του, τί γίνεται; ἀπελπίζεται! . . ἀλγεινὸν τῷ ὄντι παράδειγμα!... ἀλλ' ὅταν μία γραῖα χήρα τοῦ ἀγῶνος, καὶ τὰ ὀρφανὰ πατρὸς πεσόντος εἰς τὴν μάχην, ἀνασκάπτωσι ξένην δουλεύοντα γῆν, ἀνασκάπτωσι μὲ τὸ ἄροτρον τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ τοῦ πατρός των, καὶ εἰς στιγμὴν καθ' ἣν τὰ ὄμματά των εἶναι ἐμπλεα δακρύων ἀπὸ μίαν τόσον κατανυκτικὴν ἀνάμνησιν, καὶ σὺ παρουσιάζεσαι καὶ τοὺς ζητῇς ἀκόμη καὶ φόρον, διὰ νὰ τὸν δώσῃς εἰς αὐτὸν τὸν προσφιλῆ συνταξιοῦχον σου, αὐτὰ δὲν ἀπελπίζονται; αὐτὰ δὲν αἰσθάνονται ὅλην τὴν φρίκην ἀναβαίνουσαν εἰς τὴν κεφαλήν των;

Ἐκτὸς λοιπὸν τούτου, ἐκτὸς τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐνθαρρύνθῶσι τὰ τέκνα τοῦ ἀγῶνος, ἕκαστος πολίτης εἶναι καὶ στρατιώτης· καὶ ἄξιον, ὅταν ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς πατρίδος τὸν προσκαλέσῃ διὰ νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ αὐτῆς, ὁ πολίτης αὐτὸς ἔχει ἀνάγκην νὰ ἠξεύρῃ διὰ τοῦ παραδείγματος, ὅτι ἀποθνήσκων ἀφίνει τὴν σύζυγόν του ὑπὸ τὴν βεβαίαν σκέπην τοῦ ἔθνους· καὶ ἰδού! αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς, εἶναι ὁ χαρακτὴρ, αὐτὴ εἶναι ἡ φύσις τοῦ παρόντος μεγάλου ζητήματος, καὶ, ἂν τοῦτο εἶναι ἰδιοτέλεια, αὐτὴ ἡ ἰδιοτέλεια τῆς Βουλῆς, εἶναι ἰδιοτέλεια ὅλου τοῦ ἔθνους!

Ἀπτρισκεψία λοιπὸν ὄχι μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοσία εἶναι ὅταν περιφρονῆται, ἀμβλύνηται, καταστρέφηται τὸ θεῖον αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ καθιεροῦται ποιουτοτρόπως ἡ καταπάτησις τῶν πλέων ἱερῶν δικαιωμάτων τῆς κοινωνίας· διότι τότε ἡ κοινωνία, οὕτω κακῶς παραδειγματιζομένη, ἀφίνει τὸ γενναῖον τῆς δόξης στάδιον, ὅπερ ἀπονέμει τὰς τιμὰς καὶ συντάξεις, καὶ κυλίεται εἰς τὴν κολακείαν καὶ εἰς τὴν χαμέρπειαν, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ ἀπονητὶ, ἕως οὗ μὲ ὄτμα ταχὺ φθάσει εἰς τὸν ὄλεθρόν της. Ναὶ, οὐδεὶς ἀπορασίζει νὰ χύσῃ πλέον τὸ αἷμά του διὰ

τὴν πατρίδα, ὅταν ἠξεύρῃ, ὅτι ἡ σύζυγός του, ὅταν ἠξεύρῃ ὅτι τὰ φίλτατά του θέλουσι μείνει ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ εἰς τὴν ἀτιμίαν, ἢ ὅταν ἠξεύρῃ, ὅτι δύναται νὰ ἐπιζῇ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν ἄλλων διὰ τῆς ποταπότητος καὶ τῆς χαμερπείας.

Ἡ πατρὶς ἔχει μέλλον, ἡ πατρὶς ἔχει μέγαν ἀγῶνα σήμερον ἀκόμη· βλέπετε πόσα πλοῖα τῶν ἀνδρείων Πετσιωτῶν καὶ ἄλλων ναυτικῶν μας κρατοῦνται αἰχμάλωτα εἰς αὐτὸ τὸ στενὸν τῆς Σαλαμῖνος· ποῦ εἶναι ἡ ἀποζημίωσις τῶν πρώτων πλοίων, τὰ ὁποῖα οἱ ἔνδοξοι αὐτοὶ ναυτικοί μας ἐθυσίασαν εἰς τὴν ἐπανάστασίν μας, καὶ προσφέρουσιν ὁλοκαύτωμα εἰς τὴν πατρίδα αὖθις τὰ νέα πλοῖα των τὰ ὁποῖα ἀπέκτησαν ἄνευ βοηθείας τινός, διὰ τοσούτων ἀτομικῶν ἀγώνων καὶ κινδύνων; Ἡ ὑπομονὴ, ἡ θυσία τῶν ἀνδρείων ναυτικῶν τούτων εἶναι ἡρωϊσμὸς ἀπαραδειγμάτιστος, ἡρωϊσμὸς ἄξιος σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον ὅμως τις πιστεύει; μόνος ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἕως καὶ αὐτὸν δὲν ἐσεβάσθη! . . . . . .

Ναὶ, ἡ πατρὶς ἔχει τὸ μέλλον της, πρέπει νὰ λάβῃ ἀνατροφὴν ἀνάλογον, γενναίαν. Τίς εἶναι αὐτὸς ὁ εἰδικὸς περὶ τοῦ μέλλοντος νόμος, τὸν ὁποῖον ὑπάσχεται ἀντὶ τοῦ ζητουμένου νόμου νὰ φέρῃ ὁ Ὑπουργὸς; Εἶναι τάχα διὰ συντάξεις τῶν ὑπηρετῶν τῆς εἰρηνικῆς ἐποχῆς; Δὲν ὑπάρχει μέλλον, ὅταν δὲν ἱκανοποιῆται τὸ παρελθόν. Εὐγνωμοσύνη εἰς τὸ παρελθὸν, σέβας πρὸς τὴν ἀρετὴν, ἐξύψωσις τοῦ πατριωτισμοῦ, ἰδοὺ τὸ μέλλον.

Ἓν μόνον δίκαιον παρετήρησα καὶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ὁμιλίαν του· τὸ δίκαιον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ, ἐναντίον τῆς συνειδήσεώς του, νὰ φέρῃ νόμον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ δίκαιον τὸ διεξήγαγεν ὅπως διεξήγαγε καὶ τὰ ἄλλα του ἐπιχειρήματα. Ἡ Βουλὴ, εἶπε, δὲν ἔπρεπε νὰ νομίζῃ, ὡς ἐγένετο τοιαύτη τις ἐξήγησις, ὅτι αὐτὸς τὴν περιφρονεῖ, ἐπειδὴ ἐξασκεῖ οὕτω τὰ δικαιώματά του· καὶ τὸ νὰ νομίζῃ τοῦτο ἡ Βουλὴ, ἐπρόσθεσεν, εἶναι μία οἴησις, ἐν ᾧ ἡ Βουλὴ εἶναι ὂν ἠθικὸν, ὂν ἀπαθὲς καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ πάθη. Τῷ ὄντι ἡ Βουλὴ ὡς ἓν ἠθικὸν ὂν ἀπαθὲς δὲν ἔχει οἴησιν· ὑπὸ τὴν χλαῖναν τοῦ λαοῦ οἴησις δὲν ἐμφυλοχωρεῖ· ἡ οἴησις, ὑπύρος . . . ἄλλοῦ κατοικεῖ.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Βουλὴ οὐδόλως ἠννόησε νὰ στενοχωρήσῃ τὴν ἀγαθὴν συνείδησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Ἀρκεῖ· ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐξεφράσθη· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ διδάξῃ τὸ συνταγματικὸν δίκαιον εἰς τὴν Βουλὴν, ὁ Κ. ὑπουργὸς ἄγνοεῖ ἢ ἐλησμό-

νησεν ἐν δίκαιον ἄλλο, καὶ εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὁ Κ. ὑπουργὸς, μένων μόνος μὲ τὴν γνώμην του καὶ ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπέναντι τῶν Βουλῶν καὶ ἀπέναντι τοῦ ἔθνους, δὲν ἐκπληροῖ τὸ δίκαιον αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ὠφειλεν οἰκοθεν νὰ ἐκπληρώσῃ, τὸ ἔθνος ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα νόμιμα μέσα διὰ νὰ φέρῃ τὴν διόρθωσιν τούτου.

Τελειόνων τὸν λόγον μου λέγω· ἡ βουλὴ συνεπὴς ὄχι μόνον εἰς ἑαυτὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις ὅλων τῶν ἐθνοσυνελεύσεων καὶ εἰς τὸ φρόνημα αὐτὸ τοῦ ἔθνους, ἐμμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν της· ἡ δὲ Κυβέρνησις, τῆς ὁποίας τὰ αἰσθήματα, πέποιθα, ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς βουλῆς καὶ ὅλου τοῦ ἔθνους, ἔπεται νὰ φέρῃ τὴν διόρθωσιν τοῦ γεννηθέντος αὐτοῦ σκανδάλου· ἂς σπεύσῃ δὲ συνάμα νὰ φέρῃ τὸν περὶ συντάξεων νόμον, δι' οὗ νὰ δικαιωθῶσιν ὅσοι ἀγωνισθέντες καὶ θυσιασθέντες ὑπὲρ τῆς πατρίδος μέχρι τοῦδε δὲν ἐδικαιώθησαν, καὶ νὰ διορθωθῶσιν αἱ καταχρήσεις, ὅσαι τυχὸν εἰς τὰ προγεγονότα εἰσεχώρησαν. Αὐτὴ εἶναι ἡ δικαία ἐπιθυμία, ἡ ἀπόρασις τοῦ ἔθνους καὶ ἂς σπεύσῃ νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ ὁ Βασιλεὺς, ὄχι πλέον ὑπὸ τῶν ἐρεπίων μόνον ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Θέλει ἀπολαύσει διὰ τῆς γενναίας πράξεώς του αὐτῆς εὐλογίας νέας, καὶ αἱ ἅγιαι αὐταὶ ψυχαὶ τῶν μαρτύρων, αἵτινες, ὡς εἶπον εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου μου, περίλυποι τόσας ἡμέρας μᾶς ἀκούουσι, θέλουσιν ἀπέλθει ἥσυχοι εἰς τὰς οὐρανίους των μονάς, εὐλογοῦσαι τὸ ἔθνος.»

Μετὰ τοῦτον παρελθὼν εἰς τὸ βῆμα προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγορεύσας, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ μέγα μέρος ἀνέπτυξεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅσα ἔμελλε ν' ἀπαντήσῃ, ἀρκεῖται ἀνασκευάζων ἐν ὀλίγοις τινὰς τῶν παρατηρήσεων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ. Καὶ πρῶτον λέγει ὅτι οὐδόλως ἐσυκοφάντησε τοῦτον, εἰπὼν ὅτι κακῶς ἀνέφερε τὸ ἀνεύθυνον ὄνομα τοῦ Βασιλέως, ἐπειδὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 7 Φεβρουαρίου ῥητῶς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ τὰ πρακτικὰ ἐπιμαρτυροῦσιν, ὅτι «ἐνεκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τὸ περὶ προσόντων τῶν συνταξίμων νομοσχέδιον καὶ ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως·» δὲν ἦτον λοιπὸν συκοφαντία, ἀλλὰ σφάλμα τι ἀναντίῤῥητον ἡ ἀντισυνταγματικὴ αὕτη ἔκφρασις τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐπίσης δὲ δὲν ἐσυκοφάντησε τοῦτον ὡς ἀναρμόστως περὶ τοῦ ὅλου ὑπουργείου ἐκφρασθέντα, ἐπειδὴ σαφῶς εἶχεν εἰπεῖ ὅτι αὐτὸς μὲν δὲν συναινεῖ νὰ προσαγάγῃ τὸ αἰτούμενον νομοσχέδιον, ἀγνοεῖ δ' ἂν οἱ ἄλλοι ὑπουργοὶ θέλωσι νὰ

τὸ ὑποβάλῃ, ὅπερ σημαίνει ὅτι, καὶ ἂν αὐτοὶ δέχωνται τοῦτο, αὐτὸς δὲν θέλει πεισθῇ νὰ ὑποβάλῃ αὐτό. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἶχε προσθέσει ὅτι τότε μόνον δύναται νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸ, ὅταν κατορθωθῇ ἰσολογισμὸς καὶ περίσσευμά τι τῶν ἐτησίων ἐσόδων, ἤτοι κατὰ τὸ λεγόμενον «καὶ μῆνες ὑπάρχουσι καὶ χρόνοι εἰς τὴν ζωήν.» Ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν δύναται νὰ παραλείψῃ πικράν τινα ἔκφρασιν τοῦ ὑπουργοῦ, εἰπόντος ὅτι, ἐκ παραφορᾶς καὶ οἴστρου ὁρμώμεναι εἰς τὰς ἀποράσεις αὐτῶν αἱ Βουλαὶ, παρέσυραν ἐπιβλητικῶς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνδώσῃ εἰς ταύτας. Τὸ κατ' αὐτὸν δὲ, μετὰ τὴν ἔκφρασιν ταύτην, εὔχεται νὰ μὴν εἴπῃ ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἡ συνέλευσις αὐτὴ ἐκ παραφορᾶς ἢ ἐμπαθοῦς ζήλου ὡδηγήθη εἰς πᾶσαν της ἐργασίαν, ὅπερ ἐστὶν ὅτι οὐδὲν καλὸν ἢ χρήσιμον ἐγένετο ἀπὸ τῆς μεταβολῆς· ἀλλ' ἡ μεταβολὴ αὕτη, δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὸν ὑπουργὸν, ἐγένετο διὰ νὰ δικαιώσῃ τοὺς πάντας καὶ θεραπεύσῃ τὰ κακῶς ἔχοντα. Περαίνων τέλος τὸν λόγον, συμπεραίνει ὅτι δὲν δυσκολεύεται νὰ δεχθῇ καὶ αὐτὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν ἡ Βουλὴ τὴν ἐγκρίνῃ, καθ' ὅσον δὲν μακρύνεται καὶ αὕτη τοῦ προεκτεθέντος σκοποῦ· ἀλλὰ τὴν δέχεται μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ἐκτυπωθῶσιν αἱ καταλογοι, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐνεργηθῇ πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν 7 Φεβρουαρίου εἶχεν εἰπεῖ ὁ ὑπουργός· ἤτοι, ὅτι οἱ βουλευταὶ δύνανται νὰ διερευνήσωσι τοὺς καταλόγους, καὶ προσαγάγωσιν ὅ,τι ἐπιλήψιμον εὑρεθῇ, ὅπως διαγραφῇ τοῦτο διὰ τῆς ὅλης συνταγματικῆς ἐξουσίας, ὅπερ ἐστὶ διὰ τῆς εἰς τοῦτο μόνον εἰσαγωγῆς νόμου, ἢ τῆς κοινῆς συγκαταθέσεως αὐτῆς, ἥτις βεβαίως ἀποτελεῖ νόμον. Λέγων δὲ τοῦτο, δὲν ἐννοεῖ μὲν νὰ ἐπέλθῃ εἰδικὸς περὶ ὅλων τῶν συντάξεων νόμος· ἀλλ' ὅτι, μετὰ τὴν ἀνωτέρω τῶν καταλόγων ἐκτύπωσιν, πρέπει νὰ γίνῃ ἡ διαγραφὴ τῶν καλῶς ἐχόντων, καθ' ἃ εἶπεν ὁ ὑπουργὸς· καὶ ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ γενικὸν νομοσχέδιον, ἤτοι τὸ σχετιζόμενον μὲ τὰς εἰς τὸ μέλλον χορηγητέας ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος συντάξεις, ἐπιμένει νὰ εἰσαχθῇ ἀδιστάκτως.

Κλεισθείσης οὕτω τῆς συζητήσεως, ἐτέθη μετά τινας παρατηρήσεις τὸ ἑξῆς θέμα.

«Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν καταλόγων καὶ «τὴν κατὰ δήμους καὶ βουλευτὰς διανομὴν αὐτῶν, πρὸς τὸν «σκοπὸν τοῦ νὰ γνωσθῶσιν αἱ τυχὸν καταχρήσεις, ὅπως ἐπε«νεχθῇ ἡ νόμιμος ἐπ' αὐτῶν θεραπεία· τὸ ὑπουργεῖον δ' ἐν

ο καιρῷ νὰ ὑποβάλῃ τὸ γενικὸν περὶ προσόντων τῶν συντα-
α ξιούχων νομοσχέδιον; »

Ἀλλ' ἐγερθείσης καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος διαφωνίας, μετὰ μικρὰν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν, καθ' ἣν οἱ μὲν παρεδέχοντο, οἱ δὲ ἀντέλεγον εἰς τὸ θέμα, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπρότεινε νὰ ἀναβληθῇ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, ὅπως σκεφθῇ τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τὴν 8. τοῦ ἀρξαμένου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΖ'.

Τῆς 8 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προτεθείσης τῆς ἐπὶ τῶν συνταξέων συζητήσεως, ὁ πρόεδρος ἐξέθηκεν, ὅτι τὰ μὲν ἐπὶ τούτου λεχθέντα ἀρκοῦσι πρὸς φωτισμὸν τοῦ σώματος, ἐξ αὐτῶν δ' ἐξάγεται ὡς θέμα τόδε· « Ἂν ἡ βουλὴ παραδέχηται νὰ ἐκτυπωθῶσιν οἱ εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντες κατάλογοι τῶν συνταξιούχων καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς Κ. Βουλευτὰς πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν τυχὸν καταχρήσεων, ἵνα ἀπενεχθῇ ἐ εἰς αὐτοὺς θεραπεία κατὰ νόμιμον τρόπον, νὰ εἰσαχθῇ δ' ἐν καιρῷ τῷ δέοντι καὶ τὸ γενικὸν περὶ προσόντων τῶν ἐχόντων δικαίωμα συντάξεως νομοσχέδιον. » Μηδενὸς δ' ἀντιλέγοντος, ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται τοῦτο· αὕτη δ' ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς, μεταβᾶσα εἰς τὰ ἄλλα ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἐξέθηκέ τις μετὰ ταῦτα, ὅτι πρὸ μηνῶν παρεπέμφθησαν εἰς δύο τμήματα πρὸς ἐξέλεγξιν αἱ ἐνεργηθεῖσαι συμπληρωτικαὶ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ναυπλίας καὶ Οἰτύλου· ἐπειδὴ δ' οὐδὲν ὑπεβλήθη παρὰ τῶν τμημάτων τούτων, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξηγήσωσιν οἱ πρόεδροι αὐτῶν τὰς αἰτίας τῆς τοιαύτης μέχρι τοῦδε ἀπραξίας αὐτῶν.

Ἀπαντησάντων δέ τινων ἐκ τῶν μελῶν τῶν τμημάτων τούτων, ὅτι τὸ μὲν τὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας ἐξελέγχον δὲν συνεπληρώθη ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν μελῶν αὐτοῦ· τὸ δὲ τὴν τῆς Οἰτύλου ἐξελέγχον ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ ὠνόμασε τὴν κατὰ τὸν κανονισμὸν πρὸς ἐξελεγξιν τῆς ἐκλογῆς ἀπαιτουμένην τριμελῆ ἐπιτροπήν.

Ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσιν ἄλλων, ὅτι, προσεγγιζούσης τῆς λήξεως τῆς περιόδου, πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τῆς τῶν ἐκλογῶν τούτων ἐξελέγξεως· καὶ ὅτι, ἂν αὕτη δὲν κατορθοῦται ἐκ τῆς τῶν τμημάτων ἀτελείας, ἀνάγκη αἱ ἐκλογαὶ αὗται νὰ παραπεμφθῶσι διὰ νέας κληρώσεως εἰς ἄλλα τμήματα.

Ἡ βουλὴ ἀνέθηκεν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ τὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας ἐξελέγχοντος τμήματος, ὥστε, ἐὰν ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος δὲν κατορθωθῇ ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τῶν περὶ τὴν ἐκλογὴν ταύτην προπαρασκευαστικῶν τῆς ἐξελέγξεως ἐργασιῶν, νὰ ἀναγγειλῃ τοῦτο εἰς αὐτὴν, ὅπως διατάξῃ τὰ προσήκοντα.

Προεβῆ δὲ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν τμημάτων διὰ τὸν ἀρξάμενον Μάρτιον, ἥτις καὶ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπιτηρούντων τῶν βουλευτῶν ΚΚ. Γ. Ῥιζοπούλου καὶ Ἀγγέλου Γουζούαση, καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς·

Α.	Β.	Γ.
Ἠλ. Παππαδαῖος	Π. Δελιγιάννης	Χ. Τσῖνος
Ν. Ἰατρὸς	Μ. Ἀναστασόπουλος	Γ. Μπάστας
Χ. Δεμάθης.	Ἰω. Παππατσώνης	Ἐλευθ. Κολογερᾶς
Ῥήγας Παλαμίδης.	Π. Τσιμπουράκης	Ἰω. Οἰκονόμου
Γ. Κ. Πετμεζᾶς	Α. Παππατσώρης	Δ. Ὀρεινός.
Παῦλος Λεντούδης.	Γερ. Μαυρομιχάλης	Κ. Δαρειώτης.
Δ. Σακελλαριάδης.	Π. Μοναστηριώτης.	Κ. Τσουκαλᾶς.
Νικόλ. Μπούτσουνας	Π. Μαυρομιχάλης	Ἀνδρ. Νοταρᾶς
Δημ. Καλλιφρονᾶς.	Ν. Ἀνδρίκου	Γ. Κονδύλης
Σπ. Γρίβας	Ἰω. Γκούρας	Π. Ράγκος
Γρηγ. Χατζηγιάννος	Π. Δαρειώτης	Α. Ἀλεξανδρόπουλος.
Κ. Βρυζάκης.	Ἐμ. Α. Ὀρλῶφ	Α. Γουζούασης
Ν. Μοσχούλας	Α. Κατσανᾶς.	Χ. Σουμαρίπας.
Ι. Τασσαίος	Δ. Α Κουντουριώτης	Κ. Δ. Σχινᾶς
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Βὸς. Οἰκονομόπουλος	Π. Παππαδιαμαντόπουλ.
Πέτρος Τσαννετάκης.	Ματ. Πρωτοπαππᾶς	Π. Α. Ζάννος
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Δ. Χατζίσκος.	Σ Βαλέττας.
Βὸς. Σπυρίδωνος.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Κ. Βέϊκος.
Κ Μανέτας.	Γ. Ῥιζόπουλος.	

Δ'.	Ε'.	ς'.
Δουκάς Στέφανος.	Α. Ἀρμάος	Ἰω. Α. Κατσόπουλος.
Μ. Μιχαλόπουλος	Δ. Ν. Μπούκουρας	Θ. Πετρινὸς
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.	Ν. Τσαλακώστας	Δ. Χριστίδης
Β. Πετμεζᾶς	Α. Ζ. Μάμουκας.	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης
Σ. Βαρότσης	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Γ. Κ. Βελῆς
Κων. Δουβουνιώτης	Α. Γεωργαντᾶς	Γ. Ι. Γιολδάσης
Γ. Παππανικολάου	Δ. Κονδύλης	Ζ. Δισπάστας
Κ. Νάζος	Α. Κανελλόπουλος	Π. Ματαλᾶς.
Α. Κτιγαγιᾶς	Νικόλ. Κορφιωτάκης	Μ. Βιτάλης
Γ. Σ. Κριεζῆς	Κ. Ἀντωνιάδης	Κλεομ. Οἰκονόμου
Α. Δημητρίου	Ἐμ. Μελετόπουλος	Ἐμμ. Ἀντίπας.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ἰω. Γ. Κριεζῆς.	Σ. Λογοθετόπουλος
Δ. Βιρβίλης	Κ. Τσαβέλλας.	Μ. Δ. Καΐρης.
Δ. Κουμανιώτης.	Γ. Ι. Βατίστας	Γ. Παπαδημητρίου
Μ. Σεϊνης.	Δημ. Δελιγεώργης.	Ι. Πετμέζης
Στεμ. Νικολαΐδης	Α. Π. Νάκος	Α. Πετράκης
Π. Δημητρακαράκος	Γ. Μῆτσος.	Κ. Φασίτσας.
Α. Κομπάνης.	Π. Παπατσώνης	Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος.

Ζ.		
Ι. Περίδης	Μ. Ἰατρὸς	Ἰω. Τομαρᾶς
Γ. Δομωτατίδης	Βελ. Νικολαΐδης	Θ. Μίξης.
Α. Γ. Κουντουριώτης	Γ. Μπάνης	Σ. Δελιγιαννάκης.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Μελ. Χ. Μελέτης	Μ. Βαλέτιας
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ἰω. Κλίμακας	
Εὐστρ. Παρίσης	Ἀν. Μακρυποκάμισος.	
Σ. Στράτος.	Ἠλ. Γιατράκος	

Προκειμένου δὲ νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει περιειλημμένα ὑπόλοιπα ἐκκρεμῆ ἔργα, ἐζητήθη ἡ ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολὴ τῆς ἐπὶ τούτων συζητήσεως· γνωσθέντος δ' ἐκ τῆς τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀναγνώσεως, ὅτι δὲν ὑπελείπετο πλήρης τὸ σῶμα, ἀποτυφθέντων ἐκ τῆς συνεδριάσεως τῶν ΚΚ. Σ. Γρίβα, Γ. Πετμεζᾶ, Β. Πετμεζᾶ, Σ. Βαρότση, Μ. Ι. Μιχαλοπούλου, Γ. Κ. Μαυρομιχάλου καὶ Θ. Μέξη, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν ½ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'.

Τῆς 13 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ ἐπαρθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐκ Μεσσήνης βουλευτοῦ Π. Δαρειώτου, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ καὶ ἃ τοὺς τεθέντας ὅρους τριακονθήμερος ἀπουσίας ἄδεια.

Ἀναγγελθέντος δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι τὸ προεδρεῖον ἐχορήγησε, κατὰ τὸν κανονισμὸν, πρὸς τὸν ἐξ Ὕδρας βουλευτὴν Ἰωάν. Κριεζῆν δεκαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ κατεπειγούσας αὐτοῦ ὑποθέσεις, ἐρωτηθέντα τὰ τμήματα, διεκοίνωσαν ὅτι ἐξελέξαντο, ἐκτὸς τοῦ Γ'. Δ'. καὶ Ζ'. ἅτινα δὲν συνεπληρώθησαν, κατὰ τὴν ἀληθεστικὴν αὐτῶν τάξιν, προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Γρ. Χατσηγιάννον, Ἰω. Γκούραν, Α. Γεωργαντᾶν καὶ Δ. Χρηστίδην· γραμματεῖς δὲ τοὺς ΚΚ. Γ. Μαυρομιχάλην, Γ. Ῥιζόπουλον, Λ. Π. Νάκον καὶ Μ. Καΐρην. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Ἰω. Τσπταῖον, Ν. Ἀνδρικόπουλον, Δ. Κονδύλην καὶ Ἰω. Πετμεζῆν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, τοὺς ΚΚ. Ἠλ. Παππαδαίου, Ἐμμ. Τσουχλου, Λ. Π. Νάκον καὶ Γ. Βελῆν· ἐπίσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου νομοσχεδίου, τοὺς ΚΚ. Π. Λεντούδην, Π. Μαυρομιχάλην, Ἐμ. Μελετόπουλον καὶ Μ. Βιτάλην, προσθέντος τοῦ Β'., ὅτι ἐξελέξατο ἐπὶ, ἐπὶ μὲν τῆς περὶ κατασκευῆς ἓξ ἀτμοπλοίων προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας, εἰσηγητὴν τὸν Δ. Κουντουριώτην· ἐπὶ δὲ τῆς περὶ συστάσεως ἐπιμελητηρίων ὑπὲρ τῶν σταριδοφόρων ἐπαρχιῶν προτάσεως τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ, τὸν Ν. Ἀνδρικόπουλον.

Ἠρώτησε μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος, ἐὰν ἡ βουλὴ παραδέχηται νὰ γίνῃ ἡ πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν καταλόγων τῶν συνταξιούχων ἀπαιτουμένη δαπάνη, ἐκ τῆς διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς κλπ. ὑπαρχούσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς βουλῆς πιστώσεως, ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. Ἄρθρου 5. 3,000 δραχμῶν, καθ' ὅσον αἱ τυπωτικαὶ ἐργασίαι θέλουσι πληρωθῇ κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον. Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς προτάσεως ταύτης

μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι, ἂν ἀπαιτηθῇ συμπλήρωσίς τις τυπικὴ τῶν καταλόγων, δύναται νὰ συνεννοηθῇ τὸ προεδρεῖον μετὰ τοῦ ὑπουργείου, προϋτέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 27,900 δραχμῶν νομοσχέδιον, πρὸς πληρωμὴν τῆς καταργηθείσης μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν.

Οὕτω λαβών τις τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, εἶπεν, ὅτι δὲν ἀντίκειται μὲν εἰς ταύτην, καθ' ὅσον τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ, οἵτινες ὑπὲρ πάντα ἄλλον πρέπει νὰ δικαιωθῶσι, καὶ στηρίζεται μάλιστα εἰς προγενεστέρας τῆς βουλῆς ἀποφάσεις· ἀλλ' ὅτι, ἀφ' οὗ πολλὰ νομοσχέδια συμπληρωτικῶν πιστώσεων ἐψηφίσθησαν καὶ θέλουσι ψηφισθῇ ἔτι, ἡ ἐκ τῶν πιστώσεων τούτων ὅλων δαπάνη θέλει ἀναβῇ εἰς 400,000 περίπου δραχμάς, αἵτινες θέλουσιν ἐπιβαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849. Ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον ὑπῆρξέ τι ἔλλειμμα, ὅπερ διὰ νὰ ἴλθῃ εἰς ἰσολογισμὸν μετὰ τῶν ἐσόδων, ἐτέθη μία τις ποσότης ἐκ τυχαίων καὶ ἀορίστων εἰσπράξεων, ἀφ' ἧς, ἐπιβαρύνεται ἔτι καὶ διὰ τῶν ἀνωτέρω 400,000 δραχμῶν. Ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ὑπέρβασις αὕτη ζητεῖται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐρχομένου ἔτους, ὅστις ἐπαπειλεῖ, ὡς γνωστόν, τὸ ἔλλειμα 2—3 ἑκατομμυρίων, τὸ μὲν ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον πρέπει νὰ ψηφισθῇ· ἀλλ' ἀνάγκη νὰ προϋποβληθῇ ὁ τοῦ 1850 προϋπολογισμός, ὅπως ἐξακριβώσῃ τὸ σῶμα ποῦ δύνανται νὰ στηριχθῶσιν αἱ δαπάναι αὗται, καθ' ὅσον, ἐὰν ἦναι ἀπαιτηταί, βαρύνουσιν ὅμως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον. Ὅτι ἄλλως, ἡ ψήφισις αὐτοῦ καθίσταται ἄσκοπος, μὴ ἐμποδιζομένου τοῦ ὑπουργοῦ νὰ προβλέπῃ διχρόρους δαπάνας καὶ διὰ πιστώσεων νὰ ζητῇ τὰ ἔξοδα παρελθόντων ἐτῶν, ὅπερ δὲν γίνεται εἰμὴ εἰς ἐκτάκτους καὶ κατεπειγούσας περιστάσεις. Καὶ ὅτι μετὰ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἄλλη τις συμπληρωτικὴ πίστωσις, πρὶν ἡ εἰσαχθῇ ὁ προϋπολογισμός, ἐξ οὗ θέλει προκύψει ποῖα τὰ ἔσοδα τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐπεχείρησε μὲν ἀνάπτυξιν οὐσιωδεστάτην, ἀλλ' ἐφήρμοσε ταύτην ἐπὶ τοῦ εἰσαχθησομένου προϋπολογισμοῦ, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ πράξῃ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἤδη ἐψηφισθέντος. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, μὴ ἐπεμβαίνων σήμερον εἰς τὴν μέχρι τοῦδε βραδύτητα τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰ παράδοξα κλίτια τῆς ἀναβολῆς, δι' ἣν ἐπιφυλάττεται προσεχῶς, λέγει μόνον, ὅτι ὤφειλεν ὁ προαγορεύσας νὰ εἴπῃ, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα προϋπολογισμὸν ἐγένετο πρῶτον ἀκριβὴς τῶν ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων ἰσολογισμὸς καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει

ἐγένοντο ἔπειτα αἱ δαπάναι, καὶ ὅτι, ὁσάκις ἐξαιτοῦνται οἱ ὑπουργοὶ πίστωσίν τινα παρελθόντων ἐξόδων, πρέπει, καθ' ἃ εἶπέ τις πρότερον, νὰ δεικνύωσι καὶ τὸ μέσον, δι' οὗ δύνανται νὰ καλυφθῶσι τὰ ἔξοδα ταῦτα. Ἀνάγκη λοιπὸν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νὰ φωτίσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν βουλὴν, ἐκ ποίων τῆς ὑπηρεσίας κλάδων προέκυψαν περισσεύματα ἢ αὔξησίς τις ἐσόδων, ὅπως, ἐξετάζουσα τὸν προϋπολογισμὸν ἡ βουλὴ, δίδῃ ἐν γνώσει τὰς αἰτουμένας πιστώσεις· ἐφ' ᾧ συμπεραίνει, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, πρέπει νὰ ὑποβάλῃ προσεχῶς τὰ περισσεύματα τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ, διὰ νὰ προχωρήσῃ τὸ σῶμα ἐν γνώσει εἰς τὰς λοιπὰς ἐκκρεμεῖς πιστώσεις· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προκειμένην, γνωμοδοτεῖ ὅτι, ἀφοῦ προϋτέθη πλέον, δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις, ἀποδεξαμένων πολλῶν καὶ μηδενὸς ἀντειπόντος, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιτροαύντων τῶν ψηφολεκτῶν Π. Τσαννετάκη καὶ Γ. Ῥιζοπούλου, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 71, ἀρνησιψηφούντος ἑνός.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 27,900 δραχ. νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ ἔτους 1849, πρὸς πληρωμὴν τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἀπὸ ἀ. Σεπτεμβρίου κλ. ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Νικόλαος Ἰατρὸς	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Ἀ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης		Δ. Καλλιῤῥονᾶς	
Δ. Δελιγεώργης		Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	Ν.	Κ. Τσαβέλλας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Σ. Στράτος	Ν.
Ἰωάν. Πετμέζης		Π. Ῥάγκος	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Α. Γεωργαντᾶς	Ν.
Ἀντών. Καμπάνης	Ν.	Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.
Ἀνδρ. Δανόπουλος		Π. Δημητρακαράκος	Ν.

Γεώργιος Κονδύλης	N.	Ἠλίας Γιατράκος	
Κων. Φασίτσας	N.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας		Ρ. Παλαμίδης	N.
Ἅγ. Γουζούασης	N.	Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Γεώργιος Κ. Βελῆς	N.	Κωνστ. Μανέτας	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	N.	Ἀ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	N.	Μελέτης Χ. Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	N.	Ν. Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημ. Σακελλαριάδης	N.
Γρηγόρ. Χατζηγιάννος	N.	Νικ. Μπούτουνας	N.
Γεώργιος Μῆτσος	N.	Π. Παππατσώνης	N.
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	N.
Ἀναγνώστ. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	N.
Πέτρος Α. Ζάννος	N.	Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέτας	N.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	N.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	N.
Ἠλίας Παππαδαῖος	N.	Παῦλος Λεντούδης	
Γεώργ. Πετμεζᾶς	N.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	N.
Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	N.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	N.	Κ. Βέϊκος	N.
Ἰω. Ζάρκος		Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	N.	Δημ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	N.	Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Βελισάριος Νικολαΐδης			
Γ. Παππανικολάου		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	
Π. Δελιγιάννης		Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Δημ. Ν. Μπούκουρας		Ν. Μοσχούλας	N.
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος		Α. Κανελλόπουλος	N.
Ζαφείριος Δεπάστας		Κων. Δ. Σχινᾶς.	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	N.	Ἰωάννης Γκούρας	
Α. Νοταρᾶς		Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	N.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος		Σπυρίδ. Λογοθετόπουλος	
Γ. Πανοπριστόπουλος		Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.	Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς		Χριστόδουλος Τσῖνος	
Νικ. Κορφιωτάκης		Δημ. Κουμανιώτης	N.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	N.	Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Παρασκευᾶς Ματάλας		Ἐμμ. Ἀαζάρου Ὀρλὼφ	N.

Γεώργιος Μπάστας		Ἀθ. Καστανᾶς	N.
Κώνστας Δαρειώτης	ἀρνεῖται	Γ. Παππαδημητρίου	N.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	N.	Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	
Κων. Ἀντωνιάδης		Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Περίδης		Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Δ. Χρηστίδης.	N.	Δημήτριος Χατζίσκος	N.
Κάρολος Νάζος		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Εὐστράτιος Παρίσης	N.	Κ. Δυοβουνιώτης	
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος		Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Ἰω. Τομαρᾶς	N.	Μάρκος Βιτάλης	N.
Ἀν. Παππατσώρης	N.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	N.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ κεφάλαια ΙΘ΄. Κ΄. καὶ ΚΑ΄. δὲν ἔχουσι καλῶς, σημειούμενα ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον « ἔξοδα, » ἐπειδὴ ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ πληρωμῆς κρατηθέντων μισθῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐξόδων, ἅτινα προβλεπθέντα ἐπιψηφίσθησαν ἤδη. Καὶ ἐὰν μὲν ἔχῃ ὡς εἶπεν, αἱ λέξεις « ἔξοδα » πρέπει ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων « μισθοί· » ἂν δὲ τοὐναντίον περὶ ἐξόδων πρόκηται ἐν τοῖς κεφαλαίοις, ἀνάγκη νὰ δικαιολογηθῇ ἡ χρῆσις αὐτῶν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τοιαύτην τινα ἐρώτησιν καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀπευθύνει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· ἀλλ' ἀπήντησαν πρὸς αὐτὸν, ὅτι τὰ ῥηθέντα κεφάλαια οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσιν ἢ πληρωμὴν μισθῶν, ἐπειδὴ ὅμως εἶχον σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὸ τὸν τίτλον « ἔξοδα » ἐτέθησαν καὶ ἐνταῦθα διὰ τὸ ὁμοιόμορφον ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν· καὶ ὅτι ἀδιάφορον εἶναι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐὰν ἡ μία λέξις ἀντικαταστήσῃ τὴν ἄλλην, καθ' ὅσον ἐγίνετο τοῦτο, ἵνα μὴ μεταβληθῶσι ποσῶς τὰ κεφάλαια.

Παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι, ἐξετάσας τὸν προϋπολογισμὸν, εἶδεν ὅτι τὰ κεφάλαια ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄρθρα· ἐφ' ᾧ καὶ τὸ Κ΄. κεφάλαιον σύγκειται ἐξ ἐννέα ἄρθρων. Καὶ ἐνταῦθα λοιπὸν ἔπρεπε μετὰ τοῦ κεφαλαίου νὰ τίθηται καὶ τὸ ἄρθρον, ὅπως ὁρισθῶσιν οὕτως οἱ μισθοί, καὶ μὴ γίνῃ τυχὸν ἑτέρα τις χρῆσις τοῦ διδομένου ποσοῦ· ἐφ' ᾧ ὑποστηρίζει νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις « ἔξοδα » εἰς « μισθοί. »

Μετὰ τινα εἰπόντα ὅτι, ἀφ' οὗ διὰ τῆς ἐπισήμου αὐτοῦ ἐκθέ-

σεως σαφῶς ὁ ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἡ πίστωσις ἀφορᾷ τὴν τῶν μισθῶν πληρωμήν, περιττὴ ἀποβαίνει πᾶσα ἐξακρίβωσις ἀλλὰ καθ' ὅσον δὲν ὑποτίθεται ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ ζητῇ ἀντὶ τούτων δαπάνας ἄλλας. Καὶ ἕτερον προσθέντα ὅτι αὐτὸ τοῦτο, ἤτοι τὴν τῶν μισθῶν πληρωμήν, καθαρῶς ἐξηγεῖ καὶ τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ ἄλλως εἰς οὐδὲν τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ ποιεῖ μνείαν περὶ ἐξόδων· καὶ ὅτι, ἐὰν ἐν τῇ ἐκθέσει κακῶς σημειοῦνται αἱ λέξεις « ἔξοδα », εἶναι ἀδιάφορον ὅλως, ἐπειδὴ οὐχὶ ἡ ἔκθεσις, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον θέλει ψηφισθῇ. Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτῶν, ὅτι τὰ μὲν δύω πρῶτα τοῦ νομοσχεδίου κεφάλαια ἀναφέρουσι καὶ τὰ ἄρθρα, εἰς ἃ ἀνήκει ἡ πληρωμή, τὰ δὲ λοιπὰ, μὴ φέροντα τὸ ἐγγύγυον τοῦτο, εἰσὶν ἀπολύτως γενικὰ καὶ δύναται νὰ γίνῃ ἑτέρα τις χρῆσις· διό, ἂν ὄχι ἄλλο, πρέπει νὰ ὁρισθῶσι καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ ἁρμόδια ἄρθρα· ἄλλως τε, ἐπελθούσης τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξελέγξεως, δὲν θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὰ πρακτικὰ, ὅπως ἐξακριβωθῇ τοῦτο, ἀλλὰ θέλουσι παρατηρηθῇ μόνον τὰ ἄρθρα, καὶ ἐκ τούτου οὐδεὶς θέλει γνώσκει εἰς τίνα δαπάνην ὑπάγεται τὸ ποσόν.

Προσελθόντος ἐνταῦθα τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ εἰπόντος ὅτι δέχεται νὰ μεταβληθῶσιν αἱ λέξεις « ἔξοδα » εἰς « μισθοί », ἐκλείσθη πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, ἀποφηναμένης τῆς βουλῆς νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι τὰ κεφάλαια πάντα δὲν ἀφορῶσιν εἰμὴ τὴν καθαρὰν πληρωμὴν τῆς κρατήσεως τῶν μισθῶν καὶ οὐδεμίαν ἄλλην δαπάνην.

Ἐπὶ τούτοις, ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναζήσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις· ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Τσοῦχλον καὶ Μ. Μιχαλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 71, ἀρνησιψηφοῦντος ἑνός· ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἐγκρίνεται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἴκοσιν ἑπτὰ χιλιάδων ἐννεακοσίων δραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἔτους **1849**, πρὸς πληρωμὴν σώου τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἀπὸ **1** Σε-

πτεμβρίου, ἀφ' ἧς κατηργήθη ἡ κανονικὴ κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν, μέχρι τέλους Δεκεμ. ε. ε.

Ἡ πίστωσις αὕτη διαιρεῖται ὡς ἀκολούθως.»

Κεφάλ. I.	ἄρθρον 1	δραχ.	11,000:—
Κεφάλ. X.	» 2	»	1,200:—
Κεφάλ. XVII.	. . . . .	»	1,366:67
Κεφάλ. XIX.	. . . . .	»	3,000:—
Κεφάλ. XX.	. . . . .	»	4,666:66
Κεφάλ. XXI.	. . . . .	»	6,666:67

Οἱ Ἡμέτεροι ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παράντα Νόμον.»

Προκειμένου δὲ νὰ προβῇ ἡ βουλὴ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν ἑξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844** συζητήσεως, ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ ὁριστικὴ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, ὅπως ἀναπτυχθῇ ἐπαξίως τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ καὶ ἐπενεχθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι παρά τινων ἀντιρρήσεις· ἐφ' ᾧ, ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἀνωτέρω συζήτησιν, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Δαρειώτης.
Α. Π. Νάκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'.

Τῆς 14 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Π. Παππατσώνη, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τῷ χορηγηθῇ ὑπὸ τὸν τεθέντα ὅρον μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἤδη ἔτους ἐπεψηφίσθη παρὰ τῶν βουλῶν νόμος τις, περὶ προικίσεως

τῶν ἐνταῦθα Κρητῶν· καὶ ὅμως, ἂν καὶ πολλάκις συνεστήθη εἰς τὴν κυβέρνησιν ἡ πραγματοποίησις τοῦ τοιούτου νόμου, παρῆλθεν ἤδη τόσος καιρὸς καὶ οὐδεμία ἐλήφθη φροντίς. Διὸ συνίστησιν ὥστε νὰ προσκληθῇ τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ὅπως ἐπιταχύνῃ πλέον τὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογήν.

Μετὰ τινα προσθέντα ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο περὶ τούτου λόγος εἰς τὴν κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς τὴν αὐτὴν ἀφεθῇ ἀπραξίαν ὁ νόμος. Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου, κυρωθὲν κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1848** ἐδημοσιεύθη καὶ ἕτερόν τι, περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς πρὸς τοὺς γεωργούς· καὶ ὅμως, ἐν ᾧ διὰ μόνου τοῦ νόμου τούτου χορηγεῖται μικρά τις πρὸς αὐτοὺς βοηθεια, εἰσέτι δὲν ἐξεδόθησαν αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς διασάφησιν τοῦ νόμου ὁδηγίαι, ἐξ οὗ καὶ ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ἐφηρμόσθη μέχρι τοῦ νῦν. Προτείνει λοιπὸν νὰ ζητηθῇ λόγος καὶ περὶ τούτου.

Ἀποφηναμένης δὲ τῆς βουλῆς νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως δώσῃ λόγον περὶ τῆς μέχρι τοῦδε ἀναβολῆς τὴν ἐνεργείαν ἀμροτέρων τῶν νόμων, ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844** συζητήσεως.

Ἐπὶ τούτου λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησέ τις ὅτι δὶν εἶχε μὲν εὑρεθῇ κατὰ τὴν ἀρχικὴν συζήτησιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀντικειμένου, ἀλλά, διεξελθὼν τὰ τε πρακτικὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τούτου ἐπιτροπῆς, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαν του. Καὶ ἐπαινεῖ μὲν τὴν ἐπιτροπὴν, διότι ἐν ὀλίγοις ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ καὶ μεταφέρῃ πολλὰ καὶ περίεργα ἴσως πράγματα· ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ μετὰ τῆς ἰδέας αὐτῆς, τοῦ νὰ παραπεμφθῇ καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ **1844** εἰς τὴν πρὸ αὐτοῦ δεκαετίαν, διότι δῆθεν τὸν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ στενῶς μετ' ἐκείνης συνδεδεμένον, καὶ διότι νομίζει ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ἀφ' οὗ χρόνου ἤρξαντο ἐξεταζόμενοι οἱ ἀπολογισμοὶ παρὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι, κατ' αὐτὸν, εἶναι ἀνίσχυροι, ἐπειδὴ, ὅτε ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλε τότε τὸ τῆς δεκαετίας βιβλίον, ἡ βουλὴ εἶχεν ἀποφανθῇ νὰ διεξέλθῃ αὐτὸ ἐν ἀνέσει τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, οἱ δὲ ἀπολογισμοὶ νὰ λάβωσιν ὕπαρξιν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξεδόθη τὸ Σύνταγμα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ **1844** ἔπρεπε νὰ ἄρχηται ἀπὸ τοῦ Μαρτίου, ἀλλ' ἐθεωρήθη ἀδιάβλητος ὅλως τὸ νὰ περιληφθῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ οἱ τρεῖς προγενέστεροι μῆνες· ἀφ' ᾧ, κατὰ συνέπειαν τῆς τοιαύτης

τῆς βουλῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀπολογισμὸς περιέχει τῷ ὄντι τοὺς μῆνας τούτους· ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη εἶναι ὀρθὴ, ἐπειδὴ, ἂν δὲν ὑπῆρχον εἰσέτι βουλαὶ, εἶχεν ὅμως τὸ Σύνταγμα ἐκδοθῇ, καὶ ἐκτοτε χρονολογεῖται ἡ τῶν ὑπουργῶν τοῦ κράτους εὐθύνη. Ἐξετάζων δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀπολογισμοῦ κατὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν, λέγει ὅτι εἶναι κυβερνητικὴ τις εἰκὼν, ἐν ᾗ ἐμφαίνονται καὶ διερευνῶνται τίνα τὰ ἐπιτετραμμένα ποσὰ τῶν ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων, ποίαν ἔκαμον χρῆσιν τούτων οἱ ὑπουργοὶ, ποῖα τινὰ εἰσέπραξαν, πλείονα ἢ ἐλάττω τῶν ὑπολογισθέντων καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἐφ' ᾧ δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἐπίσημος ὁμολογία τοῦ ὑπουργοῦ, δι' ἧς, ὑποβάλλων πόσα ἐν γένει εἰσέπραξε, πόσα εἶχεν ἄδειαν νὰ δαπανήσῃ, κλπ. δίδει ἐφ' ὅλων τούτων τοὺς λόγους, εἰς οὓς θέτει οἱονεὶ σφραγῖδα τὸ κοινοβούλιον· μετὰ δὲ τοῦτο ἐπέρχεται ἡ τοῦ Ἐλεγκτ. Συνεδρίου ἐξέλεγξις, ὅπερ, πᾶσαν λεπτομερῆ ἔρευναν κατοβάλλον, ἐξακριβόνει τῶν χρήσεων τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ ἀποφαίνεται ἂν καλῶς ἢ κακῶς διεχειρίσθη ταύτας ὁ ὑπουργός. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ἀπὸ τοῦ **1844** πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ τῶν ἀπολογισμῶν ψήφισις, καθ' ὅσον, ἂν δὲν ὑπῆρχον βουλαὶ, εἴχομεν ὅμως ἐπικεκυρωμένας παρὰ τοῦ βασιλέως πιστώσεις. Ἀποκρούει δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμὸς πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς ἄλλην κατηγορίαν, τὴν τῆς δικαιοτίας, διότι, ὡς ἡ ἐπιτροπὴ λέγει, συνδέεται μετ' αὐτῆς· ἀλλ' ἀντὶ τούτου, παρατηρεῖ ὅτι τὸ παρ' ἡμῖν οἰκονομικὸν σύστημα εἶναι τοιοῦτον ἀποφασίζωνται διὰ νόμου τὰ ἐν γένει ἔσοδα καὶ ἔξοδα παντὸς ἔτους, καὶ ὅτι, ἐκτὸς τούτου, ὑπάρχουσι καὶ δύω ἄλλα συστήματα, τὸ σύστημα τῆς διαχειρίσεως καὶ τὸ τῆς χρήσεως ἐνταῦτῷ· ἐκ τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι εἰσέπραξεν ἢ ἐδαπάνησε τὸ ταμεῖον, σημειοῦν ὅτι λάβοι ἐκ τε παλαιῶν καὶ μελλόντων δικαιωμάτων, καὶ δὲν ἐκτείνει τὸν κύκλον αὐτοῦ πέραν ἑνὸς ἔτους· τὸ δὲ τῆς χρήσεως σύστημα οὐδὲν ἄλλο σημειοῖ ἢ τὰς δαπάνας καὶ ἔσοδα τοῦ ὁμωνύμου ἐνιαυτοῦ καὶ περιλαμβάνει διάστημα 22 μηνῶν· ἐπειδὴ, ἂν καὶ ὁρίζωνται τὰ κατ' ἔτος εἰσπρακτέα ἢ δαπανητέα ποσὰ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἔσοδα συλλέγονται πάντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, οὐδὲ τὰ ἔξοδα δαπανῶνται πολλάκις, ἐφ' ᾧ μεταπίπτουσιν εἰς τὸν προσεχῆ ἐνιαυτόν. Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ἀρκεῖ νὰ ὑπῆρξε δύω ἐτῶν μόνον διαχείρισις, καὶ εὐκόλως ἀποβαίνει ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ σύνταξις· ὥστε οὐδεμία ὑπάρχει δυσχέρεια νὰ ἐξαχθῇ ὁ τοῦ **1844** ἀπολογισμὸς ὡς καὶ παντὸς ἄλλου, ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν. Ἀκατόρθωτος δ' εἶναι καὶ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ψηφισθῇ ὁ ἀπο-

λογισμὸς μετὰ τὴν τοῦ Ἐλεγκτ. Συνεδρίου ἐξέλεγξιν, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν, τὴν ἑστίαν τοῦ συνταγματισμοῦ καὶ τῶν φώτων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατωρθωθῇ τοῦτο· διότι, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ὡρισμένου Ϛ'. ἔτους τῆς χρήσεως πρέπει νὰ ὑποβάλληται εἰς τὰς Βουλὰς ὁ ἀπολογισμὸς, ἕπεται κατὰ τὸν ἀνωτέρω διϊσχυρισμὸν, ὅτι ἡ τοῦ συνεδρίου ἀπόφασις πρέπει νὰ ἐκδοθῇ πρὸ τοῦ ῥηθέντος μηνός. Ἀλλὰ, διὰ νὰ κατορθώσῃ τοῦτο τὸ συνέδριον, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἐνῷ λήγει αὕτη κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου, καὶ οὔτε δύναται νὰ ἔχῃ τὸ συνέδριον τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα εἰμὴ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου, ἤτοι τῆς πρώτης τοῦ γ'. ἑαυτοῦ τριμηνίας. Ἄλλως τε τὸ σῶμα δὲν ἐμβαίνει, ὡς εἶπεν, εἰς λεπτομερεῖς ἐξετάσεις· ἀλλ' ὁ μὲν ὑπουργὸς δίδει γενικοὺς τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ λόγους, ἡ δὲ Βουλὴ, ἀκροῶσα τὰς ὑπολειφθείσας τυχὸν πιστώσεις, ἐγκρίνουσα ἢ ἀπορρίπτουσα τὰς ὑπερβάσεις, ἐξελέγχουσα πᾶσαν περὶ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων ἔλλειψιν καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν, δίδει οὕτω πέρας εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ἀνατιθεμένου εἰς τὸ συνέδριον νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ καθ' ἕκαστα· μεθ' ὃ, καὶ ἂν ἀνακαλύψῃ τι κακῶς ἔχον ἐντὸς τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἡ μὲν Βουλὴ δὲν προσβάλλεται διὰ τοῦτο, ὁ δὲ φωραθεὶς ὑπουργὸς δίδει εὐθύνας. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἶναι μέγας, σωτήριος χαλινὸς, ἄνευ τοῦ ὁποίου τὰ πάντα συγχέονται εἰς βαθὺ καὶ ἄριστον χάος. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀρχήσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ σημείου τινὸς διακεκριμένου, τοῦ **1844**, ὅπως τεθῇ ἀρχή τις καὶ τῆς τῶν ἀπολογισμῶν συζητήσεως, καὶ νὰ προβῶμεν κατὰ σειρὰν εἰς τὰ πρόσω, ἀφ' οὗ τοῦτο εἶναι καὶ τὸ σύζημα τῆς Γαλλίας, ἧς παρακολουθοῦμεν τὰ ἴχνη. Δὲν εἶναι δὲ ἰσχυρὸν καὶ ἄλλο τι πρόσκομμα τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ τῶν ὑπουργείων τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν λογαριασμοὶ δὲν εἶναι κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ διατεθειμένοι· ἐπειδὴ τὸ πρόσκομμα τοῦτο ὑπερπηδᾶται, καὶ δύνανται νὰ προσκληθῶσι τὰ ὑπουργεῖα, ὅπως ἐπανορθώσωσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἵνα ἐπιληφθῶμεν τῶν ἀπολογισμῶν, πρὶν ἢ περιπέσωμεν εἰς ἀδιέξοδον χάος. Ἄλλως τε, καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἡ Βουλὴ εὔχονται νὰ ὑποβληθῇ τέλος ἀπολογισμός τις, καὶ φρονεῖ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν δύναται εἰμὴ νὰ δεχθῇ, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, εἰς ἣν μόνην ἐναπόκειται τοῦτο, νὰ δεχθῇ ὥστε νὰ γίνῃ ἔναρξις ἀπὸ τοῦ **1844**, διὰ νὰ δοθῇ τὸ πρῶτον καὶ τοῦ ἔργου τούτου σημεῖον. Παρατηρῶν δ' ὅτι τὸ τῆς ἐπιτροπῆς

ψήφισμα ἔχει πρωτοφανές τι καὶ ἀσύνηθες, ἐπειδὴ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἀποφαίνονται μόνον ἐπί τινες δεδομένου, ἀλλὰ δὲν ἀναγράφουσιν ὡς αἱ συνελεύσεις ψηφίσματα, λέγει ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ συνέδριον, δὲν ἐλήφθη ἡ ἀναγκαία πρὸς συντήρησίν του φροντὶς· ἐπειδὴ, ἐνῷ πρέπει νὰ διεξάγωσι τὴν ὑπηρεσίαν εἰδικαὶ περὶ τὸ λογιστικὸν ἱκανότητες καὶ οὐδεὶς νὰ προσλαμβάνηται ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως, τοὐναντίον ἢ δὲν ὑπάρχει τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν ἢ τροποποιεῖται τυχαίως, ἀποκλειομένης πολλάκις τῆς ἱκανότητος διὰ προφανοῦς τοῦ καταστατικοῦ του παραβιάσεως. Ἀνάγκη λοιπὸν οὐ μόνον νὰ συζητηθῇ τοῦτο εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ καὶ νὰ θέσῃ κρείττονά τινα τοῦ συνεδρίου ὀργανισμὸν, ὁ δὲ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς πρέπει νὰ ὑποβάλῃ καὶ τὸν περὶ λογιστικοῦ νόμον· διότι ἄνευ τούτου καὶ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν θέλομεν προσκόπτει, καὶ ἐν γένει θέλομεν βαδίζει ἐπὶ ματαίῳ· ἄλλως τε ὁ νόμος οὗτος, ὑπὸ τῶν δεινοτέρων περὶ τὰ λογιστικὰ συνταχθείς, εἶναι ἕτοιμος πρὸ τετραετίας καὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ ὑποστῇ τροποποίησιν· ἀφ' οὗ δὲ τὸ πᾶν ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτᾶται, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ὑποβληθῇ. Ἐκτὸς δὲ τούτων προτείνει, οὐ μόνον νὰ συστηθῇ, ὡς εἶπεν, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ τήρησις τοῦ ἀφορῶντος τὸ ἐλεγκτ. συνέδριον κανονισμοῦ, ἀλλ' ἂν πρέπῃ καὶ νὰ μορφωθῇ τοῦτο πλειότερον, νὰ ζητήσωμεν καὶ νέου νόμου εἰσαγωγήν.

Ἀπήντησεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ προεδρεύσας, ὅτι, ἂν καὶ ὑπῆρξε κακή τις ἐπ' αὐτῆς συνεννόησις, ἐκ προοιμίων ὑπενθυμίζει ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς, ὑποβληθεὶς πρῶτον κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, παρῆλθεν ἀτελεσφόρητος, μηδεμιᾶς γενομένης ἐπ' αὐτοῦ ἐργασίας· καὶ ὅτι ὑπεβλήθη ἔπειτα κατὰ τὴν παροῦσαν Ϛ'. περίοδον, ἀλλ' ἡ βουλὴ, ἀναλογιζομένη τὸ δυσχερὲς τοῦ τοιούτου ἔργου, ἀπεφήνατο ὅτι πᾶν μέσον χορηγεῖ, ὅπως ἔλθῃ εἰς ἓν τινὰ ἀπολογισμόν. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τὸ τότε προεδρεῖον, ἀναδεχθὲν τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἐκάλεσεν ἱκανοὺς περὶ τὰ λογιστικὰ ἄνδρας, ὅπως συντρέξωσιν εἰς τὸ ἔργον· καὶ ἀληθῶς, ἂν καὶ οὗτοι δὲν ἀνήκωσιν εἰς τὸν περίβολον τῆς βουλῆς, δὲν πρέπει νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι οὐσιωδῶς συνετέλεσαν. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν ἐργαζομένη ἠκολούθησε κατὰ βῆμα τὰς γνώσεις αὐτῶν, ὅπως σχηματίσῃ τελείαν τινὰ καὶ βεβαίαν ἀπόφασιν· ἐφ' ᾧ νομίζει ὅτι καὶ ἡ βουλὴ, πρὶν ἢ ἀποφανθῇ περὶ τούτου, τοιαύτην πρέπει νὰ σχηματίσῃ πεποίθησιν, καὶ λάβῃ πλήρη τοῦ προκειμένου γνῶσιν, ἵνα μὴ σφάλῃ ἐκφέρουσα τὴν ἀπόφασίν της. Ἀλλ' ἀντὶ τούτων,

παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι κακῶς ποιοῦσα παρέπεμψε τὸν ἀπολογισμὸν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1844 κατηγορίαν, ὅτι δὲν ἐπεξειργάσθη αὐτὴ ἕνα τινὰ ἀπολογισμὸν τοῦ 1844 καὶ ὅτι ὅλως καινοπρεπὴς ἦτον ὁ τρόπος τοῦ ν' ἀποφανθῇ διὰ ψηφίσματος· τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως μικρὰ φροντίζων διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐξήγησιν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι δὲν παρέπεμψε τὸν ἀπολογισμὸν ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ μὴν ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἔπραξεν ὅ,τι αὐτὸς ὁ προαγορεύσας ἀνέπτυξε πρότερον· ἐκ τούτου δὲ ἀπεφήνατο νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἀπόφασις, ἵνα λαβῇ τὸ σῶμα πλήρη ἰδέαν καὶ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει. Ἐπιμαρτυρηθεὶς δ' οὕτω τὴν 19 σελίδα τῆς ἐκθέσεως, ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι τὰ αὐτὰ ἀπεφήνατο καὶ ἡ ἐπιτροπή, ἀνέγνω διαφόρους τῆς σελίδος ταύτης περικοπάς, ἐξ ὧν συνήγαγεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐξηκριβωσε τὰς τε χορηγηθείσας εἰς τὸ ὑπουργεῖον πιστώσεις καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ δαπανηθέντα ἄνευ οὐσιώδους τινὸς ὑπερβάσεως. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὴν 34 σελίδα τῆς ἐκθέσεως ἀναγνούς, δι' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ ἔρχεται εἰς τὴν ἀνακεφαλαίωσιν τούτων πάντων, ἐκτιθεῖσα τοὺς λόγους, δι' οὓς ἀποῤῥίπτει τὰ νομοσχέδια, ἐσυμπέρανεν, ὅτι ὅπερ ζητεῖ σήμερον ὡς πρὸς τὸν ἀπολογισμὸν ἡ βουλή, αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο ἤδη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένετο μεθ' ὅσης δύναται ἀκριβείας, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἦναι ὁλοσχερῶς ἐντελές· ἀλλ' ἂν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐπήνεγκε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται οἱ ἀπολογισμοὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο δύναται νὰ ἐξελέγχῃ αὐτοὺς καὶ τὸ συνέδριον, παρατηρεῖ ὅτι οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἀντιλέγει ἡ ἐπιτροπή, ὡς ἀποφαινομένη νὰ ὑπαχθῇ ὁ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμὸς εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1844 κατηγορίαν. Ἐκ τούτου λοιπὸν δὲν συμπεραίνει ὅτι, δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ παρὰ τῆς βουλῆς ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ νὰ ὑπαχθῇ μόνον εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1844 δεκαετίαν, καθ' ὅσον στενῶς συνδέεται μετ' αὐτῆς. Ἐμμένων δὲ καὶ ἤδη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοῦτο, εἰς τὴν αὐτὴν ἐπίσης ἀπόφασιν, συμπεραίνει ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι τῶν σπουδαιοτέρων καὶ κατὰ πρῶτον ἐπιλαμβάνεται τοιαύτης ἡ βουλὴ ἐργασίας, ἦτον καλὸν νὰ ἀναβληθῇ καὶ σήμερον ἡ ἀπόφασίς της, ἵνα ἐπιφέρῃ αὐτὴν ἐν γνώσει, μελετῶσα ἐμβριθέστερον τὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι μεθ' ὅσα ἤδη ἐῤῥέθησαν νομίζει, ὅτι τὸ ζήτημα κατέστη ὅλως ἁπλοῦν, καὶ δὲν ἀπαιτεῖ μελέτην πολλὴν ἢ κόπον, διὰ νὰ γίνῃ καταληπτόν· παρατηρεῖ δ' ὅτι, ἀσχέτως πάσης τῆς ἐπιτροπῆς ἐργασίας, πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ ἡ βουλή, ἂν ἡ παρ-

ἐκείνης τιθεμένη ἀρχὴ ἦναι ὑγιὴς καὶ συμβιβάζηται μὲ τὰς παρούσας οἰκονομικὰς περιστάσεις. Καὶ λέγει μὲν ἡ ἀρχὴ αὕτη ὅτι, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπολογισμοῦ δὲν ὑπῆρξε προϋπολογισμὸς καὶ δὲν ἐξητάσθησαν ἐπίσης οἱ τῶν προηγηθέντων ἐτῶν, ἀνάγκη νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐξέλεγξιν, πρὶν ἢ συζητηθῇ παρὰ τῆς βουλῆς· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι σφαλερά, διότι ἄλλο τὸ καθῆκον τῆς βουλῆς καὶ ἄλλο εἶναι τὸ τοῦ ἐλεγκτ. συνεδρίου· ἀφ' οὗ δὲ εἰς κανὲν συνταγματικὸν ἔθνος, οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν εἰς φῶτα καὶ πολιτισμὸν διαπρέπουσαν Γαλλίαν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ψηφίζωνται οἱ ἀπολογισμοὶ μετὰ τὴν τοῦ ἐλεγ. συνεδρίου ἐξέλεγξιν, ἕκαστος δύναται νὰ συμπεράνῃ ἐὰν ἦναι κατορθωτὸν παρ' ἡμῖν. Καὶ ἐγένετο μὲν εἰς Γαλλίαν ἐσχάτως πολὺς περὶ τούτου λόγος, ἀλλ' ὑπὸ πάντων ἐθεωρήθη ἀδύνατον, καὶ ἓν μόνον ἐκρίθη συντελεστικὸν μέσον, τὸ νὰ πέμπωσιν οἱ ὑπόλογοι κατὰ μῆνα τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἀπολογισμούς, ὅπερ ἐπίσης δὲν εἶναι δυνατόν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ τοιαύτην πρεσβεύῃ ἀρχήν, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ λέγῃ, ὅτι οὐδέποτε πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἀπολογισμός· ἐπειδή, ὅταν προκειμένου περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1845, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν τοῦ 1844, οὗτος δὲ δὲν ἐθεωρήθη, ὡς μὴ ἐξελεγχθέντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ἕπεται ὅτι καὶ ὁ τοῦ 1845 θέλει παραλειφθῇ, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὁ τοῦ 1846 καὶ οὕτω καθεξῆς· καθ' ὅσον μάλιστα πέμπτον ἤδη διανύομεν ἔτος καὶ οὐδ' ἀπολογισμὸς ὑπεβλήθη εἰς τὴν βουλήν, οὐδὲ τὸ συνέδριον ἐξήλιγξέ τινα τούτων. Οὕτω δὲ, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀφίνεται εὐρὺ στάδιον εἰς τὰς διαχειρίσεις τῶν ὑπουργῶν, καὶ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἀπολογισμὸς παραπέμπεται εἰς τὴν μετὰ τὸ 1844 κατηγορίαν, ἀνεπαισθήτως θέλομεν κατορθώσει, ὥστε νὰ κοιμηθῶσιν αἱ πρῶται συνταγματικαὶ διατάξεις. Αἱ ἀνωτέρω λοιπὸν δύω ἀρχαὶ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσὶν ἄτοποι, καὶ ἀπορεῖ πῶς καὶ οἱ ἔξωθεν προσληφθέντες, ἄνδρες τῷ ὄντι δεινοὶ περὶ τὰ λογιστικά, ὑπέπεσαν εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο. Τὸ ζήτημα λοιπὸν λύεται καθ' ἁπλοῦν τινα τρόπον· ἤτοι, ὅτι τὸ μὲν ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ τακτικῶς ἕκαστον ἀπολογισμόν, ἡ δὲ βουλὴ ὅτι ἀποφαίνεται μόνον, ἀρκουμένη νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἐνηργήθησαν αἱ πληρωμαὶ τῶν πιστώσεων, ἂν συνέβη ὑπέρβασίς τις, ἂν ἐγένετο χρῆσις ἄλλου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐπιλαμβανόμενον δ' ἔπειτα τὸ συνέδριον τῆς εἰδικῆς καὶ λεπτομεροῦς ἐξελέγξεως, παρατηρεῖ, ἐὰν ἡ χρῆσις ἐγένετο κατὰ τοὺς νόμους, ἂν ἐδόθη τὸ ἀναλογοῦν μέρος εἰς τὰ ἁρμόδια πρόσωπα κλπ.,

μεθ' ὅ, ἐὰν εὕρῃ ἐλλείψεις, διαδηλοῖ ταύτας πρὸς τὸ σῶμα. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν ἢ νὰ δεχθῶμεν καὶ ἡμεῖς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, ἣν ἠσπάσθησαν πάντα τὰ συνταγματικὰ ἔθνη· αἱ δὲ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς παρεμβαλλόμεναι δυτκολίαι δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκείνην πάντες οἱ ἀπολογισμοὶ θέλουσι παραπεμφθῆ εἰς τὸ παρελθόν· τοὐναντίον οὐ μόνον πρέπει νὰ ψηφισθῇ ἅπαξ εἷς ἐξ αὐτῶν, ἵνα γένῃ τὸ πρῶτον βῆμα, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑπογρεωθῇ, ὅπως ὑποβάλῃ καὶ τοὺς τῶν ἄλλων ἐτῶν. Οὐδ' εἶναι δὲ κώλυμα καὶ ἑτέρα τις ἔνστασις τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι πολλὰ τῶν ἐν τῷ ἀπολογισμῷ κονδυλίων δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα· ἐπειδὴ αὕτη, μηδὲν ἄλλο πράττουσα ἢ ὅ,τι καὶ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, δύναται νὰ καταδείξῃ τὰ κονδύλια ταῦτα, ὡς ἐκείνη παραδέχεται μὲν τὰ καλῶς ἔχοντα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ ἐσφαλμένα. Καὶ ἂν μὲν ἡ ἐπιτροπὴ νομίζῃ ὅτι ἔπραξε τοῦτο, δὲν μένει ἢ νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἂν δὲ δὲν ἐνέκυψεν εἰς τοιαύτας λεπτομερείας, νὰ ἐπιστραφῇ ἡ ἔκθεσις πρὸς αὐτὴν, ἵνα ἐνασχοληθῇ περὶ ταύτας· οὐδέποτε ὅμως πρέπει νὰ εἴπῃ τὸ σῶμα ὅτι ἀπορρίπτει τὸν ἀπολογισμὸν, παραπέμπον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον.

Παρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι ἐν πρώτοις μὲν εἶπεν ὁ ἀγορεύσας, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ὑπαχθῇ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν πρὸ τοῦ **1844** κατηγορίαν, οὐδὲ νὰ προϋποβληθῇ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου· ἔπειτα δὲ ὅτι πρέπει νὰ ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ ἂν ἐτηρήθησαν οἱ τῶν πιστώσεων ὅροι, μεθ' ὅ νὰ ἐξελέγξῃ τὸ συνέδριον τὰς λεπτομερείας, ὅπως ἐπέλθῃ οὕτως ἀπόφασις. Πρὸς ταῦτα δὲ λέγει καὶ αὐτὸς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν πρεσβεύει οὐδ' ἐπρέσβευσε τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν, ἀλλ' ἠρκέσθη ἐξετάσασα μόνον τὸν ἀπολογισμὸν καὶ τὸ ἔργον της εἶναι τετελεσμένον· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀντίκειται τὸ ἔργον της πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἐπειδὴ ἀναλύει μὲν τὸ ἀφορῶν τοὺς ὅρους τῶν πιστώτεων μέρος, ἀποφαίνεται δὲ, ὡς καὶ ἡ βουλὴ, νὰ ἐξετασθῶσι τὰ λοιπὰ παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου. Τέλος δὲ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ὑπαχθῇ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν πρὸ τοῦ **1844** ἐποχὴν, δὲν ἐπροτάθη ἵνα δοθῇ νέα εἰς ψήφισιν αὐτοῦ παράτασις, ἀλλὰ διότι σχετίζεται, ὡς εἶπε, μετὰ τῶν κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα ἀπολογισμῶν καὶ δυνάμει τῶν αὐτῶν καθιερώθη διαταγμάτων· ἀλλ' ἐὰν ἡ βουλὴ ἐφίεται τοὐναντίον, δύναται νὰ ὁρίσῃ ὥστε τὸ συνέδριον νὰ ἐξελέγξῃ αὐτὸν ἀσχέτως·

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, περιττὸν νομίζων νὰ ἐνδιατρίψῃ αὖθις κατὰ τῆς ἐνστάσεως ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς δὲν πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἤδη, ἀφ' οὗ καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας δὲν φαίνεται ἐπιμένων, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπεξεργασία τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἀκριβής· διότι ὤφειλεν αὕτη νὰ λάβῃ ἓν ἕκαστον τῶν ὑπουργείων ὑπ' ὄψιν καὶ οὐχὶ πάντα διὰ μιᾶς, νὰ σημειώσῃ ὁπόταν ἔλαβε καθ' ἓν τούτων πιστώσεις, καὶ, λαμβάνουσα τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, νὰ παρατηρήσῃ ἂν δὲν συνήρθησαν ταῦτα ἀλλήλοις παρὰ τοὺς τότε κανόνας, ἢ ἂν συνέβη ὑπέρβασίς τις κλπ. μετὰ δὲ ταῦτα νὰ προτείνῃ τὴν ψῆφισιν τοῦ ἀπολογισμοῦ συμφώνως ἢ κατὰ τροποποίησιν τῶν συνυποβληθέντων νομοσχεδίων· τοὐναντίον ὅμως ἄλλα τινα προοιμιάζεται διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν 1 σελίδα τῆς ἐκθέσεως ἀπὸ τοῦ γ'. § ὑπέμνησε κατὰ περιόδους πρὸς ἀνασκευὴν τούτου, ὅτι ἡ βουλὴ ἐξετάζει τὰ καθόλου τοῦ ἀπολογισμοῦ, τὸ δὲ συνέδριον δὲν ἐμποδίζεται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ καθέκαστα· ὅτι ἀδύνατον ἀπεδείχθη τὸ νὰ προηγῆται ἡ τοῦ συνεδρίου ἐξέλεγξις καὶ ὅτι εἶναι χαλινὸς τις τοῦ ὑπουργείου ἡ ἔγκαιρος ἀπόφασις τῆς βουλῆς. Τέλος δὲ συνήγαγεν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ἐκφράσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ἀτελὴς εἶναι ἡ ἐπεξεργασία αὐτῆς, καθ' ὅσον ῥητῶς λέγει, ὅτι οἱ τῶν ὑπουργείων τῶν Στρατιωτικῶν τε καὶ Ναυτικῶν ἀπολογισμοὶ ὑπεβλήθησαν ἄνευ διακρίσεως κεφαλαίων καὶ ἄρθρων. Ἐκ τούτου δὲ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἔρευναν τούτου, καὶ ἀποφανθῇ περὶ τῶν ζητουμένων παρὰ τοῦ ὑπουργείου συμπληρωτικῶν πιστώσεων· οὐχὶ δὲ κατὰ τὸν διϊσχυρισθέντα, νὰ παραπέμψωμεν καὶ αὐτὸν εἰς τὴν ἄδυσσον τῆς δεκαετίας, καὶ βιασθῶμεν νὰ θεραπεύσωμεν τὰ περὶ πιστώσεων κατὰ τὸν ἤδη τρέχοντα τρόπον.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἀνέπτυξεν ὅτι συμμερίζεται μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι ὁ ὑπὸ συζήτησιν ἀπολογισμὸς δὲν πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν πρὸ τοῦ **1844** κατηγορίαν· ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἡ τοῦ συνεδρίου ἔκθεσις εἶναι ἀδιάφορος εἰς ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ. Παρατηρεῖ δ' ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀ. περίοδον καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ὑπεβλήθη πολλάκις ὁ ἀπολογισμὸς, ἀλλ' οὐδέποτε κατωρθώθη ἡ ἐπεξεργασία αὐτοῦ, ἕως οὗ αἱ κατὰ καιροὺς ἐπιτροπαὶ, συμβουλευθεῖσαι τά τε ἀλλαχοῦ γινόμενα καὶ τὴν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ πράγματος, εὗρον ὅτι ἡ τῶν ἀπολογισμῶν ψῆφισις οὐσιωδῶς συνδέεται μετὰ τῆς παρὰ τοῦ συνεδρίου ἐξελέγξεως· καὶ κατὰ τοῦτο πρέπει νὰ μιμη-

θῶμεν ἡμεῖς τὰ ἐκτὸς συνταγματικὰ κράτη. Καὶ ἀνέφερε μὲν ἄλλος τις τὸ παράδειγμα τῆς Γαλλίας, εἰπών, ὅτι αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν ἐξέθηκε καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν γίνεται τοῦτο· ὁμολογεῖ δ' ὅτι καὶ αὐτὸς ἐφρόνει, ὅτι δὲν προαπαιτεῖται εἰς ψήφισιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἡ τοῦ συνεδρίου ἀπόφασις, ἀλλ' ἐξετάσας ἐπληροφορήθη πῶς γίνεται τοῦτο ἀλλαχοῦ. Οὕτω π. χ. εἰς Γαλλίαν οὐ μόνον δὲν ἐπεκυροῦτο ἀπολογισμὸς ἄνευ τῆς τοῦ συνεδρίου ἐκθέσεως, ἀλλὰ καὶ προηγεῖτο αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν περίστασιν· ἐ ειδὴ ὅμως συνέβαινεν οὐ σμικρὰ ἐκ τούτου βραδύτης, ἐγίνοντο δύω τινὲς τοῦ ἀπολογισμοῦ κυρώσεις, ἐξ οὗ καὶ ὁ γενικὸς κανονισμὸς τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ τῆς Γαλλίας μεταφρασθεὶς καθ' ἡμᾶς παρὰ τοῦ Δ. Δρόσου ὁρίζει, ὡς πληροφορεῖται, ὅτι, διὰ νὰ κυρωθῇ ἀπολογισμός, προαπαιτεῖται ἡ τοῦ ἐλεγκτ. συνεδρίου ἔκθεσις. Ἐφ' ᾧ τὸ πρῶτον μὲν γίνεται παρὰ τῶν βουλῶν ἡ τῶν κεφαλαίων ἐξέτασις· ἔπειτα δὲ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἔκθεσιν ἡ ὁλοσχερὴς τοῦ ἀπολογισμοῦ κύρωσις, καθ' ὅσον ἀμφότερα ταῦτα εἶναι συνδεδεμένα καὶ τὸ ἓν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τοῦ ἄλλου. Καὶ τῷ ὄντι· δύναταί τις νὰ κυρώσῃ ἀπολογισμόν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ; Οὐχί βεβαια, διὸ καὶ ἡ τελειωτικὴ κύρωσις αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς τοῦ συνεδρίου ἐκθέσεως. Ἀλλὰ τοῦτο, ἀντιλέγουσί τινες, εἶναι ἀδύνατον, διότι τὸ ἐλεγκ. συνέδριον δὲν ἰσχύει νὰ ἦναι ἐνήμερον· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἐκ τῆς δυσχερείας ταύτης ἠδυνάμεθα νὰ μὴ ἔχωμεν τοὺς ἀπολογισμοὺς ἑνὸς ἢ δύω ἐτῶν μόνον, καὶ ἤδη μᾶς καθυστεροῦνται ἐξ ἀπολογισμοί, ἐξ οὗ προφανῶς συνάγεται ὅτι τὸ σφάλμα συμβαίνει ἐκ τῆς κακῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνεδρίου καταστάσεως· ἐπειδή, ὅταν μένωσιν ἐν αὐτῷ πολλαὶ χηρεύουσαι θέσεις καὶ διορίζωνται πολλάκις ἀνίκανα πρόσωπα, ποτὲ βεβαίως δὲν θέλει ἀνορθωθῇ ἡ μεγάλη αὕτη συνταγματικὴ ἔλλειψις. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τὸ σῶμα τῆς κατὰ κεφάλαια ἐξετάσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀλλὰ, διὰ νὰ κυρώσῃ αὐτόν, πρέπει νὰ ὑποβληθῇ ἡ τοῦ συνεδρίου ἔκθεσις.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἐκτιμᾷ μὲν τοὺς ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἀπολογισμοῦ πόνους τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐπιχέει ἀρκετὰ λαμπρὸν φῶς ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς δωδεκαετίας· ἀλλ' εἰσέτι δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν σπουδαίαν αὐτὴν ἐργασίαν, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται σήμερον ἢ περὶ κυρώσεως μόνον τοῦ ἀπολογισμοῦ. Καὶ ἐρρέθη μὲν περὶ τούτου, ὅτι ἄτοπον εἶναι νὰ γίνῃ

ἡ κύρωσις ἄνευ τῆς τοῦ συνεδρίου ἐκθέσεως, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι, διὰ νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα, πρέπει ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν γενικὸν κανονισμὸν τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ ἄλλων ἐθνῶν, καὶ ἐκ τούτου, στερούμενοι ἰδίου, νὰ φωτισθῶμεν· φέρει λοιπὸν εἰς ἀπόδειξιν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ λογιστικὸν τῆς Γαλλίας, ὅπερ ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐπεκαλέσθη, τοῦ ὁποίου ὅμως αἱ διατάξεις δὲν στρέφονται εἰμὴ κατ' ἐκείνου, ὅστις ἐπεμαρτυρήθη αὐτό. Ἐπειδὴ ὅμως μεθ' ὅσης ἀκριβείας ἀνεπτύχθη ἤδη τὸ ζήτημα, περιττὸν νομίζει νὰ ἔλθῃ εἰς λεπτομερείας τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἀναπτύξεις, καὶ ἀρκεῖται παραπέμπων τὸν ἀνωτέρω βουλευτὴν εἰς τὰ ἄρθρα **81**, **82** καὶ ἑπόμενα, εἰς τὰ ἄρθρα **381**, **386** καὶ ἑπόμενα καὶ τέλος εἰς τὸ ἄρθρον **393**, ὅπερ ἀποδεικνύει ἰδίως ὅτι ἄλλος τις εἶναι ὁ ἐντὸς δύω μηνῶν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἁρμοδίας χρήσεως κυρούμενος ἐνιαυσίως ἀπολογισμὸς καὶ ἄλλος ὁ γενικὸς λ/μὸς τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, ὅστις ἐπίσης μετὰ ἓν τὸ πολὺ ἔτος τῆς ἰδίας χρήσεως ὑποβάλλεται εἰς τὰς βουλὰς μετὰ τὴν γενικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου ἐφ' ὅλων τῶν λ/μῶν τοῦ κράτους· ἡ τοιαύτη δὲ διαφορὰ, προσέθηκεν, ὅτι ἐμφαίνεται τρανῶς καὶ εἰς τὰ ἄρθρα **110** καὶ **114** τοῦ περὶ συστάσεως τῶν δήμων νόμου, καθ' ὅσον ἀναλογικῶς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα καὶ ὁ νόμος οὗτος. Δυστυχῶς ὅμως φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐξέλαβε τὸν *ἀπολογισμὸν* ὡς γενικὸν λ/μὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, καὶ ἐκ τούτου πρωτείνει νὰ μὴ προβῇ τὸ σῶμα εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ προταθέντος νομοσχεδίου, ἄχρις οὗ συνυποβληθῇ καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου. Μετὰ ταῦτα παρατηρήσας ὅτι περιττὸν κρίνει νὰ ἐνδιατρίψῃ ἐπὶ τῆς ἄτοπου καὶ κατ' αὐτὸν προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ ἐκδοθῇ ψήφισμα, οἷον οὐδόλως ἡ βουλὴ δύναται νὰ ἐκδώσῃ δι' οὓς οἱ πρὸ αὐτοῦ ἀνέπτυξαν λόγους, συμπεραίνει προτείνων α') νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, περὶ ἐκδόσεως τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος· β') νὰ προσκληθῇ αὖθις ἡ ἐπιτροπὴ ὅπως παρουσιάσῃ *ἐν τάξει* τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου *περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ* **1844** *ἔτους*, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἐν ἐλλείψει προϋπαλογισμοῦ τὰ τάπον ἐπέχοντα αὐτοῦ διὰ τὸ ἔτος τοῦτο Βασ. Διατάγματα, καὶ γ') νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως παρασκευάσαν ὑποβάλῃ εἰς τὴν προσεχῆ σύνοδον· **1**) τὸν γενικὸν λ/μὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ κράτους τοῦ **1844**, μετὰ τῶν γενικῶν διαδηλώσεων τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου καὶ **2**) ὅλους τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν **1845 — 1849** κατὰ τὸν κανονισμόν. Μετὰ

ταῦτα προσέθηκεν ὅτι καὶ αὐτὸς συμμερίζεται τὴν ἰδέαν τῶν προαγορευσάντων, τοῦ νὰ βελτιωθῇ ὁ ἐν ἰσχύϊ ὀργανισμὸς τοῦ ἐλεγκ. συνεδρίου· περὶ δὲ τῆς πρὸ τῆς μεταβολῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, λέγει, ὅτι δύναται νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρα σκέψις καὶ νὰ ἐνεργηθῇ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἐφικτὴ ἐξέλεγξις.

Προκειμένου δὲ νὰ λάβωσι μετὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ ἄλλοι, παρετηρήθη ὅτι δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἡ βουλή· ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε περὶ τὰς 2 ὥρας μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ'.

Τῆς 15 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος δ' ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844** συζητήσεως, λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ βουλὴ δύναται, ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀπολογισμῶν, νὰ ἐκφέρῃ ἀπόφασιν, συμφωνεῖ καὶ οὗτος πληρέστατα· ἀλλὰ δὲν παραδέχεται καὶ τὴν γνώμην, ὅτι ἡ βουλὴ εἶναι ἁρμοδία νὰ ἀποφασίσῃ καὶ περὶ τοῦ προκειμένου ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844**. Ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς βουλῆς τοῦ ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν ἀπολογισμῶν ἀπορρέει βεβαίως ἐκ τῆς τῶν προϋπολογισμῶν ψηφίσεως, ἐφ' ᾧ, νομίζει, εἶναι ἀναρμοδία ἡ βουλὴ νὰ ἐπιλαμβάνηται ἀπολογισμῶν, ὧν περ τοὺς προϋπολογισμοὺς δὲν ἐψήφισεν· ἐπειδὴ μόναν δυνάμει τοῦ προϋπολογισμοῦ ζητεῖ καὶ ὀφείλει νὰ ζητῇ λόγον τῆς χρήσεως, ἣν ἐχορήγησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τὸ **1844** ὡς καὶ πρὸ αὐτοῦ οὐδένα προϋπολογισμὸν ἐψήφισεν ἡ βουλή, φρονεῖ ὅτι εἶναι ἀναρμοδία καὶ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844**, καθ' ὅσον ἤθελε δοθῇ τότε ὀπισθενεργὸς δύναμις εἰς τὸ βουλευτικὸν δικαίωμα τοῦτο.

Ἀνέπτυξεν ἕτερος ὅτι, μετὰ τὰς χθεσινὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀγορεύσεις, δὲν ἤλπιζεν ὅτι ὅτε πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ πᾶς ἄλλος δὲν ἤθελον πεισθῇ, ὅτι ἄλλο εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἔργον τοῦ Σώματος καὶ ἄλλο τὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα πρέπει κατ' ἔτος νὰ συζητῶνται ὅ:ε προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὑπὸ τῶν δύω βουλῶν, καὶ διὰ τὸν δεύτερον τοῦτον διπλῆ τις ἀπαιτεῖται μάλιστα ἐργασία· ἐκ τούτου δὲ καθῆκον μὲν τῆς βουλῆς εἶναι τὸ νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἐγένετο ἡ ὄχι ὑπέρβασις τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ψηφισθέντων ἐξόδων, τοῦ δὲ Συνεδρίου, νὰ ἐπιληφθῇ τῶν καθ' ἕκαστα καὶ ἐξακριβώσῃ, ἂν ἐξεδόθησαν ταχτικῶς τὰ ἔγγραφα πάσης χρήσεως, ἂν ἐγένετο πληρωμή τις μὴ στηριζομένη εἰς δικαιολογητικὰς βάσεις καὶ τὰ τοιαῦτα· Ὅτι, ἐν ᾧ αἱ ἐργασίαι αὐταὶ εἶναι πάντῃ διάφοροι, ἂν ἡ βουλὴ περιμένῃ τὴν τοῦ συνεδρίου ἔκθεσιν, δὲν θέλομεν ἔχει ποτὲ ἀπολογισμόν, ἢ, καὶ ἂν ἐγκαίρως ἠδύνατο νὰ ἐπισταλῇ αὕτη, ἡ βουλή, ἔχουσα χρείαν διασαφήσεων, ἤθελε βιάζεσθαι νὰ ἐπερωτᾷ συνεχῶς τὸ συνέδριον, μεθ' οὗ δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ ἡ συνάφειαν· Ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς πρέπει νὰ ἐξετασθῇ παρὰ τῆς βουλῆς κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα παραλλήλως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅπως βεβαιωθῇ αὕτη, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἠρκέσθη ἢ ὑπερέβη τὰ ψηφισθέντα· καὶ ὅτι ἄλλως, διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν ὑπῆρξε τις ἔλλειψις, ἡ μὲν βουλὴ θέλει ἀρκεσθῇ ἐξετάζουσα ὅ,τι ὁ Ὑπουργὸς τῇ παρουσιάσει, ἀλλ' ἐπερχόμενον τὸ Συνέδριον ἀνακαλύπτει ἔπειτα τὰς ἐλλείψεις καὶ παραπέμπει, ἂν πρέπῃ, τὸν δολιευθέντα τὸν ἀπολογισμὸν Ὑπουργὸν εἰς ποινικὴν δίκην. Ἐφ' ᾧ συμπεραίνει ὅτι ἀληθῶς εἶναι διάφορον τὸ τῆς βουλῆς καὶ τὸ τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου ἔργον, καὶ συνίστησι νὰ παραδεχθῇ ἡ ἰδέα αὕτη.

Ἐπέφερεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι, ἀγνοῶν ἂν θέλῃ δυνηθῇ νὰ ἐξηγήσῃ ἀρκούντως τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐργασίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπικαλεῖται πρὸς ἀναπλήρωσιν τυχὸν τῆς ἐλλείψεώς του πᾶσαν τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς· Ὅτι ἡ ἐπιτροπή, ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἐμβριθοῦς τούτου ἔργου, ἐφρόντισε νὰ περαιώσῃ αὐτὸ μεθ' ὅλης τῆς δυνατῆς ἐντελείας, ἐφ' ᾧ ἐζήτησε διαφόρους παρὰ τοῦ ὑπουργείου πληροφορίας· τὸ δ' ὑπουργεῖον ἔδωκε μὲν ὅσας ἐξ αὐτῶν ἠδυνήθη, ἀλλὰ, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως φαίνεται, παρέλειψε καὶ πολλὰς, ἃς περ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποβάλῃ, ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐθεώρει ἀπαραιτήτους. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἔκθεσιν λέγουσαν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ φέρει τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς ἐκ τῶν ἐν-όντων, ἐξηκολούθησεν εἰπὼν, ὅτι μεθ' ὅλας ταύτας τὰς δυσ-

χρείας, ἐνόμισε χρέος ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ καὶ οὕτω τὸν ἀπολογισμόν, ἵνα ἴδῃ κατὰ πόσον ἐτηρήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν οἱ τῶν πιστώσεων ὅροι· ἐξετάσασα δὲ τοῦτον εἰδικῶς, ἐξήγαγεν ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐσιώδης τις ὑπέρβασις, ἀλλὰ, διερευνήσασα ἂν καὶ τὰ νομοσχέδια ἦσαν κατὰ τοὺς τύπους συντεταγμένα, ὅπως φέρῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν κύρωσιν, εὗρε, καθ' ἃ ἡ 34 σελὶς τῆς ἐκθέσεως λέγει, ὅτι ἦσαν οὐσιωδῶς ἐλλειπῆ· διότι, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ περιέχῃ τὸ ἀ. ἐξ αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν βεβαιωθέντων, τά τε εἰσπραχθέντα καὶ εἰσπρακτέα ἔσοδα τοῦ Κράτους, οὐ μόνον δὲν περιεῖχεν αὐτά, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἄλλαι ὑπῆρχον ἐλλείψεις, δι' ἃς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἔλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Ἀναγνοὺς δὲ τὰ ἐν τῇ 35 σελίδι τῆς ἐκθέσεως διαλαμβανόμενα, δι' ὧν τὸ νομοσχέδιον ἀπορρίπτεται, ἐσυμπέρανεν ὅτι ἐπρέσβευσε καὶ πρεσβεύει ἡ ἐπιτροπή, ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀπόφασις τῆς βουλῆς, πρὶν ἡ ἐπέλθῃ ἡ τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου ἔκθεσις. Ὅτι, ἐν περιπτώσει ἐναντίᾳ, δὲν ἀποκρούει καὶ αὐτὸς τὴν ἰδέαν, τοῦ νὰ προεξετάζῃ μὲν ἡ βουλὴ γενικώτερον τὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ὅτε καθ' ὅλους τοὺς τύπους εἰσάγεται, ἀλλ' ὑπὸ τὸν τεθέντα ὅρον τοῦ νὰ ὑποβάλληται πάλιν εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ συνεδρίου ἐξέλεγξιν. Ὅτι δὲν ἀνέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς τὸ σῶμα, ὅτι δὲν τῇ δίδονται αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι, διότι ῥητῶς ὡμολόγησε πρὸς αὐτὴν τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι δὲν ἔχει οὐδὲ δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὰ καθαρῶς βεβαιωθέντα· καὶ ἀληθῶς, τοιαύτη ὑπάρχει ἀταξία, ὥστε τρία ταμεῖα, τὸ τῶν Καλαβρύτων, τῆς Μεγαλουπόλεως καὶ Λοκρίδος, δὲν ἠδυνήθησαν ἀφ' ἧς ὑπάρχουσι νὰ δώσωσιν ἔτι λογαριασμόν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ φύλλα λεπτομερείας ζητήσασα ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, μόνην ἀπάντησιν ἔλαβεν, ὅτι οὐδὲ ταῦτα ὑπάρχουσιν ὅλως, καὶ μόνον δύναται νὰ παρουσιάσῃ τὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν προϋπολογισμῶν χρονολογούμενα. Ὅτι κατὰ συνέπειαν μηδεμιᾶς τυχοῦσα τοιαύτης συνδρομῆς ἡ ἐπιτροπὴ, ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐπιφέρῃ ἀπόφασίν τι α, δι' ἧς, καταδεικνύουσα τὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ λάθη, νὰ χειραγωγήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν τῶν λοιπῶν σύνταξιν· ἐκ τούτου δὲ συνέταξε τὸ ἐν τῇ ἐκθέσει ὑπάρχον σχέδιον ἀποφάσεως, ἵνα διδάξῃ πρὸς τοὺς ἄλλους τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὑπὸ σοβαρὰν εἶδεν ἡ βουλὴ ἔποψιν τὴν παρελθοῦσαν οἰκονομικὴν ἀθλιότητα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰσάγον τακτικῶς πάντας τοὺς λοιποὺς ἀπολογισμούς. Ὅτι ἐμμένει ἄλλως εἰς τὴν ἰδέαν νὰ μὴν ἔλθῃ πρὸ τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου εἰς οὐδεμίαν ἀπόφασιν ἡ βουλὴ, καὶ ἂν, ὡς

φρονοῦσι, θέλῃ εἶσθαι βραδεῖα ἡ τοῦ Συνεδρίου ἔκθεσις, δύναται νὰ βελτιωθῇ ἐπαξίως, ὅπως κατορθώσῃ νὰ ἦναι ἐμπρόθεσμον· διότι δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ὁ κατὰ τὸ 1845 ψηφισθεὶς νόμος ἔδωκε δύω μῆνας μόνον, μεθ' οὓς πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται οἱ ἐνιαύσιοι ἀπολογισμοί, ὅπως δύναται τὸ Ἐλεγκ. Συνέδριον νὰ ἐπεξεργάζηται αὐτοὺς ἐν καιρῷ. Καὶ ὅτι ἂν, προηγουμένης τῆς ἐπὶ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμοῦ βουλευτικῆς ἀποφάσεως, ἀνακαλύψῃ ἔπειτα τὸ Συνέδριον οὐ σμικρὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐλλείψεις, ἀγνοεῖ τί θέλει γίνει ἡ ἐπενεχθεῖσα ἤδη ἀπόφασις τῆς βουλῆς. Τέλος περαίνων τὸν λόγον ἐσυμπέρανεν, ὅτι, ἐν ἐλλείψει τῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτεθείσης γνώμης, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ νὰ ἐπιλαμβάνηται μὲν ἡ βουλὴ ἀπ' εὐθείας τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ συνεδρίου ἐξέλεγξιν νὰ ἐπανέρχηται αὖθις εἰς τοῦτον· ὅτι, ἂν ἡ τοιαύτη ἰδέα φανῇ ἐπικρατεστέρα καὶ θεωρηθῇ ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλῃ νέαν ἡ ἐπιτροπὴ ἔκθεσιν, παρατηρεῖ ὡς ἀπὸ μέρους αὐτῆς ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὸ τοιοῦτον ἔργον, καθ' ὅσον, ἐργασθεῖσα ἅπαξ, ἀμετάβλητον ἔχει τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαν της· ἀλλ' ὅτι ὡς μόνην θεωρεῖ θεραπείαν τὸ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἔκθεσις εἰς νέαν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπήν, ἥτις, ἔχουσα ταύτην ὑπ' ὄψιν, νὰ ἐργασθῇ ὅσον οἷόν τε ἀσφαλῶς ἐπὶ τοῦ ἐμβριθοῦς τούτου ἔργου.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον ἐπέφερεν ὅτι ὁμολογεῖ μὲν ὅτι, δὲν ἐνέκυψεν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀνὰ χεῖρας ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἐξ ὧν ἤκουσεν ἐννοεῖ, ὅτι περὶ ἀπολογισμοῦ πρόκειται, καὶ εὑρέθη εἰς ἀπορίαν διά τινας ἐκφρασθείσας τὴν προτεραίαν ἰδέας. Ὁ ἀπολογισμὸς εἶναι ἔργον οὐσιωδέστατον, εἶναι ἡ συνταγματικὴ εὐθύνη τῶν Ὑπουργῶν, ἤτοι αὐτὸ ἐν γένει τὸ Σύνταγμα· διότι τὸ Σύνταγμα τοῦτο, περὶ οὗ τοσοῦτοι γίνονται λόγοι καὶ ἀνταγωνισμοὶ παντοχοῦ, καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι εἰμὴ εἷς ἀπολογισμὸς καὶ προϋπολογισμός, οἵτινες εἶναι οἱ δύω πόλοι ἑνὸς πλανήτου, οἱ δύω τροχοὶ τοῦ ἅρματος, δι' οὗ τὸ Σύνταγμα βαίνει. Ἐνταῦθα λοιπὸν πρόκειται περὶ τοῦ Συντάγματος, καὶ κατὰ τὰ ἓξ ἔτη, καθ' ἃ δὲν ὑπεβλήθη τις ἀπολογισμός, δύναταί τις νὰ θεωρήσῃ ὅτι Σύνταγμα δὲν ὑπῆρχε. Καὶ εἶπον μέν τινες ὅτι, ἐπειδὴ τὸ πολίτευμα τοῦτο ἠρανίσθημεν ἐξ ἐθνῶν ἄλλων, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἐρανισθῶμεν καὶ ὅλας τούτων τὰς ἕξεις· ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα εἶναι σύμφυτον μετὰ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἕξις αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει πεῖραν οὐχὶ μόνον τῶν προϋπολογισμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπολογισμῶν ἔτι. Τί ἐγίνετο κατὰ τὴν ἐπανάστασιν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα καὶ τί γίνεται σήμερον εἰς τὴν δούλην;

Πᾶν χωρίον εἶχε τότε τὸν προεχῶτα του, καὶ κατ' ἔτος συνερχόμενοι οἱ χωρικοὶ ἐθεώρουν μετ' αὐτοῦ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῆς μικρᾶς κοινωνίας των· ἐξετάζοντες δὲ πόσα καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν ἐδαπάνησαν, ὥριζαν τὰς μελλούσας δαπάνας καὶ αὐτὸ τοῦτο εἶναι τὸ Σύνταγμα. Ἡ τοιαύτη τάξις ἐπικρατεῖ μέχρι τοῖδε, καθ' ὅσον ὁ λαὸς εἶναι ὁ χορηγῶν τὰς δαπάνας καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῇ πῶς διατίθενται· διὸ καὶ ἔπουον πολλάκις τὸν πρεσβεύτην, μόλις ἀνεκάλυπτον κατάχρησίν τινα τῶν χορηγηθέντων. Παράδοξον λοιπὸν ἐθεώρησε τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ εἶναι πρωτοφανὲς καὶ δεινόν, ἐν ᾧ δὲν πρόκειται εἰμὴ κατὰ πλατύτερον κύκλον νὰ πράξῃ ἡ βουλὴ ὅ,τι ἔπραττον οἱ χωρικοὶ ἄλλοτε. Ἀλλ' ἐάν, ὡς εἶπον τινὲς, καὶ εἰς Γαλλίαν προαπαιτῆται διὰ τὸν ἀπολογισμὸν ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου, ἡ Γαλλία ὅμως δὲν ἠρνήσθη τὸ Σύνταγμα ἀλλαχόθεν καὶ εἶναι γνήσιον κτῆμα της· διὸ συνειθίζεται τοῦτο οὐχὶ κατὰ συνήθειαν φυσικήν, ἀλλὰ διὰ νόμου ὑπάρχοντος. Ἀφ' οὗ δὲ νόμος τοιοῦτος παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει, τί περιμένομεν ἐκ μέρους τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου; Ἐκ τούτου δὲν θέλει συμβῇ ἄλλο, εἰμὴ τὸ νὰ μὴ ψηφίσωμεν ποτὲ ἀπολογισμὸν, τὸ νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ ποτὲ ὁ Συνταγματικὸς χάρτης, καθ' ὅσον, ὡς ἡ ἐπιτροπὴ λέγει, 15 ἐτῶν ἀπολογισμοὶ κεῖνται μέχρι σήμερον ἐκκρεμεῖς. Λαμβάνοντες λοιπὸν τὴν ἀρχὴν ταύτην, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ παύωμεν πᾶσαν εὐθύνην ὑπουργικὴν· καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἂν ὁ Περικλῆς εἶχε συνέδριόν τι ἐλεγκτικὸν, δὲν ἤθελεν ἀνάψει τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐν ᾧ οἱ παρ' ἡμῖν Ὑπουργοὶ, ἔχοντες τοῦτο, οὐδ' εὐθύνην τινὰ δίδουσιν, οὐδὲ πόλεμον ἀνάπτουσι κατὰ τὴν Ἀνατολήν. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι δύναται νὰ συμβῇ σύγκρουσις μεταξὺ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς καὶ τῆς μετ' αὐτὴν τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου, διότι ἄλλα εἶναι τὰ ἔργα τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν γενικῶν λογαριασμῶν καὶ ἄλλα τὰ τοῦ συνεδρίου. Τὸ νομοθετικὸν Σῶμα χορηγεῖ ἐνιαυσίως τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους καὶ τοσούτους ἐψήφισε προϋπολογισμοὺς, ἐν ᾧ εἰσέτι οὐδένα ἀπολογισμὸν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν· ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ μὲν βουλὴ θέλει ἀρκεσθῇ ἐξετάζουσα, ἂν καλῶς ἐδαπανήθησαν τὰ χορηγηθέντα, τὸ δὲ Συνέδριον ἂν ἀνακαλύψῃ δόλον τινὰ ἢ παρατυπίαν, ἡ βουλὴ δὲν προσβάλλεται διὰ τοῦτο· ἐὰν δὲ, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, δὲν ἐδόθησαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον εἰς τὸ Σῶμα, καὶ χρέος ἔχει νὰ ῥίψῃ τὴν εὐθύνην εἰς βάρος τοῦ ὑπουργοῦ. Ἀποκρούει δὲ καὶ τὴν ἰδέαν ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος προϋπολογισμοῦ τῷ 1844, οὐδ' ὁ ἀπολογισμὸς δύναται νὰ συ-

ζητηθῇ· ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐξελέγχειν τοὺς ἀπολογισμοὺς ἄρχεται ἀφ' ἧς στιγμῆς ὑπῆρξε καὶ εὐθύνη Ὑπουργική, ἤτοι εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Συντάγματος. Συμφωνεῖ λοιπὸν νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἔκθεσις εἰς ἄλλην ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ ζητήσῃ τὰ δικαιολογητικὰ δι' ἑκάστην δαπάνην ἔγγραφα καὶ φέρῃ ὅσον τάχος ἓν ἀποτέλεσμα· εἰς ὅσας δὲ χρήσεις δὲν δοθῶσιν αἱ προσήκουσαι λεπτομέρειαι, νὰ λογισθῶσιν αὗται εἰς βάρος τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτων νὰ προσκληθῇ ἡ Κυβέρνησις, ὅπως ἐπιταχύνῃ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τῶν λοιπῶν ἀπολογισμῶν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι, ἀπαντῶν πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν πρὸ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀπολογισμῶν, λέγει ὅτι ἀληθῶς μὲν ἐγένετο μία τις μεταβολή· ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἓν σύστημα ἐνεκαθιδρύθη εἰς ἄλλο, διακοπή τις ἐργασιῶν δὲν ὑπῆρξε, καὶ ἀνεδέχθη μόνον τὰ πρὸ αὐτῆς διακοπέντα καθήκοντα. Ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐξετέλει ὡς πρὸς τοὺς ἀπολογισμοὺς ὅ,τι καὶ σήμερον ἡ Βουλή· ἀλλ' ὡς ἐκεῖνο δὲν προέλαβε τότε νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ἀπολογισμοὺς, οὕτω δύναται ἤδη νὰ ἐπιληφθῶσιν αὐτῶν τὰ νομοθετικὰ σώματα. Ἄλλως πᾶσα ἐναντία ἰδέα σημαίνει, ὅτι ὅλαι τῆς δωδεκαετίας αἱ χρήσεις, οἱαιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν, παρῆλθον ὡς ἔτυχεν· ἐνῷ οἱ ἀπολογισμοὶ ἐκεῖνοι βαρύνουσι τὸν λαὸν, καὶ ἡ βουλὴ ἔχει πλήρη τὴν δύναμιν νὰ τοὺς ἐξετάσῃ. Καὶ ἐπανέλαβε μὲν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ πρόεδρος, ὅτι δύσκολον εἶναι τὸ νὰ συζητηθῇ ὁ τοῦ 1844 ἀπολογισμὸς, ὡς συνδεόμενος μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ· ἀλλὰ, ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ ὁ τοῦ 1845 φέρει περίσσευμα ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἑξακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, κατὰ τὴν αὐτὴν σκέψιν οὐδ' εἷς αὐτὸν πρέπει νὰ ἐπέμβῃ τὸ σῶμα, διότι θέλει συνδέεσθαι μετὰ τοῦ προγενεστέρου, τοῦ 1844. Ἄλλως ὅμως αἱ τοῦ ἀπολογισμοῦ τούτου χρήσεις δὲν εἶναι ἐξηκριβωμέναι, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπίκειται ἰσχυρὰ, καὶ πρέπει, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἔχωσιν, ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ προχωρήσωμεν, διὰ νὰ γίνῃ, νὰ χαραχθῇ ἅπαξ ἀρχή τις τῶν ἀπολογισμῶν· ἄλλως τε ἡ προκειμένη ἀπόφασις τῆς Βουλῆς θέλει ἔχει προσωρινόν τινὰ χαρακτῆρα, διότι μόλις ἡ τοῦ Συνεδρίου ἀπόφασις καταδείξει τὸν Ὑπουργὸν ἐλλειπῆ, τὸ σῶμα θέλει ἀσπασθῇ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν. Συμφέρει λοιπὸν νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμοῦ, διότι, ἂν καὶ τρεῖς μόνον μῆνας διήνυσε τὸ πρῶτον συνταγματικὸν Ὑπουργεῖον, οὐχ ἧττον εἶναι ὑπόλογον ἐνώπιον τῶν βουλῶν δι' ὅσα ἔπραξεν ἢ διεχειρίσθη. Ἂν δ' ἡ βουλὴ δὲν ἐπελήφθη μέχρι τοῦδε τοῦ

ἔργου, ἐπέσχε μόνον, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, διότι τὸ ἔργον ἦτον πρωτοφανὲς, καὶ ἀμφιβάλλε πᾶς τις πῶς πρέπει νὰ ἐξελεγχθῇ ἀπολογισμός· ἀλλ' ἤδη θέλει ἀρκεσθῇ, ὡς εἶπε χθὲς, ἡ Βουλὴ εἰς τὴν γενικωτέραν τοῦ ἔργου ἐξέλεγξιν, τὰ δὲ καθ' ἕκαστα ἐπερχόμενον, θέλει ἐξακριβώσει ἔπειτα τὸ Συνέδριον. Καιρὸς λοιπὸν νὰ γίνῃ πλέον τοῦ ἔργου ἡ ἔναρξις· ἡ ἐκ τούτου τιμὴ δὲν θέλει εἶσθαι μικρὰ, καὶ ἐγγύτερον θέλει εἶσθαι τὸ σῶμα εἰς τὸ νὰ ἐξελέγξῃ τὸν ἀπολογισμὸν, παρὰ εἰς τὸ νὰ φέρῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἀμηχανίαν, ζητοῦσα τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ἀφορῶντος τὸ **1845** ἀπολογισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν ἀνὰ χεῖρας ἔκθεσιν ἐπιπλέει πλοῦτος ἰδεῶν καὶ παρατηρήσεων· ἀλλ' ὅλα ταῦτα κεῖνται ἀθρόα, πολλῶν ἐτῶν χρήσεις περιλαμβάνοντα. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ παρακληθῇ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅπως φέρῃ λεπτομερῆ καὶ εἰδικὴν ἔκθεσιν ἄλλην, ἐντὸς τῶν δύω ἐτῶν τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ ἐμωνύμου ἔτους τῆς χρήσεως περιοριζομένην, χωρὶς νὰ περιλάβῃ ἐν αὐτῷ τοὺς λοιποὺς παρελθόντας ἐνιαυτούς· ἀλλ' ἐὰν ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπὴ δὲν ἀναδέχηται τὸ τοιοῦτον ἔργον, τότε δύναται νὰ συστηθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην, ἀρκεῖ μόνον νὰ συνταχθῇ ἡ ἀνήκουσα ἔκθεσις, ὅπως ἡ βουλὴ ἀρχίσῃ πλέον τὸν ἀπολογισμόν.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δύω τινες ἰδέαι ἀνεπτύχθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἡ μὲν ὑποστηρίζουσα, ὅτι ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξέλεγξις πρέπει νὰ γίνῃ πρῶτον παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἡ δὲ, ὅτι δύναται νὰ γίνῃ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀνεξαρτήτως τῆς ἐργασίας ἐκείνου. Δὲν ἐννοεῖ ὅμως πρὸς τί ζητοῦσιν οἱ δεύτεροι τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐξέτασιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμοῦ· ἐν ᾧ τὸ ἔργον αὐτῆς συνίσταται εἰς τὴν πρὸς τὰς δαπάνας παραβολὴν, καὶ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1845**, καθ' ὅσον τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τοῦ ἐξετάζειν τοὺς ἀπολογισμοὺς προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν προϋπολογισμοῦ. Δι' ὃν λόγον λοιπὸν οἱ πρὸ τοῦ **1844** λογαριασμοὶ πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, διὰ τὸν αὐτὸν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ καὶ ὁ ἀνὰ χεῖρας ἀπολογισμὸς, καὶ νὰ ἀρχίσῃ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸν τοῦ **1845**, καὶ τότε φέρεται συνεπὲς πρὸς ὃ ἐῤῥέθη, ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ ἔργον τῆς βουλῆς καὶ ἄλλο τὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Καὶ εἶπον μὲν ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ τοῦ **1844** ἀπολογισμὸς, διότι ἔκτοτε χρονολογεῖται καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ Συντάγματος· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι δὲν εἶχε ψηφισθῇ τότε προϋπολογισμὸς, ἀλλ' ἐνηργοῦντο αἱ δαπάναι ὡς πρότερον. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι ἡ βουλὴ πρέπει νὰ

ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1845**, ὅτε συνεζητήθη πρῶτον καὶ ὁ τῶν ἐξόδων προϋπολογισμός· οὕτω δὲ θέλει πράξει σύμφωνα πρὸς ὅσα τὸ **53** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁρίζει.

Καὶ ἄλλος δέ ἐτις πήνεγκεν ὅτι, διαφωνῶν χθὲς ἐν μέρει ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἡ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἔκθεσις, εἶχε φέρει ὡς παράδειγμα τὴν Γαλλίαν· ἀλλ' ἠδίκησέ τις αὐτὸν ἀντικρούσας, ὅτι ἐκεῖ δὲν διεξάγεται ὡς εἶχεν ὑποδείξει ὁ ἀπολογισμός. Καὶ ὅμως διϊσχυρίζεται ὅτι εἰς Γαλλίαν συμβαίνει ὅ,τι χθὲς εἶπεν· ἤτοι ὅτι εἰσάγεται πρῶτον ὁ γενικὸς ἀπολογισμὸς, μεθ' ὃν, ἐφραζομένου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐπέρχεται ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἐκεῖ συμβαίνουσί τινες ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τοῦ συνεδρίου βραδύτητες, ἀποφασίζει μὲν πρῶτον περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἡ βουλὴ, ἔπειτα δὲ μετὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπανερχομένη φέρει τὸ ἐπ' αὐτοῦ κῦρος. Ἀλλ' εἰς μὲν τὴν Γαλλίαν τὸ Συνέδριον δύναται νὰ ἔχῃ πολλῷ πλατύτερον κύκλον ἐπεξεργασίας· ἐπειδὴ ὅμως τὸ παρ' ἡμῖν περιορίζεται εἰς μόνην τὴν περὶ τοὺς τύπους ἐξέλεγξιν, ἀνάγκη νὰ ἐξετάσῃ ἡ βουλὴ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα κατ' ἄρθρον τε καὶ κεφάλαιον. Ἄλλως τε, ἡ βουλὴ ἔχει καὶ ἀνώτερα ἄλλα τοῦ Συνεδρίου καθήκοντα, τὸ νὰ ἐξελέγχῃ τὸν ἀπολογισμὸν διοικητικῶς· ἐπειδὴ, ἐὰν ὑπουργὸς ὑποτεθῇ ὅτι ἐζήτησε πίστωσιν πρὸς κατασκευὴν ὁδοῦ **160** σταδίων, ἀντὶ τούτων δὲ κατασκευάσῃ ὁδὸν σταδίων **60**, τὸ Συνέδριον, θεωροῦν ὅτι ἐδαπανήθη ἀκριβῶς ἡ δοθεῖσα πίστωσις, δὲν ἔχει νὰ ἐξετάσῃ πλειότερόν τι, ἀλλ' ἡ βουλὴ παρατηροῦσα τὸ ἔλαττον τῶν σταδίων ἢ εἰσαγγέλλει αὐτὸν εἰς τὴν Γερουσίαν ἢ καὶ τὸν τιμωρεῖ ἠθικῶς. Ἂν λοιπὸν τὸ σῶμα προτίθηται νὰ μὴ περιμείνῃ μὲν τὴν τοῦ Συνεδρίου ἔκθεσιν, ἀλλὰ νὰ συζητήσῃ τὸν ἀπολογισμὸν εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, συμφωνεῖ· ἂν δὲ πρόκειται νὰ συζητηθῇ γενικώτερον, δὲν ἀποδέχεται τὴν ἰδίαν ταύτην.

Μετὰ τοῦτον ἕτερός τις τῶν λόγων ἠρώτησε πρῶτον, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὰς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ μῆνα ἐκδιδομένας πιστώσεις ἐπὶ τῆς χρήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ **1844**. Ἀπαντήσαντος δὲ καταφατικῶς τοῦ προέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ὑπέλαβεν οὗτος, ὅτι μεθ' ὅσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐλέχθησαν ἐπίπονον θεωρεῖ νὰ λάβῃ αὖθις τὸν λόγον· ἐπειδὴ ὅμως περιεπλέχθη τὸ ζήτημα ὑπὸ πολλῶν ἰδεῶν ἀντιλέτων, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ διευκρι-

νισθῇ ἐν ὀλίγοις. Ἐκ προοιμίων λοιπὸν λέγει, ὅτι οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ζήτημα ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ ἀναβάλῃ τὴν τῶν ἀπολογισμῶν ἐξέλεγξιν, περιμένουσα τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἔκθεσιν· διότι, καθ' ἃ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, ἡ Βουλὴ καθῆκον της ἔχει νὰ συζητῇ κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζῃ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ· αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐπικρατεῖ καθ' ὅλα τὰ Συνταγματικὰ ἔθνη, ἰδίως δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν, διότι καὶ ἀδύνατον καὶ ἀσύμφορον εἶναι νὰ γίνῃ ἄλλως. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ διςάσωμεν κατὰ τοῦτο· ἐπειδὴ, προκειμένου νὰ περιμένωμεν τὴν τοῦ συνεδρίου ἀπόφασιν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ κατάστασις τῶν παρ' ἡμῖν ὑπολόγων ἠδύνατο νὰ ἦναι ὁμοία τῶν εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ οὕτως ἠθέλομεν εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ περιμένωμεν τρία ἔτη μετὰ τὴν χρῆσιν, ὅπως ἴδωμεν πόσα ἐβεβαιώθησαν ἔσοδα, πόσα ἐγένοντο ἔξοδα, πόσα ἔμειναν ὑπόλοιπα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο. Ἐκ τούτου λοιπὸν τὸ Σύνταγμα καθιέρωσεν νὰ ἀποφασίζωσιν αἱ βουλαὶ κατ' ἔτος ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπειδὴ σκοπὸν εἶχεν ὁ νομοθέτης νὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ ἐξελέγχωνται ταῦτα πάντα ἐγκαίρως· οὐ μόνον δὲ γενικῶς δύναται νὰ ἐξετάσῃ τὸν ἀπολογισμὸν ἡ βουλὴ, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν εἰδικότητα νὰ ἐπέμβῃ, παρατηροῦσα ἂν ἀπέναντι δαπάνης τινὸς κατεσκευάσθησαν, φερ' εἰπεῖν, ἐλάσσονος ἀξίας δρόμοι, καὶ ἐνεργοῦσα διὰ τοῦτο τὰς ἀγκούσας ἐξετάσεις· ἂν δὲ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπαιτῆται μετὰ τρεῖς μόλις ἐνιαυτοὺς νὰ ἐξελέγχηται πᾶς ἀπολογισμὸς, ἕκαστος δύναται νὰ συμπεράνῃ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἡμετέραν κατάστασιν, ὁπόσος θέλει παρέλθει καιρὸς· καὶ οὕτω πᾶς ὑπουργὸς θέλει πεισθῇ ὅτι οὐδέποτε θέλει δώσει εὐθύνην, ἡ κατάστασίς μας θέλει βαίνει ἐπὶ τὰ χείρω, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο ὑπὲρ ἄλλοτε νὰ σκεφθῶμεν σπουδαίως. Ἄλλως τε, δὲν εἶναι οὐδὲ δυσχερὴς οὐδ' ἀνοικονόμητος τόσον ἡ τοῦ ἀπελογισμοῦ ἐργασία, καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι οὐδὲν διαφέρει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπειδὴ πιστώσεις σημειοῦνται εἰς ἑκάτερον τούτων καὶ αἱ αὐταὶ ὑπάρχουσι λεπτομέρειαι. Καταδείξας δὲ τοῦτο διὰ τῆς παραβολῆς τῆς 30 σελίδος τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844**, ἐξήγαγεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε νὰ πράξῃ πλειότερον, ἢ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου πιστώσεις, αἵτινες ἐχορηγήθησαν παρὰ τοῦ Βασιλέως, νὰ ἴδῃ ἂν ἐκ τούτων ἀποτελῆται τόση ποσότης, ὅση ἐν τῷ ἀπολογισμῷ σημειοῦται, καὶ ἂν ἐντὸς τῶν πιστώσεων τούτων ἐγένοντο αἱ δαπάναι· ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ

ὁ ἀπολογισμὸς ἤθελεν ἔχει καλῶς· περιπλέον δὲ εἰς τινας δαπάνας ἠδύνατο πρὸς βεβαίωσιν νὰ ζητῇ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πληροφορίας, ὡς καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐπίσης γίνεται τοῦτο· καὶ ἂν, ἐν μέσῳ τοῦ ἁπλοῦ τούτου ἔργου ἐξετάζουσα, ἤθελεν εὑρεῖ ὅτι ἐγένετο δαπάνη τις ἄνευ πιστώσεως ἢ ὑπέρβασις ταύτης, ἢ ὅτι τοῦ ἑνὸς κεφαλαίου ἢ ἄρθρου ἡ χρῆσις μετηνέχθη εἰς ἄλλο, δὲν ὤφειλεν ἢ νὰ ῥίψῃ τὴν εὐθύνην εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργοῦ. Οὕτως ἄρα περαίνουσα τὸ ἔργον της ἡ ἐπιτροπὴ, κυρόνει τὸν ἀπολογισμὸν, ἤτοι προσδιορίζει τὸ ποσὸν τῶν τε εἰσόδων καὶ ἐξόδων· δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι θέλει κυρώσει καὶ τὰς κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐλλείψεις τοῦ Ὑπουργοῦ· ὄχι· διότι, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν ἐσφαλμένα ποσὰ τῶν βεβαιωμένων εἰσόδων καὶ ἀνεκάλυψεν ἔπειτα πλειότερα τὸ Συνέδριον, τὸ ὄφελος τοῦτο δὲν θέλει ἀνήκει εἰς ἄλλον ἢ εἰς τὸ δημόσιον. Ἄλλως τε, ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς μηνιαίας πιστώσεις καὶ τὸ ποσὸν τούτων εἶναι ἀλάνθαστον· ὥστε, ἂν ἡ βουλὴ σημειώσῃ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων πόσα ἐπληρώθησαν, δὲν θέλει σφάλει εἰς τὸ ποσόν. Ἂν λοιπὸν, ἀνακαλύπτον οἱασδήποτε ἐλλείψεις, κατὰ τὴν χρῆσιν ὡς εἴρηται τῶν δαπανῶν, ἀποφανθῇ τὸ Συνέδριον ὅτι ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος ἢ ὁ ἀναλαβὼν μίαν τινὰ ἐργολαβίαν, ἕπεται ἄρα ὅτι προσβάλλεται ἡ βουλὴ, ἢ ὅτι διὰ τῆς κυρώσεως ἀπαλλάσσονται οἱ ὑπόλογοι; Οὐδὲν τούτων· ἀλλὰ τὸ μὲν Συνέδριον ὑπεβάλλει τὴν διαχείρισιν ἑκάστου Ὑπουργοῦ κατὰ λεπτομέρειαν, ἡ δὲ Βουλὴ σχηματίζει τὴν κατηγορίαν της κατὰ τοῦ ἐνόχου ἂν ὑπάρχῃ πρὸς τοῦτο ἀφορμὴ τοιαύτη, ἢ καταδικάζει αὐτὸν ἠθικῶς· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ δημόσιον ἀποζημιοῦται, καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἐκτελεσταί. Ἀναγνοὺς μετὰ τοῦτο περικοπάς τινας ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ λογιστικοῦ τῆς Γαλλίας ἔφερεν εἰς διασάφησιν ὡς παράδειγμα, ὅτι κατ' αὐτὸ τοῦτο ὁ ἀπολογισμὸς, φερ' εἰπεῖν, τοῦ **1844** πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς βουλὰς κατὰ τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον τοῦ **1846**· ἐν ᾧ, ἂν οἱ ὑπόλογοι ὑποτεθῶσι καὶ ἦναι ἱκανοὶ καὶ γνωρίζοντες τὰ καθήκοντά των, μόλις θέλει ἔχει τοὺς λ/μοὺς τὸ Συνέδριον ἐντὸς τῆς πρώτης τετραμηνίας τοῦ **1846**, ἔπειτα δὲ μόνον θέλει κατορθώσει νὰ ὑποβαλῃ τὴν ἔκθεσίν του περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ **1847**, καὶ τοῦτο ἂν ἔχῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν καὶ ἂν αὐτὸ δὲν ἦναι σωρεία πολιτικῶν ἀπομάχων. Ἀλλ' ἐὰν τοιαῦται δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν εἰς Γαλλίαν ἐνίοτε δυσκολίαι, παρ' ἡμῖν, ὅπου τὰ πάντα κεῖνται ὡς ἔτυχεν, οὐδεὶς ἀπὸ τοῦ **1844**

ἀπολογισμὸς ὑπεβλήθη, καὶ πταίουσι κατὰ τοῦτο καὶ τὸ συνέδριον, ὡς μὴ καταρτισθὲν καταλλήλως, καὶ οἱ ὑπάλληλοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὡς ἄμοιροι ἱκανότητος, καὶ ἡ κυβέρνησις ὡς διορίζουσα πολλάκις τοιούτους· ὥστε, ἂν πρέπῃ νὰ ἐγκαρτερῇ ἡ βουλὴ τὴν ἔκθεσιν τοῦ συνεδρίου ἀπεκδεχομένη, διὰ νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τὸ στάδιον θέλει μείνει εὐρύχωρον εἰς τὰς καταχρήσεις, ἡ βουλὴ δὲν θέλει ἔχει ποτὲ ἀπολογισμὸν καὶ οἱ ὑπουργοὶ θέλουσι θρασυνθῇ ὁλοκλήρως. Εἶναι λοιπὸν ἁμάρτημα, βλασφημία νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν δυνάμεθα ἄνευ τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως νὰ ἐξελέγξωμεν ἀπολογισμὸν, καὶ ἀνάγκη νὰ προχωρήσωμεν εἰς ἓν πέρας. Ἐφ' ᾧ συμπεραίνει ὅτι, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ νομίζῃ ὅτι ἐξέτεινε τὰς ἐργασίας αὐτῆς εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἐξέτασιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, πρέπει ἐπιλαμβανόμενοι τῆς ἐκθέσεως νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν· ἂν ὅμως δὲν θεωρῇ τὸ ἔργον αὐτῆς ἐντελὲς, ὡς ἐργασθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἰδέας τοῦ νὰ παραπέμψῃ τὸν ἀπολογισμὸν αὐτὸν εἰς τὸ παρελθὸν, πρέπει ν' ἀνατεθῇ εἰς αὐτὴν ἢ εἰς ἐπιτροπὴν νέαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἔκθεσιν καὶ συντάξῃ ἄλλην πρὸς τὸν σκοπὸν τεινουσαν, ἵνα προχωρήσωμεν εἰς τὸ ἔργον. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ ἡ ἰδέα ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος κατὰ τὸ **1844** προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ παραπεμφθῇ καὶ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης κατηγορίαν· διότι οἱ τοῦ **1844** ἀπολογισμοὶ ὑπεβλήθησαν καθ' ὅλους τοὺς συνταγματικοὺς ὅρους, καὶ ἀπήτησε τοῦτο τὸ ἔθνος, ἐπειδὴ ἔκτοτε πλέον δὲν γίνονται διὰ διαταγμάτων ὅλαι αἱ δαπάναι Ἄλλως τε, διότι δὲν ἔχομεν τὰς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἐκθέσεις τοῦ συνεδρίου, δὲν πρέπει νὰ ἐπιληφθῶμεν οὐδὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ **1844**; Ἀλλὰ τότε οὐδ' ἡ παροῦσα γεννεὰ ὅλη θέλει δυνηθῇ νὰ ζήσῃ ποτὲ ἀπολογισμόν. Ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ἡ ψήφισις αὐτὴ τῶν εἰσόδων τε καὶ ἐξόδων, καὶ τούτου μᾶλλον ἔχει ἀνάγκην ἡ κυβέρνησις, καθ' ὃ μὴ δυναμένη οὔτε ἔσοδα νὰ εἰσπράξῃ οὔτε ἔξοδα νὰ πληρώσῃ ἄνευ αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀπολογισμὸς εἶναι ἡ ἐξέλεγξις τῆς κυβερνητικῆς ταύτης διαχειρίσεως, διὰ τὸ ὁποῖον ἰδίως ἐνδιαφέρεται τὸ ἔθνος· καὶ ὅμως ἡ βουλὴ, ἀντιπροσωπεύουσα τοῦτο, ἓξ ἤδη ἔτη δὲν ἔλαβεν εἰς χεῖρας ἕνα τινὰ ἀπολογισμόν. Τέλος περαίνων τὸν λόγον, ὑπεστήριξε τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐξετάσεως, προσθεὶς ὅτι κακῶς συνέταξε τὴν γνώμην αὐτῆς ἐν εἴδει ψηφίσματος ἡ ἐπιτροπὴ· ἐν ᾧ ἡ μὲν τριπλῆ συνταγματικὴ ἐξουσία νομοθετεῖ, μόναι δ' αἱ συνελεύσεις ψηφίζουσιν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι λάθος τῶν ἐξωθεν ὡς εἶπεν ἡ

ἐπιτροπὴ προσληφθέντων λογιστῶν, οἵτινες ἐπρέσβευσαν καὶ τὴν ἐπιβλαβῆ καὶ ἄτοπον ἰδέαν, τοῦ ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως ἀπολογισμοῦ, πρὶν ἢ τὸ συνέδριον ὑποβάλῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσίν του, καὶ ἐσυμπέραναν ὅτι πρέπει καὶ διὰ τοῦτο νὰ παραπεμφθῇ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὸ παρελθόν.

Ἀπήντησεν ὁ τῆς ἐπιτροπῆς πρόεδρος ὅτι, ἐπειδὴ πάντες ἐκ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐπηρεάζονται, τοῦ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἄλλην ἡ ἔκθεσις ἐπιτροπὴν, ἀρκεῖται λέγων, ὅτι τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐρρέθησαν ὑπὸ πάντων ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μόνος δ' ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἠθέλησε νὰ ἐπιδείξῃ πρὸς τὴν βουλὴν ὅτι τὸ ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ οὐδόλως διαφέρει τῶν προϋπολογισμῶν. Ἀλλ' ἂν τὸ κατ' αὐτὸν καὶ δὲν σημαίνεται ἐπὶ ἱκανότητι, λέγει ὅμως, ὅτι, οὐχ ἧττον ἐργασθεὶς καὶ αὐτὸς εἰς προϋπολογισμοὺς, δὲν συγχέει τοσοῦτον στενῶς ἀμφότερα ταῦτα, ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐβάδισε τὴν κατὰ τύπον πορείαν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀτόπως δὲ, νομίζει, ἠρώτησε τὴν ἐπιτροπὴν ὁ προαγορεύσας, ἂν θεωρῇ τὸ ἔργον της ἐντελές· ἐπειδὴ τὸ ἔργον κεῖται ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, καὶ, ἂν δὲν ἐσχημάτισεν οὗτος ἰδέαν, ἀνωφελὲς εἶναι τὸ νὰ ἐρωτήσῃ. Ἀλλὰ καὶ οὕτω λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἀκολουθήσασα τὴν ἄλυσιν τῶν πιστώσεων, διηρεύνησε ποῖαι εἰσὶν αὗται, εἶδε πόσαι δαπάναι ἐγένοντο, ἐξήτασε κατ' ἄρθρον τε καὶ κεφάλαιον τὰ νομοσχέδια, καὶ ἐν γένει συνεπλήρωσεν ἔργον ὅσον ἔστιν ἀκριβές. Ἀρκούμενος λοιπὸν εἰς ταῦτα, ἐπαναλέγει ὅτι, ἐπειδὴ ἐπὶ τοσοῦτον δεινοῦ καὶ σπουδαίου ἔργου δὲν δύναταί τις νὰ δώσῃ τὰς ἀποχρώσας εἰς τὸ σῶμα πληροφορίας, καὶ ἡ ἐργασθεῖσα ἐπιτροπὴ ἔχει τελείαν εἰς τὴν γνώμην αὐτῆς πεποίθησιν, συνίστησι καὶ αὐτὸς νὰ διευθυνθῶσιν εἰς νέαν ἐπιτροπὴν, ἐκ μελῶν ἐχόντων εἰδικὴν ἱκανότητα καὶ ἀγορευσάντων ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἥ τε ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐκτεθέντα ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο, ἅπερ λαμβάνουσα ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν, δυνηθῇ νὰ φέρῃ γνώμην τινὰ σφαλῆ· καθ' ὅσον ἡ ἰδία ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ ἀναδεχθῇ τοῦτο, ὡς σχηματίσασα πεποίθησιν ἀδιάσειστον.

Τελευταῖον μετά τινας παρατηρήσεις, περιστραφείσας περὶ τὴν ἐκλογὴν νέας ἐπιτροπῆς, ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸ ἐξῆς θέμα.

« Παραδέχεται ἡ βουλὴ νὰ παραπεμφθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ **1844** μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς εἰδικὴν ἐπιτροπὴν ἄλλην, ἵνα ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀνήκουσαν ἐξέλεγξιν, συμφώνως μὲ τὰ λεχθέντα καὶ ὑποβάλῃ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα; »

Ἐρωτηθεῖσα δ' ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη τὸ θέμα τοῦτο δι' ἀναστάσεως, ὡς ἀνωτέρω ἐτέθη.

Συναινεσάσης δ' ἔπειτα, προτάσει τοῦ προέδρου, νὰ συγκροτηθῇ ἡ νέα ἐπιτροπὴ ὑφ' ἑνὸς μέλους ἑκάστου τμήματος καὶ τῶν κατὰ τὸν κανονισμὸν προστιθεμένων 4 μελῶν, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπαύριον θέλει εἶσθαι ἡ κατὰ τάξιν ὁρισθεῖσα ἐργασία τῆς Βουλῆς, διέλυσε περὶ τὴν 3 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Δ. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ'.

Τῆς 17 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐξ Αἰγιαλείας Βουλευτοῦ Κλεομένους Οἰκονόμου, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τῷ χορηγηθῇ εἰκοσαήμερος ἄδεια ἀπουσίας.

Ἐν πρώτοις παρετήρησέ τις ὅτι καὶ ἄλλοτε εἶχεν ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ νὰ γράφωνται τὰ πρακτικὰ ἐν συνόψει, καὶ ἤδη δὲ τὴν αὐτὴν προτείνει καὶ οὗτος ἀνάγκην· καθ' ὅσον καὶ τοῦ κανονισμοῦ παράβασις γίνεται, καὶ βραδύτης ἐπισυμβαίνει κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν.

Ἀπήντησαν ἄλλοι ὅτι πρέπει μὲν νὰ γράφωνται τὰ πρακτικὰ περιληπτικώτερον, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παραλείπηται οὐδεμία ἰδέα· ὅτι αὐτὸ τοῦτο ἐτηρήθη ἀκριβῶς μέχρι τοῦδε, καὶ ἀφ' οὗ ἐξαετίαν ὅλην παρεδέχθη ὁ τρόπος οὗτος τῆς τῶν πρακτικῶν συντάξεως, δὲν πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἤδη.

Τέλος μετά τινα ἐπικαλεσθέντα τὰ παρὰ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενα, καὶ ἄλλον διϊσχυρισθέντα ὅτι τὰ πάντα πρέπει νὰ ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει καὶ τὰ τοιαῦτα· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ τηρηθῇ ὁ αὐτὸς περὶ τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν τρόπος.

Ἀνήγγειλεν ἔπειτα τὸ Δ'. τμῆμα, μὴ συμπληρωθέντων ἔτι τοῦ Γ'. καὶ τοῦ Ζ'. ὅτι πρόεδρον μὲν ἐξελέξατο τὸν Α. Κεχαγιᾶν, γραμματέα δὲ, τὸν Μ. Μιχαλόπουλον· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, τὸν Α. Καμπάνην, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, τὸν Α. Δανόπουλον καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὸν Π. Δημητρακάκον.

Προὐτέθη ἔπειτα κατὰ προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἡ συζήτησις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τῆς Β'. Συνόδου ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἐφ' ᾧ ἀνεγνώσθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. **210, 212, 216, 217, 218, 219, 223 224, 225, 226, 227, 228, 229** καὶ **232**, ἥτις κατὰ λάθος εἶχεν ἀντικατασταθῇ ἐν τῇ ἐκθέσει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. **233**, περιλήψεις ἔχουσαι οὕτως.

«Ἀριθ. **210**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ 3 Αὐγούστου **1849** τῆς Γιαννούλας Εὐθυμίου Βοσνάκη, δι' ἧς, ἐπισυνάπτουσα μαρτυρικὸν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της, ἐξαιτεῖται τὸ προικοδοτικόν της γραμμάτιον, ὅπως ἀποκατασταθῇ, εἰς γάμου ἡλικίαν οὖσα.

Ἀριθ. **212**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ 8 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Δαμασκηνοῦ ἀομμάτου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι, ὑπηρετήσας ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ ἀπολέσας τῷ **1826** εἰς Βέρβενα ἐκ τῶν κακοπαθειῶν τοῦ πολέμου τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν του, ἔζη ἔκτοτε ἱερουργῶν ἐν Σπάρτῃ εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ ναοῦ ὁ ἅγιος Σπυρίδων· ἀλλ' ἀτυχῶς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπώλεσε καὶ τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν του, καὶ ἤδη στερεῖται τῶν ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων· διὸ ἐξαιτεῖται νὰ συστηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ παροῦσα κατάστασις του, διὰ νὰ λάβῃ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς ἀγωνισαμένου πρόνοιαν, παρέχουσα ἀνάλογον πρὸς τὸ ζῆν σύνταξιν.

Ἀριθ. **216**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **16** Αὐγούστου ε. ε. τοῦ Γεωρ. Ἀρβανιτοπούλου, δι' ἧς, ἐπισυνάπτων διάφορα πιστοποιητικὰ ἰδίων πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ τῶν ἀδελφῶν του ἐξαιτεῖται, α') νὰ αὐξηθῇ ἡ χορηγουμένη πρὸς αὐτὸν εἰκοσάδραχμος μηνιαία σύνταξις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὸν ἡμερούσιον τοὐλάχιστον ἄρτον τῆς ἐννεαμελοῦς οἰκογενείας του, καὶ β') νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ἓν οἰκόπεδον ἐκ στρεμμάτων δύο κείμενον εἰς Πάτρας, ὅπερ ηὐδόκησε νὰ ἀπονείμῃ πρὸς αὐτὸν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, διὰ νὰ ἀνεγείρῃ κατοικίαν διὰ τὴν οἰκογένειάν του.

Ἀριθ. 217. Ἀναφορὰ ἀχρονολόγητος τῆς Ἀναγνώσταινας Ἀσημακόνυμφης ἐκ τοῦ δήμου Σελινοῦντος τῆς Κυνουρίας, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι, μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ συζύγου της Ἀσημακοπούλου ἀξιωματικοῦ, ἐγκαταλειφθεῖσα εἰς ἐσχάτην δυστυχίαν μὲ τρία ἀνήλικα κοράσια, προσέβαλε κατὰ τὸ ἔτος 1833 εἰς τὸ ἔλεος τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐξέδοτο τὸ ἀπὸ 30 Ἰουλ. 1834 ἔγγραφον δυνάμει Βασιλικῆς ἀποφάσεως, χορηγήσασα εἰς αὐτὴν μηνιαίαν σύνταξιν δραχ. 15, τὴν ὁποίαν κατὰ τὸ 1844 διέκοψε, καὶ ἔκτοτε, ἡλικιωθέντων καὶ τῶν κορασίων, στερεῖται τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεώς της· διὸ καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἀπόδοσις τῆς μέχρι τοῦδε κρατηθείσης συντάξεώς της, καὶ ἡ ἐξακολούθησις αὐτῆς διὰ τὸ μέλλον.

Ἀριθ. 218. Ἀναφορὰ ἐκ Λεωνιδίου ἀπὸ 13 Ἰουνίου ε. ε. τοῦ Θεοδώρου Καραμάνου, δι' ἧς ἐκτίθησιν ὅτι, κατασταθεὶς ἔνδεής ἕνεκα τοῦ πολυχρονίου ἀγῶνος, εἰς ὃν συνεισέφερε καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά του τὴν χρηματικήν της κατάστασιν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ, διωρίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1847 ὑγειονόμος εἰς Ναύπλιον· ὅπου, διὰ τὸ ὑγρὸν τοῦ τόπου καὶ τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος, ὑπέστη κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ π. ε. ἡμιπληγείαν, καταστασθεὶς ἕνεκα τούτου παράλυτος καὶ ἀκίνητος, στερούμενος τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων τῆς οἰκογενείας του· διὸ καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων, καὶ μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἔργου τούτου νὰ τῷ δοθῇ ἀνάλογος τις περίθαλψις.

Ἀριθ. 219. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ 8 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ Φιλίππου Βλαστοῦ, δι' ἧς, ἐπισυνάπτων ἓν μαρτυρικὸν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεών του, ζητεῖ νὰ τῷ δοθῇ σύνταξις ἀνάλογος πρὸς τὸ ζῆν.

Ἀριθ. 223. Ἀναφορὰ ἐκ Κραβασσαρᾶ ἀπὸ 29 Ἰουλίου ε. ε. τῆς Φλωρούς συζύγου τοῦ ποτὲ Χρ. Γερουβανάση, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1828, εἰς τὸν μεταξὺ Παλαμιδίου καὶ Ἰτσκαλὲ τοῦ Ναυπλίου κανονοβολισμόν, φονευθέντος τοῦ συζύγου της ἀπὸ σφαῖραν τηλεβόλου ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ὅπου ὡς βουλευτὴς ἐξετέλει τὰ βουλευτικά του χρέη, ἔμεινεν ἔκτοτε χήρα ἄνευ τινὸς περιθάλψεως· διὸ ἐξαιτεῖται νὰ συσταθῇ ὅπου ἀνήκει ἡ ἀναφορὰ αὐτῆς διὰ νὰ τῇ χορηγηθῇ ἀνάλογος σύνταξις.

Ἀριθ. 224. Ἀναφορὰ ἀχρονολόγητος τοῦ ἐκ Λεωνιδίου τοῦ δήμου Λιμναίων τῆς Κυνουρίας Χρήστου Καρδαρᾶ, δι' ἧς, ἐπισυνάπτων δύο πιστοποιητικὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεών του, ἐξαιτεῖται περίθαλψιν ἀνάλογον ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ ἕως

θεράν τινα διὰ τὸ μέλλον σύνταξιν, μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του, καθὸ ἀπολέσας τὴν δεξιάν του χεῖρα εἰς τὸν πόλεμον.

Ἀριθ. 225. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 27 Ἰουλίου ε. ε., τοῦ Σαράντου Ἰωάννου, δι' ἧς, ἐπισυνάπτων πιστοποιητικὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεών του, ἐξαιτεῖται νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησίς του εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ ληφθῇ περὶ αὐτοῦ πρόνοια, εὑρισκομένου εἰς ἐσχάτην πενίαν καὶ ἔχοντος θυγατέρα ἐν ἡλικίᾳ γάμου.

Ἀριθ. 226. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ ά. Αὐγούστου ε. ε, τῆς Ἀναστασίας χήρας Ἀναστασίου Ἀλεξανδροπούλου ἐκ Λαμίας, δι' ἧς, ἐκθέτουσα τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ δύο υἱῶν της, ὧν ὁ εἷς ἐφονεύθη παρὰ τῶν ἐντὸς τοῦ φρουρίου Ἀθηνῶν Ὀθωμανῶν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἀμοιβὴν ἔλαβεν εἰμὴ πεντάδραχμον μηνιαίαν σύνταξιν, ἣν καὶ διέκοψαν μετὰ τὸν θάνατόν του, ἐξαιτεῖται νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησίς της πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, διὰ νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεων μέτρον, οὖσα δυστυχὴς καὶ γραῖα.

Ἀριθ. 227. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 3 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ Γεωργίου Κουραγγεράκου, δι' ἧς, ἐκθέτων τὰς ὑπὲρ πατρίδος χρηματικὰς καὶ προσωπικὰς θυσίας του, καὶ τὴν ἐνδεᾗ κατάστασιν του εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκεται, τετραυματισμένος καὶ ὀθαλμιῶν, ἐξαιτεῖται θερμῶς νὰ γίνῃ πρὸς αὐτὸν ἡ ἀναγκαία περιθαλψις.

Ἀριθ. 228. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 9 Αὐγούστου ε. ε, τῆς Ἀνθουλιᾶς συζύγου τοῦ ποτὲ Νικολάου Ἰουλίου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι, ἀποβιώσαντος τοῦ συζύγου της περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ λήξαντος μηνός, καὶ διακοπείσης οὕτω τῆς ἐκ δραχ. 93 μηνιαίας μισθοδοσίας του, ἣν ἐλάμβανεν ὡς πλοίαρχος τρίτης τάξεως, μένει αὐτὴ μετὰ τῆς θυγατρός της ἐν ἐνδείᾳ· διὸ καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ πρὸς ἐξοικονόμησίν της ἡ ἀπόδοσις τῆς μηνιαίας ἐκείνης μισθοδοσίας τοῦ συζύγου της, καὶ ἀνάλογος προίκισις διὰ τὴν θυγατέρα της, ἀπέναντι τῶν χρηματικῶν συνεισφορῶν, ἃς ἔκαμεν ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος, καὶ τῶν ὅσων δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ ἔθνος ἐκ διαφόρων ὑπηρεσιῶν εἰς ἃς ἐχρημάτισεν.

Ἀριθ. 229. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ 20 Αὐγούστ. ε. ε. τῆς χήρας Ἄννης Γ. Ζωγράφου ἐκ Λεβαδείας δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι, φονευθέντος τοῦ ἀνδρός της εἰς τὴν κατὰ τὸ Χαϊδάρι μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν μάχην, ἔμεινε χήρα μετὰ δύο υἱῶν, οὓς ἀνέθρεψεν

καὶ ἐκπαιδεύσασα καλῶς ἐστερήθη ἀμφοτέρους ἀποθανόντας ἐν ἡλικίᾳ, τοῦ μὲν εἴκοσιν ἐτῶν, τοῦ δὲ εἴκοσιν ὀκτὼ, καὶ ἤδη στερεῖται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου· διὸ καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον πρὸς τὸ ζῆν σύνταξιν, ἐπισυνάπτουσα καὶ μαρτυρικὸν περὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της.

Ἀριθ. **232**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ **24** Αὐγούστου ε. ε. τῆς Αἰκατερίνης χήρας Ζαχαρίου Πρακτικίδου, δι' ἧς, ἐκθέτουσα τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ζητεῖ περίθαλψιν ἀνάλογον πρὸς ἐξοικονόμησίν της, στερουμένη τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. »

Μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως.

« Αἱ ὑπ' ἀριθ. **210, 212 216, 217, 218, 219, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 232** νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων, προηγουμένης τῆς ἀναγκαίας ἐρεύνης περὶ τῆς ἀληθείας τῶν τυχὸν ἀμφιβαλλομένων γεγονότων καὶ προσόντων τῶν ἀναφερομένων, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ἰσχύσωσι πρὸς τὴν ταχείαν τοῦ νόμου σύνταξιν τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα καὶ ἀποφασισθέντα παρὰ τῆς βουλῆς, πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων παραπόνων, ὧν τὰ πλεῖστα ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται δίκαια καὶ εὔλογα. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι δὲν συνάδει μετὰ τῆς ἀρτίως περὶ συντάξεων ἐπενεχθείσης ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, ἥτις, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸ περὶ προσόντων νομοσχέδιον, παρεδέχθη νὰ εἰσαχθῇ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη συνταξιούχους, νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὅσοι τυχὸν κακῶς ἐνεγράφησαν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ, πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκφρασθεῖσα, ἐπιφέρει γνώμην ἀλλοίαν, ὡς νομίζουσα ὅτι ἤθελε γίνει τροποποίησις τῶν μέχρι τοῦδε διδομένων συντάξεων, ὧν ἠδύναντο νὰ μεταβιβασθῶσι πολλαὶ ὑπὲρ ἄλλων. Ἐφ' ᾧ προτείνει νὰ τροποποιηθῇ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη.

Διεσάφησεν ἄλλος ὅτι εἰς τὴν περὶ συντάξεων ἀπόφασίν της παραδεχθεῖσα ἡ βουλὴ τὴν φράσιν « ἐν καιρῷ τῷ δέοντι » ἐννόει τὴν μετὰ τὴν λύσιν τῶν Ἀγγλικῶν εὐκαιρίαν, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς εἶχεν ἐξηγήσει, καὶ οὐχί, ὡς διέδωκάν τινες, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς ἐπάπειρον. Ἡ βουλὴ λοιπὸν ἐφάνη συνεπὴς εἰς τὰς ἀποφάσεις της, καὶ δύναται μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ ἔλθῃ ὁ ἁρμόδιος εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νόμου καιρός.

Μετά τινα προσθέντα ὅτι οὐδόλως ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη διαφέρει τῆς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐκφρασθείσης, καθ' ἃ ὑπέδειξεν ὁ προαγορεύσας, ἡ δὲ περίοδος « προηγουμένης τῆς ἀναγκαίας ἐρεύνης » ἀφορᾷ τοὺς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερομένους καὶ οὐχὶ τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν· ὅτι, ἂν διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς ἐρρέθη νὰ εἰσαγάγῃ τὸ νομοσχέδιον ἡ Κυβέρνησις, ἐννοεῖται ὅτι ἐκείνη ἐστὶν ἁρμοδία· καὶ ὅτι τέλος δὲν πρέπει οὐδ' ἡ βουλὴ, οὐδ' ἡ Κυβέρνησις νὰ προσβάλλωνται διὰ τῆς παρεξηγήσεως τῶν λέξεων « ἐν καιρῷ τῷ δέοντι. » Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὁ καιρὸς οὗτος, καθ' ἃ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν, ἀπόκειται εἰς μόνον τὸ ὑπουργεῖον· διὸ δὲν εἶναι ἁρμοδία ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη, ὡς πολὺ πρότερον ἐπενεχθεῖσα, ὅτε εἶχε τεθῇ ἐν ὅριον ὡς πρὸς τὰς συντάξεις. Ἂν λοιπὸν ἡ γνώμη αὕτη γίνῃ δεκτὴ, τὸ σῶμα θέλει περιπέσει εἰς βεβαίαν ἀντίφασιν· ἐφ' ᾧ προτείνει νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τῆς ἀνωτέρω τῆς ἐπιτροπῆς γνώμης ἡ περίοδος αὐτὴ τὴν παρατήρησιν ὅτι εἶναι . . . » καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τέλους.

Ὑποστηριχθεῖσα δὲ καὶ ὑπ' ἄλλων τῆς τροπολογίας, ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· μεθ' ὃ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην.

Ἀναγνωσθεῖσαι δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. **211** καὶ **213** περιλήψεις, ἔχουσαι οὕτως·

« Ἀριθ. **211**. Ἀναφορὰ ἐκ Σμύρνης, ἀπὸ **26** Ἰουλίου ε. ε, διακοσίων δεκαὲξ πολιτῶν Ἑλλήνων, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι, ὑποβαλλόμενοι εἰς ἐτησίους ὑπερόγκους κτηματικοὺς φόρους ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς ἐξουσίας, ἐναντίον καὶ αὐτῶν τῶν περὶ τοιούτου φόρου διαταγμάτων τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ἐπιβαλλομένου εἰς τοὺς κτηματίας μόνους, καὶ ἐν ᾧ οὐδεὶς ἄλλος πολίτης ἢ ὑπήκοος εὐνομουμένης Ἐπικρατείας ὑποβάλλεται εἰς τοιοῦτον φόρον ἢ ἄλλον τινὰ, καὶ συρόμενοι εἰς τὰς φυλακὰς, οὐδεμίαν ὑπεράσπισιν ἔλαβον ἐκ μέρους τοῦ αὐτόθι Ἑλληνικοῦ προξένου, καὶ τοι πολλάκις ἀναφερθέντες, καθὼς καὶ πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Ἑλλάδος· διὸ καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος.

Ἀριθ. **213**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ **3** Αὐγούστου ε. ε, ἐννεακόσια ὀκτὼ ἐμπόρων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ἀθηνῶν, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἐνταῦθα νοσοκομείου, ἐπέβαλε φόρον ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσπορευσίμων ἀντικειμένων, ἀδιακρίτως μεταξὺ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν τοῦ δήμου εἰσαγομένων, καθὼς καὶ τῶν

ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας, ἅτινα εἰσὶ βεβαρυμένα ἀπὸ τοιούτους φόρους ἀγαθοεργῶν σκοπῶν· καὶ ὅτι ὁ φόρος αὐτὸς ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ὑπέρογκος ἀναλογιζόμενος εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἐμπορευσίμων εἰδῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ νοσοκομείου, ὅπου μόνον πέντε ἢ ἓξ ἄτομα περιθάλπονται, διότι κατὰ τὴν γενομένην ἀναλογίαν εἰσπράττονται κατὰ μῆνα ἐξ χιλιάδες σχεδὸν δραχμαί, εἶναι καὶ ἡ εἰσπραξις αὐτοῦ ὅλως ἀκατάλληλος καὶ ἐπαχθὴς καθ' ὃν ἐνεργεῖται τρόπον, ἀναιγομένων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου ἐν ὑπαίθρῳ τῶν δεσμίδων τῶν πραγματειῶν καὶ ἐκτιμωμένων ἐκ δευτέρου παρ' ἀνθρώπων ἀπείρων περὶ τὸ ἐμπόριον· διὰ καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ συσταθῶσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον αἱ δίκαιαι αὗται παρατηρήσεις των, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, προσδιοριζομένου τοῦ φόρου τούτου εἰς ἓν τέταρτον ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, καὶ εἰσπραττομένου ἀμέσως εἰς τὸ τελωνεῖον.»

Ἐγένοντο δεκταὶ ἑκάστη τούτων δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἐξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **211** νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπου συζητουμένης τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου παρουσιασθησομένων πληροφοριῶν, νὰ ληφθῇ τάχιος καὶ δραστήριος περὶ τούτου ἐνέργεια, πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ διατηρῆται ἐν τῇ Τουρκικῇ ἐπικρατείᾳ, σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν, ἰσότης καὶ εἰς τοὺς πολίτας Ἕλληνας καθὼς καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τῶν εὐνομουμένων ἐπικρατειῶν· ἔτι δὲ καὶ κατ' ἀμοιβαιότητα ὡς πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ σεβόμενον ἐν τῇ Ἑλλάδι πᾶν ἐθνικὸν δικαίωμα εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς ὑπηκόους τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν. Ἐπομένως νὰ εἰδοποιηθῇ ἀρμοδίως τὸ σῶμα, περὶ τοῦ ποία μέχρι τοῦδε ἐγείνεν ἐνέργεια ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, πρὸς ὃ ἐγένοντο παράπονα περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. **213** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ τὸ τέλος τοῦ νὰ ληφθῶσιν ἀρμοδίως καὶ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν αἱ ἐρεξῆς πληροφορίαι· α') ἂν τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον ἔχῃ ἤδη ἐν ἑαυτῷ περιθαλπομένους ἀσθενεῖς, καὶ ποίου ἀριθμοῦ, β') ποῖα καὶ πόσα ὑπελογίσθησαν τὰ ἐτήσια πρὸς τὸν ἀγαθοεργὸν τοῦτον σκοπὸν ἔξοδα, γ') ποῖον, ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν ἐξόδων, χρηματικὸν ποσὸν λαμβάνει τὸ δημοτικὸν ταμεῖον ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, καὶ ποῖον τὸ εἰς βάρος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου μένον, δ') ἂν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον θεωρῇ ὅλας τὰς εἰσαγομένας ἐντὸς τῆς

πρωτευούσης πραγματείας τῶν διαφόρων εἰδῶν, ὑποκειμένας εἰς τὸν ἐπιβληθέντα φόρον, ἢ μόνον τὰς πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν τοῦ δήμου.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **214**, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. **214**. Ἀναφορὰ, ἐκ Σωποτοῦ τοῦ δήμου Ἀρκανείας τῶν Καλαβρύτων ἀπὸ 25 Ἰουνίου ε. ε, ἑκατὸν ὀκτὼ περίπου δημοτῶν, παραπονουμένων κατὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπαρχίας των καὶ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, ὡς ὑπερασπισασῶν ἀδίκως τὴν δημοτικὴν των ἐκλογὴν πλημμελῆ οὖσαν· τοῦ δὲ νομάρχου ὡς ἐπικυρώσαντος αὐτὴν καὶ τοι ἔχοντος ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ πλεῖστα πρόσωπα ἐκ τῶν ἐκλεχθέντων διατελοῦσιν ὑπὸ ἀνάκρισιν, ἐν μάλιστα, καὶ ὑπὲρ οὗ ἐπεκυρώθη ἡ ἐκλογὴ, παρεπέμφθη διὰ βουλεύματος δικαστικοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου.»

Καὶ τῆς ἐρεξῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **214**, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, οὗ τινος εἶναι καθῆκον νὰ τιμωρήσῃ πᾶσαν ἐκ προθέσεως κακῆς ἐπέμβασιν ἄνομον εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὁσάκις αὕτη γίνεται καταφανὴς ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.»

Παρετήρησέ τις ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνατεθῇ πᾶσα ἡ περὶ τούτου φροντὶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλ' ἀπαιτεῖται, καταγγελλομένης ῥητῆς παραβάσεως νόμου, νὰ ζητήσῃ πληροφορίας τὸ σῶμα, ἵνα ἴδῃ ἐὰν ἐγένετο αὐτῇ. Ὑποστηρίξαντος δὲ καὶ ἄλλου τὴν πρότασιν, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, «νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.»

Ἐπίσης δ' ἀναγνωσθεῖσα καὶ ἡ ἐρεξῆς **215** περίληψις·

«Ἀριθ. **215**. Ἀναφορὰ, ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ 9 Αὐγούστου ε. ε, τοῦ Γεωργίου Σταϊκοπούλου, ἐξαιτουμένου νὰ ὑπομνήσῃ ἡ βουλὴ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης τὴν κατὰ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν ἀναφορὰν τῆς συζύγου του διευθυνθεῖσαν πρὸς αὐτὸ, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας, ὡς ἐπὶ τοσοῦτον ἀδιαφορήσαντος.»

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐπομένην τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **215**, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι εἶναι ἐντὸς τοῦ δικαιώματος τῆς βουλῆς, ὡς καὶ τοῦ δικαίου

τοῦ πολίτου, πρὸς ὃν ὀφείλεται ἀείποτε ἡ μετὰ λόγου καὶ πειθοῦς ἀπάντησις ἐπὶ τῆς ἀναφερομένης ὑποθέσεως.»

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 220, ἔχουσα οὕτως.

«Ἀριθ. 220. Ἀναφορὰ ἐκ Πατρῶν, ἀπὸ 8 Αὐγούστου ε. ε, δέκα ἐξ πολιτῶν, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι, ἀγοράσαντες ἐθνικὰ οἰκόπεδα κατὰ τὴν παραλίαν τῆς πόλεως, καὶ ἀνεγείραντες ἐπ' αὐτῶν ὄχι εὐκαταφρονήτους οἰκοδομὰς καὶ καταστήματα ἐμπορικά, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸ δημόσιον τὸ τίμημα· ὥστε μετὰ παρέλευσιν τοσούτου χρόνου ἡ ὑπερτίμησις τὴν ὁποίαν ἔλαβον διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐπεβάρυνεν αὐτοὺς ἐπὶ πολύ, καὶ, ἤδη μὴ ὄντων εἰς κατάσασιν νὰ πληρώσωσι, διετάχθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὁ ἀναπλειστηριασμὸς αὐτῶν κατὰ τὰς 9, 10, 11 καὶ 12 τοῦ ἀμέσως ἀρξαμένου Σεπτεμβρίου μηνός· διὸ παρακαλοῦν τὴν βουλὴν νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰς εὐχάς της, περὶ τῆς ἀναβολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ, καὶ νὰ ὑπαχθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὰ περὶ καθυστερούντων ἐπιεικῆ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως.»

Συνιστώσης δὲ ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησάν τινες ὅτι αἱ τοιαῦται ἀγοραὶ γίνονται ἐπὶ τῇ βάσει νόμου, ὅστις δὲν δύναται νὰ παραβιασθῇ· ὅτι, ἂν καὶ ὁ περὶ καθυστερούντων νόμος δὲν κατηρτίσθη ἔτι, δὲν ὑπάγονται ὅμως οἱ ἀναφερόμενοι οὐδ' εἰς αὐτόν· ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνιστῶνται εἰς τὴν ἐπιείκειαν τῆς Κυβερνήσεως αἰτήσεις, μὴ δυνάμεναι νὰ λάβωσιν ὑποδοχήν· καὶ ὅτι, κωλύοντος τοῦτο τοῦ νόμου, οὐδ' ἁπλῆ παραπομπὴ τῆς ἀναφορᾶς πρέπει νὰ γίνῃ, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο οὐ σμικρὰν ἔχει σημασίαν.

Ἀντεῖπον ἄλλοι ὅτι, ἀφ' οὗ ποτὲ ἀναφορὰ πολιτῶν δὲν ἀπεῤῥίφθη ἐκ μέρους τοῦ σώματος, δύναται νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς καὶ ἡ προκειμένη· ὅτι, ἂν δὲν ἦναι δικαία ἡ αἴτησις τῶν δι' αὐτῆς ἀναφερομένων, πιθανὸν ὅμως νὰ χορηγήσῃ αὐτοῖς ἡ Κυβέρνησις μίαν τινὰ προθεσμίαν· ὅτι, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ἔτι ὁ περὶ καθυστερούντων χρεῶν νόμος, ἀλλ' ἐψηφίσθη ὁπωσδήποτε παρὰ τῆς βουλῆς· καὶ ὅτι, μόνον ἵνα φανῇ συνεπὴς κατὰ ταῦτο, πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά.

Ἀναγνωσθείσης δ' αἰτήσεως τινῶν τῆς ἀναφορᾶς, παρετήρησέ τις ὅτι τὸ χρέος τῶν πολιτῶν τούτων εἶναι διάφορον τοῦ περὶ καθυστερούντων χρεῶν νόμου, καθ' ὅσον ταῦτα μὲν πηγάζουσιν ἐξ ἐνοικιάσεων, ἐκεῖνο δὲ ἐξ ἀγορᾶς οἰκοπέδων· δὲν δύνανται δὲ διὰ τοῦτο νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν περὶ καθυστερούντων χρεῶν νόμον, καὶ ὑπάγονται εἰς ἕτερον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποίου

ἠγόρασαν τὰ οἰκόπεδα· καὶ ὅτι, ἐν ᾧ ταῦτα δίδονται οἱονεὶ ὑποθήκη, συνάμα ηὔξησεν εἰς Πάτρας ἐπὶ πολὺ ἡ ἀξία των καὶ ὠφελοῦνται οἱ ἀγοράσαντες.

Μετά τινα ἀπαντήσαντα, ὅτι εἰς τὸ παρὰ τῆς βουλῆς ψηφισθὲν περὶ προικοδοτήσεως προβούλευμα γίνεταί που λόγος καὶ περὶ τῶν τοιούτου εἴδους χρεῶν. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι, ἐκτεθέντες εἰς τὴν βουλὴν οἱ ἀναφερόμενοι ὅτι καταδιώκονται, ζητοῦσιν ἀναστολὴν τοῦ κατ' αὐτῶν πλειστηριασμοῦ καὶ ἐπιεικῆ τινα ἄλλα μέτρα· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν εἶναι ἡ βουλὴ ἁρμοδία νὰ ἐπιβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, δὲν πρέπει ὅμως καὶ νὰ μὴ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ, διότι καὶ ἀναστολὴ πλειστηριασμῶν καὶ ἄλλαι χορηγοῦνται πολλάκις εὐκολίαι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις πεισθῇ ὅτι καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ἐξασφαλίζεται καὶ ὁ πολίτης δύναται νὰ μὴν ὑποστῇ βλάβην. Οὕτως ἄρα, ἂν οἱ ἀναφερόμενοι ἴσχυον νὰ ἐξοφλήσωσι μικρὸν μέρος, ἤθελον λησθῇ ἐπιεικῆ τινα μέτρα· τὸ ν' ἀπορρίψῃ ὅμως ἡ βουλὴ τὴν ἀναφορὰν των σημαίνει, ὅτι ἀρνεῖται αὐτὴ τὸ μέτρον τῶν ἀναστολῶν, ὅπερ ἡ Κυβέρνησις καθ' ἑκάστην λαμβάνει. Δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο συνίστησι νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά.

Μετά τινας ἐπενεγκόντας ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ὅρος εἰς τὰς παρὰ τῆς βουλῆς διευθύνσεις τε καὶ συστάσεις, ἵνα καὶ ἀξιοπρεπεῖς φαίνωνται καὶ τελεσφόροι ἀποβαίνωσιν ὑπὲρ τοῦ πολίτου· καὶ ἄλλον παρατηρήσαντα ὅτι διὰ τῆς συζάσεως τοιούτων ἀναφορῶν ἐνισχύονται αἱ καθυστερήσεις, ἐκ δὲ τῆς ἐλπίδος πρότερον τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου ἀνερύη ἡ πληθὺς τοσούτων ὀφειλετῶν· ὅτι τὸ δημόσιον, οὗ σμικρὰς ἔχον ὑποχρεώσεις, ἄπορον εἶναι πῶς θέλει ἐκπληρώσει αὐτὰς, ὅταν δὲν εἰσπράττῃ συνάμα· καὶ ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τῆς βουλῆς τὰ ἀρχεῖα, καθ' ὅσον οἱ ἀναφερόμενοι εἶναι ἀγοραῖοι οἰκοπέδων. Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι, ὁσάκις ἡ βουλὴ διευθύνει ἀναφορὰς εἰς τὰ ὑπουργεῖα, ὑποτίθεται ὅτι ἐμελέτησε τὸ περιεχόμενον τούτων, καὶ ὅ,τι ἂν γράψῃ σημαίνει ὅτι καὶ τὸ ἀναγνωρίζει· παρατηρεῖ δ' ὅτι δὲν δύνανται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναστέλλῃ πλειστηριασμοὺς, ἀπατίσεις χρεῶν κλπ., ἀλλ' ἐὰν, ὡς ἐρρέθη, ἐνεργῇ τοιαῦτα, δύναται μὲν νὰ τὰ ἐνεργῇ οἰκοθεν, ἀλλ' ἡ βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ λόγον. Ἐκ τῆς τοιαύτης ὅμως ἀναφορῶν διευθύνσεως δύναται, λαμβάνουσα τὸ ἐνδόσιμον, νὰ κάμῃ πολλὰς ἡ Κυβέρνησις ὑπὲρ τῶν φίλων της παραχωρήσεις, καὶ, ἀναστέλλουσα πλῆθος πλειστηριασμῶν, νὰ εἴπῃ αὔριον ὅτι ἡ βουλὴ τῇ ἐπέτρεψε τοῦτο· ἂν δ' ἐξετάσῃ τις τί γίνεται

εἰς Εὐρώπην, θέλει ἴδει ὅτι, ἐκ χιλιάδων ἀναφορῶν διδομένων εἰς τὰς βουλάς, μόλις ἐλάχιστον μέρος διευθύνεται· καὶ ἐνταῦθα διευθύνουσα ἡ βουλὴ τὴν ἀναφορὰν σημαίνει, ὅτι συνίστησι ταύτην, ἐν ᾧ δὲν ἐξαιτεῖται πράγματα δυνατά. Δὲν θέλουσι λοιπὸν βλαβῆ οἱ ἀναφερόμενοι ἂν δὲν διευθυνθῆ, καθ' ὅσον καὶ ὁ καιρὸς τῆς αἰτήσεώς των παρῆλθεν· ἂν ὅμως πρέπῃ νὰ γίνῃ τις ὑπὲρ αὐτῶν εὐκολία, δύναται διὰ νόμου νὰ γίνῃ, καὶ οὐχὶ δι' αὐθαιρέτου θελήσεως δύω ὑπουργῶν.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ βουλὴ ἐξ ἀρχῆς ἐχάραξεν ὡς πρὸς τὰς τοιαύτας αἰτήσεις ἕνα δρόμον ἠθικόν, φιλάστοργον· ἐθεωρήθη μήτηρ τῶν εἰς αὐτὴν ἀποτεινομένων, καὶ ἔδειξε συγκίνησιν εἰς τοὺς κλαυθμοὺς τῶν υἱῶν της· ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν διεύθυνε πάντοτε τὰς ἀναφορὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, χωρὶς νὰ ἐκδιάσῃ αὐτὸ εἰς ἄδικα ἔργα. Δὲν ἐξετάζει δὲ τί γίνεται εἰς Εὐρώπην, διότι ἄλλαι αἱ ἕξεις, ὁ ὀργανισμὸς καὶ τὰ ἤθη ἐκείνης· λέγει μόνον ὅτι ἡ πρόφασις αὐτὴ τῶν χρεῶν ἀνεστάτωσε καὶ σπαράττει τὰς ἐπαρχίας· ἕκαστος ταμίας ἔχει ἕκτακτόν τι ἀπόσπασμα στρατιωτῶν, καὶ λῃστρικῶς μεταχειρίζεται τούτους κατὰ τῶν πολιτῶν. Διότι δὲ δὲν διευθύνονται τὰ πράγματα καταλλήλως καὶ πταίομεν ἡμεῖς; διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταστρέφωμεν τοὺς πολίτας; Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἡ βουλὴ αὐτὴ, ἀπορρίπτουσα ἤδη μίαν ἀναφορὰν, πρέπει νὰ κλείσῃ τὰς θύρας εἰς τὰ τέκνα της; εἰς πολίτας; Ὄχι· θέλει πράξει οὕτως ἐναντίον τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν αἰσθημάτων της· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ διευθυνθῆ κατὰ τὸ σύνηθες ἡ ἀναφορά.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ διευθυνθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 220 ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. »

Προτεθείσης δὲ καὶ τῆς ἑφεξῆς ὑπ' ἀριθ. 221.

« Ἀριθ. 221. Ἀναφορὰ ἐκ Πετσῶν, ἀπὸ 12 Αὐγούστου ε.ε, ἐκ μέρους τεσσαράκοντα πολιτῶν, δι' ἧς, ἐκθέτοντες τὴν ἐνδεᾗ κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται διάφοροι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἰκογένειαι ἀγωνιστῶν, αἵτινες, ἐν ᾧ συνεισέφερον εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ πλοῖα καὶ χρήματα καὶ τόσας ἄλλας θυσίας γνωστὰς εἰς τὸ ἔθνος, δὲν ἐλήφθησαν ποσῶς ὑπ' ὄψιν μέχρι σήμερον, ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις ἐπῆλθεν εἰς τὸ μέτρον τῶν διὰ τοιαῦτα αἴτια καὶ δικαιώματα γινομένων βοηθημάτων, κατ' ἐξαίρεσιν μόνον δεδομένων καὶ ἄνευ τῆς προσηκούσης διακρίσεως. Διὸ καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ συστήσῃ γενῶς ἡ βουλὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ληφθῆ πλέον ὁριστικόν τι μέτρον περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τῶν συνεισφορῶν τούτων πηγαζόντων χρεῶν, σύμφωνα μὲ τὰ προαποφασισθέντα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐθνοσυνελεύσεων καὶ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνεγνώσθη προτάσει τινῶν τὸ αὐτόγραφον τῆς ἀναφορᾶς, μεθ' ὃ παρετήρησέ τις, ὅτι τὰ δίκαια τῶν ἀναφερομένων στηρίζονται εἰς ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος, τὸ 105· καὶ ὅμως ἐξ ἤδη παρῆλθον ἐνιαυτοὶ, καὶ ἐλαχίστη δὲν ἐλήφθη ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια. Φρονεῖ λοιπὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ περὶ τούτου ὑπόμνησίς τις, εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα πληροφορήσῃ τὸ σῶμα ποία τις ἐλήφθη φροντὶς περὶ τοῦ ἄρθρου, καὶ ἂν ἐγείνεν ἡ μέλλῃ νὰ γίνῃ τι· ἐφ' ᾧ προτείνει νὰ ἀναβληθῆ ἡ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἀπόφανσις, ἕως ἂν λάβωμεν τὰς πληροφορίας καὶ εἰδικῶς συζητήσωμεν τὰ περὶ τούτου. Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἀσπάζεται μὲν τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, τοῦ νὰ γίνῃ εἰδικὴ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις· ἀλλ' ἀσχέτως ταύτης πρέπει νὰ συστηθῆ στενῶς ἡ ἀναφορὰ, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ γνωστοποιηθῆ εἰς τὸ Σῶμα τὸ ἀποτέλεσμα, καθ' ὅσον ἡ αἴτησις εἶχε γίνει πρὶν ἢ αἰχμαλωτισθῶσιν ἀρτίως τὰ πλοῖα τῶν ἀνδρείων Πετσιωτῶν καὶ Ὑδραίων, ὡς νὰ ἐπέπρωτο νέας νὰ προσφέρωσι πάλιν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσίας.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 221 νὰ συστηθῆ στενῶς εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν αὐτῇ λόγων, στηριζομένων εἰς τὰς ἐθνικὰς ἀπαιτήσεις, ἡ βουλὴ θεωρεῖ καθῆκον ἀναπόφευκτον τῆς Κυβερνήσεως, τὸ νὰ προέλθῃ εἰς ἓν μέτρον ὁριστικὸν περὶ τοῦ ἐνδιαλαμβανομένου ἀντικειμένου, τοσοῦτον σπουδαίου, δι' οὓς ἐν τῇ συζητήσει θέλει ἐκθέσει, προφορικῶς ὁ εἰσηγητὴς ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς λόγους. »

Ἀνεγνώσθη ὡσαύτως καὶ ἡ ἑπομένη ὑπ' ἀριθ. 222 περίληψις.

« Ἀριθ. 222. Ἀναφορὰ ἀπὸ 29 Ἰουλίου ε. ε. τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Προσκυνᾶ τοῦ δήμου Λαρύμνης τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος, δι' ἧς παραπονοῦνται ὅτι, ἐν ᾧ ὁ ἀποβιώσας Χασὰν ἀγᾶς Κούρταλης δὲν εἶχεν ἰδίαν γῆν ἐκτάσεως πλέον τῶν δύο ζευγαρίων εἰς διάφορα μέρη, πρὸ δέκα ἐτῶν ἔλαβε δεκαπλασίας ποσότητας καλλίστης ποιότητος, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποτιστικὰς, ἐπὶ τῇ βάσει ψευδῶν ταπίων καὶ μαρτυρικῶν· ἤδη πληροφοροῦνται ὅτι, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὸ ζῆν, παρεχωρήθησαν ἐπ' ὀνόματί του πολλαὶ γαῖαι καὶ δύο ὑδρόμυλοι ἀξίας πλέον

τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου των καὶ τὸν Βοσκήσιμον τόπον, ἔνθα βόσκουσι παραχειμάζοντες οἱ ἀροτῆρες βόες των, καὶ ὑπάρχουσιν ἔτι αἱ καλύβαι των. Διὸ ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν τοῦ πράγματος.»

Ἐφ' ἧς ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐφεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **222** νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ὑποβληθῶσιν ἐγκαίρως εἰς τὴν βουλὴν ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν παραχώρησιν τῶν περὶ ὧν ἡ ἀναφορὰ κτημάτων ἔγγραφα, διὰ νὰ λάβῃ ἁρμοδίως γνῶσιν αὐτῶν ἡ βουλή, ἐπιστρέφουσα ταῦτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον μετὰ ταῦτα.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **230**, ἐχούσης οὕτως·

«Ἀριθ. **230**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **11** Αὐγούζου ε. ε. τοῦ Βαρώνου Σχαμβοὶρ, ἐξαιτουμένου νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπόδοσις τῶν μισθῶν του, ἡ ἀποζημίωσις τῆς ἐν Πόρῳ ἀπολεσθείσης στρατιωτικῆς του ἀποσκευῆς καὶ ἡ ἀποστερηθεῖσα στρατιωτικὴ του σύνταξις.»

Διασάφησέ τις ὅτι ὁ ἀναφερόμενος Βαρῶνος, στερηθεὶς τῆς συντάξεώς του, ἐνήγαγε τὸ δημόσιον εἰς τὰ δικαστήρια, ἐσχάτως δὲ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξέδοτο περὶ τούτου ἀπόφασιν· ὥστε δὲν πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην τινὰ ἡ βουλή, ἀφ' οὗ τὸ ἀνώτατον τοῦτο δικαστήριον ἀπεφάνθη ἤδη· ἀλλ' ἐὰν καὶ οὕτω πρόκηται νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορά, δὲν ἀντιλέγει, ἀλλὰ συνίστησι νὰ σταλῇ πρὸς γνῶσιν τοῦ ὑπουργείου καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως «νὰ διευθυνθῇ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς βουλῆς, μὲ ἀπόσπασμα τῆς παρούσης εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.»

Ἀναγνωσθεῖσα δ' ἔπειτα καὶ ἡ ὑ." ἀριθ. **231**,

«Ἀρθρ. **231**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ **22** Αὐγούστου ε. ε, τοῦ Δρόσου Γ. Κοκκίνου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι, πρὸ δύο μηνῶν ἐνοικιάσας τὰς προσόδους τῶν χωρίων Βαριμπόπη καὶ Μάκρυσι τοῦ δήμου Μακρυκώμης τῆς φθιώτιδος, ὑπέστη ζημίαν διακοσίων κοιλῶν· διότι χεὶρ κακοῦργος ἔθεσε πῦρ εἰς τινα θημωνίαν ἐκ **2,500** δεματίων, τὸ πλεῖστον μέρος ἐξ ἐθνικῶν γαιῶν προελθόν, καὶ κατέκαυσεν αὐτά. Διὸ καὶ ἐξαιτεῖται νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἡ αἴτησίς του, πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ γίνῃ ἐλάττωσις ἀνάλογος ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐνοικίου.»

Ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν ἐξῆς γνώμην.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **231** νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως λάβῃ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **233**, ἐχούσης οὕτως.

«Ἀριθ. **233**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν, ἀπὸ **27** Αὐγούστου ε. ε, τοῦ ὑποστρατήγου **Χ.** Χρήστου, ἐξαιτουμένου τὴν πραγματοποίησιν τοῦ περὶ τῆς εἰς αὐτὸν παραχωρήσεως ἐθνικῶν γαιῶν εἰσαχθέντος νομοσχεδίου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀπονέμει εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὸ ἔθνος τὴν πλήρη εὐγνωμοσύνην του.»

Παρατηρησάντων δύω τινῶν ὅτι ἐξαιτοῦνται νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἀμφότερα τὰ νομοσχέδια, τοῦτο τε καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ὑποστρατήγου Νικήτα, ἵνα συζητηθῶσι πλέον, ἀφ' οὗ καὶ πρὸ πολλοῦ ἐγένοντο αἱ ἀπὸ μέρους αὐτῶν ἐκθέσεις καὶ εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ συζητηθῶσι· καὶ τοῦ προέδρου ἐπενεγκόντος, ὅτι ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ ποῖα τινὰ θέλει νὰ τεθῶσιν ὡς ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίου διατάξεως· ἐρωτηθεῖσα ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τήν τε ἀνωτέρω ἀναφορὰν κατὰ τὴν ἐφεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **233**, σύμφωνος οὖσα ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν περὶ τούτου ἐκφρασθεῖσαν γνώμην τῆς ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτεῖ νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς.»

Καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ὑπ' ἀριθ. **234**, ἔχουσαν οὕτως·

«Ἄρθρ. **234**. Ἀναφορὰ ἀπὸ **28** Αὐγούς, ε.ε. ἐκ Χαλκίδος τοῦ Ἰω. Δ. Βρατσάνου, ἐξαιτουμένου συνδρομὴν ἀνάλογον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ὁποίου μετέφρασεν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ συγγράμματος ἐπιγραφομένου «Θεωρία τῶν Κυβερνήσεων, ἢ, περὶ δημοσίου δικαίου.»

Κατὰ τὴν ἐξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **234** νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτὴν καὶ χορηγήσῃ τὴν ἀναγκαίαν συνδρομήν του.»

Τέλος δ' ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **235**.

«Ἀριθ. **235**. Ἀναφορὰ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπὸ **30** Αὐγούστου ε. ε. τοῦ Σ. Ι. Κασιμάτη, ἐξαιτουμένου συνδρομὴν ἀνάλογον πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ μεταφρασθείσης καὶ ὑπὸ τοῦ ὑποστρατήγου Γόρδωνος ἐκδοθείσης ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.»

Ἀνέπτυξέ τις ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶναι ἓν τῶν πλησιεστέρων τῶν εἰς Εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν ὑπαρχόντων, καὶ ἐθαυμάσθη

πανταχοῦ διά τὴν ἀξίαν του, ἀλλ' εἰσέδυσαν ἐν αὐτῷ καὶ λάθη τὴν δόξαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος ἐπισκοντίζοντα· ὅτι ὁ ἀναφερόμενος πολίτης, ἐπιληφθεὶς φιλοτίμως τῆς μεταφράσεως, θέτει ὑπ' αὐτὴν καὶ πολλὰς ἱστορικὰς σημειώσεις, δι' ὧν ἀποπλύνονται αἱ εἰς πολλὰ ἱστορικὰ πρόσωπα προστριβόμεναι κηλίδες· καὶ ὅτι ἔθνωφελὲς ἔργον ἦτον νὰ συστηθῇ στενῶς ἡ ἀναφορὰ, ἵνα δοθῇ συνδρομή τις εἰς τὸν μεταφραστήν, καθ' ὅσον ἐκδοὶς τὰ πρῶτα τοῦ συγγράμματος φύλλα ἐζημιώθη.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπ' αὐτῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. **235** νὰ διευθυνθῇ ἐπίσης πρὸς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον, διὰ τὸ τέλος τοῦ νὰ γένῃ ἡ δυνατὴ πρὸς τὸ ἔργον συνδρομή. »

Μετὰ τοῦτο, ἀποσυρομένων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν, ἐπανέλαβέ τις ὅτι ἐξαιτεῖται τὴν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἐγγραφὴν τῶν νομοσχεδίων τοῦ τε ὑποστρατήγου Νικήτα καὶ τοῦ ὑποστρατήγου Χ. Χρήστου· ὁ δὲ πρόεδρος, ἀπαντήσας ὅτι αὔριον θέλει ἀποφασίσει περὶ τούτων τὸ σῶμα, καὶ ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν λειπομένων ἀναφορῶν, διέλυσε περὶ τὰς **2** Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'.

Τῆς 18 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προκειμένης ἔπειτα τῆς περὶ τοῦ Κ. Α. Κρεστενίτου εἰδικῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἠρώτησέ τις τὸν πρόεδρον α') διὰ τί ἐγένετο εἰδικὴ περὶ τούτου ἔκθεσις καὶ β') διὰ τί δὲν διενεμήθη ἀπὸ τῆς χθὲς εἰς τὸ Σῶμα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι πέρυσιν ἔτι, ὁρισθέντος νὰ συνταχθῇ εἰδικὴ ἔκθεσις, ἐξετυπώθη οὕτω παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ προεδρεύου· ἤδη δὲ προκληθεὶς ὑπό τινος τῶν Κ. βουλευτῶν, ἀνεμνήσθη ταύτης, ἐρ' ᾧ καὶ τὴν διένειμεν εἰς τὸ σῶμα. Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι κακῶς ἤρξατο χθὲς ἡ βουλὴ τῆς ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου π. ε. ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, ἐπειδὴ πρὸ ταύτης ὑπάρχει ἑτέρα τις, ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς χρονολογουμένη, ἧς αὐτὸς ὑπῆρξεν εἰσηγητής· τῆς δ' ἐκθέσεως ταύτης ἐξαιτεῖται ἤδη τὴν συζήτησιν.

Ἐνστάντος δ' ἄλλου ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται ἢ νὰ ἀπολουθήσῃ τὴν χαραχθεῖσαν ἅπαξ σειράν, μετὰ δὲ τὸ τέλος δύναται νὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἐπὶ τῆς παραλειφθείσης ἐκθέσεως· ἐγένετο δεκτὴ ἡ τοιαύτη γνώμη.

Ἀνέπτυξέ τις ὅτι, κατά τινα συμφωνίαν μεταξὺ δημοσίου καὶ Ποστολάκα, εἶχε παραχωρήσει οὗτος εἰς τὸ δημόσιον βιβλιοθήκην τινὰ ἐπ ἀνταλλαγῇ γαιῶν τῆς Ἁγίας Φιλοθέης· ὅτι τὸ **1846**, μαθοῦσα ἡ βουλὴ τοῦτο, καὶ λόγον ἐποίησεν οὐ σμικρὸν καὶ τὴν παραχώρησιν τῶν γαιῶν ἀνέστειλεν, ἐρ' ᾧ μάλιστα ὁ τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς προέτεινεν εἰς τὸν Ποστολάκαν νὰ λάβῃ ἀντὶ γαιῶν χρήματα· ὅτι σήμερον αὐθις πληροφορεῖται, ὅτι ἐκδίδεται ἐπ ὀνόματι τοῦ ῥηθέντος παραχωρητήριον **2,000** στρεμμάτων, πρὸς ἐξόρλησιν δωδεκασχιλίων μάλις δραχ. ἃς ἀξιοῖ ἔτι· καὶ ὅτι κατεπείγει ν' ἀνασταλῇ τοῦτο, καθ ἃ ἡ βουλὴ εἶχεν ἀποφασίσει.

Μετ' ἄλλον τινὰ παρατηρήσαντα ὅτι πέρυσι, γενομένου λόγου συνεπείᾳ ἀναφορᾶς τινος τοῦ Ποστολάκα, ἡ βουλὴ ἐκήρυξεν ἑαυτὴν ἀναρμοδιον, ἀποφηναμένη ὅτι δύναται νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὰ δικαστήρια. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι, διὰ τὴν πώλησιν ὀλίγων τινῶν τοῦ Ποστολάκα βιβλίων, εἶχε μὲν ἐκδοθῇ τὸ **1838** διάταγμα ὁρίζον νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν ἀκαλλιέργητοι γαῖαι· ἀλλ αὐτὸς πολλὰ, φαίνεται, ἐνεργήσας, οὐ μόνον ἐλαβε καλλιεργημένας ἐκ τῶν γαιῶν τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, ἀλλὰ καὶ ἐλαιόδενδρα, καὶ κήπους καὶ ὕδωρ κατέκτησε περὶ τὰ Πατήσια, ὥστε ἀναβαίνουσι πάντα εἰς **100,000** δραχ. ἐνῷ μόλις ἡ τῆς βιβλιοθήκης ἀξία φθάνει εἰς **15,000**.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι διὰ τὴν βιβλιοθήκην ταύτην εἶχε δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ποστολάκαν, νὰ λάβῃ ποσόν τι μέγα διὰ γραμματίων ὑπ' ἀνταλλαγῇ γαιῶν· ἐπίσης δὲ τοιαῦτα γραμμάτια εἶχον ἐκδοθῇ καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γροπίου διά τινα κατὰ τὸν Πειραιᾶ γήπεδά του. Ἐπειδὴ ὅμως, δυνάμει μέρους τῶν γραμ-

ματίων τούτων, λέων τις ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ δισχίλια στρέμματα γαιῶν εἰς τὰς Πάτρας, ἡ βουλὴ πληροφορηθεῖσα ἐμπόδισε τοῦτο, καθ' ὅσον μόνον δυνάμει φαλαγγιτικῶν καὶ προικοδοτικῶν γραμματίων ἠδύνατο νὰ ἀνταλλαγῶσιν ἐθνικαὶ γαῖαι· οὕτω δὲ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀναστείλασα καὶ τὴν εἰς τὸν Ποστολάκαν παραχώρησιν τοιούτων γαιῶν, εἶχεν εἴπει πρὸς τοῦτον ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐμφαίνει χαρακτῆρα ζητήματος, ἐφ' οὗ πρέπει νὰ σκεφθῇ πλειότερον ἡ βουλή. Ἀλλ' οὗτος, προσφυγὼν ἔπειτα εἰς τὰ δικαστήρια, ἔλαβεν ἀπόφασιν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποφαινομένην, διὰ ἣν δύναται πλέον νὰ ἐναντιωθῇ ἡ βουλή. Δὲν μένει λοιπὸν εἰμὴ νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη, ἂν ἔλαβεν ἀκαλλιεργήτους ἢ καλλιεργημένας γαίας· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ σταλῶσι τὰ πρακτικὰ αὐθημερὸν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα δώσῃ περὶ τούτων πληροφορίας, καὶ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους δι' οὓς ἀποζημιοῦται δι' 100,000 δραχμῶν ὁ ῥηθεὶς Ποστολάκας.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι συμφωνεῖ μὲν εἰς τὰ προεκτεθέντα, ἀλλ' ἡ βιβλιοθήκη εἶναι πολλῷ μείζονος ἢ ἐρρέθη ἀξίας· παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, μετὰ τὰ περὶ Λέοντος ἀποφασισθέντα, τῷ ὄντι εἶχε ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τῷ 1846 ἡ ὑπόθεσις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ποστολάκα, καὶ ἐξ αὐτῆς ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἐὰν μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν ὑφίσταται ἡ ἔκδοσις γραμματίων τοιούτων, ἐκτὸς τῶν ἐπ' ἀνταλλαγῇ φθαρτῶν κτημάτων ἐκδεδομένων. Καὶ οἱ μὲν ἀπεφήναντο τότε, ὅτι τὰ γραμμάτια ταῦτα πλήρη ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου, ὡς πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐκδοθέντα· οἱ δὲ, ὅτι, ἀφ' οὗ πᾶσα συμφωνία ἐκλείσθη καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ ἔλαβε χώραν, καλὸν ἦτον ἀντὶ γαιῶν νὰ λάβῃ χρήματα ὁ πολίτης. Ἀλλ' ἡ μὲν βουλὴ ἀρκεσθεῖσα δὲν προέβη πλειότερον, οὗτος δὲ, ἀναλαβὼν ἔπειτα τὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἠρώτησεν ἄνδρας νομομαθεῖς περὶ τῆς ἰσχύος ἢ μὴ τῶν γραμματίων τούτων· ἐπειδὴ δὲ πάντες οὗτοι ἀπεφήναντο ὅτι ἔχουσι πλήρη τὴν ἰσχύν, καὶ ἐν περιπτώσει δίκης θέλει καταδικασθῇ τὸ δημόσιον, ἀπέφυγεν εὐσχήμως τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Ποστολάκα, καθ' ὅσον καὶ λόγος εἶχε γίνει ἐνώπιον τῆς βουλῆς, καὶ σκανδαλώδες ἦτον τὸ θέμα. Ἀλλ' ἀφ' οὗ καταφυγὼν οὗτος εἰς τὰ δικαστήρια ἐδικαιώθη ἤδη καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἔπεται ὅτι, ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον ὑποχωρῇ, διαζεται διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν, καὶ δὲν μένει ἢ νὰ προσέξῃ ὅσον ἐνεστιν ὅπως τηρηθῶσι κἂν οἱ τῶν συμφωνιῶν ὅροι· ἀλλὰ καὶ οὕτω δύνανται νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι, ἐφ' ᾧ συνίστησι νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη, ὡς μὴ ἐπικυρουμένων τῶν πρακτικῶν εἰμὴ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, νὰ διακοινώσῃ τὸ προεδρεῖον αὐθημερὸν πρὸς τὸν ὑπουργὸν, νὰ μὴ δώσῃ πέρας εἰς τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀναστηλῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, ἕως ἂν ληφθῶσιν αἱ περὶ τούτου πληροφορίαι.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 236, ἔχουσα οὕτως·

« Ἀριθ. 236. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς χήρας Ζαφείρως Σωφρονίου Μουμουτσοπούλου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται χάριν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἀγωνισθέντος συζύγου της, ὡς ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ πιστοποιητικῷ ἐξάγεται, τὴν προίκισιν τῶν ἐν ὥρᾳ γάμου εὑρισκομένων δύω θυγατέρων της καὶ ἀνάλογον δι' αὐτὴν σύνταξιν. »

Ἥτις καὶ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἐξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 236 νὰ συγκληθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ συντάξεως καταλόγου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἀτομικῶς τὴν ἀναφερομένην, νὰ ληφθῇ δὲ καὶ περὶ τῶν ὀρφανῶν θυγατέρων της ὁμοία πρόνοια, ὁποία ἐλήφθη περὶ τῶν θυγατέρων καὶ ἄλλων μαρτύρων τῆς πατρίδος. »

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς μετ' αὐτὴν 237·

« Ἀριθ. 237. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1849 ἐκ Καρδαμυλίου, τῆς χήρας Γεώργενας Μουρτσίνενας, ἐκτιθείσης τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνας τῆς οἰκογενείας τῶν Μουρτσίνων, καὶ ἐξαιτουμένης σύνταξίν τινα, πρὸς διατροφὴν αὐτῆς τε καὶ τῆς ἀνηλίκου θυγατρός της. »

Παρετήρησέ τις ὅτι εἰς τὰς γινομένας συστάσεις πρέπει νὰ τίθεται καὶ ὁ ὅρος « ἂν ἦναι ἀληθῆ τὰ λεγόμενα· » ἄλλου δέ τινος ἐπενεγκόντος ὅτι, μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκογένειαν τῶν Μουρτσίνων δὲν δύναται νὰ τεθῇ τοιαύτη τις ἔκφρασις· προσέθηκεν ἄλλος ὅτι περιττὰς θεωρεῖ τὰς τοιαύτας συστάσεις, ἀφ' οὗ πρόκειται ἤδη νὰ ἐκδοθῇ ὁ περὶ συνταξίμων νόμος.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὴ καὶ αὕτη δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἑπομένην γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 237 νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὁ ἀοίδημος Μούρτσινος ἦτον εἷς τῶν ἐνδόξων πρωταγωνιστῶν, καὶ ὅτι ἡ ἀναφερομένη οἰκογένεια ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν διασήμων οἰκογενειῶν τῶν πρωταγωνιστῶν τοῦ ἔθνους· ὅτι διὰ μὲν τὴν χήραν νὰ προσδιορισθῇ

ἀνάλογος μὲ τὴν τάξιν της σύνταξις, διὰ δὲ τὴν ὀρφανήν της κόρην νὰ ληφθῇ πρόνοια νὰ ἐκπαιδευθῇ δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου, ἐπιφυλαττομένου τοῦ καιροῦ τῆς προικοδοτήσεώς της. »

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **238**.

«Ἀριθ. **238**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς χήρας Φυλακτῆς Δήμου Ἀργυροκαστρίτου, ἐκτιθείσης τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ ἐξαιτουμένης ἵνα τῇ χορηγηθῇ ἡ πρὸ πολλοῦ διακοπεῖσα σύνταξίς της, ὅπως δυνηθῇ νὰ διαθρέψῃ τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν της. »

Παρητηρηθέντος ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ μόνον καὶ αὕτη, οὐχὶ δὲ νὰ μεταβιβασθῇ, κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀναφερομένης ἡ σύνταξις τοῦ συζύγου της, καθ' ὅσον δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο· ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ἐπίσης ὑπ' ὄψιν. »

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **239**·

« Ἀριθ. **239**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 11 Σεπτεμβρ. **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Γεωργίου Βούτα λοχαγοῦ τῆς Β. φάλαγγος, δι' ἧς ἐκτιθῆται τὰς πολυειδεῖς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν ἐσχάτην πενίαν εἰς ἣν εὑρίσκεται, καὶ ἐξαιτεῖται πρὸς θεραπείαν ὅλων τούτων ἀνάλογον σύνταξιν, ἴσην μὲ τὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλοχίου τῆς Β. φάλαγγος ἀνήκουσαν μισθοδοσίαν, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς κατὰ τὸ **1836** συσταθείσης στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς. »

Ἐπέρρεπέ τις ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ἀναφερόμενος λέγει ὅτι ἔλαβε βαθμὸν λοχαγοῦ, ἕπεται ὅτι ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς ἀναιρεῖται ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναφορᾶς τοῦ πολίτου, καθ' ὅσον ἔλαβε, φαίνεται, τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ του καὶ ἀτόπως ζητεῖ ἤδη σύνταξιν· ἐφ' ᾧ προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀναφορᾶς.

Ἐναντίος δ' ἄλλου ὅτι δύναται νὰ συστηθῇ ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον » ὡς μὴ στηριζομένης εἰς νόμον τινὰ τῆς αἰτήσεώς του.

Ὡσαύτως ἀνεγνώσθησαν καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. **240** καὶ **241**·

« Ἀριθ. **240**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 9 Αὐγούστου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Βασιλείου Γεωργίου, δι' ἧς, ἐκθέτων τὰς πολυαρίθμους κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται τὴν αὔξησιν τῆς ἀνεπαρκοῦς ὀκτωκαιδεκαδράχμου συντάξεώς του, ὅπως δυνηθῇ νὰ διατηρήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς πολυαρίθμου οἰκογενείας του, τὰς

ὁποίας ἄλλως ἀμηχανεῖ νὰ θεραπεύσῃ, καθὼ γεγηρακὼς καὶ βεβλαμμένος τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἀριθ. **241**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Πέτρου Ἀγγέλου, δι' ἧς οὗτος ἐκθέτει τὰς ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον αὐτῶν σύνταξιν πρὸς διατροφήν του. »

Αἵτινες ἐγένοντο δεκταὶ δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὴν ἀκόλουθον γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν **240** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ὅπως δοθῇ αὐτῷ πρόχειρος χρηματικὴ περίθαλψις ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, νὰ ληφθῇ δὲ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν **241** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων. »

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **242**·

«Ἀριθ. **242**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 25 Αὐγούστου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς ἐξ Ὕδρας Κυριακῆς Ν. Βότση, δι' ἧς, ἐκθέτουσα τὰς κατὰ θάλασσαν ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα βοήθειαν, ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐν ὥρᾳ γάμου εὑρισκομένην θυγατέρα της καὶ περιθάλψῃ τὰ λοιπὰ ἑπτὰ τέκνα της. »

Ἐπρότεινέ τις νὰ κολασθῇ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς σύστασις διὰ τῶν λέξεων « ἂν δὲν ἐλήφθη ὁροντὶς » ἐννοουμένου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ ὅρου καὶ δι' ὅσας εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται.

Οὕτω δ' ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης καὶ τῶν λεχθέντων ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

«Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν **242** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ χορηγήσῃ τῇ ἀναφερομένῃ ἀνάλογον βοήθειαν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρός της, ἂν δὲν ἐλήφθη ὁροντίς. »

Μεθ' ἣν ἀναγνωσθεῖσα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. **243**.

«Ἀριθ. **243**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 15 Σεπτεμβρ. **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Γεωργίου Κ. Ἀράπη, δι' ἧς οὗτος ἐκθέτει τὰς διαφόρους ὑπὲρ πατρίδος ἐκδουλεύσεις του καὶ ἐξαιτεῖται, ἵνα τῷ χορηγηθῇ βοήθειά τις πρὸς θεραπείαν τῆς μαστιζούσης αὐτὸν πενίας. »

Ἐνεκρίθη ὡσαύτως δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνώμην μὲν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀφαιρέσει τῶν λέξεων « ἣν ἐξαιτεῖται ὁ ἀναφερόμενος· » ἔχει δ' οὕτως.

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **243** νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονο-

μικῶν, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων καὶ ἐπενεχθῇ ἡ θεραπεία.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **244** περιλήψεως.

«Ἀριθ. **244**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Ἀθανασίου **Πασταρδέλη**, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ διατάξῃ ἡ βουλὴ τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του, ὡς καφφεπώλου, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν μεγάλων καφφενείων.»

Ἀνθ' ἧς αἰτήσει τινῶν ἀνεγνώσθη ὁλόκληρος ἡ ἀναφορά· παρετήρησε δέ τις ὅτι δὲν πρέπει μία τις διάταξις νὰ ἦναι μὲν προνομιοῦχος διά τινας, νὰ καταδικάζῃ δὲ ἄλλους· ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου εἶναι καθιερωμένη, καὶ δὲν ὑπάρχει ἴσως διάταξις ἐπιτρέπουσα εἰς τὴν ἀστυνομίαν νὰ ἐκδίδῃ τοιαύτας κατ' αὐτοῦ διαταγάς· καὶ ὅτι ἡ μὲν ἀναφορὰ πρέπει νὰ διευθυνθῇ, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ἐπενεχθῇ θεραπεία, ὁ δ' ἀστυνόμος νὰ ἦναι προσεκτικώτερος εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένας διαταγάς.

Μετά τινα προσθέντα ὅτι ὑπάρχει μὲν τοιαύτη διάταξις, ἐπιτρέπουσα τοιαῦτα εἰς τὴν ἀστυνομίαν μέτρα, ἀλλ' ἀφορᾷ μόνον τὰ εἰς τὰ ἀπόκεντρα τῆς πόλεως κείμενα καφφενεῖα, οὐχὶ δὲ τοῦτο, ὅπερ, κείμενον ἀπέναντι τοῦ Κ. Τσαβέλλα, εἶχεν ἄνωθεν καὶ τὸ κατάστημα τῆς ἀστυνομίας. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἐκ μὲν τοῦ ἀστυνομικοῦ νόμου ὁρίζονται αἱ ὧραι, καθ' ἃς αἱ δημόσιοι λέσχαι πρέπει νὰ ἀνοίγωσιν, ὑπὸ δὲ τοῦ ποινικοῦ ἐπιτρέπονται ἄλλα μέτρα, ὅταν ἐγερθῶσι παράπονα, ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ καταστήματι συμβαίνουσι θόρυβοι καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ ληφθῶσι πληροφορίαι δυνάμει τίνος ὅρου ἐνήργησεν ἡ ἀστυνομία.

Ἐπὶ τούτοις ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐρεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἡ ὑπ' ἀριθ. **244** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως δώσῃ ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν βουλὴν πληροφορίας.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **245**·

«Ἀριθ. **245**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Δ. Σαρδέλη ἐκτιθέντος τὰ διατρέξαντα μεταξὺ τοῦ ἀδελφοῦ του Χρήστου Σαρδέλη καὶ τῆς Εὐφροσύνης Κ. Γαλάτη, καὶ ἐπικαλουμένου τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς.»

Οἱ μὲν ἐπρότειναν νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα, α) διότι ὁ γάμος τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐτελέσθη ἤδη, χορηγηθείσης τῆς διὰ διατάγματος ἀπαιτουμένης ἀδείας, καὶ β) διότι οὐ μόνον

ἀντὶ τοῦ Χρ. Σαρδέλη ἀναφέρεται ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἄνευ ἐπιτροπικοῦ τινος, ἀλλὰ καὶ διότι, δικαστικῆς οὔσης τῆς ὑποθέσεως, ἡ βουλὴ δὲν εἶναι ἁρμοδία· μόνον δ' ἐὰν ἔβλεπεν ὁ πολίτης ὅτι ἡ ὑπόθεσίς του δὲν διεξάγεται παρὰ τῆς νομίμου ἀρχῆς, ἠδύνατο νὰ ὑποβάλῃ τοῦτο εἰς τὴν βουλήν. Ἀλλ' ἀντέκρουσαν ἄλλοι α) ὅτι γράφων ὁ ἀναφερόμενος ἐκτίθησι καὶ περιστάσεις προσωπικῶς αὐτὸν ἀφορώσας, καὶ β) ὅτι τὸ μὲν ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰς βουλὰς εἶναι δικαίωμα συνταγματικὸν, τὸ δὲ νὰ ὁρισθῶσιν αἱ περιστάσεις τοῦ δικαιώματος τούτου εἶναι ἔργον νομοθεσίας· ὥστε πᾶσα ἐν γένει ἀναφορὰ, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι λοίδορος, εἶναι δεκτὴ ἀπέναντι τῶν βουλῶν.

Ἐπὶ τούτοις, ἀναγνωσθείσης τῆς ἀναφορᾶς, μετά τινα συζήτησιν, καθ' ἣν οἱ μὲν διϊσχυρίζοντο ὅτι πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, οἱ δὲ ν' ἀπορριφθῇ ὅλως, καὶ ἄλλοι ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ προτεινομένη ἐπισημείωσις τῆς ἐπιτροπῆς· ἀνέπτυξέ τις ὅτι, τοσαύτας φέρουσα ἡ βουλὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρατηρήσεις, περιστέλλει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀναφέρεσθαι ποικίλους θέτουσα ὅρους, ἐν ᾧ διὰ πᾶσαν περίστασιν πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρηται ὁ πολίτης· ὅτι, ἂν ἄλλως ὑπάρχωσι νόμοι, πολλάκις ὅμως οἱ νόμοι οὗτοι ἢ παραβαίνονται ἢ κακῶς ἐφαρμόζονται, ἐφ' ᾧ καὶ λέγει ἐνταῦθα ἡ ἀναφορὰ τοῦ πολίτου ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐτηρήθη καὶ μέτρα ἐλήφθησαν ἔκτακτα ἐκ μέρους τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας· καὶ ὅτι μὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐνεργεῖται ὁ νόμος, ὀφείλει ἡ βουλὴ νὰ διευθύνῃ τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τούτοις, διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, ἡ βουλὴ ἠρωτήθη ἐπὶ τῆς ἀπωτέρας τῶν γνωμῶν, ἤτοι, ἂν παραδέχηται νὰ μὴ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἀλλὰ μὴ παραδεξαμένη ταύτην καὶ ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τῆς δευτέρας, ἤτοι, ἂν παραδέχηται νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην δι' ἀναστάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. **246**·

«Ἀριθ. **246**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 9/21 Σεπτεμβρ. **1849**, μιᾶς ἐπιτροπῆς τῶν προσφύγων Ἰταλῶν, δι' ἧς οὗτοι, εὐγνωμονοῦντες τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διὰ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν γενναῖα καὶ φιλάνθρωπα αἰσθήματά του, ἐξαιτοῦνται ἵνα συνοικισθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἀνάλογος καλλιεργήσιμος γῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.»

Ἐφ' ᾗς ἐνεκρίθη δι' ἀναστάσεως ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. **246** νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν, καθόσον ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ τόπου καὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ γεωργικοῦ κλάδου τῆς Ἑλλάδος. »

Διαδεχθέντος δὲ τὴν ἕδραν τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **247**·

« Ἀριθ. **247**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **24** Αὐγούστου **1849** ἐκ Μεζάπου τῆς Λακωνίας τοῦ δήμου Μέσσης, κατοίκων τινῶν παραπονουμένων κατὰ τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ συγγενοῦς αὐτῆς ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Α. Ι. Κρεστενίτου, ὅτι, διὰ τῆς χρήσεως τῶν ὅπλων, δὶς πολιορκήσαντες τοὺς ἀντιπάλους των, καὶ φίλους τῆς κοινῆς ἡσυχίας συγγενεῖς τῶν κατοίκων τούτων, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ ξένων οἰκοπέδων, φέροντες πρὸς τοῦτο, καὶ μάλιστα ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γερμανὸς Μαυρομιχάλης, πλαστὰ πωλητήρια, ἀναγκάζουσιν αὐτοὺς ν' ἀφήσωσι τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των καὶ τὴν περιουσίαν εἰς τὴν διάκρισιν καὶ τὴν θηριωδίαν τῶν ἐχθρῶν των· ἐξαιτοῦνται δὲ τὴν ἀντίληψιν καὶ προστασίαν τῆς βουλῆς ἐπὶ μιᾶς τοιαύτης θρασύτητος, ἐνισχυομένης ὑπὸ τῆς ἐξουσίας. »

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι ὀλίγον μὲν ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὅτι μόναν αἱ λοίδοροι ἀναφοραὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν σωμάτων, καὶ ὅμως ἡ προκειμένη διὰ τῶν λέξεων «πλαστογραφία, θρασύτης» καὶ τὰ τοιαῦτα λοιδορεῖ πικρῶς ἓν τῶν μελῶν αὐτοῦ τοῦ Βουλευτικοῦ περιβόλου. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ λοίδορος αὕτη ἀναφορὰ συνταγματικῶς ἀπορρίπτεται, προτείνει ὥστε οὐ μόνον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς τοιαύτη, ἀλλὰ καὶ ἡ πρᾶξις τῆς ἐπιτροπῆς ν' ἀποδοκιμασθῇ, ὡς εἰσαγαγούσης τὴν ἀναφοράν, ἐν ᾧ ἔπρεπεν οὐδόλως νὰ τὴν δεχθῇ. Ὑποστηριζάντων δὲ καὶ ἄλλων τὴν ἀπόρριψιν ταύτης, ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι παρατηρήσασα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι διὰ τῆς ἀναφορᾶς ἐκτίθενται πράξεις φέρουσαι χαρακτῆρα κακουργημάτων, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ δεχθῇ τὴν ἀναφοράν καὶ ἀπεφάνθη νὰ προσέλθωσιν οἱ ἀρμόδιοι ὑπουργοὶ, ὅπως δώσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Ἡ ἀναφορὰ λοιπὸν δὲν ἀναφέρει ἁπλῶς λοιδορίας, ἀλλ' ἐγκληματικὰς πράξεις, ἐμπρησμοὺς οἰκιῶν, παραβιάσεις καὶ ἄλλα· ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ ἐνήργησεν ἐντὸς τῶν χρεῶν της, ἐπειδὴ, ἐὰν τὰ ἔργα ταῦτα ἐγένοντο, ἡ βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καλέσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅπως δώσῃ πληροφορίας· ἂν δὲ τὰ ἐκτιθέμενα εἶναι ψεύδη,

ἐπίσης δύνανται οἱ διαβληθέντες νὰ καταγγείλωσιν ἐπὶ συκοφαντίᾳ τοὺς ἀναφερομένους.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, πρὶν ἢ ἀποταθῶσιν οὗτοι πρὸς τὴν βουλὴν, κατέφυγον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ, ἐνεργήσας τὰς ἀνακρίσεις, κατὰ πολλῶν μὲν ἄλλων ἐξέδοτο προβουλεύματα, ἀλλ' οὐδ' ὁ Γερμανὸς οὐδ' ἄλλος τις τοῦ Μαυρομιχαλικοῦ οἴκου περιλαμβάνονται εἰς αὐτά· ἀφ' οὗ λοιπὸν οὐδεὶς τούτων κατηγορεῖται ἤδη, ἕπεται ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης κατηγορίας, ἡ βουλὴ δὲν ἔχει νὰ ἐνεργήσῃ τι, καὶ πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀναφορὰ, καθ' ὅσον τὸ βούλευμα ἐξεδόθη μετ' αὐτήν.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι διὰ τῆς προκειμένης ἀναφορᾶς καταγγέλλονται ἀξιόποινοι πράξεις, ὑπὲρ ὧν ἀναφέρεται ὅτι συνετέλεσαν καὶ ἀρχαὶ καὶ πρόσωπα ἄλλα· ὅτι δὲν ἐπιβεβαιοῖ οὐδὲ ψεύδει τὰς κατηγορίας, ἐπειδὴ μόνος ὁ δικαστὴς, ἐκ τοῦ σύνεγγυς βασανίζων ταῦτα, δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν· ὅτι τὸ κατ' αὐτὸν, καὶ ἂν ὑποθέτῃ ψευδῆ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ γεγραμμένα, λέγει ὅτι διὰ τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον παραπομπῆς οὐ μόνον δὲν ἐνισχύονται, ἀλλ' εὔχεται ὑπὲρ αὐτῆς ὁ ἀθῷος, ἵνα δι' ἔργων ἀναλάμψῃ τὸ δίκαιόν του· ὅτι πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως, ὡς ἠγέρθησαν ἴσως ὑπόνοιαι, οὕτω διασκεδασθῶσιν ἐπίσης πανδήμως· ὅτι, ἐὰν μὲν ὑπάρχωσι πράγματα, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καθ' ὅσον ἡ ὑπόθεσις εἶναι σπουδαία· ἂν δὲ ὄχι, νὰ κατεξελεγχθῶσιν ἐπισήμως τὰ ψεύδη· καὶ ὅτι δὲν εἶναι λοίδορος ἡ ἀναφορὰ, ἐπειδὴ οὐ μόνον εἰς τὸ πρωτόκολλον κατεχωρίσθη, ἀλλὰ καὶ λοιδορία εἶναι ἁπλῶς ἡ κακολογία.

Μετ' ἄλλων τινὰ εἰπόντα ὅτι, παραδεχόμενοι οἱασδήποτε προσβολὰς ἕκαστος θέλει νὰ προσάπτῃ εἰς ἄλλον, θέλομεν ἀνοίξει τὰς θύρας τῆς Βουλῆς εἰς ἄκρατον εἶδος συκοφαντίας, καὶ καθ' ὅλων ἐν γένει τῶν βουλευτῶν θέλουσι τοιαῦται δοθῇ ἀναφορά· ὅτι ἐκ τούτου μόνον ἐθεώρησεν ἀπορριπτέαν τὴν ἀνὰ χεῖρας ἀναφοράν, ἐν ᾧ ἄλλως μικρὰ φροντίζει περὶ ταύτης, μὴ ἀγνοῶν τὴν πλήρη ἀθωότητα τῶν προσβαλλομένων· καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς μὲν ἤθελε νὰ λάβῃ πᾶσαν δημοσιότητα ἡ ὑπόθεσις, ἀλλὰ παρῆλθεν ἤδη ὁ χρόνος, τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐνεργήσει τι καὶ θέλει μένει κηλὶς τις ἄδικος ἐκ τῶν πρακτικῶν. Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι δὲν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἀπορρίπτηται πᾶσα ἀναφορὰ, περιέχουσα πικράν τινα λέξιν· αἱ ἰδέαι ἔχουσιν ἀνάγκην ἑρμηνείας προφορικῆς, καὶ πᾶσα λέξις ἔχει τὸ ἴδιον σημαινόμενον. Παρ' ἡμῖν δὲ ὁ μὲν λῃστὴς δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ εἰμὴ λῃστὴς, ὁ

δὲ βασανίζων τοὺς ἄλλους, βασανιστὴς καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥστε δὲν δύναται, ὑπαρχούσης τῆς πράξεως, νὰ μὴ συνυπάρχῃ εἰς τὰς ἀναφορὰς καὶ ἡ λέξις αὐτῆς. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν, τοιαύτην ἤδη δεχομένη ἀναφοράν, ἐντὸς τῆς ὁποίας καὶ παραβιάσεις καὶ ἐμπρησμοὶ ἀναφέρονται, ὀφείλει νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν, καθ' ὅσον λοίδοροι ἀναφοραὶ εἶναι αἱ περιέχουσαι ἁπλῶς ὕβρεις· ἀλλ' ἐὰν οἱ κατηγορούμενοι ἠθωώθησαν ἤδη, διὰ αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ, ὅπως καὶ τὸ ὑπουργεῖον εὐαγγελισθῇ τοῦτο πρὸς τὴν Βουλὴν, οὐδὲ πρέπει νὰ ἀποτρεπώμεθα τοῦ καθήκοντος, ἐπειδὴ ὁ μὲν δύναται νὰ ᾖναι βουλευτὴς, ὁ δὲ ἐκ περιφανοῦς αἴκου· ἄλλως τε, συμφέρον τῶν κατηγορουμένων εἶναι τὸ νὰ διευθυνθῇ, καθ' ὅσον ἤδη καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὸ πρωτόκολον τῶν ἀναφορῶν ὑπάρχει.

Τέλος ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ τὴν ἀναλλοίωτον ἀρχὴν τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰ σώματα· ἀλλ' εἶπε μόνον ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις διεξήχθη δικαστικῶς καὶ ἐξεδόθησαν μὲν διάφορα κατ' ἄλλων ἐντάλματα, ἀλλ' οὐδ' ὁ Γερμανὸς οὐδ' ἄλλος τις τῶν Μαυρομιχαλαίων ἐμπεριέχεται εἰς αὐτὰ, εἶπε δικαίως ὅτι περιττὴ εἶναι ἡ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς. Ἄλλως ὅμως, ἐπειδὴ ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἐπέφερε παρατηρήσεις τινὰς, δέχεται νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλ' ἐξαιτεῖται νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ μετά τε τῶν παρατηρήσεων τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀγορεύοντος ἤδη λεχθέντων, ἐπὶ τῇ συστάσει τοῦ νὰ δοθῶσιν ὅσον τάχος πληροφορίαι, ἐὰν Μαυρομιχάλης τις ὑπάγηται εἰς τὴν προκειμένην κατηγορίαν.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη «νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ μετά τε τῶν παρατηρήσεων τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος καὶ τῶν τελευταίων λεχθέντων.»

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως καὶ ὑπ' ἀριθ. **248, 249, 250** καὶ **251** περιλήψεις.

«Ἀριθ. **248**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **26** Σεπτεμβρίου τῶν κατοίκων Τροιζηνίας, παραπονουμένων δεινοπαθῶς διὰ τὴν παρὰ τοῦ Σκούρτη καὶ ἄλλων κατάκτησιν τῶν περὶ ζ γαιῶν των ὑπὸ τὴν ὁποίαν διατελοῦσι δίκην δουλοπαροίκων, καὶ ἐξαιτοῦνται ἀπὸ τὰ γενναῖα ὑπὲρ ἐλευθερίας αἰσθήματα τοῦ ἔθνους, μεθ' οὗ καὶ οὗτοι συνηγωνίσθησαν, νὰ καταξαθῶσι καὶ αὐτοὶ ἐλεύθεροι ὡς οἱ ἄλλοι, καὶ νὰ μὴ διατηρηθῶσιν ὑπὸ τὴν τυραννίαν, χείρονα ἐκείνης τῶν Τούρκων.

Ἀριθ. **249**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **12** Σεπτεμβρίου **1849** ἐκ Σμύρνης, τῶν ἐκεῖ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων, δι' ἧς οὗτοι ἐκθέτουσι τὰς τυραννίας, ὕβρεις καὶ ἐμπαιγμοὺς, ἅτινα ὑποφέρουν παρὰ τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνικοῦ προξένου, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν αὐτῶν, πρὸς ἀπουσγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν.

Ἀριθ. **250**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **6** Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐκ Σμύρνης, ἐννενήκοντα πέντε Ἑλλήνων, καταφερομένων τοῦ Ἑλληνικοῦ προξένου τῆς Σμύρνης Θ. Ξένου, ὡς παραβιάσαντος τὸ ἄσυλον τῶν οἰκιῶν των καὶ συλλαβόντος καφφεπώλην τινὰ, ὃν ἀπέστειλεν οὗτος σιδηροδέσμιον εἰς τὰς φυλακὰς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐκράτει ἀναφορὰς τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων ἀπευθυνομένας πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων.

Ἀριθ. **251**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **5** Σεπτεμβρίου τ. ε. τῶν ἐν Σμύρνῃ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων, δι' ἧς ἐκθέτουν, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς πρόξενος Θ. Ξένος μεταχειρίζεται αὐτοὺς ὡς εἵλωτας καὶ δουλοπαροίκους, δὲν παρέχει αὐτοῖς οὐδεμίαν ὑπεράσπισιν, καὶ ἐξαιτοῦνται ὅπως ἀποσταλῇ ἐπιτροπή τις καὶ ἐξετάσῃ τὰς καταχρήσεις, καταπιέσεις καὶ ἀδικίας τοῦ προξένου, καὶ καθοδηγήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν, πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ὑποφέρουσι καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς των.»

Αἵτινες ἐγένοντο δεκταὶ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς·

«Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **248**· νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, διὰ νὰ δώσῃ κατὰ τὴν πρώτην, μετὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀναφορᾶς, συνεδρίασιν πληροφορίας περὶ τῆς αἰτήσεως τῶν κατοίκων Τροιζηνίας, ὥστε ν' ἀποφασισθῇ ὅ,τι ἀπαιτεῖται, πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ λαοῦ ἐκείνου ἐκ τῶν καταπιεζόντων αὐτὸν δεινῶν.

Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **249, 250** καὶ **251**· νὰ προσκληθῇ καὶ αὖθις ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν εἰς τὴν βουλὴν, διὰ νὰ δώσῃ λόγον ἐν τάχει, περὶ τῶν δεινῶν βιαιοπραγιῶν τοῦ Ξένου προξένου ἐν Σμύρνῃ κατὰ τῶν ἐκεῖσε παρεπιδημούντων Ἑλλήνων.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **252**·

«Ἀριθ. **252**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **9** Σεπτεμβρίου **1849** ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Μαλαξοῦ Μιχαὴλ, δι' ἧς ἐκτίθησιν, ὅτι ὁ Μουσᾶ Σαφετῆ Πασσᾶς, κατασχὼν τὸ ἰδιόκτητόν του πλοῖον, γολέττα, μὲ φορτεῖον ξυλείαν, προσδιωρισμένον διὰ Καστελλόρριζον, ἐξεποίησεν αὐτὸ καὶ ᾠκειοποιήθη τὸ τίμημα, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἠρνεῖτο νὰ ὑψώσῃ ἐπ' αὐτοῦ Ὀθωμανικὴν σημαίαν, κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ

Πασσᾶ, καὶ νὰ ἀποποιηθῇ τὴν ἐθνικότητά του· ἐξαιτεῖται δὲ θεραπείαν εἰς τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμβάν. »

Παρετήρησέ τις ὅτι καλῶς μὲν ἔχει ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐν τῇ ἐκθέσει γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον πρόκειται ἤδη περὶ ἐθνικῆς τιμῆς· διὸ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ εἰδικὴ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα τις τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος, καθ' ἣν θέλει ἐμφανισθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός. Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς, ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν λεχθέντων· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252· νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ δώσῃ περὶ τῶν ἀναφερομένων τοῦ Μαλαξοῦ Μιχαὴλ πληροφορίας, καθὼς καὶ περὶ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἔλαβε, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος.»

Ἀναγνωσθεῖσαι δ' ἐπίσης καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 253 καὶ 254.

«Ἀριθ. 253. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 13 Αὐγούστου 1849 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Δημητρίου Ψάθη, δι' ἧς, ἐκθέτων τὰς ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς ἀστυνομίας πραχθείσας κακώσεις κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἐμμ. Ψάθη, ἐξαιτεῖται, ὅπως ἡ βουλὴ λάβῃ πρόνοιαν καὶ διαταξῃ τὰ δέοντα πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ καὶ διάσωσιν τῆς ἐκ 300,000 περίπου γροσίων συνισταμένης περιουσίας του, ἐφ' ἧς ὁ Ἑλληνικὸς πρέσβυς οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβεν, οὐδὲ καλόν τι ἔπραξεν.

Ἀριθ. 254. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Κ. Α. Ἀνδρεάδου, δι' ἧς οὗτος ἐκθέτει τὰς πολυειδεῖς κακώσεις, ἃς εἰς Σάμον ὡς ὑπήκοος Ἕλλην ὑπέστη ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Γαβριὴλ Χρηστίδου, καὶ τὰς διαφόρους ὕβρεις, ἃς ὁ διοικητὴς οὗτος ἐξεστόμησε κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, μὴ σεβασθεὶς τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, ἀλλ' εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον ὅπου εὑρίσκετο, ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐντεῦθεν τῷ ἔκλεψαν τὴν περιουσίαν του συνισταμένην ἐκ δύω χιλιάδων δραχμῶν· διὸ ἐξαιτεῖται ὅπως τῷ δοθῇ ἀποζημίωσις, ἐπικαλούμενος πρὸς τοῦτο τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐν Σάμῳ διατελούντων προξένων τῶν ἄλλων Δυνάμεων. »

Ἐγένοντο καὶ αὗται δεκταὶ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, κατὰ τὴν γνώμην τε τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252 λεχθέντων·

«Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 253· νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ δώσῃ ἐν τάχει πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν, περὶ τοῦ

εἰς Κωνσταντινούπολιν παθόντος Ἕλληνος Δημητρίου Ψάθη, καὶ περὶ τῶν ἐνεργηθέντων μέτρων πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς προσβληθείσης Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος καὶ τοῦ πάσχοντος πολίτου.

Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 254 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἀνήκοντα μέτρα, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος.»

Μεθ' ἣν ἀναγνωσθεῖσαι καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 255, 256, 257, 258 καὶ 259·

Ἀριθ. 255. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐκ Ναυπάκτου, τῆς χήρας Εὐγενούλας Κυρίτση Μηλιώνη, δι' ἧς ἐκτίθησι τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν, εἰς ἣν ἐγκατέλιπεν αὐτὴν ὁ ἀποβιώσας σύζυγός της, χρηματίσας ὑπολοχαγὸς τῆς φάλαγγος, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν αὔξησιν τῆς εἰς τὰ τέκνα της χορηγουμένης τετραδράχμου συντάξεως, ἀνεπαρκοῦς οὔσης.

Ἀριθ. 256. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Δημητρίου Ἀθανασίου Ἀποσποράκου, δι' ἧς, ἐκθέτων τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός του, πεσόντος εἰς τὴν ἐν Μηλίτσῃ τῆς Κορώνης μάχην, ἐξαιτεῖται νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ βαθμὸς αὐτοῦ, καὶ νὰ τῷ δοθῇ τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα, ὅπερ ὁ πρὸ μικροῦ ψηφισθεὶς νόμος προσδιώρισεν.

Ἀριθ. 257. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ Δ. Ἀθ. Ἀποσποράκου, ἐπικαλουμένου τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐκτεθέντων δικαιωμάτων του.

Ἀριθ. 258. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐκ Πύλου, διαφόρων ἐγκαθειργμένων καταδίκων, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ συσταθῇ ἐπιτροπή τις ἀμερόληπτος, διὰ νὰ ἐκθέσωσι πρὸς αὐτὴν τὰς κακώσεις, τὰς ὁποίας ὑποφέρουν παρὰ τῶν δεσμοφυλάκων καὶ λοιπῶν ἀρχῶν.

Ἀριθ. 259. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 19 Μαΐου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς Ἀμπρως συζύγου τοῦ ποτὲ Φιλίππου Ἀποστόλου, δι' ἧς, ἐπισυνάπτουσα διάφορα ἀποδεικτικὰ καταδεικνύοντα τὰς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρός της.»

Ἐγένοντο δεκταὶ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, κατὰ τὴν γνώμην μὲν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ προσθήκῃ τῶν λέξεων « ἐὰν ἡ αἴτησις πηγάζῃ ἐκ τῶν μητρώων » ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 256 καὶ 257 περιλήψεων.

«Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 255 νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀναφερομένης.

Αἱ ὑπ' ἀριθμὸν **256** καὶ **257**· νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον ἡ περὶ προικοδοτήσεως αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου, ὡς πηγάζουσα ἐκ τῶν μητρώων κυρωθέντων παρὰ τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ οὖσα δικαία· νὰ λάβῃ δὲ καὶ περὶ αὐτοῦ ἰδίως πρόνοιαν τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν πηγάζῃ ἡ αἴτησις ἐκ τῶν μητρώων.

Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν **258** νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ δώσῃ ἐν τάχει πρὸς τὴν Βουλὴν πληροφορίας.

Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν **259** νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.»

Ὁρισθέντος ἔπειτα ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν θέλουσιν ἀποφασισθῇ τὰ περὶ τῶν δύω νομοσχεδίων τῶν ὑποστρατήγων Νικήτα καὶ Χ. Χρήστου, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς ἐπερχομένης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν λειπομένων ἀναφορῶν, διέλυσε περὶ τὰς **2** Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 20 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκολούθως παρατηρησάντων τινῶν, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διακοπή τις τῶν συνεδριάσεων μέχρι τῆς 22 λήγοντος, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ ἐργασθῶσιν ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων αἱ ἐπιτροπαὶ, καὶ συναινεσάσης εἰς τοῦτο τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης θέλει εἶσθαι, α.) Ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν λειπομένων ἀναφορῶν, καὶ β'.) Ἡ συζήτησις περὶ παραχωρήσεως γαιῶν πρὸς τοὺς ὑποστρατήγους Νικήταν Σταματελόπουλον καὶ Χ. Χρῆστον, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
ΑΝΤ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'.

Τῆς 22 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τῶν λειπομένων ἀναφορῶν, ἡ βουλὴ ἐπελήφθη τῆς ὑπ' ἀριθ. **263**, ὡς ἐπερχομένης εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τὰς συζητηθείσας σειράν, ἐπιφυλαχθεῖσα τὸ νὰ ἐπανέλθῃ καὶ εἰς τὰς πρὸ αὐτῶν κατὰ λάθος παραλειφθείσας· ἔχει δ' ἡ ἀνωτέρω ἀναφορὰ οὕτως·

«Ἀριθ. **263**. Ἀναφορὰ, ἀπὸ **21** Σεπτεμβρίου ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ πολίτου Π. Σοφιανοπούλου, ἐν ᾗ ἐπισυνάπτει ἀντίτυπον τῆς ἐφημερίδος ὁ Νέος Κόσμος, ὑπ' ἀριθ. **7**, ἐμπεριέχον τὴν ἀπὸ **6** Σεπτεμβρίου **1826** ὑπ' ἀριθ. **37** ἀπόφασιν τοῦ ἐγκληματικοῦ δικαστηρίου Ναυπλίου, ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ Λυκούργου Ἰωάννου Κρεστενίτου, καὶ καταδικάζουσαν αὐτὸν ὡς πλαστογράφον κλπ. εἰς τριετῆ φυλάκισιν καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν γροσίων **28,969**· καθὼς καὶ ἑτέραν τῆς ἐν Τροιζῆνι Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, δι' ἧς ἀποκλείει τὸν εἰρημένον Κρεστενίτην, ὡς τοιοῦτον, τοῦ περιβόλου της, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ληρθῇ φροντὶς περὶ τε τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐγκληματικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν ἐθνικῶν χρημάτων κτλ.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι τοιαύτη τις εἶναι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, ὥστε προτιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι τὸ νὰ μεταβῇ εὐσχήμως τὸ σῶμα εἰς τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἐγγεγραμμένα· ἐπὶ δὲ τῆς γνώμης του ταύτης προτείνει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλή.

Ἐπενεχθέντος δέ τινος ὅτι ἡ πρότασις εἶναι ὅλως νεοφανὴς, καὶ ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν πᾶσα ἀναφορὰ συζητεῖται πρώτον, καὶ ἔπειτα ἢ ἀναβάλλει ἢ παραδέχεται αὐτὴν ἡ βουλή· καὶ ἀντειπόντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὅτι νεοφανὴς εἶναι ἡ πρότασίς του, διότι νεοφανὴς εἶναι καὶ ἡ προκειμένη ἀναφορά· καὶ ὅτι πρὸς μόνον τῆς βουλῆς τὸ συμφέρον ἐπρότεινε ταύτην, ὡς ἐπιθυμῶν τὰ πάντα νὰ ἦναι ἀξιοπρεπῆ εἰς τὰς συζητήσεις. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἡ τιθεμένη αὕτη ἀρχὴ, οὐ μόνον ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς νενομισμένης δημοσιότητος καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ

ὁρίσαντος αὐτὴν νομοθέτου, ἀλλὰ καὶ συνεπείας δύναται νὰ ἔχῃ ὀλεθρίους· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ σκεφθῇ τὸ σῶμα, μὴ, καθιερουμένη τοιαύτη ἀρχή, ἐφαρμοσθῇ αὔριον καὶ ἐπὶ πολλῶν ζητημάτων σπουδαίων. Ἐὰν δ' ἡ ἀναφορὰ ἦναι, ὡς ἐρρέθη, νεοφανὴς, καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲν δύναται νὰ γνωρίσῃ τὸ σῶμα, εἰμὴ ἐκ τῆς συζητήσεως.

Ἀπήντησεν ὁ πρωτείνας ὅτι καθιέρωσε μὲν τὸ Σύνταγμα τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἐπιλαμβάνωνται αἱ βουλαὶ τῶν ἀναφορῶν ἑκάστου πολίτου, ἀλλὰ, εἰπὸν ὅτι *δύναται* νὰ πράξωσι τοῦτο, ἀφίνει πλήρες εἰς αὐτὰς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραλείπωσι καὶ ὅσας νομίσωσιν εὔλογον. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι καὶ εἰς Γαλλίαν ἐσχάτως, προσαχθέντων τινῶν περὶ τῆς Ῥώμης ἐγγράφων, ἡ δημοκράτις ἐκείνη βουλὴ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα· καὶ παρ' ἡμῖν δὲ τοιοῦτον τι ἐγένετο ἐν τῇ Γερουσίᾳ περὶ τῆς ὑπὸ συζήτησιν ὑποθέσεως· ἐφ' ᾧ ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν, πρεσβεύει οἱανδήποτε καὶ αὐτὸς γνώμην, ἥτις δὲν θέλει εἶσθαι ἴσως ὑπὲρ τῆς ἐκθέσεως, ἀλλ' ἀποκρούει τὴν ἰδέαν τοῦ ν' ἀποφρίφθῇ ἡ ἀναφορά· ὅτι μόναι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, αἱ λοίδοραι ἀναφοραὶ ἀποβρίπτονται, καὶ ὠφειλε τὸ προεδρεῖον, ἂν ἦτον τοιαύτη, νὰ μὴ τὴν δεχθῇ ἐκ πρώτης ἀρχῆς· ὅτι ὅμως, ἀφ' οὗ γενομένη δεκτὴ παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἡ γνώμη αὐτῆς τυπωθεῖσα ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν, δὲν δύναται ν' ἀποφρίφθῇ ἤδη· ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν προκειμένην ἀναφοράν, εἶναι ὅμως ἄλλος ὁ κανονισμὸς ταύτης. καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπαραδέκτου· καὶ ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναφορὰ, ἥτις διὰ μόνην τὴν οὐσίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ τότε ἡ δεκτὴ, ἡ ἀποβριπτέα.

Ἐπέφερεν ὁ τῆς παρελθούσης συνόδου προεδρεύσας ὅτι, ὅτε πρῶτον περιῆλθεν εἰς χεῖράς του ἡ ἀναφορὰ, πρὶν ἢ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν, πολλοὶ τῶν βουλευτῶν ἐζήτησαν ν' ἀναγνωσθῇ· ὅτι αὐτὸς μὲν ἀντέτεινεν εἰπών, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται, πρὶν ἢ κατὰ τὸν κανονισμὸν παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ὅτι ἀπεφήνατο τότε ἡ βουλὴ νὰ διευθυνθῇ κατεπειγόντως εἰς ταύτην, ὅπερ ἔπραξεν οὗτος, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἀντέκειτο εἰς τὸν κανονισμόν· καὶ τέλος ὅτι, ἂν ἡ περὶ παραλείψεως τῆς ἀναφορᾶς γνώμη ἦναι, ὡς φρονεῖ οὗτος, πρότασις, ἀνάγκη ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ἐπειδὴ αἱ προτάσεις ποτὲ δὲν συζητοῦνται, κατὰ τὸν κανονισμὸν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

Ἀντιλεχθέντος δὲ κατὰ τῆς ἀναβολῆς, ὅτι, ἀναγνωσθεισῶν

τῆς τε περιλήψεως καὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, σημαίνει ὅτι ἔψαυσεν ἤδη τοῦ θέματος ἡ βουλὴ· καὶ ὅτι ἄλλως εἰς αὐτὴν ἀπόκειται νὰ ζητήσῃ ἢ ὄχι ἀναβολὴν, ἂν θεωρῇ πρότασίν τινα χρῄζουσαν πλειοτέρας μελέτης. Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι, καθ' ἣν ἐποχὴν ὑπεβλήθη ἡ ἀναφορὰ, καὶ ὁ ἀπευθύνας αὐτὴν πολίτης καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐκ μιᾶς ἰδέας ὡρμῶντο, τῆς ὑπουργικῆς τοῦ Κ. Κρεστενίτου ἰδιότητος· ὅτι ὁ Κ. Κρεστενίτης διάγει σήμερον ἰδιωτεύων, τὸ τότε ὑπουργικὸν συμβούλιον, εἰς ὃ συσταίνεται ἡ ἀναφορὰ, δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ ὑπόθεσις εἶναι καθ' ἑαυτὴν παραγεγραμμένη· καὶ ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους οὐδόλως ἀντίκειται πρὸς τὸν κανονισμὸν τὸ νὰ ἀποβριφθῇ αἴτησις πρὸ πολλοῦ παραγεγραμμένη.

Ἀντελέχθη πρὸς τοῦτο ὅτι, καὶ ὀρθὸν ἐὰν ἦναι ὅτι πρὸ πάσης βουλευτικῆς ἀποφάσεως πρέπει νὰ ἐξετάζηται ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπὸ τῆς ἀναφορᾶς κατηγορουμένου προσώπου, καὶ αὐτὸ τοῦτο θέλει φέρει τὴν ἀποβρίψιν τῆς περὶ ἧς ἤδη πρόκειται· ὅτι, ἂν ὁ Κ. Κρεστενίτης δὲν ἦναι σήμερον ὑπουργὸς, δύναται μὲν νὰ ἦναι ἰσχυρὸς λόγος, ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ τούτου πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ, καὶ οὐχὶ νὰ μένῃ ἁπλῶς μετέωρος ἡ ἀναφορά· καὶ ὅτι ὁ κανονισμὸς, διαγράφων τὰ περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀναφορῶν, αὐτὸ τοῦτο ὁρίζει, ὅτι αἱ μὲν ἐξ αὐτῶν παραπέμπονται, αἱ δὲ καὶ ἀποβρίπτονται ὑπὸ τῆς βουλῆς· διὸ, καὶ ἂν θέλῃ ἀποφρίφθῇ, δὲν πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ πρότασις, ἵνα μὴ ὁ κανονισμὸς, πρὸς ὃν ἀντίκειται, καταστῇ προβληματικός.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι τὸ νὰ μὴ φέρῃ ἤδη ὁ Κ. Κρεστενίτης ἐπίσημον χαρακτῆρα, τοῦτο ἀληθῶς δεικνύει τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς θέλει συμφωνήσει μετὰ τῶν ἐνισταμένων, ἂν ληφθῇ ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ πολίτου. ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ λέγει (ἂν καὶ τὸ ἀγνοῇ οὗτος) ὅτι ὁ Κ. Κρεστενίτης ἐσφετερίσθη καὶ μέρος τῆς δημοσίου περιουσίας, κατὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἀναφορὰ δὲν δύναται νὰ παραγραφῇ καὶ ἡ θέσις τῆς βουλῆς δὲν μεταβάλλεται. Ἐπειδὴ ὡς ἤθελεν αὐτὴ, κατηγορουμένου ἄλλου τινὸς ἐπὶ σφετερισμῷ, διευθύνει τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, αὐτὸ τοῦτο δὲν ἐμποδίζεται νὰ συζητήσῃ καὶ ἐπὶ τῆς ἀνὰ χεῖρας. Συμπεραίνει λοιπὸν νὰ συζητηθῇ καὶ αὕτη ὡς μία τῶν ὑπολοίπων ἀναφορῶν, χωρὶς νὰ παρεκκλίνῃ τὸ σῶμα εἰς ἐξαιρέσεις.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ φύσις τῆς ἀναφορᾶς μένει ἀμετάβλητος, συμφωνεῖ καὶ οὗτος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος· ἐν γένει δὲ παρατηρεῖ ὅτι ἡ μὲν

ἐπιτροπὴ ἀποραίνεται ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, ἐν δὲ τῇ συζητήσει πᾶς τις δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐκ προοιμίων ζητήσαντος τὴν παράλειψιν τῆς ἀναφορᾶς· ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ τὸ προεδρεῖον, ἂν ἡ γνώμη ὑποστηρίζηται, ὀφείλει νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν, εἰς δὲ τὴν βουλὴν ἀπόκειται νὰ παραδεχθῇ ταύτην ἢ ὄχι. Ἂν δὲ καὶ δὲν εἶναι πρότασις ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος γνώμη, ἀλλὰ καὶ οὕτω προκειμένου νὰ ψηφοφορηθῇ, πρέπει νὰ ὀνομασθῇ πρότασις.

Ἀντικρούσαντος δ' ἄλλου ὅτι πᾶσα ἐκτὸς τοῦ κανονισμοῦ πρότασις, θεωρουμένη ἀνύπαρκτος, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν· ὅτι δὲν ἀνήκει πασῶς εἰς τὸ προεδρεῖον νὰ θέσῃ οἰκοθεν εἰς ψηφοφορίαν πρότασιν ἀντικειμένην εἰς τὸν κανονισμόν· καὶ τέλος ὅτι τὸ ἀνὰ χεῖρας ζήτημα ὡς μὴ παρεμπίπτον δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ, καθ' ὅσον ἡ ἡμερησία διάταξις λέγει ὅτι ἀντικείμενον συζητήσεως εἶναι αἱ ἀναφοραί. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι πᾶν τὸ μὴ ἀπαγορευόμενον ὑπὸ νόμου γνωρὸν ὅτι ἐπιτρέπεται, ὁ δὲ κανονισμὸς δὲν ὁρίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν αἱ ἀναφοραὶ συζητοῦνται· ἤδη δὲ προταθέντος ὅτι συμφέρει νὰ μὴν ἐπιληφθῇ ἡ βουλὴ τῆς ἀναφορᾶς, ἀλλὰ παραλείπουσα ταύτην νὰ μεταβῇ εἰς τὰ τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, ἔπεται ὅτι τοῦτο ἐστὶ πρότασις, ὡς ὑπὸ συζήτησιν ὄντος τοῦ ἀντικειμένου, καὶ πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἐπὶ ταύτης τὸ σῶμα.

Ἀντικρουσθέντος ὑπ' ἄλλου ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐκφρασθεῖσα ἀρχὴ εἰς μόνον τὸ ἐγκληματικὸν μέρος ἐφαρμόζεται, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ συνταγματικόν, καθ' ὃ πᾶν ὅ,τι δὲν ὁρίζεται δὲν ἐπιτρέπεται καὶ νὰ γίνῃ. Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς μὲν ἀπόκειται εἰς τὴν βουλὴν νὰ δέχηται ἢ ἀπορρίπτῃ οἱανδήποτε πρότασιν, ἀλλ' ἡ βουλὴ ἔχει πρὸς τοῦτο κανόνας, ἐξ ὧν δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ· ἂν λοιπὸν ἀπολύτως γίνῃ δεκτὴ πάσης προτάσεως ἡ ψηφοφορία, ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης θέλομεν περιέλθει εἰς πολλὰ ἄτοπα, ἐπειδὴ, ἐν ᾧ παραδείγ. χάριν πᾶσα ἀναφορὰ διευθύνεται, κατὰ τὸν κανονισμὸν, εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, γίνεται ἡ ἐπ' αὐτῆς ἔκθεσις καὶ ἔπειτα συζητεῖται, δύναται νὰ προτείνῃ τις ἀντὶ τούτων νὰ συζητηθῇ κατ' εὐθείαν· διὸ δὲν πρέπει νὰ καθιερωθῇ τοιαύτη ἀρχή.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι ἡ ὑπὸ συζήτησιν πρότασις ἀντίκειται καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν τῶν ἀναφορῶν συζήτησιν, ὁ δὲ τὴν πρότασιν ὑποβαλὼν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ ταύτην εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν· ἀλλ' ἤδη ἀντικείμενον

ὡρίσθη ἡ συζήτησις τῶν ἀναφορῶν, ἀφ' οὗ δὲ καὶ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τοῦτο ἐστὶ τεθειμένον, δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ ἤδη.

Ἀντελέχθη πρὸς τοῦτον ὅτι ἡ μὲν ἡμερησία διάταξις ἀληθῶς ἔχει οὕτως, ἀλλ' εἶναι ὑπὸ συζήτησιν οὐχὶ μία, ἀλλὰ πρωτόκολλον πλήθους ἀναφορῶν. Ἡ βουλὴ ἄρα συζητοῦσα δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἐξαλείφει μίαν τινα ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔπειτα οὕτως εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμερησίας διατάξεως· ἄλλως τε, διότι ἡ ἡμερησία διάταξις ὁρίζει τοῦτο, δὲν ἕπεται ὅτι ἡ βουλὴ στερεῖται τοῦ κυριαρχικοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ τροποποιήσῃ αὐτήν.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ εἰπόντα ὅτι πρέπει τότε, κατὰ τὸ 28 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ μεταβληθῇ ὅλως ἡ ἡμερησία διάταξις, διότι ἄνευ τούτου δὲν δύναται νὰ ἔχωσι χώραν τὰ λεγόμενα. Ἐπέφερεν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλών, ὅτι κακῶς ὑποστηρίζουσί τινες ὅτι παραβιάζει ἡ πρότασις τὸν κανονισμόν, ἐπειδὴ πᾶν ἄρθρον τοῦ τε κανονισμοῦ καὶ συντάγματος ἐξηγεῖται οὐχὶ κατὰ γράμμα ἀλλὰ καὶ κατὰ πνεῦμα πολλάκις. Οὕτως ἄρα ὁ μὲν κανονισμὸς καὶ τὸ σύνταγμα μόνον τὰς λοιδόρους ἀναφορὰς ἀποκλείουσιν, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι πολλαὶ περιστάσεις, καθ' ἃς αἱ βουλαὶ δύνανται ν' ἀπορρίψωσι καὶ ἕτερον εἶδος ἀναφορῶν· ἐπειδὴ, ἂν πολίτης τις ἀναφερόμενος ἐξαιτῆται νὰ ἐπιστρατεύσῃ ἡ Ἑλλὰς κατὰ τοῦ Μαρόκου, δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς αἰτήσεως; Τοιαύτη δὲ εἶναι ἐνταῦθα ἡ προκειμένη ἀναφορά. Ἄλλως τε, παραδεχθείσης πρότερον τῆς βουλῆς ὅτι πᾶσα πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰ πρέπει νὰ διευθύνηται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὑπέβαλε τὴν ὑπὸ συζήτησιν πρότασιν, ἵνα μὴ διασθῇ νὰ περιέλθῃ εἰς ἀντίφασιν ἡ βουλὴ· ἐπιμένων λοιπὸν συνίστησι τὴν ἐπὶ τῆς προτάσεώς του ψηφοφορίαν, ἵνα καθιερωθῇ οὕτως ἀρχή τις ἐπωφελής.

Μετά τινα ἀντικρούσαντα, ὅτι, παραδεχομένη μάλιστα ἡ βουλὴ τὸ ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς προτάσεως, καταστρέφει αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἀρχὴν, ἣν ἐρρέθη ὅτι ἔθηκε περὶ τῶν ἀναφορῶν· καὶ ὅτι εἰς τὸ περὶ Μαρόκου παράδειγμα ὑπαγόμεναι αἱ γελοῖαι ἀναφοραὶ, εἶναι τῷ ὄντι ἀπορριπτέαι, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ προκειμένη ὡς μὴ φέρουσα χαρακτῆρα τοιοῦτον. Εἶπεν ἄλλος ὅτι πολλοὶ μὲν ἀντέστησαν, οὐδεὶς ὅμως ἀνέφερε καὶ ἄρθρον, δυνάμει τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις· ὅτι, ἀφ' οὗ εἰς πᾶσαν συζήτησιν ἀναφύονται μὲν διαφοραὶ, λύει δὲ ταύτας αὐτὴ ἡ βουλὴ, ἕπεται ὅτι καὶ ἐνταῦθα οὐδεμία διέξοδος ἄλλη ὑπάρχει· ὅτι τὰ μνησθέντα ἄρθρα 22 καὶ 28 εἶναι ὅλως ἄσχετα, καθ' ὅσον ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλὼν οὐδὲν ἐννόει ἢ τὸ νὰ μὴ συζητ-

τηθῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ διῃλθεν ἡ ἀναφορὰ ὅλα τὰ παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, εἶναι δ' ἄλλως γνωστὰ τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, δύναται νὰ προταθῇ ἡ ἀπόρριψίς της, περὶ ἧς τὸ σῶμα μόνον δύναται νὰ ἀποφανθῇ.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ὁ μὲν προτείνας εἶπεν ὅτι ὡρίσθη εἰς τοῦτο, καθ' ὅσον ἡ βουλὴ ἀπερρήνατο νὰ διευθύνηται πᾶσα ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἕτερος δ' ἀντεῖπεν ὅτι διὰ αὐτὸ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ παραβιασθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη· ἐπειδὴ ὅμως ἡ βουλὴ δὲν μετέβαλε τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τακτικήν της, καθ' ἣν καὶ ἐδέχετο καὶ ἀπέρριπτε ταύτας, ἕπεται ὅτι οὐδ' ὁ προτείνας ἦτον εὔλογον νὰ ὑπονοήσῃ μὴ δὲν ἀπορριφθῇ ἡ ἀναφορά, οὐδ' ὁ μετ' αὐτὸν νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι δὲν δύναται νὰ τὴν ἀπορρίψῃ τὸ σῶμα. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ συζητηθῇ ἡ ἀναφορά, διότι, ἂν ἡ πρότασις γίνῃ παραδεκτή, ἡ ὑπόθεσις θέλει μένει ἐκκρεμὴς καὶ ἰδίως εἰς βλάβην τοῦ κατηγορουμένου πολίτου.

Ἐπὶ τούτοις, ἐπέχοντος τοῦ προέδρου νὰ λύσῃ οἰκοθεν τὸ περὶ προτάσεως ζήτημα, καὶ περὶ τὰ αὐτὰ στρεφομένης τῆς συζητήσεως, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλή, ἂν ἡ τεθεῖσα περὶ παραλείψεως τῆς ἀναφορᾶς πρότασις ἀντιβαίνῃ ἢ ὄχι εἰς τὸν κανονισμόν.

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς τοιαύτης προτάσεως, ἐτέθη τὸ θέμα ὡς ἑφεξῆς·

« Ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Θήρας ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν, ναὶ ἢ ὄχι; »

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, αἰτήσει πολλῶν, ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Ἀντωνιάδην καὶ Π. Δημητρακαράκον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη, ὅτι ἡ πρότασις ἀντιβαίνει πρὸς τὸν κανονισμόν, διὰ ψήφων 43 πρὸς 35, ἀρνησιψηφούντων δύω.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Ἡ πρότασις τοῦ Βουλευτοῦ Θήρας ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμὸν

Ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς		Π. Τσιμπουράκης	
Κλεομ. Οἰκονόμου		Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης		Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ο.	Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.

Μ. Καΐρης	ἠρνήθη ψῆφον	Σταμ. Νικολαΐδης	Ο.
Δ. Κονδύλης	Ο.	Βελισάρ. Νικολαΐδης	
Ἀντώνιος Καμπάνης		Γ. Παππανικολάου	
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Π. Δελιγιάννης	
Ν. Ἰατρὸς	Ο.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀν. Μακρυποκάμισος	Ο.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	
Κωνστ. Βρυζάκης		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Α. Νυταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας	Ο.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Σ. Στράτος	Ο.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Π. Ῥάγκος	Ο.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	
Ἀντών. Γεωργαντᾶς	Ο.	Νικόλαος Καρφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.	Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ο.	Παρασκευᾶς Ματάλας	
Γεώργ. Κονδύλης	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας	ἠρνήθη ψῆφον	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.	Θεόδωρος Μ. Πετρινός	
Γεώργ. Κ. Βελῆς		Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	Ο.	Ἀλ. Ἀλεξανδράπουλος	
Γεώργ. Ι. Γιολδάσης		Μελέτης Χατσ. Μελέτη	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικόλαος Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ο.	Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Γεώργ. Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰωάννης Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	Ο.
Α. Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος	Ο.	Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ο.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χ. Ν. Δεμάθας	Ο.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ο.
Ἠλ. Παππαδαῖος	Ο.	Παῦλος Λεντούδης	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ο.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ο.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετιμεζᾶς	Ο.	Κ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρός	Ν.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	
Ἀθ. Δαντλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν.

Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ο.	Δ. Χρηστίδης	Κ.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ο.	Κάρολος Νάζος	
Γερμ. Μαυρομιχάλης	Ο.	Εὐστράτιος Παρίσης	Ο.
Ν. Μοσχούλας	Ο.	Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ο.
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Μ. Ἀναστασόπουλος	
Κωνσταν. Δ. Σχινᾶς		Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Ἰωάννης Γκούρας		Ἀν. Παππατσώρης	Ο.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.	Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Σπυρίδων Λογιθετόπουλος	Ο.	Γ. Παππαδημητρίου	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Γεώργιος Σ. Κριεζῆς	Ο.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Χριστόδουλος Τσίνος		Δημ. Λ. Κουντουριώτης	Ν.
Δημήτριος Κουμανιώτης	Ο.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Θεόδωρος Ι. Μέξης		Δημήτριος Χατζῆσκος	Ν.
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλώφ		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γεώργιος Μπάστας		Κωνς. Δυοβουνιώτης	
Κώνστας Δαρειώτης	Ν.	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Ἰωάννης Τασσαΐος	Ο.
Κωνς. Ἀντωνιάδης		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Ἰωάννης Περίδης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ο.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ο.		

Μετὰ δὲ τοῦτο, ἀποχωρησάντων πολλῶν βουλευτῶν καὶ παρατηρηθέντος ὅτι δὲν ἤθελεν εἶσθαι πλήρης ἡ βουλή, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, ἐξ οὗ ἐβεβαιώθη τοῦτο ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν Κ.Κ. Ἰω. Πετμεζῆ, Α. Καμπάνη, Π. Τσαννετάκη, Γ. Κονδύλη, Σ. Σταφανόπουλου, Γ. Μήτσου, Γ. Πετμεζᾶ, Ἰω. Ζάρκου, Ἐμμ. Ἀντίπα, Ἐμμ. Τσούχλου, Ν. Κορφιωτάκη, Ἠλ. Γιατράκου, Ῥήγα Παλαμίδου, Π. Παππατσώνου, Μ. Μιχαλοπούλου καὶ Α. Καστανᾶ· ἐφ' ᾧ διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ'.

Τῆς 24 Μαρτίου 1849.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς ἀναφοραῖς τῶν βουλευτῶν Γ. Μπάνη καὶ Π. Λεντούδη, αἰτουμένων τοῦ μὲν πρώτου μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας, ἵνα μεταβῇ διὰ κατεπειγούσας ὑποθέσεις του ἐκτὸς τοῦ Κράτους, τοῦ δὲ ὡσαύτως ἑνὸς μηνὸς ἄδειαν, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο εἰς ἐκείνην μὲν νὰ χορηγηθῇ ὁριστικῶς, εἰς τοῦτον δὲ ὑπὸ τὸν ὅρον.

Προσκληθὲν ἀκολούθως ἀνήγγειλε τὸ Ζ'. τμῆμα, ὅτι ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Ἰω. Τομαρᾶν, γραμματέα δὲ καθὼς καὶ εἰσηγητὴν ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν, τὸν Μελ. Χ. Μελέτην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου νομοσχεδίου, τὸν Μ. Βαλέτταν· καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῆς αὐτῆς φύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὸν Σ. Ἀντωνιάδην.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ εἰσηγητὴς τοῦ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Οἰτύλου τμήματος, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Τὸ Ζ'. τῆς Βουλῆς τμῆμα, συνελθὸν σήμερον τὴν 20 Μαρτίου τοῦ 1850 ἔτους ἐν τῷ βουλευτικῷ καταστήματι, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ διεξῆλθε μετὰ προσοχῆς τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου, ἐνεργηθείσης διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πρώην βουλευτοῦ Κ. Ἀναστ. Μαυρομιχάλη διορισθέντος Γερουσιαστοῦ, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐγένετο ἡ ἀνήκουσα αὐτῶν ἐπεξεργασία παρὰ τριῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ αὐτοῦ τμήματος.

Ἡ ἐπαρχία αὕτη σύγκειται ἐκ τῶν δήμων Οἰτύλου, Μέσσης, Ἀεύκτρων, Καρδαμύλης καὶ Ἀβίας.

Ἐκ τῶν πρὸ τῆς ψηφοφορίας ἀπαιτουμένων κατὰ δῆμον πράξεων καὶ ἐκθέσεων, κατὰ τὸ ἄρθ. 8 καὶ ἐπέκεινα τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν Νόμου, λείπουσι τὰ ἑξῆς ἐκ τοῦ φακέλλου τῶν πρακτικῶν.

Τοῦ δήμου Μέσσης.

1. Τὸ πρόγραμμα τοῦ δημάρχου περὶ ἐκθέσεως τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, κατὰ τὸ δ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθ. 8, τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου.

2. Αἱ ἀπαιτούμεναι ἀποδείξεις περὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τῆς Νομαρχίας διὰ τὴν ψηφοφορίαν.

Τοῦ δήμου Καρδαμύλης.

1. Αἱ ἀποδείξεις τῶν κατὰ χωρία εἰδικῶν παρέδρων, περὶ δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τοῦ δημάρχου διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου.

2. Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς.

3. Τὰ πρακτικὰ τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου.

Τοῦ δήμου Ἀβίας.

1. Τὸ πρόγραμμα τοῦ δημάρχου περὶ ἐκθέσεως τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου.

2. Αἱ ἀπαιτούμεναι ἀποδείξεις περὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

3. Ἡ ἀπαιτουμένη κατὰ τὸν Νόμον πρᾶξις τοῦ δημ. συμβουλίου, περὶ ἐκλογῆς τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς.

4. Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

5. Ἡ περὶ ἐκλογῆς τῆς ἐφορευτικῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς πρᾶξις τοῦ δημοτ. συμβουλίου.

6. Αἱ ἀπαιτούμεναι ἀποδείξεις, περὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προγράμματος τῆς Νομαρχίας.

Ἐκτὸς τούτων παρατηροῦνται εἰς τὰ ὑπάρχοντα πρακτικὰ καὶ αἱ ἑξῆς ἐλλείψεις.

1. Εἰς τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ὑπάρχουσαν ἐντὸς τοῦ φακέλλου πρᾶξιν τοῦ δημοτ. συμβουλίου τοῦ δήμου Οἰτύλου, περὶ ἐκλογῆς τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν φαίνονται ὑπογεγραμμένα πλήρη τὰ 2/3 τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν δημοτικὸν Νόμον ἀπαιτοῦνται πρὸς νομιμοποίησιν ἑκάστης πράξεως· ἀλλὰ μόνον ἑπτὰ μέλη.

2. Εἷς τινας τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου δημοτῶν δὲν φαίνονται συνυπογεγραμμένοι μετὰ τοῦ δημάρχου καὶ οἱ δημοτικοὶ καὶ εἰδικοὶ πάρεδροι μετὰ τῶν ἱερέων τῶν ἐνοριῶν, οἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρ. 6, τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου συμπράττουσιν εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν.

Ἀλλ' ὅλαι σχεδὸν αἱ ἐλλείψεις αὗται ἀναπληροῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐξ ἄλλων ἐγγράφων, εὑρισκομένων ἐντὸς τοῦ φακέλλου, καὶ ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν ἐκλογικῶν πράξεων ἀρκούντως ἐξάγεται ὅτι καὶ τὰ ἐλλείποντα ἔγγραφα ἔλαβον ἐν καιρῷ χώραν καὶ κατὰ συνδρομὴν, ἡ ἕνεκα ἀπειρίας τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν παρελείφθησαν νὰ συναποταλῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν· καθ' ὅσον μάλιστα οὐδεμία ἔνστασις περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως αὐτῶν ἐγένετο, οὔτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν οὔτε μετὰ ταῦτα. Δὲν μένει δὲ φαινομένη πλημμελὴς, εἰμὴ ἡ πρᾶξις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Οἰτύλου, μὴ οὖσα, κατὰ τὸ ὑπάρχον εἰς τὸν φάκελλον ἀντίγραφον, ὑπὸ τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ὑπογεγραμμένη· ἀλλ' ἡ ἔλλειψις αὕτη, δυναμένη τὸ πολὺ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ψηφοφορίας ὅλου τοῦ δήμου, δὲν δύναται οὐδ' οὕτω νὰ μεταβάλῃ τὰ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ταύτης, ὡς θέλει κατωτέρω καταφανῆ.

Ἡ ψηφοφορία, ἐφορευομένη κατὰ δήμους ὑπὸ τῶν ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγομένων ἐπιτροπῶν, ἐνηργήθη δημοσίως, τηρηθεισῶν ὅλων τῶν ὁριζομένων παρὰ τοῦ νόμου διατυπώσεων, ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς 17 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου π. ε. καὶ ἀποπερατωθεῖσα τῇ 24 τοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισήμων πρωτοκόλλων. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τῆς ψηφοφορίας, μεταφερθεισῶν τῶν καλπῶν ὅλων τῶν δήμων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, καὶ εὑρεθεισῶν τῶν ἐπ' αὐτῶν σφραγίδων ἀλυμάντων, ἐγένετο ἐν τάξει ἡ διαλογὴ τῶν ψήφων, καὶ ἀνεδείχθη παμψηφεὶ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὁ Κ. Δ. Πικουλάκης λαβὼν ψήφους.

Ἐκ τοῦ δήμου	Οἰτύλου	2083
»	Μέσσης	1114
»	Λεύκτρων	1475
»	Καρδαμύλης	428
»	Ἀβίας	750
		5850

Ἤτοι τὸ ὅλον ψήφους πεντακισχιλίας καὶ ὀκτακοσίας πεντήκοντα, ἰσαρίθμους δηλαδὴ μὲ τοὺς ψηφοφορήσαντας πολίτας εἰς ὅλους τοὺς δήμους, κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας.

Οὐδεμία ἔνστασις ἢ παράπονον φαίνεται κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς προκειμένης ἐκλογῆς, οὔτε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ψηφοφορίας δήμου τινος, οὔτε εἰς ἐκεῖνα τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων· οὐδ' ἐξωδίκως ἐπαρουσιάσθη ἀναφορά τις κατ' αὐτῆς μέχρι τοῦδε, καθ' ὅσον οὐδεμία τις τοιαύτη εἰς τὸ τμῆμα διεβιβάσθη.

Ἐφ' ὅλων λοιπὸν τῶν προεκτεθειτῶν περιστάσεων διαπερθὲν ὡρίμως τὸ τμῆμα δὲν ἔχει τι νὰ εἰπῇ κατὰ τῆς νομιμότητος καὶ τοῦ κύρους τῆς προκειμένης βουλευτικῆς ἐκλογῆς.

Ἐπομένως παρατηρῆσαν καὶ ὅτι ὁ ἀναδειχθεὶς ὡς βουλευτὴς Κ. Δ. Πικουλάκης, ὑπάρξας τοιοῦτος καὶ κατὰ τὴν πρώτην βουλευτικὴν περίοδον, ἔχει τὰς πρὸς τὸ ἐκλέγεσθαι ἀπαιτουμένας ὑπὸ τοῦ νόμου ἰδιότητας, γνωμοδοτεῖ παμψηφεί.

Α'. Ν' ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς κῦρος ἔχουσα ἡ προκειμένη ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου καὶ

Β'. Ν' ἀναγνωρισθῇ ὡς νόμιμος αὐτῆς βουλευτὴς ὁ Κ. Δ. Πικουλάκης.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **21** Μαρτίου **1850**.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ι. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ.»

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον ὑπέμνησέ τις, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον πολὺς ἐγένετο κατ' ἐπανάληψιν λόγος, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ εἰσαχθῇ τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν νομοσχέδιον· ὅτι ὁ τότε ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ὑπεσχέθη μὲν τότε τὴν εἰσαγωγήν του, ἀλλ' ἡ σύνοδος ἔληξεν ἤδη καὶ τὸ νομοσχέδιον δὲν ὑπεβλήθη· ὅτι ἀναπληρῶν τοῦτο εἰσήγαγέ τις τῶν βουλευτῶν πρότασιν νόμου, ἥτις πρὸ πολλοῦ μὲν ἐθεωρήθη παρὰ τῶν τμημάτων συζητητέα καὶ ὅμως δὲν ἐξετυπώθη εἰσέτι· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὴν Στερεὰν οὐδεὶς ὑπάρχει ἀρχιερεύς, ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ καὶ ταῖς Νήσοις ἀνὰ εἷς μόλις, καὶ οὗτοι εἰς ψυχρονήδη γῆρας, ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐκτύπωσις, ἵνα ὑποβληθῇ ἡ πρότασις εἰς συζήτησιν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἀνεβλήθη μέχρι σήμερον ἡ ἐκτύπωσις, καθ' ὅσον τὸ τυπογραφεῖον εἶχεν ἀσχολίας ἄλλας. Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συζήτησιν τῶν ἀναφορῶν εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἵνα δώσῃ λόγον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ παράπονα τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων, παθόντων ἐκτὸς τοῦ Κράτους· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ παρῆλθεν ἤδη ἡ ἑβδομὰς καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐνεφανίσθη, ἀνάγκη νὰ προσέλθῃ ὅσον τάχιον, καθ' ὅσον ἡ ὑπόθεσις κατεπείγει. Ἐπερωτήσαντος δὲ καὶ ἄλλου, ἂν ἐστάλησαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ αἱ ἀφορῶσαι τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ποστολάκα πληροφορίαι. Ὁ πρόεδρος εἶπεν ὅτι, ὅσον μὲν ἀποβλέπει τὸ πρῶτον, δὲν ἀπεστάλη ἔτι ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς βουλῆς· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, εἰδοποιήθη ἤδη ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ θέλει ἐπαναλάβει τὸ προεδρεῖον τὰ δέοντα.

Μετά τινα προσθέντα ὅτι πρὸ δύω καὶ ἡμίσεως ἤδη μηνῶν ἐρωτηθεὶς ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς εἶχε διαβεβαιώσει, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι ἤδη εἰς τύπον· καὶ ὅμως μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ὑπεβλήθη, ἐν ᾧ κύριον ἔργον τῆς βουλῆς εἶναι ἡ ἐνιαύσιος συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἀφορώσης τὸν Κ. Λυκοῦργον Κρεστενίτην συζητήσεως ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **263** ἀναφορᾶς.

Ἀρξὸν ἀκολούθως τὸν λόγον παρετήρησέ τις ὅτι ἀληθῶς δικαστήριον ἐγκληματικὸν, συστηθὲν τὸ **1826** ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, εἶχε καταδικάσει τὸν Κ. Κρεστενίτην εἰς τριετῆ φυλάκισιν καὶ ἀπόδοσιν χρημάτων τινων. Καὶ δὲν θεωρεῖ μὲν ἐπίκαιρον νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἦτον ὀρθή· ἀλλ' ὁ Κ. Κρεστενίτης, ἀπευθυνθεὶς εἰς τὴν τότε Κυβέρνησιν δι' ἀναφορᾶς του τῶν **11** Ἰουλίου **1827**, εἶχε διϊσχυρισθῇ ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθη, εἰπὼν ὅτι ἀποδίδει τὰ δημόσια χρήματα, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἐφεσιβάλῃ εἰς ἄλλο δικαστήριον τὴν ἀπόφασιν· ἔπειτα δὲ, δι' ἄλλης ἀναφορᾶς του ἀποταθεὶς εἰς τὸ τότε βουλευτήριον, ἐζήτησε μὲν νὰ δικασθῇ ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις, ἀλλὰ τὸ βουλευτήριον καταργῆσαν τὸ ψήφισμα, δι' οὗ τὸ ἐγκληματικὸν τοῦτο δικαστήριον εἶχε συστηθῇ, ἔδωκε δικαίωμα εἰς τε τὸν Λυκοῦργον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς νομίζοντας ἑαυτοὺς ἠδικημένους νὰ προσφύγωσιν εἰς τὸ συστηθησόμενον δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων. Οὕτως ἄρα ὁ Κ. Κρεστενίτης ἔμεινε προσδοκῶν ὁσημέραι τὴν σύστασιν τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν συνέστη, καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔμεινεν ἐκκρεμὴς· ἀφ' οὗ δὲ τοσαῦτα παρῆλθον ἀπὸ τοῦ **1826** ἔτους καὶ ἡ δικαστικὴ ἐκείνη ἀπόφασις δὲν ἐξετελέσθη, ἔπεται ὅτι ἡ ὑπόθεσις παραγράφῃ, καὶ κατὰ νόμον οὐδὲ μνεία πρέπει νὰ γείνῃ περὶ αὐτῆς. Ἄλλως τε, καὶ διάταγμα τὸ **1835** ἐκδοθὲν ὥρισε μὲν, ὅτι παραπέμπει πᾶσαν ὑπόθεσιν ἐκκρεμῆ εἰς αὐτὸ ἡ ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον· ἀλλ' οὐδὲ τὸ διάταγμα τοῦτο οὐδ' ἄλλος τις νόμος ἐπρόβλεψε περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐγκληματικοῦ ἐκκλήτου δικαστηρίου. Ἡ ὑπόθεσις λοιπὸν παραγράφῃ, καὶ ἡ ἀναφορὰ δὲν πρέπει νὰ σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· δὲν δύναται δ' ἡ βουλὴ οὐδὲ νόμον περὶ συστάσεως τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου νὰ ἐκδώσῃ, διότι πᾶσα τοιαύτη παραγραφὴ εἶναι δημοσίας τάξεως, καὶ ὁ πολίτης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποστῇ δίκην τοιαύτην, ἂν καὶ ὁ πολίτης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὑποστῇ δίκην τοιαύτην, ἂν καὶ πέποιθεν, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Κρεστενίτης ἀσμένως ἤθελε δεχθῇ ταῦτα. Τέλος δὲ, ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρηματικὸν μέρος, ἐπίσης παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει ὕλη καταδιώξεως, ἐπειδὴ, καθ' ἃ εἶπεν,

ὁ Κ. Κρεστενίτης, δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν τότε βουλὴν, οὐ μόνον ἐξαιτεῖται εἰς νέαν νὰ ὑποβληθῇ δίκην, ἀλλὰ καὶ ἐπιφέρει τὰ ληφθέντα χρηματικὰ γραμμάτια.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀ τῷ ὄντι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφορὰ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, περιέχουσι δύο μέρη· ὧν τὸ πρῶτον περιστρέφεται εἰς τὸ ποινικὸν, τὸ δὲ δεύτερον εἰς τὸ οἰκονομικὸν, περιλαμβάνον δημοσίαν περιουσίαν. Καὶ καθόσον ἀποβλέπει τὸ ποινικὸν μέρος, ἀναγνωρίζει καὶ οὗτος ὅτι παρεγράφη· ἀλλὰ λέγοντες παραγραφὴν πρέπει νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν φύσιν καὶ τὰ ὅρια τῆς παραγραφῆς. Δύο εἶναι κυρίως τὰ συστήματα τῶν κοινωνικῶν δεσμῶν εἰς πᾶσαν κοινωνίαν, τὰ ὁποῖα, καί τοι διακεκριμένα πρὸς ἄλληλα, εἶναι ὅμως τοσοῦτον στενῶς συνδεδεμένα, ὥστε καὶ βοηθούμενα ἀλλήλοις ἀποτελοῦσι τὴν κοινωνικὴν τάξιν καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς κοινωνίας, ἥτις, ἀναλόγως τῆς καλῆς ἢ κακῆς καταστάσεως αὐτῶν τῶν συστημάτων, ὑπάρχει· ἄνευ αὐτῶν κοινωνία δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὔτε μὲ τὴν ἔλλειψιν ἑκατέρου νὰ ὑποστηριχθῇ. Τὸ ἓν σύστημα περιλαμβάνει τὸ νομικὸν μέρος, εἴτε τοὺς νόμους τῆς κοινωνίας· τὸ ἄλλο περιέχει τὸ ἠθικὸν, εἴτε τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς· εἰς ἀμφότερα τὰ συστήματα ὑπάρχουν ὑποχρεώσεις καὶ ποιναί, καὶ ἐξ αὐτῶν ὑπάρχει καὶ παραγραφή· ἄρα ὑπάρχει καὶ παραγραφὴ ἠθική. Ἂν ὁ προαγορεύσας ἐννοῇ τὴν νομικὴν παραγραφὴν, τὴν ἀποδεχόμεθα, καὶ οὐδεὶς περὶ ταύτης ἀμφισβητεῖ· ἀλλ' ἂν ἐννοῇ συναμα καὶ τὴν ἠθικὴν, αὐτὴν δὲν ἀποδεχόμεθα, καὶ ἂν ἀποδεχθῶμεν ἡμεῖς, ἡ κοινωνία δὲν τὴν παραδέχεται καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτὸν μὲ τὰς ἠθικὰς ποινάς της. Ἡ ἠθικὴ παραγραφὴ δὲν προσγίνεται εἰμὴ μὲ τὴν ἐξάλειψιν τῆς μνήμης τοῦ πράξαντος· καὶ πρὸς τοῦτο σᾶς φέρω ἓν παράδειγμα. Ἡ νομικὴ παραγραφὴ προσγίνεται διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, διὰ τῆς βασιλικῆς χάριτος, καὶ ἄλλως πως ἴσως· κακοῦργον καταδικασθέντα ἀπὸ τὰ ἀριόδια δικαστήρια ὡς φονέα ἢ ληστὴν ἐπέρχεται ἡ νομικὴ παραγραφὴ τῆς ποινικῆς πράξεως διὰ τῆς Βασ. χάριτος ἢ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου· ἀλλ' οὗτος ἐρχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν ἐξακολουθεῖ ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς ἠθικὰς ποινὰς αὐτῆς· ἡ κοινωνία τὸν ἀποστρέφεται, τὸν ὑποβλέπει, τὸν μέμφεται· καὶ διατελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῆς τῆς καταδίκης· πᾶσα πρᾶξις ἀφίνει τὰ ἴχνη της, καὶ τὰ ἴχνη ταῦτα δὲν ἐξαλείφονται, εἰμὴ μὲ τὴν ἐξάλειψιν τῆς μνήμης τοῦ πράξαντος. Καὶ τοῦτο τὸ σύστημα ἔχει τὴν μεγαλητέραν ἐπιρροὴν εἰς τὴν κοινωνίαν παρὰ τὸ νομικόν.

Ὅλοι, Κύριοι, ἔχομεν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, εἰς τὴν διάνοιάν μας, εἰς τὴν καρδίαν μας τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς πατρίδος, τὸ μεγαλεῖον, καὶ τὸν μέγαν προορισμόν της· ἀλλ' αἱ κοινωνίαι φθάνουσιν εἰς αὐτὰ καὶ διὰ μεγάλων ἀρετῶν, καὶ αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ δὲν ἀποκτῶνται εἰς τὰ ἔθνη, εἰμὴ διὰ τῆς ἐνισχύσεως αὐτῶν καὶ διὰ τῆς ἀποστροφῆς τῆς κακίας· ἀλλ' ὅταν, κύριοι, ἔρχωνται εἰς τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις τῆς πατρίδος, πότε μὲν ὁ εἷς ὑπὸ τὸ βάρος τοιαύτης καταδίκης, πότε δὲ ὁ ἄλλος ἄλλης, πιστεύετε ὅτι θέλετε μορφώσει ποτὲ κοινωνίαν, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἐπιθυμητὸν προορισμόν της, καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν μέλλον της; Ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς ἔφθασεν εἰς τὸ κλέος της, τὸ μεγαλεῖον της, διότι ἐξετίμα τὴν ἀρετὴν, καὶ διότι ὑπῆρχεν ἡ ἅμιλλα τοῦ καλοῦ· ὁ Θεμιστοκλῆς ἠμιλλᾶτο νὰ λάβῃ τὰ τρόπαια τοῦ Μιλτιάδου, καὶ ἐκ τῆς ἁμίλλης αὐτῆς τοσαῦτα ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος του· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τὸ ἀποβλέπον τὸ ποινικόν.

Ἐξετάζων δ' ἤδη τὸ δεύτερον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ δημοσίαν περιουσίαν, ἤτοι σφετερισμὸν δημοσίου περιουσίας, λέγω ὅτι καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἄσχετον μὲ τὸ ποινικὸν, διότι ἐκ τούτου πηγάζει· ὥστε ἐὰν ἦτον ὅλως ἄσχετον δὲν ἠδυνάμεθα ν' ἀπορρίψωμεν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, καθόσον μάλιστα αὕτη δὲν ἐμβῆκεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς οὐσίας, ἀλλ' εὐσχήμως ἐζήτησε νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· ἡ βουλὴ λοιπὸν, ἐξετάζουσα τό τε ἠθικὸν καὶ τὸ οἰκονομικὸν μέρος, θέλει ἐκπληρώσει τὸ χρέος της, ὅπως καὶ εἰς ἄλλας ἀναφορὰς, νὰ διευθύνῃ καὶ ταύτην συμφώνως μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἀγωνισταὶ καθ' ἡμέραν ἀναφέρονται παραπονούμενοι ὅτι ἐθυσιάσθησαν καὶ χρηματικῶς καὶ σωματικῶς, καὶ δὲν ἐβραβεύθησαν ἕνεκα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ κράτους, ἄλλοι δὲ ἐσφετερίσθησαν τὴν δημοσίαν περιουσίαν· περαίνων λοιπὸν ὑποστηρίζει τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς. »

Ἐπέρεεν ἄλλος ὅτι ἀσπάζεται καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἰδέας, καθ' ὅσον ἡ ἠθικὴ τῷ ὄντι καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ ἀρεταὶ μεγίστην ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὴν κοινωνίαν. Καὶ διήρεσε μὲν τὴν παραγραφὴν ὁ προαγορεύσας εἰς νομικὴν τε καὶ ἠθικὴν, εἰπὼν ὅτι ἠθικὴ παραγραφὴ δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ διὰ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ἐγκλήματίου· ἀλλ' ἐν ᾧ οὐδεὶς ἀρνεῖται τὴν ἀρχὴν ταύτην, λέγει ὅμως ὅτι ἐνταῦθα ὑπάρχει παραγραφὴ νομικὴ, καὶ ἀδύνατον ἐθεώρει, οὐ μόνον νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ συζητῆται σή-

μερον ἡ ἀναφορά. Τῷ ὄντι δὲ τὸ ἔγκλημα, ἂν ὑπῆρξε, δύναται να παραγραφῇ νομικῶς, ἀλλ' ἠθικῶς δὲν ἀπαλλάττεται ὁ ἐγκληματίας, ἀλλ' ἕκαστος δικάζει αὐτὸν ἐν τῇ συνειδήσει του καὶ ἡ κοινωνία ἐκφέρει τὴν αἰώνιον ἐτυμηγορίαν της· ἂν δὲ καὶ δὲν καταδικάζει αὐτὸν, εἴτε ὑπουργὸς εἴτε βουλευτὴς εἶναι, ὡς ὁ νόμος, ἀλλ' ὑπάρχει ποινή τις ἄλλη σκληρὰ, ἡ συνείδησις τοῦ ἐνόχου, ἥτις, ἀδέκαστος ὡς ἡ θεότης κριτὴς, παρακολουθεῖ τὸν ἔνοχον κατὰ βῆμα καὶ καθ' ἑκάστην ἐλέγχει τὴν πρᾶξιν του. Ἀλλὰ τί θέλει ὁ προαγορεύσας λέγων, ὅτι δὲν ὑπάρχει παραγραφὴ ἠθική; Θέλει νὰ μεταβληθῇ τὸ σῶμα εἰς ἱερὸν δικαστήριον, καὶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ σιδηρᾶ ἐποχὴ τῆς Ῥώμης καὶ Ἱσπανίας, καθ' ἣν ἐδικάζετο ἡ συνείδησις καὶ ἐτιμωρεῖτο ὁ νοῦς; ἀλλ' ἐννοεῖ. Ὁ προαγορεύσας ἐξέφρασεν ἄκων ὅ,τι ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ὑποκρύπτει, ζητοῦσα νὰ ὑραρπάσῃ ἐκ τῆς Βουλῆς μίαν ἀπόφασιν, ἓν στίγμα, οὕτως εἰπεῖν, τὸ ὁποῖον νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου ἑνὸς πολίτου· ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ πρότερον εἶπεν ὅτι οὐ μόνον δὲν ἔπρεπε νὰ ἀξιωθῇ τῆς τιμῆς τῆς ἀπὸ τοῦ βήματος συζητήσεως καὶ τῆς ἐντὸς τῶν πρακτικῶν μνείας, ἀλλ' οὐδὲ νὰ ληφθῇ ὅλως ὑπ' ὄψιν. Ἀλλὰ τοιοῦτον τι στίγμα εἶναι ἡ καταδίκη οὐχὶ πλέον τοῦ Κρεστενίτου, ἀλλὰ τῆς Βουλῆς πάσης, ἑνὸς ἑκάστου τῶν βουλευτῶν καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Θρόνου· διότι μὴ λησμονήσῃ τις ὅτι ὁ Κ. Κρεστενίτης, ἀναδειχθεὶς ἄλλοτε βουλευτὴς, ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, καὶ ὅτι δὶς ἤδη, τιμηθεὶς παρὰ τοῦ Βασιλέως ὡς ὑπουργὸς, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ σώματος· ἕπεται ἄρα ὅτι, διευθυνομένης τῆς ἀναφορᾶς, ἡ Βουλὴ παραδέχεται ὑπουργοὺς οἱαδήποτε πρόσωπα, ἐν ᾧ δέχεται τούτους ὡς θεωρουμένους ἀμέμπτους τὸν βίον, καὶ δικαίωμα ἔχει νὰ ἐξετάσῃ οὐχὶ τὰς ἰδιωτικὰ; ἀλλὰ τὰς ἐπισήμους πράξεις αὐτῶν. Καὶ ἄλλως ὅμως, ἐὰν θεωρηθῇ ἡ ἀναφορὰ, πρέπει, διὰ νὰ λάβῃ ὑποδοχὴν, νὰ ἦναι λογικὴ καὶ ἔχῃ σκοπόν τινα ὡρισμένον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀρνεῖται νὰ ἀναγνωρίσῃ εἰς ταύτην, ἐπειδὴ ζητεῖ νὰ ἀνανεώσῃ ὑπόθεσιν πρὸ 25 ἐτῶν γενομένην καὶ παραγραφεῖσαν ἤδη· σκοπὸς δὲ δὲν ὑπάρχει ἐπίσης διὰ τὸν αὐτὸν τῆς παραγραφῆς λόγον. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ πολίτου ὁμοιάζει πρὸς ἄλλην ἰδέαν παρ' αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσαν, ἤτοι, ἀφ' οὗ πρὸ δισχιλίων ἐτῶν καταδικασθεὶς ἔπιε τὸ κώνειον ὁ Σωκράτης, νὰ ἐπιληφθῇ ἤδη τῆς ὑποθέσεως ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ καταδικάσῃ τοὺς περὶ τὸν Ἄνυτον καὶ τὸν Μέλιτον· οὕτω δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ αὐτὸ ζητεῖ ἀντιστρόφως, ἐν ᾧ οἴχ ἧττον γελοῖαι εἶναι ἀμφότεραι αἱ ἰδέαι. Ἀνακεφαλαιῶν λοιπὸν

συμπεραίνει, ὅτι, ὑπαρχούσης νομίμου παραγραφῆς, δὲν δύναται νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο θέλει ὑποτεθῇ εἰμὴ ἢ ὅτι ἀγνοεῖ ἡ Βουλὴ τοὺς νόμους ἢ ὅτι καταχράται τῆς ἰδίας κυριαρχίας· ἐφ' ᾧ συνίστησιν εἰς ψηφοφορίαν τὴν γνώμην τοῦ νὰ μὴν ἀναγνωσθῇ ἡ ἀναφορὰ οὐδὲ νὰ τεθῇ ἐντὸς τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀτόπως ἐδόθη πυρετώδης τις χαρακτὴρ εἰς συζήτησιν, ἥτις ἠδύνατο νὰ διεξαχθῇ ὁμαλώτερον· ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ ἐδόθη ὑπὸ τὸ πρῖσμα καὶ ἰδεῶν καὶ παθῶν ἄλλων, ὁ δὲ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας θεωρῶν ὡς ἄλλοι ἀνυπόστατον τὸ νομικὸν μέρος προσέθηκεν ὅτι δὲν τιμᾶται τὸ ἔθνος, προσαπτομένων εἰς τοὺς ὑπουργοὺς ἐγκλημάτων· ὅτι κατ' αὐτὸν θεωρεῖ, ὅτι τὸ ἠθικὸν μέρος μετράται ἀπὸ τὸν πῆχυν, ὡς εἶπεν, τῆς κοινῆς γνώμης ἀναλόγως τῶν ἰδεῶν αὐτῆς, δὲν δύναται δὲ διὰ τοῦτο νὰ ὁρίσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ Βουλὴ τὸν πῆχυν τοῦτον, δι' οὗ πρέπει νὰ μετρηθῇ τὸ ἠθικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως· ὅτι ὅμως δὲν ἀρέσκεται εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι πρέπει νὰ ἀπορρίπτωνται αἱ ἀναφοραὶ ὁσάκις ἀποβλέπουσιν ἐπίσημα πρόσωπα, ἐπίσης δὲ δὲν θεωρεῖ ἰσχυρὸν τὸ ὅτι, ἐπειδὴ διορισθεὶς τις ὑπουργὸς ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἕπεται ὅτι εἶναι ἀδιάφθορος ἡ ἀγνὸς ὅλως· ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀναφορᾶς γίνεται μνεία καὶ περὶ δημοσίων χρημάτων, πρέπει νὰ σταλῇ ἀσχέτως πάσης ἄλλης ἰδέας πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα εἴπῃ τοῦτο ἢ ὅτι τὸ γραμμάτιον ἐπεστράφη ἢ ὅτι καθυστεροῦνται ἔτι τὰ χρήματα· ὅτι, ὡς, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἁπλοῦ τινος ὀφειλέτου, ἡ ἀναφορὰ ἤθελε διευθυνθῇ πρὸς τὸ ῥηθὲν ὑπουργεῖον, οὕτω πρέπει νὰ διευθυνθῇ καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρας, ὅπως ἡ ἀποστομωθῇ ἡ κατηγορία ἢ ζητηθῶσι τὰ χρήματα· καὶ ὅτι δὲν πρέπει να διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν ἐν γένει συμβούλιον, καθ' ὅσον ὁ Κ. Κρεστενίτης ἰδιωτεύει, καὶ ἄλλα τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν κυβέρνησιν μέλη.

Ἕτερος ἄλλος ὅτι, ἐκτὸς τῆς ἀναγνωρισθείσης παραγραφῆς τοῦ νομικοῦ μέρους, καὶ τὸ ἠθικὸν μέρος δὲν ὑρίσταται ὅλως, ἐπειδὴ, διὰ νὰ ἦναι τις ἔνοχος ἠθικῆς εὐθύνης, πρέπει νὰ προϋπάρχῃ καὶ ἀπόφασις κατ' αὐτοῦ τελεσίδικος· ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἀπόφασις, ἐπειδὴ ἡ τότε Συνέλευσις κατέστησεν αὐτὴν ἐρεσίδικτον διὰ τοῦ ψηφίσματος τοῦ καταργήσαντος τὸ ἐγκληματικὸν δικαστήριον, τὸ παρανόμως καταδικάσαν τὸν Κρεστενίτην, καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου εἰμὴ ἁπλῆ τις πρᾶξις, μεθ' ἣν ὁ Κ. Κρεστενίτης διετε-

λεσεν ὑπὸ τὸ βάρος ἁπλῆς κατηγορίας καὶ οὐχὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως· ὅτι καὶ ἡ περὶ χρημάτων ἰδέα ἐπίσης δὲν ἔχει χώραν, ἐπειδὴ ὑπάρχει, ὡς ἐρρέθη, ἀναφορὰ τοῦ Κρεστενίτου δι' ἧς ἐπέστρεψε τὸ ὁποῖον ἔλαβε γραμμάτιον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ὅσων ὑπέφερε ζημιῶν παρὰ τῶν τότε κατὰ τῆς ἐξουσίας ἐπαναστησάντων, ὥστε, μὴ ὑπαρχούσης εὐθύνης χρηματικῆς, οὐδ' εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι καί τοι μηδὲ κατὰ τὴν προγενομένην ἐπὶ τούτου συζήτησιν, μηδὲ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐπιθυμῶν νὰ φέρῃ τὸν λόγον, φόβῳ μὴ γένηται παρεξήγησίς τις, ἠναγκάσθη ὅμως νὰ λάβῃ αὐτόν, μετατραπείσης τῆς πορείας τῆς συζητήσεως· διότι οἱ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου ἀναλαβόντες δὲν ἐχρήσαντο τῶν καταλλήλων μέσων, τῶν μόνων δυναμένων νὰ φέρωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν προτεθειμένον σκοπόν. Ὅτι μηδόλως ἐξετάζων τὰς ἀφορμὰς, αἵτινες προήγαγον τὸν ἀνενεχθέντα πολίτην εἰς τὴν ὑπὸ συζήτησιν ἀναφοράν, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων ἀναφορῶν οὐδ' αὐτὸς, οὐδ' ἕτερός τις ἐπέσχεν ἐπὶ τῶν σκοπῶν τῶν δι' ἐκείνων ἀνενεχθέντων, φρονεῖ μόνον, τὸ διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθὲν δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι οὐδὲ νὰ περισταλῇ, οὐδὲ νὰ κανονισθῇ ἄλλως πως δύναται, εἰμὴ καθόσον ὁ τῆς βουλῆς κανονισμὸς περιώρισεν αὐτὸ, ἀπαγορεύσας τὴν ἐπὶ τῶν λοιδώρων μόνον συζήτησιν. Ὅτι ἐπίσης δὲν ἐξετάζει, ἂν καὶ κατὰ πόσον ἀληθεύωσι τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐκτιθέμενα, διότι τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν κρίνει ἔργον ἀλλότριον τῶν τῆς βουλῆς, μηδ' ἐπιληρθείσης, μηδὲ δυναμένης ἄλλως νὰ ἐπιληφθῇ αὐτῶν ἄλλοτέ ποτε. Ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὕτη, προβληθεῖσα ὡς καὶ πᾶσαι ἄλλαι εἰς τὴν βουλὴν, καὶ προβασανισθεῖσα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, ἠνέχθη ἤδη ὑπὸ συζήτησιν διὰ γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, προβαλούσης ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων ἄλλοτε πολλῶν ἀναφορῶν νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· οἱ τὴν τοῦ προσώπου ὑπεράσπισιν ἀναλαβόντες ὤφειλον, ἐν περιστάσει τοιαύτῃ, νὰ μὴν ἀντείπωσι κατὰ τῆς προβληθείσης ταύτης γνωμοδοτήσεως, κρίνοντες, ὅτι, ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπὸ τῆς βουλῆς διευθύνσεως τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, οὐδ' ἀναγνώρισίς τις τῶν ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένων ἐξήγετο, οὐδὲ καταδικαστική τις ψῆφος κατὰ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀναφορὰ ἐπήγετο, μηδὲν ἄλλο ἐκδούσης τῆς βουλῆς διὰ τῆς διευθύνσεως ταύτης, ἢ μόνον νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τὰ ἐν αὐτῇ ἂν ἀληθεύωσι, καὶ ἐν τοιαύτῃ

μὲν περιστάσει νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ τοῦ νόμου, ἐν τῇ ἄλλῃ δὲ καθ' ἣν δὲν εἶναι ταῦτα ἀληθῆ νὰ δοθῇ ἡ προσήκουσα τύχη εἰς τὴν ἀναφορὰν ταύτην. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὗτοι μὲν δὲν διεξήγαγον οὕτω τὴν συζήτησιν, παρετηρήθη δὲ σπουδή τις πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ πρῶτον ἤδη ἐν ταῖς τῆς βουλῆς συζητήσεσι καταδεικνυομένη. Ὅτι διὰ ταῦτα ἦσαν δικαιοῦνται οἱ τὴν ἀπόρριψιν προτείναντες ἢ οἱ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὑποστηρίξαντες· διότι ἐκτίθησι μὲν ἡ ἀναφορὰ, ὅτι ὑπῆρξε καταδικαστική τις ἀπόφασις κατά τινος πολίτου μήπω ἐκτελεσθεῖσα, ὑποβάλλουσα αὐτὸν εἰς χρηματικὰς πληρωμὰς, δὲν εἶναι ὅμως ἔργον τῆς βουλῆς νὰ ἐξετάσῃ, οὐδ' ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγένετο ἢ οὔ τελεσίδικος, οὐδ' ἂν ἡ ποινὴ παρεγράφη ἢ οὔ, οὐδ' ἂν μόνη ἡ ποινὴ παρεγράφη ἢ μένῃ καί τι ἠθικὸν στίγμα εἰς τὸν καταδικασθέντα πολίτην· ἐπειδὴ διαφεύγουσι τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῆς τά τε περὶ ὑλικῆς ποινῆς καὶ τὰ περὶ τῆς ἠθικῆς, τῆς ὁποίας ἡ ὕπαρξις καὶ ἐπιμέτρησις ἀνήκει εἰς τὴν συνείδησιν ἑκάστου, κατὰ λόγον τοῦ βαθμοῦ τῆς διανοητικότητος αὐτοῦ· οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἐπεστράφησαν τὰ χρήματα εἰς τὸ δημόσιον, ὡς τινες διϊσχυρίσθησαν, ἢ ἄν, ὡς ἄλλοι ἀντεῖπον, δι' αὐτῶν ἠγοράσθησαν ἐθνικοὶ ὑδρόμυλοι, ἁρμοδία εἶναι ἡ βουλὴ νὰ ἐξετάσῃ, διότι καὶ ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ οὕτως ἔπραξεν ἡ βουλὴ ἐφ' ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐξαετίαν προβληθεισῶν εἰς αὐτὴν ἀναφορῶν. Καὶ ἀληθῶς προβληθείσης ποτε, κατὰ τὰ **1846**, εἰς τὴν βουλὴν ἀναφορᾶς τινος κατὰ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ μακαρίτου Ι. Κωλέττου, μηδόλως τὰς δημοσίας αὐτοῦ πράξεις ἀφορώσης ἀλλὰ περὶ ἰδιωτικῆς τινος διαφορᾶς μεταξὺ αὐτοῦ τε καὶ ἄλλων περὶ χωρίων τινῶν πραγματευομένης, ἐφ' ἧς μάλιστα οὐδὲν ἐδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ προκειμένης ὑποθέσεως διελθούσης πάντας τοὺς βαθμοὺς τῆς δικαστικῆς δικαιοδοσίας καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τῶν δικαστηρίων λυθείσης, ἡ βουλὴ διεύθυνεν οὐχ ἧττον αὐτὴν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ οἱ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ μακαρίτου Κωλέττου ἀναλαβόντες τότε οὐδὲν ἀντεῖπον, κρίνοντες, ὅτι τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ ὡς μὴ ὄντα ἀληθῆ οὐδὲν θέλουσιν ἀποφέρει ἀποτέλεσμα. Ὅτι οἱ τὴν ὑπεράσπισιν νῦν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου ἀναλαβόντες μᾶλλον ἔβλαψαν ἢ ὅσον ὠφέλησαν αὐτὸ, ἀντειπόντες κατὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς· διότι, ἂν καὶ οὗτοι παρεδέχοντο αὐτὴν, ἤθελαν διέλθει ἐν σιγῇ τὰ περὶ τούτου, καὶ οὐδὲ τοῦ κοινοῦ ἡ προσοχὴ ἤθελεν ἐκ τῶν λεχθέντων ἐφελκυσθῇ, οὐδὲ τὰ

λεχθέντα ἤθελον ῥιφθῆ ἐνταῦθα, τῶν μὲν διϊσχυριζομένων ὅτι παρεγράφη ἡ ποινή, τῶν δὲ τἀναντία ὑποστηριζόντων, καὶ ἄλλων μὲν διατεινομένων ὅτι ὑπελείπετο ἐκ ταύτης ἀνεξάλειπτόν τι στίγμα· ἄλλως ἡ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον καὶ οὐχὶ εἰς ἓν ὡρισμένον ὑπουργεῖον παραπομπὴ τῆς ἀναφορᾶς ἐπροτάθη πρὸς πλείονα ἐγγύησιν αὐτοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου, καθ' ἃ καὶ αὐτοὶ οἱ καθεστῶτες νόμοι ἐπιβάλλουσιν ἀπαιτοῦντες ἐπί τινων σπουδαίων ὑποθέσεων πρὸς πλείονα ἐγγύησιν τὴν γνώμην ὅλου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Τελευτῶν ἀνεκεφαλαίωσεν ὅτι πᾶσα περαιτέρω ἐπὶ τούτου συζήτησις περιττεύει, ἡ δὲ βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν, κρίνουσα ἀλλάτριον ὅλως τὸ ἔργον τῆς ἐξετάσεως, ἂν ἡ ποινὴ παρεγράφη ἢ ἂν ἡ ὡς ἀπόφασις φερομένη δὲν ἦναι πραγματικῶς ἀπόφασις, ἀλλ' ἀνάκρισις τῆς ὑποθέσεως· οὐδὲ τῶν ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐκτεθέντων ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγένετο τελεσίδικος, μὴ χρησαμένου τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου τοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως χορηγηθέντος αὐτῷ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐν Τροιζῆνι Συνέλευσις ἀπέκλεισεν αὐτὸν, οὐδὲ τῶν διϊσχυρισμῶν ὅσους ἄλλοι κατὰ τὴν συζήτησιν ἐξέθηκαν. Ἐπήνεγκε δὲ προσέτι ὅτι θεωρεῖ ψευδῆ καὶ τὴν ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν, ὅτι δῆθεν ἡ βουλὴ προσβάλλει ἑαυτὴν τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην παραδεχομένη· διότι οὐδὲ καταδικάζει οὐδὲ στιγματίζει τινα διὰ ταύτης ἡ βουλή, ἀλλ' ἐκπληροῖ τὰ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀφεθέντα αὐτῇ δικαιώματα, ἀνατιθεῖσα εἴς τε τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς καὶ εἰς ἕκαστον πολίτην νὰ ἐξετάζωσιν ἕκαστον κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ.

Μετά τινα ἐκθέντα ὅτι δὲν ἀναιρεῖ μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ προβληθεῖσαν γνώμην, περὶ παραπομπῆς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον· προτείνει δὲ μόνον ἵνα ἀντὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης διευθυνθῇ εἰς ἐκεῖνο ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν, καὶ ζητηθῶσι πληροφορίαι μόνον ἂν ὁ Κ. Α. Κρεστενίτης ὀφείλῃ ἢ οὔ χρήματα εἰς τὸ δημόσιον, ἵνα ὑποχρεωθῇ ἢ οὔ εἰς ἀπότισιν αὐτῶν.

Ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτῶσθη, ὁ πρόεδρος ἐξέθηκεν ὡς ψηφοφορητέας προτάσεις, ἐκ τῆς συζητήσεως παραγομένας, ἀπωτέραν μὲν τὴν τῆς ἀναφορᾶς ἀπόῤῥιψιν, ἑπομένην δὲ τὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀποστολὴν ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, ἀκόλουθον τὴν εἰς αὐτὸ διεύθυνσιν τῆς ἀναφορᾶς πρὸς ἐξέτασιν τοῦ τὰς χρηματικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου μέρους τῆς ἀναφορᾶς, καὶ τελευταίαν τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν.

Παραιτηθέντων τῶν τὴν ἀπόῤῥιψιν ζητούντων ἀπὸ τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον, εἰς μὲν ἐξέθηκεν ὅτι πάντες συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῆς οὐσίας, μηδὲν ἄλλο ζητοῦντες ἢ τὴν ἐξέτασιν τοῦ τὰς χρηματικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου ἀφορῶντος μέρους τῆς ἀναφορᾶς· διίστανται δὲ προβάλλοντες τὴν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον διεύθυνσιν αὐτῆς, ἢ τὴν εἰς μόνον τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον παραπομπήν· καὶ ὅτι δύναται νὰ ἀρθῇ πᾶσα φιλονεικία, ἂν συγκατατεθῶσι νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξετάσεως τῶν χρηματικῶν μόνον ἀπαιτήσεων, διότι τότε πάσης διευθύνσεως τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ αὐτό. Ἄλλος δ' ἀντεῖπεν ὅτι ἐκ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀναφορᾶς ἐπιγίνεται δημοσιότης τις τῶν ἐν αὐτῷ, ἐφ' ᾧ δὲν συγκατατίθεται εἰς ταύτην. Καὶ ἄλλος ὅτι αἱ προταθεῖσαι γνῶμαι κατὰ πολὺ διίστανται ἀπ' ἀλλήλων· διότι οἱ μὲν τὴν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον διεύθυνσιν τῆς ἀναφορᾶς προτείναντες, οὐχὶ μόνον πρὸς ἐξέτασιν τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους αὐτὴν ἐπιζητοῦσιν· οἱ δὲ τὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν παραπομπὴν αὐτῆς προβάλλοντες, πρὸς μόνην τὴν ἐξέτασιν τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων ἐζήτησαν αὐτήν· καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πᾶσαι κατὰ τάξιν πρέπει εἰς ψηφοφορίαν νὰ προτεθῶσιν.

Ἀναλαβόντος ὅμως ἄλλου τὴν προταθεῖσαν καὶ ἀνακληθεῖσαν περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς πρότασιν, ἐπροτάθη ἡ τῶν τεσσάρων τούτων προτάσεων συγχώνευσις, ἐξ ἧς, γενομένης κοινῇ συγκαταθέσει, ἐπηνέχθησαν δύω αἱ ψηφοφορητέαι προτάσεις, ἥ τε περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς πρότασις, προψηφοφορητέα, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεταμένη γνώμη.

Γενομένης ὅθεν ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς πρώτης τούτων, κατ' ὀνοματικὴν κλῆσιν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Κ. Μαυρομιχάλου καὶ Σ. Ἀντωνιάδου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε πρυσηρτημένον τῆς ψηφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς γνώμην, διὰ ψήφων **16** πρὸς **32**, ἀρνηθέντων ψῆφον τριῶν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος

Παραδέχεται τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀναφορᾶς τοῦ πολίτου

Π. Σοφιανοπώλου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	
Κλεομένης Οἰκονόμου	
Γεώρ. Λογιωτατίδης ἠρνήθη ψῆφ.	
Δ. Δελιγεώργης	Ο.
Π. Τσιμπουράκης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ο.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	Ο.
Μ. Καΐρης	
Δημήτριος Κουβούλης	Ο.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ο.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ο.
Νικόλαος Ἰατρός	Ν.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Ο.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ο.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ο.
Κ. Τσαβέλλας	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Δουκᾶς Π. Νάκος	Ο.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης	Ο.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.
Γεώργιος Κουβούλης	Ν.
Κωνς. Φασίτσας	Ο.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώργιος Ι. Βατίστας	
Ἄγγελος Γουζούασης	Ο.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ο.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννης	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος	Ο.
Ἰωάννης Κλίμακας	Ο.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	Ο.
Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ο.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ο.
Γ. Ν. Κορφιωτάκης	Ὁ.
Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γεώρ. Παππανικολάου	Ο.
Π. Δελιγιάννης	
Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώρ Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	Ο.
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ο.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ο.

Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ο.
Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἠλίας Γιατράκος ἠρνήθη ψῆφ.	
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐστ. Σπυρίδωνος	
Ῥάγας Παλαμίδης	Ο.
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	
Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Μελέτης Χατσῆ Μελέτη	Ο.
Νικόλ. Τσαλακώστας	
Δημ. Σακελλαριάδης	
Νικόλαος Μπούτουνας	
Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ο.
Π. Δαρειώτης	Ο.
Σπυρίδων Βαλέττας	Ο.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ο.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.
Παῦλος Λεντούδης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ο.
Κωνστ. Βέϊκος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ο.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργιος Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ν. Μοσχούλας	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	Ο.
Κωνσταντῖνος Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ο.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Παν. Παππαδιαμαντάπ.	
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	
Ἐμ. Δαζάρου Ὀρλὼφ	Ο.
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	Ο.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας ἠρνήθη ψῆφ.	
Δ. Χρηστίδης	Ο.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	Ο.
Ἀν. Παππατσώρης	Ν.
Ἀθ. Καστανᾶς	Ο.
Γ. Παππαδημητρίου	Ο.
Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Α. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	Ο.
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Δημήτριος Χατζίσκος	Ο.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Κωνστ. Δυοβουνιώτης	
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ο.
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Μάρκος Βιτάλης	Ο.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Προκειμένου δὲ νὰ προτεθῇ εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἡ ἑτέρα πρότασις, ἤτοι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντέστησάν τινες διϊσχυριζόμενοι, ὅτι προηγεῖται ταύτης ἡ ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ προταθεῖσα γνώμη περὶ παραπομπῆς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, καὶ ὅτι, κατὰ τὴν τοῦ

ψηφοφορηθησομένου θέματος συζήτησιν, μόνος ὁ προτείνας τὴν περὶ ἀποστολῆς ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν καὶ οὐχὶ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον γνώμην ἀνεκάλεσεν αὐτὴν, ὑπελείφθη δ' ὅλως αὐτοτελὴς, ἡ περὶ τῆς διευθύνσεως εἰς αὐτὸ τῆς ἀναφορᾶς ἑτέρα, ἥτις πρέπει νὰ προτεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Ἀλλ' ἄλλοι ἀντεῖπον ὑπομιμνήσκοντες ὅτι, προτεθεισῶν εἰς ψηφοφορίαν καὶ τῶν τεσσάρων ἐκ τῆς συζητήσεως συναχθεισῶν προτάσεων, ἐπροτάθη ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀττικῆς βουλευτοῦ ἡ τούτων συγχώνευσις, ἥτις καὶ ἐγένετο τῇ συγκαταθέσει πάντων· καὶ ὅτι αἱ ἐκ ταύτης προκύψασαι προτάσεις ἦσαν ἥ τε τῆς ἀναφορᾶς ἀπόρριψις, μὴ γενομένη παραδεκτὴ, καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη. Ὁ δὲ πρόεδρος καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ προεδρείου μέλη ἐβεβαίωσαν τὴν γενομένην συγχώνευσιν, διεξιόντες τὰ γενόμενα ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθησαν.

Ἐπιμενόντων ἐν τούτοις τῶν προτεινόντων ὡς ψηφοφορητέαν πρότασιν τὴν τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ γνώμην, εἷς μὲν ἐξέθηκεν, ὅτι, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος προτίθησι κατὰ τὸν κανονισμὸν τὰ ψηφοφορητέα θέματα· ἂν δέ τις προτείνῃ προσθήκην τινα ἢ τροποποίησιν ἄλλην αὐτῶν, ἡ βουλὴ ἐπὶ τούτου ἀποφαίνεται. Καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ ἥ τε βουλὴ καὶ τὸ προεδρεῖον βεβαιοῖ ἤδη τὴν γενομένην συγχώνευσιν, οὐ μόνον περιττεύει ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ ἀποβαίνει πᾶσα εἰς τοῦτο ἀντίρρησις.

Ἄλλος δὲ διϊσχυρίσθη ὅτι δὲν προτίθενται ὑπὸ τοῦ προέδρου τὰ ψηφοφορητέα θέματα, μηδὲν ἄλλο πράττοντος κατὰ τὸν κανονισμὸν ἢ μόνον τὰ λεχθέντα ἀνακεφαλαιοῦντος· ἀλλ' ὑπὸ τῆς βουλῆς προσδιορίζονται ταῦτα. Καὶ ὅτι οὗτος, καὶ τοι ἐκ τῶν ὑπὲρ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου ἀγορευσάντων, οὐδόλως ἐπιμένει νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ γνώμη, κρίνων, ὅτι, εἴτε εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ, εἴτε εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, οὐδόλως διαφέρει τὸ ἀποτέλεσμα, ἀφ' οὗ ὑπὸ πάντων ἀνεγνωρίσθη ἡ παραγραφὴ τῆς ὑποθέσεως, καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ περὶ μόνων τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων πρόκειται.

Ἀλλ' ἄλλος αὖθις ἀντεῖπεν ὅτι ἡ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς ἐξηγήθη ἀρκούντως ἐν τῇ συζητήσει, ἡ δὲ βουλὴ παραδεχομένη τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην θέλει παραδεχθῇ, οὐχὶ μόνον τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ πάντα τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν λεχθέντα.

Ἐπαναλαβόντος δέ τινος ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ αὐτὸ

ἀποτέλεσμα ἀποβαίνει ἔκ τε τῆς εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον καὶ τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διευθύνσεως τῆς ἀναφορᾶς, καθ' ἃ ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας ἐξέθηκεν· ὅτι τρεῖς ἐφάνησαν αἱ προταθεῖσαι γνῶμαι, ἥ τε περὶ ἀπορρίψεως, ἡ περὶ παραπομπῆς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, καὶ ἡ περὶ διευθύνσεως εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον· ὅτι δὲν ἐγένετο συγχώνευσίς τις ἄλλη τῶν γνωμῶν τούτων, εἰμὴ μόνον συνεχωνεύθησαν ἡ περὶ ἀπορρίψεως καὶ ἡ περὶ διευθύνσεως τοῦ ἀποσπάσματος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· ταύτην δὲ τὴν συγχώνευσιν, κακῶς ἴσως ὑπὸ τῶν συγχωνευσάντων ἐκφρασθεῖσαν, παρεξήγησεν ἡ βουλή· καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ προταθεῖσα γνώμη, περὶ παραπομπῆς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, τιθεμένου τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς, ἠρώτησε τί μέλλει γενέσθαι κατόπιν, καὶ εἷς τῶν γραμματέων εἶπεν, ὅτι *ἀκολούθως βλέπομεν*. Ἀλλ' ἀντιλεγόντων εἰς ταῦτα τῶν πλειόνων τε καὶ τοῦ προεδρείου, καὶ βεβαιούντων ὅτι πᾶσαι αἱ προτάσεις συνεχωνεύθησαν εἰς τὴν περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀναφορᾶς, ψηφοφορηθεῖσαν ἤδη καὶ μὴ γενομένην παραδεκτὴν, καὶ εἰς τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ψηφοφορητέαν ἤδη. Ἡ βουλὴ προέβη εἰς τὴν ἐπὶ ταύτης ψηφοφορίαν· τεθέντος δὲ τοῦ θέματος, ἂν παραδέχηται ἢ οὔ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποβληθεῖσαν γνώμην ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ πολίτου Κ. Σοφιανοπώλου, ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γρηγ. Κορφιωτάκη καὶ Ν. Ἰατροῦ· ἐκ ταύτης δὲ συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ ψήφων **46** πρὸς **16** ἀρνηθέντων ψήφων ἓξ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἓξης ζητήματος.

Παραδέχεται τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ πολίτου Σοφιανοπώλου, Ναί ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Δ. Δεληγεώργης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Π. Τσιμπουράκης	
Γ. Λογιωτατίδης ἀρνηθ. ψῆφον	Π. Μοναστηριώτης ἀρν. ψῆφον	

Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ιω. Πετμεζᾶς	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	
Μ. Καΐρης		Σταμ. Νικολαΐδης	Ο.
Δ. Κονδύλης	Ν.	Βελισ. Νικολαΐδης	
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Γεώργιος Παππανικολάου	Ν.
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ν. Ἰατρὸς	Ο.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισ. ἠρ. ψῆφον		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ζαφ. Δεπάστας	
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.	Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας ἠρνήθη ψῆφον		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Σ. Στράτος		Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Π. Ῥάγκος		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Α. Π. Νάκος	Ν.	Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ο.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακαράκος		Παρασκ. Ματάλας	
Γ. Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος ἠρν. ψῆφον	
Κ. Φασίτσας	Ν.	Δ. Στέφανος	
Ἑλ. Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	
Γ. Ιω. Βατίστας		Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Θ. Μ. Πετρινός	
Γ. Κ. Βελῆς	Ν.	Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ο.	Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	Ν.
Στέφ. Χ. Στερανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	
Μ. Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	
Γ. Χατσηγιάννος	Ο.	Ν. Μπούτουνας	
Γ. Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	Ν.
Ἰω. Κλίμακας	Ν.	Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.	Ῥ. Δορειώτης	Ν.
Π. Α. Ζάννος	Ο.	Σπ. Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ο.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθης	Ο.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἡλ. Παππαδαῖος		Παῦλος Λεντούδης	
Γ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ο.
Ν. Ἀνδρικόπουλος	Ο.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Κ. Βέϊκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.

Δ. Βιρβίλης		Ἀνδ. Μάμουκας ἠρνήθη ψῆφον	
Γ. Μπάνης		Δ. Χρηστίδης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης		Κάρολος Νάζος	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Εὐστρ. Παρίσης	Ο.
Γερμ. Μαυρομιχάλης		Ἀντ. Ἀρμάος	Ο.
Ν. Μοσχούλας		Μ. Ἀναστασόπουλος	
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἀν. Παππατσώρης	
Ἰω. Γκούρας		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Σπ. Δογοθετόπουλος		Γ. Σ. Κριεζῆς	Ο.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Δ. Α. Κουντουριώτης	Ο.
Χρ. Τσῖνος		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	
Δ. Κουμανιώτης	Ο.	Δ. Χατζίσκος	Ν.
Θ. Ι. Μέξης		Καλαμ. Τσουκαλᾶς	
Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	Ν.	Κωνσταν. Δυοβουνιώτης	
Γ. Μπάστας		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Ἰωάννης Τασσαΐος	Ο.
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Κων. Ἀντωνιάδης		Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Ἰω. Περιδὴς			

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς:
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 27 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐκ Γυθείου βουλευτοῦ Κ. Π. Τσαννετάκη ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ ἐπὶ μῆνα ἀπουσίας ἄδεια ὑπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἀδειῶν τεθειμένον ὅρον.

Εἷς τῶν γραμματέων ἐξέθηκεν, ὅτι, κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος γενομένην ἐν τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει συζήτησιν, τὸ προεδρεῖον, πιστὸν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῷ, ἐφρόντισε περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐκπληρώσεως. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ καὶ χθὲς προῤῥέθησάν τινες νὰ προσάψωσιν αὐτῷ διάθεσιν πρὸς διαστροφὴν τοῦ ζητήματος, καὶ σήμερον ἔτι ὑπεφήνατό τις ὅτι δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτό, διὰ τοῦτο ἀναγκάζεται ὡς μέλος τοῦ προεδρείου, νὰ παρακαλέσῃ τὴν Βουλὴν ἵνα ἐξηγήσῃ τὸ ἐπὶ τούτου ἑαυτῆς φρόνημα.

Ἀντεῖπεν ὅμως ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ὑπῃνίττετο ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ζητουμένη ἐξήγησις περιττεύει, πλὴν ἂν οἱ ζητοῦντες αὐτὴν δὲν ἔχωσιν ἐλαφρὰν τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν· διότι κατὰ μὲν τὴν χθὲς γενομένην συνεδρίασιν, ἀφ' οὗ συνεχωνεύθησαν αἱ ψηφοφορητέαι προτάσεις, καὶ τοι πολλῶν ἐπιφυλαξαμένων κατὰ τὴν τοῦ ζητήματος θέσιν, ἵνα ψηφοφορήσωσιν ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἀποστολῆς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, εἶπετο νὰ ἐγερθῶσιν αἱ ὑπόνοιαι αὗται· ἐν δὲ τῇ συνεδριάσει τῆς σήμερον οὐδὲν ἄλλο ἢ αὐτὸ τοῦτο ἰδίᾳ ἐξήγησαν. Καὶ ὅτι οὐδέποτε δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ τις ἵνα δώσῃ ἐξηγήσεις ἢ ἀνακαλέσῃ ὅσα ἐν τῇ ἑαυτοῦ διανοίᾳ ἔτι φυλάσσει, οἷον ἐστὶ τὸ ῥῆμα τὸ ὁποῖον ἰδίᾳ περὶ τοῦ γραφείου σήμερον εἶπε.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, ἐν ταῖς τῶν πολυμελῶν σωμάτων συζητήσεσι, πολλαὶ ἐκτίθενται γνῶμαι καὶ πολὺς συμβαίνει ὁ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν ἀνταγωνισμός, δὲν ὑπάρχει δ' ἀλλαχοῦ ἡ ἀλήθεια ἢ μόνον ἐν τῇ τοῦ σώματος ἀποφάσει· καὶ ὅτι τὰ ἐν γωνίᾳ καὶ ἰδιαιτέρως ὑπό τινος ψιθυριζόμενα οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀξίαν, οὐδὲ νὰ γένωνται συζητήσεως ἀντικείμενα.

Ὁ τὴν περὶ τούτου συζήτησιν προκαλέσας ἀπεφήνατο, ὅτι ἀρκεῖται εἰς τὰς ἐξηγήσεις ταύτας.

Προτεθείσης εἰς συζήτησιν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Οἰτύλου, οὐδεὶς ἀντεῖπε κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐξελέξαντος αὐτὴν τμήματος προβληθείσης γνώμης· ἐφ' ᾧ καὶ ἡ μὲν βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπεφήνατο δι' ἀναστάσεως, ὅτι παραδέχεται αὐτήν, ὁ δὲ πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη ὡς νομίμως ἐνεργηθεῖσαν

τὴν ἐκλογὴν ταύτην, καὶ ἀνεγνώρισεν ὡς βουλευτὴν ἐξ Οἰτύλου τὸν ἐκ ταύτης ἀναδειχθέντα Κ. Δ. Πικουλάκην.

Ἐρωτηθεὶς ὁ εἰσηγητὴς τοῦ τὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας ἐξελέγχοντος τμήματος, πότε θέλει εἰσαγάγει τὴν ἐπὶ ταύτης τοῦ τμήματος ἔκθεσιν, ἐπηγγείλθη ὅτι θέλει εἰσαγάγει αὐτὴν αὔριον.

Προὐτέθη εἰς συζήτησιν ἡ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 264 μέχρι 270 ὑποβεβλημένων εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 264, ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας βουλευτοῦ Γεωργίου Παππαδημητρίου, δι' ἧς οὗτος ἐξαιτεῖται τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραχώρησιν ἀγροῦ τινος ἐκκλησιαστικοῦ, κειμένου μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν περὶ τὴν θέσιν Κεφαλόβρυσιν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ συνοικισθῶσιν αἱ κατὰ τὴν παλαιὰν ἐπαρχίαν Ἀποκούρου σποράδην κατοικοῦσαι οἰκογένειαι, ἐπιχειρήσασαι ἔκτοτε τὴν ἀνέγερσιν τοῦ συνοικισμοῦ· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἵνα συσταθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον, ὅπως, συνεννοούμενον μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείων, ἐνεργήσωσιν ἁρμοδίως πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συνοικιζομένων, καθόσον ἐκ τοῦ ἔργου τὰ δημόσια συμφέροντα δὲν παραβλάπτονται. »

Ὁ μὲν ἀναφερόμενος ἐξέθηκεν ὅτι οὐχὶ τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον εἶναι κυρίως ἐπὶ ταύτης ἁρμόδιον· εἰς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορά, ἵνα τὸν προσήκοντα ὑποβάλῃ νόμον, καὶ περὶ τῆς χορηγίας τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς συνοικισμὸν χρηματικῶν συνδρομῶν προνοήσῃ. Καὶ ὅτι πρέπει νὰ γένηται τοῦτο τοσοῦτον, καθόσον τινὲς μὲν ὠκοδόμησαν ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ, ἄλλους δ' ἐπιχειρήσαντας κατόπιν νὰ οἰκοδομήσωσι δὲν ἀρῆκαν αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαί, ἐν ᾧ μεγίστη παρίσταται ἡ ἀνάγκη ἵνα παραχωρηθῶσιν ἑκάστῳ τῶν συνοικιζομένων δέκα πήχεις ἐξ αὐτοῦ πρὸς οἰκοδομὴν ἐργαστηρίων.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν ὅτι, εἰ μὲν ὁ ἀγρὸς εἰς μονήν τινα διαλελυμένην ἀνήκῃ, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον ὑπάγεται τότε ἡ ἀναφορά, κατὰ τὸν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1843 νόμον· εἰ δ' εἰς ἐκκλησίαν τινὰ ἐνοριακήν, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατελεῖ ἁρμόδιον.

Ἐξηγήσαντος δὲ τοῦ ἀναφερομένου, ὅτι ὁ ἀγρὸς ἀνήκει εἰς τινα τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν μονῶν, καὶ ζητήσαντος καὶ τοῦ

εἰσηγητοῦ τὴν διόρθωσιν, βεβαιώσαντος ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τούτου προετάθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἡ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον παραπομπὴ τῆς ἀναφορᾶς. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἵνα συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπως, συνεννοούμενον μετά τε τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνεργήσωσιν ἁρμοδίως πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συνοικιζομένων, καθόσον δὲν παραβλάπτονται ἐκ τοῦ ἔργου τὰ δημόσια συμφέροντα. »

Ἐπὶ δὲ τῶν κατόπιν ἀναγνωσθεισῶν ἀναφορῶν

Ὑπ' ἀριθ. 265 ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς χήρας Εὐπραξίας Δ. Μακρῆ, δι' ἧς ἐκθέτουσα ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, τὰ μάλιστα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἀγωνισάμενος, οὐδεμιᾶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως περιθάλψεως ἔτυχε· καὶ ὅτι κατὰ τὸ 1841 ἐν πενίᾳ ἀποθανὼν κατέλιπεν αὐτὴν μὲ πολυάριθμον οἰκογένειαν, ὑπὲρ ἧς ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς ἀνάλογόν τινα σύνταξιν πρὸς ἀποκατάστασίν της.

Ὑπ' ἀριθ. 266 ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Νικολάου Σταμελλάκη, δι' ἧς, ἐπισυνάπτων ἀποδεικτικόν τι μαρτυροῦν τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν ἐκ πυρίτιδος προελθοῦσαν πήρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκθέτων, ἐξαιτεῖται ἀνάλογόν τινα σύνταξιν πρὸς ζωάρκειάν του.

Ὑπ' ἀριθ. 267 ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου τ. ε. ἐκ Κορίνθου ἐνοικιαστῶν τινῶν, δι' ἧς οὗτοι ἐξαιτοῦνται τὴν διάλυσιν τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐνοικιασθεισῶν ἐθνικῶν σταριδαμπέλων, ἐπὶ μέγα κατ' ἔτος ζημιούμενοι καὶ ὑποκείμενοι ἐκ τούτου εἰς αὐστηρὰς καταδιώξεις, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς πρὸς θεραπείαν τῶν δυστυχημάτων ἅτινα ὑπέστησαν.

Ὑπ' ἀριθ. 268. ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου τ. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Μ. Βερνάρδου, δι' ἧς τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του ἐκθέτων, καὶ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκεται, ἐξαιτεῖται ἀνάλογόν τινα σύνταξιν πρὸς περιθάλψιν, τῆς οἰκογενείας του.

Ὑπ' ἀριθ. 269 ἀπὸ 10 Ὀκτωβρίου 1849 τοῦ Ἰωάννου Ξηρομερίτου, ἐκτιθέντος τὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἐκδουλεύσεις καὶ χρηματικὰς αὐτοῦ θυσίας, καὶ ἐξαιτουμένου ἀπέναντι αὐτῶν ἀνάλογον περιθάλψιν, πρὸς παραμυθίαν τῆς ἀμηχανίας εἰς ἣν διάκειται· καὶ

Ὑπ' ἀριθ. 270 ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1849 τῆς Κωνσταντίνας Γ.

Χάρενας χήρας, ἐκτιθείσης τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ποτὲ συζύγου της, πεσόντος ὑπὲρ πατρίδος, καὶ ἐξαιτουμένης ἀνάλογον πρὸς περιθάλψιν τῆς ἐνδείας της σύνταξιν.

Μηδενὸς ἀντιλέγοντος κατὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν γνωμῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἀνὰ μίαν αὐτάς· ἔχουσι δὲ ὡς ἑξῆς αἱ ἐπὶ τούτων γνῶμαι τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ὑπ' ἀριθ. 265 ἀναφορὰ τῆς Εὐπραξίας χήρας Δ. Μακρῆ, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν περὶ τῆς ἀναφερομένης κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 266 ἀναφορὰ τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν Νικολάου Σταμελλάκη, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 267 ἀναφορὰ τοῦ ἐκ Κορινθίας Ἀντωνίου Πετρουτζοπούλου, Δημητρίου Μητροπούλου καὶ λοιπῶν κατόχων ἐπὶ πολυετεῖ ἐνοικιάσει ἐθνικῶν σταφιδαμπέλων, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως προέλθῃ εἰς ἕν καταλληλότερον μέτρον ἐξασφαλίζον διὰ τὸ μέλλον τὰ δημόσια ἐκεῖνα κτήματα, ἅτινα δὲν ἀντικαθιστᾷ, οὔτε ἐξασφαλίζει, ὡς δεῖ, ἡ κατ' ἔτος ἐπιβαρύνουσα τοὺς ἐνοικιαστὰς, ἢ ἐκμισθωτὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποχρέωσις.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 268 ἀναφορὰ τοῦ Μ. Βερνάρδου νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 269 ἀναφορὰ τοῦ Ἰωάννου Ξηρομερίτου, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 270 ἀναφορὰ τῆς Κωνσταντίνας Γεωργίου Ζάρα χήρας, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν κανονισμὸν τῶν συντάξεων. »

Προέβη κατόπιν ἡ βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀπὸ 29 Ἰουλίου 1849 ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 174 μέχρι 209 ὑποβεβλημένων εἰς τὴν βουλὴν ἀναφορῶν.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν· ὑπ' ἀριθ. 175, ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1849 τῆς ἐκ Λακωνίας χήρας Σταυριανῆς Ἀλ. Κουμουνδουράκη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται, ἕνεκα τῆς εἰς ἣν μετὰ τοῦ ἑαυτῆς μονογενοῦς υἱοῦ κεῖται μεγάλης πενίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ συζύγου της, ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰ 1820 ἀπαγχονισθέντος ὡς

μέλους τῆς φιλικῆς ἑταιρίας, ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς διατροφήν της.

Ὑπ' ἀριθ. 176 ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Κρητὸς Μηνᾶ Καραμφύλη, ἐκτιθέντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ ἐξαιτουμένου, ἀπέναντι αὐτῶν τε καὶ τῆς μεγάλης πενίας του, ἀνάλογον σύνταξιν· μέχρι δὲ τῆς ἀπονομῆς ταύτης χρηματικὴν βοήθειαν, διότι ἐκ τῶν γενομένων αὐτῷ ἐν ταῖς μάχαις πληγῶν κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

Ὑπ' ἀριθ. 177 ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ ἐκ Κορώνης Α. Γ. Κυριακοπούλου, ἐξαιτουμένου ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, καταφαινομένων ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου πιστοποιητικοῦ, ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πενίας του, ἣν ἄλλως δὲν δύναται νὰ θεραπεύσῃ, καθὸ ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

Ὑπ' ἀριθ. 178 ἀπὸ 27 Μαΐου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Μαριγῶς Διαμαντῆ Νικολάου, μετὰ τῶν ὀρφανῶν αὐτῆς, ἐξαιτουμένης ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, δολοφονηθέντος τῷ 1844, ἐν ᾧ ὑπερησπίζετο τὰς ἰδιοκτησίας πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου, ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς διατροφὴν τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας της.

Ὑπ' ἀριθ. 179 ἀπὸ 23 Ἰουνίου ε. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Γεωργ. Ἀράπη, ἐξαιτουμένου κατ' ἐπανάληψιν μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς διατροφὴν τῆς δυστυχούσης πολυμελοῦς οἰκογενείας του, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πλείστων ἐκδουλεύσεών του, καταφαινομένων εἰς τὰ προσαρτώμενα πιστοποιητικά.

Ὑπ' ἀριθ. 183 ἀπὸ 1 Ἰουλίου ε. ε. ἐκ Μεσσήνης τοῦ Σπύρου Φραγγίσκου, ἐξαιτουμένου χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, τῆς μεγάλης δυστυχίας εἰς ἣν εὑρίσκεται, καὶ τῆς ὡς ἐκ τοῦ γήρατος ἀνικανότητός του πρὸς τὰ ἐργάζεσθαι, ἀνάλογον σύνταξιν.

Ὑπ' ἀριθ. 186 ἀπὸ 3 Ἰουλίου ε. ε. ἐκ νησίου τῆς Βενετούλας Π. Μιχαλοπούλου, ἐκτιθείσης τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πενθεροῦ της Ἰωάννου Μιχαλοπούλου θανόντος ἐν Τριπόλει, ὅτου ἐκρατεῖτο ὡς ὅμηρος ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ ἐξαιτουμένης μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πενίας της.

Ὑπ' ἀριθ. 188 ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Θεοδώρου Μαρκάκη, ἐκτιθέντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καταφαινομένας εἰς τὰ προσαρτώμενα πιστοποιητικά, καὶ

ἐξαιτουμένου ἀνάλογον σύνταξιν, προκειμένης ἤδη τῆς ἐκδόσεως Νόμου ἀφορῶντος τὰς συντάξεις τῶν προμάχων τῆς πατρίδος.

Ὑπ' ἀριθ. 192 ἀπὸ 10 Ἰουλίου ε. ε. τῆς Κωνσταντίνας Παπανικολοῦ, ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ Βερνιχώρας τοῦ Γαλαξειδίου ἐξαιτουμένης, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τοῦ μακαρίτου συζύγου της, τοῦ κατά τινα μάχην φονευθέντος, σύνταξιν μηνιαίαν πρὸς διατροφὴν τῶν ὀρφανῶν αὐτῆς.

Ὑπ' ἀριθ. 193 ἀπὸ 10 Ἰουλ. ε. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς ἐκ Βερνιχώρας τοῦ Γαλαξειδίου Εὐσταθίας Περέτινας, ἐξαιτουμένης, ἀπέναντι τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων συζύγου καὶ δύο υἱῶν της, μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς διατροφὴν τῆς δυσχοῦς οἰκογενείας της.

Ὑπ' ἀριθ. 199 ἀπὸ 9 Ἰουλίου ἐξ Ἀθηνῶν τῆς ἐξ Ὕδρας Αἰκατερίνης Κυριάκου Φλώκου, ἐξαιτουμένης, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα μεγάλων ἐκδουλεύσεων τοῦ μακαρίτου συζύγου της, εἴτε σύνταξίν τινα πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δυστυχοῦς οἰκογενείας της, εἴτε προικοδότησιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ὀρφανῶν θυγατέρων της.

Ὑπ' ἀριθ. 200 ἀπὸ 18 Ἰουλίου ε. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Ἀνδρέου Σπηλιοπούλου ἱερέως, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, χρηματίσαντος μέλους τῆς φιλικῆς ἑταιρίας, παρευρεθέντος εἰς διαφόρους πολιορκίας, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ἀποδεικτικῶν, καὶ ἐξαιτεῖται ἀπέναντι τούτων μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς ἀνακούφισιν αὐτοῦ.

Ὑπ' ἀριθ. 204 ἀπὸ 21 Ἰουλίου ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Ἰω. Κυπρίου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, καταφαινομένων εἰς τὰ ἐπισυναπτόμενα πιστοποιητικά, μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν τῆς οἰκογενείας του, καταστάντος ἀνικάνου πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι ἕνεκα τῆς χρονίου ἀσθενείας καὶ τοῦ γήρατός του.

Ὑπ' ἀριθ. 205 ἀπὸ 19 Ἰουλίου ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Μ. Ἀνδρ. Κουμουνδουράκη, ἐξαιτουμένης αὔξησιν τῆς συντάξεώς της, ὡς μὴ ἐπαρκούσης πρὸς διατροφὴν τῆς οἰκογενείας της.

Μηδενὸς ἀντιλέγοντος, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

« Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 175, 176, 177, 178, 179, 183, 186, 188, 192, 193, 199, 200, 204, 205, νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν

σχηματισμὸν τοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων, μετὰ προηγουμένην ἔρευναν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἐν αὐταῖς.»

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐξῆς ἀναφορῶν.

Ὑπ' ἀριθ. 174 ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1849 ἐκ Νάξου τοῦ Νικολ. Γ. Πολίτου, ἐκτιθέντος τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνάς του, καὶ ἐξαιτουμένου ἀπέναντι αὐτῶν περιθαλψίν τινα, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς πενίας του.

Ὑπ' ἀριθ. 180 ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1849 ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Λαζάρου Α. Λαζάρου, ἐξαιτουμένου, ἀπέναντι τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεών του, βοήθειαν τινὰ πρὸς συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, ἣν ἀναγκάζεται νὰ ἐπιζητήσῃ διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ δεινὴν ἀσθένειαν, πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας κατηνάλωσε τὴν περιουσίαν του, καὶ ἐμποδίσθη πρό τινος ἤδη χρόνου ἐκ τῆς ἐργασίας του.

Ὑπ' ἀρ. 189 ἀπὸ 10 Ἰουνίου ε.ε. ἐκ Καρδαμύλης τῆς Ἐλένης Γεωρ. Μουρτσίνου, ἐξαιτουμένης, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πενθεροῦ της καὶ τῆς λοιπῆς τῶν Μουρτσίνων οἰκογενείας, περιθαλψίν τινα πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἐνδείας αὐτῆς τε καὶ τῆς θυγατρός της.

Ὑπ' ἀριθ. 190 ἀπὸ 13 Ἰουλίου ε. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Καλῆς καὶ Χαρικλείας Μιχαὴλ Βάθη, ἐξαιτουμένων ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός των, συλληφθέντος ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ φονευθέντος, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων πιστοποιητικῶν, ἀνάλογον τῆς πενίας των περιθαλψίν.

Ὑπ' ἀριθ. 191 ἀπὸ 8 Ἰουλίου ε. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ ἐκ Νεοκάστρου Κωνστ. Παναγιωτοπούλου, δι' ἧς ἐκτίθησι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα προσωπικὰς ἐκδουλεύσεις καὶ χρηματικὰς θυσίας, καταφρινομένας εἰς τὰ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπάρχοντα πιστοποιητικά του, καὶ ἐξαιτεῖται ἀπέναντι τούτων περιθαλψίν τινα, πρὸς ἀνακούφισιν τῆς μεγάλης πενίας του· πρὸς δὲ, καὶ νὰ τῷ ἐπιστραφῶσι τὰ εἰς τὸ μνησθὲν ὑπουργεῖον πιστοποιητικά, ἀφ' οὗ δὲν ἔχειεν αὐτῶν χρῆσις, ὅπως τὰ μεταχειρισθῇ εἰς καταλληλοτέραν περίστασιν.

Ὑπ' ἀριθ. 196 ἀπὸ 4 Ἰουλίου ε. ε. ἐκ Γιανιτσοῦ τοῦ ἱερέως Ἀντωνίου, ἐξαιτουμένου, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα συνδρομῶν του, καθ' ὃν ἀπώλεσε δύο υἱοὺς καὶ ἅπασαν τὴν περιουσίαν του, καὶ τῆς ἐνεστώσης σωματικῆς καταστάσεώς του, ἄγοντος τὸ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, περιθαλψίν τινα.

Ὑπ' ἀριθ. 198 ἀπὸ 16 Ἰουλίου τοῦ ἐκ Τήνου Μάρκου Μπορνόβολη, ἐξαιτουμένου περιθαλψίν τινα χρηματικὴν, ὡς εὑρισκομένου εἰς μεγάλην ἔνδειαν, ἣν δὲν δύναται νὰ οἰκονομήσῃ ἕνεκα τῆς χρονίου καὶ ἀθεραπεύτου ἀσθενείας του.

Μηδενὸς ἐπίσης ἀντειπόντος, ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐπ' αὐτῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν καὶ ταύτην οὕτως.

«Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 174, 180, 189, 190, 191, 196, 198, νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι δίκαιον μετὰ προηγουμένην ἔρευναν.»

Ἐπίσης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 181 ἀναφορᾶς ἀπὸ 23 Ἰουν. π. ε. ἐκ Ναυπλίου τῶν προσφύγων ἐν Ἑλλάδι Κεφαλλήνων, Γ. Ἰω. Μεταξᾶ, Ἰωάννου Μεταξᾶ Ἰακωβάτου, Γερασίμου Λαζαρῆ καὶ Δεωνίδα Ι. Μεταξᾶ δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τοῦ ὑπουργείου, ὡς περιορίσαντος αὐτοὺς εἰς Ναύπλιον, καὶ μὴ δόντος προσοχὴν εἰς τὰ ὁποῖα ἀπεύθυναν δίκαια παράπονα, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐξαιτοῦνται τὴν ἀντίληψιν τῆς βουλῆς.

Ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐξῆς·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 181 ἀναφορὰ νὰ μείνῃ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς βουλῆς, καθότι τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα ἐγένοντο ἀντικείμενα συζητήσεως καὶ ἐπηνέχθη ἡ προσήκουσα λύσις παρὰ τῆς βουλῆς.»

Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 182 ἀναφορᾶς ἀπὸ 26 Ἰουνίου π. ε. ἐκ Λεβαδείας τοῦ Α. Παππαγεωργοπούλου, δι' ἧς παραπονεῖται κατὰ τῶν ἐν Λεβαδείᾳ ἀποσπασμάτων καὶ ἰδίως κατὰ τοῦ ἀποσπασματάρχου Ἀγγελῆ Σγούτα ἢ Οἰκονόμου, θέλοντος νὰ τὸν τιμωρήσῃ διά τι εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενον πταῖσμα, ἀντιποιουμένου οὕτω δικαστικὰ καθήκοντα, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν περιστολὴν τοιούτων ἀνόμων μέτρων.

Εἷς μὲν παρετήρησεν ὅτι ταύτην πρέπει νὰ συστήσῃ προσηκόντως ἡ βουλὴ, ὡς ἀρρῶσαν τὴν κοινωνίαν ὅλην, διότι πολλαὶ πολλαχοῦ καταθλίψεις τοιαῦται ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἐνεργοῦνται, τῶν ὁποίων τὴν ὁλοτελῆ κατάπαυσιν πρέπει νὰ ζητήσῃ ἡ βουλή.

Ἐπὶ τῇ προτάσει δέ τινος, κρίναντος ἀνεπαρκῆ τὴν τῆς ἀναφορᾶς σύστασιν, προβαλόντος δὲ νὰ καλεσθῇ δι' ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν ἵνα προσέλθῃ ὁ ἁρμόδιος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, καὶ δώσῃ εἰς τὴν βουλὴν τὰς περὶ τούτου προσηκούσας πληροφορίας. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ καλεσθῇ ὁ Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν.

Ἀλλ' ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐκαλέσθη πρὸ μικροῦ, ἵνα πληροφορήσῃ τὴν βουλὴν περὶ

παραπόνων τινῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπ' ἐκείνον Ὑπουργείου, καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν εἰς τὸν Ἀποστολάκαν γενομένην παραχώρησιν, καὶ ὅμως οὐδέτερος τούτων προσῆλθεν, ἡ δὲ βουλὴ δέον νὰ ἐπαναλάβῃ προσκαλοῦσα αὐτούς.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **184** ἀναφορᾶς ἀπὸ 27 Ἰουνίου **1849**, ἐξ Ἀθηνῶν, τῆς χήρας Αἰκατερίνης Γ. Τουρτούρη, ἐκτιθείσης τὰς ὑπὲρ πατρίδος μεγάλας καὶ πολυειδεῖς ἐδουλεύσεις τοῦ μακαρίτου συζύγου της, ἀπολέσαντος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἅπασαν τὴν περιουσίαν του, καὶ ἐξαιτουμένης ἀπέναντι αὐτῶν προικοδότησιν διὰ τὴν ὀρφανὴν θυγατέρα της, καὶ

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **203** ἀπὸ 5 Ἰουλίου ἐκ Λαγκαδίων τῆς Γόρτυνος, τῆς Κανέλλας Παππᾶ Εὐσταθίου Πολυχρονοπούλου, δι' ἧς αὕτη, ἀναμιμνήσκουσα τὴν ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου **1848** ἀναφοράν της, ἐξαιτεῖται κατ' ἐπανάληψιν προικοδότησιν ὑπὲρ τῆς ὀρφανῆς θυγατρός της, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου του, πεσόντος εἷς τινα κατὰ τοῦ Ἰβραὴμ μάχην.

Μηδενὸς κατὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς ἀντιλέγοντος, ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταύτην, ἔχουσαν οὕτως·

«Αἱ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. **184** καὶ **203** ἀναφοραὶ νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν δεὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καὶ, μετὰ ἐπιμελῆ ἔρευναν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἐν αὐταῖς, νὰ ἐνεργήσωσιν ὅ,τι δίκαιον.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **185** ἀπὸ 2 Ἰουλίου π. ε. τοῦ βουλευτοῦ Κλεομένους Οἰκονόμου, ἐπικαλουμένου τὴν συνδρομὴν τῆς βουλῆς πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος, ἐν Ἀθήναις, τοῦ σώσαντος τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀπὸ τὴν δουλείαν, τὴν ὁποίαν προεκήρυξε κατὰ τὴν 25 Μαρτίου.

Ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότει ὡς ἑξῆς·

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. **185** ἀναφορὰ, βάσεις ἔχουσα, τὰ ἀκραιφνῆ καὶ ὑψηλὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων, τὴν ὑπερβάλλουσαν ἄδολον ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀπερίγραπτον εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Θεὸν, διότι ηὐδόκησεν, ὡς ἐκ θαύματος, νὰ σώσῃ διὰ τῆς ἐλευθερίας μέρος τι τῆς ὅλης Ἑλλάδος, ληφθεῖσα ὑπὸ σύντονον μελέτην παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας, συνιστᾶται σπουδαίως πρὸς τὴν βουλὴν, μὲ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ν' ἀποφασισθῶσι τρεῖς χιλιάδες δραχμαὶ εἰς συνδρομὴν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ προκειμένου ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος.»

Ζητήσαντός τινος τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς, ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναφερομένου, ἡ βουλὴ ἀνέβαλε νὰ ἀποφανθῇ.

Προτεθεισῶν δ' εἰς συζήτησιν τῶν ὑπ' ἀριθ. **187** καὶ **195** ἀναφορῶν, ἐζητήθη ὑπό τινων νὰ ἀναγνωσθῶσιν αὗται, ἵνα μάθῃ ἡ βουλὴ τὰ καταγγελλόμενα· διότι καὶ περὶ τὴν τῶν στρατευσίμων σύλληψιν πολλαὶ ἐνεργοῦνται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καταθλίψεις καὶ βίαι, καὶ κατὰ τῶν μεταβατικῶν πολλὰ λέγονται, ὡς καὶ αὐτὸς ἔχει νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ σώματος πολλὰ ἐνεργηθέντα ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν Πελοπόννησον διοικητοῦ τοῦ μεταβατικοῦ, βουλευτοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας, συνταγματάρχου Κ. Δελιγεώργη.

Ἕως ἂν δὲ προσαχθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ αὗται, ἡ βουλὴ προέβη εἰς τὴν ἐπομένην ὑπ' ἀριθ. **197** ἀπὸ 13 Ἰουλίου ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Κ. Σ. Πιττάκη, ἐξαιτουμένου νὰ λάβῃ πρόνοιαν ἡ βουλὴ, ὥστε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ τυπώσῃ δωρεὰν εἰς τὴν Β. Τυπογραφίαν καὶ Λιθογραφίαν διαφόρους ἀρχαιολογικὰς ἐπιγραφὰς, ἀνεκδότους εἰσέτι καὶ λίαν ὠφελίμους, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸ Δημόσιον **200** ἐκ τούτων σώματα.

Ἐφ' ἧς παρεδέχθη τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης «νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργεῖον, ἵνα, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀξίαν τῆς συλλογῆς, ἐνεργήσῃ τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.»

Ἐπὶ δὲ τῶν ἑξῆς ἀναφορῶν· ὑπ' ἀριθμὸν **194** ἀπὸ 14 Ἰουλίου π. ε. ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Γεωργίου Ἀθανασίου, προκαλοῦντος τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Πατσούρα εἰς τὸ Προξενεῖον Βλαχίας, ὡς παρανόμου καὶ ἀντισυνταγματικοῦ, καθότι οὗτος δὲν ἔχει εἰσέτι κεκτημένον οὐδὲ τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, καὶ ἐξαιτουμένου τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ μεγάλου τούτου πολιτικοῦ παραπτώματος καὶ

Ὑπ' ἀριθ. **201** ἀπὸ 17 Ἰουλίου ἐξ Ἀθηνῶν τοῦ Γεωργίου Ἀθανασίου, δι' ἧς προσβάλλει τὴν ἀπολογίαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι δῆθεν ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ διορισθεὶς Πρόξενος εἶναι Ἕλλην πολίτης, καθότι α') ὁ δῆμος Πέλλης, εἰς ὃν εἶπεν ὅτι ἐνεγράφη, δὲν ὑφίσταται εἰσέτι ὡς μὴ συνοικισθέντων τῶν Μακεδόνων· β') δὲν ἔδωκεν εἰσέτι τὸν ὅρκον τοῦ Συντάγματος, τὸν ἀπαιτούμενον ὑπὸ τοῦ Θ'. Ψηφίσματος, καὶ γ') διότι, ἂν ἔλαβε διαβατήριον, τοῦτο λαμβάνει καὶ ὁ μὴ ἐντελῶς πολίτης Ἕλλην.

Ἀποφαινομένης τῆς ἐπιτροπῆς νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὅπως δώσῃ πληροφορίας, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον, ὡς λαβούσης ἤδη τῆς κυβερνήσεως τὰ ἁρμόδια μέτρα.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. **202** ἀναφορᾶς ἀπὸ 18 Ἰουλίου π. ε.

ἐξ Ἀθηνῶν τῆς Βασιλικῆς Δεσποινίδος, ἐξαιτουμένης τρίτην ἤδη φοράν, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, προικοδότησιν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρός της, καὶ σύνταξιν πρὸς συντήρησιν ἑαυτῆς καὶ τῶν λοιπῶν τέκνων της.

Ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐρεξῆς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς.

« Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 202 ἀναφορά, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ περιθάλψεως, ἡ ἀμοιβῆς αἴτησιν πρὸς ἐνέργειαν τοῦ δέοντος, νὰ διευθύνῃ αὐτὴν πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ περὶ συντάξεως καταλόγου. »

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 207 ἀναφορᾶς ἀπὸ 20 Ἰουλίου ἐκ Πόρου τοῦ Α. Ν. Ἀποστόλη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῷ πληρωθῇ ἡ ἀξία τοῦ πλοίου « ὁ Φοίνιξ », ἀνήκοντος εἰς τὸν πατέρα του καὶ πωληθέντος ἐπὶ Κυβερνήτου εἰς τὴν τότε κυβέρνησιν διὰ 46,000 φοίνικας, ὅπως ἐγένετο καὶ διὰ τὸ πλοῖον « ἡ Ἀθηνᾶ », τοῦ ὁποίου ἡ βουλὴ ἐπεψήφισε τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας του. Προσθέτει δὲ ὅτι κατὰ δίκαιον λόγον καὶ διὰ νὰ δειχθῇ συνεπὴς εἰς τὰς ἀποράσεις της, πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ βουλὴ καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τοῦ εἰρημένου πλοίου, τὸ ὁποῖον ἡ κυβέρνησις ἔλαβεν εἰς τὴν διάθεσίν της.

Παρετήρησεν ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον προεδρεύων, ὅτι τὸ γραφεῖον τοῦ τότε προεδρείου, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν προκειμένην ἀναφοράν, ἐθεώρησε μὲν αὐτὴν ὡς ἐντονώτερον ἐκφραζομένην, ἀλλὰ δὲν εὗρέ τι λοίδορον ἐν αὐτῇ, καθ' ὅσον οὐδ' ἤθελε δεχθῇ ταύτην, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἂν ἀληθῶς ἦτον λοίδορος· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπιληφθεῖσα ἔπειτα τῆς ἀναφορᾶς, δὲν εἶπε μὲν ὅτι εἶναι λοίδορος, ἀλλ' ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γραφῇ ὡς ἔχει, ἐξ οὗ διεφώνησε τὸ γραφεῖον πρὸς τὸν εἰσηγητήν. Συνίστησε λοιπὸν τὴν ὁλοσχερῆ ἀνάγνωσιν τῆς ἀναφορᾶς, ἵνα κρίνῃ ἡ βουλὴ περὶ τούτου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ πρῶτον, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐκθέσει λέξις « τοῦ Συντάγματος » πρέπει νὰ διορθωθῇ διὰ τῆς « τοῦ κανονισμοῦ »· καὶ ὅτι ἀληθῶς μὲν ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἀναφορὰν ἀπρεπίστερον γεγραμμένην, ἀλλ' ὅτι, ἂν ἡ βουλὴ θέλῃ, δὲν ἀντιτείνει καὶ αὐτὸς νὰ ἀναγνωσθῇ· Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι, ἀποκλειομένης πάσης λοιδόρου ἀναφορᾶς, δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἀναγνώσῃ καὶ τὴν προκειμένην· καὶ ὅτι δὲν δύναται ἑπομένως οὐδὲ νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀναφορᾶς ταύτης.

Παρετηρήθη πρὸς τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τὸ προεδρεῖον ἀνήκει νὰ προφυλάττῃ τὸ σῶμα πάσης λοιδόρου ἀναφορᾶς· καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ ἐθεώρησε ταύτην ἀναγνωστέαν, σημαίνει ὅτι ἀκινδύνως δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ. Μεθ' ὃν ὑπέλαβεν ἕτερος, ὅτι, ἐξ ἔθους ἐπικρατήσαντος, πιθανὸν νὰ διεύθυνε τὴν ἀναφορὰν τὸ τότε γραφεῖον ἄνευ προηγουμένης ἐρεύνης εἰς τὴν ἐπιτροπήν· καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐξέτασις αὐτῆς εἰς τὸ νῦν προεδρεῖον, ὅπως ἐκτιμήσαν τὰ περιεχόμενα ἀποφασίσῃ.

Ἐπαναλαβόντος δέ τινος, ὅτι ἀναγνώσθη ἡ ἀναφορὰ ὑπὸ τοῦ τότε γραφείου· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γραφεῖον μὴ θεωρῆσαν λοίδορον τὴν ἀναφορὰν παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ κεῖται ἤδη ὑπὸ συζήτησιν, ἔπεται, ὅτι ἡ εἰς τὸ νῦν προεδρεῖον παραπομπή της θέλει μαρτυρήσει οὐχὶ σμικρὰν ἔλλειψιν τοῦ προεδρείου ἐκείνου· διὸ προτείνει νὰ ἀναγνωσθῇ ἤδη.

Ἐπὶ τούτοις, προσαχθείσης τῆς ἀναφορᾶς καὶ ἀποφηναμένου τοῦ προεδρείου, ὅτι εἶναι ἀναγνωστέα, καθ' ὅσον οὐδὲν ἄλλο ἔχει ἡ θεωρίας τινὰς ἐντόνους, ἀναγνώσθη ὁλοσχερὴς ἡ ἀναφορά· μεθ' ἃ πάντες μὲν συνωμολόγησαν, ὅτι δὲν ὑπῆρχε λοίδορόν τι ἐντὸς αὐτῆς, εἰς δέ τις παρετήρησεν, ὅτι κακῶς παραπονεῖται ὁ ἀναφερόμενος κατὰ τῆς βουλῆς, ἐπειδὴ οὐχὶ αὕτη, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ἐνοχλήσασα τὰ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ πλοίου « ἡ Ἀθηνᾶ » καὶ ἄλλος ὅτι προσβάλει μὲν ἄγνοιαν τοῦ Συντάγματος καθαπτόμενος τῆς βουλῆς ὁ πολίτης, ἀλλ' οὐχ ἧττον εἶναι δίκαιον νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορά. Μεθ' ὃν τρίτος τις παρετήρησεν, ὅτι, διὰ νὰ ὁρισθῇ ἐφ' ἅπαξ ποῖαί τινες ἐννοοῦνται ἀναφοραὶ λοίδοροι, λέγει, ὅτι τοιοῦται εἶσι μόναι αἱ περιέχουσαι ὕβρεις, πᾶσα δὲ ἄλλη, διὰ θεωριῶν ἢ ἄλλως πως ἐκφραζομένη, εἶναι δεκτή· καὶ ὅτι τὸ προκείμενον πλοῖον « ὁ Φοίνιξ » συνετέλεσεν οὐδὲν ἧττον ἢ ἡ Ἀθηνᾶ κατὰ τὸν ἀγῶνα.

Μετὰ ταῦτα, ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως « νὰ συσταθῇ ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 207 ἀναφορὰ εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖα, ὅπως ἐνεργήσωσι τὸ δίκαιον ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ πολίτου ».

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 ἀναφορᾶς ἀπὸ 25 Ἰουλίου ἐκ Ναυπλίου τῶν ἐκεῖ περιορισθέντων πρόσφυγων ἐν Ἑλλάδι Κεφαλλήνων, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται νὰ προσκληθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ βαδίσῃ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· δηλαδὴ νὰ τοῖς δοθῇ ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῆς διαμονῆς των, καθότι τοῦτο δὲν ἐξεπληρώθη εἰσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου,

Παρετηρήθη ὅτι, ἂν καὶ οἱ ἀναφερόμενοι δὲν διατελοῦσιν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, πρέπει ὅμως νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ, ὅπως δείξῃ τὸ σῶμα ὅτι ἐμμένει εἰς τὰ περὶ προσφύγων ἀποφασισθέντα, καθ' ὅσον ἐνδέχεται μάλιστα καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι νὰ προσέλθωσιν ἀκολούθως.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐφεξῆς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

«Ἡ ὑπὸ τὸν ἀριθ. 208 ἀναφορὰ, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ βουλὴ ἐπιμένει εἰς ὅσα περὶ τῶν ἐνδιαλαμβανομένων ἀπεφάσισε, καὶ ὅτι ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων, οὖσα ἔννομος καὶ δικαία, πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ.»

Ἀνεγνώσθη δ' ἔπειτα ἡ ὑπ' ἀριθ. 187 ἀναφορὰ, ἧς ἡ περίληψις ἔχει οὕτως.

«Ἀριθ. 187. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1849 ἐξ Ἑρμουπόλεως, τοῦ ἐκ Σίφνου Α. Μελισσινοῦ, παραπονουμένου κατὰ τοῦ δημάρχου Σίφνου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ Ντακοπούλου, ἕνεκα τῶν κατ' αὐτοῦ παρανόμων καταδιώξεων, ἐπὶ ἀποδόσει τοῦ νεοσυλλέκτου υἱοῦ του, καταφαινομένων εἰς τὴν ἐπισυναπτομένην ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὴν νομαρχίαν ἀναφοράν του, καὶ ἐξαιτουμένου τὴν θεραπείαν αὐτῶν.»

Ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις ὅτι ἀναγκαία ἦτον τῷ ὄντι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἀναφορᾶς, ἵνα λάβῃ ἀφορμὴν νὰ πληροφορηθῇ ἡ Βουλὴ, ἂν ἡ δύναμις, ἡ ἐνεργοῦσα τὰ τῆς στρατολογίας, ἔχῃ τὴν ἄδειαν τῆς προϋσταμένης ἀρχῆς νὰ καταλύῃ, νὰ σπαταλᾷ, νὰ τρυφᾷ εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν, καὶ νὰ ἐξασκῇ πᾶσαν κατ' αὐτῶν βίαν. Διὸ ἀνάγκη νὰ πληροφορηθῇ ταῦτα πάντα τὸ σῶμα· καὶ ἂν μὲν ἀληθῶς ἐπιτρέπωνται παρὰ τὸν κείμενον νόμον, νὰ ἐξηγήσωσι τὰ ὑπουργεῖα τοὺς λόγους τῆς τοιαύτης ἀδείας· εἰ δ' ἄλλως, νὰ ληφθῶσι τὰ ἐντονώτερα μέτρα, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ ῥηθεῖσαι παραβιάσεις, καθ' ὅσον πανταχοῦ τοῦ Κράτους συμβαίνουσιν αὗται καὶ οἱ γονεῖς τῶν νεοσυλλέκτων ὑπομένουσι μυρίας πολλάκις βιασάνους. Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης, ἵνα προσελθόντες οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὶ δώσωσι τὰς περὶ τούτου πληροφορίας.

Μετὰ τοῦτο, παρενείραντός τινος ὅτι ἡ ὁλοσχερὴς ἀνάγνωσις τῶν ἀναφορῶν δὲν πρέπει νὰ γίνηται, ἢ συγκαταθέσει τοῦ σώματος· ἐπειδὴ, ἂν ἀρκῇ πρὸς τοῦτο ἡ αἴτησις ἑνὸς βουλευτοῦ,

τοιαύτη ἀρχὴ θέλει ἀποβῇ ἐπιζήμιος εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐργασίας, καὶ ἕκαστος τῶν ἀντιπροσώπων θέλει ζητεῖ νὰ ἀναγινώσκηται ἀναφορά τις ἰδία. Ἀνεγνώσθη καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 195 παραλειφθεῖσα ἐπὶ τούτῳ ἀναφορά· ἔχει δ' ἡ περίληψις οὕτως.

«Ἀριθ. 195. Ἀναφορὰ, ἀπὸ 1 Ἰουλίου ε. ε. ἐκ τῶν φυλακῶν τῶν Ἀθηνῶν, 33 πολιτῶν, παραπονουμένων πικρῶς κατὰ τοῦ ταγματάρχου Τσίνου, διὰ τὰς κατ' αὐτῶν ἐπενεχθείσας σκληρὰς βασάνους καὶ κακώσεις, καὶ ἐξαιτουμένων τὴν ταχείαν ἐκ τῆς φυλακῆς λύτρωσίν των, εἰς ἣν ἐτέθησαν παρανόμως.»

Παρατηρηθέντος δ' ἐπὶ ταύτης, ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι εἰσαχθέντες εἰς δίκην κατεδικάσθησαν ἤδη· ἀλλ' ὅτι ἂν ὑπέστησαν, ὡς λέγουσιν, ἐν τῷ μεταξὺ βασάνους, πρέπει νὰ ζητηθῇ λόγος, καθ' ὅσον ἀπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ νόμου· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργεῖον, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀηξάσης ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, παρελθὼν ὁ σήμερον ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Οἰτύλου Κ. Δ. Νικολάκης, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τῷ τέλει τῶν πρακτικῶν προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον ἀνέπτυξέ τις ὅτι ὁ δημοτικὸς νόμος, ὁ μετὰ τὴν Βασιλείαν ἐκδοθείς, καταργήσας, ὡς γνωστὸν, τὰς κοινοτικὰς ἀρχὰς, πλατυτέραν ἔκτασιν καὶ κύκλον ἐχούσας, ἀντικατέστησε ταύτας διὰ τῶν δημοτικῶν, ἐπαρχιακῶν κλπ. συμβουλίων· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον συμβόλαιον, τὸ σχηματίζον τὴν μεταξὺ λαοῦ καὶ βασιλείας συνάφειαν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι διὰ τοῦ 7 ἄρθρου, κεφαλαίου Α. μέρους Α. τοῦ νόμου, ὁρίζεται μὲν ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῶν δήμων διατάσσεται πρῶτον ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προστίθησιν ὅμως ὅτι διὰ πᾶσαν αὐτῶν τροποποίησιν ἀπαιτεῖται ἔπειτα ἡ γνωμοδότησις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὡς καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ νομαρχιακοῦ. Ὁ νόμος λοιπὸν ἀπαιτεῖ τὴν σύμπραξιν καὶ ψῆφον τῆς τριπλῆς αὐτῆς δημοτικῆς ἐξουσίας, καὶ ἄνευ ταύτης δὲν δύναται νὰ μετασχηματισθῇ δῆμος· ἂν ὅμως δὲν ὑπάρχωσι παρ' ἡμῖν καὶ τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα, δὲν λέγει, ὅτι παύει ἡ ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν δήμων ἐνέργεια τῆς ἐξουσίας, ἀλλ' εἰσάγεται νόμος καὶ διὰ νόμου ἀναπληροῦται ὅ,τι ἐλλείπει παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένον· ἄλλως, πᾶσα τοιαύτη ἄνευ νόμου πρᾶξις παραβιάζει τὸν ἀνωτέρω δημοτικὸν νόμον, καὶ εἶναι συνταγματικὴ, ὡς εἰπεῖν, παραβίασις, καθ' ὅσον τὸ Σύνταγμα

ἔθηκεν ὅτι ἄνευ νόμου δὲν παραβαίνονται οἱ ὁρισμοὶ ἄλλου νόμου, οὐδ' ἡ ἐπίσημος ἑρμηνεία τῶν νόμων γίνεται παρ' ἄλλου εἰμὴ παρὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Τὸ κενὸν τοῦτο τοῦ νόμου γνωρίζουσα καὶ ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγε κατὰ τὴν ἀ. βουλευτικὴν περίοδον νομοσχέδιον, περὶ σχηματισμοῦ νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἀλλ' ἀνεστάλη εἰς τὴν Γερουσίαν, καθ' ὅσον τὸ μὲν νομοσχέδιον συνεχώνευε τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπαρχιακοῦ εἰς τὴν τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου, ἐν ᾧ ἡ Γερουσία ἤθελε τὴν ἐξ ἴσου ὕπαρξιν καὶ τῶν τριῶν τούτων στοιχείων. Ἤδη δὲ, ἀγνοεῖ, εἶπε, πῶς παρὰ τὸν δημοτικὸν νόμον γίνονται τοιοῦτοι ἀθέμιτοι μετασχηματισμοί· διὸ προτείνει νὰ προσκληθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, ὅπως δώσῃ λόγον ἂν ὑπάρχῃ νόμος δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐνεργοῦνται ὅσα ἐξέθηκεν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὅπως ἐμφανισθεὶς τὴν 29 λήγοντος δώσῃ λόγον περὶ τῶν ἀνωτέρω.

Παρατηρήσαντος ἀκολούθως ἄλλου ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶχε προσκληθῇ τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως λύσῃ καὶ διάφορα ἄλλα περὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ δημοτικοῦ νόμου ζητήματα, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐνεφανίσθησαν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ· καὶ ὅτι πρέπει νὰ μὴν ἀναβάλωσιν ἐπὶ πλέον τὴν λύσιν, καθ' ὅσον αἱ αὐστηρότεραι διατάξεις τῶν δημοτικῶν νόμων δὲν ἐτηρήθησαν, καὶ ἀντικαταστάσεις δημάρχων παρὰ τὰ ὡρισμένα ἐγένοντο, καὶ παύσεις δημοτικῶν παρέδρων καὶ ἄλλα. Τὸ προεδρεῖον ἀνέθηκεν εἰς τοῦτον νὰ προσαγάγῃ σημείωσιν τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων, ἵνα πεμφθῇ αὕτη πρὸς τὸν αὐτὸν ὑπουργόν·

Παρατηρηθέντος δ' ἔτι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βουλευτοῦ, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶχεν εἰσαγάγει πρότασιν νόμου περὶ τῆς εὐθύνης τῶν δήμων ὡς πρὸς τὰς ἐνεργουμένας λῃστείας, δύω δὲ τμήματα εἶχον θεωρήσει ὡς συζητητέαν τὴν πρότασιν· ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ αὖριον, ὅπως γένῃ ἔπειτα ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀναγκαία ἀνάπτυξις. Ἄλλος, ὑπομιμνήσκων τὰ ἐν τῇ συζητήσει τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὲρ τῆς καταρτίσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ῥηθέντα, προέτεινε τὴν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἐγγραφὴν τοῦ περὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ νομοσχεδίου· τὸ δὲ προεδρεῖον ἀπήντησεν ὅτι, παρασκευασθὲν ἤδη, θέλει τεθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Τελευταῖον, τὰ αὐτὰ καὶ ἄλλου προτείναντος καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν πρότασιν νόμου, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπαύριον θέλουσιν

εἶσθαι τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει κατὰ σειρὰν τεθειμένα, διέλυσε παρὰ τὰς 2 μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

Πρωτόκολλον ὁρκομωσίας τοῦ ἐξ Οἰτύλου Βουλευτοῦ Κ. Δ. Πικουλάκη.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους, προσελθὼν ὁ ἐξ Οἰτύλου ἕτερος βουλευτὴς Κ. Δ. Πικουλάκης, ὁ ἐκ τῆς σήμερον κηρυχθείσης νομίμου ἐκλογῆς ἀναδειχθείς, ἔδωκε τὸν τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος κατακεχωρισμένον ὅρκον τοῦ βουλευτοῦ.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον τῆς ὁρκομωσίας ταύτης αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπεγράφη ὑπό τε τοῦ προέδρου, τῶν γραμματέων, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Δ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Δ. Πικουλάκης

ὁ Ἱερεὺς
Ἡλίσιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 29 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομα-

στικοῦ καταλόγου, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον, περὶ μετασχηματισμοῦ εἰς ά. τάξεως ἐφορείαν τῆς οἰκονομ. ἐφορείας Ἀττικῆς, ἔχοντα οὕτως.

« *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Ἡ ὑπηρεσία τῆς οἰκονομικῆς ἐφορείας Ἀττικῆς εἶναι καὶ ποικίλη καὶ ἐκτεταμένη, ὡς ἐπιφορτισμένη οὐχὶ μόνον τὸν οἰκονομικὸν κλάδον, ἀλλὰ καὶ τὴν προπαρασκευὴν καὶ διεξαγωγὴν τῶν διαφόρων δικαστικῶν ὑποθέσεων τῆς ἰδίας περιφερείας, ὡς καὶ τῶν ἐκδικαζομένων ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου· ὥστε, διὰ ν' ἀνταμείβηται δεόντως καὶ ἀναλόγως τοῦ βάρους τῆς ὑπηρεσίας ὁ ζῆλος τῶν διευθυνόντων αὐτὴν προσώπων, καὶ διὰ ν' ἀποφεύγῃ τὸ δημόσιον τὰς μικρὰς δαπάνας, αἱ ὁποῖαι ἐξ ἀνάγκης ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πρόσληψιν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τῆς μισθοδοσίας του, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ καταταχθῇ ἡ ἐφορεία αὕτη πρώτης τάξεως· διὸ καὶ ἐξαιτῶ νὰ ψηφισθῇ τὸ ἤδη ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Μαρτίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Μαρτίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐφορεία Ἀττικῆς, ὑπαγομένη δυνάμει τοῦ νόμου ς'. τῆς 16 Μαΐου 1845 εἰς τὴν Β'. τάξιν τῶν ἐφορειῶν τοῦ Κράτους, κατατάττεται διὰ τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ά. τάξιν.

Ἄρθρ. 2.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι, κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, εἶχεν ἐγκριθῆ πέρυσιν ἓν κονδύλιον πεντακισχιλίων δραχμῶν, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς χήρας καὶ ὀρφανά, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ προεκδοθῇ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο νομοσχέδιον· ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον νομοσχέδιον δὲν ὑπεβλήθη, συνίστησι νὰ προτκληθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός, ὅπως πληροφορήσῃ τὸ σῶμα, τί ἐνήργησε καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δαπάνην ταύτην.

Ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶχε σημειωθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ποσόν τι 10,000 δραχμῶν, καθ' ὅσον ὡρίζετο ἐν τῷ καταλόγῳ ἡ διανομὴ 60-70 καὶ ὅτι πλέον δραχ. εἰς πολλὰς τῶν χηρῶν τούτων· καὶ ὅτι ἠλαττώθη μὲν ἐντεῦθεν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡ ῥηθεῖσα ποσότης, ἀλλ' οὐδεὶς λόγος ἐγένετο περὶ ἐκδόσεως νόμου, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς, ἀγορεύσας τότε, ἐνθυμεῖται καὶ τὰ πρακτικὰ δύνανται νὰ βεβαιώσωσι.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἐμφανίσαντα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἐν ᾧ σημειοῦται ὅτι θέλει δοθῇ τὸ ποσὸν « κατὰ τὸ παρουσιασθησόμενον νομοσχέδιον· » καὶ ἄλλον εἰπόντα ὅτι ἡ βουλὴ ἠρκέσθη, ζητήσασα τότε παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ κατάλογον τῶν ληφθησομένων ὑπ' ὄψιν ὀνομάτων· ἕτερον δ' ὑποστηρίξαντα ὅτι εἶχε ζητηθῇ νομοσχέδιον πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ, ἐφ' ᾧ πρέπει τῷ ὄντι νὰ δώσῃ λόγον ὁ ὑπουργὸς, ἂν διένειμε τοῦτο ἄνευ νόμου. Ἐπανέλαβεν ὁ προαντιτείνας ὅτι τὸ πρᾶγμα μὲν ἔχει ὡς ἀνωτέρω ἐξέθηκεν· ἀλλ' ὅτι πιθανὸν νὰ συνέβη λάθος τι κατὰ τὴν συναρμολογίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ᾧ πρέπει νὰ παρατηρηθῶσι τὰ πρακτικὰ καὶ νὰ γίνῃ δ,τι ἐκτίθεται ἐν αὐτοῖς. Ἐπενεγκόντος δ' αὖθις τινὸς ὅτι καλὸν εἶναι προσκαλούμενος ὁ Κ. ὑπουργὸς νὰ πληροφορήσῃ ὁ ἴδιος τὴν βουλὴν, ἂν ἀπεφασίσθη νὰ διανεμηθῇ τὸ ποσὸν διὰ νόμου· καὶ ἄλλων εἰπόντων ὅτι δύναται νὰ ἐξετάσῃ τὸ γραφεῖον τὰ πρακτικὰ, καὶ, ἂν δὲν γίνεται λόγος, ἐρωτᾶται τότε ὁ ὑπουρ-

γός. Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, αὐτοῦ ὄντος εἰσηγητοῦ, ἐξετέθησαν μὲν διάφοροι περὶ τοῦ προκειμένου γνῶμαι, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσα· ὅτι ὑπῆρχε μὲν τότε ἰδέα περὶ εἰσαγωγῆς νόμου, ἀλλ' ἡ βουλὴ δὲν ἐδέχθη ταύτην ὡς ἐναντίαν μάλιστα τοῦ περὶ τοιούτων βαθειῶν πνεύματός της· καὶ ὅτι, προσδοκῶσα τὴν ὅσον οὔπω εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ συντάξεων νόμου, ἠρκέσθη ἀποφασίσασα νὰ δοθῶσιν ἐφ' ἅπαξ 5,000 δραχ. πρὸς περίθαλψιν.

Μετὰ τοῦτο, ἀναγνῶντος τοῦ βουλευτοῦ τὰ πρακτικὰ ἐκείνης τῆς συζητήσεως, δι' ὧν ἐπιβεβαιοῦντι ὅσα ἐξεθέκεν· ἐπέριρέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι μετὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν πρακτικῶν δὲν ἀπαιτεῖται πλέον ἡ τοῦ ὑπουργοῦ παρουσία· ἀλλ' ὅτι πρέπει μόνον νὰ ὑποβληθῇ ὁ κατάλογος, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ διανομή.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι, ἐκ τῆς νέας αὐτῆς τοῦ καταλόγου αἰτήσεως ἐξάγει, ὅτι κυρίως προτίθενταί τινες νὰ κατορθώσωσιν ὥστε νὰ ἔλθῃ ὁ ὑπουργός· ἐν ᾧ τοσοῦτοι ἄλλοι ὑπάρχουσι λόγοι, δι' οὓς ἔπρεπε νὰ προσκληθῶσι τῷ ὄντι ἄλλοι τινὲς ὑπουργοί· καὶ ὅτι ὁ αἰτούμενος κατάλογος εἶναι πάντη περιττὸς, καθ' ὅσον ἐλήφθη ἄλλοτε ὑπ' ὄψιν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐνεκρίθη ἡ χορηγία τῶν πεντακισχιλίων δραχμῶν.

Μετὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ εἰπόντα, ὅτι δὲν ἐζήτησε τὸν κατάλογον ὅπως προσέλθῃ ὁ ὑπουργὸς, ἀλλὰ διότι κατάλογος δὲν προσήχθη τοιοῦτος, ὡς ὁ τότε διέπων τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ βεβαιώσῃ, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ προσαχθῇ, ἵνα ἴδῃ τὸ σῶμα ποία ἐγένετο χρῆσις. Καὶ μετὰ τὴν καταφατικὴν μαρτυρίαν τοῦ ὑπάρξαντος ὑπουργοῦ. Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι πολὺς γίνεται λόγος, ὅτι ἡ διανομὴ τῶν χρημάτων δὲν ἔγινε δίκαιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου, καὶ ὅτι, ἀντὶ τοῦ νὰ δοθῶσιν εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ θανόντων ἀξιωματικῶν, διενεμήθησαν εἰς ἄλλα πρόσωπα καὶ δι' ἄλλους σκοπούς· ἀνάγκη λοιπόν, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὑπουργὸς, νὰ προσαγάγῃ τὸν ῥηθέντα κατάλογον.

Μετά τινα προσθέντα, ὅτι πρέπει νὰ κατατεθῇ τότε καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ ὑπάρξας κατάλογος, ἵνα ἴδῃ τὸ σῶμα ποίαν τινὰ χρῆσιν ἐποίησεν ἕκαστος ὑπουργός· ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ προσαχθῶσιν ἀμφότεροι οἱ κατάλογοι οὗτοι.

Παρελθὼν ἀκολούθως ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ἀνέγνω μετὰ τῆς ἀναγκαίας ἐκθέσεως πρότασιν νομοσχεδίου, περὶ εὐθύνης τῶν δήμων ὡς πρὸς τὰς ἐνεργουμένας λῃστείας· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

Ἐξ ὅλων τῶν ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα πολλάκις κατὰ δυστυχίαν συνέβησαν καὶ συμβαίνουσι εἰς τὴν κοινωνίαν μας, ἐκεῖνα μόνον τῆς λῃστείας καὶ τῆς ζωοκλοπίας, τὰ μᾶλλον ὀλέθρια, δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ ἐκλείψωσιν ἐντελῶς· μ' ὅλον ὅτι κατ' αὐτῶν ἐλήφθησαν τοσάκις τὰ πλέον αὐστηρὰ καὶ ἔντονα μέτρα ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, καὶ διάφοροι λῃστρικαὶ συμμορίαι κατά τε τὴν Στερεὰν καὶ τὴν Πελοπόννησον ἀναφανεῖσαι κατεστράφησαν ὁλοκλήρως.

Τὸ ἔγκλημα τῆς λῃστείας, καθὸ τιῖνον ἀμέτως εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς κοινωνίας, α') διότι κρατεῖ εἰς διάστασιν ἕνεκα τοῦ φόβου πόλιν ἀπὸ πόλεως· ἐπαρχίαν ἀπὸ ἐπαρχίας, καὶ ὁλοκλήρους ἀκόμη νομούς· β'.) διότι διακόπτει οὕτω τὸ ἐμπόριον καὶ ὅλα τὰ συναλλάγματα τῶν πολιτῶν, καὶ γ') διότι θέτει ἐν γένει εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν τὴν μετριωτέραν τῶν κατοίκων τύχην, εἶναι δίκαιον νὰ καταδιωχθῇ. Κύριοι, εὐστοχώτερον ἐντὸς τοῦ Κράτους, τιθεμένων εἰς ἐνέργειαν αὐστηροτέρων μὲν κατά τι τῶν καθιερωμένων μέτρων, ἀλλ' ὅμως διὰ νόμου ὁριζομένων· εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ Κυβέρνησις ν' ἀπαλλαχθῇ ὅσον ἔνεστι τῆς ἀνάγκης τῶν ἐκτάκτων μέτρων, καὶ οἱ κάτοικοι, τοῦ βάρους τῶν μεταβατικῶν σωμάτων, παρεκτὸς τοῦ ὅτι θέλουν λείψει καὶ τὰ ἕνεκα τούτου γινόμενα ἔκτακτα ἔξοδα, καὶ ὁ στρατὸς δὲν θέλει ὑποφέρει περιφερόμενος ἐν ὥρᾳ χειμῶνος μάλιστα, πολλὰς ἀπαντῶν δυσχερείας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ληφθέντα μέχρι τοῦδε μέτρα ἐστάθησαν μὲν ἐν μέρει ἀποτελεσματικά, ἀλλ' ὅμως τὸ ἐκ τούτων ὄφελος, δύναται νὰ εἴπῃ τις, ὅτι δὲν ἀνταπεκρίθη ὅσον ἔπρεπε μήτε μὲ τὰ καταβληθέντα δημόσια ἔξοδα, μήτε μὲ τοὺς κόπους τοῦ ἐπιφορτισθέντος τὴν καταδίωξιν στρατοῦ, μήτε μὲ τὰ βάρη τὰ ὁποῖα ὑπέφερον οἱ κάτοικοι κατ' ἀνάγκην ἀπολυτον, καὶ τέλος μὲ τὴν αὐστηρότητα καὶ τὸ εἶδος τῆς τοιαύτης καταδιώξεως.

Τὸ κατ' ἐμὲ, Κύριοι! πιστεύω ὅτι πρὸς ταῦτα τὰ μέτρα δὲν προσετέθη καὶ ἡ δέουσα σύμπραξις τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶχον τὴν ἀτυχίαν νὰ μολυνθῶσιν ὑπὸ τοιού-

των όλετήρων της κοινωνίας· και αύτη υπήρξεν ή έλλειψις, ένεκα της οποίας δεν παρήχθη τέλειον το σκοπούμενον αποτέλεσμα κατά την επιθυμίαν της Κυβερνήσεως· έλλειψις, την οποίαν και εν υποθέσει ότι ή Κυβέρνησις ανεγνώρισε, δεν είχεν όμως το μέσον της θεραπείας της πρόχειρον, καθ' όσον τούτο έπρεπε να στηριχθή εις νόμον ειδικόν, σύμφωνον με την υπαγορευθείσαν ανάγκην, και τα μέτρα τα οποία ή πείρα εδίδαξε.

Τοιαύτα μέτρα, οποία καθιεροί το προκείμενον Νομοσχέδιον, ελήφθησαν το πρώτον διά του από 10 (22) Νοεμβρίου 1836 περί ευθύνης των Δήμων Νόμου, ισχύσαντος μέχρι τέλους του 1838· το δεύτερον διά του από 31 Δεκεμβρίου 1838, του παρατείναντος την ισχύν αύτου μέχρι τέλους του 1839· και το τρίτον διά του από 7 (19) Φεβρουαρίου 1840, του παρατείναντος έπίσης την ισχύν αύτου μέχρι της ά. Ιανουαρίου 1841, και επεκτείναντος την ευθύνην και εις τους δήμους εκείνους, άφ' ών εξορμηθέντες οι λησταί έπραξαν την ληστείαν, και εκείνους, όπου μετά την πράξιν καταφυγόντες εύρον υποδοχήν ή άλλως υπεθάλπησαν παρά των κατοίκων εκείνου. Και κατά την διάρκειαν της ισχύος του νόμου εκείνου δεν έμπορεί ν' αρνηθή τις, ότι οι λησταί ευρέθησαν εις δεινοτέραν παρ' άλλοτε θέσιν, και ότι πάν το άσυλον δι' αύτους ήτο πλήρες φόβου και υποψίας· διότι το συμφέρον του κατοίκου με εκείνο του λησταύ υπήρξε πλέον ώς εκ του νόμου ασυμβίβαστον, κ' εντεύθεν εγεννήθη και ηύξησε βαθμηδόν ή δυσπιστία, εξ ής παρήχθη ο όλεθρος πολλών και επικινδύνων λησταρικών συμμοριών.

Το νόμον τούτον, Κύριοι! εις τας αύτας αρχάς στηριζόμενον και υπό τας βάσεις εκείνας και διατάξεις, τας οποίας εθεώρησα αναγκαίας, ώς προνοούσας περί τινων περιστάσεων εκ της πείρας διδαχθείσων, ένόμισα αναγκαίον να υποβάλω εις τας σκέψεις υμών, με την πεποίθησιν, ότι δεν θέλετε διστάσει να τον επιψηφίσητε, ασφαλίζοντες την κοινωνίαν την οποίαν αντιπροσωπεύομεν, δι' ενός νόμου του οποίου σκοπός κύριος είναι να προκαλέση την κοινήν του λαού σύμπραξιν προς το ίδιον αύτων συμφέρον, το οποίον απονενοημένη διαγωγή ορμάται να κατασπαράξη παρά το δίκαιον και το καθήκον του ανθρώπου.

Ο νόμος ούτος ήν και επιβάλλη ευθύνας και υποχρεώσεις εις τους κατοίκους των ένόχων τυχόν καταστάντων δήμων, ώς προς τας γενομένας λησταρείας, αύται όμως επέρχονται κατόπιν της εις τας δημοτικάς αρχάς επιβαλλομένης ευθύνης, και μετ' αύτου, καθίσον το κακόν προέκυψε μάλλον εκ του ότι αι δημοτικαί

αύται αρχαί εις πολλά μέρη παρεγνώρισαν το καθήκον αύτων, και ωλιγώρησαν ή άντήλλαξαν μέ ίδιον αθέμιτον συμφέρον την ασφάλειαν των υπ' αύτους λαών· και όταν αύται διά του νόμου ανακληθώσιν εις την οδόν του καθήκοντος, από την οποίαν τυχόν παρεξέκλιναν, προσκληθώσι δ' εις τούτο και από την φωνήν των δημοτών των, διερμηνευομένην άρμοδίως διά των δημοτικών αύτων συμβουλίων, τότε δέ, ώς συνέπειαι της εις τους δημότας επιβαλλομένης ευθύνης, θέλουν είσθαι τα εκ της δημοσίου ασφαλείας εκπηγάζοντα αγαθά, και ή εύδαιμονία εν γένει του τόπου.

Ως προς την ίδιαιτέραν και κατά μέρος ανάπτυξιν του νομοσχεδίου ενόμισα περιττόν να ενδιατρίψω, καθ' όσον εύρίσκει τις τον λόγον πρόχειρον εξ αύτου του πνεύματος εκάστης των διατάξεων, ούδε προβλέπω αμφιβολίαν τινά προς τούτο· και διά ταύτα, περαίνων την έκθεσίν μου ταύτην και επιτυλαττόμενος εν ανάγκη να δώσω πάντα λόγον και πάσαν εξήγησιν κατά την συζήτησιν του νομοσχεδίου, επικαλούμαι παρ' υμών την ταχείαν αύτου επιψήφισιν.

Εν Αθήναις, την 20 Δεκεμβρίου 1849.

Ο βουλευτής Μαντινείας Α. Αλεξανδρόπουλος.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας απεφασίσαμεν και διατάττομεν τα εξής.

Άρθρ. 1. Ένεκα πάσης λησταρείας, πραχθείσης είτ' εντός είτε εκτός πόλεώς τινος, κωμοπόλεως, χωρίου, μεμονωμένης κατοικίας, ή οποιουδήποτε καταστήματος, εργοστασίου και των τοιούτοις όμοίων, επίσης δε και κατά τας δημοσίους οδούς, θεωρούνται υπεύθυνοι ώς προς τας πολιτικάς αποδόσεις και αποζημιώσεις οι εφεξής δήμοι.

α'. Ο δήμος, εις τον οποίον ανήκουσιν ώς δημόται οι αυτουργοί ή και συνεργοί της λησταρικής πράξεως.

β'. Ο δήμος, από τον οποίον εξορμηθέντες οι λησταί έπραξαν την λησταρείαν, οσάκις ήθελεν αποδειχθή, ότι κατά την επιχείρησιν ταύτην ενεφώλευσαν εντός της περιφερείας του, ή υπε-

θάλπησαν παρὰ τῶν ἐν αὐτῷ κατοίκων, ἢ καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ διατελούντων μὴ δημοτῶν, ἀγροφυλάκων, βοσκῶν ποιμνίων, ἢ καὶ ἄλλων ζώων, ἐργατῶν εἰς τὰ δάση, καὶ τῶν ἐχόντων παρὰ τὰς δημοσίους ὁδοὺς ξενοδοχεῖα.

γ'. Ὁ δῆμος, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου οἱ λῃσταὶ προσφυγόντες μετὰ τὴν πρᾶξιν εὗρον ὑποδοχήν, ἢ ἄλλως πως ὑπεθάλπησαν παρὰ τῶν κατοίκων, ἢ καὶ τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ περιφερείᾳ διατελούντων μὴ δημοτῶν, ἀγροφυλάκων, βοσκῶν ποιμένων, ἢ καὶ ἄλλων ζώων, ἐργατῶν εἰς τὰ δάση καὶ τῶν ἐχόντων παρὰ τὰς δημοσίους ὁδοὺς ξενοδοχεῖα· διὰ νὰ ἦναι συνυπεύθυνοι οἱ δῆμοι ἐξ ὧν ἐξωρμήθησαν, καὶ ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους προσέφυγον οἱ λῃσταὶ μετὰ τὴν πρᾶξιν, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ συνέχωνται μ' ἐκεῖνον εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐπράχθη ἡ λῃστεία.

Ἄρθρ. 2. Ἂν ἐκ λῃστρικῆς τινος πράξεως ἐπληγώθη δημότης τις, ἢ καὶ μὴ δημότης, οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑπεύθυνοι δῆμοι χρεωστοῦν νὰ πληρώσουν εἰς τὸν πληγωθέντα, ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὴν χήραν ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 3. Τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα 1 καὶ 2 ἀναφερομένων πολιτικῶν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων, ἀπαλλάττεται ὁ δῆμος ἐκεῖνος, ὅστις, ἐν διαστήματι δεκαπέντε ἡμερῶν μετὰ τὴν γενομένην λῃστείαν, ἤθελε κατορθώσει νὰ συλληφθῶσιν ἢ φονευθῶσιν ὅλοι ἢ μέρος τῶν λῃστῶν ἐκείνων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ γενικὴ περὶ ἀποζημιώσεως ὑποχρέωσις μένει εἰς μόνους τοὺς λοιποὺς ὑπευθύνους δήμους.

Ἄρθ. 4. Τῆς εἰς τὸ ἐδ. α. τοῦ ἄρθ. 3 ἀναφερομένης ὠφελείας δὲν μετέχουσιν ἐκεῖνοι μόνοι τῶν δημοτῶν, ἢ καὶ μὴ δημοτῶν, ὅσοι ἤθελον ἀποδειχθῆ ἰδίως ὡς συναίτιοι, συνεργοὶ ἢ συναυτουργοὶ τῆς γενομένης λῃστρικῆς πράξεως, παρεκτὸς μόνον, ἐὰν ἤθελον συμπράξει ἀμέσως καὶ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν κατάδειξιν τοῦ τόπου τῆς ἐμφωλεύσεως τῶν λῃστῶν, τὴν σύλληψιν, ἢ τὸν φόνον αὐτῶν.

Ἄρθρ. 5. Πᾶσα δημοτικὴ ἀρχή, πληροφορηθεῖσα περὶ τῆς ἐμφανίσεως λῃστῶν, ἐντὸς τῆς περιφερείας της, χρεωστεῖ νὰ προσκαλέσῃ τοὺς δυναμένους νὰ λάβωσιν ὅπλα δημότας πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν, καὶ νὰ ἀναγγείλῃ συγχρόνως τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν πλησιεστέραν στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ἀρχήν, καὶ χρείας καλούσης νὰ ζητῇ τὴν συνδρομὴν ἑνὸς ἢ καὶ πλειόνων ἐκ τῶν πλησιεστέρων δήμων.

Ἕνεκα παραβάσεώς τινος τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ὁ δήμαρχος ἢ ὁ ἀρμόδιος δημοτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται προσωπικῶς ὑπεύθυνος καὶ τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 50—500, ἐπιφυλαττομένων δήποτε μεγαλητέρων ποινῶν κατὰ τοὺς γενικοὺς ποινικοὺς ὁρισμούς· οἱ δ' ἀπειθήσαντες εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς ἀρχῆς δημόται τοῦ αὐτοῦ ἢ καὶ ἄλλου δήμου τιμωροῦνται ἕκαστος μὲ πρόστιμον δραχμὰς 5 — 20.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν μέλη δήμου τινος, ἢ ἐκ τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτοῦ διατελούντων μὴ δημοτῶν, ἀγροφυλάκων, βοσκῶν ποιμνίων ἢ καὶ ἄλλων ζώων, ἐργατῶν εἰς τὰ δάση, ξενοδόχων, καὶ τῶν προϊσταμένων οἱωνδήποτε ἄλλων καταστημάτων καὶ οἰκημάτων, ἢ καὶ τῶν συνεταίρων αὐτῶν καὶ συνοίκων, λάβωσι μέρος εἰς γενομένην λῃστείαν, κρύψωσι, τροφοδοτήσωσιν ἢ ὁπωσδήποτε βοηθήσωσι τοὺς λῃστάς, ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τοῦ δήμου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουσιν, ἢ διατελοῦσιν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ, ὀφείλει λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ πράγματος νὰ τοὺς συλλαμβάνῃ ἂν διαμένωσιν ἐντὸς τοῦ δήμου, καὶ νὰ τοὺς διευθύνῃ διὰ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας, εἰς τὸν ἀρμόδιον παρὰ πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, καὶ, ἂν ἡ σύλληψίς των εἶναι ἀνέφικτος, νὰ τοὺς καταγγείλῃ εἰς αὐτόν.

Ἕνεκα παραβάσεώς τινος τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ δήμαρχος, ἢ ὁ ἀρμόδιος δημοτικὸς ὑπάλληλος, θεωρούμενος ὑπεύθυνος προσωπικῶς, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχ. 50—500, ἐπιφυλαττομένων δήποτε μεγαλητέρων ποινῶν κατὰ τοὺς γενικοὺς ποινικοὺς ὁρισμούς.

Ἄρθρ. 7 Εἰς πρόστιμον ὡσαύτως 10—50 δραχ. ὑποβάλλεται ἕκαστος τῶν ἀγροφυλάκων, βοσκῶν ποιμνίων, ἢ καὶ ἄλλων διαφόρων ζώων, ἐργατῶν εἰς τὰ δάση, ξενοδόχων κατὰ τὰς δημοσίους ὁδούς, ἐπιστατῶν διαφόρων ἄλλων καταστημάτων, ἰδιαιτέρων οἰκημάτων, ἢ καὶ μεμονωμένων κατοικημένων κτιρίων, οἵτινες, πληροφορηθέντες περὶ τῆς ἐμφανίσεως λῃστῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου παρ' ᾧ διατελοῦσι διαμένοντες, δὲν τοὺς καταδιώξουσιν, ἢ, μὴ ἐπαρκοῦντες μόνοι πρὸς καταδίωξιν, δὲν εἰδοποιήσουν παραχρῆμα τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν πλησιεστέρου δήμου, ἢ ὁποιανδήποτε ἄλλην στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ἀρχήν, καὶ δὲν συνεργήσουν εἰς τὴν καταδίωξιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἐὰν εἷς, ἢ καὶ πλείονες δῆμοι, ἀρνηθῶσιν ἢ δὲν χορηγήσωσιν ἐν καιρῷ τὴν πρὸς καταδίωξιν λῃστῶν παρὰ τῆς διοικητικῆς, στρατιωτικῆς ἢ καὶ δημοτικῆς τινος ἀρχῆς ἐγγρά-

φως ζητηθεῖσαν συνδρομὴν, ἡ συνέργειάν των, ὑποβάλλεται ἕκαστος τῶν δήμων τούτων εἰς πρόστιμον δραχ. 50—500.

Τὰ εἰς τοὺς δήμους τούτους ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται πυρὰ τοῦ ἁρμοδίου ταμίου ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τοῦ καταδικασθέντος δήμου.

Ἄρθρ. 9. Οἱ παρὰ τοῖς ὁρίοις τοῦ κράτους κείμενοι δῆμοι, οἱ ἀπὸ τὸ Μακρυνόρος μέχρι τοῦ Σουρπίου, δὲν ὑπόκεινται εἰς εὐθύνην, ὅταν, μεταχειρισθέντες ἐν καιρῷ ὅλα τὰ εἰς τὴν διάθεσιν των μέσα, δὲν ἠδυνήθησαν μ' ὅλα ταῦτα ν' ἀποτρέψωσιν ἢ νὰ προλάβωσι ληστείαν, πραχθεῖσαν εἰς τόπον μὴ ἀπέχοντα πλέον τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπὸ τὴν ὁροθετικὴν γραμμήν.

Εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἐφαρμόζονται κατ' αὐτῶν ὅλαι αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμεναι εὐθύναι, πειθαρχικαί τε καὶ ποινικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 10. Πᾶσα διοικητικὴ, δικαστικὴ, ἢ στρατιωτικὴ ἀρχὴ, καθὼς καὶ πᾶς ἐν γένει ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπάλληλος, πληροφορηθεὶς ὅπως δήποτε περὶ τῆς ἐμφανίσεως λῃστοῦ τινος ἢ λῃστῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας του, χρεωστεῖ, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον τούτων ἀνήκει, νὰ λάβῃ ὅλα τὰ πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν μέτρα· ἰδίως δὲ οἱ ἁρμόδιοι εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριταὶ ὀφείλουσι, λαβόντες γνῶσιν τοῦ ὀνόματος λῃστοῦ τινος, ἢ συνεργοῦ ἐπὶ λῃστείᾳ ἢ λῃσταποδοχῇ, νὰ ἐπιληρθῶσι παραχρῆμα τῆς ποινικῆς αὐτοῦ καταδιώξεως.

Πᾶσα παράβασις ἐκ μέρους τινὸς τῶν ὑπαλλήλων τῶν εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον ἀναφερομένων ἀρχῶν τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δρ. 50—500, ἐπιφυλαττομένων δήποτε μεγαλητέρων ποινῶν κατὰ τοὺς γενικοὺς ὁρισμούς.

Ἄρθρ. 11. Ὁ λῃστευθεὶς ὀφείλει νὰ ἀναγγείλῃ παρευθὺς τὸ συμβὰν εἰς τοὺς παρὰ τῷ δήμῳ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐπράχθη ἡ λῃστεία, ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους· οὗτοι δὲ, ὁπωσδήποτε πληροφορηθέντες περὶ τοῦ πράγματος, χρεωστοῦν ἀμέσως, οὐδέποτε βραδύτερον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, νὰ βεβαιώσωσι διὰ περιληπτικῆς ἐκθέσεως τὸ γεγονὸς, καὶ νὰ πέμψωσι τὴν ἔκθεσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν ἁρμόδιον παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα.

Ἄρθρ. 12. Ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τὴν γενομένην λῃστευσιν, ὁ λῃστευθεὶς, ἢ πᾶς ἄλλος ἔχων δικαίωμα, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν του ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου καὶ τῶν ὑπευθύνων δήμων.

Ἐὰν μέχρι τοῦ ἀνωτέρω χρόνου οἱ λοιποὶ δῆμοι, οἵτινες διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθίστανται συνυπεύθυνοι, δὲν εἶναι γνῶσοι, ἡ ἀγωγὴ κινεῖται ἐναντίον ἐκείνου μόνου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐπράχθη ἡ λῃστεία, ἐπιφυλαττομένου εἰς αὐτὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαιτήσεως τῆς ἀναλογούσης ἀποζημιώσεως παρὰ τῶν ἑτέρων δήμων, ἅμα ἦτελεν ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχή των.

Αἱ τοιαῦται ὅμως θεωροῦνται ὡς συνοπτικαὶ, καὶ θέλουν προτιμᾶσθαι ἀπὸ τὰς λοιπὰς συνοπτικὰς δίκας, καὶ ἐκδικάζεσθαι κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν πρωτοδικῶν διαδικασίαν. Αἱ δὲ περὶ τούτων ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ὅλα τὰ συνήθη ἔνδικα μέσα.

Ἄρθρ. 13. Ἡ προσδιορίζουσα τὰς ἀποδόσεις καὶ ἀποζημιώσεις ἀπόφασις, ὁριστικὴ καταστᾶσα, κοινοποιεῖται ἐν τάξει παρὰ τοῦ δικαιωθέντος εἰς τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν, ἥτις, ἐντὸς ὀκτὼ τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ ὑποχρεωθέντος δήμου, ἥτις ὀφείλει, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς, νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως παραδεχθὲν ποσὸν τῶν ἀποζημιώσεων, καὶ ἕνεκα τούτου ὑποβάλλει εἰς ἔρανον ὅλους ἐν γένει τοὺς δημότας, καὶ τοὺς ὑπάρχοντας τυχὸν βοσκοὺς, ποιμένας, ξενοδόχους, καὶ λοιποὺς, περὶ ὧν διέλαβε τὸ ἄρθ. 1 ἐδ. γ'. τοῦ παρόντος νόμου, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου ὅλης τῆς ἀμέσου φορολογίας τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ὀφείλει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ παρέχῃ ἔνοπλον δύναμιν, ὁσάκις ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ αἰτήσει τοῦτο.

Ἄρθρ. 14. Οὐδεὶς τῶν εἰς τὸν ἀνωτέρω ἔρανον ὑποβληθέντων δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιβάλλοντος, λόγῳ ἀδίκου ἐπιτιμήσεως δύναται ὅμως, ἀφ' οὗ πληρώσῃ, νὰ παραπονεθῇ εἰς τὴν προϊσταμένην τοῦ Δημάρχου διοικητικὴν ἀρχὴν, ἥτις ἀποφασίζει περὶ τῆς πρὸς ἐλάττωσιν γενομένης αἰτήσεως ὁριστικῶς.

Ἄρθρ. 15. Ἂν ἡ πληρωμὴ δὲν γενῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν δύο μηνῶν, στέλλεται, κατὰ διαταγὴν τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν Δῆμον ἀπογρῶσα ἔνοπλος δύναμις, καὶ ἐπίτροπος διὰ νὰ ἐκβιάσῃ τὴν πληρωμήν.

Ἄρθρ. 16. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐπιτρόπου καὶ τῆς διατριβῆς τῆς ἐνόπλου δυνάμεως προστίθενται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἀποφασισθέντων ἐράνων, καὶ πληρώνονται παρὰ τῶν ἀπειθησάντων εἰς τὴν πληρωμὴν δημοτῶν ἢ καὶ μὴ δημοτῶν, ὑποχρέων ὅμως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 17. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον παραδόσεως τῶν χρημάτων, ὁ ταμίας, ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, παραδίδει εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως ὁρισθὲν ποσὸν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ἡ ληστεία ἐπράχθη κατὰ τὰ ὅρια δύο ἢ καὶ πλειόνων δήμων, ὑπογρεοῦνται ὅλοι οἱ δῆμοι ἐκεῖνοι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀμφισβητεῖται τὸ ὅριον μεταξὺ τῶν δήμων τούτων, τὸ δικαστήριον, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐποφασίσει περὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐπράχθη ἡ ληστεία, διατάσσει, διὰ τῆς αὐτῆς ἢ καὶ διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως, τὴν προσαγωγὴν ἀποδείξεως, κατὰ τὰς γενικὰς περὶ τοιούτων διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας.

Εἰς μίσον ἀποδείξεως θέλει εἶσθαι καὶ ἡ ἐκ μέρους τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάγονται οἱ Δῆμοι ἐκεῖνοι, ἐπίσημος βεβαίωσις περὶ τοῦ εἰς τίνα Δῆμον ἀνήκει ὁ προσδιορισθεὶς τόπος, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ ἡ διοικητικὴ ἀρχή, ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου ταχθείσης προθεσμίας.

Ἄρθρ. 19. Ὅταν, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρισθέντα, συγκαταδικασθῶσι πλείονες Δῆμοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀποζημίωσιν, ἡ ἀναλογία ἑκάστου Δήμου προσδιορίζεται κατὰ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ φόρου, τῶν δημοτῶν καὶ λοιπῶν ὑπογρέων, τῆς ἀμέσου φορολογίας τοῦ προλαβόντος ἔτους.

Ἄρθρ. 20. Πᾶς Δῆμος, ὑποβληθεὶς εἰς τὴν πληρωμὴν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων ἕνεκα ληστείας, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ νὰ λάβῃ τὴν πλήρη ἀποζημίωσίν του ἀπὸ τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῶν αὐτουργῶν τῆς ληστείας, τῶν συνεργῶν καὶ λοιπῶν ἐν γένει συνενόχων, ἀλληλεγγύως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 30 καὶ 32 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 21. Ὅστις ἤθελεν εἰσαγάγει δίκην περὶ ἀποζημιώσεως, λόγῳ ληστεύσεως γενομένης δῆθεν εἰς αὐτὸν, καὶ ὅστις ἤθελε παραστήσει, ὅτι τοῦ ἥρπαγησαν ἐν ληστεύσει τινὶ χρήματα ἢ πράγματα, μὴ ἁρπαγέντα πραγματικῶς, ἂν δικαίως ἐξελεγχθῇ ψευδόμενος ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοτελείας, τιμωρεῖται εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων μὲ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ ποσὸν τοῦ μελετηθέντος ἀθεμίτου κέρδους, οὐδέποτε ὅμως μικροτέραν τῶν δρχ. 50, ἐπιφυλαττομένων δὴ ποτε μεγαλητέρων ποινῶν, κατὰ τοὺς γενικοὺς ποινικοὺς ὁρισμούς.

Ἂν δὲ δήμαρχος, ἢ ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν δημοτικὸς ὑπάλληλος ἀντιπροσωπεύων ὡς ἐναγόμενον τὸν δῆμον ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου προΐσταται, πρὸς ἴδιον αὐθέμιτον ὄφελος, ἤθελεν ἐνεργήσει ἢ συμπράξει ὁπωσδήποτε διὰ νὰ ἐνοχοποιηθῇ ὁ δῆμος, καὶ τοι μὴ ὢν πραγματικῶς ἔνοχος, ἢ νὰ ὑποστηριχθῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀγωγὴ ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν ἄδικος, ἢ ἀνυπόστατος, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον δραχμῶν 200 — 1000, ἐπιφυλαττομένων δήποτε μεγαλητέρων ποινῶν κατὰ τοὺς γενικοὺς ποινικοὺς ὁρισμοὺς καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀποβολῆς του.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 22. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενα πρόστιμα εἰσπράττονται ἀπὸ τοὺς ταμίας τῆς περιφερείας τῶν καταδικασθέντων, καὶ κατατίθενται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τοῦ Κράτους· γίνεται δὲ χρῆσις αὐτῶν εἰς ἀμοιβὴν μόνον τῶν συλλαβόντων ἢ φονευόντων ληστήν τινα, καὶ ἐκείνων προσέτι διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν ὁποίων μόνον κατωρθώθη θάτερον τούτων.

Ἡ πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν διάθεσις τῶν ἀναφερομένων προστίμων γίνεται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρα ἀκροτελεύτια.

Ἄρθρ. 23. Ὁ παρὼν νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν δεκαπέντε, ἀφ' ἧς δημοσιευθῇ εἰς τὸ Κράτος.

Ἄρθρ. 24. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.»

Ἐπέφερε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὅτι, ἂν καὶ θεωρεῖται ἐπαχθὴς ἡ καταρτισις νόμου τοιούτου, ἂν ἀναλογισθῶσιν ὅμως αἱ συνέπειαι τῆς ληστείας, ἡ ἐκ ταύτης παρεμπόδισις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, τὰ ἔξοδα εἰς ἃ ὑποβάλλονται ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ Δῆμοι κλπ., θέλει πεισθῇ τὸ σῶμα, ὅτι ἡ ἀνὰ χεῖρας πρότασις νόμου εἶναι ἀναγκαία, καθ' ὅσον θέλουσι συμπράττει πάντες οἱ πολῖται πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας· διὸ συνίστησι νὰ θεωρηθῇ ἡ πρότασις αὐτοῦ τυπωτέα κλπ.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν νόμων δὲν εἶναι ὁ ἐπιφέρων διόρθωσιν τῶν κακῶν, ἀλλ' ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων νόμων. Ὅτι, μὴ γινομένου τούτου, ἔπεται ὅτι ἡ ληστεία αὐξάνει, καθόσον οὐ μόνον δὲν καταδιώκεται ἐπαξίως, ἀλλὰ καὶ ὑποθαλπομένη λαμβάνει πρόχειρον ἀμνηστείαν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ βραβεύεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐξ οὗ

πολλοί, ἐπὶ ματαίῳ προσδοκῶντες τὴν ἐν τῷ στρατῷ πρόοδόν των, ἐξέρχονται λῃσταὶ εἰς τὰ ὄρη, καὶ ὡς ἀμοιβὴν τῶν κακουργιῶν των λαμβάνουσι βαθμοὺς καὶ τιμάς· καὶ ὅτι, ὅσον οἱ νόμοι πολλαπλασιάζονται, τοσοῦτον εὑρίσκονται νέα μέσα πρὸς αὔξησιν τῆς λῃστείας, διὸ κηρύττεται ἐναντίος τῆς ἀνωτέρω προτάσεως.

Καὶ ἄλλου δὲ προσθέντος ὅτι πολλὰ συμβαίνουσιν εἰς τοὺς δήμους ἀδικήματα ἐκ τοιούτων μέτρων· καὶ ὅτι ὁ δῆμος π. χ. Ἑλινοῦντος ὑπέκυψεν εἰς 27,000 δραχ. ζημίαν διὰ τὰς πράξεις λῃστῶν ἐξ Ἀρκαδίας προερχομένων, ἐφ' ᾧ δὲν πρέπει τὰ αὐτὰ νὰ καθιερωθῶσι καὶ διὰ τῆς προτάσεως. Ἐνέστη ἄλλος εἰπὼν ὅτι, κατὰ τὸ 47 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἡ παροῦσα ἡμέρα δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ τῆς ἀναγνώσεως μόνον τῆς προτάσεως· καὶ ὅτι, γενομένης ταύτης, πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς ἀναπτύξεως, μεθ' ἣν, ἂν καὶ ἄλλοι ὑποστηρίζωσι τὴν πρότασιν, ἄρχεται ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις.

Ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀντιτείνας ὅτι δὲν ἤθελε λάβει τὸν λόγον, ἂν ὁ τὴν πρότασιν ὑποβαλὼν δὲν ἐζήτει τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διανομὴν ταύτης, ἐξ οὗ ἐθεώρησεν ὅτι δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προτάσεως.

Οὕτως ὁρίσαντος τοῦ προβαλόντος τὴν πρότασιν βουλευτοῦ ὡς ἡμέραν ἀναπτύξεως τὴν ἐπαύριον, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἀποβιώσαντος τοῦ ἑτέρου τῶν Βουλευτῶν Ναυπλίας, ἐνηργήθη ἄλλοτε νέα πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐκλογή, ἥτις παραιωθεῖσα ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν τῆς Βουλῆς ἐξέλεγξιν. Ἀλλ' ἐκ τῆς γενομένης τότε ἐν τῷ τμήματι ἐξελέγξεως αὐτῆς κατεδείχθη, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐξ ἐκείνης λαβόντων ψῆφους ἔσχε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν· ἐφ' ᾧ ἡ Βουλὴ ἐν τῇ συνεδριάσει ΡΑ΄. τῆς Α΄. Συνόδου ἀπεφήνατο νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ψηφοφορία τῶν λαβόντων τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν Κ. Ι. Εὐσταθίου καὶ Κ. Ἀξελοῦ.

Συνεπείᾳ τούτου καὶ δυνάμει τοῦ 26 ἄρθρ. τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος, τῇ διαταγῇ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, διεκήρυξε κατὰ τοὺς τρεῖς δήμους, τοὺς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας ἀποτελοῦντας, τὴν τῆς ἐκλογῆς ἐπανάληψιν, τάξας ἐνάρξεως μὲν ἡμέραν τὴν 20 τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἀποπερατώσεως δ' αὐτῆς τὴν 27 αὐτοῦ.

Ἐνεργηθείσης τῆς ψηφοφορίας ἐντὸς τῶν ταχθεισῶν τούτων προθεσμιῶν, καὶ περαιωθείσης τῆς ἐκλογῆς, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν βουλὴν τὰ πρακτικὰ αὐτῆς· ἐξ αὐτῶν βεβαιοῦται, ὅτι πᾶσαι αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμεναι ἀναγκαῖαι προπαρασκευαστικαὶ πράξεις καὶ ἐργασίαι ἐνηργήθησαν ἐν τάξει, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν· ἤτοι, ἥτε κατ' ἐπανάληψιν καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν σφράγισις πασῶν τῶν γωνιῶν τῶν εἰς τοὺς δήμους πρὸς ψηφοφορίαν παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς σταλεισῶν καλπῶν, ἡ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας καὶ ἐπαναλήψεως αὐτῆς τακτικὴ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν τε δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ διαφόρων ἐκλογέων σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῶν ὀπῶν αὐτῶν, ἡ τήρησις τῆς προσηκούσης δημοσιότητος κτλ.

Οἱ ὁριστικοὶ κατάλογοι τῶν ἐκλογέων περιεῖχον, ὁ μὲν τοῦ δήμου Ναυπλίας ἀριθμὸν ψηφοφόρων **1587**, ὁ δὲ τοῦ τῆς Μηδείας **712**, καὶ ὁ τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου **352** ἤτοι, κατὰ λόγον μὴ ἀντικείμενον εἰς τὸν πληθυσμὸν αὐτῶν· ἐψηφοφόρησαν δ' ἐκ τούτων εἰς μὲν τὸν δῆμον Ναυπλίας **1036**, εἰς δὲ τὸν τῆς Μηδείας **544**, καὶ εἰς τὸν τῆς Ἐπιδαύρου **331**.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας κατηγγέλθη ὑπὸ τῶν ὑποστηριζόντων τὸν Κ. Ἀξελὸν εἰς τὸν Νομάρχην, ὅτι κατὰ τὸν δῆμον Μηδείας οἱ κομματάρχαι τῆς ἀντιθέτου μερίδος διέρθειραν διὰ δώρων τὴν θέλησιν πολλῶν ἐκλογέων· ἀλλὰ μ' ὅλον ὅτι οἱ δημαρχονόμος Μηδείας καὶ Ναυπλίας, οἱ τὴν πρᾶξιν ταύτην καταγγείλαντες, καὶ ὁ Κ. Νομάρχης μετὰ σπουδῆς ἐπεληφθησαν τοῦ πράγματος, οὐδὲν ἐξήχθη ἐκ τῶν γενομένων ἀνακρίσεων.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δὲ τῆς πρὸς ψηφοφορίαν τεταγμένης προθεσμίας, αἱ κάλπαι, τηρούμεναι ἀδιαλείπτως ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν, μετηνέχθησαν εἰς τὸν προσδιορισθέντα ἐν Ναυπλίῳ ναόν, ἐν ᾧ, βεβαιωθέντος τοῦ ἀλωμάντου τῶν ἐπ' αὐτῶν τεθειμένων σφραγίδων ὑπὸ τῶν παρευρεθεισῶν ἐπιτροπῶν, ἐγένετο δημοσίᾳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Κ. Νομάρχου ἡ τῶν ψήφων διαλογή· ἐκ ταύτης δ' ἔλαβον.

Ὁ μὲν Κ. Ἀξελὸς ἐκ τοῦ δήμου Ναυπλίας	546
» Μηδείας	271
» Ἐπιδαύρου	176
Ἐν ὅλῳ ψῆφους	993

ὁ δὲ Κ. Ἰω. Εὐσταθίου ἐκ τοῦ δήμου Ναυπλίας . . . 489
» Μηδείας . . . 273
» Ἐπιδαύρου . . . 155

ἐν ὅλῳ ψήφους . . . 917

Αἱ ἐπιτροπαὶ δ' ἀνακεφαλαιώσασαι μετὰ τοῦτο τὰ εἰδικὰ ἑκάστης κάλπης ἀποτελέσματα ἐξήγαγον, ὅτι ὁ Κ. Ἀξελὸς ἔλαβε τὴν πλειονοψηφίαν, ἤτοι ψήφους 993, ὁ δὲ Κ. Ι. Εὐσταθίου τὴν ἡσσοψηφίαν ἤτοι ψήφους 917· ἐξέφρασαν δ' εἴτε τὴν ἔνοπλον δύναμιν καὶ τὰς λοιπὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς τὴν ἑαυτῶν εὐαρέσκειαν ἐπὶ τῇ ἀκριβεῖ τῶν καθηκόντων ἐκπληρώσει, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸν νομάρχην τά τε τῆς ἐκλογῆς πρακτικὰ καὶ τὰ ψηφοδέλτια.

Τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀναφυέντα οὐσιώδη περιστατικὰ καὶ αἱ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἐπιρρέουσαι ἐνστάσεις, αἱ κατά τε τὴν ψηφοφορίαν καὶ τὴν διαλογὴν ὑπ' ἀμροτέρων τῶν μερίδων προταθεῖσαι, ὡς καὶ αἱ εἰς τὴν βουλὴν δοθεῖσαι ἀναφορσὶ αὐτῶν τε καὶ ἄλλων ἔχουσιν ὡς ἑξῆς.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐν τῷ δήμῳ Ναυπλίας φαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὅτι παρίστατο ἐν τῷ ναῷ ὁ δημοτικὸς ἀστυνόμος Παρασκευᾶς Γιαννακόπουλος, φέρων ξιφοφόρον ῥάπαλον· καὶ ὅτι, ἐρωτηθεὶς ἐν τίνι ἰδιότητι παρίσταται, ἐν τῇ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Νομάρχου, ἢ ἐν τῇ τοῦ Ἀστυνόμου, διότι ὁποιανδήποτε τούτων ἂν φέρῃ δὲν πρέπει νὰ προτρέπῃ καὶ ἀπειλῇ τοὺς προσερχομένους ὑπὲρ τῆς μερίδος τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, ἀπήντησεν ὅτι παρίσταται ἐν τῇ τοῦ δημαστυνόμου.

Ἐπροτάθησαν δὲ αἱ ἑξῆς ἐνστάσεις κατὰ τὰς τῶν δήμων ψηφοφορίας, ὅτι πολλοὶ τῶν φίλων τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, καὶ ἰδίᾳ ὁ Κ. Σπηλιοτόπουλος, γαμβρὸς τοῦ φρουράρχου καὶ ὑπάλληλος τῆς Νομαρχίας, ἠπείλει καὶ ὕβριζε τοὺς προσερχομένους ψηφοφόρους, ἵνα ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ ψηφορρήσωσιν· ἀλλ' ἀντετάχθη ὅτι ἡ ἁπλοῦ πολίτου ἐνέργεια οὐδὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα, διαφεύγουσα ἄλλως τε, ὡς ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ γενομένη, τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὅτι ὁ Κ. Ἰ. Εὐσταθίου διέφθειρε τὰς πεποιθήσεις τῶν ἐκλογέων διὰ δωροδοκιῶν.

Ὅτι ἡ πεποίθησις τῶν ἐκλογέων Μηδείας παρεβιάσθη ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ ἀστυνόμου τοῦ δήμου ἐκείνου, ἔχοντος ὑπ' αὐτὸν ἱκανοὺς ὁπλοφόρους ὡς δημοτικοὺς ἐθνοφύλακας, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκεῖσε μεταβάντος δημοτικοῦ ἀστυνόμου Ἄργους, ἤτοι, ἀπαγορευθείσης τῆς κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐν τῷ δήμῳ διαμονῆς τῶν ἑτεροδημοτῶν.

Μετὰ δὲ τὴν διαλογὴν ὁ Κ. Ἰ. Εὐσταθίου δι' ἐνστάσεως, δοθείσης εἰς τὴν ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπὴν, διετάθη ὅτι ὅ,τε Κ. Νομάρχης καὶ ὁ Κ. Φρούραρχος παρεβίασαν τὴν τῶν ψηφοφόρων θέλησιν· διότι ὁ πρῶτος τούτων ἀπέστειλε κατὰ τὰς τῶν δήμων ψηφοφορίας ἀντιπροσώπους του, ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ ἐνεργήσαντας, καὶ διετήρησεν ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ τοι εἰς δίκην εἰσηγμένον τὸν δημαστυνόμον Ναυπλίας.

Ὅτι ὁ Νομάρχης εἰς αὐτὸν μὲν παρήγγειλε διὰ τοῦ Δημάρχου Ἄργους νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος, ἵνα μὴ γένηται ἀντίδρασίς τις εἰς τὸν Κ. Ἀξελὸν, τὸν ὁποῖον ὡς βουλευτὴν θέλει ἡ ἐξουσία· τὸν πρόεδρον δὲ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς Ναυπλίας προέτρεψεν, ἵνα ἐνωθῇ μετὰ δύο ἄλλων μελῶν καὶ νοθεύσωσι τὴν κάλπην.

Ὅτι κατὰ τὸν δῆμον Μηδείας ἡ ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου του δήμου ἐκείνου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐθνοφυλάκων καταπραχθεῖσα βία ἠνάγκασε πολλοὺς τῶν ψηφοφόρων νὰ μὴ ψηφορρήσωσιν, οἵτινες ἀνηνέχθησαν δι' ἀναφορῶν πρὸς τὴν βουλὴν καταγγέλλοντες τοῦτο.

Τῶν ἀναφορῶν τούτων τὰς ὑπογραφὰς ἐπικυροῖ ὁ ἀρμόδιος πάρεδρος, τούτου δὲ ὁ συμβολαιογράφος Ναυπλίας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐνεφανίσθησαν, ἀρνηθέντος νὰ πράξῃ τοῦτο τοῦ δημάρχου Μηδείας.

Ὅτι καὶ κατὰ τὴν Ἐπίδαυρον ὁ ἐκεῖ ἀστυνόμος μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐθνοφυλάκων μετὰ πολλῆς ἐνήργησε βίας ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ, ἀπροκαλύπτως ἐπηρεάσας τὴν πεποίθησιν τῶν ἐκλογέων· ἐκ τούτου δὲ πολλοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ μὴ ψηφορρήσωσι, καὶ τέσσαρες, καὶ δι' ἀναφορῶν πρὸς τὴν βουλὴν καταγγέλλουσι τοῦτο.

Ὅτι ἐν Ναυπλίῳ ὁμοίως προσηνέχθη ὁ δημοτικὸς ἀστυνόμος, παραστὰς διὰ τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων εἰς τὸν ναὸν, καὶ οὐ μόνον ἐνεργῶν ἀναφανδὸν καὶ διὰ βίας ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ ἀλλὰ καὶ ψηφοδέλτια διανέμων μονογραφημένα καὶ ἠριθμημένα, ὧν ἑκατὸν περίπου εὑρέθησαν κατὰ τὴν διαλογὴν, ἵνα δηλωθῇ κατόπιν ἐκ τῶν διακριτικῶν τούτων σημείων τῆς μονογραφήσεως καὶ ἀριθμήσεως ἂν ἐρρίφθησαν παρὰ τῶν λαβόντων αὐτά.

Ὅτι τὴν αὐτὴν διαγωγὴν ἐπέδειξεν ἐν Ναυπλίῳ καὶ ὁ Φρούραρχος, ἐνεργῶν διὰ τῶν ὑφ' αὐτὸν στρατιωτικῶν τοῦ ὁπλοστασίου καὶ πεζικοῦ ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ· διὰ

δὲ τοῦ γαμβροῦ του Δ. Σπηλιοτοπούλου, ἐπὶ κεφαλῆς διαφόρων ὁπλοφόρων καὶ στρατιωτικῶν περιφερομένου, ἀπειλῶν τοὺς τῆς ἀντιθέτου μερίδος τοῦ Κ. Ἀξελοῦ.

Ὅτι ὁ Φρούραρχος μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς ταῦτα διέταξε καὶ μετηνέχθησαν εἰς τὸν ναὸν τεσσαράκοντα περίπου ἐργάται τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἱματισμοῦ ὑπό τινα τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἐψηφορόρησαν ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ.

Ὅτι ὁ Νομάρχης ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐπεβλήθη, ὥστε, πολῖται πρὸς αὐτὸν ἀναφερθέντες καὶ καταγγείλαντες τὰ παρανομήματα καὶ τὴν βίαν τοῦ δημαστυνόμου Ναυπλίας, διέταξε, καὶ ἐφυλακίσθησαν ὡς ὀφειλέται τοῦ δημοσίου πρὸς ἐκδίκησιν.

Καὶ ὅτι τέλος ἡ βία καὶ μεροληψία τῶν διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν μαρτυρεῖται καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων γεγονότων, ἐγνωστοποιήθη δ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ δι' ἐκθέσεων τοῦ τὴν Μοίραν τῆς χωροφυλακῆς διοικοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Τὸ τμῆμα διασκεφθέν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑποβεβλημένων ἀναφορῶν διαφόρων δημοτῶν Ἐπιδαύρου καὶ Μηδείας, τῶν ὁποίων τὰς ὑπογραφὰς ἐπεκύρωσαν οἱ τῶν χωρίων ἐν οἷς κατοικοῦσι πάρεδροι, τούτων δὲ ὁ συμβολαιογράφος Ναυπλίας, ἀρνηθέντων τῶν προϊσταμένων αὐτῶν δημάρχων, δηλοῦται, ὅτι 80 μὲν δημόται Ἐπιδαύρου, 79 δὲ Μηδείας ἀπεκλείσθησαν ἐκ τῆς βίας νὰ ψηφορορήσωσιν· ἡ δὲ ὁμολογία αὐτῶν αὕτη ἐνισχύεται, διότι οὐδ' εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ψηφορορησάντων εὑρίσκονται· δὲν δύναται δ' εὐλόγως νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἐξ ὀλιγωρίας δὲν προῆλθον, ἀφ' οὗ τοσαύτη ἦτον ἡ περὶ τὴν ἐκλογὴν σπουδὴ τῶν ἀνταγωνιζομένων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς εὑρέσεως κατὰ τὴν διαλογὴν ψηφοδελτίων, φερόντων χαρακτηριστικὰ ἰδιαίτερα καὶ διακριτικὰ σημεῖα, ἐνισχύεται ἡ γενομένη ἔνστασις, ὅτι ὁ δημαστυνόμος Ναυπλίας διένειμε τοιαῦτα, ἵνα καταστα θῇ μετὰ τὴν ἐκλογὴν γνωστὸν τίνες τῶν λαβόντων ἔρριψαν αὐτά· ἐκ τούτου δὲ μαρτυρεῖται οὐ μόνον ἡ παρὰ τὸν νόμον ὑπὲρ τῆς ἑτέρας τῶν ἀνταγωνιζομένων μερίδων σπουδὴ καὶ ἐνέργεια τοῦ δημοτικοῦ τούτου ὑπαλλήλου, ἀλλὰ καὶ φαίνεται παραβαινομένη ἡ μυστικότης τῆς ἐκλογῆς, ἐφ' ἧς ὡς βάσεως στηρίζεται ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμος.

Ἐπειδὴ αἱ τῶν 159 ἐκ Μηδείας καὶ Ἐπιδαύρου ἐκλογέων ψῆφοι, περὶ ὧν ἐρρέθη, αἱ συμβολαιογραφικῶς βεβαιωθεῖσαι, δὲν δύνανται μὲν νὰ καταλογισθῶσιν ὑπὲρ τοῦ ἀποτυχόντος Κ. Ι.

Κὺσταθίου, διότι τοιοῦτον εἶδος ψηφοφορίας καὶ ἀκίνδυνον δὲν εἶναι καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν ἐπιτρέπεται· οὐχ ἧττον ὅμως βεβαιοῦσι τὴν ὕπαρξιν τῆς βίας κατὰ τοὺς δήμους ἐκείνους, ἀρκοῦσαν πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς· πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, καθ' ἣν ὁ τῶν ψήφων τούτων ἀριθμὸς οὐσιώδη φέρει ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῶν ἐκλογέων παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἐπενεχθεῖσα βία μαρτυρεῖται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ παρὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς διοικητοῦ τῆς Μοίρας Ναυπλίας, ἐκθέντος εἰς τὴν πρὸς τὸ ἀρχηγεῖον (30 Σεπτεμβρίου) ἀναφοράν του, ὅτι μέγας εἰς τοὺς δήμους τούτους ἐρεθισμὸς ἐγένετο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς, ἕνεκεν ἀτοπημάτων εἰς τὰ ὁποῖα ἐκ προθέσεως ὑπέπεσαν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί· καὶ μάλιστα οἱ ἀστυνόμοι ἐξ ὧν, ὁ μὲν τῆς Ναυπλίας (καθ' οὗ ἅπαξ καὶ πολλάκις λόγος ἀνεφέρθη εἰς τὴν προϊσταμένην διοικητικὴν ἀρχὴν) μὲ τρόπον *ἀσυγχώρητον* ἐξήσκει καταναγκασμοὺς ἐναντίον τῶν ψηφορόρων, ὁ δὲ τῆς Μηδείας ἐφώπλισε δημότας πρὸς διατήρησιν δῆθεν τῆς τάξεως.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ περὶ τῆς ἐπεμβάσεως καὶ βίας τῶν διοικητικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἔνστασις, δυναμένη ἄλλως νὰ γένηται ἀντικείμενον ἀποδείξεως, ἐὰν ὑπῆρχεν ὁ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενος χρόνος, μετὰ τῶν ἐκτεθέντων συνδυαζομένη, ἀποτελεῖ οἱονεὶ τινὰ μαρτυρίαν, ἐπιβοηθητικῶς εἰς ταῦτα λαμβανομένην, ὅτι ἀνεπτύχθη ζῆλός τις καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὁρίων ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχούσης μερίδος.

Διὰ ταῦτα τὸ τμῆμα κατὰ πλειονοψηφίαν, παραλεῖπον τὰς ἄλλας ἐνστάσεις καὶ εἰς ταύτας μόνον τὰς σκέψεις περιοριζόμενον, κρίνει ἀκυρωτέαν τὴν κατὰ τὴν 20 Σεπτεμβρίου ἐνεργηθεῖσαν συμπληρωτικὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας.

Ἡ δὲ μειονοψηφία σκεπτομένη.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη νομίμως, ὡς ἐκ τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἐξάγεται, λόγοι δὲ πρὸς ἀκύρωσιν αὐτῆς κατὰ τοὺς διϊσχυρισμοὺς τῆς πλειοψηφίας δὲν ὑπάρχουν· διότι καὶ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἀποτυγόντος Ἰωάννου Κὺσταθίου, ἣν μετὰ τὸ πέρας καὶ αὐτῆς τῆς διαλογῆς οὗτος ἐπαρουσίασε, καὶ ἐφ' ἧς καὶ μόνης στηριζομένη ἡ πλειονοψηφία προτείνει τὴν ἀκύρωσιν, εἶναι ἐκ τῶν ἐξωδίκων ἐκείνων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα οὔτε ἀξιοχρεότητα τινὰ φέρουσιν, οὔτε ἀφορμὴν πρὸς ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς δύνανται νὰ δώσωσι, καθόσον μάλιστα τὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προσαχθέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἰωάννου

Εὐσταθίου ἔγγραφα εἰσὶν ἔτι ἀσθενέστερα καὶ ἀνάξια οἱαςδήποτε σκέψεως· καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς γενομένης διαλογῆς ἐξάγεται, ὅτι ὁ Κ. Ἀξελὸς ἔτυχε τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, διὰ ταῦτα προτείνει,

Νὰ κηρυχθῇ ἔγκυρος ἡ ἐκλογὴ τοῦ βουλευτοῦ Ναυπλίας, καὶ νόμιμος βουλευτὴς αὐτῆς ὁ Κ. Κωνστ. Ἀξελός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1850.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἰω. Ζ ά ρ κ ο ς. »

Μετὰ τοῦτον παρελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 97,700 δραχμ. εἰσηγητὴς, ἀνέγνω τὴν ἑπομένην ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

« Ἡ ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῶν διαφόρων τμημάτων ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα ἔν τινι δωματίῳ καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχμῶν 97,700 : 33 Νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, παρατηρεῖ ὅτι.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 8, ἄρθρου 2 καὶ 3 ὑπάρχει δαπάνη δραχμῶν 2,200 πλειοτέρα τῶν ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου προϋπολογισθεισῶν· διότι δυστυχῶς συνεχεῖς μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις ἀδικαιολόγητοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πολλάκις ἐγένοντο, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ δημόσιον ὑπεβλήθη εἰς δαπάνας περιττὰς, ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐχώλανε· διότι ἡ ταμιευτικὴ ἰδίως ὑπηρεσία χρήζει μονιμότητος διὰ τὸν οὐ μικρὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον ἡ τακτικὴ παράδοσις καὶ παραλαβὴ ἀπαιτοῦσι, καὶ διὰ τὸν ἄλλον κόπον τὸν ὁποῖον ἐπὶ ματαίῳ δαπανᾷ ὁ νέος ταμιευτικὸς ὑπάλληλος, ἕως οὗ κάτοχος τῶν πρώτων κἂν κανόνων τῆς λογιστικότητος γίνῃ.

Καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 12 §. α) «φόρος ζώων», εἰς τὴν δαπάνην τῶν 7000 δραχ. συμπεριλαμβάνονται 1198, αἵτινες ἐξωδεύθησαν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας, πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς γενομένης ἀπαριθμήσεως. Ἐνταῦθα ὀφείλω νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ ἀναθεώρησις αὕτη ἐγένετο ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου νόμου, διακελεύοντος ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ποιμνίων, ὅπου ὑπάρχουσιν ὑπόνοιαι ὑποκρύψεως τούτων ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν δηλώσεων, ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου· καὶ δυστυχῶς ἡ ἀναθεώρησις αὕτη ἤρξατο ἀπὸ 9 Ἰουνίου καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς 7. Ἰουλίου, ὥστε καθόσον φρονῶ, καὶ εἰς τὰ δικαστήρια ἂν καταδιωχθῶσιν οἱ κτηνοτρόφοι, ὅσοι ἀνε-

καλόφθησαν δολιευθέντες, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταδικασθῶσι, διὰ τὸ ἐκπρόθεσμον καὶ παράνομον τῆς ἀναθεωρήσεως. Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ α'. Νὰ συστηθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε εἰς τὰς μεταθέσεις τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει νὰ ἦναι μετριωτέρα, διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ τοῦ δημοσίου συμφέρον καὶ τὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἰδίως τῆς τῶν ταμιῶν, τῶν ὁποίων ἡ σύντονος προσοχὴ πρέπει νὰ ἐπιστηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς κατάπαυσιν τῶν εἰσπρακτορικῶν καταχρήσεων· β') Νὰ ἐκπέσῃ τὰς δραχμ. 1498, ἐκ τοῦ ὅλου τῆς γενομένης πιστώσεως, καὶ γ') Νὰ παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Μαρτίου 1850.

Ὁ εἰσηγητὴς Α. Π. Ν ά κ ο ς.»

Ἀκολούθως, παρατηρήσαντός τινος ὅτι σήμερον εἶχεν ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ δώσῃ λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς πρὸς τὰ περὶ μετασχηματισμοῦ τῶν δήμων ῥηθέντα. Ὁ πρόεδρος εἶπεν, ὅτι σήμερον ἐπικυρωθέντα τὰ πρακτικὰ, δὲν ἠδύναντο νὰ σταλῶσι πρὸς τὸν ὑπουργὸν, καὶ ἐκ τούτου προέκυψεν ἡ μὴ ἐμφάνισις αὐτοῦ εἰς τὸ σῶμα.

Μετὰ τὸν ἀνωτέρω, ἐπαναλαβόντα ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ἤδη ἵνα ἐμφανισθῇ τὴν ἐπαύριον, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀσχολούμενος ἐν τῇ Γερουσίᾳ, δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ σήμερον κατὰ τὴν συζήτησιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Π. Ν ά κ ο ς.

Κ. Δ α ρ ε ι ώ τ η ς.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ ΜΒ'.

Τῆς 30 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ εἰδοποιήσει τοῦ προεδρείου, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀσθενῶν δὲν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ, ὅπως δώσῃ πληροφορίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ περὶ τοῦ δημοτικοῦ νόμου

ρηθέντα· καὶ ὅτι μόλις ἀναλαβών θέλει προσέλθει, ἵνα εἴπῃ τὰ δέοντα. Παρετήρησεν ὁ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ὑπουργοῦ προκαλέσας, ὅτι, προκειμένου περὶ παραβιάσεως τοῦ νόμου καὶ περὶ συμφερόντων τῶν πολιτῶν, λόγος ἀσθενείας δὲν εἶναι ἰσχυρὸν κώλυμα· ἀφ' οὗ καὶ ἡ παραβίασις αὕτη καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς συνέπειαι ἀνεπτύχθησαν ἤδη πρὸ τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἰδοποιηθὲν διατελεῖ τὰ αὐτὰ πράττον, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἐκ τῆς ἀσθενείας ἀναβολὴν τοῦ κακοῦ, καὶ ἡ πρέπει νὰ ἐμφανισθῇ ἄλλος τις ὑπουργός, ἢ νὰ παύσῃ ἡ προφανὴς αὕτη παραβίασις.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι, ὑπισχνουμένου τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι μόλις ἀναλαβὼν θέλει ἔλθει ἵνα ἐκθέσῃ τὰ δέοντα, περιττὸν νομίζει νὰ ληφθῇ ἄλλο τι μέτρον· καὶ ἕτερον παρατηρήσαντα ὅτι, καὶ τοι μὴ ἐπεμβαίνων εἰς τὴν οὐσίαν, φρονεῖ ὅμως ὅτι, προσκαλουμένου τοῦ ὑπουργοῦ παρὰ τῶν Βουλῶν, ἡ πρόφασις ἀσθενείας εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἐν περιστάσει ὁμοίᾳ ὁ ἀσθενῶν ὑπουργὸς ἀναπληροῦται ὑπ' ἄλλου ἀπέναντι τοῦ τε Βασιλέως καὶ τῶν σωμάτων. Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι τὴν ἀπουσίαν ὑπουργοῦ τινος δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ ἄλλος, ὡς μὴ ἰσχύων νὰ φωτίσῃ τὴν Βουλὴν ἀποχρώντως· καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ προσέρχηται αὐτοπροσώπως πᾶς ὑπουργὸς, ὡς ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Γαλλίας.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι καὶ εἰς Γαλλίαν συμβαίνει ὅ,τι ἐξέθηκεν, καὶ ὅτι, προκειμένου περὶ σπουδαίου τινὸς ζητήματος τῆς Ἀλγερίας, εἶδεν αὐτὸς ὅτι ἀνεπληρώθη ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ὑπὸ τοῦ Κ. Γκιζώ· καὶ τοῦ πρώτου ἐπενεγκόντος ὅτι συμβαίνει τοῦτο, ὁσάκις ὁ προσερχόμενος ὑπουργὸς ἀναβέχεται ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἀπουσίαν ἑτέρου. Ἀνέπτυξέ τις ὅτι εἶναι πολλαὶ περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ Κυβέρνησις, ἐνεργοῦσα ὡς ἀδιαίρετον πρόσωπον, δύναται νὰ ἐμφανισθῇ δι' ἑνὸς ὑπουργοῦ ἢ δι' ἄλλου· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ εἰδικῆς πράξεως ἑνὸς ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ἴσως ἄνευ τῆς συνεννοήσεως τοῦ λοιποῦ ὑπουργείου, ὡς θεωρῶν τὴν ὑπόθεσιν εἰδικῶς εἰς τὸν κλάδον αὐτοῦ ὑπαγομένην. Ἀνάγκη λοιπὸν, προκειμένου νὰ ἐμφανισθῇ ὅσον τάχιον, νὰ περιμείνῃ ἐπ' ὀλίγον τὸ σῶμα· δύνανται δὲ νὰ σημειωθῶσιν αἱ ἐκτεθεῖσαι κατὰ τῶν ἐνεργουμένων μέτρων παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ἂν καὶ ἐννοοῦνται αὗται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Προσθέντος τούτου ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς δὲν κατενόησε τί ὤφειλε νὰ πράξῃ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ἐξακολουθεῖ

μιθ' ὅσα ἐν τῇ Βουλῇ ἐρρέθησαν, τὰ αὐτὰ μέτρα, θεωρεῖ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ πλειότερον ἐπιβαρυνομένην· καὶ ἄλλου εἰπόντος ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι μονομερὴς, καὶ τὴν θεωρεῖ κυβερνητικὴν ὅλως. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι οἱονδήποτε μέρος καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἔσφαλεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, λέγει ὅμως, ὅτι, ἂν μείνῃ ἐκκρεμὴς ἡ λύσις αὐτοῦ, θέλει λάβει πολλοὺς κλονισμοὺς καὶ προσβολὰς ὁ δημοτικὸς νόμος· καὶ ὅτι, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἀσθενῶν ἐμποδίζηται ἐπ' ὀλίγον, δύναται ν' ἀσθενήσῃ ἥ τε παρὰ τῶν νόμων διαπραττομένη ἐργασία καὶ ἡ συζήτησις, ἕως ἂν προσέλθῃ ὁ ὑπουργός.

Οὕτως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ σταλῇ τὴν ἐπαύριον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης, ἵνα λαβὼν γνῶσιν ἐπισπεύσῃ ὁ ὑπουργὸς τὴν ἐμφάνισίν του.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησέ τις, ὅτι, καθ' ἃ μετὰ λύπης πληροφορεῖται, ὁ ἔπαρχος Μεγαρίδος Χ. Δελιγιάννης ἀνέφερεν ἐπισήμως εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι δῆθεν ἐνεργεῖται στάσις ἐκεῖσε, μεθ' ὃ καλῶς ποιοῦσα ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλε στρατὸν, εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριτὰς, ὅπως ἐνεργήσωσιν ὅ,τι δέον. Ἐπειδὴ ὅμως πέποιθεν, ὅτι ἡ καταγγελία τοῦ ἐπάρχου ὑπηγορεύθη ἐκ πάθους καὶ ἀντεκδικήσεως κατὰ λαοῦ, τοσαύτην δείξαντος ἀροσίωσιν πρὸς τὰ καθεστῶτα, ἐπεθύμει νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς, ἵνα πληροφορήσῃ τὸ σῶμα κατὰ πόσον ἔχονται ἀληθείας τὰ ἐκτεθέντα. Ἐπιρυλάττεται δὲ νὰ λάβῃ τότε τὸν λόγον καὶ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν καθ' ἑνὸς ὑπαλλήλου, ὅστις δι' ἴδια πάθη προσέβαλε τοσοῦτον πικρῶς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ σταλῇ ἐπίσης ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης, ἵνα προσελθὼν ὁ ὑπουργὸς δώσῃ καὶ περὶ τούτου πληροφορίας.

Προτεθέντων ἔπειτα εἰς συζήτησιν τῶν περὶ παραχωρήσεως γαιῶν πρὸς τὸν ἀοίδιμον Νικήταν Σταματελόπουλον καὶ τὸν ὑποστράτηγον Χ. Χρῆστον νομοσχεδίων, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἠρώτησε πρῶτον, ἂν τὰ νομοσχέδια ταῦτα εἰσήχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ. Πληροφορηθεὶς δ' ὅτι εἶχον προϋποβληθῇ ὑπὸ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Κ. Κρεστενίτου, ἐπέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ὑφιστάμενον ὑπουργεῖον δὲν ἀπήντησε τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων τούτων, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἀναβληθῶσι πρὸς τὸ παρὸν, ἵνα ὑποβληθῇ ταῦτα ὑπὸ τὴν σύσκεψιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διότι δὲν ἀναδέχεται αὐτὸς τὴν εὐθύνην.

Ἀποδεξαμένης δὲ τῆς Βουλῆς, παρετήρησε μόνον ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν ὅσον τάχιον ὑπ' ὄψιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅπως ἀποφανθῇ ἐὰν ἀναγνωρίζῃ ἢ ὄχι τὴν εἰσαγωγήν των.

Προέβη ἀκολούθως ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου νομοσχεδίου· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα παρετήρησάν τινες, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐμελέτησεν ἡ Βουλὴ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ νομοσχεδίου, καὶ δὲν διενεμήθησαν πρὸς ἅπαντας αἱ ἐκθέσεις, ἀνάγκη ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον, ὅπως, διανεμομένων καὶ τούτων, συζητηθῇ ἐν γνώσει τῶν βουλευτῶν.

Οὕτω δὲ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀναβολῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρότασιν νομοσχεδίου ὑποβαλὼν, περὶ εὐθύνης τῶν δήμων ὡς πρὸς τὰς γινομένας ληστείας, ἀνέπτυξε κατὰ τὸν κανονισμὸν, ὅτι τὴν πρότασίν του ταύτην ὑπηγόρευσεν αὐτῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας τῶν πολιτῶν, καὶ ἐκ τούτου ὁρμώμενος ὑπέβαλεν αὐτὴν εἰς συζήτησιν· ὅτι τοιοῦτος νόμος, καὶ πρότερον ἐκδοθεὶς κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1836, παρετάθη μέχρι τοῦ ἔτους 1841, διότι, ὅπου ὑπῆρχε τυχὸν μεγάλη τις συμμορία, εἶχε καταστραφῇ καὶ ἐπανέλθει ἡ κοινὴ ἡσυχία· ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀνὰ χεῖρας προτάσεως εἶχε παρατηρηθῇ, ὅτι οὐχὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν νόμων, ἀλλ' ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τῶν ἤδη κειμένων εἶναι λυσιτελὴς, λέγει, ὅτι παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, ὅταν ὅμως ὑπάρχωσι νόμοι δυνάμενοι νὰ παρεμποδίσωσι τὸ ἔγκλημα· ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, δὲν εἶναι ἀκατάλληλον τὸ νὰ ἐπέλθῃ νόμος τις ἄλλος, ἀλλ' ὅστις, ἐκ πείρας τοῦ παρελθόντος ὁρμώμενος, νὰ ἐξομαλύνῃ πᾶν τὸ ἐμποδὼν πρὸς ἐξόντωσιν τοῦ ἐγκλήματος· ὅτι ἠδύνατο νὰ παρατηρηθῇ μᾶλλον, ὅτι ἡ εἰσαγομένη πρότασις εἶναι ἐπαχθὴς καὶ δὲν πρέπει ἄλλος νὰ πάσχῃ δι' ἐγκλήματα ἄλλου, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ὑποφέρῃ μικρὸν ἕκαστος, ὅταν διὰ μόνης τῆς κοινῆς συμπράξεως πρόκηται νὰ ἐξασφαλισθῶσι πάντες οἱ πολῖται· ὅτι οὐδὲν μέτρον ὑπάρχει ἄλλο κατὰ τῆς μάστιγος τῆς ληστείας, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς ποινικῆς νομοθεσίας ὁριζομένων· ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐφαρμόζονται κατὰ τῶν ληστῶν, ὅταν ἡ δικαιοσύνη ἔχῃ ἤδη αὐτοὺς εἰς χεῖρας, ὅπερ ὅμως λίαν δυσχερὲς ἀποβαίνει, ὅταν οἱ λῃσταὶ οὗτοι βοηθῶνται καὶ ὑποθάλπωνται· ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἐντεῦθεν διὰ κοινῆς πάντων συμπράξεως νὰ πειθαναγκασθῶσιν ἅπαντες ὑπὲρ τῆς ἰδίας των σωτηρίας, καὶ ἂν ἡ τοῦ παθόντος ἀποζημίωσις λογίζηται τυχὸν

ἐπαχθὴς, ἀλλ' ἡ ὁλικὴ αὐτὴ ἀποζημίωσις εἶναι ἀνεπαίσθητος, ὅταν συνυποχρεῶνται εἰς ταύτην τέσσαρες δῆμοι· ὅτι ἐξῆρεσε τῆς ὑποχρεώσεως τοὺς δήμους μόνον, ἐξ ὧν κατάγονται οἱ λῃσταὶ, διότι δὲν δύνανται βεβαίως νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῶν κακούργων τούτων, ἀλλὰ συμπεριέλαβεν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοὺς ἀνεγομένους τὴν λῃσταποδοχὴν δήμους, καθ' ὅσον δὲν ἔπρεπε νὰ βλέπωσιν ἀδιαφόρως τρεφόμενον τὸν λῃσταποδόχον ἐκ τῆς μετὰ λῃστῶν συνεννοήσεώς του· ὅτι ἐπίσης συμπεριέλαβε καὶ τοὺς δήμους ἐκείνους, ἐξ ὧν διαβαίνουσιν οἱ λῃσταὶ, ἐπειδὴ ἀδύνατον εἶναι νὰ διαρύγωσι τὸ ὄμμα τοῦ ποιμένος, τοῦ γεωργοῦ, τοῦ κατοίκου ἐν γένει, καὶ ὁσάκις ἤθελον ἀνεκάλυψαν οἱ κάτοικοι τῶν τοιούτων δήμων καὶ ἓν ἀπωλέσθη πρόβατον· ἄλλως δὲ εἶναι καὶ ὅλως ἀσήμαντον τὸ νὰ πληρώνῃ καθεὶς ἀνὰ 50 λεπτὰ πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος. Ὅτι ἐπίσης συμπεριέλαβε καὶ τοὺς δήμους, εἰς οὓς προσφεύγουσιν οἱ λῃσταὶ, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι, ἂν σήμερον διευθύνωνται εἰς τὸν ἕνα, μετ' οὐ πολὺ θέλουσι διευθυνθῇ εἰς τὸν ἕτερον δῆμον· ὅτι περιπλέον, ἐπειδὴ ἂν ἐντὸς 15 ἡμερῶν συλλάβῃ τοὺς λῃστὰς ὁ δῆμος ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως, θέλουσι προλάβει οἱ κάτοικοι καὶ τὰς θέσεις νὰ προκαταλάβωσι καὶ τοὺς λῃστὰς νὰ ἐξαφανίσωσι, καθ' ὅσον θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ νὰ φονεύωσιν αὐτοὺς κατ' εὐθείαν, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεοι νὰ τοὺς παραδίδωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, ὅτε καὶ ἀπὸ τῶν φυλακῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τὰς χεῖρας καὶ ἀπ' αὐτῆς πολλάκις τῆς ἕδρας τοῦ ὑποδίκου δραπετεύουσιν· ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ οἱ κάτοικοι εὐκολύνονται εἰς ἐξόντωσιν τῶν λῃστῶν καὶ αἱ τόσον συνεχεῖς ἀμνηστεῖαι παύουσι, καθ' ὅσον δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι δύω πολλάκις ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς τὰς φυλακὰς εἰσαγωγήν των ἀπεπέμφθησαν ἐλεύθεροι πολλοὶ τῶν λῃστῶν· ὅτι, ἐν ᾧ πανταχοῦ σφάζει, γυμνόνει, τυραννεῖ ὁ λῃστὴς τὸν ἀθῶον, καὶ διασταυρόνων τὸ Κράτος ἐμποδίζει πᾶσαν συγκοινωνίαν, συλλαμβάνεται τελευταῖον, καὶ πρὶν ἢ δικασθῇ ὑπάρχουσι παραδείγματα ὅτι ἀμνηστεύεται· διὸ πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ λαὸς, ἀντὶ τοῦ νὰ προσδοκᾷ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπ' εὐθείας δίκης καὶ ἐξασφαλίσεως· ὅτι ἄλλως δὲν ὑπάρχει παράδειγμα πλήρους τινὸς ποινικῆς διαδικασίας, καὶ ἀφ' οὗ οὐδεὶς ποτε κατεδικάσθη ἐρήμην λῃστὴς, ἢ διατελῶν εἰς μικρὰν φυλάκισιν ἐξέρχεται πολλάκις ἐλεύθερος, οὐδεὶς θέλει τολμήσει καὶ νὰ προδώσῃ ἢ συλλάβῃ αὐτοὺς, καθ' ὅσον πολλοὶ ἐξελθόντες ἐφόνευσαν τοὺς κατ' αὐτῶν συντε-

λέσαντας· ὅτι, ἀφ' οὗ μετὰ τρεῖς μῆνας ἐξέρχεται τῆς φυλακῆς του ὁ ἐγκληματίας, χωρὶς νὰ ἐπίκηται κατ' αὐτοῦ τελεσίδικός τις ἀπόφασις, διευθύνουσα αὐτὸν εὐθὺς πρὸς τὴν λειμοτόμον, ἔπεται ὅτι καὶ ἡ λῃστεία πολλαπλασιάζεται καὶ οἱ κάτοικοι ἀποδειλιῶσιν εἰς καταδίωξιν· ὅτι ἐντεῦθεν, ὡς προνοῶν ταῦτα, ἔφερεν ὁ νόμος τοῦ 1836 πολλὰ ἀποτελέσματα αἴσια, καθ' ὅσον ἐπεβάρυνε τοὺς δήμους ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀποζημιώσεως καὶ οἱ λῃσταὶ ἰχνηλατηθέντες ἐξωντώθησαν· ὅτι, ἀφ' οὗ καὶ διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου ταχέως θέλει γεννηθῇ ἡ μεταξὺ λῃστῶν καὶ κατοίκων δυσπιστία, τὰ δὲ ἄσυλα τῶν πρώτων θέλουσιν εἰσθαι πλήρη τρόμου καὶ ὑπονοίας, δὲν πρέπει νὰ φεισθῶμεν τοῦ εὐτελοῦς προστίμου 50 λεπτῶν, οὐδ' εἶναι δίκαιον, καταστρεφομένων 5—10 πολιτῶν πᾶσαν ἑβδομάδα, νὰ ἐπαναπαύωνται οἱ λοιποὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν των· ὅτι ἄλλοτε μεγάλη στρατιά, καταδιώκουσα τὴν λῃστείαν, εἰς μάτην ἐπεβάρυνε τοὺς λαούς, ἄπρακτος περιτρέχουσα παντχόσε, ἕως οὗ ὀλίγοι κάτοικοι δι' ἁπλῆς μόνον καταγγελίας κατώρθωσαν ὅ,τι διὰ τόσης κινήσεως καὶ δαπάνης δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ ὁλόκληρος στρατιά· ὅτι ἄλλως, ἐκτὸς τῶν ἐκ συστήματος ὑπαρχόντων λῃστῶν, πολλοὶ καὶ ἐκ τῶν ποιμένων, καὶ ἐκ τῶν γεωργῶν καὶ ἄλλων, μόνην θειότητα ἐχόντων τὸ μέταλλον, ποικίλαις καταφέρονται εἰς λῃστρικὰς πράξεις, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται νὰ μὴ παύσωσιν, ὅταν αὐτοὶ πάλιν ὑπόκηνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν· ὅτι ἐκ τούτων πάντων ἀπαραίτητος εἶναι ἡ κοινὴ σύμπραξις κατὰ τῆς λῃστείας, καὶ, ἐπειδὴ τοῦτο προνοεῖ τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον, ἀπεκδέχεται τὴν τύπωσιν καὶ διανομήν του.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι ἐπαινεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῶν πολιτῶν τάσιν τοῦ προαγορεύσαντος· ἀλλ' ἡ πρότασις αὐτοῦ οὐ μόνον ἐπαχθὴς εἶναι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ δίκαιον ἀντιβαίνει καὶ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν εἰσάγεται δὲν ἐπιτυγχάνει. Τὰ δύω πρῶτα, διότι ἀποτόμως φαίνεται λυπηρὸν τὸ νὰ τιμωρῶνται τὰ ἐγκλήματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀθώου πολίτου· τὸ τρίτον, διότι ἐκ πείρας εἴδομεν, ὅτι νόμος τοιοῦτος δὲν ἔφερε καλὰς συνεπείας, καὶ ἐκ τούτου καὶ αὐτὸς ὁ προαγορεύσας ἐβεβαίωσεν, ὅτι μόνη ἡ ἀνάγκη ἔφερε τὸν νόμον ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου δὲν ἦσαν αἱ συνέπειαι εἰμὴ παραβίασις μόνον καὶ βλάβη. Ἀληθῶς δὲ τί ὠφελεῖ ἡ εἰσαγωγὴ νόμου τοιούτου, ἀφ' οὗ καὶ ἄλλοτε οὐδ' ὁ ποιμὴν, οὐδ' ὁ γεωργὸς οὐδ' ἄλλος τις ἐπρόδιδε τοὺς λῃστάς, ἀλλὰ, φοβούμενοι τούτους, καὶ τροφὴν καὶ ἄλλα μέσα παρεῖχον εἰς αὐτοὺς καὶ εὐκολίας; Ἀφ' οὗ λοιπὸν καὶ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ νόμου ὁμολογεῖται, καὶ βεβαιότητα ἔχομεν τῶν ἐκ τούτου καλῶν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀκέπτηται ἡ βουλὴ περὶ νόμου τοιούτου. Ὅταν τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀσφάλειαν, πᾶς νόμος καθίσταται περιττός, καὶ συμφωνεῖ μετὰ τοῦ εἰπόντος ὅτι οὐχὶ ἡ αὔξησις, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων νόμων ἐξασφαλίζει τὴν ὕπαρξιν τοῦ πολίτου. Διὸ δὲν ἔπρεπε νὰ τίθενται κατὰ τῆς λῃστείας εἰς ἐνέργειαν, εἰμὴ τὰ μέτρα ἐκεῖνα, ἅπερ ὅλα τὰ ἔθνη παρεδέχθησαν ὡς καταλληλα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ λαὸς πληρόνει μετ' ἀκριβείας τοὺς εἰς αὐτὸν ἐπιβεβλημένους φόρους, ἀφ' οὗ παρέχει ὅλα τὰ ὑλικὰ μέσα, πρέπει νὰ διάγῃ κἂν ἥσυχος εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ μόνον κοινωνικὸν καθῆκον ἔχει, ὅταν μεγάλη τις συμμορία ἐπαπειλῇ μεγάλα δεινὰ, νὰ μετέχῃ τότε καὶ αὐτὸς τῆς καταδιώξεως, καὶ οὐχὶ μὲ τοσαύτας νὰ βαρύνηται καταπίεσεις διὰ τὴν ἐξάλειψιν 5—10 λῃστῶν. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι ὅταν στρατὸς, χρήματα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ὑπὸ τοῦ λαοῦ χορηγῆται, δὲν ἀρκῶσιν εἰς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, πᾶν ἄλλο μέτρον ἀποβαίνει γελοῖον, καὶ εἶναι ἀνωφελὴς ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου· ἄλλως τε, ὅταν Κυβέρνησίς τις, καθῆκον ἔχουσα τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν, δὲν λαμβάνῃ τὰ πρόσφορα μέτρα, πρέπει διὰ τὴν ἀμέλειάν της ταύτην νὰ πάσχωσιν οἱ πολῖται καὶ ἡ εὐθύνη τῶν λῃστειῶν νὰ πίπτῃ εἰς βάρος των; Τοῦτο δὲν εἶναι βέβαια δίκαιον, καὶ ἤθελε προτιμήσει, ἂν μεθ' ὅλην τὴν ἐπαγρύπνησιν τῆς κυβερνήσεως συνέβαινε νὰ πάθῃ τις ὑπὸ τῶν λῃστῶν, νὰ καταρτισθῇ νόμος, δι' οὗ νὰ ἀποζημιοῦται παρὰ τοῦ δημοσίου, ἀφ' οὗ πληρόνων φόρους ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀσφάλειαν· λέγων δὲ τοῦτο, δὲν ἐννοεῖ ὅτι δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ προφυλάξῃ τοὺς πολίτας κλοπῶν τινων ἢ ὑφαιρέσεων ἄλλων, ἀλλὰ δὲν πρέπει πάλιν νὰ πάσχωσιν οἱ πολῖται ἐκ τῆς συμμορίας ὀλίγων λῃστῶν. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ ἀνὰ χεῖρας πρότασις οὐ μόνον ἄδικος, ἀλλὰ καὶ ἀλυσιτελὴς καὶ ἄσκοπος εἶναι.

Ἄλλος, ὑπὲρ τοῦ προβεβλημένου νομοσχεδίου ἀγορεύων, ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν συστασιν τῶν κοινωνιῶν νόμοι δὲν ὑπῆρχον· καταδειχθείσης ὅμως ἀναγκαίας τῆς καταστάσεως τούτων, πρὸς τήρησιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, οἱ τῶν ἐθνῶν νομοθέται κατεσκεύασαν τοιούτους, καὶ δι' αὐτῶν προύβησαν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν κοινωνῶν· τοὺς πρὸ τοῦτο θέν τεινοντας νόμους οὐδ' ὡς ἀλυσιτελεῖς οὐδ' ὡς ἀκαταλλήλους πρέπει νὰ κρίνῃ τις, ἀλλ' ὀφείλουσι πάντες νὰ παραδέχωνται. Ὅτι ἡ τῆς λῃστείας ἱστορικὴ

καταγωγὴ ἄρχεται ἀπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν, ὅτε πρὸς ἁρπαγὴν τοῦ χρυσοῦ δέρατος ἀπέπλευσαν, συνεβάδισε δὲ κατόπιν ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν μετὰ τοῦ παλλικαρισμοῦ· ἵνα δὲ περιςείλωσιν αὐτὴν καὶ τότε πραπλήσιον ἔθεντο νόμον, καὶ σώζεται ἔτι ἀπόφασις τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ δικαστηρίου, δυνάμει ἐκείνου ἐκδεδομένη, καταψηφιζουσα κατὰ κοινότητός τινος ἐν ᾗ ἐπράχθη ποτε λῃστεία τὴν εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ληφθέντος ὑποχρέωσιν· εὑρηται μάλιστα εἰς συγγραφεῖς, ὅτι καὶ στρατηγὸς τότε ἀπεστάλη, ἵνα τὴν καταδικασθεῖσαν κοινότητα ὑποχρεώσῃ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης· οὐ μόνον δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἀλλὰ καὶ κατὰ πολλῷ μεταγενεστέρους, ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ, νόμος τοιοῦτος εἶχε κατασταθῇ, πρὸς καταζολὴν τῶν πολλαπλασιασθεισῶν ποτε καὶ ἐκεῖ πειρατειῶν, καὶ ἐξετελεῖτο καὶ ὅτε ἡ Ἀγγλία συνταγματικῶς ἐπολιτεύετο. Ὅτι ταῦτα ἀναιροῦσι τὸν διϊσχυρισμὸν τῶν εἰπόντων σκληρὸν τὸν προβεβλημένον νόμον, τὰ δ' ἐκτεθησόμενα θέλουσι καταδειξει καὶ τὸ λυσιτελὲς καὶ χρήσιμον αὐτοῦ· διότι τὴν πολλαπλασιασθεῖσαν ἄλλοτέ ποτε λῃστείαν ἐπὶ μέγα κατέστειλε νόμος τοιοῦτος, κατασταθεὶς τότε ἐκ τῆς ἀνάγκης, καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ 1836—1841 ἐφαρμογὴ αὐτοῦ, ἀναγκάσασα καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς τὴν λῃστείαν ὑποθάλποντας νὰ καταδιώξωσιν αὐτὴν, ἐκαθάρισεν ἀπ' αὐτῆς τήν τε Πελοπόννησον ὅλως καὶ τὴν Στερεὰν κατὰ μέγα. Ὅτι τῆς κατηγορίας ταύτης οἱ νόμοι, ὡς ἐξερχόμενοι τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου καὶ ἐξαιρετικὴν ἔχοντες φύσιν, δὲν καθίστανται διαρκεῖς ἀλλ' ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ἰσχύουσιν, ἐφ' ᾧ οὐδεὶς ὁ ἐκ τούτου φόβος· αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς φύσεως διατηρεῖται ἔτι ἐν ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν νόμος ἕτερος, ὁ κατὰ δενδροκοπείας, ὅστις ἐπήνεγκεν εὐτυχῶς τὴν κατάπαυσιν τῆς μάστιγος ταύτης, πολλαπλασιασθεὶσης ἐπὶ μέγα ἐκ τῶν ἀντεκδικήσεων ἐν πολλαῖς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἰδίως ἐν τῇ τοῦ προαγορεύσαντος πατρίδι, καὶ πολλῶν περιουσίας μεγάλας καταστραψάσης· καὶ ἀληθῶς εἶπετο ἀναγκαίως ἐκ τοῦ νόμου ἐκείνου ἡ τῆς δενδροκοπείας κατάπαυσις, διότι οἱ πρὸς ἐκδίκησιν εἰς ταύτην καταφεύγοντες ἀπέσχον αὐτῆς καθορῶντες, ὅτι οὐδὲν τοὺς ἀντιπάλους αὐτῶν ζημιοῦσιν, ὑπευθύνου κατασταθέντος ἐπὶ τῇ ἐκ τῆς δενδροκοπείας ζημίᾳ τοῦ οἰκείου δήμου. Ὅτι τὴν τοῦ νόμου τούτου ἀνάγκην δὲν ἀναιρεῖ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ληφθὲν κατὰ τοῦ νόμου ἐπιχείρημα, καθ' ὃ μόνη ἡ Κυβέρνησις εἶναι ὑπεύθυνος ἐπὶ ταῖς ἐκ τῶν λῃστειῶν ζημίαις· διότι οἱ λαοὶ συνεισφέρουσιν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τοὺς ἑαυτῶν

φόρους· διότι πᾶσα κυβέρνησις ἐνεργεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους, πᾶσα δὲ πρὸς ἀποζημίωσιν τοιαύτην ὑποχρέωσις τοῦ δημοσίου ἀντανακλᾶ ἐφ' ἅπαν τὸ ἔθνος· ἐδύνατο δ' ὁ διϊσχυρισμὸς οὗτος νὰ ἀληθεύῃ, ἐὰν εὑρίσκοντο ἄνδρες τὴν ἐξουσίαν ἀναλαμβάνοντες, καὶ σὺν ταύτῃ ἀναδεχόμενοι τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν παντὸς λῃστευομένου ὑποχρέωσιν· ἀλλ' οὐδὲ τοιοῦτοι εὑρίσκονται, οὐδ' ἂν ποτε εὑρεθῶσιν οἱ τοιαῦτα ἐπαγγελθέντες ἀληθῆ λέγουσιν. Ἄλλως οἱ κοινωνοὶ ὀφείλουσι πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίαν συνδρομὴν καὶ συνάσπισιν, καὶ κοινῶς ἔχουσι τά τε βάρη καὶ τὰς ὠφελείας πάσας. Ὅτι ἐκτὸς τούτων πάντων οὐδεμία ἐπίκειται ζημία, ἐὰν ἡ βουλὴ κρίνῃ συζητητέον καὶ τυπωτέον τὸν νόμον ταῦτον, ἐν ᾧ, τούτου γενομένου, θέλουσι δυνηθῆ πάντες νὰ ἀποφανθῶσιν ἐν γνώσει ἐπ' αὐτοῦ, ἀφ' οὗ μετὰ προσοχῆς μελετήσωσιν ἐπί τε τῶν βάσεων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ νόμου διατάξεων. Καὶ ὅτι τέλος ἐκ τοῦ νόμου τούτου καὶ ἑτέρα θέλει προέλθει ὠφέλεια, ἡ κατάπαυσις πασῶν τῶν ἤδη ἐνεργουμένων καταθλίψεων τῶν λαῶν ὑπὸ τῶν συνεστώτων μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας· διότι τότε θέλει ἀνατεθῇ ἡ τῆς ἀσφαλείας τήρησις εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν κοινωνίαν, ἐν ᾧ ἤδη τὰ ἀναλαβόντα αὐτὴν μεταβατικὰ ἀποσπάσματα, ἐκ κομματικῶν ἀφορμῶν ἢ ἐξ ἐπιζητήσεως συμφερόντων, πολλαχοῦ τοὺς λαοὺς καταθλίβουσιν, ὡς ἐγένετο ἤδη γνωστὸν εἰς τὴν βουλὴν ἐκ τῶν ἑκάστοτε ὑποβληθεισῶν ἀναφορῶν.

Ἐτήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην μέτρων καταστολικῶν τῆς λῃστείας, διότι αὕτη κατέστη ἀληθῶς μάστιξ τρομερὰ, ἀξία τῆς συντόνου προσοχῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Καὶ ἀληθῶς ἐνθυμεῖται τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν κατὰ τὸ παρελθὸν εὑρέθησαν πολλαὶ τῆς Ἑλλάδος κοινωνίαι, καὶ τὴν εἰκόνα ἐκείνης διατηρεῖ φέρουσαν ζωηρότερα χρώματα ἢ ὅσον ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκε. Τοσαύτη ἦτον τότε ἡ ἀκμὴ τῆς λῃστείας, ὥστε ἡ τῆς κοινωνίας ὕπαρξις εἶχε καταταθῇ προβληματική· καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπῆρχον οἱ θηριώδεις ἐκεῖνοι Προκρούσται καὶ Πιτυοκάμπται, λέγοντες εἰς τοὺς φιλησύχους πολίτας « μὴ καταδείξῃς τὰ τῶν λῃστῶν ἴχνη, δὸς » ἡμῖν ἄρτον, δὸς ἄσυλον, ἄλλως ἀπόλωσθε μετὰ τῶν οἰκογε» νειῶν σας », ἀφ' ἑτέρου δ' ὁ νόμος λέγων « κατάδειξον τοὺς » λῃστὰς, μὴ δώσῃς αὐτοῖς ἄρτον μηδ' ἄσυλον, ἄλλως θέλεις » δικασθῆ ». Οἱ δὲ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ὑπεῖχον μᾶλλον εἰς τοὺς κακούργους, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θέλει εὑρεθῆ τις νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτοὺς ἐπὶ δικαστηρίου, καὶ θέλουσιν εὑρεῖ ἐκεῖ εὐσπλαγχνίαν,

ἐν ᾧ εὐδεμίαν εἶχον ἐλπίδα νὰ εὕρωσι τοιαύτην παρὰ τοῖς κακούργοις. Ὅτι, τοσοῦτον μεγάλου ὄντος τοῦ τῆς λῃστείας κακοῦ, νομίζει ἆρα ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι εὗρε τὸ καταλληλον φάρμακον; Τὸ προτεινόμενον μέσον εἶναι μηδέν, ἢ μᾶλλον ἐνισχυντικὸν τοῦ κακοῦ· διότι ἡ τῶν ἐγκλημάτων περιστολὴ γίνεται διὰ τῆς τιμωρίας τῶν ἐγκλημάτων, ἡ δὲ τῶν ἀθώων τιμωρία αὐξάνει αὐτά. Κατὰ τὸν προτεινόμενον νόμον οἱ δῆμοι θέλουσι τιμωρεῖσθαι ὡς ὑποβάλποντες τὴν λῃστείαν· ἀλλ' ὑπάρχει που βεβαιότης ἢ πιθανότης τις, ὅτι ἡ ὀλιγωρία τῶν δήμων ὑποβάλπει αὐτήν, ἢ ὅτι τὸ δημοτικὸν ταμεῖον τινὸς αὐτῶν χορηγεῖ συνδρομὴν εἰς αὐτήν; ὄχι· τὰς λῃστείας ὑποβάλπουσι πάντοτε πέντε ἢ δέκα μοχθηρὰ ὄντα ἔν τινι δήμῳ, καὶ τούτων ἡ ἀνακάλυψις πρέπει νὰ καταρθωθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἵνα οὗτοι καὶ μόνοι τιμωρηθῶσι καὶ ὑποχρεωθῶσιν εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ληστευομένων. Ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένη εἰς πᾶσαν τὴν κοινότητα ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν δὲν θέλει διάσει τὰ μέλη αὐτῆς νὰ ἐπιτηρῶσι τοὺς λῃστάς, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων εἶπε· διότι ἀφ' οὗ δὲν διάζουσιν αὐτὰ τὰ ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῆς λῃστείας ἐπαγόμενα κακά, ἀφ' οὗ δὲν διάζουσιν αὐτὰ αἱ τιμωρητικαὶ τοῦ νόμου διατάξεις, θέλει φέρει ἀποτέλεσμά τι τὸ εὐτελὲς ποσὸν τὸ ὁποῖον κατ' ἀναλογίαν θέλουσι πληρώσει εἰς ἀποζημίωσιν τῶν λῃστευομένων, ἐν ᾧ πολλαπλάσια ἴσως δύνανται νὰ λάβωσι παρὰ τῶν λῃστῶν; Ὃ καὶ ἡ πεῖρα αὐτὴ δὲν ὑποστηρίζει τοῦ νόμου τούτου τὴν ἀνάγκην, διότι πρὸ εὐαρίθμων χρόνων ἴσχυε νόμος τοιοῦτος, τίς δ' ἐλησμόνησε τὰς συνεπείας ἐκείνου καὶ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσίν του συμβάσας καταχρήσεις; ποῖαι ἀποδείξεις βεβαιοῦσι τὰς τῶν λῃστευομένων καταθέσεις, καὶ πῶς ἀποδείκνυται ἡ τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν ἀλήθεια; ἐλησμόνησέ τις ὅτι ὑρκει πρὸς πάντα ταῦτα ἡ ἔνορκος ἐκείνου κατάθεσις, καὶ ζητεῖ νὰ ἐμεθώσι πάλιν αἱ κοινότητες νὰ ληστεύωνται παρὰ τῶν λῃστευομένων; Καὶ ὅτι συμφωνεῖ μὲν περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ τιμωρῶνται οἱ λῃσταὶ, καὶ νὰ μὴ ἀπαλλάσσωνται εὐκόλως τῆς ἐπιβεβλημμένης ποινῆς δι' ἀμνηστειῶν καὶ χαρίτων· ἀλλ οὐδὲν ἔχουσι ταῦτα κοινὸν μὲ τὸ προβεβλημμένον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὁρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολεῖ ἐπὶ πλέον τὴν βουλὴν, οὐδὲ νὰ κριθῇ παρ' αὐτῆς συζητητέον.

Τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων. Ἐπαίνεσε δ' ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλών, ὅτι αἱ γινόμεναι ἀντιρρήσεις δὲν ἀναιροῦσι τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκτυπώσεως καὶ συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ, ὅτι ἀσφαλῆ φέρει ἐπ' αὐτοῦ κρίσιν πρὶν ἢ μελετήσῃ ἐπ' αὐτοῦ· ἄλλως τε ἐπὶ τοσοῦτον σοβαροῦ ἀντικειμένου ἕκαστος, ἵνα ἐν γνώσει ἀποφανθῇ, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν αὐτό, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἐνθυμῆται τὰς λεπτομερείας τοῦ νομοσχεδίου. Ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησε τελεσφόρον οὐχὶ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀλλὰ τὴν αὐστηρὰν τῆς λῃστείας καταδίωξιν· οὐδέποτε ὅμως θέλει κατορθωθῇ ἡ δι' αὐτῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐξόντωσις τῆς λῃστείας, ἐν ὅσῳ τὰ μέτρα αὐτῆς ματαιοῦνται παρὰ τῶν ὑποβαλπόντων αὐτήν. Ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταδιώξεως, ὅταν οἱ κάτοικοι δὲν συντρέχωσι; δύναται ἡ Κυβέρνησις δι' ἑκατοντάδων στρατιωτῶν νὰ διώκῃ δύω ἢ πέντε λῃστὰς, ἐμφωλεύοντας εἰς τὰ σπήλαια καὶ πανταχοῦ κρυπτομένους; Ὅτι δὲν ἐπρότεινε τὸν νόμον ἐξ οἴκου πρὸς τοὺς ληστευομένους, ὅτε ἐδικαιοῦτο ὁ προαγορεύσας ἐκ Σπάρτης βουλευτὴς νὰ θεωρήσῃ μᾶλλον ὑπόχρεων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' ἵνα ἀναγκάσῃ πάντας τοὺς πολίτας νὰ ὑποστηρίζωσι τὴν τάξιν καὶ νὰ συντρέχωσι πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας· ἀλλ' εἶπον ὅτι δέν θέλουσιν ἀναγκασθῇ διὰ πληρωμῆς εὐτελοῦς ποσοῦ, ἐν ᾧ παρὰ τῶν λῃστῶν λαμβάνουσι πολλαπλάσια· οἱ παρὰ τῶν λῃστῶν ὅμως λαμβάνοντες εἰσὶ πέντε ἢ δέκα λῃσταποδόχοι καὶ οὐχὶ πάντες. Ὅτι ὁ περὶ εὐθύνης τῶν δήμων νόμος ἔφερεν ἄλλο τε μέγα ἀποτέλεσμα, καὶ ἰδίως κατὰ τὸν νομὸν Ἀρκαδίας, ματαιζόμενον τότε ὑπερβαλλόντως παρὰ τῆς λῃστείας, κατώρθωσε τὴν ἐξόντωσιν δύω σημαντικῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν, τῆς τε τοῦ Γυφτογιαννάκη καὶ τοῦ Μπουζώτου· διότι δυνάμει τοῦ νόμου ἐκείνου ὑπεχρεώθη ὁ δῆμος Φαλλάνθου καὶ ἐπλήρωσε τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμῶν πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου, διὰ τὰ λῃστευθέντα χρήματα τοῦ δημοσίου, ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως δὲ τῶν δήμων ἠναγκάσθη εἰς λῃσταποδόχος καὶ κατώρθωσε τὴν τῆς συμμορίας τοῦ Γυφτογιαννάκη ἐξόντωσιν, μηδὲν παθοῦσαν ἐκ τῆς καταδιώξεως τῆς Κυβερνήσεως· ἄλλως οὐδὲν δεινὸν παρίσταται ἂν δοκιμασθῇ καὶ τὸ φάρμακον τοῦτο ἐπὶ πέντε ἢ καὶ ὀλιγώτερα ἔτη, ἐν ᾧ μυρία ὅσα προτείνονται παράπονα κατὰ τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως στελλομένων πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας μετα-βατικῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ὑπὸ τὸν Κ. Δεληγεώργην, καὶ κατὰ τὴν στερεὰν ὑπὸ τὸν Κ. Τσῖνον. Προτείνουσι νὰ ἀφεθῇ ἡ τῆς λῃστείας καταδίωξις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ διὰ τίνος μέσου νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὴν πλήν δι' ἐκείνων καθ' ὧν τὰ παράπονα ἐγείρονται; Ὅτι ἂς ἀναλογισθῶσι πάντες τὴν καταστροφὴν τὴν

ὁποίαν ἔν τε τῇ Πελοποννήσῳ καὶ τῇ στερεᾷ ἔφερεν ἄλλο τε ἡ λῃστεία· ἂς ἀναλογισθῶσι τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν οἱ πολῖται ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἀγριότητα τῶν λῃστῶν μᾶλλον ἢ εἰς τὰ τῶν νόμων προστάγματα, καὶ, οἰκτείροντες τοὺς ὑπὸ τῶν λῃστῶν φονευομένους καὶ ἀκροτηριαζομένους, ἂς καταστήσωσι τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τῶν λῃστῶν ὑπευθύνους· διότι τότε οἱ λῃσταὶ οὐδαμοῦ θέλουσιν εὑρίσκει ἄσυλον, πάντες θέλουσι διώκει αὐτούς, καὶ ταχέως θέλει ἐπέλθει ἡ ἐξόντωσίς των· ἄλλως ἂς ἐνισχύσῃ πάντας τὸ παράδειγμα τοῦ νόμου τῆς δενδροκοπείας, οὐ μόνον κακόν τι μὴ προαγαγόντος, ἀλλὰ καὶ ἐξασφαλίσαντος τὰς ἰδιοκτησίας τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Μεσσηνίων. Ὅτι αἱ τοῦ νομοσχεδίου τούτου διατάξεις φαίνονται ἴσως ἐπιζήμιοι εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἐξ Εὐρυτανίας βουλευτήν, ἀλλ' οὐδεὶς φόβος ἀπειλεῖ τὰ συμφέροντα τῶν ἐντολέων αὐτοῦ· διότι, ἀφ' οὗ ἡ λῃστεία καταξαρθῇ ἅμα γεννωμένη, ἀφ' οὗ λῃστρικὴ συμμορία δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, τότε καὶ λῃστρικαὶ πράξεις δὲν θέλουσι λάβει ποτὲ ὕπαρξιν· ἂν δέ ποτε συμβῇ τοιαύτη, οἱ δῆμοι ἔχουσιν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τῶν λῃστῶν καὶ λῃσταποδόχων, τῶν ὁποίων οἱ δεύτεροι ἔχουσι πάντοτε περιουσίαν ἵνα ἀποζημιώσωσι τοὺς δήμους. Οὐδεὶς ἐπίσης ὁ φόβος ἐκ τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν τῶν αἰτιώσεων καταχρήσεως· διότι ἀπαιτοῦνται πάντοτε ἀποδείξεις, καὶ μόνον πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῶν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ὁ συμπληρωτικὸς ὅρκος· καὶ διότι ἔτι ἐν αὐτῷ τῷ νόμῳ διατάσσεται, ὅτι αἱ τῶν πρωτοδικῶν ἀποφάσεις εἰσὶν ἐκκλητοί, ὑποκείμεναι εἰς πάντα τὰ ἔνδικα μέσα· ἐπίσης δ' ἐπρολήφθη καὶ ἡ ἐκ τῆς κακῆς πίστεως τῶν δημάρχων δυναμένη νὰ συμβῇ ζημία εἴς τινα δῆμον, διότι ἐν αὐτῷ διετάχθησαν ποιναὶ κατὰ τῶν ὀλιγωρησάντων ἢ μετὰ δολιότητος πραγματευθησομένων δίκην τοιαύτην Δημάρχων. Ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε δύναται νὰ καταδιώξῃ τελεσφόρως τὴν λῃστείαν, ἐξ οὗ καὶ ἄλλο τε ἡ τουρκικὴ δυναστεία ἠναγκάσθη νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν κατοίκων, διὰ πατριαρχικῶν ἀφορισμῶν τὸ πρῶτον, καὶ δι' ἄλλων κατόπιν μέσων, καὶ τοι διὰ θανάτου τιμωροῦσα τὴν ἁρπαγήν ἑνὸς προβάτου, καὶ μᾶλλον ἢ αὐστηρῶς τὴν λῃστείαν τιμωροῦσα. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ βουλὴ πρέπει νὰ κρίνῃ τὸ νομοσχέδιον συζητητέον καὶ τυπωτέον, ἀφ' οὗ οὐδ' ἄδικον οὐδ' ἀντισυνταγματικὸν εἶναι, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν λαῶν ἀποφαινομένη.

Παρατηρήσαντός τινος ὅτι ἡ συζήτησις ἐπεξετάθη ὑπὲρ τὸ δέον προβᾶσα καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας· μετὰ τὰ λεχθέντα δ' οὐδὲν ὑπολείπεται ἵνα λεχθῇ κατὰ τὴν κυρίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησιν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι, ἀμφισβητουμένης τῆς βάσεως τοῦ νομοσχεδίου, καθίστατο ἀναγκαία ἡ γενομένη συζήτησις.

Ἀντιλέγων ἄλλος εἰς τὸν τὸ νομοσχέδιον προβαλόντα ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπαινεῖ μὲν τὸν σκοπόν, ἀφ' οὗ εἰς τὴν πρότασιν ταύτην προῆλθεν, ἀνάγκάζεται ὅμως νὰ φέρῃ κατὰ ταύτης τὸν λόγον, καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τὴν ὁποίαν ἐπὶ ταύτῃ ᾐσθάνθη, καὶ ἐκ τῆς κρίσεως ὅτι ἡ βουλὴ ἤθελεν ἁμαρτήσῃ καὶ τὴν ἁπλῆν ἐκτύπωσιν τοῦ νομοσχεδίου παραδεχομένη. Καὶ ἀληθῶς ὁ προβαλὼν αὐτό, ὡς βουλευτὴς ἀντιπροσωπεύων τὸ ἔθνος, ὅσῳ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐγείρῃ φωνὴν κατὰ τῆς ὑπάρξεως τῆς λῃστείας, τοσοῦτον δὲν ἦτον ἐντὸς τοῦ δέοντος προτείνων πρὸς καταστολὴν αὐτῆς μέτρα ἀποβαίνοντα καταθλιπτικὰ αὐτοῦ τοῦ ἔθνους, προτείνων νόμον καὶ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων βανδαλικὸν καὶ ἐκ τῆς οὐσίας ἀτιμωτικὸν τοῦ ἔθνους ὅλου. Ὅτι πάντες φρίττουσιν ἐπὶ τῇ λῃστείᾳ, καὶ αὐτὸν φόβος κατεῖχε μεταβαίνοντα ἀρτίως εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα· ἀλλ' οὐδ' ἡ φρίκη οὐδ' ὁ φόβος πείθουσιν αὐτὸν νὰ παραδεχθῇ νόμον, τιμωροῦντα ἀντὶ τῶν ἐνόχων τὸν ἀθῷον τῆς Ἑλλάδος λαόν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι εὐγενὴς καὶ εὐάγωγος, οὐχὶ δὲ κακοῦργος καὶ λῃστρικός, ἐν ᾧ τὸ προβληθὲν νομοσχέδιον στιγματίζει αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, καὶ εἰς τὸν ἔξω κόσμον παριστᾷ αὐτὸν ὡς ἔνοχον. Ὅτι ὁ προβληθεὶς νόμος ἀντίκειται εἰς πάντας τούς τε φυσικοὺς καὶ θετικοὺς νόμους· διότι, ἐν ᾧ κατὰ πάντας τούτους ἡ ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἔνοχον, κατ' αὐτὸν θέλει ἐπιβάλλεσθαι καὶ εἰς τοὺς ἀθῴους· ποίαν ἀληθῶς ἐνοχὴν ἔχουσιν οἱ πολῖται ἐκεῖνοι, οἵτινες θέλουσι πληρώνει ἀποζημιώσεις, καίτοι μηδὲ τῆς λῃστείας γνῶσιν τινὰ λαβόντες; ποίαν θέλομεν ἔχει ἡμεῖς αὐτοί, οἵτινες θέλομεν ἀποτίσει τὸ ἐπιβάλλον ἡμῖν ἐκ τῆς καταψηφισθησομένης πρὸς ἀποζημίωσιν ποσότητος; δι' αὐτοῦ καταδικάζομεν ἡμᾶς αὐτούς, τὸ ἔθνος ἅπαν, καὶ ἀναιροῦμεν διαρόρους κοινωνικὰς ἀρχάς, αἵτινες πρέπει νὰ ἐφεδρεύωσι κατὰ τὴν τῶν νόμων κατασκευήν. Ὅτι ἡ πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας σύμπραξις τῆς κοινωνίας, τῆς ὁποίας τὴν ἐπιζήτησιν προέθετο ὁ προτείνας διὰ τοῦ νομοσχεδίου, ἐνυπάρχει ἐν αὐτῇ τῇ ὑπάρξει τῆς κοινωνίας· διότι, ὅταν ἀπὸ τοῦ μονήρους καὶ ἀγρίου βίου εἰς κοινωνίαν συνῆλθον οἱ ἄνθρωποι, ἵνα εὕρωσιν ἐν αὐτῇ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν τάξιν, παρήτησαν ἀναλόγως μέρος τῆς ἑαυτῶν ἀτομικῆς ἐλευθερίας, καὶ δι' αὐτοῦ κατέστησαν κυβέρνησιν, ὀφείλουσαν νὰ προνοῇ περὶ τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας· πῶς δ' εἶναι εὔλογον νὰ στραφῶσιν ἤδη τὰ βέλη κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς κοινωνίας, διότι ἡ

κυβέρνησις δὲν πραγματοποιεῖ τὸν σκοπὸν αὐτῆς; Ὁ λαὸς παραχωρεῖ φόρους, χορηγεῖ βραχίονας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ οὐδ' ἀμοιβὰς οὐδ' ἄλλο τι ἀντὶ τούτων ζητεῖ ἢ ἀσφάλειαν, ἵνα διὰ τοῦ ἱδρῶτός του προσποριαθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν· ἐν ᾧ δὲ δὲν ἐκπληροῦται ἡ ἐπιθυμία του αὕτη, πρέπει νὰ γραφῇ κατ' αὐτοῦ ἡ ἔλλειψις; Ὅτι οὐ μόνον ἤθελεν ἀντείπει κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης, ἀλλ' ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πατρίδος προετίθετο νὰ ἐγείρῃ φωνὴν καὶ κατ' ἄλλης τινὸς καταχρήσεως. Ἐν ᾧ τοσαῦτα δίδονται εἰς τὴν κυβέρνησιν μέσα, ἐν ᾧ τοσοῦτοι εἰσπράττονται φόροι, καὶ τοσαῦτα πρὸς διατήρησιν στρατοῦ δαπανῶνται, οἱ δῆμοι προσέτι καὶ εἰς ἄλλα βάρη ὑποκύπτουσιν, ὑποχρεούμενοι νὰ χορηγῶσι καὶ μισθοδοτῶσιν ἐκτάκτους ἐθνοφύλακας· δὲν ἀρκοῦσιν ἄρα δεκακισχίλιοι στρατιῶται, καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὴν κυβέρνησιν χορηγούμενα μέσα; ἃ δὲν ἀρκῶσι, πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῶσιν, οὐδέποτε δὲ νὰ ἐπιτεθῶσι νέα τοιαῦτα βάρη εἰς τὸν λαόν, καθ' ὧν ἡ βουλὴ πρέπει νὰ ἐγείρῃ φωνήν. Ὅτι ἀληθῶς ἡ Ὀθωμανικὴ τυραννὶς κατέφευγεν ἄλλοτε εἰς παραπλήσια μέτρα, καταστρέφουσα χωρία καὶ κοινότητας ὁλοκλήρους, ἐὰν ἐντὸς αὐτῶν ἐρονεύετό τις· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπανέλθωσιν αἱ ἐποχαὶ ἐκεῖναι, καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς καὶ ἤδη νὰ στηριχθῶμεν δικαιοσύνης; Ἠνάγκαζον τότε τὸν Πατριάρχην, καὶ ἀπήγγελλεν ἀφορισμοὺς κατὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος λαβόντων τὰ ὅπλα· τοὺς ἀφορισμοὺς ὅμως τούτους ἔσχισεν ἐν τῇ συνελεύσει ὁ ἀείμνηστος Γερμανός, εἰπὼν ὅτι δὲν ἔχει πλέον ἡ ἐκκλησία Πατριάρχην. Ὁ νόμος οὗτος θέλει πολλαπλασιάσει τὰ τοῦ λαοῦ βάρη καὶ σχηματίσει αἰσχρὸν ἐμπόριον, ὡς καὶ ἄλλοτε, ὅτε ἄνδρες μηδόλως λῃστευθέντες ἢ καὶ ἐλάχιστα στερηθέντες παρίσταντο ἐπὶ δικαστηρίου ἀπαιτοῦντες χιλιάδας ἱκανὰς παρὰ τῶν δήμων. Ἤγειρεν ἀληθῶς ἡ βουλὴ φωνὴν κατὰ τῶν ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργηθεισῶν καταθλίψεων, καὶ τὴν φωνὴν αὐτῆς ἀκούσασα ἡ κυβέρνησις ἀνεκάλεσε τὰ μέτρα ἐκεῖνα· τώρα δ' ἔμελλε νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπίθεσις νέου βάρους καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν καταθλίψεων τοῦ λαοῦ; Ὅτι ἀληθῶς ἀναγκαία εἶναι πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας ἡ σύμπραξις τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ δὲν φέρει ταύτην τὸ προταθὲν μέτρον· ἄλλο εἶναι τὸ τελεσφόρον, ὅταν γίνηται καταλλήλως αὐτοῦ χρῆσις, καὶ τοῦτο προσεδόκα νὰ προταθῇ ὑπὸ τοῦ τὸ νομοσχέδιον προβαλόντος. Τὸ μέτρον τῆς συστάσεως ἐθνοφυλακῆς ἔπρεπεν ἀντὶ τούτου νὰ προταθῇ, διότι αὐτὴ καὶ μόνη δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν πατρίδα καὶ κατὰ τῆς λῃστείας καὶ κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν ἔτι ἐπιδρομῶν. Καὶ ἀληθῶς· ὁ ἀπονενοημένος λῃστὴς ἐπιπίπτει

κατ' ἀόπλων καὶ ἀπείρων περὶ τὰ πολεμικὰ πολιτῶν, ἐγγεγυμνασμένος περὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων, καὶ ῥίπτεται κατ' αὐτῶν καὶ τοὺς κατασπαράσσει· ἐν ᾧ, ὑπαρχούσης ἐθνοφυλακῆς, πάντες εἰσὶν ἔμπειροι στρατιῶται καὶ πάντες κατ' αὐτοῦ δύνανται νὰ ἀντιταχθῶσιν. Ὅτι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν δὲν ὑπῆρχε λῃστεία, τοῦτο δὲ τιμᾷ τὸ ἔθνος, καὶ καταδείκνυσιν αὐτό, ἀδίκως διὰ τοῦ νόμου προσβληθέν, εὐγενὲς καὶ τύχης βελτίονος ἄξιον· ἡ ὕπαρξις τῆς λῃστείας ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς διευθύνσεως, μόνης ὠθούσης τὸν Ἕλληνα εἰς τὸ ἔγκλημα, διότι ἡ κακία γεννᾶται ἐκ τῆς ἀδικίας καὶ ἐπάγει τὸν παραδειγματισμόν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ὑπάρχῃ λῃστεία, ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς κοινωνίας δὲν πραγματοποιεῖται, ὅταν ἀντὶ τῶν ἱκανῶν οἱ μᾶλλον ἀνίκανοι διευθύνωσι τὴν πολιτείαν, καὶ ἀντὶ τῶν ἀναρέτων οἱ κακοὶ ἀμείβωνται; τότε ἡ κοινωνία ὀπισθοπορεῖ, καὶ οὐ μόνον τὰ μέτρα ταῦτα ἀλλὰ καὶ πάνθ' ὅσα ἄλλα δὲν δύνανται νὰ φέρωσιν αὐτὴν εἰς εὐτυχὲς τέρμα. Οἱ ἀναλαβόντες τὸ βάρος τῆς κυβερνήσεως ὀφείλουσι διὰ νομίμων μέτρων νὰ προνοῶσι περὶ τῆς ἀσφαλείας· ἂν δ' ἀνίκανῶσιν, ἂς παραιτήσωσιν ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ διεξαγάγωσιν, διότι ἡ ἀρχὴ δὲν εἶναι τιμάριον ἀλλὰ καθῆκον, ἀποδιδόμενον ὡς βραβεῖον εἰς τὴν ἱκανότητα. Καὶ ὅτι εἰπὼν ταῦτα, οὐχὶ ὑπ' ὄψιν ἔχων πρόσωπα ἢ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον ἀλλὰ τὸ ἀπό τινος χρόνου κυβερνητικὸν σύστημα, φρονεῖ ὅτι καὶ ἡ ἁπλῆ τοῦ νομοσχεδίου ἐκτύπωσις προσβάλλει τὸ ἔθνος καὶ τὴν βουλήν.

Ἀποφηνσμένης τῆς βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ τὸ νομοσχέδιον προβαλὼν ἀνεκάλεσεν αὐτό, ἵνα ἄρῃ τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἐγερθέντας φόβους· ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ., ὁρίσας τῇ συνεπείσει τῆς βουλῆς ὡς ἀντικειμένου τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Μ. ΒΑΛΕΤΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Δαρεϊώτης.

Λ. Π. Νέκος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Τῆς 31 Μαρτίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐξ Εὐρυτανίας βουλευτῶν ΚΚ. Γ. Κ. Βελῆ, Ἰω. Χατσοπούλου καὶ Γ. Ι. Γιολδάση, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἐπὶ μῆνα ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἀδειῶν τεθειμένον ὅρον.

Ἀνεκοινώθη ὅτι, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ Κ. Γ. Μήτσου, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ζητεῖ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν αὐτοῦ· καὶ ὅτι θέλουσιν ἐνεργηθῇ ἐπ' αὐτῆς τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διατασσόμενα.

Ἐξηγήθη δ' ὑπό τινος, ὅτι ὁ Κ. Γ. Μήτσος, δήμαρχος τὸ πρὶν Αετρίνων, ἐπαύθη ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἐπ' ἀφορμαῖς, τὰς ὁποίας ὁ μὲν ὑπουργὸς ἐκεῖνος ἐθεώρει ἀξιοποίνους, δὲν ἔκρινε δὲ τοιαύτας ὁ παυθεὶς δήμαρχος· καὶ ὅτι ὁ ῥηθεὶς Κ. Μήτσος, ἵνα μὴ διατελῇ ὑπὸ τὸ βάρος κατηγορίας τινὸς, ἐζήτησεν ἵνα εἰσαχθῇ εἰς δίκην, τὸ ὁποῖον καὶ ἤδη ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ζητεῖται.

Προτεθείσης εἰς συζήτησιν τῆς ἐκλογῆς Ναυπλίας, τινὲς μὲν ἐζήτησαν τὴν ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολήν αὐτῆς, μὴ παρελθουσῶν ἔτι τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, ἀπὸ τῆς διανομῆς τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐξελέγξαντος αὐτὴν τμήματος. Ἄλλος δ' ἐξέθηκεν, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἡ βουλὴ ἐπληρώθη τῆς συζητήσεως ἀντικειμένων πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, καὶ ἰδίως κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον προέβη εἰς τὴν τῆς ἐκλογῆς Κορίνθου ἐξέλεγξιν, καίτοι πρὸ δύω μόλις ὡρῶν διανεμηθείσης τότε τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκθέσεως τοῦ τμήματος. Καὶ ὅτι συγκατατίθεται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ τὴν αὔριον ἡ συζήτησις αὐτῆς, ἵνα λάβωσι πάντες γνῶσιν τῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην.

Παραδεχθείσης τῆς βουλῆς τὴν ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος, ὅτι, μαθὼν τὴν λυπηρὰν εἴδησιν τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ἐκ Νάξου βουλευτοῦ Κ. Παύλου Λεντούδη, ἀνεκοίνωσεν αὐτὴν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, θέλει δὲ γνωστοποιήσει εἰς τὸ σῶμα τὴν προσδιορισθησομένην ὥραν τῆς κηδεύσεώς αὐτοῦ.

Ἀνήγγειλεν ἐπίσης ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀσθενῶν καθ' ἃ καὶ αὐτὸς ἰδίαις αἰσθήσεσιν ἀντελήφθη, δὲν δύναται οὐδὲ σήμερον νὰ προσέλθῃ· ἀλλ' εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ δυνηθῇ νὰ προσέλθῃ αὔριον.

Προὐτέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου νομοσχέδιον, καὶ κατὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἐξέθηκέ τις, ὅτι τοῦτο ἐπροτάθη κατὰ τὴν Α. σύνοδον, ὅτε ἡ οἰκονομικὴ τοῦ κράτους κατάστασις ἦτον βελτίων τῆς παρούσης, προτίθεται δ' ἤδη εἰς συζήτησιν, ὅτε αὕτη μετεβλήθη πολὺ ἐπὶ τὸ χεῖρον· οἱ νομοθέται ὁρμῶνται εἰς τὴν τῶν νόμων κατασκευὴν ἐκ τῆς τοῦ κράτους καταστάσεως, ἀλλὰ ταύτην ἔχων τις ἤδη ὑπ' ὄψιν οὐδέποτε θέλει προτείνει νόμον τοιοῦτον· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ὑπουργὸς ἀγνοεῖται ἂν ἤθελε προβάλει αὐτὸν νῦν. Ὅτι ὁ νόμος προτείνει τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ ὑπάρχοντος, ἐπάγει ἤτοι τὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων δαπανῶν· καὶ ἤθελεν ἴσως πεισθῇ τις νὰ παραδεχθῇ αὐτὸν καθ' ἣν ἐπροτάθη ἐποχὴν, οὐχὶ δὲ καὶ νῦν, ὅτε καταδείκνυται ἀνέφικτος ἡ πραγματοποίησις τοῦ σκοποῦ τῆς τοῦ συνεδρίου συστάσεως, καὶ ἂν διπλάσιος προσετίθετο ἀριθμὸς ὑπαλλήλων· διότι ἡ νοσηρὰ κατάστασις τοῦ σώματος τούτου, μηδόλως διὰ τοιούτων μέσων θεραπευομένη, παριστᾷ ἀνίατόν τινα γάγγραιναν. Τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀποδεικνύουσιν ἀληθῆ τὰ πρὸ μικροῦ κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν λεχθέντα, ὅτε ἠκούσαν πάντες ὅτι οὐδένα ἀπολογισμὸν ἐξήλεγξε· καὶ ἀληθῶς, εἰς ποῖον ἀποτέλεσμα θέλει φέρει ἡ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ αὔξησις; αἱ θέσεις τῶν παρ' ἐκείνῳ ὑπαλλήλων εἰσὶν ὅλως ἀπομαχικαὶ, καὶ δι' οὐδένα ἄλλον σκοπὸν κατεστάθησαν, ἢ μόνον πρὸς δημιουργίαν δημιουργημάτων. Ὅτι ἐκτὸς τούτων τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας ἤθελε παρίδει, ἀφινόμενος εἰς τὸν ῥοῦν τῶν πραγμάτων, καὶ οἰκονομικαὶ σκέψεις ἀποκρούουσι τὴν τοῦ νόμου τούτου ἐπιψήφισιν· διότι δυνάμεθα νῦν νὰ αὐξάνωμεν τὰς δημοσίους δαπάνας; εἶναι δ' εὔλογον νὰ ληφθῇ ἤδη πρόνοια, εἰς πολλῷ εὐπορώτερα ἔτη μὴ ληφθεῖσα; Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἤθελε σιωπήσει, ἂν ἐγνώριζε τὴν τοῦ κράτους κατάστασιν· δυστυχῶς ὅμως ὁ καταδεικνὺς αὐτὴν ἐτήσιος προϋπολογισμὸς, ὁ τὴν κυρίαν τῶν βουλῶν ἐργασίαν ἀποτελῶν, δὲν ὑπεβλήθη ἔτι, καίτοι τεσσάρων ἤδη μηνῶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἔτους ἐνάρξεως παρελθόντων. Καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ μάθῃ πρώτων τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ προβῇ εἰς τὰς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπιβαλλομένας

μεταρρυθμίσεις, διὰ τοῦτο κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ νόμου ἐπιψήφισις, ἕως ἂν ὑποβληθῇ ὁ τοῦ Κράτους προϋπολογισμός.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι πολὺς λόγος ἐγένετο κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν περὶ τῆς μήπω ἐξελέγξεως αὐτοῦ, καὶ παρ' ἄλλων μὲν ἀπεδόθη αὕτη εἰς τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα, παρ' ἄλλων δὲ εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Ὅταν ἡ Κυβέρνησις τὸ σῶμα τοῦτο κατέστησεν, ἐξ ὀλίγων συνέθηκεν αὐτό, ἀλλὰ μετὰ τριετίαν κατεῖδε τὴν ἀνάγκην τῆς συμπληρώσεώς του· διότι, μὴ κατορθουμένης τῆς τῶν ἀπολογισμῶν ἐξελέγξεως, κατεφαίνετο ἀδύνατος ἡ τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως αὐτοῦ πραγματοποίησις. Ἀλλὰ μέχρι μὲν τοῦ 1843 προέβαινον αἱ τοῦ σώματος ἐργασίαι, ἀφ' οὗ συνεπληρώθη τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ προσηκόντως· τότε δ' ἐκ τῶν ἐπιτεθεισῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν, ἐπῆλθεν ἡ ἐλάττωσις αὕθις τῶν παρ' ἐκείνῳ ὑπαλλήλων, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ἀναστολὴ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν του. Ὅτι συνταγματικῶς νῦν πολιτευόμενοι ὀφείλομεν πρὸ παντὸς νὰ μανθάνωμεν τὰ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν χορηγουμένων πιστώσεων, τοῦτο δὲ διὰ μόνης τῆς ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ἐξελέγξεως τῶν ἀπολογισμῶν κατορθοῦται, καὶ ταύτην αὖθις θέλει καταστήσει δυνατὴν ἡ προσήκουσα τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ συμπλήρωσις· ὅθεν αἱ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος καταδειχθεῖσαι οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι δὲν πρέπει νὰ ἀποτρέψωσι τὴν βουλὴν ἀπὸ τῆς τοῦ νόμου ἐπιψηφίσεως, διότι οὐδέποτε πρέπει νὰ φεισθῇ εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν, τὴν δαπάνην τῶν ὁποίων συνεπάγει ἡ ζητουμένη αὔξησις, καὶ νὰ ἀφήσῃ πεντακοσίας ἢ καὶ πλείους χιλιάδας εἰς χεῖρας τῶν ὑπολόγων διαχειριστῶν· καὶ θέλουσιν ἀληθῶς ἀφεθῇ εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ κατακρατούμενα δημόσια χρήματα, ἐὰν ἐπὶ τοσοῦτον ὡς νῦν ὀπισθοπορῇ ἡ ἐξέλεγξις αὐτῶν, διότι ἡ κυβέρνησις δὲν δύναται πρὸ ταύτης νὰ προβῇ εἴς τινα καταδίωξιν. Ὅτι πολλάκις ἐν τῇ βουλῇ ἠγέρθη φωνὴ κατὰ τῶν κατακρατούντων δημόσια χρήματα ὑπολόγων, ἵνα ὅμως κατορθωθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς βουλῆς πρέπει νὰ εὐκολυνθῇ ἡ τούτων ἐξέλεγξις· ἂν δὲ καὶ διὰ τῆς αὐξήσεως ταύτης τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρὰ τῷ Συνεδρίῳ ὑπαλλήλων δὲν κατορθωθῇ ἡ πρόοδος τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, ἡ βουλὴ εἰς ἐπίκαιρον περίστασιν δύναται νὰ λάβῃ πάντα τὰ κατὰ τῶν ὀλιγωρούντων ἀναγκαῖα μέτρα. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἵνα ἀρθῶσι πᾶσαι αἱ ἀφορμαὶ τῆς ἀπραξίας τοῦ σώματος ἐκείνου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τούτου ἀγορεύσας ὅτι, ψηφιζομένου τοῦ νόμου, ἡ Κυβέρνησις καταδείκνυται ἀντιφάσκουσα· διότι ἡ κατὰ τὰ 1843 κακῶς ἔπραξε τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Συνεδρίου ἐλαττώσασα, ἡ τώρα τὴν αὔξησιν αὖθις αὐτοῦ προτείνουσα, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ οἱ τὰς οἰκονομίας τοῦ 1843 προκαλέσαντες λόγοι δὲν ἐξέλιπον. Ὅτι τὰ περὶ τῶν ἐπικρατουμένων χρημάτων καὶ περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν κατακρατούντων αὐτὰ ὑπολόγων λεχθέντα ἐρρίφθησαν ὡς δέλεαρ· διότι δὲν εἶναι πιστευτὸν ὅτι οὗτος ἦτον ὁ τὴν πρότασιν τοῦ νομοσχεδίου ὑπαγορεύσας σκοπὸς, ἀφ' οὗ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον διατηρεῖ εἰς τὰς ἑαυτῶν θέσεις ταμίας καὶ ἐπιστάτας τελωνείων καὶ ἄλλους διαχειριστὰς, καὶ τοι ὄντος γνωστοῦ ὅτι κατακρατοῦνται παρ' αὐτῶν δημόσια χρήματα, ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχὸν πεπαυμένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὖθις ἐπαναφέρει· τούτου δὲ πολλὰ ἐδύνατο νὰ φέρῃ παραδείγματα, καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι αἰτία τῆς καταστάσεως ταύτης ἡ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου μὴ συμπλήρωσις, ἀλλ' ἀπέχει τούτου μὴ ἀρεσκόμενος νὰ γίνεται καταμηνυτὴς τῶν τοιούτων. Ὅτι ἀληθῶς πρὸς δέλεασμὸν τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα φέρονται ἐκάστοτε, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον χρῄζῃ πιστώσεων τοιούτων· ἐν ᾧ οὐδὲ φροντίς τις ἐλήφθη περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σκοποῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οὐδ' ἐσκέφθησαν τὸ παράπαν οἱ ὑπουργοὶ περὶ λογοδοσίας, διανοούμενοι ἴσως νὰ ὑπεκφύγωσιν αὐτὴν καὶ ἐκ σκοποῦ τοιούτου θέντες τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ Συνεδρίου ὡς φραγμὸν εἰς τὴν ὀφειλομένην λογοδοσίαν. Τὸ συνέδριον ἤθελεν ἐκπληρώσει τὴν ἀποστολήν του, ἐὰν δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς τὴν Βουλήν, ὡς ἐν Βελγίῳ· διότι, ἐν ᾧ ἐκείνη συμφέρον ἔχει νὰ μὴ καταστήσῃ ποτε εὔκολον τὴν ἐξέλεγξιν ἐκυτῆς, αὕτη ἐκ τοῦ ἐναντίου σκοπὸν κύριον προτίθεται αὐτὴν ταύτην τὴν ἐξέλεγξιν. Ὅτι ἐκτὸς τούτων ἐρωτᾶται τὸ Ὑπουργεῖον, ἔχει ἔσοδα τοσαῦτα ὥστε νὰ ἐπαρκέσῃ καὶ εἰς τὴν νέαν ταύτην δαπάνην, ἀφ' οὗ ἀμηχανεῖ νὰ συντηρήσῃ τὰς ὑπαρχούσας ἀνάγκας, καὶ μεγάλη ὑπάρχει τῶν ἐξόδων ἡ ὑπέρβασις ὡς ἐκ τῆς ὑποβληθησομένης καταστάσεως θέλει καταδειχθῇ; Ἂν ἀποφανθῇ καταφατικῶς, τότε πρέπει νὰ προτεθῇ ἡ περὶ τοῦ τελεσφόρου τῆς ζητουμένης αὐξήσεως σκέψις· ἄλλως ἄπορον εἶναι πῶς δὲν ὑπεβλήθη ἤδη ὁ προϋπολογισμὸς, εἰς ἐξέλεγξιν τοῦ ὁποίου κυρίως ἐκλήθη ἡ Βουλή· τούτου δὲ μήπω γενομένου, ἂς ἀναβληθῇ ἐπὶ μικρὸν καὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἡ ἐπιψήφισις, ἀφ' οὗ μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοσοῦτον ἀνεβλήθη.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἀσπάζεται τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσας οἰκονομικὰς σκέψεις, καὶ ἐπεθύμει νὰ ὡδήγουν αὐταὶ τὴν Βουλήν, ὅτε ἡ ἐπιψήφισις νέων δαπανῶν ἄλλοτε προὐτίθετο· ὡς ὅτε ἐπεψήφισε τὴν τῶν κρατήσεων κατάργησιν, καθ' ἃς καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι τὸν λόγον ἤνεγκαν, καὶ ἐπεβάρυνε τὸν προϋπολογισμὸν διὰ δαπάνης, τῆς ὁποίας τὸ δεκατημόριον ἐθεράπευε τὴν παρισταμένην ἤδη ἀνάγκην. Μετὰ φειδοῦς μὲν πρέπει νὰ ψηφίζωνται αἱ τοῦ Κράτους δαπάναι, ἵνα μή ποτε δειχθῶμεν ἀναπαρκοῦντες εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας· ἡ ἐνεστῶσα ὅμως τοῦ Συνεδρίου κατάστασις εἶναι τοιαύτη, ὥστε, ἂν ἔμελλε νὰ παραταθῇ ἔτι, ἤθελε πᾶς τις προτιμήσει τὴν ὁλοτελῆ καταργησίν του, πρὸς οἰκονομίαν τῶν νῦν δαπανωμένων, ἢ τὴν ματαίαν καὶ ἀνωφελῆ διατήρησιν αὐτοῦ ὡς νῦν ἔχει· καὶ ἐπειδὴ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ εἰσὶ λίαν σπουδαῖα, ἰδίως τὰ περὶ τὴν ἔγκαιρον ἐξέλεγξιν τῶν ἀπολογισμῶν, διὰ τοῦτο ἰδίᾳ περὶ τούτου πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια. Ὅτι ἡ ἐξέλεγξις αὕτη δὲν εἶναι δυνατή, κειμένων τῶν τοῦ Συνεδρίου ὡς κεῖνται, διότι, ἔκ τε τῆς κατὰ τὰ 1843 ἐπενεχθείσης ἐλατιώσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξ αἰτιῶν ἄλλων τὰς ὁποίας οὐδ' αὐτὴ ἡ τὸ νομοσχέδιον αἰτιολογοῦσα ὑπουργικὴ ἔκθεσις σιωπᾷ, καὶ ἐκ τῆς ἀκαταλλήλου ἔτι τῶν παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλων ἐκλογῆς, τὸ σῶμα τοῦτο κατέστη ἀνίκανον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεώς του· οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἀλλὰ καὶ αἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστολαὶ τῶν εὐαρίθμων αὐτοῦ ὑπαλλήλων, ἐπὶ πολὺ ἀναγκαζομένων νὰ διαμένωσιν ἐν αὐταῖς, καὶ ἡ μὴ πλήρωσις τῶν κενωθεισῶν ἐν αὐτῷ θέσεων, καὶ ἡ ὀλιγωρία περὶ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως αὐτοῦ, προήγαγον τοῦτο εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν· ἐν ᾧ, ἂν ταῦτα δὲν συνέβαινον, ἤθελεν ἴσως παράγει πλειότερα ἔργα καὶ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ. Ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ μὲν Συνέδριον ὡς ἔχει δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἴς τε τὴν τρέχουσαν καὶ τὴν παρελθοῦσαν ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ τῶν ἀπολογισμῶν καὶ τῶν ὑπολόγων ἐξέλεγξις καθίσταται λίαν ἀναγκαία, μ' ὅλον ὅτι εἶναι δυσάρεστον νὰ ὑποβληθῇ τὸ δημόσιον εἰς τὰς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλων νέας δαπάνας ἕνεκα τῶν ἐλλείψεων ἄλλων, μ' ὅλα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ εἰς ἣν κεῖται κατάστασιν· διότι ἄλλως θέλουσι διακινδυνεύσει οὐσιώδη τοῦ δημοσίου συμφέροντα, καὶ ὅσῳ βραδύτερον ἐπέλθῃ ἡ νῦν ζητουμένη θεραπεία τοσοῦτον μεγαλήτερα ζημίαι θέλουσιν ἀπειλήσει αὐτό. Ὅτι αἱ παρατηρήσεις αὗται ἴσως ἔλαθον τὸν προαγορεύσαντα, ἀντειπόντα εἰς τὴν τοῦ νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, ἐκ σκέψεων οἰκονομικῶν λίαν ἰσχυρῶν· ἀλλὰ νῦν πέποιθεν, ὅτι, λαμβάνων γνῶσιν αὐτῶν, δὲν θέλει ἐμμείνει εἰς τὰς προταθείσας ἀντιρρήσεις, προτιμῶν, πρὸς τιμωρίαν ἐλλείψεων ἄλλων, νὰ παραταθῇ ἡ οὐσιωδῶς τὸ δημόσιον ζημιοῦσα ἐνεστῶσα τοῦ Συνεδρίου κατάστασις. Καὶ ὅτι ἀναγκαῖον μόνον εἶναι νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου, ἵνα καταβάλῃ μεγίστην προσοχήν, οὐ μόνον περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου προσληφθησομένου προσωπικοῦ, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ὑπάρχοντος· διότι, μ' ὅλον ὅτι ἐκ τοῦ σώματος ἐκείνου εἰσὶ καί τινες πεῖραν τε μακρὰν καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα ἔχοντες, μ' ὅλα ταῦτα, ἂν ἅπαξ ἐπ' αὐτοῦ βλέψῃ τις, θέλει κατιδεῖ τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς βελτιώσεως. Τὸ ἔργον παντὸς τῶν παρ' ἐκείνῳ ὑπαλλήλων εἶναι λίαν σπουδαῖον, σπουδαία ὄθεν πρέπει νὰ ἦναι ἡ περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν προσοχή, καὶ τούτου γενομένου ἐπὶ μικρὸν χρόνον θέλει εἶσθαι ἀναγκαία ἡ τοῦ νῦν προστιθεμένου προσωπικοῦ διατήρησις.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δὲν δίδονται μὲν πολὺ τῆς τοῦ προαγορεύσαντος γνώμης, ὀφείλει ὅμως νὰ ἐξηγήσῃ τὰς αἰτίας, τὰς τὴν ἐνεστῶσαν τοῦ συνεδρίου κατάστασιν προαγαγούσας· διότι πρέπει νὰ ἀρθῶσιν ἐκεῖναι, ἵνα βελτιωθῇ αὕτη καὶ κατορθωθῇ ὁ σκοπὸς τῆς τοῦ σώματος τούτου συστάσεως. Τὸ Συνέδριον ἔχει μεγίστην σχέσιν μὲ πάντα τὸν λογιστικὸν κλάδον, ἡ δ' ἱκανότης τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτὸς τοῦ Συνεδρίου ὑπηρετῶν ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν περὶ τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ· ἐν ὅσῳ δ' ἔχει τὸ καθῆκον νὰ ἐξελέγχῃ τὴν ὑπὸ τῶν διαφόρων ὑπολόγων ἐνεργουμένην ὑπηρεσίαν, οὐ μόνον τὸ νῦν ζητούμενον προσωπικόν, ἀλλὰ καὶ πολλαπλάσιον τούτου δὲν θέλει ἐπαρκέσει εἰς τὴν ἀνάγκην· διότι ταμίαι μὲν καὶ ἄλλοι διαχειρισταὶ διορίζονται ἄνδρες μηδεμίαν τῶν ἑαυτοῖς καθηκόντων γνῶσιν ἔχοντες, τοῦτο δ' ἵνα αὐτοὺς ἐξελέγξῃ ἀναγκάζεται πρὸ τούτου νὰ διδάξῃ αὐτούς, καὶ ἐντεῦθεν ἐπεγένετο ἵνα οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστελλόμενοι τοῦ Συνεδρίου ὑπάλληλοι κατατρίβωσι πρὸς τοῦτο ἐκεῖ ὁλόκληρα ἔτη. Τὸ ἄτοπον τοῦτο ἤθελεν ἐκλείψει, ἂν οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ συνεμορφοῦντο μὲ τὸν κανονισμὸν τοῦ Συνεδρίου, ἐνεργοῦντες τὰς μετακινήσεις καὶ τοὺς διορισμοὺς τῶν τε παρὰ τῷ Συνεδρίῳ καὶ τῶν ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπαλλήλων ὑπολόγων ἐπὶ μόνῃ τῇ γνώμῃ τοῦ σώματος τούτου· ἀλλ' οὐδέποτε τοῦτο ἐτηρήθη, καὶ κατ' ἀρέσκειαν ἐπεβάλλοντο εἰς αὐτὸ οἱ τυχόντες. Ὅτι πρέπει μὲν νὰ συμπληρωθῇ τὸ Συνέδριον, ὡς ἀποτελοῦν τὴν ψυχὴν τοῦ λογι-

στικοῦ, πρέπει ὅμως καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ, καὶ, μηδόλως τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ παραβαίνουσα ἀλλὰ μάλιστα ἀκριβῶς τηροῦσα αὐτὸν, νὰ φροντίζῃ ἵνα πάντες οἱ εἰς τὴν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένην ὑπηρεσίαν διοριζόμενοι ἐκλέγωνται ἐκ τῶν περὶ ταύτην ἱκανῶν· διότι ἄλλως, οὐδὲ διὰ τῆς συμπληρώσεως ταύτης αὐτοῦ, οὐδὲ διὰ προσθήκης πολλῷ πλειόνων, θέλει κατορθωθῇ τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα. Ὅτι ὁ δεῖσχυρισμὸς τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ ἐξ Αἰγιαλείας, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι λίαν ἀληθής· διότι ἡ ἐξέλεγξις αὐτοῦ ἀποτελεῖ κυρίαν τῆς Βουλῆς ἐργασίαν, αὕτη δὲ, ψηφίσασα τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια, ἐδύνατο νὰ ἀπέχῃ παντὸς ἄλλου ἔργου, ἕως ἂν ὁ προϋπολογισμὸς ὑποβληθῇ· ἀλλ' ἵνα μὴ φέρῃ πρόσκομμά τι περὶ τὴν ὑπηρεσίαν δὲν ἔπραξεν οὕτως. Καὶ ὅτι τὴν κατὰ τὰ 1843 νομοθετηθεῖσαν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεδρίου ἀνεπλήρωσαν τότε διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν τελωνείων· ψηφιζομένου ὅθεν ἤδη τοῦ ἀποκαθιστῶντος τὸ ἐλαττωθὲν ἐκεῖνο προσωπικὸν νόμου, πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως αὐτοῦ γενομένη τότε τῶν ἐπιθεωρητῶν τούτων προσθήκη.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι οὐδὲν μετὰ τὰ ἐκτεθέντα ὑπελείφθη νὰ λεχθῇ, πλὴν ὅτι τοῦ διδομένου διὰ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματος πρέπει νὰ κάμῃ κατάλληλον χρῆσιν ὁ ὑπουργὸς, ὅστις, ὡς ὑποστηρίξας τὴν ζητηθεῖσαν προσθήκην, θέλει ἔχει βεβαίως ὑπ' ὄψιν καὶ τοὺς πόρους ἀφ' ὧν θέλει καλύψει τὴν ἐπιγενομένην ἐξ αὐτῆς δαπάνην. Ὅτι ἡ μήπω εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καταδεικνύντος τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν καὶ τά τε μέσα καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἡ ἐπιψήφισις δὲ νέων πρὸ τούτου δαπανῶν, παριστᾷ πορείαν ἄνω ποταμῶν, καθ' ἃ καὶ ὑπ' ἄλλων ἐξετέθη· διὰ τοῦτο δὲ ἰδίως πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιψήφισις.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, καθ' ἃ πάντες συνομολογοῦσιν, ἡ τοῦ Συνεδρίου ὕπαρξις εἶναι λίαν ἀναγκαία, καὶ μάλιστα ἐν πολιτείᾳ συνταγματικῶς πολιτευομένῃ· καὶ ὅμως οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ κατέστη ἀνωφελής. Τοιαύτην ἀμηχανίαν προήγαγον οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοί, ὥστε, ἐπ' αὐτοῦ σκεπτόμενός τις, δεινὸν εὑρίσκει καὶ τὸ νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν ζητούμενον νόμον, καὶ τὸ νὰ ἀπορρίψῃ αὐτόν· παραπλησίως ὡς ὁ πατὴρ ἀσώτου τινὸς καὶ ἀθλίου υἱοῦ, ὁ μὴ γνωρίζων τί τὸ συμφερώτερον, ἡ τοῦ υἱοῦ τούτου ἀπώλεια ἢ ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ. Ὅτι ἀπὸ τοῦ 1843, ὅτε τὸ Συνέδριον συνεστάθη, μέχρι τοῦ

1836, οὐδεὶς ἐξ αὐτοῦ καρπὸς προῆλθεν· ἐκ τούτου δὲ τότε αὐξήθη τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ εἰς 38 ἄτομα, κριθείσης τῆς ἀπραξίας του ταύτης ὡς ἀποτελέσματος τοῦ ὀλίγου ἀριθμοῦ τῶν περ' ἐκείνῳ ὑπαλλήλων. Καὶ ὅμως τίς δὲν ἀπορεῖ ἀκούων, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐπὶ τοσοῦτον τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ αὔξησιν οὐδ' ἑνὸς ἔτους ἀπολογισμὸς ὑπ' ἐκείνου ἐξηλέγχθη ἐφ' ὁλόκληρον ἑπταετίαν μέχρι τοῦ 1843; Ἀλλ' οὐ μόνον τοῦτο· τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου καὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων οὐδεὶς ποτ' ἐν τῷ συνεδρίῳ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἔθιξε, μ' ὅλον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο δαπανᾷ πλέον τοῦ τρίτου τῶν δημοσίων ἐσόδων. Ὅτι δὲν ἀρνεῖται τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ πότε ἄρα θέλει ἀπενεχθῇ ὁ καρπὸς τῶν ἐργασιῶν καὶ τούτου; ἐπαινετὸς εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπιδεικνύμενος περὶ τοῦτο ζῆλος, πρέπει ὅμως νὰ ἐγκύψῃ πολὺ εἰς τὴν τῶν ἐπιτηδείων περὶ τὸ ἔργον ἐκλογήν, καὶ νὰ ἐπαγγελθῇ τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν· ἄλλως πρέπει νὰ παύσῃ πλέον ἡ ὑπάρχουσα κατάστασις, διότι εἶναι ἐκπλήξεως ἄξιον τὸ νὰ ἀκούῃ τις, ὅτι ὑπάρχουσι ταμεῖα τῶν ὁποίων οἱ λογαριασμοὶ οὐδέποτε ἐξηλέγχθησαν, ἐν ᾧ οἱ διευθύνοντες αὐτὰ ταμίαι κατὰ μῆνα μετακινοῦνται. Καὶ ὅτι ἐπίσης ἄπορον εἶναι πῶς ἔτι δὲν ὑπεβλήθη ὁ τοῦ Κράτους προϋπολογισμὸς, ἵνα ἐξ αὐτοῦ γνωσθῇ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις· μ' ὅλον τοῦτο ἡ μήπω εἰσαγωγὴ αὐτοῦ δὲν καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν τοῦ νόμου ἐπιψήφισιν· πρέπει μόνον νὰ ἀπαιτηθῇ ἡ εὐτυχὴς αὐτοῦ ἔκβασις.

Ἐπανέλαβε δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι οὐδεὶς ἀρνεῖται τὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαιοῦντα μέσα· πρέπει ὅμως, ὅταν πιστώσεις ἐπιψηφίζωνται, νὰ διατελῇ γνωστὴ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, ἵνα μή ποτε ἀναγκασθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ νὰ εἴπωσιν εἰς τὴν βουλήν, ὅτι ὑπέρβασις ἐγένετο τῶν ἐξόδων· διότι τότε δὲν θέλει εἶσθαι δυνατὸν νὰ καλυφθῶσι ταῦτα, πλὴν δι' ἐπιβολῆς νέων φόρων· ἀπόκειται δὲ εἰς ἕκαστον νὰ κρίνῃ τὸ εὐχερὲς τοῦ ἔργου τούτου.

Ἐπήνεγκε δὲ ἄλλος, ὅτι, καθ' ἃ καὶ αὐτὸς κατεῖδεν ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν αὐτὴν εὑρίσκεται ἀμηχανίαν, ἣν καὶ ἄλλος προεξέθηκε· διότι ἀγνοεῖ, ἂν πρέπῃ νὰ ἐπιψηφίσῃ ἢ νὰ ἀποψηφίσῃ τὸν νόμον τοῦτον. Ὅτι καὶ αὐτὸς κρίνει ἀναγκαίαν τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν, οὐ μόνον διότι πρέπει νὰ προεισαχθῇ ὁ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν καταδεικνὺς προϋπολογισμός, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ Συνέδριον

καίτοι συμπεπληρωμένον ἄλλοτε οὐδ' ἑνὸς ἕτους τὸν ἀπολογισμὸν κατώρθωσε νὰ ἐξελέγξῃ, καθ' ἃ καὶ ἄλλος ἐξέθηκε· σήμερον δ' οὐδὲν ἄλλο πρόκειται, ἢ νὰ ἀποκατασταθῇ τὸ συνέδριον εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν, καθ' ἣν ἐπὶ ἑπταετίαν ἄλλοτε διετέλεσαν οὐδὲν ἔπραξεν. Καὶ ὅτι διὰ τῆς ἀναβολῆς θέλει δοθῇ καιρὸς εἰς τὸν ὑπουργόν, ἵνα σκεφθῇ περὶ τῆς εὑρέσεως τῶν τὴν ἀπραξίαν ταύτην τοῦ συνεδρίου προαγαγουσῶν αἰτιῶν, καὶ, ἐὰν μὲν πεισθῇ ὅτι αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλων, εὐκόλως ἡ βουλὴ καὶ τὴν πίστωσιν ταύτην θέλει ψηφίσει καὶ πολλῷ πλείονα, ἐξ ἄλλων τὴν δαπάνην ταύτην οἰκονομοῦσα· ἂν δὲ τοὐναντίον, θέλει προέλθει τότε εἰς πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἤθελε καταδείξει χρήσιμον ἡ ἀνάγκη.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, μὴ εἰσαχθὲν παρ' αὐτοῦ, ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν ἐκκρεμῶν ἐργασιῶν τῆς βουλῆς· ἐπειδὴ δὲ ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου πωλυειδῶς ἐζήτησε νὰ πείσῃ αὐτὸν περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐπιψηφισθῇ, ἐνόμισε καὶ οὗτος καλὸν νὰ ἐπιληρθῇ τοῦ νομοσχεδίου. Καὶ δὲν εἶναι μὲν ἔργον αὐτοῦ νὰ κρίνῃ ἀπολύτως ἐπὶ τοῦ πράγματος, ὡς στερούμενος λογιστικῶν γνώσεων· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τινὲς τῶν βουλευτῶν, καὶ μάλιστα ὁ ἐξ Αἰγιαλείας, ἐξ αἰτιῶν ἀδικαιολογήτων ὁρμώμενοι, σκέπτονται περὶ τοῦ προκειμένου ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Ἐπειδὴ εἶπε μὲν ὁ βουλευτὴς οὗτος, ὅτι εἰς Βέλγιον ὑπάγεται τὸ Ἐλεγκ. Συνέδριον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου συμφέρει εἰς τὴν βουλήν· διότι, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐκφεύγει τοῦ νὰ δώσῃ εὐθύνας, ἕπεται ὅτι ἡ μὲν βουλὴ ἔπρεπε νὰ θεωρήσῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον νὰ μὴν ἐπιθυμῇ ταύτην. Ἀλλ' οἱ Ὑπουργοὶ δὲν διαιωνίζονται καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς ἕδρας των, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης θέλουσι μεταβῆ αὖριον εἰς τὴν θέσιν πολίτου, ἴσως δὲ καὶ ἀντιπροσώπου, καὶ διὰ τοῦτο θέλουσι τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου· ἐν ᾧ, ἂν ἤθελον εἶσθαι ἰσόβιοι ὑπουργοί, ἤθελον ἴσως πράξει ὡς πάλαι ποτὲ ὁ Περικλῆς, διὰ νὰ μὴ δώσωσι ποτὲ λόγον. Συμφέρον λοιπὸν τῆς βουλῆς εἶναι νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ἀφαιρέσωμεν οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου τὴν πρόφασιν, ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἐργασίαν δι' ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ· πᾶν δ' ὅ,τι ἄλλο φρονεῖ, ὅτι δὲν ἀντίκειται ὥστε νὰ ἐπιρρέπῃ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐπειδὴ εὑρέθησαν ταῦτα ὡς ἔτυχε νὰ εὑρεθῶσι καὶ

θέλει θεραπεύσει αὐτὰ ὁ χρόνος καὶ οἱ ἱκανώτεροι· πᾶσα ὅμως ἀναβολὴ δὲν δικαιολογεῖται, ὡς ἀντικειμένη πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς βουλῆς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἔλλειψιν τῶν χρηματικῶν μέσων, ἃ καὶ ἀσπαζόμενος τὰς παρατηρήσεις βουλευτῶν τινων βλέπει ποία τις ἡ κατάσασις τοῦ ἔθνους, δὲν φθάνει ὅμως καὶ μέχρι τῆς ἰδέας ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ τὴν μικρὰν ταύτην δαπάνην, κατ' ἀντιπαράθεσιν μάλιστα τῶν ἐξ αὐτῆς προσδοκωμένων ὠφελειῶν· ἐπειδὴ, ἐν ᾧ χιλιάδες δραχ. εὑρίσκονται εἰς χεῖρας πολλῶν ὑπολόγων, μένει ὅμως ἄγνωστος ἡ διαχείρισις τούτων, καὶ οὐδεμία ἐξέλεγξις ἐγένετο ἐπ' αὐτῶν. Ἡ ἀπραξία λοιπὸν τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου ἐγγυᾶται καὶ ἐνθαρρύνει τὰς καταχρήσεις, ἐν ᾧ ὁ ἐξ αὐτοῦ ἔλεγχος εἶναι παραδειγματισμὸς τῶν λοιπῶν, καὶ ὁ παραδειγματισμὸς στοιχεῖον ἀπαραίτητον τῶν κοινωνιῶν. Ἡ συμπλήρωσις ἄρα τοῦ Συνεδρίου δὲν θέλει φέρει μόνον τὸ ἐκ τῶν εἰσπράξεων ὄφελος, ἀλλὰ καὶ ἀμεσόν τινα οἰκονομίαν ἐκ φόβου τῶν καταχρήσεων. Τῷ ὄντι δὲ, ὅταν δὲν ἀγνοῇ ὁ ὑπόλογος ὅτι τὸ Ἐλεγκ. Συνέδριον ἐξήλεγξεν ἤδη ἄλλους, ὅτι ἀνεκάλυψε πᾶσαν αὐτῶν ἔλλειψιν καὶ ὅτι ἕτοιμον εἶναι ἤδη τὴν αὐτὴν νὰ φέρῃ ἐξέλεγξιν καὶ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τούτου, ἀναμφιβόλως ἀπέχει τοῦ δρόμου τῶν καταχρήσεων, καὶ μεγάλη προκύπτει εἰς τὸ μέλλον ὠφέλεια. Ἡ δαπάνη λοιπὸν 20,000 δραχ. εἶναι, νομίζει, μηδαμινὴ ἀπέναντι τῶν ὁμολογουμένων ὠφελειῶν, τῶν ἐκ τῆς ἐνημέρου ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου· καὶ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὅταν τὰ ἔξοδα πολλῷ πλείονα ὑπόσχωνται τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων, δὲν πρέπει νὰ λογίζωνται ἔξοδα, ἀλλὰ παραγωγικὰ μέσα, δι' ὧν αὐξάνεται τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων. Συνίστησι λοιπὸν τὴν ἐπίσπευσιν τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ὅσον διαβεβαιοῦται παρὰ τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων τοῦ Συνεδρίου ἡ ἀνάγκη τῆς συμπληρώσεως, καὶ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, ὡς εἶπεν ἡ πρόφασις αὕτη.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι εἶπε μὲν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι εὗρε τὸ νομοσχέδιον ὑπ' ἄλλου προεισαγμένον, ὅτι ὁ πρόεδρος αὐτὸς τοῦ Συνεδρίου εἰλικρινῶς τῷ κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς συμπληρώσεως, καὶ ἐκ τούτου πεισθεὶς ἐζήτησε τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου· ἀλλ' ὑπάρχουσιν, ὡς ἐρρέθη, δύω ταμεῖα, τὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, ὅπερ δαπανᾷ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ, καὶ τὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς διηνεκῆ χρῆσιν· καὶ ὅμως οἱ λογαριασμοὶ τῶν ταμείων τούτων οὐδέποτε μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐθεωρήθησαν. Τί εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν Ὑπουργὸν ὁ πρόεδρος περὶ τῶν

ταμείων τούτων, ἀφ' οὗ τὸ Συνέδριον οὐδ' ἤγγισεν ἄχρι τοῦδε τοὺς λιμούς των, οὐδ' ἔρριψεν ἐπ' αὐτῶν βλέμμα; Συνομολογεῖ ὅθεν ὅτι διὰ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ δὲν ἐπαρκεῖ τὸ Συνέδριον, ὅπως γίνῃ ἐνήμερον· ἀλλὰ τὸ νὰ μὴν ἐθυμηθῇ κἂν ὅτι ὑπάρχουσι τὰ ταμεῖα ταῦτα οὐδὲν ἄλλο προδίδει ἢ ἐγκαταλειψιν καὶ ἀμέλειαν. Ἡ ἔλλειψις λοιπὸν δὲν ὑρίσταται ἐντελῶς εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου, ἀλλ' εἰς προαίρεσίν τινα οἰκειοθελῆ· διότι, ἀφ' οὗ 16 ἔτη παρῆλθον ἀπὸ τῆς συστάσεώς του, εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἔλαβεν οὐδὲ στιγμῆς εὐκαιρίαν, ἵνα ῥίψῃ καὶ ἐπὶ τῶν ταμείων τούτων ἓν βλέμμα; Διὸ καὶ ὁ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτὴς ὀρθῶς εἶπεν, ὅτι τὸ Συνέδριον ἔπρεπε νὰ διέπηται ὑπὸ τῶν βουλῶν, ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ εἰσμὲν τὴν κυβέρνησιν ἀνήκει τὸ εἰσπράττειν ἐν γένει καὶ δαπανᾷν, εἰς δὲ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἡ ἐξέλεγξις τούτων. Ἕπεται ὅτι τὸ Ἐλεγκ. Συνέδριον ἔπρεπε νὰ ὑπάγηται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν της· ἀλλὰ τοιοῦτον εὕρομεν ὡς πρὸς τοῦτο νόμον, καὶ ἀνάγκη νὰ βαδίσωμεν κατ' αὐτὸν ἕως οὗ διορθωθῇ ἴσως. Ὁ βουλευτὴς ἄρα, ὁ τὴν ἰδέαν ταύτην ἐκφράσας, δὲν ἠννόησεν ὅτι ἀποφεύγει τὸ ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ λόγον, ἀλλ' ἁπλῶς ὅτι τὸ ἐλεγκ. συνέδριον ὑπάγεται εἰς τὴν βουλευτικὴν δικαιοδοσίαν· ἀλλ' ἤδη, ἵνα μὴ φανῇ ὅτι ἀντιτείνει τὸ σῶμα εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἀποφαίνεται καὶ οὗτος ὑπὲρ αὐτῆς, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πληροφορήσῃ ὅσον οὔπω ὁ ὑπουργὸς τὴν βουλὴν εἰς ποίαν τινὰ τάξιν εὑρίσκεται τὸ ἐλεγκ. συνέδριον καὶ τὰ δύω ῥηθέντα ταμεῖα.

Ἀπαντήσαντος πρὸς ταῦτα τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον, πρὸ μηνὸς ἤδη συνέστη ἐπιτροπὴ, ἐν τῷ ἐλεγκ. συνεδρίῳ ἐργαζομένη, ἐπίσης δ' ἤρχησαν καὶ αἱ ἀφορῶσαι τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον ἐργασίαι, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἔτι τί γίνεται περὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ ὅτι πρέπει νὰ δοθῶσιν ἀκριβεῖς περὶ πάντων πληροφορίαι.

Οὕτω, μηδεμιᾶς ἄλλης γινομένης παρατηρήσεως, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε πρῶτον, ἂν ἡ βουλὴ παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς τοῦ νομοσχεδίου προταθεῖσαν γνώμην. Μὴ παραδεχθείσης δὲ ταύτην τῆς βουλῆς, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφαλέκτας Ζ. Δεπάστασι καὶ Μ. Μιχαλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 64 ἐναντίων 8.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτ. Συνεδρίου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Γρηγόρ. Χατσηγιάννος	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ο.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης		Ἰω. Κλίμακας	
Δ. Δελιγεώργης		Ἀναγνώς. Δημητρίου	Ν.
Π. Ταμπουράκης		Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Π Μοναστηριώτης		Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Χρυσόβουλος Ν. Δεμάθας	Ν.
Ἰωάν. Πετμέζης	Ν.	Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης		Γεώργ. Πετμεζᾶς	Ο.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Ἀντών. Καμπάνης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σταμάτιος Νικολαΐδης	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Βελισάριος Νικολαΐδης	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γ. Παππανικολάου	Ν.
Κ. Τσαβέλλας		Π. Δελιγιάννης	
Σ. Στράτος		Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Π. Ῥάγκος		Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Πέτρος Τσαννετάκης		Α. Νοταρᾶς	
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Κωνστ. Φασίτσας	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας		Νικ. Κορφιωτάκης	
Ἀγ. Γουζούασης	Ο.	Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.	Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ρ. Παλαμίδης	

Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	N.
Κωνστ. Μανέτας	
Α. Ἀλεξανδρόπουλος	N.
Μελέτης Χ. Μελέτη	N.
Ν. Τσαλακώστας	
Δημ. Σακελλαριάδης	N.
Νικ. Μπούτουνας	N.
Π. Παππατσώνης	N.
Ἰω. Παππατσώνης	N.
Π. Δαρειώτης	N.
Σπυρίδων Βαλέττας	
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	O.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κ. Βέϊκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	N.
Δημ. Βιρβίλης	
Γ. Μπάνης	
Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Δ. Πικουλάκης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	N.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μοσχούλας	N.
Α. Κανελλόπουλος	
Κων. Δ. Σχινᾶς.	
Ἰωάννης Γκούρας	O.
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	
Σπυρίδ. Λογοθετόπουλος	N.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἰω. Δ. Αντωνόπουλος	N.
Χριστόδουλος Τσῖνος	
Δημ. Κουμανιώτης	
Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Ἐμμ. Λαζάρου Ὀρλὼφ	
Γεώργιος Μπάστας	
Κώνστας Δαρειώτης	N.
Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	
Κων. Ἀντωνιάδης	
Ἰωάννης Περίδης	
Ἀνδρέας Μάμουκας	N.
Δ. Χρηστίδης.	
Κάρολος Νάζος	
Εὐστράτιος Παρίσης	N.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	N.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	O.
Ἀν. Παππατσώρης	N.
Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Παππαδημητρίου	
Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	
Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	
Δημήτριος Χατζίσκος	N.
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N.
Κ. Δυοβουνιώτης	N.
Γεώργ. Ῥιζόπουλος	N.
Ἰωάννης Τασσαῖος	N.
Μάρκος Βιτάλης	O.
Ἰωάννης Οἰκονόμου	N.

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Δετόπουλον καὶ Ι. Τασσαῖον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 65 πρὸς 6· ἔχει δὲ τὸ σύνολον γενόμενον δεκτὸν οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου συμπληροῦται κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836 καταστατικὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκυροῦται διὰ τοῦ παρόντος τὸ ἀπὸ 3. Ἰουνίου 1843. Β. Διάταγμα.

Ἄρθρ. 2. Ἀμφότερα τὰ τμήματα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων διαχειρίσεων, χωρὶς διάκρισιν ἐποχῆς, καὶ ἀκυροῦνται διὰ τοῦ παρόντος τὰ περὶ τούτου ἄλλως διατεταγμένα ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου καταστατικοῦ καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 9 Μαρτίου 1840 Β. Διατάγματι.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας κτλ. κτλ. κτλ. »

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας, ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ναυπλίας καὶ ἡ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 97,702 δραχ. τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, διέλυσε περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'.

Τῆς 3 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐχορηγήθη πρὸς τὸν ἐκ Φθιώτιδος βουλευτὴν Γ. Ῥιζόπουλον ὑπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἀδειῶν τεθειμένον ὅρον τριακονθήμερος ἀπουσίας ἄδεια· ἐπὶ δὲ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐκ Ξηροχωρίου βουλευτοῦ

Α. Βιρθιλη, α..ουμένου τριακονθήμερον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ βουλὴ ἀπερρήνατο ἀποφατικῶς.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἐνεχείρισε πρὸς τὸν γραμματέα ὅστις ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἔχοντα οὕτως·

« *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Παρουσιάζοντες τὸ ὑπὸ τῆς Α. Μ. ἐγκριθὲν νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἐξαιτούμεθα τὴν ψήφισιν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Ὁ στρατὸς τῆς γραμμῆς, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν αὐτοῦ, πρέπει νὰ σύγκηται ἐκ τῆς ἑξῆς δυνάμεως εἰς ὑπαξιωματικοὺς, μουσικοὺς καὶ στρατιώτας.

1. Πεζικ. τάγμα τῆς γραμμῆς	1,100
2. » » »	1,141

συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν.

3. Πεζ. τάγμα (ἀκροβολισταὶ)	592
4. » » »	592
Μοῖρα πυροβολικοῦ	283
» λογχιστῶν	210
Λόχος τεχνιτῶν πυροβολικοῦ	122
Ὁλικῶς	4,040

Ἐκ τῆς παρούσης δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, ἐξυπηρετοῦσιν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1850, ὑπαξιωματικοὶ, μουσικοὶ καὶ στρατιῶται ὡς ἑφεξῆς·

Ἀπὸ τὸ 1. πεζ. τάγμα τῆς γραμμῆς	260
» 2 » »	295
» 3 » » (ἀκροβολίζαι)	139
» 4 » » »	154
Ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ πυροβολικοῦ	64
» » τῶν λογχιστῶν	62
Ἀπὸ τὸν λόχον τῶν τεχνιτῶν τοῦ πυροβολικοῦ .	15
Ὁλικῶς	989

Ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς θέλει σύγκεισθαι κατὰ τὴν 1. Ἰανουαρίου 1851 εἰς ὑπαξιωματικοὺς, μουσικοὺς καὶ στρατιώτας ὡς ἀκολούθως·

..ς. τάγματος τῆς γραμμῆς	764
» 2. » » »	727
» 3. » » (ἀκροβολισταὶ)	419
» 4. » » »	423
Τῆς μοίρας τοῦ πυροβολικοῦ	210
Τῆς μοίρας τῶν λογχιστῶν	136
Τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν τοῦ πυροβολικοῦ . . .	105
Ὁλικῶς	2,783

Ἐπομένως διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ὀργανικὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτοῦνται ἄνδρες :

Εἰς τὸ 1. πεζικὸν τάγμα τῆς γραμμῆς	336
» 2. » » »	414
» 3. » » (ἀκροβολισταὶ) . .	173
» 4. » » » . . .	170
Εἰς τὴν μοῖραν τοῦ πυροβολικοῦ	73
» » τῶν λογχιστῶν	74
Εἰς τὸν λόχον τῶν τεχνιτῶν τοῦ πυροβολικοῦ . .	17
Ὁλικῶς	1,257

Ὅθεν περιοριζόμεθα νὰ ἐξαιτήσωμεν ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, ὅστις εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ παρουσιαζομένου Νομοσχεδίου, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ πληρώσωμεν, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, τὰς ἀραιωθείσας τάξεις τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, διότι πάσχει ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ, μὴ δυναμένων τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀνδρῶν ν' ἀντέχωσιν εἰς τὰ βάρη αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἀπριλίου 1850.

Οἱ ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι. ΣΤΑΙΚΟΣ. Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν θέλουσι παρουσιάσει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1850, προσδιορίζεται εἰς 1257.

Οἱ 1257 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἄρχῃ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΣΤΑΙΚΟΣ. Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τούτου παρετήρησά τις ὅτι ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως ἐξάγεται, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ὑπηρετεῖν στρατιωτικῶς ἐπιβάλλεται εἰς τινας μόνον ἐπαρχίας, διότι κατὰ νόμον 1000 μόνον ἀνδρῶν ἡ στρατολογία ἀναλογεῖ καθ' ὅλον τὸ Κράτος. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ προσαγάγῃ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς σημείωσιν, ἐμφαίνουσαν πόσοι ἐκ τῶν 1500 ἀνδρῶν καθυστεροῦνται, ποῖοι τινες εἶναι οὗτοι καὶ ἐκ ποίων ἐπαρχιῶν.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι εὐσταχώτερον δύνανται νὰ ζητηθῶσιν αἱ πληροφορίαι αὗται μετὰ τὴν διανομὴν τῆς τε ἐκθέσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου· ἀνηγγέλθη ἀντικείμενον συζητήσεως ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ναυπλίας.

Οὕτω λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ ταύτης ὁ τῆς μειονοψηφίας εἰσηγητὴς εἶπεν, ὅτι ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ ὅτι ἡ πλειοψηφία προτείνει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ταύτης οὐχὶ ἐκ λόγων ἰσχυρῶν ὁρμωμένη, ἀλλ' ἐξ ἀναφορᾶς τινος τοῦ Ἰωάν. Εὐσταθίου, ἥνπερ μετὰ τὴν διαλογὴν καὶ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς ὑπέβαλεν οὗτος. Ὅτι ἡ Βουλή, οἱανδήποτε ἐξελέγχουσα ἐκλογήν, χειραγωγὸν ἔχει τὸν νόμον, καὶ κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ (ἴδε ἄρθρ. 20 κλπ.) λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς ἐνστάσεις, τὰς ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας ἢ τὰς κατὰ τὴν διαλογὴν γινομένας, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐπικυροῖ ἢ ἀπορρίπτει τὰς ἐκλογάς· ὅτι ὅμως ἡ προκειμένη ἀναφορὰ εἶναι ἐξώδικος, ὡς καὶ ἀκαίρως παρουσιασθεῖσα καὶ ὑπὸ πολίτου ἄμεσον ἔχοντος συμφέρον εἰς

τὴν ἐκλογήν, ὅστις ἀποτυχὼν ἐκτίθησιν ἔπειτα διὰ τῆς ἀναφορᾶς πληθὺν ἀδικημάτων καὶ ἐκβιάσεων· ἂν δ' ἡ Βουλὴ ἀνέκαθεν ἤθελε βασίζεσθαι ἐπὶ τοιούτων ἀναφορῶν, ἀμφιβάλλει ἂν ἤθελε συγκροτηθῆ ποτε νομοθετικὸν σῶμα, διότι καθ' ὅλων τῶν ἐκλογῶν ἐδίδησαν πάντοτε ὑπὸ τῶν ἀποτυχόντων ἀναφοραί, πᾶν εἶδος παρανομίας καὶ καταπιέσεως ῥαψῳδοῦσαι. Ὅτι ἐντεῦθεν ἐθεωρήθησαν πάντοτε ὡς ἐξώδικοι, καὶ μόνον, ὁσάκις συνωδεύοντο μετ' ἐπισήμων ἐγγράφων, ἐπελαμβάνετο αὐτῶν ἡ Βουλή, ἐν ᾧ ἐνταῦθα ἥ τε ἀναφορὰ καὶ τὰ μετ' αὐτῆς ἐσώκλειστα ἔγγραφα εἶναι ἀσθενῆ καὶ ἀνύπαρκτα ὅλως· ὅτι ἡ πλειονοψηφία ἐνίσχυσε μὲν τὰς ἐκ τῆς ἀναφορᾶς ἐνστάσεις διὰ συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπομοιράρχου Τσώρτση, ἀλλ' ἂν καὶ ἐπεκράτησεν ἡ κακὴ ἕξις τοῦ νὰ προσάγωνται τοιαῦτα συμβόλαια ὑπὲρ τῶν ἐκ τῆς ἐκλογῆς ἀποκλεισμένων, τὰ προκείμενα ὅμως συμβόλαια δὲν δύνανται οὐδὲ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν τὴν ἐπωνυμίαν. Ὅτι, ὁσάκις παραβιάζονται ἐκλογεῖς, προσερχόμενοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐκθέτουσιν ὅτι ἀπεκλείσθησαν τῆς ψηφοφορίας καὶ καταθέτουσιν οὕτω τὴν ψῆφόν των παρ' ἐκείνῳ ἐν' ᾧ ἐνταῦθα προσερχόμενος ὁ πάρεδρος μόνος Μηδείας καὶ ἀντιπροσωπεύων 12, ἀγραμμάτους καὶ τούτους, ἐκλογεῖς, ἐκτίθησιν ὅτι παρεβιάσθησαν ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Γλυκοῤῥίδη νὰ διαθέσωσιν ὑπὲρ ἄλλων τὴν ψῆφόν των, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἐπικυρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου αἱ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ὑπογραφαὶ τῶν ἀποκλεισθέντων. Ὅτι, ἐκτὸς τῆς ἀντιπροσωπείας αὐτῆς τῶν συγχωρίων του, ὁ πάρεδρος οὗτος, ἀντιπροσωπεύων καὶ 40 ἔτι Χελιώτας, τὰ αὐτὰ ἐξέθηκε πρὸς τὸν συμβολαιογράφον, ὡς ἐὰν ἦτον δυνατὸν εἰς τὸν Γλυκοῤῥίδην νὰ παρεμποδίσῃ τῆς ψηφοφορίας τοσούτους Χελιώτας, γνωστοὺς ἐπὶ τῇ πολεμικῇ εὐθαρσίᾳ των. Ὅτι τοσοῦτῳ μᾶλλον ἦτον ἀδύνατον τοῦτο, καθ' ὅσον ἐπιχειρήσας ὁ Γλυκοῤῥίδης νὰ ἐμποδίσῃ ἐπίσημά τινα πρόσωπα τῆς Ναυπλίας μεταβαίνοντα εἰς τὰ κτήματά των (εἶχε δὲ νομισει ὅτι, καίτοι ἑτεροδημότας, ἐπέρχονται διὰ τὴν ἐκλογὴν Μηδείας) ἀπεδιώχθη ὑπὸ 3—4 οἰκείων των. Ὅτι ὁ πάρεδρος οὗτος, ἐπεκτείνων τὴν ἀνύπαρκτον ταύτην ἀντιπροσωπείαν, ἐπίσης ἐναφανίσθη καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος 21 ἐκλογέων τοῦ χωρίου Λιγιφί, τὰς αὐτὰς συῤῥάπτων ἀπέναντι τοῦ συμβολαιογράφου δεινολογίας, ὅτι δῆθεν καὶ οὗτοι ἀπεκλείσθησαν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος των· καὶ ὅτι καὶ ὁ δημοτικὸς πάρεδρος Λυγουριοῦ, ἀντιπροσωπεύων καὶ τὸν τοῦ δήμου Ἐπιδαύρου, τὰ αὐτὰ ἐξέθηκε πρὸς τὸν συμ-

ζολαιογράφον, εἰπών, ὅτι τεσσαράκοντα ἐκλογεῖς ἀμφοτέρων τῶν δήμων, προσελθόντες ὅπως ψηφοφορήσωσιν, ἐμποδίσθησαν καὶ οὗτοι παρὰ τοῦ παρέδρου τῆς ἐπιτροπῆς· ὥστε ἀπρεπὲς ἦθελεν εἶσθαι νὰ βασισθῇ τις ἐπ' ἐγγράφων τοιούτων, ἢ τὴν ἐλαχίστην νὰ δώσῃ αὐτοῖς σημασίαν. Ὅτι καὶ αἱ ἀπὸ μέρους τῆς νομαρχίας, τοῦ φρουράρχου κλπ. θρυλλούμεναι παραβιάσεις ἐπίσης εἶναι ἀνυποστήρικτοι· ἐπειδὴ καὶ πρότερον, τῆς αὐτῆς εἰσαχθείσης πρὸ τοῦ σώματος ἐκλογῆς, παρετηρήθη ὅτι ἐκ τῶν τριῶν τότε ὑποψηφίων 20 μὲν ψήφους εἶχε λάβει ὁ Ἰω. Εὐσταθίου πλειοτέρας τοῦ Ἀξελοῦ, 20 δὲ καὶ οὗτος καθ' ὑπεροχὴν τοῦ Μιχαλοπούλου, ἂν καὶ τὴν ἐλαχίστην δὲν εἶχε δώσει ἡ ἐξουσία ὑπὲρ αὐτοῦ συνδρομὴν, ὡς ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὑπουργὸς τότε τῶν ἐσωτερικῶν, δύναται νὰ ὁμολογήσῃ. Ὅτι ὅμως, ἂν ἔλαβεν ἤδη πλειοτέρας καὶ τοῦ Εὐσταθίου ψήφους ὁ Ἀξελὸς, προῆλθε τοῦτο, διότι, μὴ συναγωνιζομένου τοῦ Μιχαλοπούλου, ἡ μερὶς αὐτοῦ προσετέθη εἰς τὴν τοῦ Ἀξελοῦ. Ἐνταῦθα ἔφερεν εἰς ἀπόδειξιν ὅτι, ἐν ᾧ ὑπῆρχαν τότε 26 ψῆφοι τεχνιτῶν τοῦ ἐργοστασίου, ἐδόθησαν πᾶσαι ὑπὲρ τοῦ Μιχαλοπούλου, χωρὶς νὰ διαθέσῃ αὐτὰς ὁ φρούραρχος, καθ' ὅσον ὁ προϊστάμενος τῶν τεχνιτῶν ἦτον ἐκ Τριπόλεως· ἀλλ' ἤδη, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ Μιχαλοπούλου, ἐδόθησαν καὶ αὐταὶ ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ. Ὅτι ἄλλως πολλοὶ κομματάρχαι, ὑπὸ διαφόρους διηρημένοι τότε σημαίας, ἀποσκιρτήσαντες ἤδη, ἐψηφοφόρησαν ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ, ὡς ὁ Ἰατρίδης, ὁ Παυλίδης καὶ λοιποὶ ἢ φίλοι ἢ συγγενεῖς τοῦ Κ. Μ. Ἰατροῦ, οἱ Φαρμακόπουλοι τοῦ Κ. Παππαλεξοπούλου καὶ ἄλλοι τῶν ἐκ τῆς μερίδος τοῦ Κ. Ἀντωνοπούλου. Ὅτι ἐπίσης κακῶς βασίζεται, στρουμένη ἄλλων ἀποδείξεων, ἡ πλειοψηφία εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ῥηθέντος ὑπομοιράρχου, διότι καὶ ἄλλοτε, τοιαύτης τινὸς γενομένης περὶ τῆς ἐκλογῆς Νάξου ἐκθέσεως, ἀποσταλεὶς ὁ νομάρχης ἐκεῖσε διεβεβαίωσεν, ὅτι περιελθὼν πᾶσαν τὴν νῆσον ἐπληροφορήθη, ὅτι ἦσαν ἀνύπαρκτοι ὅλως αἱ ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερόμεναι κακουργίαι, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπέρριψεν αὐτὴν ἡ Βουλή. Ὅτι λέγει καὶ ἤδη ὁ ὑπομοίραρχος ὅτι συνέβησαν ἐρεθισμοί τινες εἰς τοὺς δήμους, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀστυνόμος Ναυπλίας ἐζήτησε καταναγκασμοὺς ἐναντίον τῶν ἐκλογέων, ὁ δὲ τῆς Μηδείας ἀνέλαβε νὰ τηρήσῃ δῆθεν ἐνόπλως τὴν τάξιν, καὶ ἡ νομαρχία κατέβαλε πολὺν ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ ζῆλον· καὶ ἡ ἔκθεσις ὅμως αὕτη εἶναι ἀσθενὴς, ἐπειδὴ, ἂν οὕτω διέκειτο ἡ νομαρχία, ἠδύνατο, προκληθείσης τῆς παύσεως τοῦ ἀστυνόμου, νὰ ἀναβάλῃ τὴν κοινοποίησιν αὐτῆς ἐπ' ὀλίγον· καὶ ὅμως

μόνος λαβοῦσα τὴν παῦσιν, ἐκοινοποίησεν αὐτὴν αὐθημερὸν (19 Σεπτεμβρίου) εἰς τὴν δημαρχίαν καὶ κατεσπευσμένως ἔπαυσεν αὐτὸν τῶν χρεῶν του. Ὅτι ἄλλως ὁ ὑπομοίραρχος, ἐπιτηρῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δύναμιν ἰσχύων, ἂν ἔβλεπε τὸν παυθέντα τοῦτον ἀστυνόμον καταναγκάζοντα τοὺς πολίτας, ἔπρεπε καὶ ἠδύνατο νὰ περιορίσῃ αὐτόν· ὥστε καὶ ἡ ἔκθεσις αὕτη εἶναι ῥηδέν τι ἀνύπαρκτον, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ βασισθῇ ἡ πλειοψηφία εἰς εἰκασίας ἁπλᾶς καὶ ἄνευ τινὸς ἀποδείξεως. Ὅτι λέγουσα ἡ πλειοψηφία εἰς τὸ πρῶτον διαπεπτικὸν αὐτῆς μέρος ὅτι «ἡ ὁμολογία τῶν ἀποκλεισθέντων ἐνισχύεται, διότι οὐδ' εἷς τὸν καταλόγον τῶν ψηφοφορησάντων εὑρίσκονται» ἀπρεπῶς διαβεβαιοῖ ταῦτα· διότι, μὴ θεωρουμένου ὅτι ἔχουσιν ὑπόστασιν τὰ ὀνόματα ταῦτα, δὲν ἔγινέ τις ἐκ μέρους τοῦ τμήματος παραβολὴ, ὥστε ἀγνοεῖται ἂν ὑπάρχωσιν ἢ ὄχι τὰ ὀνόματα ταῦτα εἰς τὸν κατάλογον, ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ τῆς πλειοψηφίας εἰσηγητὴς διηρεύνησε τοῦτον μετὰ τοῦ πρώτου ἐκ Ναυπλίας βουλευτοῦ. Ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον διασκεπτικὸν μέρος τῆς πλειοψηφίας, λεγούσης «ὅτι ἐκ ψηφοδελτίων φερόντων ἰδιαιτέρας μονογραφὰς ἐνισχύεται ἡ ἔνστασις, ὅτι ὁ ἀστυνόμος Ναυπλίας διένειμε ταῦτα κτλ.» ἐρωτᾷ ποῦ εἶναι τὰ ψηφοδέλτια ταῦτα; τίς εἶπεν ὅτι εἶχον μονογραφὰς; καὶ ποῦ εἶδεν αὐτὰ ἡ πλειοψηφία; ἀλλ' ἂν καὶ ἔβλεπεν ἔτι αὐτὰ, τίς καὶ ἡ ἐκ τούτου ὠφέλεια; Ἂν ὁ ἐκλογικὸς νόμος ἔλεγεν ὅτι ἀκυροῦται πᾶν ψηφοδέλτιον, φέρον τὴν μονογραφὴν τοῦ ἀγυνόμου ἢ ἄλλου, τότε συμφωνεῖ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἔνστασις εὔλογος· ἀλλ' οὐδ' ὁ νόμος ὁρίζει τοῦτο, οὐδ' ἡ πλειοψηφία εἶδε τὰ ψηφοδέλτια, καὶ μόνον ἐν τῇ ἀναφορᾷ τοῦ Ἰω. Εὐσταθίου ἀναφέρονται ταῦτα, ὅστις ἄλλως ὤφειλε νὰ κάμῃ τὴν ἔνστασιν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τῆς διαλογῆς. Ὅτι καὶ ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τοῦ διασκεπτικοῦ μέρους λέγουσα ἡ πλειοψηφία, ὅτι ταῦτα πάντα ἀποτελοῦσιν *σίγουρεῖ* τινὰ μαρτυρίαν, κακῶς ἀποφαίνεται περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς· ἐπειδὴ τὸ πολύτιμον τοῦτο δικαίωμα τῆς βουληφορίας δὲν ἀποῤῥίπτεται διὰ λέξεων ἀσθενεστέρων καὶ τῆς εἰκασίας. Ὅτι ἑπομένως πᾶσα προσπάθεια πρέπει νὰ καταβάλληται εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ τῆς ἐκλογικῆς πάλης, ἐνταῦθα δὲ νὰ μὴν ἐξετάζηται ἂν ὁ ὑποψήφιος ἀνήκῃ εἰς τὴν λευκὴν, ὡς εἰπεῖν φυλὴν, ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐκλογὴ διεξήχθη νομίμως, ἵνα μὴ ματαιοῦται διὰ τῆς βουλῆς ὅ,τι ὁ λαὸς διὰ τῆς ψήφου του ἀποφασίζει· καὶ ὅτι δι' ὅλα ταῦτα, ἐμμένων εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς μειοψηφίας, συνίστησι νὰ γένῃ δεκτὴ

ἢ ὑπὸ συζήτησιν ἐκλογὴ ὡς μία τῶν ἀκριβεστέρων διεξαχθεισῶν.

Ἀπήντησεν ὁ τῆς πλειοψηφίας εἰσηγητὴς ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς πλειοψηφίας μέλη ἐπεθύμουν νὰ ἠδύναντο, ἵνα ἀποφανθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς, διότι εὐκταῖον ἦτον νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην καὶ διότι τινὰ τῶν μελῶν συνδέονται οἰκειότερον μετὰ τοῦ ὑποψηφίου· ἀλλὰ καὶ οὕτω, δὲν ἐδυνήθη ἡ πλειοψηφία νὰ ὑποκρύψῃ τὰ ἐλαττώματα τῆς ἐκλογῆς, ἅτινα ἐπείσθη ὅτι φέρουσι τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς. Παρατηρεῖ δ' ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐνστάσεις, δὲν ὑπῆρξε διαφωνία τις εἰς τὸ τιμῆμα, ἐπειδὴ ἀμφοτέρωθεν μὲν ἀπεφάνθησαν ὅτι ἔχουσιν αὐταὶ βάσιν, ἀλλ' ἡ μὲν μειοψηφία ἐθεώρησεν ὅτι δὲν ὑπάρχουσι πλήρεις ἀποδείξεις, ἡ δὲ πλειοψηφία παρεδέχθη τὸ ἐναντίον· μόνος δ' ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας διϊσχυρίσθη καὶ τότε, ὅτι οὐ μόνον δὲν ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις, ἀλλὰ καὶ ἀνυπόστατοι εἰσὶν αἱ ἐνστάσεις, ὡς γενόμεναι μετὰ τὴν διαλογήν. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς ἀποδείξεις, λέγει ὅτι, καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς καὶ περὶ τὸ τέλος, μεταξὺ ἄλλων παρεπονέθησαν εἰς τὴν Νομαρχίαν ὅτι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Δήμους παρὰ τὸν νόμον ἀντιπροσώπους ἰδίους, ὅπως ἐνεργήσωσιν ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ· τοῦτο δὲ εἶναι γενονὸς μπδεμιᾶς χρῄζον ἀποδείξεως, ἀφ' οὗ ἀντελήφθη αὐτοῦ ὁλόκληρος Ἐπαρχία. Οὐ μόνον δ' ἐκ διαφόρων ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι ἀπεστάλησαν τοιοῦτοι τινὲς ἀντιπρόσωποι, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς σιωπηλῆς ὁμολογίας αὐτοῦ τοῦ Νομάρχου· ἐπειδὴ, γενομένης αὐτῷ πανδήμως τῆς αἰτιάσεως καὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τῆς ψηφοφορίας, δὲν ἠρνήθη τὴν ἀποστολήν σιωπήσας. Ποία δέ τις μεγαλητέρα ταύτης ἀποδείξις ἀπαιτεῖται; ἢ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἀποστολῆς ταύτης; Ἀλλ' ὁ νομάρχης ἤθελεν ὀφείλει πολλὴν βεβαίως μωρίαν, ἐὰν, ἀποστέλλων ἀντιπροσώπους, ἐξέδιδε καὶ ἔγγραφα τοῦ διορισμοῦ των· ἄλλως τε, ἡ περίστασις αὕτη καὶ ἐκ λόγων ἄλλων ἠδύνατο νὰ καταστῇ πλέον ἀναμφίβολος· ἀλλ' ἡ πλειοψηφία ἐτήρησε μεγίστην εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς οἰκονομίαν, περιττὸν θεωρήσασα νὰ καταστήσῃ σκανδαλωδέστερον ἔτι τὸ πρᾶγμα· ἕκαστος ὅμως ἐξετάζων τὰ πρακτικὰ, δύναται νὰ ἴδῃ ὅτι διάφοροι συνέβησαν περιστάσεις, ἐξ ὧν καταδεικνύεται τοῦτο. Καὶ εἶπε μὲν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ μετὰ τὴν διαλογὴν λαμβάνουσαι γώραν ἐνστάσεις εἰσὶν ἀνυπόστατοι· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐφαρμόζεται, ὁσάκις ἀναφύονται περιστάσεις, ὧν περ δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τις κατὰ τὴν ἐκλογήν· ὅταν ὅμως εἰσὶ τοιαῦται, ὥστε νὰ παρουσιάζωνται μετὰ τὴν διαλογὴν, δὲν

στεροῦνται τοῦ δικαιώματος οἱ ἐκ τούτων ἀδικηθέντες νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἐνστάσεις των. Οὕτω π. χ. ὑπενοήθη τῷ ὄντι ὅτι διανέμονται ψηφοδέλτια μονογραφημένα, ἀλλ' ἠγνοεῖτο ἂν ἦναι βέβαιον, καὶ ὑπετίθετο μᾶλλον ὅτι ἁπλῶς διενέμοντο· ἐὰν λοιπὸν ἐγνώριζον ὅτι ἀληθῶς εἶναι μονογραφημένα, ἠδύναντο νὰ κάμωσιν εὐθὺς καὶ τὴν ἔνστασιν, ἐπειδὴ ὅμως ἔπρεπε νὰ ἀνακαλυφθῇ μετὰ τὴν διαλογὴν, μόλις παρετήρησαν τὰς μονογραφὰς καὶ ὑπέβαλον τὰς ἐνστάσεις των εἴς τε τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν νομαρχίαν καὶ τὴν βουλήν. Ἠρώτησεν ἔτι ὁ προαγορεύσας πῶς ἡ πλειοψηφία ἐπίστευσεν, ὅτι ἀληθῶς ὑπῆρξαν τοιαῦται μονογραφαί, καὶ ἔτι, ὅτι ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Ἀστυνόμου· καὶ εἶναι μὲν βέβαιον ὅτι τὸ ἀληθὲς ἢ ψευδὲς προτάσεώς τινος ἀπορρέει ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι, κρίνοντες ἐκ τῶν φαινομένων, ἀνακαλύπτουσι τὴν ἀλήθειαν. Οὕτως ἄρα βλέπουσα ἡ πλειοψηφία, ὅτι οὐ μόνον ἐλέχθη τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐνστάσεις ἐγένοντο ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ, ἀφ' οὗ ἀπῃτήθη νὰ σταλῶσιν ἐνταῦθα, ὁ νομάρχης ἀπέφυγε τοῦτο, ἐκ τῆς ἀλληλουχίας ταύτης καὶ τῆς ἐν γένει διαγωγῆς τοῦ ἀστυνόμου, ὅστις καίτοι παυθεὶς ἔτρεχεν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ νομάρχου ἢ τοῦ Ἀξελοῦ, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν παραβιάσεων, ἃς ἐνήργει, εὐκόλως ἐσυμπέρανεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ἐγένοντο αἱ ἀνωτέρω μονογραφαί. Ἐκ τούτου δὲ περιπλέον ἰδοῦσα, ὅτι αἱ ψῆφοι αὗται εἶχον μέγα ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν ἀποτέλεσμα, ἐθεώρησε τοῦτο ὡς ἔνστασιν δυναμένην νὰ φέρῃ ἀκύρωσιν. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν ἔτι, ὅτι αἱ ἀπὸ μέρους τῶν χωρικῶν Μηδείας καὶ Ἐπιδαύρου ἀναφοραὶ, μὴ φέρουσαι πολλὴν ἀξιοπιστίαν, δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν· ἐνταῦθα ὅμως δὲν εἶπεν ἡ πλειοψηφία νὰ λογισθῶσιν αἱ ψῆφοι ὑπὲρ τοῦ Ἰω. Εὐσταθίου, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῆς ἀναφορᾶς 200 ἐκλογέων, ὧνπερ αἱ ὑπογραφαὶ εἰσὶν ἐπικεκυρωμέναι, συνάγεται ὅτι ἀληθῶς ἀπεκλείσθησαν οὗτοι ὑπὸ τοῦ περιποιοῦντος ἐκεῖσε ἀστυνόμου. Ἐπείσθη δὲ τοσούτῳ μᾶλλον ἡ πλειοψηφία, καθ' ὅσον, ἐνῷ ἀπηγορεύετο ἡ ἀλλαχόσε μετάβασις ἑτεροδημοτῶν, ἐγίνοντο δεκταὶ κατ' ἐξαίρεσιν οἱ ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ προσερχόμενοι· ἐπείσθη, διότι ὁ ἀστυνόμος Μηδείας, ὁ πλίσας 50 ὀπαδοὺς λόγῳ τῆς τάξεως δῆθεν, πάντα κατέβαλε πόνον ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ· καὶ διότι ἐν ἐκλογῇ τοσούτῳ σπουδαίᾳ δὲν ἠδύναντο νὰ μὴ προσέλθωσιν ἐξ ὀλιγωρίας 159 ψηφοφόροι, ἐν ᾧ τὸ ὅλον τῶν ἐκλογέων δὲν ἦτον μέγα. Περιπλέον συνάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὅτι καὶ παραβιάσεις ἄλλαι ἐγένοντο, ἐπειδὴ, ἐνῷ εἰς τὸν δῆμον

Μηδείας προσελθόντες τινὲς ἐκ τῶν τῆς μερίδος τοῦ Ἀξελοῦ, εἶπον ὅτι 8—10 ἐγγεγραμμένα ὀνόματα δὲν ἔχουσι δικαίωμα ψήφου, ὡς μὴ σημειούμενα ἐν τῷ βουλευτικῷ καταλόγῳ, ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν ἔνστασιν· ἀλλ' ἐνῷ προέτεινεν ἔπειτα ἡ ἐναντία μερὶς νὰ προστεθῶσι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὀνόματα τινα ὑπάρχοντα ἐν τῷ αὐτῷ τῆς βουλῆς καταλόγῳ, ἡ ἐπιτροπὴ, καίτοι ἔχουσα, τοῖς ἐζήτησε τοιοῦτον κατάλογον, ὅπως διαφύγῃ τὴν ἐγγραφὴν, καθ' ὅσον δὲν ἠγνόει ὅτι δὲν ὑπῆρχε τοιοῦτος κατάλογος ἄλλος. Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ὑπομιμνήσκων ὁ πρὸ αὐτοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρώην ἐκλογῆς τῆς Ναυπλίας, εἶπεν ὅτι καὶ τότε ἔλαβεν ὁ Ἀξελὸς τὰς αὐτὰς ψήφους, ἐν ᾧ αὐτὴ μάλιστα ἡ περίστασις πολλὰς διαγείρει ὑπονοίας· ἐπειδὴ, ἔχων τότε ὁ Ἰω. Εὐσταθίου οὐ μόνον τὸν Ἀξελὸν καὶ τὸν Μιχαλόπουλον ἀνταγωνιστὰς, ἀλλὰ καὶ τοὺς Κ. Μ. Ἰατρὸν, Παππαλεξόπουλον καὶ Ἀντωνόπουλον, ἔλαβεν ὅμως 750· περίπου ψήφους, ἐν ᾧ οἱ ἐπιλαχόντες Ἀξελὸς καὶ Μιχαλόπουλος δὲν ὑπερέβησαν τὰς 450· ἡ πάλη δὲ τότε περιεστρέφετο μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων τούτων, καὶ, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Μιχαλοπούλου, ἔπρεπε νὰ δοθῶσιν αἱ ψῆφοι πρὸς τὸν ῥηθέντα Ἰω. Εὐσταθίου. Καὶ ὅμως σήμερον ὁ Ἀξελὸς, λαμβάνων τὴν πλειοψηφίαν, ἀναφαίνεται βουλευτὴς, διότι καὶ ἐκ Μηδείας καὶ ἐξ Ἐπιδαύρου ἀπεκλείσθησαν τῷ ὄντι πολλοὶ ἐκλογεῖς, ὧνπερ τὰς ψήφους εἶχεν ὁ Εὐστάθιος, ἐν ᾧ ἄλλως ἐπικουρικῶς ἦσαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ οἱ τρεῖς ἀνωτέρω κομματάρχαι. Περιπλέον, ἐν ὅσῳ μὲν δὲν ὑπῆρχον ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα ὑπὲρ τῶν ἐνστάσεων, ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἐζήτει ἀποδείξεις τοιαύτας· ἤδη δὲ, παρουσιασθείσης τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπομοιράρχου, παύει βεβαίως ἡ ἔνστασις αὕτη τοῦ βουλευτοῦ· καὶ ὅμως λέγει ὅτι ἡ ἔκθεσις δὲν φαίνεται ἀξιόπιστος. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι, ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, ὑπῆρξε σειρὰ διαφόρων ἐγγράφων ἐπιβεβαιούντων τὰς γενομένας παραβιάσεις· ἀλλὰ, καὶ μὴ ὑπαρχόντων ἤδη τούτων, εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι οἱ μνησθέντες δύο ἀστυνόμοι ἔλαβον σκανδαλωδῶς τὸ πλέον ἐνεργὸν μέρος· ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἡ ἔκθεσις συνετάχθη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ τάσεως τῆς ἀρχῆς καὶ ὑφ' ὑπαλλήλου ὑποδεεστέρου ἐκτιθέντος ταῦτα πρὸς τὸ ἀρχηγεῖον, δηλοῦται ὅμως ποῖα τινα ἐπροτίθετο νὰ ἐκθέσῃ. Ἀναγνοὺς δὲ τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως ταύτης, πολλὴν καταμαρτυρούσης ἀμφοτέρων τῶν ἀστυνόμων ἐπέμβασιν, ἐσυμπέρανεν, ὅτι εἰς τὴν βουλὴν ἀπόκειται μόνην νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀξιοπίστου ἢ μὴ τῆς ἐκθέσεως, ἂν καὶ, τὸ κατ' αὐτὸν, ἀναγνώσεσι ταύτην, ὡς ὁμολογίαν

ἐπίσημον ἀρχῆς, ὀφειλούσης νὰ ὑποβάλῃ τὰ πάντα εἰς ἄλλην προϋσταμένην. Ἄλλως τε, ἐκτὸς τῆς προκειμένης ἐκθέσεως ἐνισχυούσης τὰς ἐνστάσεις τοῦ Εὐσταθίου, παρατηρεῖ ὅτι ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπῆς, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος πολλαὶ παραλείπονται ἐνστάσεις ἄλλαι, θεωρηθεισῶν ἀρκετῶν καὶ ἰσχυροτέρων τῶν πρώτων, ἂν καὶ αἱ ἄλλαι, καίτοι ὡς ἐκ τῆς φυσεώς των μὴ στηριζόμεναι εἰς ἀποδείξεις, εἶναι οὐσιωδῶς πιθαναί. Τελευταῖον παρατηρεῖ, ὅτι ἡ πλειοψηφία κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὸ νὰ ἐξακριβώσῃ κατὰ τὸ δίκαιον πάντα τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην συμβάντα· εἰς δὲ τὴν βουλὴν ἀπόκειται, σταθμίζουσα ἀμφοτέρας τὰς γνώμας, νὰ προτιμήσῃ ἑκατέραν τούτων.

Ἐπανέλαβεν ὁ τῆς μειοψηφίας εἰσηγητὴς, ὅτι οὐδὲν τῶν μελῶν τοῦ τμήματος εὗρεν οὐσιώδεις κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνστάσεις, διότι δὲν ὑπῆρχον τοιαῦται, ἀλλ' ἀναφορά τις τοῦ Κ. Ι. Εὐσταθίου· ἐπειδὴ ὅμως εἷς ἐκ τῶν τὸ τμῆμα ἀποτελούντων, παρευρεθεὶς κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, εἶπεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινες περὶ τῆς ἐκλογῆς ἐκθέσεις, ἐκρίθη τότε νὰ ἀναβληθῇ ἡ πρόοδος τῆς ἐξελέγξεως, ἕως ἂν ζητηθῶσι καὶ σταλῶσι παρὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ αὗται εἰς τὴν Βουλήν· ἐζητήθησαν ὅθεν τὴν ἐπιοῦσαν, καὶ ἀντὶ πάσης τοιαύτης ἐκθέσεως ἐπέμφθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὸ μόνον παρ' αὐτῷ ὑπάρχον καὶ περὶ τῆς ἐκλογῆς πραγματευόμενον ἔγγραφον, ἡ ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀναφορὰ τοῦ ὑπομοιράρχου. Ποῖα ὅθεν τῆς ἐκλογῆς ταύτης τὰ ἐλαττώματα, ἀφ' οὗ ὁ μὲν Δημαστυνόμος Ναυπλίας ἦτον ἤδη πεπαυμένος, ἀναφορὰ δὲ περὶ βιαιοπραγιῶν ὡς ἐξέθηκεν ὁ προαγορεύσας οὐδεμία ἐδόθη εἰς τὸν Νομάρχην, ἀλλὰ σχεδίόν τι τοιαύτης ἐν τῷ φακέλλῳ τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ὑπάρχει, μηδ' ὑπογραφὴν μηδ' ἐπικύρωσίν τινα φέρον καὶ ἑπομένως πάσης πίστεως ἀνάξιον; καὶ ἀφ' οὗ μάλιστα ἀνθ' ὅλων τούτων εὑρηνται ἐν αὐτῷ ἀναφοραὶ πολιτῶν ἄλλων κατοίκων Ναυπλίας, πλείστης ὅσης κοινωνικῆς ὑπολήψεως ἀπολαυόντων, τοὐναντία ἐκτιθεῖσαι καὶ διὰ τρανῶν τὰ τοιαῦτα ἀναιροῦσαι; Καὶ περὶ τούτων μὲν οὐδὲν εἶπεν ἡ πλειοψηφία, ὁ εἰσηγητὴς δὲ ταύτης ἔφερε τὸν λόγον ἐπὶ τῶν λεχθέντων περὶ ἀντιπροσώπων τοῦ νομάρχου· ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα ἀληθεύουσι, διότι, ἐὰν τοιοῦτοι ἐστέλλοντο, ἵνα προαγάγωσι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποστολῆς των, ὤφειλον νὰ καταδείξωσιν εἰς τοὺς κατοίκους τὸν σκοπὸν αὐτῆς καὶ νὰ ἐπιδείξωσιν ἔγγραφα περὶ τούτου τοῦ νομάρχου· καὶ ὅμως οὐδὲ τοιοῦτον ὑπάρχει οὐδὲ διορισμὸς κἂν αὐτῶν εὑρίσκεται· ἄλλως

ὁ λεγόμενος κατὰ τὴν Ἐπίδαυρον ἀντιπρόσωπος τοῦ νομάρχου, γραφὰς διατελῶν παρὰ τῷ ἐπιτυχόντι, ἀπεστάλη παρ' ἐκείνου ἐκεῖσε, ἵνα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνεργήσῃ. Ὅτι πάντα τὰ κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐκ μόνης τῆς ἀναρχίας τοῦ ἀποτύχοντος ἐξήχθησαν, καὶ ταύτης δοθείσης μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὴν γνωστοποίησιν αὐτοῦ, διότι ὁ ἀνενεχθείς, φόβῳ μὴ τὸ ἀποτέλεσμα ἀποβῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, δὲν ἔδωκεν αὐτὴν πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἐκλογῆς· ἀλλ' οὐδεμίαν παρέχουσι πίστιν, διότι, ἐὰν ὁ ἀποτυχὼν ἔβλεπεν ἀληθῶς ἐξαγόμενα ἐκ τῆς κάλπης κατὰ τὴν διαλογὴν ψηφοδέλτια μονογραφημένα ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου, δὲν ἤθελεν ἀπαιτήσει νὰ συνταχθῇ ἰδία πρᾶξις, ἀκριβῶς τὰ γεγονότα περιγράφουσα; Οὐδ' ἀληθὲς ἐπίσης εἶναι, ὅτι ὁ ἀποτυχὼν ἐζήτησε παρὰ τοῦ νομάρχου νὰ συναποσταλῶσι μετὰ τῶν ἄλλων ἐγγράφων καὶ τὰ ψηφοδέλτια, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ὕπαρξιν δῆθεν μονογραφημένων ἐπρότεινεν ὡς ἀκυρότητα, καὶ προέβη μάλιστα ἐπὶ μᾶλλον καταλογίσας τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ· ὁ δὲ νομάρχης δὲν ὤφειλε νὰ συναποστείλῃ καὶ ταῦτα, εἰμὴ ὅταν περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν ἐγεννῶντο ὑπόνοιαι, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ δὲν ἔπεμψεν αὐτὰ ὡς ἔπραξε καὶ ἐπ' ἄλλων ἐκλογῶν τὰς ὁποίας εἰς ἄλλους νομοὺς ἐνήργησεν. Ὅτι τὰ κατὰ τὴν Μήδειαν, τὰ ὁποῖα σκοτεινῶς διῆλθεν ὁ προαγορεύσας ἄλλως ἔχουσι· διότι ὁ δημαστυνόμος Γλυκορρίδης ὡς πολίτης ἐπρότεινε νὰ ψηφοφορήσωσι τέσσαρες δημόται, μὴ ἐγγεγραμμένοι μὲν εἰς τὸν ἐκλογικὸν τοῦ δήμου κατάλογον, περιειλημμένοι δὲ εἰς τὸν ἐν ἀντιγράφῳ ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Βουλῆς ἐξηγμένῳ ἕτερον· καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην ὑπὲρ τῶν τριῶν, διότι ὁ τέταρτος εἶχεν ἤδη ψηφοφορήσει. Καὶ ἀληθῶς μὲν κακῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἔπραξεν, ὀφείλουσα νὰ στηριχθῇ εἰς μόνον τὸν ὁριστικὸν κατάλογον, ἀλλὰ ἡ τῶν τριῶν τούτων ψήφων ἀφαίρεσις δὲν ἐπιῤῥέει ποσῶς εἰς τὸ ἀποτέλεσμα· ἄλλως τε συνεψηφίσθη οὕτω καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, διότι ἐγένετο ἑτέρα ὑπ' αὐτοῦ ἔνστασις περὶ διαγραφῆς τριῶν ἄλλων, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἀπεφάσισε, μὴ δυνηθεῖσα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ἐκ τῆς Βουλῆς ληφθὲν ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου. Ὅτι περὶ ψηφοδελτίων φερόντων γνωρίσματα ἰδιαίτερα οὐδεμία κατὰ τὴν διαλογὴν ἐγένετο ἔνστασις ἐνώπιον τοῦ νομάρχου, ὅστις ἄλλως καὶ οὐδὲν καθῆκον εἶχε νὰ ἀνασκευάσῃ αὐτήν, διότι τὸ περὶ τῶν ἐνστάσεων τούτων διαλύουσι πάντοτε αὐταὶ αἱ ἐπὶ τῆς διαλογῆς ἐπιτροπαί· ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ ἐπαρχιακῶν συνδυασμῶν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντα ἄλλως ἔχουσι, διότι ὁ μὲν Κ. Παππαλεξόπουλος συνέτρεχεν

ἀνέκαθεν τὸν ἀποτυχόντα, τὸν ὁποῖον ὑπεστήριζον καὶ οἱ Κ. Ἀντωνόπουλος καὶ Ἰατρὸς, τὸν δ' ἐπιτυχόντα ὑπεστήριξαν ἤδη πολλοὶ ἐκ τῶν ἐχόντων ἐν τῷ τόπῳ ἐπιῤῥοὴν ἀξίαν λόγου, οἷοι οἱ Κ. Φαρμακόπουλοι, Ἰατρίδαι καὶ ἄλλοι. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς ἔγκυρον τὴν ἐκλογὴν ταύτην.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι ὡς οὐδέποτε οὕτω καὶ τώρα θέλει παραμορφώσει τὴν ἀλήθειαν, ἐπὶ ὑποθέσεως μάλιστα ἀφορώσης ἕνα ἐκ τῶν ἀρχαίων δικηγόρων, μεθ' οὗ φιλίας δεσμοὶ συνδέουσιν αὐτόν· ἀλλ' ὅμως, μελετήσας τὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀφορῶντα ἔγγραφα, εὗρεν αὐτὴν μοναδικὴν κατὰ τὰ συμβάντα γεγονότα, διότι μαρτυρεῖται γενομένη κατ' αὐτὴν ἀπάτη καὶ βία. Διαταχθείσης ἄλλοτε τῆς ἐκλογῆς, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος βουλευτοῦ, τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο δὲν ὑπέδειξέ τινα ὡς ὑποψήφιον· ἀφ' οὗ δὲ δὲν ἀνεδείχθη τις ὡς λαβὼν τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν κατὰ τὴν τότε ἐνεργηθεῖσαν ἐκλογὴν καὶ διετάχθη νέα κατ' ἐπανάληψιν, τότε παρεστάθη ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως ὁ μὲν ἀποτυχὼν Κ. Εὐσταθίου ὡς ἀντιπολιτευόμενος, ὁ δὲ Κ. Ἀξελὸς ὑπουργικός· παρεστάθησαν ἤτοι ὡς φίλος μὲν τῆς τάξεως οὗτος, ὡς ἐχθροὶ δὲ ταύτης ἐκεῖνός τε καὶ οἱ ὑποστηρίξαντες αὐτὸν Ἀντωνόπουλος, Παππαλεξόπουλος, Ἰατρὸς, Κοτσονόπουλος καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι, τρανὰ δείγματα τῆς πρὸς τὴν τάξιν ἀφοσιώσεώς των δόντες, καὶ μέγιστα ἐξ αὐτῆς ἀρυόμενοι συμφέροντα. Ὅτι τὴν ἀπάτην ταύτην παρεσκεύασαν αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαί, παραγνωρίζουσαι τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα· ἔνθερμον δὲ ζῆλον ὑπὲρ τοῦ ἐπιτυχόντος ἔχουσαι προέβησαν καὶ εἰς τὴν χρῆσιν ἀθεμίτων μέσων, πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προτεθειμένου σκοποῦ, ἐντεῦθεν δ' ἐπῆλθεν ἥ τε καταγγελθεῖσα βία καὶ αἱ ἄλλαι αὐτῶν ἐπεμβάσεις. Καὶ ἀληθῶς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου προέβησαν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μέσων τούτων, ἵνα προπαρασκευάσωσι τὸ ἀποτέλεσμα· πάντες δ' ἐνθυμοῦνται τὰ περὶ τῶν βασάνων τοῦ Ζαρβάνου, κομματάρχου διατεθειμένου κατὰ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, καταγγελθέντα ἄλλοτε εἰς τὴν βουλὴν, μαρτυροῦντα ὅτι ἐγένοντο ἐκεῖναι, ἵνα πτοηθῶσι πάντες οἱ κατ' αὐτοῦ διακείμενοι· πάντες ἐνθυμοῦνται τὰς ἐγερθείσας συκοφαντίας κατ' ἐντίμων πολιτῶν, ποτὲ μὲν ἐπὶ ὑποκινήσει στάσεων, ποτὲ δ' ἐπὶ τροφοδοσίᾳ τοῦ στασιαστοῦ Χελιώτου, καὶ τὴν ἐπὶ λόγῳ τοιούτῳ εἰς τὰς φυλακὰς ἀπαγωγὴν τοῦ δημάρχου Μηδείας, ὅστις καὶ ἐν αὐταῖς ἀπεβίωσε, διότι δὲν ἐπείσθη νὰ δώσῃ τὴν ζητηθεῖσαν ὁμολογίαν πίστεως· ἐκ δὲ τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἐξάγεται ὅτι καὶ Ἱερεύς τις ἐκατηγορήθη, ὡς ὑβρίζων δῆθεν τὸν Κ. Ἀξελὸν

ὡς μέλλοντα νὰ εἰσαγάγῃ τὸν καλβινισμόν, καὶ ὅτι ὁ νομάρχης ἀντὶ νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ δικαστήρια ἐὰν ἀπεύθυνε τοιαύτην ἔγκλησιν ὁ δῆθεν ὑβρισθείς, προὐκάλεσε τὸν ἀποστολέα ἐξάρχου εἰς Μήδειαν ἵνα τὸν ἱερέα παρανέτῃ, πράγματι δ' ἵνα ἀπομακρύνῃ αὐτὸν τῆς ἐκλογῆς, ἀλλ' ὁ ἀποσταλεὶς ἔξαρχος οὐδὲν τούτων κατώρθωσεν· ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων δηλοῦται ὅτι καὶ ἀναφοραὶ ἄλλαι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δημαστυνόμου Μηδείας ἐδόθησαν, καταγγέλουσαι ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Κ. Ἀντωνοπούλου καὶ οἱ Κ. Παππαλεξόπουλος καὶ ἰατρὸς μεταβάντες ἐκεῖσε ἀπεπειρῶντο νὰ διαφθείρωσι τὰς συνειδήσεις τῶν ἐκλογέων, καὶ ὅτι ὁ νομάρχης, ἀντὶ νὰ παραπέμψῃ πάντα τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, μόνη, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἁρμοδίαν, ἐπελήφθη αὐτὸς διὰ τοῦ ἀστυνόμου διοικητικῶν προανακρίσεων. Πάντα δὲ ταῦτα πρὸς ποῖον ἄλλον σκοπὸν ἐνηργήθησαν, ἢ μόνον ἵνα πτοηθῶσιν οἱ κατὰ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, ἵνα δειχθῶσι δὲ σκιεῖα εὐνοίας εἴς τε τὸν ἀστυνόμον Μηδείας καὶ τοὺς περὶ ἐκεῖνον; Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλά, ὡς καὶ ἐξ ἀναφορᾶς τινος τοῦ ἀστυνόμου τούτου δηλοῦται, παραπονουμένου ὅτι ἄνθρωπός τις εἰς τοὺς περὶ τὸν Κ. Εὐσταθίου ἀνήκων ἀρήρεσεν ἐπιστάλιόν τι ἐκ τῆς ζώνης τινος τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ, ἐπέτρεψαν αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ εἰς τὸν ἀστυνόμον τοῦτον νὰ ἔχῃ μεθ' αὑτοῦ πολλοὺς ὁπλοφόρους καὶ νὰ περιφέρηται κατὰ τὸν δῆμον, λόγῳ μὲν τάξεως προθέσει δ' ἀπειλῆς καὶ βίας· ἀλλὰ ποῖαι τρανώτεραι ἀποδείξεις βίας ἢ αὐταὶ αἱ ἀναφοραί, αὐταὶ αἱ ὁμολογίαι τῶν δημοτῶν Μηδείας, καταγγελλόντων ὅτι ἐμποδίσθησαν διὰ τῆς βίας νὰ ψηφοφορήσωσιν ὡς ὄντες ὑπὲρ τοῦ Κ. Εὐσταθίου; Δὲν βεβαιοῖ αὐτὰς ἡ μὴ εὕρεσις τῶν ὀνομάτων αὐτῶν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ψηφορησάντων; καὶ ταῦτα πάντα συνδυαζόμενα δὲν μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐνστάσεων; Ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησεν ἀπαράδεκτον τὴν ἔνστασιν τοῦ Κ. Εὐσταθίου, ὡς μετὰ τὴν ἐκλογὴν δοθεῖσαν, ἀλλ' αἱ ἐνστάσεις, κατά τε τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον καὶ κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Βουλῆς, εἶσι παραδεκταὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς καθ' ἣν πρόκειται νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ αἱ ἐνστάσεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν δημοσίαν τάξιν, εἶαι εἰσὶν αἱ περὶ παραβάσεως τοῦ νόμου ἢ περὶ περιορισμοῦ τῆς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου, λαμβάνονται κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, καὶ, ἂν οὐδεμία τοιαύτη δοθῇ, ἡ Βουλὴ δύναται ὅμως νὰ ἐξετάσῃ τὰ περὶ τούτου μόνη καὶ νὰ κηρύξῃ ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν καθ' ἣν ταῦτα συνέβησαν· ἀλλὰ τίς τρανωτέρα ἀπόδειξις τῆς βίας, ἢ ἡ ὑπὸ τῶν κομματαρχῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ἀξελοῦ διανομὴ ψηφοδελτίων φερόντων γνωρίσματα, γενομένη ἵνα καταγνωσθῇ ἂν ταῦτα ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάλπην, φόβῳ μὴ ἀπατήσωσιν αὐτοὺς ἢ λαβόντες, ὡς ἐνίοτε συμβαίνει ὑπὸ τῶν ἀναγκασθέντων νὰ ὑποσχεθῶσι τι ἐναντίον τῆς ἑαυτῶν πεποιθήσεως; δὲν εἶναι τοῦτο λόγος ἀκυρότητος, ἀφ' οὗ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν μυστικότητα τῆς ἐκλογῆς, ἵνα ἀσφαλίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν ἐκλογέων; ὅταν ταῦτα καταγγέλλωνται ἐκ τῶν ἐνστάσεων, μαρτυρῶνται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐνισχύωνται ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Εὐσταθίου, εἶναι ἀνάγκη ἄλλης τινὸς ἀποδείξεως; Τὸν πρόεδρον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς Μηδείας ἀποσπῶσιν ἀπὸ τὰ ἑαυτοῦ ἔργα κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, ὡς ὀφειλέτην 14 δραχμῶν ἕκ τινος προστίμου, ἂν καὶ ζητοῦντα νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπάγουσιν εἰς Ἄργος, ἐπὶ σκοπῷ ἵνα κατηχήσωσιν αὐτὸν προσκόντως ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ· ὁ δημαστυνόμος Ναυπλίας, τὸν ὁποῖον ὡς ἁπλοῦν πολίτην παρέστησεν ὁ προαγορεύσας, παρίστατο ἐν τῷ ναῷ ἐν ᾧ ἐγένετο ἡ ψηφοφορία φέρων ξιφοφόρον ῥόπαλον, καθ' ἃ ἐκτίθεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ψηφοφορίας τοῦ δήμου Ναυπλίας, καὶ, ἐρωτηθεὶς ἐν τίνι ἰδιότητι παρίστατο, πρῶτον μὲν εἶπεν ὅτι ἔφερε τὴν τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ νομάρχου, ἔπειτα δ' ἀνακαλέσας τοῦτο εἶπεν ὅτι παρίστατο ὡς ἀστυνόμος. Ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς τὸ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέν, ὅτι ἀρχιτεχνίτης τοῦ ὁπλοστασίου εἶναι τις ἐκ Τριπόλεως· ἡ δύναμις πᾶσα τῆς φρουρᾶς ὡς ἂν ἠλεκτρίζετο ἕκ τινος δυνάμεως ἦτον ὑπὲρ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πολιτῶν καὶ στρατιωτῶν χάσμα ἐφαίνετο μέγα· ἐργάτας μάλιστά τινας τοῦ ἱματισμοῦ καὶ ζευγίτας ἀπέπεμψαν οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν, ὡς μὴ πεισθέντας νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἥτο δὲ ποτε δυνατὸν ὅ τε Κ. Εὐσταθίου καὶ οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ Κ. Ἀντωνόπουλος, Παππαλεξόπουλος καὶ ἰατρός, διαφόρους μετὰ πολλῶν σχέσεις ἔχοντες, νὰ μὴν ἔχωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἕνα ἐκ τῶν στρατιωτῶν τῆς φρουρᾶς ἐκείνης; Ὅτι τέλος ἐκ τῶν ἐκτεθέντων πάντες πείθονται καὶ αὐτὸς πλήρη ἐσχημάτισε πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη εἶναι ἀκυρωτέα· ἂν δὲ θεωρηθῶσιν ἀνεπαρκεῖς αἱ ἀποδείξεις, δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀπορριφθῶσιν αἱ ἐνστάσεις, διότι παρ' οὐδενὸς πρέπει νὰ ζητῇ τις ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του, ἀλλὰ πρέπει αἱ ὑπάρχουσαι ἀποδείξεις νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προαποδείξεις, νὰ ζητηθῇ δὲ ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς δι' ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς ἐκεῖσε· εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲ ταύτην νὰ ἀνατεθῇ

ἡ ἐξέτασις ὅλων τῶν παραπονουμένων, ὅτι ἀπεκλείσθησαν τῆς ψηφοφορίας κατά τε τὴν Μήδειαν καὶ Ἐπίδαυρον, καὶ ἡ ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐνστάσεων, πρὸς δὲ καὶ ἡ παρὰ τοῦ γραφείου τῆς νομαρχίας παραλαβὴ πάντων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων· διότι οὕτως ἡ Βουλὴ δύναται νὰ σχηματίσῃ πλήρη πεποίθησιν, συμπληροῦσα τὰς περὶ τοῦ παρανόμου τῆς ἐκλογῆς ὑπαρχούσας μεγάλας πιθανότητας, τὰς ὁποίας ὅμως οὗτος θεωρεῖ πάντοτε ὡς βεβαιότητας.

Μετά τινα ἐκθέντα, ὅτι διατελῶν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐκλογὴ αὕτη ἐνηργήθη, οὐδεμίαν ἔλαβεν ἀναφορὰν κατὰ στρατιωτικῶν ὡς ἀναμιγνυμένων εἰς τὰ τῆς ἐκλογῆς ἢ ἐνεργούντων τι, πλὴν μιᾶς μόνης ἐπὶ τούτοις καταγγελλούσης τὸν ὑποστράτηγον Κ. Τσόκρην· καὶ ὅτι ἅμα λαβὼν αὐτὴν ἀμέσως μετεκάλεσε τὸν στρατιωτικὸν τοῦτον ἐνθάδε. Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐφωτίσθη.

Προτεθεισῶν δ' εἰς ψηφοφορίαν ὑπὸ τοῦ προέδρου, πρῶτον μὲν ὡς ἀπωτέρας τῆς περὶ ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς γενομένης προτάσεως, κατόπιν δὲ τῆς ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς γνώμης τῆς μειοψηφίας τοῦ τμήματος ὡς ἑπομένης, καὶ τελευταῖον τῆς γνώμης τῆς πλειοψηφίας, ἐγένετο ἐπὶ τῆς πρώτης ψηφοφορίας· ἐπὶ τῇ αἰτήσει ὅμως πλειόνων τῶν δέκα, ἐγένετο αὕτη κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Γρ. Κορφιωτάκη καὶ Καλ. Τσουκαλᾶ· συνήχθη δ' ἐξ αὐτῆς, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ, διὰ ψήφων **56** πρὸς **31** ἀρνουμένων δύω, δὲν παραδέχθη τὴν περὶ ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς γενομένην πρότασιν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ βουλὴ νὰ ἀποσταλῇ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἐκ Μαντινείας βουλευτοῦ, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν.	Μ. Καΐρης	
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ο.	Δ. Κονδύλης	Ο.
Γεώργιος Δογιωτατίδης		Ἀντ. Καμπάνης	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ο.	Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ο.
Π. Τσιμπουράκης		Ν. Ἰατρὸς	Ν.
Πάνος Μοναστηριώτης	Ο.	Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ο.
Σταῦρος Γρίβας	Ο.	Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Ἰω. Πετμέζης	Ο.	Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.

Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας	Ο.	Εὐ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Σ. Στράτος	Ο.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Π. Ῥάγκος		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Α. Π. Νάκος	Ο.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Ο.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακαράκος		Παρασκ. Μπτάλας	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ο.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ο.	Λουκᾶς Στέρανος	
Ἐλευθ. Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ο.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς	Ο.	Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος	Ο.	Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ο.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ο.	Μ. Χατσῆ Μελέτη ἠρνήθη ψῆφ.	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.	Ν. Τσαλακώστας	
Μ. Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γρ. Χατσηγιάννος ἠρνήθη ψῆφ.		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γ. Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	Ο.
Ἰω. Κλίμακας	Ο.	Ι. Παππατσώνης	Ο.
Ἀναγ. Δημητρίου	Ο.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Πέτρος Α. Ζάννος		Σπ. Βαλέττας	Ο.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ο.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ο.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ο.	Σπ. Α. Βαρότσης	Ο.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ο.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ο.
Γ. Πετμεζᾶς	Ο.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ο.
Ν. Ἀνδρικόπουλος		Κ. Βέϊκος	Ο.
Β. Πετμεζᾶς		Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Ἰ. Ζάρκος	Ν.	Δ. Βιρβίλης	
Γρ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Γ. Μπάνης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος	Ο.	Πέτρος Μαυρομιχάλης	Ν.
Σταμ. Νικολαΐδης		Δ. Πικουλάκης	
Βιλισ. Νικολαΐδης		Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Γ. Παππανικολάου	Ο.	Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ν. Μοσχούλας	Ο.
Δ. Ν. Μπούκουρας		Ἀ. Κανελλόπουλος	Ν.
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ζαφ. Δεπάστας		Ἰω. Γκούρας	Ο.
Ἐμ. Ἀντίπας		Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.

Σπ. Λογοθετόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ιω. Δ. Αντωνόπουλος	
Χρ. Τσίνος	
Δ. Κουμανιώτης	N.
Θ. Ι. Μέξης	O.
Ἐμ. Α. Ὀρλὼφ	O.
Γ. Μπάστας	
Κ. Δαρειώτης	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	O.
Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Ιω. Περίδης	
Ἀνδ. Μάμουκας	O.
Δ. Χρηστίδης	O.
Κάρολος Νάζος	
Εὐστρ. Παρίσης	O.
Ἀντ. Ἀρμάος	O.
Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἰω. Τομαρᾶς	O.
Ἀν. Παππατσώρης	N.
Ἀθ. Καστανᾶς	O.
Γ. Παππαδημητρίου	O.
Γ. Σ. Κριεζῆς	N.
Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	
Δ. Α. Κουντουριώτης	N.
Ιω. Γ. Κριεζῆς	O.
Δ. Χατζίσκος	O.
Καλαμ. Τσουκαλᾶς	O.
Κ. Δυοβουνιώτης	O.
Γ. Ῥιζόπουλος	
Ἰω. Τασσαῖος	O.
Μάρκος Βιτάλης	O.
Ἰω. Οἰκονόμου	O.

Γενομένης δ' ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἐπὶ τῆς δευτέρας προτάσεως, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν, ἀναγνωρίσασα ὡς νόμιμον τὴν ἐνεργηθεῖσαν βουλευτικὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας, διὰ ψήφων 58 πρὸς 30, ἀρνουμένου ἑνὸς, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον· ἐφ' ᾧ ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἐκήρυξεν ὡς νόμιμον ἐκ Ναυπλίας βουλευτὴν τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Ἀξελόν.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τοῦ τμήματος, ἤτοι νόμιμον τὴν ἐκλογὴν Ναυπλίας καὶ βουλευτὴν τὸν Κ. Ἀξελόν, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	O.
Κλεομ. Οἰκονόμου	N.
Γ. Λογιωτατίδης	
Δ. Δελιγεώργης	N.
Π. Τσιμπουράκης	
Π. Μοναστηριώτης	N.
Σταῦρος Γρίβας	N.
Ἰωάννης Πετμεζῆς	N.
Μ. Καβρης	
Δημήτριος Κονδύλης	N.
Ἀντώνιος Καμπάνης	O.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	N.
Νικόλαος Ἰατρὸς	O.
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	N.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	O.
Κων. Βρυζάκης	O.

Ἀνάργυρος Πετράκης	O.
Κ. Τσαβέλλας	N.
Σ. Στράτος	N.
Π. Ῥάγκος	
Λουκᾶς Π. Νάκος	N.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N.
Πέτρος Τσαννετάκης	
Π. Δημητρακοπάκος	
Γεώργιος Κονδύλης	N.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	N.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίζας	
Ἄγγελος Γουζούκσης	O.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	N.
Ἰωάννης Α. Χατσόπουλος	N.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	N.
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Μιχαὴλ Σισίνης	
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	
Γεώργιος Μῆτσος	N.
Ἰωάννης Κλίμακας	N.
Ἀναγνώστης Δημητρίου	N.
Πέτρος Α. Ζάννος	
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	N.
Χριστόδ. Ν. Δεμάθας	N.
Ἠλίας Παππαδαῖος	N.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	N.
Νικόλ. Ἀνδρικόπουλος	
Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ι. Ζάρκος	O.
Γ. Κορφιωτάκης	O.
Α. Δανηλόπουλος	N.
Σταμ. Νικολαΐδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	
Γ. Παππανικολάου	N.
Π. Δελιγιάννης	
Δημήτ. Ν. Μπούκουρας	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ζαφείριος Δεπάστας	
Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	N.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	O.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	O.
Ν. Κορφιωτάκης	O.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	O.
Παρασκευᾶς Ματάλας	O.
Ἠλίας Γιατράκος	O.
Λουκᾶς Στέφανος	
Εὐς. Σπυρίδωνος	N.
Ῥ. Παλαμίδης	O.
Θεόδωρος Πετρινὸς	O.
Κωνστ. Μανέτας	
Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	N.
Μ. Χ. Μελέτης ἠρν. ψῆφον	
Ν. Τσαλακώστας	
Δημ. Σακελλαριάδης	O.
Νικόλαος Μπούτουνας	O.
Π. Παππατσώνης	N.
Ἰω. Παππατσώνης	N.
Π. Δαρειώτης	O.
Σπυρίδων Βαλέττας	N.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	N.
Σ. Α. Βαρότσης	N.
Χρύσαν. Σουμαρίπας	N.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	N.
Κωνστ. Βέϊκος	N.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς	O.
Δημήτριος Βιρβίλης	
Γεώργ. Μπάνης	
Πέτρος Μαυρομιχάλης	O.
Δ. Πικουλάκης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	O.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Μασχούλας	N.
Α. Κανελλόπουλος	O.
Κ. Δ. Σχινᾶς	
Ἰωάννης Γκούρας	N.
Ἀναγνώστ. Κεχαγιᾶς	O.

Σ. Λογοθετόπουλος		Μῆτρ. Ἀναστασόπουλος	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἀν. Παππατσώρης	Ο.
Χριστόδουλος Τσῖνος		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Θεόδωρος Ι. Μέξης	Ν.	Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ο.
Ἐμ. Δαζ. Ὀρλώφ	Ν.	Α. Γ. Κουντουριώτης	
Γ. Μπάστας		Δ. Δ. Κουντουριώτης	Ο.
Κ. Δαρειώτης	Ο.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν.
Ἰωάννης Περίδης		Κωνστ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.	Ἰωάν. Τασσαῖος	Ν.
Κάρολος Νάζος		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.
Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.		

Ἐπὶ τούτοις δ' ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ. ἀναβαλὼν τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἀντικειμένων ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'.

Τῆς 4 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐξ Ὀλυμπίας βουλευτοῦ Κ. Νικολάου Μοσχοῦλα, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ ἐπὶ μῆνα ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν τεθειμένων ἐπ' αὐτῶν ὅρον.

Προσελθὼν ὁ ἐκ Ναυπλίας βουλευτὴς Κύριος Κωνσταντῖνος Λέλος, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκλογὴν χθὲς ἀνεγνώρισεν ἔγκυρον ἡ βουλή, ἔδωκε τὸν κατὰ τὸ ἄρ. 57 τοῦ Συντάγματος βουλευτικὸν

ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς παρούσης συνεδριάσεως προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ὁρκοδοσίας αὐτοῦ.

Προτιθείσης εἰς συζήτησιν τῆς κατά τινα τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων ἀπευθυνθείσης εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἐπερωτήσεως, περὶ τῆς ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου νομαρχιακοῦ συμβουλίου διαταχθείσης διαιρέσεως τοῦ δήμου Ἀθηναίων, οὗτος λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἀσθενῶν δὲν ἠδυνήθη μὲν μέχρι τοῦδε νὰ δώσῃ τὰς περὶ τούτου ζητηθείσας πληροφορίας· ἀλλ' ἤδη προσερχόμενος ἔκρινεν ἀναγκαῖον, ἵνα ἐκθέσῃ πάντα τὰ περὶ τούτου πρὸ καὶ μετὰ τὴν μεταβολὴν γενόμενα, ὅσα δύνανται νὰ καταδείξωσι νόμιμον τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ· ἵνα δὲ μὴ διαφύγῃ τι τούτων τὴν μνήμην αὐτοῦ, ἐξέθηκεν αὐτὰ ἐν ἐκθέσει ἐγγράφῳ, τῆς ὁποίας τὴν ἀνάγνωσιν ἀνέθηκεν εἰς τὸν γραμματέα.

Τὴν ἔκθεσιν ταύτην ἀνέγνω εἰς τῶν γραμματέων, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

« Συμμορφούμενος μὲ τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 27 Μαρτίου ἀπόφασιν τῆς βουλῆς σπεύδω νὰ ὑποβάλω εἰς αὐτὴν τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις περὶ τῶν ἐνεργουμένων εἰς τοὺς δήμους μεταβολῶν.

Ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις τῶν δήμων κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου διατάσσεται παρὰ τοῦ Βασιλέως· ἀλλὰ, διὰ νὰ γείνῃ εἰς τὸ ἑξῆς μεταβολὴ τοῦ ἅπαξ προσδιωρισμένου ὀργανισμοῦ αὐτῶν, ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου καθὼς καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ νομαρχικοῦ.

Ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις τῶν δήμων περιλαμβάνει τὸν διαμελισμὸν, τὴν συγχώνευσιν, τὴν κατάταξιν εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 προβλεπομένων τάξεων, ὡς καὶ πᾶσαν μεταβολὴν, οἵαν μετάθεσιν πρωτευούσης δήμου τινός, γενομένην εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἅπαξ σχηματισθέντος δήμου. Εἶναι δὲ ἀναντίῤῥητον ὅτι, διὰ πᾶσαν τοιαύτην τροποποίησιν δήμου, ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν γνωμοδότησιν τριῶν διοικητικῶν συμβουλίων, ἤτοι τοῦ δημοτικοῦ, ἐπαρχιακοῦ, καὶ νομαρχιακοῦ· ἀλλὰ ὁ νόμος, καθιερώσας τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς συμπράξεως τῶν διοικητικῶν συμβουλίων, προϋπέθεσε τὴν δημιούργησιν καὶ ὕπαρξιν τῶν σωμάτων τούτων ἐντὸς τῆς διοικητικῆς μηχανῆς· ἀλλ' ὅταν τοιαῦτα διοικητικὰ συμβούλια δὲν ὑπάρχωσι, τότε τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τοῦ διατάσσειν τροποποιήσεις δήμων δὲν δύναται νὰ καταστραφῇ καὶ νὰ παύσῃ. Ἂν ἐκ τῶν συμβου-

λίων τούτων ὑπάρχωσι δημιουργημένα τινά, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀκούσῃ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῶν καὶ μόνων· ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲ σύμφωνον μὲ τὸν νόμον οὐδὲ λογικὸν νὰ ὑποχρεοῦται ἡ Κυβέρνησις ν' ἀκούῃ τὴν γνώμην συμβουλίου μὴ ὑπάρχοντος· οὐδὲ θεωρεῖται, ὡς εἶπεν εἷς τῶν συναδελφῶν Σας, παραβίασις Συνταγματική ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ τροποποίησις δήμων, ὁ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ νομαρχικοῦ συμβουλίου διατασσόμενος· τότε ἤθελεν εἶσθαι παραβίασις Συνταγματική, ὅταν, ὑπάρχοντος νομαρχικοῦ συμβουλίου, ἡ Κυβέρνησις διέτασσε τροποποίησιν δήμου ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως αὐτοῦ· ἀλλὰ εἰς τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς διοικητικῆς νομοθεσίας, ὅτε δύω μόνον εἰδῶν συμβούλια ὑπάρχουν, τὰ δημοτικὰ καὶ ἐπαρχιακά, ὁ Βασιλεὺς ὀφείλει πρὶν διατάξει μεταβολὴν εἰς τινα δῆμον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτῶν μόνων τῶν συμβουλίων τὴν γνωμοδότησιν καὶ, ἂν τοῦτο δὲν ἤθελε λάβει χώραν, τότε μόνον ἤθελεν ὑπάρξει παραβίασις νόμου.

Ἡ Κυβέρνησις καθῆκον εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δημ. νόμου, καὶ τοῦτο ἔπραξε καὶ πράττει, προκειμένου λόγου περὶ τροποποιήσεως δήμων. Ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ σταματήσῃ μέχρι τῆς δημιουργίας τῶν νομαρχικῶν συμβουλίων.

Εἶναι γνωστὸν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἄλλοτε εἰσήχθη εἰς τὴν γερουσίαν νομοσχέδιον περὶ νομαρχικῶν συμβουλίων, τὸ ὁποῖον δὲν κατέστη νόμος. Τὰ νομαρχικὰ συμβούλια κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐπέφεραν τὴν κατάργησιν τῶν ἐπαρχιακῶν. Ἂν τὸ μνησθὲν νομοσχέδιον καθίστατο νόμος, ἐπαρχιακὰ συμβούλια δὲν ἤθελον ὑπάρχει, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου δὲν ἤθελε καταστραφῆ, ὡς ἀπαιτοῦσα τὴν γνωμοδότησιν συμβουλίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελεν ὑπάρχει. Εἶναι ἐπομένως ἀναντίρρητον ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτον τὸ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ὑποχρέωσιν, τοῦ νὰ ἀκούῃ προκειμένου λόγου περὶ τροποποιήσεως δήμων τὴν γνώμην τοῦ δημοτικοῦ, ἐπαρχιακοῦ, καὶ νομαρχικοῦ συμβουλίου, ὅταν ταῦτα ἤθελον ὑπάρχει νομοθετικῶς καὶ πραγματικῶς δημιουργημένα.

Τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθησαν ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος καὶ μετ' αὐτήν. Διὰ τοῦτο, πρὶν συστηθῶσι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, αἱ τροποποιήσεις τῶν δήμων ἐγίνοντο διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν δημοτικῶν μόνων συμβουλίων· μετὰ τὴν σύ-

στασιν δὲ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει αὐτῶν καὶ τῶν δημοτικῶν.

Ἠδυνάμην νὰ φέρω πλῆθος παραδειγμάτων καὶ ἰδίως τὴν μεγάλην τροποποίησιν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν δήμων, ἥτις ἐπινεύχθη κατὰ τὸ 1840· ἀλλὰ περιορίζομαι μόνον ν' ἀναφέρω ὀλίγα τινὰ παραδείγματα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος, διὰ ν' ἀποδείξω τὴν σύμφωνον πορείαν ὅλων τῶν Κυβερνήσεων καὶ ὅλων τῶν ὑπουργῶν ὡς πρὸς τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ἀντικείμενον μέχρι τῆς τελευταίας Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἀποτελῇ μέρος καὶ ὁ συναδελφός Σας Κ. Καλλιφρονᾶς.

Τροποποίησις δήμου τινὸς ἐμφιλοχωρεῖ, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπον, εἰς τὰς ἑξῆς περιστάσεις· 1) ὅταν γίνηται συγχώνευσις δήμων· 2) ὅταν γίνηται διαμελισμὸς ἢ διαίρεσις δήμου· 3) ὅταν γίνηται προβιβασμὸς ἢ καταβιβασμὸς δήμου τινός· 4) ὅταν γίνηται μετάθεσις τῆς πρωτευούσης δήμου τινός. Τὰ παραδείγματα, τὰ ὁποῖα θέλω σᾶς ἐκθέσει, ἀναφέρονται εἰς τὰς τέσσαρας αὐτὰς περιπτώσεις.

Διὰ διατάγματος τῆς 14 Νοεμβρίου 1844, ὑπουργοῦντος τοῦ μακαρίτου Κωλέττου, ὁ δῆμος Χαλκίδος κατετάχθη εἰς τοὺς δήμους α'. τάξεως, ὁ δὲ δῆμος Θέρμου εἰς τοὺς δήμους β'. τάξεως.

Διὰ διατάγματος τῆς 4 Νοεμβρίου 1844, ὑπουργοῦντος ἐπίσης τοῦ Κ. Κωλέττου, ὁ δῆμος Δολιανῶν διηρέθη εἰς δύω δήμους, τὸν δῆμον Βερβαίνων καὶ δῆμον Δολιανῶν.

Διὰ διατάγματος τῆς 4 Φεβρουαρίου 1847, ὑπουργοῦντος ἐπίσης τοῦ Κ. Κωλέττου, ὁ δῆμος Θερμοπυλῶν διηρέθη εἰς δύω δήμους, τὸν τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τὸν τῆς Δρυμείας.

Διὰ διατάγματος τῆς 12 Φεβρουαρίου 1848, ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου, οἱ δῆμοι τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας μετεσχηματίσθησαν εἰς ἑπτά, ἐν ᾧ πρότερον ὑπῆρχον ἓξ.

Διὰ διατάγματος τῆς 9 Αὐγούστου 1848, ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Ῥούφου, ὁ δῆμος Βρυσεῶν, συγχωνευθεὶς εἰς τὸν δῆμον Σπάρτης κατὰ τὸ 1840, ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτοῦ.

Καὶ διὰ νὰ μὴ πολυπλασιάζω τὰ παραδείγματα, ἀναφέρω ἀκόμη τὰ διατάγματα τὰ ἐκδοθέντα ἐπὶ τοῦ Κ. Κρεστενίτου, δι' ὧν μετετέθησαν αἱ πρωτεύουσαι τῶν δήμων Πηνείων, Βουπρασίων, Καλτεζῶν καὶ Τεγέας ἐπὶ τοῦ τελευταίου ὑπουργείου τοῦ ὁποίου ἀπετέλει μέρος καὶ ὁ Κ. Καλλιφρονᾶς.

Νομίζω δὲ περιττὸν ν' ἀναφέρω ἄλλα παραδείγματα πρὸ τῆς

δημοσιεύσεως τοῦ συντάγματος, διότι τοιαῦτα ὑπάρχουσι πολυπληθῆ. Ἐκ τούτων δὲ καὶ ἐκ τῶν μνημονευθέντων ἐνταῦθα θέλει πεισθῆ ἕκαστος, ὅτι ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις μέχρι σήμερον ἀπὸ τοῦ 1833 ἐβάδισαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ· διότι ὅλαι ἐννόησαν τὸν νόμον κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ λογικὴν αὐτοῦ ἔννοιαν, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις εἶναι ὑποχρεωμένη ν' ἀκούῃ τὴν γνώμην τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου συμβουλίων, προκειμένου λόγου περὶ τροποποιήσεων δήμου, ὅταν ταῦτα ὑπάρχωσι δημιουργημένα.

Ἀλλ' ἂν ἡ λογικὴ καὶ ἡ ἑρμηνευτικὴ δὲν δύνανται νὰ πείσωσι τινὰ, περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ συμφώνου μὲ τὸν νόμον πορείας τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων ὡς πρὸς τὸ οὐσιῶδες τοῦτο ἀντικείμενον, δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἀκόμη καὶ νομοθετικὰς διατάξεις, δι' ὧν καταφαίνεται προδήλως ἡ διάνοια τοῦ νομοθέτου, θεωρήσαντος ἀπηλλαγμένην τὴν Κυβέρνησιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ν' ἀκούῃ ἐπὶ τροποποιήσεων δήμων τὴν γνωμοδότησιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἐν ὅσῳ ταῦτα δὲν ἤθελον καταστασθῆ. Ἡ νομοθετικὴ αὕτη διάταξις εὑρίσκεται εἰς τὸν ἀπὸ 10) 22 Μαρτίου 1840 νόμον περὶ Δημαιρεσιῶν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ νόμου τούτου « αἱ νέαι δημαιρεσίαι ἀναβάλλονται μέχρι τῆς 1. τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος Σεπτεμβρίου, ὅτε θέλουν εἶσθαι ἐντελῶς ἀποπερατωμένα τὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δήμων ἐπὶ προηγουμένῃ γνωμοδοτήσει τῶν ὅσον οὔπω συγκαλεσθησομένων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ». Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου, δύναταί τις νὰ ἐξάξῃ ὅτι ὁ νομοθέτης κατήργησεν ἐμμέσως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς συγχωνεύσεις τῶν δήμων, τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου, τὴν ἀπαιτοῦσαν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου διὰ πᾶσαν ἐπενεχθησομένην μεταβολὴν εἰς τοὺς ἅπαξ σχηματισθέντας δήμους· καὶ ἐξ ἀναλογίας τῆς διατάξεως ταύτης εὐλόγως ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης τροποποιήσεως δήμου, δὲν ἀπαιτεῖται πλέον παρὰ τοῦ ἐπαρχ. μόνον συμβουλίου ἡ γνωμοδότησις.

Ἀποδειχθέντος δὲ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶναι ὑποχρεωμένη ἐπὶ τροποποιήσεων δήμων ν' ἀκούῃ τὴν γνωμοδότησιν μόνον τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἤθελεν εἶσθαι ἀσυνεπὲς τὸ νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ νόμον δι' ἕκαστον μετασχηματισμὸν δήμου· διότι τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1845 νόμου περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ κράτους μόνον μεταβολὴ εἰς τὴν περιφέρειαν ἐπαρχίας τινὸς πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν διὰ νόμου, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ νομαρχιακοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ 1846 ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, προκειμένου λόγου περὶ μεταβολῆς εἰς τὴν περιφέρειαν ἐπαρχίας διὰ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ χωρίου Καλύβια τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας εἰς τὸν δῆμον Ὠλενείας τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου, εἰσήγαγε νομοσχέδιον. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο παρεδέχθη μὲν ἐν τῇ βουλῇ, ἀλλ' ἐναυάγησεν ἐν τῇ γερουσίᾳ· ἄλλο νομοσχέδιον περὶ μετασχηματισμοῦ δήμων δὲν εἰσήχθη εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα. Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων θέλει πεισθῆ βεβαίως ἡ βουλὴ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐνεργοῦσα μέχρι τοῦδε τροποποιήσεις δήμων, ἐβάδισε σύμφωνα μὲ τοὺς κειμένους νόμους, οὐδεμίαν πράξασα παραβίασιν τοῦ περὶ δήμων νόμου, τῆς κρηπίδος ταύτης τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν. »

Εἰς ταῦτα ἁπάντων ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ μὲν περὶ δήμων νόμος ἐν τῷ 8 ἄρθρῳ ἀπαιτεῖ τὴν γνωμοδότησιν τριῶν διοικητικῶν συμβουλίων, ὁ δὲ ὑπουργὸς ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει, διϊσχυριζόμενος ὅτι δὲν ἔκρινεν ἀναγκαίαν τὴν τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου, διότι συμβούλια τοιαῦτα δὲν κατεστάθησαν ἔτι, ἐξηγεῖ λίαν καθαρῶς τὴν γενομένην παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης· ἀλλ' ἡ πρὸ τοῦ Συντάγματος εἰς μόνον τὸν βασιλέα ἀποτεθειμένη νομοθετικὴ ἐξουσία, μετεδόθη μετ' αὐτὸ καὶ εἰς ἕτερα δύω σώματα, τοὺς δὲ νόμους ἔκτοτε κατασκευάζουσι καὶ αἱ τρεῖς αὗται δυνάμεις τὰ αὐτὰ ἐκ τοῦ Συντάγματος δικαιώματα ἔχουσαι· ἐκ τούτου δ' ἕπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ γενομένη ἐξήγησις, ὡς ἀναπληροῦσα τὸν ἐλλειπῆ νόμον, ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, καθ' ὃ οὐ μόνον τοῦτο τὸ δικαίωμα, τὸ τῆς ἀναπληρώσεως ἤτοι τῶν νόμων, δὲν ἔχει ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία, ἀλλ' οὐδὲ τὸ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν. Ὅτι τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια ἀποτελοῦσι τὴν μετὰ τὴν βουλὴν ἀνωτάτην συμβουλευτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Κράτους· τίς δ' ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ καταστρέψῃ αὐτὴν, ἢ νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν ἀπαιτοῦντα τὴν γνωμοδότησιν αὐτῶν νόμον, ἀφ' οὗ τὰ νομοθετικὰ κενὰ καὶ ἡ νόμων ἀτέλεια δι' οὐδενὸς ἄλλου ἢ διὰ μόνου νόμου καὶ νὰ πληρωθῶσι καὶ νὰ τελειοποιηθῶσι δύνανται; Τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνατιθέμενα εἰς τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ παρίδῃ, ὤφειλε δ' ἡ νομοτελεστικὴ ἀρχὴ, ἐν ἐλλείψει νομαρχιακῶν συμβουλίων, νὰ φροντίσῃ ἵνα διὰ νόμου ἀναπληρώσῃ αὐτά· ἄλλως πράττουσα καὶ

αὐτὴ μόνη τὰ κενὰ ταῦτα συμπληροῦσα, ἰδιοποιεῖται τὰ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τοῦ συντάγματος παρακεχωρημένα δικαιώματα καὶ παραβαίνει οὕτω τὸ σύνταγμα. Ὅτι τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ νόμου ὤφειλε νὰ σεβασθῇ ἡ ἐξουσία, οὐχὶ μόνον διότι πάντες οἱ νόμοι εἰσὶ σεβαστοί, ἀλλ' ἔτι διότι ὁ περὶ δήμων νόμος, ὁ περιλαμβάνων αὐτὴν, ἀντικαταστήσας τὰς κοινοτικὰς περιφερείας καὶ τὰ τούτων δικαιώματα, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὴ ἡ ἐποχὴ τῆς δουλείας τοῦ ἔθνους ἐσεβάσθη, ἔχει πρὸς τὰς μικρὰς ταύτας κοινωνίας ὃν λόγον ἔχει τὸ σύνταγμα πρὸς τὴν ὅλην πολιτείαν· καὶ ἀληθῶς ὁ περὶ δήμων νόμος ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μεταξὺ λαοῦ καὶ Κυβερνήσεως συνάλλαγμα, τὴν ἀληθῆ βάσιν τῆς πολιτείας καὶ τοῦ θεμελιώδους αὐτῆς νόμου, πᾶσαι δ' αἱ Κυβερνήσεις περιωρίσθησαν νὰ κατενεχθῶσι μόνον κατὰ προσώπων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν κοινωνιῶν τούτων. Ὁ νόμος δ' οὗτος, καίτοι πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐκδοθείς, ἀπήντησεν ἐπὶ πολλῶν διαφόρους ἐγγυήσεις, οἵαι εἰσὶν ἐπὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν δήμων κατὰ τὸ ἄρ. 8 αὐτοῦ αἱ τῶν τριῶν διοικητικῶν τούτων συμβουλίων γνωμοδοτήσεις. Ὅτι ὁ ὑπουργὸς, ὅσα ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκθέσει ἀναφέρει περὶ τῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τὰ 1815 ἀποῤῥίψεως τοῦ ἀφορῶντος τὸ χωρίον *Καλύβια* νομοσχεδίου, ὤφειλεν ἐμβριθέστερον νὰ μελετήσῃ· διότι αὐτὰ ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ νομοτελιστικὴ ἐξουσία ὑπερέβη ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ διαγεγραμμένα ὅρια τῆς ἐνεργείας της ἐπεμβᾶσα εἰς τὴν τῆς νομοθετικῆς· τὸ νομοτχέδιον ἐκεῖνο, εἰσαχθὲν τὴν 5 Μαρτίου 1845 ἐν τῇ βουλῇ, μαρτυρεῖ τὸ πρὸς τοὺς νόμους σέβας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀποῤῥιφθὲν δ' ἐν τῇ Γερουσίᾳ καταδείκνυσι τὴν ἐπὶ τῶν τοιούτων μετασχηματισμῶν ἀνάγκην τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, διότι ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐλλείψει τῆς τούτων γνωμοδοτήσεως, ἀπέῤῥιψεν αὐτὸ τότε ἡ Γερουσία· ἐπὶ τοσοῦτον δ' ἐσεβάσθη τότε τὸ νομοθετικὸν ἐκεῖνο σῶμα τὴν διάταξιν τοῦ ἄρ. 8 τοῦ περὶ δήμου νόμου, ὥστε καὶ τὴν διὰ νόμου ἐπιψήφισιν τῆς ἀποσπάσεως τοῦ χωρίου Καλύβια ἐθεώρησε μὴ ἀρκοῦσαν, ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου. Ὅτι μετὰ τοσαῦτα προηγούμενα ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων μαρτυρεῖ οὐ μόνον τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν γενομένην παράβασιν τοῦ περὶ δήμων νόμου, ἀλλὰ παράβασιν αὐτοῦ τοῦ συντάγματος· καὶ ἀπέχει μὲν νὰ ἐξηγήσῃ τὸν σκοπὸν, ἀφ' οὗ ὡρμήθη, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα προείθετο ἡ ἐνέργεια αὕτη, ἐπιφυλασσόμενος νὰ προβῇ εἰς τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἐν

τῷ δέοντι χρόνῳ· περιορίζεται δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ καταδείξῃ τὸ γεγονὸς καὶ τὴν ἐκ τούτου παρανομίαν. Καὶ ὅτι ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία, ἂν ἐκ τῆς μήπω καταστάσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων εὕρισκε προσκόμματα περὶ τὴν πορείαν αὐτῆς, ὤφειλε νὰ ὑπερβῇ ταῦτα διὰ μέτρων νομοθετικῶν, οὐχὶ δὲ καὶ μόνη κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου μᾶλλον καταφανῆ θέλει ἐπαναλάβει τὸν λόγον, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς μετὰ τὴν ὀκταήμερον ἐπὶ τοῦ ζητήματος μελέτην δώσῃ καὶ ἄλλας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, ἵνα καταλιπτὴ γένηται ἡ ἔννοια τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων, ὅταν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν δισταγμοὶ περὶ ταύτης γεννῶνται, πρέπει νὰ ἀνερευνᾶται πρότερον ὅ τε τοῦ νομοθέτου σκοπὸς καὶ αἱ πηγαὶ ἀφ' ὧν τὸν νόμον ἐκεῖνος ἠρύσατο· ἐν ᾧ δὲ κατὰ ταῦτα ὁ προαγορεύσας ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ἔποψιν, νὰ ἀνεύρῃ τὸν χαρακτῆρα τῶν καθηκόντων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ τὰ ἀπὸ τῶν νομοθετικῶν ἀντικειμένων διακρίνοντα αὐτὰς ὅρια, καὶ διὰ κανονικῆς μεθόδου νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀληθῆ τῆς πράξεως ἔννοιαν, ἀπέδωκεν εἰς αὐτὴν πολλῷ μείζονα σπουδαιότητα ἢ ὅσην εἶχε, καὶ ἐξετίμησεν αὐτὴν ὡς συνταγματικὴν παράβασιν. Ἀλλὰ τῶν πράξεων αἱ μὲν εἰσὶν εἰδικαὶ, τὰ συμφέροντα μιᾶς τινος κοινότητος ἀφορῶσαι καὶ πρὸς βελτίωσιν τῶν ἠθικῶν αὐτῆς σχέσεων γενόμεναι, αἱ δὲ γενικαὶ, ἁπτόμεναι τῶν συμφερόντων ὅλου τοῦ κράτους καὶ ἀπὸ τοῦ κέντρου μέχρι τῶν ἄκρων αὐτοῦ ἐκτεινόμεναι· καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων οὐδὲ σκέπτονται οὐδὲ συμφέρον τι νὰ σκεφθῶσιν ἔχουσιν οἱ τοῦ ἔθνους ἀντιπρόσωποι· διότι τί κοινὸν εἰς τὸ συμφέρον τοῦ κατοίκου τῆς Μεσσηνίας ἢ Ἀχαΐας καὶ εἰς τὸ τῆς κοινότητος φέρ' εἰπεῖν τῶν Ἀθηνῶν; περὶ τῶν δευτέρων ὅμως καὶ συμφέρον καὶ καθῆκον ἔχουσι νὰ φροντίσωσιν οὗτοι, διότι περὶ τῶν κοινῶν πρόκειται συμφερόντων. Ἡ περὶ ἧς ὅμως πρόκειται ἐνέργεια τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀφορῶσα τὰ συμφέροντα κοινότητός τινος ἀποχωρισθείσης ἐκ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, καὶ γενομένη οὐχὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἐπηγγέλθη νὰ ἀναπτύξῃ, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος αὐτῶν τῶν προκαλεσάντων αὐτὴν κατοίκων, δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον νομοθετικὸν, ἀλλ' ἐπεβάλλετο ὡς καθῆκον εἰς τὸν ἐνεργήσαντα αὐτήν· διότι ὁ νομοθέτης μετὰ τὸν πρῶτον σχηματισμὸν τῶν δήμων, ἐπέτρεψε τὰς τρο-

ποποιήσεις αὐτῶν εἰς τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς, χορηγήσας μόνον αὐτοῖς συνδρομάς τινας ἢ τύπους, τοὺς ὁποίους ὠνόμασε γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων τούτων· αὗται δὲ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ἀλλὰ συμβουλευτικαί, καὶ ἡ τούτων ὕπαρξις, καὶ τοι ἀναγκαία ἐν γένει, δὲν εἶναι ὅμως ἐν μέρει ἐπιβλητική. Ὅτι, τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρ. 8 ἐπιβεβλημένον εἰς αὐτὸν καθῆκον, διότι, πρὶν ἢ προβῇ εἴς τινα ἐνέργειαν, συνεβουλεύθη τὰ ὑπάρχοντα συμβούλια περὶ τῶν σχέσεων καὶ ἀναγκῶν, καὶ ἐτήρησεν οὕτω τὴν προσήκουσαν ἁρμονίαν τῶν κοινοτικῶν συμφερόντων των· τί ἄρα παρέλειψεν ὁ ὑπουργός; οὐδὲν ἢ μόνον τὴν γνωμοδότησιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων. Ἀλλ' αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἀναλυόμενον θέλει ἀποδείξει, ὅτι δὲν ἦτο τοῦτο παράλειψις· διότι, ὅταν οἱ νόμοι φέρωσι πολλοὺς ὅρους, τινὲς δ' αὐτῶν ἢ παραλείπωνται ἢ ἀμφιβόλως τε καὶ ἀορίστως ὁρίζωνται, οὗτοι θεωροῦνται εὐλόγως παραλειπτέοι· πολλῷ δὲ μᾶλλον, ὅταν καὶ ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῶν ἦναι ἀδύνατος, διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἢ κατηργήθησαν. Καὶ ἀληθῶς ἀπαιτεῖται μὲν ἡ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδότησις κατὰ τὸ 8 ἄρθ. τοῦ περὶ δήμων νόμου, ἀλλὰ τὰ συμβούλια ταῦτα κατήργησεν ἤδη ὁ νομοθέτης, ὅταν ἐψήφισε τὴν νέαν τοῦ κράτους διοικητικὴν διαίρεσιν, σὺν τούτοις δὲ κατήργησε καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν· ἀφ' οὗ δὲ τά τε νομαρχιακὰ συμβούλια καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν εἰσὶν ἤδη κατηργημένα, συγκατηργημένος εἶναι καὶ ὁ τὴν γνωμοδότησιν αὐτῶν ἀπαιτῶν ὅρος τοῦ ἀρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ ὁ ἄνευ ταύτης ἐνεργήσας μετασχηματισμὸν δήμου ὑπουργὸς οὐ μόνον δὲν παρέβη ἀλλ' ἐξεπλήρωσε τὸν νόμον. Ὅτι ἄλλως ἡ μετὰ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν ἁρμοδίων ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων τροποποίησις τῶν δήμων εἶναι ἔργον οὐχὶ νομοθετικὸν ἀλλὰ διοικητικὸν, διαφεῦγον τὴν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἁρμοδιότητα· ὅταν παρέχωνται ὑπὸ τοῦ νόμου τὰ πρὸς ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ μέσα, τότε οὐδὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῇ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, διότι ἄλλως ἤθελον εἶσθαι παλλιλογία της καὶ ἐπανάληψις ματαία· τὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν καθήκοντα διαγράφονται παρὰ τῶν καθεστώτων νόμων, δὲν εἶναι δ' εὔλογον νὰ ἀπαιτῆται νὰ ὑποβάλλωνται ταῦτα εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ὅταν ὁ νόμος ἐπί τινος σιωπᾷ, διότι τοῦτο ἤθελε προαγάγει ἄπειρον ἀριθμὸν πράξεων καὶ τὸν χρόναν τῆς διατριβῆς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ὑπερβαίνοντα καὶ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς

αὐτῶν ὑπεκρεύγοντα. Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος μὴ τὸ ὑπουργεῖον σφετερισθῇ τὰ νομοθετικὰ δικαιώματα, διότι αἱ τοῦ σφετερισμοῦ τούτου συνέπειαι εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς ὑπουργοὺς θέλουσιν εἶσθαι ἐπιζήμιοι· τὰ ὑπουργεῖα δὲν εἶναι διαρκῆ, αὐτοὶ δ' οἱ ὑπουργοὶ συμφέρον ἔχουσι νὰ ἰσχύῃ τὸ σύνταγμα καὶ νὰ μὴ παραβιάζηται οὐδ' ὁ ἐλάχιστος αὐτοῦ ὅρος. Ἀνακεφαλαιώσας τέλος τὸν λόγον συνεπέρανεν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι ὅλως διοικητικὸν, στηριζόμενον εἰς νόμον ἐν ἰσχύϊ, τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις ἐξεπληρώθη διὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀναπληρούσης τὴν τῶν μὴ ὑπαρχόντων νομαρχιακῶν· ὅτι πᾶσα ἀρχὴ ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων της ἔχει ἁρμοδιότητα, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τοῦ νόμου ἀσαφείας· πᾶσα δ' ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ αἴτησις νομοθετικῆς ἑρμηνείας ἤθελεν εἶσθαι οὐ μόνον ματαία ἐπασχόλησις ἀλλὰ καὶ κινδύνων μεγάλων παραγωγὸς, διότι ἄλλοτε μὲν αἱ ἀρχαὶ ἤθελον ἀπονέμει δικαιοσύνην, ἄλλοτε δ' ἤθελον ἀρνεῖσθαι, ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς τοῦ νόμου ἀσαφείας καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἀνάγκης νομοθετικῆς ἑρμηνείας· ὅτι ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐδύνατο νὰ ἀπόσχῃ τοῦ ζητηθέντος μεταπχηματισμοῦ τοῦ δήμου Ἀθηναίων ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ τῆς ἀσαφείας, ὡς καὶ οἱ δικασταὶ δὲν δύνανται ἀτιμωρητὶ κατὰ τοὺς ἀστυκοὺς νόμους νὰ ἀρνηθῶσιν ἐπὶ λόγῳ τοιούτῳ δικαιοσύνην· ὅτι οὐδὲ δίκαιον οὐδὲ συμφέρον εἶναι νὰ ἐπεκτείνηται ἡ τῶν νομοθετικῶν ἀντικειμένων κατηγορία καὶ ἐπὶ τῶν ἁπλῶς διοικητικῶν, διότι ἄλλως θέλει γίνεσθαι οὐσιώδης παράβασις τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, καὶ διαταράττεσθαι ἡ ἁρμονία τῶν διαφόρων ἐξουσιῶν· καὶ τέλος ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὁ εἰς μόνας τὰς γνωμοδοτήσεις τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀρκεσθείς, ἐπὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὸ καθῆκον αὐτῷ.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι ἐκ τῶν πολλῶν λόγων δὲν ἐξάγεται πάντοτε ἀλανθάστως ἡ ἀλήθεια, ἄλλως τε ὑπόνοιαι γεννῶνται ὑπεκρυγῆς· ἐφ' ᾧ καὶ δι' ὀλίγων θέλει πραγματευθῇ περὶ τοῦ ζητήματος, ἐπὶ τῆς οὐσίας μόνης αὐτοῦ περιοριζόμενος· ἀλλὰ πρὸ τούτου ἀντικρούει ὡς ἐσφαλμένην κρίσιν τινὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν εἶναι ἁρμόδια ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀντικειμένων, διότι θεωρεῖ αὐτὴν ἀντικειμένην εἰς αὐτὴν τὴν συνταγματικὴν ὕπαρξιν. Ἐκτὸς τῶν νομοθετικῶν ἔργων, οὐσιώδες τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καθῆκον εἶναι καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ

ἡ πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν νόμων ἐξέλεγξις αὐτῆς· ἄλλως καὶ αὐτὰ τὰ μετικὰ ἀντικείμενα ἐπιρρέπην ἐπὶ τοῦ ὅλου ἔχουσι, καὶ οὐχὶ μόνον παρ' ἡμῖν, τῶν ὁποίων αἱ μερικαὶ αὗται κοινωνίαι διὰ στενῶν δεσμῶν μετ' ἀλλήλων συνδέονται, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ ἴσως τῇ Ἀμερικῇ, ἔνθα τὰ συμπολιτευόμενα κράτη ἔχουσι πλέον ἀνεξάρτητον τὴν ἑαυτῶν ὕπαρξιν. Ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ νομοθέτης τοῦ περὶ δήμων νόμου ἀπήτησεν ἐν ἀρ. 8 ἵνα ὁ μετασχηματισμὸς αὐτῶν διατάσσηται μετὰ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν τριῶν ἀναφερομένων συμβουλίων, θεωρήσας τὰ συμφέροντα αὐτῶν, ἂν οὐχὶ οὕτω σπουδαῖα ὡς τὰ γενικὰ τοῦ κράτους, λίαν ὅμως συναφῆ μετὰ τούτων· οὐχ ἧττον ὅμως καὶ αὐτός, διατελέσας ἄλλοτε ὑπουργός, καὶ πάντες οἱ ἄλλοι μέχρι τοῦδε ὑπουργοὶ ἐνήργησαν μετασχηματισμοὺς τοιούτους δήμων ἄνευ τῆς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδοτήσεως, οὐχὶ διότι δὲν ἐζήτησαν αὐτὰς ἐξ ὀλιγωρίας, ἀλλὰ διότι ταῦτα μὲν τὰ συμβούλια δὲν κατεστάθησαν ἔτι διὰ νόμου, περιστάσεις δὲ διάφοροι καὶ ἀνάγκαι ἐπέβαλον τὸν διαταχθέντα τότε μετασχηματισμόν, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω ἀναβολὴ ἐδύνατο οὐσιωδῶς νὰ παραβλάψῃ τότε τὰ συμφέροντα ἢ τῆς πολιτείας ὁλοκλήρου ἢ καὶ αὐτῶν τῶν μετασχηματισθέντων δήμων· ἄλλως ἡ ἐξουσία, ἐνισχυομένη καὶ ἐκ τοῦ ἐν τῷ περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ κράτους, νόμῳ γράμματος λέγοντος *ἐπαρχιακοῦ ἢ νομαρχιακοῦ*, τότε ἤθελε φανῇ ἀρνουμένη πραγματοποίητιν δικαιώματος ἐπιτρεπομένου ἀπὸ τοῦ νόμου, τὴν ἄρνησιν δὲ ταύτην ἔκρινεν ὡς μᾶλλον οὐσιώδη ἔλλειψιν. Ταύτην τὴν ἔλλειψιν αὐτὸς πρῶτος (ὁ ἀγορεύων) ὁμολογεῖ, διότι κρίνει ὅτι εἶναι μὲν ἐνδεχόμενον, διὰ τὸ ἀρτιπαγὲς τῶν πραγμάτων ἢ διὰ τας ἐπικειμένας ἀνάγκας καὶ περιστάσεις ἢ καὶ δι' ἄγνοιαν ἔτι, νὰ περιπίπτωσιν οἱ διευθύνοντες καὶ εἰς ἐλλείψεις, περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογήν, καὶ μάλιστα καθ' ἣν περίπτωσιν οὐδὲ παράπονον περὶ τῶν ἐλλείψεων τούτων γίνεται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· εἶναι δὲ ἀναγκαῖον, ὅταν ἡ τῶν ἐλλείψεων τούτων ὕπαρξις καταδείκνυται καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ἀνευρίσκηται ἡ ἀλήθεια, νὰ ὁμολογῶσιν αὐτὰς καὶ νὰ σπεύδωσι πρὸς διόρθωσιν, ἀποτιθέμενοι πᾶσαν φιλαυτίαν· ὁμοίως ὡς καὶ ἄλλοτε ἥ τε βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἔπραξαν, ὅτε, ἀμφισβητηθείσης τῆς νομιμότητος τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς πειθαρχικῶν ποινῶν, αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀνεγνώρισε τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἐπιβάλλοντος αὐτὰς νόμου καὶ τὴν πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος κενοῦ ἀνάγκην, πάντες δ' ἐπεδείχθησαν διατεθειμένοι πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ

μέλλον διόρθωσιν τῆς ἐλλείψεως. Ὅτι τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας δὲν κατήργησέ ποτε τὸ ἄρθρον 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου, ὡς ὁ ὑπουργὸς διεστάθη· ἀλλὰ, προκειμένης τότε τῆς γενικῆς τῶν δήμων συγχωνεύσεως, καὶ ἐλλειπόντων τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου ἀπαιτουμένων στοιχείων, διότι οὐδ' ἐπαρχιακὰ συμβούλια εἶχον ἔτι κατασταθῆ τότε, τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας μετὰ μακρὰν συζήτησιν παρέτεινεν ἐξ ἀνάγκης τὴν διάρκειαν τῶν δημάρχων, μ' ὅλον ὅτι τοῦτο εἰς μόνους τοὺς ἐκλογεῖς των ἀνῆκε, καὶ ἀπῄτησε τὴν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συγκάλεσιν, περὶ ὧν εἶχεν ἤδη καταρτισθῆ νόμος· ταῦτα δὲ φαίνονται ἐν αὐτῷ τῷ τότε ἐκδοθέντι νόμῳ, φέροντι χρονολογίαν τῆς 10 Μαρτίου 1840, καὶ μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκείνη, καίτοι μὴ συνταγματικὴ, ἐφ' ἱκανὸν τοὺς νόμους ἐσέβετο, καὶ δὲν ἐξελάμβανε τὰς γνωμοδοτήσεις ὡς πρὸς ἐκτέλεσιν ἁπλοῦ τύπου ἀπαιτουμένας, ἀλλ' ἐξετίμα ταύτας δεόντως, καθόσον οἱ λόγοι ἐφ' ὧν ἐστηρίζοντο ἔπειθον αὐτὴν περί τε τῆς ἀνάγκης, περὶ τῶν συμφερόντων καὶ λοιπῶν. Ἄλλως τὴν ὕπαρξιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων ἀνεγνώρισε καὶ αὐτὴ ἡ βουλὴ ἄλλοτε, ἐν τῷ ψηφισθέντι περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμῳ τῆς 8 Δεκεμβρ. 1845. Ὅτι, ἀφ' οὗ οὕτως ὑπεδείχθη ἡ θέλησις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ νομαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, ἡ Κυβέρνησις ἐπρότεινέ ποτε νόμον τοιοῦτον εἰς τὴν γερουσίαν, καθιστῶντα τὰ νομαρχιακὰ καὶ καταργοῦντα τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, καθ' οὗ ἀντέκειτο οὗτος, ἀλλ' ἡ γερουσία δὲν παρεδέχθη αὐτόν. Ὅτι ἡ Κυβέρνησις, μὴ δυνηθεῖσα ἐκ τῶν περιστάσεων ἴσως νὰ προτείνῃ μέχρι τοῦδε αὖθις τὸν περὶ τούτου νόμον, ὀφείλει ὧν, ὅτι ἡ ἀνάγκη ἐπισήμως καταδείκνυται εἰς αὐτὴν, νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ κενὸν, εἴτε τὴν κατάργησιν εἴτε τὴν σύστασιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων διὰ νόμου προτείνουσα. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ δὲ ἄλλοτε, καίτοι κριθέντων περιττῶν τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἀπεφήναντο ὅμως νὰ διατηρηθῶσι, θεωρήσαντες ὅτι καὶ ταῦτα θέλουσι συντελεῖ πρὸς φωτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως. Παρ' ἡμῖν δὲ μέχρι τοῦδε ἐφηρμόσθη μὲν τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου ἄνευ τῆς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδοτήσεως, εἴτε ἐκ τῆς ἀνάγκης εἴτε ἐκ διαφόρων ἄλλων περιστάσεων, εἴτε καὶ ἐξ ἀγνοίας· ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε, ὅτε ἐγένετο ἡ περὶ τούτου ἐξήγησις, καὶ κατεδείχθη μὲν ἀφ' ἑνὸς τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὑπάρχον κενὸν, ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ προβλέψῃ διὰ νόμου, εἴτε περὶ τῆς καταργήσεως εἴτε περὶ τῆς συστάσεως τῶν νομαρχιακῶν συμ-

βουλίων, εἴτε καὶ περὶ τῆς προσωρινῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπαιτουμένης γνωμοδοτήσεως αὐτῶν. Καὶ ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς καὶ ἐπ' ἄλλα τὸν λόγον ἐξέτεινε, τὰ ὁποῖα ἀπέχει νὰ εἴξῃ οὗτος, ἵνα μὴ ὑπολιφθῇ ὅτι ἐκ σκοποῦ τινος πρὸς τοῦτο ὁρμᾶται· ἐπαναλαμβάνεται δὲ μόνον, ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη οὐδὲ πρὸς κατάκρισιν οὐδὲ πρὸς κατηγορίαν τοῦ ὑπουργείου ἐγένετο, ἀλλὰ πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, τὴν ὁποίαν ἅμα καταδειχθεῖσαν ὀφείλουσι πάντες νὰ σεβασθῶσιν· οὐδὲ πρὸς σφετερισμὸν δικαιωμάτων, ὡς ἐξετέθη, ἡ συζήτησις ἐγένετο, ἀλλὰ πρὸς φωτισμὸν τῶν τε βουλῶν καὶ τοῦ ὑπουργείου.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι ἀληθῶς ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπικρατησάσης νομολογίας ἐξάγεται, ὅτι δὲν ὑπῆρξε σκοπός τις δόλιος ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου, διότι, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν γενομένην ὑπὸ τῶν προκατόχων ὑπουργείων ἐφαρμογὴν τοῦ δημοτ. νόμου καὶ τὸν κατὰ τὸ **1840** ἐκδοθέντα νόμον, μηδεμίαν ποιοῦντα μνείαν περὶ γνωμοδοτήσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἐθεώρησεν ὅτι σιωπηλῶς καταργοῦνται ταῦτα· παρατηρεῖ ὅμως ὅτι κακῶς διημφισβητήθη τὸ δικαίωμα τῆς βουλῆς τοῦ ἐπαγρυπνεῖν ἐπὶ τῆς καλῆς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς, ἐπειδὴ, ἂν καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλας σχέσεις τῆς τριπλῆς ἐξουσίας καὶ τὰ καθήκοντα ἑκάστης εἰσὶν ὡρισμένα, ὁσάκις ὅμως παρατηρηθῇ ὅτι ἀτόπως ἐνεργεῖται τι παρὰ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, εἶναι τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων τοῦ σώματος τὸ νὰ ζητῇ λόγον. Καὶ ὑπέλαβε μὲν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ἐν τῷ **8** ἄρθρῳ τοῦ δημοτ. νόμου τεθειμένοι ὅροι εἶναι ἐπουσιώδεις καὶ ἡ Κυβέρνησις τὴν αὐτὴν δύναται νὰ βαίνῃ ὁδόν· ἀλλ' ἐὰν ἐκ τῆς συζητήσεως ἀποδειχθῇ, ὅτι οἱ ὅροι οὗτοι εἶναι οὐσιωδέστατοι, ἔπεται ὅτι αἱ σκέψεις τοῦ ὑπουργοῦ ἀποβαίνουσιν ἐσφαλμέναι. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου λοιπὸν τούτου λέγει ὅτι, ἐπειδὴ διὰ νεωτέρου νόμου καθιεροῦται πάλιν ἡ ὕπαρξις τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, σημαίνει ὅτι ταῦτα εἰσὶν ἀναγνωρισμένα, καὶ ἑπομένως εἰς πλήρη ἰσχὺν τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντά των· ἀφ' οὗ δὲ διὰ τοῦ **8** ἄρθρου τιθεῖσα φραγμὸν εἰς ἑαυτὴν ἡ ἐξουσία ὥρισεν, ὅτι ἀπαιτεῖται εἰς μετασχηματισμὸν δήμων ἡ ἀπόφανσις καὶ τῶν τριῶν συμβουλίων, ἂν ἄνευ ταύτης θεωρηθῇ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἐξουσία, ἑπόμενον εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνηται τοῦτο εἰς τὸ μέλλον. Ἐξετάζων λοιπὸν τὸ πνεῦμα καὶ αὐτὸς τοῦ νόμου, οὐδὲν ἄλλο ἐξάγει ἢ ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόφανσις καὶ τῶν τριῶν συμβουλίων, ἐπειδὴ ἡ μὲν δημοτικὴ κοινωνία, ἐλάσσων οὖσα,

ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν, αὕτη δὲ πάλιν εἰς τὴν ἀνωτάτην, τὴν νομαρχιακὴν, καὶ ἐπειδὴ καὶ τῶν τριῶν κοινωνιῶν τὰ συμφέροντα συνταυτίζονται, ὁ νόμος καθιεροῖ τὴν τριπλῆν ψῆφον αὐτῶν, ὡς ἀληθῶς ἀπαραίτητον. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἐπουσιώδεις οἱ ὅροι τοῦ **8** ἄρθρου τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπολύτως ἀναγκαῖοι, ἐφ' ᾧ ἡ βουλὴ εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου ἔχῃ καλῶς. Οὕτως ἄρα ἤθελε συμφωνήσει καὶ οὗτος μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ, εἰπόντος ὅτι ἡ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων ἔλλειψις ἀναπληροῦται διά τε τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων, ἂν δὲν ὑπῆρχεν οὐ μόνον τὸ μνησθὲν **8** ἄρθρον, ἀλλὰ καὶ ὁ μετὰ ταῦτα καθιερῶν τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια νόμος, ἐφ' ᾧ δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ καὶ ἡ ἀπόφανσις τούτων· ἀλλ' ἐὰν, μὴ ὑπαρχόντων νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἄπορον ἦναι πῶς νὰ ἀναπληρωθῇ τὸ κενὸν, λέγει ὅτι ἢ πρέπει νὰ ὁρισθῇ τοῦτο διὰ γενικοῦ νόμου, ἢ εἰς ἑκάστην εἰδικὴν τροποποίησιν νὰ ἀποτείνηται ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὸ σῶμα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπρέσβευσε πάντοτε, ὅτι διὰ μόνης τῆς καλῆς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς εὐημεροῦσιν αἱ κοινωνίαι. Καὶ διάφοροι μὲν ὑπεστήριξαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ἡ παράλειψις τῆς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνώμης εἶναι παράβασις τοῦ **8** ἄρθρου τοῦ νόμου· εἰς δέ τις ὡμολόγησε μάλιστα, ὅτι καὶ αὐτὸς ὑπουργὸς ὤν, τὴν αὐτὴν βαίνων ἐσφαλμένην πορείαν, ἐφήρμοσε τὸν νόμον ὡς καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ. Ἀλλὰ μὴ ἐξετάζων, ἂν ἔκφρασις τοιαύτη ἁρμόζῃ εἰς ὑπουργοῦ γλῶσσαν, ἀξιοῦντος νὰ περιέλθῃ καὶ αὖθις εἰς τὴν ἀρχὴν, φρονεῖ ὅτι δὲν ἐφηρμόσθη κακῶς τότε ὁ νόμος ἐν ἀγνοίᾳ ἐκείνου τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' ὑπάρχουσί τινες παρ' ἡμῖν, οἵπερ ἐν μὲν τῇ ἐξουσίᾳ ἀρέσκονται νὰ ὑπνώττῃ ὁ νόμος, ἐκτὸς δὲ ταύτης καταβοῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἄλλως ὅμως, μὴ ὑπαρχόντων νομαρχιακῶν συμβουλίων, δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα παράβασις νόμου· διότι ὁ μὲν περὶ δήμων νόμος ἐξεδόθη τὸ **1833**, ἔκτοτε δὲ διάφοροι μετασχηματισμοὶ δήμων ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ἐνηργήθησαν, οὐδὲ παρανομία δύναται νὰ λογισθῇ τοῦτο. Ἐπειδὴ, νομίζων ὁ νομοθέτης ὅτι ἤθελον κατασταθῇ νομαρχιακὰ συμβούλια, ἔθηκε καὶ τὴν ἐκ μέρους αὐτῶν γνωμοδότησιν· ἀλλὰ, μὴ συσταθέντων τούτων, δὲν πρέπει νὰ ἐμποδισθῇ ἡ τοῦ νόμου ἐνέργεια, καθ' ὅσον ἀναπληροῦσι τὴν ἔλλειψιν τά τε ἐπαρχιακὰ καὶ δημοτικὰ συμβούλια. Ἀλλὰ καὶ οὕτως, ἤθελε συμφωνήσει ὑπὲρ τῆς συμπληρώσεως τοῦ κενοῦ, ἂν διὰ τῆς ψήφου καὶ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων ἔβλεπεν

ὅτι θὰ ἐτίθετο ὅριόν τι εἰς τὴν περὶ τὰς τροποποιήσεις τῶν δήμων ἐνέργειαν τῆς ἐξουσίας· τούτου ὅμως μὴ προσδοκωμένου, λέγει ὅτι ἡ ἄνευ ἀποφάνσεως καὶ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων μετασχηματίσις δήμων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουσι ταῦτα, δὲν παραβιάζει τὸν νόμον, καὶ ἡ Κυβέρνησις δύναται τὴν αὐτὴν νὰ ἐκδίζῃ ὁδὸν, ἐξασκοῦσα δικαίωμα εἰς μόνην τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀνῆκον.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ λάβῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸν λόγον, ὡς μὴ μελετήσας τὸ ζήτημα, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ δείξῃ ὅτι οὐδ' ὁ Βουλευτὴς Μαντινείας ὑπουργὸς ὢν, οὐδ' οἱ μετ' αὐτὸν ἐπελθόντες ἔσφαλον περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, διάζει αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸν λόγον. Ἐκ προοιμίων δὲ λέγει ὅτι τρία τινα εἶναι τὰ ἔργα τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος, τὸ νὰ ψηφίζῃ τοὺς ὑποβαλλομένους εἰς αὐτὸ νόμους, νὰ συμπληρόνῃ τοὺς ἀτελεῖς καὶ νὰ ἑρμηνεύῃ τοὺς ἔχοντας ἀσαφείας· ἐνταῦθα δὲ εἰς οὐδεμίαν τῶν κατηγοριῶν τούτων ὑπάγεται τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ αὐτοῦ ἡ βουλή. Ἀλλὰ καὶ οὕτω παρατηρεῖ ὅτι, ἀφ' οὗ εἰς τῶν ὅρων τοῦ **8** ἄρθρου δὲν ὑρίσταται, ἤτοι, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχουσι νομαρχιακὰ συμβούλια, ἀναπληροῦται δὲ τὸ κενὸν διὰ τῆς ἀποφάνσεως ἀμροτέρων τῶν ἄλλων συμβουλίων, καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὑπουργείου ἀδύνατος ἀποβαίνει ὁ τρίτος ὅρος, ἡ ἐνέργεια τῆς Κυβερνήσεως ἔχει καλῶς, καθ' ὅσον αὐτὸ μάλιστα τὸ ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου δὲν ἔχει διάταξίν τινα ἀπειλητικὴν, ἀπαγορεύουσαν τοῦτο, Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, καὶ αὐτὸ τὸ νομοθετικὸν σῶμα, ψηφίσαν τὸν περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμον τοῦ **1845**, ὅστις ἔχει μάλιστα πλατυτέραν τοῦ περὶ δήμων νόμου ἔκτασιν, ὥρισε διὰ τοῦ **17** ἄρθρου αὐτοῦ τί πρέπει νὰ ἐνεργῇ εἰς περιστάσεις τοιαύτας ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία, ἵνα μὴ προσκόπτῃ εἰς τὴν πορείαν αὐτῆς· τῷ ὄντι δὲ διὰ τοῦ νόμου τούτου, προβλέπων ὁ νομοθέτης πᾶσαν δυσκολίαν, εἶπεν ὅτι ἑκάστη τροποποίησις ἐπαρχίας πρέπει νὰ γίνηται διὰ νόμου, γνωμοδοτήσει τοῦ νομαρχιακοῦ ἢ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ τούτου ἡ ἠθέλησε νὰ λύσῃ τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως γνωμοδοτήσει αὐτοῦ ἢ ἐκείνου τῶν συμβουλίων σώζῃ ἐν ὥρᾳ κινδύνου τὰ καθεστῶτα. Τὸ μόριον λοιπὸν τοῦτο δὲν ἐρρίφθη ἀσκόπως, ἀλλ' ἐκ προνοίας τοῦ νομοθέτου, ἵνα δι' αὐτοῦ διορθώσῃ τὸ **8** ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἔνθα ἀντὶ τοῦ ἢ ὑπάρχει ὁ καὶ, ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ ὁ νομοθέτης, ὅστις, ὡς γνωστὸν, καὶ τὴν

ἐλαχίστην περίστασιν ἐξαιρίβοι καὶ προβλέπει. Ἐνταῦθα δὲ παραδειγματισθεὶς εἰς ἀπόδειξιν καὶ δίκην τινὰ, καθ' ἣν ἐπί τινι ἐνστάσει αὐτοῦ τὸ δικαστήριον ἀνικατέστησεν ἐπίσης τὸν καὶ διὰ τοῦ ἢ, προσέθηκεν ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ἐπιτρέπων νόμος ὑπάρχει, εἶναι δὲ οὗτος πλήρης τε καὶ σαφὴς, δὲν ἐννοεῖ ἐν τί τὸ δικαιώματι θέλει ἡ βουλὴ νὰ νομοθετήσῃ, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ ὑπάρχων νόμος τὸ ἀπαγορεύει. Ἐφ' ᾧ συμπεραίνει ὅτι καλῶς ἐνήργησεν ἄλλοτε ὁ βουλευτὴς Μαντινείας τὸν νόμον, ἐπειδὴ οὔτε παράβασιν νόμου δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ, οὐδὲ θεωρεῖ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν βουλὴν νὰ ἐπιληρθῇ ζητήματος, ἐφ' οὗ δὲν ἔχει, ὡς εἶπε, δικαίωμα.

Ἀντέκρουσεν ἄλλος ὅτι ἀνέλαβεν ὁ προαγορεύσας νὰ ὑπερασπίσῃ δωρεὰν τὴν Κυβέρνησιν, ἐν ᾧ οὐδεὶς προσέβαλε ταύτην, καὶ ἐρρέθη μόνον ὅτι ὑπάρχει ἀσάφεια εἰς τὸν νόμον, ἤτις πρέπει νὰ διευκρινισθῇ· ἀλλ' ὁ νέος βουλευτὴς οὗτος, ὁρίζων τὰ δικαιώματα τῆς βουλῆς, ἀρκεῖται περιστέλλων αὐτὰ εἰς δύω, ἤτοι, τὴν κατάρτισιν καὶ τροποποίησιν νόμων, ἐν ᾧ κατ' οὐδὲν ὠφελοῦσι ταῦτα, ὅταν λείπῃ ἡ ἀπὸ μέρους τῆς ἐξουσίας ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ αὐτῶν. Ἀτόπως λοιπὸν ἐσυμπέρανεν ὅτι δὲν ἔχει ἡ βουλὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐπιβλέπειν, καθ' ὅσον ἓν τῶν οὐσιωδεστάτων καθηκόντων αὐτῆς εἶναι νὰ ἐπαγρυπνῇ περὶ τὴν τῶν νόμων ἐφαρμογήν· ἐπίσης δὲ κακῶς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἔλλειψις νομαρχιακῶν συμβουλίων ἐλευθέραν καθίστησι τὴν Κυβέρνησιν νὰ τροποποιῇ ὡς θέλει τοὺς δήμους, ἐπειδὴ οὕτως ἀρκεῖ νὰ μὴν ὑπάρχῃ κατὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ συμβούλιον ἐπαρχιακὸν, διὰ νὰ προβῇ περαιτέρω, καὶ ὀλίγον ἔπειτα νὰ συμβῇ ἄλλο, ὅπερ οὐδὲ νὰ ἐξηγήσῃ τολμᾷ. Ἡ ἔλλειψις λοιπὸν νομαρχιακῶν συμβουλίων δὲν παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὴν ἐξουσίαν, καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ μόνον ὅτι ἡ θέσις αὐτῆς εἶναι δυσχερὴς, ὡς ἀγνοούσης τί πρέπει νὰ πράξῃ, ἂν καὶ δύναται ἄλλως νὰ ἀναπληρωθῇ τὸ κενὸν διὰ νόμου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ τῶν τριῶν συμβουλίων γνωμοδότησις δὲν ὁρίζεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀλλ' ἐὰν τοιαῦται ποιναὶ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ παρ' ἡμῖν δικονομίᾳ, ἐν γένει ὅμως εἰς διατάξεις οὐσιώδεις τοιοῦτοι ὅροι ὡς ἐννοούμενοι εἶναι περιττοί. Τελευταῖον δὲ, ἂν ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου τοῦ **1845** ἐζήτησε τὴν γνωμοδότησιν τοῦ νομαρχιακοῦ ἢ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, εὐλόγως ὥρισε τοῦτο, ἐπειδὴ εἶχε πλήρη τὴν πεποίθησιν εἰς τὸν νόμον τοῦτον, καὶ τὸ ἔθνος αὐτὸ ἦν τὸ προσδιορίζον τὴν τοῦ Κράτους διαίρεσιν.

Ἐπαναλαβὼν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας εἶπεν ὅτι ἀπὸ τῆς συνεδριάσεως, καθ' ἣν στιγμὴν, ἀγορεύων ὁ βουλευτὴς Καρυστίας, ἐπεβάρυνεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ προλαβούσῃ ἀγορεύσεώς του, παρεξηγῶν, φαίνεται, τοὺς λόγους αὐτοῦ, ὡς μὴ ἐφαρμόσαντος δῆθεν τὸν νόμον καλῇ τῇ πίστει, ἀποκρούει τὴν παρεξήγησιν ταύτην, λέγων ὅτι, ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ καὶ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἐρρέθη ἤδη, ἐπίσης δ' ἐρρέθη ὅτι τὸ ὑπουργεῖον Κωλέττου εἶθεώρει ὅτι δύναται νὰ ἐκλείψῃ ὁ ὅρος οὗτος· διὸ, συζητουμένου ἔπειτα τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους νόμου τοῦ **1845**, διημφισβητήθη οὐσιωδῶς ἡ ἰδέα αὕτη, ἐφ' ᾧ καὶ ὡρίσθη νὰ γίνωνται αἱ τῶν ἐπαρχιῶν τροποποιήσεις « τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ νομαρχιακοῦ ἢ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, » καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ προδικάσῃ τὸ σῶμα ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ὑπάρχοντος τότε ἐκκρεμοῦς νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ βουλὴ ἐζήτησε μετὰ ταῦτα τὴν ὕπαρξιν νομαρχιακῶν συμβουλίων, δὲν ἐπραγματοποιήθησαν ὅμως ταῦτα. Ἐπειδὴ ὅμως βραδύτερον ἡμᾶς χωρίων κατὰ τὴν Καρυστίαν, σπαραττομένων ὑπὸ ἀναρτικῶν καὶ λῃστρικῶν κινημάτων, ἠθέλησαν νὰ συνενωθῶσι πρὸς ἀποφυγὴν τούτων καὶ πρὸς σκοπὸν κοινωνικῶν ἄλλων ὠφελειῶν, τὸ ὑπουργεῖον ἀναγκαίως κατέφυγεν εἰς τὴν ἐλαστικότητα ταύτην τοῦ ἤ, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἐκ τῶν ἀνωτέρω κακῶν πληγὰς τῶν κατοίκων, καὶ αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἐπὶ τῆς ὑπουργείας του πρᾶξις περὶ μετασχηματισμοῦ δήμων. Ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐθεωρήθη καὶ θεωρεῖται κενὸν τὸ μέρος τοῦτο τοῦ νόμου, καὶ ἀπαραίτητον εἶναι ἢ νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ἢ νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν ὕπαρξιν, ἂν καὶ δὲν ἐθεωρήθη πάλιν ὅλως παράνομος ἡ τότε ἐφαρμογὴ, καθ' ὅσον ἥ τε ἔλλειψις τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἡ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παραδεδεγμένη ἀρχὴ καὶ ἡ ἐλαστικότης τοῦ ἤ ἐδικαίουν τὸ ὑπουργεῖον· ταῦτα δὲ μόνα θεωρεῖ ἀρκετὰ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν κατ' αὐτοῦ ἐκτεθέντων, καθ' ὅσον ἡ προλαβοῦσα ἀνάπτυξίς του εἶναι καὶ σαφὴς καὶ εὐρεῖα.

Μετά τινα ἄλλον ἀπαντήσαντα ὅτι, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἀγνώστου οὔσης τῆς λῃστείας, ἀποκρούει ὅλαις δυνάμεσι τὴν τοιαύτην ἰδέαν, καὶ δύναται ὁ βουλόμενος νὰ ἐξετάσῃ τὰ τε πρακτικὰ ὅλα καὶ τὰς κατὰ καιροὺς ἐφημερίδας, ἵνα ἴδῃ ὅτι λῃστεία δὲν ἀπεδόθη ποτὲ εἰς τὴν ἐπαρχίαν των· ὅτι, καὶ ἂν παραδεχθῇ ὅτι ὑπῆρξεν, ὁμολογεῖ οὕτως ὁ προαγορεύσας ὅτι ἐν γνώσει καὶ οὐχὶ ὡς πρότερον εἶπε καλῇ τῇ πίστει ἐφήρμοσε κα-

κῶς τὸ 8 ἄρθρον τοῦ νόμου· καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ ὁριζομένη τῶν συμβουλίων γνωμοδότησις προτίθεται μὲν νὰ φωτίζῃ τὴν κεντρικὴν ἐξουσίαν, τοῦτο δὲ ἀναπληροῦται καὶ ἀλλαχόθεν, περιττὴν νομίζει τὴν ἀπόφανσιν καὶ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων. Ἀνέπτυξεν ἄλλος, ὅτι ἥ τε εἰσαγωγὴ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ζητήματος καὶ ἡ ὑπό τινων γενομένη διεξαγωγὴ, φανεῖ ὅτι δὲν περιωρίσθησαν εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν· ἐπειδὴ, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν, προσεκλήθη ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἵνα δώσῃ λόγον ὡς παραβιάσας τὸν νόμον· ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν δὲ διϊσχυρίσθησάν τινες, ὅτι παράβασις νόμου δὲν ὑπῆρξε, καὶ οἱ τῶν δήμων μετασχηματισμοὶ δύνανται νὰ λαμβάνωσι χώραν ὡς μέχρι τοῦδε. Ἀλλὰ νομίζει ὅτι καὶ οἱ πρῶτοι τούτων δὲν ἔχουσι δίκαιον, καὶ οἱ δεύτεροι ἐκφεύγουσι τὸ γράμμα τοῦ νόμου· τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ αἱ τροποποίησεις τῶν δήμων, γινόμεναι ἀπὸ τοῦ **1835** ἐπὶ τῇ ἀποφάνσει τῶν λοιπῶν δύω συμβουλίων, ἔλαβον τυπικόν τινα χαρακτῆρα, καὶ κατέστη τοῦτο νομολογία πάντων τῶν ὑπουργῶν, ὥστε δὲν ὑπογρεοῦται καὶ ὁ ὑφιστάμενος ὑπουργὸς νὰ δώσῃ λόγον, ὡς τὴν αὐτὴν γραμμὴν τῶν προκατόχων του ἀκολουθήσας, ἢ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ πρέπει νὰ προσκληθῶσι καὶ πάντες οἱ πρὸ αὐτοῦ, ὅπως τὸν αὐτὸν δώσωσι λόγον. Ἀλλ' ἂν τὸ 8 ἄρθρον τοῦ δημοτ. νόμου ἀπαιτῇ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀπόφανσιν καὶ τῶν τριῶν συμβουλίων, ἄτοπον νομίζει τὸ νὰ λέγωσί τινες ὅτι πρόκειται περὶ εἰδικῆς περιτάσεως, ἐπειδὴ σκοπὸς δὲν εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν οὐσίαν τῆς νῦν ὑποθέσεως, ἀλλὰ τὸ νομικὸν αὐτῆς μέρος, καὶ ἂν μεγάλα ἢ μικρὰ ἀντικείμενα ἀφορᾷ, οὐχ ἧττον εἶναι διάταξις ἐκτελεστέα, καὶ ὀφείλομεν πάντες ἥ τε κυβέρνησις καὶ τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ σεβασθῶμεν αὐτὴν, διότι σεβόμεθα οὕτω τὸν νόμον. Κακῶς δὲ διϊσχυρίσθησάν τινες ὅτι τὸ 8 ἄρθρον τοῦτο δὲν ὑφίσταται, ἰδίως δὲ ὁ ἐκ Ναυπλίας προτεθεὶς βουλευτὴς, εἰπὼν ὅτι ἀπειλητικὴ διάταξις δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον· ὁμολογεῖ δὲ ὅτι, ἂν καὶ πολλὴν ἐπέστησε προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους ἀνδρὸς νομικοῦ, δὲν ἐπείσθη ἐκ τῶν παρατηρήσεών του, καὶ ἀναπαύεται αὐτάς, μόνον ἵνα καὶ αὐτὸς καὶ πᾶς ἄλλος πεισθῇ, ὅτι δὲν δύνανται νὰ πρεσβεύωνται τοιαῦται ἀρχαί, χωρὶς νὰ φέρωσιν ἐπιβλαβεῖς συνεπείας· διότι τοσοῦτον ἐπικίνδυνος εἶναι ἡ ἀρχὴ, ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης ἀπειλητικῆς διατάξεως, οἱ νόμοι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικοὶ, ὥστε οὐ μόνον αἱ διοικητικαὶ διατάξεις, ἀλλὰ καὶ τὸ σύνταγμα τρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον· ἐπειδὴ ὁρίζεται μὲν ὑπὸ τοῦ συντάγματος ὅτι διὰ τὰ κοινὰ ἔργα ἀπαιτεῖ-

ται ἡ συνδρομὴ τῶν τε νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀλλ' οὐδεμία ὑπάρχει διάταξις ἀπειλητική, καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἰδέαν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι περιττὴ εἶναι ἡ ψῆφος τῆς μιᾶς τῶν δυνάμεων τούτων. Ἄλλως τε, θέλει δοθῆ καὶ ἀπόλυτος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἐλευθερία νὰ παραβαίνωσι κατ' ἀρέσκειαν πάντα νόμον, μὴ περιβεβλημένον δι' ἀπειλητικῆς διατάξεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ αὐτὸς βουλευτὴς καὶ τὸν περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους νόμον τοῦ 1845 μαρτυρηθείς, εἶπε μὲν ὅτι διὰ νὰ τροποποιηθῆ ἐπαρχία ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἢ νομαρχιακοῦ συμβουλίου, ἀλλὰ τὸ ἢ τοῦτο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ὁ ἀγορεύσας, ἐτέθη ἐπειδὴ τὸ μὲν ὑπουργεῖον δὲν ἤθελε τότε συμβούλια ἐπαρχιακά, ἄλλοι δὲ διετείνοντο τοὐναντίον, καὶ ἐκ τούτου ἀπερασίσθη νὰ μὴ λυθῆ τότε τὸ ζήτημα, ἕως ἂν *ἐπελθὼν νόμος κανονίσῃ* τοῦτο, ὥστε καὶ ἡ μαρτυρία αὕτη στρέφεται κατὰ τοῦ ἐναντίου. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ μνησθέντος νόμου, ὑπάρχει καὶ ὁ τοῦ 1840, ὁ διατάξας τότε τὴν τῶν δημαιρεσιῶν παράτασιν, ἐκ τούτου δὲ δύναται νὰ δοθῆ τις ἰδέα ὅτι ὁ νομοθέτης ἠνέχθη τὴν ἀπόφανσιν μόνον τῶν ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ ὁ πρεσβεύσας ταύτην δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς προσβεύων ἰδέαν ἀνυπόστατον ὅλως· ἐπειδή, προτιθέμενος νὰ τροποποιήσῃ ὁ νόμος οὗτος διατάξεις τινὰς τοῦ περὶ δήμων νόμου, παραλείπει μὲν τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια, ἐξ οὗ δύναται νὰ ὑποτεθῆ ὅτι δὲν ἤθελε ταῦτα, ἀλλ' οὐδόλως ἐγγίζει πάλιν τὸ 8 ἄρθρον, ὅπερ μάλιστα ὁρίζει τὴν ἀπόφανσιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι, χωρὶς ἡ ἐλαχίστη ν' ἀποδοθῆ μομφὴ πρὸς τοὺς ὑπουργούς, πρέπει νὰ ἐγκύ!ῃ ἡ βουλὴ εἰς τὸ ζήτημα α ἂν ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις τοῦ 8 ἄρθρου δύναται νὰ θεωρηθῆ κατά τινας μὴ ἰσχύουσα ὁ· καὶ ἂν μὲν ἐξηχθῆ ὅτι ἐτροπολογήθη ἢ κατηργήθη αὕτη νομικῶς, ἕπεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ μὴ παρεκκλίνῃ τῆς χαραχθείσης ὁδοῦ· ἂν δὲ τοὐναντίον, οὐδεὶς βεβαίως θέλει ἐπιμείνει ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθῆ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἡ τοῦ νόμου παράβασις, ὑπάρχουσι δὲ οὐκ ὀλίγα μέσα, δι' ὧν ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ καλύπτεται ἡ ἔλλειψις τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων.

Ἐπὶ τούτοις, προκειμένου νὰ τεθῆ τὸ ἐπὶ τοῦ ζητήματος θέμα, ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπρότεινε τὴν ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ὡς πρατιθεμένων τῶν ὑπουργῶν νὰ λάβωσιν αὖθις τὸν λόγον.

Οὕτω δ' ἀναβαλὼν ὁ πρόεδρος ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥρ. 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

Πρωτόκολλον ὁρκομωσίας.

Σήμερον τὴν 4 Ἀπριλίου τοῦ 1850 ἔτους, προσελθὼν ὁ ἀρτίως ἀναγνωρισθεὶς Β'. βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ 57 ἄρθρου τοῦ συντάγματος ὁριζόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. »

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Λ. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

Ὁ ὁρκισθεὶς
Κ. Ἀξελὸς

ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'.

Τῆς 5 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη πρῶτον ὅτι ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Θήρας Π. Α. Ζάνου τροπολογία ἐπί τινων ἄρθρων τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ὅπως ἀποφασθῶσι τὰ τμήματα ἐπ' αὐτῆς.

Ἀκολούθως παρετήρησέ τις ὅτι πολὺς μὲν γίνεται λόγος ἐκάστοτε περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, καὶ ἀποδίδονται ἔτι πολλαὶ φιλοφρονήσεις πρός τε τοὺς βουλευτὰς καὶ γερουσιαστάς, ὅτι προστατεύουσι δῆθεν τοὺς καθυστεροῦντας· ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ ἐξουσία καταδιώκει ἀδίκως τοὺς ὀφειλέτας, ὑπερασπίζουσα ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους ἐκείνους, οἵτινες σφετερίζονται τὰ δημόσια. Οὕτω, γενομένης τὸ 1848 τῆς εἰς εἴδη ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων Καρυστίας, καθ' ἣν οἱ ἐπιστάται πρέπει νὰ πληρόνωνται ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ οὗτοι ἐπλήρωσαν πρὸς τοὺς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους τὰ χρήματα, οὗτοι δὲ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐχορήγησαν

αὐτὰ πρὸς τοὺς ἐπιστάτας, καὶ ὅμως τὸ Δημόσιον, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν λόγον, καταναγκάζει τοὺς ἐνοικιαστὰς νὰ πληρώσωσιν αὐθις. Ἐπειδὴ δὲ τοιαῦτα ἀδικήματα ἐνδέχεται νὰ συμβαίνωσι καὶ ἀλλαχοῦ, ἀνάγκη νὰ λάβωσι πρόνοιαν ἥτε βουλὴ καὶ τὸ ὑπουργεῖον· διὸ προτείνει νὰ ὑποβληθῇ ὁ ἀφορῶν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην φάκελλος, ὅπως ἐξετασθῇ ἐν λεπτομερείᾳ.

Προσθέντος δ' ἄλλου ὅτι πρέπει νὰ συνυποβληθῇ καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάγεται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔγγραφον· παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ βουλευτὴς Καρυστίας ἀνέφερεν ἤδη τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ, ἂν ἐξακολουθῇ ἴσως ἡ καταδίωξις, γίνεται τοῦτο διότι ἔχει ὁ ταμίας ἐπίσημα ἔγγραφα· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον θέλει διατάξει πᾶσαν ἀναστολήν, καὶ πρέπει νὰ ὑπομείνῃ ἐπ' ὀλίγον ὁ μνησθεὶς βουλευτής.

Ἀνηγγέλθη ἔπειτα ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἡ ἐξακολούθησις τοῦ περὶ μετασχηματισμοῦ τῶν δήμων ζητήματος, ἐφ' οὗ παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, κατηγορηθὲν ὅτι παρανόμως μετεσχημάτισε χωρία τινα, προσεκλήθη αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου βουλευτοῦ νὰ δώσῃ λόγον τῆς πράξεως ταύτης, τὸ δὲ ὑπουργεῖον δὲν ἠρνήθη αὐτήν· τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι, ἂν τὸ ὑπουργεῖον παρενόμησε διὰ τῆς ῥηθείσης πράξεως, καὶ ἐπομένως οὐδεμία ἀπαιτεῖται συζήτησις, ἐπειδὴ πᾶς, ὁ φρονῶν ὅτι παρενόμησε τὸ ὑπουργεῖον, δύναται νὰ ἐκδώσῃ κατηγορητήριον ἔγγραφον, ὅπως παραπεμφθῇ εἰς δίκην ἐνώπιον τοῦ ἑτέρου σώματος.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι παράδοξος φαίνεται ἡ πρόκλησις αὕτη τοῦ ὑπουργείου, ἐπειδὴ οὐδεμία ὑπῆρξε περὶ δίκης ἰδέα, οὐδὲ σήμερον πρῶτον προσεκλήθησαν νὰ δώσωσι πληροφορίας οἱ ὑπουργοί· ἂν δὲ περὶ δίκης ἦτον ὁ λόγος, ἡ βουλὴ ἤθελε σχηματίσει ἐπιπροπὴν, ἐκδώσει κατηγορητήριον ἔγγραφον καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο· δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ τοιαύτης κατηγορίας, ἀλλὰ περὶ μετασχηματισμοῦ δήμων, καὶ ἐρρέθη ὅτι οὐδεμία ἀποδίδεται δολιότης εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνωνται τοιαῦται τοῦ λοιποῦ πράξεις.

Ἀνέπτυξεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ὑπουργὸς ἔθηκε τὸ ζήτημα εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ θέσιν, ἐπειδὴ προσεκλήθη ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅπως δώσῃ λόγον διὰ πρᾶξιν, ἥτις εἶναι πρᾶξις ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου· καὶ οὐδέποτε μὲν διϊσχυρίσθη τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῇ παρ' αὐτοῦ πληροφορίας, ἀλλ' ἐν ταυτῷ συναισθάνεται ὅτι πρέπει καὶ νὰ διατηρῶνται ἀνέπαφα

τὰ δικαιώματα μιᾶς ἑκάστης τῆς συνταγματικῆς ἐξουσίας. Τρία τινὰ εἰσὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ παρ' ἡμῖν πολιτεύματος· ἡ δύναμις ἡ Βασιλικὴ, διὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξασκουμένη, καὶ ἡ δύναμις τῆς διπλῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν ὑπουργοὶ διὰ τοῦ μετασχηματισμοῦ δήμων ἐνόμισαν, ὅτι ἐκτελοῦσι νόμον, πρὸ δεκαετίας, ὡς ὡμολόγησαν πάντες, εὑρισκόμενον εἰς ἐνέργειαν, ἡ δὲ βουλὴ ἐζήτησε περὶ τούτου λόγον· ἢ λοιπὸν πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὸ σῶμα ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρενόμησε, καὶ τότε πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν γερουσίαν, ἢ θέλει ζητήσει τὴν τοῦ νόμου ἀναστολήν, ὅπερ οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον παραδέχεται, οὐδ' ἡ βουλὴ, νομίζει, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ· ἂν δὲ ὑπάρχῃ κενὸν εἰς τὸν νόμον, ἂν δὲν ὑφίστανται συμβούλια νομαρχιακὰ, μὴ δὲν ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἡ βουλὴ νὰ εἰσαγάγῃ ἀφ' ἑαυτῆς νομοσχέδιον; Ἀλλὰ τὸ νὰ ζητῇ ἤδη ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐλλείψεως ἢ ἀσαφείας νὰ ἀναβάλῃ τὴν τοῦ νόμου ἐνέργειαν, καὶ νὰ δέσῃ τὰς χεῖρας ἡ ἐξουσία, τοῦτο δὲν θέλει δεχθῇ ποτὲ ἡ Κυβέρνησις, ἐπειδὴ γνωρίζει μὲν τὰς εὐθύνας της, ἀλλ' ἐκτιμᾷ καὶ τὰ ἴδια ἔργα. Ἄτοπον δὲ εἶναι καὶ τὸ νὰ ζητήσῃ τὸ σῶμα νὰ ὑποβάλῃ αὐτὴ τὸν νόμον, ἐπειδὴ καὶ εὐθύνη ἐπίκειται κατ' αὐτῆς, καθ' ὅσον ἄλλη ἡ τοῦ βουλευτοῦ καὶ ἄλλη ἡ τοῦ ὑπουργοῦ θέσις, καὶ ἀντίκειται ἔτι πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ ἰδέας της.

Μετὰ τοῦτο ἐπαναλαβόντος τοῦ ὑπουργοῦ τὸ συμπέρασμα, ὅπερ ἐκ προοιμίων ἐξέθηκε, παρετήρησεν ἄλλος ὅτι δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς, ἀφ' οὗ τὸ ὑπουργεῖον ἀνέλαβεν ἐπάγγελμα ἄλλο, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διδάσκειν τὸ σῶμα, καὶ ἕκαστος αὐτῶν ἔρχεται νὰ ὑποδεικνύῃ ποῖα τὰ καθήκοντα τῆς βουλῆς· ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ ἢ ἀγνοοῦσιν αὐτοὶ τὰ καθήκοντά των ἢ ὑποκρίνονται ἄγνοιαν καὶ ζητοῦσι νὰ συμπαρασύρωσι καὶ τὸ σῶμα. Διὸ ἄλλη ἦτον ἡ φύσις τῆς συζητήσεως καὶ ἄλλην ἔλαβεν ἤδη φάσιν, ἂν καὶ εἶναι ἀδιάφορον τοῦτο, καθ' ὅσον ἡ βουλὴ θέλει ἐμμείνει εἰς τὸ θέμα. Ὅ,τι εἶπεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς πηγάζει ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀρχῶν, ὡς ὄντος παθητικὴν πάντοτε εἰς τὴν βουλὴν θέσιν· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἦλθε νὰ πρεσβεύσῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἰδέαν, ἤτοι νὰ ἀπεκδυθῇ ἡ βουλὴ τῆς κυριαρχίας της καὶ συγκεντρωθῇ τὸ πᾶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπερ οὐδὲ τὸ σύνταγμα οὐδ' ὁ θεὸς ἐπιτρέπει. Ἐνταῦθα δὲ λέγουσιν οἱ ὑπουργοὶ ὅτι δύναται νὰ ἐκδώσῃ τὸ σῶμα κατηγορίαν, ὡς ἐὰν ἰσχύῃ τις ν' ἀρνηθῇ αὐτὸ, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξετάζειν περὶ τῆς καλῆς τῶν νόμων ἐφαρμογῆς. Τοῦτο εἶναι ἤδη τὸ θέμα τῆς συζητήσεως· ἐὰν δ' ἐπέλθῃ ἔπειτα

ἡ ἀνάγκη κατηγορίας, εἶναι δευτέρα σκέψις, ἥτις δὲν θέλει φύγει. Περιτταὶ λοιπὸν αἱ προκλήσεις, ἐπειδὴ ἂν δοθῇ αἰτία κατηγορίας, ἡ βουλὴ δὲν θέλει διστάσει καὶ εἰς τοῦτο, ἀφ' οὗ ἔδωκεν ἤδη δείγματα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ της. Παρατηρεῖ δ' ὅτι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ ζητήματος, ἐνόμισεν ὅτι δὲν εἶναι σπουδαῖος ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ, ὡς τὸν θεωροῦσιν οἱ ὑπουργοί, καὶ ὑπέθετεν ὅτι δὲν θὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐπὶ πράγματος τόσον ἁπλοῦ· ἀλλ' ὡς βλέπουσι πάντες, πρέπει νὰ δοθῇ πᾶσα προσοχὴ ἐπὶ τῆς τύχης τῶν δήμων, καθ' ὅσον ἡ τύχη αὐτῶν ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ὅλου τοῦ ἔθνους. Τί νὰ εἴπῃ τις; ἀποκάμνει τῇ ἀληθείᾳ παλαίων πρὸς τὸν ῥοῦν αὐτὸν τῶν πραγμάτων, ὅτι; ὡς ἐν πείσματι τοῦ κοινοῦ συμφέροντος τείνει νὰ καταστρέψῃ τὰ πάντα, καὶ ὁ ῥοῦς αὐτὸς ὁ θολὸς ἐξακολουθεῖ τρέχων ἀνεμποδίστως· ἀποκάμνει τις, διότι ποίαν διάθεσιν νὰ αἰσθανθῇ, ὅταν ἀναγκάζηται νὰ ἀνατριχιᾷ συνεχῶς, ἀκούων τὰς ψυχροτέρας ἰδέας προερχομένας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἰδέας τάς ὁποίας ἂν ἔβλεπον οἱ μεταγενέστεροι, ἤθελον ἐρωτήσει « καὶ ὑπῆρχον βουλευταί, ὑπῆρχον ἀκροαταὶ νὰ τὰς ἀκούσωσι; » Τί σᾶς μέλλει, εἶπεν, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὑμᾶς τοὺς ἀντιπροσώπους ἄλλων ἐπαρχιῶν, ἂν γίνεται λόγος περὶ δήμου τινὸς ἄλλης ἐπαρχίας; τοῦτο εἶναι μικρὸν ἀντικείμενον καὶ οἱ βουλευταὶ πρέπει νὰ ἐνασχολῶνται εἰς γενικὰ καὶ μεγάλα. Δὲν εὑρίσκει τις ἀρκούντως ζωηρὰ χρώματα, διὰ νὰ ζωγραφίσῃ καθ' ὅλην τὴν δυσειδῆ ὄψιν της αὐτὴν τὴν ἰδέαν· καὶ ὅμως ἐξέφρασεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βήματος ἄνθρωπος, διευθύνων τὴν τύχην τῆς κοινωνίας· διὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶδεν ὅλους θορυβηθέντας καὶ αἰσθανομένους ὅ,τι νὰ αἰσθανθῶσιν ἔπρεπε, τὸ αὐτὸ δὲ αἰσθανθεὶς καὶ οὗτος, διάζεται νὰ ῥίψῃ κάλυμμα ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως ἐκείνης, ἀναφέρει δὲ μέρη τινὰ μόνον τοῦ λόγου τοῦ ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἐξηγήσῃ ὁποῖον εἶναι τὸ προκείμενον ζήτημα. « Πῶς ἄρις ἀ αἱ πόλεις ἤθελον οἰκισθῇ, » ἠρωτήθη σοφός τις ἀρχαῖος. « ὅταν, εἶπε, τὸ πάθημα τοῦ ἑνὸς λογίζηται κοινὸν παρὰ πάντων. » Ἐκ τοιούτων δὲ μεγάλων ἀρχῶν προήχθησαν οἱ πρόγονοί μας εἰς τὸν βαθμὸν ἐκεῖνον τῆς τελειότητος, καὶ ἡ γνώμη αὕτη δὲν ἠννόει ἄλλο, εἰμὴ συγκέντρωσιν τῶν αἰσθημάτων, τῶν ἰδεῶν καὶ συμφερόντων τῆς κοινωνίας, ἐξ ὧν παράγεται ἡ ἀρίστη ἀληθῶς κοινωνία· ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς ἐναντίον τῶν εὐαγγελικῶν τούτων ἀρχῶν ἦλθε νὰ μᾶς διδάξῃ τὴν διαίρεσιν, τὴν ἀπομόνωσιν καὶ νὰ μᾶς καταστήσῃ μοναχοὺς, ἀσκητὰς, μισανθρώπους. Τί σᾶς μέλ-

λει, εἶπεν, ἂν καίηται ὁ οἶκος τοῦ γείτονός σας; καὶ ὅμως, ἐν ᾧ ἑκαίετο χθὲς τὸ νοσοκομεῖον, δὲν εἴπομεν τί μᾶς μέλλει, ἀλλὰ καὶ λαός, καὶ στρατὸς καὶ ὁ Ἄναξ αὐτὸς ἔδραμον εἰς κατάσβεσίν του. Τί σᾶς μέλλει διὰ τὰς Οἰνούσας καὶ τὴν Ὀνούγναθον, ἃς ἐξαιτεῖται ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας; καὶ ὅμως διὰ τὰς δύω αὐτὰς πέτρας ἤραμεν τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα. Τί σᾶς μέλλει διὰ τὰ πλοῖα ὀλίγων συμπολιτῶν σας, τὰ ὁποῖα κρατεῖ ὁ Πάρκερ; καὶ ὅμως ἡ Ἑλλὰς πενθεῖ δι' αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Τί μᾶς ἐμελλεν ὅτε ἐκινδύνευεν ἡ πατρὶς αὐτὴ τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ Μεσολόγγιον; καὶ ὅμως συνεκινήθημεν ἀπὸ μιᾶς ἄκρας εἰς ἄλλην, καὶ δις, προταξάντες τὰ στήθη μας, τὸ ἐσώσαμεν. Ἀλλὰ καὶ οὕτω ἐδῶ δὲν εἶναι ζήτημα μερικόν· πρόκειται περὶ νόμου συνδέοντος ὅλα τὰ συμφέροντα. Τὸ κοινωνικὸν σῶμα εἶναι μία τις μηχανὴ ὅλον, ἂν ὅπου ἤθελες τὴν ἐγγίσει, καταστρέφεται ὅλη, καὶ ἕκαστος κοινωνικὸς ὀργανισμὸς ἔχει μέγαν σκοπὸν, τὴν τελειοποίησιν τῆς κοινωνίας. Τί θὰ ἦσαν αἱ Ἀθῆναι αὐταί, αἱ σπαραττόμεναι σήμερον, ἂν δὲν ἐλάμβανον ἐπὶ Σόλωνος τὸν λαμπρὸν ἐκεῖνον ὀργανισμόν; εἰς τί ὠφείλει ἡ Σπάρτη τὸ μεγαλεῖον της, εἰμὴ εἰς τὸν ὀργανισμόν της ἐκεῖνον; τί θὰ ἦτον ἡ Ῥώμη ἂν διεμελίζετο ἔνθεν μετὰ τῶν Σαβίνων, ἐκεῖθεν δὲ μετ' ἄλλων φυλῶν καὶ δὲν συνεχώνευε τούτους μᾶλλον εἰς ἑαυτήν; Καὶ ἔπειτα ἐρωτῶσιν οἱ ὑπουργοὶ τί κακὸν πράττουσι διὰ τοῦ διαμελισμοῦ τούτου. Κακὸν μέγα· ἡ συγκέντρωσις ἑνὸς δήμου εἴδομεν ὁποῖα φέρει καλά, καὶ πόσας τοὐναντίον ἡ διαίρεσις δὲν φέρει καταστροφάς. Ναί, ἡ συγκέντρωσις τῶν δήμων εἶναι ἡ ἀρετὴ τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ· διὸ καὶ ἡ Γερμανία, ἔθνος μέγα 60 ἑκατομμυρίων, κερματισμένον εἰς Κράτη, δὲν δύναται νὰ ἀναπτύξῃ τὸ ἀπέραντον σῶμά του· μεταμελοῦνται δια τὴν Γαλλίαν, ὡς μὴ δυνηθέντες νὰ τὴν διαμελίσωσιν ὡς αὐτήν· τί νὰ εἴπῃ δὲ καὶ περὶ τοῦ μεγάλου σώματος τῆς Ἑλλάδος, ὅπου αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει;— Διαχωρίζουσι 2 ἢ 3 χωρία ἐκ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηνῶν· καὶ ὅμως ἐνήργησαν τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον τῶν κατοίκων; τοὐναντίον, τὰ χωρία αὐτὰ καταστρέφονται διὰ σκοποὺς ἄλλους· τί δὲ ἦτον προτιμότερον, νὰ μένωσι συγκεντρωμένα εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ προάγωνται δι' αὐτῆς εἰς τὸν πολιτισμόν, ἢ ἀπεσπασμένα νὰ πληρόνωσι διπλοῦς φόρους καὶ βλάπτωνται καὶ εἰς τὰ ἠθικά των συμφέροντα; Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς εἶπε μὲν ὅτι, ἂν δὲν ὑπῆρξαν νομαρχιακὰ συμβούλια, δὲν πρέπει νὰ ἐκλείψῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ Βασιλέως· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως δὲν ἐκλείπει· εἶναι αἰώνιον ὡς ὁ Θρόνος τῆς Ἑλλάδος

δος. Εἶπεν ὅμως ὁ Βασιλεὺς ὅτι θέλει νὰ ἐξακολουθῇ τὸ δικαίωμά του ἐναντίον τῶν ὅρων τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος ἔθηκεν; ἀλλὰ καὶ ὁ Πλάστης αὐτὸς, ὁ δημιουργήσας τὸ σύμπαν, ἔθηκεν ὅρια εἰς αὐτὸ, τὰ ὁποῖα τηρεῖ ἀπαραβίαστα, καὶ δυνάμενος νὰ πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον φύσει ἐνάρετον καὶ εὐσεβῆ, τὸν ἔδωκεν συνειδησιν ἐλευθέραν, διὰ νὰ τὸν λατρεύῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ συνειδήσει· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸν μονογενῆ του ἀπέστειλεν εἰς τὴν γῆν, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ ἐκβιάσῃ εἰς λατρείαν ἢ καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ δὲν δύναται ὁ Βασιλεὺς νὰ τηρήσῃ τοὺς ὅρους οὓς ὁ ἴδιος ἔθηκε; ποῦ θέλομεν φθάσει δι' αὐτοῦ τοῦ δρόμου; ἂν ὁ Πλάστης, μιμούμενος ἡμᾶς, ἐτροποποίει καθ' ἑκάστην τὸ σύμπαν, ἠθέλαμεν βλέπει τὴν γῆν νὰ συγχέηται μετὰ τῆς σελήνης, νὰ ἐκλείπωσι τοὺς ἀστέρας καὶ οὐράνια σώματα νὰ ἀναφαίνωνται νέα. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι δὲν παρηνόμησεν, ἐπειδὴ οὕτως εὗρε καὶ αὗτος ἐνεργεῖ τὸν νόμον· ἀλλ' ἐὰν εἷς ὑπουργὸς παρηνόμησε, δὲν ἕπεται ὅτι ἐκ τούτου δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἄλλος, ἡ δὲ καταπάτησις τοῦ νόμου τοσοῦτον προφανὴς εἶναι, ὥστε καὶ ὁ βουλευτὴς Μαντινείας μετὰ παῤῥησίας εἶπεν ὅτι τὸ ἴδιον ἂν καὶ κακῶς ἔχον ἐνήργησε καὶ αὐτός. Καὶ ὅμως ἐκτὸς τῆς ὁμολογίας ταύτης, ὑπάρχει καὶ ἄλλο παράδειγμα, τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν Καλυδίων Μεσολογγίου Νομοσχέδιον, ὅπερ ὁ ἀοίδιμος Κωλέττης εἶχεν εἰσαγάγει εἰς τὴν Γερουσίαν· ἂν ὑπῆρξαν σπουδαῖαι συζητήσεις, ὑπῆρξαν βεβαίως τότε, καὶ κατὰ συνέπειαν ἦσαν φωτεινότεραι διὰ τὴν δρυμεῖαν ἐκείνην ἀντιπολίτευσιν. Δὲν ἠδύνατο λοιπὸν καὶ ὁ τότε Πρωθυπουργὸς νὰ διαμελίσῃ τὸν δῆμον δι' ἑνὸς διατάγματος; καὶ ὅμως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν νομοσχέδιον, ἥτις ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς καὶ ὡς ἐκ τῶν φώτων της ἀπέῤῥιψεν αὐτὸ, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων. Ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ διϊσχυρίζονται ἤδη ὅτι δὲν παρηνόμησαν, διότι τοὺς ἐνεθάῤῥυναν κατὰ τοῦτο τινὲς τῶν βουλευτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ νέος βουλευτὴς Ναυπλίας καὶ φίλος αὐτοῦ, ὅστις προσελθὼν ὡμολόγησε τὸ ἀναμάρτητον οὐ μόνον τοῦ νῦν ὑπουργείου, ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ· πιστεύει δὲ ὅτι τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς πρωτοπειρίας τοῦ ἀγορεύσαντος καὶ τῶν δικαστικῶν ἕξεών του, ἐκ τῶν ὁποίων ἠθέλησε νὰ ῥυθμίσῃ καὶ τὰ καθήκοντα τῆς βουλῆς. Καὶ ὡμίλησε περὶ ὅρων ἀκυρότητος, περὶ ἁρμοδιότητος καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὁμιλοῦσιν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἠθέλησε νὰ μᾶς διδάξῃ τὸν διαζευκτικὸν ἤ, συμφωνήσας οὕτω μετὰ τοῦ ἑτέρου τῶν νομικῶν συναδέλφου του ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἀλλὰ, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς πολιτικὰς καὶ διοικητικὰς γνώσεις ἀμφοτέρων, δὲν ἔχει τίποτε νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς δικαστικὰς γνώσεις των, περιέμενε παρ' αὐτῶν πλειοτέραν ἀκρίβειαν. Δὲν διατάττεται, εἶπεν οὗτος, ὁ ὅρος τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐν ᾧ προσφεύγοντες οὗτοι εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, διὰ νὰ ζητήσωσιν ἀκύρωσίν τινος ἀποφάσεως, ἐπιλαμβάνονται καὶ τοῦ ἐλαχίστου τύπου πρὸς τοῦτο. Καὶ ἦτον ἔπειτα ἀνάγκη εἰς διοικητικὰ πράγματα νὰ τίθεται ποινὴ ἀκυρότητος, ὡς ἂν ἐπρόκειτο περὶ δικονομίας τινός; ἢ ἔπρεπε νὰ ζητῇ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ νόμου, ἐν ᾧ δὲν ἀγνοοῦσιν ἀμφότεροι ὅτι οὐδεμίαν τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἐπιδέχεται ἐπέκτασιν; Πρὸ δύω ἐτῶν εἶχεν ἐγερθῇ σπουδαία συζήτησις περὶ ἄλλου δημοτικοῦ ἀντικειμένου, περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν Δημάρχων, αἵτινες ἐπίσης διετέλουν κατὰ συνήθειαν ἐνεργούμεναι· ἡ βουλὴ ἐζήτησε τότε τὴν κατάργησιν αὐτῶν, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὁ Κ. Ῥάλλης, ἀνὴρ τίμιος καὶ εἰλικρινὴς, ἂν καὶ δυσανεσχέτει τὸ λοιπὸν ὑπουργεῖον, « ὄχι, εἶπε, δὲν βεβηλόνω τὴν δικαιοσύνην » καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ὑπάρχει κενὸν εἰς τὸν νόμον. Διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴν ἤρχετο ἤδη καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς νὰ εἴπῃ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἴδιον, διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ ὑπάρχουσα ἐδῶ ἔλλειψις; Ἂν δὲ, ὡς λέγει, δὲν παρηνόμησε στηριχθεὶς εἰς τὴν γνώμην τῶν λοιπῶν δύω συμβουλίων, διὰ τί, ἂν δὲν ἦτον χρεία καὶ τῶν Νομαρχιακῶν, ἐτέθησαν ταῦτα; Ὁ ὅρος οὗτος ὑπάρχει, καὶ ἐν ὅσῳ ὑπάρχει, εἶναι ὅρος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερπηδήσῃ ὁ ὑπουργός. Τί θέλετε, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, νὰ ζητῆτε μικρολογίας, αἵτινες διαφεύγουσι τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς σας καὶ ἁρμόζουσιν εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν; ἀλλὰ τοῦτο ἁρμόζει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἐκεῖνο εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν καὶ ὅλα βαθμηδὸν εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, καὶ τότε οἱ νόμοι, αὐτὸ τὸ Σύνταγμα θέλει μείνει σκελετὸς τεθραυσμένος ὡς ὁ Παρθενὼν ἢ ὡς ἓν τῶν ἀγαλμάτων τὰ ὁποῖα ἔκαψεν ἡ χεὶρ τοῦ Ἐλγίνου. Ὑπάρχει δηλητήριον δένδρον εἰς Ἰνδίας, ἄνωθεν τοῦ ὁποίου εἰς ὅσον ὕψος καὶ ἂν πετᾷ πτηνὸν, φαρμακευόμενον πίπτει, καὶ πέριξ αὐτοῦ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν οὐδὲ χόρτον οὐδὲ ζωὴ φύεται· τοιοῦτόν τι νομίζει ὅτι συμβαίνει παρ' ἡμῖν, ὅταν ἀκούῃ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἀλλ' εἶναι τάχα, λέγουσιν, ἡ πρᾶξις αὕτη ἀντισυνταγματική; Ἂν ἡ βουλὴ ἠσπάζετο τὰς ἰδέας τοῦ ὑπουργείου, τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια ἔπρεπε νὰ ἐκλείψωσι, καὶ ὅμως αὐτὸ

συνδέονται μὲ τὸ Σύνταγμα, διότι κατὰ τὸν ιϐ'. §. ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος, ὁ ἐπὶ δεκαετίαν προεδρεύσας Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου ἔχει τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ, ὥστε, ἂν ἡ ἔλλειψις τούτων δὲν ἦναι κατ' εὐθείαν ἀντισυνταγματικὴ πρᾶξις, οὐχ ἧττον εἶναι ἀντισυνταγματική. Ἦτον καλὸν νὰ εἰργαζόμεθα πάντοτε μετ' εἰλικρινείας καὶ παῤῥησίας. Ἂς ἀποδείξωσιν οἱ ὑπουργοὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει διάταξις, ἀπαιτοῦσα τὴν γνώμην τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ ἂν δὲν δύνανται, πρέπει νὰ ὁμολογήσωσι τοῦτο καὶ πραγματοποιήσωσι τὴν διάταξιν. Καὶ ἀνέφερε μὲν τὸ ἄρθρον 13 τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμου τοῦ 1845, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἦναι τοῦτο ὑπὲρ αὐτῶν, τοὐναντίον ἀποβαίνει πρὸς βλάβην των· διότι ὁ διαζευκτικὸς ἢ λύει τῷ ὄντι τὰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὁρίζει ὅτι πρέπει νὰ γίνηται τοῦτο διὰ νόμου· ἐν ὅσῳ λοιπὸν νόμος τοιοῦτος δὲν ἐπέλθει, ἡ διάταξις τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου εἶναι ἀναλλοίωτος. Τελευταῖον παρετήρησεν ὅτι ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ βουλευταὶ νὰ στήσωσιν ὅλην τὴν προσοχήν των εἰς πᾶν ὅ,τι φορᾷ τοὺς δήμους· οἱ δῆμοι, εἶπεν, εἶναι αἱ ἀκροπόλεις τῆς ἐλευθερίας σας, αὐτῆς τῆς ὑπάρξεώς σας· σταθῆτε ἀκλόνητοι εἰς αὐτὰς καὶ μὴ παραδοθῆτε αὐτόμολοι, διότι θέλετε στραφῆ αἰφνιδίως καὶ θὰ ἰδῆτε τοὺς δήμους περὶ ὑμᾶς ὡς συντρίμματα ναῶν καὶ μνημείων. Μετὰ τοῦτο ἐσυμπέρανεν ὅτι κύριον τῆς βουλῆς θέμα εἶναι τὸ « ἂν ὑπάρχῃ ἐν ἰσχύϊ ὁ ὅρος τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ δημοτ. νόμου, καὶ ἡ ὄχι » καὶ ὅτι ἐπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ γίνῃ πᾶσα ἀνάπτυξις.

Τοῦτον διαδεχθεὶς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, εἶπεν ὅτι χθὲς εἶχεν ἐπιπλήξει αὐτὸν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας διὰ τὴν περὶ τὰς θεωρίας ἐκτενῆ ἀποπλάνησίν του, καὶ ἀληθῶς μετημελήθη μὴ σεβασθεὶς τὴν συμβουλὴν ταύτην, ἀφ' οὗ πολλοὶ ἔπειτα λαβόντες τὸν λόγον ἐπὶ μακρὸν ἀνεπτύχθησαν. Ἀλλὰ σήμερον θέλει σεβασθῆ τὴν νουθεσίαν ἐκείνην καὶ ἀρκεσθῆ εἰς ὀλίγα, καθ' ὅσον οὐδὲ φαντασίαν ἔχει, οὐδ' εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ πετάξῃ δύναται, οὐδὲ τοὺς ἀστέρας νὰ περιέλθῃ, οὐδὲ περὶ Θεοῦ νὰ φέρῃ τὸν λόγον προτίθεται, φρονῶν ὅτι παραστάσεις τοιαῦται δὲν ἔχουσι ἀναλογίαν πρὸς δύω τρία χωρία, περὶ ὧν πρόκειται σήμερον. Φράσεις μεγάλαι καὶ τραγικαὶ πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ ἀντικείμενα ἐπίσης μεγάλα, διὰ νὰ μὴ καταντῶσιν ἁπλῆ τις ματαιολογία, καὶ ἐν γένει πᾶσα ὑπόθεσις πρέπει νὰ ἔχῃ τὰς ἀναλόγους αὐτῆς φράσεις, ἵνα μὴ λαμβάνωσι τὸν χαρακτῆρα χιμαίρας. Ἀλλ' ἤδη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν λεγομένην παράβασιν τοῦ νόμου, ἐθεώρησε πρέπον νὰ προτείνῃ ἁπλοῦν τὸ ἐπὶ τοῦ ζητήματος θέμα, καθ' ὅσον πολλοὶ ἔλαβον μέχρι τοῦδε τὸν λόγον καὶ αἱ θέσεις αἱ σχηματίζουσαι τὰ ἀκαδημαϊκὰ ζητήματα εἰσὶ πάντῃ ἀνωφελεῖς. Ἄλλως, ὅταν δαπανῶνται χωρὶς ἀνάγκην ἡμέραι πολλαὶ, ὅταν καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ βουλὴ ἀπασχολῶνται χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἐπὶ ματαίῳ κατατρίβομεν ὅλον τὸν χρόνον εἰς λόγους· καὶ διὰ τοῦτο παρεκάλεσε τὴν βουλὴν ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ ὑπουργείου νὰ δώσῃ ἓν πέρας. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ τεθὲν ὡς θέμα δὲν εἶναι θέμα, τὸ δὲ αὐθαίρετον τὸ ἀποδοθὲν εἰς αὐτὸν εἶναι πράγματα διηκεκριμένα, ἅπερ δὲν συγχέουσιν ἀστέρας, οὐδὲ συγκρούουσι διάφορα σώματα. Μακρὰν λοιπὸν, μακρὰν τῶν τοιούτων συγκρούσεων, αἵτινες δὲν φέρουσι καλὰς συνεπείας, καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης δὲν ἐπαινεῖ φράσιν τινὰ τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν καὶ ἄλλην τοῦ προαγορεύσαντος, ἀποταθείσας πρὸς τὸν ἀναγνωρισθέντα βουλευτὴν Ναυπλίας, ὅτι δῆθεν εἶναι πρωτόπειρος καὶ, δωρεὰν θέλων νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἀντὶ νὰ παρεκτείνῃ, ἐζήτησε τὴν περιστολὴν τῆς κυριαρχίας τοῦ σώματος. Ἀλλὰ μακρὰν τάσις τοιαύτης ἰδέας, ἠκέσθη ἐκεῖνος ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τεθειμένων ὅρων, καθ' ὅσον δὲν πρέπει νὰ γεννῶνται συγκρούσεις ἐπισφαλεῖς, οὐδὲ νὰ κατεζανίσταται μεταξύ της ἡ τριπλῆ συνταγματικὴ ἐξουσία, οὐδὲ πέραν νὰ ὑψόνηται τις τῶν ἰδίων δυνάμεων. Ἐκ τούτου δὲ οὐχὶ ὡς πρωτόπειρος, ἀλλ' ἐπαξίως ἠγόρευσεν ὁ βουλευτὴς οὗτος, ἐπειδὴ, καὶ ὡς νομομαθὴς καὶ ὡς πλουσιοπάροικος πρότερον, δὲν ἀγνοεῖ ποῖον τὸ ὀρθὸν καὶ συμφέρον. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀποσπάσας χωρία τινὰ ἐκ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, συνεχώνευσε ταῦτα εἰς ἄλλον· καὶ ἰδοὺ ὅλη ἡ κατ' αὐτοῦ ἀποδιδομένη παρανομία. Ὁσάκις πράξεις διοικητικαὶ, ὑπό τινος ὑπουργοῦ ἐνεργούμεναι, θεωρηθῶσι παράνομοι, ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ βουλὴ νὰ προσκαλέσῃ τὸν ὑπουργὸν καὶ ζητήσῃ περὶ τούτου πληροφορίας. Ἐνταῦθα δὲ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ ὅτι ἐνήργησε τὴν περὶ ἧς πρόκειται πρᾶξιν, τὸ δὲ ὑπουργεῖον ὁλόκληρον τὴν υἱοθετεῖ, ἐπειδὴ ἐξετάζον εὑρίσκει αὐτὴν κατὰ συνείδησιν σύμφωνον πρὸς τοὺς καθεστῶτας νόμους· ἀφ' οὗ δὲ ἡ πρᾶξις παρίσταται καὶ δὲν ἠλλοιώθη, τί ἄλλο θέλει, τί ζητεῖ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὸ σῶμα; Ἀλλά τινες τῶν βουλευτῶν, καὶ ὄχι βέβαια ἡ βουλὴ, ἐρχόμενοι ὡς ἀντιπρόσωποι δῆθεν τῶν χωρικῶν, διαμαρτύρονται ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἀδίκημα κατὰ τῶν χωρίων ἐκείνων, καὶ τοῦτο δὲν δύναται

νὰ ἐννοήσῃ. Τὸ ἀδίκημα συναισθάνεται, ὡς γνωστὸν, ὁ πρὸς ὃν κυρίως ἀνταναχλᾶται, ὁ ἀδικούμενος· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν συμβαίνει τοῦτο, καθ' ὅσον οἱ χωρικοὶ ἐπευφήμησαν εἰς τὸν μετασχηματισμὸν, καὶ εἶναι ἄπορον πῶς ἀντ' αὐτῶν πάσχουσιν ἄλλοι. Ἀναφοραὶ ἐπ' ἀναφορῶν καθ' ἑκάστην, παράπονα τῶν χωρικῶν ἐπ' ἀρνήσει δικαιοσύνης, ἰδοὺ οἱ λόγοι οἱ παροτρύναντες τὸν ὑπουργὸν νὰ διευκολύνῃ τὰς σχέσεις καὶ συμφέροντα τῶν χωρίων ἐκείνων. Δὲν συνάδει λοιπὸν μὲ τὸν ὀρθὸν λόγον τὸ νὰ πονῇ τις διὰ πρᾶξιν, ἣν αὐτοὶ οἱ διαφερόμενοι θεωροῦσι καὶ δικαίαν καὶ χρήσιμον.

Ὁ ὑπουργὸς λοιπὸν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ ὑποβαλὼν ἐνήργησε πρᾶξιν, ἣν θεωρεῖ ὡς δικαίαν· τινὲς δὲ τῶν βουλευτῶν διατείνονται ὅτι εἶναι παράνομος, διότι δὲν ἔλαβεν ὁ ὑπουργὸς καὶ τὴν γνώμην νομαρχιακοῦ συμβουλίου, μηδόλως ὑπάρχοντος, ἐν ᾧ, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ διότι ποτὲ δὲν ἐνήργησε καθήκοντα διοικητικὰ, ἀδύνατον ἦτον νὰ ζητηθῇ καὶ ἡ γνώμη του. Ἐκ τούτου διάφοροι κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ τὰς αὐτὰς ἐνήργησαν πράξεις· ὁ δὲ βουλευτὴς Μαντινείας, τὸ αὐτὸ συνομολογήσας δι' ἑαυτὸν, προσέθηκεν ὅμως ὅτι ἔσφαλε, καὶ ἐκ τούτου ἄλλος τις, σεβασθεὶς ἐν ἐκείνῳ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ, κατέδειξεν ὅτι δὲν εἶχε σφάλει. Συμφωνῶν δὲ καὶ οὗτος ὅτι ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ἐξετέλεσε τότε καθῆκον ὑπουργικὸν, λέγει ὅτι ἐξ εἰλικρινείας ἐθεώρησε τοῦτο σφάλμα, ἂν δὲν ἔχῃ σκοπόν τινα πλάγιον τοιοῦτον ν' ἀποδώσῃ σφάλμα εἰς τὸ νῦν ὑπουργεῖον. Ὁ χαρακτὴρ λοιπὸν τῆς πράξεως ἀμφισβητεῖται, καὶ ὑπουργεῖον καὶ βουλὴ εὑρίσκονται εἰς δύο πτέρυγας ἀντιθέτους. Οὕτω δ' ἐπροτάθη ν' ἀποφανθῇ ἡ βουλή, ὅτι ὁσάκις τὸ ὑπουργεῖον τοιαύτας ἐνεργεῖ πράξεις ὀφείλει νὰ ζητῇ καὶ τὴν γνώμην τοῦ νομαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ ὅτι τοιαύτη τις πρέπει νὰ δοθῇ παρὰ τῆς βουλῆς ἑρμηνεία τοῦ νόμου· ἀλλ' ὅταν κῆται νόμος τις σκοτεινὸς, διὰ νὰ ἦναι ἡ ἑρμηνεία αὐτοῦ ὑποχρεωτικὴ, πρέπει νὰ γίνῃ, νὰ ὁρισθῇ διὰ νόμου. Ἡ βουλὴ λοιπὸν θέλει ν' ἀποφασίσῃ ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀποτέλεσμα οἱ νόμοι, ἢ συζητεῖ ἀκαδημαϊκὰς συζητήσεις, διὰ νὰ σὺ ἔρχωνται καὶ φεύγωσι μόνον οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἀκροαταί; Γνωστὸν εἶναι ὅτι συντάγματικῶς οἱ νόμοι καταρτίζονται διὰ τῆς τριπλῆς ἐξουσίας· ἐκείνη λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, ἡ θέλουσα νὰ ἑρμηνεύσῃ καὶ καταρτίσῃ ὑποχρεωτικὸν τὸν προκείμενον νόμον, εἰσάγει ἀφ' ἑαυτῆς νομοσχέδιον· ἑπομένως ἂς εἰσαγάγῃ αὐτὸ ἡ βουλὴ, καὶ, ἂν ἔπειτα ψηφισθῇ καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας, λαμβάνει νόμιμον ὕπαρξιν· ἂν ὅμως διϊσχυρίζωνται ἄλλοι, ὅτι δὲν χρήζει ἑρμηνείας ὁ νόμος καὶ

τὸ ὑπουργεῖον παρέβη αὐτὸν, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀρνεῖται τὴν πρᾶξιν, καὶ οὐδεὶς ἐμποδίζει τοὺς βουλευτὰς νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ νόμιμα μέσα. Ἂς συντάξῃ λοιπὸν ὁ βουλόμενος κατηγορητήριον ἔγγραφον, ἂς παραπεμφθῇ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἂς ἐπιληφθῇ αὐτὴ τῆς δίκης. Τοῦτο εἶναι τὸ ἐν τῷ συντάγματι ὁριζόμενον ὅπλον, καὶ πᾶσα διὰ λόγων ἐπίδειξις εἶναι περιττή· ἀλλ' ἐὰν δὲν θεωρῇ τὸ σῶμα κατηγορητέους τοὺς ὑπουργοὺς καὶ χρῄζῃ ἑρμηνείας ὁ νόμος, ἂς εἰσαγάγῃ, ὡς εἶπε, τὸν ἀνήκοντα νόμον, καὶ οὕτω περιττὸν εἶναι καὶ τὸ νὰ μένῃ ἐνταῦθα τὸ ὑπουργεῖον. Ἂν ὅμως οὐδέτερον τούτων ὑπάρχῃ, καὶ θέλωσι μόνον νὰ κηρύττωσί τινες ἀνυπάρκτους παρανομίας, διὰ νὰ ἀκούσῃ αὐτὰς τὸ κοινὸν, μορφαὶ τοιαῦται ἐπαναστρέφονται κατὰ τῶν λεγόντων. Τὸ ὑπουργεῖον προκαλεῖ, ἂν ὑπάρχωσι λόγοι, τὴν εἰς δίκην παραπομπήν· δὲν ἔχει ἀφορμὴν φόβου, καὶ, κηρύττον τὴν πρᾶξιν, λέγει ὅτι δὲν παρηνόμησεν, ἢ τὸ πολὺ τὴν αὐτὴν δύναται νὰ λάβῃ τύχην μετὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ ὑπουργείων. Τέλος παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἐν τῇ βουλῇ ἀπορασισθὲν ζήτημα, περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν δημάρχων, δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ προκείμενον, καὶ ἀπορεῖ μάλιστα πῶς ἐλύθη ἐκεῖνο· ἀλλ' ὁ ἐπιθυμῶν ἂς ἐξετάσῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον τὰς περὶ τούτου διευθυνομένας πράξεις διαφόρων ἀρχῶν, ὅπως ἴδῃ ποῖαι αἱ συνέπειαι τῆς βουλευτικῆς ἐκείνης ἀποφάνσεως, μεθ' ἣν οὔτε δῆμοι, οὔτο δήμαρχοι ὑπάρχουσι πλέον, καθ' ὅσον ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ τότε νόμος.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις ἀληθῶς ἀκαδημαϊκόν τινα χαρακτῆρα φέρει, ὡς καὶ ὁ προαγορεύσας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἶπε· διότι πρὸς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπελάβετο αὐτῆς ἡ Βουλὴ, ἀλλ' ἵνα δι' αὐτῆς φωτισθῇ καὶ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς καὶ πολλάκις ἐπ' ἄλλων ἐγένετο· ἂν δ' ἐκ ταύτης ἐξαχθῇ ὅτι ἀληθῶς ὑπάρχει κενόν τι, νὰ καταδείξῃ τὴν τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ ἀνάγκην, ἵνα μὴ γένηται ὅ,τι κατὰ τὸ παρελθὸν ἐξ ἀνυπερβλήτων ἀναγκῶν ἐνηργήθη. Ἀλλὰ ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς οὐ μόνον τὴν τοιαύτην τῆς συζητήσεως φύσιν παρεγνώρισεν, ἀλλὰ καὶ σκοπὸν κοινοβουλευτικῆς εὐθύνης εἰς αὐτὴν ἀπέδωκε· πρὸς δὲ καὶ αὐτὰ τὰ χθὲς λεχθέντα κακῶς ἐξέλαβεν, εἰρωνευθεὶς τὴν γενναιότητα μεθ' ἧς τὰ γεγονότα ὡμολογήθησαν, μ' ὅλον ὅτι οἱ ἀθῶοι δὲν πτοοῦνται ἐκ τῶν παρεζηγήσεων τούτων. Ὅτι ἔργον ἔντιμον κρίνει τὴν ἀναγνώρισιν τῆς τυχὸν ὑπαρξάσης ἐλλείψεως, ἐν ᾧ ἄλλοι ἵνα ταύτην καλύψωσι προτιμῶσι νὰ καταστρέψωσι καὶ τὰς τοῦ νόμου διατάξεις.

θέλει δὲ πρυβῆ εἰς τὴν προσήκουσαν τοῦ ζητήματος ἀνάπτυξιν· διεξερχόμενος ἱστορικῶς πάντα τὰ μετὰ τοῦτου συναφῆ. Ὁ περὶ δήμων νόμος ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1834, περιέχων τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 8 τὴν ἀπαιτοῦσαν τὰς γνωμοδοτήσεις τοῦ δημοτικοῦ, ἐπαρχιακοῦ καὶ νομαρχιακοῦ συμβουλίου πρὸς μετασχηματισμὸν τῶν δήμων· κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου τούτου ἦτον ἐν ἰσχύϊ τὸ νομαρχιακὸν σύστημα, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1836 κατηργήθη τοῦτο καὶ κατεστάθη τὸ διοικητικὸν, ἐξεδόθη δὲ καὶ ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος· ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦ 1840, καὶ τοι ὑπάρχοντος τοῦ νόμου τούτου, δὲν εἶχον συγκαλεσθῆ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, ἡ Κυβέρνησις, μὴ ἔχουσα τὸν πρὸς συγκάλεσιν αὐτῶν προσήκοντα χρόνον, προέβαινεν εἰς τοὺς μετασχηματισμοὺς τῶν δήμων, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, εἰς μόνας τὰς τῶν δημοτικῶν ἀκουομένη καὶ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ἀρχῶν· κατὰ δὲ τὸ 1840 κριθείσης ἀναγκαίας τῆς συγχωνεύσεως τῶν δήμων καθ' ὅλον τὸ Κράτος, πρὸς ἄρσιν τῶν καταδειχθεισῶν ἐπιζημίων συνεπειῶν τοῦ μέχρι τότε ὑπάρχοντος ἐν μικρῷ σχηματισμοῦ τῶν δήμων, τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν νόμου, δι' οὗ κατωρθώθη ἡ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συγκάλεσις καὶ γνωμοδότησις τότε ἐπὶ τῆς εἰδικῆς ἐκείνης περιπτώσεως. Κατὰ τὸ 1845, ψηφισθέντος τοῦ περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμου, δὲν ἀνηρέθη τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ δήμων, ἀλλὰ κατεστάθη τὸ νομαρχιακὸν σύστημα, καὶ ἀπητήθη διὰ ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου ἐκείνου ἡ ὕπαρξις καὶ νομαρχιακοῦ συμβουλίου παρ' ἑκάστῳ νομάρχῃ· αἱ τότε δὲ γενόμεναι συζητήσεις, καὶ ἡ ἐπιψήφισις τῆς, τὴν σύστασιν τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων ἀπαιτούσης διατάξεως, μαρτυροῦσι τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνάγκης αὐτῶν. Δυστυχῶς ὅμως τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια δὲν κατεστάθησαν ἔτι διὰ νόμου, καὶ ἡ ἀτέλεια αὕτη ὑπάρχει εἰς τὴν διοικητικὴν μηχανήν· ἐγένετο δὲ τοῦτο, ὡς καὶ χθὲς εἶπε, διότι ἡ μὲν Κυβέρνησις κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1846 ἐπρότεινε νόμον εἰς τὴν γερουσίαν, καθιεῶντα τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια καὶ καταργοῦντα τὰ ἐπαρχιακὰ, ἡ δὲ γερουσία δὲν ἐψήφισεν οὐδ' ἐσυζήτησε τὸ παράπαν αὐτὸν, καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐτέθησαν αἱ τῆς Κυβερνήσεως πεποιθήσεις. Ἐν τούτοις πολῖται πολλῶν κοινοτήτων ἐζήτησαν τότε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸν μετασχηματισμὸν τῶν οἰκείων δήμων· ἡ δὲ Κυβέρνησις, μηδόλως δυναμένη ἀφ' ἑνὸς νὰ διάσῃ αὐτοὺς ἵνα ἐμμείνωσιν εἰς ἣν ἔκειντο κατάστασιν, ὀφείλουσα δ' ἀφ' ἑτέ-

ρου νὰ ἀκούσῃ τὰς γνωμοδοτήσεις καὶ τῶν τριῶν ὑπὸ τοῦ νόμου μνημονευομένων Διοικ. συμβουλίων, ὧν τὰ νομαρχιακὰ δὲν ἦσαν τότε κατεσταμένα, ἵνα τοὺς ζητουμένους μετασχηματισμοὺς ἐνεργήσῃ, ἔκρινεν ἦσσον τὸ ἁμάρτημα ἐὰν εἰς αὐτοὺς προέβαινεν, ἢ ὅσον ἂν ἠρνεῖτο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὑπάρχοντα νόμον. Ὅτι εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν εὑρέθησαν οἱ ὑπουργοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ εἰς μετασχηματισμοὺς τοιούτους προβάντες, ὑπείκοντες ἄλλως τε, καθ' ἃ καὶ χθὲς ἐρρέθη, καὶ εἰς σπουδαιοτέρας ἄλλας ἀνάγκας· δὲν προέβησαν δ' εἰς τούτους ἐκ προθέσεως τῆς τοῦ νόμου τούτου καταλύσεως ἢ ἄλλου τινὸς πλαγίου σκοποῦ· ἄλλως οὐδὲ παράτονόν τι κατὰ τῆς ἐνεργείας των ἐκείνης ἠγέρθη, ἐνῷ ἦτη, ὅτε ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 8 δηλοῦται, καὶ ἡ ὕπαρξις τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ὡς βάσεως τινος τῆς ὑπαρχούσης διοικητικῆς διαιρέσεως ὁμολογεῖται, πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς περὶ συμπληρώσεως τοῦ κενοῦ. Ὅτι δὲν πρέπει πλέον νὰ κωφεύσῃ τις τοῦ λοιποῦ, οὐδὲ νὰ ἐμμένῃ εἰς τὰ ἀτελῶς ἔχοντα καὶ ἐξ ἀνάγκης γενόμενα, ἀλλὰ πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ῥητοῦ γράμματος τοῦ νόμου, μηδεμίαν ἐξήγησιν χρήζοντος. Ὅτι, ὡς ἐρρέθη, οἱ ὑπουργοὶ δὲν ἐκλείσθησαν ἵνα δώσωσιν εὐθύνας, ἀλλ' ἵνα πεισθῶσι περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐλλείψεως καὶ φροντίσωσι νὰ ἀναπληρώσωσι τὸ κενὸν, ἢ διὰ τῆς ὁλοτελοῦς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων καταργήσεως, ἢ διὰ τῆς συστάσεως αὐτῶν, ἢ καὶ διὰ προσωρινοῦ τινος νομοθετικοῦ μέτρου, ἕως ἂν τὰ περὶ ἐκείνων ὁριστικῶς ἀποφασισθῶσιν. Ἡ πολιτεία εἶναι ἀρτιγενὴς, πάντες δὲ πρέπει νὰ ἀποθέσωσι τὸν ἐγωϊσμὸν, καὶ ἀνευρίσκοντες τὰς ὑπαρχούσας ἐλλείψεις νὰ σπεύδωσι πρὸς ἀνόρθωσιν αὐτῶν. Τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον ἡ ἔλλειψις αὕτη οὐχὶ περὶ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ περὶ τὸν τύπον ὑπάρχει, ἂν δ' ἐξ ἀνάγκης ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε, καλὸν καὶ ἀναγκαῖον νὰ μὴ ὑπάρξῃ ἐπὶ τὸ μέλλον· ἄλλως κατὰ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων δὲν ἐγένετο ἀντίρρησίς τις, καὶ οὐδ' εὐθύνη νὰ ὑπάρξῃ δύναται· ἐπὶ τὸ μέλλον ὅμως, μεθ' ὅσα ἐλέχθησαν καὶ μετὰ τὴν κατάδειξιν τῆς ἐλλείψεως, ἡ μὴ συμπλήρωσις τοῦ κενοῦ ἐπάγει ἀναγκαίως αὐτήν. Ὅτι ταῦτα ζητοῦντες δὲν ἀναστέλλομεν τὸν νόμον, ὡς τις τῶν ὑπουργῶν εἶπεν, ἀλλὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ πλήρη αὐτοῦ ἐφαρμογὴν ἀπαιτοῦμεν· αἱ δ' ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν γενόμεναι προκλήσεις, ἐν ᾧ μόνην τὴν ἐπὶ τὸ μέλλον διόρθωσιν ἐζήτησεν ἡ βουλὴ, καὶ ἡ προσώπων ἱερῶν καὶ ἀπαραβιάστων κατὰ τὸ σύνταγμα εἰς τὴν παροῦσαν συζήτησιν ἀνάμιξις ὠθοῦσιν ἐπ' ἄτοπα, καὶ προάγουσι τὸ σῶμα εἰς δυσχερεῖς καὶ σπουδαίας σκέψεις. Ἡ βουλὴ, τοῦ

ζητήματος τούτου ἐπιλαμβανομένη, συνεζήτησε τὰ περὶ τούτου οὕτως εἰπεῖν οἰκογενειακῶς, ἐπιθυμοῦσα τὴν μετὰ τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας ἁρμονίαν καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον βραχὺ διάστημα· ἐφ' ᾧ καὶ πᾶσαν παρ' αὐτῆς παρατήρησιν ἀνιχομένη, εὐλόγως δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπὶ τὸ μέλλον συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ. Ὅτι δὲν δύνανται νὰ δικαιολογῶνται οἱ ὑπουργοὶ, ἀρνοῦντες τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ ἀναγκαίου νόμου εἰς τὴν βουλὴν, διότι λυπηρὰ ἔδωκε μαθήματα τὸ παρελθὸν, καθ' ὃ πολλοὺς νόμους ὑπὸ τῆς βουλῆς προταθέντας οὐ μόνον δὲν ἐπροστάτευσε τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ καὶ ὅλως ἐγκατέλιπε, μηδὲ κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν ἀξιώσαν νὰ παρευρεθῇ· ἂν δὲ διὰ τούτου ἐννοῶσιν ὅτι δὲν φέρουσιν οὗτοι τὸν νόμον ὡς μὴ ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην τῆς τοῦ κενοῦ συμπληρώσεως, τότε οὐδὲν ἄλλο ἐκ τούτου νὰ συναγάγῃ τις δύναται, ἢ εἰρωνείαν, ἐφ' ᾗς ἀπέχει νὰ φέρῃ τὸν λόγον· ἄλλως ἡ ἀκριβὴς τοῦ ἄρθ. 8 τῶν περὶ Δήμων νόμου ἐκτέλεσις δεσμεύει τὰς χεῖρας τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἕνεκα τῆς μήπω συστάσεως τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ὡς καὶ τις τῶν ὑπουργῶν εἶπε, συμφέρον λοιπὸν πρώτιστον αὐτῆς ταύτης τῆς ἐξουσίας εἶναι ἡ διά νομοθετικοῦ τινος μέτρου ἀποδέσμευσίς της, καὶ τὴν ἀποδέσμευσιν ταύτην αὐτῆς ζητεῖ ἡ βουλή. Ὅτι ἡ περαιτέρω συζήτησις εἶναι ματαία, ἀφ' οὗ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἀρκούντως κατεδείχθη, ὅτι ἡ μὲν Κυβέρνησις ἐνήργει τοὺς τῶν δήμων μετασχηματισμοὺς, καὶ ἄνευ τῆς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδοτήσεως, μὴ δυναμένη νὰ πράξῃ ἄλλως, ἐκ πολλῶν τε ἄλλων αἰτιῶν, καὶ ἐκ τῆς τῶν συμβουλίων τούτων ἐλλείψεως, ἡ δ' ἔλλειψις αὕτη ἀρχὴν ἔχει τὴν ἑαυτῆς καταγωγὴν, καὶ ὑπὸ πάντων τῶν μέχρι τοῦδε ὑπουργῶν μηδενὸς ἐξαιρουμένου κατεπράχθη· ἂν δ' ἐνήργησαν οἱ ὑπουργοὶ ἐκεῖνοι ἐκτάκτως, ἤδη, καταδειχθέντος τοῦ κενοῦ, ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ ἡ συμπλήρωσις αὐτοῦ, ἵνα ἀκριβῶς ὁ νόμος ἐκτελῆται, καὶ τὴν τοῦ κενοῦ συμπλήρωσιν ἁρμοδίως ἡ Κυβέρνησις δύναται μετ' ἐπιτυχίας νὰ ἀνεύρῃ καὶ προβάλῃ. Καὶ ὅτι ὁ τὴν συζήτησιν ταύτην προκαλέσας προῆλθεν εἰς τὴν ἐπερώτησιν ἐξ ἐπαρχιακοῦ ἴσως συμφέροντος ἢ ἐκ τῶν γενομένων κατὰ τῆς πράξεως παραπόνων, ἡ βουλὴ δὲ, ἡ τῆς συζητήσεως ἐπιλαβομένη, εἰλικρινῶς τὰ περὶ τούτου ἐξετάσασα, ἀνεῦρεν ἐν πλήρει μὲν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρ. 8, ἀναγκαίαν δὲ τὴν διὰ νόμου συμπλήρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος κενοῦ. Ἐνταῦθα ἐρωτηθεὶς ὁ ἀγορεύων, ἂν μέχρι τῆς τοῦ κενοῦ συμπληρώσεως δύναται ἡ Κυβέρνησις ἵνα ἐκτελῇ τὸ ἄρθ. 8 τοῦ νόμου, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε ἐξετέλει αὐτὸ, ἀπήντησεν ὅτι μετὰ τὰ λε-

χθέντα πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ, ἵνα μὴ εὑρεθῇ πλέον εἰς τοιαύτην δύσκολον θέσιν· ἄλλως ἡ ἀνάγκη τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν δήμων δὲν ἀναφαίνεται καθ' ἑκάστην, πλὴν ἂν ὑποθέσῃ τις πρόθεσιν τοιαύτην, οὐδὲ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ταχίστην· ἀπαιτοῦσι συνήθως τὰ πράγματα· ὥστε ἡ πρὸ παντὸς συμπλήρωσις τοῦ καταδειχθέντος κενοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ καθίσταται, καὶ ἀβλαβὴς τυγχάνει.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν χθὲς ἀγορευσάντων, ὅτι ὀφείλει νὰ ἐξηγήσῃ ὅσα χθὲς εἶπεν, ἵνα διασκεδάσῃ παρεξηγήσεις τινας τῶν λόγων του, καὶ ἀπαντήσῃ ἔτι εἰς εὐφυᾶ τινα ἐρώτησιν ἀπευθυνθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ χθὲς ἐπίσης ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ ἐκ Λακεδαίμονος. Ὅτι δὲν ἐδικαιοῦντο ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις πολιτικῶν ἀρχῶν, διότι ἀντ' αὐτοῦ ἀπαντᾷ πάντοτε ἡ καταγωγή του, τὸ παρελθόν· ἀδίκως δὲ ἀπέδωκαν αὐτῷ ὅτι δὲν ἀνεγνώρισε σεβαστὸν τὸ δικαίωμα τῆς βουλῆς, τὸ τοῦ ἐξελέγχειν τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, διότι τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ δὲν ὡμολόγησε μὲν διαῤῥήδην ὑπεψήφατο ὅμως, δικαιολογῶν ἐφ' ὥραν ὅλην τὴν ὑπουργικὴν πρᾶξιν τοῦ μετασχηματισμοῦ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Καὶ δὲν εἶπε μὲν τοῦτο ῥητῶς, διότι, ἀπευθύνων τὸν λόγον εἰς βουλευτὰς γέροντας καὶ πολλὴν περὶ τὰ ἑαυτῶν ἔργα πεῖραν ἐσχηκότας, ἔκρινε τοῦτο ὅλως περιττὸν· ἀρκούντως ὅμως ὡμολόγησε τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ, διὰ τῆς δικαιολογίας τοῦ ὑπουργείου τὴν ὁποίαν χθὲς ἐπεχείρησεν. Ὅτι δωρεὰν ἀληθῶς ὑπεστήριξε τὴν ὑπουργικὴν πρᾶξιν, τὴν συνείδησίν του ἀκούων καὶ τὰς πεποιθήσεις του διερμηνεύων· πιστεύει δὲ καὶ εὔχεται ἵνα καὶ πάντες οἱ ἄλλοι δωρεὰν καὶ οὐχὶ ἐκ συμφέροντος τὰ ζητήματα βασανίζωσι καὶ τὰς ἑαυτῶν σκέψεις ἐκφέρωσιν. Ὅτι οὐδὲ τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ, οὐδὲ τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας κατὰ τὸ 1844 ἐπρέσβευσεν ἐδύνατο νὰ ληξμονήσῃ, διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι τέκνον ἀστοργον πατρὸς, τὸν ὁποῖον καὶ ἐπὶ μέγα ἐσεβάσθη καὶ ὑπὲρ δύναμιν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου συνέτρεξε· καὶ ἀληθῶς, ἂν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν ὑπουργικῶν πράξεων δὲν ἀνεγνώριζεν, ἤθελεν ἀντιφάσκει εἰς τὰς κατὰ τὸ 1844 ἐξενεχθείσας πεποιθήσεις του, ἤθελε ζητεῖ νὰ καταῤῥέψῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἔθνους ἀποδοθὲν τότε εἰς τὴν βουλὴν δικαίωμα, πρὸς ὃ καὶ αὐτὸς οὗτος συνεργάσθη. Αἱ ἐξηγήσεις λοιπὸν αὗται δὲν ἔπρεπε νὰ ζητηθῶσι παρ' ἀνδρὸς Σεπτεμβριανοῦ, παρὰ τοῦ μετ' αὐταπαρνήσεως ὑπηρετήσαντος τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων αὐτῆς διὰ θυσιῶν ἐπιμεληθέντος, ἀλλὰ παρ' ἐκείνων τῶν ὁποίων καὶ τὸ παρελθὸν ἄγνωστον, καὶ τὸ ἐνεστὼς σκοτεινόν.

ὅτι ὁ ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτὴς μετ' εὐφυΐας ἀνεῦρε τὸ ἀσθενὲς τῶν κατὰ τὴν χθὲς παρατηρήσεών του· ἀλλὰ τὸ ἀσθενὲς τοῦτο δὲν ἦτον πραγματικὸν, ἦτον ἀπόῤῥοια τῆς συντομίας μεθ' ἧς ἐξήνεγκεν αὐτάς· διότι ἀληθῶς μὲν δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ἰσχύει πᾶς ὁ νόμος, ὁ μὴ ἀπειλῶν δι' ἀκυρώσεως τὴν ἑαυτοῦ παράβασιν, εἶναι ὅμως βέβαιον, καὶ τοῦτο ὑπηνίττετο χθὲς, ὅτι οἱ ἐπουσιώδεις ὅροι δὲν ἐπάγουσι τὴν ἀκύρωσιν, ἂν ῥητῶς τοῦτο δὲν διατάσσηται ὑπ' αὐτῶν. Τὸ σύνταγμα, τοῦ ὁποίου τὰς διατάξεις εἰς παράδειγμα ἔφερεν ἐκεῖνος, εἶναι ὁ καθολικὸς νόμος, ὁ θεσμὸς, ὅστις ὡς τοιοῦτος ἔχει διηνεκῆ ὕπαρξιν καὶ οὐδεμίαν τοιαύτην κύρωσιν ἀπαιτεῖ· ἡ δὲ παράβασις αὐτοῦ, καταστρέφουσα τὸν θεσμὸν, καταστρέφει τὴν κοινωνίαν, τῆς ὁποίας ἡ ὕπαρξις ταυτίζεται μὲ τὴν τοῦ παραβαθέντος θεσμοῦ. Ἀλλὰ τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ἀπαίτησις τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ ἄνευ αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ τὸ ἀρθ. 8 τοῦ περὶ δήμων νόμου; τοῦτο αὐτὸς ὁ νομοθέτης ἔλυσεν, ὑποφῃνάμενος τὸ ἐπουσιῶδες τοῦ ἄρθρου ἐκείνου διά τε τοῦ νόμου τοῦ 1840 καὶ διὰ τοῦ κατὰ τὸ 1845 ἐκδοθέντος περὶ διοικητικῆς διαιρέτεως τοῦ Κράτους, μ' ὅλον ὅτι ὁ τῶν ἐπαρχιῶν μετασχηματισμὸς ἐπὶ οὐσιωδεστέρων καὶ μειζόνων συμφερόντων ἐπιῤῥοὴν εἶχεν ἢ ἐφ' ὅσων ὁ τῶν δήμων. Ὅτι τοὺς διϊσχυρισμοὺς τούτους δὲν ὑποστηρίζει διὰ νόμων ὕλης ἄλλης, ἵνα ἀντιλεχθῇ ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῶν δὲν εἶναι ἐφαρμοσταὶ, ἀλλὰ διὰ νόμων τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως, οἵτινες μαρτυροῦσιν ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ὅρος τῆς τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδοτήσεως δὲν εἶναι ἀναγκαῖος ἐπὶ τοῦ μείζονος, τοῦ τῶν ἐπαρχιῶν μετασχηματισμοῦ, δὲν εἶναι καὶ ἐπὶ τοῦ ἥσσονος τοῦ ἐν ἐκείνῳ περιεχομένου, τοῦ τῶν δήμων· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, καὶ ἡ νομολογία αὐτὴ προσέχεται εἰς ἐπισφράγισιν τούτων, καὶ παράδειγμα τὰ διοικητικὰ δικαστήρια, ταύτης δὲ πλήρη ἔχει γνῶσιν βεβαίως καὶ ὁ ἕτερος χθὲς ἀντειπὼν βουλευτὴς ἐκ Μαντινείας. Μὴ οὔσης λοιπὸν οὐσιώδους τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου, ἡ ταύτης παράβασις δὲν ἐπάγει τὴν ἀκυρότητα. Ὅτι, λέγων ταῦτα, δὲν βλέπει ἀφ' ἑτέρου καὶ κίνδυνόν τινα, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων ἐξέθηκεν, ὑφ' ὃν νὰ κύπτῃ ἡ κοινωνικὴ μονὰς, ἡ τῶν δήμων ὕπαρξις· διότι καὶ νόμος περὶ αὐτῶν ὑπάρχει, καὶ ἀκριβῶς ἐφαρμόζεται, καὶ ζῶν ὑπάρχει τὸ βουλευτικὸν δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Ὅτι διὰ ταῦτα οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ κενὸν πρὸς συμπλήρωσιν, ἀλλὰ μόνον δὲν δύναται να πραγματοποιηθῇ εἰς ὅρος ἐπουσιώδης τοῦ νόμου, ἐκ τῆς μήπω συστάσεως τῶν νομαρχιακῶν

συμβουλίων· οὐδὲ διασαφίσεώς τινος τοῦ νόμου ἀνάγκη παρίσταται, διότι καὶ οὗτος σαφέστατος διατελεῖ· ἀλλὰ νομιμοτάτη εἶναι ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπουργείου, εἴς τε τὰ προηγούμενα καὶ εἰς τὸν νόμον ὅλως στηριζομένη. Ὅτι ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐξήνεγκε, δὲν διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Μαντινείας· διότι ἀμφότεροι μὲν εἶπον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἐνεργῆσαν ὅ,τι καὶ πρὸ αὐτοῦ συνήθως ἐγίνετο, οὐδόλως τὸν νόμον παρεβίασεν, ὁ δὲ βουλευτὴς ἐκεῖνος προσέθηκεν ὅτι, μήπω συσταθέντων τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων, ἵνα ὁ νόμος ἀκριβῶς καὶ καθ' ὅλα ἐφαρμόζηται, πρέπει διά νόμου νὰ ληφθῇ μέτρον τι. Ἡ γνώμη αὕτη, τείνουσα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὑπουργείου, οὐσιωδῶς καθῆκον ἐχόντος νὰ ἐκτελῇ τοὺς νόμους, μόνη πάσης ἄλλης κάλλιον δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὴν τοῦ ζητήματος λύσιν, καὶ εὐκόλως δύναται νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξενεχθεῖσαν.

Ὑπολαβόντος ὅμως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἀγορεύσας πρότερον ἐξέθηκεν ὅτι οἱ ὑπουργοὶ εἰσὶν ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῇ μὴ ἐκτελέσει τοῦ νόμου· καὶ ἂν μὲν σκεψάμενοι κατίδωσιν ἀληθῶς κενὸν ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, θέλουσι προβάλει τὸν πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ νόμον· ἂν δ' οὔ, δύνανται νὰ προτείνωσιν αὐτὸν καὶ οἱ βουλευταὶ, οἱ δ' ὑπουργοὶ θέλουσι παρευρεθῆ κατὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν. Καὶ ὅτι οὐδεμίαν φέρουσιν εὐθύνην ἐπὶ τοῖς γενομένοις, ἀφ' οὗ πάντες ἀνεγνώρισαν ὅτι νομίμως ταῦτα ἐνηργήθησαν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἀγορεύων ἀνακεφαλαιώσας, ὅτι ἀληθῶς νέος εἶναι ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ βουλευτηρίου· ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι ἄξιος ἐπιπλήξεως, ἂν δωρεὰν ἐξέφρασε τὰς ἑαυτοῦ πεποιθήσεις· συμβουλεύει μάλιστα τοὺς πρεσβυτέρους, ἵνα καὶ οὗτοι ἐπὶ πάντων δωρεὰν ἐκφράζωσιν αὐτὰς, ὅπως ἔχωσιν ἐλαφρὰν τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν.

Ἀνέπτυξεν αὖθις ἄλλος, ὅτι, ἐξαντληθείσης ἤδη τῆς συζητήσεως, ἀπέχει νὰ φέρῃ μακρὸν λόγον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντων, ἀρκούμενος νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ ἀγὼν, μεθ' οὗ ἐκεῖνος νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν ἐσπούδασε, μαρτυρεῖ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἐλλείψεως εἰς ἣν χθὲς περιέπεσε καὶ τὴν πρὸς ἀνόρθωσιν αὐτῆς κατὰ τὴν σήμερον σπουδήν του. Ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις καὶ χθὲς ὅτι διάφορον τῆς ἀληθοῦς φάσιν ἔλαβε, καὶ σήμερον ἐπὶ μᾶλλον παρηλλάγη· ἐν ᾧ ἡ βουλὴ δὲν ἐπελάβετο τοῦ ζητήματος ἵνα ἐπιβαρύνῃ τὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν ἢ τὸ ὑπουργεῖον ὅλον, ἢ καὶ τὰ προκάτοχα αὐτοῦ,

τὰ ὁμοίως ἐνεργήσαντα, διότι τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἐνήργησεν ἢ ὅ,τι μέχρι τοῦδε ἐνηργεῖτο, ὡς καὶ ἄλλοι, ὑπουργοὶ ἀλλοτε διατελέσαντες, ὡμολόγησαν τοῦτο· διὰ τοῦτο εἰς σκανδαλώδη θέσιν μετέθηκε τὸ ζήτημα ὁ προαγορεύσας ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε διενοήθη ἡ βουλή. Ὅτι ἀληθῶς, καὶ διὰ τὸ δυσεκπλήρωτον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ἐκτεθέντας λόγους, οὐδεὶς ἐπεβάρυνε μὲ εὐθύνην τινὰ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τοιοῦτον τὸ φρόνημα τῆς πλειονοψηφίας· ἂν ὅμως ἐτίθετο τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν προβληθὲν θέμα, καὶ πλειοψηφία τις ἀπεφαίνετο, ὅτι, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος σκοποῦ, ὑπάρχει ὅμως ἔλλειψις ῥητοῦ ὄντος τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, τότε πρὸς τί νὰ προσαρθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὁ μῶμος οὗτος, ἐν ᾧ οὐδὲν τοιοῦτον διενοεῖτο ἡ βουλή; τοῦτο καταδεικνύει καὶ τὸ ἀσύμφορον καὶ τὸ σκανδαλῶδες τοῦ τεθέντος ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ θέματος. Ὅτι, ἂν δὲν ἐλάμβανεν ἀρχὴν ἡ συζήτησις ἐκ τοῦ ἐν τῷ δήμῳ Ἀθηναίων γενομένου, καὶ ἐπελαμβάνετο τῆς συζητήσεως ταύτης ἡ βουλὴ, δὲν συνήγετο ἐκ τούτου ὅτι κατεφέρετο κατὰ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ὅτι ἀκαδημαϊκῶς ἐξέταζε τὴν τοῦ νόμου ἔννοιαν. Καὶ ἀληθῶς ὑπάρχει ἀφ' ἑνὸς πολυετὴς τοῦ νόμου ἐφαρμογὴ, ἀφ' ἑτέρου ἡ τὰς γνωμοδοτήσεις καὶ τῶν τριῶν συμβουλίων ἀπαιτοῦσα διάταξις αὐτοῦ, καὶ τούτων ὅλων ἀπέναντι ὁ κατὰ τὸ 1840 ἐκδοθεὶς νόμος, δικαιολογήσας τὴν ἐφαρμογὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον χορηγῶν ἐπιχείρημα ἰσχυρότερον ὅσων ἐχρήσατο· διότι ἐδύνατό τις ἐκ τῶν κρινόντων ἀρκούσας τὰς τῶν δύω συμβουλίων γνωμοδοτήσεις ἐπ' αὐτοῦ στηριζόμενος νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ἦτον ἀναγκαία ἡ τῶν νομαρχιακῶν συμβουλίων γνωμοδότησις, καὶ τὸ ἐπιχείρημα δὲν ἤθελεν εἶσθαι ὅλως ἀβάσιμον. Ἀλλὰ παρέχει οὗτος τοσαύτην ὕλην ἀρκοῦσαν νὰ ἐπαγάγῃ τὴν τοῦ ἄρθρου 8 κατάργησιν; ὄχι· διότι διὰ τοῦ νόμου ἐκείνου ἄλλων ἄρθρων τοῦ περὶ δήμων ἡ κατάργησις διεταχθη, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ προκειμένου 8 ἄρθρου. Ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐθεώρησε συμβιβαστὰς τὰς γνώμας τοῦ τε ἐκ Μαντινείας βουλευτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἐκείνου μὲν εἰπόντος ὅτι δὲν ὀφείλει εὐθύνην τινὰ τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, πρέπει δὲ νὰ συμπληρώσῃ μόνον ἐπὶ τὸ μέλλον τὸ κενὸν, τούτου δὲ προβαλόντος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει σκεφθῇ καὶ φροντίσει περὶ τῆς τοῦ κενοῦ συμπληρώσεως ἂν εὕρῃ τοιοῦτον· τὸ ζήτημα ὅθεν ἐγγίζει εἰς τὴν λύσιν, διότι, μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις περὶ τοῦ ἀνευθύνου τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῖς πε-

πραγμένοις, δύναται ἡ βουλὴ νὰ ἀποφανθῇ, ὅτι, ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Καὶ ὅτι οὕτω μόνον οὐδὲ ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου θέλει παραβλαβῇ ὅπου ὑπάρχει, οὐδὲ τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα δικαιώματα θέλουσι καταστραφῇ· οἱ δ' ὑπουργοὶ, οἱ τὸ αὐτὸ μὲ τὴν βουλὴν συμφέρον ἔχοντες καὶ εἰς τὸ ἕτερον νομοθετικὸν σῶμα ἀνήκοντες, θέλουσι βεβαίως φροντίσει περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ἐξέθηκε δὲ καὶ ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας, ὅτι ἡ συζήτησις, ἵνα τελεσφόρος ὑπάρξῃ, ἔπρεπε νὰ ἐμπνέηται ἀπὸ εἰλικρίνειαν καὶ νὰ περιστρέφηται εἰς τὸ γνήσιον ζήτημα· οὐχὶ δὲ νὰ μεταστραφῇ πέραν τοῦ κυρίου ζητήματος, ὡς ἐγένετο ἤδη, καὶ τὸ ὑπουργεῖον νὰ πλάττῃ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του ὑποθέσεις πάντῃ ἀλλοτρίας καὶ ἀνυπάρκτους, τὰς ὁποίας αὐτὸ τὸ ἴδιον νὰ καταπολεμῇ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ φαίνηται ὅτι διὰ τούτου τοῦ μέσου αἴρει εἰς νίκην. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἐπροτίθετο νὰ περιορισθῇ ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἐντὸς τοῦ νομικοῦ μέρους τοῦ ζητήματος, ὅπως ἔπραξε καὶ εἰς τὴν πρώτην του ἀγόρευσιν, προκαλεῖται ὅμως νὰ προβῇ εἰς τὴν οὐσίαν, να ἀποσύρῃ τὸν πέπλον καὶ νὰ καταδείξῃ τὸ ἄσχημον, ἐξ ὅσων ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπε· διότι ἐν ᾧ αὐτὸς, τὸ πρῶτον ἀγορεύσας, εἰς μόνον τὸ νομικὸν αὐτῆς μέρος τὸν λόγον ἔφερε, καὶ μεθ' ὅσης οἷόν τε μετριότητος αὐτὸ διεξήγαγε, καταδείξας μόνον τὸ ἄρθρον καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους νόμους ὧν ἄλλοι ἐμνημόνευσαν ἄσχετον αὐτοῦ, καὶ παραστήσας τὴν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν νόμων τούτων ἐπιγενομένην σύγχυσιν καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπαγομένην ἀναγκαίως καταστροφὴν αὐτῶν· ἄλλοι ἀπετόλμησαν οὐ μόνον ὑποθέσεις νὰ πλάσωσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν οὐσίαν προβάντες ἀνύπαρκτα γεγονότα νὰ προβάλωσιν. Ἀλλὰ θέλει ἄρα τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑπενθυμίσῃ τις εἰς αὐτὸ τὰς κατὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων διαμαρτυρήσεις τῶν κατοίκων; θέλει ἄρα νὰ ἐκτεθῶσι πάντα τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην γεγονότα; Οἱ κάτοικοι λέγουσιν ὅτι ἀπεστάλη εἰς τὰ χωρία αὐτῶν ὑπάλληλος, ὅστις, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως, ἐζήτησε νὰ ὑπογράψωσιν ἔν τινι ἀναφορᾷ καὶ ζητήσωσι τὴν τοῦ δήμου διαίρεσιν, τὴν ὁποίαν ἐπιβλαβῆ κρίνουσι· τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, τὸ πρὸς σχηματισμὸν τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων κυρίως συγκαλούμενον, πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον τῆς τοῦ δήμου διαιρέσεως συνεκαλέσθη, καὶ οὐχὶ ὅλον ἀλλὰ πέντε ἢ ἓξ μέλη αὐτοῦ συνῆλθον ἐν ἀλλοτρίῳ καταστήματι, τῷ Νομαρχιακῷ, καὶ, γραμματεύοντος

τοῦ τῆς Νομαρχίας γραμματέως ἐκπληροῦντος συνάμα καὶ τὰ τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου, προέβη εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην· ἀλλ' ὅ τε πρόεδρος αὐτοῦ, καὶ τὰ ἄλλα μέλη καὶ ὁμόφωνον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ ὁλόκληρος κώμη τις μηδενὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐξαιρουμένου, δι' ἀναφορῶν διαμαρτύρονται κατὰ τῆς τοῦ δήμου διαρέσεως, καὶ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἀνθ' ὅλων τούτων ἐνήργησεν αὐτήν. Ὑπὲρ τίνων ὅθεν ἐνήργησεν, ὅταν αὐτοί, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα κανονίζει διὰ τῆς πράξεως ταύτης, διαμαρτύρωνται κατ' αὐτῆς; δὲν καταστρέφει αὐτὸν οὕτω; τοιαύτη ἡ δικαιοσύνη τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν ἀπένειμεν; Ὅτι ἐπιλαμβανόμενος τοῦ κυρίου ζητήματος, τοῦ ὁποίου παρεξέβη ἀναγκαθείς, μετὰ μετριότητος θέλει πραγματευθῇ τὰ περὶ αὐτοῦ, διότι οὐδεμία ἐχθρικὴ σφαῖρα, οὐδεὶς σκοπὸς κατὰ τοῦ ὑπουργείου ὠθεῖ αὐτόν. Καὶ ἀγνοεῖ μὲν πότε καὶ ποῦ μετασχηματισμοὶ τοιοῦτοι δήμων ἐγένοντο ἄλλοτε, οὐδέποτε ὅμως τοιοῦτος ἐνηργήθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς· ἀφ' οὗ δὲ νῦν ἐγένετο, ἐρωτᾷ μόνον πῶς διετάχθη ἄνευ νόμου, παραλείπων τό τε ἐκ τούτου σκάνδαλον καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον αἱ τῶν ἀρχῶν πράξεις μαρτυροῦσιν. Ὅτι ἐκ τῶν ἐκτεθέντων νόμος τις ἐπιτρέπων τὸν καὶ ἄνευ τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν Νομαρχικῶν Συμβουλίων μετασχηματισμὸν δὲν ὑπάρχει, εἶπαν ὅμως τινὲς ὅτι δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ κωλυθῇ τὸ ὑπουργεῖον ἀπὸ τῆς ἐνεργείας του· ποία ὅμως ἡ ἐπιβεβλημένη εἰς αὐτὸ ἐνέργεια εἰμὴ μόνη ἡ τοῦ νόμου ἐκτέλεσις; ἂν εὑρισκεν ἔλλειψιν, ὤφειλε νὰ συμπληρώσῃ αὐτήν. Ἀλλὰ ἤ τε ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὁ νομομαθὴς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς παραδόξους ἐξέθηκαν ἐπὶ τούτου κρίσεις· οὗτος μάλιστα εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως· τίς ὅμως ἐζήτησε τὴν κατάργησιν αὐτοῦ; Τὸ δικαίωμα τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας ἀργεῖ ἐν ὅτῳ ὁ νόμος ἀργεῖ, τὴν ἀργίαν λοιπὸν αὐτοῦ μέχρι τῆς τοῦ κενοῦ συμπληρώσεως καὶ οὐχὶ τὴν κατάργησιν ἐζήτησαν. Ὅτι εἰς ἀπέραντον χάος ἰδεῶν παρηλλαγμένων προβὰς τέλος ὁ ὑπουργὸς ἐκεῖνος συνεπέρανεν, ὅτι ἡ βουλὴ δύναται νὰ κατηγορήσῃ ἐπὶ τούτοις τοῦ ὑπουργείου· ἀλλ' ὤφειλε, πρὶν ἢ εἰς συμπέρασμα τοιοῦτον προβῇ, νὰ κατίδῃ ὅτι ἡ βουλὴ δὲν δύναται ἔτι νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι ἄλλαι αἱ περιστάσεις καθ' ἃς κινοῦνται αἱ καθ' ὑπουργῶν κατηγορίαι. Ἡ βουλὴ συζητοῦσα εὑρίσκει, ἂν ὁ νόμος χρῄζῃ ἢ οὐ ἑρμηνείας, καὶ, ἂν τὸ γράμμα αὐτοῦ ἦναι ῥητὸν καὶ ἀναμφισβήτητον, βασανίζει τὴν

ἐφαρμογὴν αὐτοῦ· τοῦτο τὸ ἔργον αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὅτι τὸ κύριον ζήτημα διὰ ταῦτα εἶναι, ἂν ἰσχύῃ καὶ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ νόμου· καὶ εἶπον μέν τινες ὅτι ἐτροποποιήθη, ἀλλ' ἀπεδείχθη τοὐναντίον, διότι ὁ νόμος τοῦ 1845 καὶ ἀλλότριος εἶναι, καὶ ἀντὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου μεγάλην τινὰ καὶ περιεκτικὴν ἄλλην ἐζήτησε τὴν τοῦ νόμου· καὶ εὐλόγως, διότι, κατὰ μὲν τὸν σχηματισμὸν τῶν δήμων, ἀναλόγους εὗρεν ἐγγυήσεις εἰς τὰ μικρὰ αὐτῶν συμφέροντα τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν τριῶν συμβουλίων, κατὰ δὲ τὸν τῶν ἐπαρχιῶν ὧν τὰ συμφέροντα μείζονα, ἐγγύησιν μόνον εἰς τὸν νόμον εὗρισκεν. Ὅτι, ἂν ἦτον ἀμφιβολία τις, ἐδύνατο καὶ ἐξηγήσεις πλείους νὰ γενῶσιν καὶ εἰς νομοθεσίας ἄλλας, ὡς τὴν Γαλλικὴν ἀφ' ἧς τὸν περὶ δήμων νόμον κατὰ μέγα ἠρύσαντο, νὰ προσφύγωσιν· ἀφ' οὗ ὅμως τὸ γράμμα τοῦ νόμου εἶναι ῥητόν, οὐδεμία χρεία πλείονος ἐξηγήσεως, εἰ μὴ σκοπὸς ὑπάρχῃ διαστροφῆς καὶ εἰρωνείας τοῦ νόμου. Καὶ ὅτι ἡ βουλὴ ἐπ' οὐδενὸς ἄλλου πρέπει νὰ ἀπορανθῇ, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν ἰσχύῃ ἢ οὗ τὸ περὶ οὗ πρόκειται 8 ἄρθρον τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀνεγνώρισε καὶ ἐσεβάσθη πάντοτε τὸ βουλευτικὸν δικαίωμα τοῦ ἐξελέγχειν τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, διότι τρέμει τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸ ἐνώπιον τοῦ τε ἔθνους καὶ τοῦ κόσμου ὅλου εὐθύνην· σεβόμενον δὲ καὶ ἑαυτό, μετὰ τῆς προσηκούσης πάντοτε εἰλικρινείας διεξήγαγε τὰ προτεθέντα ζητήματα. Καὶ ἀληθῶς αὐτὸς χθὲς ἔτι ἐπρότεινε νὰ μεταβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, κατὰ τὴν καὶ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Λακεδαίμονος ἐξενεχθεῖσαν σήμερον γνώμην· ἀλλ' οἱ σήμερον διατεινόμενοι ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παρεγνώρισε τὸ ζήτημα, ἐζήτουν χθὲς ἐπὶ πίνακος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὡς παρανομήσαντος· γνωστὸν δὲ πόσον πικραίνονται οἱ μετ' εἰλικρινείας τὸ ἑαυτῶν καθῆκον ἐκπληροῦντες, ὅταν ὡς παρανομοῦντες διασύρωνται. Ὅτι ὁ προαγορεύσας, καὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος ἁψάμενος, ἐξήγησε τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ ταύτης πεποίθησιν· τὸ δ' ὑπουργεῖον, σεβόμενον ἀφ' ἑνὸς αὐτήν, δύναται νὰ ἔχῃ ὅμως ἐναντίαν, τὴν ὁποίαν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ σεβασθῶσιν ὀφείλουσιν· εἰς μόνον δὲ τὸν χρόνον καὶ τὰ πράγματα ὑπολείπεται νὰ καταδείξῃ τις ὁ ἔχων ἐπὶ πραγμάτων ἐστηριγμένην τὴν πεποίθησίν του. Καὶ ὅτι, ἵνα ἡ βουλὴ προέλθῃ τέλος εἰς τὴν συνταγματικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν, πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν· ἀκολούθως δ' εἴτε τὸ ὑπουργεῖον εἴτε ἡ βουλὴ δύνανται νὰ προτείνωσι τὸν ζητηθέντα νόμον.

Ἐπανέλαβε δὲ καὶ ἄλλος ὅτι οὐδεμίαν ἀφορμὴν ἔλαβεν ὁ προαγορεύσας, ἵνα ὑπολάβῃ ὅτι ἐπὶ πίνακος ἐζητήθησαν χθὲς αἱ τοῦ ὑπουργείου κερδαλαί· διότι καὶ χθὲς καὶ σήμερον εὐπρεπῶς καὶ ἀβόλως ἐγένετο ἡ συζήτησις, μόνοι δ' οἱ ὑπουργοὶ ὤθησαν ἀλλαχοῦ αὐτήν. Ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δι' εἰρωνείας συνήθους προύκάλεσε τὴν βουλὴν εἰς ὅ,τι, καθ' ἃ καὶ ὁ προαγορεύσας ἀνέπτυξε, δὲν ἐδύνατο νὰ προβῇ, ῥητῶς διαγράφοντος τοῦ Συντάγματος τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ὑπουργοὶ ἐγκαλοῦνται ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἕως ἂν ὁ περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν νόμος ἐκδοθῇ. Καὶ ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Σπάρτης προταθεῖσα γνώμη, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη, τὴν αὐτὴν ἔχει σημασίαν, ἣν καὶ ἡ τῶν καταβεξιξάντων τὸ τοῦ νόμου κενόν· ἐφ' ᾧ συμφωνεῖ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῆς καὶ τὴν πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἀποστολὴν τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ὁ πρόεδρος ὅθεν προέθηκεν εἰς ψηφοφορίαν τὴν γνώμην ταύτην, καὶ ἠρώτησε τὴν βουλὴν ἂν παραδέχηται αὐτὴν, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ βουλὴ, ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. »

Πρὶν δ' ἢ ἀπαγγείλῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης προκαλεσθείσης ψηφοφορίας, ἀντέστησάν τινες κατὰ τοῦ θέματος τοῦ ζητήματος, προτείναντες νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ ἡ φράσις *πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου*· ἀλλά, παρατηρήσεως γενομένης, ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἀποχωρησάντων τινῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Α. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 7 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀρξαμένης τῆς τῶν πρακτικῶν ἀναγνώσεως καὶ γενομένων ἀντιῤῥήσεων ἐπ' αὐτῶν, ἤρξατο ἐπὶ τούτων συζήτησις.

Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ κατὰ τὴν προτεραίαν ἀγορεύσας βουλευτὴς ἐκ Λακεδαίμονος, ὁ προβαλὼν τὸ εἰς ψηφοφορίαν κατόπιν προτεθὲν θέμα, δὲν προέτεινεν αὐτὸ οἷον εἰς τὰ πρακτικὰ ἐκτίθεται, ἀλλ' ἔλειπον αἱ λέξεις *πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου*. Καὶ ὅτι λέγων ταῦτα δὲν προτίθεται νὰ προσβάλῃ πουσῶς τὸ γραφεῖον, κρίνων ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ἀντελάβετο καλῶς τῶν ὑπ' ἐκείνου ἐκτεθέντων· φρονεῖ δ' ἀναγκαῖον, ἐὰν ἀμφιβολία τις ὑπάρχῃ περὶ τῆς τοιαύτης ὑπ' ἐκείνου προβολῆς τοῦ θέματος, νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλή.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι διϊσχυρισμὸς τοιοῦτος, οἷος ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐγένετο, πρώτην ἤδη φορὰν εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ σώματος προτείνεται. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν Βουλευτὴς, ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὁποίου αἱ ἀντιῤῥήσεις αὗται προτείνονται, δὲν εἶναι παρὼν, ἡ δὲ βουλὴ, ἐρωτωμένη κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ προταθέντα, ἂν μὲν ἀποφανθῇ ὅτι πραγματικῶς ὑπῆρχον αἱ σημειωθεῖσαι λέξεις ἐν τῷ ὑπ' ἐκείνου προβληθέντι θέματι, θέλει προσβάλει τὸ ὑπουργεῖον, ἂν δὲ συμφωνήσῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχον αὗται, θέλει καταδείξει ψευδομένους τοὺς ἐναντίον λέγοντας· διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ προκαλεσθῇ ἀπόφασίς τις τῆς βουλῆς, πρέπει δὲ νὰ καλεσθῇ ὁ βουλευτὴς ἐκεῖνος, ἵνα ἐκθέσῃ ὁποῖον ἔθηκε τότε τὸ θέμα.

Μετά τινας διϊσχυρισθέντας ὅτι ἡ βουλὴ εἶναι ἁρμοδία, ἵνα ἀποφαίνηται ἐπὶ τῶν προτεινομένων διορθώσεων τῶν πρακτικῶν, καὶ οὕτω μέχρι τοῦδε ἐγένετο, διότι ἐνδέχεται ὅ,τι ἠκουσάν τινες νὰ μὴ ἠκουσαν οἱ ἄλλοι. Ὅτι ἐν τῷ θέματι, τῷ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ ἐκείνου προβληθέντι, δὲν ἦσαν αἱ λέξεις *πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου*· διότι τότε πρὸς τί μετ' αὐτὸν ἀνέβη τότε τὸ βῆμα ὁ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτὴς, τὴν προσθήκην αὐτῶν προβάλλων; Καὶ ὅτι ἡ ἐπὶ τούτου ἀπόφανσις τῆς βουλῆς οὐδὲν τῶν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντων ἀτόπων ἐπάγει, οὐδὲ προσβάλλεται κατά τι τὸ γραφεῖον, ἂν ἡ βουλὴ παραδεχθῇ τὴν προτεινομένην διόρθωσιν τῶν πρακτικῶν, διότι εἰς συζητήσεις οὕτω πολυμελῶν σωμάτων ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μὴ ἀντιληφθῇ τις τῶν πάντων.

Ἐζητήθη εἰς τῶν γραμματέων, ὅτι, ἀγορεύοντος χθὲς τοῦ ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτοῦ, ἀντελήφθη τῶν ὑπ' ἐκείνου λεχθέντων, καθ' ἃ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκτίθενται· ἤθελε δὲ ἀμφιβάλλει κατά

τι μετὰ τὰς γενομένας ἀντιῤῥήσεις, ἂν αἱ τοῦ γραφείου σημειώσεις δὲν ὑπῆρχον πρὸς ταῦτα σύμφωνοι.

Μετά τινα ἐκθέντα ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἐλύθη κατὰ τὴν προτεραίαν τὸ ζήτημα, προταθεισῶν τῶν αὐτῶν ἀντιῤῥήσεων κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ψηφοφορίαν, οὐδεμία ἡ ἀνάγκη τῆς τοῦ βουλευτοῦ προσκλήσεως ἢ τῆς ἐπὶ τῶν πρακτικῶν ἐρωτήσεως τῆς βουλῆς· διότι τὰ περὶ τοῦ θέματος καὶ τῆς ψηφοφορίας θέλουσιν ἐπαναληφθῆ.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπανέλαβεν, ὅτι τότε δύω εἶναι τὰ ψηφοφορητέα θέματα, τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑποστηριζόμενον, ἔχον « ἡ βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. » τὸ δ' ὑπό τινων βουλευτῶν ζητούμενον, φέραν « ἡ βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. »

Καὶ παρατηρήσαντός τινος ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη τὰ περὶ τῆς ψηφοφορίας καὶ ἡ ἀπόφασις ἂν ἐλύθη χθὲς ἢ οὐ τὸ προβληθὲν ζήτημα, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκθέσεως τῆς ἀγορεύσεως βουλευτοῦ, ἐφ' ἧς οὐδεὶς ἄλλος, ἢ αὐτὸς τοῦ ὁποίου ἡ ἀγόρευσις ἐκτίθεται, εἶναι ἁρμόδιος νὰ φέρῃ παρατηρήσεις. Καὶ ὅτι τοῦ μὲν γραφείου ὑποστηριζόντος τὰ πρακτικά, ἄλλων δὲ βουλευτῶν δ' ἰσχυριζομένων ὅτι δὲν ἐρρήθησαν αἱ λέξεις « πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου » δὲν πρέπει νὰ προκαλεσθῇ ἀπόφασις τῆς βουλῆς, ἀλλὰ νὰ καλεσθῇ ὁ βουλευτὴς καὶ ἐκεῖνος νὰ λύσῃ τὴν ἀμφιβολίαν· διότι ἄλλως θέλει καταχραφῇ ὁ κανονισμὸς καὶ ἡ τοῦ βήματος ἐλευθερία, καὶ θέλει ἀφεθῇ εἰς τὰς πλειοψηφίας ἄλλας μὲν τῶν ἀγορεύσεων νὰ ἀρίνωσιν εἰς τὰ πρακτικά, ἄλλας δὲ κατὰ θέλησιν νὰ διαγράφωσιν.

Ἐπανέλαβεν ὁ ὑπουργός, ὅτι πρωτοφανὴς εἶναι ἡ γνώμη τῶν διϊσχυριζομένων ὅτι οἱ ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ ῥίψωσι τὸν λόγον ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, ἀφ' οὗ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ λαμβάνωσι τὸν λόγον ὅταν ζητήσωσι· πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, κατ' ἣν, προτεθείσης τῆς ἐξελέγξεως ὑπουργικῶν πράξεων, τὸ μὲν ὑπουργεῖον παρασταθὲν ὅλον ἐξήγησεν ὅτι οὐσιωδῶς ἐκ τούτου διαφέρεται, ἡ διάφορος δὲ τῶν γεγραμμένων ὀπτικὴ ἢ ἐκθεσις μεταστρέφει ὅλως τὴν ἔννοιαν αὐτῶν. Ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ βουλὴ αὐτὴ ὡμολόγησεν ὅτι δὲν παρηνόμησε τὸ ὑπουργεῖον, πῶς ἐδύνατο νὰ παραδεχθῇ θέμα τοιοῦτον, οἷον ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκτίθεται; Ὅτι δὲν ἦλθον νὰ μεταβάλωσι τὰς τῶν βουλευτῶν ἀγορεύσεις, ἀλλὰ δὲν θέ-

λουσιν ἀνεχθῆ νὰ μὴ προτείνωσιν ἀντιῤῥήσεις, τὰς ὁποίας ὁ νόμος ἐπιτρέπει. Τινὲς διϊσχυρίζονται ὅτι ἤκουσαν καὶ τὰς περὶ ὧν πρόκειται λέξεις, τινὲς δ' οὔ· ἐπειδὴ δ' αὐτὸς, ἀγορεύσας τελευταῖον, εἶπεν ὅτι παραδέχεται τὴν τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Λακεδαίμονος γνώμην, ἤθελεν ἀντιφάσκει εἰς ἑαυτὸν ἐὰν παρεδέχετο αὐτὴν περιέχουσαν καὶ τὰς λέξεις πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, ἀφ' οὗ ἂν ἀρχῇ διϊσχυρίσθη ὅτι δὲν ὑπῆρξε παρανομία τις καὶ ἡ βουλὴ ἀναγνώρισε τοῦτο. Καὶ ὅτι, μηδόλως προσβαλλομένου ἐκ τούτων τοῦ γραφείου, μόνη ἡ ἐπὶ τῶν ἀντιῤῥήσεων τούτων ἀπόφασις τῆς βουλῆς θέλει λύσει τὴν ἀμφιβολίαν.

Ὑπεστήριξεν ἄλλος ὅτι τὸ γραφεῖον ἐνδέχεται νὰ μὴν ἀντελήφθη καλῶς τῶν ἐκτεθέντων, ἐφ' ᾧ καὶ οὐδόλως προσβάλλεται ἐρωτωμένης τῆς βουλῆς· ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ὑπὸ τοῦ 20 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρέπεται, τὸν ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἐκ Μαντινείας βουλευτὴς διὰ τῶν διϊσχυρισμῶν του καταχράται. Ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν ἀγορευόντων λιγόμενα ἅμα λεχθέντα περιέρχονται ὑπὸ τὴν κυριότητα τῆς βουλῆς, μόνης ἁρμοδίας νὰ ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν. Καὶ ὅτι τὸ γραφεῖον δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ἔχον ἀλάνθαστον ἀντίληψιν, καίτοι μετ' ἀκριβείας τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα ἐκτελοῦν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἡ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν διόρθωσις τῶν πρακτικῶν· δὲν προσβάλλεται δὲ ποσῶς ἐγκρινομένης τῆς διορθώσεως, διότι τὰ ἀναγινωσκόμενα πρακτικὰ οὐδ' ὑπογεγραμμένα ὑπό τινος εἶναι.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ συνταγματικὴ διάταξις, τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη, εἶναι ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ, ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν ἀγορεύσεων τοῦ ὑπουργοῦ τούτου ἀποδείκνυται. Ὅτι ὁρμᾶται ἐκ τῆς αὐτῆς φιλοτιμίας ἐξ ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς ὡρμήθη, διότι, ὡς ἐκεῖνος θέλει νὰ μὴ καταδειχθῇ ἀντιφάσκων, οὕτω καὶ οὗτος ἐπιθυμεῖ ἡ βουλὴ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἑαυτῆς ἀξίαν ἀπέναντι τοῦ κοινοῦ, τοῦ ἀντιλαβομένου ἐπίσης τῶν χθὲς γενομένων. Ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρεπομένη διόρθωσις δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτε καὶ τὸ γραφεῖον ὅλον ὑποστηρίζει τὸν διϊσχυρισμὸν πολλῶν βουλευτῶν· ἵνα δὲ ἡ ἀμφιβολία λυθῇ, οὐδεὶς ἄλλος ἢ ἐκεῖνος, περὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὁποίου πρόκειται, εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἀποφανθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ὑπουργοί, οἵτινες δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς τὰ ἀφορῶντα τὰ ἑαυτῶν πρακτικά.

Ὁ ἕτερος τῶν γραμματέων ἐξέθηκεν ὅτι, καθ' ἣν μὲν ἐποχὴν ἠγόρευε χθὲς ὁ ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτὴς, οὗτος δὲν ἦτον ἐν τῇ αἰθούσῃ· ἁρμόδιοι δὲ νὰ δώσωσι τὰς προσηκούσας περὶ τούτου

ἐξηγήσεις εἰσὶν ὅ τε ἀγορεύσας, καὶ τὰ οὕτως ἀντιληφθέντα τῶν λόγων ἐκείνου μέλη τοῦ γραφείου.

Ὁ δ' ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπανέλαβεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ νὰ προσβάλῃ τὸ γραφεῖον οὐδὲ νὰ ἀντείπῃ εἰς τὰ ἀποφασισθέντα πρατίθεται, ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ ἵνα λύσωσιν οἱ βουλευταὶ τὴν ἀμφιβολίαν, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ οὗτοι ἐπρότειναν. Ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐκ φθιώτιδος βουλευτὴς, ἀναγνωρίσας ἀφ' ἑνὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ὑπουργείου νὰ λαμβάνῃ ζητοῦν τὸν λόγον, εἶπεν ἀφ' ἑτέρου ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὰ περὶ πρακτικῶν· ἀλλ' οἱ τύποι καταστρέφουσι τὴν οὐσίαν, τὸ δ' ὑπουργεῖον, τὸ ἐνώπιον τοῦ σώματος τῆς βουλῆς παρασταθὲν καὶ τὴν εὐθύνην συναισθανόμενον, δὲν δύναται νὰ σιωπήσῃ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. Καὶ ὅτι, ὑπαρχούσης ζωηρᾶς τῆς ἀμφιβολίας περὶ τῶν προκειμένων λέξεων, μόνη ἡ βουλὴ πρέπει νὰ λύσῃ αὐτήν.

Ὁ πρῶτον ἀγορεύσας γραμματεὺς ἐπανέλαβεν, ὅτι περὶ μὲν τῶν ἀμφιβητουμένων λέξεων ἔδωκεν ἤδη τὰς προσηκούσας διασαφήσεις· ἐπειδὴ δ' ὁ ἕτερος τῶν γραμματέων εἶπεν ὅτι δὲν ἦτον παρὼν, ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἐπερίττευεν ἡ τοιαύτη ἐξήγησις αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἦτον οὕτω ξένος τῶν πραγμάτων.

Ἐξήγησεν ἄλλος ὅτι τὸ ζητούμενον, ὅταν πρωτοφανῇ, τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ σοβαρὰς ἔχον συνεπείας διατελεῖ, διότι δὲν προκειται νὰ ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ, ἐὰν ἐγκρίνῃ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν γνώμην, ἀλλ' ἂν ἐλέχθη λέξις τις ἢ οὐκ ἐκ τῆς τοιαύτης δ' ἀποφάσεως αὐτῆς, θέλει ἐξαχθῆ τινες τῶν περὶ τούτου φιλογεικούντων ἀληθῆ διατείνονται. Ὅτι διϊσχυρίζονταί τινες ὅτι δὲν ἤκουσαν τὰς περὶ ὧν πρόκειται λέξεις· τοῦτο δ' εἶναι πιθανὸν, διότι ἐνδεχόμενον νὰ μὴ προσέχον τὸν νοῦν, ὡς καὶ αὐτὸς οὗτος δὲν ἤκουσεν αὐτὰς, καὶ πολὺς ἄλλος ἄπειρος ἀριθμὸς, ὁ τῶν ἁπάντων, δὲν ἤκουσεν· ἀλλὰ τίς ἐρωτώμενος δύναται ἐν πεποιθήσει νὰ ἀποφανθῇ ὅτι δὲν ἐλέχθησαν; Ὅτι, ὑποστηρίζων τὰ πρακτικὰ, πείθεται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ γραφείου δοθείσας διαβεβαιώσεις· οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ φέρῃ ψῆφον τινὰ ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς ἐζήτησε νὰ ἀπευθύνωσιν εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ἂς ἀναλογισθῶσι πάντες οἱ διατεινόμενοι ὅτι δὲν ἤκουσαν τὰς λέξεις, ἂν διὰ τοῦτο δύνανται νὰ βεβαιώσωσι καὶ ὅτι δὲν ἐρρέθησαν. Ὅτι τὸ ἄρθρον 20 τοῦ κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον τινὲς ἐπεκαλέσθησαν, πραγματεύεται περὶ τῆς διορθώσεως τῆς φράσεως τῶν πρακτικῶν καὶ οὐχὶ τῆς ἐννοίας, περὶ ἧς ἤδη πρόκειται· ἂν δ' ἄλλως ἦτον, οὐδεμία ἤθελεν εἶσθαι ἀσφάλεια, ἀλλὰ κίνδυνος ἤθελεν ἐπικαισθαι πάντοτε, μὴ πλειοψηφία τις διαγράψῃ ἐκ τῶν πρακτικῶν τὰς ἐντεῦθεν ἐκτιθεμένας γνώμας. Ὅτι ἀληθῶς τὰ ὑπὸ τῶν ἀγορευόντων λεγόμενα περιέρχονται ὑπὸ τὴν τῆς βουλῆς κυριότητα, καὶ ἡ βουλὴ δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐπιδοκιμάζουσα ἢ ἀποδοκιμάζουσα αὐτά· ἀρνουμένη ὅμως νὰ ἐγγράψῃ ταῦτα εἰς τὰ πρακτικὰ, ἀρνεῖται αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. Καὶ ὅτι ὡς ἐπὶ παντὸς ἀμφισβητουμένου γεγονότος διατάσσεται ἀπόδειξις, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἀποδεικτικῶν τοιούτων μέσων πρέπει νὰ γένηται χρῆσις· προσφορώτερον δ' εἶναι ἡ ὁμολογία αὐτοῦ τοῦ ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος αὐτὸν, πῶς χθὲς, διαδεχθεὶς εἰς τὸ βῆμα τὸν βουλευτὴν, ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ὁποίου αἱ γενόμεναι ἀμφιβολίαι ἐπροτάθησαν, ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἡ φράσις *πρὸς γνωρισμὸν τοῦ ὑπουργείου*, ἀφ' οὗ, καθ' ἃ νῦν ἀνωτέρω διϊσχυρίσθη, περιείχοντο αὐταὶ ἐν τῷ ὑπ' ἐκείνου προβληθέντι θέματι;

Ἀπήντησεν ὅτι οὐχὶ πρὸς τοῦτο ἔλαβε χθὲς τὸν λόγον κατὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως, ἀλλ' ἵνα ἐξηγήσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ προβαλόντος τὸ θέμα ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτοῦ λεχθέντα· ἀφ' οὗ δ' ὁ μετ' αὐτὸν ἀγορεύσας ὑπουργὸς ἀπεφήνατο τότε ὅτι παραδέχεται αὐτὸ, προὐκαλέσθη ἡ ἐπὶ τούτου ψῆφος τῆς βουλῆς, καὶ κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἀντέστη ὁ ὑπουργὸς προτείνων ὅτι δὲν περιείχοντο ἐν τῷ θέματι αἱ λέξεις ἐκεῖναι. Καὶ ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῶν τὴν διαγραφὴν τῆς φράσεως ζητούντων, ἵνα μὴ καλεσθῇ ὁ νῦν ἀπὼν ἐκ Λακεδαίμονος βουλευτὴς, μαρτυρεῖ ὀλίγην πεποίθησιν εἰς τὸν διϊσχυρισμόν των.

Ἀποφηναμένου τοῦ προέδρου ὅτι ἡ τῶν πρακτικῶν διόρθωσις δύναται νὰ γένηται ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπί τε τῆς φράσεως καὶ τῆς ἐννοίας, καθ' ἃ τὸ ἄρθρ. 20 τοῦ κανονισμοῦ διατάσσει, καὶ οὐχὶ ὡς τινες περιώρισαν τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἐπὶ μόνης τῆς τῶν πρακτικῶν φράσεως.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ὁ διϊσχυρισμὸς τοῦ εἰπόντος ὅτι, οἱ λόγοι ἑκάστου βουλευτοῦ εἶναι ἰδιοκτησία τῆς βουλῆς, δὲν ὑφίσταται· διότι πᾶς βουλευτὴς ἐκθέτει ὡς θέλει τὰς ἰδέας αὐτοῦ, οἱ συντάκται τοῦ σώματος τὰς σημειοῦσι, καὶ μόνος ὁ ἀγορεύσας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορθόνῃ αὐτὰς ὡς ἴδιον κτῆμα· ἂν δὲ ἰδέα τις προχθὲς ἐκφρασθεῖσα ἀπέρασεν, ἠδύναντο νὰ ἀποκρούσωσι ταύτην ἀπὸ τοῦ βήματος, καὶ οὐχὶ νὰ ζητῶσι σήμερον ἡ διόρθωσίς της.

Μετὰ τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀντεῖπόντα, ὅτι τὸ γραφεῖον ὡμολόγησεν ἤδη ὅτι δύναται ἡ βουλὴ νὰ διορθώσῃ τὰ πρακτικά· καὶ ἄλλον ἀντιτείναντα, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐπροτάθη νὰ γίνῃ ἀναβολὴ ἕως οὗ ἐμφανισθεὶς ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἐξηγήσει πῶς ἐξεφράσθη. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα ὑπάγεται κατ' αὐτὸν εἰς τὰ ἐκ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζόμενα, ἀλλά, πρὶν ἢ ἀναπτύξῃ τοῦτο, λέγει ὅτι τὸ νὰ σημειωθῇ ἢ οὔ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ φράσις « πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου » εἶναι πάντῃ ἀδιάφορον καὶ δὲν ἐπηρεάζει τὸ πρᾶγμα. Ὅτι, ἀποφαινόμενος ἐφ' οἱουδήποτε ζητήματος τῆς βουλῆς, κατὰ τὸν κανονισμὸν ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τὴν ἐπιοῦσαν, καὶ γίνεται, ἂν ἀπαιτῆται, διόρθωσις ἐπ' αὐτῶν, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι κατηρτισμένον τὸ ἀποτέλεσμα. Ὅτι, ἀπὸν τῆς συνεδριάσεως, εἶχε προσληθεῖ καθ' ἣν στιγμὴν τὸ θέμα ἐτίθετο, καὶ ἤκουσε τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν λέγοντα ὅτι δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος· ἀλλὰ, προκειμένης ψηφοφορίας, ἠγέρθη θόρυβος τῶν μὲν παρατηρούντων ὅτι δὲν ἐρρέθη ἡ φράσις « πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου » τῶν δὲ διατεινομένων τοὐναντίον, ἐξ οὗ καὶ διελύθη ἡ συνεδρίασις. Ὅτι ἀδιάφορον εἶναι τί λέγει ἢ πῶς σημειοῦται ἡ ἀγόρευσις παντὸς βουλευτοῦ, καθ' ὅσον αἱ ἀγορεύσεις εἶναι τὸ αἰτιολογικὸν μέρος παντὸς ζητήματος, μόνον δὲ καὶ εἰς τὸ συνταγματικὸν δίκαιον ἰσχυρὸν εἶναι τὸ διατακτικὸν μέρος. Ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνεφωνήθη μὲν συναλλαγμά τι μεταξὺ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλά, προκειμένου νὰ ὑπογραφῇ ἀμφοτέρωθεν, αἰφνιδίως συνέβη διαφωνία καὶ ἔμεινε τὸ ζήτημα ἐκκρεμές, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ πρόεδρος δὲν ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα. Ὅτι ἐκ τούτου ὁ κανονισμὸς λέγει, ὅτι ἐν τέλει τῆς συνεδριάσεως ὁρίζεται τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, ὅπερ ἐπίσης δὲν ἀνηγγέλθη, μὴ καταρτισθείσης προχθὲς τῆς συνεδριάσεως· καὶ ὅτι, περιττὸν ἐκ τούτου ἀποδεικνύοντος τῆς παρουσίας τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἀρκεῖ νὰ ἐρωτηθῶσι μόνον τὰ διαφερόμενα μέρη, ὅπως λυθῇ ἡ ἀναφυεῖσα διαφορά.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι διάφοροι, ὡς γνωστόν, ἀνεπτύχθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰδέαι, τῶν μὲν διϊσχυριζομένων ὅτι δὲν ἤκουσαν τὴν φράσιν « πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, » τῶν δὲ, ὅτι ἤκουσαν ταύτην· καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀσπάζεται τὴν ἰδέαν τῶν πρώτων, ἀποτελούντων τὴν βουλῆς τὴν πλειοψηφίαν. Ὅτι, μὴ οὔσης οὕτως ὑποχρεωτικῆς τῆς γνώμης τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, τὸ ὑπουργεῖον, ἔχον νὰ διεξαγάγῃ

δυσχερεῖς περιστάσεις ἄλλας, δὲν δίγεται τὴν διὰ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ προτεινομένην ἀναβολήν, καὶ πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλὴ ὡς ἐπὶ ζητήματος ἐκκρεμοῦς· διὸ προτείνει νὰ ἀναγνωσθῇ ἐπὶ τῇ ἐκφράσει του ταύτῃ τὸ λειπόμενον μέρος τῶν πρακτικῶν, ἵνα προχωρήσῃ ἔπειτα ἡ βουλὴ εἰς τὴν λύσιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς βουλῆς εἶναι ἡ ἀκριβὴς τῶν ἐν αὐτῇ λεγομένων ἔκθεσις, ἐνταῦθα δὲ γίνεται ἡ ἔνστασις ὅτι φράσεις τις τοῦ θέματος δὲν ἐρρέθη ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, καὶ, μὴ παρόντος ἤδη, γίνεται ἡ πρότασις τῆς ἀναβολῆς. Ὅτι ὅμως καὶ ἐλθὼν οὗτος θέλει ὁμολογήσει τὴν ἑτέραν τῶν περὶ τούτου γνωμῶν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἡ ἔνστασις θέλει ὑφίστασθαι· τί θέλει γίνει λοιπὸν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην; ἀναμφιβόλως τὸ ζήτημα δὲν πρέπει νὰ διαιωνισθῇ, καὶ ἡ βουλὴ πρέπει πάντοτε νὰ λύσῃ αὐτό· καὶ ὅτι ἑπομένως πᾶς βουλευτὴς ἐσωτῶμενος δύναται νὰ εἴπῃ κατὰ συνείδησιν, ἐὰν ἤκουσεν ἢ ὄχι τὴν περὶ ἧς πρόκειται φράσιν, καὶ ἂν συναχθῇ τέλος ὅτι ἡ φράσις ἐλέχθη, ὁ ὑπουργὸς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι παρακούσας ἐλέχθη τὴν φράσιν, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιστάσει θεωρεῖται ὁ διϊσχυρισμὸς αὐτοῦ εὔλογος.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἀναγκαία εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, διότι ἂν, ἀποφηναμένης ἤδη τῆς βουλῆς, ὁμολογήσῃ οὗτος αὖριον ὅτι εἶπε τὴν φράσιν ἐκείνην, τὸ πρᾶγμα θέλει εἰσθαι οὐσιωδῶς ἄτοπον· τοὐναντίον ὅμως, ἂν μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἡ βουλὴ παραδεχθῇ ὅτι δὲν ἐρρέθη, ἐξηγεῖται μὲν τότε ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν βουλευτῶν δὲν ἤκουσαν τὴν φράσιν, ἀλλὰ προφυλάττεται καὶ ἡ θέσις τῶν εἰπόντων ὅτι ἤκουσαν ταύτην.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι, ἂν πρόκηται νὰ γίνῃ ἁπλῶς ἡ ἀναβολή, τὸ σῶμα δύναται νὰ ἀποφασίσῃ· ἂν ὅμως γίνηται, διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ἡ ἀναβολὴ εἶναι ἄτοπος, διότι δὲν δύναται νὰ πεισθαναγκασθῇ οὗτος ὅπως προσέλθῃ, οὐδ' ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα ἡ βουλή· διὸ πέποιθεν ὅτι θέλουσιν ἀναχαλέσει τὴν πρότασιν ταύτην οἱ ὑπὲρ αὐτῆς κηρυχθέντες.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὅτι πολλάκις ἀνεβλήθησαν αἱ συνεδριάσεις διὰ τὴν ἀπουσίαν ἑνὸς ὑπουργοῦ ἢ εἰσηγητοῦ καὶ ἄλλων ἄλλα τινα παρατηρησάντων, ὁ πρόεδρος ἠρώτησεν, ἂν ἡ βουλὴ θέλῃ νὰ ἐρωτηθῇ ἁπλῶς περὶ τῆς ἀναβολῆς, ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ὑπολοίπου μέρους τῶν πρακτικῶν. Ἐπικρατησάσης δὲ τῆς δευτέρας ἰδέας, ἀνεγνώσθησαν ταῦτα, μεθ' ἃ, παρατηρηθέντος ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην ἀποχωρησάντων, ὑπέμνησέ τις ὅτι, τεθέντος τότε τοῦ θέματος, ὁ πρόεδρος ἐκάλεσε τὴν βουλὴν, ὅπως

ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ· καὶ ἀνέστησαν μὲν πολλοὶ ἐπὶ τῇ παραδοχῇ τούτου, ἀλλὰ καὶ οὐκ ὀλίγων ἀποχωρησάντων, ὁ πρόεδρος δὲν προέλαβε νὰ ἀπαγγείλῃ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου ὅτι, ἂν καὶ πολλάκις τὸ ἀποτέλεσμα τῶν θεμάτων ἀπηγγέλθη τὴν ἐποίησαν, δύναται νὰ ἐρωτηθῇ ἤδη τὸ σῶμα, ὅπως δοθῇ πέρας εἰς τὴν ὑπόθεσιν· προεκλήθη ὑπ' ἄλλου ὁ πρόεδρος, ὅπως συνεννοούμενος μετὰ τοῦ γραφείου, ἀπαγγείλῃ ἤδη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας.

Ἀντιλεχθέντος δ' ὅτι, μὴ ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ ἀποτέλεσμα, δὲν δύναται τὸ γραφεῖον νὰ ἀποφανθῇ ἤδη περὶ τούτου· διεσάφισεν ὁ ἕτερος τῶν γραμματέων, ὅτι, προκληθείσης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος ψηφοφορίας, ἀνέστησαν μὲν πολλοί, ἀλλὰ καὶ φωναὶ συγχρόνως ἠκούσθησαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ περὶ φωτισμοῦ τοῦ ὑπουργείου ἰδέα· ἐκ τούτου δὲ ἀγνοεῖ τὸ γραφεῖον, ἂν μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῇ ψηφοφορίᾳ τοῦ θέματος ἀναχάντων ὑπῆρχον καὶ οἱ κατὰ τῆς φράσεως ἐκείνης ἀντιτασσόμενοι· συνάμα δὲ πολλοὶ ἐξῆλθον, ὡς γνωστόν, τῆς συνεδριάσεως, ὥστε δὲν ἠδυνήθη τὸ γραφεῖον νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν. Διαβεβαιώσαντος δὲ καὶ τοῦ προέδρου, ὅτι δὲν διεκρίθη τῷ ὄντι τὸ ἀποτέλεσμα· ἐπέμενεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας ὅτι τρία τινὰ ἦσαν τὰ θέματα, τὸ ὑπ' αὐτοῦ προβληθέν, τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λιγιαλείας· προκειμένου δὲ νὰ ἐρωτηθῇ αὖθις ἡ βουλή, πρέπει νὰ τεθῶσι καὶ τὰ τρία ταῦτα εἰς εἰδικὴν ψηφοφορίαν.

Μετ' ἄλλον παρατηρήσαντα ὅτι συναγόμενον τῆς συζητήσεως ἦτον τὸ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, καὶ μόνη διαφωνία ὑπῆρξε τὸ νὰ ἐκλείψωσιν αἱ λέξεις «πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου» καὶ ὅτι, προτεινομένων ἤδη καὶ ἄλλων θεμάτων, δύναται νὰ δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν βουλόμενον· καὶ ἄλλον ἀντικρούσαντα τὴν ἰδέαν ταύτην. Ἐπέμενεν ἕτερος ὅτι αἱ σήμερον δοθεῖσαι διαβεβαιώσεις τοῦ προεδρείου δὲν συνάδουσι πρὸς ἃς αὐτὸ ταῦτο διὰ τῶν ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν ὑποβάλλει· ἐπειδὴ τὰ μὲν πρακτικὰ λέγουσιν ὅτι ἐψηφοφόρησεν ἡ βουλή, ἀλλ' ἀποχωρησάντων τῶν βουλευτῶν, ὁ πρόεδρος δὲν προέλαβε ν' ἀπαγγείλῃ τὸ ἀποτέλεσμα· ἤδη δὲ διαβεβαιοῖ τὸ γραφεῖον ὅτι δὲν διεκρίθη τὸ ἀποτέλεσμα, διότι ἀνέστησαν μίγδην καὶ εἰς τὴν περὶ φωτισμοῦ φράσιν ἀποκρούοντες· ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ τεθῇ τὸ θέμα, ὅπως δοθῇ πλέον ἡ λύσις.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου ὅτι δύω ὄντων τῶν εἰς ψηφοφορίαν θεμάτων, τοῦ μὲν ὅτι ἡ βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα, πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, τοῦ δὲ, ὁμοιομόρφου μὲν τ' ἄλλα, ἀλλ' ἄνευ τῆς φράσεως «πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου» θέλει ἐρωτηθῇ ἡ βουλὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου ὡς ἀπωτέρου. Ὑπέλαβεν εἰπὼν ἄλλος ὅτι, ἐπειδὴ τὸ θέμα εἶναι ἀπόρροια τῶν λόγων τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἐκ τούτων δ' ἐξάγεται ὅτι πρέπει νὰ σταλῶσι τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως τὰ λεχθέντα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, προσφορώτερον νομίζει τὸ νὰ παραδεχθῶσι πάντες τὸ θέμα ἄνευ τῆς φράσεως «πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου» καθ' ὅσον, ἂν ἐκ τῶν λεχθέντων πεισθῇ, θέλει διορθώσει τὸ πρᾶγμα, εἰ δ' ἄλλως, δὲν θέλει μεταπαπῇ τῆς ἰδέας του.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι, μὴ κηρυχθέντος τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας, δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ προτείνει ὡς ὑποτροπολογίαν τὸ ἀνωτέρω ἄνευ τῶν λέξεων «πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου» θέμα· ἦτοι, ὅτι

«Ἡ Βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.»

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι, πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἡ βουλὴ εἰς ψηφοφορίαν τινα, καὶ θέματα καὶ προτάσεις δύναται πᾶς βουλευτὴς νὰ ὑποβάλῃ· μετὰ τοῦτο ὅμως οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ἐπιτρέπεται, καὶ τὰ θέματα λαμβάνονται ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως ἐξαγομένων· ἀφ' οὗ δὲ τρία ἤδη ὑπάρχουσι τοιοῦτα θέματα καὶ οὐδὲν τούτων δέχεται τὸ ὑπουργεῖον, προτείνει νὰ παραβλεφθῶσι μᾶλλον καὶ τὰ τρία ταῦτα μὴ γινόμενα ὅλως δεκτὰ, ἢ νὰ ἐκβιασθῶσιν οἱ τοῦ κανονισμοῦ ὅροι.

Προτείναντος δ' ἄλλου ἑτέραν τινὰ ὑποτροπολογίαν τὴν ἑξῆς· «νὰ μεταβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν» καὶ τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν μέσων ὑπουργοῦ εἰπόντος ὅτι δέχεται ταύτην ἄνευ βεβαίως τῆς τῶν πρακτικῶν ἀποστολῆς, ἄλλου τοιούτου· τοῦ δ' ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι μετὰ ταύτην πρέπει νὰ ψηφοφορηθῶσι καὶ αἱ λοιπαί· καὶ τοῦ προέδρου ἀντειπόντος ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ τοῦτο, ἂν ψηφοφορουμένη παραδεχθῇ, πρὸς ὃν ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι δὲν δέχονται οὕτω τὴν ψηφοφορίαν αὐτῆς. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ἐξ ὅλων τούτων συνάγεται, ὅτι δὲν σπουδάζει περὶ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἡ βουλή, διότι μετὰ τοσοῦτον προβὰν περὶ τῶν λέξεων «πρὸς φωτισμὸν τοῦ ὑπουργείου» συζήτησιν, ἐπέρχεται μία τις ὑποτροπολογία μηδεμίαν ἔχουσα σημασίαν, ἐξ ἧς προκύπτει ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ ἁπλῆ φιλοτιμία τοῦ τις νὰ ἐπικρατήσῃ προὐκάλεσε τόσην πάλην· διὰ λόγου καὶ αὐτὸς ὅτι δύναται μὲν καὶ αὕτη ἔτι νὰ ψηφοφορηθῇ,

ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε πρὸς τιμὴν τοῦ σώματος νὰ ὑποβληθῇ ὅλως.

Προκαλεσθεὶς ἔπειτα ὁ πρότεινας νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς ὑποτροπολογίας αὐτοῦ, ἠρέσθη εἰπών, ὅτι, σεβόμενος τὰς ἐν τῇ βουλῇ ἀναφυείσας διαθέσεις, ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ τὴν ἰδίαν πεποίθησιν, ὅπως δοθῇ πλέον λύσις· καὶ ὅτι ἄλλως, ἀφ' οὗ τὴν ὑποτροπολογίαν του ταύτην εἶχε προτείνει πρὶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί ἤδη ὁ διασταγμὸς οὗτος.

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλ. ὑπουργὸς, ὅτι ἡ βουλὴ, ἢ ἐπιλαμβανομένη θέματός τινος, μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ἢ ἐπιφέρει τὴν ἐπ' αὐτοῦ λύσιν. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν δέχεται μὲν τὴν ἀνωτέρω ὑποτροπολογίαν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴν ὑπάρχῃ θέμα τι ἄλλο ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ ταύτης ὡς ἀπωτέρας καὶ ἐχούσης, ὡς ἐρρέθη, οὕτω· «νὰ μεταβῇ ἡ βουλὴ εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν» ἢ «δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἐρωτηθεῖσα δ' αὖθις ἐπὶ τῆς μετ' αὐτὴν ἐχούσης οὕτως· «ἡ Βουλὴ ἀρκουμένη εἰς τὰ λεχθέντα μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν», παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ἀπαγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, διέλυσε περὶ τὰς 2 Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ'.

Τῆς 10 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ ταῖς ἀναφοραῖς τῶν βουλευτῶν Κ.Κ. Γ. Κ. Μαυρομιχάλου, Α. Κεχαγιᾶ, Μ. Κατσου, Ἰω. Οἰκονόμου καὶ Μ. Πρωτοπαππᾶ, τῶν μὲν πρώτων αἰτουμένων μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ τελευταίου, 40 ἡμερῶν, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ δοθῇ πρὸς ἅπαντας μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἀδειῶν τεθειμένον ὅρον.

Ἀκολούθως, ὑπομιμνήσκων τις τὰ κατὰ τῶν κατοίκων Μεγαρίδος ὑπὸ τοῦ ἐκεῖσε ἐπάρχου ἀποσθεέντα, εἶπεν ὅτι εἶχε ζητήσει νὰ προσέλθῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅπως δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἡ δὲ βουλὴ συναινέσασα εἶχεν ἀποφασθῇ νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ ὅμως, καίτοι ἐλθὼν ὁ ὑπουργὸς ἔκτοτε, οὐδὲ μνείαν ἐποίησε περὶ τούτου, ὡς ἐὰν εὑρίσκετο ἐπουσιώδες τὸ πρᾶγμα, ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ δοθῶσιν αἱ πληροφορίαι, καθ' ὅσον καὶ σπουδαῖα εἶναι ἡ ὑπόθεσις καὶ τὰ παρὰ τῆς βουλῆς ἀποφασισθέντα πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐξετίμησε τὴν πρόσκλησιν ταύτην καὶ προετίθετο, καθ' ἃ ἔλεγε, νὰ ἐμφανισθῇ, ἀλλ' ἐκωλύθη ἐκ τῶν κατ' αὐτὰς γενομένων δυσχερειῶν· καὶ ὅτι δύναται νὰ προσκληθῇ ἄλλως ὅπως προσέλθῃ κατὰ τὴν προσεχῆ τῆς βουλῆς συνεδρίασιν. Ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην.

Ἐγένετο ἔπειτα ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν βουλευτῶν, ἀναπληροῦντος τὸν ἕτερον τῶν ἀντιπροέδρων, ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Πετιμεζᾶ καὶ Μ. Χ. Μελέτη ἡ διὰ τὸν ἐνεστῶτα Ἀπρίλιαν μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων· ἔλαχον δὲ τὰ ὀνόματα τῶν Κ. βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Α'.	Β'.	Γ'.
Ἰω. Τομαρᾶς	Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	Γ. Βατίστας
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος	Π. Δαρειώτης
Ἠλίας Παππαδαῖος	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος
Σ. Δελιγιαννάκης	Σ. Λ. Βαρῆτης	Εὐστ. Σπυρίδωνος
Κάρολος Νάζος	Σταῦρος Γρίβας	Χριστόδ. Τσῖνος
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Α. Καντιλλόπουλος	Χριστ. Ν. Δημάθας.
Γ. Πανουριφτόπουλος	Γρ. Ν. Κορφιωτάκης	Α. Γουζούασης
Θεόδωρος Ι. Μῆτος	Κωνστ. Φωτίστας	Ἀντώνιος Ἀρμάος
Πέτρος Τσαντάκης	Γ. Χατζηγιάννος	Α. Μακρυποκάμισος
Δ. Ὀρεινὸς	Δ. Α. Κουντουριώτης	Ἠλίας Γιατράκος
Κ. Δουβουνιώτης	Γεώργιος Μῆτσος	Ἰω. Παππατσώνης
Γ. Λ. Ἀντωνόπουλος	Πάνος Μανεσηριώτης	Ν. Ἀνδρίκου
Ἐμμ. Α. Ὀρλῶφ	Ἠλεύθ. Καλογερᾶς	Σταμ. Ἀντωνιάδης
Μ. Βαλτέτσης	Π. Παπαδημαντόπουλ.	Δ. Ν. Μπούκουρας
Ἰωάννης Τασσαῖος	Ἀναρ. Πετράκης	Δημ. Κουβούλης
Σ. Δογουθετόπουλος.	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς
Μ. Χατζῆ Μελέτη	Γεώρ. Λαγιωτατίδης	Γεώργιος Κουβούλης.
Ἀναγ. Δημητρίου.	Δ. Δελιγεώργης	Α. Γ. Κουντουριώτης
Μ. Ἀναστασόπουλος.	Ἰωάννης Πετιμέζης.	Γεώργιος Μπάστας.

Δ'.	Β'.	Γ'.
Ἰω. Ζάρκος	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν. Μπούτουνας
Π. Τσιμπουράκης	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ἀν. Παππατσώρτσ
Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	Ἀθαν. Καστανᾶς	Ἐμμ. Μελετόπουλος
Γεώργιος Κ. Βελῆς.	Καλαφ. Τσουκαλᾶς	Ἀ. Ἀλιξανδρόπουλος
Ν. Κορφιωτάκης.	Ν. Μοσχολίας	Δ. Βιρβίλης
Σπυρίδων Βαλέττας	Λουκᾶς Στεφάνου	Δ. Πικουλάκης
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.	Γεώργιος Μπάνης	Γερμ. Μαυρομιχάλης
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Νικόλαος Ἰατρὸς	Π. Μαυρομιχάλης
Δημ. Χατσῖσκος	Εὐσ. Οἰκονομόπουλος	Ἰωάν. Κλίμακας
Ἀνδρέας Δανδόπουλος	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Δ Σακελλαριάδης
Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Γ. Παπανικολάου	Μ. Σισίνης
Β. Νικολαΐδης.	Γ. Παπαδημητρίου	Ἀνδρέας Μάμουκας
Ἰω. Α. Χατσόπουλος.	Δημήτ. Κουμανιώτης	Ζαχείριος Δεπάστας
Ν. Τσαλακώστας	Π. Ῥάγκος	Ῥήγας Παλαμίδης.
Σ. Νικολαΐδης	Ἰωάννης Γκούρας.	Κωνστ. Βρυζάκης
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Π. Παππατσώνης	Ἰωάννης Περίδης
Κ. Τσαβέλλας	Μ. Καίρης	Μάρκος Βιτάλης
Κωνστ. Μανέτας.	Εὐστράτιος Παρίσης	Κ. Δαρειώτης
Δ. Χρηστίδης.		

Ζ'.		
Α. Δανιλόπουλος.	Κ Βεΐκος	Κλεομένης Οἰκονόμου
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ἀντ. Γεωργαντᾶς	Πέτρος Α. Ζάνος
Ἀντ. Καμπάνης.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	Κων. Ἀξελός
Δημ. Καλλιφρονᾶς	Σ Στράτος	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης
Π. Δελιγιάννης	Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	Π. Δημητρακοράκος
Χρύσ. Σουμαρίπας.	Θεόδ. Μ. Πετρινός.	Παρασκευᾶς Ματάλας.

Ἀπαγωρήσαντος δὲ τοῦ πρεσβύτερος βουλευτὴς, ἀνήγγειλεν ἀντικειμένων τῆς παρούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 97,702:33 νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Μηδεμιᾶς δ' ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ὑπαρχούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Δυοβουνιώτην καὶ Μ. Ι. Μιχαλόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεί, διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 97,702 δραχ. καὶ 33 λεπτῶν νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Δ. Δελιγεώργης	Ν.
Κλεομένης Οἰκονόμου	Ν.	Π. Τσιμπουράκης	
Γ. Λογιωτατίδης		Πάνος Μοναστηριώτης	

Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	
Ἰω. Πετμεζᾶς		Αθ. Δανηλόπουλος	
Μ. Καίρης		Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Βελισάρ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης	Ν.	Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.
Ἀνδρέας Δαλόπουλος	Ν.	Π. Δελιγιάννης	
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος		Γ. Α Ἀντωνόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ζαφείρ. Δεπάστας	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Ἐμ. Ἀντίπας	
Ἀνάργυρος Πετράκης		Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Γ. Πανοπριφτόπουλος	
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	
Α. Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος	
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Γ. Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέφανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	
Ἀγ. Γουζούασης	Ν.	Θ. Μ. Πετρινὸς	
Γ. Κ. Βελῆς	Ν.	Κ. Μανέτας	
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἀλ. Ἀλιξανδράπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Στεφ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Ν. Τσαλακώστας	
Μιχαὴλ Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγ. Χατσηγιάννος	Ν.	Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γεώρ. Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας		Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος	Ν.	Σπυρίδων Βαλέττας	
Μ. Ν. Βαλέττας		Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.		
Γεώρ. Πετμεζᾶς	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Κωνστ. Βεΐκος	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Μ. Ἰατρὸς	Ν.

Κ. Ἀξελὸς	Ν.	Ἰω. Περιδὴς	
Δ. Βιρβιλης		Ἀνδρ. Μάμουκας	Ν.
Γ. Μπάνης		Δ. Χρηστίδης	Ν.
Π. Μαυρομιχάλης	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Δ. Πικουλάκης	Ν	Ρύστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ἀντώνιος Ἁρμάος	Ν.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Μήτ. Ἀναστασόπουλος	
Ν. Μοσχούλας		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἰω. Γκούρας		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Χρ. Τσίνος		Δ. Χατζίσκος	Ν.
Δημ. Κουμανιώτης	Ν.	Καλαμ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	Ν.	Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Ἐμ. Α. Ὀρλώφ	Ν.	Γ. Ῥιζόπουλος	
Γ. Μπάστας		Ἰω. Τασσαΐος	Ν.
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Στ. Ἀντωνιάδης		Ἰω. Οἰκονόμου	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης			

Ἀνεγνώσθη οὕτω τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως.

« Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 8, ἄρθρου 2 καὶ 3 ὑπάρχει δαπάνη δραχμῶν 2,200 πλειοτέρα τῶν ἐν τῷ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου προϋπολογισθεισῶν· διότι δυστυχῶς συνεχεῖς μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις ἀδικαιολόγητοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας πολλάκις ἐγένοντο, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ δημόσιον ὑπεβλήθη εἰς δαπάνας περιττάς, ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐχώλανε· διότι ἡ ταμιευτικὴ ἰδίως ὑπηρεσία χρήζει μονιμότητος διὰ τὸν οὐ μικρὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον ἡ τακτικὴ παράδοσις καὶ παραλαβὴ ἀπαιτοῦσι, καὶ διὰ τὸν ἄλλον τόσον, τὸν ὁποῖον ἐπὶ ματαίῳ δαπανᾷ ὁ νέος ταμιευτικὸς ὑπάλληλος, ἕως οὗ κάτοχος τῶν πρώτων κἂν κανόνων τῆς λογιστικότητος γένῃ.

Καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 12 §. α') ἀφόρος ζώων», εἰς τὴν δαπάνην τῶν 7000 δραχ. συμπεριλαμβάνονται 1498, αἵτινες ἐξωδεύθησαν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας, πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς γενομένης ἀπαριθμήσεως. Ἐνταῦθα ὀφείλω νὰ παρατηρήσω

ὅτι ἡ ἀναθεώρησις αὕτη ἐγένετο ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου νόμου, διακελεύοντος ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις τῶν ποιμνίων, ὅπου ὑπάρχουσιν ὑπόναιαι ὑποκρύψεως τούτων ἐν τῇ ἐποχῇ τῶν δηλώσεων, ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου· καὶ δυστυχῶς ἡ ἀναθεώρησις αὕτη ἤρξατο ἀπὸ 9 Ἰουνίου καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς 7. Ἰουλίου, ὥστε, καθόσον φρονῶ, καὶ εἰς τὰ δικαστήρια ἂν καταδιωχθῶσιν οἱ κτηνοτρόφοι, ὅσοι ἀνεκαλύφθησαν δολιευθέντες, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταδικασθῶσι, διὰ τὸ ἐκπρόθεσμον καὶ παράνομον τῆς ἀναθεωρήσεως. Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ α'. Νὰ συστηθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε εἰς τὰς μεταθέσεις τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει νὰ ἦναι μετριωτέρα, διότι τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ τοῦ δημοσίου συμφέρον καὶ τὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἰδίως τῆς τῶν ταμιῶν, τῶν ὁποίων ἡ σύντονος προσοχὴ πρέπει νὰ ἐπιστηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς κατάπαυσιν τῶν εἰσπρακτορικῶν καταχρήσεων· β') Νὰ ἐκπέσῃ τὰς δραχμ. 1498, ἐκ τοῦ ὅλου τῆς γενομένης πιστώσεως, καὶ γ') Νὰ παραδεχθῇ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην. »

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ β'. τῆς γνωμοδοτήσεως παραγράφου, εἶπεν ὅτι, ἂν καὶ ἐγένετο τοιαύτη ἐκπρόθεσμος εἰς ἀναθεώρησιν διαταγή, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ τὸ ποσὸν εἰς βάρος τοῦ ὑπουργείου· διότι, ἀφ' οὗ καθ' ὅλα τὰ ἄλλα ἔτη εἰσεπράττοντο κατὰ τὴν Ἠλείαν 100,000 περίπου δραχ. ἐκ τοῦ φόρου τῶν ζώων, κατὰ δὲ τὸ 1849 μόλις ἀνέβησαν εἰς 48,000, ἐπόμενον ἦτον νὰ ὑπονοήσῃ ὁ ὑπουργὸς ὅτι συνέβησαν καταχρήσεις, καὶ ἔπρεπε νὰ διατάξῃ ἀναθεώρησιν, ἵνα γεννηθῇ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τῶν καταχραστῶν. Ὁ ὑπουργὸς λοιπόν, οὐ μόνον ἐντὸς τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἐνήργησεν, ἀλλὰ καὶ ἔγκλημα ἤθελε πράξει ἂν δὲν διέτασσεν ἀναθεώρησιν, ἀφ' οὗ μάλιστα πολλοὶ κατὰ συνέπειαν ταύτης παρεπέμφθησαν ἤδη εἰς δίκην.

Προσεθήκεν ἕτερος ὅτι αἱ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ληφθεῖσαι περὶ τῶν 1498 δραχμῶν πληροφορίαι δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ ταύτας οὐχὶ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀναθεωρήσεως, ἀλλὰ πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν τακτικῶν ἀπαριθμητῶν· γνωστὸν δὲ εἶναι ὅτι κατ' ἔτος ψηφίζεται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς ποσὸν 20,000 δραχμῶν, ἵνα χρησιμεύσωσι πρὸς ἀμοιβὴν ἀπαριθμητῶν ὅπου δὲν γίνονται τυχὸν αἱ δηλώσεις. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνηργήθησαν πολλαὶ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας ὑποκρύψεις, καὶ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν δὲν ἐπήρκεσεν εἰς ἀπαριθμητάς, τὸ ὑπουργεῖον ζητεῖ

7000 δραχ. ἔτι, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ αἱ 1498 διὰ τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας. Τὸ ποσὸν λοιπὸν δὲν ζητεῖται εἰμὴ πρὸς ἀντιμισθίαν τῶν τακτικῶν ἀπαριθμητῶν, διότι, ἀφ οὗ καθ' ὅλα τὰ λοιπὰ ἔτη ἡ ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν ζώων πρόσοδος ἔφθανεν ἀπὸ 98—100,000 δραχ, τὸ 1849 μόλις εἰσεπράχθησαν τῷ ὄντι 48,000, διὰ δὲ τῶν ἀπαριθμητῶν τούτων οὐκ ὀλίγοι παρεπέμφθησαν ἤδη εἰς δίκην. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τὸ ποσὸν ἐζητεῖτο δι' ἀντιμισθίαν ἐπιθεωρητῶν, πάλιν δὲν ἔπρεπεν, ἀφ' οὗ ὑπηρέτησαν νομιμῶς πληρωθῶσι, καθ' ὅσον ἔχει ὁ ὑπουργὸς τὸ δικαίωμα, ὁσάκις ὑπονοεῖ καταχρήσεις, νὰ διατάττῃ ἀναθεώρησιν, ὅπως ἀνακαλύπτηται ἂν ὁ κτηνοτρόφος ἢ ὁ ὑπάλληλος ἐστὶν ὁ καταχραστὴς, καὶ λαμβάνωνται οὕτω τὰ πρόσφορα μέτρα.

Ἀπαντήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι, ἔκ τε τῶν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ληφθεισῶν πληροφοριῶν καὶ τῶν ἐν τῇ καταστάσει σημειουμένων, ἐξήγαγεν ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι αἱ ἀνωτέρω 1498 δραχ. ζητοῦνται πρὸς ἀντιμισθίαν ἀναθεωρητῶν· καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναθεώρησις ἐγένετο ἐκπροθέσμως, μόλις ἀπὸ τῆς 9 τοῦ Ἰουνίου ἀρξαμένη, ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὸν νόμον. Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐρρέθη μὲν, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰσεπράχθησαν ἐκ τοῦ φόρου 48,000 δραχ, καὶ ἀληθὲς εἶναι ὅτι φθάνει οὗτος μέχρι τῶν 100,000, οὐχὶ ὅμως ἐξ ἐγχωρίων ζώων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅσων ἔκ τε τῶν Καλαβρύτων καὶ τῆς Καρυταίνης παραχειμάζουσιν εἰς Ἠλείαν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν ἐπείσακτα ταῦτα ζῶα οὐδέποτε μένουσι πλέον τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις ἐγένετο κατὰ τὸν Μάϊον, τὰ ζῶα ταῦτα εἶχον ἤδη ἀναχωρήσει, καὶ ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ συνίβῃ κατάχρησις ἐκ μέρους τῶν ἀπαριθμητῶν. Καὶ δὲν ὑπερασπίζει μὲν τούτους, ἐπειδὴ πανταχοῦ ἐπικρατεῖ δυστυχῶς ἡ κατάχρησις, ἀλλὰ δὲν ἦτον δυνατὸν τοσούτου ποσοῦ νὰ γίνῃ κατάχρησις· ὁ Κ. Κρεστενίτης ὅμως, μόλις περιελθὼν πέρυσιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, οὐδὲ παρετήρησεν ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις οὐ μόνον πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ Μαΐου, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα νὰ ἐκλέγωνται ὑπό τε τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ ἐφόρου καὶ εἰς ὅρκον πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν των νὰ ὑποβάλλωνται. Δι' ἄλλους λοιπὸν καὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας σκοποὺς διέταξε παρὰ τὸν νόμον τὸν ἔφορον νὰ ἐνεργήσῃ νέαν ἀπαρίθμησιν, καὶ ἐπειδὴ ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην ὁ ἔπαρχος, ἀναγκασμένος νὰ ὑπακούσῃ ὁ ἔφορος ἀνέθηκε τὸ ἔργον οὐχὶ εἰς ἐπιθεωρητὰς, ἀλλ' ὁπλοφόρους τῆς ἐναντίας μερίδος, οἵτινες, ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον μεταβαίνοντες, ἀντὶ πάσης ἀπαριθμήσεως, κατεπιέζον μόνον διὰ καταλυμάτων, τροφῶν κλπ. τὴν ὑπεναντίαν μερίδα, καὶ ἀφ' οὗ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρις Αὐγούστου κατέτριψαν οὕτω τὸν χρόνον, διεύθυναν ἔπειτα τὰς πλέον ἐμπαθεῖς καὶ φατριαστικὰς πληροφορίας, ἀνθ' ὧν ἔλαβον οὐκ ὀλίγας ἐκ τῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς μισθοδοσιῶν. Παρατηρεῖ δ' ὅτι μόνον ἡ ἐντὸς τοῦ Μαΐου γενομένη τυχὸν ἀπαρίθμησις εἶναι νόμιμος, ἂν δ' ἐκ μέρους τῶν ἐνεργούντων αὐτὴν συμβῇ τις κατάχρησις, δύνανται νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς δίκην· τὸ δὲ νὰ διορίζωνται ἐπιθεωρηταὶ κατὰ τὸν Ἰούνιον, οὐ μόνον ἀντίκειται πρὸς τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ ἀντισυνταγματικὴ πρᾶξις εἶναι, μὴ οὔσης νομοθετημένης τῆς θέσεως. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ἡ βουλὴ ὀφείλει, στιγματίζουσα τὰς τοιαύτας πράξεις, ν' ἀποῤῥίψῃ τὰς ἀνωτέρω δραχμὰς, νὰ πληρωθῶσι δὲ μόνον οἱ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐπάρχου τε καὶ ἐφόρου τακτικῶς ἀναγνωρισθέντες.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι ἂν, ὡς ὁ προτελευταῖος ἀγορεύσας εἶπεν, αἱ ζητούμεναι ἤδη 7,000 θέλουσι χρησιμεύσει εἰς ἀντιμισθίαν ἀπαριθμητῶν ἐντὸς τοῦ νόμου διορισθέντων, ἡ βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσόν· ἂν ὅμως ἀποβλέπῃ τοῦτο ἀντιμισθίαν ἐπιθεωρητῶν, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ἐπιψηφισθῇ δι' οὐδένα λόγον, καθ' ὅσον οἱ φορολογικοὶ νόμοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν τὴν ἐλαχίστην ἔκτασιν. Καὶ ὁ μὲν νόμος λέγει, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι ὀφείλουσι νὰ ἐνεργῶσι τὰς δηλώσεις μέχρι 10 Ἀπριλίου ἐπὶ ποινῇ τετραπλοῦ προστίμου· ἀλλὰ διαφυγόντες τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν, μένουσι πάντῃ ἀκαταδίωκτοι καὶ ἡ εὐθύνη αὐτῶν παραγράφεται. Μετὰ τὸν Μάϊον λοιπὸν οὐδεμία δύναται νὰ γίνῃ ἀπαρίθμησις, καὶ ὁ κτηνοτρόφος εἶναι ἐλεύθερος, ὡςκαὶ κατὰ τὸν τελωνιακὸν νόμον μόλις ὁ ἔμπορος πατήσας τὴν γῆν δὲν καταδιώκεται διὰ τὴν ἐξαγωγὴν οἱουδήποτε πράγματος. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι οὐδ' ἀναθεωρητική τις πρᾶξις ἠδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ καὶ μάλιστα ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, διότι παραδεχομένη ἡ βουλὴ τοῦτο νέαν νομοθετεῖ θέσιν, ὑπὸ μηδενὸς ἐπιτρεπομένην νόμου· ἂν δὲ παραδεχθῇ πάλιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐξέτασίς τις, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον καταδιώξεως ποινικῆς, καὶ ὑπάρχουσι τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὡρισμένα πρόσωπα. Καὶ ὁσάκις δὲ πρόκειται νὰ γείνῃ καταδίωξις διοικητικὴ ὑπαλλήλου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπηρεσίαν του, προανακρίνεται διοικητικῶς καὶ ἀκολούθως παραπέμπεται εἰς τὰ δικαστήρια, ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει ὁρίζονται παρὰ τοῦ νόμου τίνες οἱ διοικητικοὶ οὗτοι ἀνακρινταί. Ἂν λοιπὸν τὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ προαγορεύσαντος λεγόμενα ἔχωσιν οὕτω, δὲν

είναι παραδεκτέα ἡ τῶν 1498 δραχ. δαπάνη· ἀλλ' ἵνα μὴ παρεμποδισθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, δύναται νὰ γίνῃ ἡ παραχώρησις τοῦ ποσοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ δοθῇ ἀντιμισθία τις πρὸς τοὺς ἀναθεωρητὰς, ὅπερ καὶ ὁ ὑπουργὸς πεποιθεν ὅτι θέλει δεχθῇ ὡς νομομαθής.

Τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν ὁ τῶν παρόντων πρεσβύτερος, ἀπόντων τῶν ἀντιπροέδρων· παρετήρησε δ' ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ διὰ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως ζητούμεναι ἵνα προστεθῶσιν εἰς τὸ ΙΒ'. κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑπτακισχίλιαι δραχμαὶ δὲν ζητοῦνται πρὸς πληρωμὴν ἀπαριθμητῶν παρανόμως διορισθέντων, ἢ ἄλλων ἐξόδων ἐναντίον τοῦ νόμου γενομένων, ἀλλὰ διότι τὸ μὲν προϋπολογισθὲν ποσὸν τῶν 20,000 δρ. δὲν ἐξήρκεσεν, ὑπάρχουσι δὲ πολλαὶ αἰτήσεις πληρωμῆς τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, Τριχωνίας καὶ Αἰγιαλείας διορισθέντων ἀπαριθμητῶν· ἂν δὲ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ ἐξ Ἠλείας δοθείσας πληροφορίας διωρίσθησαν ἀπαριθμηταὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προθεσμίας, καὶ ἐπληρώθησαν ἤδη ἔξοδα ἐκ τοῦ διορισμοῦ τούτων γενόμενα, τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον θέλει καταψηφίσει βεβαίως αὐτὰ εἰς βάρος τοῦ τὴν ἀπαρίθμησιν ταύτην διατάξαντος ὑπουργοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅταν, ἐκ τῶν ὑποβληθησομένων εἰς αὐτὸ ἐνταλμάτων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς συνημμένων καταστάσεων, καταδειχθῇ ὅτι ἀληθῶς ἡ ἀπαρίθμησις διετάχθη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιψηφισθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις, ἵνα μὴ ἀδικῶνται οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου καλεσθέντες ἀπαιτηταί.

Ἐξέθηκε δ' ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συσταθείσης ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐξετάζουσα αὕτη τὰς τοῦ νομοσχεδίου λεπτομερείας ἔμαθεν, ὅτι ἐν τῷ ποσῷ τῶν ἑπτακισχιλίων δραχμῶν περιείχοντο καὶ αἱ περὶ ὧν πρόκειται 1498 δραχ., πρὸς πληρωμὴν τῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας διορισθέντων παρανόμως ἐν Ἠλείᾳ ἀπαριθμητῶν· ζητήσασα δὲ τὰς προσηκούσας πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπουργείου, εὗρεν ἐν ταῖς ὑποβληθείσαις εἰς αὐτὸ καταστάσεσιν, ἐφ' ὧν ἐστηρίζοντο αἱ γενόμεναι αἰτήσεις, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη ἐγένετο ἀπὸ τῆς 9 Ἰουνίου μέχρι τῆς 7 Ἰουλίου, ἤτοι μετὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ τεταγμένην προθεσμίαν· ἡ ἐπιτροπὴ ὅθεν οὐδ' ὑποθέσεις ἔπλασεν οὐδὲ ἐλανθάσθη κατά τι, ἀλλ' ἐστήριξε τὴν ἑαυτῆς γνώμην ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου χορηγηθέντων αὐτῇ δεδομένων. Ὅτι

ἡ Βουλὴ, μανθάνουσα ἤδη τὰ περὶ τούτου, θέλει παραλείψει καθήκον, ἐὰν παραπέμψῃ τὴν ἐξέλεγξιν εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον· τόσῳ μᾶλλον καθόσον καὶ οἱ διϊσχυρισθέντες, ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη διετάχθη πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ἐνεργησάντων τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπηρετῶν, δὲν ἔχουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸν νόμον, διότι ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ ῥητῶς ἀναφέρονται τὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα ἀνατίθενται αἱ τοιαῦται ἀνακριτικαὶ ἐνέργειαι. Ὅτι ὁ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπαρίθμησιν ὑπαγορεύσας σκοπὸς ἦτον ὅλως πολιτικὸς, θέλει δὲ πεισθῇ ὅτι ὁ διϊσχυρισμός του οὗτος δὲν εἶναι ἀληθὴς, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ὑποβάλῃ τὸν κατάλογον τῶν ποιμνίων τῶν ὁποίων ἡ ἀναθεώρησις καὶ ἀπαρίθμησις ἀνετέθη εἰς τοὺς ἀπαριθμητὰς τούτους· διότι, ὡς γνωστὸν, κατὰ δὲν περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νόμον, ὅταν ἀπαρίθμησις τοιαύτη τιατάσσηται, πρέπει αἱ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ νὰ συντάξωσι πρωτόκολλον καὶ ἐν αὐτῷ νὰ προσδιορίσωσι ῥητῶς τὰ ποίμνια ἢ τοὺς ποιμένας, τῶν ὁποίων κατὰ τὰς ὑπαρχούσας αὐτοῖς ὑπονοίας αἱ δηλώσεις δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, καὶ τούτων μόνων τῶν ποιμνίων τὴν ἀπαρίθμησιν νὰ παραγγείλωσιν· ἐὰν δὲ τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγγραφα ὑποβληθῶσι, θέλει καταδειχθῇ ὅτι οὐ μόνον τοῦτο δὲν ὑπῆρξε, καὶ οἱ διορισθέντες ἀναθεωρηταὶ εἶχον ἀπόλυτόν τινα ἐντολὴν νὰ ἀναθεωρήσωσι πάντα τὰ ποίμνια, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδὲ κἂν πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν ἀπαριθμηθέντων πρότερον ποιμνίων εἶχον ἀποσταλῇ, τὸ ὁποῖον καὶ τοι παράνομον εἶναι ὅμως ἧττον ἐπιβαρυντικόν, ἀλλ' εἶχον διαταχθῇ νὰ ἀναθεωρήσωσι καὶ αὐτὰ τὰ μὴ ἀπαριθμηθέντα ποίμνια.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, διὰ τῆς ὑπὸ συζήτησιν συμπληρωτικῆς πιστώσεως, ζητεῖται ἡ πληρωμὴ ἀντιμισθίας ἀπαριθμητῶν· ἐὰν δ' ἐπρόκειτο περὶ διορισμοῦ ἀπαριθμητῶν μετὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν, ἤθελεν ἔχει γνώμην διϊσταμένην κατά τι τῆς ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθείσης· διότι δὲν δύναται μὲν ἀληθῶς ἀπαρίθμησις τοιαύτη νὰ ἐπάγῃ ἀποτέλεσμά τι κατὰ τῶν κτηνοτρόφων, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ κρίνηται ὡς πρᾶξις παράνομος, ὅταν διατάσσηται πρὸς ἐξέλεγξιν καταγγελλομένης τινὸς ἀξιοποίνου πράξεως ὑπαλλήλου. Καὶ ὅτι ὁρίζονται μὲν ἀληθῶς ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα δύναται νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐνέργεια ἀνακριτικῶν πράξεων· οὐχ' ἧττον ὅμως διατάσσεται ἐν ἐκείνῃ ὅτι τὰς κατὰ δημοσίων ὑπαλλήλων κατηγορίας ἀνακρίνουσιν οἱ τούτων προϊστάμενοι, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τῶν ἀπαριθμητῶν, καθ' ὧν ὑπόνοιαι καταχρήσεων ἐγέρ-

θησαν, προϊστάμενος ἦτον ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος καὶ πρὸ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός.

Ἐπῆνεγκεν ἄλλος ὅτι ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς ἐξ Ἠλείας, ὁ πολιτικὸν σκοπὸν ἀποδοὺς εἰς τὸν τὴν ἀπαρίθμησιν ταύτην διατάξαντα πρώην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, δὲν ἐθεώρησεν εἰλικρινῆ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἐκείνου, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ προαγορεύσας ἐκ Θήρας βουλευτὴς, ὁ ἐκ τῆς θέσεώς του ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐκείνῳ δυνάμενος νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου, εἶπεν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ἐν ᾧ κατὰ τὰ **1848** ἀνέβησαν εἰς **105,000** δρ, περιωρίσθησαν κατὰ τὰ **1849** εἰς **48,000** μόνον, καὶ εὐλόγους ὑπονοίας καταχρήσεων ἤγειρον· ἐπίσης δὲ καὶ τὸν ἄλλον διϊσχυρισμὸν ἐκείνου περὶ τοῦ ἐκπροθέσμου τῆς διαταχθείσης ἀπαριθμήσεως δὲν δύναται νὰ ὑπολάβῃ ἀκριβῶς ἀληθῆ, ὡς μὴ βεβαιωθέντα, ἕως δι' ἐγγράφων ἀποδειχθῶσι τὰ περὶ τούτου. Καὶ ὅτι, ὡς εἰς τὸν ἰδιώτην εἶναι συγχεχωρημένον νὰ προκαλῇ προμαρτυρίας πρὸς διατήρησιν τῶν συμφερόντων του, οὕτω καὶ εἰς τὸ δημόσιον πρέπει νὰ ᾖναι δυνατὸν νὰ λαμβάνῃ πάντα τὰ μέτρα, τὰ τείνοντα πρὸς βεβαίωσιν καταχρήσεων, καὶ πρὸς διατήρησιν τῶν κατὰ τοῦ καταχραστοῦ δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου εἰς ἀποζημίωσιν· ἑπομένως, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπηγορεύθη, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται εὐλόγως νὰ μὴν ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς τοὺς ἀπαριθμητὰς τούτους ὑποχρεώσεις της· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ἀμφιβάλλει ἂν πρέπῃ νὰ ἀνατεθῶσι τὰ περὶ τούτου εἰς τὸ συνέδριον, διὰ τοῦτο ἡ βουλὴ πρέπει νὰ ζητήσῃ πάντα τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα, ἵνα ἐπίσημον γνῶσιν αὐτῶν λάβῃ, νὰ ἀναβάλῃ δὲ τὸ ἀποβλέπον τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἀπαριθμήσεως ἀντικείμενον, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ ἐξ Ἄργους βουλευτοῦ, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ἄσχετον καὶ ἀνεξάρτητον μὲ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ἕως ἂν ὑποβληθῶσι τὰ περὶ τούτου ἔγγραφα.

Ὑπεστήριξε δὲ καὶ ἄλλος τὴν ἀναβολὴν ἵνα μετὰ τῶν ἄλλων ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ οἱ πίνακες τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ φόρου τούτου κατά τε τὸ **1848** καὶ **1849**, διαταθεὶς ὅτι ἐξ αὐτῶν θέλει καταδειχθῆ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ **1848**, καθ' ὃ τὴν τῶν ποιμνίων ἀπαρίθμησιν ἐνήργησαν ἐν Ἠλείᾳ αὐτοὶ οἱ φίλοι τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Κ. Κρεστενίτου, ἦσαν πολλῷ μικρότερα τῶν τοῦ **1849**. Προσέθηκε δὲ ὅτι οἱ παρὰ νόμον ἀπαριθμηταὶ ἔλαβον τὴν ἑαυτῶν ἀντιμισθίαν ἀπὸ τὰ πρὸς πλήρωμὴν τῶν ἄλλων διατεθειμένα ποσά· ὅτι αἱ πράξεις τῶν ἀπαριθμητῶν

ἐκείνων δυστυχῶς ἀνεγνωρίσθησαν παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως καὶ καταβλίβονται νῦν οἱ ποιμένες, καταναγκαζόμενοι νὰ πληρώσωσι κατὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρανόμου ταύτης ἀπαριθμήσεως· καὶ ὅτι, πρὸς βεβαίωσιν τῆς τε καταπιέσεως ταύτης καὶ τῶν ἄλλων διϊσχυρισμῶν των, πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν βουλὴν ἥ τε διαταγὴ δι' ἧς οἱ ἀπαριθμηταὶ ἐκεῖνοι διωρίσθησαν, αἱ πράξεις αὐτῶν καὶ οἱ πίνακες τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ φόρου τούτου κατά τε τὸ **1848** καὶ **1849**.

Διϊσχυρίσθη ἄλλος ὅτι τὸ δημόσιον, καθὼς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ γεωργοῦ καὶ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ πληρωθεὶς φόρος ἦτον ὁ ἀληθὴς ἐπὶ τοῦ συγκεκομισμένου προϊόντος, κατὰ πλείονα λόγον δύναται καὶ μετὰ τὴν νενομισμένην προθεσμίαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀπαριθμήσεις τῶν ποιμνίων, ἐπὶ τῇ διαφορᾷ, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπαρίθμησις δὲν δύναται νὰ ἀποβῇ κατὰ τοῦ κτηνοτρόφου· ὁμοίως ὡς πρὸς βεβαίωσιν τοῦ τελωνιακοῦ δασμοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἂν τὰ εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των ἀποβιβασθέντα ἐμπορεύματα ἦσαν τοιαῦτα, καὶ τόσα ὅσα ἐν ταῖς τελωνιακαῖς δηλώσεσι φαίνονται. Καὶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταναγκάζωνται καὶ οἱ κτηνοτρόφοι εἰς πληρωμήν τινα, συνεπείᾳ τῆς ἀπαριθμήσεως ταύτης, διότι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται δικαστικὴ ἀπόφασις.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι το ζήτημα κατέστη σπουδαῖον ἐκ τοῦ διϊσχυρισμοῦ τινων, ὅτι καὶ μετὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν δύναται νὰ διαταχθῇ ἀναθεώρησις τῆς ἀπαριθμήσεως, τὸν ὁποῖον ὅμως ὁ ὑπουργὸς δὲν συνεμερίσθη. Ἐν τῷ νόμῳ τοῦ **1845** εἶχεν ἀφεθῇ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀπροσδιόριστος ὁ χρόνος τῆς ἀπαριθμήσεως, ἀλλὰ σφοδρὰ ἐγένετο τότε συζήτησις, καὶ μετὰ παρρησίας ὑπεστήριξαν τινὲς τῶν βουλευτῶν ὅτι, ἀφ' οὗ τοιαῦται ποιναὶ ἐπεβάλλοντο εἰς τοὺς τὰ ἑαυτῶν ποίμνια ἀποκρύπτοντας κτηνοτρόφους, δὲ ἔπρεπε νὰ ἀφεθῶσι διατελοῦντες διαρκῶς ὑπὸ τὸ βάρος αὐτῶν, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐν τέρμα μέχρις οὗ τὸ βάρος αὐτῶν, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐν τέρμα μέχρις οὗ ἐδύνατο νὰ διατάσσηται ἡ ἀπαρίθμησις· ἐντεῦθεν ἡ βουλὴ προσδιώρισε τὸν χρόνον, περιορίσασα τὸ ἀπόλυτον τοῦ νομοσχεδίου, ὁ δ' ὑπουργὸς δὲν ἐδύνατο νὰ διατάξῃ μετὰ τὴν παρεύλευσιν τοῦ τεταγμένου τούτου χρόνου ἀπαρίθμησιν. Ὅτι τρεῖς ἀναφοραὶ ὑπάρχουσιν εἰς τὴν βουλὴν, ἐκτιθεῖσαι τὰ δεινὰ τὰ ὁποῖα ὑπέστησαν οἱ Ἠλεῖοι ἐκ τῶν διορισθέντων ἀπαριθμητῶν· εἰς ταύτας δὲ πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσήκουσαν προσοχὴν ἡ βουλὴ, μὴ κεκλιμένη μόνον πρὸς ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀλλὰ

καὶ πρὸς ἐπιτήρισιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων (ἀνέγνω δὲ τὴν μίαν τούτων, φέρουσαν χρονολογίαν τῆς 29 Αὐγούστου 1849, καὶ ἐκτιθεῖσαν ὅτι ἡ ἀπαρίθμησις διετάχθη καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον). Ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα δὲν παριστῶσι τὴν ἀναθεώρησιν ταύτην ὡς ἀνακριτικὴν πρᾶξιν, ἀλλ' ὡς παρανομίαν τοῦ διατάξαντος αὐτὴν ὑπουργοῦ, καὶ ἂν πιστευθῶσι τὰ ἐν αὐτῇ, οὐ μόνον δηλοῦται ὅτι εἶχε παρέλθει ἡ νόμιμος προθεσμία ἀλλὰ καὶ καθαρῶς ἐξηγεῖται ὁ τὸ μέτρον τοῦτο ὑπαγορεύσας σκοπός. Ἂν δ' ἐπὶ μικρὸν ὑποτεθῇ ὅτι ἐντὸς τῆς προθεσμίας διετάχθη, ἐξεταζόμενον τὸ μέτρον φαίνεται αὖθις παράνομον· διότι δὲν δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ διατάξῃ πᾶν ὅ,τι ἐγκρίνοι, ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ὁ νόμος ἐπιτρέπει, ἔαρείαν δὲ φέρει εὐθύνην ἐπὶ τῇ παραβάσει αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν Α'. σύνοδον προσδιωρίσθη ὁ τῆς ἀπαριθμήσεως χρόνος, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου κατέδειξεν ἀνεπαρκεῖς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ πολλαὶ ἐγένοντο καταχρήσεις· διὰ τοῦτο κατὰ τὴν Β'. σύνοδον ἡ βουλὴ ἐψήφισεν ἐν τῷ νόμῳ νὰ ὁρίζηται, ἐν τῷ ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν συνταχθησομένῳ πρωτοκόλλῳ, ὁ ποιμὴν ἢ τὸ ποίμνιον τοῦ ὁποίου ἡ ἀπαρίθμησις διετάσσετο· νῦν δέ, ἵνα καταδειχθῇ ἂν ἡ γενομένη ἀπαρίθμησις ἐγένετο ἀπίστως, ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναθεώρησις τῶν ποιμνίων τὰ ὁποῖα εἶχον ἀπαριθμηθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ πάντων τῶν ποιμνίων. Ὅτι τὸ παράνομον τῆς πράξεως ἀμφότεροι οἱ ἐκτεθέντες διϊσχυρισμοὶ ἐφ' ἱκανὸν μαρτυροῦσι· καὶ ἔτι δύναταί πᾶς νὰ πεισθῇ περὶ τούτου, ἂν κρίνῃ ὅτι δὲν ἦτον μόνον τὸ μέσον τοῦτο, δι' οὗ ὁ ὑπουργὸς ἐδύνατο νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀξιόποινον τῶν ἀπαριθμητῶν πρᾶξιν· διότι διαγράφει ἀκριβῶς τὰ μέσα τῆς βεβαιώσεως αὐτοῦ ὁ νόμος, καὶ ἀπὸ τούτων δὲν δύναται νὰ ἀπομακρύνηταί τις ἄνευ εὐθύνης· ὤφειλε τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἐξετάσεις περὶ τῆς ἐνοχῆς αὐτῶν διὰ τῶν ἀρμοδίων προσώπων, καὶ κατόπιν νὰ παραπέμψῃ αὐτοὺς εἰς τὸ δικαστήριον, οὐχὶ δὲ καὶ δι' ἀναρμοδίων προσώπων καὶ διὰ παρανόμων πράξεων νὰ προβῇ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ὅτι τέλος ἡ πληρωμὴ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀπαριθμητῶν τούτων δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ, ἀφ' οὗ ἡ ἀπαρίθμησις κατεδείχθη παράνομος· ἀλλὰ, καὶ τούτου μὴ ὄντος, ὡς διετάθησαν οἱ μετὰ πολλοῦ ζήλου τὰ τῶν ὑπουργῶν ἔργα ἀναλαβόντες, τὰ πρὸς βεβαίωσιν ποινικῶν πράξεων γινόμενα ἔξοδα βεβαιοῦνται κατὰ τὰ διὰ τῆς ποινικῆς διατιμήσεως διατασσόμενα καὶ ὑπ' ἄλλων ἐνεργοῦνται ἀρχῶν, οὐχὶ δ' ὡς τὸ προκείμενον. Καὶ ὅτι τὸ ζήτημα, ὡς σπουδαῖον κατὰ τὰ

ἐκτεθέντα, πρέπει νὰ ἀναβληθῇ, νὰ ὑποβληθῶσι δ' εἰς τὴν βουλὴν, αἱ διαταγαὶ δι' ὧν ἡ ἀναθεώρησις αὕτη διετάχθη, αἱ πράξεις ἢ τὰ ὑπ' αὐτῶν συντεταγμένα πρωτόκολλα, καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο συναφὲς μὲ ταῦτα, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῶν τὸ σῶμα.

Ἀντεῖπεν ἄλλος εἰς τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν ὅτι ὁ τὴν συμπληρωτικὴν ταύτην πίστωσιν ζητήσας ὑπουργὸς ἐπρόβαλεν αὐτὴν, μὴ ἐξαρκεσάσης τῆς προϋπολογισθείσης ποσότητος· καὶ ἂν μὲν τὸ συζητούμενον ζήτημα εἶχεν ἐπιῤῥοήν τινα ἐπὶ τοῦ ζητουμένου σήμερον ποσοῦ, ἤθελεν ὑποστηρίξει καὶ οὗτος τὴν ἀναβολὴν, ἀλλά, κἂν τε ὧσιν ἀληθῆ τὰ κατὰ τοῦ διατάξαντος τὴν ἀναθεώρησιν ὑπουργοῦ λεχθέντα κἂν τε μὴ, οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν ταῦτα μὲ τὴν ζητουμένην πίστωσιν· διότι, ὑποτιθεμένων ἀληθῶν τῶν ἐν ταῖς ἀναφοραῖς, καὶ οὕτως τῆς πράξεως τοῦ ὑπουργοῦ ὅλως παρανόμου, οὐχ ἧττον ἡ περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν ἑπτακισχιλίων δραχμῶν αἴτησις τοῦ ὑπουργείου εἶναι ξένη. Ὅτι ἐδύνατο ἡ βουλὴ νὰ ἀρνηθῇ τὴν τῆς ζητουμένης πιστώσεως χορηγίαν, ἐὰν ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἐξητάσθη ἔτι ἡ προϋπολογισθεῖσα πίστωσις, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ· ἀφ' οὗ δ' ὁ ὑπουργὸς ὁμολογεῖ ὅτι δὲν θέλει ἐνεργήσει δι' αὐτῆς πληρωμὰς, οἷαι αἱ περὶ ὧν σήμερον πρόκειται, ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν πίστωσιν ταύτην· ἂν δὲ ἐκεῖνος διατάξῃ τοιαύτας ἐναντίον τοῦ νόμου, ἢ ἂν ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν τοιαῦται, βαρύνουσι πάντοτε τὸν ἐντελάμενον αὐτὰς ὑπουργόν. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ βουλὴ δύναται μὲν νὰ ἀναβάλῃ τὸ περὶ τῆς παρανόμου ἀπαριθμήσεως παρεπόμενον ζήτημα, ὀφείλει ὅμως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ κυρίου, ἤτοι τῆς ζητουμένης πιστώσεως· ἀφ' οὗ ὡς ἐῤῥέθη ἡ μὲν εὐθύνη θέλει ἐπίκεισθαι εἰς τὸν τὰς παρανόμους πληρωμὰς ἐντελάμενον ὑπουργὸν, αἱ δὲ πληρωμαὶ εἰσὶ παράνομοι, οὐ μόνον ἐὰν αἱ πράξεις αἱ ταύτας προκαλέσασαι εἰσὶ τοιαῦται, ἀλλὰ καὶ ὅταν γίνωνται ἐκ χρημάτων προτεθειμένων εἰς ἄλλην χρῆσιν.

Ἀντέταξεν ἄλλος ὅτι ἤθελον ἀληθεύει οἱ διϊσχυρισμοὶ τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν ἐπρόκειτο εἰς συζήτησιν ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιψήφισις συνεπάγει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὑπουργοῦ, ἵνα δαπανήσῃ τὰς ψηφισθείσας ποσότητας ἐντὸς τοῦ νόμου· προκειμένης ὅμως εἰς συζήτησιν συμπληρωτικῆς πιστώσεως, τῆς ὁποίας ἡ πρότασις μόνη ἐπάγει ὑποχρέωσιν εἰς τὸν ὑπουργὸν ἵνα δηλώσῃ τὰ ἀντικείμενα ἐφ' ὧν θέλει διατεθῇ, ἡ ἐπιτροπὴ καλῶς ἔπραξεν ἐξετάσασα ταῦτα· διότι, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ὑποτίθεται ὅτι ὑπεβλήθη εἰς τὸ ὑπουρ-

γεῖον τὸ ἀποτέλεσμα πασῶν τῶν ἐργασιῶν, τῶν εἰς εἰδικήν τινα κατηγορίαν ὑπαγομένων, καὶ, μὴ ἀρκεσάσης εἰς πληρωμὴν τῶν προκαλεσθεισῶν δαπανῶν τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγηθείσης πιστώσεως, ζητεῖται νέα πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς· καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ὁ ὑπουργός, ἔχων πάντα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, ζητεῖ μόνον τὸ ἀναγκαιοῦν ποσόν. Ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις δίδοται κατὰ ταῦτα πρὸς πληρωμὴν ὡρισμένων ἀντικειμένων, ἡ βουλή, μανθάνουσα ὅτι εἰσί τινα τούτων παρανόμως γενόμενα, ἐπαγαγόντα μάλιστα παράνομον εἰσπραξιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συντάγματος προβλεπομένην, δικαιοῦται νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς δι' αὐτὰ ζητουμένης πιστώσεως. Καὶ ἀληθῶς, διότι οἱ φορολογικοὶ νόμοι, ὡς ἐπιβάλλοντες ὑποχρεώσεις εἰς τοὺς πολίτας, εἰσὶ τοῦ στενοῦ δικαίου καὶ στενῶς πρέπει νὰ ἑρμηνεύωνται· ὅταν δ' οὗτοι ἐπιτρέπωσι τὴν ἀναθεώρησιν μέχρι τοῦ Μαΐου, πᾶσα μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐνέργεια εἶναι ἐναντία τοῦ νόμου. Καὶ ὅτι οὐδ' ἐκ σκοποῦ ἀνακριτικοῦ ἐκπορευομένη δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ γενομένη ἀναθεώρησις, μεθ' ὅσα ἐν ταῖς πρὸς τὴν βουλὴν ἀναφοραῖς ἐκτίθενται περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐνηργήθη· ἀνάγκη δὲ νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν **1498** δραχ. ἀπόφασιν ἡ βουλή, ἕως ἂν ὑποβληθῶσι τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα, ψηφίζουσα τὴν ὑπόλοιπον πίστωσιν.

Μετά τινα ἐπενεγκόντα ὅτι, εἰ μὲν ζητεῖται ἤδη ἡ πίστωσις δι' ἔξοδα ἀπαριθμήσεως ἐντὸς τοῦ νόμου γενομένης, οὐδεὶς ἀνθίσταται· ἡ δ' ἀνάγκη τῆς ἀναβολῆς ἐγεννήθη ἐκ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων. Καὶ ὅτι, ἂν ὁ ὑπουργὸς ἐξηγήσῃ ὅτι θέλει διαθέσει τὴν πίστωσιν διὰ δαπάνας νομίμου ἀπαριθμήσεως, ἡ βουλὴ θέλει ἐπιψηφίσει αὐτήν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ μετὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν ἐνεργηθεῖσα τυχὸν ἀναθεώρησις δὲν δύναται μὲν νὰ ἔχῃ κατὰ τοῦ κτηνοτρόφου συνεπείας, δὲν εἶναι ὅμως ἀπηγορευμένη, προκειμένης τῆς ἀνακαλύψεως ἀξιοποίνων πράξεων δημοσίων ὑπηρετῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διεπράθησάν τινες· διότι τότε ὁ μὲν ὑπουργὸς καθῆκον ἔχει νὰ ἐνεργήσῃ αὐτήν, ἡ δὲ βουλή, ἡ ὀφείλουσα νὰ ἐπιτηρῇ τὴν τῶν νόμων ἐκτέλεσιν, θέλει κριθῇ ὡς ὑποθάλπουσα τὰς καταχρήσεις, ἐὰν τὰς πρὸς ταύτην δαπάνας δὲν ἀναγνωρίσῃ.

Ἐξέθηκε δ' ὁ ὑπουργός, ὅτι ἡ πίστωσις αὕτη ζητεῖται, πρὸς πληρωμὴν ἀπαριθμητῶν διορισθέντων δυνάμει τοῦ νόμου· ἐὰν δ' εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑποβληθῇ ποτε αἴτησις πληρωμῆς, ἐπὶ

καταστάσεως μαρτυρούσης τὴν τοῦ νόμου παράβασιν στηριζομένη, ὁ ὑπουργὸς θέλει σκεφθῇ ἂν δύναται νὰ ἐγκρίνῃ αὐτήν, διότι φέρει τὴν εὐθύνην νὰ ἀποτίσῃ ἐξ ἰδίων πᾶσαν ἐναντίον τοῦ νόμου γενομένην πληρωμήν. Καὶ ὅτι ἡ ἀναθεώρησις εἶναι παράνομος καὶ λέγεται τοιαύτη, καθόσον αἱ συνέπειαι τὰς ὁποίας ἐπήγαγεν εἰσὶν ἄκυροι· ὡς π. χ. αἱ τῶν ἀναθεωρητῶν ἐκθέσεις οὐδεμίαν ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχύν, οἱ δὲ κτηνοτρόφοι εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι πάσης ὑποχρεώσεως· ὥστε, ἀφ' οὗ ἡ παράνομος πληρωμὴ βαρύνει τὸν ὑπουργόν, ἡ παράνομος πρᾶξις εἶναι ἄκυρος, οἱ καταπιεζόμενοι τυχὸν δι' αὐτὴν κτηνοτρόφοι δύνανται νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, οὐδεὶς ὁ φόβος ἂν ἡ βουλὴ ἐπιψηφίσῃ τὴν πίστωσιν ταύτην, μὴ ἔχουσα ἄλλως ἔργον τὴν ἀπὸ τοῦδε ἐξέλεγξιν τῆς διαθέσεως αὐτῆς.

Ἐπήνεγκεν εἷς ἐκ τῶν τὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελεσάντων, ὅτι δὲν ἤθελε συμβῇ ἡ συζήτησις αὕτη, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εὗρισκεν ἐν τῷ οἰκείῳ φακέλλῳ καὶ τὴν περὶ πληρωμῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται **1498** δραχμῶν αἴτησιν τῶν ἀπαριθμητῶν Ἠλείας· διότι εὐλόγως προῆλθεν ἐκ τούτου εἰς τὴν ἐξενεχθεῖσαν γνώμην της, σκεπτομένη ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ὑφίσταται τὰς ἐκ παρανόμως διαταχθεισῶν πράξεων ἐπιγενομένας δαπάνας. Καὶ ὅτι τούτου ἀντιλαμβανομένη νῦν ἡ βουλή, οὐσιωδες ἤθελε παραλείψει καθῆκον, ἐὰν ἐν σιγῇ παρέτρεχε τὰ περὶ τούτου.

Ἠρώτησέ τις τὸν ὑπουργόν, ἂν δύναται νὰ βεβαιώσῃ ἐν γνώσει τοῦ πράγματος ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων αἰτήσεων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ τῶν ἑπτακισχιλίων δραχμῶν πίστωσις, δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ αἴτησις αὕτη· διότι, ἄλλως, καὶ ἂν ὁ ὑπάρχων ὑπουργὸς δὲν ἐντείληται τὴν πληρωμὴν ταύτην, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἶπε, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὁ διάδοχος αὐτοῦ, μ' ὅλον ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων δηλοῦται ὅτι ἴσως καὶ ἐγένετο ἡ πληρωμὴ τῶν ἐκ τῆς ἀναθεωρήσεως ταύτης δαπανῶν. Προσέθηκε δ' ὅτι τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐξέλεγξιν ἐπροτάθη νὰ ἀφεθῶσι τὰ περὶ τούτου, γνωστὸν ὅτι περὶ τὸν ἄλλον αἰῶνα θέλει ἐπιληφθῇ αὐτῆς· δὲν ἀρμόζει δὲ νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ βουλὴ τὴν τοῦ ποσοῦ τούτου πίστωσιν, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς δὲν ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἀποφατικῶς.

Ἀποφηναμένου δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ὅτι δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς ἵνα κάμῃ τὴν ζητηθεῖσαν βεβαίωσιν· ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ ὑπουργός, ζητῶν τὴν πίστωσιν ταύτην, εἶπεν ὅτι δὲν ἤρκεσαν αἱ ψηφισθεῖσαι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ κατέστη αὕτη ἀναγκαία πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν κατὰ τὴν Τριχωνίαν, Αἰγάλειαν

καὶ Καλάβρυτα γενομένων ἀπαριθμήσεων· οὕτω δ' ὥρισε τὰ ἀντικείμενα, τὰ τὴν ἀνάγκην τῆς συμπληρωτικῆς ταύτης πιστώσεως προκαλέσαντα, καθ' ἃ ὁ προαγορεύσας ἐκ Σύρου βουλευτὴς ἀπήτησεν. Ἐντεῦθεν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὴν ὁμολογίαν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ ὡς ἀληθῆ, καὶ νὰ ἀφήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐθύνην, ἂν ψευδῆ εἰς τὴν βουλὴν ἐπρόβαλεν· ἂν δ' ὁ ὑπουργὸς διαθέσῃ τὰ ζητούμενα ποσὰ εἰς ἄλλην ἢ τὴν δηλουμένην ἀνάγκην, ἐκ δὲ τῆς διαθέσεως ταύτης ἐγεννήθησαν δικαιώματα, τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ μὴν ἱκανοποιήσῃ τὰ κεκτημένα ταῦτα δικαιώματα· ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα ἡ βουλὴ νὰ ἐξελέγξῃ πάντοτε τὴν παράνομον ἐκείνην πρᾶξιν, ἐξ ἧς ταῦτα ἐγεννήθησαν.

Ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, καθ' ἃ καὶ πρότερον διϊσχυρίσθη, ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις ζητεῖται πρὸς πληρωμὴν ὡρισμένων δαπανῶν, εἰς ἣν δὲν ἐξήρκεσεν ἡ προϋπολογισθεῖσα· ἐφ' ᾧ καὶ ἀγορεύσας πρότερον δὲν ἐξῆλεγξε τὴν διάθεσιν τῆς προϋπολογισθείσης πιστώσεως, ἀλλ' ἠρώτησε μόνον ἂν αἱ ἑπτακισχίλιαι ζητούμεναι νῦν δραχμαὶ θέλουσι διατεθῇ καὶ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης ἀναθεωρήσεως ἐπιγενομένων δαπανῶν· ἐπρότεινε δὲ ν' ἀναβληθῶσι τὰ περὶ ταύτης, ἕως ἂν ἐκ τῶν ζητηθέντων ἐγγράφων πληροφορηθῇ ἡ βουλὴ ἂν οὕτως ἔχῃ.

Ἐπανέλαβε δὲ καὶ ἄλλος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα τὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ φάκελλον, εὗρε τυχαίως ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσαν τὴν περὶ πληρωμῆς τῶν **1498** δραχ. αἴτησιν, δὲν προέβη δὲ περαιτέρω ἵνα καὶ τὰς ἄλλας αἰτήσεις ἴδῃ καὶ ἐκφέρῃ τὴν ἑαυτῆς γνώμην· ἂν δὲ προέβαινεν ἤθελεν ἰδεῖ, ὅτι, ἐκτὸς ταύτης, τυχαίως ἐν τῷ φακέλλῳ ὑπαρχούσης, αἱ ἄλλαι αἰτήσεις προκαλοῦσι τὴν δαπάνην τῶν ἑπτακισχιλίων ζητουμένων δραχμῶν. Καὶ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀνέφερε κατ' ὄνομα τρεῖς μόνον ἐπαρχίας, τῶν δ' ἄλλων γενικῶς ἐμνημόνευσε· διότι δὲν εἶναι ἔτι ἐκκαθαρισμέναι αἱ ἀπαιτήσεις, ὑποβαλλομένων συνήθως τῶν τοιούτων καταστάσεων, ἀλλ' ἐπιστρεφομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διὰ τὰς ἐν αὐταῖς εὑρισκομένας ἐλλείψεις, καὶ ζελλομένων αὖθις ταχέως εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ ὑπουργὸς ἐρωτηθεὶς εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὴν βουλὴν, ἂν καὶ ἡ περὶ πληρωμῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται δραχμῶν αἴτησις περιλαμβάνηται εἰς τὴν ζητουμένην πίστωσιν, πᾶσα περαιτέρω ἀντιλογία περιττεύει, ἀρκούσης τῆς ἀρνήσεως τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἀφήσῃ ὑπονοίας περὶ καταχρήσεως τῆς εἰς αὐτὸν ἀνατεθειμένης ἐξουσίας.

Ἐξήγησε καὶ τὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι αὕτη, μέλλουσα νὰ συντάξῃ τὴν ἑαυτῆς ἔκθεσιν, προσέφυγεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἵνα ἐξετάσῃ τὰς ὑπαρχούσας αἰτήσεις· εὑροῦσα δ' ἐκεῖ φάκελλον, καὶ ἐν αὐτῷ τὴν περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς κατὰ τὴν Ἠλείαν γενομένης παρανόμου ἀναθεωρήσεως, καὶ μὴ ἰδοῦσα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ προσδιοριζόμενα εἰδικῶς τὰ ποσὰ, τὰ ὑπολοιπόμενα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῆς γενομένης ἐν ταῖς τρισὶν ῥητῶς ἀναφερομέναις ἐπαρχίαις, δικαίως ὑπέλαβεν ὅτι ἐν αὐτοῖς περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἐκ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀναθεωρήσεως πηγάζουσαι **1498** δραχ., καὶ εὐλόγως ὡρμήθη εἰς τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει της φαινομένην γνώμην.

Παρατηρήσεως γενομένης, ὅτι δὲν ὑπελείπετο πλῆρες τὸ σῶμα, καὶ ταύτης καταδειχθείσης ἀληθοῦς, ὁ προεδρεύων πρεσβύτερος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ. ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ προεδρεύσας πρεσβύτερος
Ι. ΤΟΜΑΡΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ'.

Τῆς 11 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ κατάλογου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τῶν προεδρευσάντων ἐκείνης προέδρου καὶ πρεσβυτέρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου ὑποβληθείσῃ αἰτήσει τοῦ ἐκ Καλαβρύτων βουλευτοῦ Κ. Ν. Ἀνδρικοπούλου, ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ παράτασις τῆς ἐπιτραπείσης ἀπουσίας του ἐπὶ ἕνα ἔτι μῆνα.

Κατέθηκέ τις εἰς τὸ γραφεῖον ἀπολογητήριον ἔγγραφον τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ Κ. Γ. Μήτσου, καὶ ἐζητήσατο ἵνα διανεμηθῇ εἰς τὰ τμήματα, ὅπως λάβωσι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἀπόφασιν των, ἐπὶ τῆς διαβιβασθείσης ἤδη εἰς αὐτὰ αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ μνημονευθέντος βουλευτοῦ.

Ἐπηρώτησέ τις τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, περὶ τῆς μήπω ἐκτελέσεως τοῦ ἐκδεδομένου ἤδη ἀπὸ τοῦ 1848 νόμου, περὶ παραχωρήσεως ἐνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι θέλει κατόπιν πληροφορήσει περὶ τούτου τὴν βουλήν. Ἐξέθηκεν εἰς μὲν ὅτι ἡ μήπω ἐκτέλεσις τοῦ νόμου τούτου ἀποτελεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀπαγορευομένην ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν νόμων, καὶ πρέπει νὰ ἐφελκύσῃ ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἄλλος δέ τις, ὅτι ἡ τοῦ νόμου τούτου ἐκτέλεσις καθίσταται τὰ μάλιστα ἀναγκαία, πρὸς ἀπαλλαγὴν τάξεών τινων τῆς κοινωνίας καὶ ἰδίως τῆς γεωργικῆς, ἀπὸ τῶν ζημιῶν τὰς ὁποίας νῦν ὑφίστανται· διότι, ὡς γνωρίζει, εἴκοσι δίκαι ἐδικάσθησαν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, ἀντικείμενον ἔχουσαι ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου κατὰ τῶν γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες ἐρεισθέντες εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων ᾠκοδόμησαν· ἐκ τούτου δὲ ἐπὶ μέγα ζημιοῦνται τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν τούτων, οὐ μόνον ἐγκαταλειπομένων ἀοίκων, ἀλλὰ καὶ εἰς χρηματικὰς ἀποζημιώσεις καταδικαζομένων.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἵνα δώσῃ τὰς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 Μαρτίου ζητηθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς πληροφορίας, περὶ τῶν ἐν Μεγαρίδι διατρεξάντων, ἐξέθηκεν, ὅτι κατὰ τὴν 25 τοῦ παρελθόντος συνέβη ἐκεῖ ταραχή τις μικρὰ, συμπλακείσης τῆς ἐκεῖ χωροφυλακῆς μετά τινων· ἀναγγελθέντων δὲ τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου, ἐστάλη πρῶτον μὲν συνετός τις ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, ἵνα προλάβῃ τὴν παράτασιν τῶν ἐρίδων τούτων, κατόπιν δὲ καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἵνα ἐνεργήσῃ τὰς προσηκούσας ἀνακρίσεις. Καὶ ὅτι ὁ μὲν ἔπαρχος οὐδὲν περὶ παρασκευαζομένης δῆθεν στάσεως ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ τοῦτο βεβαιοῖ πρὸς τιμὴν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης· ὁ δὲ εἰσαγγελεὺς δὲν ἐπεραίωσεν ἔτι τὰς ἀνακρίσεις ὧν ἐπελάβετο, ἐξ οὗ καὶ οὗτος ἀναγκάζεται νὰ μὴν ἐκτείνῃ ἐπὶ πλέον τὸν περὶ τούτου λόγον.

Ἐξέθηκε δὲ καὶ ὁ τὴν ἐπερώτησιν ἀπευθύνας, ὅτι εὐχαριστεῖ μὲν τὸν Ὑπουργὸν ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας Μεγαρίδος ἐξέθηκε, μ' ὅλον ὅτι δὲν ἐδήλωσεν εἰς τὴν βουλὴν ὅσα ὁ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης ἔπαρχος ἀνήνεγκεν εἰς αὐτὸν, τὰ ὁποῖα γνωρίζει ἐκ τῶν πρὸς τοὺς δημάρχους τῆς ἐπαρχίας ἐπισταλέντων ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου ἐγγράφων. Ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα τοῦ ἐπάρχου, ἐν οἷς δηλοῦται ὅτι παρεσκευάζετο δῆθεν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν

ἐκείνην στάσις, δύναται νὰ προσαγάγῃ εἰς τὴν βουλήν· οὐδέποτε ὅμως ἐπείθετο ὅτι ἦτο δυνατὸν ἐπὶ τοσοῦτον νὰ παραμορφωθῇ ὑπ' ἐκείνου ἡ ἀλήθεια, καὶ διὰ συμπλοκὴν ἑνὸς χωροφύλακος πρός τινα ἄλλον νὰ προκαλεσθῇ ἡ ἐκεῖσε ἀποστολὴ στρατοῦ, ἐπὶ μέγα τὸν λαὸν καταθλίβοντος, καὶ εἰσαγγελέως, πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων. Ὅτι δὲν προῆλθεν εἰς τὴν ἐπερώτησιν ἐκ παραπόνων κατὰ τῶν ἀποσταλέντων ἐκεῖσε δημοσίων ὑπαλλήλων, διότι οἵ τε στρατιωτικοὶ καὶ οἱ δικαστικοὶ ἐξέθηκαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀλήθειαν, βεβαιώσαντες αὐτὴν περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου τῆς στάσεως· ὡρμήθη δ' εἰς ταύτην ἐκ δύω τινῶν λόγων· τὸ μὲν, διὰ νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἐν Μεγαρίδι ὑπάρχει ἄκρα ἡσυχία, καὶ ἱκανοποιήσῃ τοὺς κατοίκους αὐτῆς, οἵτινες, ἐν πολλαῖς περιστάσεσι παραδειγματικὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὰ καθεστῶτα ἐπιδείξαντες, τὰ μέγιστα ἀδικοῦνται συκοφαντούμενοι νῦν, ὅτε πᾶσα ἑλληνικὴ καρδία πάλλει ὑπὲρ τῆς πατρίδος· καὶ πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ δοξασίαι ὑπὲρ αὐτῆς συνεχωνεύθησαν· τὸ δὲ, ἵνα καταστήσῃ γνωστὴν εἰς πάντας τὴν ἀληθῶς ἀποτρόπαιον διαγωγὴν τοῦ ἐπάρχου ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω ἐκεῖ διατήρησις δύναται νὰ ἀποβῇ ἐπιζήμιος. Καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ἀναγκαίως μέτρον τι, περὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ, ἐὰν δὲν προτίθεται νὰ ἀφήσῃ καταδεδικασμένον τὸν λαὸν ἐκεῖνον ὑπὸ τὴν παράνομον καὶ ἄδικον τοῦ ὑπαλλήλου αὐτοῦ διοίκησιν.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι, καθόσον ἐπληροφορήθη τὰ κατὰ τὴν Μεγαρίδα, ἔχουσι ταῦτα οὕτω. Περικλῆς τις Ζωγράφος δεκανεὺς ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸν παρὰ τοῖς Μεγάροις σταθμὸν δι' ἀδείας, ἵνα μεταβῇ εἰς Μέγαρα· ἀλλ' οὗτος μεταβὰς εἰς Σαλαμῖνα, ὁ δὲ ἀποσπασματάρχης ἐπέστειλεν εἰς τὸν ἔπαρχον ἵνα συλλάβῃ καὶ ἀποστείλῃ αὐτὸν εἰς τὸν σταθμὸν, λόγῳ ὅτι δύναται νὰ ἐρεθίσῃ τὰ πνεύματα· ὁ ἔπαρχος τότε ἀπέστειλε πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ τοὺς χωροφύλακας, ἀλλ' ἐρεθισμοῦ συμβάντος, ἐγένετο ἡ πρὸς τοὺς πολίτας συμπλοκή των. Καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διέταξε τὴν εἰς Μέγαρα μετάβασιν ἑνὸς λόχου, οὐχὶ ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐπάρχου, ἀλλ' ἐξ ἐκθέσεως τοῦ ἀποσπασματάρχου τούτου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον· μαθὸν ὅμως κατόπιν ἐκ τῶν ἀναφορῶν τοῦ ἐπάρχου, ὅτι οὐδεὶς ἐπίκειται φόβος, ἀνεκάλεσε τὸν μεταβάντα λόχον. Συνεπέρανε δὲ ὅτι ταῦτα μὲν οὕτως ἔχουσιν, ἂν δ' ἄλλα κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου ἐγένοντο παράπονα, ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὸ καθῆκον.

Ὑπανέλαβε δὲ τὰς πληροφορίας ταύτας καὶ ἕτερος, εἰπὼν, ὅτι ὁ ἀποσπασματάρχης, συνδυάσας τὴν εἰς Σαλαμῖνα μετάβασιν τοῦ δεκανέως, τοῦ τὴν ἄδειαν λαβόντος λόγῳ μεταβάσεως εἰς Μέγαρα, μὲ ἄλλα τινὰ συμβεβηκότα, ἀνήγγειλεν ἀληθῶς εἰς τὸν ἔπαρχον ὅτι στάσις παρασκευάζεται· οὗτος δὲ, μηδὲν ἄλλο πράξας, αὐτὸ τοῦτο ἀνήγγειλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Καὶ ὅτι ἡ μὲν ἐπαρχία, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὸ καθῆκον· δὲν πρέπει δὲ νὰ αἰτιαθῶμεν ἔτι τῶν ἀρχῶν ἢ ἄλλου τινός, ἕως ἂν αἱ ἀνακρίσεις περαιωθῶσι καὶ γενώμεθα ἐν γνώσει τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν.

Μετὰ τὸν ἐπερωτήσαντα, εἰπόντα ὅτι, καὶ τοι ἀναγκαζόμενος νὰ ἐκθέσῃ καὶ ἄλλα τινὰ, μαρτυροῦντα τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιλήψιμον διαγωγὴν τοῦ ἐπάρχου, ἀπέχει ὅμως τούτου καὶ ἁπαντᾷ εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὅτι ἄλλα εἰσὶ τὰ περὶ τοῦ εἰς Σαλαμῖνα μεταβάντος στρατιώτου, ἄλλα δὲ τὰ περὶ τῆς συμβάσης κατὰ τὴν 25 Μαρτίου συμπλοκῆς ἐν Μεγάροις, τὴν ὁποίαν ὡς στάσιν ὁ ἔπαρχος παρέστησε. Καὶ ὅτι ὁ τὴν παραμόρφωσιν ταύτην καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν στρατευμάτων ἐκεῖσε ὑπαγορεύσας σκοπὸς τοῦ ἐπάρχου ἐγένετο ἤδη γνωστὸς εἰς τὸν Ὑπουργὸν, ὅστις θέλει βεβαίως λάβει τὰ προσήκοντα ἐπὶ τούτου μέτρα.

Εἰς μὲν ἐξέθηκεν ὅτι ἡ τῶν ὑπαλλήλων ἀποστολὴ δὲν εἶναι τὸ φατριάζειν ἀλλὰ τὸ ἐκτελεῖν τοὺς νόμους· ὡς δ' ἐξετέθη καὶ ἄλλοτε, ἐπαναλαμβάνεται καὶ νῦν, ὅτι πολλοὶ τούτων ἀντὶ τοῦ καθήκοντος ὑπηρετοῦσι πολιτικοὺς σκοπούς, ἡ δὲ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ ἐπ' αὐτῶν σπουδαίαν προσοχήν.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν, ὅτι ἀπέχων νὰ ἐξετάσῃ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ὁ ἐπερωτήσας ὡρμήθη, κρίνει ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἔπαρχος οὐδὲν ἄλλο ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπραξεν, ἢ ὑπερβολικόν τινα ζῆλον ἀνέπτυξε μόνον, στηριχθεὶς εἴς τε τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀποσπασματάρχου καὶ εἰς τὴν τυχαίως συμβᾶσαν συμπλοκήν. Καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ ζήλῳ τούτῳ δὲν δύναται νὰ ἐπικριθῇ, διότι ἐπιβάλλει αὐτὸν ὑπὲρ ἄλλοτε νῦν τὸ ἀκροσφαλὲς τῶν περιστάσεων· ἀπόκειται δ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἄλλην αὐτοῦ διαγωγήν.

Προέβη μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν διακοπεῖσαν χθὲς συζήτησιν ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου. Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, καθ' ἃ ὁ ὑπουργὸς χθὲς ἐξήγησεν, ἡ ζητουμένη πίστωσις θέλει διατεθῇ εἰς πληρωμὴν τῶν ἐντὸς τοῦ νόμου γενομένων ἀπαριθμήσεων· καὶ ὅτι τούτου ὄντος

ἡ μὲν ἐπιτροπὴ ἀποσύρει τὴν ἑαυτῆς γνώμην, ἡ δὲ Βουλὴ, ἐπιψηφίζουσα τὴν πίστωσιν, δύναται νὰ ἀναβάλῃ ἐπ' ἄλλην ῥητὴν ἡμέραν τὴν περὶ τῆς διαταχθείσης παρανόμου ἀπαριθμήσεως συζήτησιν, ὅλως ἀνεξάρτητον τῆς ζητουμένης πιστώσεως, ἕως ἂν καὶ τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα ὑποβληθῶσιν.

Ἐξήγησέ τις ἐκ τῶν τὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελεσάντων, ὅτι τὴν μὲν πίστωσιν ἐπιψηφίζει ἡ Βουλὴ ἵνα γένηται χρῆσις αὐτῆς εἰς νομίμους δαπάνας, τὴν δὲ περὶ τῆς παρανόμου ἀπαριθμήσεως συζήτησιν ἀναβάλλει ἐπ' ἄλλην ἡμέραν, ἵνα ὑποβληθῶσι καὶ τὰ ζητηθέντα ἔγγραφα.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ ταῖς ἐξηγήσεσι ταύταις ἐπεψήφισε τό τε 1 ἄρθρον καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 2, δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Διὰ ψηφοφορίας δὲ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Γ. Μήτσου καὶ Μ. Χ. Μελέτη, ἐπεψήφισε καὶ τὸ τοῦ νομοσχεδίου σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 79, κατὰ τὸ ὧδε προσηρτημένον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον· ἔχει δὲ τὸ ψηφισθὲν σύνολον οὕτως.

«Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον κατὰ τὸν προσηρτημένον ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ διασαφητικὸν πίνακα, ἐκ δραχ. ἐννενήκοντα ἑπτὰ χιλιάδων ἑπτακοσίων δύο καὶ λεπτῶν τριάκοντα τριῶν, εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1849 ὡς ἑφεξῆς·

Κεφάλαιον	Α.	ἄρθρον	5	δραχ.	3,777:54
»	Η.	»	2	»	1,000
»	»	»	3	»	1,200
»	»	»	4	»	600
»	»	»	5	»	3,000
»	Θ.	»	2	»	1,104:15
»	ΙΒ.	»	1	»	7,000
»	ΙΣ.	»	2	»	2,142:44
»	»	»	3	»	300
»	»	»	4	»	60,000
»	ΚΑ.	»	3	»	5,000
»	ΚΒ.	»	6	»	12,578:20
					97,702:33

Ἄρθρ. 2. Τὰ ὡς ἀνωτέρω ποσὰ τῆς συμπληρωτικῆς ταύτης πιστώσεως θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ γενικοῦ

προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1849.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν νόμος, συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 97,702:33 εἰς τὸν τοῦ 1849 προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ν.	Γεώρ. Ἰω. Βατίστας	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Ἄγγελος Γουζούασης	Ν.
Γεώρ. Δογιωτατίδης	Ν.	Γεώργ. Κ. Βελῆς	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ν.	Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος	
Π. Τσιμπουράκης		Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης	
Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Σταῦρος Γρίβας	Ν.	Μιχαὴλ Σισίνης	
Ἰωάννης Πετμέζης	Ν.	Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.
Μ. Καΐρης	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Δημήτριος Κονδύλης	Ν.	Ἰωάν. Κλίμακας	Ν.
Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.	Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.
Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.	Πέτρος Α. Ζάνος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Χ. Ν. Δεμάθας	Ν.
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς		Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Γεώργιος Πετμεζᾶς	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Κ. Τσαβέλλας		Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Σ. Στράτος		Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Σ. Νικολαΐδης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Π. Δημητρακοράκος	Ν.	Γεώρ. Παππανικολάου	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης		Π. Δελιγιάννης	
Κωνσταν. Φασίτσας	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	

Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.	Κωνστ. Δ. Σχινᾶς	
Ἐμμ. Ἀντίπας		Ἰωάννης Γκούρας	Ν.
Ἀνδρίας Νοταρᾶς		Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς	Ν.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.	Π. Παππαδιαμαντόπουλος	
Ἐμμ. Χ. Τσοῦχλος		Ἰωάν. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Χριστόδ. Τσίνος	Ν.
Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτρ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.	Θεόδ. Ι. Μέξης	Ν.
Παρασκευᾶς Ματάλας		Ἐμμ. Δ. Ὀρλώφ	Ν.
Ἠλίας Γιατράκος	Ν.	Γεώργιος Μπάστας	
Λουκᾶς Στέφανος		Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.	Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ῥήγας Παλαμίδης		Κων. Ἀντωνιάδης	
Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.	Ἰωάννης Περίδης	
Κωνστ. Μανέτας		Ἀνδρέας Μάμουκας	
Ἀ. Ἀλεξανδρόπουλ.	Ν.	Δ. Χρηστίδης	
Μελέτης Χ. Μελέτη.	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Νικ. Τσαλακώστας	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	
Δημήτ. Σακελλαριάδης	Ν.	Ἀντώνιος Ἀρμάος	
Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.	Μῆτ. Ἀναγνώστου Πολύς	
Π. Παππατσώνης		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	Ν.
Π. Δαρειώτης		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Σπυρίδων Βαλέττας		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Σπυρίδων Α. Βαρότσης		Ἀ. Γ. Κουντουριώτης	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος		Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Κ. Βέϊκος		Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Μιχαὴλ Ἰατρὸς		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν.
Κ. Ἀξελὸς	Ν.	Κωνσ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Δημήτριος Βιρβίλης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Γεώργιος Μπάνης		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Πέτρος Μαυρομιχάλης		Μάρκος Βιτάλης	
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	Ν.
Γεώρ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.		
Γερμ. Μαυρομιχάλης			
Ν. Μοσχούλας			
Α. Καναλλόπουλος	Ν.		

ξέβηκέ τις μετὰ τοῦτο ὅτι πολλάκις ἐγένετο λόγος περὶ τῶν κατὰ τὴν πρεσβείαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἰδίως τοῦ παρ' αὐτῇ προξενικοῦ γραφείου, ἀλλ' οὐδὲν εἶχε ληφθῆ μέτρον μέχρι τοῦδε, μέχρις οὗ ὁ νῦν Ὑπουργὸς ἀξιεπαίνως ἐνήργησε πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν καταχρήσεων· ἵνα δὲ γνωσθῶσι τὰ ἀρορῶντα τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, καλὸν εἶναι νὰ ἀκούσῃ ἡ Βουλὴ ἐπίτομόν τινα αὐτῶν ἔκθεσιν ἐν ἐπιστολῇ ἐκεῖθεν ἀπὸ 3 Ἀπριλίου ε. ε. Ἀνέγνω δ' αὐτὴν ἐκτιθεῖσαν, ὅτι ὁ μὲν ταμίας τοῦ προξενείου Φάραγγας ὑπόλογος, ἵνα τὴν λογοδοσίαν ἀποφύγῃ καὶ σημαντικὰς ἀποκρύψῃ καταχρήσεις, παρεσκευάζετο νὰ μεταβάλῃ ἐθνικότητα, ὁ δὲ ἐκεῖ ἑλληνικὸς πρόξενος, οὐ μόναν μέτρον τι περὶ τούτου δὲν ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ ἔψευσεν αὐτὰ λεγόμενα, ἕως οὗ ὁ Φάραγγας οὗτος μετέβαλεν ἐθνικότητα γενόμενος ὑπήκοος ὀθωμανός, ἡ δὲ Πόρτα ἐπέστειλεν εἰς τὴν πρεσβείαν ὅτι οὐδεμίαν κατ' ἐκείνου δύναται πλέον νὰ ἀπευθύνῃ ἀπαίτησιν· ὅτι ὁ μὲν Φάραγγας οὗτος ἀπὸ πένητος κατέστη οὕτω βαθύπλουτος ἐκ τῶν καταχρήσεων, πολλοὶ δ' ἄλλοι τὰ αὐτὰ νὰ πράξωσι προτίθενται, καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ ἑλληνικὸς πρόξενος, καθ' ἃ οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ὡς ἀπωλέσας λογιστικά τινα βιβλία, καὶ ἐπ' ὀλιγωρίᾳ διὰ τὰ κατὰ τὸν Φάραγγαν ἐλεγχόμενος. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δ' αὐτῆς ἐξητήσατο, ἵνα καλέσῃ ἡ βουλὴ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργόν, καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἐπὶ τούτων· κατέθηκε δ' εἰς τὸ προεδρεῖον καὶ ἀντίγραφον τῆς ἀναγνωσθείσης ἐπιστολῆς.

Ἡ βουλὴ, παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, προσδιώρισεν ὡς ἡμέραν τῆς ἐπὶ τούτων παρόντος τοῦ ὑπουργοῦ συζητήσεως τὴν προσεχῆ παρασκευήν.

Κατόπιν ὁ πρόεδρος, ἀγγείλας, συναινούσης τῆς βουλῆς, ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἀναφορῶν συζήτησιν, ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 13 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην

τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐκ Καρυστίας Βουλευτοῦ Σ. Νικολαΐδου, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τῷ χορηγηθῇ ὑπὸ τὸν ὅρον τριακονθήμερος ἀπουσίας ἄδεια.

Ἀνήγγειλαν ἀκολούθως τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο, ἐκτὸς τοῦ Γ'. μὴ συμπληρωθέντος, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Ἰω. Τομαρᾶν, Α. Πετράκην, Κ. Τσαβέλλαν, Ἰω. Γκούραν, Ῥ. Παλαμίδην καὶ Α. Γεωργαντᾶν· γραμματεῖς δὲ τοὺς ΚΚ. Μ. Χ. Μελίτην, Γρ. Κορφιωτάκην, Σ. Βαλέτταν, Ἰω. Οἰκονόμου, Α. Μάμουκαν καὶ Π. Δημητρακαράκον. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Ἰω. Τασσαλον, Α. Κανελλόπουλον, Σ. Βαλέτταν, Μ. Καῖρην, Κ. Βριζάκην καὶ Κ. Ἀξελόν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ μετασχηματισμοῦ τῆς ἐφορείας Ἀττικῆς νομοσχεδίου, τοὺς ΚΚ. Μ. Βαλέτταν, Α. Πετράκην, Α. Δανόπουλον, Α. Καστανᾶν, Μ. Βιτάλην καὶ Γ. Μαυρομιχάλην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, τοὺς Κ. Σ. Δελιγιαννάκην, Μ. Δελιγεώργην, Ν. Ζαλακώσταν, Κ. Τσουκαλᾶν, Ἐμμ. Μελετόπουλον καὶ Κλεομένην Οἰκονόμου. Ἐπὶ δὲ τῆς αἰτήσεως περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ Βουλευτοῦ Γ. Μήτσου, τοὺς ΚΚ. Μ. Χ. Μελέτην, Σ. Βαρότσην, Ν. Κορφιωτάκην, Ἰω. Οἰκονόμου, Κ. Ἀξελὸν καὶ Θ. Πετρινόν, ἀναγγειλάντων συγχρόνως τοῦ μὲν Δ'. ὅτι ἐξελέξατο ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δρ. νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τὸν Γ. Κ. Πετμεζᾶν, τῶν δὲ Β'. Ε'. καὶ Ζ'. ὅτι ἐξελέξαντο ἐπὶ τῆς περὶ συγχάσεως δανειστ. τραπεζῶν ὑπὲρ τῶν σταφιδοφόρων ἐπαρχιῶν προτάσεως τοῦ ἐξ Αἰγιαλείας Βουλευτοῦ τοὺς ΚΚ. Α. Κανελλόπουλον, Ν. Ἰατρὸν καὶ Κωνστ. Βίκον.

Προσελθόντος ἔπειτα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐνώπιον τῆς βουλῆς, παρετήρησέ τις ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ 48 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ 31 τοῦ κανονισμοῦ ἐπιτρέπεται εἴς τινας περιστάσεις ἡ μυστικὴ συνεδρίασις, προτείνει τὴν ἀνάγκην τοιαύτης τινὸς συνεδριάσεως, ἐξαιτούμενος τὴν κατὰ τὸν κανονισμὸν ὑποστήριξιν τῆς προτάσεώς του.

Ἐπερωτησάσης δὲ τῆς βουλῆς τὴν αἰτίαν ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τούτου, καὶ γενομένης παρατηρήσεως ὅτι περὶ ἀπουδαίου πρόκειται ζητήματος, ὑπεστήριξαν τὴν περὶ μυστικῆς συνεδριάσεως πρότασιν δέκα, κατὰ τὸν κανονισμὸν, βουλευταὶ, οἱ ΚΚ.

Ἰω. Γκούρας, Κ. Ἀξελὸς, Εὐστ. Οἰκονομόπουλος, Σ. Γρίβας, Γ. Ηκονοπριφτόπουλος, Γ. Κ. Βελῆς, Ἰω. Κλίμακας, Ἰω. Πετμέζης, Α. Κουμανιώτης καὶ Γ. Μήτσος.

Ἐπὶ τούτοις, κενωθέντος προσκλήσει τοῦ προέδρου, τοῦ ἀκροατηρίου, καὶ ἀποχωρήσαντος ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς φρουρᾶς καὶ τῆς λοιπῆς τοῦ σώματος θεραπείας, ἡ βουλὴ συνῆλθε κεκλεισμένων τῶν θυρῶν εἰς μυστικὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
ΑΝΤ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ'.

Τῆς 14 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς δημοσίᾳ χθὲς γενομένης ἐν τῇ ἀρχῇ συνεδριάσεως, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρετήρησέ τις ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς χθὲς γενομένης μετὰ ταῦτα μυστικῆς συνεδριάσεως δὲν παρεσκευάσθησαν ἔτι· καὶ τοι δὲ πεποιθὼς εἰς τὴν ἀκρίβειαν μεθ' ἧς οἱ ἐπ' αὐτῶν ἐργαζόμενοι συντάκται ἐκπληροῦσι τὸ ἑαυτῶν καθῆκον, θεωρεῖ οὐχ ἧττον αὐτοὺς ὑπευθύνους προσωπικῶς, ἀπαιτῶν ἵνα καὶ τὰς πρωτογράφους αὐτῶν σημειώσεις τηρήσωσι πρὸς βεβαίωσιν τῶν παρασκευαοθησομένων πρακτικῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προσήκουσαν ἐχεμύθειαν φυλάξωσι. Καὶ ὅτι προῆλθεν εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἵνα ἐνισχύσῃ αὐτοὺς ἀντὶ πάσης αἰτήσεως ἀντιγράφου ἢ ἄλλης προσθαφαιρέσεως, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἀπευθύνωσιν εἰς αὐτούς.

Προτεθείσης δὲ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν πρέπῃ ἢ οὐ νὰ δημοσιευθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς χθὲς γενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως, ἐξέθηκέ τις ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ δημοσιευθῶσι, διότι χθὲς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς συνεδριάσεως ἐφημίσθη ὑπὸ πολλῶν μὴ τυχαίων, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔδωκεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πλήρη πληρεξουσιότητα· ἐν ᾧ ὡς πάντες γνωρίζουσι κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν τὸ μὲν ὑπουργεῖον προσῆλθεν ἐρωτῶν τὴν Βουλὴν, ἂν πρέπῃ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἀπαιτήσεις ἢ νὰ ἐπιμείνῃ, ἡ δὲ Βουλὴ, κρίνασα τοῦτο ὡς ἔργον κατὰ τὸ

σύνταγμα ἀλλότριον, οὐδόλως ἐπελάβετο τοῦ ζητήματος, ἀποφηναμένη ὅτι τὸ μὲν ὑπουργεῖον νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἑαυτοῦ καθῆκον, αὐτὴ δ' ἐν καιρῷ θ.λει ἐνεργήσει τὸ ἑαυτῆς.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται ἀληθῶς νὰ ἀποφανθῇ ἂν πρέπῃ ἢ οὐ νὰ δημοσιευθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως· ἀλλ' οὗτος φρονεῖ, ὅτι, δι' οὓς λόγους ἡ συνεδρίασις ἐκείνη ἐγένετο μυστικὴ, διὰ τοὺς αὐτοὺς καὶ τὰ πρακτικὰ ἐκείνης δὲν πρέπει νὰ δημοσιευθῶσι.

Ἀντεῖπεν ὅμως ἄλλος ὅτι οὐδ' ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ οὐδ' ὑπ' ἄλλης τινὸς διατάξεως ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ὑποχρέωσις νὰ μὴ δημοσιεύσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως, δι' ὃν λόγον καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν συνῆλθεν· ἐπειδὴ δὲ ἡ Βουλὴ συνῆλθε χθὲς εἰς μυστικὴν συνεδρίασιν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ τε εἰς συζήτησιν προτεθησομένου ἀντικειμένου καὶ τῆς πορείας τῆς συζητήσεως, ἐφ' ὧν δύναται ἤδη νὰ κρίνῃ ἐν γνώσει αὐτῶν γενομένη, πολλαὶ δὲ παρεξηγήσεις τῶν λεχθέντων ἐγένοντο πρὸς μῶμον τοῦ σώματος ἢ καί τινων μελῶν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἀναγκαία καθίσταται ἡ τῶν πρακτικῶν δημοσίευσις.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἡ τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως δημοσίευσις ἀναιρεῖ τὸν λόγον, τὸν τὴν μυστικότητα τῆς συνεδριάσεως ὑπαγορεύσαντα· ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται τὰ πρακτικὰ νὰ ὦσι τοιαῦτα, ὥστε ἡ δημοσίευσις αὐτῶν νὰ ἦναι ἐπιβλαβὴς, διὰ τοῦτο πρέπει πρῶτον νὰ ἀναγνωσθῶσιν αὐτὰ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, καὶ ἂν τοιαῦτα κριθῶσι νὰ ἀναγνωσθῶσι κατόπιν καὶ ἐν δημοσίᾳ.

Ἐπέμενεν ἄλλος ὅτι τὸ συζητούμενον ἀφορᾷ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ Συντάγματος καθιερωμένης κατ' ἐξαίρεσιν ἀρχῆς τῶν μυστικῶν συνεδριάσεων. Ὅτι ἡ τῆς ἀρχῆς τῆς μυστικότητος τῶν συνεδριάσεων καθιέρωσις δὲν ἐπάγει ἀναγκαίως καὶ τὴν μὴ δημοσίευσιν τῶν ἐν ἐκείναις γενομένων ἀποφάσεων, ἀλλ' ἐπιβάλλει τὴν ἐπί τινα χρόνον μὴ δημοσίευσιν αὐτῶν· διότι ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον οἱ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους ἐργαζόμενοι ἀντιπρόσωποι νὰ ἐργάζωνται ἐν κρυπτῷ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ οὐδ' οὗτοι εἰσὶ μόνοι οἱ τὴν εὐθύνην ἔχοντες, οὐδὲ νὰ ὑποτεθῇ δύναται ὅτι δὲν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι, εἰς τοὺς ὁποίους τελεσφόρως δύναται νὰ ἀνακοινώσῃ τις τὰ γενόμενα καὶ τῶν ὁποίων τὴν γνώμην ἐπωφελῶς νὰ ζητήσῃ. Καὶ ὅτι τὸ μὲν ἄρθρ. 48 ἐννοεῖ, ὅτι ἡ τῶν πρακτικῶν δημοσίευσις γίνεται κατὰ τὴν τῆς Βουλῆς κρίσιν εἴτε ἀμέσως εἴτε βραδύτερον, οὐχὶ δὲ καὶ οὐδέποτε, δὲν δι-

καιοῦνται δὲ οἱ τῶν διαδωσάντων τὰ χθὲς γενόμενα μεμφθέντες.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τὸ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι οὐδενὸς ἐμέμφθη ἐπὶ τῇ τῶν γενομένων διαδόσει, ἀλλ' ἐπὶ τῇ παραμορφώσει αὐτῶν, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ὀφειλόντων νὰ τηρῶσι τὴν τάξιν καὶ τοὺς ἄλλους εἰς ταύτην νὰ προτρέπωσι. Καὶ ὅτι διὰ τοῦτο θεωρεῖ μᾶλλον ἐπιβλαβῆ τὴν ἐκ τῶν παραμορφώσεων τούτων ζημίαν, ἢ τὴν ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι οὐδένα ἐπιβαρύνουσι τὰ ῥηθέντα, διότι ἐκ τῆς τῶν πρακτικῶν δημοσιεύσεως, ὅταν γένηται, θέλει γνωσθῇ ἡ ἀλήθεια· ἐκ τούτου δὲ δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς ὅ,τι δὲν πρέπει νὰ πράξῃ. Καὶ ὅτι οἱ μὲν περὶ τῶν κοινῶν βουλευόμενοι ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ὀφείλουσι πασῶν τῶν παραμορφώσεων τούτων νὰ ὀλιγωρῶσιν· ἡ δὲ τῶν πρακτικῶν ἀνάγνωσις πρέπει νὰ γίνηται πρῶτον ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, καὶ, ἂν τότε κριθῇ ἀβλαβὴς ἡ δημοσίευσις αὐτῶν, νὰ γίνηται κατόπιν καὶ ἐν δημοσίᾳ.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος ὅτι καὶ χθὲς κατὰ τὴν μυστικῶς γενομένην συνεδρίασιν ἐλέχθησάν τινα, ἐπὶ τοῦ ἂν πρέπῃ ἢ οὐ νὰ τηρηθῶσι πρακτικὰ αὐτῆς, καὶ ἂν ταῦτα θέλουσι δημοσιευθῇ ἢ τηρηθῇ μυστικά· ἀλλὰ αὐτὸς, κρίνων ἐπιβλαβῆ τὴν μυστικότητα τῶν πρακτικῶν τῶν τοιούτων συνεδριάσεων, καὶ τότε γνώμην ὑπεφήνατο καὶ ἤδη φρονεῖ, ὅτι ἡ Βουλὴ ἢ πρέπει νὰ μὴ τηρήσῃ ποσῶς πρακτικὰ τῆς χθὲς γενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως, ὑπολαμβάνουσα αὐτὴν ὡς οἰκογενειακήν τινα σύσκεψιν, ἢ, ἐὰν τοιαῦτα τηρήσῃ, πρέπει νὰ ἐντέλληται τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις, συναινεσάσης τῆς Βουλῆς ἵνα αὔριον, μετὰ τὴν ἐν μυστικῇ συνεδριάσει ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, προτεθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὸ περὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν ζήτημα, ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Λ. Π. Νάκος.

Κ. Δαρειώτης.

ΜΥΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ'.

Τῆς 15 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν 11ην π. μ. τῶν ΚΚ. βουλευτῶν εἰς μυστικὴν συνεδρίασιν, ὅπως ἀναγνωσθῶσι κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης μυστικῆς συνεδριάσεως· λαβών τις ἐπὶ τούτου τὸν λόγον ἐπρότεινεν, ὅτι αἱρετώτερον νομίζει, ἂν ἐπιτρέπηται ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, νὰ ἐκλεχθῇ ἐπιτροπή τις τοῦ σώματος, ὅπως, διερευνήσασα ἡσύχως, ἐπιφέρῃ πᾶσαν ἐπὶ τῶν πρακτικῶν ἀναγκαίαν τυχὸν διόρθωσιν, καθ' ὅσον ἐν πλήρει συνεδριάσει δὲν θέλει τηρηθῇ μεγάλη ἀκρίβεια.

Ἀντειπόντος ἄλλου ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐκ 4 — 5 μελῶν συγκειμένη, δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ πράξῃ ὅσον αὐτὴ ἡ βουλὴ· ἐπέφερεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας Κ. Ρ. Παλαμίδης, ὅτι ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελεύσει ἐγένοντο ἄλλοτε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τοιαῦται μυστικαὶ συνεδριάσεις, ἀντικείμενον ἔχουσαι μάλιστα πολλῷ σπουδαιότερον, οἱ δὲ πληρεξούσιοι, ἀποφαινόμενοι ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, συγκατετέθησαν μὲν νὰ ἐξοβελισθῶσι διάφοροι σκανδαλώσεις ἰδέαι, οὐχ ἧττον ὅμως ἐπρότειναν νὰ ἀναγνωσθῶσι· καὶ ταῦτα, ἱστορικῶς διηγούμενος, ἐξαιτεῖται νὰ σημειωθῶσιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐπ' ὀνόματί του.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι τὸ 48 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, διὰ οὗ ἐπετράπη ἡ χθὲς γενομένη μυστικὴ συνεδρίασις, οὐδὲν ἄλλο ἐννοεῖ, ἢ ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ *διάσκεψις μυστική*, ἥτις, ἂν πράκηται νὰ δημοσιευθῇ, ἐπανέρχεται κατὰ τὸ ἄρθρον εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν. Ἐπομένως ἀναγνοὺς τὸ ἄρθρον ἐσυμπέρανεν, ὅτι πρέπει ἡ βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοιαύτην τινὰ συνεδρίασιν καθ' ὅσον τὸ σύνταγμα, ἐπιτρέπον μυστικὰς διασκέψεις, δὲν ἀποδέχεται ὅμως οὐδεμίαν μυστικὴν πρᾶξιν.

Ἐπεξηγῶν τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ὁ τὴν ἐκλογὴν προτείνας ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι πρέπει μὲν νὰ ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ ἐνώπιον πάντων, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἠννόησε ν' ἀντείπῃ· φρονεῖ ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῶσι πρῶτον εἰς εἰδικήν τινα ἐπιτροπὴν, ὅπως ἐξαλείψῃ πᾶσαν τυχὸν ὑπάρχουσαν ἐπισφαλῆ φράσιν, μετὰ ταῦτα δὲ νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς ἐπήκοον πάντων.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι εἴτε συνεδρίασις εἴτε διάσκεψις ὀνομασθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συνεδρίασις εἶναι τὸ αὐτό, καὶ ἐξαγόμενον ταύτης εἶναι τὰ πρακτικά. Ἐνταῦθα λοιπὸν, προκειμένου νὰ ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ ἂν πρέπῃ νὰ δημοσιευθῶσιν ἢ ὄχι τὰ πρακτικὰ, λέγει ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ κανονισμὸς ὥρισε ποίαν διέρ-

γονται τάξιν τὰ πρακτικὰ τοιούτων συνεδριάσεων, πᾶσα πρότασις ἄλλη ἀποβαίνει ματαία· ἂν δὲ, ὡς ἐρρέθη, ἐνδέχηται νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τοῖς ὑπὸ συζήτησιν πρακτικοῖς φράσεις ἢ λέξεις ἀφαιρετέαι, παρατηρεῖ, ὅτι οὐδέποτε δύνανται ν' ἀλλοιωθῶσι τὰ πρακτικὰ, καὶ μόνον, ἂν ὑπάρχωσι φράσεις ἐλαφραί, ἐμποδίζεται ἡ δημοσίευσις τούτων.

Ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθέντα τὰ πρακτικὰ τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως τῆς 14ης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων, μὴ ἀποφανθείσης ἔτι τῆς βουλῆς περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τούτων.

Προσελθόντος ἔπειτα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅπως ὑποβάλῃ σπουδαῖόν τι νομοσχέδιον, διετάχθη μὲν ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα· ἀλλ' ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, παραστήσαντος τὴν ἀνάγκην μυστικῆς καὶ αὖθις συνεδριάσεως, ὡς ἐκκρεμοῦς ἔτι ὄντος τοῦ ὑφισταμένου ζητήματος, ἀνέστησαν ἐπὶ τούτῳ πολλῷ πλείονες τῶν παρὰ τοῦ κανονισμοῦ ὁριζομένων δέκα βουλευτῶν.

Οὕτω δὲ ἐξακολουθησάσης τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδιον, περὶ χορηγίας πιστώσεως 350,000 δραχ. ἔχον οὕτω· ἐζητήθη δ' ἡ ἄμεσος αὐτοῦ ἐπιψήφισις ὡς κατεπείγοντος.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἰδικὴ πίστωσις ἐκ τριακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καταλογισθησομένη εἰς τὸ Κεφάλαιον «ἔκτακτα ἔξοδα», τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου. Τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει γίνει χρῆσις κατὰ τὰς παρουσιασθησομένας ἀνάγκας.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ δάνειον ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν

μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν τριακοσίων τριάκοντα χιλιάδων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ τόκου, ἀσφαλείας τῆς τραπέζης, τρόπου τῆς ἐκδόσεως καὶ διαρκείας τοῦ δανείου θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀναγνωρισάσης τοῦτο τῆς βουλῆς, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἐξήγγειλε τὸ ὑπουργεῖον εἰς ποίαν εὑρίσκετο θέσιν τὸ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ζήτημα, καὶ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν κίνδυνον τῆς πατρίδος, ἤγγειλε πρὸς τὸν ἔντιμον ἀντιπρόσωπον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας χθὲς περὶ τὴν 5 μ. μ. ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἐκ Γαλλίας ἔντιμος ἀπεσταλμένος διεκοίνωσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀποσύρεται περιμένων νέας ὁδηγίας καὶ καταστρέφονται ἄλλως ἐκ τοῦ νέου ἀποκλεισμοῦ τὰ τιμαλφέστερα συμφέροντα τῆς πατρίδος, ἤγγειλεν ὅτι ἡ Α. Μ. ἐπιθυμεῖ ὥστε νὰ σημειώσῃ ὁ Κ. Οὐάϊς ἐγγράφως τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ. Ἀναγγελθεισῶν δὲ τούτων ἐκ μέρους τοῦ Κ. Οὐάϊς κατὰ τὴν 11ην μ. μ., ὑπεβλήθη κατὰ συνέπειαν τὸ ἀνωτέρω κατεπεῖγον νομοσχέδιον, ὅπως ἀμέσως συζητηθῇ.

Γενομένης οὕτω ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Μαυρομιχάλην καὶ Δ. Σακελλαριάδην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 96.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχ. περὶ χορηγίας εἰδικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 350,000 εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν· ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Ἰω. Πετμέζης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Μ. Δ. Καΐρης	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ν.	Δημήτριος Κονδύλης	Ν.
Π. Τσιμπουράκης		Ἀντώνιος Καμπάνης	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	Ν.	Ἀνδρέας Δανόπουλος	Ν.

Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Δημήτριος Ν. Μπούκουρας	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς	Ν.	Ζαφείριος Δεπάστας	Ν.
Κωνστ. Βρυζάκης	Ν.	Βμμανουὴλ Ἀντίπας	
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Ἀνδρέας Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας	Ν.	Βὺζάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Σ. Στράτος	Ν.	Γεώργ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Βμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Λουκᾶς Π. Νάκος	Ν.	Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν.	Νικόλαος Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Βμμανουὴλ Μελετόπουλος	Ν.
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Παρασκευᾶς Ματάλας	Ν.
Γεώργιος Κονδύλης	Ν.	Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κωνσταντῖνος Φασίτσας	Ν.	Λουκᾶς Στέρανος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γεώργιος Ἰ. Βατίστας		Ῥήγας Παλαμίδης	Ν.
Ἄγ. Γουζούασης	Ν.	Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς	Ν.	Κωνσταντῖνος Μανέτας	
Ἰω. Α. Χαταπόπουλος		Ἀλέξ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης		Μελέτης Χαταῆ Μελέτη	
Στέρ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικόλαος Τσαλακώστας	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Δημήτριος Σακελλαριάδης	Ν.
Γρηγόριος Χατσηγιάννος	Ν.	Νικόλαος Μπούτουνας	Ν.
Γεώργιος Μῆτσος		Π. Παππατσώνης	
Ἰωάννης Κλίμακας	Ν.	Ἰω. Παππατσώνης	Ν.
Ἀναγν. Δημητρίου	Ν.	Π. Δαρειώτης	
Πέτρος Α. Ζάνος	Ν.	Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.
Μιχαὴλ Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.
Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.	Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.
Γεώργιος Πετμεζᾶς	Ν.	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος		Κ. Βέϊκος	
Βασίλειος Πετμεζᾶς	Ν.	Μιχαὴλ Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Κ. Ἀξελὸς	Ν.
Γρηγ Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Δημήτριος Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανιλόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	
Σταμ. Νικολαΐδης	Ν.	Π. Μαυρομιχάλης	Ν.
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Γεώργ. Παππανικολάου	Ν.	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πέτρος Δελιγιάννης		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	

Ν. Μοσχούλας		Κάρολος Νάϊζος	
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Ἰω. Γκούρας	Ν.	Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς	Ν.	Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Ἀν. Παππατσώρης	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἀθ. Καστανᾶς	Ν.
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Χρ. Τσῖνος	Ν.	Γεώρ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Α. Γ. Κουντουριώτης.	
Θ. Ι. Μέξης	Ν.	Δημ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Ἐμ. Δ. Ὀρλὼφ	Ν.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Γ. Μπάστιας		Δ. Χατζίσκος	Ν.
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Κωνστ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Κωνστ. Ἀντωνιάδης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν.
Ἰω. Περίδης		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Δ. Χρηστίδης	Ν.	Ἰωάν. Οἰκονόμου.	Ν.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ τρία κατὰ σειρὰν ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ ἕκαστον τούτων δι' ἀναστάσεως.

Ἐπίσης, δι' ὁμοίας ψηφοφορίας, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας γενομένης καὶ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἀπενεγκούσης, ἡ βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτω·

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἰδικὴ πίστωσις ἐκ τριακοσίων πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καταλογισθησομένη εἰς τὸ κεφάλαιον « ἔκτακτα ἔξοδα » τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου. Τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει γίνει χρῆσις κατὰ τὰς παρουσιασθησομένας ἀνάγκας.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ δάνειον ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν τριακοσίων τριάκοντα χιλιάδων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ τόκου, ἀσφαλείας τῆς τραπέζης, τρόπου τῆς ἐκδόσεως καὶ διαρκείας τοῦ δανείου θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

ἐρημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Συνταχθὲν δὲ διὰ τὸ κατεπείγον ἐπὶ συνεδριάσει τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν, ἀνεγνώσθη καὶ ἐνεκρίθη.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ τῶν ἐθνῶν τύχη ἐξήρτηται μετὰ τὴν θείαν πρόνοιαν ἀπὸ τῆς καλῆς ἢ κακῆς αὐτῶν διευθύνσεως· εἰσὶ δ' εὐτυχῆ τὰ ἔθνη τὰ ἱκανοῦ ἀρχηγοῦ τυγχάντα. Ὁ κίνδυνος, ὑφ' ὃν διετέλεσεν ἡ πατρὶς ἐπὶ τρεῖς καὶ ἥμισυ ἤδη μῆνας, ἦτον μέγας· μετὰ μεγίστης δὲ εὐχαριστήσεως ἤκουσεν ἤδη ἡ βουλὴ, ὅτι παρῆλθε, καὶ ὅτι, ὡς κατὰ τὴν μεγίστην τοῦ ἔθνους ἐπανάστασιν ἡ θεία πρόνοια ἐπεσκίασεν αὐτὸ, ἐνισχύσασα τοὺς ἀγῶνας του, οὕτω καὶ νῦν ἐπεσκίασεν αὖτη τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον· ἀλλ' ὅμως τὸ ἔθνος ὑπῆρξεν εὐτυχὲς, ἰδίως νῦν διότι εἶχε κατὰ τὴν σοβαρὰν καὶ κρίσιμον ταύτην περίστασιν ἀρχηγὸν νοήμονα, γενναῖον καὶ χαρακτῆρος σταθεροῦ, γενόμενον διὰ τοῦτο κέντρον, περὶ ὃ περιεζώρησαν αἱ ἐνέργειαι τοῦ ἔθνους, καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ συμπάθειαι καὶ σχέσεις, πρὸς τὴν αἰσίαν τοῦ ζητήματος ἔκβασιν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἔθνη, ὅταν ἐξέρχωνται τῶν κινδύνων, δὲν λησμονοῦσι καὶ τὰ ἱερὰ αὐτῶν χρέη πρὸς τὰ πρόσωπα ἢ τὰ μέσα δι' ὧν ἀπηλλάγησαν, διὰ τοῦτο καὶ νῦν ἡ βουλὴ, ἡ ἀντιπροσωπεύουσα τὸ ἀνέκαθεν εὐγνωμονοῦσαν πρός τε τὸν Ὕψιστον καὶ τοὺς προστατεύσαντας αὐτὸ ἔθνος, ὀφείλει ν' ἀναπέμψῃ εὐχαριστίας εἰς τὸν Ὕψιστον, νὰ ἐκφράσῃ δὲ τὴν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην εἴς τε τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα διὰ τὴν σταθερότητα, γενναιότητα καὶ σύνεσιν, μεθ' ὧν διεξήγαγε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, καὶ πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, πέμπουσα πρὸς τοῦτο πρὸς τοὺς Βασιλεῖς μεγάλην πρέσβευσιν· νὰ ἐκφράσῃ δ' ὁμοίαν καὶ εἰς ἁπάσας τὰς ἐπιλαβομένας τοῦ ζητήματος καὶ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐνεργησάσας Δυνάμεις, καὶ ἰδίως τὴν φωτεινὴν Γαλλίαν διὰ τὴν μεσολάβησιν, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβε· νὰ ἐκφράσῃ συνάμα τὰς εὐχαριστίας του εἰς τὸν λαὸν, τὸν μεθ' ὑπομονῆς καὶ καρτερίας διαγαγόντα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὸν ζῆλον, μεθ' ὧν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐνήργησε.

Παρατηρήσαντός τινος ὅτι ἡ μυστικὴ συνεδρίασις δὲν εἶναι ἀξία τῆς μεγάλης σπουδαιότητος τῆς πρυτάσεως· πρέπει δὲ διὰ τοῦτο νὰ ἐπαναληφθῇ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, καθ' ἣν ἡ βουλὴ ὁμοψήφως θέλει ἐκφράσει τὴν ἑαυτῆς εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ καρτερίαν τὴν ὁποίαν ἐπέδειξεν.

Εἷς μὲν ἐξέθηκεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ζήτημα ἡ γε-

νομένη περὶ ἀποστολῆς τῆς πρεσβεύσεως πρότασις· εἶναι δμως ὀρθὸν τοιαύτη ἀπόφασις νὰ μὴ γένηται ἐν κρυπτῷ, ἀξίως τοῦ μεγαλείου τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ. Καὶ ὅτι συμμεριζόμενος τὴν περὶ τούτου πρότασιν, τὴν ὁποίαν ὡς παραδεδεγμένην θεωρεῖ ἀπὸ τοῦδε, ὑποστηρίζει τὴν περὶ ἐπαναλήψεως αὐτῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξενεχθεῖσαν ἀνωτέρω γνώμην.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἀντικείμενον πρέπει ν' ἀπασχολήσῃ τὴν βουλὴν ἤδη, ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθὲν ἤδη κατεπείγον νομοσχέδιον· πᾶσα δ' ἄλλη πρότασις πρέπει νὰ προβληθῇ αὔριον, καὶ τότε ν' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς ἡ βουλὴ, ἀφ' οὗ ἄλλως τε ὁ Βασιλεὺς πεπεισμένος διατελεῖ περὶ τῶν πρὸς αὐτὸν αἰσθημάτων τῆς τε Βουλῆς καὶ τοῦ ἔθνους.

Καὶ ὁ τὴν πρότασιν προβαλὼν παρετήρησεν, ὅτι εὐκόλως δύναται ἀμέσως νὰ μετατραπῇ ἡ συνεδρίασις εἰς δημοσίαν, ἵν' ἀποφανθῇ ἡ βουλὴ ἐπ' αὐτῆς.

Ἐγκρινάσης δὲ τοῦτο τῆς βουλῆς, ὑπὸ μὲν τοῦ προέδρου διετάχθη ν' ἀρεθῇ ἐλευθέρα ἡ εἰς τὰ θεωρεῖα τοῦ βουλευτηρίου εἴσοδος, καὶ ν' ἀνοιχθῶσιν αἱ θύραι αὐτοῦ· ὑπ' ἄλλου δὲ ἐπανελήφθη ὅτι ἡ βουλὴ, ἀποστέλλουσα εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα μεγάλην πρέσβευσιν, ὀφείλει νὰ ἐκφράσῃ δι' αὐτῆς πρὸς τὸν Βασιλέα τὴν ἑαυτῆς εὐγνωμοσύνην, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ καρτερίαν μεθ' ὧν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διεξήγαγεν.

Ἡ βουλὴ, παραδεχθεῖσα ὁμοψήφως ν' ἀποσταλῇ μεγάλη πρέσβευσις πρὸς τὴν Α. Μ. διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην της διὰ τὴν σύνεσιν καὶ καρτερίαν αὐτῆς, ἣν ἐπέδειξε κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δυσχεροῦς ταύτης ὑποθέσεως, προεβῆ ἀμέσως εἰς τὴν κλήρωσιν τῆς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένης μεγάλης πρεσβεύσεως· γενομένης δὲ ταύτης ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν γραμματέων, ἐπιτηρούντων δύω ἐκ τῶν βουλευτῶν, ἔλαχον ὡς μέλη τῆς πρεσβεύσεως οἱ ΚΚ. Ἀναγνώστης Δημητρίου, Χρ. Σουμαρίπας, Σπυρ. Λογοθετόπουλος, Ματθ. Πρωτοπαππᾶς, Γρηγ. Κορφιωτάκης, Ν. Μπούτουνας, Π. Ματάλας, Χ. Δεμάθας, Σ. Δελιγιαννάκης καὶ Δ. Δελιγεώργης.

Μετὰ τοῦτο δ' ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Π. Νάκος.
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ'.

Τῆς 17 Ἀπριλίου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἐπὶ τῇ παρατηρήσει δέ τινων ὅτι δύνανται, συμβιβασθείσης ἤδη πάσης διαφορᾶς, νὰ ἀναγνωσθῶσι δημοσίᾳ τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας μυστικῆς συνεδριάσεως, καθ' ὅσον μάλιστα οὐδὲν ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς ἀπόρρητον, ἀναγνώσθησαν αὐτὰ δημοσίως καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀκολούθως γενομένου λόγου, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασισθῇ σήμερον ἂν ἦναι δημοσιευτέα ἢ ὄχι τὰ πρακτικὰ τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως τῆς 13 μεσοῦντος, καὶ παρατηρηθέντος ὅτι, ἀπὸν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τούτων ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐζήτησε, περὶ τὰ τέλη ἐμφανισθείς, νὰ ἴδῃ πρότερον τοὺς ἐν ἐκείνοις λόγους αὐτοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου ν' ἀποφασισθῶσι τὰ περὶ τῆς δημοσιεύσεως ἢ μὴ τούτων εἰς πρώτην μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ὑπουργοῦ συνεδρίασιν.

Ἀναγγείλαντος ἔπειτα τοῦ προέδρου, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει προσέλθει μετ' οὐ πολὺ, ὅπως ἀναγνώσῃ ἔγγραφόν τι νεώτερον τοῦ Κ. Οὐάϊς, καὶ ὅτι ἐν τούτῳ δύναται νὰ ὁρίσῃ ἡ Βουλὴ τὰς προσεχεῖς ἐργασίας της· ἀνεγνώσθη πρῶτον ἡ πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα προσφώνησις τῆς ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ ζητήματος ἐκλεχθείσης μεγάλης πρεσβεύσεως καὶ ἡ ἀπὸ μέρους αὐτοῦ γενομένη ἀντιφώνησις· ἔχουσι δ' οὕτω·

« *Βασιλεῦ!*

Ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου χεὶρ, ἥτις διεύθυνε πάντοτε τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν εἰς τὰς μεγάλας δοκιμασίας, αὕτη ὡδήγησε καὶ ἐνίσχυσεν Ἡμᾶς καὶ κατὰ τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις, τὰς ὁποίας διηλθομεν ἤδη.

Ἀναπέμπουσα εὐχὰς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν Ὕψιστον ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἔθνους, συναισθάνεται συνάμα ἱερὸν αὐτῆς καθῆκον νὰ ἐκφράσῃ δι' ἡμῶν καὶ πρὸς τὴν Γ. Μ. τὸν πολυπόθητον Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος τὴν μεγίστην εὐγνωμοσύνην της, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ καρτερίαν, μεθ' ὧν διεξήγαγε τὴν μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως διαφοράν ἡμῶν.

Ἡ Ἑλλὰς πεποιθυῖα, Βασιλεῦ, εἰς τὰς ἀληθῶς Βασιλικὰς ἀρετὰς τῆς Γ. Μ., ἐλπίζει ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς πορείαν μέλλον ἀείποτε αἴσιον καὶ λαμπρόν.

Ἀντιφώνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Κύριοι!

Εὐχαριστῶ μεθ' ὑμῶν τὸν Ὕψιστον, ὅστις ὡδήγησεν Ἡμᾶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς.

Τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἀληθινὸν συμφέρον τοῦ Ἔθνους ἔχων ὑπ' ὄψιν καὶ εἰς τὰ γενναῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ φρονήματα ἐπιθαρρῶν ἐνεκαρτέρησα κατὰ τὸ ἐνὸν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Ἡ φρόνησις καὶ ἀγόγγυστος καρτερία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, αἱ ὁποῖαι ἐφείλκυσαν εἰς αὐτὸν τὸν ἔπαινον ὅλης τῆς Εὐρώπης, ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ σημερινὴ πρὸς ἐμὲ ἔκφρασις τῶν αἰσθημάτων τῆς Βουλῆς, ἐδικαίωσαν πληρέστατα τὴν ἐμπιστοσύνην Μου καὶ Μὲ παρακινθοῦσιν.

Ἐκφράζω πρὸς ὑμᾶς, καὶ δι' ὑμῶν εἰς τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον, τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὰ δείγματα τῆς πρὸς Ἐμὲ ἀφοσιώσεώς του, καὶ τὸν θαυμασμόν Μου διὰ τὴν ἀξιέπαινον αὐτοῦ διαγωγὴν εἰς τὴν δυσχερῆ ταύτην περίστασιν.

Θεωρῶ δὲ δόξαν μου νὰ βασιλεύω ἐπὶ τοιούτου ἔθνους. »

Μετὰ τοῦτο, προβάσης τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην δοθεισῶν ἀναφορῶν, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 περίληψις καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτως·

« Ἀριθ. 1. Ἀναφορὰ Ἀθανασίου Δελιγιάννη κατοίκου Προστοβᾶς τοῦ δήμου Παμφίας τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίας, ἐκ Κεφαλοβρύσου ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1849, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι κατὰ τὸ 1825 ἐδάνεισε τὴν κοινότητα Κουρήτιδος 2,500 τουρκικὰ γρόσια, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ νόμος κανονίζων τὰ περὶ παλαιῶν χρεῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀναφορὰ τοῦ Ἀθανασίου Δελιγιάννη, ἐκ Προστοβᾶς τῆς Τριχωνίας, νὰ συσταθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ ὅτι, λαβὸν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν προκειμένην αἴτησιν, σύμφωνα δὲ καὶ μὲ τὸ ψήφισμα ΙΕ. τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, ὑποβάλῃ Νόμον περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν, διότι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ προσβάλλονται τὰ δίκαια πολυαρίθμων πολιτῶν. »

Ἐπὶ ταύτῃ, παρατηρήσαντός τινος ὅτι, καθ' ἃ καὶ ἄλλοτε παρεδέχθη ἡ Βουλὴ, ἡ λέξις « εὐχὴν » πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως « παρατήρησιν, » διότι ἡ Βουλὴ ἀνωτέρα θεωρουμένη τοῦ ὑπουργείου δὲν ἁρμόζει νὰ εὔχηται, ὡς ποιοῦσιν

ἀποτεινόμενα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια. Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι 15 περίπου τοιαῦται ἀναφοραί, δοθεῖσαι κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, παραπλησίαν ἔλαβον ἐκ μέρους τῆς βουλῆς σύστασιν, καὶ ὅμως οὐδεμία ἐλήφθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι, ἀφ' οὗ ἡ λέξις ε συσταίνεται ε τοσάκις ἐπαναληφθεῖσα, ἀπέβη ἀνωφελὴς, πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ ἐνταῦθα διὰ τῶν λέξεων ε ὀφείλει τὸ ὑπουργεῖον», ὅπως ἐξηγηθῇ ἐντονώτερον ἡ σύστασις τῆς βουλῆς. Ἀνέπτυξεν εἰπὼν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δύω εἰδῶν εἰσὶ τὰ χρέη, περὶ ὧν ἀπεράσισαν διάφοροι συνελεύσεις· τὰ χρέη τῶν ἰδιωτῶν κατὰ κοινοτήτων καὶ τὰ χρέη προεστώτων τῶν κοινοτήτων, τὰ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν λαβόντα χώραν, περὶ ὧν θεσπίζον τὸ ΙΕ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, οὐδεμίαν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς φέρει, καθ' ὅσον λέγει ὅτι ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς θέλει ἀποφασισθῆ κατὰ τὸ περὶ τούτων ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου. Ὁρίζει δὲ τὸ ψήφισμα τοῦτο νὰ ἐκκαθαρισθῶσι τὰ χρέη, ἀναβαλλομένης τῆς ἐκτελέσεως, ἐξ οὗ ἔπεται, ὅτι μετὰ τὴν τῆς ἀποράσεως ἔκδοσιν ἄρχεται αὖθις ὁ τῆς παραγραφῆς χρόνος· ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἀνωτέρω ψήφισμα τῆς συνελεύσεως ἐννοεῖ, ὅτι δὲν πρέπει να πληρώσῃ τὰ χρέη ταῦτα ἡ Κυβέρνησις, ἀλλ' αὐταὶ αἱ ὀφειλέτιδες κοινότητες, προφανῶς εἶναι ἄδικον τὸ ν' ἀπολεσθῶσι διὰ τῆς παραγραφῆς τὰ τοῦ ἰδιώτου δικαιώματα. Ἀλλ' ἂν ἀντιτάξῃ τις ὅτι, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύστεως, λείπονται 24 διὰ τὴν παραγραφὴν ἔτη, πρός τί, ἐρωτῶ, μέχρι τοσούτου χρόνου νὰ στερῆται τοῦ δικαιώματός του ὁ ἰδιώτης; τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ ἀρνησιδικία τοῦ νομοθέτου, καὶ ἐντεῦθεν ὡρμήθη εἰς τὴν ἀνωτέρω σύστασιν ἡ ἐπιτροπή. Καὶ ἂν μὲν οἱ τὰ πράγματα διέποντες ἠθέλησαν διὰ τοῦ πλαγίου τούτου μέσου νὰ καταστρέψωσι τὰς τοιαύτας δοσοληψίας, δὲν λέγει τίποτε· ἐν ἐναντίᾳ ὅμως περιπτώσει, ὑποτιθεμένου ὅτι πολλὰ τῶν πρὸς τοὺς προεστῶτας χρεῶν τῶν κοινοτήτων ἐδύναντο νὰ ἦναι ἰδανικὰ, ἡ ἀνωτέρω τοῦ χρόνου διάρκεια δὲν ἐξαλείφει τὰς ἀποδείξεις, ἃς περ ἔχουσι τυχὸν ν' ἀντιτάξωσιν αἱ κοινότητες; Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι, ὅπως ἐκλείψῃ ἡ ἀρνησιδικία αὕτη, πρέπει νὰ πειθαναγκασθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ τὸν νόμον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν χρεῶν τούτων ὑπάρχει πλήρης ἡ παρ' ἡμῖν νομοθεσία, καὶ οὐδεὶς ἐμποδίζει τὸν δανειστὴν τῆς κοινότητος τοῦ νὰ ἐκκαθαρίσῃ, καταφεύγων εἰς τὰ δικαστήρια, τὸ τοιοῦτον χρέος· οὐχ ἧττον

δὲ καὶ νόμος ὑπάρχει τῆς ἐκτελέσεως, οὗτος δ' ἐστὶ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως. Οὕτως ἄρα, ἀφ' οὗ διὰ μιᾶς ἀγωγῆς διακόπτεται ἡ παραγραφὴ, καὶ τὰ δικαστήρια τρεῖς ἐνιαυτοὺς μόλις διήρκεσαν ἐπὶ Κυβερνήτου, καθιδρύθησαν δ' ἔπειτα ἀπὸ τοῦ 1835, ἕπεται ὅτι πολὺς μένει ὁ ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν δικαστηρίων χρόνος τοιαύτης παραγραφῆς. Ἄλλως τε κατά τε τὴν διάταξιν τοῦ 75 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ ἄλλην τοῦ κατὰ τὸ 1835 ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος, καθ' ἃ μόνον οἱ δῆμοι ἐνάγονται διὰ τοῦ δημάρχου, τὰ ἄτομα τῶν κοινοτήτων δύνανται νὰ ἐναχθῶσιν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἂν τρισχίλια τὸ πολὺ πρέπῃ νὰ ἐκδοθῶσι πρὸς τοῦτο ἀντίγραφα, ἀλλ' ἡ δικαιοσύνη διανέμεται οὕτως ἐν πλήρει ἀκριβείᾳ καὶ γνώσει. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι περιττὴ πᾶσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου σύστασις, ἀφ' οὗ μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν χρεῶν νέα ἀπαιτεῖται εἰς παραγραφὴν τριακονταετία.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων εἶναι σπουδαῖον, διότι περιέχει οὐ σμικρὰς αἰτήσεις ὀρφανῶν, ἀδυνάτων καὶ ἐνδεῶν. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι αἱ μεταγενέστεραι διατυπώσεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ χρέη τῶν κοινοτήτων, διότι τὸ περὶ τούτων ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως ὥρισεν ὅτι πρέπει, διὰ νὰ πληρώσωσι τὰ χρέη των αἱ κοινότητες, νὰ προικισθῶσι πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἔθνους· ἀλλ' ἐπὶ Βασιλείας οὐ μόνον δὲν ἐγένετο τοῦτο, ἀλλὰ ταῖς ἀφῃρέθη καὶ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ἴσως νὰ ἔχωσιν. Ἐκ τούτου, ἐπελθοῦσα ἔπειτα ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνέλευσις, δι' ἄλλου ψηφίσματος ὑποστηρίζει τὸ ἀνωτέρω μνησθὲν ψήφισμα, ἐννοοῦσα δι' αὐτοῦ, ὅτι ἡ πρέπει νὰ προικισθῶσιν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κοινότητες, ἢ ν' ἀναλάβῃ τὰ χρέη αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις. Τοῦτο ἄρα τοσούτῳ μᾶλλον καθίσταται ἀναγκαῖον, ὅσον οὐδεὶς ἔκτακτος φόρος δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὴν κοινότητα, οὖσαν ἐπίσης ἠθικὸν πρόσωπον ὡς ὁ δῆμος.

Ἀντικρούσαντος δ' ἄλλου τὴν ἰδέαν ταύτην, καθ' ὅσον ὁ μὲν δῆμος ἐνάγεται διὰ τοῦ δημάρχου, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ κοινότητες. Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ κοινότης εἶναι ἡ μονὰς, ὡς εἶπεν, τῶν δήμων· οἱ δὲ προύχοντες πάσης κοινότητος, ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς δανειζόμενοι, ἔλεγον ὅτι θέλουσι πληρώσει αὐτοί. Ἀφ' ἑτέρου ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμος, ὁρίζων ὅτι οἱ δήμαρχοι ἀντιπροσωπεύουσι τοὺς δήμους, πολλοὶ τούτων ἐνήχθησαν διὰ τὰ χρέη τῶν κοινοτήτων, καὶ τὰ δικαστήρια δὲν ἀπέῤῥιψαν τὰς τοιαύτας ἀγωγὰς, ἀποφηνάμενα, ὅτι, ἐπειδὴ μονὰς τῶν δήμων εἰσὶν αἱ κοινό-

τητες, ἕπεται ὅτι οἱ δήμαρχοι ἀντιπροσωπεύουσι καὶ ταύτας· Παρατηρεῖ δ' ὅτι αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἐν Γαλλίᾳ διαρκῶς ἐνεικούμενον, ἦτον ζήτημα μέχρι τοῦ 1832, ἕως οὗ, ἵνα μὴ ἐκδίδωνται τόσαι ἐπιδόσεις, κατηρτίσθη νόμος ὁρίζων ὅτι ὁ δήμαρχος ἀντιπροσωπεύει τόν τε δῆμον καὶ τὰς κοινότητας, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ χρέη τῶν κοινοτήτων πρέπει νὰ πληρώνωνται ἐκ τῶν προσόδων αὐτῶν. Οὕτω δ' ἐκεῖσε μὲν ἀναπληρώθη ἡ ἔλλειψις αὕτη, καὶ παρ' ἡμῖν δὲ ἀπεφήνατο τῷ 1847 ὁ Ἄρειος Πάγος ὅτι ὁ δήμαρχος ἀντιπροσωπεύει καὶ τὴν κοινότητα, μετὰ τοῦτο ὅμως ἀπεφασίσθη ὅτι αἱ κοινότητες πρέπει νὰ ἐναγωνται ἀπ' εὐθείας· διὰ ν' ἀσφαλισθῶσι λοιπὸν τὰ συμφέροντα τῶν τε ἰδιωτῶν καὶ τοῦ δημοσίου, συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὸν νόμον, ὅτι οἱ δήμαρχοι ἀντιπροσωπεύουσι « καὶ τὰς κοινότητας, » οὕτω δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο λύεται. Ἀλλὰ μετὰ τοῦτο ἐπέρχεται ἄλλο δεινὸν ζήτημα τοῦ ὁποῖος θέλει πληρώσει τὰ χρέη· οὗπερ, ἐπειδὴ ἀποβαίνει δύσλυτον, ἡ δεμία ἐπελήφθη Κυβέρνησις, καὶ πρέπει νὰ σκεφθῇ τὸ Ἔθνος πολὺ ἐμβριθέστερον περὶ τούτου. Τὰ δάνεια ταῦτα ἐδίδοντο μὲν εἰς φόρους καὶ πρόστιμα τῶν κοινοτήτων, πολλάκις ὅμως διαχειρίζοντο ταῦτα οἱ ὀφειλέται, ἡ παραπλήσια τούτων ἐγίνοντο, διὸ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ριφθῶσιν ὡς ἔτυχεν εἰς βάρος τῶν κοινοτήτων. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πρὸς τὸ παρὸν ἀρκεῖ νὰ φθάνωσιν οἱ δανεισταὶ μέχρι τῆς τοῦ χρέους ἐκκαθαρίσεως, φθάνουσι δ' εἰς τοῦτο διὰ μόνου τοῦ ὁρισμοῦ ὅτι οἱ δήμαρχοι ἀντιπροσωπεύουσι καὶ τὰς κοινότητας· ἀλλά, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμήν, πρέπει νὰ ἀναβληθῇ πᾶσα ἀπόφασις, ἕως οὗ διὰ σκέψεως ἐμβριθεστέρα εὑρεθῇ τὸ μέτρον τὸ συμβιβάζον ἀμετρότερα τὰ συμφέροντα.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι εἶπε μὲν ὁ προτελευταῖον ἀγορεύσας, ὅτι ἡ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν χρεῶν διευκόλυνσις ὑπάρχει ἐντὸς τῆς γενικῆς νομοθεσίας, ἀλλὰ νόμος καὶ περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν χρεῶν τούτων δὲν ὑπάρχει· διότι, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ΙΕ'. ψήφισμα (ἀνέγνω δ' αὐτὸ) ζητεῖται νὰ ἐκδοθῇ νόμος περὶ τούτου, σημαίνει ὅτι οὐδὲ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου οὐδ' ἄλλη τις διάταξις εἶναι ἐν ἰσχύϊ· ἀλλ' ὡς ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας εἶπε, τὰ δικαστήρια παρεδέχοντο τὰς ἀγωγὰς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δημάρχου διά τε τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας, καὶ ἀδιάφορον εἶναι ἂν δὲν ἐγένετο ἡ διάκρισις τῆς ἀπὸ τῶν προσόδων τῶν κοινοτήτων πληρωμῆς. Ἐσχάτως ὅμως, ὑπαρχούσης διαφορᾶς τινος μεταξὺ τοῦ χωρίου Κάδδη τοῦ δήμου Κοτυλέων τῆς Εὐβοίας καὶ τοῦ δημοσίου, ἐξέδωκε τῷ 1839 τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσω-

τερικῶν ὑπουργεῖον ἐγκύκλιον, ὁρίζουσαν ὅτι δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ὁ δήμαρχος ὡς ἀντιπρόσωπος κοινοτήτων, καὶ οὕτως, εἴτε λόγῳ συμφέροντος ἢ ἄλλως πῶς, διὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης κατέστρεψεν οὐ σμικρὰ συμφέροντα· ἐπειδὴ ἐν πάσῃ κοινότητι πολλοί, διατελοῦντες ἀνίκανοι, δὲν δύνανται νὰ παρασταθῶσιν οὔτε προσωπικῶς οὔτε διὰ πληρεξουσίου αὐτῶν ἄνευ δικαστικῆς ἀντιπροσωπείας. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ ἐγκύκλιος μόλις ἐφηρμόσθη τῷ 1842 ἢ 43, εἴτε διότι τὰ δικαστήρια ἐθεώρησαν αὐτὴν ὡς μηδεμίαν ἔχουσαν ἐπιρροήν, εἴτε διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τε δημοτικοῦ νόμου καὶ τοῦ 75 ἄρθρου τῆς πολ. δικονομίας, ἐθεώρησαν ὅτι οἱ δήμαρχοι δύνανται ν' ἀντιπροσωπεύσωσι τὰς κοινότητας, καὶ καθ' ὅσον ἔτι, ἂν καὶ συγχωνευμέναι εἰς τινα δῆμον, ἐτήρησαν χωριστὰ τὰ ἑαυτῶν δικαιώματα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἕτερον ζήτημα, τοῦ τίς θέλει πληρώσει τὰ χρέη, παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο τε καὶ τὸ περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν χρεῶν ὁρίζονται ἐντὸς τοῦ ΙΕ'. ψηφίσματος. Ἀναγνοὺς δὲ τοῦτο ἐξήγαγε μὲν, ὅτι αἱ κοινότητες πρέπει νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν πληρωμήν, ἀλλ' ὅτι μένει μόνον νὰ εὑρεθῇ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς ταύτης. Οὕτω δ' ἐσυμπέρανεν ὅτι ἡ μὲν ἐκκαθάρισις δὲν εἶναι δύσκολος, ὡς ἐφαρμοζομένης εἰς ταύτην τῆς γενικῆς διαδικασίας, ἡ δὲ πληρωμὴ δύναται νὰ γίνῃ, ἢ κατὰ τὸ ὑπάρχον ψήφισμα τῆς ἐπιτροπείας ἢ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον.

Ἐπερωτήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ποία τις θέλει εἶσθαι ἡ ὕλη δι' ἧς θέλουσι πληρωθῇ ταῦτα, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι κυρίως τὸ ζήτημα· ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι κατορθοῦται ἡ πληρωμὴ διά τε τῶν τακτικῶν δημοτ. πόρων καὶ τοῦ ἀμέσου φόρου. Προσέθηκε δὲ ὅτι, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι τὰς κοινότητας εἰς τὰ δικαστήρια, παρατηρεῖται καὶ νομικός τις σολοικισμός· διότι, ἐὰν μὲν κοινότης τις ἀποτελῇ ἴδιον δῆμον, ἐνάγεται διὰ τοῦ δημάρχου, ἐὰν δ' ἦναι τυχὸν συγχωνευμένη, ἀπαιτεῖται ἡ παράστασις αὐτῶν τῶν κατοίκων, ὅπερ ἐρρέθη ἤδη ὅτι καὶ δυσχερὲς καὶ λίαν ἐπιζήμιον εἶναι.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ τὴν ἀνωτέρω καταχωρισθεῖσαν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντικαθισταμένης τῆς λέξεως « εὐχὴν » διὰ τῆς « παρατήρησιν », καὶ διευθυνομένων τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς ὁδηγίαν αὐτοῦ.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἐπρότεινεν ἵνα μετατραπῇ ἡ συνεδρίασις εἰς μυστικὴν, καὶ ἀναγνωσθῶσιν αὖθις τὰ πρακτικὰ

τῆς προγενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως, τῶν ὁποίων τὴν μὴ δημοσίευσιν ἐπιβάλλει τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας.

Παρετήρησέ τις ὅτι ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο ἤδη, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἓν τινι τῶν συνεδριάσεων τούτων τὸ περὶ δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν πρακτικῶν τούτων ζήτημα· ὅταν δ' ἐπιληφθῇ αὐτοῦ, θέλει εἰδοποιηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἵνα παρευρεθῇ ἐν τῇ συζητήσει.

Καὶ ἕτερός τις προσέθηκεν ὅτι, ἐπειδὴ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν ἤδη ἐν μυστικῇ συνεδριάσει, δὲν πρέπει πλέον νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰμὴ ἐν δημοσίᾳ, ἐὰν ἀποφασισθῇ ἡ δημοσίευσις των· δύναται δὲ νὰ λάβῃ αὐτὰ ὑπ' ὄψιν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, καὶ προτείνῃ εἰς τὴν βουλὴν οἵας ποτ' ἂν ἔχῃ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀγορεύσεων.

Ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς ἐκθεὶς, ὅτι, μετὰ τὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διακοίνωσιν τοῦ ἐντίμου ἀπεσταλμένου τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἔλαβον χώραν διάφορα διπλωματικὰ ἔγγραφα, ἵνα δοθῇ τέρμα εἰς τὴν λυπηρὰν διένεξιν, τὴν μεταξὺ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συμβᾶσαν, ἐνεχείρισεν εἰς τὸν γραμματέα αὐτὰ ἵνα ἀναγνωσθῶσιν.

Ὁ γραμματεὺς ὅθεν ἀνέγνω τήν τε ἀπὸ **11|23** Ἀπριλίου διακοίνωσιν τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, τὴν ἀπὸ **14** τοῦ αὐτοῦ ἑτέραν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγγλίας Κ. Θ. Οὐάϊς, τὴν εἰς ταύτην ἀπάντησιν τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου, ἐν ᾗ ἀναφέρονται οἱ ὅροι τῆς ἱκανοποιήσεως, τὴν περὶ παραδοχῆς αὐτῶν παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ **15** Ἀπριλίου ἑτέραν διακοίνωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν πληρεξούσιον τῆς Ἀγγλίας, τὴν εἰς ταύτην ἀπάντησιν ἐκείνου ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν, καὶ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαιτηθεισῶν ἱκανοποιήσεων δύω διακοινώσεις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν Κ. Θ. Οὐάϊς, καὶ τὴν εἰς ταύτας ἀπάντησιν ἐκείνου ἀπὸ **16/28** τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Ἀπριλίου· ἔχουσι δ' αὗται οὕτως.

Ἀθῆναι τὴν **11(23)** Ἀπριλίου **1850**.

Κύριε.

«Ὁ ὑποφαινόμενος πληρεξούσιος ὑπουργὸς, ἐπιτετραμμένος νὰ παρεμβάλῃ τὴν φιλικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Γαλλίας, ὅπως δοθῇ πέρας φιλικὸν εἰς τὰς διαφορὰς, τὰς ὑπαρχούσας ἤδη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσῃ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ.Α. Λόντον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος.

ρικῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ὅτι, εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ περιμείνῃ νέας διαταγὰς παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς του, ὀφείλει νὰ μακρυνθῇ πάσης ἐπισήμου μεσολαβήσεως εἰς τὰ ζητήματα, ἅτινα ἠδύναντο νὰ δώσωσι χώραν εἰς τὴν παρέμβασιν τῆς φιλικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔσπευσε νὰ κοινοποιήσῃ ταῦτα καὶ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῇ Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητι, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ εὐαρεστηθῇ καὶ διατηρήσῃ τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, μέχρις οὗ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ, λάβῃ ὁποίαν ἤθελε κρίνει καταλληλον ὡς πρὸς τοῦτο ἀπόφασιν. Ἀλλὰ σήμερον ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβεν ἀπάντησιν τοῦ ἐντιμοτάτου Θωμᾶ Οὐάϊς, τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας ἐκφράζει πρὸς τὸν ὑποφαινόμενον τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται μεγάλην λύπην, μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, καθότι αἱ ὁδηγίαι του δὲν τῷ ἐπιτρέπουσι νὰ διατηρήσῃ τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν καὶ ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὴν Αὐλήν του, κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, καὶ μετὰ ζωηροτάτης θλίψεως τῷ γνωστοποιεῖ συγχρόνως περὶ τοῦ λυπηροῦ χρέους, τὸ ὁποῖον μένει εἰς αὐτὸν νὰ ἐκπληρώσῃ, εἰδοποιῶν τὸν Ναύαρχον τοῦ στόλου τῆς Α. Μ, ὅστις μέλλει νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ὅπως ἐπιτύχῃ τὰς ζητηθείσας ἱκανοποιήσεις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Β. Μ.

Μετ' αἰσθήματος βαθυτάτης θλίψεως διαβιβάζει ὁ ὑποφαινόμενος τὴν τοιαύτην κοινοποίησιν πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ. ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος, καὶ παρακαλεῖ τὸν Κ. Α. Λόντον νὰ δεχθῇ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεως του κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΓΓΩ.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ. Α. Λόντον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Βκτ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος.

Πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ Βαρὼν Γρὼ, ἐπιφορτισθεὶς νὰ παρεμβάλῃ τὴν φιλικὴν ἐνέργειαν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, πρὸς διάλυσιν τῆς διαφορᾶς τῆς μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ περιμείνῃ νέας διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως του· καὶ ὅτι ὁ Ἀντιναύαρχος Κ. Πάρκερ ἐπανέλαβεν ἤδη τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα διὰ νὰ τύχῃ ἱκανοποιήσεως, ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει

τὴν τιμὴν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντιμότατον **Κ. Θ.** Οὐάϊς ἵνα τῷ γνωστοποιήσῃ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως πρέπει νὰ παραδεχθῇ, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς περιεχομένας εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῆς **5/17** Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ τῶν ὁποίων πολλαὶ δὲν εἶναι ὡρισμέναι ὡς πρὸς τὸ ποσόν.

Ὁ ὑποφαινόμενος δράττει τὴν εὐκαιρίαν κλπ.

Ἀθῆναι, τὴν **14** Ἀπριλίου **1850.**

Ὑπογ. Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, πληρεξούσιον ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ. παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ὑποφαινόμενος πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἔλαβε τὴν ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος Κ. Λόντου, δι' ἧς τῷ ζητεῖ νὰ προσδιορίσῃ τοὺς ἀναγκαίους ὅρους, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν περιεχομένων ἐν τῇ ἀπὸ **5/17** Ἰανουαρίου διακοινώσει τοῦ ὑποφαινομένου.

Ὁ ὑποφαινόμενος σπεύδει νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν αἴτησιν ταύτην, ὁ δὲ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἐξήρτητο ἀπὸ αὐτὸν, διὰ νὰ καταστήσῃ ὅσον ἔνεστι δυνατὴν τὴν παραδοχὴν τῶν ὅρων τούτων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὡς ἱκανοποίησιν διὰ τὰς προσβολὰς, τὰς γενομένας ἐν Πάτραις κατὰ τοῦ ναυτικοῦ τῆς Α. Βρεταν. Μ, ὁ ὑποφαινόμενος ἀπαιτεῖ νὰ τῷ ἀπευθύνῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ἐπίσημον ἐπιστολὴν, δι' ἧς νὰ ἐκφράζῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Βρετ. Μ. τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. βαθεῖαν λύπην (grand regret), διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς λέμβου τοῦ πλοίου τῆς Α. Βρετ. Μ. Fantôme, ἀποδοκιμάζων συνάμα τὴν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀρχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ ὑποφαινόμενος συγκατατίθεται νὰ δεχθῇ τὴν ποσότητα δραχμῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων, ἑξήκοντα ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα ἐννέα λεπτῶν, ἀριθ. **180,068:49**, ὡς πλήρη ἱκανοποίησιν δι' ὅλας τὰς χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, ἐξαιρουμένου τοῦ μέρους τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κ. Πασιφίκου, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὰς κατὰ τῆς Προτογαλλίας ἀξιώσεις του.

Ὁ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς λῃστείας τῶν πλοιαρίων εἰς Σαλσίνην,

τῶν **4** Ἰονίων τῶν κακωθέντων εἰς Πάτρας καὶ εἰς Πύργον, καὶ τῆς ζημίας, ἣν ἀτομικῶς ὑπέστη ὁ Κ. Πασίφικος κατὰ τὴν διαρπαγὴν τῆς οἰκίας του, συνίστανται εἰς ποσότητας ὁρισθείσας εἰδικώτερον διὰ τῶν προγενεστέρων διακοινώσεων, καὶ ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὗται οὐδεμίαν ἐπιδέχονται συζήτησιν.

Ἡ ποσότης τῶν δραχμῶν **180,068:49** θέλει διαμερισθῆ ὡς ἀκολούθως: Δρ. **30,000** διὰ τὸν Κ. Φίνλαϋ, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τόκων μέχρι τῆς **4** Ἀπριλ. **1850** . δρ. **30,000**

Λίρας στερλίνας **500** διὰ τὸν Κ. Πασίφικον, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ **12 0/0** ἀπὸ τῆς **12** Μαΐου **1848**, ἐποχὴν τῆς διακοινώσεως, ἥτις περιλαμβάνει τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, μέχρι τῆς **4** Ἀπριλίου **1850** . . . . . » **17,538**

Δρ. **6,756** διὰ τὴν λῃστευσιν τῶν Ἰονίων πλοιαρίων εἰς Σαλσίνην, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ **12 0/0** ἀπὸ τῆς **9** Ὀκτωβρίου **1846**, ἡμέρας καθ' ἣν ἐπράχθη ἡ λῃστεία, μέχρι τῆς **4** Ἀπριλίου **1850** . . . . . » **9,583:52**

Λίρας στερλίνας **80**, ἢ δρ. **2,249:60** διὰ τοὺς **4** Ἰονίους, τοὺς κακοποιηθέντας εἰς Πάτρας καὶ Πύργον, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ **12 0/0** ἀπὸ τῆς **4** Σεπτεμβρίου **1847** (χρονολογίας τῆς διακοινώσεως δι' ἧς ἐγένετο ἡ ἀπαίτησις αὕτη) μέχρι τῆς **4** Ἀπριλ. **1850** . . . » **2,946:97**

Δρ. **120,000** διὰ τὸν Κ. Πασίφικον πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, δι' ὅσας ὑπέστη ζημίας, ἐξαιρέσει τῶν κατὰ τῆς Πορτογαλλίας ἀπαιτήσεών του, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τόκων μέχρι τῆς **4** Ἀπριλίου **1850** . . . . . » **120,000**

Τὸ ὅλον δρ. **180,068:49**

Ὁ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι ὡς πρὸς τὸ μόνον κεφάλαιον, ἐφ' οὗ ἠδύνατο νὰ γενῇ ἐκπτωσίς τις, τὸ τῶν ζημιῶν τοῦ Κ. Πασιφίκου, ἐπαισθητὴ (πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου ἐπὶ τῆς ὅλης ποσότητος) ἐγένετο ἐλάττωσις ἐπὶ τῆς ποσότητος, τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ὥρισεν ὁ Κύριος οὗτος, καὶ κατέβαλε τας μεγαλητέρας προσπαθείας διὰ νὰ τὸν πείσῃ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστηθῇ μὲ τὴν ἄνω μνημονευθεῖσαν ποσότητα· κατέβαιε δὲ πρὸς τοῦτο πᾶσαν προσπάθειαν, διότι ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς

Κυβερνήσεως τῆς Α. Βρ. Μ. ἦτο τὸ νὰ μὴ ζητηθῇ πλέον τοῦ αὐστηρῶς δικαίου ποσοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι δύσκολον νὰ ἐξακριβωθῇ ἐν Ἑλλάδι ὁποία ἡ ποσότης τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Πασίφικος ὑπέστη ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων του, τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἀπαιτήσεων δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀνωτέρω ποσότητα· ἀλλ' ὁ ὑποφαινόμενος θέλει ἱκανοποιηθῇ ὡς πρὸς τοῦτο, ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὐαρεστηθῇ συναμα νὰ ἐναποθέσῃ, ὡς συμπλήρωμα τῆς ποσότητος ταύτης, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑποφαινομένου, ὡς Πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος, ἑτέραν ποσότητα δραχ. 150, 000, ἡ δώσῃ ἀξιόχρεον ἐγγύησιν διὰ τὴν ποσότητα ταύτην· αἱ δὲ Κυβερνήσεις τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος καὶ τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος θέλουν ἐνεργήσει ἀμέσως ἔρευναν, διὰ νὰ γνωρίσωσιν ὁποία εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς Προτογαλλικῆς Κυβερνήσεως ὀφειλομένη εἰς τὸν Κ. Πασίφικον πόσότης, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων του.

Ἡ ἐξέτασις αὕτη πρέπει νὰ γενῇ ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, καὶ, ἂν προκύψῃ ἐκ ταύτης, ὅτι ὁ Κ. Πασίφικος δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ ποσότητα κατωτέραν τῶν δραχμῶν 150, 000, τὸ περιττεῦον θέλει ἀποδοθῇ τότε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν· ἐὰν δ' ἀπ' ἐναντίας ὁ Κ. Πασίφικος δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ ἀνωτέραν τῆς τῶν 150,000 δραχμῶν ποσότητος, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει τότε συμπληρώσει τὸ ἐλλεῖπον.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἀπαιτεῖ πρὸς τούτοις ρητὴν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπόσχεσιν, ὅτι οὐδὲ θέλει ἀπευθύνει, οὐδὲ θέλει ὑποστηρίξει αἰτήσεις τρίτων κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὰς ζημίας ἢ ἀβαρίας, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τῶν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην μέτρων τοῦ στόλου τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος.

Ὁ ὑποφαινόμενος δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆ Α. Ε. Μ. θέλει ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν εἰλικρινῆ τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἔθεσεν, ἄνευ ἀναβολῆς τινὸς καὶ διαπραγματεύσεων, τοὺς συμφερωτέρους ὅρους, τοὺς ὁποίους εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Οἱ ὅροι οὗτοι ἐτέθησαν μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐκτιμῶσα τὴν μετριότητα τὴν ὁποίαν δεικνύει ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος, θέλει θέσει ἀμέσως τὸν ὑποφαινόμενον εἰς στάσιν νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰ ἐπιβαρύνοντα ἤδη αὐτὸ ἀναγκαστικὰ μέτρα. Ἀλλ' ὁ ὑποφαινόμενος ὀφείλει νὰ διαδηλώσῃ

θετικῶς, ὅτι, ὑπὸ μόνους τοὺς ἀνωτέρω ὅρους αἱ ἐπωφελεῖς αὗται προτάσεις γίνονται, καὶ ὅτι, ἐὰν βραδύτης τις λάβῃ χώραν πρὸς τὴν ἀποδοχὴν των, ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῇ ἂν αἱ ἤδη γενόμεναι παραχωρήσεις ἀνακληθῶσι μετὰ ταῦτα.

Ὁ ὑποφαινόμενος παρακαλεῖ τὸν Κ. Λόντον νὰ δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν κτλ.

(Ὑπογ.) Θ. ΟΥΛΙΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον κτπ.

Ἀθῆναι, τὴν 15/27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς, πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Β. Μ. τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ χθές. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως παραδέχεται ἄπαντας τοὺς ἐν τῇ ῥηθείσῃ διακοινώσει τεθέντας ὅρους, ἀλλ' ὁ ὑποφαινόμενος κάμνει τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, ὅτι μεταξὺ τῶν ὅρων τούτων ὑπάρχουσι καὶ τινες φύσεως χρηματικῆς, οἵτινες, ὅπως ἱκανοποιηθῶσιν, ἀπαιτοῦσιν ὑλικόν τινα καιρὸν καὶ νομίμους διατυπώσεις, καὶ ὁ ὑποφαινόμενος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κανονίσῃ αὐτούς, τὸ ταχύτερον, καὶ ἐλπίζει νὰ κατορθώσῃ τοῦτο ἐντὸς τῆς σήμερον ἢ τὴν αὔριον. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ ὁ ὑποφαινόμενος ἐπροφάζει τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς θέλει λάβει τ' ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα καταπαύσῃ ἀπὸ τοῦδε τὰ δεινά, ἅτινα ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων, εἴτε ἐν Πειραιεῖ, εἴτε εἰς πάντα ἄλλον λιμένα τοῦ Βασιλείου.

(ὑπογεγρ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, ὑπουργὸν πληρεξούσιον τῆς Α. Β. Μ.

Ἐκ τοῦ πλοίου κτλ. τῇ 15|27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος, πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Β. Μ. παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλῃ τὴν παραλαβὴν τῆς διακοινώσεως, δι' ἧς ὁ Κ. Λόντος, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Ἑλλ. Μ. τῷ ἀνήγγειλε σήμερον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. παραδέχεται ἅπαντας τοὺς ὅρους, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν τοῦ ὑποφαινομένου.

Συνεπεία τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Λόντου, ὁ ἀποκλεισμὸς ἐν Πειραιεῖ ἀνεστάλη ἀμέσως διά τινος σημείου τῆς Ναυαρχίδος· ἀπὸ τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ὁ ὑποφαινόμενος δικαιοῦται νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι εὐάρεστός τις λύσις εἶναι εὔκολος ἤδη νὰ γίνῃ. Ὁ Ἀντιναύαρχος Πάρκερ ἀνέστειλε τὰς διαταγὰς, τὰς ὁποίας εἶχεν ἑτοίμους διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν λιμένων.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἐλπίζει ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις, ἐκπληροῦσα προθύμως τὰς ὑπολειπομένας διατυπώσεις, θέλει βάλλει αὐτὸν εἰς θέσιν νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἀντιναύαρχον Πάρκερ ν' ἀρήσῃ τὰ κρατούμενα πλοῖα, καὶ νὰ συνδέσῃ ἐκ νέου τὰς ἐγκαρδίους ἐκείνας σχέσεις, τὰς ὁποίας ἐπιθυμεῖ καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ., καὶ νὰ διατηρήσῃ αὐτὰς μετὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, καὶ παρακαλεῖ τὸν Κ. Λόντον νὰ δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν κτλ.

(ὑπογεγρ.) ΟΓΔΙΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον κτλ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15|27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων, συμμορφούμενος μὲ τὴν ἀπὸ 14|26 Ἀπριλίου διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ, ἐκφράζει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος τὴν βαθείαν λύπην, τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἠσθάνθη διὰ τὸ συμβάν, τὸ ἀφορῶν τὴν φυλάκισιν ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ τοῦ πληρώματος μιᾶς λέμβου τοῦ πλοίου τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος « Τὸ Φάντασμα » καθὼς καὶ τὴν κατάκρισιν τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Α. Ε. Μ. κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην.

Ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει τὴν τιμὴν κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς κτλ.

15|27 Ἀπριλίου 1850, Ἀθῆναι.

Ὁ Ὑποφαινόμενος Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν, λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀποστείλῃ ἐσωκλείστως πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κύριον Οὐάϊς, πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ. γραμμάτιον δρ. 330, 068: 49 εἰς βάρος τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, πληρωτέον εἰς τὴν ἐμφάνισιν, τοῦ ὁποίου ἡ ποσότης θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐξόφλησιν ὅλων τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τῶν περιεχομένων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Πρέσβεως

τῆς Α. Βρ. Μ. ἀπευθυνθείσας τὴν 5/17 Ἰανουαρίου καὶ 14|26 Ἀπριλίου πρὸς τὸν ὑποφαινόμενον διακοινώσεις.

Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης, δρ. 150|χιλ. παρακατατίθενται ὡς ἐνέχυρον· θέλουν δ' ἐπιστραφῆ εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν ἢ αὐξηνθῇ παρ' αὐτῆς μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρεύνης, ἥτις θέλει γενῆ παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη ὁ Κ. Πασίφικος, ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ, τῶν ἀφορώντων τὰς κατὰ τοῦ Προτογαλλικοῦ Ταμείου ἀπαιτήσεις του.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ὑπόσχεται πρὸς τούτοις θετικῶς, ὅτι δὲν θέλει ἀπευθύνει, οὐδὲ θέλει ὑποστηρίζει οὐδεμίαν ἀπαίτησιν κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἕνεκα τῶν ζημιῶν καὶ ἀβαριῶν, τῶν προσγενομένων ἐκ τῶν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καταναγκαστικῶν μέτρων τοῦ στόλου τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔχει τὴν τιμὴν κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς κτλ.

Ὁ ὑποφαινόμενος, ὑπουργὸς πληρεξούσιος τῆς Α. Βρετ. Μ. παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλῃ ὅτι ἔλαβε τὸ ἐπὶ τοῦ Ἑλλ. ταμείου ἔνταλμα ἐκ δρ. 330,068:49· ἀναφερόμενος δὲ εἰς τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν Κ. Λόντον τὴν 26 τρέχοντος, δι' ἧς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. Λόντου, θέτει τοὺς ὅρους οἵτινες πρέπει νὰ παραδεχθῶσι πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν γενομένων διὰ τῆς διακοινώσεώς του τῶν 5|17 Ἰανουαρίου παρελθόντος αἰτήσεως· ἀναφερόμενος ἐπίσης εἰς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Λόντος τῷ διεύθυνε τὴν 27 τρέχοντος, δι' ἧς τῷ ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλην. Μ. δέχεται τοὺς τεθέντας εἰς τὴν ἄνω ῥηθεῖσαν διακοίνωσιν ὅρους (τοῦ Κ. Οὐάϊς) ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 τρέχοντος· ἀναφερόμενος εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῶν 27 τρέχοντος (πρὸς τὸν Κ. Λόντον), δι' ἧς τῷ ἀναγγέλλει ὅτι, κατὰ συνέπειαν τῆς παραδοχῆς τῶν τεθέντων ὅρων, διετάχθη ἀμέσως ἡ παῦσις τοῦ ἀποκλεισμοῦ εἰς Πειραιᾶ, καὶ εἰς τὰς δύω ἀκολούθους διακοινώσεις τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τοῦ Κ. Λόντου· καὶ

Θεωρῶν ὅτι διὰ τῶν πέντε ῥηθεισῶν διακοινώσεων τοῦ Κ. Λόντου καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐντάλματος, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ποσότητος, ἱκανοποιήθησαν πληρέστατα αἱ αἰτήσεις τῆς

Ὁ ὑποφαινόμενος σπεύδει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Κ. Λόντον, ὅτι προσεκάλεσε τὸν ναύαρχον Πάρκερ, νὰ δώσῃ διαταγὰς διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὅλων τῶν κρατουμένων πλοίων.

Ὁ ὑποφαινόμενος, ἐκφράζων τὴν ὁποίαν δοκιμάζει ἔκραν εὐχαρίστησιν βλέπων, ὅτι ἐπαναλαμβάνονται αἱ φιλικαὶ μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων σχέσεις, διαβεβαιοῖ τὸν Κ. Λόντον περὶ τῆς ὑψηλῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεώς του.

Ἐν ὁρμῳ Σαλαμῖνος, τὴν 28 Ἀπριλίου 1850.

Ὑπογ. Θ. Οὐάϊς.»

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ'.

Τῆς 3 Μαΐου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ ἐξ Ἠλείας βουλευτοῦ Ι. Χατσηγιάννου, αἰτουμένου μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ μὴ χορηγηθῇ αὕτη, πρὶν ἢ, ἐλλειπόντων πολλῶν βουλευτῶν, ἐπανέλθωσί τινες τούτων.

Ἐκθεὶς ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ποῖα τὰ ὑπὸ συζήτησιν μένοντα ἐκκρεμῆ ἀντικείμενα, παρετήρησεν ὅτι ἐξελέχθησαν μὲν ἐπὶ πάντων τούτων οἱ ἁρμόδιοι εἰσηγηταί, ἀλλ' οὐδεμία εἰσέτι ἐγένετο ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσις· ἐφ' ᾧ συνίστησι τὸ νὰ συνέλθωσιν ἐπὶ τούτῳ τὰ τμήματα, ὅπως παρασκευασθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι ἐκθέσεις, διότι δι' ἔλλειψιν τούτων δὲν θέλει ἔχει ἡ βουλὴ ἐργασίας οὐδὲ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ὑπολαβόντος δέ τινος ὅτι δύω τινὰ ἀντικείμενα μένουσιν ἐκκρεμῆ ἔτι, τὸ περὶ δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν πρακτικῶν τῆς γενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως καὶ τὸ περὶ νέας ἐπεξεργασίας τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844, ἅτις δὲν πρέπει νὰ ἀναβάλληται ἐπὶ πλέον· καὶ ὅτι περὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τού-

των ἀνάγκη νὰ ληφθῇ ταχεῖά τις πρόνοια. Προσελθὼν δὲ καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἀναδεχθεὶς ὑπουργὸς, ἐξεθηκεν, ὅτι τὰ σπουδαῖα συμβάντα, τὰ ὁποῖα περιεστοίχισαν ἐπὶ πολὺ τὴν κυβέρνησιν καὶ ἐπησχόλησαν οὐχ ἧττον τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς, ἐμπόδισαν τὸ ὑπουργεῖον τοῦ πρωτίστου αὐτοῦ καθήκοντος, τοῦ νὰ ὑποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς βουλῆς. Διὸ, ἐκπληρῶν ἤδη τὸ καθῆκον τοῦτο, ὑποβάλλει κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως α') νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους διὰ τὸ τρέχον ἔτος· καὶ β'.) ὡσαύτως νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, συνωδευμένα μετ' ἐκθέσεως γενικῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τε καὶ ἐξόδων τούτων.

Ἀναγνῶντος δ' ἔπειτα τοῦ ὑπουργοῦ ταῦτα, ἔχοντα οὕτως·

(Ὅρα Παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὑπὸ στοιχ. Α.)

Εἷς μὲν παρετήρησεν ὅτι, καθ' ἃ καὶ ἕτερός τις ἐξέθηκεν, ἀνάγκη νὰ διορισθῇ τὴν ἐπαύριον ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ, ἵνα μὴ ἀναβάλληται ἐπὶ πλέον ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφανσις τῆς βουλῆς· ὁ δ' ἀνωτέρω ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι, μεθ' ὅσα περιεστοίχισαν ἤδη τὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην ἀναβολὴν, περιττὸν νομίζει νὰ καταδείξῃ πρὸς τὸ σῶμα πόσον ἀναγκαία καθίσταται ἡ ὅσον ἐνέστι ταχυτέρα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισις. Εἷς ταῦτα προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι, ἂν καὶ ὑπάρχῃ πλήρης πεποίθησις περὶ τοῦ ζήλου, ὃν θέλει καταβάλει πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν θεωρεῖ ὅμως ἄσκοπον τὸ νὰ τεθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ πέραιώσῃ τὸν προϋπολογισμόν· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ καθιερωθῇ τοιαύτη τις ἀρχὴ καὶ ὑπὲρ πάσης ἄλλης βουλευτικῆς ἐργασίας.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου ὅτι, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ βραδύνῃ τυχὸν τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπεξεργασίαν, τότε δύναται νὰ ὁρισθῇ ὁ πρὸς διεξαγωγὴν αὐτοῦ χρόνος· ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενα τῆς ἐπιούσης θέλουσιν εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις διαφόρων ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἐργασιῶν τῆς βουλῆς, καὶ ὁ διορισμὸς τῆς πρὸς ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844 ἀποφασισθείσης νέας ἐπιτροπῆς, διέλυσε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
ΕΜΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 9 Μαΐου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἀνάγνωσιν, ὁ πρεσβεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν δὲ τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν γραμματέων.

Ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παρόντων Κ. Α. Μακρυποκαμίσου, ὡς ἀντιπροέδρου, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Μήτσου καὶ Π. Τσανετάκη, ἐγένετο ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἐλαχον οἱ βουλευταὶ ὡς ἑξῆς.

Α.	Β.	Γ.
Α. Παππατσώρης	Κ. Τσαβέλλας.	Α. Γεωργαντᾶς
Μ. Βαλέττας	Π. Δελιγιάννης	Γ. Πανοπριστόπουλος
Π. Δημητρακοπάκος	Θ. Μέξης.	Σ. Στράτος.
Α. Κεχαγιᾶς	Δ. Ν. Μπούκουρας	Δ. Σακελλαριάδης.
Α. Κανελλόπουλος	Γ. Παπαδημητρίου	Π. Α. Ζάννος
Ν. Ἰατρὸς	Ι. Ζέρκος	Κ. Ἀντωνιάδης
Γ. Ι. Γιαλδάσης	Α. Ζ. Μαμούκας.	Λ. Γ. Κουντουριώτης
Γερ. Μαυρομιχάλης	Ι. Τασσαΐος	Γο. Ν. Κορφιωτάκης
Π. Ματάλας.	Ἐμ. Μελετόπουλος	Κ. Μανέτας.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Δ. Βιρβίλης	Βελ. Νικολαΐδης
Κ. Δ. Σχινᾶς	Κ. Τσουκαλᾶς.	Χ. Σουμαρίπας.
Γ. Μῆτσος.	Μελ. Χ. Μελίτης	Δ. Χρηστίδης
Γ. Λογιωτατίδης	Κων. Δυόβουνιώτης	Μ. Ἰατρὸς
Α. Π. Νάκος	Νικόλ. Κορφιωτάκης	Δ. Λ. Κουντουριώτης
Σ. Δελιγιαννάκης.	Κ. Βέϊκος.	Γ. Ῥιζόπουλος.
Μ. Ἀναστασόπουλος	Κ. Δαρειώτης	Γ. Κ. Μαυρομιχάλης
Ῥήγας Παλαμίδης.	Π. Ράγκος	Λουκᾶς Στέφανος.
Ἰω. Τομαρᾶς	Α. Καμπάνης.	Γ. Μπάστας
Α. Πετράκης.	Γ. Πετμεζᾶς.	Δ. Κονδύλης.
Δ'.	Ε'.	Ϛ'.
Ι. Περίδης	Ἰω. Α. Χατσόπουλος.	Σ. Λογοθετόπουλος
Γ. Κονδύλης	Δ. Νικουλάκης.	Μ. Βιτάλης
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.	Ἰω. Γ. Κριεζῆς.	Ζ. Δεπάστας
Ἀθ. Δανιλόπουλος	Χ. Τσῖνος	Ἀν. Μακρυποκάμισος.
Ν. Ἀνδρίκου	Α. Γουζούασης	Π. Μοναστηριώτης.
Δημ. Καλλιφρονᾶς.	Κ. Βρυζάκης.	Ν. Τσαλακώστας
Γ. Σ. Κριεζῆς	Ἡλ. Παππαδαῖος	Κλεομ. Οἰκονόμου
Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	Μ. Δ. Καΐρης.	Π. Παππαδιαμαντόπουλ.
Γ. Κ. Βελῆς	Π. Τσιμπουράκης	Σ. Βαρότσης
Πέτρος Τσαννετάκης.	Ἡλ. Γιατράκος	Ἐμ. Α. Ὀρλῶφ
Κ. Ἀξελὸς	Γ. Μπάνης	Δ. Κουμανιώτης.
Π. Δαρειώτης.	Σταμ. Ἀντωνιάδης	Μ. Μιχαλόπουλος

Α. Ἀρμάος	Ἰω. Οἰκονόμου	Π. Παππατσώνης.
Σ. Βαλέττας.	Θ. Πετρινὸς	Εὐς. Σπυρίδωνός.
Ι. Πετμέζης	Κ. Νάζος	Γ. Ι. Βατίστας
Γ. Παππανικολάου	Ἑλ. Καλογερᾶς	Χ. Δεμάθας.
Μ. Σισίνης.	Γρηγ. Χατσηγιάννος	Ἰω. Γκούρας
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος.	Ἰω. Κλιμάκας.	Νικόλ. Μπούτουνας.
Εὐστρ. Παρίσης		

Ζ'.

Ἰω. Παππατσώνης	Στ. Γρίβας	Δημ. Δελιγεώργης.
Β. Πετμεζᾶς	Α. Δημητρίου	Π. Μαυρομιχάλης
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Κ. Φασίσας.	Δ. Χατζίσκος.
Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος.	Α. Κασταγᾶς.	Ν. Μαυρούλας
Α. Ἀλεξανδρόπουλος.	Α. Σ. Δανόπουλος	Σταμ. Νικολαΐδης
Εὐς. Οἰκονομόπουλος.	Ἀνδρ. Νοταρᾶς.	Δ. Ὀρεινός.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν, εἰδοποιοῦντος ὅτι διετάχθη ἐν τῇ αὐλῇ ὀκτάμηνον πένθος, ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Α. Υ. τοῦ πριγκιπος Μαρκεσίου τοῦ Νασσάου.

Ὁ πρεσβεύων ἀνεκοίνωσεν ὅτι, μὴ γενομένης συνεδριάσεως, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἐκ Πατρῶν βουλευτὴν Κ. Χ. Τσῖνον, ἀναγκαζόμενον νὰ μεταβῇ εἰς τὰς Πάτρας, πενθήμερον ἀπουσίαν, δυνάμει τοῦ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ χορηγουμένου αὐτῷ δικαιώματος· ἡ δὲ βουλὴ ἐνέκρινε τὴν ἀδειαν ταύτην.

Οἱ Εἰσηγηταὶ τῶν συσταθεισῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος 1850 καὶ περὶ κατασκευῆς ἓξ ἀτμοπλοίων, ἀ ἔγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, ἐχούσας οὕτως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, θεωρήσασα τὸ ὑποβληθὲν περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἔτος 1850 νομοσχέδιον, συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν νεοσυλλέκτων ὑπερβαίνει τὸν κανονικὸν ὅρον, ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη, ἀναφαινομένη κατὰ πᾶν ἔτος, δὲν προσγίνεται, εἰμὴ ὡς ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῶν ψηφιζομένων ἑκάστου ἔτους νεοσυλλέκτων· καὶ ἐπειδὴ πέρυσι πολὺς ἐγένετο λόγος διὰ τὰς καθυστερήσεις ταύτας, καὶ ἐκρίθη οὐδεμία καθυστέρησις νὰ θεωρηθῇ ἀνεκτὴ εἰς τὸ μέλλον, διότι ἄδικον καθίσταται τοῦτο. Ἡ ἐπιτροπὴ, συνιστῶσα καὶ ταύτην τὴν φορὰν τὴν σύλλεξιν τῶν ἀπὸ τοῦ 1844 μέχρι τοῦ 1849 καθυστερούντων νεοσυλλέκτων, ὡς πρὸς τοὺς καθυστερήσαντας ὅμως τοῦ παρελθόντος ἔτους 1849 ἀναβαίνοντας εἰς 581, ἔκρινεν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ γενῇ εἰς τὸν νόμον τροπολογία, δι' ἧς νὰ ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τῆς δικαιοσύνης· ὃ ἐστὶ

κατὰ τὴν διανομὴν τῶν νεοτυλλέκτων τοῦ παρόντος ἔτους νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ καθυστέρησις ἐκείνων τοῦ παρελθόντος, καὶ ἡ διανομὴ νὰ ἐπιβληθῇ κατ' ἀναλογίαν μὲν τοῦ πληθυσμοῦ ὡς τὸ σύνηθες ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς καθυστερήσεως αὐτῆς δι' ἕκαστον νομὸν, ἐπαρχίαν καὶ δῆμον· διὰ νὰ ἐκπληροῦται τοιουτοτρόπως ἀπὸ τοῦδε ὁ σκοπὸς τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ νὰ τεθῇ διὰ τὸ μέλλον ἓν ὅριον εἰς τὴν κατάχρησιν ταύτην.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὕθεν τροποποιεῖ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἕπεται.

« Οἱ 1257 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν « τοῦ πληθυσμοῦ ἐν γένει, ἰδίως δὲ καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς « καθυστερήσεως τῶν 581 νεοσυλλέκτων τοῦ ἔτους 1849, ὑπὸ « μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν « ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν. »

Τοιουτοτρόπως πρὸς τὴν τακτικὴν ἀναλογίαν του ἕκαστος νομὸς, ἐπαρχία, ἡ δῆμος θέλει ἀποδώσει, πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ διὰ τοῦτο τὸ ἔτος, καὶ τὴν ἀναλογίαν, ἣν πέρυσι καθυστέρησεν, ἐκπιπτομένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐφετεινῆς γενικῆς ἀναλογίας τῶν μερῶν ἐκείνων, ἅτινα πέρυσι τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς μέρος ἐξεπλήρωσαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1850.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Μ. Δελιγεώργης. Ν. Τσαλακώστας.
Ἐμ. Μελετόπουλος. Στρατὴς Δελιγιαννάκης.
Κλεομένης Οἰκονόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς ἐξ ἀτμοπλοίων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα σήμερον ἔν τινι δωματίῳ τῆς Βουλῆς, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ εἰσαγαγόντος Βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κ. Οἰκονόμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην, ἣν ἔχει ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὴν κατασκευὴν ἀτμοπλοίων, καὶ ἀναλογιζομένη τὴν μεγάλην ὠφέλειαν καὶ ἀνάπτυξιν, ἥτις προσδοκᾶται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ἐκ τῆς κατασκευῆς

αὐτῶν, συνίστησεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ περικειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαΐου 1850.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς

Γ. Κ. Μαυρομιχάλης Δ. Λ. Κουντουριώτης.
Π. Κ. Μαυρομιχάλης Δ. Κουμανιώτης.
Λ. Καμπάνης.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Ν. Βαλέττας.»

Προετράπησαν δ' ὑπὸ τοῦ προεδρεύοντος νὰ ὑποβάλωσι ταχέως τὰς ἑαυτῶν ἐκθέσεις καὶ αἱ μήπω ὑποβαλοῦσαι αὐτὰς ἐπιτροπαὶ ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 40,000 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ περὶ μετασχηματισμοῦ τῆς ἐφορείας Ἀττικῆς, καὶ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων ἀδείας πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν Βουλευτῶν Κ. Γ. Ῥιζοπούλου καὶ Γ. Μήτσου.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς προσελθὼν ἀνέγνω νομοσχέδιον, περὶ συντάξεως τῶν κατηλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ 1850, καὶ τὴν δικαιολογητικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχουτα οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Γερουσίας τὸ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀντικειμένου Νομοσχέδιον ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ὁμοῦ μὲ ἀντίγραφον τῆς τε πρὸς ἐκείνην αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν αὐτῆς, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαΐου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Ν. ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίξει, συζητούμενον.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1848 περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων Νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ἀπριλίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣ ΚΑ'.

Περὶ συνιάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τ' ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς συγκρότησιν τῶν συνόδων τῶν κακουργιοδικῶν τ. ε. θέλουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἐνόρκων κατάλογοι.

Εἰς ὃν τινα δὲ Νομὸν οἱ ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων συνταχθέντες κατάλογοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῆ ἀπὸ τοὺς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν κακουργιοδικῶν χρησιμεύσαντας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γίνει παρὰ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν, διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Διὰ τὴν μὴ κατορθωθεῖσαν συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ 1849 συνόδων τῶν πλειοτέρων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, καὶ τοι συγκαλεσθέντων πρὸς ἐκλογὴν πῶν διὰ τὰ κακουργιοδικεῖα τοῦ 1850 ἐνόρκων, κατὰ τὸν περὶ τούτων Νόμον τῆς 9 Ἰουλίου 1848, καὶ διὰ τὰς ἀναφανείσας ἐλλείψεις εἰς τὴν ἀπό τινα τῶν συγκροτηθέντων γενομένην ἐκλογήν, ἂν καὶ περὶ πάσης ἐνδεχομένης παραδρομῆς κατὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν ὑπῆρχον ἐκδεδομέναι αἱ προσήκουσαι ὁδηγίαι τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ὑπουργείου, ἀναγκάζομαι, Κύριοι, νὰ προκαλέσω διὰ τοῦ ἐσωκλείστου νομοσχεδίου τὴν παλινόρθωσιν τοῦ νόμου τῆς 18 Ἰουνίου 1848 (ἐφημερ. 17 τῆς Κυβερνήσεως), ὅστις προνοεῖ ἀρκούντως περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκ μέρους ἑνὸς ἑκάστου τῶν μὴ συγκροτηθέντων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐκλεκτέων 30 ἐνόρκων, καὶ περὶ τῆς θεραπείας τῶν γενομένων ἀπὸ τὰ συγκροτηθέντα ἐλλείψεων.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, προκειμένου νὰ νομοθετηθῆ παρόμοιαν μέσον θεραπείας ὡς πρὸς τὰ κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849, ἠγέρθη συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀπαιτουμένης νὰ ἐπενεχθῆ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου· περὶ ταύτης ἔλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συναδελφός μου σύντονον πρόνοιαν, ἀλλὰ δι' ἀνυπερβλήτα βεβαίως προσκόμματα δὲν κατέστη ἐφικτὸν νὰ παρασκευασθῆ τὸ ἀπαιτούμενον τῆς μεταρρυθμίσεως νομοσχέδιον, καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἐσωκλείστου νομοσχεδίου μέτρον, τοῦ ὁποίου τὴν παράδοχὴν συνιστῶμεν ὑμῖν.

Ὁ αὐτὸς δὲ, ἀναπληρῶν τὸν κωλυόμενον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν, ἀνέγνω ἐν ὀνόματι ἐκείνου τὰ ἑξῆς νομοσχέδια μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων· α') περὶ καταργήσεως τῆς ἐνεργουμένης κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Β Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπαγομένων ὑπαλλήλων· β') περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 423 50/00 εἰς τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπ' αὐτὸν ὑπουργείου· καὶ γ') περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπουργικοῦ Γραμματέως εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου· ἔχουσι δὲ ταῦτα οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον, περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κλάδου τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας.

« Διὰ διαφόρων νόμων καὶ διαταγμάτων, ἐκδοθέντων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1843 μέχρι τῆς σήμερον, κατηργήθη ἀλληλοδιαδόχως ἡ κανονισμένη κράτησις ἐπὶ τῶν μισθῶν διαφόρων ὑπαλλήλων, ἐξ ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐπιβληθῆ αὕτη διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος, ὥστε δὲν ἔμενον ὑποκείμενοι εἰς αὐτὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰμὴ οἱ τοῦ Στρατιωτικοῦ κλάδου καὶ τινες τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Διὰ Νόμου ἐκδοθέντος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, κατηργήθη ἡ

ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν μισθῶν κράτησις. ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπέβαλε Νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως καὶ τῆς ἐπὶ τῶν μισθῶν ἐκείνων ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, οἵτινες ὑπέκειντο ἀκόμη εἰς αὐτήν. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔφθασε νὰ συζητηθῇ διὰ τὴν λῆξιν τῆς β'. συνόδου, καὶ θέλει βεβαίως συζητηθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν. Δὲν ἤθελον μείνει λοιπὸν μετὰ ταῦτα, εἰμὴ μόνοι οἱ προξενικοὶ καί τινες ἄλλοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑποκείμενοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν κράτησιν.

Ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις ἤθελεν εἶσθαι προφανῶς ἄδικος, καὶ τούτου ἕνεκα, λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον, περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ταύτης ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν μόνων εἰσέτι ὑποκειμένων εἰς αὐτὴν τινων ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ κλάδου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου ἀνατεθειμένου.

Παρακαλῶ δὲ τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα νὰ ἐγκρίνῃ αὐτὸ πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους, καθότι ἐσημείωσα ἐν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, ἀκέραιον τὸν μισθὸν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπαλλήλων, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῶ ὕστερον εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητῶ ἰδιαιτέραν πίστωσιν διὰ συμπληρωματικῆς πιστώσεως. Ὑποβάλλω δὲ καὶ πίνακα, εἰς τὸν ὁποῖον φαίνονται αἱ θέσεις καὶ οἱ μισθοὶ καὶ τὸ ποσὸν τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν περὶ ὧν ὁ λόγος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν
Ὑπουργὸς ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἀπριλίου 1850.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα προσωρινῶς κράτησις, ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν

ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, παύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2.

Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Διατάγματος κρατηθέντων καὶ τῶν μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης ἐποχῆς κρατηθησομένων, θέλει ἐκδοθῇ ἰδιαίτερος νόμος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Πίναξ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται εἰσέτι ἡ κανονισμένη κράτησις.

	Τακτικὸς ἐτήσιος μισθὸς κατὰ τὰ Β. Διατάγματα		Ἐκκοπὴ ἐτησία κατὰ τὸν νόμον	
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
Τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου ἐν Κωνσταντινουπόλει . .	7500		1050	
3 γραμματέων ὑπουργικῶν α. τάξ.	7200		432	
1 » » β'. »	2000		100	
Τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐπὶ τῶν Αἰγαιοπελαγιτῶν	2400		144	
Τοῦ τρίτου διερμηνέως	2500		150	
Τοῦ Α. μαθητευομένου	1900		95	
Τοῦ προξένου ἐν Σμύρνῃ	10000		1500	
Τοῦ γραμματέως τοῦ » προξενείου .	3000		210	
Τοῦ Α. διερμηνέως » »	2040		102	
Τοῦ γραμματέως τοῦ ἐν Πρεβέζῃ .	1800		90	
Τοῦ προξένου ἐν Κρήτῃ	6000		720	
Τοῦ γραμματέως τοῦ » προξένου .	1800		90	
Τοῦ ὑποπροξένου ἐν Βώλῳ . . .	4200		378	
Τοῦ ἀκολούθου τῆς πρεσβείας ἐν Κωνσταντινουπόλει	3000		210	
Τοῦ γραμματέως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς	1800		90	
Ὁλικὴ ποσότης δραχ.	57140		5361	

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1849.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Συνεδιάσασα τὸ νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων εἴκοσι τριῶν καὶ 50/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1849, τοῦ ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1849** εἶχε χορηγηθῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ποσὸν ἐκ δραχμῶν **1600**, διὰ τὴν καθ' ὅλον τὸ ἔτος διατήρησιν τῆς ἀμάξης τοῦ ὑπουργοῦ· ἀλλὰ, καθὼς καὶ ὁ προκάτοχός μου καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ εἶχον ἀρκούντως παραστήσει εἰς τὴν Βουλὴν, κατὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, ἐσταθῆ ἀδύνατον νὰ ἐξαρκέσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ μόλις τὸ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸν ῥηθέντα προϋπολογισμὸν σημειωθὲν ἐκ δραχμῶν **2000** ἤθελε ἐξαρκέσει διὰ τὴν προκειμένην δαπάνην· περὶ τὸν δέκατον λοιπὸν μῆνα τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ποσὸν τῶν **1600** δραχμῶν ἐξηντλήθη, καὶ κατὰ τὸν ἐν τῷ ἐνταῦθα συνημμένῳ πίνακι λογαριασμὸν ἐδέησεν ὁ μὲν προκάτοχός μου νὰ προκαταβάλῃ τὸ ποσὸν δραχμῶν **325** καὶ 50|00 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον παραιτήσεώς του, ἐγὼ δὲ δραχ. **98** διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ μου μέχρι τέλους τοῦ ἐνιαυτοῦ ὑπολειπομένας ἡμέρας.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ νομοθετικὰ σώματα ἐῤῥήρισαν τὸ ποσὸν τῶν **1600** δραχμῶν, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ, ὅτι ἤθελον ἐξαρκέσει, καὶ δὲν ἐνοσοῦν βεβαίως νὰ πίσῃ τὸ ἔλλειπον εἰς βάρος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις ἄλλως δὲν ἦτον ὁ αὐτὸς ἀπὸ τὰς ἀρχὰς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἔχω τὴν τιμὴν, λαβὼν τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σεβαστοῦ τούτου σώματος νομοσχέδιον, δι' οὗ χορηγεῖται συμπληρωματικὴ πίστωσις διὰ τὸ ῥηθὲν ἐλλεῖπον, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς **423** καὶ 50/100.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **28** Ἀπριλίου **1850**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς Δ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **28** Ἀπριλίου **1850**.

ΟΘΩΝ.

ΑΝΔΡ. ΛΟΝΤΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1849** τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἡμετέρου Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου 1. καὶ ἄρθρου 2 « ὑλικὸν » εἰς τὸ καννάβιον « τὸ διὰ διατήρησιν ἁμάξης » θέλει προστεθῆ διὰ τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς πιστώσεως ποσὸν ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων εἴκοσι τριῶν καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἔξοδα τῆς ἁμάξης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ διὰ νὰ ζητηθῆ συμπληρωματικὴ πίστωσις.

	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
Διὰ τροφὴν τοῦ ἡνιόχου διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον			30	
Διὰ μισθὸν τοῦ ἰδίου » » Ὀκτώβριον	40			
Διὰ τροφὴν » » »	30		70	
Διὰ μισθὸν » » Νοέμβριον	40			
Διὰ τροφὴν » » »	30			
Διὰ νομὴν τῶν ἵππων » »	60			
Διὰ μικρὰ ἔξοδα τῆς ἁμάξης, ἤτοι διὰ πεταλλώματα τῶν ἵππων, ἀξυγοκαμήσια, ἔλαιον καὶ λοιπὰ διάφορα ὁμοῦ μὲ μικρὰς ἐπιδιορθώσεις διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον .	49	50	179	50
Διὰ μισθὸν τοῦ ἡνιόχου διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον	40			
Διὰ τροφὴν . . . . » » »	30			
Διὰ νομὴν τῶν ἵππων » »	60		144	
Διὰ μικρὰ ἔξοδα τῆς ἁμάξης	14			
Ὁλικὴ ποσότης δραχ.			423	50

Ἐν Ἀθήναις τὴ 30 Δεκεμβρίου 1849.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσθήκης ὑπαλλήλου, διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἰδίως ἐργασίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν Σχέσεων γράφονται, ὡς εἶναι γνωστὸν, οὐχὶ μόνον τὰ ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα τὴν τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν ἄλλων Ἡγεμόνων συνεχῆ καὶ συνήθη ἀλληλογραφίαν, ἀντικείμενον ἔχουσαν διάφορα τῶν ἡγεμονικῶν αὐτῶν Οἰκογενειῶν συμβάντα, ἀλλὰ καὶ αἱ Συνθῆκαι τοῦ Κράτους καὶ αἱ πιστωτικαὶ τῶν Πρέσβεων.

Δι' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐργασίας, ἀπαιτούσας περὶ τὸ καλλιγράφειν ἰδίαν καὶ σπανίαν ἐπιδεξιότητα, ὑπῆρχεν ἄλλοτε παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ὑπάλληλος ἐπίτηδες μισθούμενος πρὸς δραχ. 250 τὸν μῆνα. Ἀπελθόντος αὐτοῦ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν, ὡς μὴ ἔχοντος κεκτημένα τὰ προσόντα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ δυνάμενον νὰ ἀντικαταστήσῃ αὐτὸν εὐκόλως, ἠναγκάζετο πᾶσαν σχεδὸν τὴν τοιαύτην ἐργασίαν, καὶ τοι μὴ γινομένην πλέον μὲ τὴν αὐτὴν ἐντέλειαν, νὰ ἐμπιστεύσῃ, ἐπὶ συμφωνουμένῃ ἑκάστοτε πληρωμῇ, εἰς διαφόρους κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπιδεξίους καλλιγράφους, ἔξωθεν προσλαμβανομένους. Ἀφ' οὗ δὲ μετά τινα χρόνον ἐλαττώθησαν ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων τὰ διὰ γραφικὰ ἔξοδα χορηγούμενα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ποσά, μὴ δυνάμενον τοῦτο νὰ ἐπαρκῇ δεόντως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καλλιγραφικῶν ἐργασιῶν, τινὰς μὲν τούτων ἐνεπίστευσεν εἰς ξένα πρόσωπα, τινὰς δὲ χάριν οἰκονομίας ἐξετέλει διὰ τῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἀκολούθων. ἀλλ' ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς εἶναι ἄτοπον τὸ νὰ ἐμπιστεύωνται τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα εἰς μὴ ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου, δὲν γίνεται καὶ ἡ ἐργασία προσηκόντως, οὐδὲ φέρει τὸν καλλιγραφικὸν χαρακτῆρα, ὅστις ἀπαντᾷ ἀλλοῦ ἀπαιτεῖται διὰ τοιαῦτα εἰς τὰς ξένας Αὐλὰς καὶ Κυβερνήσεις πεμπόμενα ἔγγραφα.

Τούτου ἕνεκα ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον ἤδη ἐπὶ τῶν προκατόχων μου τὸ νὰ διορισθῇ τακτικὸς ἐπὶ τῶν καλλιγραφικῶν ἰδίως ἔργων ὑπάλληλος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ εἶχεν ἑτοιμασθῇ τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον. Τοῦτο καθίσταται τοσοῦτον μᾶλλον ἀναγκαῖον, καθόσον δὲν ὑπάρχουν, ὡς γνωστὸν, παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν γραφεῖς, ἀλλὰ τρεῖς ἀκόλουθοι, λαμβάνοντες μικρὰν 60 δραχ.

κατὰ μῆνα ἀντιμισθίαν καὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὰς τακτικὰς τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας ἀντιγραφὰς καὶ εἰς διαφόρους μελέτας, καθ' ἃ προωρισμένοι νὰ διορισθῶσι μετὰ καιρὸν εἰς ἄλλας ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, εἰς ἃς ἡ εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν καλλιγραφικὴ τέχνη δὲν εἶναι ἀναπόφευκτος, ὥστε τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀπαιτῇ εὐλόγως παρ' αὐτῶν καὶ τὸ προτέρημα τοῦτο, ὅπερ δὲν εἶναι κοινὸν παρ' ἡμῖν καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν, οὕτως εἰπεῖν, τέχνην.

Λαβὼν δὲ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω αὐτὸ ἐνταῦθα εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ σεβαστοῦ τούτου Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαΐου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαΐου 1850.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργείου προστίθεται εἷς ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν γραμματέως α. ἢ β'. τάξεως, διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἰδίως ἐργασίας.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Ὁ αὐτὸς δὲ ἀναπληρῶν τὸν αὐτὸν ὑπουργὸν, διευθύνοντα καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν· ἔχουσι δὲ καὶ ταῦτα οὕτω.

Κύριοι!

« Πρακειμένου μετ' ὀλίγον νὰ γίνωσιν ἀπαιτητὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸν μῆνα Μάϊον, ἐπειδὴ ὁ πρὸ μικροῦ ὑποβληθεὶς ὑμῖν προϋπολογισμός, καθ' ἃ εἰκάζομεν, θέλει περαιωθῆ βραδέως παρ' ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὡς ἐκ τούτου δὲ προκύπτει ἀνάγκη νὰ ζητηθῆ πίστωσις, λαμβάνω τὴν τιμὴν, Κύριοι, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐσώκλειστον περὶ τετραμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον ε. ε. ἔξοδα τοῦ Κράτους θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Μαΐου 1850.

Ψηρισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουσι πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν Β'. τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν, νόμος ψηρισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ὁ προεδρεύων, ὑπομνήσας τὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει λεχθέντα περὶ σχηματισμοῦ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, προσεκάλεσε τοὺς βουλευτὰς νὰ συνέλθωσιν εἰς τμηματικὰς συνεδριάσεις, ἵνα ἐκλέξωσι τὰ τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην κατὰ τὸν κανονισμὸν ἀποτελέσοντα μέλη.

Προτεθέντος δὲ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς κατὰ τὴν αὔριον γενησομένης συνεδριάσεως, ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεί τινος, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφασθῆ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐκκρεμοῦς ζητήματος, ἂν πρέπῃ ἢ οὔ νὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς γενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως, ἡ βουλὴ ὥρισεν ὡς ἀντικείμενα τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τήν τε ἀνάγνωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἔργων, τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἔτι ἐκκρεμῶν ἀναφορῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ δημοσιεύσεως ἢ μὴ τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως· ὁ δὲ προεδρεύων ἀπέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1. Μ. Μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Δαρειώτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΒ'.

Τῆς 12 Μαΐου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. Κ. βουλευτῶν, καὶ ἐξρεθέντος πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀνοιγομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προεδρεύοντος καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ βουλευτοῦ Κ. Γερμ. Μυρομιχάλου, αἰτουμένου εἰκοσαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὸν ἐπὶ τῶν ἀδειῶν ὅρον.

Ἐρωτηθέντα δὲ τὰ τμήματα ἀνήγγειλαν κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, πλὴν τοῦ Δ'. Ε. καὶ Ζ'. ἅτινα δὲν συνεπληρώθησαν, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς ΚΚ. Ἰω. Τσαμαδὰν,

Ν. Κορφιωτάκην, Δ. Χριστίδην καὶ Π. Μοναστηριώτην· γραμματεῖς δὲ, τοὺς ΚΚ. Π. Δημητρακοπούλου, Α. Ζ. Μάμουκαν, Π. Ζάνον καὶ Μ. Ι. Μιχαλόπουλον. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀναφορῶν, τοὺς ΚΚ. Σ. Λογιωτατίδην, Γ. Παππαδημητρίου, Κ. Μανέταν καὶ Εὐστ. Σπυρίδωνος· ἐπὶ δὲ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844, τοὺς ΚΚ. Ν. Ἰατρὸν, Ἰω. Ζάρκον, Κ. Ἀντωνιάδην καὶ Κλεομ. Οἰκονόμου. Ἀνήγγειλε δ' ἔτι τὸ ΣΤ'. ὅτι ἐξελέξατο ἐπὶ μὲν τῆς ἰσχάτως ὑποβληθείσης τετραμήνου πιστώσεως εἰσηγητὴν, τὸν Ν. Τσαλακώσταν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἑνόρκων νομοσχεδίου, τὸν Χριστόδ. Δεμάθαν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων, τὸν Σ. Βαρότσην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, τὸν Εὐστ. Σπυρίδωνος· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ πληρωμῆς ἀμάξης τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, τὸν Κλεομένην Οἰκονόμου.

Προσθέσαντος δ' ἔπειτα τοῦ προεδρεύοντος ὅτι καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα, τὰ μὴ συμπληρωθέντα ἔτι, πρέπει συνελθόντα νὰ ἐκλέξωσι καὶ αὐτὰ τοὺς εἰσηγητάς των· ἐπίσης δὲ νὰ μὴ μένωσιν ἐπὶ πλέον ἐκκρεμῆ καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δραχ. τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου καὶ τὸ περὶ μετασχηματισμοῦ εἰς ἀ τάξεως ἐφορείαν τῆς ἐφορείας Ἀττικῆς· πρὸς δὲ, νὰ συμπληρώσωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν καὶ τὰ λοιπὰ τμήματα, ἐκλέγοντα ὡς τὸ ΣΤ'. τοὺς ἁρμοδίους εἰσηγητὰς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοσχεδίων. Ἀντεῖπε τις ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης συζήτεως, ὅτι, πρὶν ἡ τυπωθεῖσαι διανεμηθῶσιν αἱ ἐκθέσεις, δὲν δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς τοιαύτην τὰ τμήματα ἐκλογήν.

Ἀνήγγειλεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενα μὲν πρὸς συζήτησιν εἶναι τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τεθειμένα· ἐπειδὴ ὅμως τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς εἶναι τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων, καὶ παρῆλθε τοσοῦτος ἤδη ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ καιρὸς, συνέστησε νὰ προηγηθῇ, κατὰ τὸ 59 ἄρθ. τοῦ κανονισμοῦ, ἡ συζήτησις τούτου.

Συναινεσάσης δὲ τῆς βουλῆς καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Κ. Τσουκαλᾶν καὶ Ἰω. Πετμεζῆν, ἐξ' ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὠθὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παρδέχεται ἡ βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς νομοσχεδίου διὰ τὸ 1850 ἔτος, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Γρηγόρ. Χατσηγιάνν	
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Γεώργιος Μῆτσος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ἰω. Κλίμακας	Ν.
Δ. Δελιγεώργης	Ν.	Ἀναγνώστ. Δημητρίου	
Π. Τσιμπουράκης	Ν.	Πέτρος Α. Ζάννος	Ν.
Π. Μοναστηριώτης	Ν.	Μιχαὴλ Ν. Βαλέτας	Ν.
Σταῦρος Γρίβας		Χριστόδουλος Ν. Δεμάθας	
Ἰωάν. Πετμέζης	Ν.	Ἠλίας Παππαδαῖος	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Γεώργ. Πετμεζᾶς	
Δημ. Κονδύλης	Ν.	Νικόλαος Ἀνδρικόπουλος	
Ἀντών. Καμπάνης	Ν.	Βασίλειος Πετμεζᾶς	
Ἀνδρ. Δανόπουλος	Ν.	Ἰω. Ζάρκος	Ν.
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν.	Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀ. Μακρυπόδαμισος	Ν.	Ἀθ. Δανιλόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Στεμάτιος Νικολαΐδης	
Κωνστ. Βρυζάκης		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν.
Ἀνάργυρος Πετράκης	Ν.	Γ. Παππανικολάου	Ν.
Κ. Τσαβέλλας	Ν.	Π. Δελιγιάννης	
Σ. Στράτος		Δημ. Ν. Μπούκουρας	
Π. Φάγκος	Ν.	Γεώρ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Λουκᾶς Π. Νάκος		Ζαφείριος Δεπάστας	
Α. Γεωργαντᾶς		Ἐμμανουὴλ Ἀντίπας	
Πέτρος Τσαννετάκης	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Π. Δημητρακαράκος	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	
Γεώργιος Κονδύλης		Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Κωνστ. Φασίτσας	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Ἐλευθέριος Καληγερᾶς		Ματθαῖος Πρωτοπαππᾶς	
Γεώρ. Ἰωάν. Βατίστας		Νικ. Κορφιωτάκης	Ν.
Ἀγ. Γουζούασης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν.
Γεώργιος Κ. Βελῆς		Παρασκευᾶς Ματάλας	
Ἰωάν. Α. Χατσόπουλος		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Γεώρ. Ἰωάν. Γιολδάσης		Λουκᾶς Στέφανος	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Εὐστ. Σπυρίδωνος	Ν.
Μιχαὴλ Σισίνης		Ρ. Παλαμίδης	Ν.

Θεόδωρος Μ. Πετρινὸς		Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.
Κωνστ. Μανέτας	Ν.	Χριστόδουλος Τσῖνος	
Ἀ. Ἀλεξανδρόπουλος	Ν.	Δημ. Κουμανιώτης	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.	Θεόδωρος Ἰω. Μέξης	
Ν. Τσαλακώστας	Ν.	Ἐμμ. Δαζάρου Ὀρλώφ	Ν.
Δημ. Σακελλαριάδης		Γεώργιος Μπάστας	
Νικ. Μπούτουνας	Ν.	Κώνστας Δαρειώτης	Ν.
Π. Παππατσώνης		Σταμάτιος Ἀντωνιάδης	
Ἰω. Παππατσώνης	Ν.	Κων. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Δαρειώτης		Ἰωάννης Περίδης	
Σπυρίδων Βαλέττας	Ν.	Ἀνδρέας Μάμουκας	Ν.
Στρατὴς Δελιγιαννάκης	Ν.	Δ. Χρηστίδης.	
Σπυρίδων Α. Βαρότσης	Ν.	Κάρολος Νάζος	
Χρύσανθος Σουμαρίπας	Ν.	Εὐστράτιος Παρίσης	
Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.	Ἀντώνιος Ἀρμάος	Ν.
Κ. Βέϊκος		Μῆτ. Ἀναστασόπουλος	
Μιχαὴλ Ἰατρὸς		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Κ. Ἀξελὸς	Ν.	Ἀν Παππατσώρης	Ν.
Δημ. Βιρβίλης		Ἀθ. Καστανᾶς	
Γ. Μπάνης	Ν.	Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Πέτρος Κ. Μαυρομιχάλης		Γεώργ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Ἀνδρ. Γ. Κουντουριώτης	
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Γερμ. Μαυρομιχάλης	Ν.	Ἰωάννης Γ. Κριεζῆς	Ν.
Ν. Μοσχούλας		Δημήτριος Χατζίσκος	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν.
Κων. Δ. Σχινᾶς.		Κ. Δυοβουνιώτης	Ν.
Ἰωάννης Γκούρας	Ν.	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	
Ἀναγνώστης Κεχαγιᾶς		Ἰωάννης Τασσαῖος	Ν.
Σπυρίδ. Λογοθετόπουλος		Μάρκος Βιτάλης	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἰωάννης Οἰκονόμου	

Οὕτως ἀναγνώσθη τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουσα οὕτως·

« Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, θεωρήσασα τὸ ὑποβληθὲν περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἔτος 1850 νομοσχέδιον, συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν νεοσυλλέκτων ὑπερβαίνει τὸν κανονικὸν ὅρον, ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη, ἀναφαινομένη κατὰ πᾶν ἔτος, δὲν προσγίνεται, εἰμὴ ὡς ἐκ τῆς καθυστερήσεως

τῶν ψηφιζομένων ἑκάστου ἔτους νεοσυλλέκτων· καὶ ἐπειδὴ πέρυσι πολὺς ἐγένετο λόγος διὰ τὰς καθυστερήσεις ταύτας, καὶ ἐκρίθη σύδεμία καθυστέρησις νὰ θεωρηθῇ ἀνεκτὴ εἰς τὸ μέλλον, διότι ἄδικον καθίσταται τοῦτο, ἡ ἐπιτροπὴ, συνιζῶσα καὶ ταύτην τὴν φορὰν τὴν συλλεξιν τῶν ἀπὸ τοῦ 1844 μέχρι τοῦ 1849 καθυστερούντων νεοσυλλέκτων, ὡς πρὸς τοὺς καθυστερήσαντας ὅμως τοῦ παρελθόντος ἔτους 1849 ἀναβαίνοντας εἰς 581, ἔκρινεν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ γενῇ εἰς τὸν νόμον τροπολογία, δι' ἧς νὰ ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τῆς δικαιοσύνης· ὃ ἐξ ἰσου κατὰ τὴν διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων τοῦ παρόντος ἔτους νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ καθυστέρησις ἐκείνων τοῦ παρελθόντος, καὶ ἡ διανομὴ νὰ ἐπιξληθῇ κατ' ἀναλογίαν μὲν τοῦ πληθυσμοῦ ὡς τὸ σύνηθες ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς καθυστερήσεως αὐτῆς δι' ἕκαστον νομὸν, ἐπαρχίαν καὶ δῆμον· διὰ νὰ ἐκπληροῦται τοιουτοτρόπως ἀπὸ τοῦδε ὁ σκοπὸς τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ νὰ τεθῇ διὰ τὸ μέλλον ἓν ὅριον εἰς τὴν κατάχρησιν ταύτην.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὅθεν τροποποιεῖ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἕπεται.

« Οἱ 1257 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν » τοῦ πληθυσμοῦ ἐν γένει, ἰδίως δὲ καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς » καθυστερήσεως τῶν 581 νεοσυλλέκτων τοῦ ἔτους 1849· ὑπὸ » μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν « ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν. »

Τοιουτοτρόπως πρὸς τὴν τακτικὴν ἀναλογίαν του ἕκαστος νομὸς, ἐπαρχία, ἢ δῆμος θέλει ἀποδώσει, πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ διὰ τοῦτο τὸ ἔτος, καὶ τὴν ἀναλογίαν, ἣν πέρυσι καθυστέρησεν, ἐκπιπτομένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐφετεινῆς γενικῆς ἀναλογίας τῶν μερῶν ἐκείνων, ἅτινα πέρυσι τὸ ἐπιβαλλον αὐτοῖς μέρος ἐξεπλήρωσαν. »

Προτεινάντος δέ τινος νὰ συζητηθῇ τὸ ἄρθρον κατὰ παράγραφον καὶ νὰ διαιρεθῇ, εἰ δυνατὸν, μάλιστα εἰς δύω ἄρθρα· καὶ ἄλλων ἀντειπόντων εἰς τοῦτο, ὡς ἑνὸς ὄντος τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀντικειμένου. Δαβών τις τὸν λόγον ἀνέπτυξεν ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι, καθ' ἃ τὸ νομοσχέδιον ἀναφέρει, ἀπαιτοῦνται 1,257 ἄνδρες πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἀναγκαίου ἀριθμοῦ τῶν νεοσυλλέκτων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης ὤφειλε βεβαίως νὰ ζητήσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἀπαντῶσι καθυστερήσεις τοσοῦτον μεγάλαι ἀπὸ μέρους ἐπαρχιῶν τινων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νεοσυλλεξίαν, ὥστε, ἂν ἡ βουλὴ τὴν αὐτὴν ἀκολου-

θήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀναλογίαν. θέλει γένει παραίτιος ἀδικίας μεγίστης, καὶ θέλουσιν ἀναγκασθῆ αἱ λιοπαὶ ἐπαρχίαι νὰ συνεισφέρωσιν ὅσον οὐδέποτε πρὸς ἀναπλήρωσιν τοιούτων καθυστερήσεων, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ ἀνεχθῆ ἡ βουλὴ, καθ' ὅσον προκείμενος φόρος ὡς φόρος αἵματος εἶναι ἐπαχθὴς ἂν δὲ εἰς πάντα φόρον πρέπη νὰ καταβάλληται ἡ δεούσα προσοχὴ, διὰ νὰ διατεμπται ἀπὸ τοῦ ἴσου, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ προσέξῃ τις διὰ τὴν δικαίαν ἐφαρμογὴν τοῦ τοιούτου φόρου. Ἄλλως τε, ὅσον προβαίνουσιν αἱ καθυστερήσεις καὶ γενικὴ ἐνεργεῖται πρὸς συμπλήρωσιν ἀναλογία, οὐδεμίαν θέλουσι λάβει πρόνοιαν αἱ καθυστερούσαι ἐπαρχίαι νὰ προσφέρωσι τὴν ἀναλογίαν αὐτῶν. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους, καὶ ἰδίως τὸν πρῶτον, δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωνται μὲ ἀλλοτρίας ὑποχρεώσεις αἱ φανεῖσαι πρόθυμοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ νόμου ἐπαρχίαι. Ἐκ τοιούτων λοιπὸν σκέψεων ὁρμωμένη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τὰ αὐτὰ ἐκτίθησι διὰ τῆς ἐκθέσεως· ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐν αὐτῇ τροπολογία ἔχει τι ἀσαφὲς, δύναται νὰ διορθωθῇ, προστιθεμένου εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀ. §. τῆς λέξεως « ἀνδρας » τοῦ Β'. §. οὕτως·

« Ἐξ ὧν οἱ μὲν 676 θέλουσι διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ » πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς » ἐπαρχίας, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρ» χιῶν αὐτῶν· οἱ δὲ 581 θέλουσι ληφθῆ ἐκ τῆς καθυστερήσεως » τοῦ 1849. »

Μετὰ δὲ τὴν ἐπεξήγησιν τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐνικνοίως ὑποβάλλεται εἰς τὸ σῶμα ὁ προκείμενος νόμος, καὶ δι' αὐτοῦ ὁρίζεται ὁ ἀναγκαῖος εἰς στρατολογίαν ἀριθμὸς, συμπληρουμένου τοῦ ἐκ τοῦ ἄλλου ἔτους ὑπάρχοντος κενοῦ. Ὅτι καὶ κατὰ τὰ δύω λῆξαντα ἔτη ἐζήτησε μὲν ἡ κυβέρνησις τὴν ἀναπλήρωσιν ταύτην, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πρὸ αὐτῶν γενομένων καθυστερήσεων· ἀλλ' ἐπὶ ταῖς παρατηρήσεσιν αὐτοῦ εἶχεν ἀποφασισθῆ νὰ ἀναπληρωθῇ κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐλλεῖπον, ἂν ἡ κυβέρνησις, πᾶν ἐπεκτείνουσα μέτρον, δὲν συνέλεγε ποσόν τι ἐκ τῶν προγενομένων καθυστερήσεων. Ὅτι πέρυσι μὲν ἐψηφίσθησαν 1,500 ἄνδρες, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καθυστερήσεων, καὶ ὅμως ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου καθυστεροῦνται αὐθις 581 στρατιῶται· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκ τῶν ἄλλων ἐναυτῶν καθυστερούντων 876 ἀνδρῶν, οὐδεμία φαίνεται ὅτι ἐγένετο ἀναπλήρωσις. Ὅτι πᾶς φόρος ἀπὸ τοῦ ἴσου καὶ νομίμως ἐπιβαλλόμενος δὲν εἶναι βαρὺς, καὶ δὲν δύναται νὰ δυσανασχετῇ ὁ πολίτης ἅμα λαβὼν ὑποχρεωτικὴν ψῆφον· καθ' ὅσον

κανταχοῦ, ὅπου ὁ περὶ νεοσυλλεξίας νόμος ὑπάρχει, αὐτοὶ οἱ πολῖται πρέπει νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ μόνον δύναται νὰ στερηθῇ ὁ πολίτης οὐχὶ τῆς ὑποχρεώσεως, ἀλλὰ τῆς τιμῆς ταύτης, ἐὰν τυχὸν ἀποδιώσῃ, ἀπολέσῃ τὰς πρὸς τοῦτο ἰδιότητας ἢ ἀντικατασταθῇ ἄλλον. Ὅτι, ἐὰν διετυχουισθῶσι τινὲς ὅτι αἱ καθυστερήσεις αὗται ἐγένοντο, ἐπειδὴ ὁ μὲν τῶν νεοσυλλέκτων ἐλειποτάκτησεν, ὁ δὲ ἐθεωρήθη ἀνίκανος, ὁ τρίτος ἐξηρέθη κλπ, ἐρωτᾷ τί ἔγεινεν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ δ'. ὁ ε'. ὁ ς'. καὶ οὕτω καθεξῆς; Πρὶν ἢ ἐξαντληθῇ ἄρα ὅλος ὁ τῶν νεοσυλλέκτων κατάλογος καὶ θεωρηθῶσιν οἱ ἐν αὐτῷ πάντες ἐξαιρετέοι, δὲν παραδέχεται οὐδεμίαν ἀναπλήρωσιν ἄλλην. Ὅτι τούτων πάντων μὴ γινομένων καὶ νέας ἐνεργουμένης κληρώσεως, αἱ περὶ τὴν νεοσυλλεξίαν καταχρήσεις θέλουσι μεγαλυνθῇ, καὶ ἀντὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ θέλομεν ἴδει νέας αὐξήσεις καθυστερήσεων. Ὅτι ἐρρέθη μὲν νὰ πέσῃ τὸ βάρος τῆς συμπληρώσεως εἰς αὐτὰς τὰς καθυστερούσας ἐπαρχίας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ὁλική τις ὑποχρέωσις, ἣν δύναται νὰ πληρώσῃ τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου· καὶ ἐντεῦθεν θέλει γένει ἡ αὐτὴ προσφυγὴ εἰς αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ μέσα, δι' ὧν καὶ αἱ καθυστερήσεις ἐγένοντο, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ὁ ὅρος ὅτι τότε δύναται ἡ ἐπαρχία ἢ ὁ δῆμος νὰ πέμψῃ διὰ νέας κληρώσεως τοὺς καθυστεροῦντας, ὅταν αὐτοὶ οἱ λαχόντες δὲν ὑπάρχωσιν. Ὅτι ἄλλως πῶς θέλει δειχθῇ ἕτερος ν' ἀντικατασταθῇ ἀδίκως τὸν ἄλλον, ἐνῷ ἐνπεριπτώσει τοιαύτῃ δύναται νὰ κηρυχθῇ λειποτάκτης, λῃστὴς καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο; Ὅτι, ἐν ᾧ καθυστεροῦσιν αἱ ἔχουσαι μεγαλητέρας ὑποχρεώσεις ἐπαρχίαι, δὲν ἐννοεῖ πρὸς τί νὰ τίθηται μόνη ἡ τῶν καθυστερήσεων τοῦ 1849 ἀναλογία, αἱ δὲ τῶν ἄλλων ἐτῶν νὰ παραλείπωνται· ἐφ' ᾧ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ τῶν καθυστερήσεων ὅλων ἀναπλήρωσις, καὶ ὅταν παρενεθῶσιν ἀνυπέρβλητα εἰς τοῦτο προσκόμματα, δύναται νὰ ληφθῇ μέτρον ἄλλο.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἤρχισε κατ' αὐτὸν ὅθεν ἔπρεπε κυρίως νὰ τελειώσῃ· ὅτι, 4,040 ἀνδρῶν ὄντος τοῦ ὅλου τῆς διὰ τέσσαρα ἔτη ἀπαιτουμένης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἀναλογοῦσι μὲν δι' ἕκαστον ἔτος 1,010 ἄνδρες, τὸ δ' ὑπουργεῖον ζητεῖ 247 περιπλέον, ὅπως ἀναπληρώσῃ τὸ ἐλλεῖπον ποσόν· ὅτι, ἀφ' οὗ 1,010 στρατιῶται ἀπαιτοῦνται κατ' ἔτος, ὅπως κατορθωθῇ ἡ τῶν τεσσάρων ἐτῶν ἀναλογία, τὸ κατ' αὐτὸν ἤθελε παραχωρήσει μόνον τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅπως ἀπὸ τοῦδε ἀρχίσῃ τὴν τακτικὴν ταύτην ἀναλογίαν· καὶ ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς περιπλέον αἰτουμένους 247, ἤθελε

παραπέμψει τὴν κυβέρνησιν, ἵνα συλλέξῃ τούτους ἐξ αὐτῶν τῶν καθυστερούντων, καὶ συστήσει εἰς ταύτην τὴν ἀκριβῆ εἰς τὸ μέλλον συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ, καθ' ὅσον ἡ βουλὴ δὲν θέλει χορηγεῖ πλείονας τῶν 1,010 ἀνδρῶν κατ' ἔτος.

Ἀνέπτυξεν ἄλλος ὅτι ἡ μὲν τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι βεβαίως ἡ δικαιοτέρα, ἀλλ' οὐδ' ἐκ ταύτης θεραπεύεται ἡ πηγὴ τοῦ νοσήματος· ἂν δὲ παραδεχθῇ πάλιν ἡ τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος γνώμη, ἐκτὸς ὅτι ἐπίσης δὲν θεραπεύεται τὸ κακόν, θέλομεν αὐξήσει πλειότερον ἔτι τὰ ἀδικήματα. Ἐπειδὴ εἴπεμὲν ὅτι, εἰς τὸν αὐτὸν κατάλογον ἀνατρέχοντες, πρέπει νὰ ζητήσωμεν ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτοῦ τὴν συμπλήρωσιν, καὶ, ἂν διέρυγέ τις ὁπωσδήποτε τὴν τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, νὰ ἀναπληροῖ τοῦτον ὁ ἀμέσως ἑπόμενος κλπ., ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν ἐμφαίνει κωμικόν, οὕτως εἰπεῖν, χαρακτῆρα· ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον, μόνος ὁ λαχὼν λαμβάνει τὸ ὅπλον τοῦ στρατιώτου, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἀπαλλάσσονται, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον αὐτοὶ οὗτοι νὰ ἀναπληρώσιν, ὅταν λειποτακτῇ, τὸν λαχόντα. Διὸ φρονεῖ ὅτι ἀντὶ παντὸς μέτρου ἄλλου πρέπει νὰ προβλεφθῶσιν αἱ περιςάσεις, καθ' ἃ, λιποτακτεῖ ἢ διαφεύγει ἄλλως ὁ κληρούμενος, νὰ ὁρισθῶσι ποιναὶ ἀποχρῶσαι κατὰ τῶν διαφευγόντων τὸν νόμον, καὶ ἐν γένει νὰ ἐξασφαλισθῇ οὗτος διὰ τῶν ἐγγυῶν μιᾶς ἐφαρμογῆς πλήρους. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν εἶναι ἀφῃρημένη ἀλλὰ προσωπική, καὶ, ὅταν δὲν ἀπαλλάσσηταί τις δι' ἀνικανότητα, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναπληρώσιν αὐτὸν οἱ ἑπόμενοι, διότι ἡ κυβέρνησις δὲν ἐπέδειξεν ἀρκοῦσαν περὶ τὴν συλλογὴν παντὸς τοιούτου ἐνέργειαν. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι δύναται μὲν καὶ ἤδη νὰ γίνῃ δεκτὸν κατὰ τὴν τροπολογίαν ὡς κατεπείγον τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ νὰ προκληθῇ καὶ πᾶσα ἡ τῆς κυβερνήσεως προσοχὴ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου, ὅπως ἐξασφαλίσῃ αὐτὸν δι' ὅλων τῶν ἐγγυήσεων, διότι ἄλλως δὲν θεραπεύεται τὸ κακόν. Ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον εἰπὼν πρὸς ἐπεξήγησιν καὶ αὐτὸς τῆς τροπολογίας, ὅτι τὸ μὲν Ὑπουργεῖον ἐξαιτεῖται τὴν νεοσυλλεξίαν 1,257 ἀνδρῶν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος· οἱ δὲ τὴν τροπολογίαν ὑποστηρίζοντες λέγουσιν ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἤθελεν εἰσθαι ἀνάγκη τοσούτων ἀνδρῶν, ἂν δὲν συνέβαινον καθυστερήσεις, νὰ δοθῇ μὲν ὁ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ζητούμενος ἀριθμός, ἀλλ' οἱ μὲν 581 νὰ ληφθῶσιν ἐκ τῶν καθυστερούντων, οἱ δὲ λειπόμενοι νὰ διανεμηθῶσι καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους.

Ἐπέφερεν εἰς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν νόμον τὸν ἐξασφαλίσοντα τὴν πλήρη

τῆς στρατολογίας ἐφαρμογήν, διαβεβαιοῖ ὅτι ὁ νόμος οὗτος παρεσκευάσθη ἤδη καὶ ὅσον οὔπω θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὸ σῶμα· ἐλπίζει δὲ ὅτι δι' αὐτοῦ θέλει εὐχαριστηθῇ ἡ βουλή, διότι προβλέπονται ὅλαι αἱ περιστάσεις, αἱ δυνάμεναι νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὸ μέλλον τὰ τῆς στρατολογίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἤδη προκείμενον ζήτημα, ἐξαιτεῖται τὴν ἐπὶ τὴν αὔριον λύσιν αὐτοῦ, ὅπως γίνῃ ἐκ πλειοτέρας σκέψεως καὶ μελέτης.

Ἐπὶ τούτοις, συναινεσάσης τῆς Βουλῆς, ὁ προεδρεύων, ἀναβαλὼν ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἐξακολούθησιν, διέλυσε περὶ τὴν 1. Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Δαρεσιώτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΓ'.

Τῇ 13 Μαΐου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν· ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προεδρεύσαντος αὐτῆς καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ἐπὶ τοῦ προταθέντος ὑπὸ τοῦ ἐξ Αἰγίου βουλευτοῦ νομοσχεδίου, περὶ συστάσεως τραπέζης καὶ ἐπιμελητηρίων ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις, ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτως.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ, ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ συστάσεως τραπέζης καὶ ἐπιμελητηρίου ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις τοῦ Κράτους ὑποβληθὲν νομοσχέδιον τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας Κλεομένους Οἰκονόμου, συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Μαΐου 1850.

Ὁ εἰσηγητὴς
Ν. Α. Ἰατρός. »

Ἀνεκοινώθη εἰς τὸ σῶμα ὅτι ὁ ἐν Τεργέστῃ Ἑλληνικὸς πρόξενος πέμπει δωρεὰν εἰς τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Βουλῆς τὴν ἐκεῖ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα ὁ *Παρατηρητής*.

Ὁ προβαλὼν τὸ περὶ διαιρέσεως τῶν ἐπισκοπῶν νομοσχέδιον ἠρώτησεν ἵνα τι δὲν ἐτυπώθη καὶ διενεμήθη ἔτι αὐτὸ, ἐν ᾧ, κριθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητητέον, ἐπέμφθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον πρὸς ἐκτύπωσιν πρὸ πολλῶν καθ' ἃ ἐπληροφορήθη μηνῶν. Ὁ δὲ πρεσβεύων ἀπήντησεν, ὅτι θέλει πληροφορήσει περὶ τούτου αὐτὸν κατόπιν.

Προὐτέθη εἰς συζήτησιν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ, φέρων τὸν λόγον τις τῶν χβὲς ἀγορευσάντων, πρὸς ἐξήγησιν ὧν εἶπε χθὲς, ἐξέθηκεν, ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, κηρύσσοντος ὑπόχρεων πρὸς στρατείαν οὐχὶ πᾶσαν οἰκογένειαν ἀλλὰ πάντα Ἕλληνα, δηλοῦται ὅτι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη εἶναι προσωπικὴ καὶ οὐχὶ κοινοτική, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου στρατευσίμου καταζητεῖται καὶ συλλαμβάνεται ὁ μετ' αὐτὸν, μέχρι τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κληρωθέντων· ἡ ὑποχρέωσις δ' αὕτη καταστρέφεται ἢ διὰ τῆς φυσικῆς καταστροφῆς τοῦ φέροντος αὐτὴν στρατευσίμου, ἢ διὰ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. νόμου ἀπωλείας τῶν ἰδιοτήτων ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὁ πρὸς στρατείαν ἐπιτήδειος ὀφείλει νὰ ἔχῃ. Ἡ Κυβέρνησις ὅμως νῦν συλλαμβάνει τὸν ἐπόμενον καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ λόγοι τῆς καθυστερήσεως τοῦ πρώτου δὲν εἶναι ἰσχυροί, καὶ τοῦτο πράττουσα οὐδὲ κἂν ὑπέδειξεν εἰς τὸν ἀδίκως οὕτως ὑποχρεούμενον τὸ πρὸς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ δικαίωμά του. Ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς καταπαύσεως τῶν καθυστερήσεων τούτων εἶναι ἔτι μᾶλλον βεβαία, διότι, ἐπιψηφιζομένου τοσούτου κατ' ἔτος ἀριθμοῦ στρατευσίμων, δίδοται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ κατατάξῃ εἰς τὸν στρατὸν οὐ μόνον τούτους, ὧν ἀληθῶς χρῄζει, ἀλλὰ καὶ ὅσους δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ ἐκ τῶν καθυστερούντων τῶν παρελθόντων ἐτῶν· ἐκ τούτου δ' ἢ θέλει παραβῆ τὸν νόμον, διατηροῦσα ἔνοπλον δύναμιν πλειοτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένης, ἢ κατ' αὐθαίρετον θέλησιν θέλει ἀπολύσει τὸν ὑπερβάλλοντα ἀριθμὸν, παραβαίνουσα τὴν δικαιοσύνην. Ἄλλως, ἐκ τῆς ἀναπληρώσεως τῶν καθυστερούντων διὰ κληρώσεων κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη καὶ τῆς οὕτως ἀπαλλαγῆς ἐκείνων, ἐνισχύεται ἡ τοῦ νόμου παράβασις, καὶ προάγονται εἰς τὰς λειποταξίας καὶ τὰ ἀνομήματα οἱ εἰς τὴν πρὸς στρατεύειν ὑποχρέωσιν ὑποβαλλόμενοι, ἐκ τῆς ἰδέας, ὅτι καὶ οὗτοι μετ' οὐ

πολὺ θέλουσιν ἀπαλλαγῆ δι' οἱουσδήποτε καὶ οἱ ἄλλοι ἀπηλλάγησαν τρόπου. Ὅτι ἡ γενησομένη κατὰ τὸν νόμον τοῦτον κλήρωσις δὲν θέλει εἶσθαι πλέον κλήρωσις τοῦ 1850 ἀλλὰ τῶν πρὸ τούτου ἐτῶν, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν καθυστερήσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο στρατολογίας· ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει κύριον συμφέρον νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς καταπαύσεως τῶν καθυστερήσεων τούτων, ἵνα μὴ, προαγομένων τῶν στρατευσίμων εἰς ἀνομήματα καὶ λειποταξίας, ἀναγκάζηται κατόπιν νὰ δαπανᾷ, ὅπως ἐπαναγάγῃ αὐτοὺς εἰς τὸ καθῆκον. Καὶ ὅτι ἡ πρέπει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ἢ, ἂν πρόκειται νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἀνάγκη ἐκ τῶν καθυστερήσεων καὶ δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς τοῦτο αἱ ὑπάρχουσαι τοῦ νόμου διατάξεις, πρέπει νὰ ληφθῶσι μέτρα νομοθετικὰ διὰ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον τοῦτον.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἂν πρὸς καταπαυσιν τῶν καθυστερήσεων ἀπαιτῆται νὰ νομοθετηθῶσι ποιναὶ διατάξεις, δὲν δύνανται ὅμως αὗται νὰ τεθῶσιν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου· ἡ Κυβέρνησις δ' ἀφ' ἑτέρου δὲν δύναται νὰ ἐπικυρωθῇ ἐπὶ τῇ μήπω εἰσαγωγῇ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου, τοῦ ὁποίου μέρος ἤθελον ἀποτελέσει αἱ ποιναὶ αὗται διατάξεις, διότι καὶ τὰς περὶ τὴν παρασκευὴν νόμου τοιούτου δυσκολίας πάντες ἀναγνωρίζουσι, καὶ τὸ βραχυχρόνιον διάστημα τῆς ὑπάρξεως τῶν ὑπουργείων δὲν δίδωσιν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὸν πρὸς μελέτην καὶ παρασκευὴν νόμου τοιούτου ἀπαιτούμενον χρόνον· ἄλλως καὶ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἂν ἤρμοζον αἱ ποιναὶ αὗται διατάξεις, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποβληθῶσιν ἤδη μετὰ οὕτω βραχεῖαν συζήτησιν ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς, ἀφ' οὗ εἰς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν, τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου οὐ μικρὰν πεῖραν λαβοῦσαν, τοσαῦται πρὸς παρασκευὴν νέου νόμου δυσκολίαι παρίστανται. Ὅτι ἐντεῦθεν, ἡ Βουλὴ, ἀφίνουσα τὴν περὶ παύσεως τῶν καθυστερήσεων διὰ νομοθετικῶν διατάξεων σκέψιν ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ὀφείλει νὰ σκεφθῇ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, ἐὰν πρέπῃ ἢ οὔ νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν ζητούμενον τῶν ἀνδρῶν ἀριθμόν. Ἐπειδὴ δὲ διάγομεν ἤδη τὸν πέμπτον τοῦ ἔτους μῆνα, καὶ, ἕως ἂν ἡ διανομὴ τῶν στρατευσίμων κατὰ νομοὺς, ἐπαρχίας καὶ δήμους γένηται καὶ ἡ κλήρωσις ἐνεργηθῇ, θέλει βεβαίως παρέλθει καὶ ὁ ἕκτος, καὶ δὲν θέλει κατορθωθῇ ἡ συμπλήρωσις τοῦ στρατοῦ διὰ τῆς συλλήψεως πάντων τῶν ἐκ τῆς κληρώσεως τοῦ 1849 καθυστερούντων, οὐτιωδῶς δὲ θέλει ἐπιγείνει ζημία εἰς τὴν ὑπη-

ρεσίαν· διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι νὰ ἐπιψηφίσῃ μὲν ἡ Βουλὴ τὸν ζητούμενον ἀριθμόν, ἵνα μὴ παραλύσῃ ὁ στρατὸς, νὰ συστήσῃ δὲ στενῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς σύλληψιν τῶν καθυστερούντων, εἰσαγάγῃ δὲ ταχέως καὶ τὸν περὶ στρατολογίας νόμον πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ ἐπὶ τὸ μέλλον. Καὶ ὅτι οὕτω πράττουσα ἡ Βουλὴ θέλει συμβιβάσει τὴν ἀνάγκην μὲ τὴν δικαιοσύνην, ἐννοουμένου πάντοτε, ὅτι οἱ ἐκ τῶν καθυστερούντων συλληφθησόμενοι θέλουσιν ἐκπεσθῆ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου διατασσομένης κληρώσεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν ὅτι παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην, καὶ θέλει ἐνεργήσει παντὶ σθένει πρὸς σύλληψιν τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων· ἐπηγγέλθη δὲ τελευτῶν ὅτι καὶ τὸν περὶ στρατολογίας νόμον ταχέως θέλει εἰσαγάγει.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου δὲν δικαιολογεῖ μόνη ἡ εἰς τὸ ὑπουργεῖον σύστασις, πρὸς σύλληψιν τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων, ἀλλ' ἡ ἐπικειμένη τοῦ στρατοῦ ἀνάγκη. Ὅτι οὐδ' αὐτὸς ἀντικρούει τὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου προβληθεῖσαν ἀνωτέρω γνώμην, ὡς φαινομένην ἐν τῇ βουλῇ ἐπικρατεστέραν· ἁπανταχοῦ ὅμως εἰς τοὺς πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς προβλήτους τὸν ἐκ τοῦ ζητουμένου ἀριθμοῦ στρατιωτῶν ἐκπεσμόν, οὐ μόνον τῶν ἐκ τῆς περυσινῆς κληρώσεως καθυστερούντων ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἐκ τῶν παρελθουσῶν κληρώσεων, ὅτι τὸ ἐκ τῶν παλαιῶν κληρώσεων καθυστέρημα εἶναι τὸ τελευταῖον ὑπολειφθὲν λείψανον, περὶ οὗ οὐδεμία δύναται πλέον νὰ ὑπάρχῃ ἐλπὶς, ἐν ᾧ τὸ ἐκ τῆς τοῦ **1849** εἶναι λίαν ἐτὶ πρόσφατον καὶ δὲν ἐξηντλήθη ἔτι· ἐκ τῆς ἰδέας δὲ ταύτης προῆλθεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς ἣν ἐπρόβαλε γνώμην. Ὅτι αἱ προταθεῖσαι ὑπό τινες ποιναὶ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ὠφελήσωσιν εἰς τὴν προκειμένην ἀνάγκην, μὴ ἐχουσαι ἀναδρομικὴν δύναμιν ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν κληρώσεων, μ' ὅλον ὅτι, ὡς ἐρρέθη, αὗται οὐχὶ εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν ἀλλ' εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον ἁρμόζουσι. Καὶ ὅτι τέλος οὐδ' αὐτὸς ἀνθίσταται εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ἐξενεχθεῖσαν γνώμην, πρέπει ὅμως νὰ ἀπαιτηθῇ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου.

Ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ συζήτησις αὕτη ἀφορᾷ τὸ κάλλιστον τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἕλληνος, τοῦ δι' ὅπλων ὑπηρετεῖν τὴν πατρίδα, οὐχὶ δ' ὡς τινες εἶπον φόρον βαρὺν ἀλλὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ὁ περὶ στρατολογίας νόμος ἀπένειμεν εἰς αὐτόν.

Ποινὴ ὅθεν ἁρμόζουσα εἰς τοὺς δυσκολίας πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ δικαιώματος τούτου παρεμβάλλοντας εἶναι ἡ ἀτιμία· τῆς ποινῆς δὲ ταύτης ἡ ἐπιβολὴ καὶ πάντας τοὺς πατέρας θέλει προτρέψει εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν υἱῶν των εἰς τὸν στρατὸν, καὶ τὴν πατρίδα θέλει περιβάλει μὲ τοὺς ἡρωϊκοὺς τῶν τέκνων της βραχίονας. Ὅτι τὸ πρὸς ἀπαίτησιν στρατιωτῶν δικαίωμα τῆς κυβερνήσεως εἶναι προεψηφισμένον, καὶ, ὑπαρχόντων ἐν ἰσχυῖ τῶν περὶ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ νόμων, εἰς **4040** ἄνδρας προσδιοριζόντων αὐτὴν, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ τετάρτου αὐτῶν κατ' ἔτος δικαίωμα· ἀλλ' ἡ κυβέρνησις διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ζητεῖ ἀριθμὸν μεγαλήτερον, προβάλλουσα τὰς ἐκ τῶν παρελθουσῶν κληρώσεων γενομένας καθυστερήσεις, περὶ τοῦ ὑπερβάλλοντος δὲ τούτου δύναται ἤδη νὰ γίνηται λόγος. Καὶ ὅτι μὲν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐλπὶς περὶ τοῦ ἐκ τῶν παλαιῶν κληρώσεων καθυστερήματος, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε. δὲν εἶναι ἀληθές· δύνῃτι ὁ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας τῶν καθυστερήσεων τούτων θέλει ἰδεῖ, ὅτι κατ' ἔτος ἡ κυβέρνησις συλλαμβάνει ἀριθμόν τινα ἀνδρῶν ἐκ τῶν καθυστερούντων ἐκείνων, καὶ κατὰ λόγον αὐτοῦ ἐλαττόνει τὸν διὰ τῶν περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ ἐτησίων νόμων ζητούμενον· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ **1849** ἡ κυβέρνησις δὲν ἐδυνήθη νὰ συλλάβῃ οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο κληρωθέντων, οὐδ' ἐκ τῶν παρελθουσῶν κληρώσεων, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ ἤδη διὰ τοῦ νόμου **247** ἄνδρας πλέον τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ. Ὅτι ἡ βουλὴ, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ ἀφορῶσα καὶ εἰς τὴν μεγίστην ζημίαν ἥτις θέλει ἐπιγείνει εἰς τὸν στρατὸν, ἂν προσηκόντως δὲν συμπληρωθῇ, φαίνεται διατεθειμένη ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου· ἵνα δὲ πεισθῇ, ὅτι ἐκ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ οὐδ' ἀδίκημα τόσῳ μέγα ὅσον παριστάνεται θέλει γενῇ, ἐκτίθεται εἰς αὐτὴν, ὅτι, ἂν συνελαμβάνοντο πάντες οἱ καθυστεροῦντες, ἤθελε περιττεύει ἡ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος κλήρωσις· ἐπειδὴ δὲ καθυστεροῦσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πᾶσαι αἱ τοῦ κράτους ἐπαρχίαι, ἕπεται ὅτι τὸ κράτος ὅλον ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν καθυστερούντων. Μόνην ἀδικίαν ἐδύνατό τις νὰ ὑπολάβῃ γενομένην ἐκ τῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος φερούσης τὰ τοῦ στρατευσίμου προσόντα γενεᾶς, ἐν ᾧ ἴσως ὤφειλον νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τοῦτο καὶ αἱ τῶν ἑπομένων ἐτῶν· ἀλλὰ τὴν ἐκ τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἔτους τούτου γενομένην ἀδικίαν οὐδεὶς δύναται νὰ παραβάλλῃ πρὸς τὴν εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὸ ἔθνος ὅλον

γεννησομένην ζημίαν, ἐὰν ὁ ζητούμενος ἀριθμὸς δὲν χορηγηθῇ. Καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν νόμον, νὰ σκεφθῇ δὲ περὶ τῆς ἄρσεως τοῦ κακοῦ ἐπὶ τὸ μέλλον, ζητοῦσα νὰ εἰσαχθῇ ταχέως νόμος περὶ στρατολογίας πληρέστερος.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι, ἂν καὶ οἱ ἀγορεύσαντες ἀνεγνώρισαν ὅτι ὑπάρχει τι ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπερ δύναται νὰ ὀνομασθῇ οἱονεὶ ἀδίκημα, διὰ ἰδιαιτέρους ὅμως λόγους ἐσύστησαν ἕκαστος τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ. Λέγει δὲ καὶ οὗτος ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου αἰτουμένη σήμερον αὔξησις προέρχεται μὲν ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἤτοι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐξ ἀνάγκης ζητεῖ τὴν αὔξησιν ταύτην, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ εἶναι δίκαιος· ἀλλὰ διὰ τῆς παραδοχῆς ταύτης θέλει ὑπονοηθῆ, ὅτι καὶ βουλαὶ καὶ κυβέρνησις ἀνέχονται τὰς γινομένας καθυστερήσεις, καὶ ἐκ τούτου δυσχερεστέρα θέλει ἀποβῆ ἔτι ἡ συμπλήρωσις. Οὕτω δὲ καὶ πέρυσι, μεγάλου ὄντος ἐλλείμματος, ὁ τότε Ὑπουργὸς προσελθὼν ἐζήτησε πλείονας τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ ἄνδρας, καὶ ἡ Βουλή, ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὴν ἀνάγκην, ἐψήφισε πλείονας κατὰ 50 τοῖς 0/0 στρατιώτας. Τί συνέβη ὅμως ἐκ τῆς τοιαύτης αὐξήσεως; Οἱ λαοί, νομίσαντες ὅτι καὶ Ὑπουργεῖον καὶ Βουλὴ ἀνέχονται τὰς καθυστερήσεις, ἐκ πλειοτέρας ὁρμῆς ἀφέθησαν εἰς αὐτὰς καὶ τὸ κακὸν ἐπλεόνασεν. Ἂν λοιπὸν τὴν αὐτὴν ἐπιδείξωμεν καὶ σήμερον ἀνοχήν, οὐχὶ πλέον 580, ἀλλὰ πολλῷ πλείονας θέλομεν ἔχει τοῦ λοιποῦ τοὺς καθυστεροῦντας καὶ τὸ κακὸν θέλει ἀποβῆ μέχρι τέλους ἀνοικονόμητον, τὴν αὐτὴν ὑπονοούντων τῶν λαῶν ἀπὸ μέρους τῆς ἐξουσίας διάθεσιν. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι ἐκ τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν **4040**, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τέσσαρα ἔτη, ἀναλογοῦσι **1,010** διὰ τὸ ἐνιαυτὸν, καὶ τούτους πρέπει νὰ ψηφίσῃ σήμερον ἡ Βουλή· οὕτως ἄρα μέχρι τῶν **1257**, οὓς ἐξαιτεῖται τὸ Ὑπουργεῖον, ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἐσχάτως συλληφθέντων 20 προσώπων, μένουσιν ἔτι **227** στρατιῶται. Καὶ εἶναι μὲν ἡ ἔλλειψις αὕτη διὰ τὸ εὐάριθμον τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ ἐπαισθητὴ, ἀλλ' ἡ ἀναπλήρωσις δὲν εἶναι δυσχερὴς, διότι, κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ νόμου, οὐ μόνον ὑποχρεοῦνται οἱ δῆμοι νὰ παραδίδωσιν ἀνελλιπῶς τοὺς νεοσυλλέκτους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν παράδοσιν καὶ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ἐγκατάταξίν των ὑποχρεοῦνται νὰ ἀντικαθιστῶσιν αὐτοὺς, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνου τινὸς λειποτακτήσωσιν· ὥστε ἐντὸς **40** μόνον ἡμερῶν δύνανται οἱ καθυστεροῦντες δῆμοι οὐ μόνον τὸν ἐλλείποντα ἀριθμὸν ἀλλὰ καὶ πλείονας νὰ προσφέρωσιν. Ἄλλως τε, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δυνατὸν

νὰ συλληφθῶσιν ἅπαντες οἱ καθυστεροῦντες, θέλομεν ἔχει **1920** στρατευσίμους, καὶ παρανομοῦμεν οὕτω συλλαμβάνοντες πάντας, ἀμηχανοῦντες συνάμα, ἂν πρέπῃ τοὺς ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἢ τοὺς ἐφετεινοὺς νὰ ἀπολύσωμεν στρατιώτας. Ἀναφαλαιῶν λοιπὸν συμπεραίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν **1,010** ἀνδρῶν, τὸ δὲ περιπλέον πέποιθεν ὅτι δι' ὀλίγης φροντίδος δύναται νὰ συλλέξῃ ἡ Κυβέρνησις.

Ἀκολούθως λιπὼν τὴν ἕδραν ὁ προεδρεύων, ἣν ἀνεπλήρωσεν ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπέρανεν ὅτι, ὅσα καὶ ἂν εἴπωσί τινες, ἡ ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρέωσις εἶναι λίαν ἐπαχθὴς, καὶ μόναι αἱ εἰς ταύτην ὑποκείμενοι γνωρίζουσι τὰς πικρίας της· ὅσοι δὲ ἰδέας δόξης καὶ τιμῆς ἐπιδεικνύμενοι, ἀγορεύουσιν ὑπὲρ ταύτης, παρατηρεῖ ὅτι δὲν ὑπεβάλλονται εἰς τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἅπερ ἢ διάγουσιν εἰς τὰ πανεπιστήμια καὶ γυμνάσια μορφούμενα, ἢ διαφεύγουσιν ὁπωσδήποτε τὸν νόμον, καὶ μόναι αἱ τάξεις τῶν γεωργῶν, βιομηχάνων καὶ ἄλλων ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην. Ἂς φανταοθῇ ἕκαστος τοσούτους ὑπὸ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἔνδειαν κύπτοντας πατέρας, μόνον ἔχοντας στήριγμά των ἕνα υἱόν· ἐξαίφνης ὁ υἱὸς οὗτος λαμβάνεται διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατὸν, ὁ δὲ δυστυχὴς γέρων μένει περιβλέπων ἔνδακρυς τὰ λοιπὰ ἀνήλικα τέκνα του. Φαντασθῆτε χήραν ἀσθενῆ καὶ ἐρημωμένην, μόνην ἔχουταν παρηγορίαν τοὺς βραχίονας καὶ τὸ φίλτρον ἑνὸς ἐνηλίκου υἱοῦ· ὁ υἱὸς οὗτος ἐπίσης τῆς ἀφαιρεῖται, καὶ μένει μόνον ἔχουσα καταφύγιον τὰ δάκρυα καὶ τὴν πεῖναν. Οὕτω λοιπὸν πολλὰ μὲν παρέχουσι δόξαν ἡ εὐχαρίστησιν, ἀλλ' εἶναι ἄλλης τάξεως ἄνθρωποι οἱ δυνάμενοι νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τούτων καὶ ἄλλοι εἰ τὸν ἡμέτερον στρατὸν συγκροτοῦντες· διότι ἀπὸ τοῦ δημάρχου, τοῦ νομάρχου καὶ μέχρι τοῦ Ὑπουργείου αὐτοῦ ἀνστρέχοντες, πολλάκις δὲ καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς στρατιωτικῆς ἐξουσίας, βλέπομεν ὅτι δὲν ἐνεργεῖται κατ' ἴσην δικαιοσύνην ὁ νόμος, καὶ ἐξαιροῦνται τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πάντες οἱ θέσιν ἔχοντες κρείττονα ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἂν λοιπὸν ὁ νόμος οὗτος καθ' ἑαυτὸν ἦναι ἐπαχθὴς καὶ τοσαῦται τὸν παρακολουθῶσι μεροληψίαι, πολλῷ ἐπαχθέστερος ἀποβαίνει ἐκ τῆς μὴ κατ' ἀναλογίαν διανομῆς τῆς ὑποχρεώσεως, ἐφ' ᾧ δὲν ἔπρεπε νὰ γίνηται τοῦτο. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ ἡ δικαιολόγησις ὅτι τὸ ἄτοπον τοῦτο συμβαίνει ἐκ τῆς τοῦ νόμου ἀτελείας, ἐπειδὴ ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος οὐ μόναν θετικῶς κανονίζει τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ γίνεται χρῆσις μέτρων καὶ πέραν

τοῦ δέοντος· διότι οὐ μόνον οἱ δραπετεύσαντες καταδιώκονται, ἀλλὰ καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ γονεῖς αὐτῶν πολλὰ ὑποφέρουσι καὶ οἰκίαι ὁλόκληροι ἐκ πολλῶν στρατιωτικῶν καταπιέσεων ἐξωντώθησαν· ὥστε οὐδὲν ἐμπόδιον παρεμβάλλει ὁ νόμος αὐτὸς περὶ τὴν σύλληψιν τῶν νεοσυλλέκτων, ἀλλ' ἡ ἀτελὴς μόνον καὶ μὴ δικαία ἐνέργειά του. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ ἀνωτέρω ὑποχρέωσις, οὖσα δυσχερὴς, παρακολουθεῖται καὶ ἐκ πράξεων οὐχὶ δικαίων, δὲν πρέπει νὰ λάβῃ λυπροτέραν ἐπίτασιν καὶ ἐκ μιᾶς πράξεως κυβερνητικῆς. Κακῶς δὲ εἶπον τινὲς ὅτι ἡ προκειμένη καθυςέρησις δὲν θέλει συμβῇ προσεχῶς, καὶ ἐκ τούτου θέλει ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν κατὰ τὸ ἐπερχόμενον ἔτος· ἰδέα σφαλερὰ, διότι ὁ ὑποχρεωθεὶς νὰ προσφέρῃ ἐξ στρατευσίμους; δῆμος θέλει ἀναγκασθῇ νὰ δώσῃ ἐννέα, καὶ δὲν ἐννοεῖ πῶς θέλουσιν ὑποχρεωθῇ οὗτοι, ἢ πῶς θέλει οἰκονομηθῇ τὸ ἄδικημα, ὡς ἐκ προσθήκης τούτων λαμβανομένων. Τὸ δίκαιον πρέπει νὰ συμβιβάζηται μετὰ τῆς ἀνάγκης, καὶ οἱ νόμοι, διὰ νὰ ἐφαρμόζωνται, νὰ ἦναι γενικοί. Ἐνταῦθα δὲ, ἂν δὲν ἐφημόσθη εἰς οὓς ἔπρεπεν ὁ περὶ οὗ πρόκειται νόμος, πρὸς τί νὰ τιμωρηθῇ διὰ τοῦτο ὁ μηδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχων, ἢ, ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβε πρόνοιαν ἢ δὲν κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τοὺς κληρωθέντας, τί πταίει ὁ ἐλεύθερος τοῦ τοιούτου βάρους, ἢ τίς νόμος τὸν ὑποχρεοῖ νὰ πληρώσῃ δι' ἑαυτοῦ τὰς ἐλλείψεις ταύτας; ἢ δὲν ἀρκεῖ, ὅτι, ὑπείκων εἰς τὸν νόμον, ἐκπληροῖ τὸ εἰς αὐτὸν ἐπικαλλόμενον μέρος; Καὶ ὅμως. Ἂν ἐννοῶσι τινες ὅτι κατὰ τοῦτο χωλαίνει ὁ νόμος, ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ ὁ ἐπανορθῶν τὰς ἐλλείψεις νόμος, ὅστις, καίτοι ἐπαχθὴς, ἀλλ' ὡς νόμος ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀνεκτὸς· μὴ ὑπάρχοντος ὅμως τούτου, κατ' αὐστηρὸν δίκαιον ἔπρεπεν οὐχὶ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς καθυστερήσεις τοῦ **1849**, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ **1844** ἀνατρέχοντες, νὰ φθάσωμεν ἄχρι τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου· ἀλλ' ἵνα μὴ παρεμβάλωμεν οὕτω προσκόμματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἀνάγκης ἀρκούμεθα εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ λήξαντος ἔτους καθυστερήσεις. Οὕτως ἄρα ψηφίσασα τότε ἡ βουλὴ **1,500** ἄνδρας, προσέθηκε μὲν διὰ τῆς πράξεως ταύτης **500** ἕνεκα τῶν καθυστερήσεων περιπλέον, ἀλλ' ἀπεφήνατο ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ τοιοῦτον τι εἰς τὸ μέλλον· καὶ ὅμως μᾶς ζητεῖται σήμερον ἀνωτέρα προσθήκη. Τὸ κατ' αὐτὸν, δὲν ἐννοεῖ πῶς θέλομεν ὑποχρεώσει τοὺς δήμους νὰ δώσωσιν ἀντὶ 5· **10** στρατευσίμους, διότι ἄλλοι καθυστέρησαν τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς μέρος· διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ τὸ πρᾶγμα τοσοῦτον ἁπλοῦν καὶ δίκαιον εἶναι εἰς τὴν φύσιν του, ἤλπιζεν ὅτι ἡ προλογία ἤθελε γίνει δεκτὴ ἄνευ συζητήσεως. Πᾶν συμβιβαστικὸ-

λοιπὸν μέτρον ἀντικείμενον εἰς τὸ δίκαιον δὲν ἔπρεπεν οὐδὲ νὰ λαμβάνηται κἂν ὑπ' ὄψιν, καὶ ὅταν πρόκειται περὶ δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον τοσαῦτα ἐπιβάλλονται βάρη, ἔπρεπεν ὡς ἀντιπρόσωποι τούτων νὰ εἴμεθα προσεκτικώτεροι καὶ νὰ μὴ τὸν βαρύνωμεν περιπλέον, διότι πράξεις τοιαῦται δὲν θέλουσιν ἐφελκύσει ἐφ' ἡμῶν τὰς εὐλογίας αὐτοῦ. Τελευτῶν δ' ἐσυμπέρανεν ὅτι ἐκ τοῦ αἰτουμένου ποσοῦ τοὺς μὲν **581** πρέπει νὰ συλλάβῃ ἡ Κυβέρνησις ὡς καθυστεροῦντας, μόνοι δ' οἱ λειπόμενοι **676** ν' ἀναλογισθῶσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι πάντες ἐν γένει συναισθάνονται τὸ ἄδικον, ὅπερ καὶ κατὰ τοὺς παρελθόντας ἐνιαυτοὺς καὶ σήμερον πρόκειται νὰ γίνῃ· ἄδικον, διότι ἂν ἐβλέποντο οἱ καθυστεροῦντες, δὲν ἤθελε πίπτει ἡ ὑποχρέωσις εἰς βάρος ἄλλων, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τοῦ δικαίου οὐδεὶς ἤθελε δεχθῇ νὰ δώσῃ ψῆφον ἐπιβαρύνουσαν ἄλλους· ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀνάγκης, ἀφ' οὗ τοσοῦτοι καθυστεροῦσι στρατεύσιμοι καὶ ὑποτεθῇ ὅτι ἐξακολουθοῦσι καθυστεροῦντες, ἕκαστος πείθεται ὅτι ὁ στρατὸς θέλει μείνει ἀτελὴς, καὶ ὅτι, εἰς τὰς παρούσας μάλιστα περιστάσεις, πρέπει νὰ ἦναι ἀκριβῶς συμπεπληρωμένος. Ἐν ὅσῳ δὲ πάντες βλέπομεν ὅτι τὰ ἐνόντα μέσα δὲν ἤρκεσαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅτι τοσαῦται παρεμβάλλονται ἐτησίως δυσχέρειαι καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται νόμος, ζητις νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς στρατολογίας· ἐν ὅσῳ βλέπομεν ταῦτα, ἀναγκαζόμεθα, ἵνα κατορθωθῇ ἡ συμπλήρωσις, νὰ δεχθῶμεν τὸ ἄδικον τοῦτο, ὅπερ ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι ἄδικον. Ἐκ τῆς τοιαύτης λοιπὸν ἀνάγκης πολλάκις ἐζήτησεν ἡ βουλὴ τὴν εἰσαγωγὴν νόμου, τὰς ἀναγκαίας περιέγοντος ποινικὰς διατάξεις· καὶ ἂν μὲν ὁ νῦν ὑπουργὸς πρὸ πολλοῦ διεύθυνε τὰ κοινὰ, ἤθελε προτείνει καὶ οὗτος οὐδεμίαν αὔξησις νὰ ἐπιψηφισθῇ, διότι παραίτιος τῶν καθυςερήσεων εἶναι αὐτὸς ὁ μὴ εἰσαγαγὼν τὸν νόμον ὑπουργός· ἀλλ' ἀτυχῶς πρὸ ὀλίγων ἔτι μηνῶν ἀνέλαβε τὸ χαρτοφυλάκιον ὁ νῦν ὑπουργὸς, καὶ δὲν δύναταί τις νὰ ἐλέγξῃ αὐτὸν ὡς ὀλιγωρήσαντα. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὴν αὐτὴν θέλομεν τρέχει καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁδὸν, καὶ πρέπει νὰ πιστεύσωμεν μᾶλλον ὅτι ὁ ὑπουργὸς θέλει εἰσαγάγει, καθ' ᾧ ὑπεσχέθη, ὅσον τάχος τὸν νόμον, καὶ, ἂν τὸ κακὸν δὲν θεραπευθῇ οὕτω, δύναται ὅμως οὐσιωδῶς νὰ περισταλῇ, καὶ τότε θέλει ζητήσει πολλῷ ἐλάσσονα; ἄνδρας τὸ ὑπουργεῖον.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀνέπτυξεν ὁ προεδρεύων ὅτι τρεῖς κυρίως ἐπεκράτησαν κατὰ τὴν συζήτησιν γνῶμαι· α'· ἡ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνατιθείσης εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ

συλλέξῃ τοὺς 581 ἄνδρας ἐκ τῶν καθυστερουσῶν ἐπαρχιῶν· β) ἡ τοῦ ἐκ Φθιώτιδος βουλευτοῦ, προτείναντος νὰ χορηγηθῇ ὁ νόμιμος μόνον ἀριθμός, ἤτοι 1,010 ἄνδρες· καὶ γ) ἡ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπάρχουσα. Προκειμένου δὲ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ βουλὴ ἐπὶ τῆς πρώτης ὡς ἀπωτέρας, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέσυρε τὴν γνώμην αὐτῆς ἐκτὸς ἑνὸς μέλους.

Οὕτω δ' ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς γνώμης ταύτης τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα· ἐπίσης δὲ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη καὶ τὴν δευτέραν τοῦ ἐκ Φθιώτιδος βουλευτοῦ γνώμην· καὶ τέλος παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Γενομένου δὲ δεκτοῦ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Τσουκαλᾶν καὶ Τσιμπουράκην γενομένης, διὰ ψήφων 65 ἀρνουμένων 4, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον· ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐπεψηφίσθη οὕτω.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1850 προσδιορίζεται εἰς 1257.

Οἱ 1257 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀφορᾷ.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς νομοσχεδίου διὰ τὸ ἔτος 1850, ναὶ, ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀμεινός		Π. Τσιμπουράκης	Ν.
Κλεομ. Οἰκονόμου	Ν.	Πάνος Μοναστηριώτης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Σταῦρος Γρίβας	Ν.
Δ. Δελιγεώργης		Ἰω. Πετμεζᾶς	Ν.

Μ. Κατρὴς	Ν.	Σταμ. Νικολαΐδη	
Δ. Κονδύλης	Ν.	Βελισ. Νικολαΐδης	Ν.
Ἀντ. Καμπάνης		Γεώργιος Παππανικολάου	Ν.
Ἀνδ. Δανόπουλος	Ν.	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ν. Ἰατρὸς	Ν.	Δ. Ν. Μπούκουρας	
Ἀναγ. Μακρυποκάμισος	Ν.	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Ζαφ. Δεπάστας	
Κωνστ. Βρυζάκης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν.
Ἀνάργ. Πετράκης	Ν.	Ἀνδ. Νοταρᾶς	
Κ. Τσαβέλλας		Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	
Σ. Στράτος		Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Α. Π. Νάκος		Ματθ. Πρωτοπαππᾶς	
Ἀντ. Γεωργαντᾶς		Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Πέτρος Τσαννετάκης		Ἐμ. Μελετόπουλος ἀρνήθη ψῆφον	
Π. Δημητρακαράκος		Παρασκ. Ματάλας	Ν.
Γ. Κονδύλης		Ἠλίας Γιατράκος	Ν.
Κ. Φασίτσας		Α. Στέφανος	
Ἑλ. Καλογερᾶς		Εὐς. Σπυρίδωνος	Ν.
Γ. Ἰω. Βατίστας		Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Ἅγ. Γουζούασης	Ν.	Θ. Μ. Πετρινὸς	Ν.
Γ. Κ. Βελῆς		Κ. Μανέτας	Ν.
Ἰω. Α. Χατσόπουλος		Ἀλ. Ἀλεξανδρόπουλος ἀρν. ψῆφον	
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης		Μ. Χατσῆ Μελέτη	
Στέφ. Χ. Στεφανόπουλος		Ν. Τσαλακώστας	Ν.
Μ. Σισίνης		Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Γ. Χατσηγιάννος		Ν. Μπούτουνας	Ν.
Γ. Μῆτσος	Ν.	Π. Παππατσώνης	
Ἰω. Κλίμακας	Ν.	Ἰω. Παππατσώνης	
Ἀναγ. Δημητρίου		Π. Δαρειώτης	
Π. Α. Ζάνος		Σπ. Βαλέττας	Ν.
Μ. Ν. Βαλέττας	Ν.	Στρατῆς Δελιγιαννάκης	Ν.
Χρ. Ν. Δεμάθας	Ν.	Σπ. Α. Βαρότσης	Ν.
Ἠλ. Παππαδᾶτος	Ν.	Χρύσ. Σουμαρίπας	Ν.
Γ. Πετμεζᾶς		Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	Ν.
Ν. Ἀνδρικόπουλος		Κ. Βέϊκος	Ν.
Βασίλειος Πετμεζᾶς		Μ. Ἰατρὸς	
Ἰω. Ζάρκος	Ν.	Κ. Ἀξελὸς	Ν.
Γρηγ. Ν. Κορφιωτάκης ἀρ. ψῆφ.		Δ. Βιρβίλης	
Ἀθ. Δανηλόπουλος		Γ. Μπάνης	Ν.

Π. Μαυρομιχάλης		Ἀνδ. Μάμουκας	Ν.
Δ. Πικουλάκης	Ν.	Δ. Χρηστίδης	Ν.
Γ. Κ. Μαυρομιχάλης		Κάρολος Νάζος	
Γερμ. Μαυρομιχάλης		Εὐστρ. Παρίσης	
Ν. Μοσχούλας		Ἀντ. Ἀρμάος	Ν.
Α. Κανελλόπουλος	Ν.	Μ. Ἀναστασόπουλος	
Κ. Δ. Σχινᾶς		Ἰω. Τομαρᾶς	Ν.
Ἰω. Γκούρας		Ἀν. Παππατσώρης	Ν.
Ἀναγ. Κεχαγιᾶς		Γ. Παππαδημητρίου	Ν.
Σπ. Λογοθετόπουλος		Γ. Σ. Κριεζῆς	Ν.
Π. Παππαδιαμαντόπουλος		Ἀνδ. Γ. Κουντουριώτης	
Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλος	Ν.	Δ. Α. Κουντουριώτης	Ν.
Χρ. Ταΐνος		Ἰω. Γ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Δ. Χατζίσκος	Ν.
Θ. Ι. Μέξης	Ν.	Καλαμ. Τσουκαλᾶς	Ν.
Ἐμ. Δ. Ὀρλὼφ	Ν.	Κωνσταν. Δυοβουνιώτης	Ν.
Γ. Μπίστας		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Κ. Δαρειώτης	Ν.	Ἰωάννης Τασσαΐος	
Σταμ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Μάρκος Βιτάλης	ἀρνήθη ψῆφον
Κωνστ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Ἰωάννης Οἰκονόμου	
Ἰω. Περίδης			

Ἀναγγείλας ἔπειτα ὁ προεδρεύων, ὅτι ἀντικείμενα τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως θέλουσιν εἶσθαι τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διαταξει ἐγγεγραμμένα, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὰς 2 Μ. Μ.

Οἱ προεδρεύσαντες ἀντιπρόεδροι.

ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.
Μ. ΒΑΛΕΤΤΑΣ

Οἱ Γραμματεῖς.
Κ. Δαρειώτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΔ'.

Τῆς 16 Μαΐου 1850.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν Κ. βουλευτῶν, καὶ εὑρεθείσης πλήρους τῆς βουλῆς κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τῶν προεδρευσάντων καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐν πρώτοις ἀποτείνων τὸν λόγον πρὸς τὴν βουλὴν, παρετήρησεν ὁ προεδρεύων, ὅτι, καίτοι ἀπὸ τῆς 11 ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, μόλις περὶ τὴν μεσημβρίαν συνεπληρώθη τὸ σῶμα· τοῦτο δὲ συνεχῶς συμβαίνει, ἐνῷ πολλαὶ εἰσὶν ἔτι αἱ βουλευτικαὶ ἐργασίαι, καὶ ἡ κυρία μάλιστα τούτων, ὁ προϋπολογισμός, εἰσέτι δὲν ἔλαβεν ἔναρξιν. Διὸ θεωρεῖ ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πλειότερος τῶν ἰδίων καθηκόντων ζῆλος, καὶ νὰ λάβωσιν ὅσον τάχιον πέρας αἱ ἐργασίαι αὗται, καθ' ὅσον θέλουσι μεταβιβασθῇ καὶ εἰς τὴν γερουσίαν, ἡ δὲ ὥρα τοῦ χρόνου ὑπὲρ ἄλλοτε κατεπείγει.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐκ Σύρου βουλευτῶν Κ. Κ. Δ. Χρηστίδου καὶ Α. Ζ. Μάμουκα, ἡ βουλὴ ἀπερρίπτατο νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἑκταήμερος ἄδεια ἀπουσίας.

Ἀκολούθως ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος, ἐκ μὲν τῶν ὁλοσχερῶς καθυστερούντων τμημάτων Δ'. Ε. καὶ Ζ'. ἀνήγγειλε τὸ Ε. μὴ συμπληρωθέντων τῶν ἄλλων δύω, ὅτι πρόεδρον μὲν ἐξελέξατο τὸν Κ. Ι. Κριεζῆν· γραμματέα δὲ, τὸν Κ. Π. Τσιμπουράκην. Ἐρωτηθέντα δ' ἔπειτα τοῦτο τε καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐπορακὴν. Ἐρωτηθέντα δ' ἔπειτα τοῦτο τε καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἐπορακὴν. μένων νομοσχεδίων καθυστεροῦντα τμήματα, ἤτοι τὸ Α'. Β'. καὶ Γ'. ἀνήγγειλον ὅτι ἐξελέξαντο, κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν τάξιν, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου εἰσηγητὰς τοὺς ΚΚ. Ν. Ἰατρὸν, Ἰω. Ζάρκον, Γρ. Κορφιωτάκην καὶ Θ. Πετρινόν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συντάξεως καταλόγων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἑνόρκων, τοὺς ΚΚ. Μ. Βαλέτταν, Ἰω. Τασσαΐον, Κ. Μανέταν καὶ Μ. Καβρῆν· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων, τοὺς ΚΚ. Γ. Μῆτσον, Α. Καμπάνην, Χ. Σουμαρίπαν καὶ Σ. Ἀντωνιάδην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, τοὺς ΚΚ. Π. Ματάλαν, Κ. Δαρειώτην, Γ. Μαυρομιχάλην καὶ Γ. Μπάνην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ πληρωμῆς ἐξόδων καθ' ὑπέρβασιν ὑπὲρ τῆς ἁμάξης τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, τοὺς ΚΚ. Ἐμμ. Τσοῦχλον, Κ. Τσουκαλᾶν, Δ. Κονδύλην καὶ Π. Παππαδαῖον.

Συστήσας ἑπομένως ὁ προεδρεύων τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συνέλθωσιν οἱ ἀνωτέρω εἰσηγηταὶ τῶν τμημάτων καὶ ἐκλέξωσι τὸν εἰδικὸν ἐφ' ἑκάστου τῶν νομοσχεδίων τούτων εἰσηγητὴν, ὅπως γένῃ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν, ἠρώτησεν ἔπειτα ἂν ἡ βουλὴ δέχηται τὴν ἐπὶ τῶν ῥηθέντων νομοσχεδίων προσθήκην 4 μελῶν. Ἀλλ' εἰς τοῦτο μὲν ἀποφατικῶς ἀπαντήσασα, παρεδέχθη, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προεδρεύοντος, νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ

ἡμερησίᾳ διατάξει ὡς συζητητέα ἀντικείμενα τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας εἰσαχθέντα νομοσχέδια, περὶ τε τῆς συστάσεως ἐπιμελητηρίων ἐν ταῖς σταφιδοφόροις ἐπαρχίαις καὶ περὶ κατασκευῆς ἐξ ἀτμοκινήτων.

Ἐρωτηθεὶς μετὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, ἂν παρεσκεύασεν ἐργασίαν τινα, ἀπήντησεν ὅτι τὴν ἐπαύριον θέλει ἀναγνωσθῇ μία τῶν ἐκθέσεων.

Τελευταῖον ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἕτερον ἀντιπρόεδρον πρεσβυτέρου βουλευτοῦ Ἰω. Τομαρᾶ καὶ τοῦ γραμματέως, ἐπιτηρούντων τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ἰω. Τασσαίου καὶ Δ Σακελλαριάδου, κλήρωσις συγχαρητηρίου ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ προσεγγιζούσῃ ἑορτῇ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μεγαλειότητος· ἔλαχον δὲ οἱ ΚΚ. Κλεομ. Οἰκονόμου, Α. Παππατσώρης, Ἠλ. Γιατράκος, Γ. Μῆτσος, Ἐμμ. Τσοῦχλος, Ἰω. Τομαρᾶς, Ν. Ἰατρὸς, Α. Μακρυποκάμισος, Χ. Σουμαρίπας καὶ Θ. Πετρινός.

Ἀκολούθως, μὴ ὑπαρχουσῶν ἐργασιῶν ἄλλων, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος διέλυσε περὶ τὴν 1. Μ. Μ. τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος
ΕΜ. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Κ. Δαρειώτης.
Κ. Ἀντωνιάδης.

ΤΕΛΟΣ

Τοῦ Α'. Τόμου.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ Α'. ΤΟΜΩ

ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Β'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Συνεδρίασις Α. Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1849. Σελ.

Ἀνάδειξις τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου — ἀνάγνωσις τοῦ διατάγματος περὶ τῆς ἀνάρξεως τῆς συνόδου, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ — τὸ περὶ ταύτης Β. Διάταγμα 3

Συνεδρίασις Β. Τῆς 14 Δεκεμβρίου.

Ἀνάγνωσις τοῦ ἐγγράφου τοῦ προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου, διαγγέλλοντος τὴν γενομένην ὑπουργικὴν μεταβολήν . 4

Συνεδρίασις Γ. Τῆς 19 Δεκεμβρίου.

Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ σώματος . . 5

Συνεδρίασις Δ. Τῆς 21 Δεκεμβρίου.

Ἀνάγνωσις διαγγέλματος τῆς Γερουσίας, περὶ τῶν γενομένων ἐν ἐκείνῃ ἀρχαιρεσιῶν . . . . . αὐτ.

Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ προέδρου — ἀνάδειξις ὡς τοιούτου τοῦ Κ. Α. Γεωργαντᾶ — προσφώνησις αὐτοῦ 6

Συνεδρίασις Ε. Τῇ 22 Δεκεμβρίου.

Ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων — ἀνάδειξις ὡς τοιούτων τῶν ΚΚ. Ε. Μελετοπούλου καὶ Μ. Βαλέττα, καὶ τῶν ΚΚ. Α. Π. Νάκου, Κ. Δαρειώτου καὶ Κ. Ἀντωνιάδου. 7

Συνεδρίασις ΣΤ. Τῇ 28 Δεκεμβρίου.

Ἀνακοίνωσις πέντε ὀκταημέρου τῆς Αὐλῆς — εἰσαγωγὴ αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν, περὶ ἀδείας πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τοῦ βουλευτοῦ Γ. Ῥιζοπούλου (255) — ἐπερώτησις πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν περὶ καταχρήσεων ἀποθηκαρίων τινῶν κατὰ τὴν Κόρινθίαν — εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων νομοσχεδίου (25, 31, 44) 8

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 9

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχ. περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων 13

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου (25, 31, 34) . . . 14

Αἴτησις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἵνα τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξακολούθησις τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων καὶ χορηγημάτων (124, 220, 279, 307, 335, 364—398) 20

Ἔγκρισις αὐτῆς — πρότασις ἵνα ἀναγνωσθῶσι καθ' ὡρισμένην ἡμέραν τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας συνεδριάσεως τῆς λήξάσης συνόδου — ἀπόφανσις ἵνα ἀναγνωσθῶσι κατὰ τὴν ἑπομένην συνεδρίασιν — ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ταμίου 21

Ἀνάδειξις ὡς τοιούτου τοῦ Κ. Δ. Ὀρεινοῦ — ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ἐφόρου καὶ βιβλιοφύλακος—ἀνάδειξις καὶ τούτων— κλήρωσις τῶν τμημάτων 23

Συνεδρίασις Ζ. τῆς 30 Δεκεμβρίου 1849.

Ἀνάγνωσις καὶ ἔγκρισις τοῦ ὑπὸ τοῦ προεδρείου τῆς λῃξάσης συνόδου συνταχθέντος πρωτοκόλλου, περιέχοντος καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας συνεδριάσεως — ἀπόφασις ἵνα καταχωρισθῶσιν ἐν οἰκείῳ τόπῳ —ἀπόφασις ἵνα τροποποιηθῇ κατά τι ὁ πίναξ τῶν ἐν ἐκείνῳ ἐκκρεμῶν ἔργων — ὁμοία ἵνα ἐκφρασθῶσιν αἱ τοῦ σώματος εὐχαριστίαι πρός τε τὸν πρόεδρον τῆς 6'. συνόδου καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ προεδρείου μέλη — παρατήρησις ἐπὶ τῆς περὶ ἀπόντων πραγματείας ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ προέδρου τῆς 6'. συνόδου καὶ ἀπόφασις ἵνα τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα . . . 24

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων καὶ ἀνακοίνωσις τῆς ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων (8, 31, 44) καὶ ἐπὶ τῶν ζώων [14, 31, 34,] 25

Κλήρωσις τῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 1 Ἰανουαρίου ἀναγκαίας πρεσβείας 26

Συνεδρίασις Η. τῆς 3 Ἰανουαρίου 1850.

Κλήρωσις τῶν ἐξελεγξόντων τὰς ἐκλογὰς Ναυπλίου [398, 514, 552—564] καὶ Οἰτύλου [467, 486] τμημάτων — εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς [47, 124] . . . . . αὐτ.

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 28

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ 40,000 δραχ. εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849 τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου [47, 79, 118] 30

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου — εἰσαγωγὴ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων [8, 25, 44] καὶ ζώων [14, 25, 34] 31

Συζήτησις καὶ ἀπόφασις τῆς βουλῆς περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως τῶν ὑπολειφθέντων ἐκ τῆς λῃξάσης συνόδου ἐκκρεμῶν ἔργων 33

Συνεδρίασις Θ. τῆς 4 Ἰανουαρίου 1850.

Πρόταξις κατ' ἐπανάληψιν τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον προταθέντων νομοσχεδίων, περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης καὶ περὶ κατασκευῆς 6 ἀτμοπλοίων [98, 113, 156, 672] ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νομοσχεδίου [14, 25, 31] πρωτόκολλον ψηφοφορίας 34

Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου — συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 36

Ἐπιψήφισις τοῦ τε 2 καὶ 3 ἄρθρου αὐτοῦ — ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 43

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων· [8, 25, 31] —πρωτόκολλον ψηφοφορίας 44

Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 45

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 46

Συνεδρίασις Ι. τῆς 5 Ἰανουαρίου 1850.

Ἀνακοίνωσις ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς [26, 124] καὶ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δραχ. εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης [30, 79, 118] — συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων 47

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς - πρωτόκολλον ψηφοφορίας 48

Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου αὐτῶν 50

Συνεδρίασις ΙΑ. τῆς 6 Ἰανουαρίου 1850.

Ἐπερώτησις περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου ληφθέντων μέτρων [56, 69, 169] — ἀπόφασις ἵνα καλεσθῇ τὸ ὑπουργεῖον ὅπως πληροφορήσῃ τὴν Βουλήν 51

Ἐμφάνισις τοῦ ὑπουργείου πρὸς τοῦτο — πληροφορίαι καὶ συζήτησις περὶ τούτου 52

Ἐπίνευσις τῆς Βουλῆς εἰς τὰ λεχθέντα 55

Συνεδρίασις ΙΒ. τῆς 7 Ἰανουαρίου.

Διαγγελία τοῦ προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ — νέαι πληροφορίαι τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἀγγλικῶν [51, 69, 169] 56

Ἐπίνευσις τῆς Βουλῆς εἰς τὰ λεχθέντα 68

Συνεδρίασις ΙΓ. τῆς 8 Ἰανουαρίου.

Νέαι ἐπὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἐξηγήσεις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ [51, 56, 169] 69

Ἀνάγνωσις ὅλων διακοινώσεων τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας . . . 70

Ἀνάγνωσις μιᾶς ὁμοίας τῆς Ἀγγλικῆς 72

Ἀνάγνωσις τῆς πρὸς ταύτην ἀπαντήσεως τοῦ ὑπουργείου . . 73

Συνεδρίασις ΙΔ. τῆς 14 Ἰανουαρίου.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς 75

Εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς [98] 77

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης [30, 47, 118] — ἐπανάληψις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νομοσχεδίου [ὅρα τὸ τέλος τῶν πρακτικῶν τῆς 6'. συνόδου 6'. περιόδου καὶ τὰς ἑξῆς σελίδας τοῦ παρόντος τόμου [153, 157,] 79

Συνεδρίασις ΙΕ. τῆς 20 Ἰανουαρίου.

Ὑπόμνησις αἰτήσεώς τινος τῶν ἐν Κουρήτιδι συνοικισμένων περὶ ἀγροῦ τινος ἐκκλησιαστικοῦ 86

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπὸ βουλευτοῦ προταθέντος νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς ἓξ ἀτμοπλοίων [34, 113, 156, 682.] . 87

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 90

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἑτέρου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προταθέντος νομοσχεδίου περὶ συστάσεως τραπέζης καὶ ἐπιμελητηρίου . . 92

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 95

Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς ἀναπτύξεως τούτων [113,] ἐπιψήφισις τοῦ Α'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς [77,]—πρωτόκολλον ψηφοφορίας 98

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ Β'. Κεφαλαίου — συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 100
Ἐπιψήφισις τοῦ 2 καὶ 3 ἄρθρου—συζήτησις ἐπὶ τοῦ 4 . . . 101
Ἐπιψήφισις τοῦ 4 καὶ 5 — ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου τοῦ Β'. Κεφαλαίου — πρωτόκολλον ψηφοφορίας 102
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ Γ'. Κεφαλαίου . . . 104
Ἐπιψήφισις τοῦ 4, 5, 6 καὶ 7 — ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου Κεφαλ. 105
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 106
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρ. 1, 2 καὶ 3 τοῦ Δ'. Κεφαλαίου — ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου Κεφαλαίου 108
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 109
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ Ε'. Κεφαλ. — συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2. 111

Συνεδρίασις ΙΣΤ. τῆς 21 Ἰανουαρίου.

Παραλαβὴ τῶν πρακτικῶν τῆς τελευταίας συντακτικῆς συνελεύσεως τῶν Γάλλων—ἀνάπτυξις καὶ ἀπόφασις περὶ τοῦ συζητητέου τῶν νομοσχεδίων περὶ κατασκευῆς ἐξ ἀτμοπλοίων καὶ περὶ συρράσεως τραπέζης [98, 34, 87, 156, 672] συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Ε'. Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς βουλῆς 113
Ἐπιψήφισις τοῦ 2 καὶ 3 ἄρθρου—ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ Κεφαλαίου 116
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 117
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας συμπληρωτικῆς πιστώσεως 40,000 δραχ. εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου [80, 87, 79] 118
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς — πρωτόκολλον ψηφοφορίας 120
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 122

Συνεδρίασις ΙΖ'. τῆς 23 Ἰανουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως [156, 199, 228] 123
Αἴτησις πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων — ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου [20, 220, 279, 307, 335, 364-398] — ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων νομοσχεδίου — πρωτόκολλον ψηφοφορίας [26, 47] 124
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 126

Συνεδρίασις ΙΗ'. τῆς 24 Ἰανουαρίου

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων 136
Ἐπιψήφισις τοῦ 1 ἄρθρου—συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 137
Ἐπιψήφισις τοῦ 2 ἄρθρου 140
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 141
Ἐπιψήφισις τοῦ 3 καὶ 4 ἄρθρου — ἐπερώτησις ἂν φορολογῆται ἡ ἀπ' ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μεταφερομένη μέταξα [146] . . . 142
Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου ἐπ' ἄλλοτε 144

Συνεδρίασις ΙΘ'. τῆς 27 Ἰανουαρίου.

Κλήρωσις τῶν τμημάτων 145
Ἐπανάληψις τῶν περὶ φορολογίας τῆς ἀπ' ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένης μετάξης [142] 146
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων νομοσχεδίου 148

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 149
Ἐπερώτησις περὶ τοῦ ἐν Σμύρνῃ ἑλλην. προξένου — σύστασις ἵνα ληφθῇ προστατευτικόν τι μέτρον ὑπὲρ τῶν ἐκ τοῦ χειμῶνος παθόντων ἐν Λακεδαίμονι καὶ Λεβαδείᾳ 151
Ἀπόφανσις ἐπὶ ταύτης τῆς βουλῆς — ἐπανάληψις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [79, 157] 153

Συνεδρίασις Κ'. τῆς 28 Ἰανουαρίου.

Γνωστοποίησις πίνθους διαταχθέντος ἐν τῇ Αὐλῇ—ἀνακοίνωσις τμηματικῶν ἀρχαιρεσιῶν, καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου [123, 199, 228] καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Αἰγιαλείας προτεταμένων δύω [34, 87-98, 113, 255, 672] 156
Ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου συζητήσεως [79, 153] 157
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 αὐτοῦ 158
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9 159
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 10, 11 καὶ 12 161
Ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου 13—ἐπιψήφισις τοῦ 14 162
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 15, 16, 17 καὶ 18 163
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 19 164

Συνεδρίασις ΚΑ'. τῆς 30 Ἰανουαρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [186] 165
Ἐπερώτησις ἐν τῇ συζητήσει περὶ γαιῶν παραχωρηθεισῶν εἰς τοὺς Κρεστενίτας [260, 352] 167
Ἀπόφανσις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως — νέαι ἐξηγήσεις τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν Ἀγγλικῶν [51, 56, 69] 169
Ἀνάγνωσις διακοινώσεως τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν 170
Ὁμοίας τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον . . . 175
Ὁμοίας τῆς Γαλλικῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον—ἑτέρας τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀγγλικήν 181
Συνέχεια τῆς ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως [192] 183

Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 1 Φεβρουαρίου.

Κλήρωσις τῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 3 Φεβρουαρίου πρεσβεύσεως —ἐπανάληψις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [165] 186
Διακοπὴ τῆς συζητήσεως [200]—ἐπανάληψις τοῦ περὶ Ἀγγλικῶν συζητήσεων — ἀνάγνωσις διακοινώσεως τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν πρεσβείαν περὶ τῶν νήσων [183] 192
Ἀνάγνωσις ὁμοίας τῆς Γαλλικῆς πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν πρεσβείαν. 194
Ὁμοίας τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν— συζήτησις ἐπὶ τούτων [246, 616, 660] 196

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 6 Φεβρουαρίου.

Παρατήρησις περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ ταμίου τῆς βουλῆς καὶ ἐξήγησις ἐπὶ ταύτης 198
Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου [123, 156, 228] 199

Ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τοῦ 19 ἄρθρου τῷ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίῳ συζητήσεως [192, 216] 200

Συνεδρίασις ΚΔ'. τῆς 7 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας ναυτικῆς δυνάμεως [255 278, 327] . . . 211
Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς 212
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου [255. 324, 361] 213
Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως 27,000 δραχ. εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου [255, 360, 402] 214
Εἰσαγωγὴ τοῦ νομοσχεδίου 215
Ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [200] 216
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 20, 21 καὶ 22 217
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 23 [239] 218
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ περὶ συντάξεων [20, 124, 279, 307, 335, 364-398] 220
Συζήτησις ἐπὶ ταύτης 223
Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου — ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κεκραμένου πιστώσεως νομοσχεδίου — πρωτόκολλον ψηφοφορίας [123, 156, 199] 228
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 230
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου . . . 236

Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 8 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως 30,000 κανταρίων Σμύρνης 237
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου [255, 278, 324] . . 238
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 23 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [218] 239
Ἐπιψήφισις τῆς τροπολογίας τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας ὡς ἄρθρου 23—ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 24, 25 καὶ 26 243
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 27 [255] 244

Συνεδρίασις ΚΣΤ'. τῆς 9 Φεβρουαρίου.

Νέαι περὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἐξηγήσεις τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἀνάγνωσις διακοινώσεως τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον [196, 649, 660] 246
Συζήτησις ἐπὶ τούτων [646-654] 248

Συνεδρίασις ΚΖ'. τῆς 11 Φεβρουαρίου.

Ἀνακοίνωσις τμηματικῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῆς περὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τοῦ Γ. Ῥιζοπούλου αἰτήσεως [8, 255] ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου [211, 278, 327,] ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς [219, 324, 361] ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ὀραχ. 27,900 [214, 360, 402] ἐπὶ τοῦ περὶ διαθέσεως 30,000 κανταρίων σμύρνης [238, 278, 324] καὶ συμπληρωτικῆς ἐπὶ τῶν δύω ὑπὸ τοῦ ἐξ Αἰγιαλείας βουλευτοῦ προτεταμένων νομοσχεδίων [156, 672] — ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ

27 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου συζητήσεως [244, 266] 255

Συνεδρίασις ΚΗ'. τῆς 13 Φεβρουαρίου.

Ἀποστολὴ τῶν ἀφαιρέντων τὰς εἰς τοὺς Κρεσεντίτας παραχωρηθείσας γαίας ἐγγράφων [167, 352] —ἀνάγνωσις ἐκθέσεως νομοσχεδίου περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς, ὑπὸ βουλευτοῦ προταθέντος [297] 260
Ἀνάγνωσις τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 262
Ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου εἰς Ἄνδρον—συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλλήνων νόμου [255] 266
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄρθρων 28, 29, 30 καὶ 31 . . 267
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 32 268
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τῶν 33, 34 καὶ 35 269
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 36 271
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ [280] 277

Συνεδρίασις ΚΘ'. τῆς 15 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ διαθέσεως 30,000 κανταρίων σμύρνης [238, 255, 324] καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς ἐτησίας δυνάμεως [211, 255, 327] 278
Περὶ ἀγορᾶς τῆς Ἱστορίας τοῦ Καίσαρος Καντοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην — περὶ προσδιορισμοῦ τῆς πρὸς συζήτησιν τῶν συντάξεων ἡμέρας [20, 124, 220, 307, 330, 335, 364, 398] 279
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νομοσχεδίου [277]—ἐπιψήφισις αὐτοῦ 280
Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων 38 καὶ 39 — συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ἐκκρεμοῦς ὑπαλειφθέντος 3 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου τούτου (ὅρα πρακτικὰ λήξεως συνόδου) 281
Ἀναγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 282
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ — πρωτόκολλον ψηφοφορίας 294
Παρατηρήσεις περὶ τῆς μήπω ἐπιψηφίσεως ὑπὸ τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ καθυστερούντων καὶ περὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν προβουλευμάτων 296
Ἀνάπτυξις τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους εἰς ἐπισκοπὰς προβληθέντος νομοσχεδίου [260] 297

Συνεδρίασις Α'. τῆς 18 Φεβρουαρίου.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844—παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀναγκαίας παρουσίας τοῦ ὑπουργείου [331] 299

Συνεδρίασις ΑΑ'. τῆς 16 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ὀραχ. 97,702·33 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου [401, 520, 620] 301
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ ταύτης νομοσχεδίου 303
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεων ζητήματος [20, 124, 220, 279, 330, 335, 351, 364-398] 307
Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου 323

Συνεδρίασις ΛΒ'. τῆς 20 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας δυνάμεως τῆς ξηρᾶς [213, 255, 361] ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀμύριδος νομοσχεδίου [238, 255, 278] — πρωτόκολλον ψηφοφορίας 324

Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου αὐτοῦ 326

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας ναυτικῆς δυνάμεως νομοσχεδίου [214, 255, 278] 327

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεων ζητήματος [307] — ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου [335] 330

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844 [299] 331

Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου [408, 430] 335

Συνεδρίασις ΛΓ'. τῆς 21 Φεβρουαρίου.

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ συντάξεων ζητήματος [330, 307, 279, 220, 121, 20, 364—398] . . . . . αὐτ.

Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου [364] 351

Συνεδρίασις ΛΔ'. τῆς 22 Φεβρουαρίου.

Ἀναβολὴ διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ὑπουργοῦ 352

Συνεδρίασις ΛΕ'. τῆς 28 Φεβρουαρίου.

Περὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἀποσταλέντων ἐγγράφων, τῶν ἀφορώντων τὰς εἰς τοὺς Κρεστενίτας παραχωρηθείσας γαίας [167, 260] . αὐτ.

Ἀναβολὴ τῶν περὶ συντάξεων [351, 364]· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 353

Συνεδρίασις ΛΣ'. τῆς 1 Μαρτίου.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ 40,000 δραχμῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου 359

Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ ταύτης νομοσχεδίου [401]· εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 27,900. [214, 255, 402] 360

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἐτησίας δυνάμεως τῆς ξηρᾶς [213, 255, 324]· πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 361

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ 363

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶ περὶ συντάξεων ζητήματος [351] 364

Ἀναβολὴ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς 398

Συνεδρίασις ΛΖ'. τῆς 8 Μαρτίου.

Ἀπόφασις τῆς βουλῆς ἐπὶ τῶν συντάξεων [351, 364]· περὶ ἐπισπεύσεως τῆς ἐξελίξεως τῶν ἐκλογῶν Ναυπλίας καὶ Οἰτύλου [26, 514, 486, 499, 552-564] . . . . . αὐτ.

Κλήρωσις τῶν τμημάτων 399

Συνεδρίασις ΛΗ'. τῆς 13 Μαρτίου.

Ἀνακοίνωσις τμημάτων ἀρχαιρεσιῶν καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου [301, 520, 620], περὶ ὁμοίας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν [360] 401

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ὀρ. 27,900 τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου [214, 255, 360] 402

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 403

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 405

Ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου . . . 406

Συνεδρίασις ΑΘ'. τῆς 14 Μαρτίου.

Ἐπερώτησις περὶ τῆς μήπω ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν Κρητῶν νόμου· ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844 ἔτους [331-335] 408

Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου 418

Συνεδρίασις Μ'. τῆς 15 Μαρτίου.

Συνέχεια τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1844 συζητήσεως . . αὐτ.

Ἀπόφανσις ἐπ' αὐτοῦ τῆς βουλῆς [684] 429

Συνεδρίασις ΜΑ'. τῆς 17 Μαρτίου.

Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς λῃστείας συνόδου ὑπολειφθεισῶν ἐκκρεμῶν ἀναφορῶν ἀπ' ἀριθ. 210 235 430

Συνεδρίασις ΜΒ'. τῆς 18 Μαρτίου.

Ἐπερώτησις περὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ Κ. Α. Κρεστενίτου ἀναφορᾶς [459-466 καὶ 470-484] 444

Ἐπερώτησις περὶ γαιῶν παραχωρουμένων εἰς τὸν Κ. Πωστολάκαν 445

Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἀπ' ἀριθ. 236-259 447

Συνεδρίασις ΜΓ'. τῆς 20 Μαρτίου.

Διάταξις τῶν πρὸς συζήτησιν ἀντικειμένων 458

Συνεδρίασις ΜΔ'. τῆς 22 Μαρτίου.

Συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 263 ἀναφορᾶς τοῦ Π. Σοφιανοπούλου κατὰ τοῦ Κ. Α. Κρεστενίτου [444 καὶ 470-484] . . . 459

Ἀπόφανσις τῆς βουλῆς, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Θήρας ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν [470-481]· πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 464

Συνεδρίασις ΜΕ'. τῆς 24 Μαρτίου.

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ τμήματος Ζ'. ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Οἰτύλου [26, 486] 467

Ἐπερωτήσεις περὶ τῆς μήπω ἐκτυπώσεως τοῦ περὶ ἐπισκοπῶν νομοσχεδίου καὶ περὶ τῆς μήπω εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ . 470

Συζήτησις ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ Α. Κρεστενίτου ἀναφορᾶς τοῦ Π. Σοφιανοπούλου [444, 459-466] 471

Ἀπόφασις τῆς βουλῆς, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν προταθεῖσαν ἀπόρριψιν αὐτῆς 479

Πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 480

Ἔγκρισις τῆς ἐπ' αὐτῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς· πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 483

Συνεδρίασις ΜΣ'. τῆς 27 Μαρτίου.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς γενεσιῆς ψηφοφορίας. Ἔγκρισις τῆς ἐκλογῆς Οἰτύλου [26, 467] 486

Συζήτησις ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ἀναφορῶν ἀπ' ἀριθ. 264-270 · 487

Συζήτησις καὶ ἐπὶ τῶν ἀπ' ἀριθ. 174-209 ἀναφορῶν τῆς παρελθούσης συνόδου 489

Ὀρκοδοσία τοῦ ἀναγορευθέντος ἐξ Οἰτύλου βουλευτοῦ-ἐπερώτησις περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ δήμου Ἀθηναίων [569, 587, 588-608] 499
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ εὐθύνης τῶν δήμων ὑπό τινος βουλευτοῦ [505-513, 524-535] 500
Πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας Δ. Πικουλάκη 501

Συνεδρίασις ΜΖ'. τῆς 29 Μαρτίου.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ μετασχηματισμοῦ τῆς ἐφορείας Ἀττικῆς εἰς τὴν Α'. τάξιν [643] 502
Ἐπερώτησις περὶ τῆς διαθέσεως τῶν περιθάλψεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου 503
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπὸ βουλευτοῦ προταθέντος νομοσχεδίου περὶ εὐθύνης τῶν δήμων [500, 524-535] 505
Ἀνάγνωσις τοῦ περὶ ταύτης νομοσχεδίου 507
Συζήτησις τῆς ἐπὶ τούτου 513
Προσδιορισμὸς τῆς πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ ἡμέρας-εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ναυπλίου [26, 398, 536, 552-564] 514
Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 97,702 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου [301, 401, 620] . 520

Συνεδρίασις ΜΗ'. τῆς 30 Μαρτίου.

Ἐπερωτήσεις περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἐπάρχου Μεγαρίδος Χ. Δελιγιάννου [619, 636]-ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῶν νομοσχεδίων περὶ παραχωρήσεως γῆς εἰς τοὺς Ν. Σταματελόπουλον καὶ Χ. Χρῆστον 523
Ἀνάπτυξις τοῦ περὶ εὐθύνης τῶν δήμων νομοσχεδίου-συζήτησις ἐπὶ ταύτου [500, 505] 524
Ἀνάκλησις αὐτοῦ 535

Συνεδρίασις ΜΘ'. τῆς 31 Μαρτίου.

Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῆς ἐκλογῆς Ναυπλίας [514, 552]-ἀγγελία τοῦ θανάτου τοῦ ἐκ Νάξου βουλευτοῦ Π. Λεντούδη . . . 535
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου 537
Ἐπιψήφισις αὐτῆς 546
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 547
Ἐπιψήφισις τῶν δύο ἄρθρων αὐτοῦ καὶ τοῦ συνόλου 548

Συνεδρίασις Ν'. τῆς 3 Ἀπριλίου.

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος [643, 671, 684] 550
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 552
Συζήτησις ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ναυπλίας [26, 398, 514, 536] . . . . . αὐτ.
Ἔγκρισις αὐτῆς-πρωτόκολλον ψηφοφορίας 564

Συνεδρίασις ΝΑ'. τῆς 4 Ἀπριλίου.

Ὀρκοδοσία τοῦ ἐκ Ναυπλίας νέου βουλευτοῦ 568
Συζήτησις ἐπὶ τῆς περὶ μετασχηματισμοῦ τοῦ δήμου Ἀθηναίων ἐπερωτήσεως [490, 588-608] 569

Ἀναβολὴ τῶν περὶ τούτου 586
Πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ἀξελοῦ 587

Συνεδρίασις ΝΒ'. τῆς 5 Ἀπριλίου.

Ἐπερωτήσεις περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐνεργουμένων καταδιώξεων κατὰ τὴν Καρυστίαν . . . . . αὐτ.
Συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων περὶ μετασχηματισμοῦ τοῦ δήμου Ἀθηναίων [499, 569-587] 588
Ἀπόφασις τῆς βουλῆς ἐπ' αὐτῶν [618] 608

Συνεδρίασις ΝΓ'. τῆς 7 Ἀπριλίου.

Συζήτησις καὶ ἀντιρρήσεις ἐπὶ τοῦ παραγομένου τῆς συζητήσεως καὶ τοῦ ἀποφασισθέντος θέματος 609
Ἀπόφασις ἐπ' αὐτῶν τῆς βουλῆς [608] 618

Συνεδρίασις ΝΔ'. τῆς 10 Ἀπριλίου.

Ὑπόμνησις τῶν περὶ τοῦ ἐπάρχου Μεγαρίδος γενομένων ἐπερωτήσεων [523, 636]-πλήρωσις τῶν τμημάτων 619
Ἐπιφύρισις τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐκ δραχμῶν 97,702. 33 [304, 401, 520]-πρωτόκολλον τῆς περὶ τούτου ψηφοφορίας 620
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 622
Ἀναβολὴ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς βουλῆς [639] 635

Συνεδρίασις ΝΕ'. τῆς 11 Ἀπριλίου

Ἐπερώτησεις περὶ τῆς μήπω ἐκτελέσεως τοῦ νόμου περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς σφίγματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς — συζήτησις ἐπὶ τῶν κατὰ τοῦ ἐπάρχου Μεγαρίδος Χ. Δελιγιάννη ἐπερωτήσεων καὶ πληροφορίαι τοῦ ὑπουργοῦ [523, 619 636
Ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχεδίου συζητήσεως — ἐπιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ 2 — ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 639
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 640
Ἐπερωτήσεις περὶ ἐραπετεύσεως τῶν ταμίου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐμπορικοῦ γραφείου Φάραγγα 642

Συνεδρίασις ΝΣΤ'. τῆς 13 Ἀπριλίου

Ἀνακοινώσεις τμηματικῶν ἀργαιρεσιῶν καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ μετασχηματισμοῦ τῆς ἐφορείας Ἀττικῆς [502 643] περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς [550, 671, 684] καὶ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ εἰσαγγελέως περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ βουλευτοῦ Γ. Μήτσου —πρόταστις ἵνα μετατραπῇ ἡ συνεδρίασις εἰς μυστικήν 643
Ἀπόφασις ἵνα μετατραπῇ ἡ συνεδρίασις εἰς μυστικὴν [660,683] 644

Συνεδρίασις ΝΖ'. 14 Ἀπριλίου.

Περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως, καὶ περὶ παραμορφώσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀποφασισθέντων . . . . . αὐτ.
Ἀναβολὴ τῆς ἀπορρήσεως τῆς β υλῆς ἐπὶ τοῦ περὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν αὐτῆς ζητήματος 646

Συνεδρίασις μυστικὴ ΝΗ'. τῆς 15 Ἀπριλίου.

Παρατηρήσεις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως 647

Ἀνάγνωσις αὐτῶν καὶ ἀναβολὴ τῆς ἀποφάσεως τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ περὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν ζητήματος—εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δρ. 350,000 — ἀναγνώρισις τοῦ κατεπείγοντος αὐτοῦ 648

Νέαι ἐξηγήσεις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ζητήματος [196, 246, 668] ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰσαχθέντος περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως νομοσχεδίου—πρωτόκολλον ψηφοφορίας 649

Ἐπιψήφισις τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου . 651

Ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν τῶν τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν περιεχόντων — πρότασις ἵνα ἀποσταλῇ συγχαρητήριος πρέσβευσις εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τὴν Βασίλισσαν 652

Μετατροπὴ τῆς συνεδριάσεως εἰς φανερὰν — ἔγκρισις τῆς περὶ ἀποστολῆς πρεσβεύσεως προτάσεως — κλήρωσις τῆς πρεσβεύσεως. 653

Συνεδρίασις ΝΘ'. τῆς 17 Ἀπριλίου.

Προσφώνησις πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς ἀποστολείσης συγχαρητηρίου πρεσβεύσεως—ἀντιφώνησις τοῦ Βασιλέως—συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ὑπ' ἀριθ. 1 655

Περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς προγενομένης μυστικῆς συνεδριάσεως [644-647, 668, 683]—νέα ἐπὶ τῶν ἀγγλικῶν ἐξήγησις καὶ ἀνάγνωσις τῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διακοινώσεως τοῦ Κ. Γρὼ [196, 216, 649] 660

Διακοινώσεις τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὴν ἀγγλικὴν πρεσβείαν καὶ ταύτης πρὸς τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἀγγλικῶν ἀπαιτήσεων 664

Συνεδρίασις Ξ'. τῆς 3 Μαΐου.

Περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως 668

Εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους—περὶ τῆς ταχείας ἐξελίξεως αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπήν 669

Συνεδρίασις ΞΑ'. τῆς 9 Μαΐου.

Κλήρωσις τῶν τμημάτων—Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου [550, 643, 684] — ὁμοία τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προβεβλημένου ὑπὸ τοῦ Κ. Οἰκονόμου νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς ἓξ ἀτμοπλοίων 670, 134, 87, 113, 156, 691] 672

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ 1850 [681] 673

Εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν [684, 703] 675

εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ ταύτης νομοσχεδίου 676

εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστέως δρ. 423:50 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 678

εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ ταύτης νομοσχεδίου [684, 703] 679

εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον [684, 703] . . 680

εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ τούτου νομοσχεδίου 681

εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώ [684, 703] 682

περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς μυστικῆς συνεδριάσεως [644-647, 668] 683

Συνεδρίασις ΞΒ'. τῆς 12 Μαΐου.

ανακοίνωσις τιμηματικῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ ἐκλογῆς εἰσηγητῶν τῶν νομοσχεδίων τοῦ ἀπολογισμοῦ [429] — ἐπιψήφισις ἀρχῆς τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ νομοσχεδίου [550, 672] 684

ρωτόκολλον ψηφοφορίας 685

ζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 686

ναβολὴ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς βουλῆς 691

Συνεδρίασις ΞΓ'. τῆς 13 Μαΐου.

εἰσαγωγὴ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ βουλευτοῦ προβεβλημένου νομοσχεδίου περὶ συστάσεως τραπέζης [772] . . αὐτ.

ξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς [691] . . . 692

πιψήφισις αὐτοῦ τε καὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου . . . 700

ωτόκολλον ψηφοφορίας . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις ΞΔ'. τῆς 16 Μαΐου.

νακοίνωσις ἐκλογῆς εἰσηγητῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ τεταμήνου πιστώσεως [682] — περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων [673] — περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων [675] — περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖου [680] 703

περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 423:50 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου [679] . . . . . αὐτ.

λήρωσις συγχαρητηρίου πρεσβεύσεως διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 20 Μαΐου 704

Τέλος τῶν περιεχομένων ἐν τῷ Α'. τόμῳ τῶν πρακτικῶν τῆς Γ'. συνόδου τῆς Β'. περιόδου τῆς Βουλῆς.